Ч. 1. Львовъ, Субота 2 (14) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ четвер и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Окѣшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославю Л. Кшижановскій; — у Відни: M. Dukes, Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Kalfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкабот на инсерати у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ датор. додатком

въ Австрії:	на границѣ:
на цѣлий рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлий рѣкъ . . 24 зр.
на пів року . . 9 зр.	на пів року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 50 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція міста ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи инсератовъ не вертаютъ. — Передплата попереду застережене. — Рекламаціи вольні вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся вміщаютъ въ рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Недільні и инші довшого приватного змісту инсерати по 15 кр. вѣдъ стрічки.

I-55. 1899. I-II wk. 2 числа.

Запросины до передплаты на рѣкъ 1899.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1899 вымъ вступа нашъ дневникъ въ двацятый рѣкъ выдавництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, зъ шѣстьма инъ мѣсячными аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстей" и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Розумѣе ся само собою, що и дотычно своєи програмы „Дѣло" остане вѣрнымъ своєй народній и політичній програмѣ та зъ цѣлою совѣстностію дальше служити буде честній справѣ народній яко виразъ независимый орґанъ народовцѣвъ и всего народу рускаго.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу" якъ найбільше новыхъ передплатникѣвъ.

Вѣдъ выдавництва „Дѣла".

Пос. Мадейскій о національній справѣ.

Вже онегды подали мы въ новинкахъ зъ нѣмецкими и польскими дневниками вѣсть, що п. Мадейскій выдавъ брошуру п. заг. „Die Nationalitäten-Frage in Oesterreich und ihre Lösung." Вѣсть брошуры хотѣли мы подати самѣ тогдѣ, коли ю перечитаемо; одинъ и сегодня ще нема ю у львѣвскихъ книгарняхъ. Отже зъ уваги на такъ важну и важку справу не хочемо здержувати ся довше а подаемо отсе вѣсть брошуры зъ иншими дневниками. Коли дѣстанемо брошуру до рукъ, то въ разѣ потребы зверемо ще до справы и доповнимо се, що подаемо сегодня.

Авторъ упоминае въ имени добра держави до покѣнченя національного спору. Въ передмовѣ словъ заявляе, що его рад не мають нѣчого спѣльного анѣ зъ становищемъ польского кола анѣ взагалѣ зъ нѣякимъ гоненництвомъ, а є лишь выразомъ цѣлкомъ особистыхъ поглядовъ автора. Мадейскій одае коротній оглядъ розвитку національного спору и каже, що трудность на політичнѣмъ теренѣ того спору въ Австрій выходить зъ становища Нѣмцѣвъ, а почасти и Італіянцѣвъ, котрій спиняють и реведене національнои свободы. Практичнымъ предметомъ спору є фактичный станъ посѣдання, а теоретичною формою спору є боротьба о національный розвѣй нѣмецкихъ народностей. Але инші народы, що колись, будучи самостійными, правили судьбою своихъ вѣтчинъ, не можуть зречи ся права, розпоряджати самымъ собою. Тымъ то Чехи и Поляки є автономістами и мусять ними бути. А що Нѣмцямъ припала въ исторіи задача орґанізувати управу державы, то стали они централістами и они поборюють автономію краѣвъ. Ся державно правна суперечность тѣсно зросла ся зъ суперечностію національною, и зъ сего выходить завзятость борбы. Параґрафы 11. и 12. основного закону о заступництвѣ державы и артикулъ 19. основного закону о загальныхъ правахъ громадянъ не полагодили тыхъ суперечностей, а тѣлько побольшили спѣръ, доводили до щораз новыхъ кризъ и наконецъ до языковыхъ розпоряджень зъ цвѣтня 1897, о котрій и досѣ ведеть ся борба. При тѣмъ показало ся, що, чимъ менше є надѣя на помиреня спорячихъ сторонъ, тымъ бѣльше національна сторона спору уступае взадъ передъ державно правною. При основахъ теперѣшнои конституції вже теперь не стоять твердо всѣ Нѣмцѣ, а зъ народовъ славянскихъ остались при нихъ тѣлько Поляки и Русины. Середъ ческого народу идея автономіи краю чимъ разъ бѣльше уступае передъ идеею державного права ческои корони, а у Хорватовъ и Словѣнцѣвъ чимъ разъ бѣльше шириться идея полудневославянскои держави. За тридцять лѣтъ не полагоджено національнои справы; основне полагодженя ей сталось найнаглѣйшимъ постулятомъ політики.

Авторъ застановляе ся надъ двома можливыми способами тои полагоды: або побѣда одного изъ спорячихъ сторонъ — або мирна угода: иншого способу нема. О же побѣда ческого права державного довела бы до федеративного устрою державы, а се не могло бы забезпечити державѣ анѣ потрѣбнои внутрѣшнои силы анѣ могучости на зверхъ. Такъ само неможлива побѣда Нѣмцѣвъ, бо годѣ здержати рухъ ненѣмецкихъ народовъ та звернути державѣ чисто нѣмецкій характеръ. Такимъ чиномъ остаесь лише можливость мирнои обопѣльнои угоды, котра може довершитись лише способомъ компромісу такъ на поли державно правнои компетенції якъ и материторичного національного права. Авторъ промавляе за розширеньемъ компетенції соймовъ въ справахъ языковыхъ. Законодавство въ справахъ школьныхъ мало бы належати до соймовъ. Лише посередный вплывъ оставъбы ся радѣ державній, котра мала бы право буджетованя що-до середныхъ и высшихъ школъ. Що до урядового языка робить авторъ рѣзницю мѣжь властями центральными а всѣми иншими. Языкъ нѣмецкій лишивъ бы ся въ урядованю инстанцій найвысшихъ. Врешті треба бы у взглядненти потребы практичній. По-за Чехами и Моравою повиненъ бути въ иншихъ краяхъ лише одинъ зъ краевыхъ языковъ заведеный у внутрѣшнѣмъ урядованю. Взагалѣ провідною гадкою при полагодженю языкового спору повиненъ бути обозначокъ державнои управы: заспокоити національні домагання всѣхъ народовъ въ урядѣ и школѣ „въ мѣру справдѣшнои потребы, котру належить оцѣнити зъ становища національного розвитку народу въ краю и політичныхъ потребъ краю и державы."

Але Мадейскій гадае, що анѣ рада державна анѣ соймы зъ своими бѣльшостями не є способній выдати національні законы, особливо що-до охороны меншостей. Для того вонъ радить: 1) основными законами докладно означити, які національні права належать ся народамъ въ Австрій; 2) докладнымъ роздѣломъ компетенцій мѣжь радою державною, соймомъ и правительствомъ установити, де народы мають доходити свого національного права; 3) установити при державнѣмъ трибуналѣ національный сенатъ для безсторонной охороны народовъ, а особливо національныхъ меншостей, противъ нарушеня обовязуючихъ законовъ и розпоряджень въ справахъ національного права; 4) установити краевій національні рады для охороны національныхъ меншостей передъ майоризованемъ въ законодатныхъ тѣлахъ и передъ покривдженемъ зъ стороны правительства въ разѣ будучихъ національныхъ домагань.

Опісля подають дневники вѣсть брошуры. Зъ ширшимъ сповѣщенемъ и осудомъ ани мы досѣ не стрѣчали ся нѣгде; видно, що сама брошура поки-що ще не розширена. Narodní Listy, котрыхъ редакція мусѣла вже мати въ рукахъ брошуру, выдану въ Празѣ Темпского, подають ся вѣсть значно ще оротше и замѣчають, що ледво чи она заспокоить Нѣмцѣвъ, хочь скрѣзь въ нѣй видно гарапя, не ухибити Нѣмцямъ и вѣддавати имъ честь; „и мы" — додае молодочеський дневникъ — „мали бы ѣй неодно закинути". На закінченє кажуть Nar. Listy, що також ванко питанє, чи галицкій Русины и Словѣнцѣ въ італійско-нѣмецкихъ краяхъ будуть довольні радами п. Мадейского; и они-ж каже той дневникъ — мають право жити въ тыхъ земляхъ народнымъ житемъ.

Мы зъ нашои стороны окончного суду не можемо высказати о брошурѣ, поки ю не перечитаемо въ оригиналѣ. Судячи по тѣмъ вѣсти, якъ его подають инші дневники, можемо тѣлько приняти, що рады п. Мадейского мѣстить въ собѣ безперечно дещо нового, поступового и для насъ користного; але зъ другои стороны стрѣчаемо въ нихъ такожь и давній польскій аспірацій, въ котрыхъ нашъ годѣ погодити ся. Сюды зачисляемо жаданя, щобы по за Чехією и Моравією — отже и въ Галичинѣ — урядовымъ языкомъ булъ лише одинъ зъ краевыхъ языковъ, — въ Галичинѣ очевидно польскій. Такъ само стрѣчаемось въ брошурѣ зъ вычайною польскою пѣсенькою: національні домагання народовъ въ урядѣ и школѣ треба заспокоювати „въ мѣру дѣйстнои потребы" и т. д. Такъ въ сего, якъ и взагалѣ въ цѣлого трактованя справы, мовъ бы то въ національній борбѣ стояли лише одинъ Нѣмцѣ зъ одного, а Чехи и Поляки зъ другои стороны, видно, що п. Мадейскій въ своѣй розвѣдцѣ подѣливъ австрійскій народы на первородні, якъ Нѣмцѣ, Чехи и Поляки, а другорядні, котрыхъ справами не уважавъ за потрѣбне занятн ся докладнѣйше и подрѣбно. Врешті побачимо ще, якъ перечитаемо.

Въ справѣ знесеня мыть на краевыхъ дорогахъ, мостахъ и перевозахъ

поставивъ пос. Окуневскій внесене на недавній сесіи сойму, а мотивувавъ ось такою промовою:

Высокій соймѣ! Думаю, що по недавѣмъ предложеню міністра скарбу въ парляментѣ въ справѣ знесеня рогачокъ на дорогахъ т. зв. цѣсарскихъ Высока палата не возьме мене за велику смѣлость, що выступаю повновно зъ внесенѣмъ, котре тамтого року упало въ сѣй Высокій палатѣ. Посолъ Бернадаковскій [людовець] поставивъ булъ внесене, щобы на дорогахъ краевыхъ мыта зносити, а ще 1892 року б. посолъ Гурикъ внѣсъ булъ таке саме внесене. Я, уповаючи въ справедливость домагань селянъ всѣхъ и захѣдной части краю, поновляю сесе внесене въ надѣи, що чей разъ буде оно принято. „Толцяте, а отверетъ ся вамъ" — каже св. Письмо.

Якъ я вже згадавъ, міністеръ скарбу вже въ радѣ державній таке предложене що до рогачокъ на цѣсарскихъ дорогахъ и вже певно въ найблизшій будучности мыта на тыхъ дорогахъ будуть знесенй. Чей вплывне се и на ваше переконѣдченя, панове, та чей и вы здобудете ся на такій крокъ конечный для економічного нашого розвитку.

Що нема незносимѣйшого побору належитости скарбовои, бѣльше секантного, якъ рогачка, се ще тамтого року всѣ признали. Бѣдній за лѣкаремъ, за важною а наглою оружною, пѣдчасъ снѣговицѣ, пѣдчасъ страшной плюты въ ночи, а чутъ запора! — платити рогачку! стѣй, жь жидъ выйде зъ митничои будки! Оплата однакова, якъ вѣдъ бѣдного хлопа такъ и вѣдъ найзаможнѣйшого пана, оба мусять платити по 12 крейцарѣвъ. Въ додатку ще нема коштовнѣйшого податку якъ рогачка, бо половина его стягае ся до кишенѣ митникѣвъ. Нема и бѣльше неморального податку, бо вонъ, стрямуючи при рогачцѣ народъ, розпивае его. [*Дуже справедливо!*]. Нема також менче витратного податку, чи тамъ належитости, бо якъ довгій и широкій нашъ край, увесь доходъ зъ него выносить ледви 224.000 зр. рѣчно. Панове! чи варта бекувати цѣлу суспѣльность для такого доходу, котрый бы можна покрыти двома крейцарями додатковъ до податковъ? А хто-жь изъ насъ не заплативъ бы двохъ крейцарѣвъ, абы лишь позбути ся рогачокъ на цѣлый рѣкъ?

Тамтого року п. Менцинській мотивувавъ потребу того податку интересомъ бѣдныхъ. Чи хто въ се увѣрить? Рогачка въ интересѣ бѣдныхъ! П. Менцинській въ розгарѣ своихъ аргументацій забувъ напѣть, що законъ краевый зъ 1871 року зъобовязуе до оплачуваня рогачокъ не лишь вѣдъ коней, але и вѣдъ телятка бѣдного, и вѣдъ вівцѣ, и вѣдъ порося. Чи се також въ интересѣ бѣдныхъ, щобы селяннинъ, ведучи той нужденный приробокъ оплачувавъ рогачку?

Закинувъ бы може хто, що рогачокъ на дорогахъ краевыхъ зносити не можна, бо, що не цѣлый край покрытый сѣтію дорѣгъ краевыхъ, отже треба побоювати ся, що на выпадокъ розложеня загального податку на покрыте коштівъ дорѣгъ краевыхъ будуть той податокъ оплачувати и такій околиці, котрій дорѣгъ краевыхъ ще не мають. Але-жь не забувайте, панове, що хочь мы не провели вже всюды вѣдповѣдной сѣти дорѣгъ краевыхъ, то за те побудували мы въ послѣднихъ рокахъ цѣлу сѣть зелѣзниць, котрій заступають тій дороги. Мы зробили, що могли для индустрій краю, для краевои торговлѣ, а не покладали мы нѣгде на тыхъ зелѣзныхъ дорогахъ рогачокъ, хочь зелѣзницями не будуть найбѣднѣйшій! Коли-жь ходить о хлопа, о лѣкальну комунікацію бѣдныхъ селянъ, о, тогдѣ шляхта въ интересѣ селянъ ставляе рогачки! Просто смѣшно, якъ бы не горько! Панове! мы стоимо передъ великою фазою розвитку индустрій въ краю, всѣ о тѣмъ говорить, всѣ того бажають — и враз въ тымъ маемо боронити рогачку, мыта, копитковe и Богъ знае ще що! Взагалѣ якась дивна натура у нашои бѣльшости соймовои, якась, що такъ скажу „Zweiseelentheorie" проникае душу тыхъ панѣвъ. Скоро они поѣдуть до Вѣдня и тамъ дадуть ся выбрати до делеґацій, то міністеръ вѣйны не має податнѣйшихъ пѣдможкѣвъ, якъ наші галицкій делеґаты. Трацять міліонѣвъ переступлева буджету военного — то нѣчо! такъ чудесно, такъ гладко галицкій делеґаты приволяють п. міністрови, що аж любо, мовъ бы то ходило о 30 крейцарѣвъ. Але якъ иде о сѣльского учителя або о внесене мыта, о! тогдѣ тымъ панамъ „забирае ся" на оцѣдность и боронять хлопа передъ „радикалами", щобъ тіи, не дай Боже, 2 чи 5 крейцарѣмъ не пѣдвысшили на податку. Дякуемо вамъ за таку опѣку! Не забуваймо, що въ сѣй хвили, коли внесемо тую дачку и перенесемо на податокъ особистый, чи грунтовый, чи иншій, то въ тои хвилѣ перенесемо той податокъ зъ бѣдного хлопа на всѣхъ тыхъ мѣщухѣвъ, на всѣхъ промысловцѣвъ, торговельникѣвъ, котрій хочь годній оплачувати по 100, 200 и 1000 зр. податку вѣдъ свого доходу, сегодня якъ найбѣднѣйшій хлопъ однаково платить за рогачку по 8 чи 12 крейцарѣвъ.

Вкінци не годить ся не згадати ще про одну користь изъ внесеня рогачокъ. Колько то вѣдпаде писанины, колько пустои и непродуктивной працѣ тымъ урядникамъ, котрѣ и въ выдѣлѣ краевѣмъ и по повѣтахъ контуютъ та выконтовуютъ, допысуютъ и вѣдписуютъ належности митникамъ, беруть въ свѣй зарядъ будки митничій и зновъ ліцитуютъ. Яка се праця! а кому она користь приносить? Жидкова на рогачцѣ при коршмѣ, що розпоюе народъ!

Коли я ставлю се внесене, то маю на думцѣ не лишь мыта на самыхъ дорогахъ, але и на мостахъ та перевозахъ, и такъ его пѣдношу, щобы вычеркнати тымъ всѣ постановы закона зъ 25 грудня 1871 р.

На закінченє позвольте панове подѣлити ся ще мотивами, якій міністеръ фінансовъ предложивъ въ радѣ державній яко мотивы до внесеня мыть на цѣсарскихъ дорогахъ. Думаю, що тѣ мотивы такій вымовній, що злишно було бы менѣ дальше мотивувати свое внесене.

[Тутъ посолъ вѣдчитавъ по нѣмецки дотычный уступъ зъ проекту закона о внесеню рогачокъ на державныхъ дорогахъ, де правительство, показуючи, що въ иншихъ державахъ позношувано рогачки [н. пр. у Франціи ще 1806 р., въ Баварій и Віртембертіи 1808, въ Баденѣ 1830, въ Прусахъ 1874 р. и т. д.], переконуючими аргументами доказуе конечность внесеня рогачокъ и въ Австрії.]

До сего не маю нѣчого додати. А ели панове знову годаете нашъ проектъ, т. е. мій, п. Бернадаковского, п. Гурика, и взагалѣ всѣхъ селянъ — вѣдкинути, то не заламуйте ся хочь тымъ, чимъ тамтого року, т. п. добромъ селяньства, бо то е абсолютно неправда!"

Внесене п. Окуневского вѣдослано до комісіи дорогового.

Переглядъ політичный.

Въ ческихъ и польскихъ дневникахъ появили ся вѣсти про змѣны яки въ найблизшимъ часѣ мають зайти въ складѣ ві-

РУКАВИЧКИ горсеты, портмонетки и шлийки въ великомъ выборѣ поручае на свята И. Черницкій и М. Ольшевскій
454 4—0 рукавичники и бандажисты Львовъ, Ринокъ 31.

...йного кабінету. Narodni Listy, навязуючи до справы міністра для Чехів, запевняють, що его именованє зависить вѣдъ вступленя ще одного Полякa до кабінету. Се се стане ся при найближшій реконструкціи кабінету, а вѣдтакъ буде именованый міністеръ для для Чехів. — Nowa Reforma доносить, що міністромъ судовництва стане галицкій намѣстникъ гр. Пініньскій, галицкимъ намѣстникомъ став бы на его мѣсце краевый маршалекъ гр. Станиславъ Бадені, а краевымъ маршалкомъ гр. Андрей Потоцкій або Давидъ Абрагамовичъ. Міністромъ для Галичины став бы віцепрезидентъ краевои рады шкільныя Бобжиньскій або професоръ Центнеръ. До галицкого выдѣлу краевого мало вже прийти урядове повѣдомлене о можливости такихъ змѣнъ въ найвысшій державній и краевій управѣ.

—

Въ наслѣдокъ послѣднихъ демонстрацій въ трієстеньскомъ соймѣ словѣньскій послы выступили въ соймы и не беруть участи въ дальшихъ его засѣданяхъ. Намѣстникъ Трієсту гр. Гоесъ, котрому припоручено місію помиреня Словѣнцѣвъ зъ Італійцями, просивъ словѣньскихъ послѣвъ покинути політику абстиненціи. Словѣнцѣ вѣдповѣли на письмѣ, що готовій вернути до соймы вѣдъ услѣвемъ, що маршалокъ на найближшомъ засѣданю зганить поступоване Італійцѣвъ, словѣньскимъ посламъ загарантуе личне безпеченьство и дасть имъ запоруку, що на будуще не будуть нараженій на подобній напасти, якъ на послѣднихъ засѣданяхъ соймы. Намѣстникъ интервеніювавъ въ тій справѣ у маршалка, але безъ успѣху. Зъ огляду на се словѣньскій послы оголосили въ дневнику Slovensky Narod заяву, що уважають себе за выгнаныхъ зъ трієстеньского соймы насильно и на тій пѣдставѣ будуть протестувати противъ усихъ ухвалъ того соймы яко нелегальныхъ. Рѣвночасно послы оголосили письмо, яке выслали до намѣстника. — Grazer Tagblatt доносить, що для Старіи выдано языковій розпорядженя въ користь Словѣнцѣвъ. Сесю вѣдомость подае дневникъ тѣлько зъ застереженямъ.

Въ прагенѣмъ клюбѣ горожаньскѣмъ п. Герольдъ говоривъ вчера о внутрѣшній ситуаціи політичній въ Австріи и мѣжь иншимъ заявивъ, що Ахіллева пята [!] цѣлои австрійскои політики — то Морава и Шлескъ, котрій то провінціи є мостемъ, що лучить чеський народъ зъ иншими славяньскими народами. Бесѣдникъ сказавъ дальше, що жадане, абы Чехи вели радикальну політику, не є анѣ користне, анѣ на часѣ.

——

Ситуація на Угорщинѣ що разъ разъ прикрѣйша для Банфіого. Заносить ся на те, що вѣдъ буде мусѣвъ уступити. Послѣднымъ часомъ вмѣшали ся въ справу вызначнѣйшій члены палаты магнатѣвъ. На кѣлькохъ довѣрочныхъ нарадахъ протестовано противъ вынимкового стану, якій запанувавъ на Угорщинѣ. Віцепрезидентъ палаты магнатѣвъ Гай вѣдишовъ ся до Банфіого зъ жаданемъ склика ня палаты, абы она могла занята становиско въ справѣ стану ex lege. Банфі заявивъ, що вѣнъ зъ засадѣ не маe нѣчо противъ того, але гадае, що се злишне и нѣ на що не придасть ся. Палата магнатѣвъ збере ся имовѣрно въ слѣдующѣмъ тыждни, бо Банфі выѣздить до Вѣдня здати цѣсареви справу. Говорять, що магнаты дѣлають въ порозумѣню зъ ліберальными сецесіоністами палаты послѣвъ. — Прихильники компромісу опозиціи зъ правительствомъ розширюють вѣсти, що опозиція годить ся на деякій уступки; противники компромісу говорять о можливости вѣдроченя або и розвязаня палаты. Банфі зъ кѣлькома вызначнѣйшими членами ліберальной партіи є тои гадки, що безъ основной змѣны регуляміну палаты не дасть ся привернути тревалого спокою. Однакъ тыхъ вѣстей неможна уважати за певній.

—

Въ дрейфусѣвскій справѣ наробила великого шуму димісія председателя касаційного трибуналу Бореперa. Свою резигнацію мотивувавъ вѣнъ симъ, що его яко патріота и бувшого вояка заболѣло, що касаційный трибуналъ за-рля одного зрадника выступивъ противъ цѣлои армії та ще при тѣмъ допустивъ ся грубыхъ неправильностій. Цѣлу сесю справу порушено также въ парламентѣ. Противники Дрейфуса домагали ся, щобы ревізію припоручено парламентарній комісіи. Для успокоєня публичнои опініи, міністерство рѣшило перевести дисциплінарне слѣдство зъ тыми судовыми урядниками, котрымъ Бореперъ и иншій противники ревізіи закинули неправильности.

—

Въ американьскѣмъ сенатѣ заявивъ Форекеръ, здае ся въ порозумѣню зъ Мак Кінлімъ, що американьска Унія рѣшила ся задержати Филиппіны такъ довго, якъ довго краеве населене не буде могло само собою рядити. На интерпеляцію одного зъ сенаторѣвъ: чому инакше трактуе ся справу Кубы, а инакше справу Филиппінѣвъ, Форекеръ вѣдповѣвъ, що при Кубѣ розходить ся лишь о вѣдношене до Испаніи, коли тутъ заходять комплікаціи, котрій не надаютъ ся до публичнои дискусіи. Здаеть ся, що мировый договѣръ зъ Испанією буде значно змѣненый або и вѣдкиненый. 38 сен торѣвъ пѣдписали заяву, що будуть голосувати за поправкою, абы Америка цѣлкомъ выцофала ся не лише зъ Филиппінѣвъ, але и зъ Кубы. — До Лондону доносять, що положене въ околиці Манілѣ дуже критичне.

Справы церковній.

Зъ Лютовиськъ пишуть намъ:

Третього дня Рѣздвяныхъ святъ, 8-ого н. ст. сѣчня с. р. вѣдбуло ся въ Лютовискахъ торжественне посвященя новои церкви пѣдъ покровомъ св. Михаила, давѣницѣ и чотирохъ новыхъ дзвонѣвъ. Акту посвященя довершивъ зъ припорученя Еп. Ординаріята деканъ о. М. Магуловичъ зъ Чорной при участи майже всего клира конденканального [и зъ сусѣдного деканата прибули оо. мѣстодеканъ Борисъ та Пристацькій] и вѣдчитавъ архіерейске благословене. Величаве торжество тревало вѣдъ 9 годины рано до 3-ои пополудни, а треба пѣднести, що поважаный и любленый клиромъ и народомъ о. деканъ, мимо вѣку и слабыхъ силъ докладае найбѣльшого старання, щобы чинность релігійна довершувалась якъ найповажнѣйше. Хоръ, зложеный зъ мѣсцевои интелігенціи, вѣдспѣвавъ службу Божу прекрасно въ квартетѣ. Народу мѣсцевого и зъ сусѣдныхъ сѣлъ [зъ процесіями] зібрало ся около пять тысячъ, явила ся и вся мѣсцева интелігенція. Найторжественнѣйша була хвили, коли по актѣ посвященя рушила процесія и весь народъ при всенароднѣмъ спѣвѣ „Богъ Предвѣчный“ до каплицѣ по найсв. Дары и перенесено до новои прекраснои церкви.

Нова церковь побудована зъ мягкого матеріалу на высокѣмъ пѣдмуровани въ видѣ хреста зъ пятьма копулами, крыта блахою, довга 28 метрѣвъ, широка 19 а высока 25 м. Плянъ выготовивъ нашъ архітектъ п. Василь Нагѣрный, а будову выконавъ зъ великимъ артизмомъ руській въ сѣрацѣ тесля зъ Цѣневы Олекса Маркѣвъ, чоловѣкъ, що за солідну и артистичну будову заслугуе на похвалу прилюдну, тымъ бѣльше, що зъ причины дорожнѣ въ минувшѣмъ роцѣ нѣчого на сѣй будовѣ не заробивъ. Красу сеи церкви пѣдносять ся положене: она стоить на найкрасшѣмъ мѣсци въ Лютовискахъ. Зъ якои-небудь стороны въѣзджаеш до Лютовискъ, попередъ всего впадае тобѣ въ очи церковь цѣла нова на тарели. Що все такъ красно склало ся на хвалу Божу, то заслуга мѣсцевого пароха о. Іосифа Котецкого. Вѣнъ то постановивъ се велике дѣло а при помочи парохіянъ и другихъ добрыхъ людей перевѣвъ постанову въ дѣло: поставивъ прекрасну церковь, справивъ чотири новій дзвоны, побудувавъ дзвѣницю, а коло дзвѣницѣ дѣмъ братскій, де маe помѣстити ся читальня и шпихлеръ. Щобы его труды оцѣнити, треба розповѣсти, якъ ово було.

Въ Лютовискахъ була церковь старенька, побудована на найгѣршѣмъ мѣсци и окружене мала якъ найгѣрше, бо до неи притыкали домы жидѣвскій зъ смѣтемъ и традиційною нечистотою. Передъ 15 лѣтами прийшовъ на пароха до Лютовискъ священникъ молодый, ревный, енергічный и въ посвященемъ для хвалы Божои — о. І. Котецкій. Скоро тѣлько вступивъ першій разъ до тои церкви, вѣдчувъ своимъ сердцемъ, що тутъ треба и нячои церкви и нячого мѣсця на церковь; пѣдчувъ такожь, що Лютовиска потребуютъ не тѣлько новои, але и краснои церкви, бо хочь Лютовиска невелике мѣсточко, але они є осередкомъ для многихъ сѣлъ повѣтовъ лѣського, турчаньского и старомѣского та головною точкою торговельною для околиць. Длятого заразъ въ першѣмъ роцѣ взявъ ся до муравлиной працѣ: почавъ вплывати на людей до складаня помалу жертвъ, бо парохія зъ філіями нечисленна, а народъ бѣдный, длятого на таку велику рѣчь треба було лѣтъ; вѣдтакъ вѣдкликавъ ся и до загалу руского о помочь и де-що капло. При помочи Божій удало ся ему за два роки зібрати грошей на купно плацу и по тяжкихъ трудахъ, бо аж зъ другои руки закупивъ найкраще мѣсце пѣдъ церковь. Пѣзнѣйше, коли покасовано дзвѣнки на стаціяхъ зелѣзниць, закупивъ вѣнъ тѣ дзвѣнки и давъ вылити чотири великій дзвоны, що важать двацять сотнарѣвъ, а представляють вартѣсть 2.000 зр. Наконецъ минувшого року приступивъ до будовы церкви. Почавши вѣдъ стиняня матеріалу аж до скѣнченя церкви о. Котецкій усего самъ доглядавъ; при будовѣ пильнувавъ день въ день вѣдъ рана до вечера, щобы будова вела ся солідно.

Также треба прилюдно пѣдвести особливій заслуги деякихъ парохіянъ, що межи нячими вызначали ся. Моральною пѣдпорою, а по часта и матеріяльною помочію був помѣчный радникъ п. Тополыницкій, начальникъ суду въ Лютовискахъ. Вѣнъ о. пароха въ его працы все пѣдпиравъ порадою и заохотою. Коли церковь побудовано, прийшли ей въ великими жертвами въ помѣчь на внутрѣшне ей украшене: насампередъ ч. Марія Конко, вдова, давши на купно кивота 420 зр.; — дальше ч. Василь Иванѣвъ купивъ за 200 зр. прекрасній царскій врата роботы артиста Чернявского, тѣ самій, що 1894 року були на выставѣ краевій, кромѣ того купивъ Евангеліе за 120 зр. и чашу за 45 зр., а по-при те вѣнъ бувъ правою рукою о. пароха въ цѣлій працы вѣдъ початку до кѣнця. Честь и хвала ниій буде имъ передъ Богомъ и людьми!

Участникъ.

НОВИНКИ.

— Дня 22 сѣчня с. р. вѣдбуде ся въ Лежайску въ сали ратушевій торжественный обходъ сотыхъ роковинъ вѣдродженя украиньско-руской літературы изъ слѣдующею програмою: I часть: Привѣтне слово о. М. К. 1) а) Лавровского „Пробудилась Русь“ и б) Воробкевича „Якъ бы була я зазула“ хоры мужескій. 2) Вербицкого „Не чужого мы бажаемъ“ дуетъ. 3) Лисенка а) „На берѣжку у ставка“ и б) „Дѣвча въ сѣнехъ стояло“ хоры мѣшанй. 4) Деклямація. 5) Нижанковского „Гуляли“ хоръ мужескій. — II. часть: Вѣдчитъ. 6) Глинки „Охъ не куси мене“ дуетъ. 7) Мозарта „Згода“ и б) Матюка „Руска пѣсня“ хоры мужескій. 8) Шевченка „На вѣчну память Котляревскому“ деклямація. 9) Вахнянина а) „Думка“ и б) „Гей на Івана“ хоры мѣшанй. — Подаючи отсю звѣстку до публичнои вѣдомости, комітетъ надѣе ся, що цѣла Русь радѣсно повитае сей першій проявъ самосвѣдомости народнои въ сихъ сторонахъ та що Русины зъ цѣлои охрестности громадно завитають на сей святочный обходъ. — Весь дохѣдъ призначеный на вѣдновлене та устроене пѣсля нашого обряду мѣсцевои церкви. Ласкавій жертвы на сесю цѣль принимають ся зъ вдячностію. — За комітетъ *М. Комарницкій* голова. *А. Бенцѣнъ* секретарь.

— „Руска Бурса ремѣсничa и промыслова“ уконституувала ся такъ: заступникъ головы товариства крилошанинъ о. Мартинъ Пакѣжъ, секретаремъ адм. д-ръ Левъ Павенцкій, касіеръ Иванъ Бачинській насіеръ „Дністра“, провѣрники Евгенъ Спожарскій, господарь Петро Тыблючиньскій слюсарь.

— Першій выкладъ д-ра Станислава Днѣстряньского, суплента права приватного австрійского на львѣвскѣмъ университетѣ, вѣдбуде ся въ суботу 21. н. ст. сѣчня о годинѣ 11 передъ полуднемъ въ сали IX-ій.

— На народный фондъ, остающій пѣдъ зарядомъ Народнои Рады у Львовѣ, прислався о. Несторъ Рудницкій, пароxъ зъ Яблѣнки, 10 зр., а то 1 зр. вѣдъ себе а 9 зр. яко складку при забавѣ, на котру кѣмъ него зложили ся: о. Волод. Левицкій зъ Прислопа, кс. Донатъ Садлейскій, лат. пароxъ Солотвинъ, д-ръ Романъ Гологорскій, богословъ Ник. Руденьскій и о. Николай Левицкій, пароxъ Сливокъ.

— Выдѣлъ „Рускои Бесѣды у Львовѣ“ пригадуе своимъ членамъ, що загальній зборы того товариства вѣдбудуть ся въ понедѣлокъ 16 н. ст. с. м. о годинѣ 6 вечеромъ въ комнатахъ товариства.

— Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Балицяхъ [повѣту коломыйского] устроюе въ середу 1-ого н. ст. лютого с. р. аматорске представленя „Нѣчь Вефлеемску“ ораторію сценічну въ 4 актахъ, слова Є. Я. Луцика, музыка Бужанина. Початокъ о 7 годинѣ вечеромъ. Упрашае ся Вп. Родимцѣвъ о численну участь. Особныхъ запросинъ не высылае ся. [Другій часописи просить ся о ласкаве повторене сего оповѣщеня.]

— Зъ товариства „Сокѣлъ“. Въ недѣлю дня 15 н. с. сѣчня 1899 уряджуе тов. „Сокѣлъ“ въ своимъ помѣщеню при ул. Пѣдвалье ч. 7 Проссору, на котру запрошуе ся всѣхъ членѣвъ зъ родинною Початокъ въ 7½ год. вечеромъ. Вступъ вѣльный.

— На вечерокъ зъ танцями товариства „Академічнои Громады“ дня 9 лютого с. р. запрошеня вже розіслани; хто бы не одержавъ, зволить заголоситись на адресу товариства [Рынокъ ч. 10]. — *Комітетъ.*

— Академічна молодѣжь въ Дрогобичи устроюе дня 1 н. ст. лютого 1899 въ сали мѣскій на дохѣдъ обохъ Буреъ [руском и польском] вечерокъ зъ танцями. Хто черезъ похибку запрошеня не одержавъ, зволить заголосити ся до головы комітету Ю. Лопушаньского, аскультанта при ц. к. судѣ повѣтовѣмъ въ Дрогобичи.

— Зъ Долины пишуть намъ: Вже бѣльше якъ рѣкъ веде ся справа нещастнои „Селянськои Рады“ повѣту долиньского. Недавно въ „Дѣлѣ“ була коротенька згадка, що 2-ого лютого будуть перші зборы — коли? чи передъ полуднемъ чи пополудни, не знати. Ще 14-ого грудня о. Бирчакъ зъ Пѣдбережа, будучи въ Долинѣ на засѣданю рады повѣтовои, заявивъ, що затвержденый статутъ „Селянськои Рады“ маe на серци [въ кишени въ бурнусѣ?]. Нехай вже буде й такъ, що зборы будуть 2-ого лютого, однакъ гадаю, що пора вже уложити порядокъ дневный (а справъ покучихъ є багато!) и розіслати письменне повѣдомлене о дай до всѣхъ священникѣвъ, а они оголосять селянамъ. Чей-же „Селянська Рада“ основана головно для народу повѣту долиньского, а готово выйти на таке, що на перші зборы прибуде лишь о. Бирчакъ та кѣлькохъ мѣщанъ долиньскихъ. Ще бы можна и якись реферaты приготовити, а то рѣчь конче потрѣбна! Инакше заспалбеть позбитане и будемо дальше тѣшити ся назвою „повѣта... хрунѣвъ“.

— У Вѣдни померъ вчера въ 70 роцѣ житя бувшій міністеръ рѣльництва, посолъ до ради державной гр. Юрій Фалькенгайнъ. Вславивъ ся вѣнъ своею „lex Фалькенгайнъ“ вѣдчасъ памятною бучѣ въ палатѣ послѣвъ въ листопадѣ 1897 року и разомъ зъ Абрагамовичемъ, гр. Каз. Баденімъ та иншими бувъ виновникомъ введеня поліціи до палаты. Пѣдчасъ выставы [1894 р.] бувъ у Львовѣ въ товариствѣ цѣсаря яко міністеръ рѣльництва.

— Въ справѣ Кешковского. Жена Чеслава Кешковского пѣдчасъ побуту цѣсаря въ Вальче [въ день 50 лѣтного ювілея] дѣстала ся въ невѣдомый способѣ до дворского огорода, де проходжувавъ ся цѣсарь, впала на колѣна передъ цѣсаремъ и почала его молити, щобы припоручивъ властямъ застановити слѣдство въ справѣ обманьствъ и спроневѣрень сповненыхъ ей мужемъ. Цѣсарь бувъ вельми зворушеный роспукою панѣ Кешковскои и поручивъ повелѣдити справу. Міністерство судовництва выслало просьбу панѣ Кешковскои до краковского суду. Однакъ у Кракові явили ся противъ просьбы панѣ Кешковскои въ огляду на суспѣльній вѣдносины, бо на выпадокъ не покаранья такого рафінованого дефраудантa запанувало бы загально переконене, що певній верстви можуть допускати ся злочиновъ безкарно. Вкѣнцѣ пѣднесено ще взгляды и на „Товариство взаимныхъ обезпечень“, котре утратило бы довѣре у загалу, коли-бъ переконано ся, що можна безкарно сповняти надужитя тамъ, де є обезпечени вдовъ и сиротъ и загаломъ зложеный публичный грошъ. Въ наслѣдокъ такои реляціи суду справу панѣ Кешковскои міністерство вѣдкинуло.

— Краева Рада шкільна выдала рѣшеня въ справѣ окладныхъ приватныхъ испытѣвъ особами дорослыми въ народныхъ школахъ у Львовѣ. Пѣдъ дотеперѣшнои практики зголошувавъ ся ученикъ до окружнои ради шкільной и тая вызначала школу до здаваня испыту, испытъ вѣдбувъ ся звычайно въ IV. клясы и на пѣдставѣ сего испыту можна було старатись о деякій посады, особливо служѣбныхъ категорій. Теперь краева шкільна рада выходить изъ засады, що всѣ школы у Львовѣ послугують ся планами школъ 6 клясовыхъ, отже петентъ не може складати испыту въ клясы IV., але зъ найвысшои т. з. VI., и маe бути пытаный зъ цѣлого обсягу науки школы 6-клясовои, хотяй ему треба свѣдоцтва зъ укѣнченя лише IV. клясы. Чи се розумно?

— Графиня співачкою въ каварни. Гр. Сельма Стадницка, вдова по гр. Генрику Стадницкѣмъ, оголосила въ вѣденьскихъ газетахъ, що наслѣдкомъ сумныхъ вѣдносинъ родинныхъ и фінансовыхъ, приняла ангажма яке співачка въ вѣденьскихъ каварняхъ „chantants“. Говоръ злыхотскій чей тымъ не спиниться ся, бо то не — фізична праця.

— На гробѣ винаходника стенографіи Фр. Габельсбергера въ Монахіи урядило тамошне товариство стенографѣвъ велике памятковe торжество въ нагоды рѣчницѣ уродинъ винаходника. На могилѣ зложено много вѣнцѣвъ вѣдъ многихъ товариствъ стенографѣвъ зъ Австріи и зъ Нѣмеччины. Явили ся также много делегатѣвъ зъ Нѣмеччины и заграницѣ.

— Великаньскій годинникъ. Въ Лондонѣ на зелѣзнѣмъ дворци при улици Ліверпуль устанено въ червни 1898 р. великаньскій годинникъ. Той годинникъ що-до величины и устроя мабуть не маe собѣ рѣвного на земли. Всѣ 24 годинники на всихъ зелѣзничныхъ дворцѣхъ лондоньскихъ сполучені зъ тымъ годинникомъ и вѣнъ ихъ управляе при помочи электричного дроту спѣльного для всѣхъ годинниковъ. Точность головного годинника такавелика, що змѣна въ его бѣгу вѣдъ часу о уставлени, т. є. вѣдъ 15 червня минувшого року не выносить $^1/_{800}$ мінуты. Промѣръ годинника выносить $6^1/_2$ метра, а мінуты означені лініями величины долонѣ. Сама лишь мала каѣвка важить майже $1^1/_2$ сотнаря.

— Самоубійство. Въ суботу прийшовъ на львиску цитадель до вѣйсковыхъ касарень ротникъ Стефанъ Козикъ до одного изъ своихъ знакомыхъ и пѣдчасъ розмовы здер мъ зъ кѣлька карабінъ, вложивъ въ не пѣй, взявъ люфу до устъ и выстрѣливъ. Ку подѣравила горѣшну щоку и выйшла коло лівого ока. Вѣдвезено его до шпиталя.

— Жандармерія въ Галичинѣ складае ся теперь: зъ 4 штабовыхъ офіцирѣвъ, 40 офіцирѣвъ высшои ранги, зъ котрыхъ 1 ротмістръ придѣленый до міністерства краевои оборо ны, 10 офіцирѣвъ рахунковыхъ и 2598 жандармѣвъ.

— Зъ Єзуполя пишуть намъ: Недавно лучила ся у насъ нова нещастна пригода. Иванъ Клюнь, 25-лѣтный господарь, пѣйшовъ дня 4 с. м. по горѣвку [на свята] до поблизького села Вовчинця и не вернувъ ся. А що того дня була курява, то можна було догадуватися якогось нещастя. И справдѣ 6-го с. м. на Рѣздво, знайдено его замерзалого недалеко дому якихъ 800 метрѣвъ. Видно мусѣвъ вертати до дому пѣдпилый. До чого то горѣвка доводить! Небѣщикъ полишивъ молоду женку и одну дитину ледви пѣврѣчну.

— Три бочки кавы вартости 300 зр. украдено онодгы зъ торговлѣ Чарнецкого при улици Личаковскій у Львовѣ. Аматорѣвъ кавы досиі ще не выпатрано.

— Пропавъ безъ вѣсти. Золочѣвске староство оголошуе, що передъ рокомъ пропавъ зъ громады Сторонибабы коло Красного Климъ Лада 34-лѣтный стражникъ на зелѣзничній стаціи въ Краснѣмъ, женатый, отець двохъ дѣтей, обряду гр.-кат., зросту низького, лиця худавого, подогастого, очи синій, бровы и волосе ясно-бѣлаве. Уродженый въ Краснѣмъ, а мешкавъ постѣйно въ Сторонибабахъ. При собѣ мавъ службову книжочку. Хто бы мавъ про него яку вѣдомость, зволить повѣдомити староство въ Золочевѣ.

— Въ справѣ катастрофы пѣдъ Туркою затвердивъ найвысшій трибуналъ у Вѣдни выроkъ коломыйского суду, на основѣ котрого обжалованій державною прокураторією урядникъ руку Віліньскій и банмістръ Вернеръ були засуджені кождый на двомѣсячну вязницю. Тымъ самымъ орѣкъ найвысшій три-

ли: Doszło do wiadomości starostwa, iż prezes trudni się wyszynkiem piwa, a ponieważ to sprzeciwia się ustawie przemysłowej, przeto wzywa się do zaniechania wyszynku pod zagrożeniem natychmiastowego rozwiązania towarzystwa. А рекурсъ въ тѣмъ дѣлѣ спочивае собѣ въ бюрку пана старосты.

А якого-жь покрова ждати вже намъ, Русинамъ, до котрыхъ п. староста мае особливу „слабость“, хочь, якъ говорять, вонъ мае бути рускаго роду? — Майно громадске — то рѣчь маловажна, се нѣбы приватна пана старосты кишеня. Ось на примѣръ така жалибка у вѣночку: Въ горахъ Ворохты устроивъ панъ староста въ лѣтѣ фестинъ на честь одного пана зъ намѣстництва, певно, щобы взглядовъ собѣ придбати. Ну, кождому вольно на свой кошть гуляти. Коли жь бо оно склало ся троха инакше: панъ староста дае приказъ громадѣ: покрыти кошты, а она, послушна, сейчасъ выповняе 150 рыньскихъ — дробиця!

А черсакъ той, що пчолы шпонтуесь, не здавъ бы ся у нашомъ вѣночку? Чому бы нѣ? та й се гарный оказъ! Въ роцѣ 1897 пустили на ліцитацію польованє въ громадѣ П. Рѣвнй давали грошѣ: 26, 50 и 52 банки, а той, хто дававъ 52, тѣшивъ ся, що справу мае вже въ кишени. А врецѣнь надѣя завела его! бо ласка пана старосты є неограничена: вонъ милом, своему серцю привлавъ польованє за 26 банокъ! А що за шестьдѣсятъ 156 зр. стратить громада, що кому до того? А рекурсъ знову лежить у бюрку...

(*Конецъ буде.*)

Справы церковнй.

Въ справѣ выданя „Дньовского Гласа“.

Вѣдъ п. Теодора Янишенского, пѣвця церковного въ Зборовѣ, одержали мы до помищенія слѣдующе письмо: Редакція Днѣовского Гласа въ Станиславовѣ заявила въ послѣднѣмъ числѣ, що сли число передплатникѣвъ не збѣльшить ся, то Днѣовскій Гласъ перестане выходити. Редакція мала того року 50 зр. страты, не вчислюючи працѣ, котра була безплатна, а сего року при такѣмъ числѣ передплатникѣвъ выйшла бы страта далеко бѣльша, бо друкарня пѣдвысшила цѣну за друкъ по 6 зр. вѣдъ кождого числа. Но сю заяву осмѣлюю ся звернути увагу передовсѣмъ нашихъ честныхъ днѣовъ а дальше всѣхъ приятелѣвъ людскои долѣ. Якъ звѣстно, Днѣовскій Гласъ заступае интереси всѣхъ днѣовъ, тои верствы нашои суспольности, котра, приведена до порядку много добра принесла бы такъ церкви, якъ и народови. Вонъ старае ся о пѣднесенє стану днѣовского моральне и о забезпеченє матеріяльне, о школы для днѣовъ, о бурсы днѣовскій, о вызначенє для днѣовъ платы зъ фонду релігійного и пр. и пр. Коли жь бы Днѣовскій Гласъ перестанъ выходити, но и цѣле дѣло готово пропасти.. Власна газета днѣовска есть для цѣлого стану честію, повагою и силою. Тожь кождый днѣ повиненъ почувати ся до чести и обовязку: интересувати ся власною справою и пѣддержувати тое выданництво, котре такъ сильно дбае о пѣднесенє днѣовского стану, заступае его интереси и боронить честь нашихъ днѣовъ. Мы всѣ пѣвцѣ обовязани пѣдпирати нашу власну часопись и показати, що Днѣовскій Гласъ есть дѣйстно выразомъ всѣхъ нашихъ гадокъ, бажань и справедливыхъ домагань и що мы всѣ солідарнуемось зъ его поглядами и знаемо цѣнити нашу честь. Отже въ имя людскости нехай въ першій лінїи кождый пѣвець старае ся, щобы Днѣовскій Гласъ и на дальше выходивъ. А до того не богато треба. Передплата стоить на цѣлый рѣкъ 1 зр., а на такъ суму и найбѣднѣйшого днѣа стати. Нехай кождый днѣ надѣлше того 1 зр., и то заразъ, бо Новый рѣкъ зачавъ ся, а Редакція заявила, що тогдѣ приступить до выдання, якъ буде таке число передплатникѣвъ, котрымъ покрые ся кошты выданництва, а що многй днѣ о выданництвѣ може не знають, то Вел. Отцѣ настоятелѣ зволять ласкаво вплынути, щобъ и они до того дѣла, котре ихъ тыкае ся, також причинились. — Письма и грошѣ адресувати: Редакція „Днѣовского Гласа“ въ Станиславовѣ“.

Теодоръ Янишевскій въ Зборовѣ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!**

— **Загальнй зборы Наукового товариства имени Шевченка** вѣдбудуть ся 2-ого н. ст. лютого о годинѣ 9½ передъ полуднемъ въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ зъ отсею програмою: 1) Вступне слово головы товариства. 2) Затвержене протоколу зъ попереднихъ зборовъ. 3) Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу и зъ маетку того стану товариства за минувшій рѣкъ. 4) Справоздане контрольной комісіи. 5) Выборъ нового выдѣлу [пѣсля змѣненого статута], головы товариства и контрольной комісіи. 6) Внесеня членовъ. — *М. Грушевскій* голова, *И. Кокорудзъ* секретарь.

— **Зъ руского народного театру въ Рогатинѣ.** Черезъ неувагу вложено въ репертуаръ також второкъ дня 17 сѣчня, а що вѣ второкъ щедрый вечѣръ, то оперета „Бѣдне дѣвча“ буде представлена въ середу 18-ого сѣчня, по чѣмъ въ четверъ 19-ого сѣчня буде драма „За хлѣбомъ“, въ суботу 21 ого сѣчня *вѣдновлена* оперета „Микадо“ по причинѣ, що того дня есть въ сали касиновѣй вечерокъ зъ танцями. Въ недѣлю 22-ого сѣчня „Шельменко наймитъ“. — Вѣдъ участи Публики зависать довшій або коротшій побутъ театру. Околиця починае надтягати, але ще дуже много поблизькихъ патріотѣвъ не було въ театрѣ. Отже до побачена!

— **Въ справѣ Руской Бурсы въ Ярославѣ:** Позаякъ загальнй зборы *Бурсы св. Онуфрія*, скликанй на 22 грудня 1898 не вѣдбули ся зъ причины малого числа членовъ, длятого выдѣлъ Бурсы запрашае всѣхъ Р. Т. членовъ на *другій загальнй зборы*, котрй вѣдбудуть ся 24-ого н. ст. сѣчня о 6 годинѣ вечеромъ зъ такимъ дневнымъ порядкомъ: 1) Справоздане выдѣлу. 2) Выборъ контрольной комісіи. 3) Абсолюторіюмъ уступаючому выдѣлови и выборъ нового выдѣлу. 4) Внески и интерпеляція. — При сѣй нагодѣ чуе ся выдѣлъ Бурсы примушеным заняти тутъ прилюдно свое сожалѣне, що ширша Р. Т. Публика такъ мало интересуе ся Бурсою ярославскою, а зъ-окрема и Ярославщина, чого явнымъ доказомъ було то, що загальнй зборы не могли вѣдбути ся. Основуючи Бурсу, мы передовсѣмъ числили на жертволюбіе Р. Т. Публики, бо капіталовъ у насъ не було, а основавши ю мы надѣялись, що тѣ, котрй допомогли намъ ю основати, зволятъ ласкаво допомагати намъ, доки не усталимо ся на вѣчнй часы. Та по части завели ся мы въ надѣяхъ, бо кромѣ маленького числа нашихъ Родимцѣвъ, котрй не забувають на нашу Бурсу и рѣкъ-рѣчно запомагають ю сталыми датками — за що складаемо имъ прилюдно щиро-руске Бѣгъ заплать! — загалъ нашои Публики мовь бы не зная, що на кѣнчинахъ Руси истнуе бѣдна Бурса имени св. Онуфрія, котра доконче потребуе помочи, єли маe служити за твердиню для нашого будучого поколѣня. Длятого просимо: Даруйте намъ Р. Т. Родимцѣ той нашъ замѣтъ, а хто почувае ся, що доси не выповнивъ того патріотычного обовязку, зволитъ ласкаво при Новомъ роцѣ зложити для нашои Бурсы коляду хочь бы и въ найменшомъ датку. — При сѣй нагодѣ повѣдомляемо, що выдѣлъ Бурсы устроюе на доходъ Бурсы *вечерокъ музикально вокальный* дня 7. н. ст. лютого въ сали готелю „Вікторія“. По концертѣ вѣдбудуть ся танцѣ. Запрошеня выйшлютъ ся сими днями. — Вѣдъ выдѣлу Бурсы им. св. Онуфрія въ Ярославѣ 1 (13) сѣчня 1899. *І. Хотинецкій* предсѣдатель, *К Хотынецкій* секретарь.

— **На доходъ „Руской Бурсы въ Бережанахъ“** вѣдбуде ся въ четверъ 2-ого н. ст. лютого с. р. въ сали Бережаньского касина [готель Галицкій] вечерокъ зъ танцями, на котрый запрошують: М. Бачиньскій, о. Сонєвицкій, д-ръ А. Чайковскій, Л. Глѣбовицкій, Р. Шкирпанъ, Б. Лецкій и И. Бѣликъ. — Вступъ вѣдъ особы 1 зр., вѣдъ родины зъ чотирохъ особъ 3 зр. Уборы вечерковй. Початокъ о годинѣ 8. Хто запросивъ, черезъ недоглядъ въ розсылцѣ не одержавъ, зволитъ заголосити ся при касѣ.

— **Загальнй зборы членовъ товариства „Народный Дѣмъ“** въ Сяноцѣ вѣдбудуть ся дня 31 н. ст. сѣчня 1899 въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ въ Сяноцѣ въ такою програмою: 1) Вѣдкрытя зборовъ головою товариства о год. 10½ рано; 2) справоздане съ дѣяльности выдѣлу за минувшій рѣкъ; 3) справоздане касове; 4) выборъ контрольной комісіи; 5) выборъ нового выдѣлу; 6) внесеня членовъ. Передъ зборами вѣдбуде ся богослуженє въ мѣскій церкви. За дли ваги справъ, що мають порѣшати ся на сихъ загальныхъ зборахъ, упрашае ся о найчисленнѣйшу участь. — Вѣдъ выдѣлу тов. „Народный Дѣмъ въ Сяноцѣ“ — *Генр. А. Полянъскій* предсѣдатель, *І. Полянъскій* секретарь.

— **Затвержене выборовъ.** Цѣсарь затвердивъ выборовъ Іос. Сорочиньского, бурмістра въ Кутахъ, на маршалка а Стан. Бурсы, аптикара въ Косовѣ, на вѣцемаршалка повѣтовои рады въ Косовѣ, а також выборы: Іосифа Трояна, управителя добръ гр. Лянцкоровского, вѣцемаршалкомъ повѣтовои рады въ Рудкахъ, а Володислава Богуцкого, властителя добръ въ Клювянцахъ, вѣцемаршалкомъ повѣтовои рады въ Гусятинѣ.

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Справа непошановання святъ рускихъ есть все на порядку дневномъ по часописяхъ рускихъ, а для бѣльшои славы панующои кліки въ Галичинѣ прошу помѣстити въ нашомъ „Дѣлѣ“ ось таку подѣю зъ Калуша. Недавно тому выкликувано у насъ по всѣхъ улицяхъ зъ приказу бурмістра п. Фусса, щобы мѣщане самй недѣлю и свята святкували та щобы худоба була въ спокою. Отже не знати, якъ п. бурмістръ Фуссъ розумѣе тое за яджене, бо ото въ день Нового року руского, 1 (13) с. м., выдавъ цидулками изъ своимъ пѣдписомъ приказъ, щобы два Русины, знавй изъ своои релігійности и изъ патріотизму, ѣхати въ прибувшими вояками [бешпіларами] до Станиславова. Вымовитись жадным способомъ не могли и мусѣли выслати слугъ своихъ, Русинѣвъ — мимо свята Нового року. Пѣдписаный, одинъ зъ нихъ, пытае ся Васъ, пане Фуссе: 1) чи Вы не знали до диспозиціи Полякѣвъ Нѣмцѣвъ шзаббвъ а въ додатку и „braci mojżeszowego wyznania“? а 2) що Вы самй нетуете свои заряджена и даете повѣдъ до зневаженя святъ рускихъ? Ага! мабуть Вы придержуетесь гадки оклепаныхъ нашихъ фразъ: „Nie ma Rusi“, тѣлько Польща вѣдъ моря до моря.. А мы Вамъ, пане бурмістре, скажемо свою гадку: якъ бы нашимъ Калушемъ управлявъ — не Полякъ „Фуссъ“, але Полякъ „Копфъ“, то певно такй подѣй не лучали бы ся! — *Дамянъ Рубчакъ.*

— **Замѣсть новорѣчныхъ желань** зложили на нашй рукѣ: Вп. о. М. Кинашъ, управитель парохіи Дѣдилѣвъ [коло Ярочева] 8 зр. на Руску ремѣсничо-промыслову Бурсу у Львовѣ [тыхъ 8 зр. — пише намъ о. Кинашъ — то заколядованый грѣшъ: 7 зр. 50 кр. зложили мои братчики церковнѣ, котрй заохочени мною пѣшли вѣдъ хаты до хаты зъ колядою на сесю цѣль, а 50 кр. складаю вѣдъ себе. Менѣ здаесь, що якъ-бы такъ по всѣхъ парохіяхъ бодай половину заколядованого грошъ вѣдступлено на сесю Бурсу, вѣбрала бы ся спора сума. Легко можна бы се зробити и якъ варто!] — Вп. п. Евгеній Спожарскій аб Львова 5 зр. на „Руслана“, товариство для запомоги убогихъ ученикѣвъ руской гімназіи. — Вп. Антонъ Н. Котлярчукъ, магістеръ фармаціи и властитель дрогуеріи у Львовѣ 5 коронъ до диспозиціи редактора „Дѣла“; отже редакторъ призначуе: 2 корони на ремѣсничо-промыслову Бурсу у Львовѣ, 2 корони на Бурсу въ Ярославѣ а 1 корону для Шкѣльной Помочи у Львовѣ.

— **Засудъ Петра Мечковского.** Онодгы донесли мы коротко о процесѣ Петра Мечковского, бувшого фотографа, а опѣсля властителя села Сервиръ въ Золочѣвскѣмъ, котрый хотѣвъ „легкямъ коштомъ“ позбути ся жены и струтивъ бувъ ю въ галерій другого поверха въ Краковскѣмъ готели у Львовѣ, але она щасливо спасла ся вѣдъ тыхъ „любощѣвъ“ своего мужа, бо впала на ганокъ першого поверха и лише покалѣчила ся. По тѣй катастрофѣ „люблячій“ мужъ хотѣвъ вымусити на вѣй, щобы о тѣй пригодѣ замовчала, але справа таки выйшла на верхъ, а державна прокураторія нею „заинтересувала ся“. Цѣкаве було ихъ жите родинне. Вонъ бувъ фотографомъ у Львовѣ, доробивъ ся значного майна и въ 40 вѣмъ роцѣ житя оженивъ ся въ молодою 19 лѣтною Марією Ляцкѣвною, дочкою судового радника, теперь адвоката въ Тернополи п. Іос. Ляцека. Згѣдного житя родинного не було мѣжь ними вѣдъ першои хвилѣ. Вонъ бувъ чоловѣкомъ грубымъ въ поведеню и скупаремъ. Н. пр. разъ перечисливъ полѣна на опалъ, а коли одного полѣна хибло, выправивъ жѣнцѣ велику авантуру — побивъ ю. Вкѣнци показало ся, що жите мѣжь ними неможливе. Она зажадала сепарація а заразомъ и аліментація, щобы мати якій прадет а до житя. Мечковскій загадавъ дати ѣй „аліментацію“, але таку, що мусѣла бы розпрашати ся зъ симъ свѣтомъ. Вонъ выбравъ до сего „Тарпейску скалу“ — галерію другого поверха въ Краковскѣмъ готели. Но доля для ню не була лукава! она спасла свое жите справдѣ чудеснымъ способомъ, а негѣдный мужъ за таку „щиру“ любовъ засѣвъ на лавѣ обжалованыхъ. По традиційнѣй розправѣ оголосивъ трибуналъ львѣвского суду карного въ суботу пополудни вырокъ, на основѣ котрого засудженo Мечковского на шѣсть мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ, заостренои одноразовымъ постомъ въ тыждни, и на оплату кошгѣвъ карного поступованя въ квотѣ 150 зр. Въ справѣ аліментації вѣдесланo п. Мечковску на цивільну дорогу.

— **Зъ Кристинополя пишуть намъ:** Въ день св. Стефана вечеромъ згорѣли въ Добрачинѣ три стодолы зъ запасами хлѣба и пашѣ; будынки були обезпеченѣ. Въ часѣ пожару не було доброго ратунку, бо сикавка попсована а бочки на воду порозпозначували люде въ селѣ. Зъ повѣтовои рады надзирець надъ пожарными и зборами по селахъ, але той надзоръ на тѣмъ кѣнчить ся, що надзорець за проѣздки бере платню, а чи сикавки и бочки въ добрѣмъ станѣ, то его мало обходить. Не дивота, що коли де выбухне пожаръ, нема бочокъ вѣдъ руки, а сикавку помпуй и помпуй, а она лишь якъ бы на смѣхъ свище, а воды не пустить! — *Х.*

— **До „Свободы“ пишуть зъ Чортковщины:** Въ селѣ Росохачи арендарь Нута справливъ уродины сына и запросивъ господарѣвъ и господинѣ, межи ними и старшихъ братовъ та сестрицѣ. Прийшло до 30 заможнѣйшихъ господарѣвъ зъ жѣнками и позносяли курй, яйця, крупы, цибулю, муку и шшоно, а всего подостаткомъ, щобы имъ не було встыдно, бо „панъ Нута богачъ, абы не смѣявъ ся зъ насъ“. Нута радъ, зладивъ два столы, поставивъ кашу, сливки, рыбу, булки, а при тѣмъ араку, горѣвки и пива 5 чвертокъ. На остатокъ вставъ Ф. Прондюкъ и выголосивъ подяку въ имени всѣхъ, потѣмъ зачали спѣвати и мѣшувати для Нуты, Нутихи и ихъ дѣтины „многая, блага и щасливй лѣта“. Одна господинѣ яко баба стала роздавати квѣтки по примѣру христіянскому; у христіянъ за то платять бѣльше-менше по 10 кр., а тутъ складали по 50 кр. и по рыньскому. Забава тревала вѣдъ 7-ои годины майже цѣлу нѣч, потѣмъ розбѣшли ся до дому тай говорили, що лѣпше до жида или на хрестины якъ до хлопа. — *Ивцр.*

— **Зъ Кракова пишуть намъ:** Дня 8 сѣчня с. р. вѣдбули ся загальнй зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Краковѣ при численнѣй участи членовъ. Выбрано новый выдѣлъ а потѣмъ выявилась оживлена дискусія надъ справами товариства и дала свѣдоцтво великого розвою читальнѣ. Выдѣлъ приготовляе торжественне посвящене нового льокалю дня 18 сѣчня с. р. по водосвятію Іорданьскѣмъ зъ проскурою и запрошуе членовъ.

— **Противъ міністра Кайцля.** Ostdeutsche Rundschau кинулась онодгы на міністра скарбу д-ра Кайцля за те, що вонъ отворивъ собѣ conto въ австрійско-угорскѣмъ банку и намѣряе касовй резервы державнй складати въ касѣ сего банку, замѣсть въ почтовѣй касѣ ощадности. Згадана газета [орґанъ н. Вольфа] пѣдносить, що міністеръ Кайцль зъ невѣдомыхъ до теперь причинъ старае ся робити на користь интересовъ акціонарѣвъ австро-угорского банку и каже: „Може пѣзнѣйше тѣй „старання“ выплынуть на верхъ, однакъ въ кождѣмъ разѣ здаесь ся, що д-ръ Кайцль вступае въ слѣды бувшого міністра Дунаєвского, котрый прибувъ до Вѣдня бѣднымъ, задовженымъ професоромъ, а посидѣвши кѣлька лѣтъ на міністерскѣмъ фотели, вернувъ до краю зъ мілiонами въ кишени.“

— **Дрѣбнй вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені повернувъ въ Радехова до Львова. — Рухъ поѣздѣвъ на шляху Лупкѣвъ-Тѣсна наново привернено. — Село Милятичѣ коло Давидова [пов. львѣвского] набувъ на власнѣсть гр. Генр. Лубеньскій вѣдъ жидѣвскои спѣлки Трейсманъ, Нікеръ и Атідъ. — Межи Петербургомъ а Москвою заведено телефоны и онодгы вѣддано до загального ужитку. — Въ заведеню д-ра Буяіда въ Краковѣ лѣчено минувшого року 285 особъ методою Пастера; зъ сего числа недужихъ тѣлько двѣ особы померли на водобоязнь. — Недѣльный вѣдпочинокъ заведено на львѣвскѣй поліціи; именно годины урядовй обмежено вѣдъ 10—12, а въ протоколѣ подавчѣмъ вѣдъ 9—11 рано. Постѣйна инспекція полишена и надальше. — Свѣтовый конґресъ прасы вѣдбуде ся въ Римѣ дня 4 цвѣтня с. р.; вѣбранй члены оглянуть Неаполь и Помпеѣ. — Цѣсарскій маневры вѣдбудуть ся сего року въ Тироли; возьмуть въ нихъ участь корпусы XIV и III. армій. — На побережу адрійскѣмъ лютять ся страшнй снѣговй метелицѣ, а въ глубинѣ Сицилії остра зима; чи не перенесла ся она вѣдъ насъ? — Дня 12 с. м. обходивъ д-ръ Іосифъ Верещиньскій, 25 лѣтный ювілей члена выдѣлу краевого; ну, и се ювілей! — Радникъ скарбу Тад. Клюсникъ именованый суплентомъ державнои рахунковости въ львѣвскѣмъ університетѣ.

Наука, штука и література.

— **Выйшовъ** зъ друку „Руський Сокіл“. Календар на рік 1899. Зладив Володимир Лаврівскій справник „Руського Сокола“ львівского. Чернівці 1898. Накладом тов. „Руський Сокіл“. З друкарні тов. „Руска Рада“. — Сей Календарь [формату малого кишенєвого] мѣстить кромѣ мѣсяцеслова и информаційной части також „Устав гімнастичного товариства „Руський Сокіл“ и „Устав союза сокільних товариств гімнастичних“, вѣдтакъ информацію, якъ засновувати товариство добровѣльной сторожѣ огневой „Сокѣлъ“ и розправу „Пожарництво. Підручник для руських сторожий огневих“, пѣсля чеського пѣдручника Титуса Кршки, въ 24 образками. — Сей календарь можна набути въ льокали товариства „Руський Сокіл“ при улици Личаковскій ч. 24 у Львовѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 сѣчня. Вчера вѣдбула ся тутъ пѣдъ проводомъ цѣсаря угорска рада корона, въ котрѣй взяли участь угорскій міністры: Банфі, Фезварн, Люкачъ и Шехені. Нарада тревае нинѣ дальше. — Winner Ztg. оголошуе розпорядженя цѣлого міністерства, зъ котрыхъ одно *зносить застановленє судовъ присяглыхъ въ судовѣмъ окрузѣ Новый Санчъ*, а друге *выжнковый станъ въ послѣдныхъ вѣсьмохъ повѣтахъ вастдньои Галичины.*

Пільзно 16 сѣчня. Pizneński Obzor доносить, що спѣльне правительство Австро-Угорщины, користаючи зъ факту, що Россія, Анґлія и Франція въ сѣй хвили сильно заангажованй по за Европою, намѣрило звернути свою увагу на Сальоніку и въ тѣй цѣли уже въ короткѣмъ часѣ поробить вѣдповѣдній вѣйсковй заряджена.

Будапешть 16 сѣчня. Вчера вѣдбуло ся тутъ народне вѣче, въ котрѣмъ взяло участь вадъ десять тысячь особъ. Вѣче ухвалило резолюцію противъ стану ex lege, а за заведенємъ загального права выборчого.

Анкона 16 сѣчня. Вѣсѣмнацять Италѣйцѣвъ, увязненыхъ италійскимъ консулятомъ въ Александріи пѣдъ закидомъ заговору противъ цѣсаря Вільгельма, стане передъ судомъ присяглыхъ въ Анконѣ.

Царгородъ 16 сѣчня. Щобы унеможливити політичній агітаціи, Туреччина утрудне переѣздъ черезъ болгарску границю, а се дуже легко може вплынути на ослабленє торговельного руху. — Туреччина заплатила вже послѣдну рату 84.000 фунтовъ за доставу 100 мілiонѣвъ патронѣвъ вѣдъ фірмы Маузера. Инши достави, ще не заплачени, лежать на рѣзныхъ кораблях. Туреччина мае взагалѣ заплатити въ тѣмъ часѣ 7½ мілiонѣвъ, але не мае на се фондѣвъ. Въ наслѣдокъ недодержаня речинця выплатъ нѣмецкій фабрики застановили доставу набоѣвъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Чому „Дѣло“ так часто не доходить до рукъ нашимъ передплатникамъ? Дѣвъ тому бувають причины: або фунціонарѣ на призначенѣй почтѣ не умѣють по руски читати и выдають число руского дневника на вгадъ кому иншому [н. пр. замѣсть нашого руского дневника], або число руского дневника навѣть не дѣйде до мѣсця призначеня, а выйшлютъ его кудысь инде, зъ-вѣдгамъ звертаютъ до Львова, а почта назадъ доручуе редакціи. Таке н. пр. стало ся зъ двома примѣрниками 288 числа „Дѣла“ въ 9 н. ст. сѣчня призначеными для передплатникѣвъ на почту „Днѣовъ старый“, а намъ львѣвска почта звертае вчера оба тѣ примѣрники. Оглядаемо почтовй печатки и довѣдуемо ся, що то вѣдославъ назадъ до Львова почтовый урядъ „Nowa Grobla“. Ба, а на що мы було высылати до „Now-ом Grobli“, коли на адресахъ выразно надруковано „Днѣовъ старый“?! Такй то порядки!

— Вѣденского тыждневника „Die Zeit“ появивъ ся 224-ий зошитъ зъ такимъ зместомъ: Postdebit und Eisenbahnverbot. Von Heinrich Kanner. — Proudhon. Von Stefan Grossmann. Afrikanische Galgenskitzen. Von Dr. Oscar Baumann. Händels Oratorien. Von Richard Wallaschek. — Modensecession. Von Natalie Bruck-Aufenberg. — Die Frau der Zukunft. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. Der Esel des heiligen Josef. Von Giovanni Berga.

Передплату на сей тыждневникъ чверть-рѣчно 3 зр. **приймають** почта, всѣ книгарнѣ и **адміністрація**: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нимтаціяхъ инсця Галицкого

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсперы, льорнеты, бінокли, дальновиды, барометры, термометры, рѣвні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсфедри, тамыо мѣрничі, пѣны, лібелі, планметры и т. п.

Уряджене дзвонниць електричныхъ.

Вельмі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

„Артист.-літературних Новин“

видали:

Книжка І. „МОЇ ЛИСТИ“ поезії Д-ра В. Щурата.

„ ІІ. „НОВЕЛІ ЕДГАРА ПО“ переклад з англійского Ів. Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправної 2 корони. Замовлятн можна у видавця М. ЗАЛЧИВСЬКОГО, Львів ул. Пекарська ч. 1.

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священнику, що розумѣє ся на сѣльскомъ господарствѣ и зналаби ся выхованьомъ дробныхъ дѣтей, знайде зараз мѣсце въ домѣ священника вдовця побѣ Нореимышлемъ. Зголошенья на адресу: І. М., poste restante, Красѣчинъ. 18 1—10

!! Найкрасший і найліпший дарунок для молодожон !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

видало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

кілька накладів, гиданє шесте моєю народною, правописю шкільною, о римлу якого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 1. і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправлений в папір з хребтом полотняним 20 кр.
2. оправлений цілo в полотно з одиначками відтискими і з шабатуркою 40 кр.

Замовлена виконують ся за готівку або за неспіплатою (Nachnahme).

Рѣкъ науки бляхарства

мав круглый спрота селянській. Де мѣгъ бы доучити ся? Щось доплативъ бы, и близше скаже парохъ Дубравка н. Журавно. 8 4—4

Найлѣпшій бритвы швайцарскій (Арбенза) и Генкельса зъ Зелінтенъ препоручає Іванъ Лявруськ пожбинкъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосяний почвбрній до паштетовъ по зр. 1, 1.50 и 1.60.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера зъ Праги.

При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втирання, котрый є до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якоръ“.

Правникъ ученикъ вдяничный, добрый педагогъ гладне лекціи. К. К., 501 Броди poste restante. 3—3

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставный Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краєвого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігацін купуємо и продаємо дуже корыстно

СОКАЛЬ и ЛЬВІВЪ

Банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінцій выконують ся вѣдворотною почтою. 7

Курсъ Львовскій

въ дня 16 н. ст. грудня 1899.

Акція за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	212 —
Зелѣзн. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	295 —	298 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	378 —	388 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	209 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	205 —	212 —
Листы заставный за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краєвого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (І. емісія)	97 —	97 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 —	97 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 —	95 70
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 70	98 40
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 25	— —
Комунальній Банку краєв. 5% (II. ем.)	102 3[illegible]	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краєвои зъ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краєвои зъ 1893 по 4% а. в.	97 90	98 60
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 50	95 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 25	28 —
Мѣста Станиславова	51 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 66	5 75
Наполеондоръ	9 52	9 62
Півімперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Подяка.

Неумолимая смерть забрала менѣ дорогу сестру, товаришку мого жытя, завѣдательку мого дому и господарства, яко вдовиця, єдину мою обдпору и потѣху въ моѣй старости — бл. п. Юлію Балтаровичъ, упокоившу ся дня 7 н. ст. сѣчня 1899 о 12 годинѣ въ ночи в пережившу, яко дѣвиця 77 лѣтъ. Тѣлный останки покойної Юлії вѣдано матери-земли дня 9 н. ст. сѣчня 1899, въ понедѣлокъ по Рождественьскихъ святахъ. Въ нашомъ тяжкомъ горю и смутку стали для мене и для моєи сестрѣнки Маріи зъ великою вѣдрадою и потѣхою: передовсѣмъ Вєч. О. Кипріянъ Дурбакъ, сотрудникъ Ладичина зъ своєю честною супругою Александрою, котрый заосмотривши покойну послѣдными св. Тайнами, по вѣдступленю покойної до остатної хвилѣ смерти и зъ своєю супругою великну намъ полекшу въ нашу смутку справили. Немеше велику пѣльгу и утѣху справили намъ Вєч. Отецъ, принадлежній до Родины: о. Петро Гулий парохъ Славнон зъ своєю честною супругою и о. Василій Молчко парохъ Серверъ, котрій зъ св. службами Божими на той сумный обрядъ похоронный ласкаво зволили прибути. Якъ рѣвножъ Вєч. ОО. сусѣды: Михаилъ Павликъ парохъ Микулинець, Теодоръ Цегельскій парохъ Струсова, о. Евстахій Церковскій парохъ Настасова и Іоаннъ Сѣрко парохъ Ищкова, зъ своєю супругою Евгенією прибули зъ св. службами Божими и тымъ способомъ вѣддали послѣдну прислугу покойнѣй. Сердечна имъ подяка! Такожъ дякую Вхв. Братству церковному, управителеви спѣву зъ Микулинець и Всѣмъ вѣрнымъ парохіянамъ, що такъ численно взяли участь въ похоронѣ. Особенну мою подяку, глубоку и сердечнѣйшу складаю за чувствительно и трогательне слово похоронне зъ дому покойної Вєч. о. Кипріяну Дурбакови, сотрудникови Ладичина, и Вєч. о. Михаилу Павлику, парохови зъ Микулинець, за слово въ церквѣ. Всѣмъ, котрій взагалѣ причинили ся до возвеличання того сумного обряду а для насъ Родины були великою помочію и вѣдрадою, складаємо сердечне „спаси-Бѣгъ!

Ладичинъ дня 14 сѣчня 1899.

О. Іоаннъ Балтаровичъ, парохъ Ладичина, и *Марія* сестрѣнка.

КУКУРУДЗУ

цѣлыми вагонами доставляє

Народна Торговля.

Замовлена приймає Дирекція у Львовѣ. 479 5—7

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовує ихъ по

4½% на рѣкъ.

ВИНА МЕДЫ КОНЯКИ

куранційні, чистого домашнього выробу, правдивій французскій.

продає 480 9—10

Народна Торговля.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручає старѣ горѣвки польскій, розолісы, ліквры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 80—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львові, ул. Академічна ч. 8, 222 11—7

має на складі ось ідучі книжки:

Адам Дядько. Гроші а праця, повість	3·20 зр.
Антонович Вол. і Ловайський, Історія великого князівства литовського	1·60 „
Байда П. (Ніщинскій) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20 „
„ Одиссеєві плавники	—·10 „
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·— „
Барвінок Василь (Барвіньскій Вол.) Безсталанне сватанє, опов.	—·80 „
„ Цісар Йосиф II., відчит	—·10 „
Барвіньскій Йосиф. Павло Полуботок, трагедия	—·20 „
„Батьківщинах“ бібліотека І. Н. Дві хлопскі державы	—·05 „
„ Хлопи і хлопска справа	—·05 „
Баштовий. Українство на літератур. полях з Московщиною	—·50 „
Брет-Гарта. Кріссі, повість з англійского	—·60 „
Верне Юлій. Довкола земкі подорож	—·60 „
Верхратскій Іван, Соматологія	—·90 „
„ Начерк соматології	1·50 „
Гаршин Всеволод. Малярі, оповіданя з великоруського	—·10 „
Герінг-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20 „
Герштекер. Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80 „
Гільди Вільгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20 „
Гоголь Микола. Вечерниці, з великоруського	—·10 „
„ Мертві душі, поема з великоруського	1·80 „
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80 „
Граб Павло. З піщочи	—·20 „
„ „ З чужого поля	—·20 „
„ „ Іродіясок	—·20 „
„ „ Доля	—·20 „
Гребінка Евген. Чайковскій, роман в 2 частях	—·70 „
Григорієвич Гр. (Цегельскій) Шляхта ходачкова, комедія	—·15 „
„ Торговля жемчугами	—·20 „
Грушевський Михайло. Виимки з жерел до історії України-Руси	1·— „
„ „ Жерела до іст. України-Руси том I. III. по	2·— „
Данилевскій Гр. Зейгді з Новоросиі, повість з великоруського	1·— „
Денис (В. Ільницкій). З різних країн і народів	—·20 „
Діккенс Карол. Два міста, повість з англійского	2·— „
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60 „
„ „ Олівер Твіст, „ „ „	1·10 „
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70 „
„ „ Фромонт молодшій і Ріезер старшій	1·80 „
Достоєвскій Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·— „
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменьство	—·12 „
Дрозд. В гостях добре в дома ліпше, повість	—·50 „
Еберс Юрій. Homo sum, повість з німецького	1·20 „
Едварс. Стефан Лаврентій, повість	2·70 „
Еркман-Шатріан, Пані Тереса, повість	—·80 „
Етнографічний збірник том I. II. і III. по	1·50 „
Загірня М. Жанна де Арк., оповіданне	—·10 „
„ Про Апраама жидовина і Федора Христианина	—·10 „
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косовяном звати?	—·20 „
Залукнич (В. Масляк). Аристократи	—·20 „
„ Поезиі том II.	—·80 „
„ Кандидат	—·10 „
Записки наук. товариства імени Шевченка том I—XX по	1·— „
Заревич Федір. Боднарівна, драма народна	—·10 „
„Зеркало“ з року 1890, 1891, 1892 по	2·— „
Зіньківскій Трофим. Твори том I. і II. по	1·— „
Золя Еміль. Мрія, повість з французского	1·— „
„ „ Довбня. Дрібна бібліотека	—·20 „
„Зоря“ письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	8·— „
„Зоря“ письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·— „
„ „ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·— „
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40 „

34-літній молодець

в службі радовій, маючій готівку і 700 зр. (тепер) річної пенсії, хоче пізнати панну або молоду вдовицю (над 20 літ) з маєтком, в цілі супружества. Ласкаві зголошенья приймає адміністрация „Дѣла“ для „Самотного“. За тайну ручить тойже словом чести. 14 1—3

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

обсяга колекція зібранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львовѣ“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведенья Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату зъ хорошо выдѣланой теці.

Выдане сихъ „Вышивокъ“ перевышае значно подобного роде выданя, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише побудъ взглядомъ технічного выконченя, але такожъ и побудъ взглядомъ самого змісту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтовъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвірна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй охрѣстности.

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропигійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.* 365 12—0

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, которыхъ 1772 р. застанъ при жизни,

написавъ на підставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца **выпусками** по 7 листовъ печати въ **портретами** замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити **томъ**, а всѣхъ **томовъ** буде **шѣсть**.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпусковъ **6 коронъ**. Выпуски **поодинокі не будутъ** продаватись.

Пренумерату належить присылати **выключно** на адресу: п. **Антонъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця **число 3.**

☞ **Перший** выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1881 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середне-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД поєц.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД поєц.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходить о
	6.45	з Ілцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ілцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск „ Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ілцкан		9.35	„ Підволочиск „ головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ілцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск „ головн. двірця
1.50	—	„ Ілцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ілцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Сокаля
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ілцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ніч			**ніч**
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ілцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з головн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
19.22		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
19.45		„ Ілцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ілцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 9

☞ При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Выдавець и одиначальный редактеръ Іванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 2. Львовъ, Понедѣлокъ 4 (16) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

Виходить у Львовѣ що днѣ (крѣмъ подѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Вѣнок найзамѣчательнѣйших повѣстей“ выходить во второкъ, и во второк и пятницю ку перевязи разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Кароля Людовика 9, и А. Одынцовского ул. Кілінського 2; — въ Перемышлю Л. Крижановскій; — у Відни: K. Bukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; M. Schalek 1, Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Walfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ выносить въ инсератах гавнѣйшу Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ Австро-Угорщинѣ:

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
У Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне заторгованя. — Реклямації неопечатані вільні вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 8 кр. а. в.

Отголошеня якыхъ приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного отрѣзку инсератового або за мѣсце в ви рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довѣрочні признанія числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Запросины до передплаты на рѣкъ 1899.

Зъ Новымъ стар. рокомъ 1899 ымъ вступає нашъ дневникъ въ двацятый рѣкъ выдавництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, зъ шістьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найкам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Розумѣє ся само собою, що и дотычно своєи програмы „Дѣло“ останесь вѣрнымъ своєй народнѣй и політичнѣй програмѣ та зъ цѣлою совѣстностю дальше служити буде честнѣй справѣ народнѣй яко вповнѣ независимый органъ народовцѣвъ и всего народу рускаго.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати намъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Вѣдъ выдавництва „Дѣла“.

Передъ сесією рады державной.

Завтра збирає ся рада державна, а нѣмецка опозиція ладить ся до найзавзятѣйшои обструкції. Причина такои постановы и все ще одна и та сама справа: неполагоджены доси языковый спорь межь Чехами и Нѣмцями. Бувъ часъ, коли зацитькано Нѣмцѣвъ звѣстною языковою комісією, котра мала выготовити языковый законъ. Акція тота не удала ся, а Нѣмцѣ скулили тамъ, де були передъ тымъ: передъ доконаным фактомъ звѣстныхъ языковыхъ розпоряджень. Теперь заохотивъ нѣмецку опозицію до появленя обструкції безвѣдрадный станъ въ угорскѣмъ соймѣ, де опозиція тожъ имала ся обструкції и тымъ принесла правительство до переговорѣвъ зъ нею. Той приладъ додавъ Нѣмцамъ надѣй, що австрійске правительство буде змушене вступити ся зъ ними въ переговоры, скоро они обструкцію стануть с нити роботу парламенту и перешкаджати парламентарному перенесенію угоды зъ Угорщиною, котрои угорска опозиція домагає ся безусловно. Въ тѣй надѣи укрѣплали Нѣмцѣвъ ще и погол[ски], мовь-то въ міністерства знову выйшла думка спробувати, чи не погодились бы Нѣмцѣ зъ Чехами. Въ тыхъ поголоскахъ добачувала нѣмецка опозиція знакъ, що правительство є въ клопотахъ, а тымъ самымъ набирала она духа. Тымчасомъ найновѣйше орѣченя найвысшого трибуналу, выдане на користь Чехѣвъ и языковыхъ розпоряджень, розвѣяло надѣѣ на можливость того помиреня и ще бѣльше розъярало Нѣмцѣвъ. До того ще и бесѣда п. д-ра Герольда, яку вѣнъ выголосивъ въ пятницю въ клюбѣ выборцѣвъ въ Новѣмъ мѣстѣ, утвердила ихъ въ тѣмъ, що о помиреню зъ Чехами теперь не може бути и бесѣды. Зъ бесѣды д-ра Герольда выснонують Нѣмцѣ, що Чехамъ теперь анѣ въ гадцѣ мирити ся зъ ними, а противно въ клопотливого положеня, въ якѣмъ находять ся держава, схотять Чехи добути для себе якъ найбѣльшій користи. Особливо розъярюе ихъ выразно высказана д-ромъ Герольдомъ програма, що Чехи мусять Моравy и Шлеск двигнути до силъ, рѣвныхъ Чехамъ економическимъ, бо особливо Шлескъ є моцомъ и ворѣтьми до прочого Славянства, коли тѣ ворота замкненѣ, то нѣ на що не придасть ся Чехамъ навѣть ихъ самостойность.

До того всего наспѣвають ще вести, що угорска опозиція не тѣльки не наста вже на те, що австрійско-угорска угода має доконечно бути переведена въ Австріи въ парламентарнѣй дорозѣ, але противно навѣть бажае, щобы стало ся инакше. Вѣдь ся, хоть доси ще не ствержена, ще бѣльше непокоить Нѣмцѣвъ, бо въ такѣмъ разѣ австрійске правительство дасть собѣ и безъ нихъ раду при помочи 14-ого параграфу. Они уважають за рѣчь певну, що въ разѣ, коли ихъ обструкція спинить парламентарну роботу, правительство позбуде ся парламенту и вчне ся панованя замаскованого §. 14-ымъ абсолютизму.

Чи Нѣмцямъ буде зъ тымъ выгоднѣйше, се вже ихъ рѣчь. У всякѣмъ разѣ годѣ припустити, щобы правительство зразъ по першихъ проявахъ нѣмецкои обструкціи схотѣло розпускати парламентъ. Цѣлкомъ певно, при помочи правицѣ, котра має своихъ заступниковъ въ кабінетѣ, буде оно имѣрно старати ся спхати вѣзъ, здержаный Нѣмцями, на передъ. Що въ такѣмъ разѣ тая уся правица въ своѣй цѣлости якъ и подѣлокій ей части складовій найдуть ся въ положеню користнѣмъ и будуть въ того положеня старати ся якъ найбѣльше користи для себе, — се рѣчь певна. Зарѣвно пене и те, що той скорыстае бѣльше, хто найчи буде мати бѣльшу силу; але и менше сильнѣ сторонництва чи клюбы мають нагоду щось скорыстати а не вийти зъ порожнымы руками.

На жаль нашѣ силы въ парляментѣ не тѣльки є слабѣ, але до того ще и розбитѣ такъ само, якъ розбитѣ и въ краю. Починае пѣзнавати се навѣть органъ т. зв. рускихъ послѣвъ-угодовцѣвъ та въ статьѣ новорѣчнѣй не тѣльки не згадуе вже про „мирну але интензивну и енергічну політыку“, котра намъ мае нѣбы то принести Богъ знае якѣй здобутки, але противно вѣщуе, що „найблизша будучность може принести галицкимъ Русинамъ великѣй несподѣванки“, що „Галицкѣй Руси прийде ся теперь пережити кѣлька тяжкихъ рокѣвъ“. Оттакъ добачаючи наразъ — хоть чи не на пѣзно трохи — хмары на галицкѣмъ овидѣ, заповѣдае „Руслан“ такожъ, що роздоръ середъ народовцѣвъ покѣнчить ся. „Мы хочемо сего — каже вѣнъ — и вѣримо въ успѣхъ. Трохи доброи волѣ въ обохъ сторонъ, а дѣло зложить ся на радѣсть Руси. Сильнѣ народы можуть собѣ позволяти на збытокъ дробленя себе на фракціи. Галицка Русь за слаба, щобы дѣлити ся на таборы. Однакова мета наша, тожъ станьмо опять за одно!“

Не знаемо, чи тѣ слова є щирѣ чи може тѣльки якоюсь Новорѣчною штучкою. Такъ само не знаемо, чи они — коли бы були щирѣ — є выразомъ самои редакціи або якогось кружка, близького редакціи, чи може заразомъ и тыхъ послѣвъ, котрыхъ „Руслан“ язык бувъ звати доси угодовцями, а теперь придумавъ для нихъ чи властиво для ихъ прихильникѣвъ нову назву утилітаристѣвъ.

Коли бы послы-угодовцѣ вразъ зъ невеличкимъ кружкомъ своихъ прихильникѣвъ справдѣ прийшли до переконаня, выложеного въ новорѣчнѣй статьѣ „Руслана“, то хоть ово сталось бы пѣзно, хоть они змарнували намъ кѣлька дорогихъ лѣтъ, розбивши и такъ слабѣй нашій силы, хоть лихо, якого накопили, не такъ скоро далось бы направити: все-жъ таки треба бы сказати: лѣпше пѣзно, нѣжъ нѣколи. Тѣлько, правду кажучи, помѣжъ послами-угодовцями заледво може одного могли бы посудити о таку ясновидючість, що справдѣ пора завернути зъ дороги „угодовои“ чи — вехай буде — утилітарнои політыки, що справдѣ пора станути опять всѣмъ за одно.

Тымъ то и не маемо нѣякои реальнои підставы взивати ихъ, щобы на починаючѣй ся завтра сесіи рады державнои сповнили свѣй народный обовязокъ и ставули справдѣ енергічно и интензивно за права рускаго народу. При кѣнци послѣдніои сесіи соймовои коло польске, одобраючи політыку польского кола въ радѣ державнѣй, припоручило ему здобувати, що лише дасть ся видерти вѣдъ правительства въ narodowych справахъ польскихъ. Повторяють ся теперь и всѣ дневники польскѣ. Що-жъ супротивъ сего годѣ почати руски посли угодовцѣ зъ своею „мирною“ політыкою, до котрои ихъ обовязуе вже сама исторія ихъ выберу? Ба, коли бы они бодай всѣ до одного солідаризували ся зъ гадками, высказаными въ новорѣчнѣй статьѣ ихъ органу! Коли бы!...

Намъ остае ся звернутись лише зъ тымъ до нашихъ послѣвъ независимыхъ и не сумнѣваемо ся, що они сповнять свѣй обовязокъ въ мѣру своихъ силъ и обставинъ.

Письма зъ краю.

Зъ Комарна пишуть намъ:

Вчера 11-ого с. м. *вѣдбывали Комарничанѣ* засуджений за баденѣвскій выборы *до Самбора вѣдбувати кару вязниці* вставивши по собѣ плачь жѣнокъ та дѣтей и нарѣкани...

Не оббѣшло ся безъ того, щобы хутешній темній духи не старали ся при сѣмъ огнику для себе упечи паленичку. Выдумали, що нѣбы агітація выборча то головна вина, за котру бѣдныхъ людей втручено до криміналу. Всю вину спихають на комітетовыхъ — на найпорядніѣшихъ мѣщанъ, а решта нѣхто невинен... А якъ то Калимбѣнъ та Поленьскій Грубый повли, годували та цигарами надѣляли засуджевыхъ, а при тѣмъ величали посла Яклиньского за его великодушность, що старае ся, щобы кара була дарована, лишь абы Вп. посолъ Окуневскій въ сесю не мѣшавъ ся, то все буде добре! Дивно, що ще знайдуть ся такій легковѣрній, що сѣй ложи дають вѣру.

Я бы сказавъ мангѣянъ: нехай Яклиньскій радше подарує кошты 1.050 злр. судомъ признаній, що завинтабулювавъ на грунтѣ Поленьского Голодного. Се тѣлько вѣнъ самъ може подарувати, а кару нехай збставить уже, то якось при помочи Божѣй вѣдсидять. Але що-жъ? коли то въ мутнѣй водѣ можна скорше рыбку зловити! Коли теперь у Комарѣ такe загальне пригнобленя та смутокъ, коли многій вѣрять, и коли-бы теперь нѣкого

Зъ нагоды руской выставы штуки.

V.

(*Дальшe*).

Приходить ся мнѣ порушити ще національный бѣкъ образу Панькевича. Вѣнъ малюе постати свяцѣхъ на тлѣ національнои орнаментыки. Сего не можу анѣ похвалити анѣ ганити, уважаючи се за звычайну фантазію малярску безъ бѣльшого значѣня.

На взоръ инпихъ и давнѣйшихъ малярѣвъ Панькевичъ провадячи наше мужицтво передъ лицяхъ святыхъ, череазъ що заявляе ся подданчій просьбу людей до святыхъ и Бога. Се дуже вдячна тематъ для маляря задля спромоги ввести рѣдкороднѣй типы народній до церковныхъ релігійныхъ образѣвъ — и лишь бажати-бы, щобы такихъ картинъ у насъ мальовано якъ найбѣльше. Дальше — Панькевичъ вплѣтае въ одягъ святыхъ украиньскій вышивки, якъ-бы въ наклономъ — убирати ихъ по нашому. Се справа, о котрѣй можна спорити, и я выскажу въ тѣмъ дѣлѣ свѣй поглядъ и буду старатись умотивувати его, а передовсѣмъ представлю хочь бы въ коротенькѣмъ начерку исторію того звыча.

О скѣлько старинна орієнтальна штука убирала своихъ богѣвъ у одягъ тогдѣшныхъ жителѣвъ, трудно нынѣ докладно розсудити; можна лишь догадувати ся, що богѣвъ одягано въ костюмъ, якого тогдѣ уживано — розумѣе ся, наколи богы або святы не були волами, щѣрками, птицями и т. п. Такій здогадъ є правдоподобный, бо маляръ малюе и малювавъ усе пѣсля вору истнуючого въ природѣ. Лише старинни Греки пѣйшли иншою дорогою — по перше длятого, що они були незрѣвнанными любителями формъ людского тѣла, а по друге, щихъ артистичній амаганя концентрували ся на різьбарстві, а для рѣзьбарства пластика нагого тѣла людского була и є найвысшимъ и найвдячнѣйшимъ сюжетомъ. За тымъ пѣшло и малярство грецке, якого рѣдъ штуки, котрый имовѣрно повстававъ пѣзнѣйше а певно пѣзнѣйше розвинувъ ся. Богы старинныхъ грекѣвъ, ихъ святы и героѣ — то алегорія съ природы або утѣлесненя вызначнѣйшихъ прикметъ людскихъ. Для зображення силъ було для рѣзьбарѣвъ найвдповѣднѣйше тѣло людске безъ одягу, бо одягъ закрывае фізичну силу уявлену въ розвитыхъ формахъ и вдѣльнѣй будовѣ. И для представленя красы, якъ красы дѣвочон [Психе], красы зрѣлости [Афродіте], проворности и вручности [Гермесъ] и т. п. не треба одягу, бо се пѣшкаджало бы представити ихъ можливо найлѣпше.

Инакъ мусѣло дѣятись въ середновѣчю, въ часахъ аскетизму и теоретичнои въ бѣльшѣй часть погорды для людского тѣла. Тогдѣ выпадало старанно закрызати тѣло, а позаякъ артысты, будучи занадто занятыми духовымъ окомъ своеи творчости, не мали власнои концепціи що-до формы одягу, то въ тѣмъ взглядѣ користували ся традиціями и взорами грецкои штуки — впровадживали до малярства и різьбарства одягъ грецкій и римскій въ урощенѣй формѣ. Штука візантійска, щобы цѣлкомъ затерти слѣды тѣла, крѣмъ рукъ и головы, закривала его форму довгою грубою драперією, а лиця мальовано негарнѣй, абы ли деске око не любувало ся земскою суетою.

Духъ релігійный панує въ штуцѣ ще и въ XIII, XIV и XV вѣцѣ вповнѣ, а заразомъ прибувало до штуки замилуване въ природѣ. Се епоха [перелѣмъ] штуки середньовѣчнои и вчасного ренесансу [вѣдродженя], часъ найгарнѣйшого розцвѣту штуки релігійнои. Одягъ святыхъ прибирае форму легку, довгу, фалдисту, зъ певною реміністенціею штуки античнои, але появляють ся вже на образахъ и італійскій хустки, легко закинены на голову. Пѣзнѣйше сходить Матѣрь Божа на звычайну уродливу Італіянку, найбѣльше у Рафаеля и Тіціяна вѣдъ кѣнець XV и въ початку XVI вѣку. Замилуване до окружаючого барвного житя зачинае брати перевагу надъ почуванями релігійными, а малярямъ ходить вже бѣльше о гарнѣсть лиць и о естетичнѣ прикметы образа, нѣжъ о релігійный настроѣ. Якъ тогдѣшній артысты не кермували ся нѣякою рациональною засадою при одягу святыхъ, нехай свѣдчать хочь-бы такій фактъ, що Рафаель, малюючи Матѣрь Божу для князя Медічі, убирае ю въ сукню княгинь [Madonna dell grand Ducca], а продаючи такій образъ мѣщанамъ або малюючи его на ихъ замовлене, убирае гарну Італіянку въ мѣщаньскій костюмъ [Madonna della sedia]. Послѣдня — вже не образъ Матери Божои въ релігійнѣмъ стилю, але якъ-бы портретъ гарнои Венеціянки-матери въ товстенькимъ сынкомъ на рукахъ. Св. Иванъ доповняе композицію лишь естетично, щобы заокруглити групу. Сею дорогою пѣшли и маляры дальшихъ часовъ и невдовзѣ дѣйшли до того, що Паоло Веронезе малюе весѣлле въ Каннѣ на тлѣ ренесансовыхъ палатъ, де весѣльой гостѣ представлені яко венеціянськи гранды, лише Христосъ убраный въ традиціяный несначеный одягъ.

За примѣромъ маларѣвъ въ Італіи, котра була тогдѣ осередкомъ европейскои штуки, пѣйшли подѣбною дорогою нѣмецкій маляри [Дюреръ, Гольбайнъ], нідерляндскій [Рубенсъ, Ванъ-Дикъ] въ XVII вѣцѣ, испанськѣ, головно Вартоломей Мурільо и т. д.

Штука XVIII и XIX вѣкѣвъ перестала занимати ся выключно релігійными мотивами, а звернула ся до сюжетѣвъ побутовыхъ и пейзажовыхъ — и въ тѣмъ напрямѣ особливо штука нідерляндска уже въ XVIII вѣцѣ осягнула значній результаты, не впроваджуючи до релігійного малярства важнѣйшого новаторства. На одягъ святыхъ придумано грецко-ренесансовый фасонъ, котрого придержують ся звычайно инпѣшній артысты. До нечисленныхъ выимкѣвъ и реформаторѣвъ въ тѣмъ взглядѣ належить Россіянинъ Верещагинъ, чоловѣкъ вельми талановитыѣ, интелігентный и образованый [що досыть рѣдко у маларѣвъ лучае ся]. Коли Верещагинъ хоче малювати сцены зъ Наполеоньскихъ вѣйнъ, то попередъ всего ѣде до Парижа и тамъ студіюе одягъ Наполеона, французку аброю и т. п., а передъ малюванямъ картинъ изъ житя святои Родины, запѣнае ся зъ вѣдповѣдными костюмами та типами орієнтальными и вѣдтакъ выводить ихъ на полотно. (Я не бачивъ образѣвъ Верещагина, а повторяю се на критикамъ).

Давнѣйшій маляръ, якъ бачите зъ отсего мого поверховного начерку, не вѣдчувавъ сеи потребы, бо имъ хибувало етнографічного зна-

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксамиту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1

на який небудь выборы и медвѣжникомъ не заважитъ, — отже теперь що ино не видати рѣшення протесту зъ „легальныхъ“ выборовъ до рады громадскои изъ серпня 1898 р., котрый до нынѣ консервувавъ ся въ старостивѣ. Вівать галицка „автономія!“ — Сли не маєся бѣльшости, то мусить ся ей змайструвати!

Такій часы прийшло ся намъ переживати: всюда колоды пѣдъ ногами — а кидають намъ ихъ не лишь чужій, а таки и свои приятелѣ. Отъ хочь-бы така маринця: учениканомарищѣ хотѣли пѣдчасъ свята дати одно представленя въ читальни на дохѣдъ читальнѣ — и треба було великого заходу, абы переборотн рѣзнѣ клеветы, — на остатокъ не мають вже що закинути, то вывели, що засуджени идуть до криминалу а читальня балѣ справляє!... Мимо того представленя удало ся дуже добре и читальня выскала и морально и матеріяльно [23 зр.]. Аранжерамъ за се спаси-Бѣгъ, а вороги посрамили ся...

Переглядъ політичный.

Fremdenblatt мѣстить зѣ Львова телеграму, що всѣ вѣсти на тему змѣнъ въ галицкихъ властихъ, о якихъ донесли польскій дневники, не мають пѣдставы. Всѣ тій донесеня безосновній, хочь-бы вже зъ тои причины, що сполучено ихъ зъ реконструкцію кабінету, котра нынѣ ще цѣлковито выключена. Анѣ въ краевѣй, анѣ въ державѣй управѣ не заносить ся на нѣякій змѣны осѣбъ. Они є що-найбѣльше побожнымъ баженемъ деякихъ польскихъ політиковъ.

Сесія рады державнои, якъ предвиджують, не потревае довго, бо нѣмецкій сторонництва поступове и людове рѣшили ся сейчасъ на первомъ вже засѣданю палаты розпочати якъ найсильнѣйшу обструкцію. Головною цѣлею обструкція буде унеможливити ухваленє контингенту рекрутовъ. Завтра передъ полуднемъ збирають ся на сѣбльну нараду провѣдники нѣмецкихъ опозиційныхъ клюбовъ: сторонництва поступового, людового, вѣрноконституційнои великои посѣлости и вѣльного нѣмецкого союза. Предметомъ нарады буде становиско, яке загадай сторонництва мають занятн въ надходячѣй сесіи, и питанє, чи не було бы користно поробити кроки въ цѣли вѣдновленя сѣбльного комітету выконуючого всѣхъ нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ. На случай, якъ бы обструкція дѣйстно выбухла, правительство мало вже рѣшити ся: по короткѣй сесіи вѣдрочити раду державну на довшій часъ и задекретувати на пѣдставѣ §. 14-ого законъ о поборѣ рекрута, а правдоподѣбно такожь угоду на цѣли зъ Угорщиною умовлену періоду.

На нарадѣ угорскои рады коронноі запало рѣшенє въ тѣмъ дусѣ, що міністры мають вести дальше переговоры въ опозиціею. Вѣдтакъ Банфі поѣде до Вѣдня по остаточне рѣшенє. Говорять, що корона не бажае радикального розвязаня справы, але домагае ся, щобы були пошанованій конституційні погляды. Ще зъ кѣнцемъ грудня правительство було рѣшило розвязати соймъ, але се рѣшенє не дѣстало затвердженя короны. Зъ тои такожь причины новорѣчна промова Банфіого, котра мала заповѣсти такій крокъ правительства, мусѣла бути змѣнена въ лагѣднѣйшомъ дусѣ.

— —

Справа упорядкованя вѣдносинъ на Кретѣ стоить о много гѣрше, якъ можна бы судити зъ офіціяльныхъ справоздань опѣкунчихъ державъ. Якійсь зъ пануючими на островѣ вѣдносинами докладно обзнайомлений дипльоматъ оголосивъ кореспонденцію, въ котрій дуже невеселыми красками малюе станъ на Кретѣ. Европа гадала, що князь Юрій перенявъ зъ рукъ адміраловъ хочь-бы засновки публичныхъ институцій, та оно на жаль такъ не є. Адміралы пѣдъ жадным взглядомъ не умостили дороги тревалымъ урядженемъ. Ихъ власть розтягала ся лишь на окружену кордономъ европейскихъ вѣйскъ найблизшу околицю мѣстъ. Въ нутрѣ острова панують, якъ и передъ лѣтами, анархістичнѣ вѣдносины. Не зроблено навѣть початку до заснованя доброи жандармерія, а доки нема такои, не може бути й бесѣды о выцофаню або зменшеню контингенту европейскихъ вѣйскъ. Розоруженє повстанцѣвъ, о котрѣмъ такъ много говорило ся, треба зредукувати о стѣлько, що вѣдобрано по десять карабінівъ на кожду сотку, яка була въ рукахъ повстанцѣвъ. Але и се не сталось добровѣльно, лише пѣдъ виливомъ погровъ.

Найлѣпшимъ доказомъ анархіи пануючои въ нутрѣ острова и непевности житя є фактъ, що мимо категоричного наказу магомеданцѣ, що схоронили ся були до мѣсть, не вертають до своихъ посѣлостей въ глубинѣ острова, але противно, покидають Крету и цѣлыми масами вывандровують до Туреччины. Они переконаній, що „комісарь“ Креты перемѣнить ся небавомъ въ „губернатора“ острова, за чимъ наступить пѣдчиненє Креты пѣдъ власть грецкого короля. Европейскій дипльоматы побоюють ся, що національный зборъ, якій князь Юрій загадуе скликати въ цѣли ухваленя конституціи, наново розбурхае політичній страсти и яко тако придавлена рухавка выбухне на ново. Говорять о тѣмъ, абы покинще дати спокѣй зъ тою „конституційною фарсою“ и доперва кольколѣтною диктатурою завести на островѣ ладъ и пѣдготовити населенє до конституційного житя. Тѣ, що докладно знають вѣдносины на Кретѣ, зачинають сумнѣвати ся, чи буде добрымъ управителемъ такъ здезорганізованого краю, якъ Крета, молодикъ, котрый не потрафивъ нѣчимъ вѣдзначити ся яко простый офіцеръ маринарки.

— —

Въ справѣ Дрейфуса доносять, що касаційный трибуналъ уже въ найблизшомъ часѣ закѣнчить слѣдство. Трибуналъ мавъ прийти до переконаня, що була якась зрада, але нема достаточныхъ доказовъ, щобы ей допустивъ ся Дрейфусъ. Зъ причины недостаточного матеріялу доказового трибуналъ мае по просту внести засудъ выданый на Дрейфуса и передасть справу новому судови военному. Зъ огляду на се, що вѣзнанє Естергазого можуть найбѣльше причинитись до розъясненя справы, слѣдчій судья запевнивъ Естергазому свѣбодный побутъ въ Парижи тавъ довго, якъ довго вонъ буде потрѣбный карній палатѣ касаційного трибуналу. — Дрейфусъ, думаючи, що ревізію процесу мае завдячувати иніціятивѣ генерального штабу, высказавъ письменно подяку давнымъ своимъ товаришамъ генералови Бондефрови.

— —

Комітетъ для выборенія независимости Филіпінівъ внѣсъ до судового трибуналу въ Гонконѣ обжалованє противъ американьского консула о зворотъ 47.000 долярівъ, котрій зложено у него яко касіера комітету. Зъ обжалованя выходить, що американьске правительство ще передъ вѣйною зъ Испанією заключило въ Сінгапорѣ договѣръ зъ Агвінальдомъ и повстанцямъ достатчувало оружя. Справа грозить великою компромітацією американьского правительства. Зъ огляду на се панує въ Англіи переконанє, що проектъ Бакона противъ заборчои політики узнаючій автономію Филіпінівъ мае великій шансы перейти.

Вѣночокъ зъ вѣдкрытыхъ тайнъ надвѣрняньского повѣта.

Думаю, що не вѣдъ рѣчи буде обзнакомити Васъ, милій читателѣ „Дѣла“, зъ вѣдкрытыми тайнами нашого надвѣрняньского повѣта, про котрый мало хто загадуваєъ, а сли загадавъ, то лише згѣрдно: „глухій кутъ“ — хочь радше назвати бы его „мертвымъ“, бо житя въ нѣмъ не чути и нема... А тѣ вѣдкрытій тайны [головно въ „Monitor-ѣ“] тыкаютъ ся передовсѣмъ надвѣрняньского пана старосты Галецкого, котрый є той гадки, що „власть“ есть на те, абы дати ся въ знаки сусѣбьности, а не на пѣдношенє морали, просвѣты и добробыту. Примѣровъ на се знайшлобы ся множество, кобы лише були листы зелѣный, та досыть и того невеличкого вѣночка прилюдно вѣдкрытыхъ тайнъ.

Ось на примѣръ — бодакъ у тѣмъ вѣночку: Пан староста обжалувавъ надвѣрняньского голяра и фризіера передъ судомъ за обиду чести. А голярь спѣвав въ судѣ таку пѣсоньку:

Дѣло с то дня 26 сѣчня 1898 р., коли я удавъ ся до п. к. старостваа — не въ тѣй цѣли, щобы оказати гоноръ пана старосты, але щобы на него занести жалобу передъ паномъ *Л.*, скарбовымъ радникомъ, котрый бувъ тогдѣ на инспекціи, бо панъ староста цѣлкомъ безпѣдставно наложивъ на мене великій податки. Причина-съ сего, що несправедливо вымѣрено менѣ податокъ, була ось въ тѣмъ: Вѣдъ 1889 року аж до святъ Великодныхъ 1895 р. я пана старосту голивъ, спускавъ ему волосе, острив бритвы и даввъ до голеня мыло, а за тее анѣ гелера не дѣставъ. Коли-жъ передъ кількома лѣтами я перестанъ голити п. старосту, вонъ вѣзнавъ мене, щобъ и дальше вѣдправавъ ему фризіерскій услуги, а що я не хотѣвъ, тогдѣ почавъ ся вонъ самъ въ моѣмъ льокалѣ зъ грозьбою: „Попамятаешь ты мене за то! я тебе податками обложу!“ И дѣйство грозьба сповнилась, бо заразъ засуджено мене на кару грошеву за те, що я помѣчникѣвъ до касы хорыхъ не зголошувавъ, а въ слѣдъ за тымъ п. староста вплынувъ лично, щобы податокъ пѣднесено менѣ, изъ 3 зр. 16 кр. на 8 зр. 40 кр., и то заразъ на другій пѣврѣкъ 1895. Мимо мого рекурсу податокъ той стягнено, а рекурсу не предложено въ своѣмъ часѣ, але зволѣкано такъ, якъ и по дорученемъ винимату оречення ц. к. краевои Дирекціи скарбу. Дальше панъ староста представивъ мене въ найгоршомъ свѣтлѣ морлинѣмъ инспекторови податковому пану П. и яко референтови податковому припоручивъ вымѣрити менѣ потрѣбно высшій податокъ, а коли панъ Р. уребльнивъ зъ пѣдъ екзекуція и потрѣбнѣйшу постѣль мою, тогдѣ панъ староста выразивъ пану П. свое невдоволенє. Рѣзно-жъ пана Я., концепіста скарбового, що староста называвъ, щобы высокимъ вымѣромъ податку та безвзгляднои екзекуціею мене угнетавъ. Бурмістръ панъ М. жалувавъ ся передъ высше згаданымъ паномъ, що староста на него налягавъ, абы яко бурмістръ подававъ на мене выдуманій факты мого пѣдпитя. Панъ Я. посѣдчивъ, що коли друга инстанція податокъ менѣ знизила, староста не интимувавъ оречення ц. к. дирекціи скарбу черезъ три мѣсяцѣ, а замѣсть того зарядивъ нове доходженє, щобы пѣдтримати первѣстій вымѣръ, а оречене ц. к. дирекціи скарбу зернувъ назадъ, хотячи въ той способъ запанє вже рѣшенє внести. Но ще не конецъ і тѣмъ! панъ староста зайшовъ навѣть так далеко, що заборонивъ пану фѣнкови потовому, докторови Б., брати мене яко цирулка до хорыхъ; коли однакъ п. Б. сего не звинивъ, тогдѣ п. староста такъ ему докуча, що той для святого спокою перенѣсъ ся зъ. до Н. Т.

Будете цѣкавій, чи все те скѣнчило ся? Отже скажу правду: тому кѣнця ще нема, лише фризіеръ Блявъ гравъ багательку за староствиньску бороду, волосе и пр., а панъ староста мавъ до 1дня вее заплатити. Процесъ же о обиду п. староты Блявомъ тягне ся дальше.

Кожде товариствѣ повѣтъ, хочь найневиннѣйше, ц. к. старосту переслѣдуе. Ось знову прамѣръ — локъ у вѣночку: Касино въ Надвѣрнѣй що кождинно? Люде по праци троха зѣйдуть ся, газеты читають, гадки вымѣняють, голодный кроха пожинають ся, а той знову пива напе або въ бітяръ чи тарока заграе, часами вернице на добродѣйній цѣли — чи се що стрного? А прецѣнь цѣкаве, чому панъ староста въ него выступае, бо навѣть своимъ пѣдластнымъ урядникамъ се припоручае, а нынѣ и не пѣдластныхъ зневолюе до того! О предсѣдатель касина п. Т. складае свою гѣсть, бо панъ староста личне сего жадае. Або не красный паштетъ дѣстали панъ предсѣдатель Касина и Сокола въ мѣстѣ Делянѣ за те, що цѣлкомъ правно для своихъ членъ пано справоджа-

---

ня, якъ и историчного критицизму, якимъ вѣдзначае ся вѣкъ XIX-ый, а коли вѣдчували може потребу убирати примѣромъ Перікля въ одягъ грецкого воина, а св. Іосифа въ одягъ галилейскій, то не мали до сего складу костюмівъ въ родѣ нинѣшныхъ старинныхъ або етнографічныхъ музеѣвъ. Отже тѣ причины, якъ и бракъ щирого релігійного чутя — вже за часовъ Льва X зложили ся на те, що Рафаель замѣсть Матери Божои намалювавъ згадану кокетливу Венеціянку. Сей образъ, на диво, є нинѣ однымъ зъ найпопулярнѣйшихъ взорівъ релігійного малярства и розбійшовъ ся въ міліонахъ примѣрникѣвъ по Европѣ.

Чи було бы вѣдповѣдно наслѣдувати нинѣ сей способъ понимани одягу святыхъ? На мою думку — рѣшучо нѣ! Навѣть Панькевичъ сего не робить, а бодай — що вже лежить въ его вдачи — робить се не зовсѣмъ досадно, якъ свѣдчили дотычній образы его на выставѣ: вонъ лишь мѣсцами вплѣтае народній мотивы. О малюванію Панькевичемъ Пресв. Дѣвы яко Гуцулки або Украинки я лишь чувъ, а оповѣдаючій або радѣли або обурювали ся тымъ, — належало се вѣдъ того, до якои „партіи“ хто належавъ.

На мѣй погладъ — я уважаю Матѣръ Божу Украинку або Гуцулку, якъ Рафаелѣвску Венеціянку, якъ и трѣскучій морозъ у Вефлеемѣ въ часѣ Рѣздва Христового [въ кожухахъ] несмачнымъ анахронізмомъ [чи якъ бы тутъ выразитись] — хиба бы артистъ, прибравши такъ идильно біблійну Марію, вынайшовъ у нѣй спѣльній цѣхи зъ нашимъ житемъ и надавъ образови чарѣвну принаду нашои національнои поезіи. Тогдѣ я поклонивъ бы ся ему, якъ и кланяюсь передъ Шевченкомъ за его высокій творъ „Марія“. Тутъ она не позуе артистови, але жие и проникае кождого своею чудовою поетичною поезвою, вѣддыхае пѣдгѣрскимъ повѣтремъ, надѣесь и терпелливо зносить тяжке житя.

Коли-бъ образы Панькевича були призначенй до сальонівъ гр. Дѣдушицкихъ чи Потоцкихъ, або на парижку выставу, развели бы и вышиванки, якій вонъ вплѣтае въ одягы святыхъ, а позаякъ они призначенй до нашихъ церковъ, то можна се уважати за свѣтлу ихъ прикмету. Вонъ призвычаює громаду шанувати те, що наше, вывышаючи се, и то дорогою *великого естетичного почутя, що бе въ кождого его образа.*

Такъ представляють ся менѣ образы сего артиста а жаль лише, що теперь не можу про ихъ обширнѣйше написати, а богато корнетного я ще не доказавъ.

По-за своею штукою є Панькевичъ уже вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ чинымъ яко директоръ Товариства для розвою руской штуки“, до основаня котрого вонъ давъ иніціятиву, а нынѣ при директорѣ Нагірномъ є головнымъ его управителемъ.

Авторъ сей поверховно написанои критики, котрый — якъ поважаный читатель замѣтивъ — у важныхъ питанихъ штуки бувъ безпощаднымъ, входить въ складъ дирекціи згаданого Товариства. Зъ того наша публика може вносити, въ якимъ критицизмомъ вѣдносивъ ся до нашои продукціи, а се може выйти на користь Товариства, чого доказомъ вже теперь надходячій вѣдъ сторонъ подяки и признаня. А коли я собѣ пригадаю, що всѣ выставленій образы, про котрѣ я писавъ — и про котрій зовсѣмъ и згадувавъ, бо ихъ авторы не були приготованій до выставы — є значно лѣпшій вѣдъ цѣлкомъ ремѣсничихъ продуктівъ нѣмецкихъ та чеськихъ фірмъ, котрымъ нашій церкви высылають рѣчно до чотирьохъ тысячъ зр., то можемо смѣло надѣятись, що Товариство для розвою руской штуки, а черезъ те и наша штука взагалѣ, при спѣвъудѣлѣ нашои публики, мае забезпеченый гарный розвѣй.

VI.

Зъ обовязку приличного „публициста“ уважаю вѣдповѣдным попередати ся зъ Руслановскимъ критикомъ, чи естетикомъ, и хочь-бы такожь двома словами вѣдповѣсти на киненый менѣ въ фейлетона „Руслана“ комплімент. Що-найменше звѣстный анонімный авторъ назвавъ мене „фіолетовымъ геройомъ“.

Я довго думавъ надъ причиною, за-для якои я мавъ бы такъ называтись, и не прийшовъ до нѣякихъ позитивныхъ результатівъ. За те мабуть удало ся менѣ зугадати хѣдь думокъ, якій вертѣли ся въ мозку автора, коли укладавъ сей епітетъ. Сли тонічна аналіза, якѣй я пѣддавъ сесю назву, є в хибна, то генеза уставленя тыхъ двохъ словъ повстала въ сей способъ: Авторъ сей дотепу чувъ або певно читавъ въ одній зъ юбілейныхъ промовъ професора Грушевского, що „мы живемо въ часахъ героичныхъ“. У насъ лише нынѣ такій слова! „Хто жъ отій героѣ? — подумавъ собѣ авторъ. — Козакѣвъ нема, а лишають ся люде борбы перомъ“. І що вонъ справдѣ тре замоченымъ въ чорнилѣ перомъ по паперѣ, то й подумавъ дальше; „Та-жъ то и я такій борець, отже и герой! Трушъ — розумуваввѣвъ дальше — смѣе противъ мене выступа отже за сесю вѣдвагу и вонъ є героемъ!

Я протестую проѣ сен назвы и не приймаю ей, бо се буквы геройство въ родѣ Донъ Кіхота!

Длячого критикъ „Руслана“ назвавъ мене „фіолетовымъ“, тежъ не знаю, а лишь догадуюсь, що певно дого, що въ моихъ краевидахъ знайшовъ чатовій скалы. Се така сама льогіка, якъ ко-бъ хто назвавъ фабриканта паперу героемъ „тонкимъ“, длятого, що выраблае тонкій пруктъ, — фабриканта епіратусу „мокрымъ“, а фабриканта парфумы героемъ „пахучимъ“ зъ такои-жъ рації. Се може дотепне, але а теперь, не у автора. Щобы однакъ нѣ менѣ не закинувъ невдячности або браку дѣятельменства, назву и я Русланового критика аналогічно: Вонъ назвавъ мене зовсѣмъ слушно героемъ; я его назву також несмѣшно — критикомъ. Та лишь якои барвы брати бы до него? Вонъ, очевидно, уважае патріотомъ, отже надѣлю его и вѣдповѣдными красками. Звѣстно, що наша галицко-руіотична краска ч краски — жовта и синя, же и змѣшаю ихъ разомъ и въ того повста зелена [цѣлкомъ аналогічно до фіолетовои, отра тежъ складае ся зъ двохъ: изъ синьои червоноі], долучу ей до попереднього слова и выйде: „критикъ зеленый“. Гадаю, що eine und gerecht!

Маю приготованый и VII роздѣлъ, де розказую интересну рѣчь по „рускихъ меценатовъ“ — се також правъ артистичного житя и також зъ-вѣдтакъ зъ стороны „Руслана“, та поки-що замышаю, може побѣльшить ся матеріялъ...

Ив. Трушъ.

бувалъ, що тверджене дирекціи державныхъ желѣзниць въ Станиславовѣ, що причиною катастрофы була vis major, в неоправдане, а наслѣдкомъ сего и пошкодованій зискують можность добивати ся свого права на вѣдшкодованє вѣдъ желѣзничого скарбу.

— **Дрѣбнѝ вѣсти.** Зъ днемъ 1 н. ст. цвѣтня с. р. буде заведена въ Перемышли філія Краківского товариства обезпечень, въ котрѣй буде занятыхъ 26 урядниковъ. — Въ Розтокахъ пѣдъ Долиною згорѣвъ онодги тартакъ гр. Бѣльскои. — До Львова прибуде славный баритоністъ зъ Нідерляндій Johannes Messchaert и выступить въ концертомъ дня 17 с. м. — Въ Лондонѣ вибухъ онодги котелъ въ одно зъ варстатъ корабельнѣмъ и девять робѣтниковъ погибло на мѣсци, а майже сорокъ особъ сильнопокалѣчило. — Въ Римѣ мали вѣдкрыти гробовець основателя Риму Ромулюса; чи не байка? — У Вѣдни стрѣлився до себе 80-лѣтный д-ръ Іос. Зінгеръ, емеритованый професоръ университету а давнѣйше професоръ хірургічной школы у Львовѣ. — Россійске правительство асигнувало на будову православного собору въ Варшавѣ ажь 300.000 рублевъ. — Въ Перемышли збанкротувавъ Натанъ Шіферъ властитель реальностій въ мѣстѣ и тартаку у Вѣльшаници; пасивы зайжь 300.000 зр. — Гр. Каз Бадені выѣхавъ зъ Вѣдня до Даво въ Швайцарію. — На дорозѣ межи Вѣчною а Подусзомъ коло Перемышлянъ замерзла селянка Марія Ковальчукова. — Въ Черновцахъ покусавъ дня 15 грудня м. р. скаженый песъ двоє дѣтей секретара румуньского консуляту п. Галіны; покусаныхъ выслано до лѣчничого заведенія д-ра Бабеша въ Букарештѣ, де въ 16 день проявила ся недуга у дѣвчины и она померла, а хлопчина мае ся добре.

Наука, штука и література.

— **Jakiej reformy potrzebuje szkoła ludowa w Galicyi?** Пѣдъ такимъ заголовкомъ выйшла недавно въ Новомъ Санчи брошурка (51 сторінъ малои вісѣмки; цѣна 15 кр.) накладомъ „галицкого Товариства народныхъ учителѣвъ". Змістъ брошурки заслугуе на те, щобы ему бливше придивити ся.

По короткомъ вступѣ приступае брошура до обговорена постулатовъ въ напрямѣ реформы народныхъ школъ. Постулатовъ тыхъ є 12, а то:

1) Треба домагати ся, щобы нар. школа була институцією краевою, удержуваною зъ фондовъ краевыхъ, а не громадскихъ.

2) Знести треба мѣсцевѣ рады школьнѣ, а зреорганізувати окружнѣ. Мѣсцевѣ рады школьнѣ мало дбають о школы, члены ихъ не знають своихъ обовязковъ, часто годѣ навѣть упросити кого на голову мѣсцевои рады. За те окружнѣ рады повинни бути институціями окремыми, а не подвластными старостамъ. Складались бы они зъ 4 членовъ зъ помѣжь учительства, зъ трехъ особъ зъ по-за учительскихъ кругівъ и зъ инспектора, котрый мавъ бы голосъ лише дорадчій; така окружна рада выбрала бы голову зъ помѣжь своихъ членовъ.

3) Домагатись треба основнои змѣны школьного устрою и знесена подѣлу народныхъ школъ на типы сѣльскій и мѣскій. Задачею народнои школы повинно бути: приготовити дѣтей до жытя, — значить, выховувати ихъ на трудящихъ, честныхъ людей безъ уваги на те, чимъ котре зъ нихъ колись буде; главного предметомъ науки школьнои повинно бути те, що кождому чоловѣкови въ жытю є конечно потрѣбне.

4) Домагати ся новыхъ науковыхъ плянівъ и новыхъ книжокъ школьныхъ, вѣдповѣдаючихъ задачи народнои школы. Теперѣшнѣ книжки є цѣлкомъ невѣдповѣдній; досить загадати, що одна и та сама книжка призначена для сѣльскихъ школъ и заразомъ для три- и чотироклясовыхъ мѣскихъ. Теперѣшнѣ книжки повстали на замовлене середъ „вчоныхъ" п. Бобжиньского; а зъ того выйшло, що науковѣ плины не згоджують ся зъ инструкціями, а школьнѣ книжки суперечать одныхъ и другимъ. Главного треба бы вперед розписати конкурсъ на уложене загальнои програмы книжокъ.

5) Школьнѣ книжки повинни бути якъ найдешевшѣ, а убога дѣтвора повинна доставатись ихъ даромъ. Теперѣшнѣ книжки є рѣшучо за дорогѣ. Школьна книжка, що коштуе теперь въ книгарни 50 кр., повинна коштувати не більше якъ 15 кр., коли бы ся продавано по коштахъ накладу, а книгарямъ давано, якъ за продажъ почтовыхъ значковъ, лише 1% выску. Такъ само и инши потребы школьнѣ, якъ таблички, зошиты, пера, олівцѣ и т. и., повинна убога молодѣжь достават даромъ. Коли бы на се не було иншихъ фондовъ, то безъ жадноі шкоды можна бы оберинути на сѣ выдатки тѣ грошѣ, якѣ теперь безъ нѣякого пожитку ложить ся на окружнѣ конференціи.

6) Домагатись треба безпроволочного закладаня новыхъ школъ въ громадахъ, де є принаймне число дѣтей, обовязаныхъ до школьнои науки, а перетворена одноклясовыхъ школъ на двоклясовѣ тамъ, де число дѣтей є більше надъ 79. Пбеля справозданя краевои рады школьнои є въ краю 76% аналфабетовъ, на 2.300 душъ населеня припадае одна школа, а близько 2.500 громадъ не мае жадноі школы. Дальше показуе ся, що въ Галичинѣ є 1,057.897 дѣтей, обовязаныхъ до школьнои науки, а зъ нихъ въ р. 1896/97 побирано науку лише 669.167.

7) На будову новыхъ школъ и на удержане давныхъ повинень ложити краевый фондъ. Теперь будова школъ є дорога, а нездала, бо выковуютъ ся за громадскій грошъ звычайно неретельні підприемцѣ безъ фахового нагляду. Выйшовъ новый законъ, котрымъ край обовязавъ ся удѣлити помочь тубогимъ громадамъ при будовѣ школъ. Але помынувши, що фонды на се вызначено за малѣ, краева рада школьна запомагае передовсѣмъ мѣста и, замѣсть поставити що року 50 школъ по селахъ, ставить 5 школъ по мѣстахъ. А коли сѣльска громада потребуе пр двоклясовои школы, то даютъ ѣй позичку на одноклясову.

8) Домагати ся змѣны закона школьного такои, щобы обовязокъ школьный починавъ ся въ кінцемъ 7-го року дитины и тревавъ 6 лѣтъ, и то 4 роки науки щоденнои и 2 роки доповняючои. Лѣкарскій повази стверджують, що жаднои дитины передъ укінченымъ семымъ рокомъ не повинно ся принимати до школы; а навѣть обовязокъ ставити ся до вѣйска перенесено зъ 20 року на 21-ій. Що до лѣтъ науки, то нынѣ у насъ правдива навчоньска вежа черезъ розрѣзнюване класъ, степенѣвъ, вѣдѣлівъ, пѣдвѣддѣлівъ, курсівъ и лѣта наука. Бувають приклады, що учитель не знае, до котроі класы записати дитину, котра приходить до него въ иншои школы; дитина приносить свѣдоцтво зъ якогось „вѣддѣлу", и въ тѣй школѣ, до котроі хоче записата ся, є тілько „степень". Часто родичѣ, запытанѣ, до котроі класы ходить ихъ сынъ чи донька, не знають, що вѣдповѣсти. Въ мѣстѣ — то дитина переходить бодай въ року на рѣкъ до высшои класы; але на селѣ, хочь бы учила ся дуже добре, мусить 3 и 4 степень (3 и 4 класу) повтаряти. Ходить при тѣмъ очевидно о те, щобы правными способами спинати просвѣту сѣльскои молодѣжи; ученикъ способный, що мимо добрыхъ успѣховъ въ науцѣ повтаряе класу, знеохочуе ся до науки, а слабый ученикъ приходить до середнои школы въ надто пізнѣмъ вѣцѣ, черезъ що опѣзня мусить покидати дальшу науку.

9) Домагати ся знесеня школьного примусу, а заведеня примусу морального. Накладане каръ на родичівъ, не посылаючихъ дѣтей до школы, не осягае цѣли, бо выкликуе лише ненависть до учителя и до школы. За те заохотою до посыланя дѣтей до школы могла бы бути постанова, що нѣхто не може бути принятый до ремесла, не може сповняти уряду въ громадскій радѣ, не може женитись, выходити замужъ, хто не скінчивъ бодай мѣсцевои народноі школы.

10) Знести въ народныхъ школахъ рѣчній поправы, а въ середныхъ вступній испыты до 1 класы.

11) До учительскихъ семинарій повинни бути принимани лише тѣ кандидаты, що добре покінчили низшу школу середну або цѣлу школу выдѣлову.

12) Домагати ся усуненя науки нѣмецкого языка зъ народныхъ школъ. Середни школы могли бы обійти ся безъ того приготовленя, яке молодѣжь выносить въ нѣмецкомъ языцѣ зъ народноі школы, а народна школа богато зыскала бы, увольнившись вѣдъ сего непотрѣбного тягару. Врештѣ, коли бы доконче бути муселло, можна полишити науку нѣмецкого языка въ 5 и 6 класѣ шестиклясовыхъ школъ.

На тѣмъ кінчить ся заповѣджена въ заголовку справа. Дальше на стор. 39—51 обговорює брошура въ додатку дѣяльность галицкои рады школьноі краевои, а передовсѣмъ п. Бобжиньского. Хто цѣкавить ся справами народныхъ школъ, найде въ брошурцѣ богато рѣчей, надъ котрыми варто застановити ся.

Малый фейлетонъ.

По Новомъ роцѣ.

Анархія и ще разъ анархія! Чистый переворотъ ладу не лишь суспільного, але и планетарного! Хто бы се подумавъ, що анархістичній идеѣ возьмуть ся рытвинити вже й межи небесными планетами!

Ось вчерашный день Нового року! перша дитина пануючои намъ нѣбы милостиво найяснѣйшои панѣ Венеры! То такъ поступае монархиня? Нѣ, то анархістка! Противъ права звычаевого, утвердженого роками, она приводить на свѣтъ такій „плаксивый" Новый рочокъ! Гай, гай! кривда намъ! Бувало въ день нашого Нового року ажь трѣщать вѣдъ „руского" морозу! не то пара, але й вусъ замерзае. А вчера?! Справдѣ, при такихъ несподѣванкахъ чоловѣкъ уже всего може надѣятись, навѣть такого, що вечеромъ ляже спати у нашомъ Львовѣ при улици Х., а рано пробудивъ ся и гляди! — вѣнъ у Нью-Іорку, або на Марсѣ!...

Въ навечерію Нового року чоловѣкъ снивъ золотій сны, лелѣявъ высокополетні думки, що наче образки въ калейдоскопѣ снувались по головѣ. Въ уявѣ бачивъ я Новый рѣкъ свѣтлымъ и крѣпкимъ витяземъ надъ ложею и обскурантизмомъ, а буджу ся рано, глипнувъ на свѣтъ — щезають надѣѣ... Коли въ природѣ не „соблюдають ся законы", що-жь думати, щобъ ихъ „соблюдали" въ Австрію, а найпаче въ земли галилейскій!

Пробудивши ся въ „тяжкою головою" — наслѣдкомъ желавъ рѣзнымъ Василямъ и Маланямъ — бачу крізь вѣкно — горить! Правду сказавши я такъ дуже не полохаю ся сего „грѣзного елементу" — omnia mea mecum porto, — але думаю собѣ: не дадуть чоловѣкови ворогы „фаярманы" спокійно й вылежатись... Збентеженый лежу дальше, а яко „хитрый Малороссъ" чекаю, що зъ того буде, та лишь вслухую ся у воздухи, чи не зачую стражацкои трубки або годинника изъ ратуша. Слухаю, слухаю — нѣчо не чути! Горить видко, але десь далеко. Вибици мою „цѣкавість", чисто руску, заспокоила моя Янова, що ранками змѣтае „прахъ отъ сапогъ" моихъ. На запытане: що се черезъ стору такъ червонѣе, пояснила она менѣ, що „to tak na niebi, i bendzie od tej czyrwoności lubo dyszcz lubo wiatyr". Тымъ я успокоивъ ся до решты и вже забиравъ ся обернути лицемъ до стѣны, бо знавъ, що наступлять.. гратуляціи. Але рухъ мій припбаннвъ ся! Панѣ Янова зъ цѣлымъ жаромъ и вервою — а що она „вервиста", о тѣмъ найлучше свѣдчать сниці пѣдъ очима пана Яна, ей честного „малжонка" — почала свои желаня: „Daj Boże panu długiego życia [не надѣй ся! подумавъ я собѣ], szczenścia, pomyślności, ładnej żony [сего не конечно!] i dużo pieniędzy [ахъ, то! то! погадавъ я]..." За такій щирій желаня и щедра нагорода — я сягнувъ въ мое „портмоне зъ крокодила" — котрый недавно возивъ воду та пѣсокъ — и тикнувъ пани Яновій ажь цѣлу „куруну"! Ну, знай пана вѣдъ газеты!...

Правда, панѣ Янова трохи прижмурила свое очко на такій „щедрый" дарунокъ, але менѣ въ серци ще більше защемѣло. Сеся новорічна „коруна" була призначена до щадничои касы Шуліма Штофа — одного „утраквістичного кабачка", що славить ся „куликовскимъ медомъ". Зъ недовѣремъ заглянувъ я ще разъ до свого „крокодила", щобъ сконтролювати „Cassa Stand" — при змѣнѣ року робать се кождый добрый фінансістъ — и на свое здивоване провѣривъ я „состояніе" — ще три „куруны" и кілька „гелерівъ" [чисто рускій терминъ, якъ россійскій „галстукъ"]. Весело поглянувъ я у будучность, бо було ще за що вечеромъ „празника ради" скочити до — Белелуѣ. Се те тота покутска Белелуя — де то, якъ отсе читаемо въ дописи до „Свободы", о. Сѣнгаленіе своими паробками перепер выбори мойсѣевскихъ хрунівъ, — то такъ „рускій гостъ" въ ювілейнѣмъ роцѣ „перелицьованои „Енеиды" „перелицювали" интернаціональну кофейню „Belle-Vue" у Львовѣ, котроі властителемъ є интернаціоналъ „Мясный чоловѣкъ" гесте Фляйшманъ. Сеся Белелуя въ порѣ „якъ нѣчь ма покрые" стае тымъ Мицкевичівскимъ „matecznik-омъ", де всякій звѣръ на старости лѣтъ находить безпечный захистъ, а полохливый заяць спить спокійно пѣдъ кудлатого медведя — свята згода! Такъ є и въ сѣй Белелуи. Подыблешь тутъ при однѣмъ столѣ въ идеальній згодѣ и „штатскихъ" и „военныхъ", и великихъ и меншихъ професорівъ, [найменшихъ, правда, нема], меценатівъ и кандидатівъ на меценатівъ, літератівъ и критиківъ, авторівъ „веселыхъ" и „сумныхъ" и „карколомныхъ" оповѣдань, антісемітівъ и соціялістівъ — и кождый „наслаждае ся" святымъ супокоемъ — „nigdy jeden drugiego nie kąsa, nie bodzie!" Але-жь бо тутъ пивце, „чорна", котлеты, навѣть грушки, а що за услуга! Чистый „Schlaraffenland"! Тутъ же всѣ мовы рѣвноуправненій [навѣть руска!] и зливаютъ ся въ одинъ ансамбль, якъ при будовѣ Вавилоньскои вежѣ. Однымъ словомъ все є „грандъ шікъ" Тожъ и зрозумѣете мою радбсть зъ трехъ ще коронъ въ моѣмъ „крокодилю". Я ще мігъ устроити собѣ вечеромъ провізоричный рай въ Белелуи...

Але я забѣгъ попередъ батька въ пекло — де то ще вечеръ! Ось розпращавши ся зъ Яновою забравъ ся я до тоалеты и за кілька хвиль бувъ готовъ на свѣтъ божій. Гляджу вікномъ, а на дворѣ щось справдѣ посоловѣло. Мати природа ревно „плаче", чи то зъ жалю за старымъ рокомъ [якій бувъ, то бувъ, а все до него привыкла!], чи то зъ радости при появѣ „нового рочку", не знаю. Але моя надѣя побачити ранкомъ голубе небо, потѣшитись морозецькимъ воздухомъ, розвѣяла ся. Небо затягло ся оловяно сивыми хмарами, рясный дощь дзюркотить, а на краяхъ небосклону видиѣють ся ще червонѣ пасмуги, послѣдній слѣды ранѣшнои червени неба. Поганый часъ! всесторонно поганый! Отъ возьмѣмъ на увагу отсе: Нашъ жовківскій посолъ хотѣвъ при нагодѣ антракту мѣжь сеймомъ а радою державною зъѣхати до Кулякова — не за-для меду, але абы стати передъ выборцями. Честныхъ выборцівъ уже заздалегідь прис особлено: вѣйты та писарѣ и выборцѣ въ двохъ шапкахъ мали явитись якъ одинъ мужъ, посторунки жандармерія були на поготовѣ, все, що при такій оказіи потрѣбне, було вже замовлене — ажь тутъ тобѣ така шарга, що собаки зъ хаты не выженешъ! Strich durch die Rechnung! Але-жь хто бы и посмѣвъ нараджувати заступникамъ народу на неохибну „нафлюсенцю"? Не то самъ бы куняв, але ще й завѣзъ бы пошесть до парляменту и запоробтривъ бы — Вольфа! Ажь тогдѣ бы Нѣмцѣ „ферфлюхтували" на нашу Богу душу Галичину Галилею!

До[ч]ханы каз [illegible] ту вычитую новину: Навѣть такимъ панамъ à la Кешковскій не вѣльно дефравдувати! Одинаково маршъ до „холоднои! чи ты Кешковскій, чи Загурскій [брукowый „инспекторъ кишень", що то онодги 50 ый разъ дбстанъ ся до „шпаркасы"]. Ба! до „холодной" — але Вінкентій Поль вѣщимъ своимъ духомъ угадавъ подѣ инѣшныхъ исторій въ сѣй „дзельниці", коли писавъ: „Kto tam zgadnie, gdzie *osiądziesz*? Jaką wodą w świat *popłyniesz*?" И справдѣ! хто мігъ загадати, де „осядуть" або куда „попливуть" панове Кешковскій, Мора-Коритовскій, Мехель Жупнікъ?...

Въ моѣй блуканнѣ „урадувавъ" мене видъ нашого руско-княжого Львова в рускій Новый рѣкъ. Є якійсь законній постановы о святкованю святъ обохъ народовъ на Руси, але они не обовязують мѣста Львова — якъ хтось его назвавъ — „serce Polski", хочь довкола обросле рускимъ мясомъ — рускими селами и присѣлками. Вчера ты мігъ купити у Львовѣ корову, бычка, фіру сѣна чи соломы, а магістратскій возы цѣлый день „урядували". Видко львівскій славетный магістратъ не узнае нашого календаря — впрочімъ Львівъ мае и свою историчну традицію: звѣдомо, за часівъ небощки Польщі навѣть „подавбине" для Русина не було довволене...

День минавъ. Я — ровтринькавши при принниманю рѣзныхъ „благожеланій" и „кінчень" цѣле свое „Hab und Gut" въ „крокодилѣ" — глянувъ лише въ-далека на Белелую, мовь кіть на сало, и зъ ударомъ 10 он годины [се, важне, бо „шпера"!] вернувъ у обнятя — чотирохъ стѣнъ и вѣддавъ ся у власть всепочтенному Морфеови...

Ж.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Дирекція почтъ и телеграфівъ надала посады: а) почмайстрівъ: въ Устю епископскімъ Іос. Брікови експедіентови зъ Дублянъ, въ Маріямполи Ан. Сливиньскій експедіентцѣ зъ Букачовець, въ Липици долѣшній експедиторови Нап. Станкевичеви; б) експедіентівъ почтовыхъ: въ Пеарахъ на двбрци начальникови стації Ферд. Яхови, въ Конюшковѣ емер. комендантови стації жандармерія Ив. Кавулѣ, въ Мишковичахъ експедиторови Жигм. Ваґнерови, въ Сущинѣ Ив. Стеванюму, въ Пишковцахъ на двбрци начальникови стації Казим. Радошевскому, въ Слободѣ Вольсови Голлендерови, въ Хоросници емерит. управителеви почтовому Іос. Марешови, у Вишенкій емер. комендантови стації жандармерія Ив. Верхницкому, въ Єрмаковцѣ емер. учителеви Алекс. Москвиньскому, въ Нижбрку новѣмъ емер. комендантови стації жандармерія Іос. Крогульскому, въ Витвици Нат. Коваликовѣй, въ Новосѣлцѣ Людв. Бачиньскому, въ Марківцихъ на двбрци начальникови стації Фил. Гольцгакерови.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 14. сѣчня. Мѣска рада ухвалила вѣдкинути просьбу товариства им. Коменского о вѣдступленє товариству школьныхъ убікацій въ третѣмъ, пятѣмъ и девятѣмъ окрузѣ мѣста. — На 16 и 17-ого с. м. скликано всѣ опозиційнѣ клюбы на нараду въ справѣ правительственного предложена о контингентѣ рекрутівъ. — На засѣданю промысловои рады мін. Діпавлі заявивъ, що правительство буде всѣми силами пѣдпирати промыслъ и намѣрне выховати комісіонжерівъ въ великѣмъ стилю для пѣдпиранія австрійского експорту.

Лондонъ 14 сѣчня. Американьскій часописи грозять революціями, котрѣ мають доказати, що Нѣмеччина провадить дволичну політику. Теперѣшный сѣборъ зъ Филіпіньскими повстанцями також мае бути выплывомъ нѣмецкои интриги.

Берлинъ 14 сѣчня. Мимо сильноі опозиції сторонництва Ріхтера и соціяльныхъ демократівъ парляментъ принявъ правительственне предложенє о збільшеню военноі силы Нѣмеччины. Кбнната мае бути побільшена о три полки, піонерскій вѣддѣлъ о одинъ баталіонъ, тренъ о одну компанію. Міністеръ заповѣвъ ще значній реформы въ полевѣй артилерії, бо ей дотеперѣшне уряджена мае не вѣдповѣдати новочаснымъ вымогамъ.

Канея 14 сѣчня. Князь Юрій выдавъ проклямацію, взываючи всѣхъ пробуваючихъ въ Кандіи збѣгцівъ, щобы вернули до своихъ добръ положеныхъ на о тровѣ, або покинули Крету.

Царгородъ 14 сѣчня. Султанъ выдавъ два заряджена въ справѣ закупна нового оружя для денкихъ полківъ и новыхъ гарматъ за два міліоны злр. Въ Генуеньскихъ варстатахъ будуть перебудовувати старій турецкій корабль военній.

Послѣдни вѣсти.

Послѣдни телеґрамы звѣщають, що Нѣмцѣ поступовцѣ и Людовцѣ намѣрчють завазъ на першомъ засѣданю рады державноі розпочати обструкцію — навѣть въ острѣмъ видѣ.

Надосланé.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площа Галицкого

поручає зъ великимъ выборомъ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокля, дальекляды, спектры, термометры, рѣзні преспекты, мікроскопы, лупы, компасы, райсфедеры, таксы марничі, піоны, лібелі, нівеляторы и т. п.

Уряджене дивликовъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Уважайте на сей

выпаленый корокъ!

!!!

8 1—26

ОСТРЕНЄ и обтятяне брітовъ приймає Иванъ Ляврукъ, кождівникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости повно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ цапербівъ державныхъ и льосівъ. Зголошеня до: **LUDWIG GESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST.** 9—10

ЗЪ АЛЬПАКИ (металь завсѣгды бѣлый) Ложки по зр. 6·50, Ложочки до кавы по зр. 3·25, зъ хінського срібла. Ложки по зр. 14. Ложочки до кавы по зр. 7 за тузинъ поручає ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацівъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы якобы моя выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тілько у себе, у власнімъ склепѣ при ул Коперника ч 5. — Ковдры великі и на ватѣ вовняній вѣдъ 3·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шолковій великій и на ватѣ вовняній вѣдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто волосѣнній вѣдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнній и зъ пѣря, простирала, пошвы и т. п. Хто отже на зиму потребує доброї, теплої ковдры або матераца, дістане се найдешевше просто у моїй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 21—0

(Львовъ, Бюро „Импресса")

Правникъ ученикъ вѣдзначный, добрый педагогъ гладае лекцій. К. К., 501 Броды poste restante. 2—3

Артистично. Ритовниче.

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достаткова и выконує якъ найдешевше и найстаранніѣше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для ноздого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіѣ котадевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіованій и проче.

Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 39—52

Укінчений гімназіяліст

пошукує місця на селі якоюсь структор домовий. — Близша відомість у Н. Труша, Львів, Підвалє, 7.

ЛИШЬ

зъ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 (бокъ власный), можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаній легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хріномъ	10 „
Ковбаска зъ хріномъ	5 „
Кашкъ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Великій напитокъ въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моєи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивo по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитківъ звосмотрена кухня.

79 169—? Зъ высокимъ поважаненемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Маю честь повѣдомити, що зъ днемъ 1-ого сѣчня с. р. **перенѣсъ я свій выключный складъ ГЕРБАТЫ** зъ улицѣ Сикстуской ч. 17 у Львовѣ на улицю Сикстуску ч. 1.

Повѣдомляючи о тімъ Поважану Р. Т. Публіку, поручаю ся и на дальше ласкавымъ взглядамъ.

3 4—4 Зъ глубокимъ поважанемъ

Адольфъ Зінгеръ.

Голляндско-Американська лінія

вносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Нью-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 вир: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна должыни и величини каюти якъ и цѣна якорости и спѣванія пароходу.

Знаменитій

Горѣвки и Румы

а также

„ff" спіритусъ ректифікованый 37½, Bonqout на наливки

поручає

Перша Брідска Рафінерія Спіритусу — *фабрика Руму и Лікерівъ* 471 8—10

Братовъ Капелюшъ въ Старыхъ Бродахъ

Складъ фабричный Львовъ-Знесѣнє.

Екпедиція почавши вѣдъ 5 кільовыхъ посылокъ.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човникові и обручкові, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и віденьскихъ, уреґульований якъ найточнѣйше, зъ патентлѣтною гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінцій полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

397 22—? Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пів року 1·50 кр. на чверть року 1 зр

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики RIXTERA въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирання; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 15—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика підъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

въ своїй ново устроеній торговли

у ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінцій просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентівъ анї похатниківъ не высылаємо. 2 2—12

¼ натуральной величины

Оріґінальный анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, выостренй, готовій до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпечности изъ здѣймовымъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченя лиця подчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострє найделікатнѣйше. Цѣна въ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Різдвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся гроші. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ 2910 1898.

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людникъ Заграднікъ парохъ въ Куповичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парохъ въ Малновѣ.

Подобно пишуть Вси. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои.

О. Поляньскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

Патентований прилады до ѣды. Англійска марка „Sheffield". Prima якість зъ кедодками зъ рога, або кости, вострѣ шлюфований. Вострє не выпадають анї не розхвестують ся навѣть въ капитку. Тузинъ одной пары (12 ножівъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. D. 54 9—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы вѣдля власныхъ плянівъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасівъ, престолівъ, плащеницѣ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный проектъ Вси. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 122—?

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВОДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Воддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання цінности вартостній и дае на нихъ завдатки.

Крімъ того впроваджено подобно якъ въ инстытуціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковій (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рочно, депозитарь дістае изъ сталевої касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]

Підъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогоднѣйшій заряджения.

Принесы дотычно того рода депозитівъ одержати можна безплатно у воддѣлѣ депозитовомъ.

Головный складъ для Львова

ЛІКЕРОВЪ

Фабрики ц. к. управ. Товариства акційного въ Schönpriesen [Чехи] далеко лѣпшихъ и значно дешевшихъ нѣжь лікеры французскій, находить ся

въ торговли ВИНЪ

МАКСА ВІКСЛЯ и СЫНА, улиця Краковска ч. 14.

СПЕЦІЯЛЬНОСТИ: Getreidekümmel, Kaiserbirnenliquer, Alter Korn и т. д. въ бутелькахъ камѣнныхъ дуже окрашеныхъ

Тамъ-же до набутя всякій роды **ВИНЪ**

австрійскихъ, угорскихъ и заграничныхъ вѣдъ гарантіею **чистыхъ** и добрыхъ якости, такожъ шампаны и коняки первородныхъ фірмъ французскихъ.

Особливо поручена гідній нашій

старій вина гегеляйскій и куращійній токаѣ

загально поручуваній пп. лѣкарями для недужихъ и реконвалесентівъ, а лежачій въ нашихъ пивницяхъ по часть ще вѣдъ заложена фірмы вѣдъ 1860 р.

Безплатна достава до дому. — Цѣнники безплатно.

Звертаємо увагу Пов. Р. Т. Публіки на нашу спеціяльну

ВИНЯРНЮ

ново-уряджену зъ великимъ комфортомъ, де крімъ выбору добрыхъ и чистыхъ винъ, продаємо такожъ по цѣнѣ коштівъ холодній перекуски, якъ: праздвяну праску шинку просто спровадженую, пструги въ олівѣ и т. п.

11 8 5 Зъ глубокимъ поважанемъ

Максъ Віксель и Сынъ.

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французскои, египетскои и Abadie, всюды жадати тілько зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одповѣдальній редактовъ Иванъ Белей. Накладъ въ фабр. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 3. Львовъ, Второкъ 5 (17) Сѣчня 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложитвот за инсераты и книжкы у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії:		за границцы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне заторозуменє. — Рекламації неопечатані вільні відъ порта.

Поединоке число нумеру 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки петитовым або ся мѣсце в в рубрикѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допесенє приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Запросины до передплаты
на рѣкъ 1899.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1899 ымъ вступає нашъ дневникъ въ **двацятый** рѣкъ выданництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, въ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшных условій передплаты.

Розумѣє ся само собою, що и дотычно своєи програмы „Дѣло“ останесь вѣрнымъ своѣй народнѣй и політичнѣй програмѣ та зъ цѣлою совѣстностію дальше служыти буде чесній справѣ народнѣй яко вповнѣ независимый орґанъ народовцѣвъ и всего народу рускаго.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше **передплату** — взглядно й **залеглости** — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбольше **новыхъ передплатникѣвъ**.

Відъ выданництва „Дѣла“.

„Шляхотчина а відроджене Галичины.“

Підъ такимъ заголовкомъ выйшла сими днями у Львовѣ брошура п. Дашиньского. Авторъ жалуєсь въ передмовѣ словъ на те, що такъ мало найшлось въ Галичинѣ людей, котрѣ зъ обуренемъ приняли вѣсть о упадку вимирового стану въ виходныхъ повѣтах краю. Нужда, апатія, темнота — се підстава народного жытя въ Галичинѣ. Невидющимъ треба отворити очи; тыхъ, хто такій стан хоче удержати, треба усунути; а всѣ невдоволенѣ въ панующомъ въ краю котерім повинні зъединати ся. Множество розумныхъ людей ухиляє ся для святого спокою відъ громадской дѣяльности. Причиною сего є шляхта, она кождого, хто не выйшовъ зъ-посеред нея, уважає за непокликаного до публичного жытя. Она роздає мандаты, она усуває відъ выборовъ майже половину громадянъ. Тота зъ усею силою відперти тиранію сойма большости и польского кола у Вѣдни.

Дѣ силы — пише авторъ — пробують Галичиною: шляхта и клерикалы. Коли польска шляхта въ Россіи складала доказы патріотизму въ борбѣ зъ Россією, то галицка въ жадномъ повстаню не брала участи. За панщизну взяла галицка шляхта богато міліонівъ відемнізацій, а відъ сѣльскои громады відділила ся „дворскимъ обшаромъ“ мовь хінъскимъ муромъ. Відъ 50 лѣтъ же галицка шляхта самыми привілеґіями, хочь они не мають вѣякои підставы въ часахъ рѣвныхъ правъ всѣхъ людей. Панщина и відемнізація були привілеґіею, такъ само право пропінації, обшаръ дворскій, право презенты. Такъ само выробились привілеґіи шляхты въ повѣтовій радѣ, въ соймѣ, въ парламентѣ. Тѣ всѣ привілеґіи не опирають ся на вѣякихъ заслугахъ. Всюды въ суспільности мають повагу праця, способности, чесность, а въ капіталістичномъ устрою богатство. Але галицка шляхта только въ части означає ся богатствомъ, за те працею, способностями и чесностію не дорівнає вона слабо на жаль розвитому мѣщаньству. А таки въ Галичинѣ досыть называти ся ґрафомъ, щобы всюды буть першимъ, щобы въ урядѣ скорѣйше авансувати, побѣдити при выборахъ, достати якусь концесію або станути на чолѣ навѣть тамъ, де его не треба и де его не кличуть, бо шляхта доставляє всяких достойникъ выхова своихъ сыновъ при помочи своихъ вплывовъ на всякій можливій мѣсце, выдає тѣ пышній екземпляръ нового шляхотского поколѣня, якими є Лѣщиньскій, Конецковскій и т. п. Землѣ тѣ люде вже не мають; они лише „репрезентують“ тыхъ, котрі дають свій трудъ, они имъ дають фірму и асекурують. Обочь тои шляхотской бюрократіи въ Галичинѣ ще богато такихъ, котрыхъ главнымъ заняттемъ є походженє въ значного роду. Они ґармовѣды або щасливій ґрачѣ по карбахъ, на перегонахъ и т. п.; они ѣздять по краю, по купеляхъ и зачисляють ся до „товариства“, бо они благородні. Колько нечистыхъ, поганыхъ дѣлъ они переживають лише той, хто мавъ нагоду жити въ ихъ товариствѣ. Бувають банковій писарѣ, що мають по 80 зр. мѣсячной платнѣ, а ѣздять першою клясою, бувають на всѣхъ перегонахъ. Якъ они можуть жити зъ своихъ 80 зр., могли бы розказати лихварѣ, старій тѣтки, а вкінцю дуже часто також банковій касы.

Польскій маґнаты въ Галичинѣ, вынявши колька домовъ, що трудять ся надъ якимсь пожиточнымъ дѣломъ, не ведуть вѣякои культурной роботы. Хто чувавъ про які дѣла або жертвы Сангушковъ, Лянцкороньскихъ, Стадницкихъ, Баденіхъ? Одні збивають грошѣ другій відданють ся біґотеріи або спортови. А половина зъ нихъ спекулює на арендѣ права пропінації зъ жидовскими пропінаторами. Не лѣпше выглядає и той „гречкосѣй“, добродушный але глупый, повный забобонівъ, що радить бити хлопа букомъ, замѣсть тягати его по судахъ, нарѣкає на школы и книжки, котрі хлопови лише въ головѣ перевертають, самъ читає лишь календарь и Narodow y. Не дивно, що такій люде не можуть импонувати чоловѣкови, котрый въ Польщѣ радъ бы видѣти Европу.

На услугахъ шляхты стоить цѣла орда, навѣть выхрестовъ, що въ оборонѣ шляхотчины бачать легку карієру. Але панованє шляхты не вытримало бы нѣ одного напору мѣщаньства, роботниковъ и селянъ, коли бы не підтримували его клерикалы, — значить Ґезуіты. Они выховують аристократичну молодѣжь, они пізнѣйше вплывають на ню въ братствахъ содалісовъ, въ „Приязняхъ“ и т. п. Кождый священникъ на селѣ йде рука въ руку зъ дѣдичемъ противъ хлопівъ; а моральній провідники священниковъ, епископы, курендами політичного змѣсту указують имъ напрямы ихъ поступованя.

„Політику славяньску“ уважає авторъ за незрозумѣлу фразу. Чехи потребують ся для погрозы нѣмецкимъ шовіністамъ; але Полякамъ годѣ запрягати ся до воза панславізму, той фільозофіи и етики російского царства.

Щобы тымъ сумнымъ відноснамъ въ Галичинѣ зарадити, радить авторъ зъединати ся всѣмъ сторонництвамъ галицкимъ противъ сторонництва шляхотского и клерикального. Повинній зъединати ся всѣ, хто хоче школы и то школы вільнои, хто хоче зробити щось для охороны роботниковъ, зреформувати сѣльску громаду. А найдуть ся въ Галичинѣ люде, готовій и способній до реформъ культурныхъ, національныхъ, суспільно-економічныхъ и політичныхъ.

Що-до культурныхъ реформъ покликує ся авторъ на брошуру п. заг. „Якои реформы потребує народна школа въ Галичинѣ“, подає ей замѣсть (знанный вже нашимъ читателямъ), называє постулаты, выказаній въ нѣй, скромными, але згоджує ся зъ ними. Дальше домагає ся знесеня iure stolae, установленя бюра, де бы селяninъ безплатно або за малою оплатою могъ дістати правну пораду; вкінцю жадає, щобы щось зроблено для ґіґіены простого народу.

Що-до національныхъ реформъ жадає авторъ передовсѣмъ усуненя національного шовінізму. Розумною політикою треба заспокоити слушній домаганя Русинівъ. Ясно зажадати треба закладаня польскихъ школъ на Шлеску.

На поли суспільно-економічномъ треба установити число деннои праці для роботниковъ окремою службовою ординацією, заложити краевый урядъ праці, перевести організацію краевого посередництва праці, заложити роботничій инспектораты, уворити краеву організацію еміґрації. Хлопска громада повинна лишити ся, а въ сѣй справѣ богато остає ся до зроблена.

На поли політичномъ треба повалити шляхотску перевагу и здобути большість въ громадѣ, повѣтѣ, въ соймѣ и въ парламентарній репрезентації. Несправедливій и шкодній привілеѣ куріяльной системы повинній буть знесенй. Повинній настати: свобода стоваришень, зборовъ и печати; законъ прасовый треба змѣнити; треба знести стемпель дневникарскій и заказъ кольпортажѣ. Змѣнити треба законы поліційній, — шуканництвѣ и волокитствѣ; обшары дворскій повинній буть знесенй. Авторъ выступає також противъ лученя дворскихъ обшаровъ зъ громадами чи то т. зв. громадъ зборныхъ.

Въ замѣткахъ кінцевыхъ обговорює авторъ відносины Галичины до мілітарной и капіталістичной Австрії и каже, що звязь зъ Австрією приспѣшує дуже скоро розкладъ давныхъ економічныхъ відносинъ краю. Якій зъ сего выходъ для Галичины? Одній тикаємъ указують на можливе прилученє Галичины до Россіи. Друга дорога є: розвій новочасного европейского капіталізму и у насъ. Але той капіталізмъ повиненъ буть способный вести конкуренційну борбу, а то дорогою перетвореня мілітарно-бюрократичныхъ вплывовъ на вплывы промислово-торговельній. Щобы дійти до сеи цѣли, треба шляхту усунути зъ соймовои большости и зъ репрезентації вѣденьскои. Нехай на край не спаде нѣ одень ордеръ, щобы лише роботникъ и хлопъ мавъ бодай два рази на тыждень мясо. Нехай бы галицкихъ послівъ не принимано на цѣсарскомъ дворѣ, коби лише полевой векслѣ есконтовано у Вѣдни по звычайныхъ відсоткахъ. А Галичина вже тогдѣ выглядала бы инакше.

Тѣлько треба, щобы галицка опозиція зрозумѣла свою задачу. Она повинна стати

Зъ чужихъ квѣтниковъ.

Зъ М. Конопницкои.

Ты сильный будешь тымъ, въ що **вѣрнко**
вѣришь
якъ въ цѣль жытя высоку, хочь и тяжку;
тымъ, що душею розберешь и завѣрш,
приймешь за правду найтревальш

Ты сильный будешь тымъ, що въ **тямущихъ**
и лишь марою, тѣнею блакыта,
а що тремтить вже въ шумѣ днѣвъ **ідущихъ**
воплоченемъ нового свѣта.

Ты сильный будешь тымъ, що въ **розговорѣ**
въ блакытомъ неба по-ночи помѣ**нь**;
И слезами, зъ якихъ повстануть **горѣ**,
що ними землю ты освѣтишь.

Ты сильный будешь тымъ спокойнымъ **шумомъ**,
що надъ твоими борами бе въ **кала**;
плодною хвилею задумы, сумовитымъ
надъ нуждою, що землю вкрыла.

Ты сильный будешь сонѣшнымъ **тымъ жаромъ**,
що зъ свѣдомыхъ собе стремлень **походить**,
тымъ, що зъ душѣ твоеи рветься **даромъ**,
що, зъ тугъ повставши, тугу **здить**.

Тымъ, що тобѣ зъ весняныхъ **днѣвъ** руины
остане мовь показчикъ непомы**ный**;
всѣмъ, що дашь правдѣ кождои **годины**,
ты будешь сильный!

Щасливый будешь тымъ, що полюбити
душа потрафить; тымъ, при чѣмъ не буде
томитись серце непокоемъ бите,
що людямъ всѣмъ ворушить груди;

найгорячѣйшими душѣ вогнями,
и всѣми жертвами для ідеалу,
и серця непорочностю безъ пламы,
рясными слезами запалу!

Щасливый будешь ѣскоркою тою,
яку любовь твоя въ народѣ сплодить,
що спалахне пожежею живою
и духа полумя уродить.

Щасливый будешь тишиною неба,
що мрѣє грудемъ дасть відъ зброї яснѣйшій;
тымъ осмѣхомъ, якимъ колись тебе
уста всмѣхнуть ся найминлѣйшій;

надѣями, запалами стремлѣня,
що сердцю кажуть битп сл, тремтѣти;
душѣ порывомъ, силою натхнѣня,
що думы змѣнює въ граніты;

всѣмъ тымъ теплóмъ и блыскомъ, всѣмъ тымъ рухомъ,
який естно твое дасть всѣмъ докóла;
а воскресѣнемъ всѣхъ воскресшихъ духомъ,
промѣнемъ, що вберé ихъ чóла!

Тымъ, въ чѣмъ цѣлою силою любови
твій духъ заблисне, въ чѣмъ жите имъ збудишь;
стремлѣнямъ до будучихъ днѣвъ обновы —
щасливый будешь!

Зъ А. Майкова.

Тіволі.

Боже!... поглянешь на тѣ леліевіи горы,
Заходу край оранжевый и темній блакиты на виходѣ,
городъ — до склону горы мовь пралѣпленый городъ,
бѣлій стѣны покритій повоемъ густымъ, кипарисы,
лавры, и воды шумячій, и генъ на скалѣ мовь облитый
свѣтомъ матовымъ зорь, на колюмнахъ чудовыхъ
храмикъ Цибелѣ, и статуѣ й пышный жертвенникъ —
глянешь — подумаешь, що и за горами люде!
въ повиночномъ краю живуть и безъ горъ леліевыхъ,
безъ горизонтівъ широкихъ, безъ зборъ наче зъ жару!...
Серце, душа вже бунтують ся!... Але прикрѣйше
думати, що по поляхъ ты богатыхъ покосами бродишь,
въ темныхъ лѣсахъ — и нѣщо въ тій убогій природѣ
думъ твоихъ сонныхъ не збудить, не скаже, якъ тои
віллѣ руина: „Тутъ Туллій при чаши фалерна
пóсля обѣду вѣвъ зъ гостями довгій розмовы,
свѣта незнаныхъ законівъ шукаючи зъ ними!“
Рожѣ лепечуть: „Мілета и Дѣлоса кралѣ
гарній вѣнчали мы, що своимъ спѣвомъ солодкимъ,
тáнцемъ и грою на лірѣ втѣшали Юкулля!“
Воды говорять: „Підъ спадъ нашъ, підъ нашу музыку
мудрый Горацій складавъ гексаметры и ямбы“.
Ґроты у мрацѣ шумять говорнимъ водопадомъ:
„Тутъ промавляла устами природы Сивілла;
жрець многодумный у мѣсячній ночи погóдній
слухавъ глаголівъ богинѣ, щобы вѣщувати
пóтóмъ трéвожній товпѣ въ пóдъ святинѣ
Цибелѣ.
Въ лонѣ горы одночасно мовь тѣни збиралисъ
лицарѣ вѣры новои — и рабъ и патрицій;
чуло ся гóлосы дивній, нечуваній спѣвы,
наче бъ Везувія лява у мглѣ клекотѣла —
и выходили всѣ пóтóмъ зъ обóдреным духомъ
въ свѣтъ на страждáня зó словомъ любови й
покóры“...

Зъ М. Конопницкои.

Повростайте въ землю всѣми
силами своими,
майте за поживній соки
всѣхъ дощівъ потоки,
— вы не пóднимете ся въ гóру
пóдъ весняну пóру,
зъ душь не выдасте вы цвѣту
нѣ собѣ нѣ свѣту —
безъ любови, безъ запалу
и безъ ідеалу!

Переглянте въ кождóмъ морѣ
синихъ водъ просторы,
горы поперевертайте,
скарбу скрóзь шукайте,
— вы зъ порожными руками
зъ працѣ жебраками

Торговлю рѣзь и сосудовъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, отра приймає всякого рода рѣчи изъ бронзу до золоченя и срібленя. СКЛАДЪ СРІБЛА языцкого (столового) 481 11—40

припоручає ся фірму:

Свг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ся великимъ сторонництвомъ реформы въ Галичинѣ и покинути недорѣчній окличи, якъ „обдерть шляхты!“ або „гура на жида!“ не повинна також дати ся заманити тыми аграрными реформами, якими насъ хотять обдаровати молодій краковскій станчики.

На кінци брошуры додано ще роздѣлъ п. наг. „Національна солідарность а політика реформъ.“ Въ тѣмъ роздѣлѣ авторъ высказуе погляды на солідарность польского кола у Вѣдни.

Справы парляментарній.

Вчерашна конференція президій клюбовъ лѣвицѣ, на котрій обговорювано справу обструкціи, скінчила ся безъ рѣшучои ухвалы. Противъ обструкціи выступили представителѣ нѣмецкои великои посѣлости, групы Мавтнера и християньско-соціяльного сторонництва. Противники обструкціи аргументували, що нинѣ невідповѣдна пора до того. Правительству не повинно дати ся нагоды до замкненя рады державнои и позволити ему ухилитись вѣдъ одвѣчальности, та парляментарнои контролѣ. Соціяльній демократы також не хотять прилучитись до обструкціи, отже евентуальну обструкцію будуть робити лише сторонництва: нѣмецко-поступове, нѣмецко-людове и шенереріянцѣ. Чи однакъ поступове сторонництво буде выконувати найострѣйшу обструкцію, то ще питане.

Narodni Listy беруть погрозу обструкціи дуже серіозно, навѣть серіознѣйше, якъ она на се заслугуе. Молодоческий органъ запевняе, що парляментъ буде радити найдовше одинъ тыжденъ, вѣдтакъ буде вѣдроченый, а не двохъ або трехъ мѣсяцѣвъ буде наново скликаный. Абы правительство могло одержати повновласть до переведеня такихъ змѣнъ въ державнѣмъ організмѣ, котрій могли бы утихомирити розгорачений умы и зробити парляментъ способнымъ до працѣ, о тѣмъ нема що й думати.

До сеи поры нѣмецка опозиція домагала ся выключно внесеня языковыхъ розпоряджень, яко условя залишеня обструкціи. Нинѣ часть тои опозиціи спѣвае инакшои. Радикальнѣйшій члены нѣмецкои опозиціи заявили, що само внесеня языковыхъ розпоряджень нинѣ имъ не выстарчить. Миръ може бути заключеный лише на пѣдставѣ признання деякихъ позитивныхъ жаданъ Нѣмцѣвъ, котрихъ спѣльне сформуловане маe наступити въ найблизшомъ часѣ.

Вѣдносины Італіянцѣвъ до правительства заострили ся въ наслѣдокъ заснованя хорватскои гімназіи въ Пісіно. До того причинивъ ся ще фактъ, що гр. Тунъ зарядживъ, абы громадскимъ урядникомъ и президіямъ народныхъ вѣчъ, котрій похвалювали резолюція противъ сеи гімназіи и мотивы протестовъ повысилали до Вѣдня телеграфічно, звертути за посередництвомъ старостъ оріґиналы телеграмовъ безъ всякихъ мотивовъ. Італійскій послы внесуть въ тѣй справѣ интерпеляцію.

Зъ круговъ правницѣ доносять, що мѣжь правительствомъ а правницею ведуть ся дуже важній переговоры стремлячій до того, щобы теперѣшный кабінетъ змѣнити на парляментарный, въ котрѣмъ окрѣмъ Чеховъ и Поляковъ, були бы репрезентованій всѣ клюбы правницѣ. Спеціяльно жъ славяньско-християньскій союзъ мавъ бы въ тѣмъ кабінетѣ свого представителя. Тѣ переговоры, сли они не є выдумкою політичныхъ интригантовъ и вѣчныхъ кандидатовъ до міністерскихъ теки въ кола польского, доказували бы, що вѣсти ческихъ дневниковъ о недалекій реконструкціи кабінету не були такій безосновній, и що пѣвъ офіціяльный Fremdenblatt заперечивъ бувъ тѣ вѣсти лише въ тѣй цѣли, абы не выкликувати передчасно дискусіи на сесю тему и противныхъ заходовъ сторонництвъ, котрій могли бы въ тѣй справѣ також сказати свое слово. Говорять, що небавомъ появить ся маніфестъ правницѣ, ствердкующій ей солідарность и высказуючій потребу парляментарного полагодженя угоды, буджету и закона о поборѣ рекрута. Намъ здаеть ся, що сли такій маніфестъ дѣйстно появить ся, то вѣнъ буде молитвою Фарисея, бо жъ цѣлому свѣтови вѣдомо, якъ мало головнымъ сторонництвамъ правницѣ залежить на парляментаризмѣ и парляментарнѣмъ полагоджуваню державныхъ справъ. Правница волѣла бы якъ найскорше збути ся клопоту и цѣлу справу звалити на плечѣ §-у 14-ого.

Зъ причины смерти Фалькенгайна конзервативный клюбъ розвязавъ ся, а его пять членовъ вступило до сторонництва католицко-людового.

Переглядъ політичный.

Въ справѣ языкового розпорядженя для Шлеска, пишуть зъ Вѣдня, що міністерство судовництва выдало его по всякій формѣ. Правда, що выкликавъ его спеціяльный фактъ, але само розпоряджене маe загальный характеръ. До вѣдомости шлескихъ судовъ подано его за посередництвомъ моравско-шлеского высшого суду краевого, а въ насадѣ опираe ся оно на рѣшеня найвысшого трибуналу, пѣсля котрого кождый горожанинъ австрійскои державы маe право не лишь вносити до судовъ и урядовъ подани въ своѣй рѣдній мовѣ, але також одержувати полагоджене въ тѣй самій мовѣ, въ якій було написане подане. По мысли того рѣшеня міністеръ судовництва розширивъ звѣстне орѣчене Пражака зъ року 1882, котре не порушувало справы полагоджуваня ческихъ и польскихъ подань на Шлеску. Зъ огляду на те, що сесе найновѣйше розпоряджене мало характеръ політичный, міністерство судовництва давъ его передъ внесеньемъ переглянути міністрови справъ внутрѣшныхъ, а у того сесе справа лежала довшій часъ. На пѣдставѣ Тунъ казавъ выготовити и предложити краевому правительству шлескому рескриптъ, въ котрѣмъ розпорядженя Пражака лучать зъ ультіматумъ міністра справедливости Рубера въ одну цѣлость и поручае шефамъ судовництва и політичной адміністрациі поучити ясно и выразно пѣдчиненій имъ уряды и суды на Шлеску, якъ маютъ поступати зъ ческими поданями. Тыхъ инструкцій досѣ урядово не оголошено, лише доручено урядамъ въ довѣрочнѣй дорозѣ. Narodni Listy запевняють, що въ цѣли переведеня того хочь не оголошеного, але выданого розпорядженя, наступлять важній змѣны особъ.

Вчера вѣдбулись у Вѣдни збори въ справѣ выступленя Нѣмцѣвъ зъ католицкои церкви. Збори скликавъ Шенерер безъ повѣдомленя поліціи, а взяло въ нихъ участь около 800 особъ. Референтомъ бувъ Шенереръ и предложивъ, щобы Нѣмцѣ зъ національныхъ причинъ покинули католицку церковь. Перше таке громадне „торжественне“ выступленя могло бы вѣдбути ся зъ хвилею, коли заголосить ся 10.000 особъ. День выступленя вызначить самъ Шенереръ. Въ хвили, коли референтъ закінчивъ свои выводы, заявила ся поліція и розвязала збори яко нелеґально скликаній. Участники розбѣгли ся середъ окликовъ въ честь Лютра и нѣмецкои держави. Въ зборахъ взяли участь також делеґаты зъ Нѣмеччины и представителѣ товариства Alldeutscher Verband.

О результатѣ наради угорскихъ міністровъ вѣдбутои у Вѣдни пѣдъ проводомъ цѣсаря доносять зъ Будапешту, що основній, на тѣй нарадѣ сформулованій условя стремлять головно до того, що Банфі уступить зъ свого становиска, коли опозиція по ухваленю рѣзныхъ провізорій дасть запоруку, що: 1) регулямінъ палаты буде пѣддатный основнѣй реізіи, котра унеможливила бы поворотъ до технічнои обструкціи; 2) що буде принята остаточна угода по мысли закона зъ 1867 року при цѣлковитомъ задержаню цловно-політичнои єдности монархіи на вѣкъ; 3) що концесіи въ справѣ выборчои реформы лишь о стѣлько будуть увзглядненій, оскѣлько не нарушать угорскои „національнои и державнои идеѣ“.

Нинѣ пополудни правительство подасть до вѣдомости опозиціи ухваленій міністерствомъ основы до дальшого веденя переговорѣвъ, а то за посередництвомъ послѣвъ, котрій передали правительству свои компромісовій пунктаціи.

Въ політичныхъ кругахъ сумнѣваютъ ся, о можливости компромісу безъ остаточного полагодженя угоды зъ Австріею и розвязаня квотовои справы въ дусѣ ліберальнои партіи. Ліберальна партія опре ся всѣмъ проямъ, котрій могли бы нарушити єдность цловои політики або ослабити політично торговельній вѣдносины монархіи зъ нашими державами.

На найблизшомъ засѣданю палаты магнатовъ, одинъ вызначнѣйшій членъ епископату поставить внесеня, щобы въ огляду на неможливій вѣдносины пануючій на Угорщинѣ надали ухвалили выслати до короля письмо зъ просьбою о санацію теперѣшныхъ вѣдносинъ політичныхъ.

Загальній збори „Рускои Бесѣды“.

Вчера вечеромъ вѣдбули ся въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“ у Львовѣ загальній збори при участи звыжь пѣвъ сотнѣ членовъ. Збори отворивъ голова товариства проф Шухевичь, а секретарювавъ п. Весоловскій.

По вѣдчитаню протоколу зъ торѣчныхъ загальныхъ зборовъ — касіеръ товариства о. Темницкій здавъ справу въ доходовъ и розходовъ товариства. Товариство мало зъ початкомъ року 107 членовъ дѣйстныхъ и одного почестного, опѣсля прибуло 39 новыхъ членовъ а убуло 22, отже остало ся 124 членовъ. Доходъ изъ вкладокъ членовъ принесъ 1.266 зр. Майно товариства выносить 3963 зр. — Надъ справозданемъ касіера выявязала ся ширша дискусія. О. Евг. Гузаръ запытувавъ: доки неплатячій вкладки може бути членомъ пѣсля статута? — и внесъ, щобы фігуруючу позицію 290 зр. межь доходами товариства титуломъ залеглыхъ вкладокъ не черкнути, або бодай часть ей, сли покаже ся, що годѣ ей стягнути. Проф. Шухевичь пояснивъ справу, що пѣсля статута членъ, коли три мѣсяцѣ не платить членьскои вкладки, не уважае ся за члена. А позицію 290 зр. годѣ вычеркнути, бо многій члены опѣсля выровнують свои вкладки. — Проф. Ілярій Огоновскій пѣднесъ справу зелѣзного фонду товариства, котрый передъ пару лѣтами збори узнали фондомъ оборотовымъ и его уживае ся на покрыване недоборовъ театральныхъ въ видѣ позычки. Отже бесѣдникъ прозивавъ за тымъ, щобы той фондъ, сли не весь, то н. пр. 3000 зр., узнати зновъ ненарушимымъ фондомъ зелѣзнымъ. — Проф. Шухевичь пояснивъ, що недоборъ фонду Бесѣды черезъ доплаты до театру, покрытая ся изъ соймовои запомоги, а що-до самого внесеня проф. Огоновского въ справѣ зелѣзного фонду — пѣддаеть ся пѣдъ дискусію и ухвалу при точцѣ внесеня членовъ. — Вкінци на внесеня комісіи контрольнои принято касове справозданє до вѣдомости и ухвалено выдѣлови абсолюторію.

Потѣмъ довша дискусія выявязала ся надъ справозданемъ театральнымъ, котре референтувавъ п. Никола Заячковскій. Изъ справозданя видно, що „Бесѣда“ мусѣла покрыти недоборы театру зъ попередныхъ лѣтъ; нинѣ станъ недобору: 1770 зр. Въ дискусіи надъ театромъ що-до стану фінансово, управы, персоналу и репертуару забирали слово: Ил. Огоновскій, д-ръ Колесса, ред. Белей, д-ръ Франко, проф. Кокорудзъ, радн. Дольницкій, и о. Лежогубскій.

По тій дискусіи, котра потягнула ся довшій часъ и була дуже интересною, приступлено, по короткій пявзѣ, до выбору картками 7 членовъ выдѣлу и 3 заступниковъ, а пѣдчасъ урядованя скрутаційнои комісіи вели ся дальше наради.

Проф. Шухевичь поставивъ пѣдъ уступаючого выдѣлу внесеня, щобы загальній збори именували почестными членами товариства двохъ старшихъ членовъ Бесѣды: о. крил. Іосифа Левицкого, катехита нѣмецкои гімназіи, и проф. Юліяна Романчука. Збори ухвалили одноголосно. [Досѣ Бесѣда мала лишь одного почестного члена п. Івана Гуляя].

Дальше проф. Шухевичь поставивъ пѣдъ выдѣлу внесеня: заснувати при товариствѣ бібліотеку для членовъ, вѣдкладаючи на се щорѣчно якусь малу квоту, хочь-бы 50 зр., а на покрытє того выдатку завести внесеня для вступаючихъ въ члены Бесѣды. — По переведенѣй въ тѣй справѣ дискусіи ухвалено: поки-що не засновувати бібліотеки зъ причины недостатку фондовъ.

Опѣсля приступлено до дискусіи надъ торѣчною ухвалою зборовъ въ справѣ заснованя драматичного товариства, котре взяло бы керму управы театральнои. Дебата выявязалась надъ симъ: чи основувати таке товариство, чи злучити ся въ основанымъ уже подѣбнымъ товариствомъ имени Івана Котляревского, котрого статуты затвердило вже намѣстництво. — П. Мацѣлиньскій зажадавъ вѣдчитаня статуту маючого ся основати товариства драматичного. — Статутъ вѣдчитано. — Д-ръ Гукевичь внесъ, щобы новый выдѣлъ Бесѣды порозумѣвъ ся въ основателями товариства им. Котляревского. — Проф. Шухевичь пояснивъ, що выдѣлъ надъ тымъ радивъ и ухвалено пѣднести сесю справу на загальныхъ зборахъ. — П. Мацѣлиньскій промовлявъ за порозумѣнемъ, а противъ основаня нового товариства. — Д-ръ Колесса вѣднесивъ безусловну потребу драматичного товариства, котре заняло бы ся управою театру и евентуально побудованемъ театрального будынку зъ складокъ, а також выдавало бы драматичну бібліотеку. Досѣ складку на театръ виплываютъ на руки „Просѣты“, збираe ихъ комітетъ для будовы театру, а теперь ще и нове товариство им. Котляревского. Коли основе ся повнаже товариство драматичне пѣдъ проводомъ людей повнажныхъ и маючихъ довѣре, справа будовы театру пѣйде на передъ. [Формального внесеня бесѣдникъ не поставивъ].

Теперь комісія скрутаційна оголосила выборъ нового выдѣлу товариства. Выбрані выдѣловыми членами: проф. Вол. Шухевичь, о. Темницкій, проф. Ілія Кокорудъ, д-ръ Олесницкій, референтъ Колесса, д-ръ Занько, Ник. Заячковскій и Ос. Весоловскій, а заступниками выдѣловыхъ пп.: Юліянъ Романчукъ [junior], проф. Юл. Левицкій и Ив. Куцевичь. До комісіи контрольнои увѣйшли пп.: проф. Петро Огоновскій, Граф. Врецьона и Сидоръ Бриттанъ.

По оголошеню выборовъ приступлено до дальшои дискусіи надъ драматичнымъ товариствомъ. Забирало слово много бесѣдниковъ, вывязала ся полеміка, въ котрій взяли участь: д-ръ Франко, д-ръ Колесса, Мацѣлиньскій, проф. Кокорудзъ и д-ръ Коцовскій — злукою або противъ злуки маючого основати ся драматичного товариства зъ товариствомъ им. Котляревского, котре основано въ ширшои участи львовскихъ Русиновъ и безъ порозумѣня зъ „Рускою Бесѣдою“. — О. Лежогубскій забравъ слово для пояснення, що давный комітетъ для будовы театру [основаный зъ иніціятивы пок. о. Ильницкого] маe ратитись о дальшій дозволѣ на збираня складокъ и невдовзѣ здасть точне справозданє; а сли основе ся драматичне товариство въ Львовѣ, то и комітетъ передасть свое дѣло такому товариству. — Д-ръ Никола Шухевичь, представивши зъ одной стороны конечну потребу основаня драматичного товариства для розвою театру, а зъ другои стороны выказавши недостатки статута товариства им. Котляревского, поставивъ внесеня: тревати при торѣчныхъ ухвалѣ зборовъ заснованя драматичного товариства, а не лучити ся зъ товариствомъ им. Котляревского, полишати его властительствѣ. — На внесеня п. Куцевичя о замкненю на той тему дальшои дискусіи, бо справа вже довѣлѣ выяснила ся, пѣддане пѣдъ голосованє внесеня д-ра Шухевича и ухвалено его значною бѣльшостію голосовъ.

Пр. Шухевичь о 11 годинѣ въ ночи закрывъ збори, поднимаючи членамъ на численну и живу участь въ зборахъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Т[illegible]

Перше [illegible] Рождества Хр[illegible] нѣвцѣ ко[illegible] Першого дн[illegible] дѣтей, друг[illegible] Ровесники [illegible] ки та мате[illegible] передъ пре[illegible] та пѣдчасъ [illegible] — разомъ б[illegible] мыхъ дѣтей [illegible] вартости т[illegible] чадинъ.

Предст[illegible] домъ читал[illegible] ви нѣмъ мѣ[illegible] тирохъ комн[illegible] натахъ помѣщ[illegible] нихъ передъ[illegible] вѣжа, а [illegible] тальню. На [illegible]

Не чуе тыхъ шумовъ нѣ стонѣвъ тыхъ бѣръ'
Пѣдъ небомъ понурымъ безъ сонця, безъ збръ
его сповивають могучіи сны, —
въ нѣмъ сила росте для новои весны.

Зъ Фрейліграта.

Люби, якъ довго можешь лишь;
люби, якъ довго стане силъ!
Година выбе, часъ прийде —
заплачешь лишь на видъ могилъ.

Гляди, щобъ въ серци все бувъ жаръ,
любовь була у кожду мить,
якъ довго друге серце въ нимъ
въ любови згодою тремтить.

И всѣмъ, хто груди лишь тобѣ
вѣдчинить, — всѣмъ любовь пѣсни;
не засмути ихъ нѣ на часъ,
звеселюй имъ усѣ часы.

И обережнымъ будь въ словахъ,
бо прикре слово — Боже мій! —
не зъ мысли взлоп вродилось,
та другій всѣхъ позбувъ ся мрѣй.

Люби, якъ довго можешь лишь;
люби, якъ довго стане силъ!
Година выбе, часъ прийде —
заплачешь лишь на видъ могилъ.

Въ Перемышли дня 10—20 студня 1898.

В. Щурат.

вернете ся на розпуку,
на голодну муку —
безъ любови, безъ запалу
и безъ идеалу!

Зъ громомъ на чолѣ йдѣть въ поле,
бийтесь якъ соколы;
най вѣ стали будуть воѣ,
въ блискавицѣ зброѣ,
— всякъ въ полонъ пѣйде зъ дружины,
всякъ пѣдъ плотомъ згине,
боемъ лишь погромъ здобуде,
въ ганьбѣ мерти буде —
безъ любови, безъ запалу,
и безъ идеалу!

Можуть трубы вамъ трубѣти
днѣвъ новыхъ привѣты;
може свѣтъ цѣлый зъ могилы
встати пѣвенъ силы,
— вы не встанете вже въ пѣсни,
въ гнилѣ труповъ, зъ плѣсни,
вы не встанете вже зъ гробу
въ воскресеня добу —
безъ любови, безъ запалу
и безъ идеалу!

Зъ А. Майкова.

Осѣннее листе морозъ вже вялить,
осѣннее листе шумить и квилить.
„Все никне, все гине! Нѣ цвѣту нѣ трави.
День смерти твои, нашь боре, наставъ“.

пись: „Дім Товариства", „Читальни Просьвіти", крамниця і всяки збіжа". Представлене устроєно въ двохъ кімнатахъ читальнѣ. Одну комнату вѣдъ другои вѣддѣляла занавѣса зъ красными котарами, а надъ нею напись: „Съ нами Богъ — разумѣйте языци!" Се, якъ и костюмы, безкористовна робота п. Якова Яворского. Шкода, що такъ мало представляють „Нѣчь Вѣфлеемску" по селахъ. Сиѣваки чей-же всюда найдуть ся, убране найде ся въ дебѣльшого въ хатѣ, въ родѣ хустокъ, проче легко доробити и зъ грубшого папиру, а салю вѣдповѣдну можна найти въ кождѣй цѣнотѣ. Тѣлько почутись до обовязку, та потрудити ся! Повне признане належить ся учителеви п. К. за выучене дѣтей, а зъ-мѣжь аматорѣвъ-артистѣвъ выличаючи ся головно Михасько Бойчукъ, одинъ зъ тыхъ самоукѣвъ-малярѣвъ, що марнували за доси по селахъ, не маючи Товариства, щобы талантъ ихъ вивести на властиву дорогу. — *В. К.*

Выдѣлъ „Народнои Рады" у Львовѣ выславъ сими днями *до міністерства просвѣты письмо зъ представленемъ противъ розпорядженя краевои рады шкільнои въ справѣ науки рускаго языка въ гімназіяхъ*. Якъ вѣдомо — доси такъ було, що въ гімназіяхъ польскихъ ученики могли учити ся рускаго языка въ кождѣй клясѣ и языкъ той бодай трохи бувъ на рѣвни поставленый зъ польскимъ языкомъ въ рускихъ гімназіяхъ; теперь рада шкільна ограничає науку его лишь на 4 класы, а при тѣмъ дае можнѣсть Полякамъ, коли бъ его учили ся тѣлько въ трехъ класахъ, выказувати ся потѣмъ знанемъ рускаго языка и достават всѣ посады, на которыхъ треба тымъ знанемъ выказати ся, а до того може ще й мѣшати ся въ руски справы. Отже выдѣлъ „Народнои Рады" у Львовѣ домагає ся, щобы міністерство скасувало сесе розпорядженя и перепровадило рѣвноуправнене рускаго языка зъ польскимъ.

Повѣтове Товариство політичне „Селяньска Рада" у Львовѣ внесло тамтого мѣсяца представленя до президія ц. к. намѣстництва въ справѣ *незатверджуваня нововыбраныхъ радъ громадскихъ въ повѣтѣ львівскомъ*, позаякъ вѣдъ якогось часу львівске ц. к. староство довго тревающими доходженями утримує давнѣ рады громадскѣ въ ихъ урядованю противъ волѣ загалу громадянъ и зъ шкодою интересѣвъ громадскихъ.

И такъ въ громадѣ *Скнилѣвъ* вѣдбули ся выборы новои рады громадскои 7 цвѣтня 1898 р., а 5 мая 1898 р. наступивъ выборъ новои старшины громадскои, але наслѣдкомъ протесту кѣлькохъ сторонникѣвъ давнои рады громадскои урядує славный вѣйтъ Иванъ Федчишинъ до теперь и вѣдъ него громада мусить зносити всякій кривды та безправности. — Въ громадѣ *Сердиця* вѣдбули ся выборы громадскѣ 7 червня 1898 р. Черезъ протестъ невыбраныхъ давныхъ радныхъ громадскихъ до нинѣ нема кѣнця зъ тыми выборами, а давный вѣйтъ выбравъ уже зъ касы громадскои 22 зр. на кошты подорожи до переслухованя въ старостві. — Въ громадѣ *Зашковѣ* переведено выборы 1 серпня 1898 р., але заразъ по тыхъ выборахъ заявивъ прилюдно давный вѣйтъ Юрко Грабъ, що выборы будуть затверджени лишь тогдѣ, якъ его знонъ выберуть вѣйтомъ, а коли его вѣйтомъ не выбрано, то девятого дня найшовъ ся протестъ и давный вѣйтъ дальше урядує зъ тои рациі, що его попросту не выбрано вѣйтомъ. — Въ громадѣ *Рѣчка руска*, прославленѣй пѣдпалами и пияньствомъ, нововыбрана рада громадска выбрала 6 серпня 1898 р. нового вѣйта ч. Онуфрія Гелея, чоловѣка тверезого и правого, щобы въ громадѣ завести ладъ и спокѣй. Натомѣсть староство львівске уневажнило той выборъ безъ нѣякои причины правнои, а зъ того скорыставъ давный вѣйтъ Васаль Гузякъ и потайки спросивши своихъ поплечникѣвъ огласивъ себе ново выбраным вѣйтомъ, хочь нову раду мавъ право скликувати найстаршій вѣкомъ радный п. Левъ Братковскій, але той навѣть не бувъ запрошеный на засѣданє рады громадскои.

Таке поступованє користолюбныхъ одиниць не повинно находити послуху у властей, бо тымъ способомъ обнижує ся почутє права у сѣльского населенія та робить ся шкоду добра зрозумѣлымъ интересамъ загально-громадскимъ.

НОВИНКИ.

— **Рускій языкъ въ урядованю выдѣлѣвъ повѣтовыхъ.** Руска митрополича Консисторія внесла до выдѣлу краевого зажалене, що выдѣлъ повѣтовый въ Богородчанахъ, коли его прошено о пѣдперте подания въ справѣ пошанованя судами свята и недѣль, уживъ въ своѣмъ писмѣ польского языка — супротивъ розпорядженя президія намѣстництва, выданого передъ днемъ 31 марта 1897 року рѣвночасно просила митрополича Консисторія краевый выдѣлъ о выданя заряджена, абы выдѣлы повѣтовѣ у всходнѣй части краю въ своихъ кореспонденціяхъ зъ тою-жъ Консисторією уживали рускаго языка. Выдѣлъ краевый, полагоджуючи подане Консисторіи, завѣдомивъ обѣжникомъ всѣ выдѣлы повѣтовѣ у всходнѣй части краю о змѣстѣ внесеного зажалення, а рѣвночасно звернувъ ихъ увагу, що выдѣлъ краевый въ своихъ переписках зъ рускими Консисторіями уживає языка рускаго. О выданѣмъ обѣжнику завѣдомивъ выдѣлъ краевый рѣвночасно митрополичу Консисторію, але зъ тою увагою, що „выдѣлъ краевый не бувъ и не є управненый до выдання въ тѣмъ напрямѣ категоричного наказу, бо повѣтовѣ репрезентаціи управляють ся автономічно.

— Змѣна особъ въ ц. к. старостваxъ. Староста д-ръ Юлій Шумляньскій, маючій титулъ и характеръ радника намѣстництва, именованый управителемъ староства въ Жовквѣ а староста Ив. Адамъ Чежовскій переношеный зъ Жовквы до служебы въ намѣстництвѣ. Дальше перенесено старостѣвъ: Каролі Франца зъ Вадовиць до Львова, Здислава Гепперта зъ Нового Торгу до Вадовиць, Юл. Кокуревича зъ Гусятина до Живця и Житм. Петруского зъ Перемышлянъ до Мостискъ; призначено старостѣвъ: Ив. Винярского до Перемышлянъ, Іос. Рудского до Нового Торгу, а секретаря намѣстництва Іос. Бродницкого изъ Збаража до служебы зъ намѣстництвѣ; вѣдпци поручено секретарямъ намѣстництва: Спиридіонови Толаховскому управу староства въ Збаражи, Евг. Дильцови управу староства въ Гусятинѣ и старшимъ повѣтовымъ комісарямъ: Володим. Богуцкому управу староства въ Шільнѣ а Николаеви Покиньскому управу староства въ Стрижовѣ.

— Засѣданє Руского товариства педагогічного вѣдбуде ся въ суботу 21-ого сѣчня о 6 годинѣ вечеромъ до звычайно. Будо се послѣдне засѣданє выдѣлу передъ загальными зборами. Філія товариства зволять ласкаво прислати въ сихъ дняхъ справоздана изъ своеи дѣяльности, абы они могли выпечатати ся разомъ изъ справозданемъ головного Выдѣлу.

— Дня 22 ст. ст. грудня устроили мы въ рускѣй школѣ вправъ у Львовѣ святочну коляду для учениць, въ котрѣй звеличали сильно велику памятку Рождества Христового. Якъ въ минувшихъ лѣтахъ найшли мы и теперь многихъ великодушныхъ Добродѣевъ, що поспѣшили зъ своими дарами, щобы мы могли дѣтямъ — обдѣленымъ рѣзными памяточками — зробити той день тымъ красшимъ и милѣйшимъ. Именно жертвували товариства и институты: Просвѣта, имени Шевченка, Ставропігія, Народный Дѣмъ, Руска Бесѣда, Дністеръ, Народна Торговля, Клюбъ Русинокъ и общество Рускихъ Дамъ по 5 зр., Шкѣльна Помѣчь 10 зр., крилошане рускои Капітулы 6 зр. 50 кр., д-ръ Федакъ и д-ръ Коцовскій по 5 зр., проф. Громницкій, д-ръ Кость Левицкій и А. Хойнацкій по 2 зр., д-ръ Кулачковскій 1 зр. 50 кр., о. Гузаръ и д-ръ Франко по 1 зр., а вѣдпци прислали намъ чесній руснй купцѣ пп. Абрисовскій и Стахевичъ [котрыхъ торговля блаватныхъ товарѣвъ зъединала собѣ загальне признане и довѣре у Львовѣ] деякі товарѣвъ [хустокъ и матерій] въ вартости 25 зр. — При помочи тыхъ дарѣвъ обдѣлили мы красно ся шкѣльне свято и по хоральнѣмъ вѣдспѣваню церковныхъ колядъ обдѣлили мы нашій ученицѣ конечными намъ рѣчами або дарунками, котрій учинять имъ тую хвилю на довго памятною. Пѣсля того уважаемо своимъ милымъ обовязкомъ вложити всѣмъ тымъ Добродѣямъ нашу прилюдну подяку. — У Львовѣ дня 1. сѣчня 1899. Вѣдъ рускои женьскои школы вправъ: о. *Александеръ Стефановичъ* катехитъ, *Ольга Георгерова, Іосифа Паньковска, Варвара Литиньска* и *Ольга Баревѣньска* учительки.

— **Ученики народнои школы ОО. Василіянъ въ Дрогобичи** вѣдограють дня 18 н. ст. сѣчня 1899 въ сали гімнастичнѣй въ Дрогобичи оратоpіюмъ сценічне въ 4 актахъ пѣдъ заг. „Нѣчь Вифлеемска". — Дохѣдъ призначеный для убогихъ ученикѣвъ Бурсы св. Іоана Крестителя. — Крѣсло 30 кр., партеръ 10 кр. — Початокъ о 6 годинѣ вечеромъ.

— **Зъ Калуша.** На дохѣдъ спѣльный устроюють калускѣ товариства Читальня „Ранна Зоря" и Читальня передмѣщаньска на Серилѣвцѣ въ недѣлю 22 ого н. ст. сѣчня с. р. въ сали Ландсманѣвъ *вечерокъ зъ танцями*. Вступъ, за оказанемъ запросинъ, 50 кр. вѣдъ особы, бѣлетъ для родины въ чотирохъ особъ 1 зр. 50 кр. Початокъ точно о годинѣ 7½ вечеромъ. Стрѣй святочный. Хто бы черезъ похибку не дѣставъ запросинъ, зволить зголосити ся до комітету. — За Комітетъ: д-ръ Косъ, о. Петрушевичъ, Иванъ Вознякъ, Тимко Питулей, Яковъ Вѣдонякъ.

Загальнѣ зборы Читальнѣ передмѣщаньскои на Серилѣвцѣ вѣдбудуть ся дня 21 н. ст. сѣчня въ льокалю товариства въ слѣдуючою програмою: 1) о год. 9. поминальне богослужена за помершихъ членѣвъ, 2) о год. 11. вѣдкрите зборѣвъ предсѣдателемъ, 3) справоздане уступаючого выдѣлу, 4) выборъ нового выдѣлу, 5) внески членѣвъ. — За Выдѣлъ: о. Петрушевичъ предсѣдатель, Тимко Питулей секретарь".

— **Въ справѣ спроневѣрена Мехія Жупніка** въ коломыйскѣмъ урядѣ податковѣмъ пише полька „Газета коломыйска", що доси стверджено спроневѣрене 28.000 зр. въ самыхъ облігаціяхъ. Чи покаже ся ще що бѣльше, поки що передвидѣти не годенъ.

— **Справа гр. Едварда Старженьского,** пѣдгурского старосты, пѣсли найновѣйшихъ вѣстей „стоить на добрѣй дорозѣ". Радникъ двору Гільдъ, выделегованый до Кракова въ цѣли переведена дисциплінарного доходжена противъ гр. Старженьского, повернувъ уже до Львова и здавъ намѣстникови справу — кажуть — въ тѣмъ дусѣ, що „въ поступованю гр. Старженьского не знайшовъ нѣчого „niewłaściwego"... Посолъ Дашиньскій заповѣдав дальшу борбу въ тѣй справѣ.

— **Зъ Надвѣрной** пишуть намъ, що въ недѣлю 22-ого н. ст. с. м. вѣдбуде ся тамъ въ сали ратушевѣй аматорске представленє на дохѣдъ товариства приятелѣвъ молодежа шкѣльнои. Вѣдограній будуть двѣ штуки польскій и одна руска. Початокъ о 7 годинѣ вечеромъ.

— **Зъ Самбора** пишуть до „Галичанина", що тамъ Адамъ Мицкевичъ, конціпіентъ адвокатскій, сынъ властителя добръ зъ лѣського повѣту, дѣставъ ся передъ кѣлькома днями до вязницѣ за дефравдацію, сповнену у свого шефа. Коли се фактъ, то справдѣ пошанувавъ вѣнъ юзілейный рокъ свого великого именника!

— **Поединокъ графа Романа Потоцкого.** Зъ Вѣдня насипала нинѣ сензаційна телеграма такого змѣсту: „Нинѣшній ранній дневники доносять, що гр. Романъ Потоцкій застрѣливъ у поединку одного изъ своихъ офіціялістѣвъ. По поединку мавъ гр. Потоцкій сейчасъ выѣхати до Франціи". — Въ звязи зъ сею вѣстію стоить очевидно телеграма, яку нинѣ Kurjer lwowski одержавъ зъ Ланьцута: „Кружить тутъ глуха вѣсть о такѣй скандальнѣй авантурѣ, тымъ бѣльше имовѣрнѣй, що всякій заходы сконстатувати ся стрѣчають на опѣръ, котрый очевидячки походить вѣдъ „можнои руки". Одинъ маґнатъ удерживавъ близькѣ зносины зъ жѣнкою того лѣсничого. Схопленый на горячѣмъ учинку и очевидно скартованый по маґнатовѣй фізіономіи мусѣвъ „занехати ся" аж до поединку изъ своимъ офіціялістомъ. Поединокъ той вѣдбувъ ся, а лѣсничій упавъ на мѣсци, влученый кулею пістолетовою.." — Зновъ же Słowo polskie запевняє, що все те есть силетнею; анѣ не було поединку, анѣ гр. Потоцкій не утѣкъ въ Ланьцута.

— **Каналы въ Галичинѣ.** У вѣдповѣдь на соймову резолюцію зъ дня 10 го лютого 1898 р., щобы правительство приспѣшило студія надъ проектами будовы сплавныхъ каналѣвъ, котрѣ бы сполучили Одру зъ Вислою, а Сянъ зъ Дністромъ, и дбсилало міністерство торговлѣ генеральный проектъ будовы каналѣвъ въ ширшѣмъ обсязѣ, якъ се проектував галицкій соймъ. Міністерство торговлѣ уложило проектъ такихъ каналѣвъ: 1) полученя проектованого каналу Дунай Одра зъ Вислою пѣдъ Краковомъ въ кѣлькохъ варіянтахъ, зъ переступленемъ дѣлу водного межи Одрою а Вислою пѣдъ Пухною и 2) продовженє сплавныхъ каналѣвъ на всходъ вѣдъ Кракова до Дністра, черезъ Львѣвъ до Бродѣвъ, щобы вѣдтакъ получити зъ сѣтію россійскихъ каналѣвъ въ напрямѣ Кіева. Загальна довгота галицкихъ каналѣвъ выносила бы 683·2 кільометрѣвъ, а кошта тыхъ роботъ преліміновано на 131,185.290 зр.

— **Вѣсти зъ Америки.** О. Нестовъ Дмитрѣвъ пѣдносить въ американьскѣй „Свободѣ" проектъ, щобы Русины въ Сполученыхъ державахъ утворили изъ складокъ стіпендійный фондъ для рускихъ ученикѣвъ высшихъ шкѣлъ въ Америцѣ, бо — якъ каже: „безъ свѣтскои, ту на американьскѣмъ грунтѣ выхованои інтеліґенціи мы нѣчого не вартѣ". Початокъ складокъ мавъ зробити ся на наше Рѣздво.

Редакція „Свободы" приносить въ остатнѣмъ числѣ [52 въ 1898 року] таку звѣстку: „На днихъ наша редакція одержала вѣдъ рады церковнои въ Рio-Кларо въ Бразиліи двѣ фотографіи: школы и церкви, а вѣдъ пана Потоцкого его власну фотографію. Церковь мае выглядъ старо краевыхъ сѣльскихъ деревяныхъ церквей и мы зъ нея дамо вѣдбитку въ „Свободѣ". Передъ школою вѣдфотографованый хоръ, зложеный зъ дѣвчатъ и мужчинъ зъ о. Н. Роздольскимъ, а одна зъ дѣвчатъ держить въ рукахъ нашу „Свободу".

По сихъ звѣсткахъ зъ американьскои „Свободы" подаемо въ „Дѣлѣ" майже въ цѣлости удѣленый намъ листъ зъ Бразиліи писаный сюда однымъ інтеліґентнымъ Русиномъ, що выѣхавъ передъ кѣлькома роками до Параны и и теперь тамъ нижшимъ урядникомъ на зелѣзници.

Въ нашѣй Руси бразилійскѣй — пише вѣнъ — змѣнилось трохи на лучше. Кольоністъ, побачивши, що въ Бразиліи нѣчого за дармо не дадуть, взявъ ся до роботы, а овочѣ его вже видно, бо нинѣ вже нѣхто зъ тыхъ людей не нарѣкае на голодъ, хлѣба е по рускихъ кольоніяхъ подостаткомъ. [*Вести вже мають що осадники по трехъ рокахъ тяжкои працѣ и муки, але грошей не мають. Нема де збувати плодѣвъ господарства, длятого кольонїи не розвивають ся якъ слѣдъ бы. — Ред.*]. На Рio-Кларо побудували Русины на кольонїи 5-ѣй красну церковь въ формѣ хреста, а коло неи хату для пароха о. Роздольского, въ котрѣй мѣстить ся перша руска читальня въ Бразиліи. Читальня розвивае ся красно завдяки о. Роздольскому, котрый своею неутрудимою працею зъединавъ собѣ любовь своихъ парохіянъ. И вже бы на Рio-Кларо було добре, коли-бы „браця Поляцы" не мѣшали ся въ нашій справы. Мы вже мали досыть тои польскои „опіки" въ Галичинѣ и думали, що вѣдай тутка, у вѣльнѣй Бразиліи будемо вѣдъ неи увольненій, а тутъ зновъ хотять они верхъ водити, и то всюда, навѣть и въ церквѣ. А що найсумнѣйше, що зъединали собѣ за келішокъ горѣвки кѣлькохъ хрунѣвъ и тѣ вечно роблять незгоду по рускихъ кольоніяхъ, выступаючи противъ священика и читальнѣ. Сподѣемось однакъ, що тѣ люде незадовго опамятаюють ся и не дадуть ся уживати за знарядъ польскихъ интригъ противъ своихъ братѣвъ. — Въ Прудентополісъ також полѣшили ло ся. Люде дочекали ся свого хлѣба... побудували руску каплицю Пархомъ на Прудентополісъ е Василіянинъ о. Кизима Священикъ то взорцевый, але кобы до того и взорцевый Русинъ; а намъ тутка потрѣбно не тѣлько священикѣвъ, але також Русиновъ О. Кизима лише уряджує місіи по рускихъ кольоніяхъ, хотяй нашъ христианинъ за два або три роки побуту въ Бразиліи не здичѣвъ до того степеня, щобы по за місіи нѣчого ще ему не було потрѣбно. Добре бы було, щобы о. Кизима заложивъ читальню въ Прудентополісъ, уряджував вѣдчиты, отпыскъ вѣнъ прислуживъ бы ся рускому народови. Чуемо, що Римъ хоче гетъ всѣ парохіи руски обсадити оо. Василіянами. Кобы тѣлько Василіяне и вѣчь молитвы також працювали надъ народомъ, бо народъ потребуе просвѣты. Не хочемо перечити, мовь-бы для оо. Василіянъ не було въ Бразиліи поля дѣлання; нѣ, они мають широке поле до попису не тѣлько на рускихъ кольоніяхъ, але и въ лѣсахъ, де жие ще велике число Бугровъ [Индіянъ], котрыхъ навернене на вѣру христіянську було бы ще бѣльшою заслугою, якъ місіи середъ побожныхъ Русиновъ. — Та й на нашихъ рускихъ кольоніяхъ люде вже не вѣдують [*не всѣ — Ред.*], ждуть на рускихъ священикѣвъ, а поволи стягають дерево на церкви. Що-разъ бѣльше дае ся чути потреба руском інтеліґенціи, тѣлько то бѣда, що кольонїи нинька ще за слабѣ удержувати священика и учителя; придались бы також Русины зъ капіталомъ, бо чужій роблять интереси на нашихъ кольоніяхъ, а Русины мало беруть ся до гандлю, бо не мають грошей".

Листъ сей доволѣ цѣкавый — тому мы подаемо его майже цѣло, не пропускаючи навѣть инвного закѣнчени о „Русинахъ зъ капіталомъ", котрій бы мали выбирати ся на гандель до Бразиліи... При сѣй нагодѣ пригадуемо, що рускихъ селянъ до Бразиліи уже вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ не впускають до Параны, а знаемо також, що богато зъ нашихъ кольоністѣвъ повернуло бы сейчасъ до краю, якъ-бы лишь мали грошѣ на подорожъ...

— **Конкурсъ на посагъ.** Намѣстництво оголошує конкурсъ до кѣнця марта 1899 на наданє посагу въ высотѣ 138 зр. зъ фундациі д-ра Ив. Фріда им. архикняжни Гізелї для убогихъ осиротѣлыхъ дѣвчатъ селяньскихъ львівского повѣта. Убѣгаюча ся о той посагъ мае выказати ся: 1) що есть сиротою по селянинѣ-господари зъ мѣсцевости приналежнои до львівского повѣта, 2) що мае 18—25 лѣтъ, 3) що есть убогою, 4) що окончила зъ добрымъ поступомъ три нижшій класы народнои школы, 5) що мае повѣнчати ся зъ селяниномъ, що також окончивъ зъ добрымъ поступомъ три нижшій класы народнои школы. Вѣнчане кандидатки мае наступити 20 цвѣтня 1899, а на случай церковнои перешкоды въ найближшѣмъ дни по усуненю ея. Посагъ выплатить ся заразъ по вѣнчаню кандидатки. Подана о наданє посагу мають вносити ся до намѣстництва найпізнѣйше до кѣнця марта 1899.

— **Великій записъ.** У одного въ львівскихъ нотарѣвъ зложивъ онегды п. Іосифъ Рудковскій, нотарь зъ Выжницѣ, вразъ изъ своею женою Маріею зъ баронѣвъ Капріхъ завѣщанє, силою котрого записали на цѣли гуманітарній въ краю близько мілїонъ [1] зр.

— **Галилейска шопка.** Зъ Кракова розтелеграфовано: „Прибула сюда изъ Самбора депутація тамошнои громады вѣдъ проводомъ кс. Куліша и вручила радникови двору гр. Дѣдушицкому дяльомъ почестного горожанства, увнаючи его заслуги, який положивъ на становиску директора окружнои дирекціи скарбу въ Самборѣ. Промовлявъ кс. Кулішъ".

— **Дрѣбни вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернувъ въ ловбахъ въ Цуцулѣвцяхъ, а завтра [въ середу] не буде удѣловати авдіенцій зъ причины торжества Іордану. — Новый львівскій староста п. Францъ обѣйме урядованя доперва за кѣльна тыжднѣвъ. — Въ Ляновицяхъ вѣдъ Перемышлянами селянинъ Пилипъ Кѣндратъ вѣзъ изъ лѣса дерево, коні сполошившись, рознесли вѣзъ на кусни, а самъ Кѣндратъ такъ покалѣчивъ ся, що другого дня померъ.

Надѣслане.

Вповн. Пане Редакторе!

Фейлетоны п. Ивана Труша, помѣщуваній въ Вашѣмъ поважнѣмъ дневнику, спонукують мене заявити, що п. Трушь писавъ ихъ не именемъ Дирекціи товариства для розвою рускои штуки [якъ бы се зъ послѣдного фейлетону могло здавати ся], а своимъ власнымъ а тымъ самымъ одвѣчае за ихъ самъ п. И. Трушь.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Юхимъ Паньковичъ.

Наука, штука и література.

— **„Звявай цвѣты"** зъ теки О. Иполита Погорецкого, Пароха въ Бродкахъ 1899. Зъ просьбою о ласкавый, дорѣбный даръ на будову новои церкви въ Бродкахъ — коло Миколаева пѣдъ адресою автора, п. Іосо. Бродки. Накладомъ автора 1898". [Сторінъ 86 малои 8 ки]. — Уже зъ самого заголовка видко, якъ цѣль мало выдане сеи книжки. Парохъ въ Бродкахъ о. Ип. Погорецкій зложивъ изъ своихъ утворѣвъ книжку и розбелавъ ею [замѣсть коллектантѣвъ] у свѣтъ „яко дарунокъ для христіяньскои Публики, котрый може примовить за Автора та отворить неодно серце для Бога та й для Авторовои справы" — за дарунокъ принесе дарунокъ на будову новои церкви въ Бродкахъ. Книжка мѣстить „Вступъ и монографію Бродокъ", вѣдтакъ пѣсни ий творы о. Ип. Погорецкого, оріґінальнѣ и въ перекладѣ [пѣдчасъ 25 пѣсній рускихъ також пару въ мовѣ польскій „въ огляду на можливыхъ жертводавцѣвъ-Поляковъ] и въ додатку вѣдпись грамоты фундациі и привілеѣвъ „давного пошѣбства въ селѣ Бродѣ, щирецкого староства зъ 1729 р." Мы певнѣ, що хто вѣдчитае Вступъ сеи книжки а въ немъ исторію церкви въ Бродкахъ, той сейчасъ вышле „дарунокъ за дарунокъ" — ленту на будову церкви въ Бродкахъ.

— **П. Остапъ Левицкій,** профессоръ ц. к. вышшои школы реальнои въ Станиславовѣ, выдавъ тамъ же нѣмецку брошурочку — поематъ п. заг. „Am Sarge der unvergesslichen Kaiserin Elisabeth. 1837. 1854. 1898." [11 сторінокъ 16-ки.]

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— *Именованя.* Повѣтовый комісарь Стан. Добровольскій именованый секретаремъ намѣстництва у Львовѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Броды 17 сѣчня. Розбѣшла ся тутъ поголоска, що въ Радзивиловѣ арештовано звѣстного проводника галицкихъ соціалістовъ инжинера Мокловского

Берно 17 сѣчня. Арештовано тутъ професора реальной школы Шуботича подъ закидомъ, що въ его винѣ дістала ся до дневникувъ фальшива вѣсть о выбуху повстаня босанькой границы, въ котрой мало брати участь також австро-угорске вѣйско.

Прага 17 сѣчня. Мѣска рада ухвалила відступити подъ памятникъ Гуса мѣсце на Старомъ ринку, хотяй противъ того выступило богато католицкихъ стоваришень.

Вѣдень. 17 сѣчня. На нинѣшне засѣдане рады державной привѣхали деякі члены угорского независимого сторонництва, щобы на власні очи побачити, що зробить австрійска опозиція. Справа австрійскои обструкціи буде також предметомъ політичныхъ обрахунковъ на Угорщинѣ.

Трієстъ 17 сѣчня. Зборы італійскихъ послівъ и начальниковъ громадъ цѣлого Поберега ухвалили резолюцію зъ протестомъ противъ хорватском гімназіи въ Пісино и зъ жаданемъ заснованя італійского університету та нашихъ італійскихъ школъ въ Трієстѣ.

Будапешть 17 сѣчня. Австрійскій и угорскій міністры фінансовъ и губернаторъ австро-угорского банку підписали вже 31-ого грудня конвенцію въ справѣ підрѣчного продовженя привілею банку.

Берлинъ 17 сѣчня. Зъ Петербурга доносять, що зъ транспортомъ арештантовъ привезено тамъ кс. Белякевича, обжалованого о катованє своихъ парохіянъ въ підземныхъ льохахъ.

Франкфуртъ 17 сѣчня. Зъ Мадрида доносять, що турецкій амбасадоръ позамикавъ всѣ бюра, покинувъ Мадридъ и выѣхавъ до Бардельоны тому, що мимо ургенсовъ не одержавъ вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ своєи платнѣ. Порта шле ноту за нотою, щобы намовити его до повороту.

Лондынъ 17 сѣчня. Більовъ поручивъ підъурядови заявити, що закиды Американцѣвъ, мовь-бы Нѣмеччина підпирала филипіньскихъ повстанцѣвъ, цѣлкомъ безосновній. Якъ доносять зъ Америки, одинъ членъ сенату сказавъ мѣжь иншимъ таке, що филипіньска справа буде доперва тогдѣ остаточно полагоджена, коли Нѣмеччину такъ само выпарять, якъ Испанію. — Лібкнехтъ, Бебель и Ванъ Вельде хотять вѣдбути тутъ на весну конференцію для утворена мѣжнародной соціалістичной організаціи.

Парижъ 17 сѣчня. Въ республиканьскихъ кругахъ боять ся якоись акціи зъ стороны войсковои партіи на случай, якъ бы касаційный трибуналъ уневажнивъ засудъ въ справѣ Дрейфуса.

Брукселя 17 сѣчня. Зъ Конго доносять, що краевѣ повстанцѣ вырѣзали кількa вѣдѣлівъ бельгійского вѣйска и кількa осель герто зъ лица землѣ.

Новый Іоркъ 17 сѣчня. Межъ Кінлі вызвавъ адмірала Девея и генерала Отіса, щобы вызначили комісію зложену зъ виднѣйшихъ особъ для нарады надъ ситуацією на Филипінахъ и въ цѣли уложеня проекту, якои політики має Америка придержуватись въ справѣ Филипінівъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На погорѣльцѣвъ у Братковцяхъ зложили дальше Р. Т. пп.: нотарь Каз. Абґаровичъ 10 зр., Н. Н. зъ Камѣнкои 8 зр., о. Адрей Качала зъ Медина 4 зр., о. Коцюба зъ складки въ церквѣ 2·50 зр., Лонгинъ Ярошевскій вѣдъ громады Ляцке 5·82 зр. и 9 кѣрцѣвъ збѣжа, Пальо Дусъ 10 зр., церкви въ Ворошевѣ и Мушкатовцѣ 12·08 зр., Н. Н. зъ Братковець 2·12 зр., о. І. Латоровскій парохъ въ Долинѣ 2·19 зр., Товариство взаимного кредиту мѣщанъ въ Станиславовѣ 25 зр., о. В. Левицкій зъ Иванівки зъ складки въ церквѣ и по селѣ 12 81 зр., жита зъ ячменемъ 60 клґр., жита 85 клґр. и вѣвса 15 клґр., о. Косевичъ зъ Опришовець зъ складки и вѣдъ себе 3 зр. и 2½ кѣрця збѣжа, суд. радникъ Кароль Шѣдлишецкій зъ Львова 10 зр. — Найсердечнѣйше спаси-Бѣгъ складаю въ имени погорѣльцѣвъ *М. Вальницкій* парохъ въ Братковцяхъ н. Станиславовъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Ил. въ По. Одержали и доручили куда належало. — *Вп. И. Ли. въ Му.* До кінца лютого прийде намъ ще 1 15 зр. — *Вп. І. Ку. въ См.* За рѣкъ 1898 прийде ще 1·50 зр. — *Вп. К. Ви. въ Ба* До кінця року 1898 ще 40 кр. — *Вп. П. Ба. въ Ру. сѣ.* За І. кварталъ прийде ще 3 зр., а на Ваше предложеве не можемо згодити ся. — *Вп. д ръ Е. Ох. въ Ст.* До кінца І. кварталу. — *Вп. И. Му. въ Сѣ.* Годять ся. — *Вп. Фе. въ Гв. ст.* Годять ся. — *Вп. Т. Чу. въ Ив.* До кінца лютого ще 6 зр. — *Вп. І. Го. въ Лу. ви.* Все въ порядку.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшнѣмъ засѣданю палаты послівъ Нѣмцѣ людовцѣ и поступовцѣ почали обструкцію.

Вже при читаню петицій вдуть поминне голосованя разъ-по-разъ!

Оповістка.

Товариство „Шкільна Поміч“ в Коломиї приїме з початком другого півроку шкільного 5—6 учеників рускої гімназиї [кляс: приготовляючої і I—VI ої] до свого Інститута. Своїм вихованцям дає Інститут ціле удержане, ліжко и сінником, надзір і провід домовий, а також меншу поміч в науці. Оплата виносить на рік 2 зр. на інвентар, 1 20 зр. річну вкладку членьску і місячно 17 зр., а за пране біля 50 кр. — платних кождого місяця в гори. Питомці мусять при принятю виказати ся, що мають три рази змінята біле на постіль, 6 пар біля, 6 ручників, 6 хусточок до носа і 2 пари обув. Кождій принятий дістає карту принятя, без котрої не сьміє сировадитись до Інститута. Зголошувати ся треба до Товариства „Шкільна Поміч в Коломиї“ на руки управителя рускої гімназиї С. Недільского до 25 сїчня 1899. [Инші рускі часописи просить ся о ласкаве повторене сего конкурсу.]

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного въ власныхъ камяницяхъ пляцу Галицкого

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, таниье мѣрничій, шіны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінків електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ЛЬХТАРНЯ

господарскій на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскипы нафтовій, знаменитій по зр. 2·50

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11

в готовнѣе

всякій літоґрафічній выробы

звычайній візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ кавєткою. 188

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 128—7

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

КОЛОДѢЙ

належно успособленый дістане сейчасъ посаду колодѣйского инструктора въ краевій школѣ промысловій въ Камѣнцѣ струмиловій.

Рѣчна платня 600 зр. а. в.

Подання, заосмотренй метрикою хрещена, свѣдоцтвомъ успособленя, також свѣдоцтвомъ вѣдбутои практики, належить присылати Зарядови краевои школы промысловои въ Камѣнцѣ струм. до 31 сѣчня 1899 включно. 518 1—3

Знаменитій

Горѣвки и Румы

а також

„ff“ спіритусъ ректифікованый 37½, Bonbout на наливки

поручає

Перша Брѣдска Рафінерія Спіру чусу *фабрика Руму и Ліверовъ* 471 9—10

Братовъ Капелюшь въ Старыхъ Бродахъ

Складъ фабричный Львовъ-Знесѣнє.

Екепедиція почавши вѣдъ 5-кільовыхъ посылокъ.

Въ кождій рускій хатѣ повинень знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1899.

Дістати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданій Д-ромъ Петромъ Стебальскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — поняли ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

Найлѣпшій бритвы швайцарскій (Арбенца) и Генкеньса зъ Золінґена припоручає Иванъ Лаврукъ ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Артистично-ритовниче

ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко підлучи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше, Стампіді металевій и каучуковій, серебы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и граніровавий и проче.

Замовленя зъ провінціи подагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 40—52

Головный складъ для Львова

ЛІКЕРОВЪ

Фабрики ц. к. уприв. Товариства акційного въ Schönpriesen [Чехи] далеко лѣпшихъ и значно дешевшихъ мѣжь лікеры французскій, находить ся

въ торговли **ВИНЪ**

МАКСА ВІКСЛЯ и СЫНА, улиця Краковска ч. 14.

СПЕЦІЯЛЬНОСТИ: Getreidekümmel, Kaiserbirnenliquer, Alter Korn и т. д. въ бутелькахъ камѣнныхъ дуже окрашеныхъ

Тамъ-же до набутя всякій роды **ВИНЪ**

австрійскихъ, угорскихъ и заграничныхъ вѣдъ ґарантією чистыхъ и добрыхъ якости, також шампаны и коняки перворядныхъ фірмъ французскихъ.

Особливо поручена гѣдній нашій

старій вина гегеляйскій и куращійній токаєъ

загально поручуваній пп. лѣкарямы для недужныхъ и реконвалесцентовъ, а лежачій въ нашихъ пивницяхъ по части ще вѣдъ заложена фірмы вѣдъ 1860 р.

Безплатна достава до дому. — Цѣнники безплатно.

Звертаємо увагу Пов. Р. Т. Публики на нашу спеціяльну

ВИНЯРНЮ

ново-уряджену въ великимъ комфортомъ, де кромѣ выбору добрыхъ и чистыхъ винъ продаємо також по цѣнѣ коштовъ холодній перекуски, якъ: правдиву праску шинку просто сировадживану, иструги въ оливѣ и т. п.

11 4—5

Зъ глубокимъ повазаньемъ

Макс Віксель и Сынъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середно-европейского [пів годины о 36 минут від часу ві львовского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відхо	ПОЇЗД особ. ді о	зі Львова
приходить о					
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годови. двірца
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.10		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірца
	10.45	„ Ярослава		0.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Відня
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годови. двірца
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годови. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Сяніка
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖИДИ			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ годови. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. дворца
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годови. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірца
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 минут рано. 9

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

893

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редактовъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 4. Львовъ, Четверъ 7 (19) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Библіотека найзнаменитших новѣйшей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I, Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот ся инсераты у цѣлій Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" въ літер. додатком

въ Австрії:		на границѣ:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рову	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пібдь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише по попередне застереженю. — Реклямація неопечатані вольній вѣдь порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдь одного стрічки инсератового або на місце в рубриці „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допосьна приватні числить ся по 15 кр. вѣдь стрічки.

Запросины до передплаты

на рѣкъ 1899.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1899 ымъ вступає нашь дневникъ въ двацятый рѣкъ выдавництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, въ шестьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій" и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Розумѣє ся само собою, що и дотычно своєи програмы „Дѣло" остане вѣрнымъ своєй народній и політичній програмѣ та зъ цѣлою совѣстностію дальше служити буде чесній справѣ народній яко виразникъ независимый органъ народовцѣвъ и всего народу рускаго.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присилати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу" якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Вѣдъ выдавництва „Дѣла".

Справы парляментарнѣ.

Вчера розбѣгла ся була у Вѣдни поголовска, що рада державна має бути безповоротно замкнена. Що правда, правительство хоче усунути сесю колоду зъ передъ своихъ нѣгъ, але поки-що нѣчого ще не порѣшено. Правительство хоче мати ще сильнѣйшій доказы, що зъ парляментомъ не дасть ся нѣчого зробити, якъ свѣдчить обструкція на послѣднѣмъ засѣданю палаты; хоче свѣтови доказати, що ели прийде до необмеженого панованя §. 14 ого, то се буде malum necessarium, що самъ парламентъ присилувавъ правительство въ той способъ ратувати державу вѣдъ загибели.

Наново розпочата обструкція вправила въ рухъ всѣ політичній чинники у Вѣдни. Конференціи, наради и бѣганина, якъ въ гнѣздѣ осъ, въ котрый збыточникъ встромить палицю. Въ кульоарахъ парляменту панувавъ такій рухъ, якъ бы радила цѣла палата. Рѣвночасно вѣдбували ся засѣдання кількохъ клюбѣвъ, конференція президій клюбѣвъ лѣвиці и засѣданє угодовои комісіи. Окрѣмъ того крутило ся въ палатѣ множество дневникарѣвъ и кавриняныхъ полісмѣнѣвъ, котрій доконче хотѣли „чогось" довѣдатись. Сензацію выкликало, що засѣданє угодовои комісіи нагле вѣдкликано. На пополудневѣмъ ся засѣданю, коли що-нно зачала ся нарада, зъявивъ ся президентъ міністрѣвъ, якъ-разъ вертаючи зъ авдіенціи у цѣсаря. Въ сали говоривъ коротко зъ Бѣлинськимъ а вѣдтакъ пѣшовъ разомъ зъ міністромъ фінансѣвъ до комнаты міністерскои. Небавомъ побѣгъ за ними Яворскій, а наконецъ президентъ молодоческого клюбу Енгель. Все те выкликало поголоски о кабінетовій кризѣ, о вѣдроченю, а навѣть розвязанію парляменту.

На вѣдбутѣмъ вчера засѣданю парляментарнои комісіи правиці голова католицкого сторонництва людового Катрайнъ выступивъ зъ цѣлою рѣшучостію противъ внесеня молодо-Чехѣвъ, щобы бѣльшість узнала ся солідарною зъ правительствомъ. Катрайнъ звернувъ увагу на те, що правительство скаже вѣдъ себе; доперва тогдѣ католицко-людове сторонництво рѣшить ся, яке становиско въ взгляді правиці має занити до правительства. Парляментарна комісія правиці рѣшила одноголосно домагати ся вѣдъ правительства, щобъ оно успокоило мужѣвъ довѣря правиці що-до своихъ намѣрѣвъ на будучність и рѣшило ся на якесь, на всякій случай точно зачеркнене поступованє. До Туна вышле ся просьбу, щобы прийшовъ на конференцію президій клюбѣвъ правиці и тамъ представивъ плины кабінету. На найближе засѣдане парляментарнои комісіи правиці одержать також запрошенє міністры Діпавлі, Кайцль и Биджейовичъ. Правиця бажає выясненя вѣдносинъ правительства до бѣльшости и намѣрѣвъ кабінету.

Де тонко, тамъ рве ся. Противъ правительства выступає не лишь нѣмецка опозиція и такій налоговій обструкціоністы якъ Шенереръ зъ товаришами, але и деякій сторонництва правиці зачинають вже революціонувати, а що найменше кивати нальцемъ въ чоботѣ. Н. Катрайнъ, якъ бачимо, зробивъ приправку. На засѣданю молодо-ческого клюбу, хочь критиковано за радикальній выступы п. Странъского, о правительствѣ говорено не въ такѣмъ дуже прихильнѣмъ тонѣ, якъ се було до недавна. Особливо цѣсарске письмо до сойму ще до теперь бурить молодо-ческу кровь и будить мѣжь ними новый настрѣй. А Словѣнцѣ вже таки серіозно горожать ся. Клерикальный Slovenec такъ характеризує ситуацію: „Становиско Туна въ парляментѣ захитане въ долу. Бѣльшість зависить вѣдъ кількохъ голосѣвъ, а радити собѣ зъ такою бѣльшістію — то велика штука. Доси щастило ся Тунови, але не все. Словѣнцѣвъ, котрій колись були найсильнѣйшою підпорою консервативныхъ правительствъ, настроєно не зрахельно. Нинѣ стоимо, можна сказати, на роздорожу и для насъ стане ся конечностію: вѣдъ учитись вѣдъ правительства".

Нѣмецка Gemeinbürgschaft воскресла здаєть ся наново. Neue fr. Presse доносить, що провѣдники всѣхъ нѣмецкихъ клюбѣвъ лѣвиці разомъ зъ ліберальною великою посѣлостію и христіанъско-соціальнымъ клюбомъ рѣшили сформулувати жадання Нѣмцѣвъ и солідарно боронити ихъ супротивъ правительства и правиці. Ихъ постулаты вѣдносять ся въ першій мѣрѣ до языковыхъ справъ.

Зъ огляду на хронічно повтарюючій ся поменій голосованя, унеможливляючій всяку працю, въ посольскихъ кругахъ правиці вѣднесено гадку, щобы засѣданя палаты тревали лишь одну годину, а решту часу щобы полишено парляментарнымъ комісіямъ. Правительство мало згодити ся на сесю гадку, бо оно бажає собѣ, щобы угодова комісія полагодила цѣле угодове предложенє. Коли бы тогдѣ правительство „було змушене" замкнути сесію и угоду ввести на вѣдставѣ §. 14 ого, могло-бы покликатись на се, що угода була бажанымъ бѣльшости парляменту. Позволяючи угодовій комісіи покінчити свои наради, правительство буде старати ся заховати позоры парляментарнои дѣятельности для введеня угоды на вѣдставѣ §. 14 ого. Органъ п. Вольфа Ostdeutsche Rundschau взывае нѣмецкихъ послѣвъ, щобы обструкціею въ угодовій комісіи не позволили ій скінчити нарадъ надъ угодою. Коли-бъ обструкція дѣйстно розвинула ся въ угодовій комісіи и унеможливила ій працю, тогдѣ правительство, не бачучи иншого „ратунку", замкне сесію..

Справы руско-американьскій.

Зъ америк. „Свободы".

[Політика латиньскихъ біскупѣвъ и наша вѣдносины до нихъ. — Фатеръ Лінкъ зъ Юнкерсъ головнымъ референтомъ гр.-кат. церкви.]

Найновѣйше розпорядженє папы, щобы церковь американьску зробити церковію народною американьскою, въ котрій панувавъ бы лишь языкъ англійскій, розпорядженя папскій що-до обрядѣвъ, на вѣдставѣ котрыхъ вѣльно чоловѣкови греко-кат. обряду принати обрядъ латиньскій и его придержувати ся навѣть тогды, коли вѣнъ поверне въ старый край, на свою стару батькѣвщину, де его вѣ родимцѣ в греко кат. обряду, починае вѣдбивати ся систематично их нашій школѣ. Нѣмцѣ-католики громадно запротестували противъ того замаху на ихъ народность; приходить на насъ черга забрати въ тій справѣ рѣшучій голосъ.

Мы аберегали наший народно-церковній маетки вѣдъ опѣки и власности латиньскихъ епископѣвъ, а розпорядженє бл. п. кардинала Сембратовича управило наше поступоване въ тѣмъ взглядѣ. Если мы підчинялись до сего часу епископамъ латиньскимъ въ справахъ чисто духовныхъ, то въ тою вѣрою, що они пошанують нашь обрядъ, пошанують нашихъ священникѣвъ, пошанують нашь народъ. Тымчасомъ практика показала, що тій латиньскій епископы въ Америцѣ зовсѣмъ того иншого вѣдъ насъ хотять. Они хотять нашихъ церковныхъ маетковъ, они хотять зробити зъ насъ тыхъ рабѣвъ послушныхъ, якъ ихъ священики и ихъ вѣрники латиньскои церкви. Дальша політики ихъ: ввести насъ до одного именника зъ латиньскими, а коли наше молоде покольня, володѣючи мовою англійскою, буде могло выбирати собѣ церковь ту, де мовою англійскою говорять проповѣди, то анѣ нашои народности, анѣ нашого обряду въ Америцѣ не стане. Зъ нами скорше они упорають ся, якъ зъ Нѣмцями, то рѣчь певна! Длятого намъ завдалегѣдь треба розумѣти ихъ політику и завдалегѣдь занити рѣшуче становиско. Нинѣ вже мы не маємо що бороти ся зъ православными мамелюками; ихъ міссія скінчена мѣжь нашимъ народомъ. Мы маємо нинѣ лише латинникѣвъ противъ себе и взгля-

Иванъ бразилієць.

Оповѣдане *Т. Бордулякa.*

I.

Се дѣялось року 1895 въ часѣ жнивъ, саме тогдѣ, коли мѣжь нашимъ народомъ у всходній Галичинѣ до найвысшого степеня посунулась такъ звана „горячка бразилійска".

Старый Панько Загуменный, халупникъ и гробарь зъ професіи, якъ мѣгъ агомонювавъ свого братанича Ивана передъ тою горячкою та радивъ по доброму лишитись дома, вѣдъ власною стрѣхою, въ рѣднѣмъ селѣ, у Скороходахъ.

— Еѣ, Ивасю, голубчику! — вже Богъ знає, котрый разъ говоривъ старый гробарь Панько, понюхуючи табаку, — послухай мене старого та плюнь на ту якусь дурну Бразилію, бо цѣла та Бразилія, то либонь велике шахрайство... Ось и нинѣ чувъ я на власній уши, якъ дякъ Онисько читавъ у газетѣ и то въ справедливій въ рускій газетѣ, що тамъ затягають нашихъ людей до неволѣ, до такои, що най Господь Богъ боронить и заступить кождого хрещеного чоловѣка, та що тамъ живуть якісь дикій люде, котрій безнастанно воюють зъ собою и рѣжуть нашихъ людей, якъ баранѣвъ...

Старый Панько Загуменный бувъ дуже цѣкавый до газетъ. За-молоду служивъ вѣнъ у вѣйску, бравъ навѣть участь въ одній кампанії военній и зъ того часу опанувала его якась пристрасть до газетныхъ вѣстій... При кождій нагодѣ допытувавъ ся вѣнъ тыхъ, що читали газеты, що тамъ чувати на широкѣмъ свѣтѣ... въ котрій сторонѣ свѣта та мѣжь якими царми точить ся вѣдъ ту пору вѣйна...

Та й ще одно. Колись Панько Загуменный бувъ доволѣ заможнымъ господаремъ, але якъ смерть вырвала ему въ часѣ холеричнои пошести молоду жѣнку разомъ зъ дитиною, а вѣнъ лишивъ ся одинцемъ на бѣлѣмъ свѣтѣ, тогдѣ ставъ зъ великого горя пити.. не напрасно, якъ се у другихъ въ подѣбнѣмъ положеню лучае ся, а поволи, постепенно, незамѣтно... Не маючи нѣ для кого зъ найближшихъ працювати, занедбувавъ чимъ разъ бѣльше господарство, тративъ грунтъ вѣдъ ногами, аже поки, якъ то кажуть, цѣлкомъ не скапавъ ся, аже поки не лишивъ ся при занедбанѣй убогѣй хатинѣ та при огородцеви, що до нея притыкавъ. Тогдѣ нагло переставъ пити, ставъ правильно триматись вѣдъ коршмы осторонь, а громадяне, видячи его крайну бѣднѣсть, выбрали его зъ милосердя гробаремъ, щобы хочь яко-тако мавъ зъ-вѣдки поправити свое истноване. Лишь дуже рѣдко, коли часомъ пригнѣтяло его якесь велике, незвычайне горе, любивъ вѣнъ заглянути до кишка и вже собѣ добре догодити, до упадого... Таку вже мавъ натуру старый гробарь Панько Загуменный.

Свого братанича Ивана любивъ вѣнъ безгранично. Взагалѣ цѣлый запасъ любови, якій укрывавъ ся десь въ глубинѣ его серця, вѣнъ, не маючи власныхъ дѣтей, перенѣсъ на свого братанича, а навѣть на его жѣнку и на его дѣти. И хотяй братаничъ Иванъ досыть нерадо приймавъ тѣ заявленя дидьковои любови и, можна сказати, навѣть зъ горда дививъ ся на свого бѣдного дидька-гробаря, а нераз навѣть явно оказувавъ взглядомъ него свою нехѣть, то все-таки старый любивъ его незмѣнно, виносивъ его вѣдъ небеса въ очахъ цѣлого села и мовь та влѣзлина муха лѣзъ до свого братанича именно длятого, щобы ему оказати свою любовь.

— Еѣ, Ивасю голубчику, послухай мене старого та плюнь на ту Бразилію! — повторивъ еще разъ дидько Панько.

Але Иванъ бувъ глухій на дидьковій перестороги; вѣнъ слухавъ ихъ, усмѣхаючись глумливо вѣдъ носомъ, а вкінци махнувъ рукою и сказавъ:

— Етъ, то всьо дурне, що вы, дидьку, говорите! а що до газетъ, то они всѣ брешуть, хочь-бы навѣть рускій, бо не хотять пустити людей зъ краю... Очевидна рѣчь: чимъ бѣльше народу выѣде зъ краю, тымъ менше лишать ся рукъ до роботы, а се *комусь* не на руку.

— А все я бы таки боявъ ся пускати ся въ такъ далеку дорогу, — говоривъ дидько Панько. Тамъ самымъ моремъ треба ѣхати бѣльше, якъ мѣсяць. Знаешь? *Морем!*

— Вы бы бояли ся, але я не страшибъ сынъ... Та й другій не боять ся, бо народу вѣде пропасть, ось що! — вѣдповѣдавъ Иванъ.

— А якъ-бы я мавъ таку хату, якъ ты, Ивасю, и шѣсть моргѣвъ доброго поля, такъ якъ ты, то бы мене нѣхто навѣть вагами не вываживъ зъ-вѣдъ власной печи, не то щобъ я самохѣть ихавъ ся за море, за горы...

— Що менѣ зъ хаты коли въ нѣй нема що ѣсти? Що менѣ зъ поля, коли я засѣявъ жито, а замѣсть жита вродивъ ся кукѣль? Хиба вы слѣпій? не видите? Що менѣ зъ печи, коли она не тепла, бо нема въ нимъ чимъ запалити?..

— А якъ-бы я мавъ, — говоривъ дальше дидько Панько, — таку жѣнку, якъ ты... бо твоя Маруня, то таки, Богомъ а правдою сказавши, молодиця гарна, хочь бери та май, и добра зъ неи людина: тихя, трудяща.. та коли-бъ я мавъ трое малыхъ дѣточокъ, такъ якъ ты, то я ихъ любивъ бы и не тягнувъ бы ихъ въ далекій незнаній край, на непевну будучность, може на загибѣль...

— Власне я ихъ люблю, и жѣнку и дѣти, — говоривъ Иванъ, — и хочу для нихъ працювати, хочу имъ бодай на чужинѣ забезпечити лѣпшу будучность, бо що ихъ тутъ чекає? Бѣда, злидни, нужда, ось-що!..

Вѣнъ говоривъ порывисто, зъ запаломъ, очевидно вдоволеный зъ того, що дидьковій закиды выдають ся ему надто слабыми, та що ему приходить ся ихъ дуже легко вѣдпертись.

— А все-таки газеты пишуть, що то шахрайство! — замѣтивъ дидько Панько.

— Етъ, газеты! — закликавъ нетерпеливо Иванъ. — Они вамъ залѣзли до головы, якъ фѣра сѣна... Але знаете, дидьку що? Послухайте, що я вамъ скажу.. — И вѣнъ таємничо усмѣхнувъ ся и покивавъ головою, мовь-бы хотѣвъ въ той способъ выразити, що то, що вѣнъ теперь скаже, мусить переконати навѣть такого недовѣрка, якъ дидько Панько... Вѣнъ взявъ дидька за рукавъ и хочь ихъ нѣхто не вѣдслухувавъ, нахиливъ ся старому до самого уха и ставъ говорити тихимъ, переривистымъ голосомъ: — Недавно видѣвъ ся я зъ однымъ молодымъ панічемъ зъ Львова, з щирымъ Русиномъ, котрый ѣздить по селахъ и говорить людямъ цѣлу правду. И ось що вѣнъ сказавъ! Не слухайте, каже, того, що пишуть газеты про Бразилію, бо всѣ газеты дѣстали за те великій сумы грошей, щобы навмысне людей баламутити.. Люде добрій!

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксаміту, коста, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СНОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

434 20—40

домъ нихъ повинній мы ясне и рѣшуче становиско занятн.

Поки сп ава греко-кат. церкви въ Америцѣ не буде порѣшена, мы стоимо пѣдъ юрисдикцією Митрополита львѣвского, а нашій вѣдносины до латиньскихъ епископѣвъ е лише чисто етикитальнон натуры.

Передъ рокомъ именували епископы латиньскій фатера Лінкса въ Yonkers, N Y. головнымъ референтомъ справъ греко-кат. церкви. Кождый священникъ гр.-кат. обряду, хотячи обняти руску парохію въ Ню-Іоркъ-Стейтъ мусить посылати до него свои „папе-ры“ и вѣнъ переглянувши и одобривши ихъ, пише реляцію до діецезального епископа, котрый на пѣдставѣ тои реляціи удѣляе дотычному священникови юрисдикцію. Питаю ся: якъ може чоловѣкъ переглянути и одобрити свѣдоцтва писаній по руски, коли вѣнъ по руски не вмѣе и рускои мовы не розумѣе? Звычайно помагае ему гр.-кат. священникъ въ Юнкеросъ. Если-бъ однакъ священникъ той рускій въ Юнкеросъ бувъ въ добрѣмъ гуморѣ и схотѣвъ собѣ здорово зажити въ латиньскои врархіи, то мѣгъ бы першого-лѣпшого реситого осадити на парохіи, поручаючи ему выслати до головного референта свои дикѣвскій свѣдоцтва.

Чи-жь се не аномалія? Чи-жь се не ганьба для насъ? Чи-жь помѣжь нашими священниками не знайшовъ бы ся священникъ способный на сей нѣбы урядъ?

Мы повинни себе оборонити всѣми силами вѣдъ такихъ аномалій. Священники повинни тямити, що ихъ може зосуспендувати лишь нихъ епископъ, а не чужій, а народъ повиненъ зрозумѣти вагу хвилѣ и всѣ якъ одинъ мужь стати по сторонѣ своихъ рѣдныхъ священниковъ“.

Справы краєвѣ.

[*Справа пропінацій. Покликуване до войсковыхъ справъ пѣдчасъ жнивъ*].

На соймовѣй сесіи въ р. 1897/8 подавъ п. Щепановскій внесене на змѣну закона о выкупнѣ права пропінацій; вѣдъ жадавъ, щобы се право, котре пѣсля пропінаційного закона зъ р. 1875. и пѣсля закона о выкупнѣ пропінацій зъ р. 1889. кѣнчить ся въ кѣнцемъ р. 1910, перейшло на краевый фондъ и тревало ще до р. 1950. На внесене соймовои комісіи пропінаційнои передавъ соймъ внесене п. Щепановского краевому выдѣлови зъ припорученемъ, щобы розваживъ потребу узыскания для краевого фонду доходѣвъ зъ вышинку горячихъ напитковъ чи то зъ ихъ консумціи и щобы переневъ зъ правительствомъ потрѣбній переговоры та здавъ опѣсля соймови справу и выготовивъ дотычній внесеня. Краевый выдѣлъ пришовъ до переконана, що продовженє права пропінаціи до р. 1950 принесло бы краевому фондови значній доходы, але не вѣдповѣдало бы интересамъ краю. Краевый выдѣлъ е тои гадки, що право пропінаціи въ нѣлькѣмъ разѣ не повинно довше тревати, якъ до р. 1910; за те нового жерела доходѣвъ краю треба глядати въ участи краю въ державныхъ податкахъ консумційныхъ. Длятого краевый выдѣлъ не починавъ пѣякихъ переговорѣвъ зъ правительствомъ и не гадае складати передъ соймомъ жадного справоздания въ сѣй справѣ, а зазначить лише свое становище.

Богато повѣтовыхъ выдѣлѣвъ звернуло ся до выдѣлу краевого зъ просьбою о выеднане, щобы резервістѣвъ и нечинныхъ жовнѣрѣвъ краевои оборони не покликувано пѣдчасъ жнивъ де войсковыхъ справъ. Краевый выдѣлъ вѣднѣсъ ся въ сѣй справѣ до намѣстництва, щобы оно выстаралось у правительства о заспокоене слушнои просьбы повѣтовыхъ выдѣлѣвъ. На те вѣдповѣло намѣстництво, що міністерство краевои оборони постановило, щобы нечинныхъ жовнѣрѣвъ краевои оборони, занятыхъ при рѣльнѣмъ господарствѣ, покликувано до справъ въ часѣ, для нихъ найдогѣднѣйшѣмъ, а нѣякъ пѣдчасъ жнивъ; и такъ жовнѣры зъ рѣльничого стану мають бути покликуваній до справъ въ половинѣ червня, а въ половинѣ липня лише роботники промысловій и фабричній. Що-до резервістѣвъ заявило міністерство войны, що змѣна обовязуючихъ приписѣвъ що-до осѣнныхъ справъ е неможлива, тымъ бѣльше що власти войсковій, вызначуючи часъ справъ, уважають на те, щобы они вѣдбували ся по можности по жнивахъ. Однако зъ уваги, що жнива припадають не всюды въ тѣмъ самѣмъ часѣ, годѣ минути того, щобы въ декотрыхъ разахъ войсковій справы, особливо коли они е получени зъ бѣльшою осѣнною концентрацією войска, не вѣйшли ся зъжнивами въ тыхъ повѣтахъ, де збѣрка е припѣзнена.

Зъ рады державнои.

На засѣданю палаты послѣвъ, котре вѣдбуло ся 17-ого с. м., господарувала обструкція. Часть нѣмецкои опозиціи, зложена зѣ сторонництвъ людового и поступового, переводила обструкцію самыми скучными поименными голосованями надъ смѣшно пустыми справами. Нѣмецка велика посѣлость и христіяньско-соціяльне сторонництво не пралучили ся греміяльно до обструкціи, але не уважають се за зломане партійнои або клюбовои солідарности, коли якій ихъ членъ при случаю побѣльшить контінгентъ обструкціоністѣвъ. Година за годиною уплывала середъ страшенои скуки. Вѣдъ часу до часу сей або той посолъ пробувавъ перервати розпучливу монотонность якимъ дотепомъ, та все надармо. Секретарь вѣдчитувавъ имена, послы голосували и оттака була праця палаты вѣдъ початку засѣданя до кѣнця.

На початку засѣданя президентъ Фуксъ згадавъ за небѣщика Фалькенгайна, пѣдкресъ его „заслуги“ и непохитній переконана. Передъ всею промовою нѣмецкій сторонництва людове и поступове выйшли були зъ салѣ. Коли повертали, правиця привитала ихъ крикомъ: „тьфу!“ Вѣдтакъ наступило вѣдчитане надѣсланыхъ до президія письмъ. Президентъ міністрѣвъ повѣдомивъ палату о внесеню выимкового стану въ послѣднихъ вѣсьмохъ повѣтахъ захѣдной Галичины, а міністеръ судѣвництва о привернену дѣяльности судѣвъ присяжныхъ. Окрѣмъ того Тунъ повѣдомивъ о цѣсарскихъ розпорядженяхъ въ справѣ буджетовои и угодовои провізоріи и въ справѣ роздѣлу запомогъ мѣжь населене навѣщене елементарными нещастями. Якъ разъ-въ причины тыхъ розпоряджень п. Функе зъ товаришами внѣсъ нове обжалова е міністерства, добачуючи въ згаданыхъ провізоріяхъ нарушене конституціи. П. Кайзеръ зажадавъ поименного голосования надъ внесенемъ, щобы петиціи противъ угоды, насипѣній зъ ческихъ округѣвъ выборчихъ, втягнути до стенографічного протоколу. Внесене принято 182 голосами противъ одного. Вѣдтакъ пос. Бегаймъ внѣсъ поименне голосоване надъ внесенемъ о втяненя до протоколу петицій въ справѣ похатництва. Внесене принято 135 голосами. Потому п. Земіш, ствердивши, що на лістѣ послѣвъ знаходить ся ще имя небѣщика Фалькенгайна, поставивъ внесене, щобы засѣдане перервати на дѣ годины для выготовленя докладнои лісты послѣвъ и зажадавъ поименного голосования надъ своимъ внесенемъ. Президентъ заявивъ, що се хиба жартъ, бо въ двохъ годинахъ годѣ выготовити друковану лісту, але коли внесене Земіша було пѣдперте, мусѣвъ пѣддати его пѣдъ поименне голосоване. По переголосованю президентъ запытавъ палату: „Чи хочете панове, щобы дальше вело ся сесе мозольне засѣдане?“ — „Нѣ!“ була вѣдповѣдь. — „То я замикаю засѣдане, а слѣдуюче назначую на четверъ зъ тымъ самымъ порядкомъ дѣннымъ“.

Тогдѣ пос. Кайзеръ [голова клюбу Нѣмцѣвъ-людовцѣвъ] забравъ слово до порядку дневного и домагавъ ся, щобы въ порядку дневнѣмъ поставити напередъ обжалованя міністрѣвъ, а не проектъ закона о контінгентѣ рекрутѣвъ, бо не може бути бесѣды о контінгентѣ рекрутѣвъ, якъ довго на міністрахъ будуть тяжити такій поважній обжалованя. — П. Перґельтъ [поступовець] выступивъ рѣвно-жь противъ установленого президію порядку дневного и внѣсъ, щобы обжалованя міністрѣвъ умѣщено на першу точку порядку дневного. — Президентъ вѣдповѣвъ, що законъ о рекрутахъ поставивъ напередъ длятого, що сеся справа е державною конечностію. — П. Ріґеръ [соціялістъ] внѣсъ — щобы прасова комісія до 24 годинъ здала справу въ квестіи внесеня дневникарского стемпля и щобы сесю справу поставлено яко першу точку дневного порядку слѣдуючого засѣданя. — Президентъ не пѣддавъ сего внесеня пѣдъ голосованя.

Внесене Перґельта що-до змѣны порядку дневного вѣдкинено 155 голосами противъ 101. За внесенемъ голосувала цѣла лѣвиця зъ выимкомъ нѣмецкои шляхты, котра выйшла зъ салѣ.

Переглядъ політичный.

На засѣданю угорскои палаты магнатѣвъ Вашари заинтерпелювавъ правительство, що оно загадуе зробити въ теперѣшнѣмъ тяжкѣмъ положеню и якъ стоить справа зѣ станомъ ex lege. Банфі вѣдповѣвъ, що правительство здае собѣ докладно справу зъ того, що ситуація поважна, але въ тѣмъ случаю не тяжить на нѣмъ нѣяка вина, бо зробивъ що до него належало и внѣсъ буджетове предложене въ своимъ часѣ. Обовязкомъ правительства перешкодити всему, що могло бы здержати рухъ державнои машины. Въ послѣднѣмъ часѣ сполученя опозиція показала охоту увѣйти зъ правительствомъ въ переговоры. Важною задачею будучности е переведене угоды. Въ тѣй справѣ ведуть ся компромісовій переговоры въ опозиціею. Правительство буде всѣма силами старати ся, щобы конституція не зѣстала нарушена, та щобы все стало ся по волѣ бѣльшости. Вашари заявивъ, що вѣдповѣдь правительства приймае до вѣдомости. Вѣдтакъ Шехені предложивъ проектъ адресы до короля, въ котрѣй палата высказуе бажане, щобы теперѣшне положене якъ найскорше скѣнчило ся. Законодатнѣй працѣ нѣчо не стоить на перешкодѣ. Адреса кѣнчить ся просьбою, щобы король такъ выконавъ свою законну власть, щобы правнй вѣдносины могли бути якъ найскорше привернени.

Муравєвъ сформулувавъ обѣжникъ для парадъ конференціи въ справѣ розоруженя слѣдуючими десятьма точками: 1) Мае бути заключеный договоръ, що войска и фльоты, якъ такожь дотычній буджеты въ означенѣй періодѣ часу не будуть вѣбільшуваній; 2) вынайти средства до зменшена въ будучности оружныхъ силъ и ихъ буджетѣвъ; 3) заборонити уживани якихъ небудь новыхъ родѣвъ оружія, выбуховыхъ матеріялѣвъ и нишихъ родѣвъ пороху, якъ тѣ, котрѣ доси уживано до карабінѣвъ и арматъ; 4) обмежити уживане нотнуючихъ вже а страшно дѣлаючихъ выбуховыхъ матеріялѣвъ и заборонити кидане выбуховыхъ матеріялѣвъ въ балюнѣвъ або иншихъ подѣбныхъ средствъ. Рѣвножь належало бы заборонити уживане въ морскѣй войнѣ торпедовцѣвъ и подѣбныхъ знарядѣвъ нищеня и дѣлати противъ будовы кораблѣвъ въ острогами; 6) застосувати постановы женевскои конвенціи въ 1864 року до морскихъ воень; 7) неутралізація кораблѣвъ и лодокъ призначеныхъ для ратована корабельныхъ недобитковъ пѣдчасъ и по морскихъ битвахъ; 8) ревізія вредагованыхъ на брукселькѣй конференціи въ 1874 р. а доси не ратифікованыхъ деклараций що до военного права и его примѣнена; 9) засадниче принятя услугъ посередництва або пѣсля выбору полюбовныхъ судѣвъ въ случаяхъ, въ которыхъ они були бы запевнени для успокоена конфліктѣвъ мѣжь народами; 10) уложене способу примѣнена и установлене згодныи практики при уживанію наведеныхъ полюбовныхъ способѣвъ.

Письма зъ краю.

Зъ Старомѣского пишуть намъ:

Неимовѣрне, а однакъ правдиве отсе рѣшене ц. к. староства въ Старѣмъ мѣстѣ: „L. 13551. Do Zwierzchności gminnej w Mszańcu. Prawomocnem orzeczeniem z dnia 20. grudnia 1898. L. 13551 zasądziłem Jurka Dyłenia z Mszańca za przekroczenie ustawy z dnia 15. kwietnia 1894 D. u. k. N. 33 popełnione przez niepłacenie opłaty konsumcyjnej od sprowadzonej wódki z innej miejcowości na grzywnę w kwocie 2 złr. i na pięciokrotną karę konwencyjną za 20 litr wódki w kwocie 3 złr. przypadająca na rzecz funduszu krajowego. Polecam tedy Zwierzchności gminnej, by kwotę 5 złr. od komendanta bezzwłocznie ściągnęła i gotówkę lub prawidłowy protokół grabieży najdalej do 8 dni pod rygorem karnego posłańca tutaj przedłożyła. Staremiasto dnia 20. grudnia 1898. Kierownik c. k. Starostwa *Ricci*“.

Юрко Дилинъ, газда зъ Мшанца, бувъ на ярмарку дня 1 серпня с. р. въ Добромили и купивъ собѣ тамъ 20 літеръ горѣвки. Пѣдъарендарь пропінаціи Абрумъ Брухеръ зъ Головецка подавъ доносъ до ц. к. староства въ Старѣмъ-мѣстѣ. Ц. к. концепістъ Вышневскій вѣзвавъ Юрка Дилина на 20-ого грудня 1898 до протоколу. Вѣзваный оправдувавъ ся, що вѣнъ купивъ горѣвку на шинку, вже оплачену, однакъ панъ комісарь думавъ инакше и при Абрумѣ Брухерѣ и братяхъ Лямахъ изъ Старого мѣста засудивъ селянина на кару.

Выше поданый засудъ е безосновный, бо цѣлкомъ противить ся дотычнымъ законнымъ приписамъ о поборѣ консумційныхъ оплатъ. Дотычный законъ выйшовъ 15. цвѣтня 1894. В. кр. з. ч. 33. а розпоряджене ц. к. намѣстництва зъ 5. жовтня 1894 ч. 10347/пр. В. кр. з. ч. 83. — §. 4. розпоряджена постановле, що платити треба 3 кр. вѣдъ кождого гектолітра 100-степеневого спіратусу. Зъ сего выходить, що коли чоловѣкъ бере горѣвку на шинку, то тамъ уже нема 100 степенѣвъ спіритусу, а е бѣльша часть воды, то вже за літру не належить ся 3 кр., а мабуть 0.3 кр. — §. 5 так звучить: Краєві оплати консумційні, поособлені в §. 4. [горячі палєві спіритусові плинна] не можуть обтяжати анї продукції, анї гандлю, проте тій оплати не може побирати анї при виробі палених горячих спіритусових плинів і пива, ні теж при їх виропаджению до місц вости або в серед краю“. Тутъ очевидно розходить ся найбѣльше о оковиту и пиво. Се було интересомъ властителѣвъ горалень, щобы они тои оплаты не платили, длятого вже при ухвалѣ закона выразно собѣ поставили, хто мае платити податокъ, т. е. консументъ, однакъ не просто, але черезъ гуртовникѣвъ и пропінаторѣвъ. — §. 12. приписуе, хто мае платити тѣ оплаты. Се продуценты и головній торговцѣ; они платять тогдѣ, коли продають просто консументамъ до безпосередного споживя. Платять такожь промысловцѣ и пѣдприемства промысловій занимаючій ся дрѣбною продажію тыхъ напоѣвъ. Пунктъ 3. сего §. звучить: „Кождій, хто спроваджуе на свій ужиток власнї“ в якій небудь скількости з по-за границь краю, *або з краю, о сколько в тім послѣднім случаю напої еще не мали бути оплачені.*“ — §. 12 и слѣдуючій змѣнило ц. к. Намѣстництво додатковымъ розпорядженемъ зъ дня 21 цвѣтня 1898 ч. 28658. Змѣны сі, не значній, не змѣнюють сути рѣчи.

Сю справу а именно: чи можна брати горѣвку чоловѣкови зъ одного повѣта въ другѣмъ, поясняивъ докладно въ „Дѣлѣ“ д-ръ Дамянъ Савчакъ и здавало ся, що повѣтовій силачѣ дадуть селянамъ спокѣй. Однакъ се такъ скоро не прийде. Давнѣйше засуджувавъ за такій преступства звѣстный Бѣлинъскій въ Турки, а навѣть выдавъ окружникъ до громадъ, що по-за повѣтомъ не вѣльно

— казавъ панычъ, — теперь всѣ газеты разомъ на купу не вартій навѣть мюха табаки! И щобъ вамъ не знать що говорили про той благословенный край, навѣть щобъ вамъ говорили въ церквѣ на проповѣди, то вы не вѣрте, не слухайте, бо то всьо брехня... Але вы майте, каже, свѣй розумъ, не будьте дурнями и суньте до Бразилін цѣлою лавою, а буде добре вамъ и вашимъ дѣтямъ... И чого вѣнъ вже не говоривъ про ту Бразилію, Господи Боже! Коли-бъ въ тѣмъ, що вѣнъ говоривъ, було лише половина правды, то вже варто тамъ ѣхати. Але вѣнъ присягавъ ся на чѣмъ свѣтъ стоить, що то всьо правда. Та ще той панычъ, дядьку, то щирый Русинъ... Вѣнъ каже: вы тамъ въ Бразилін заложите нову Русь, не таку, якъ у насъ, бо що у насъ за Русь? Тѣлько, каже панычъ, будьте тихо, ша! не говорѣть нѣкому, що вы мене бачили, не зраджуйте мене, бо я всѣмъ тымъ, що баламутять людей, сѣлью въ оцѣ и якъ-бы они могли, то бы повѣсили мене на сухѣй гиляцѣ... Ну, але я за него не бою ся, бо вѣнъ такъ якъ той вужъ у травѣ: нынѣ тутъ, а завтра вже Богъ знае де, за десять миль... Славный чоловѣкъ, та ще де того щирый и справедливый Русинъ. Се ему навѣть зъ очій свѣтить...

Старый Панько Загуменный покивавъ лише сумно головою.

— А може той панычъ, — замѣтивъ вѣнъ по хвилѣ, — якій пройдисвѣтъ, обманецъ...

Такъ замѣтивъ дядько Панько и якъраз та замѣтка выкликала межи дядькомъ и братаничемъ дуже прикру сцену... Видно „щирый Русинъ“ глубоко запустивъ корѣне въ Иванове серце и ставъ для него идоломъ, божомъ... Невдоволеный тымъ що дядько посмѣвъ выразитись безъ належного поважаня про того божка, а може ще бѣльше й тымъ, що его бесѣда не выкликала сподѣваного успѣху, Иванъ нагло почервонѣвъ, якъ буракъ, розгнѣвавъ ся...

— Якъ вы смѣете ображати чесного чоловѣка?! — ставъ вѣнъ кричати до дядька Панька. — Чи не знаете вы, що вы цѣлый не вартій за одинъ его мѣзинный палець? Або мене? Чого вы мене чѣпаетесь якъ та смола? Чого вы лѣзете до мене зъ вашими дурными радами и пересторогами? Чи то я малый хлопець, а вы мій опѣкунъ и маете право менѣ розказувати? Всьо, що я зроблю, самъ за то вѣдповѣдаю, а вамъ до того зась! — Иванъ мавъ той звычай, що, хочь коли и розгнѣвавъ ся, однакъ завсѣгды скоро опамятувавъ ся, скоро приходивъ до себе... Але теперь его мовь бѣсъ опанувавъ; вѣнъ все голоснѣйше кричавъ и навѣть на стѣлько забувъ ся, що справдѣ тяжко образивъ свого дядька; видно „горячка бразилійска“ робила свое... Ехъ, ты старый гробарю! — кричавъ дальше Иванъ самъ не при собѣ, — и що менѣ за честь величати тебе дядькомъ? Такого мочиморду, що всьо свое прогайнувавъ, пропивъ, збѣшовъ на дѣда, а теперь ще й величавсь передъ цѣлою громадою: Ось якого я маю братанича Ивася Загуменного, розумного и славного хлопця! Люде добрі! то моя фамілія, то моя кровь!... Та дай менѣ спокѣй, пусти мене хочь-бы навѣть до Бразилін, най иду, най тебе вже разъ скараскаю ся!...

И Богъ знае, що бувъ-бы ще говоривъ Иванъ, щоже бувъ бы навѣть покалатавъ свого дядька, але старый гробарь насунувъ чимъ скорѣйше шапку на уха и постогнуючи та бурмотячи самъ до себе якісь невыразній слова, вѣдвернувъ ся вѣдъ свого братанича, уступивъ ему зъ очій... Коли вѣнъ почувъ таку рѣчь вѣдъ свого любезного Ивася, тогдѣ обгорнувъ его такій жаль, що ему здавалось, мовь-бы ему хто запакувавъ у серце острый нѣжъ.. Вѣнъ намацавъ въ кишенѣ вѣдъ камізелки три щѣстки и зъ того великого жалю пѣйшовъ просто до коршмы та казавъ собѣ за всѣ грошѣ дати горѣвки...

(*Дальше буде.*)

брати напитковъ безъ оплаты. За нимъ пійшли славні юристы изъ Старого-мѣста и засудили Юрка Дилина на кару. Они, яко льояльні люде для племены Израиля, думають, що се буде кривдою для жида, коли люде будуть брати напитки въ другомъ повѣтѣ. Але жь въ покликанбмъ законѣ краевбмъ въ 1894 року нѣгде анѣ слова нема, абы чоловѣкови не вбльно було брати горѣвки, де ему сподобае ся.

До 1848 р. повѣдали паны, що пбддано му не вбльно нѣгде брати горѣвки и пива, якъ лишь у ихъ шинкарѣвъ. Та 1848 р. выдавъ цѣсарь Фердинандъ дня 7 вересня патентъ о внесеню пянщины, де въ точцѣ 11 читаемо: „Auch der Bier- und Branntwein zwang mit den ihm anhaftenden Verbindlichkeiten hat wegzufallen". Тыми словами знѣсъ цѣсарь и право пропинаціи, але галицкій патріоты умѣли постояти за свои „непередавненій права" и урядъ полишивъ ихъ при „святбй коршмѣ" и такъ „свѣтла народова традиція" не отерпѣла анѣ за маковє зерно. Однакъ людей звбльнили вбдъ примусу, напитки можна було брати де будь, — а теперь ц. к. староства хотять заводити старую практику въ пянщизняныхъ часбвъ! Такъ мы замѣсть изти наперед, вертаемо по за 1848 рбкъ...

Тутъ не розходить ся о се, де селянинъ возьме горѣвку; для насъ се рѣчь не важна; навѣть бажали бы, щобы селяне цѣлкомъ ви повезали. Намъ вде о те, щобы політичній власти вже разъ пбзнали, що треба уважати на законъ и его шанувати; а они противно, думають, що законъ ихъ не обовязуе, ало можуть робити, що имъ подобаесь, и неразъ выдають безглуздій указы, якъ и въ сѣмъ выпадку. Сего они научили ся при выборахъ, при заборонахъ вѣчь, при укорочуваню горожаньскои свободы, и думають, що те саме поступоване всюды дасть ся перевести. Але то вже не буде законный станъ, а часта анархія, якъ було за неббщики Польщѣ, ба по трохи и въ Австріи до 1848 року. Поганій порядки въ Галичинѣ за панованя польского колеса и польскихъ орчиковъ, длатого конечно треба всѣмъ свѣдомымъ людямъ злучити ся, щобы тій порядки разъ щезли, а наступивъ нормальный, т. е. правный станъ. У Вѣдни позволено нашимъ „старшимъ братамъ" погулати, однакъ се не выходить Австріи на гаразъ. Та най тамъ! вольному воля, але намъ Русинамъ въ тымъ дуже зле.

Може бы высока ц. к. президія намѣстництва зволила понсняти своимъ пбдчиненымъ властямъ, що они кепско понимають краевый законъ въ 1894 р. про консумційній оплаты вбдъ напитковъ и поручила имъ лишити селянъ въ супокою та не тягати ихъ на протоколы, не накладати кары, коли сего законій приписы не дозволяють. Черезъ такій примусъ навѣть перестане всяка конкуренція и жиды що разъ гбрщій напитки будуть продавати.. Люде перестануть пити, а горальники будуть руки ломити...

Люде зъ Вицьова ѣдучи чи йдучи до Устрѣкъ за орудками купують въ Замлыню горѣлку и въ Мшанци оплачують вбдъ літры 3 кр. у установленого поборця. Може бы Выс. ц. к. намѣстництво велѣло жидамъ вернути селянамъ зъ Вицьова тій грошѣ, яко неправно побраній.

Вкбнци додаемо, що Юрко Дилинъ внѣсъ вбдкликъ до ц. к. намѣстництва, хоть комісарь Вишневскій нак зувавъ ему, щобы не вбдкликувавъ ся, бо ще бблыше заплатить.

НОВИНКИ.

— **Торжество Богоявленя** обходжено вчера у Львовѣ якъ що року величаво. Торжественне богослуженя въ церкви Успенськбй вбправивъ о. пралатъ Бѣлецкій въ сослуженю кількошанъ капітулы и въ присутности представителѣвъ властій державныхъ и краевыхъ. По богослуженю духовеньство и вѣрній удали ся походомъ до кирниць въ рынку, де зобрали ся процесія пбдъ проводомъ своихъ священникбвъ зб всѣхъ рускихъ церквей и тысячѣ вѣрныхъ. Вбйско и поліція удержували ладъ. Видъ збраного народу, процесій въ повѣваючими хоругвами, духовеньства въ свѣтлыхъ ризахъ, достойникбвъ державныхъ и вбйсковыхъ въ урядовыхъ одягахъ бувъ справдѣ импонуючій. Въ торжествѣ посвячення воды взяли участь намѣстникъ гр. Пінінський, краевый маршалокъ гр. Стан. Бадені, віцепрезидентъ шкбльной рады краевои д-ръ Бобжиньскій, академічный сенатъ зъ почестными вбзнаками, віцепрезидентъ мѣскои рады п. Шаяръ зъ радными мѣста и т. д. Дуже красно снѣвавъ хоръ питомцѣвъ духовной семинарія, а вбддѣлъ 80-ого полку пѣхоты дававъ удало приписаній сальвы, по чбмъ музика вбйскова грала народный гимнъ. По посвяченю воды похбдъ рушивъ назадъ въ церковь при звукахъ вбйсковои музики а народъ кинувъ ся черпати воду та обломлювати галузки сосновы. Торжество посвячення воды закбнчило ся о годинѣ $11^1/_2$, а рынокъ опорожнивъ ся доперва въ годину. Торжеству досыть сприяла погода, хочь вбдъ часу до часу повѣвавъ сильный вѣтеръ а опбслі почавъ падати густый снѣгъ и до вечера забѣливъ улицѣ столицѣ. — Подббно торжественно посвячено воду на площи Францисканьскбй при греко всхбдній церкви. Въ торжествѣ взяла участь компанія 24 полку пѣхоты, даючи приписаній сальвы.

— **Пбдчасъ вчерашного торжества Іордань ского** лучила ся сумна пригода. Одинъ капітанъ, вынимаючи шаблю, ударивъ зъ неосторожности фельдвебля Стегліка шаблею въ голову и протявъ ему артерію на скрони. Облитого кровію фельдвебля вбдведено на ратункову станію, а опбсля до вбйскового шпиталя.

— **Выдѣлъ „Львбвского Бояна"** пригадуе своимъ членамъ, що въ пятницю 20-ого с. м. розпбчнуть ся наново перерваній святами вправы хорбвъ мѣшаныхъ. Зъ огляду на близькбсть концерту просить выдѣлъ всѣхъ членбвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. Въ часѣ вправъ приймае выдѣлъ въ члены товариства. — *В. III.*

— **Перший карнавалови вечерницѣ.** Въ суботу 21-ого с. м. устроюе Товариство молодежи політехнічнои „Основа" при ласкавбй спбвучасти „Клюбу Русинокъ" перший карнавалови вечерницѣ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды". Вступъ вбдъ особы 50 кр. Стрбй лишь візитовый. Початокъ о годинѣ 9 вечеромъ. Окремій запрошенны не розсылають ся. — *Комітетъ.*

— **Повыборчій процесъ.** Въ Самборѣ зачала ся вб второкъ передъ звичайнымъ трибуналомъ карна розправа противъ о. Северина Ясеницкого въ Туря [повѣту старо мѣского], обжалуваного о провину въ §. 303 з. к., якои нѣбы допустивъ ся въ часѣ послѣдного доповняючого выбору посла зъ V. курія въ округа Старе-мѣсто и т. д. О. Ясеницкій мавъ публично въ церкви ганьбити выборцѣвъ хрунѣвъ. Щось оно нагадуе часы графа Казя...

— **„Twierdze na Rusi".** Дня 12 с. м. посвячено новый „косцюлокъ" въ селѣ Литятинѣ коло Бережанъ, а другій почато будувати въ селѣ Тучабмъ повѣту перемышляньского.

— **Хто буде суфраганомъ?** Краковскій Głos Narodu пишучи о справѣ именованя митрополитомъ львбвскимъ еп. Куиловского, доносить, що его суфраганомъ мае стати Василіянинъ о. Филясъ, котрый заразомъ буде ректоромъ рускои духовнои семинарія. Дивне диво!

— **Вбдъ посла о. Танячкевича** одержуемо таке письмо: Я мушу знову пбднести голосъ до нашихъ Вп. Родимцѣвъ и Народолюбцѣвъ въ справѣ бѣдныхъ селяньскихъ родинъ зъ Ремизовець, въ повѣтѣ волочѣвскбмъ котрымъ грозить ліцитація. Я далеко далеко ще, не выслуханый въ моѣй просьбѣ. Зъ тыми датками — та й за нихъ спасн-Ббгъ! — въ якими въ помбчь прийшли ласкавій Добродѣй Народолюбець, не можна було богато бѣды вбдвернути, хочь и ними ухилено три маленькій ліцитацій. Прошу не вбдмовити моѣй просьбѣ, моему благанію, прошу менѣ допомочи вбдбити вбдъ бѣдныхъ людей нужду и руину. Зъ такою просьбою звертаю ся семъ разомъ и до нашихъ кредитовыхъ товариствъ: не заможній они ще надъ мѣру, та дещо може знайде ся на таку рѣчь. Прошу всѣ народолюбній газеты, тій, що то кажуть, що они служать для опѣки и поратбвъ народу, помѣстити сей голосъ. Всѣ датки якъ попередно прошу посылати на руки Вп. о. Луки Нестора, пароха въ Ремизовцяхъ почта Золочѣвъ. — *А. Танячкевичъ.*

— **Зъ Радехова** пишуть намъ: Зъ причинъ незалежныхъ вбдъ комітету, вечерь въ танцими, заповѣдженый на 24 сѣчня с. р. въ Камѣнцѣ струмиловбй не вбдбуде ся. — *Комітетъ.*

— **Зъ Дрогобича** аж теперь доносять до посольскихъ газетъ, що зъ тамошнои гімназіи выключено чотирохъ учениковъ-Русинбвъ за „радикальній агітаціи" взглядно „за пбддержуване идей д-ра Франка", а у многихъ учениковъ переведено домову ревізію. О тій справѣ мы вже давнѣйше писали и выказали свои погляды. Може бы хто зъ Русинбвъ зъ Дрогобича обзнаный изъ сею справою, поданъ ширше до загальнои вѣдомости, який се були тій „радикальній агітаціи"...

— **Зъ Золочѣщины** пишуть намъ: Сими днями лучило ся менѣ видѣти листъ наданый 10 грудня м. р. почтовымъ урядникомъ въ Бродахъ до W. pani N. N. въ Золочевѣ. Листъ бувъ дуже выразно и по польски знадресованый, а мимо то ходивъ вбнъ цѣлый мѣсяць по Россіи а вкбнци зъ допискою „Adresat nie znajomy retuor въ Австрію" прийшовъ 16-ого сѣчня с. р. до Золочева. Щось подбного здаесь тбльо въ нашбй Галилеѣ можливе!

— **Вѣсть о поєдинку гр. Романа Потоцкого** и о застрѣленю своего офіціялиста показала ся — сплетнею.

— **Въ Празѣ** лучила ся дня 17 с. м. сумна пригода. Въ ночи на передмѣстю въ Виноградахъ студентъ Нѣмець Беберля попросивъ студента Чеха Лінгарта о огонь до папѣроса. Лінгартъ обуривъ ся, длячого Беберля не попросивъ по чески. Зъ того прийшло до бійки и середъ неи Беберля выстрѣливши зъ револьвера перестрѣливъ Лінгартови жолудокъ и той въ шпитали въ скоро померъ.

— **Цифры вывозу свиней** зъ Галичины заставленій референтомъ ветеринарскои комісіи, посломъ Вельовейскимъ въ референтѣ „О нищеню помору свиней": Въ 1894 р. вывезено 780.000 штукъ вартости 24 мілібнбвъ зр.; въ 1895 р. 680.000 штукъ вартости 20 міл. зр.; въ 1896 р. 595.000 штукъ вартости 18 міл. зр., въ 1897 р. 330.000 штукъ вартости 10 мілібнбвъ зр.

— **По послѣ Вашатбмъ** приведено спадщизну вже до ладу. Выносить она 379 308 зр. [100.000 въ реальностяхъ у Празѣ, а майже все проче въ цѣнныхъ папорахъ.] Позакъ по его смерти до теперь не знайдено заѣщана [говорено, що хтось знищивъ, бо покбйный мавъ усе свои майно записати на народній цѣли], то спадщина припаде до подѣлу братови, сестрѣ и дѣтямъ померлои другои сестры. Якъ звѣстно, Вашатый бувъ зъ дому бѣдный, а доробивъ ся такого показного майна адвокатурою.

— **Руска молодѣжь** золочѣвскои гімназіи — пишуть намъ зъ-вбдги — святкувала сотй роковины вбдродженя національного торжественнымъ вечеркомъ въ честь Ивана Котляревского зъ досыть хорошою, якъ на малій силы, програмою. Сй вечерницѣ вбдбули ся 14-ого с. м., отже спбзнили ся троха, а се по тбй причинѣ, що одинъ участникъ вечорка, декламаторъ, захорувавъ на шкарлатину отже треба було его заступити.

Торжество розпочавъ ученикъ VIII класы В. Теминцкій вбдповѣдным вступным словомъ. Вбдтакъ слѣдували спѣвы: „До Руси" Копка, „Козаки" Колессы и инші, выконаній досыть удачно.

Хорошій и старанно обробленый бувъ вбдчитъ Ф. Марисюка про житє та творы Котляревского. Стиль предлегента легкій та гарный, закрашеный здоровымъ гумором, саме жь вбдчитанє [у насъ на жаль на се мало звертаесь уваги] знамените; не диво, що вбдчитъ сей загально подобавъ ся.

Вынокъ зъ I части „Енеиды" декламувавъ Лада, ученикъ V класы, якъ на свои силы цѣлкомъ добре. Уступы гумористичній вбддавъ удачно, подекуды лише за мало було силы, а мѣсцями за монотонно. Сама-жь „Енеида" выкликувала дуже веселе вражѣне, молода авдіторія заливала ся вбдъ часу грбмкимъ реготомъ.

Дальше слѣдувала Шевченкова поема „На вѣчну память Котляревскому" выголошена А. Главацкимъ, ученикомъ VII класы, въ зрозумѣнемъ рѣчи. Можна було замѣтити недокладне выучене, але се дасть ся оправдати тымъ, що декламаторъ, заступаючи хорого на шкарлятину товарища, не мавъ часу добре вытвердити будь-що будь спорого стиха.

Панейко, ученикъ VI класы вбддекламувавъ гарный стихъ Б. Сонѣшника „На сотій роковины". Видно було зрозумѣне рѣчи та старане вбддати добре гадки поета, жаль тбльо, що голосъ декламатора за слабый не надае ся взагалѣ до того рода выголошувань, а крбмъ того тонъ бесѣды якійсь занадто сентиментальный не вбдповѣдавъ духовни поемы.

Наконець промовивъ проф. Иванъ Франчукъ, подавши короткій начеркъ розвитку рускои літературы вбдъ Котляревского до теперь.

Взагалѣ цѣлбсть торжества зробила добре вражѣне. Дуже похвальна рѣчь, що въ урядженю сего народного свята брали участь ученики вб всѣхъ класъ высшои гімназіи, бо въ сей способбъ розбуджуе ся и у молодшихъ народну самосвѣдомбсть и скрѣпляе ся ихъ патріотичній чувства а учить ся гбдно почитати народныхъ кобзарѣвъ-апостолбвъ — *Одинъ зъ авдіторіи.*

— **Дрббдй вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський выѣхавъ на два днѣ до Грималова. — Выдѣлъ краевый перенѣсъ въ станъ спочинку директора загального шпиталя у Львовѣ д-ра Гловацкого, а провізорично заступникомъ директора именувавъ проф. д-ра Чижевича. — У Львовѣ померъ вчера въ 71-бмъ роцѣ життя радникъ будбвництва въ намѣстництвѣ Іос. Штравсъ. — Львбвска поліція умѣстила иногды въ своихъ „гостинныхъ" апартаментахъ цѣлу шайку небезпечныхъ злодіюгбвъ. — Рѣка Дунай почала выступати наслѣдкомъ довготревалои зимовои слоты зъ берегбвъ. — Комендантъ мѣста Львова ген. Панатовскій обнявъ уже свое урядованє. — Въ селѣ Богородчинѣ коло Товмача удавлено селянку Раковску, котра свого чоловѣка Михайла въ ночи обила лопатою и пбдпалила, наслѣдкомъ чого вбнъ померъ.

Надбслане.

П. Панькевичу зовсѣмъ добре спростувавъ дотычный мбй устугъ фейлетона, коли зъ него мбгъ бы хто выводити, мовь-бы я писавъ критику и вбдъ Дирекціи Товариства для розвою рускои штуки. Звѣстна рѣчь, що артистичнои анѣ літературнои критики нѣхто не пише въ имени якоись корпораціи, або дирекціи, бо судъ о кблькадесятьохъ образахъ не може бути у кождого чоловѣка однаковый. Я-жь клавъ пбдъ своею статьею все лишь свое имя и назвиско.

Иванъ Трушъ.

„Henneberg-Seide"

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Епархіи Львбвскои.

Въ пропозицію принятй: на Ляховичѣ подорожній оо.: Иванъ Боднаръ, Петро Яцишинъ, Левъ Фацаловичъ, Иванъ Мартинюкъ-Лотоцкій, Иванъ Бачиньскій, Левъ Кордасевичъ, Герасимъ Семкбвъ и Ал. Ротко; — на Борщовичѣ оо.: Ал. Юрикъ, Петро Жолевичъ, Володиславъ Юзичиньскій, Іосифъ Бандура, Иванъ Боднаръ, Иванъ Ндджарко, Ант. Копертиньскій, Корн. Бачиньскій, Стеф. Донаровичъ, Вол. Сабатъ, Мих. Яцкевичъ, Вол Богачевскій и Ал. Пристай. — О. Петро Минко вбзваный до инстатуціи на Гребенбвъ. — На конкурсъ розписана парохія Хащованя дек. скольского, надана приватного, зъ речинцемъ до 2 марта 1899. — Презенты дбстали оо. Іосифъ Цегельскій на Голосковичѣ и Григ. Дичковскій на Лѣсенк . — О. Орестъ Конопалецъ, парохъ зъ Янова, дбставъ декретъ увольненя вбдъ конкурсового парохіяльного испыту. Президія намѣстництва годить ся на инстатуцію о Свт. Георгіевичѣ на Присѣвцѣ.

Господарство промыслъ и торговля.

— **Въ Товаристві взаимныхъ обезпечень** „Днѣстеръ" прибуло въ мѣсяци грудни 1898 р. 2.528 важныхъ полісъ на 2,325.188 зр. обезпеченои вартости зъ премією 15.777 зр. 05 кр. Вбдъ 1 сѣчня отже до кбнця грудня 1898 выдано 63.314 важныхъ полісъ на суму 34,038.084 зр. зъ премією 289.521 зр. 36 кр. — Въ роцѣ 1897 выдано 50.916 важныхъ полісъ на суму 28,191.490 зр. зъ премією 237.645 зр. 23 кр.; — прибуло отже въ роцѣ 1898 бблыше о 12.398 полісъ, 5,848.594 зр. обезпеченои вартости и 51.876 зр. 13 кр. премін. — Шкбдъ прибуло въ грудни 66 случаѣвъ, Мѣжъ ними великий пожаръ въ Братковичахъ повѣту станиславбвского. Разомъ въ цѣлбмъ роцѣ 1898 було 753 шкбдъ, зъ котрыхъ окрбмъ 3 вбдшкодовань [въ сумѣ загальнбй 552 зр. 10 кр.] на-разъ за для доходжень судовыхъ здержаныхъ, всѣ прочій выплачено. — Сума всѣхъ шкбдъ въ роцѣ 1898 зъ коштами ліквідацій и нагородами за ратунокъ выносить brutto 197.763 зр. 63 кр., въ чого вбдтрутивши часть реасекуровану, остае на власный рахунокъ 109.089 зр. 32 кр — Въ роцѣ попереднбмъ 1897 було 496 шкбдъ, за котрй выплачено 113.178 зр. 29 кр. разомъ зъ коштами ліквідацій и нагородою за ратунокъ, зъ чого по потрученю части реасекурованои лишилось на власный рахунокъ 58.059 зр. 89 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить 96.775 зр. 15 кр.; а резерва премійна 64.263 зр. 11 кр., разомъ отже 161.038 зр. 16 кр. Оба фонды улокованій въ цѣлости въ цѣнныхъ паперахъ и перехованій въ депозитѣ Банку краевого.

Наука, штука и література.

— **Половина накладу „Служби Божої на чотири голоси мішаного хору"**, выданои Філ. Колессою, розбйшла ся въ однбмъ мѣсяцу; се свѣдчить найлѣпше про потребу такого выдання. Тому-жь гадае накладникъ продовжати се выдавництво пѣсень літургічныхъ; чекае лишень на розпродажъ рештy накладу, щобы можна приступити до выдання „Другои Служби Божої на чотири голоси мішаного хору", до котрои есть уже призбираный свѣжій матеріялъ — новй пѣснѣ церковній, основаній въ бблышбй части на ирмологічныхъ напѣвахъ. Коли поведженє выдавництва буде забезпечене, появлять ся такожь партитуры до выданыхъ „Служб Божихъ". — Изъ замовленями радимо поспѣшати ся, бо накладникъ гадае решту накладу вбддати въ комісъ книгарнямъ, а въ такбмъ разѣ цѣну примѣрника пбднесуть о 20%. Пригадуемо ще разъ, що цѣна „Служби Божої" на чотири голосы выносить 1 зр., изъ звычайною пересылкою почтовою 1 зр. 10 кр., изъ рекоменд. пересылкою 1 зр. 20 кр. Замовленя приймае Ф. Колесса, заступникъ учителя при ц. к. академічнбй гімназіи у Львовѣ [„Народный Дбмъ", II. поверхъ].

Телеграмы „Дѣла".

Вѣдень 19. сѣчня. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ намѣры въ 1900 роцѣ зарядити новый списъ людности. — Зъ Прусъ выгнано другу серію австрійскихъ горожанъ, мѣжъ ними три особы зъ Галичины. Въ Берлинѣ вручено поліційный наказъ выѣзду працюючому тамъ вбдъ 13-ти лѣтъ, шкларева зъ 9 дѣтьми. — Циркулярѣ зъ програмою мировои конференціи россійске міністерство справъ внутрѣшныхъ вручило акредитованымъ заступникамъ державъ въ Петербурзѣ.

Прага 19. сѣчня. Оречене найвысшого трибуналу въ справѣ урядовои мовы въ сибрныхъ ческихъ письмахъ, подано до вѣдомости судбвъ въ цѣлбй Чехіи.

Опава 19. сѣчня. Адвокацка палата ухвалила урядувати выключно по нѣмецки.

Будапештъ 19. сѣчня. Въ Уйшентана прийшло зъ нагоды выбору громадскои старшины до бійки мѣжъ селянами и жандармерією. Въ результатѣ чотири особы упали трупомъ, шѣснайцять особъ ранено, зъ того бблышу часть тяжко. Для привернена порядку прикликано вбйско. Богато особъ арештовано.

Палермо 19. сѣчня. Зъ причины студентскихъ розрухбвъ замкнено університетъ.

Брукселя 19. сѣчня. Король конферувавъ зъ россійскимъ посломъ Гірсомъ въ справѣ выбраня Брукселѣ за мѣсце конференціи въ справѣ розоруженя. Здаесь ся, що остаточно рѣшено ся на Брукселю.

Парижъ 19. сѣчня. Вчера прибхавъ тутъ Естергази.

Лондонъ 19. сѣчня. Царь въ переѣздѣ черезъ Тулу зустрѣвъ ся зъ Толстоемъ и говоривъ зъ нимъ о проектѣ розоруженя. Толстой прирѣкъ попирати перомъ намѣры царя и въ короткбмъ часѣ выдасть въ тбмъ предметѣ свою студію.

Послѣдній вѣсти.

Нинѣшне **засѣданє палаты** послбвъ почало ся внесенемъ посла Гросса [Нѣмця поступовця], щобы въ протоколѣ занначити, що президентъ Фухсъ на попереднбмъ засѣданю противъ регуляміну зарядивъ голосованє що-до порядку дневного на нинѣшне засѣданя, и що нарушивъ законъ, ставлячи на порядку дневнбмъ предложенє о контингентѣ рекрутбвъ передъ наглячими внесеними о обжалованє міністрбвъ — и зажадавъ **поіменныхъ голосованъ**. Та й почали ся поименній голосованя!...

— —

Въ послѣднбй хвили дбйшла насъ сумна вѣсть, що д-ръ крил. **Іосифъ Левицкій**, катихитъ нѣмецкои гімназіи **упокоивъ** ся вчера рано въ Мартиновѣ у о. Т. Дикого [коле Букачовець].

На теперѣшный сезонъ

поручае свій спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментівъ

І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS. 470 7—104

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на кам'яниці пивніч Гаїцких

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣвий ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайна, таныве мѣрничѣ, піоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣв електричныхъ.

Всякі направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Цѣна збожа и другихъ продуктівъ.

12 м. ст. сѣчня 1899.

Львовъ: Пшениця стара 8·75 до 9·10, пшениця нова 8·75 до 9·10, жито старе 7·50 до 7·75, жито нове 7·50 до 7·75, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·50, гречка —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 55·—, конюшина бѣла 35·— до 45·—, конюшина шведека 35·— до 45·—, тымотка 15·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·55 до 5·75, кукурудза нова 5·25 до 5·50, рѣпакъ 10·50 до 11·—, хмѣль 60·— до 70·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрівъ 16·50 до 17· зр.

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ

Львовъ, ул. Подлѣсского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнгутовій, огнетревалу цеглу дахову, асфальтовій плыты ізоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякій матеріялы будовляний — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыта дахівъ дахівкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 55—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетниче и галянтеріяне заведене

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Мапъ, Дипльомѣвъ и. т. ин.** по умѣреныхъ цѣнахъ.

34-лѣтній молодець

в службѣ рядовій, маючій готівку і 700 зр. (тепер) річної пенсії, хоче пізнати панну або молоду вдовицю (над 20 лѣт) з маєтком, в цѣли супружества. Ласкаві вголошена приймая адміністрация „Дѣла“ для „Самотного“. За тайну ручать тойже словом чести. 14 8—8

Шапо-кляки атласовй

5 и 8 зр., рипсовй по 8 зр. поручае фабрика капелюхівъ

Антоній Кафка

у Львовѣ ул. Галицка 4 [побічь катедры]. 21 1—2

ЛОЖКИ столовій зъ Альпаки зр. 650 зъ хинѣского срѣбла зр. 14·—, Ложечки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хинѣского срѣбла зр. 7·— за тузинъ поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Ложки столовій

зъ Альпаки зр. 650 зъ хинѣского срѣбла зр. 14·—, Ложечки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хинѣского срѣбла зр. 7·— за тузинъ

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 8 зр. 50 кр.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и вназ.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 1—0

!! Найкрасший і найліпший дарунок для молодежи !!

НАРОДНІЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накладъ, виданє шесте

мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. **Молитвенник оправлений в папір в хребтом полотняним 30 кр.**
2. **оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою 40 кр.**

Замовленя виконують ся за готівку або за поспланою (Nachnahme).

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-ôмъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увѣковѣченьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

написавъ на підставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріялівъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листівъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелівъ. Кождыхъ 10 выпусківъ буде становити томъ, а всѣхъ томівъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусківъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусківъ 6 коронъ. Выпуски поодиноки не будутъ продаватись.

Пренумерату належитъ присылати выключно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Перший выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера зъ Празѣ.

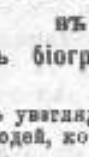

При купнѣ сего загально знаменитого, бôдь усмиряючого втиранія, который є до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якôрь“.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходитъ вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьскій ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon gout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 31—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ВСѢЛЯКІ КУПОНЫ

и

выльосованй цѣнній папиры

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштівъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [1]

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Информація и посередництво до заключенія обезпечень житєвыхъ и найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Выс. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вирсоев. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збожє въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своеи дѣяльности зъ збôльшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кôнця 1897 року 480 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркований, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — **Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при пожичках ипотечныхъ.**

На житє можна обезпечатись черезъ **„Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбôльшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членівъ и трегихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 84 46—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентівъ „Днѣстра“, приймають ся.

Пожички для членівъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

часом часу середньо-европейского (пізнійшого о 36 хвилин від часу віденского).

ПОЇЗД	до Львова	ПОЇЗД	зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ізкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ізкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.02	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ізкан		9.25	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ізкан
2.50	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Ст. ня
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖІЧК			ЖІЧК
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ізкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. дв. рця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.46		„ Ізкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ізкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

ЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскй и Генкельса припоручае Иванъ Ливрукъ, ножôвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тôлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпôвѣдальный редактôръ Иванъ Белей. Шпѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 5. Львовъ, Пятница 8 (20) Сѣчня 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (прочъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Ватория ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княдзя Льв. 2; — въ Ярославѣ Л. Кримановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ выходитъ на кождий день.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії: на границѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 26 зр.
на пів року . . 9 зр. на пів року . . 13 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Ватория. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вольні відъ порта.

Поединоче число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня кождий приймають ся по кѣтѣ 10 кр. відъ одного стрічка инсератового або его місце в рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допосселя приватні платять ся по 15 кр. відъ стрічка.

Запросины до передплаты

на рѣкъ 1899.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1899 ымъ вступае нашъ дневникъ въ двацятый рѣкъ выдавництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, въ шѣстьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій“ и при задержаню дотеперѣшныхъ условій передплаты.

Розумѣе ся само собою, що и дотычно своеи програмы „Дѣло“ останесь вѣрнымъ своѣй народнѣй и політичнѣй програмѣ та зъ цѣлою совѣстностію дальше служити буде честнѣй справѣ народнѣй яко виповѣ независимый орґанъ народовцѣвъ и всего народу руского.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатниковъ.

Вѣдъ. выдавництва „Дѣла“.

Привілѣеваный народъ.

„Показуе ся, що е въ Австрії богато розпоряджень, зовсѣмъ людяно обдуманыхъ, а лишь не стае имъ — выконаня. На що врешті глядати розпоряджень? Досыть лише выконати основнй законы, а буде спокѣй въ державѣ.“

Отъ яке сенсаційне вѣдкрыте зробила Nowa Reforma въ послѣднѣмъ своѣмъ числѣ! Перечитавши тѣ слова на самѣмъ початку вступной статьѣ, мы спинили ся на хвилю и погадали собѣ: Отъ починають вже Поляки протирати очи та приходити до розуму. Недавно п. Дашиньскій въ своѣй брошурѣ радивъ заспокоити справедливй домаганя Русинѣвъ въ рускѣй части краю; теперь знов Nowa Reforma, якъ видно, забирае ся розвинути ту саму гадку. Дасть Богъ, згодомъ чимъ разъ частѣйше стануть вѣдзывати ся такѣ голосы, а вкѣнци — незадовго — прозрить уся польска суспѣльность при помочи розумной печати, и настане миръ въ нашѣй нещасной краинѣ, и зъ нашими вѣдвѣчными противниками та гнобителями обѣймемъ ся якъ братъ въ братомъ и станемъ спѣльными силами до спѣльной працѣ надъ добромъ краю, надъ добромъ вѣками неволеного, а и теперь несовѣстно занедбаного народу. При выборахъ не буде ниѣ багнетовъ, ниѣ конбасъ, ниѣ пѣдступовъ правыборчихъ, ниѣ крадѣжа голосовъ; скасуемо „святу корчму“, заведемо справедливый катастеръ, розвинемо краевый промыслъ, и т. д. и т. д. Отъ вносить передъ нами на стѣнѣ народописна карта Украины-Руси: що за величезна, чудова краина! Не плохій шматокъ и Польща на заходѣ Руси. Хто знае!.. Може, може... Отъ якъ бы то... И потонули мы въ мрѣяхъ, ажь выпало зъ рукъ число Now ои Reform-ы. Вѣдъ того и прочнули ся. Читаемо дальше:

„Чого-жь бѣльше хотять славяньскій народы надъ те, що дають основни законы? Нехай кождый народъ, а не тѣлько, якъ доси, самъ нѣмецкій, мае спромогу розвивати ся въ школѣ, урядѣ и публичнѣмъ житю: а все буде въ порядку.“

Ова! Щось не тее.. Справедливо пише, — анѣ слова; але видно, до Нѣмцѣвъ пѣе, а не до Полякѣвъ. Що жь дальше?

„Але коли центральне правительство позволяе такимъ способомъ розвивати ся Нѣмцамъ, а рѣвночасно вяже руки Славянамъ: то очевидно тамтѣ мусять выпирати сихъ, безоружныхъ, а властиво лишеныхъ оружя.“

Цѣлкомъ справедливо! Тѣлько те саме треба бы приложити такожь до польско-рускихъ вѣдносинъ въ Галичинѣ, де ролю Нѣмцѣвъ граютъ супротивъ Русинѣвъ Поляки.

Вѣдъ напоромъ правицѣ — пише дальше N. Reforma — хотѣвъ гр. Тунъ оквасти дрѣбку доброи волѣ для Полякѣвъ и Чехѣвъ на Шлеску. Не потребувавъ вѣнъ выдавати нѣякихъ новыхъ розпоряджень; выстало пригадати давнѣ, опертѣ на основныхъ законахъ, але не выконуванѣ. „И дѣйшло до того — каже ся дословно, — що Нѣмцѣ на Шлеску уважають той вынятковый, бо невгѣбный въ законами и запорядженями центральныхъ властей державы, станъ за нормальный, а привернене стану, законами указаного, витають якъ выповѣдь вѣйны, якъ нарушене ихъ стану посѣдання. Се правда, що мы его нарушаемо, але и се правда, що станъ той бувъ неправный и длятого мусить бути нарушеный.“

Дальше спорить N. Reforma зъ нѣмецкою Silesi-ею въ справѣ выданыхъ для Шлеска языковыхъ розпоряджень. Наведемо зъ тои полеміки лишь деякѣ, для насъ цѣкавѣйшѣ рѣчи. Silesia каже, що черезъ заведене польского и ческого языка въ урядованю на Шлеску або урядники будуть мусѣли знати три краевѣ мовы або треба буде збѣльшити число урядниковъ. Вымагати вѣдъ Нѣмцѣвъ-урядниковъ, щобы выучили ся одного зъ славяньскихъ языковъ, называе Silesia брутальностею (!). Нѣмець не мае до сего способу, бо не мае товариства, въ котрѣмъ навчивъ бы ся славяньскои мовы и набувъ въ нѣй справы; тымъ менше може вѣнъ набути въ тѣмъ напцѣ справы въ письмѣ. На те N. Reforma вѣдповѣдае, що числа урядниковъ не треба буде збѣльшати; лише мѣсця Нѣмцѣвъ, зродженыхъ и выхованыхъ въ польскѣмъ краю (Шлескъ не такъ зновъ дуже край польскій, бо Нѣмцѣвъ е тамъ тѣлько, колько Полякѣвъ и Чехѣвъ разомъ взятыхъ. *Ред.*), а не умѣючихъ по польски, займуть Поляки. А що до нагоды, щобы научати ся Нѣмцевы по польски, запытуе N. Reforma: „А де жь можуть мати Нѣмцѣ лѣпшу нагоду, якъ въ польскѣмъ (?) краю? Нѣбы то намъ такъ легко научити ся по нѣмецка? Нехай Нѣмцѣ такожь скоштуютъ, якъ то смакуе наука чужого языка!“

Дуже то оно ладно и справедливо, — зъ выимкою указаного вже переборщеня, що нѣбы то Шлескъ е польскимъ краемъ. Е тамъ и польска краина въ тѣмъ краю, але краю не можна звати польскимъ. Въ тѣй польскѣй краинѣ Нѣмцѣ очевидно мають обовязокъ научити ся по польски, коли хотять пхати ся до урядовъ. Але важнѣйша для насъ рѣчь, якъ то польскій дневникъ умѣе справедливо говорити про основнй законы, про спокѣй въ державѣ, про обовязокъ Нѣмцѣвъ научити ся по польски въ польскѣй краинѣ чи — нехай тамъ — въ польскѣмъ краю. На всѣ тѣ справы задивляе ся цѣлкомъ справедливо, поки ходить о права польского народу. Коли-жь бы те все хотѣти приложити до нашихъ вѣдносинъ, — а оно ажь просить ся, таке капля въ каплю анальогічно: тогдѣ почуемо, що се „co innego“. А длячого „co innego“? Га... бо польскій народъ, видко, привілѣйованый, „Богомъ набранный“; де хочь бы одинъ Полякъ передъ вѣками ступивъ або теперь ступить, тамъ вже „dzielnica“ Польщѣ, польскій край. Вся Русь — польскій край; Буковина — польскій край; Шлескъ — польскій край. Анѣ не боронимо, анѣ за зле не маемо, що Поляки доходять своихъ правъ и на Шлеску и на Буковинѣ. Тѣлько нехай бы они памятали, що Русины на Руси мають правъ бодай не менѣй, якъ Поляки на Шлеску. Але що жь слѣпому по его невидючихъ очахъ! Нѣмцѣ на Шлеску мають обовязокъ умѣти по польски; але Поляки на Руси не обовязани умѣти по руски. На Шлеску мѣсця Нѣмцѣвъ, не умѣючихъ польскои мовы, повинни занята Поляки; але на Руси мѣсця Русинѣвъ, умѣючихъ не то по руски але и по польски, забираютъ Поляки, котрѣ не умѣютъ або навѣть часто зъ засады не хотять умѣти по руски. Полякамъ не легко научити ся чужои мовы и они велятъ такожь Нѣмцеви скоштувати, якъ то смакуе учитись ѣи; але Русинѣвъ на власнѣй ихъ земли силуютъ Поляки учитись чужои польскои мовы, бо навѣть силуютъ не учити ся своеи рѣдноп або учитись ѣи кепско. Словомъ, привілеіованый народъ! Навѣть льогіка у него мае привілеѣ на недорѣчности.

Такъ зновъ пише львовскій приятель, що пѣдъ буквою A. допису до Czas у z Rusi, доносить краковскому дневникови, що „Народна Рада“ внесла до міністерства просвѣты письмо противъ звѣстного указу краевои рады шкѣльной въ справѣ науки рускои мовы въ галицкихъ школахъ середныхъ. Оправдуючи раду шкѣльну, пише п. Адамъ, що доси Русины въ польскихъ гімназіяхъ учили ся рускои мовы у всѣхъ клясахъ. Але, „що науковый предметъ легко можна вычерпати въ значно коротшѣмъ часѣ (о, чому-жь бы нѣ! *Ред.*), то рада шкѣльна обмежила науку рускои мовы на чотири клясы. Въ розпорядженю ходило такожь о те, щобы и Полякамъ, котрѣ ходять на науку руского языка (чи богато ихъ ходить? *Ред.*), улегчити науку безъ занадто великого обтяженя. Отже розпорядженя мае на увазѣ лише практичнѣ взгляды и добро шкѣльной молодѣжи (польской! *Ред.*); въ очахъ членовъ выдѣлу „Народной Рады“ цѣлкомъ неслушно уходить оно за намѣръ обмеженя правъ рускои мовы въ середныхъ школахъ зъ выкладовымъ языкомъ польскимъ“.

Що за батьковска дбалість о добро молодѣжи! Чомужь рада шкѣльна въ тѣй дба-

---

2)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

II.

Бувъ вечѣръ, въ коршмѣ було гамірно, всѣ сталѣ коршемнѣ гостѣ посходились на гутѣрку. Але гробарь Панько не вѣдзывавъ ся нѣ до кого, вѣнъ сѣвъ собѣ въ кутику кѣнець стола, поставивъ напротивъ себе фляшку зъ килишкомъ, сховавъ голову въ долонѣ и думавъ... Налывъ дрожачою рукою до килишка горѣвки, шелепнувъ за одинымъ замахомъ, сховавъ знову тяжку голову въ долонѣ и думавъ дальше... Вѣдтакъ знову налывавъ, знову пивъ и все дальше думавъ... Де-хто зъ коршемныхъ гостій, ласый на дурничку, пробувавъ до него присунути ся, завести зъ нимъ розмову, але гробарь Панько бувъ якось незвычайно похмурый, непривѣтный... Вѣнъ махнувъ лишь рукою, мовь бы хотѣвъ сказати: иди собѣ геть вѣдъ мене, влѣзливый чоловѣче! мене теперь голова болить, я теперь не маю охоты до розмовы... Такъ пересидѣвъ вѣнъ мовчки и передумавъ цѣлый вечѣръ. При послѣднѣмъ килишку вѣнъ сумно покивавъ головою и зъ очей пустилисъ ему сльозы... Гей, гей! — закликавъ вѣнъ, вставъ зъ-за стола и непевнымъ крокомъ пошкандибавъ до дверей, не сказавши нѣкому слова.

Старый гробарь Панько належавъ до тыхъ людей, що, якъ мають въ головѣ, а знайдуть ся на самотѣ, то самѣ до себе говорять. Такъ и теперь, вдучи дорогою повѣльнымъ, непевнымъ крокомъ, говоривъ вѣнъ самъ до себе, мовь хотѣвъ собѣ надолужити за тее, що цѣлый вечѣръ пересидѣвъ въ коршмѣ мовчки. А говоривъ вѣнъ о тѣмъ, що ему найбѣльше лежало на серци...

„Ну и годѣ его стримати вѣдъ тои Бразилія, бодай она запала ся! — говоривъ до себе гробарь Панько. — И пѣйде бѣдный Ивась зъ женкою и зъ дѣтьми, а я останусь тутъ самъ оденъ безъ роду, безъ фамилія, мовь той дубокъ у поли, а якъ умру, то не буде навѣть ком поховати, не буде кому навѣть заплакати, гей, гей, милый Боже! Надъ кождымъ по смерти плачуть, а за мною нѣхто навѣть одной сльозы не уронить... Всѣ вымерли: братя, сестры, женка, оставъ ся оденъ Ивась, та й той заберавсь зъ села въ чужій край, а мене самого покидае...“ И вѣнъ оперъ ся о плѣтъ та ставъ гірко плакати, змываючись сльозами... Выплакавшись доволѣ, пустивъ ся гробарь Панько въ дальшу дорогу... „А ось и мѣсяць выглѣзъ зъ-за хмары,— ставъ вѣнъ дальше говорити, задираючи до гори голову. — Ты думаешь, що я пяный? що я не знаю, куды до дому? Не бій ся! хочь я и выпивъ трохи въ великого горя, то я ще до дому зайду, а ты, братчику, сидя собѣ за хмарою, коли тобѣ тамъ добре, не будь надто цѣкавый... Шкода Ивася, добрый зъ него хлопець, и его женки Марины такожь шкода, бо она ще лѣпша вѣдъ него... Прийди, а она тебе заразъ прийме хлѣбомъ-сѣлью, та ще й до дому що-небудь вихне. „Нѣле, каже, дядьку, бо у насъ нема...“ Але таможь уперта, го, го! Зовсѣмъ не розумѣе ся на женочихъ рѣчахъ.. Вы, каже, дядьку, коли хочете говорити про ту Бразилію, то говорѣть зъ Иваномъ, а мене не мѣшайте до тои справы, бо я его люблю и вѣду зъ нимъ хочь-бы на кѣнець свѣта... Моя небожечка мала иншу натуру... небожечка бувало всью мусѣла знати, до всього мусѣла вмѣшати ся, всью на своѣмъ поставити... и зганьбити и посварити чоловѣка умѣла... и якъ-бы такъ довше Панъ-Богъ бувъ позволивъ намъ вкупцѣ жити, то они тее... и за гиру була-бъ узяла чоловѣка... Ехъ, то-го небожечка була добра, якъ разъ для мене, але Господь Богъ розлучивъ, оспротивъ мене бѣдного... А Марина, тая вже цѣлкомъ инша, та вже мае цѣлкомъ ангельску душу... А дѣточки! Ахъ, вы мои маленькій! Чѣпляйтесь до мене, якъ тѣ рѣпашечки, коли до васъ прийду, лѣзете на колѣна, смикаете за вуса... И кого вы тамъ въ Бразилія будете смикати за вуса?“ И старый знову розплакавъ ся..

Вже пѣвнѣ кукурѣкали, коли старый гробарь Панько Загуменный долѣзъ до дому, до своеи убогои хатины, и не розбираючись кинувъ ся на свою нужденну постелю. И приснила ся ему страшенна вѣйна, якои ще свѣтъ не видѣвъ... Тьма тьменна жовнѣрѣвъ, таки нашихъ австрійскихъ: и пѣхота и кавалерія, що десь анѣ початку, анѣ кѣнця не видно всѣхъ тыхъ регіментовъ. Гарматы гримаютъ, що ажь земля дрожить, порохъ смердить, кулѣ свищуть, дымъ сонце закрывае, вѣйскова музика приграе коломыйки... А вѣнъ самъ, Панько Загуменный, десь нѣбы генералъ и командуе цѣлою тою безчисленною арміею. По противнѣй сторонѣ стоить непріятель, а тымъ непріятелемъ, розумѣешь, нѣхто другій, лише корѣнный бразилійцъ, якѣсь давнй люде: зъ вѣльовими копытами, зъ пташиными головами... у кождого бразилійця на локоть довгій дзюбъ, вѣдъ шию обвисле, червоне воля, а на тѣмю величезный когутячій гребѣнь... Бразилійцѣ зъ найбѣльшѣй розпуцѣ боронять ся хоробро, ажь копытами землю въ гору выкидають, але генералъ Панько Загуменный все кличе до своихъ хлопцевъ: „Фаворъ дѣцѣ!“ що ажь ему въ гордѣ высыхае вѣдъ тои команды, а наши стрѣляютъ, луплять бразилійцевъ, кладуть покотомъ ворога зъ червонымъ волемъ вѣдъ шию и зъ когутячимъ гребенемъ на тѣмю...

И коли рано гробарь Панько збѣгнутый, змученый, зъ просохлымъ горломъ пробудивъ ся вѣ сну и пригадавъ собѣ, що ему снило ся, то ажь перехрестивъ ся и плюнувъ на ту погань.

— Ось и Бразилія! — пробормотавъ вѣнъ зъ обридженемъ. И чого тамъ пхати ся хрещеному чоловѣкови, коли тамъ така погань?...

III.

Иванови Загуменному такожь снила ся Бразилія и то неразъ, але она прови жувалась ему въ цѣлкомъ иншомъ свѣтлѣ — въ свѣтлѣ „райскомъ“.. Ему провиджувалась красна, обшырна хата зъ ганкомъ, зъ краснымъ вѣбійствомъ, а тамъ далѣ провиджувались широкополѣ лапы: оденъ ланъ золотомъ блискучои пшениці, другій ланъ филюючого жита, третій ланъ рѣжнои ярины, а тамъ далѣ зеленый лугъ, а тамъ далѣ зеленый лѣсъ, сочисте пасовиско, а на тѣмъ пасовиску пасуть ся товстѣ волы и коровы, бракаютъ конѣ.. Всего то нѣбы его власность, до котрои вѣнъ прийшовъ легкимъ способомъ въ Бразилія. Вѣнъ бувъ певный, що такъ именно и мусить бути, бо-жь не даромъ заворушавъ ся народъ въ цѣлѣмъ краю, не даромъ агенты, тѣ правдивѣ рятелѣ люду, присягають ся, на чѣмъ свѣтъ стоить, що въ Бразилія правдивый рай, не даромъ интелігентна верства, та

Торговлю ризъ и сосудовъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 481 11—40

препоручае ся фірму:

Евг. Сножарского и Вол. Устеньского
при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

лости, щобы молодѣжи улегчувати науку безъ занадто великого обтяженя, не здоймеѣй хочь дрібку тягару, наложеного на ню всѣляκими приватными, але все такими обовязковыми лекторами? Чому врештѣ власть, котра повинна стояти на сторожи моральности, отже и справедливости, не подбала о те, щобы, опираючись вже на выявленій п. Адамомъ засадѣ, такъ само улегчити рускій молодѣжи въ рускихъ гімназіяхъ науку польскои мовы та обмежити тую науку старопольщины до VIII. класы? Але правда... се знов „co innego"! Привілеіованый нарѣдъ тай годѣ!

Зъ рады державнои.

Вчерашне засѣданя палаты послѣвъ розпочало ся спростованями протоколу въ попереднего засѣдання и цѣлою серіею поменныхъ голосованъ надъ сими спростованями и доповненями.

П. Ріґеръ [соціялістъ] поставивъ внесе не, щобы прасова комісія безпроволочно збрала ся на нараду и до 48 годинъ здала справу зъ всѣхъ внесень стремлячихъ до реформы прасового закона и щобы се справованя поставлено на порядку дневномъ найблизшого засѣданя палаты. — Голова прасовои комісіи п. Дѣдушицкій заявивъ, що може поставити на порядку деевномъ найблизшого засѣданя комісіи всѣ дотычнѣ внесеня, але ще того самого дня засѣдане комісіи вѣдбути ся не може. Въ такій справѣ треба впередъ докладно знати гадку правительства. Такъ само не може комісія въ такъ коротκомъ часѣ прийти въ посѣдане потрѣбного до сеи реформы матеріялу. Тутъ ходить о дуже важну справу, тожь не можна брати ся до нея въ надто великимъ поспѣхомъ. — П. Кайзеръ [нѣм. людовець] заявивъ, що его сторонництво признае вагу справы внесеня дневникарского стемпля, але мимо того буде голосувати противъ внесеня Ріґера, бо внесеня о обжалованѣ міністрівъ повинні бути полагоджені передъ всѣми иншими внесенями. — П. Дашиньскій звернувъ увагу на те, що цѣла людность вѣдчуває потребу внесеня дневникарского стемпля, отже вѣзвавъ сторонництва лѣвиць, щобы въ сѣй справѣ прилучили ся до соціяльныхъ демократівъ. Се публична тайна, що коли обструкція буде дальше тревати, наступить вѣдроченѣ парляменту а вѣдтакъ зачне ся господарка на підставѣ §. 14-ого. Заґарантуйте намъ — мовивъ Дашиньскій — що по-за палатою унеможливите панованѣ §. 14-ого, то и мы прилучимо ся до вашои обструкціи. Але вы не можете дати намъ тои запоруки. §. 14 бувъ у роботѣ, а вы на се не помогли нѣчого. Визначѣть намъ речинець, коли на порядокъ дневный прийдуть обжалованя міністрівъ, а згодимо ся; однакъ вы не можете сего зробити. Коли тыждень за тыднемъ кажете намъ поименно голосувати, то нѣколи не дійдемо до обжалованя міністрівъ. Але мы нестерпимо, щобы дневникарскій стемпель истнувавъ дальше. Сеся справа давно вже доспѣла. То просто смѣшна рѣчь, що п. Дѣдушицкій нинѣ голосить намъ проповѣдь о повазѣ годности палаты. Зъ такихъ звѣтрѣлыхъ фразъ можна нинѣ лишь смѣяти ся. А що-до матеріялу, то вонъ вѣдъ давна вже зібраный. Прецѣнь міністеръ внесъ уже разъ предложенѣ, а чейже вѣдъ сеи поры не затративъ матеріялу. Цѣла опінія публична въ Австрії обурена на се, що тутъ терплять ще ганьбу дневникарского стемпля!

П. Шенерер доказуванъ, що внесенѣ дневникарского стемпля в справою пѣдрядной ваги. Передъ внесенѣмъ языковыхъ розпоряджень и передъ полагодженѣмъ обжалованъ міністрівъ нема потребы радити надъ прасовою реформою. — П. Кайзеръ забравъ ще разъ слово и заявивъ, що лѣвиця стоить за свободою прасы, але въ сесю пору мае полагодити важнѣйшѣ рѣчи, а то борбу зъ панучою системою. Теперь въ Австрії нема вже права, а лише самоволя. Не допустимо — кінавъ — щобы нѣмецкій нарѣдъ понижено до ролѣ невольника. — П. Бернеръ [соціялістъ] ударивъ остро на лѣвицю, закидаючи ѣй, що хоче выслугувати ся правительству и умысно уряджуе обструкцію, щобы правительство могло якъ найскорше замкнути парляментъ. [П. Вольфъ: Се тріянгельдъ, за котрый правительство хоче васъ купити! — П. Шраммель: [соціялістъ]: Нужденникъ! обрѣхуешь нарѣдъ! — П. Вольфъ: Вы такій самый лайдакъ и брехунъ, якъ Дашиньскій!] Роботники не можуть такъ легко оплачувати дневникарского стемпля, якъ ти пани, що пѣдносять цѣну хлѣба. Шенереръ голосувавъ противъ внесеня вѣдженого цла, а нинѣ говорить, що внесене дневникарского стемпля не е пильна рѣчь! [П. Праде: Се була тогдѣ така сама жидовска спекуляція, якъ нинѣшне ваше внесенѣ!]. — П. Стояловскій заявивъ, що буде голосувати за внесенѣмъ п. Ріґера. Прасу треба высвободити въ путь, котрій ей важуть. Коло польске поносить вину того, що дневникарскій стемпель доси не внесеный, бо гноблене прасы лежить въ интересѣ тои партіи, оно е одинокимъ оружемъ въ ей рукахъ. — П. Дашиньскій ще разъ выступивъ противъ обструкціи и питавъ: Чи Нѣмцѣ направду гадають, що въ 1899 роцѣ доведуть свою борбу до кінця? Чи внесене дневникарского стемпля перешкодить имъ въ тій борбѣ? Цѣла-жь дискусія надъ симъ предметомъ не потревае більше, якъ кілька годинъ. И противъ того лѣвиця выступае пѣдъ національнымъ позоромъ? Се фальшь. Показуе ся, хто е правдивымъ прихильникомъ свободы прасы. Бесѣдникъ апелюе до цѣлои палаты, щобы приняла внесеня Ріґера. — П. Вінковскій въ имени польскихъ людовцівъ промовивъ за внесенѣмъ Ріґера.

Опѣля палата приступила до голосованя и по черзѣ вѣдкинула внесеня Кайзера и Шенерера и поставлене на порядку дневномъ найблизшого засѣданя палаты внесеня о обжалованѣ міністрівъ и внесеня Ріґера.

Президентъ замкнувъ засѣданѣ, заповѣдаючи слѣдующе на вѣвторокъ въ такимъ самымъ порядкомъ дневнымъ, якъ оба попереднѣ.

Письма зъ краю.

Зъ Борщѣвского пишуть намъ:

Въ середу 11-ого н. ст. сѣчня вѣдбувъ ся *въ мѣсточку Скалѣ* заходомъ мѣсцевои мѣщаньскои читальнѣ „Просвѣты" урочистый *Обходъ Сотыхъ роковинъ вѣдродженя украиньско-рускаго письменства*, котрый зложивъ найкрасше свѣдоцтво заровно о розвитку скалецкои читальнѣ, якъ и о праци та заходахъ невтомимого головы ей, о. Александра Левицкого и цѣлои патріотичнои родины. Завдяки довголѣтнымъ заходамъ о. Левицкого и его сына п. Модеста Левицкого, слухача правъ, истнуе при скалецкій читальни знаменитый мѣшаный хоръ, зложеный майже выключно зъ самыхъ мѣщаньскихъ силъ, що добростію голосівъ якъ и артизмомъ зъѣднавъ собѣ въ цѣлій околици заслужену славу и кождымъ своимъ выступомъ причиняесь до розбудженя и оживленя нашого глухого кута. Тожь и не диво, що „обходъ сотыхъ роковинъ" зґромадивъ въ просторій сали скалецкои читальнѣ майже въ цѣлости тоту красшу часть нашои рускои публики, котрій дороге руске слово и пѣсня, а навѣть зъ подальшихъ повѣтівъ прибули многій священники зъ родинами взяти участь въ тімъ гарнімъ а такъ важнімъ для насъ народнімъ обходѣ.

Вечериицѣ розпочавъ п. Єронимъ Калитовскій зъ Борщева короткимъ выкладомъ о житю и творахъ Ивана Котляревского, вѣдносячи епохальне значѣне и вагу того письменника заровно для нашои літературы якъ и для житя и культурного розвитку цѣлого народу украиньско-рускаго.

Хоръ мѣщаньскій, пѣдъ управою п. Модеста Левицкого, вѣдспѣвавъ по черзѣ Бортнянъского „Услыши Господи", Ф. Колессы „На Музицѣ", Нѣщиньского „Вечериицѣ" и „Урра у бій" такъ удачно, що на жадане ненасытои публики кождый утворъ мусѣвъ повтаряти по два разы. Найкраще выпали „Вечериицѣ" Нѣщаньского при взорцевімъ фортепіановімъ супроводѣ панны Л. Левицкои, а въ котрыхъ визначивъ ся мѣжь иншими незвычайно милый голосъ солістки „хазяйки", репрезентованои одною мѣщаньскою жінкою. О великій справѣ хору свѣдчить найкраще обставина, що въ такъ трудномъ творѣ якъ „Вечериицѣ", такту нѣгде не змылено на волосъ, голосы впадали рівно и гармонійно, а жаль тілько, що зимова пора наразила деякихъ співаківъ на невелику хрипку, за-для котрои голосы не выходили такъ чисто якъ то у скалецкого хору привыкло ся чути. Мимо тои впрочімъ зникаючои хибы вражѣне продукцій хоральныхъ було якъ завсѣгды незвычайне, а підносила его ще обставина, що всѣ мѣщаньскій співачки выступили однаково въ гарныхъ народныхъ строяхъ.

Зъ иншихъ продукцій заслугуе на увагу гра на фортепіянѣ талановитои піяністки п-ны Д. Глѣбовицкои, котра технічно-трудный утворъ зъ „Гугенотівъ" вѣдограла на память безъ доганы, а на жадане публики вѣдограла додатково знану загально вязанку холомыйокъ власного укладу. Тая вязанка по оріґінальности мотивівъ належить до найкрасшихъ въ тімъ родѣ и шкода, що доси ще не оголошена друкомъ, бо вповнѣ заслугуе стати публичнымъ добромъ ширшои рускои публики. Сподіваемось, що се невдовзѣ наступить, тымъ більше, що п-на Глѣбовицка передъ компетентными особами дала навѣть категоричну обіцанку.

Поиписувавъ ся такожь на вечериицяхъ Институтъ дівочій въ Перемышли въ особѣ своеи вихованицѣ, молоденькои п-ны Ольги Левицкои, котра деклямацією „На вічну память Котляревскому", выголошеною дуже удачне, не тілько зъѣднала собѣ заслуженій оплески, але всѣмъ зібраным землякамъ привела на память Институтъ дівочій въ Перемышли, котрому вже теперь позавидувати можна его выхованиць.

Вкінци годѣ поминути нашихъ знаныхъ на цѣлу околицю солістівъ о. А. Левицкого и п. М. Левицкого, для котрыхъ похвала буде лишнею, а котрій своими продукціями „Коли-бъ я знавъ" и „Цвѣтка дрібная" причинили ся вповнѣ до артистичного выкінчення вечерииць и звеличеня памяти батька Котляревского.

По вечериицяхъ вѣдбувъ ся въ комнатахъ читальнѣ комерсъ для мѣщаньского хору и тіснѣйшого кружка интеліґенцій. На комерсѣ промовляли о. Маґковскій зъ Боснръ, п. И. Городискій, п. Е. Калитовскій и всѣмъ милый ґость професоръ М. Грушевскій зъ Львова. Замѣтна була промова поважаного ґостя въ тімъ напрямѣ, що вонъ пѣдносъ велику вагу культурного и просвѣтного розвитку украиньско-руского народу въ Галичинѣ для Украины. „Колись Украина, говорить вонъ, розбудила Галичину; теперь Галичина вѣддае въ двое довгъ Украинѣ, а намъ, Галичанамъ, и въ части невѣдомо, зъ якою радостію и въ якими надіями приймають свѣдущій Украинцѣ кождый крокъ культурного поступу и національного розвитку народу украиньско-руского въ Галичинѣ".

При звукахъ народного гимну „Ще не вмерла Украина" розійшли ся ґостѣ въ пѣднесенімъ настрою духа.

Омікрон.

Переглядъ політичный.

Мужѣ довѣря угорскихъ опозиційныхъ партій мали по кількогодинній нарадѣ значити, що не можуть принятн компромісовыхъ предложень правительства. Опозиція мае бути огорчена зъ тои причины, що Банфі проектъ посередництва Шеля въ угодовій справѣ кручивъ у вѣдмѣнній формѣ, нѣжь та, на котру згодила ся корона. Проектъ Шеля выходить зъ тои точки погляду, що право Угорщины, містяче ся въ §. 68-імъ угодового закона зъ 1867 року, не лишь не мае бути вкорочене, але мае бути выразно признане въ новій угодѣ. Зъ другого боку великодержавне становиско монархіи мае бути въ той способъ увзгляднене, що спільність цлового округа на вись не лишь не сміе бути нарушена, але буде рівно узрана въ будучімъ законѣ. Отже опозиція домагае ся, щобы въ першімъ параґрафѣ нового закона було выразно зазначене право Угорщины до самостійного заряду а рівночасно пѣднесене право міністра справъ внѣшныхъ до заключуваня торговельныхъ договорівъ зъ чужими державами до 1903 року. Мимо резолюціи ухваленои на конференціи опозицій, що вѣдповѣдь правительства не надае ся до дальшои дискусіи, переговоры зъ правительствомъ треваютъ дальше.

Вѣдъ пос. д-ра Т. Окуневского

одержуемо слѣдующе письмо:

Въ 286 числѣ „Дѣла" зъ 23 грудня 1898 (4 сѣчня 1899) уміщенивъ въ справѣ выбору зверхности громадскои въ Городенцѣ староста п. Штрассеръ офіціяльне спростованѣ, представляюче, по моѣй думцѣ, не зовсѣмъ вѣрно станъ рѣчей выборівъ громадскихъ въ Городенцѣ, и длятого прошу въ интересѣ правды о помѣщенѣ слѣдующого мого спростованя:

Ad I. „Неправдою есть, твердить п. староста, що при выборахъ радныхъ зъ I. круга ц. к. староста не допустивъ до згоды на компромісову лісту кандидатівъ и волівъ взяти на свою лісту 9 жидівъ и лишь 3 Поляківъ; натомѣсть правдою есть, що ц. к. староста въ жаднѣ компромісы не вдававъ ся и тое одному зъ выборцівъ заявивъ." — Супротивъ того твердженя п. старосты констатую фактъ, що коли вѣдпоручники нашои рускои партіи Иванъ Гошоватюкъ и Михайло Барабашъ явили ся вповнѣ до артистичного выкінчення вечерииць и звеличеня памяти батька Котляревского.

По вечериицяхъ вѣдбувъ ся въ комнатахъ читальнѣ комерсъ для мѣщаньского хору и тіснѣйшого кружка интеліґенцій. На комерсѣ промовляли о. Маґковскій зъ Боснръ, п. И. Городискій, п. Е. Калитовскій и всѣмъ милый ґость професоръ М. Грушевскій зъ Львова. Замѣтна була промова поважаного ґостя въ тімъ напрямѣ, що вонъ пѣдносъ велику вагу культурного и просвѣтного розвитку украиньско-руского народу въ Галичинѣ для Украины. „Колись Украина, говорить вонъ, розбудила Галичину; теперь Галичина вѣддае въ двое довгъ Украинѣ, а намъ, Галичанамъ, и въ части невѣдомо, зъ якою радостію и въ якими надіями приймають свѣдущій Украинцѣ кождый крокъ культурного поступу и національного розвитку народу украиньско-руского въ Галичинѣ".

При звукахъ народного гимну „Ще не вмерла Украина" розійшли ся ґостѣ въ пѣднесенімъ настрою духа.

Омікрон.

що же зъ хлопа и безъ хлопа, не може обійти ся, спинивъ, якъ може, рухъ еміґраційный... Тожь и докладавъ вонъ всѣхъ старань зі своеи стороны, щобы якъ найскорше дістатись до тои райскои краины.

Зъ села Скороходівъ выбиравъ ся до Бразилії лишь оденъ Иванъ Загуменный, більше нѣхто, бо село Скороходы помимо своеи назвы вѣдзначавсь страшенною повольностію и консервативностію, ну, и треба признати, що тымъ разомъ тая повольность выйшла Скорохожанамъ якъ-разъ на добре... Взагалѣ населене того села пѣдъ взглядомъ руху еміґраційного можь було подѣлити на три класы.

До першои класы належали, розумѣесь, богачѣ, котрій цѣлкомъ недовѣрчиво вѣдносились до еміґрації, а всѣ чудесній оповѣдання про Бразилію слухали, якъ звичайній байки.

До другои класы належали бѣдній и середне заможній господарѣ. Ті люде не були-бъ вѣдъ того, щобы выбрати ся до Бразилії и то зъ радои душѣ, однакожь они вже занадто вѣдзначали ся вродженою повольностію и недовѣрчивостію. Они хотѣли мати певній, такъ сказати-бъ, намацальній доказы про житя въ Бразилії и про тамошній обставины, а тутъ люде говорять рѣжно: одній кажуть, що тамъ добре, другій, що зле, ну и якъ тутъ рѣшити?...

Вкінци до третьои класы належали скорохожаньскій пролетарѣ: безземельній халупники и бездомній заробники, котрій були готовій въ кождій хвилѣ йти не то до Бразилії, але навѣть на самъ кінець свѣта, бо вже и въ пеклѣ, говорили они, гірше намъ не буде. Тілько були они вже занадто бѣдній, такъ бѣдній, що не мали нѣчого анѣ продати анѣ промінати, щобы мати за що хочь до моря дібстати ся зі своими звычайно многочисленными родинами. Та мимо того Бразилія не сходила имъ нѣ зъ устъ, нѣ зъ мысли и они зъ завистію поглядали на тыхъ, що опускали свій рідный край.

Иванъ Загуменный бувъ середньо заможнымъ господаремъ... Бувъ то молодый чоловѣкъ, тверезый, працьовитый, котрый рвавъ ся до поступу, до полѣпшеня своеи долѣ. Бувъ то чоловѣкъ зъ „чутемъ", що добре вѣдчувавъ цѣлый тягаръ хлопскои долѣ, а не видѣвъ дороги, якъ тому зарадити. Въ належитый способъ ужитый и усвѣдомленый мігъ вонъ принести велику помочь въ праци надъ пѣддвигненемъ народу зъ темноты и осталости и навѣть стати вѣщуномъ лучшои долѣ для Скороходівъ... Въ своѣй запальчивости давъ ся вонъ легко отуманити брехунамъ-агентамъ, бо-жь своимъ хлопскимъ розумомъ пришовъ вонъ легко до заключеня, що справдѣ и цѣлкомъ льоґічно можній сего свѣта, якъ не менше люде, що живуть зъ промыслу и зъ урядівъ, мусять стримувати робочій нарѣдъ передъ загальнымъ выходомъ зъ краю, бо що они варті безъ народа, безъ робочихъ рукъ? И тогдѣ вонъ еще зъ тымъ більшою завзятостію, мовь на злість комусь незнаному, готовивъ ся въ дорогу до Бразилії...

На-равѣ всѣ его заходы въ тімъ взглядѣ ограничались на безнастанну бѣганину. Нимъ опанувала якась незвычайна первовість, якась горячка, такъ що вонъ не мігъ всидѣти въ своѣй хатѣ. Всьо ему було немиле: и хата и оббійстя и огородъ зъ садкомъ и цѣле село и поле, котре, якъ и другій поля, того року цѣлкомъ не зародило и замѣсть веселити око спѣлымъ колосемъ, червонѣло вѣдъ дикого маку и вѣдъ кукблю, якъ кровава рѣчка... Вонъ на всьо глядівъ зъ якимсь обриджененъ и питавъ себе: коли вже прийде той часъ, щобы то всьо покинути, щобы того всього позбути ся?.. Вонъ найбільше, бо майже що дня бѣгавъ до сусѣдного, близького села Петрушкова, зъ вѣдки выбиралось до Бразилії ажь двацять родинъ. Тамъ вонъ радивъ ся зі своими товаришами будучи подорожи и долѣ, тамъ вонъ заохочувавъ другихъ до вытревалости и неподатливости въ разъ повзятімъ планѣ и самъ набиравъ духа и запалу... Крімъ того бѣгавъ вонъ вѣдъ часу до часу на трете село до суб-агента, якогось вѣдставного громадского писаря, котрый тримавъ въ своихъ рукахъ рухъ еміґраційный на цѣлу околицю. Той суб-агентъ провадивъ переписку зъ головною агентурою въ Удіне въ Италії, на его руки приходили звѣдтамъ шіфкарты зъ грубого, жовтого паперу и всякій потрѣбній информацій. Вонъ провадивъ такожь оживлену переписку зі „щирымъ Русиномъ", котрый деколи навѣть приѣздивъ крадькомъ до его дому, а тогдѣ своими оповѣданями про Бразилію, а особливо критикою нашои нещаслывои Галичины и ей нужденныхъ обставинъ выроваджувавъ въ шалъ, въ правдиву бѣсноватость всѣхъ охочихъ до еміґрації. Въ домѣ суб агента було все гльотно вѣдъ народа, кождый зъ *его* людей мавъ до него якесь дѣло, а Иванови Загуменному ходило головно о то, щобы довѣдати ся, чи не прийшла вже для него шіфкарта, на котру вонъ вже давно пѣдславъ завдаток, бо безъ шіфкарты годѣ було продавати хату и поле... Такъ выразно радивъ навѣть самъ „щирый Русинъ"...

(Дальше буде.)

ли ся у п. староста, щобъ довести до згоды въ рускою и польскою партіею, то п. староста казавъ нашимъ делеґатамъ пождати у д-ра Балковского, ажь вонъ порозумѣе ся въ партіею противною; що дальше п. староста переговорювавъ въ тымъ дѣлѣ въ секретаремъ рады повѣтовои и въ жидами; що выйшовшій вѣдъ п. старосты п. секретарь Робацкій казавъ нашимъ делеґатамъ ждати на вѣдповѣдь въ канцелярій Окуневского; що жадной вѣдповѣди нашимъ делеґатамъ по тыхъ переговорахъ п. староста не давъ; — за те заразъ того самого вечера тѣшились и глузували собѣ въ нашихъ мѣщанъ жиды, що „п. староста не давъ ся Русинамъ зловити", за те признавъ листу ажь въ десятьма жидами и лише трема Поляками, а анѣ одного Русина не допустивъ. Такъ и стало ся заразъ при выборахъ. Позволяю собѣ ще въ тымъ взглядѣ покликатись на неопрокинену статью въ „Дѣлѣ" ч. 123 зъ 1897 р., де цѣла тая тактика п. старосты була докладно описана, цѣлымъ загаломъ городеньскихъ мѣщанъ, навѣть противниками признана, а паномъ старостою замовчана.

Ad II. П. староста каже, що непр вдою есть, мовь-бы зъ стороны ц. к. староства грожено бѣднымъ жидамъ аркушиками, податками, и що „о пущеню въ рухъ грошей, 1000 зр., нѣчого ц. к. старосту не вѣдомо". — Супротивъ того я констатую фактъ, що до радного Бучковского и Морозевича приходили Мошко Райсъ зъ паномъ М. В., — давали имъ по кѣлька сотъ зр. за голосы, а домагали ся лише кавціи по 50 зр. за додержане умовы; що у радного Акеля зложено 200 зр. для того радного, а 200 зр. для радного Мельцера; що радный Мельцеръ, хоть самъ зъ дѣтьми голодный, торговцамъ совѣстя людскою 200 зр. вѣдбиѣсъ; що врештѣ въ дни выбору уже безличне тыкано по 100 зр. раднымъ, котрѣ бы лише тѣ грошѣ принять хотѣли. Що нашій власти політичній того всего выдѣти не хотять, — що п. староста городеньскій знавъ о тѣмъ, бо ему публично, въ присутности комісаря правительственного за завѣданю новои рады громадскои той замѣтъ зроблен, се вже мабуть належить до старостиньскои правительственои системы у всходнѣй Галичинѣ, щобы деморалізаціи и коррупціи партій верховодячои въ краю не видѣти, а всюды лише терорізмъ хлопскій вѣтрити. — А що до грозьбы ц. к. старосты пѣдвысшеньемъ непокорнымъ радным податьбъ, то п. староста перечить щось, чого не сказано, бо нѣхто не твердивъ, щобы хтось офіціяльно зъ староства городеньского таку грозьбу выдававъ. Але я констатую фактъ, що по выборахъ до рады державнои пѣдвысшено податокъ Мінцерови, бѣдному годинникареви, котрый важивъ ся вѣддати свѣй голосъ на неправительственного кандидата; що оподатковано въ Олѣевы-королѣвскои за выборы вѣсѣмъ ткачѣвъ [мѣжь тымъ одного слѣпого Казьмирчука] и одного ковали [и се доказано вже пану инспекторови податковому актами судовыми]; що певно зъ признаи до Русинѣвъ оподатковано філію „Народнои Торговлѣ" такъ, высоко, якъ жадну філію „Народнои Торговлѣ", навѣть въ Тернополи, Коломыи и Станиславовѣ, анѣ якъ жадне „kółko rolnicze" въ краю. Супротивъ сихъ фактѣвъ чей-же не треба офіціяльнои грозьбы.

Ad III. Панъ староста твердить, що вонъ анѣ посередно анѣ безпосередно не уживавъ на пана директора школы Кашицкого нѣякого вплыву на те, щобы сей панъ въ хвили рѣшучѣй вѣдступивъ вѣдъ рускихъ селянъ, котрѣ его радным своимъ въ II круга, де выключно руснѣ селяне рѣшають, выбрали, але що сего вчинку допустивъ ся панъ Кашицкій, якъ вонъ самъ въ своимъ спростованю выражує ся „пѣсля внутренного свого переконѣчення!" — Супротивъ сего я констатую фактъ, що дня 4 грудня заявивъ п. директоръ Кашицкій передъ своимъ шваґромъ Мих. Лавришкомъ, що вонъ при выборѣ зверхнос и громадскои не може голосувати зъ Русинами „бо на него тычуть въ усѣхъ бокахъ", а коли опѣсля умолювала его рѣдна сестра, жена Лавришка, щобы рускихъ селянъ не опускавъ, то вонъ [п. Кашицкій] сказавъ ѣй: „Ty nie wiesz, że jeżelibym przeciw woli Starosty głosował, to mam zagrożone, że nas z żoną rozłączą". — Чи панъ директоръ Кашицкій сказавъ неправду тогдѣ передъ своею рѣднею, чи теперь, коли разомъ зъ паномъ старостою зъ своимъ простораю говорить, що на него нѣхто не вплывавъ и що вонъ таке поступивъ „пѣсля внутренного свого переконѣчення" се для мене стало байдуже зъ тою хвалею, коли я на власнѣй очи сконстатувавъ неможливе уже у интеліґентного чоловѣка вѣроломство супротивъ своихъ мандатѣвъ, рускихъ выборцѣвъ, котрѣ ему зъ повнымъ довѣрямъ свѣй мандатъ поручили и вонъ его зъ всею свѣдомостію своихъ обовязкѣвъ принявъ. Менѣ жаль тѣлько, що того ученика допустивъ ся учитель и хвили, коли ставъ учительскій домагати ся вѣдъ суспільности признання своихъ горожанъскихъ правъ и чей знати мусить, що правъ безъ обовязкѣвъ нема. Несвѣтлу рекомендацію вѣдъ тымъ взглядомъ выставивъ своимъ колегамъ панъ директоръ Кашицкій! А щобы разъ на все зъ тымъ паномъ покончити, скажу ему, яко учителеви, словами поета: Зраду любять люде, иногдѣ и галицкій старосты, але зрадника ненавидять!

Ad 4 П. староста перечить, щобы вступивъ въ звязь зъ рядным З., але самъ п. староста признае, що зъ тымъ паномъ З., чоловѣкомъ не дуже завидной славы, переговорювавъ и що того р дного зразъ зъ двома радными, котрыхъ З. до старосты привѣвъ, „одвѣтно поучивъ". — Я констатую фактъ, що передо мною, передъ Михайломъ Барабашемъ и Гошоватюкомъ признали радный Величко и Котелко, котрыхъ З. привѣвъ бувъ до старосты а вѣдтакъ завѣвъ до Фроимка, що вѣддадуть свои голосы на пана д-ра Рошка. Если п. староста се розумѣе пѣдъ „одвѣтнымъ поученемъ", то маю слушность. Я констатую дальше фактъ, що п. староста не заперечивъ, отже признавъ, що вплывъ етичный его „одвѣтного поученя" бувъ того рода, що абы заглушити совѣсть хлопску, треба було зайти до шинку Фроимка.

Ad 5. П. староста каже: „Неправдовъ есть, що на вѣчу скликанѣмъ дня 11 грудня с. р. въ Городенцѣ зъ причины грозячои еміґрацій загуло: „Гей хлопы! а вы що робите? Одни зраду кують, а другій землю свою святу лишають, за море утѣкають, а ты Святле Староство такъ опѣкуешь ся людьми?" — натомѣсть правдовъ есть, що на згаданѣмъ вѣчу по вѣдчитаню вѣрогодного и остерѣгаючого передъ еміґрацією листу городеньского еміґранта зъ Канады, на запытане председателя д-ра Окуневского нѣхто зъ участниковъ вѣча не хотѣвъ забирати голосу — лишень д-ръ Окуневскій поставивши питане: длячого той спокойный народъ, котрый любить свою рѣдну землю, утѣкае за море до Америки, де ще бѣльша бѣда — самъ собѣ въ розъяреню вѣдповѣвъ, що „причиновъ того руху есть нещира опѣка надъ тымъ народомъ кругѣвъ правительственныхъ, котрѣ и теперь навязуючи до выборѣвъ пѣдпирають чи накидають намъ зрадника З." противъ чому ц. к. комісарь правительственный рѣшучо запротестувавъ — по чѣмъ д-ръ Окуневскій бесѣду урвавъ и участники вѣча спокойно розойшли ся!" — Супротивъ сего я констатую найперше фактъ, що самъ и староста признае въ своимъ ad VI. спростованю, що люде рушили ся вѣдъ хаты до хаты, вѣдъ радного до радного; не перечить, що сыны кинулись батькамъ до нѣгъ, щобы оставили имъ по собѣ честне имя, що отже голосъ мѣй на вѣчу не бувъ лишь монольогомъ личного розъяреня, але голосомъ совѣсти народнои, котра запротестувала противъ торговлѣ совѣстію рускаго хлопа такъ очевидно патронізованои цѣсарскою властію, що ажь самымъ урядникамъ городеньского староства выдалась тая робота „не етичною". Констатую вѣдтакъ фактъ, що я бесѣды моеи на вѣчу не урывавъ, противно, я сказавъ пану старостѣ, що сказати належало ся, а хоть панъ комісарь не хотѣвъ принята моеи заявы до своеи урядовои вѣдомости, за то тѣшу ся, що принявъ ея самъ панъ староста.

Ad 6. П. староста заявивъ вкѣнци, що вонъ не ѣздивъ до Львова по информацію взглядомъ городеньскихъ выборѣвъ, а лише щобъ поднякувати пану намѣстникови за вѣдзначене его хрестомъ кавалерскимъ ордера Франца Іосифа I. — Отже заявляю тутъ въ всею льояльностію, що вѣрю симъ разомъ пану старостѣ цѣлковито на слово, а навѣть по приязни зъ всеи душѣ желаю, щобы нашъ панъ староста ложивъ якъ найскорше другои такои милои нагоды ѣхаты до Львова дякувати за ще высшій ордеръ, тѣлько — не за робленя выборѣвъ, а за дѣйстну помочь въ культурнѣй и просвѣтнѣй роботѣ, и я можу пана старосту вневнити, що всѣ мы станемъ тогдѣ якъ одинъ мужъ при нѣмъ, навѣть безъ Фроимка, безъ выборчого жандарма и безъ пропінаціи.

Д-ръ Т. Окуневскій.

НОВИНКИ.

— **Сегорѣчна зима урядкуе** намъ рѣдкій несподѣванки; ледви трохи вкрые ся небозвѣдъ снѣговыми хмарами и платки снѣгу припорошать землю, то заразъ наступае або вѣдлега, або таки хлюпотять рясный дощь, нагадуючій намъ мартовій хвилѣ. Не даромъ хтось казавъ що „цѣсарь дарувавъ зиму"! Слодѣванои зимы изъ снѣжными метелицями якъ нема, такъ нема. Хвилями замрачене небо проясня ся и вѣдкрывае своѣ голубе личко, повѣвае навѣть теплый вѣтеръ и чоловѣкови здаеть ся: отъ уже й весна! Такои зимы давно вже не було.

— **Нововыбраный выдѣлъ „Рускои Бесѣды"** у Львовѣ уконституувавъ ся дня 19 с. м., выбравши: головою проф. Володимира Шухевича, заступникомъ оловы проф. Илію Кокорудза, господаремъ о. Александра Темницкого, референтомъ театральнымъ п. Николу Зачкѣвского, а секретаремъ п. Остапа Весоловского.

— **Громады Добросинъ и Замочокъ** въ повѣтѣ жовковскомъ завели у себе урядованне въ рускомъ языцѣ и таку переписку зъ властями. Борѣте ся, поборете!

— **Заходомъ Товмацкои філіи „Просвѣты"** вѣдбуде ся дня 2 н. ст. лютого [въ четверъ] пополудни *въ Отинѣи* въ сали роботничого товариства *просвѣтно-економічне вѣче*, на котре Выдѣлъ запрошуе. Програма оголосить ся сими днями.

— **Політичне товариство Руска Рада** въ Сокали оповѣщае отсимъ, що дня 31. н. ст. сѣчня вѣдбуде ся *въ Угриновѣ* о годинѣ 1-ій зъ полудня *народне вѣче* зъ слѣдуючою програмою: 1) Про політичне положене Русинѣвъ. 2) Про ординаціи выборчѣ до радъ громадскихъ и повѣтовыхъ и до сойму. 3) Про наше положена економічне. 4) Внесеня участниковъ.

— **Изъ „Зорѣ".** Першій въ сѣмъ сезонѣ карнавальовымъ вечеркомъ зъ танцами устроюе львовске товариство рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря" въ недѣлю 10 (22) сѣчня с. р. въ комнатахъ товариства, ул. Краковска ч. 17. Стрѣй вечерковый. Буфетъ у власнѣмъ заряднѣ. Початокъ о год. 8 вечеромъ. — *Комітетъ.*

— **Зъ Комарна пишуть намъ:** Просимо оголосити отсей вѣдписъ изъ касовои книги громады Комарна: „Арт. 16 зъ 2 сѣчня 1899. Михайло Пеленьскій побере зъ касы на могоричъ при ліцитаціи будокъ на вырубъ вепровины 10 зр. — Арт. 17 Иванъ Радовичъ на могоричъ при ліцитаціи стайнѣвъ на торговици 3 зр. — Арт. 18. Абрамко Цімерманъ на могоричъ при ліцитаціи додатку громадского до податку консумційного вѣдъ мяса 13 зр. — Арт. 19. Кальманъ Дромельшлеґеръ на могоричъ при ліцитаціи рѣзнѣ 10 зр. — Арт. 20. Михайло Калиновъ при ліцитаціи торгового на могоричъ 10 зр. и т. д. Оттака то у насъ господарка громадска за Его Милости бурмістра — члена выдѣлу повѣтового и посла соймового д-ра Яхеньского та его пѣдручника [заступника] Михайла Калимона, члена рады повѣтовои и вицебурмістра...

— **Зъ причины смерти** бл. п. крил. о. Іосифа Левицкого повѣвае въ „Рускои Бесѣды" въ рынку чорна хоруговь. Покойный прожывъ 62 роки.

— **Зъ Равщины пишуть намъ:** Примѣрный и красный способъ пожыти межи собратіями въ Христѣ одного и другого обряду, особливо въ справахъ урядовыхъ, заховуванъ ся дуже довго, можна сказати черезъ довгій лѣта въ парохіи рускій и польскій Потелычъ повѣту равского, а то завдяки тактови Впр. о Червиньского лат. пароха въ Потелича. Тая гармонія рапгомъ урвалась, а причину до того подавъ своимъ поступованемъ нетактовнымъ прибувшій недавно до Потелича яко сотрудникъ молодикъ ks. Jan Ruciński [вѣдъ Нового року о. Черниньскій подавъ ся на пенсію.] Той ксьондзъ свою „заборчу політику одъ моржа до моржа" розпочавъ тымъ, що на ганьбу и смѣхъ усѣмъ правамъ державнымъ а до того и конкордіи безъ отриманого свѣдоцтва оповѣдей дае шлюбы такимъ сторонамъ, зъ котрыхъ одна е греко-кат. обряду, безъ позволеня и вѣдомости дотычного пароха. За тіи его поданги пѣйшли вже двѣ жалобы до гр.-кат. Ординаріята въ Перемышли а взглядно до лат. Ординаріята у Львовѣ. Але видно нашъ ксьондзъ адміністраторъ певный себе, бо въ „swojej pracy" не вѣдпочивае, але „konsekwentnie" поступае крокъ за крокомъ дальше. Дня 19 грудня 1898 охрестивъ вонъ „na łacińskie" дитину греко кат. обряду Марія Кольбуховои зъ дому Русинъ зъ Улицка и записавъ въ своѣй метрицѣ. Тое якось ему не пощастилось, бо неслушно „zachwacona dusza" греко-кат. обряду померла вже 10 сѣчня 1899, а сотворены jure caduco способомъ [„w Polsce jak kto chce"] заборчимъ и душехватскимъ пароха тои дитины ks. Ruciński неслушно и безправно похованъ д тину иншого обряду. Вы всѣ панове вѣдъ „zgody z bratnim narodem" читайте и запамятайте собѣ тіи факты: „kto ryje, wyzywa i uciska", якъ писавъ якійсь о „ucisku Polaków" зъ стороны Русинѣвъ. — *Б. Перекотиполе.*

— **Въ Станиславовѣ** вѣдбула ся онодги передъ трибуналомъ карна розправа противъ трехъ селянъ: Николы Ґаха, Костя Когутяка и Михайла Семенишина зъ Опришовець, обжалованыхъ прокураторіею, що въ липни минувшого року прийшли пѣзнымъ вечеромъ до корщмы Мошка-Маера и зажадали горѣвки, а що дверѣ застали зачинены, то одинъ зъ обжалованыхъ выбивъ букомъ вѣкно и зранивъ коршмарового приятеля, занятого грою въ доміно, а вѣдтакъ, вдершн ся силомъ до середины коршмы, розпочали пѣятку и при тѣмъ потоки склянки, келишки и т. п. Розправа выказала, що цѣла справа не мала найменшои связи зъ протижидѣвскими розрухами, а була лише звычайною авантурою пяныхъ урльопниковъ. Однакъ трибуналъ засудивъ Николу Ґаха ажь на чотири мѣсяцѣ тяжкои вязницѣ, Когутяка на двѣ недѣли арешту, а Семенишинъ выйшовъ вѣльный.

— **Scribas latine?!** Парохія св. Юра у Львовѣ выдала на жадане одного жениха [Огорчака] свѣдоцтво хрещеня въ рускимъ языцѣ. Коли-жь женихъ предложивъ сесе свѣдоцтво лат. кс. пробощови у св. Мартина, той не приявъ рускои метрики, написавши на нѣй у горѣ: „Scribas latine, quiam non intelligo linguam ruthenam" — и черезъ те заповѣди вѣдволѣкають ся. Шовінізмъ! шовінізмъ!

— **Въ Голини,** калуского повѣту, вѣдбули ся пѣдчасъ святъ Рѣздвяныхъ чотири представленя аматорскій заходами мѣсцевого пароха о. Криницкого и заряду школы. Дѣти школьнй вѣдограли зъ нервою „Нѣчь Вифлеемску" въ трехъ явахъ, а кожде представлене закѣнчували два зручно уложенй образы: „Пастирѣ при шопцѣ" и „Школа народна". Селяне зъ великою радостію вертали въ представленъ, а дохѣдъ кѣлькаиадцяти зр. призначено на убогій дѣти школьній. Велике признанне належить ся Вч. о. Криницкому, праздному батькови школы, бо не щадить труду для пѣднесеня просвѣты селянъ, а черезъ те дае и школѣ импульсъ до працѣ. — *К. Б.*

— **Нова дефравдація.** Зъ Станиславова пишуть, що контрольоръ тамошного шпиталя загального Янъ Ольшевскій, выѣхавши д. 24 грудня 1898 на тридневну вѣдпустку, не повернувъ досѣ. Переведене шконтро выказало, що хибуе 1.600 зр. Кажуть, що Ольшевскій утѣкъ до Америки.

— **Новѣ аптики у Львовѣ.** Намѣстництво позволило на отворене двохъ новыхъ аптикъ у Львовѣ, именно въ дѣльницяхъ II и III. Магістратъ вызначивъ для нихъ мѣсця: на улици Словацкого, на просторони вѣдъ улицѣ Третього мая до улицѣ Сикстуской, и въ мѣсци, де улица Шпитальна сходить ся зъ улицею Сотѣчною, а рѣвночасно оголошуе конкурсъ на сесѣ аптики. Условя конкурсѣвъ оголошенй въ урядовѣй Газетѣ львовскій.

— **Въ справѣ нового спису населеня монархіи** доносять зъ Вѣдня, що міністерство внутрѣшныхъ справъ приготовляе ся вже до нового спису въ роцѣ 1900 бмъ.

— **Польско-руска дружба.** Въ Домбровѣ на Шлеску урядили Чехи въ навечерію Нового року забаву, пѣдчасъ котрои вѣдограно комедію „Завѣщане бѣдного". Акторъ, граючій ролю бѣдного, выголосивъ свое завѣщане ось такъ: „тую шапку и дѣравый сурдутъ дарую Нѣмцямъ, щобы мали въ чѣмъ выбратись до Берлина, а отсю жебрачу торбу даю Полякамъ, щобы йшли шукати жебраного хлѣба; вкѣнци сесю палицю даю вамъ Чехамъ, щобы вы выгнали всѣхъ Нѣмцѣвъ и Поляковъ изъ Шлеска!" Чехамъ такій „благожелания" дуже припали до вподобы и они сильно й одушевлено оплескували актора. Польскій дневники дуже ошобили ся сею пригодою, хочь она польско-чеcкои дружбы не розбила, бо Поляки, абы гнобити Русинѣвъ, тримають ся Странского и Дика якъ репяхъ кожуха...

— **Ювілейна ґімназія въ Мѣльци.** Репрезентація рады повѣтовои въ Мѣльци и магістратъ сего-жь мѣста дѣстали цѣсарске позволене, абы наюча основати ся ґімназія въ Мѣльци носила назву: „Ювілейна ґімназія цѣсаря Франца Іосифа I."

— **Мѣсто Вѣдень** мае 100 костелѣвъ а 43 каплиць; сего року буде побудованыхъ ще 6 костелѣвъ, а въ проектѣ будовы на дальшій лѣта находять ся ще 10 костелѣвъ.

— **Злодѣй въ церкви.** Въ ночи зъ 13 на 14-ого с. м. оперувавъ въ церкви оо. Василіянѣвъ въ Жовкви небезпечный волоцюга злодѣй Петро Иванъскій, котрому удало ся утечи зъ арештѣвъ судовыхъ Жовкви. Розбивши кѣлька церковныхъ замковъ, дѣставъ ся непостережено до середины церкви и почавъ „говѣти". Забравши чашѣ и иншій церковній сосуды уважавъ, що сего ему за мало, тому вернувъ ся ще до келій монахѣвъ, де надѣявъ ся лучшои добычѣ. Тамъ стягнувъ вонъ два годинники, але одинъ зъ монахѣвъ пробудивъ ся и наробивъ крику — на крикъ збѣгла ся служба, злодѣя зловили вѣдобрали ему украденій рѣчи, а его передали въ дальшу „опѣку" судови.

— **Чеславъ Кешковскій авансуе.** Slow-y polsk-omu телеґрафують зъ Кракова: Розбѣйшла ся тутъ чутка, що Чеславъ Кешковскій займае посаду въ одномъ зъ пештеньскихъ товариствъ обезпечень, ексцентуально старая ся о таку посаду.

— **Панѣ Надежда Славянска,** вѣдома въ Галичинѣ зъ свого хору співацкого, прислала намъ письмо зъ Россіи зъ прошеномъ о занотованне, що розширена свого часу одномъ монахійскимъ дневникомъ вѣсть, мовь-бы въ ея хорѣ дѣти морено голодомъ, була неправдина, и що се, на просьбу самои панѣ Славянъскои, сконстатували власти въ Монахіи.

— **Американьскій выдавцѣ** знаній изъ своихъ ексцентричности. Недавно одинъ зъ такихъ выдавцѣвъ переславъ нѣмецкому цѣсареви Вільгельмови II чекъ на 5000 долярѣвъ зъ проше еньемъ, щобы цѣсарь написавъ свою гадку о испаньско-американьскій вѣйнѣ. Але невдовзѣ звернуло выдавцови чекъ нѣмецке посольство въ Вашингтонѣ, при чѣмъ заявило ему, що цѣсарь Вільгельмъ „не мае теперь свободного часу, анѣ не бажае стати журналістомъ" будучи тои гадки, що все-таки лучшій кусень хлѣба бути цѣсаремъ нѣжь журналістомъ..

— **Такожь димісія.** Катъ Парижа, знаный вѣдъ назвою monsieur de Paris Дейбляръ, по двацяти лѣтнѣй „дѣяльности", дѣставъ димісію на власне жадане. Вѣдъ часъ довголѣтнього свого урядованя стративъ вонъ 52 засудженыхъ на ґільотину, а держава выдала на се ¹/₄ міліона франковъ. Наслѣдникомъ его сталъ его сынъ Анатоль и батькѣвскій „ваpстатъ" не дѣстане ся въ чужій руки...

— **Львѣвску касу ощадности** залягла нинѣ така маса вкладниковъ, стараючи ся вѣдобрати свои ощадности, що треба було ажь интервенціи поліціи для удержаня ладу. Облога почала ся вѣдъ вчера, але вчера була слабша. Нинѣ вынято певно кѣлька сотъ тысячъ злр.; до выплаты змобілізовано всѣхъ можливыхъ урядниковъ. Причину до тревоги дала [якъ пише Przegląd] поголоска, що нѣбы каса мае векслѣ самоубійника Енджейовича, рускаго маршалка, на міліонъ зр. и векслѣ Щепановского и Сѣлки на міліонъ зр. Директоръ Зима перечить, мовь-бы каса мала який векслѣ Енджейовича, а Przegląd радить перевести шконтро касы для успокоеня вкладниковъ.

— **Цѣкава замѣна.** Паріскій дневникъ Le Iournal подае таку сенсаційну пригоду „небѣщиковъ": Одна старша вже панѣ, ѣдучи зъ Дрездна до Вѣдня, занедужала нагло; въ Празѣ завезено ея до шпиталя, де за кѣлька годинъ закѣнчила житя. Родина помершои старушки зажадала телеґрафічно переслати ея тѣла до Берлина. Домовина прибувае, отвираютъ ея — и замѣсть старои панѣ — знаходять... офіцира въ мундурѣ! Всѣ остовѣли. Телеґрафують до Праги: „То не панѣ Вінеръ, але якійсь офіцеръ!" На те зарядъ шпиталя вѣдповѣдае: „Сто разовъ перепрашаемо... нещастна похибка.. Паню Вінеръ мы выслали до Н. А зъ-вѣдтамъ надѣйшла знову депеша: „Поховайте офіцира въ тишинѣ. Паню Вінеръ похоронили мы тутъ зъ вѣйсковыми почестями и красными надмогильными промовами".

— **Просьба о повѣшене.** „Бѣлградскій новины" доносять, що недавно явивъ ся передъ трибуналомъ I инстанціи въ Бѣлградѣ селянинъ Олекса Вуковичъ и зложивъ просьбу, щобы его повѣсили. Судьѣ думали, що се божевѣльный, але Вуковичъ доказавъ, що на умѣ цѣлкомъ здоровъ, тѣлько такій бѣдный, що не могучи знайти занята постановивъ умерти. Судьѣ ледви выголкували ему, що судъ не мае права анѣ обовязку выправляти кого небудь на другій свѣтъ; на то треба собѣ заслужити... Однакъ просьба бѣдака не остала ся зовсѣмъ безуспѣшною, бо судьѣ зробили мѣжь собою складку, а одинъ зъ нихъ взявъ его до себе на службу.

— **„Панна Матильда"** дочка назорця вязницѣ въ Станиславовѣ, котра своею романтичною любовію допомогла до утечи обманца Моры Коритовского изъ вязницѣ въ Станиславовѣ, стане на другій мѣсяцъ яко обжало-

вана передъ судовымъ трибуналомъ. Слѣдство въ тій справѣ вже кінчить ся.

Посмертний — † — оповѣстки.

Олена Петринівна, учителька въ Калинівмъ [въ повѣтѣ стрийскімъ] упокоила ся тамъ-же дня 10 с. м. по довшій тяжкій недузѣ въ 22 році життя. Була се женщина повна честноть, тожь оставила по собѣ щирый жаль у родины, молодежи, громадянъ, товаришівъ, у всѣхъ знакомыхъ а певно и у власти своіи, бо роботница була дуже ревна. В. ѣ. п.!

„Бабусю, и менѣ такожь!" є мотто сегорічного Катрайнеровского образка. Сеся знана нынѣ въ свѣтѣ фірма ставить ся вже вѣдъ черги лѣтъ постійно на Новый рікъ зъ новымъ плякатовымъ образкомъ, скомпонованымъ що-разъ принадлѣпшимъ и більше притягаючимъ. Се власне є очѣкуваною и все милою для публики несподіванкою, такъ що вже вѣдъ конець року запитують въ торговляхъ: „Цѣкаво, що знову принесе Катрайнеръ на другій рікъ Сесе питанє є цѣлкомъ оправдане, бо на обмеженімъ полю огородженъ о Кнайпівскій солодовій кавѣ Катрайнера є що-разъ тяжшою рѣчею дати щось нового и оріґінального. А прецѣнь згаданій фірмѣ удає ся се заєдно. Сегорічный образокъ зъ наведеными словами представляє усмѣхаючу ся бабусю, котра власне сѣла выгідно до кавы на підвечірокъ, коли само прибѣгає мало опучатко, явновѣрно зъ огорода, зъ червоныма яблоками въ кашени и зъ чарівнымъ усмѣхомъ упоминає ся такожь о свою частку кавы: „Бабусю, и менѣ такожь!" Поглядъ старушки, добродушный, чемный выразъ честного лица свѣдчить о перенятю певно вызначного артиста, котрый нарисувавъ сей новый плякатъ, що справдѣ може уходити за цѣнне збогачене нашои „галерії образовъ зъ улицѣ", якъ такожь яко незвычайно притягаюче припоручіня для самого предмету: для Катрайнера Кнайпівскои солодовои кавы.

Наука, штука и література.

— Руске товариство педаґоґічне принесло на Новый рікъ рускій громадѣ три дарунки — три книжки: одну для старшихъ, а двѣ для дѣтей.

Для старшихъ „Шкільний огород", обширне и поважне дѣло Антона Глодзіньского, професора господарства въ учительскій семінарії въ Тернополи. Книжка, зъ илюстраціями въ текстѣ и зъ планомъ огорода господарского, обіймає 164 сторінъ друку, а коштує всего 60 крейцарівъ [зъ пересылкою о 5 кр більше], такъ дешево лише дякого, що есть се передрукъ зъ „Учителя". Якъ уже разъ у насъ була згадка, сеся книжка має значінє информуюче и поучаюче не лише для учителівъ, але взагалѣ для господарівъ, для того повиненъ придбати собѣ ей кождый господарь, хто хоче урядити собѣ и вести взірцево огородъ зъ садомъ, зъ пчолою, зъ цвѣтами и т. д.

Для дѣтей выйшли двѣ книжки. На перщімъ мѣсци поставимо: „Коли ще звірі говорили. Казки для дітей. Оповів Іван Франко". Сторінъ VIII+202 більшои 16-ки. Книжка мѣстить девятнацять казокъ, розказаныхъ живо, займаючо а при тімъ поучаюче. Цѣна лише 40 кр. [зъ пересылкою 45 кр.] — такъ дешево, бо се знову передрукъ зъ „Дзвінка". — Друга книжочка: „Народні казки. Часть перша". Сеся книжочка мѣстить пять казокъ („Яйце-райце", „Казка про красуню і лиху бабу", „Соловій розбійник і сліпий царевич", „Кирило кожемяка" і „Царівна-жаба") зъ илюстраціями до тексту, а цѣна ей 25 кр. [зъ пересылкою 27 кр.] — Обѣ тій книжочки стануть милыми гостями дѣтей въ кождій рускій хатѣ! А чимъ більше Русины будуть купувати выдавництва Товариства педаґоґічного, тымъ скорше зможе Товариство приступати до новыхъ выдавництвъ. Всѣ выдання Товариства педаґоґічного можна набути въ книгарни Наукового Товариства имени Шевченка.

— „Дзвінка" число 1. зъ 5 сѣчня с. р. мѣстить въ собѣ: „Съ ятай вечір" [стихъ] Сильв. Яричевского, „Китайска яблінка" оповіданє 5-ки; „Дзвінкова" [стихъ] Сильв. Яричевского; XXII-гу учену розмову Николця зъ татомъ „Доля галицко-руского письменства від 1860 року" Остапа Макарушки; „Доля товаришки", початокъ одинадцятои картины зъ життя дѣтей „Малі герої" Вѣры Лебедовои. — Вѣдъ конецъ редакція „Дзвінка" звертає ся въ просьбою до Родимцівъ, що имѣють цѣнити значінє дѣточого письменства въ рідній мовѣ, щобы заопікували ся „Дзвінком", выдаваным Товариствомъ педаґоґічнымъ. Передплата низька: річно 3 зр., півріччо 1·50 зр., квартально 75 кр. Адреса Редакція: Львівъ, ул. Баторія ч. 38 І. пов., а Адміністрація: ул. Вірменьска ч. 8.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 20. сѣчня. Въ кругахъ лѣвицѣ кружить поголоска, що вѣдбудуть ся ще лишь два засѣданя палаты послівъ. — Палата панівъ ухвалила реченець, коли законъ о платнѣ державнои службы має увійти въ життя, згідно зъ предложеньмъ правительства. А що палата послівъ ухвалила иншій реченець, имено 1-ого сѣчня с. р., то цѣлый законъ верне ще разъ до палаты послівъ. — Товариство нѣмецкихъ студентівъ Oppavia розвязано зъ причины переступленя свого обсягу дѣланя. — Зъ Петербурга прибула тутъ депутація Кенсгольмского полку; члены депутації замешкали въ буріу яко гостѣ цѣсаря. — Зъ Вроцлава доносять, що товариство польскихъ студентівъ Cocordia и студентівъ зъ горішного Шлеска розвязано. Въ мотивахъ ректорат університету заявивъ, що се стало ся на підставѣ розпорядженя міністерства, котре наказало порозвязувати польскій стоваришеня студентскій при всѣхъ нѣмецкихъ університетахъ.

Градець 20. сѣчня Slovenski Narod доносить, що правительство намѣрне иншу словѣньску ґімназію въ Любляні перетворити на высшу и въ тій цѣли поробило вже потрібній информаційній кроки. — Зъ долѣшнои Стирії наспѣла вѣсть, що власти одержали языковій розпорядженя такій самій, якъ въ Чехіи. Сеся вѣсть приходить уже другій разъ. Коли перший разъ появила ся, повъурндова Abendpost заперечила ей.

Хебъ 20. сѣчня. Промыслова и торговельна палата ухвалила резолюцію, котрою радо вітає обструкцію въ парляментѣ и высказує надѣю, що нѣмецкій послы вытревають въ найострѣйшій опозиції такъ довго, доки языкова справа въ Чехіи не буде управильнена на підставѣ раціонального розграничення.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція желѣзницъ державныхъ оповіщує:

Рухъ нафтовый на желѣзницяхъ австрійскихъ. — Постановы реекспедиційний въ п. 5 додатку V. зъ дня 1 сѣчня 1898 до тарифы выимковои, обовязуючои вѣдъ 1 вересня 1891 (нове выданє зъ 1 сѣчня 1894) для нафты сырои и рафіновавои задержують стійность вѣдъ 1 сѣчня 1899 на дальше, найпізнѣйше однакъ до 31 грудня 1899.

Горішно-шлеский рухъ вуґлевый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1899 входить въ житє додатокъ I. до тарифы выимковои зъ дня 1 вересня 1898.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову „Рускаго Народнаго Дому" въ Каменцѣ струмиловій зложили на руки панѣ Я. Зельскои: п. Ярослава Зельска 2 зр., о. Сид. Зельскій 2 зр., д-ръ Теод. Заяць зъ Львова 2 зр., о. Ял. Зельскій зъ Убинь 2 зр., учитель п. Семенъ Свѣнцицкій 1 зр.; на руки о. Сидора Зельского: д-ръ Малишевскій лѣкарь зъ Кульпаркова 10 зр., паньство Кордубы изъ Сушна 5 зр., о. Николай Бѣлецкичъ зъ Полоничнои 1 зр. 25 кр.; на руки Вп. Ольги Петрушевичевои зъ Холоева, о. Сид. Зельскій 50 кр.; на руки Вп. Ольги Чубатовои зъ Деревлянъ: о. Сид. Зельскій 80 кр.; на руки Вп. Ольги Бѣлевичевои въ Вырова: о. Сид. Зельскій 50 кр.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плятформѣ площи Галицкои

поручає въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, баронетры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таниые мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЕЦЬ

зъ реставрацію НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трабунальска ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчкій легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телача зъ хріномъ	10 „
Ковбаска зъ хріномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрації, даю вѣдбиракомъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткобъ заосмотрена кухня.

79 170—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Маттонього

GIESSHÜBLER

натуральна алькалічна щава.

18 1—26

Лекціі на село

гімназіи. За добре приготовленє ручать. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 1—5

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львівъ ул. Галицка ч. 12.

ВИНА курапійні, **МЕДЫ** чистого домашного выробу, **КОНЯКИ** правдивій фран цускій.

продає 480 10—10

Народна Торговля.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Підвалє ч. 7,

выконує всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членівъ, а именно: образы релігійній до иконостасівъ, олтарівъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такожь образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краєвиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, споовѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣвножъ украшає внутра церковъ, выготовляє пляны церковъ, каплицъ и пр. и утримує на складѣ фотоґрафічній репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пѣднести нашу штуку и выворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 8—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 124—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільоґрамівъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Въ кождій рускій хатѣ повиненъ знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рікъ 1899.

Дістати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священику, що розумѣє ся на сѣльскімъ господарствѣ и заняла бы ся выхованемъ дрібныхъ дѣтей, знайде заразъ мѣсце въ домѣ священика-вдівця пѣдъ Перемышлемъ. Зголошеня на адресу: І. М., poste restante, Красѣчинъ. 18 2—10

ПУЩАДЛА и трокары для худобы припоручає Иванъ Ливрукъ, ножбаникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

ЛОЖКИ столовій зъ Альпаки зр. 650 зъ хиньского срібла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 8·25, зъ хиньского срібла зр. 7·— на тузинъ поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЄ Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11
выготовляє
всякій літоґрафічній выробы
звычайні візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявивши ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188

Укінченый ґімназіяліст

пошукує місця на селі яко інструктор домовій. — Ближша відомість у Н. Труша, Львів, Підвалє, 7.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ ґазетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжднева популярна ґазетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѣдповѣдає д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои часть Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорічна передплата выносить 2 зр., на пів року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львівъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорічній сесіи соймовій, о выборахъ, вѣдозвы Краєвого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Коста Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новімъ законѣ дороговімъ, О краєвій продажи соли, О краєвій акцизѣ вѣдъ напиткобъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Неденьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторінъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысель и торговля.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пів'ятого о 36 мінут від часу зі ґілаского].

ПОІЗД поєзд.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД поєзд.	ПОІЗД особ.	зі Львова
		приходить о			**відхо дить о**
	6.45	з Ільчач	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.06		„ Ільчан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.10		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ільчан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		5.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ільчан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Ільчан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ільчан
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Ст ни
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ільчан	**ЖИЧ**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ЖИЧ				5.20	„ Лавочного
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ільчан
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.56	„ Тернополя з годовн. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Ільчан		10.05	„ Ільчан
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАВІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальний редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 6. Львовъ, Субота 9 (21) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших новѣстей" выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seliergtätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот за инсераты виплатний у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
за цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
за пѣвъ року . 9 зр.	на пѣвъ року . 12 зр.

у Львовѣ:

за цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 36 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся ли ся по попередне заторезенім. — Реклямація неопечатані вільний вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичний принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератового або на місце в рубрицѣ „Надісланко" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дописи приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Запросины до передплаты

на рѣкъ 1899.

Зъ Новымъ ст. ст. рокомъ 1899 ымъ вступае нашъ дневникъ въ двацятый рѣкъ выдавництва — и выходити буде въ такѣмъ самѣмъ обемѣ, зъ шестьма въ мѣсяць аркушами „Бібліотеки найзнам. повѣстій" и при задержаню дотеперѣшных условій передплаты.

Розумѣе ся само собою, що и дотычно своеи програмы „Дѣло" останесь вѣрнымъ своѣй народнѣй и політичнѣй програмѣ та въ цѣлою совѣстностію дальше служити буде честнѣй справѣ народнѣй яко виовнѣ независимый органъ народовцівъ и всего народу рускаго.

Просимо отже Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Вѣдъ выдавництва „Дѣла".

Чого намъ доконче потреба.

Въ послѣдныхъ трехъ рокахъ — завдяки гнетови и надужитлмъ всяких нелѣзных и незелѣзных рукъ прикладаных до хребта Русинѣвъ въ Галичинѣ — рухъ народный сильно ожившивъ ся. Народъ нашъ побачивъ, що безъ самооборони и безъ пытомои організації прийдесь ему загинути, тожъ пробудивъ ся зъ вѣкового сну и бере ся до роботы въ пожданъ напрямъ. Майже кождого дня читае ся въ дневникахъ про заснованіе якогось товариства, про зборы, зѣзды, наради и т. п., а все те робить ся, щобы бодай якусь маленьку частину нашого народу, бодай одну громаду, абы хоть малый гуртокъ людей въ громадѣ спонукати до роботы, вказати дорогу до самооборони та передъ свѣтомъ завначувати наше истнованя, мимо невѣдрадного нашого положенія. Въ наслѣдокъ того руху повстало вже много рѣзных товариствъ рускихъ, именно товариства: просвѣтний, научнѣй, кредитовій, торговельній, добродѣйнѣй и выховавчій [бурсы], становій [клясовій] духовній и свѣтскій, забавній [касина], артистичній, гімнастичній, ремѣсничій и т. д. Однымъ словомъ — треба признати, що організація мѣжь нами ширшае що р зъ, и то — якъ на нашій силы и средства матеріяльнѣ — въ способѣ подаву гѣдный.

Легко бо організуватисъ и двигати ся тымъ, що мають всюды доступъ та помѣчь словомъ и дѣломъ, що находять не ино всякій полекшѣ при своѣй організаціи, але ще до того дѣстають значній пѣдмоги грошевій зъ фондѣвъ краевыхъ и державныхъ. А намъ бѣдолахамъ „все вѣтеръ въ очи дуе"; намъ при начній організаціи замѣсть полекшѣ треба поборюватн перепоны та зносити сенатуры навѣть въ такихъ случаяхъ, де се нѣкому и на гадку не прийшло бы, — а про помочь грошеву зъ фондѣвъ публичныхъ нема що й думати, хоть мы на нихъ складаемо ся Мимо того народъ нашъ двигае ся о власныхъ силахъ и средствахъ, якъ може, бо знае, що ему нѣхто не допоможе, хиба Господь Богъ. То-жъ розглянувши ся въ тѣмъ, що доси вже зроблено, треба конечно признати, що супротивъ обставинъ, въ якихъ мы находимо ся, поступъ и значный а и успѣхи того поступу були бъ такожъ великій, кобы мы всѣ нашій, хоть слабій силы разомъ злучили, одною дорогою йшли та до одной цѣли стремѣли а при тѣмъ, кобы мы були давно звернули нашу увагу на організацію нашихъ рѣльникѣвъ въ цѣли пѣднесеня а бодай удержаня даннѣйшого ихъ стану маєткового.

Будь-що будь рухъ сей есть вельми потѣшаючимъ обликомъ, бо вѣнъ есть доказомъ, що народъ нашъ мае всѣ условія до житя и розвитку, если вѣнъ — при слабыхъ силахъ интелектуальныхъ а при ще слабшихъ средствахъ матеріяльныхъ — рухае ся, запобѣгае та організуе ся самостѣйно, мимо ставленыхъ ему перепонъ и ворожихъ заходѣвъ. Въ тѣмъ руху народнѣмъ бачимо змагання и роботу въ рѣзныхъ напрямахъ, мѣжь котрыми суть и такій, що лише деякій малій кругъ нашои суспѣльности можуть обходити, якъ: гімнастичній, деякій класовій духовній чи свѣтскій — а прецѣнь они не е безъ значѣня та безъ вплыву на загальный нашъ поступъ и доробокъ народный. Але не бачимо въ тѣмъ руху одного напряму роботы, т. е. рѣльничого, котрый безперечно есть найважнѣйшимъ и найпотрѣбнѣйшимъ.

Дизна рѣчь, що справу такъ важну, якъ рѣльництво, мы самій трактуемо не такъ якъ она на те заслугуе и якъ конечно вымагае. Виправдѣ дуже часто на рѣзныхъ зборахъ товариствъ говорить ся про упадокъ хлѣборобствъ т про потребу зарады лиху, но звычайно кѣнчить ся на словахъ и на бажаню, а до рѣшучои въ тѣй цѣли акціи та до організаціи стану нашихъ рѣльникѣвъ д ся мы не приступили а навѣть не пробували. Тымчасомъ справа се такъ великого значѣня и досяглости, що безъ полагодженя ея пѣсля вымогъ часу и пѣсля нинѣшнои техніки рѣльничои пѣднесене добробыту нашого выключно рѣльничого народу есть неможливе а навѣть немыслиме.

Критичный станъ маєтковый нашихъ рѣльникѣвъ звѣстный есть не ино имъ самымъ, але и кождому, хто лишь интересуе ся справами публичными, а найлучшимъ доказомъ правды сего твердженя есть величезне обдовженя земель селяньскои въ нашѣмъ краю взагалѣ. Въ теперѣшныхъ часахъ годѣ учути въ устъ рѣльника слова вдоволеня зъ его положеня та зъ поводженя въ господарскѣмъ предпріемствѣ. Противно, всюды чути лишь жалѣ та бѣдканя на кепскій часы, и то навѣть тогды, коли полѣта ще незгѣршимъ можна назвати. А що-жъ допѣрва, коли лучить ся полѣта слотливе або посушне, або коли рѣльника навѣстять повени, градъ або иншій елементарній шкоды, язвы, пошестій недуги мѣжь живымъ инвентаремъ и т. д. Тогдѣ нема вже для нашого рѣльника нашого выходу, якъ — задовжувати землю або просити милостинѣ та зъ голоду пухнути; бо-жъ т. зв. звороти чи беззворотній запомоги, н. пр. гурманъ соли, чвертка кукурузы або пѣвъ кѣрця бараболь чей-же голодови та нуждѣ не запобѣгнуть. Впрочѣмъ тѣ пѣдмоги, хоть бы они и не були такъ мікроскопійными, якъ е дѣйстно, — все-таки е они жебранною, на котру господарь оглядати ся не може и не повиненъ.

Сумный то справдѣ край, де рѣльникъ — замѣсть мати забезпечену будучность на случай двохъ-трехъ по собѣ слѣдующихъ лихолѣтъ або ненадѣйныхъ припадкѣвъ — мусить вытягати руку за милостынею вже при неврожаю аб при якѣмсь припадку, що его въ однѣмъ роцѣ навѣстить! А що у насъ такъ дѣе ся, со кождый дуже добре знае, позаякъ галицка бѣда звѣстна не ино въ краю, але и за границею.

Причины упадку и нужды нашихъ хлѣборобствъ е справдѣ рѣзній, въ котрыхъ многій не мы спровадили, тожъ и не мы за нихъ одвѣчальній. Но скажѣмъ собѣ правду въ очи, що вина въ значнѣй мѣрѣ тяжить и на насъ самыхъ. Коли-бъ мы були взяли ся до реальной роботы, т. е. коли-бъ мы були головно звернули свою увагу, заходы и труды на пѣднесеня рѣльництва, то нашъ народъ бувъ бы не пѣдупавъ такъ матеріяльно, тогдѣ числиви бы ся зъ нами рѣшаючій кругы та великій непрошеній опѣкуны и тогдѣ вѣдпало бы много сими опѣкунами нанесеных причинъ упадку нашихъ хлѣборобствъ. Але у насъ легковажено рѣльництво — не передвиджуючи сумныхъ наслѣдкѣвъ, якій зъ сего маловаженя скорше чи пѣзнѣйше мусѣли наступити. Замѣсть брати ся до роботы ведучи до добробыту, у насъ трачено часъ и силы на політичній, языковѣ та правописній сварнѣ партійні, якъ коли бъ самымъ політикованямъ можна було доробити ся хлѣба. Забуто о тѣмъ, що зъ голымъ нѣхто числити ся не буде, а убогому дае ся лише „въ ласки", бо убогій и голодный не мае нѣ охоты до політикованя, нѣ вѣдваги до жаданя. При такѣй політицѣ народнѣй мы якъ разъ вѣйшли на теперѣшну нашу бѣду.

(Дальше буде.)

Справы парляментарній.

Парляментарній сторонництва правицѣ стратили голову. Всѣ клюбы и комісіи радять и ухвалюють резолюціи, очевидно такій, що можуть потягнути за собою „дуже поважній консеквенціи". Та результатъ тыхъ нарадъ якось не доходить до публичнои вѣдомости, выборцѣ не годнѣ змѣркувати нѣ довѣдати ся, яку то медицину посивѣлій въ грѣхахъ головы парляментарныхъ курифушерѣвъ вынайшли на вылѣчене хронічнои недуги австрійского парляменту.

Вчера выконуюча комісія парляментарнои правицѣ вѣдбула довше засѣдане, о котрѣмъ выдано слѣдующій комунікатъ: „Выконуючій комітетъ зѣйшовъ ся нынѣ [20-ого] по полудни на конференцію. На засѣданю бувъ

---

3)

Иванъ бразилієць.

Оповѣданне *Т. Бордулякa.*

IV.

Вибиця прийшла шіфкарта...

— Марино, ѣдемо! — закликавъ радѣстно Иванъ, коли вернувъ одного дня до дому зъ дорогоцѣнною картою въ руцѣ и на радощахъ обнявъ жѣнку та ставъ ся цѣлувати.

Жѣнцѣ перейшли мурашки по цѣломъ тѣлѣ... Она, по правдѣ сказавши, цѣлкомъ не одушевляла ся тою Бразиліею; але она була тихои вдачѣ, любила свого чоловѣка цѣлымъ серцемъ, черезъ що легко далась ему переконати и цѣлкомъ не противилась его замѣрамъ. „Те буде, що Богъ дасть! — рѣшила она въ своѣй головѣ, — а може оно тамъ и справдѣ лучше буде..." и зъ резигнаціею очѣкувала тои хвилѣ, коли ѣй прийдесь разъ на все попращати ся зъ рѣднымъ селомъ... Однакъ завсѣгды бажала она въ своѣй душѣ, щобъ та хвиля прийшла якъ найпѣзнѣйше, а коли бъ та хвиля и цѣлкомъ не прийшла, то и тогдѣ-бъ она не робила собѣ зъ того нѣчого...

А тутъ Иванъ каже: ѣдемо! Бѣдной жѣнцѣ стало передъ очима цѣле ся дотеперѣшне житя, всѣ радости и смутки, якихъ она зазнала въ своѣй власнѣй хатѣ, а тутъ наразъ всьо тое треба покинути, и село и хату, та вандрувати кудысь геть, Богъ знае куды... Она стала плакати...

— Ты плачешь? — закликавъ здивованый Иванъ. — И за чимъ ты плачешь, дурна бабо? За тою бѣдою, за тыми недостатками, що ихъ маємо незадовго покинути?... Ось поглянь на наши дѣти! Що мы имъ лишимо не нашѣй головѣ? Чимъ они будуть? Дѣдами! А тамъ инша рѣчь, тамъ широко, тамъ просторо, и вже добре розвѣдавъ ся... А зрештою, — додавъ вѣнъ, — якъ хочешь плакати, то плачь, колись на те будешь смѣяти ся...

Розумѣе ся, жѣнка довго не плакала, она скоро прийшла до себе и погодилась зъ обставинами.

— А коли-жъ мы властиве ѣдемо? — спытала она Ивана. Она такъ бажала, щобы та хвиля вѣдъѣзду наступила якъ найпѣзнѣйше...

— Може за дѣ недѣль, може ажъ за мѣсяць, — вѣдповѣвъ Иванъ, — сего ще на певно не знаю; на се прийде до насъ повѣдомлене...

— А багато-жъ тыхъ людей выбирае ся въ дорогу?

Она вже неразъ чула вѣдъ свого чоловѣка, що людей до Бразиліи выбирае ся страхъ багато, та она все ще допытувалась про сю рѣчь, щобы хочь тымъ себе потѣшити, що не поѣде сама...

— Ты пытаешь, чи багато? — закликавъ Иванъ. — Тьма тьмуща, тысячѣ народа! не бѣй ся, будемъ мати товаришѣвъ багато, не вкучить ся намъ дорога.

Пѣсля тои розмовы зъ Иваномъ Марина стала сумна и вже бѣльше не прийшла до веселости — нѣколи...

Маючи шіфкарту въ рукахъ, ставъ Иванъ Загуменный продавати свое добро. Та зъ тымъ дѣломъ не мавъ вѣнъ багато клопоту; купцѣ найшли ся, таки скорохожаньский господарѣ. Самъ вѣйтъ купивъ у Ивана Загуменного два морги що найлѣпшого поля, а решту купили другій... Одинъ сусѣдъ, на имя Павло Чозганюкъ, купивъ хату зъ огородомъ для свого сына. Та тутъ при продажи хаты, тои рѣдной хаты, въ котрѣй Иванъ народивъ ся и выросъ, обгорнувъ его на хвилю якійсь жаль и мовь непрошеный гѣсть вкравъ ся до его серца сумнѣвъ въ цѣлу бразилійску справу. Се були справдѣ лише хвилевій почування, котрій жаднымъ способомъ не могли знищити Ивановыхъ замѣровъ, але завсѣгды и они лишили по собѣ якійсь слѣдъ въ поступованю Ивана Загуменного... Именно продавъ вѣнъ хату свому сусѣдови не на вѣки, але на вымову. „Ану-жъ — сказавъ вѣнъ, — прижене мене доля назадъ до свого села, менше зъ тымъ, чи богатымъ, чи бѣднымъ, бо рѣжно може бути, а тогдѣ де менѣ подѣти ся, якъ не до своеи хаты?"... И вѣнъ нѣ то продавъ, нѣ то вынайнявъ хату свому сусѣдови зъ тою умовою, що коли вѣнъ, Иванъ Загуменный, не верне до пятьохъ лѣтъ, то Павло Чозганюкъ мае решту грошій прислати ему до Бразиліи, а въ разѣ, коли вѣнъ верне, тогдѣ мае вѣнъ Павлови звернути безъ проценту побраній грошѣ и взяти хату назадъ въ свое посѣдане... Купецъ бувъ розумный и проворный чоловѣкъ и не робивъ собѣ нѣчого зъ тои ключки; противно, вѣнъ бувъ зъ неи въ душѣ радъ. Именно вѣнъ заключивъ въ своѣй головѣ, що Иванъ Загуменный вже не верне до дому, а тогдѣ и решты умовленои заплаты не побачить, хиба ажъ на Сафатовѣй долинѣ, а коли-бъ навѣть вернувъ, то буде вѣнъ тогдѣ дѣдомъ безъ одного крейцара и буде мусѣвъ вдоволити ся някимъ-будь додаткомъ...

Взагалѣ Иванъ Загуменный продавъ свѣй маєтокъ дешево, бо цѣна землѣ того року дуже упала, все-жъ таки вѣбразъ вѣнъ кѣлька сотокъ, за котрѣ можъ було заѣхати, „до воды", а навѣть въ Бразиліи загосподаруватись.

V.

А часъ не йшовъ, часъ летѣвъ крилами...

Заледви опоравъ ся Иванъ Загуменный якъ слѣдъ зѣ всѣми приготованями до подорожи, ажъ тутъ надѣйшла вѣстка, що вже пора ѣхати; що на той и той день мѣсяця жовтня 1895 р. треба бути у Львовѣ; що тамъ буде вже чекати на транспортъ выходцѣвъ „щирый Русинъ", котрый ихъ возьме въ свою опѣку и повезе дальше, ажъ „до воды", не зъ якои причины, але такъ изъ щирого серца, изъ чоловѣколюбивости, щобъ бѣднымъ краянамъ не стала ся жадна кривда на дорозѣ.

— Ну, слава Тобѣ Господи, що вже надѣйшовъ той часъ! — закликавъ Иванъ Загуменный, — бо ажъ теперь и певный того, що ѣду..

Вѣнъ постановивъ розстати ся зъ сусѣдами, зѣ знакомыми и взагалѣ зъ цѣлымъ селомъ въ якъ найприязнѣйшій способъ.

Отже въ самъ день выѣзду (вѣнъ мавъ до зелѣзницѣ ѣхати вечеромъ, щобы на ранокъ ст. ти у Львовѣ) замовивъ вѣнъ въ церквѣ службу Божу зъ парастасомъ, а по службѣ Божѣй запросивъ до себе сусѣдовъ и приятелѣвъ на прощальну гостину. Розумѣеть, гробарь, дядько Панько бувъ у церквѣ и вже хто якъ хто, але вѣнъ зъ певностію найщирѣйше моливъ ся на интенцію свого братанича и его жѣнки, а въ хатѣ пѣдчасъ обѣду дядько Панько, якъ оденъ зъ найстаршихъ людей и членъ родины, сидѣвъ за столомъ на самѣмъ почесномъ мѣсци. Гостина була гамѣрна, Иванъ Загуменный хо-

також президентъ кабінету гр. Тунъ и представивъ обширне exposé о теперѣшнѣмъ політичнѣмъ положеню. По выслуханю exposé вѣдбула ся довша дискусія, пѣдчасъ котрои всѣ бесѣдники безъ вынимку высказали свѣй жаль, що въ наслѣдокъ обструкціи парламентъ зъ великою шкодою для людности засуджены на безчинность. Засѣданє тревало пѣвчетверта годины". Якъ бачимо, народы Австріи по прочитаню сего комунікату можуть лягати и спокѣйно спати безъ журы о будучность державы, бо хочь зъ него неможна знати, що нашѣ батьки парламентарнѣ загадують зробити въ тѣй тяжкѣй ситуаціи, анѣ навѣть, що они о тѣй ситуаціи думають, то все таки мы довѣдуемо ся, що комітетъ радивъ, и то не менше, якъ пѣвчетверта годины. Але, ut aliquid fecisse videatur, участники наради розпускають приватно вѣсти, що гр. Тунъ предложивъ дуже потрѣбнѣ пляны на будуще на всяку евентуальность. Очевидна рѣчь, що тѣ пляны „усуваютъ ся зъ пѣдъ публичнои дискусіи".

Клюбъ кандидатѣвъ на міністрѣвъ — коло польске — також завзято радить надъ ситуаціею. Нарада розпочала ся ще въ четверъ, а коли скѣнчить ся и якою катастрофою, того и самъ Фальбъ предвидѣти не годенъ. Польскѣ дневники доносять, що нарада надъ ситуаціею була дуже поважна. Вчера забиравъ голосъ навѣть міністеръ для Галичины п. Бадженіовичъ. Дневники додають, що цѣла дискусія була довѣрочна, мае велику „далекосяглость и може потягнути за собою необчислимѣ політичнѣ консеквенціи". Тѣ „необчислимѣ консеквенціи" скѣнчать ся здаесь выпробованымъ вже универсальнымъ средствомъ лѣчничимъ — §. 14-ымъ.

Всѣ наради тутъ на нѣ на що не придадуть ся, бо найвызначнѣйшѣ навѣть члены парламентарнои комісіи цѣлкомъ щиро и отверто признають, що не мають понята о тѣмъ, въ якѣмъ напрямѣ ситуація розвине ся. „Все залежить вѣдъ результату переговорѣвъ Туна въ Банфімъ, Банфіого зъ угорскою опозиціею и вѣдъ силы обструкціи въ австрійскѣмъ парламентѣ" — такъ вѣдповѣдають найбѣльше взаемничени въ справу політики. Внутрѣшна політична ситуація въ Австріи зависить вѣдъ премногихъ чинникѣвъ, але нѣчо не чути о тѣмъ, чи она зависить також вѣдъ волѣ парламентарнои бѣльшости, або щобы та бѣльшбсть мала рѣшаючій вплывъ на розвѣй політичныхъ подѣй. Черезъ те и не такъ дуже велике значѣне и не такъ дуже „далекосяглѣ и необчислены консеквенціи" можуть мати наради и ухвалы выконуючого комітету правицѣ и кола польского. Правиця не може вѣдграватн въ парламентѣ ролѣ вѣдповѣдаючои ся численнѣй силѣ, бо она сама ледви держить ся и кождои хвилѣ може пѣйти въ розсыпку.

Dziennik Polski плаче, що силу правицѣ ослаблюе не хто иншій, якъ деякѣ карѣровичѣ зъ кола польского. Въ нутрѣ кола польского — пише Dziennik — веде ся недоглядна на внѣ, пѣдъѣздова борба противъ солідарности правицѣ. Тѣ самѣ одиницѣ, котрѣ въ найнефортунѣйшѣй хвили проклямували уконституованє правицѣ пѣдъ найбѣльше вояцкымъ гасломъ и всѣ нѣмецкѣ фракціи загнали до радикального табору, тѣ самѣ одиницѣ, скоро прийшло до борбы, зачали перти до зѣрвання союза зъ прочими сторонництвами правицѣ и бѣчными, тайными дорогами старали ся захитати правицю одино въ тѣй цѣли, щобы пѣддержати засыпуючій ся будынокъ нинѣшного парламентаризму. Dziennik сердить ся, що тѣ „одиницѣ" для ратованя парламентаризму ослабляють правицю, и высказуе свѣй страхъ, що одинъ фальшивый крокъ може захитати цѣлымъ напрямомъ польскои політики у Вѣдни. Якъ бачимо — Dziennik, котрый е речникомъ бѣльшости кола польского и консервативныхъ сторонництвъ парламентарнои правицѣ, ударяе на тыхъ послѣвъ, котрымъ „парламентъ такъ потрѣбный, якъ вода рыбѣ а птахови воздухъ", котрѣ киринять правицю для такои пустои цѣли, якъ „пѣддержанє розсыпуючого ся парламентаризму". Парламентарна правиця — бо-жь она говорить устами Dziennika — е въ страху, що така робота могла бы навѣть пошкодити польскѣй політицѣ у Вѣдни, т. з. могла бы на правду „пѣддержати розсыпуючій ся парламентъ", могла бы Австрію выратувати вѣдъ § 14-ого або реакційнои змѣны конституціи. Сли уваги Dziennika писанѣ въ порозумѣню зъ панами, котрѣ на засѣданю кола польского поухвалювали щось такого, що може потягнути за собою „необчислимѣ політичнѣ консеквенціи", то можна здогадувати ся, що тѣ „консеквенціи" будуть смертію австрійского парламентаризму.

Письма зъ краю.

Изъ Старомѣского пишуть намъ:

Дня 27 грудня 1898 складавъ п. Станіньскій справоздане посольске въ Старѣмъ-мѣстѣ. Народу зѣбрало ся доволѣ, але були се майже самѣ мѣсцевѣ. Дооколичныхъ селянъ можна було на пальцяхъ почислити, хоть се бувъ день торговый. Мѣсцева интеліґенція явила ся досыть численно; були навѣть такѣ, що впереднє п. Станіньского называли соціялістомъ, а теперь уважали собѣ за честь пѣйти зъ нимъ до приватного дому на перекуску. Изъ священникѣвъ заслѣцевыхъ бувъ лишь о. віцемаршалокъ; винень бувъ сему самъ п. Станіньскій, що о скликаню зѣборѣвъ не опозѣстивъ въ рускихъ часописяхъ. А зробити се бувъ повинень, бо то повѣтъ рускій, и нехай все мае те на тямцѣ, що Русины можуть его пѣдтримати або й повалити. Въ справозданю говоривъ о всѣхъ и вся. Вычисливъ, що зробивъ и що зробити ще хоче. Межь замѣтнѣйшими рѣчами сказавъ, що станьчики не е вже теперь такими ворогами народу, якъ впереднє, а противно, они навѣть народови прихильнѣ, бо вразъ зъ нимъ старають ся о зниженє цѣны соли зъ 10 кр. на 6 кр. за топку. Говоривъ о наглядѣ послѣвъ надъ міністрами, о стараняхъ своихъ, абы вѣйско по-за вправами и службою ходило безъ оружя, выраховувавъ ся також зъ побраныхъ дѣвтъ, що, мовлявъ, не за грошѣ послуе, и т. д. Та намъ тутъ не ходить о точне подане цѣлого справоздания, бо се вже не на часѣ; мы хочемо ту лише потягнути одну паралельку и фактомъ, ясно якъ на долони, выказати лукавство властій правительственныхъ насупротивъ Русинѣвъ.

Справоздане вѣдбуло ся вѣ второкъ *въ день торговый*. Коли Русины передъ тымъ хотѣли урядити вѣче, то ц. к. староство заборонило, мотивуючи свою заборону тымъ, що „вѣче скликане на *день торговый*", а „що въ той день звычайно бувае бѣльшій наплывъ людей, то оно боить ся, щобы заколотъ выринувшій на вѣчу не перенѣсъ на мѣсто". На внесеный рекурсъ ц. к. намѣстництво заборону тую на тѣмъ самѣмъ мотивѣ затвердило. Проста льогіка у чоловѣка звычайного зъ характеромъ, а не то у ц. к. власти, котра у выконуваню закона найвысшими постановами строго обовязана придержувати ся справедливости, наказувала бы поступити консеквентно. Тымчасомъ що дѣе ся? Хоть се бувъ день також торговый, хоть се було передъ святами, коли дѣйстно бувъ бѣльшій наплывъ людей, ц. к. староство въ суперечности зъ попередною своею забороною, въ суперечности навѣть зъ такимъ же рѣшеньемъ ц. к. намѣстництва — въ идентичнѣй справѣ позвалае на зборы и не боить ся о нѣякій заколотъ, хоть дѣйстно такій мѣгъ тутъ зайти, бо зъ справозданьемъ стававъ посолъ выбраный насупротивъ волѣ значнои бѣльшости выборцѣвъ повѣту [24 голосами противъ 70]. Длячого-жь оно такъ? де ту рѣвнѣсть передъ закономъ? Хиба-жь Русины вѣдъ мачохи? хиба-жь не платять може ще тяжшои дани въ майнѣ и крови? Звѣдки така рѣзница въ примѣнюваню законѣвъ до одныхъ и другихъ? Двѣ вѣдповѣди тутъ можливѣ: Або ц. к. староство зъ страху призволило на зборы послови п. Станіньскому въ день торговый, або придержуючись системы гнобленя Русинѣвъ умысно форитувало тѣ зборы яко рухъ антирускій. Въ першѣмъ выпадку — мы гратулюемо п. Станіньскому и тѣшимо ся, що прецѣнь найшовъ бичь на то, що насъ безборонно гнете; коли-жь въ другѣмъ разѣ, то мы изъ зраненымъ сердемъ пѣдносимо нашу кривду передъ лицемъ свѣта на таку самоволю, можливу хиба въ Галичинѣ...

НОВИНКИ.

— Габілітаційный выкладъ д-ра Ст. Днѣстряньского вѣдбувъ ся нинѣ въ университетѣ о 11 годинѣ. Прелѣгентъ посвятивъ попередъ усего довшу згадку про дѣяльность пок. проф. Олександра Огоновского, якъ на поли науки права взагалѣ, такъ и про его заслуги на тѣй нивѣ спеціально для Русинѣвъ, опбсля пѣдносивъ значѣне науки права и права приватного, а спеціально плекане его въ рускѣй мовѣ. Выкладъ свѣй закѣнчивъ д-ръ Днѣстряньскій словами, що самъ піетизмъ для пок. проф. Олександра Огоновского наказуе прелѣгентови плекати науку права въ рѣднѣй мовѣ рускѣй. Гарному, чистою мовою выголошеному выкладови прислухувалось кромѣ численной молодежи академічной богато старшихъ правникѣвъ и панъ. Присутнѣ оплесками зазначили свое признанє прелѣгентови и сердечнѣ желанья, щобы его припречене: ступати слѣдами пок. проф. Олександра Огоновского руководило молодого ученого на поли его дѣяльности. Зъ професорѣвъ университету явились лише: деканъ д-ръ Петро Стебальскій и проф. Михайло Грушевскій.

— Вечеръ зъ танцями въ Перемышли. Пригадуемо, що дня 24 н. ст. сѣчня вѣдбуде ся въ Перемышли въ городскѣй сали вечеръ зъ танцями на рѣчь Бурсы св. О. Николая въ Перемышли. Сподѣваемо ся, що на сей вечеръ, одинокій въ сихъ мясницяхъ, збере ся поважне число участникѣвъ. Комітетъ приготовивъ усе, що треба до свѣтлости вечера, а перемыске товариство Рускихъ женщинъ приготовило буфетъ у власнѣмъ зарядѣ. — *Комітетъ.*

— Дня 2 н. ст. лютого 1899 вѣдбудуть ся перший загальнѣ зборы товариства „Селяньска Рада въ Долинѣ" въ сали Рады повѣтовои о годинѣ 11-ѣй передъ полуднемъ. Порядокъ слѣдуючій: 1) Отворене зборѣвъ однымъ зъ членовъ-основательѣвъ. 2) Выборъ предсѣдателя на часъ зборѣвъ. 3) Референтъ економічный. 4) Выборъ выдѣлу и суду мирового. 5) Референтъ політичный. 6) Внесеня членовъ, дискусія и замкнене зборѣвъ. — Просить ся патріотѣвъ повѣту долиньского оголосити се селянамъ та заохотити ихъ, щобы вступали въ члены товариства и явили ся на зборахъ. — О годинѣ 9 ѣй того-жь дня вѣдправить ся въ церквѣ приходскѣй въ Долинѣ служба Божа а о 10 ѣй передъ зборами вѣдбуде ся засѣдане провізоричного выдѣлу въ цѣли принятя членовъ. — *Члены основательѣ.*

— Справа учителя Елѣева зъ Малковичъ — котрого въ лѣтѣ 1898 р. увязненого пѣдчасъ вѣйсковыхъ вправъ при 95 полку пѣхоты въ Станиславовѣ за те, що записувавъ собѣ имена жовнѣрѣвъ, мальтретованыхъ офіцпромъ Анделемъ, абы онбели оголосити се въ часописяхъ — закѣнчила ся онегды передъ вѣйсковымъ судомъ въ Черновцяхъ. Переведене противъ Анделя слѣдство выказало, що Анделъ дѣйстно дико знущавъ ся надъ вояками, и тому вѣйсковый судъ по вступнѣмъ слѣдствѣ увязнивъ Анделя и задержавъ его у вязницы, а по скѣнченю слѣдства засудивъ его на пять тыжднѣвъ арешту, и засудъ сей затвердила бригада. По вѣдбутю кары може вѣнъ занехае дальшихъ практикъ, хоть-бы зъ обавы, щобы знозъ не наткнувъ ся на якого другого Елѣева.

дивъ помежи гостями вѣдъ одного до другого, кождого частувавъ, кождого припрошувавъ:

— Ѣжте, пийте, гостеньки любѣ, бо вже бѣльше, здаесь, не побачимось на сѣмъ свѣтѣ.

А гостѣ ѣли, пили та желали Иванови всього добра, якъ звычайно при такихъ оказіяхъ дѣесь.

— А дай же вамъ Боже здоровля, и вамъ и вашѣй жѣнцѣ и вашимъ дѣтямъ, та кобы-сьте щасливо заѣхали тамъ, куды задумуете, — говоривъ одинъ гость, тримаючи килишокъ въ рукахъ.

— Дай Боже, щобъ вы тамъ въ Бразиліи забогатѣли и зъ землѣ и зъ воды и зъ росы небесной, такъ якъ нашъ дѣдичъ, — говоривъ другій гость зъ пѣднесеным до горы килишкомъ.

— Що нашъ дѣдичъ! — замѣтивъ на се третій зъ гурту, до котрого мавъ по черзѣ прийти килишокъ, — нашъ дѣдичъ — дѣдъ, лише на зверхъ блищить... Дай Боже, щобъ вы тамъ забогатѣли, якъ якій царокъ!

На лици Ивана Загуменного пробивалось зворушене и якась байдужна гордѣсть... „Ось вы всѣ добрѣ люде, — здавалось, думавъ Иванъ, — але вы дурнѣ плосколобы, бракъ у васъ вѣдваги... И здыхаете вы въ тыхъ нашихъ Скороходахъ, а не можете вѣдважитись на якійсь смѣливый крокъ. Бѣднѣ вы добрѣ люде!..."

При обѣдѣ велась розмова выключно про Бразилію. Гостѣ повтарали за порядкомъ всѣ байки и дива, якѣ чували про той край. Дехто навѣть жартувавъ, де-хто смѣявъ ся, а всѣ разомъ просили Ивана, щобъ вѣнъ самъ подавъ имъ правдиву вѣдомбсть про Бразилію.

— Напишѣть, Иване, письмо, якъ тѣлько тамъ заѣдете и розглянетесь, и опишѣть всьо докладно: що то за край, якій тамъ порядки, по кѣлько землѣ даютъ и чи добра земля, а тогдѣ мы всѣ, якъ тутъ насъ видите, посунемо до васъ, якъ зъ дымъ... Не бѣйтесь, ще мы либонь побачимось, ще е надѣя...

Иванъ Загуменный, розумѣвсь, обѣцявъ своимъ краянамъ подати жаданѣ вѣдомости.

Жѣнки також гаморили, щебетали до Ивановои Марины, та вже они були якось занадто поважнѣ и обтирали нишкомъ сльозы зъ очѣй.

Лишь оденъ дядько Панько не вѣдзывавъ ся нѣ до кого. Вѣнъ нѣчого не робивъ, лишь ѣвъ, пивъ и плакавъ, а вкѣнци такъ розжалився ся, якъ мала дитина. Навѣть самъ Иванъ Загуменный уважавъ за потрѣбне потѣшити свого дядька...

— Дядьку, — промовивъ вѣнъ зворушеным голосомъ, — чого вы плачете, якъ за вмерлымъ? Я-жь прецѣнь живый... Але знаете, дядьку що? — додавъ вѣнъ по коротцѣмъ намыслѣ. — Ось менѣ прийшла до головы хороша думка: коли и загосподарююсь въ Бразилiи, тогдѣ возьму васъ до себе... пришлю вамъ грошѣ на дорогу, вы приѣдете до насъ та й будемо разомъ. Добре?...

Але дядько цѣлкомъ не утѣшивъ ся тою мовою.

— Сыну мѣй любый, Ивасю, — сказавъ вѣнъ сумно, хитаючи головою. — Най тобѣ тамъ Богъ допомагае якъ найлѣпше, а я вже таки лишусь тутъ самъ оденъ, якъ палець, безъ роду и плоду... А коли менѣ прийде пора ѣхати до Бразилiи, то я поѣду, але не до тои, що ты менѣ кажешь... Мене чекае, сыну, Бразилія за церквою, межь небощиками, зъ вѣдки вже нема ворота...

Потѣмъ вѣнъ вставъ зъ-за стола и ставъ зъ-останне бавитись зъ Ивановыми дѣтьми, зѣ своими внуками, якъ вѣнъ ихъ называвъ. Вѣнъ бравъ ихъ на руки одне по другѣмъ и голубивъ, а дѣти, якъ звычайне, смикали его за довгѣ, сивѣ вуса. Але тымъ разомъ дядько Панько не тѣшивъ ся тымъ пустованьемъ дѣтій; вѣнъ сумно приглядавъ ся ихъ кругленькимъ, пухнатымъ личкамъ и сѣрымъ очениткамъ, мовъ бы хотѣвъ зъ-вѣдтамъ вычитати, яка доля ихъ чекае, тамъ въ далекѣй чужинѣ...

(Дальше буде.)

Руска выстава штуки, а европейска критика.

[До фейлетонѣвъ Ив. Труша.]

Устроена въ осени минулого року выстава образѣвъ спровадила окрѣмъ ширшихъ або коротшихъ справоздань також остру полѣміку межь „Русланом" а п. Трушемъ, въ слѣдъ за чимъ появила ся и довша оцѣнка декотрыхъ образѣвъ помѣщенныхъ на выставѣ. И не могло бути инакше; бо скорше чи пѣзнѣйше мусять зачати ся и выробитись критика. Нинѣ она въ пеленкахъ, такъ якъ и руска штука, але кожде дѣло, мале чи велике, все початокъ мае и незначный и трудный. Если выстава зъ конечности выказала деяку односторонность, то критика, особливо европейска [а критика п. Труша мае бути „европейскою"] односторонною не смѣе бути. Односторонна критика шкѣдлива, и сли мае вплывъ на штуку, то провадить ея до упадку. У насъ же до упадку штука нехай не потребуе, бо въ тѣмъ власне стане она находить ся и цѣлію основаного Товариства е зъ того упадку ей выдвигнута. За-для браку часу не берусь я складати нову критику [бо на се впрочѣмъ вже цѣлкомъ за пѣзно]; зъ конечности лишь, хоть неохотно, мушу приняти ся за спростоване и справленя того, що въ критицѣ п. Труша е невѣрного, неясного, або здогадами мотивованого.

Не можна не признати, що критикъ смѣло и вручно складае свое студіюмъ; про напрямы и вартѣсть школъ маляскихъ въ Европѣ говорить такъ, якъ коли-бъ говоривъ про се зъ власного досвѣду; всякѣ поясненя подае зъ безсумнѣвною певностію, а товаришами по званю сувае, якъ по шахѣвници — а все то именемъ лібералізму и поступу, а властиво модного маляства, котрого п. Трушь е приклонникомъ.

Зъ формального боку [286 ч. „Дѣла"] потребуе выяснена заявленя: „Знаю на певно, що таке справоздане (зъ выставы) було обѣ-

цяне, а позакъ реценсентъ не додержавъ слова, то я уважаю вѣдповѣднымъ его выручити". Здаеть ся, все въ порядку, але я се поясню. Справоздане таке обѣцявъ я; изъ-за недостачѣ часу, абсорбованого адміністрацію Товариства, опбзнився я и зъ нимъ. Мимо того однакъ справоздане таке я выготовивъ и мавъ вже оголосити, та слова додержати; коли-жь и Трушь (вѣдаючи се добре) заявивъ охоту: таке справоздане вѣдъ себе зложити, мовлявъ: вы вже приобвикли ся, — я згодивъ ся на его бажане и симъ чиномъ, на мое великое зачудоване — ставъ я несловнымъ... Се менѣ не пошкодить, такъ якъ и не поможе реклама [2 ч. „Дѣла" зъ 1899]: „По-за своею штукою е Панькевичъ... нинѣ при директорѣ Нагѣрнѣмъ головнымъ управителемъ его" [Товариства]. Се уважаю за смѣле и вручне, хоть волѣвъ бымъ, щобы не було нѣ одного нѣ другого.

Въ тѣмъ-же [2] числѣ „Дѣла" читаемо дальше: „Авторъ сен поверховно написаной критики, котрый... у важныхъ питанняхъ штуки бувъ [singularis!] безпощаднымъ, входить въ складъ Дирекціи Товариства. Зъ того наша публика може вносити, зъ якимъ крицимъ *вѣдносимо ся* [pluralis] до нашои продукціи". Зъ сего треба заключати, що на сей критицизмъ пише ся цѣла Дирекція, а п. Трушевi вѣдомо, що такъ оно не е и що сей критицизмъ е артистичнымъ исповѣданемъ самого п. Труша. [По моѣмъ дотычнѣмъ заявленю въ 3. ч. „Дѣла" послѣдувало спростоване п. Труша въ 4 ч. „Дѣла", мотивоване тымъ, що „нѣхто не пише артистичной критики именемъ якоись корпораціи або дирекціи". — Здержуюсь зъ увагами що-до сего, але на жадане п. Труша мѣгъ бы мѣ ними подѣлити ся зъ моимъ Товаришемъ хоть-бы и прилюдно].

Подѣбныхъ поясненъ подае п. Трушь бѣльше, але кожде зъ нихъ зазначу на вѣдповѣднѣмъ мѣсци.

Розглянѣмо ся теперь, въ чѣмъ полягае критицизмъ поважаного критика. Про напрямы въ штуцѣ можна поинформувати ся въ пѣд-

— Въ Лютовискахъ вбдбувъ ся дня 15 с. м. вечерокъ на пращанє панъства Тополь[ниц]кихъ [радника Тополь[ниц]кій, начальника суду лютовиского, переносить ся до Те[нополя]. Численно зббрала ся интелігенція мѣсцева и зъ околоць, священники зъ родинами — и всѣ сердечно пращали тую люблену и поважану родину. П. Тополь[ниц]кому вручивъ мѣсцевый парохъ о. Котецкій въ товариствѣ делеґацію радныхъ дипломъ почестного горожанъства мѣсточка Лютовискъ и въ гарнѣй промовѣ пбдкрѣсъ заслуги п. Тополь[ниц]кого яко судьѣ и горожанина та дякувавъ ему за его щиробть въ справѣ будовы новои церкви въ Лютовискахъ. П. Тополь[ниц]кій и при сѣй нагодѣ пожертвувавъ 25 зр. Весела забава зъ танцями протягнула ся аж до рана. Зъ вечерка вилынуло и на „Пріютъ“ 4 зр. 50 кр. Салю на вечерокъ вбдступила панѣ почтмайстриня Фріґльова, за що належить ся ѣй вбдъ всѣхъ участниковъ щира подяка. — *Участникъ.*

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. Просимо тыхъ Вп. Членовъ, котрѣ змѣнили мѣсце свого побуту, щобы зволили подати намъ свои новѣ адресы [наколи доси не учинили], абы мы могли выслати имъ справоздане и бїляньъ за минувшій рбкъ адміністраційный. — *Дирекція.*

— Зъ Старого-Мѣста пишуть намъ: На загальныхъ зборахъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Старбмъ мѣстѣ дня 14 с. м. ухвалено въ найближшбмъ часбвъ *вбдсвятковати сотй роковины літературного вбдродженя и память Котляревского.* На тыхъ самыхъ зборахъ ухвалено *заснувати товариство кушнѣрске въ Старбмъ-мѣстѣ* на удѣлахъ для выробу кожухбвъ. Выбрано и теснѣйшій комітетъ зложеный въ о. Ив. Яворского изъ Стрѣльбичъ, п. Вас. Волосяньского вїцебурмістра, и п. Дм. Волосяньского, председателя Братства кушнѣрского. Комітетъ сей мае постаратись о статутъ и товариство ввести въ житя.

— Громадскій выборы въ Сколѣмъ розписано вкбнци по осьмилѣтнбмъ панованю ослабленого бурмістра п. д-ра Мироновича. Вбдозва до выборцѣвъ, котру маемо въ рукахъ, вычисляе „добродѣйства“, яких мѣсто зазнавало вбдъ свого довголѣтнього бурмістра, зазиває выборцѣвъ до солідарности при выборѣ нового бурмістра и новои рады и высказуе надѣю, що нѣхто не вбддасть голосу на д-ра Мироновича анѣ на его союзникбвъ: Ліпшіца, Лібесмана и коминаря Шишку та такихъ иншихъ. Д-ръ Мироновичъ, „отець мѣста“, „панъ мѣста“, — якъ его зве вбдозва, — давъ ся всѣмъ въ знаки: одимъ арештами, грошевыми карами, екзекуціями, ліцитаціями; забиравъ безъ причины мясо, рыбы, овочь, будулець, паки зъ сѣрниками; найбѣднѣйшому въ бѣдныхъ вытягавъ остатну подушку зъ лбжка; выганявъ людей зъ мѣского огорода, де майже за дармо мавъ сѣножати; въ сибліцѣ зъ Лібесманомъ заложивъ тротуаръ такъ высоко, що цѣлый рядъ домбвъ станувъ пониже позему; спинивъ ярмарки на шкоду бѣдныхъ людей, бо такъ бажають Ліпшіцъ и Лібесманъ; службу мѣску обсадивъ людьми чужими; въ часѣ звѣстныхъ правыборбвъ спровадивъ двѣ компаніи вбйска и став такимъ способомъ причиною, що убито двоє людей. Отсе тй „добродѣйства“, якй вычисляе вбдозва. На якихъ тамъ фактахъ основаный всѣ заміты, годѣ намъ знати, у кожбмъ разѣ вже и зъ дописей, помѣщуваныхъ въ „Дѣлѣ“, знаемо, що д-ръ Мироновичъ справдѣ дуже „заслуживъ ся“ для мѣста, такъ що дальше его бурмістроване сталось тамъ неможливе.

— Въ ґімназіи въ Новбмъ Санчи руска молодѣжь побирала доси науку релігіи спбльно зъ Полякамъ, а лишь для науки літурґики въ IV класѣ дбїздивъ рускій священникъ зъ села. Теперь міністерство просвѣты призволило, щобы зъ днемъ 1 лютого с. р. настановлено для науки греко-кат. релігіи въ ґімназіи заступника учителя, котрый мае науки удѣляти въ вбсьмохъ годинахъ тыжднево [имовѣрно по одній годинѣ въ кождій клясѣ]; крбмъ сего вызначено двѣ годины тыжднево на екзорты.

— Янъ минувшими лѣтами, такъ и сего року зволили декотрй ласкавй Добродѣѣ та рускій Институціи зложити жертвы на коляду для дѣтей рускои школы имени М. Шашкевича у Львовѣ, а именно: Вп. пп.: о. митратъ А. Бѣлецкій 6 зр., Ол. Барвѣньскій и д-ръ Ст. Федакъ по 5 зр., д-ръ Добраньскій 3 зр., о. крил. Бачиньскій, А. Хойнацкій, Евг. Спожарскій, М. Диметъ и Вп. панъ Іосифъ Вахнянинова по 2 зр., о. крил. А. Василевскій 1 зр. 50 кр. и о. крил. А. Петрушевичъ 1 зр.; вбдтакъ Совѣтъ Ставропігійского Института и Выдѣлъ товариства Шкбльна Помбчь по 10 зр., Совѣтъ Народного Дому, Дирекція товариства Народна Торговля и Товариства обезпечень Дністеръ, Выдѣлы товариствъ Просвѣта, Руска Бесѣда, имени Шевченка, Клюбъ Русинокъ та имени Качковского по 5 зр. — За узбираный грошѣ закуплено одѣжь, обувь, теплй шапочки, шаликы, рукавички, хусточки и фартушки, котрй то рѣчи роздано бѣднымъ ученикамъ и ученицямъ передъ Рбздвяными святами въ присутности надзирателя школы Вп. проф. д-ра Ис. Шараневича. — За сй такъ великій жертвы складае Дирекція школы высше наведеным Вп. Добродѣямъ якъ и Свѣтлымъ Институціямъ въ имени обдарованои молодежи шкбльнои сердечне спаси Ббгъ!

— Міліонова фундація. Мы вже згадували о тбмъ, що нотарь зъ Выжницѣ Іосифъ Рутковскій зложивъ міліонъ зр. на гуманній цѣли, спеціально-жь на утворене заведенія для незамужныхъ женщинъ. Изъ сею фундацією вяже ся трагічна и въ своѣмъ часѣ доволѣ сенсаційна исторія. Одинока дочка п. Рутковского, Яніна, выйшла була за-мужъ за Евг. Бродского, властителя Бброкъ коло Скалата. Необачни Бродскій довѣдавъ ся, що его Яня мае любовный зносины зъ лѣкаремъ д-ромъ Медвѣмъ и вызвавъ его на поединокъ, та въ сѣмъ поединку погибъ. Яніна постригла ся въ черницѣ и минувшого року померла, а ей родичѣ, позбавленій наслѣдниковъ, призначили цѣле свое майно на добродѣйній цѣли.

— „Zapomnieli“. Въ львбвскихъ трафікахъ годѣ дбстати рускихъ бланкетбвъ вексслевыхъ, а въ головнбй трафіцѣ въ рынку дають добродушно вбдповѣдь: „zapomnieli wydrukować“! Чому-жь офіціальнй газеты повѣдомляли, що будуть и рускій вексслевій бланкеты? Quousque tandem?!

— Грбзна буря лютала ся въ скольскихъ горахъ въ ночи зъ 12 на 13 сего сѣчня с. р. Вѣтеръ поломавъ и повывертавъ богато деревъ, зрывавъ дахи зъ будынкбвъ и взагалѣ напакостивъ немало. Перелякани люде не спали цѣлу тую нбчь.

— Зборы христіянскихъ посессорбвъ посѣлостій земскихъ вбдбули ся дня 18 с. м. у Львовѣ въ цѣли заснованя товариства, котре удешевило бы своимъ членамъ брати посесіи, достатчувало имъ потрѣбныхъ фондбвъ, обезпечувало вдовы и сироты по членахъ и т. п. Членами товариства можуть бути лише христіяне; удѣлъ выносить 500 зр. Сесе товариство вже уконстытуувало ся, вибравши управляючу раду и дирекцію зъ трехъ членбвъ.

— Изъ скольскихъ горъ доносять, що въ громадахъ Плаву, Либохорѣ и Кальнбмъ выбухъ тифъ. Въ Кальнбмъ померла недавно на тифъ и молода учителька Петринбвна [Про ей смерть мы подали звѣстку вчера до одном часописи доносять, що она нездовзѣ мала по-вѣнчати ся зъ однымъ учителемъ].

— Товста крадѣжь. Онногдѣшнои ночи закрало ся кблькохъ злодѣѣвъ до торговлѣ львбвского рѣзника Ковальского и забрало 10 звоѣвъ сала, наг около 40 клґр., и кблька пасбвъ солонины — все вартости 60 зр. Поліція приловила вже пятьохъ злодѣѣвъ, однакъ сало — пропало!

— Дрббдй вѣсти. Президентъ мѣста д-ръ Малаховскій выѣхавъ въ справахъ мѣста на кблька днівъ до Вѣдня. — Начальный директоръ почтъ и телеґрафбвъ радникъ двора Сеферовичъ выѣхавъ въ справахъ урядовыхъ до Вѣдня; заступае его радникъ Ем. Габерле — Дня 28 н. ст. сѣчня с. р. вбдбуде ся у Львовѣ въ церкви св. Анны о год. 11 рано вѣчаня п. Льва Борачка, управителя 4-класовои школы зъ Перегиньску, зъ п-ою Броніславою Павлічекъ, учителькою зъ Роздолу. — Въ Лошневѣ пбдъ Теребовлею повѣсивъ ся 60 лѣтный господарь Тома Гаврышкбвъ. — Въ Гутѣ ружанецкбй пбдъ Чешановомъ обсунувъ ся въ каменоломѣ камѣнь и убивъ роббтника Бартка Бундеру. — Пбдъ колесами повозу погибъ передвчера господарь Иванъ Лесякъ зъ Домбрбвки пбдъ Новымъ Санчемъ, повертаючи вбдъ сына зъ весѣля; кажуть, що самъ кинувъ ся пбдъ колеса зъ грыжѣ, що не мавъ на[ѣ]ѣ вбдобрати 400 зр., котрй позичивъ бувъ якомусь знакомому.

Вбдзначене. Его ц. и к. Апост. Величество зволивъ найвысшою постановою зъ 27 грудня 1898 ц. и к. надворному доставцеви Генриновы Маттоньому, властителеви знаков фірмы мінеральныхъ водъ у Вѣдни, удѣлити найласкавѣйше титулъ ц. и к. комнатного доставця.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми, уживаными до усмиряючого натирани займае *Liniment. Capsici comp.*, приряджений въ лабораторіи Рікгера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розпбзнати можна по червонбмъ якорѣ (котвиці). 415 10—40

Наука, штука и література.

— Slovansky Přehled, що сего року почавъ выходити въ Празѣ пбдъ редакціею Адольфа Черного, вповни вбдповѣдае своѣй назвѣ, бо въ кождбмъ зшитку подае що-найцѣкавѣйшй вѣсти за житя всѣхъ Славянъ, зъ руху літературного, наукового, суспбльного и т. и. Про галицкихъ Русинбвъ находимо тамъ, особливо завдяки щиромy приятелеви рускаго народу Фр. Ржегоржови, дуже докладнй вѣсти. И такъ:

Въ зшитку 3. подавъ п. Ржегоржъ вѣрный описъ львбвского обходу ювілея Котляревского въ житяписію и портретомъ автора „Енеиды“. Въ дописѣ зъ Одесы є звѣстка про появу працъ Ал. Конискього п. заг. „Жизнь украинскаго поэта Тараса Григ. Шевченка“. Въ дописѣ зъ Нижного Новгорода доносять о намѣреномъ на дни 13. серпня с. р. археольогічномъ зѣздѣ въ Кіевѣ. Въ тбмъ самбмъ зшитку читаемо ще про обходъ ювілея д-ра Франка у Львовѣ, про заложене руско-украиньскои Спблки выдавничои, про „Альманах Січи“, про „Гайдамаки“ выданй въ Коломыи [всѣ тй вѣсти походять вбдъ п. Ржегоржа] и про товариство для розвою рускои штуки та першу руску выставу малярску.

Въ зшитку 4. бачимо перекладъ чотирохъ Шевченковыхъ думокъ [Тече вода въ синє море“, „Ой чого ты почорнѣло, зеленеє поле“, „На що менѣ чорнй бровы“, „Три шляхи“] Ружены Єсеньскои; оббчь перекладбвъ є портретъ Шевченка и его пбдписъ. Замѣтити годить ся, що п. Єсеньска давно выладила перекладъ цѣлого Кобзаря на ческу мову, и є въ проектѣ, що перекладъ той мае выдати пражска Академія наукъ. Крбмъ сего п. Ржегоржъ подае вѣсти про дальшй обходы ювілея Котляревского такъ въ Галичинѣ, якъ и за кордономъ, про памятникъ мѣста Полтавы свому землякови, авторови „Енеиды“, про заложене Краёвого союза кредитового у Львовѣ и про „Прикарпатску Русь“ Ив. Левицкого.

Якъ зъ одной стороны дякувати треба редакціи, що познакомлюе свою публику прихильно а заразомъ вѣрно зъ нашими справами, такъ зъ другои стороны „Славяньскій Переглядъ“ є и для насъ дуже цѣкавою бажаною лектурою, бо можемо въ нѣмъ найти богато вѣстей про всѣ инши славяньскй народы, якихъ деиндe або зовсѣмъ не найдено або могли бы найти тбльки зъ трудомъ.

Господарство промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Зелѣзница льокальна Ческа Липа-Німасъ перейшла съ днемъ 29 грудня 1898 на власность ц. к. управ. зелѣзницѣ Авсіґъ-Теплїцъ. Зъ повысшимъ днемъ замкнено дворець особовый и товаровый Ческа Лейпа (мѣсто) зелѣзницѣ льокальной Ческа Лейпа-Німесъ и вбдъ того дня вбдбуваe ся експедиція подорожныхъ, пакунковъ, посылокъ поспѣшныхъ и товаровыхъ на дворци Ческа Лейпа зелѣзницѣ Авсіґъ-Теплїцъ. Въ наслѣдокъ сеи змѣны власности не змѣнають ся анѣ дотеперѣшнй розклады ѣзды, анѣ дотычнй тарифы.

При шляху Прага-Ґміндъ лежачій, дотеперь тбльке для руху особового и пакункового уряженый перестанокъ „Сеногребъ“ отворено зъ днемъ 1 сѣчня 1899 такожь для посылокъ поспѣшныхъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Львбвского пишуть намъ:

Два роки уплыло вбдъ часу основаня *читальнѣ „Просвѣты“ въ Вислобокахъ.* Черезъ той часъ читальня тулила ся въ комбрибмъ въ лихихъ будкахъ, а ворогы читальнѣ вже заздалегбдь вѣщували ѣй погибель. Вбдъ часу однакъ, коли обнявъ парохію въ Ременовѣ и Вислобокахъ о. Іосифъ Иванець, то и наша читальня лекше вбдбтхнула, выбравши его головою на рбкъ 1898.

Заразъ зъ початкомъ року 1898 за пбдмогою бувшого начальника громады Стефана Пришляка, закупивъ Выдѣлъ Читальнѣ хату вбдъ Гната Плекана, переселившого ся до Россіи; за цѣну 22 зр. 50 кр. и тую хату вбдпродавъ пбзнѣйше начальству громадскому за ту саму цѣну, але пбдъ услбвемъ, що урядъ громадскій побудуе при канцелярiи громадскбй одну комнату для читальнѣ. Новый начальникъ громады Михайло Чайковскій вызвавъ ся вповнѣ зъ приречея и дня 3 (15) сѣчня с. р. будынокъ поблагословлено а одна комната до ужитку читальнѣ вбддана.

Того самого дня вбдбули ся загальній зборы читальнѣ въ присутности около 50 членбвъ. Якъ на громаду численчу 46 осадъ — досыть поважне число. До нового выдѣлу увбйшли: о. Іосифъ Иванець, голова; Михайло Дядикъ заступникъ головы, Василь Бахоръ писарь, Михайло Пришлякъ скарбникъ, Илько Шеретило бібліотекарь, Прокбпъ Дацко и Анна Бахоръ заступники выдѣловыхъ. Готбвки лишило ся на 1899 рбкъ 20 зр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 21 сѣчня. Мѣска рада въ Ґорици рѣшила що року вставляти въ буджетъ певну квоту на заснованє въ тбмъ встѣ італійского университету.

Мадритъ 21 сѣчня. До Севіллѣ привезено вчера зъ Кубы останки Колюмба. Зложене домовинны до криты вбдбуде ся зъ почестями, якй належать ся маршалкови упавшому въ битвѣ.

Лондонъ 21 сѣчня. Въ червни зберe ся тутъ мѣжнародный конґресъ для поборюванья торговлѣ дѣвчатами.

Рагуза 21 сѣчня. На променадѣ выбухло цигаро въ устахъ одного роббтника и розторощило ему долѣшну щоку. Перенесеный до шпиталя умеръ.

Вашинґтонъ 21 сѣчня. Правительство выслало военный корабель на острови Самоа, де грозять розрухи.

Каиро 21 сѣчня. Мѣжь Англіею и Єгиптомъ заключено суданьскій договбръ. Вбйскового и цивільного губернатора буде именувати кедивъ въ порозумѣню зъ англійскими властями. Що-до европейскихъ поселенцѣвъ въ Суданѣ, то жадній державѣ не буде ся признавати спеціальныхъ привілеѣвъ.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на камениці пиши Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рбжні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, таблицѣ мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двобнивбвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЕЦЬ

въ ресторації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова зъ капустою	15 кр.
Сякай легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Каваръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторації, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткбвъ засмотрена кухня.

79 1/1—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

„Артист.-літературних Новин“

виийшли:

Книжка I. „МОІ ЛИСТИ“ поезиї Д-ра В. Щурата.

„ II. „НОВЕЛІ ЕДҐАРА ПО“ переклад з англійского Івана Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправної 2 корони. Замовлятй можна у видавця М. ЗАЯЧКІВСКОГО, Львів ул. Пелчиньска ч 1.

СИЗОРИКИ ювілейнй въ образомъ Найсвѣтшого Пана приручае Иванъ Лаврукъ, пожбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выкликану именно страшными насѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне найцелно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійско выдане: 1 зр.
Польско выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поможеня своихъ недугъ и направили свои мужескй силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новій накладъ, виданє шесте

мовою народною, правописемъ шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенникъ можна дістати и канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по такихъ цінах:

1. Молитвенникъ оправленій в папір з хребтом полотняним 30 кр.
2. оправленій цілo в полотно з одвітними підтяганами і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Артистично-ретушерске ЗАВЕДЕНЄ А. ЗҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевй и каучуковй, гербы, монограмы, стампільный марки, стацы, таблицѣ литй и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 41—52

На теперѣшный сезонъ

поручае свой спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментовъ

І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS. 470 9—104

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кільканацять лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхѣднѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и инши рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажнена ц. к. консерваторія реставруе зелкій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Полотна, обѣле столове, рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власній выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краеве товариство тканье „ПРЯХА" зъ Кросна

къ своѣй ново устроеной торговли у ЛЬВОВѢ при ул. Килиньского ч. 2.

Замовлена зъ провінції просимо недовго чекати до Кросна.

Зараномъ остерігаемо, що ре презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентовъ нѣ пехтуйтесь не высылаемо. 2 9—12

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

човенковѣ и обручковѣ, зъ первороднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульовани якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнею гварантією

Зінґера ручнѣ вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнѣ вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готовизною 10% дешевше. Замовленя зъ провінцій полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстрацїями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ повазаньемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

297 23—?

Зъ подвѣйнымъ ланцухомъ лише 5·25 зр.

Годинникарямъ

а людямъ приватнымъ, потребуюнимъ добрыхъ годинникѣвъ, подаемо до вѣдомости, що мы обняли выключну продажъ новоизнайденыхъ ювілейныхъ

ґольдиновыхъ годинникѣвъ-ремонтуаровъ

зъ знаменито улучшеным зреформово-прецианымъ верком.

Тѣ годинники, въ подвѣйныхъ кувертахъ задля свого пышного и вкусного выконаня годѣ вѣдробнити вѣдъ правдиво золотыхъ навѣть людямъ фаховымъ. Чудесно цивельованій куверты лишаютъ ся на вес цѣле незмѣнеными а за точный ходъ дае ся 3-лѣтну писемну ґварантію

Цѣна за штуку разомъ зъ хорошимъ ґольдиновымъ подвѣйнымъ ланцушкомъ лише 5·25.

До кождого годинника даемъ шкѣряный футераль, а набувати можна лише въ центральнѣмъ складѣ. 15 1—6

Anton Rix & Bruder

Wien II. Praterstrasse 16

Высилка за послѣпатою, коли не подобаесь, звертае ся грошѣ.

Сї ґольдиновій годинники е оригинальнымъ швайцарскимъ фабрикатомъ, идучи они такъ точно и вытревало, якъ золотій годинники вартости вѣдъ 100 до 150 зр. и були виставленій на сегорочній виѣнейній выставѣ.

Кождій годинникъ носитъ тавку фабрику охоронну.

КОЛОДѢЙ

належно успособленый дѣстане сейчасъ посаду колодѣйского инструктора въ краевой школѣ промысловѣй въ Камѣнцѣ струмиловѣй.

Рѣчна платня 600 зр. а. в.

Поданя, заосмотрені метрикою хрещена, свѣдоцтвомъ успособленя, такожъ свѣдоцтвомъ вѣдбутои практики, належыть присылати Зарядови краевои школы промысловои въ Камѣнцѣ струм. до 31 сѣчня 1899 включно. 18 2—3

Лишь тогдѣ правдивый, коли тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опакованю)

зъ *фабрики*

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розсѣдженый першорадными повагами медичными и за-для своеи легкои страненети порученый такожъ дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, вѣдъшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѣвъ, а также взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а также майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукеря, Якова Байера, Симсона Гая та у пп. кущѣвъ: Ст. Марковича и Алоѣзія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 8—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджуе ся судове слѣдство.

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечнѣ
- 4% листы ипотечнѣ коронови
- 5% листы ипотечнѣ преміованѣ
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облїґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облїґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [3]

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемѣ. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Вѣдъ довжини и величини каюти лиъ и вѣдъ скорости и клясификаціи парохода.

УЧИТЕЛЬ

орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.

Просимо жадати того 405 16—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригинальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригинальный.

Ріхтера антика подъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

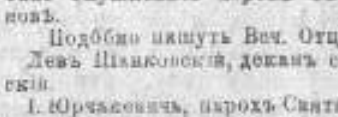

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—, 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 12·—. Замки безпеченьства французскій по зр. 4·50

1007, т. в ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Кампіяна 1 (напротивъ катедры.

1/1 натуральной величины

Оріґінальный англїйскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленю шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубленю шлюфована зр. 1·50 а 1/2 вглубленю шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покаличене лица подчасъ голеня такожъ у недосѣкдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вѣстре найделїкатнѣйше 3/4 вглубленю вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣпатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ книгъ подякъ зъ дня 10. 896.

Прошу прислати що 5 оріґ. англїйскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно присланными а вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрядникъ пароxъ въ Куповичахъ.

3 англ. бритвы одержавъ; дуже добри. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ пароxъ въ Малновѣ.

Подобно пишуть Вел. Отцѣ: Левъ Шимковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчаковичъ, пароxъ Святковои.

О. Подзимьскій, пароxъ Юровець.

Кипр. Дурбякъ, пароxъ Лядчини и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

Патентованій приклады до ѣды. Англїйска марка „Sheffield". Prima якость зъ колодками зъ рога, або кости, вѣстря шлюфованій. Вѣстря не выпадаютъ анѣ не розхвегуютъ ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по 1/2 тузина пары. D. 54 10—?

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капиталу и рызика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST 206 10—10

Головный складъ для Львова

ЛІКЕРОВЪ

Фабрики ц. к. уприв. Товариства анційного въ Schönpriesen [Чехи] далеко лѣпшихъ и значно дешевшихъ нѣжь лікеры французскій, находить ся

въ торговли **ВИНЪ**

МАКСА ВІКСЛЯ и СЫНА, улиця Краковска ч. 14.

СПЕЦІЯЛЬНОСТИ: Getreidekümmel, Kaiserbirnenliquer, Alter Korn и т. д. въ бутелькахъ каменныхъ дуже окрашеныхъ

Тамъ-же до набутя всякій роды **ВИНЪ**

австрійскихъ, угорскихъ и заграничныхъ вѣдъ ґарантією чистыхъ и добрыи якости, также шампаны и колѣка первородныхъ фірмъ французскихъ.

Особливо поручаемъ гбдий нашъ

старій вина гегелянскій и курацїйний токаѣ

загально поручуваній пп. лѣкарями для недужихъ и реконвалесцентовъ, а лежачій въ нашихъ пивницяхъ по части ще вѣдъ заложеня фірмы вѣдъ 1860 р.

Безплатна достава до дому. — Цѣнники безплатно.

Звертаемо увагу Пов. Р. Т. Публики на нашу спеціяльну

ВИНЯРНЮ

ново-уряджену въ великимъ комфортомъ, де кромѣ выбиранку доброныхъ и чистыхъ винъ продаемо также по цѣнѣ коштбвъ холодній перекуски, якъ: праздову праску шинку просто спровадженую, петруги въ олиѣ и т. п.

11 5—5

Зъ глубокимъ повазаньемъ

Максъ Вікселъ и Сынъ.

ТУТКІ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Послѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарни Института Ставропигійского, подъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 7. Львовъ, недѣлокъ 11 (23) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що днѣ (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перекѣру разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кушлевичівъ 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилтбот за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ ілтер. додатком

въ Австріи:				въ границы:	
на цѣлый рѣкъ	. 16 зр.	на цѣлый рѣкъ	.	. 24 зр.	
на пѣвъ року	. 9 зр.	на пѣвъ року	.	12 зр.	
у Львовѣ:					
на цѣлый рѣкъ	. 16 зр.	на пѣвъ року	.	8 зр.	
на чверть року	. 4 зр.	на мѣсяць 1 зр.		50 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатани вольнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число кошту 5 кр. а. в.

Оголошенія звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся вылѣче в рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дописы принятій чинитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Галицкій митрополитъ.

Нинѣшнѣ телеграмы доносятъ, що найвысшою постановою зъ д. 28 грудня мин. року именованый станиславѣвскій епископъ Юліанъ Куиловскій архіепископомъ львѣвскимъ и галицкимъ митрополитомъ. Отже стало ся такъ, якъ заповѣдано вѣдь довшого вже часу.

По смерти кардинала Сильвестра Сембратовича була надѣя, що наслѣдникомъ его стане перемыскій владыка Константинъ Чеховичъ, зъ пересвѣдченя Русинъ-народовець, маючій уже деякій заслуги для справы народнои, — хочь бы тѣлько згадайми про дѣвочій институтъ въ Перемышли, котрымъ Преосв. Чеховичъ, будучи ще крилошанномъ, щиро опѣкувавъ ся и богато причинивъ ся до его вдвигненя. Була навѣть хвиля, коли именованє Преосв. Чеховича митрополитомъ здавало ся рѣчею певною. Ажь пѣзнѣйше выринула вѣсть про кандидатуру Преосв. Куиловского и вѣдъ разу прибрала форму не лишь имовѣрности, але таки всякои пезности.

Не знаемо и не входимо въ те, зъ якихъ причинъ рѣшаючій круги перехилили ся на сторону Преосв. Куиловского; хочемо вѣрити запевненямъ польскихъ дневникѣвъ, що рѣшали тутъ вѣкъ и старшинство. Хочь въ разѣ, коли-бъ и Русины мали голосъ при именованю руской ерархіи, выборъ бувъ бы имовѣрно выпавъ инакше, приходитъ ся намъ числити ся зъ доконанымъ фактомъ и выказати нашь поглядъ и наше становище въ сѣй справѣ.

Передовсѣмъ выпадае зазначити, що зъ огляду політичного а навѣть національного особа митрополита завдяки політицѣ нашихъ сердечныхъ приятелѣвъ не мае нинѣ для Русинѣвъ тои ваги, що давнѣйше, — якъ показуютъ досвѣды зъ послѣдныхъ десятѣвъ лѣтъ. Руске духовенство пѣдъ загрозою розрыву зъ народомъ иногдѣ не смѣе въ справахъ політичныхъ и національныхъ итн слѣпо за волею свого церковного зверхника и дало навѣть вже доказы, що умѣе выволити ся зъ пѣдъ вплывѣвъ ерархіи, коли они не згоджуютъ ся зъ волею народу. Хочь руській народъ безперечно волѣвъ бы бачити у своихъ князѣвъ церковныхъ таку саму солідарность зъ духовенствомъ, яка пануе мѣжь духовенствомъ и свѣтскою интеліґенцію та народомъ, все-жъ таки безусловного проводу въ народѣ митрополитъ теперь вже мати не може; вѣнъ мусить або ити тымъ самымъ шляхомъ, що и весь народъ, або станути осторонь. Коли бы схотѣвъ кланяти ся чужимъ богамъ и на некористь руского народу вплывати на духовенство, тогдѣ ставъ бы хиба пастиремъ безъ овець.

За те такъ духовенство якъ и свѣтска Русь вымагае вѣдъ свого пастыря церковного, щобы совѣстно дбавъ о права церкви и обряду, о ладъ въ церковныхъ справахъ своеи епархіи та щобы енергічно и справедливо управлявъ своею духовною паствою.

Сегодня мы не хочемо бояти ся, щобы Высокопреосв. номінатъ занѣвъ тѣ надѣи, якій руській народъ въ справахъ церковныхъ слушно покладае на кождого свого князя церковного. Вже и давнѣйшими часами стрѣчались мы зъ всѣлякими докорами, який роблено зъ руской стороны станиславѣвскому владицѣ, а въ послѣднихъ часахъ, коли голосною стала его кандидатура на митрополію, широко вѣдзывались тѣ самі и богато инших ще докорѣвъ навѣть въ польскихъ дневникахъ. Не входимо въ те, о сколько сей чи той докоръ и слушный, але допустивши, що они не е безпѣдставні, хочемо мати надѣю, що середъ змѣненыхъ обставинъ змѣнить ся и те, що давало Русинамъ въ Станиславовѣ причину до невдоволеня. У Львовѣ, въ осередку Руси и всеи патріотичнои працѣ руской не схоче Высокопреосв. Куиловскій ухибити коли-небудь національному чувству Русинѣвъ, а свои деякій навычки або погляды буде умѣвъ погодити зъ становищемъ галицко-руского митрополита та зъ понятями о украиньско рускій народности. За те докоры, які мы читали въ деякихъ дневникахъ на тематъ, що новоименованый митрополитъ, будучи епископомъ въ Станиславовѣ, не хилявъ ся передъ можными свѣта сего, свѣдчили-бъ лише на его користь, а намъ приходитъ ся тѣлько бажати, щобы новый князь церкви зберѣгъ и на дальше таку саму независимость.

Зъ такими бажаньми и надѣями витаемо Высокопреосв. Юліяна зъ его номінаціею.

Чого намъ доконче потреба.

(Дальше.)

Що край нашъ есть рѣльничій та що особливо Русины зъ рѣльництва выключно удержують ся, се знае кождый просвѣченый человѣкъ. Але дуже мало хто зъ нашихъ людей знае о тѣмъ, що рѣльництво нинѣ есть наукою такъ само, якъ кожда инша галузь вѣдомостій людскихъ, та що ведене господарства въ теперѣшныхъ часахъ мусить бути на тій науцѣ оперте, если господарь хоче выйти на ладъ. Минули тотѣ часы, коли для господаря досыть було вмѣти за плугомъ ходити, засѣяти, зѣбрати та и омолотити. Нинѣ господарь мусить умѣти здати собѣ справу зъ кождои своеи чинности та свое господарство уладити и вести пѣсля рахунку и плану, котрый зновъ такъ въ цѣлости якъ и въ складовыхъ частяхъ мусить бути на стѣлько рѣжнородным, о сколько на се вплывае безчисленна рѣжнородность условій агрономічныхъ и обставинъ та чинникѣвъ економічныхъ. А чи такъ у насъ газдуе ся и чи нашій господарь свѣдомій е своихъ вельми труднои задачѣ та чи хоть тысячну часть тои задачѣ они розумѣютъ? Ні! Наше рѣльництво — замѣсть на якихъ-такихъ раціональныхъ пѣдставахъ и засадахъ — оперте есть на блудахъ и хибахъ та й цѣла наша господарка ведена есть на „хибивъ-трафивъ“ або „якъ Бѣгъ дасть“! А рѣльникѣвъ, маючихъ свѣдомость своеи задачѣ и знане рѣчи въ цѣлости господарства, можна почислити на пальцяхъ рукъ. Правда, що мѣжь Русинами найде ся много спеціалістѣвъ въ садовництвѣ, пасѣчництвѣ и огородництвѣ, але то лишь маленькій галузи господарскій, а не господарство, рѣльниче, обіймаюче управу и навожене землѣ, продукцію рослинну, годівлю домашныхъ звѣрятъ та організацію и администрацію цѣлого господарства. Такихъ рѣльникѣвъ мѣжь Русинами нема, хиба кѣлькохъ або кѣлькадесятьохъ въ краю. Ба, до того треба мати фаховій вѣдомости рѣльничій а Русины науки рѣльничій и технічій легковажать, а вѣддаютъ ся ляше наукамъ богословскимъ, правничимъ, філософічнымъ, медичнымъ и т. п. Черезъ те мы потерпѣли двояку втрату: разъ, що много зъ руской интеліґенціи занимае вѣдтакъ становиска занесмій, на котрыхъ она для народу мало, або и зовсѣмъ нѣчого не беруть ся дѣлати, а по друге, що народъ нашъ позбавленый провѣдникѣвъ, иніціяторѣвъ и організаторѣвъ въ найважнѣйшихъ и найжизненѣйшихъ справахъ, якими въ нинѣшныхъ часахъ есть рѣльництво и техніка.

Нѣмцѣ, Чехи, Французы, Англійцѣ и наши були такожь въ критичнѣмъ положеню — и ихъ рѣльництву грозивъ упадокъ черезъ заморску конкуренцію и черезъ несовѣстныхъ спекулянтѣвъ. Але що просвѣта и наука въ тыхъ краяхъ розвинена и обнимае всѣ верстви суспѣльній а тымъ самымъ рѣльникѣвъ, та черезъ умѣлу змѣну господарства и черезъ вѣдповѣдну організацію рѣльникѣвъ не тѣлько зараджено ихъ упадкови, але ще и пѣднесено ихъ станъ економічный, ихъ добробытъ такъ, що тамъ рѣльники на малыхъ посѣлостяхъ — паны, а у насъ нуждарѣ. Тамъ селянинъ заможный, вѣджывляе ся добре, одягае ся порядно, мешкае выгѣдно и приемно — словомъ: жие якъ человѣкъ та уживае сего свѣта, — а нашъ хлѣборобъ темный, убогій, голодный, въ лахмѣтю, въ курнѣй хатѣ — дѣйстно не жие якъ человѣкъ, але мучить ся на сѣмъ „падолѣ плачу“.

Мимо тои величезной рѣжницѣ, яка щодо добробыту заходитъ мѣжь рѣльниками въ нашѣмъ краю а рѣльниками въ краяхъ поступовыхъ, у насъ нѣчого не робить ся, а тамъ рѣльники стараютъ ся всѣми силами присвоювати собѣ и примѣнювати все, що лишь до поправы господарства въ якѣй-будь галузи служить

---

4)

Иванъ бразиліецъ..

Оповѣдане *Т. Бордуляка.*

VI.

Цѣлый день було гамѣрно въ домѣ Ивана Загуменного. Одни гостѣ вѣдходили, другій приходили, кождый хотѣвъ ще разъ побачитись зъ Иваномъ та замѣнити зъ нимъ хочь кѣлька словъ. А пѣдъ вечѣръ зѣбралась така сила народу, що не то въ хатѣ, але навѣть на подвѣрю не долетѣла-бъ голка до землѣ. Вкѣнци заѣхала фѣра запряжена парою баскихъ коней, котру давъ самъ вѣйтъ, щобы вѣдвезти Ивана до зелѣзницѣ, а люде зъ тяжкимъ трудомъ розступили ся на досыть вузкѣмъ подвѣрю.

Наступила зворушаюча хвиля выѣзду, розлуки. Иванова Марина въ мокрыми вѣдъ слезъ лицями и запугана въ кожухъ всѣла перша на фѣру та стала обмощувати и обтулювати свои дѣти, а Иванъ Загуменный ще разъ пѣшовъ межи люде, зѣ всѣми прощавъ ся, однымъ подававъ руку, зъ другими цѣлувавъ ся въ лице. Жѣнки на видъ заплаканои Марины стали собѣ заводити, а дядько Панько вже не плакавъ, а по просту ревѣвъ, якъ мала дитина. Навѣть самому Иванови Загуменному тиснулись до очій сльозы, але вѣнъ запанувавъ надъ собою. Вѣнъ ставъ на фѣрѣ, здѣйнявъ шапку зъ головы и поклонивъ ся на всѣ стороны...

— Люде добрій, приятелѣ, кумы, сусѣды! — закликавъ вѣнъ пѣднесенымъ и дрожачимъ вѣдъ зворушеня голосомъ та потрясаючи шапкою, — будьте здоровѣ! Може я часомъ кого образивъ або скривдивъ, то простѣть менѣ грѣшному!...

— Будьте здоровій! Щасливои вамъ дороги! — загуло въ товпѣ, мовь въ улію...

Вѣйтовъ наймитъ ударивъ конѣ батогомъ и вѣзъ покотивъ ся на передъ, на улицю. Заносилось на довшу слоту, небо було покрыте оловяными хмарами и ставъ росити дрѣбненькій дощикъ мовь крѣзь сито. Було холодно... Однакъ мимо того нѣхто зъ людей не йшовъ до дому, фѣра ѣхала поволи, а цѣла громада проводила Ивана Загуменного, нѣбы якого владыку, надовжь улицями ажь геть за село, на поле... За селомъ ще разъ фѣра зупинилась, Иванъ Загуменный ще разъ ставъ на фѣрѣ и ще разъ изъ шапкою въ руцѣ розклонивъ ся на всѣ боки, заплакана Марина ще разъ оглянулась до своихъ людей... Въ тѣмъ дядько Панько пѣдбѣгъ до фѣры, крикнувъ зъ великого жалю якимсь несамовитымъ голосомъ, потѣмъ впавъ на землю и ставъ вымахувати ногами... Люде въ-остатне загули: Будьте здоровій! щасливои вамъ дороги!... Вѣзникъ сѣпнувъ вожками, свиснувъ батогомъ конятъ надъ ухами и крикнувъ: вйо-о! Конѣ рушили зъ копыта и выходцѣ щезли въ темрявѣ сумерку.

Теперь всѣ, що проводили выходцѣвъ, пустились въ дорогу до дому. Дядька Панька взяло двохъ хлопѣвъ за руки и поставили на ноги, а третій пѣдняесъ шапку, що лежала на земли, и вложивъ дядькови на голову, насунувши ей ажь геть на уха. Дядько Панько въ наслѣдокъ цѣлоденного зворушеня страшенно ослабъ, такъ що двохъ хлопѣвъ мусѣло его провадити за пѣдъ пахи.

По дорозѣ громада нѣ про що бѣльше не говорила, лишь про Ивана Загуменного.

Одни хвалили его за ту смѣливость, особливо тѣ, що купили вѣдъ него поле и уважали се за честь для себе, що прецѣнь и вхъ громада не лишилась позаду другихъ и выслала одну родину до Бразиліи.

— Або то що? — говорили они — Скороходы мають бути горшій вѣдъ другихъ сѣлъ?

Другій, именно тѣ, що мали замѣръ пѣзнѣйше и собѣ пѣйти Ивановымъ слѣдомъ, теперь тѣшили ся въ душѣ, що вѣнъ вже разъ выбравъ ся въ дорогу.

— Най но вѣнъ намъ напише, — говорили они, — та донесе по щирѣй правдѣ, якъ оно тамъ е въ тѣй Бразиліи, тогдѣ мы всѣ дамо драла, що ажь закурить ся...

Особною громадкою йшли сѣльскій пролетарѣ... Тѣ анѣ не хвалили Ивана Загуменного, анѣ не тѣшились по причинѣ его выѣзду; они по просту завидували его долѣ.

— А я все казавъ, що у того Ивана Загуменного штудерна голова, — говоривъ грубымъ басовымъ голосомъ Микола Довгань, высокій, трохи пригорблены хлопище и такій сухій, мовь-бы вѣнъ вѣдъ трохъ днѣвъ нѣчого не ѣвъ, — аякже, штудерна голова! Думавъ, думавъ, ходивъ межи людьми, ходивъ, ажь ось тобѣ взявъ и поѣхавъ...

— А я вамъ кажу, товарищѣ, — пѣдхопивъ Михань Наконечный, присадковатый человѣкъ зъ опухлымъ и дурноватымъ лицемъ и не знать чого погрозивъ при тыхъ словахъ своимъ товаришамъ кулакомъ, — а я вамъ кажу, що вѣнъ гаразд зробивъ. Тамъ вѣнъ тобѣ разъ запануе! Богачъ буде, сто морґѣвъ поля захопить, въ него до того голова! Гей-гей, милый Боже!

— А намъ тутъ либонь судилось загинбати! — закликавъ здѣсно Сидѣръ Нетяга, маленькій, сухенькій человѣчокъ. — Най чортъ возьме таку долю!

— Знаете, хлопцѣ, що я придумавъ? — закликавъ нагло Михань Наконечный. — Я таки не вендженду! [Вѣнъ ставъ и показавъ своимъ товаришамъ рухомъ цѣлого тѣла, якъ вѣнъ не вендить.] Не вендженду, товарищѣ! Возьму и пѣшки пѣду ажь до самого моря, а тамъ, кажуть, перевозять даромъ и годують такожь даромъ...

— Що ты говоришь, дураку? — замѣтивъ на се Микола Довгань. — А жѣнка, а семеро дѣтей, що? Хиба ихъ покинешь? Чи ся сказивъ ся?

— Я не кажу, що покину, але...

И всѣ розсмѣялись голоснымъ реготомъ.

Середъ такихъ и тымъ подѣбныхъ розмовъ пришли всѣ до села; де хто завертавъ де дому, де-хто йшовъ дальше.

Тій, що вели за-пѣдъ пахи дядька Панька, хотѣли завернути въ бѣчну уличку, тамъ де стояла его хатина.

Але старый тому спротививъ ся.

— Нѣ, онъ тамъ ведѣть мене, голубчики! — промовивъ вѣнъ жалѣснымъ голосомъ и показавъ рукою на коршму.

— Добре, дядьку! — закликали проводарѣ, — ходѣмъ до коршмы, вы тамъ дядьку вѣдпѣчнете, наберете силы.

Того вечера було въ коршмѣ людей бѣльше, якъ звычайно, бо всѣ мусѣли поговорити ще разъ про ту велику новину, яка зайшла въ нихъ громадѣ, то есть про выѣздъ Ивана Загуменного.

Дядька Панька посадили за столомъ и стали потѣшати. Але дядько замѣсть розвеселити ся, еще бѣльше засмутивъ ся, звѣсивъ голову на груди и плакавъ...

— Нема вже въ мене родины, — пентарявъ вѣнъ все ту саму пѣсню, — самъ я одень на свѣтѣ, якъ палець, нема до кого прихилити ся старому...

— Не сумуйте, дядьку! — промовивъ до него оденъ человѣкъ. — Иванови тамъ буде добре, а що-до родины, то вы тымъ не журѣть ся... Ось мы всѣ ваша родина! Гей, Мошку, дай но дядькови пѣвквартирокъ! Напийте ся, дядьку, зъ моихъ рукъ!

Дядько выпивъ и тяжко зѣтхнувъ.

— Або то я горшій вѣдъ тебе? — закликавъ другій человѣкъ. — Напийте ся, дядьку, ще я зъ моихъ рукъ. Мы всѣ ваша родина!

Взагалѣ того вечера всѣ старали ся потѣшити дядька Панька и оденъ напередъ другого частували его на потѣху. А дядько не вѣдказувавъ ся, лишь пивъ зъ горя до послѣднои краплѣ и вкѣнци прийшло до того, що его не можна було навѣть за-пѣдъ пахи запровадити до дому, але треба було нести за голову и за ноги...

(Дальше буде.)

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксамиту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, уляца Руска ч. 1.
484 21—60

може. Кôлько тамъ рôльничихъ шкôлъ высшихъ, середныхъ и низшихъ! кôлько по громадахъ зимовыхъ курсôвъ рôльничихъ, для дорослои молодежи и для старшихъ, та спеціяльныхъ шкôлъ для поодинокихъ галузей господарскихъ! кôлько вандрôвныхъ учителêвъ господарства та инструкторôвъ до спеціяльныхъ его галузей! Крôмъ того Нêмцê, Французы, Англійцê и т. д. мають літературу рôльничу такъ богату, якои мы загаломъ ще не маемъ, а часописи господарскій мають десятки тысячêвъ предплатникôвъ, въ наслêдокъ чого въ тыхъ краяхъ майже въ кождôй хатê селяньскôй, єли не двê три, то бодай одна часопись господарска находить ся. По надъ тê способы ширенія фаховыхъ вêдомостій мêжь рôльниками въ тыхъ краяхъ — якъ живымъ словомъ такъ и письмомъ, истнуê тамъ сильна и стисла орґанізація, маюча на цêли берегти интересы тамошнього рôльництва. Въ наслêдокъ того въ кождôй провінціи истнуе товариство обôймаюче цêлôсть господарску, а кромê того поодинокій его галузи, якъ: огородництво, садôвництво, пасічництво, молочництво, управу хмелю, винограду, годôвлю коней, худобы рогатои, свиней, овець, дробу домашнього, крôликôвъ, рыбацтво и т. д.

А у насъ — въ краю — де населене тôлько изъ землê жие и зъ неи удержуе ся, доси о орґанізациі рôльникôвъ и не подумано, а на поли літературнôмъ и взагалê научнôмъ въ напрямê рôльничимъ зроблено такъ мало, що сего нема що и въ рахунокъ брати.

Въ Галичинê є вправдê польскê школы рôльничê, польскій учитель вандрôвний и польскій товариства господарскê, але се не наше а чуже, тожъ ми зъ того всего нічого мати, а навêть надятись не можемо.

(Дальше буде.)

Справы парляментарнê.

Нинê мае розпочати ся обструкція такожъ въ угодовôй комісіи. Тая подобна обструкція, въ повнôй палатê и въ комісіи, мусить прискорити остаточну кріау. Sonn u. Montags-Ztg. доносить, що обструкція въ угодовôй комісіи не буде мати такихъ розмêрôвъ якъ обструкція въ повнôй палатê, але на всякій случай опознить парляментарнê працê. Нêхто не знае, що принесуть найблизшій днê. Лишь одно майже певне, що палата, що небудь бы мало зъ нею стати ся, ще въ тôй сесіи ухвалить вôдкинений палатою панôвъ законъ о пôдвышеню платинъ державнои служби. Сей законъ уважають всê сторонництва за конечный и тому опозиція застановить обструкцію на часъ ухваленя того закона. — Поголоски о непорозумênю правительства зъ границею, мають бути неоправданй — такъ бодай доносять польскій и чеcкій дневники.

На засêданю выконуючои комісіи правицê голева славяньско-христіяньского союза п. Булатъ предложивъ слêдуючій постулаты клюбу: 1) Клюбъ домагае ся докладнои заявы правительства въ справê его акціи на будучность; союзъ противить ся вôдроченю або замкненю рады державнои, бо въ ерê §. 14-ого при теперешнôмъ складê правительства репрезентованй союзомъ народы не можуть надятись нê рôвноуправненя нê охороны народности нê рôвнаю въ Матейкомъ — выводжу лишь консеквенцію)

Не анатемізую п. Труша за его понимане краевиду, але не є оно альфою и омегою въ пониманю и мальованю краевидôвъ. Не всê можуть и мусять бути „сентіментальными“ въ краевидê, що впрочôмъ не є и такъ нове, якъ каже п. Трушь. И если историчне и релігійне маляретво є — по словамъ критика — вже анахронізмомъ, то се належалось бы и сентіментальному краевидови.

Перейдêмъ однакъ до образôвъ Скрутка и академій взагалê. П. Трушь знае академію монахôвску зъ приватнои школы въ Монаховê, въ котрôй якійсь часъ учивъ ся. Хто высказуе ся такъ рêшучо и певно про вартость школъ маляреких [се-бъ то закладôвъ, а не напрямôвъ а навêть и напрямôвъ] повиненъ бы въ кождôй зъ нихъ бути и самъ розслêдити ихъ хибы и прикметы. Цêкаво буде бы знати, кôлько тыхъ академій „въ Европê“ завдячуе критикъ (бо сего зъ его фейлетонôвъ не можна дôзнати ся), що такъ рêшучо признае першенство — школê краковскôй. Може мае для нея якій „сентіментъ“ тому, що самъ въ нêй учивъ ся, хоть тôй самôй школê зъ 1880 рр. вôдказуе всякои вартости тому, що ея адепты „навêть мало розправляли про модній напрямы, або й мало про нихъ знали“; засуджуе вêденьску академію такъ само и зъ тыхъ самыхъ причинъ (хочь можу впевнити критика, що такъ але не було); осуджуе и монахôвску академію (а знаю, що и ту приватну школу, въ котрôй самъ учивъ ся). А прецêнь Монахôвъ мусêвъ щось дати Скруткови, если вôнъ змôгъ выконати студіюмъ старушки — „котре пригадуе навêть Рембрандта“ [288 ч. „Дêла“ III]. Про инші академіи не споминае окремо (хоть може ихъ и знае) а называе краковску школу лêпшою, якъ вêденьска, монахôвска, париска и англійскій, и уважае ся „одною зъ найліберальнêйшихъ а найпоступовêйшихъ въ Европê“. Не знаю западго докладно, о скôлько она поступова и ліберальна — [впрочôмъ малярови церковному, „вôдбитому вôдъ цивілізаційныхъ центрôвъ, хоть-бы галицкихъ“, нê въ вôдки се и знати] — але не мотивуе сего нічимъ бôльше, якъ знаменитыми професорами (чому ваги вôдказати не можна!) и розправами про модній напрямы... Зъ сего всего просвічуе ось яка гадка: хто не прилягъ до модныхъ напрямôвъ, якъ п. Трушъ, и не учивъ ся въ поступовôй и ліберальнôй школê, сей не годенъ нічь путнього сотворити и сей нехай не малюе нічь — окрôмъ образôвъ церковныхъ, котрі безъ артизму можуть обôйти ся. Чи се справедливо, не скажу.

Але вернêмъ до Скрутковыхъ образôвъ, про котрі [въ 288 ч. „Дêла“] говорить ся: „Зъ тыхъ образôвъ можна заключати, що А. Скрутокъ мусêвъ тамъ бути однымъ зъ найлêпшихъ ученикôвъ, однакъ що вôнъ по скôнченю академічныхъ курсôвъ намалювавъ, выйшло дуже слабенько“. — Се рôвно-жь смêла увага, а дасть ся при тôмъ запримêтити то, що при академіяхъ, а именно: чи знае п. Трушъ то всьо, що Скрутокъ по укôнченю академічныхъ курсôвъ намалювавъ? Обмежаючи ся лишь на се дискретне питане, пригадаю критикови его власнй слова [245 ч. „Дêла“], де каже: „Тутъ прошу пана автора затямити засаду: хто порôвнуе два предметы, повиненъ знати або бачити не одинъ, але оба“ — зъ тою хиба змêною, що п. Трушъ другого предмету цêлого не бачивъ, хоть цêлый осуджуе.

А вже вельми дотепно справивъ ся критикъ зъ Устіяновичемъ [288 ч. „Дêла“]: „Корнило Устіяновичъ прислалъ пять образôвъ церковныхъ. Зъ артистичного боку интересні були „Шевченко на засланю“ и „Скитъ манявскій“ [*церковній образы??*]. А прецêнь не можна було поминати и декотрыхъ церковныхъ образôвъ, не тому, що Устіяновичъ є Устіяновичемъ, але тому, що и зъ тыхъ образôвъ можна було выснувати критичній консеквенціи (потрêбній для нашои публики), бо стоять они въ звязи такъ въ „Шевченкомъ на засланю“, якъ и въ „Скитомъ маняскимъ“.

П. Трушъ призначивъ менê дуже богато мêсця въ своêй критицê. Виджу потребу высказати свои погляды на маляретво церковне передовсêмъ и вôдповêсти кôлька слôвъ дотычно краевидôвъ — на чôмъ и мои увагы до критики п. Труша закôнчать ся.

(Дальше буде).

Ю. Панькевичъ.

Переглядъ політичный.

О компромісовыхъ переговорахъ угорского правительства зъ опозиціею доносять, що услôвя опозиціи идуть до якъ найкрайнêйшихъ границь Цлова „нêбесть суверенитетъ“ границê не смêе бути нарушена. Евентуальній договоры зъ границею можуть бути лишь до 1900 року заключуваній въ дотеперешнôй формê. Опозиція выразно заявила, що для уможливленя угоды зробила вже якъ найдальшê концесіи можливй на пôдставê истнуючихъ правъ. Опозиція зъ особлившимъ натискомъ звертае увагу на се, що ей услôвя не можуть розбрвати истнуючои звязи мêжь обома половинами монархіи. Зъ другого боку опозиція домагае ся безпроволочного уступленя Банфіого, заявляючи, що остаточне заключене компромісу можливе лише въ наслêдникомъ теперешнього президента міністрôвъ, котрому навêть провізорію завотують. Автентичній вêдомости о фазахъ переговорôвъ опозиціи зъ правительствомъ мають бути оголошеній доперва въ слêдуючôмъ тыждни. Опозиційній послы угорскій пробуваючій у Вêдни заявляють, що мимо песимістичныхъ поголосокъ, компромісъ буде заключенъ. Опозиція певна, що выторгуе ще деякій уступки и тому лишь горюжить ся.

— —

Въ середныхъ и полуднёвыхъ губерніяхъ Россіи запанувавъ бувъ въ осени минувшого року страшный голодъ мêжь селяньскимъ населенемъ мимо того, що тамъ земля дуже плодовита и родить лêпше якъ въ котрôй небудь нашôй околици Россіи. Правительство въ-разу придавлювало вêсти о тôмъ фактê, аж въ кôнци дôйшло до того, що справою занявъ ся самъ царь, и выславъ до згаданыхъ губерній двохъ мужêвъ довêря съ припорученемъ, щобы розслêдили справу на мêсци. Говорено о удêленю значныхъ сумъ товариству червоного хреста на ратованя голодныхъ, бо до правительственныхъ орґанôвъ само правительство не мало довêря. Доперва теперь, зъ справозданя, яке міністеръ фінансôвъ предложивъ цареви, показуе ся, якій страшній були розмêры голодового нещастя. Царь казавъ се справоздане оголосити друкомъ. Зъ того справозданя довêдуемо ся, що державный скарбъ выдавъ на ратоване голодныхъ 35 міліонôвъ рублêвъ. Причину матеріяльного упадку россійского селяньства міністеръ добачуе въ темнотê и браку правной опêки. Лише шкôлы освêты мêжь селяньствомъ и признане ему певныхъ правъ, зможе вырвати его зъ нужды и усунути економічну кріау. Справоздане кôнчить ся увагою: „Теперь, коли вже выконано засады увласновôльнення селянъ, надходить нагода выповнити передану нашôй генерациі задачу, задачу рêшучого управильненя соціяльного и економічного положеня селяньства“. Міністеръ надêе ся, що царь вспаннть ся працею надъ добромъ цêлого россійского народу. — Россійскій дневники выказують надêю, що проекты міністра будуть початкомъ новои еры у внутрешнôмъ розвою Россіи.

— —

Въ французскôй палатê послôвъ соціялістъ Бретонъ внêсъ интерпеляцію въ справê дипльоматичного dossier вôдносячого ся до Дрейфуса. Міністеръ Декласъ заявивъ, що цêлый тайный dossier казавъ передати касаційному трибуналови. Міністеръ заручивъ, що въ тôмъ dossier не находить ся нêякій листъ писаный Дрейфусомъ до котрого небудь въ заграничныхъ монархôвъ. Що до листу, писаного нêбы то панючимъ чужои держави до Дрейфуса, то тяжко нêрити въ автентичность такого документу. Мелинъ заявивъ що анê вôнъ, анê котрый небудь зъ членôвъ его кабінету не знавъ нічо о фальшôванцтвахъ, якихъ мавъ допустити ся Анрі.

— —

Вызначній провôдники альбаньскихъ племенъ постановили справу альбаньскои нації, котра въ бôльшôй части выznая магомеданьску вêру и вôдъ кôлькохъ столêтъ боронила престолъ и державу султана, вôддêлати вôдъ справы христіяньского населеня Македоніи и самостôйно працювати для культурныхъ и національныхъ интересôвъ згаданыхъ племенъ. Провôдники скликали до Ипекъ великій вôрь представителêвъ Альбанцêвъ зъ усêхъ замешкалыхъ ними вілаетôвъ европейскои Турціи, щобы нарадити ся надъ средствами и дорогами осягненя своихъ цêлей. Нарады будуть нині и вôдбудуть ся въ присутности валіого зъ Косова.

— —

На Самоаньскихъ островахъ выбухли зъ нагоды выбору короля поважній заburenя. Найвысшій самоаньскій судъ не затвердивъ доконаного выбору Матасы и проклямувавъ королемъ малолêтного Тану. Сторонництво Матасы утворило провізоричне правительство, а Тана зъ судьями усадовили ся на англійскôмъ кораблі. Три консулê узнали провізоричне правительство, противъ котрого выступивъ американьскій консуль. Справа не буде мати нои жинêйшого значеня. Всê три интересованй державы, т. в. Нêмеччина, Англія и Америка рêшили передовсêмъ цêлу справу розслêдити, чи и о скôлько провинилися тутъ поодинокій урядники.

Зъ Перемыского пашалака.

На засêданю краевого сойму дня 27 грудня 1898 поставивъ посолъ Понаковскій до ц. к. комісаря правительственного ось-таку интерпеляцію: Ще въ интерпеляціи зъ 1897/8 року пôдавъ я, що Янъ Гліньскій, вôйтъ Вышатичъ, повêта перемыского, ошукавъ комісію есентурункову и що ошукавъ державный скарбъ; нинê факты тê урядово стверджей.

Ц. к. староство перемыске по переведеню дох дженъ справдило, що вôйтъ Янъ Гліньскій на фальшивыхъ пôдставахъ выреклямувавъ вôдъ служби вôйсковои Михайла Обшарного, свого теперешнього зята. Обманьство се доведено протокольрно въ староствê и на пôдставê того покликало староство Михайла Обшарного до три-лêтнои служби вôйсковои. То стало ся ще въ липни 1898 р., а мимо того ц. к. староство перемыске не суспендувало вôйта Яна Гліньского.

Доказано такожъ протокольрно въ ц. к. староствê, и справдивъ се ц. к. жандармъ делеґованый до Вышатичъ, що Янъ Гліньскій ошукавъ скарбъ державный, кажучи собê безпôдставно заплатити за мнимую шкоду, именно за плôтъ, котрого не було, вôдъ комісіи оцênковои, коли тота выплачувала въ 1897 роцê вынадгороды за ушкожденя починень пôдчасъ маневрôвъ цêсарскихъ въ р. 1896 Ц. к. староство о обохъ сихъ обманьствахъ анê не повêдомило ц. к. прокураторію, анê виновника вôдъ урядованя не усунуло.

Противно — цêле дальше поведене ц. к. староства свêдчить, що всêми силами старае ся того, выроками судовыми напятнованого клеветника и пяницю при урядованю задержати. Именно ще въ маю 1898 р. вôдбували ся выборы громадскій въ селê Вышатичахъ на пôдставê пофальшованыхъ чеснымъ начальникомъ Яномъ Гліньскимъ листъ выборчихъ. Противъ тыхъ выборôвъ внесено сейчасъ протестъ до ц. к. намêстництва, але дотеперь за нихъ анê слыху, анê дыху! Ту крокъ въ крокъ в таке саме поступоване ц. к. староства, якъ при протестахъ въ Торкахъ, Поздячи, Рожубовичахъ — що завсêгды, коли ходить о протестъ противъ любои ц. к. староству партіи въ селê, то его залагоджуесь по тихо, сторонничо, покликуючи не наведеныхъ, а добре перебранныхъ свêдкôвъ. Вкôнци незвы-

чайно проволїкаючою роботою въ полагодженю протестбвъ ц. к. староство все умѣе зморудувати мешканцѣвъ и вбдобрати имъ надѣю, чи взагалѣ що поможе шукати въ высшихъ инстанціяхъ обороны противъ навки, що нищатъ село, коли она е протегована ц. к. староствомъ.

Позанкъ громадяне села Вышатичъ зо справедливыма скаргами на вбйта удавались уже до всѣхъ инстанцій и ц. к. правительству справки сего чоловѣка не можуть бути не знанй, то пбдписачй запытують:

Чи ц. к. правительство схоче дати сатисфакцію покривдженому праву и громадянамъ и засуспендуе вбйта Яна Гліньского въ урядованю, а справки его вбддасть ц. к. прокураторіи?

Стефанъ Новаковскій и товариші.

Дивна рѣчь — я справдѣ чудувати ся треба, якъ можуть дотычнй власти стблькй часы терпѣти и удержувати господарку такого Гліньского въ Вышатичахъ! Нехай бы бодай пояснили: чиѣ то интересы вымагають сей великои ихъ жертвы! Бо що держати такого чоловѣка на урядѣ начальника — то жертва, дорого окуплювана повагою властій, о тбмъ не може бута й найменшого сумнѣву. Длятого треба дождидать въ великою цѣкавостію: щб на повышу интерпеляцію вбдповѣсть правительственный комісарь въ соймѣ, — сли до того часу Гліньскій дальше буде начальникувати въ Вышатичахъ...

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи!**

— **Сегорбчна зима** така мягка, якъ се вже давно-давно у насъ не бувало. Вчера, въ недѣлю, т. в. 22 сѣчня по нов му стилю малісьмо погоду такъ ясну и лагбдну, якъ-бы се була днина не зимова, а дѣйстно весняна. То тежъ тепло въ полудне тутъ и тамъ пробудило зъ просони зимового мухи, котрѣ яли показувати ся на дворѣ. И такъ примѣромъ на розѣ улицѣ Курковои, де прилѣпляють плякати, бачили-сьмо о 1 годинѣ зъ полудня лѣтаючу *бурчимуху плюю* (Calliphora vomitoria), отту велику муху о кадовбѣ синбмъ, лосячбмъ, що то такъ часто въ теплѣйшбй порѣ влѣтує до нашихъ кбмнатъ зъ голоснымъ бурченямъ и шукаючи опять вылету нагально ударяе головою о шибы вбконъ. Вправдѣ загадана бурчиму а лѣтала тихо и перозгбнно, але все-таки порушалась досыть живко и вмко. Коло другои годины переходили-сьмо знова коло рога спбмненои улицѣ, де-сьмо помѣтили такожъ кблька звычайныхъ мухъ домовыхъ поволи лѣтаючихъ або лазячихъ по розлѣпленыхъ на розѣ плякатахъ. Мухи лѣтаючй на улицяхъ Львова 22-ого сѣчня — се дѣйстно случай гбдный запотованя. — *И. В.*

Вбдъ Зборова пишуть намъ: Вертають ся намъ „старй часы", коли вже въ мясницѣ починала ся весна: Такъ бодай орѣкъ нинѣ мбй Иванъ, придивляючи ся зб мною *цѣлому рояви комарѣвъ* [горбачѣвъ] о 5 годинѣ вечеромъ лѣтаючихъ поло мови стрѣхи, а вбдтакъ обпавшихъ нашй головы. По хорошбмъ дни минѣшнбмъ стопилось богато снѣгу и леду, консеквентно повиненъ бути бодай приморозокъ, а тутъ тобѣ около головы грають горбачѣ якъ при кбнци мая! Може справдѣ „старй часы" вертають? А що-жь такъ буде зъ нами, коли мы до нихъ не привыкли? А може природа заразилась вбдъ австрійскои политики та зачинае на выворбтъ?..

— Дня 2 н. ст. лютого с. р. вбдбудутся **загальнй зборы філіи „Просвѣты" въ Бобрцѣ** зъ такою програмою: 1) О 9 годинѣ служба Божа въ парохіяльнбй церквѣ. 2) О 11 годинѣ зборы въ стражници: а) справоздане выдѣлу, б) референтъ економічный д ра Андроника Могильницкого зъ Рогатина, в) выборъ нового выдѣлу, г) внесеня членбвъ. На зборы запрашаемо всѣхъ Русинбвъ повѣта бобрецкого. — *Выдѣлъ.*

— **Товариство „Руска мѣщаньска читальня въ Долинѣ"** устроюе дня 5 лютого с. р. въ сали п. Дудзиньского Вечерокъ зъ танцями. [Представителъ комітету: о. Іосифъ Лопатиньскій, Стефанъ Кардашъ, Мих. ксевичъ, Иванъ Грабовеньскій.] Вступъ [лише за оказаймъ запрошеня] вбдъ особы 1 злр., вбдъ роданы въ трехъ особъ 1·50 злр Початокъ о годинѣ 7½. Стрбй святочный. Дохбдъ призначеный на будову власного дому. Ласкавй жертвы приймае скарбникъ Левъ Ватвицкій, секретарь Магістрату въ Долинѣ.

— **Бережаньскій Русины** рѣшили святкувати *сотй роковины обновленя руской літературы* дня 7 лютого с. р. Въ полудне вбдбуде ся въ театральнбй сали безплатный популярный вбдчитъ про значѣня хвилѣ, а вечеромъ концертъ, зъ прольогомъ и аматорскимъ представленямъ „Наталки Полтавки". По концертѣ комерсъ. Запросины розсылають ся. Зголошеня на комерсъ заздалегбдь треба присылати на адресу выдѣлу „Бережаньского Бояна".

— **Запросины на вечерокъ** зъ танцями на дохбдъ **„Руской Бурсы"** въ Бережанахъ вже розбеланй. Хто не одержавъ, звольнть зголосити ся при касѣ. Буде то першій вечерокъ сихъ мясниць въ Бережанахъ, тожь сподѣвати ся, що удасть ся величаво.

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Спбльне засѣдане секцій историчнои и філольогічнои вбдбуде ся дня 25 н. ст. с. м. [въ середу] о 5 годинѣ вечеромъ въ бібліотецѣ товариства [ул. Чернецкого ч. 26, перша брама].

— **Вбдъ выдѣлу філіи „Просвѣты" въ Товмачи** дбстаемо отсю оповѣстку: Зъ причинъ вбдъ выдѣлу независимыхъ заповѣджено на **день 2-ого лютого** вѣче въ Отинію вбдложено на пбзнѣйше. Выдѣлъ приготовляе на день вѣча також аматорске представленя, котре може лишь пбзнѣйше вбдбути ся. Всѣ вашй руский часопись просимо о повторене сей оповѣстки. — *Выдѣлъ.*

— **Вечерницѣ** зъ танцями, заповѣджени товариствомъ „Основою" на день 21. с. м. въ комнатахъ „Руской Бесѣды", вышли вбдъ кождымъ взглядомъ добре. Дякуючи ласкавбй спбвучасти „Клюбу Русинокъ", а передовсѣмъ п. Шухевичевбй, п. Озаркевичевбй и п. Олеськонбй за те, що ласкаво занялись буфетомъ [скажемо такъ въ клямрѣ, що вбдповѣдно до другихъ буфетбвъ цѣны були досыть низькй] — вечерницямъ симъ не бракувало нѣ ѣды нѣ напою до покрѣплення при танцяхъ. Що правда, пазночокъ нашихъ було може трохи за мало вбдповѣдно до числа мужчинъ, але правду сказавши — ббльше паръ танцюючихъ не було бы помѣстило ся. Забава йшла у великбмъ порядку ажь до рана, бо до 4-ои годины. Всѣ гостѣ выйшли зъ тымъ переконанемъ, що наша молодѣжь політехнічна також живе и потрафить уряджувати забавы незгбрше вбдъ „Громадянъ". Чули мы на вечерницяхъ дуже часто вбдъ пань, що такои забавы хотѣли бы ще дочекатись, та пытали декотрыхъ „Основянъ", чи не вбдбула бы ся ще подббна друга забава. У вбдповѣдь на се спѣшу повѣдомити нашь красовый полъ, що зъ жерелъ авгентичныхъ знаемо, що другй вечерницѣ „Основянъ" мають вбдбутись на другу суботу 4 ого лютого. Если бы се було правдою, о чбмъ не сумнѣваемо ся, то мали бы мы знова другу приемну и миду забаву. Славно „Основянамъ"! Най буде — якъ они кажуть — „горою техніка"! — *Гбсть.*

— **Загальнй зборы Руского товариства педагогічного у Львовѣ** вбдбудуть ся дня 11 н. ст. лютого 1899 рано въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) о год. 9 бй рано Богослуженя въ Успеньскбй церкви; 2) о год. 10-бй отвореня зборбвъ въ сали VI. клясы академічнои [руской] гімназіи; 3) справоздане выдѣлу и справоздання філій; 4) справа змѣны статутбвъ; 5) выборъ нового выдѣлу и комісія контрольчои; 6) внесеня членбвъ. — *Едв. Харкевичъ* голова, *М. Пачовскій* секретарь.

— **Причинокъ до исторіи уніи.** Передъ кблькома днями вбдбула ся въ бережаньскбмъ судѣ цѣкава розправа. Латинньскій священникъ зъ Фирлѣева кс. М. бувъ у мѣсцевбй школѣ на катихизація и научавъ розумѣе ся христіяньскои любови ближнього. По скбнченбй наукѣ кс. М. вбдбйшовъ до дому а дѣти пращали его словами: „Niech będzie pochwalony". Та одинъ небачный хлопчикъ на свое нещасте важнивъ ся промовити: „Слава Ісусу Христу!" Тогдѣ розъярены научитель христіяньскои любови завернувъ ся вбдъ порога, вхопивъ хлопця и почавъ его катувати. Справа опинила ся въ судѣ и судья засудивъ ксьондза М. на два днѣ арешту або на 10 зр. гривны. Та кс. М. бувъ на стбльки... смѣлый, що заголосивъ вбдклнкъ до бережаньского окружного суду. Бережаньскій судъ потвердивъ засудъ першои инстанціи. Отъ вамъ примѣръ, до чого доводить повінізмъ та загорѣлый фанатизмъ релігійный! Видно, що стара традиційна система ширеня польскои культуры на Руси занадто перейшла въ кровъ и кбсть польскихъ культуртрегербвъ. Того рода панове нѣякъ не хотять ся згодитись на поступъ свѣта и людскости, а поводять ся такъ, якъ бы жили за часбвъ инквізиціи або за панованя неббщки Польщѣ. А „коецюлки" ростуть якъ по дощи грибы!..

— **Зъ Коломыѣ.** Заходомъ товариства „Родина" въ Коломыи вбдбуде ся дня 9 лютого с. р. *вечерокъ зъ танцями* въ сали Касы ощадности. Запрошеня вже розсылають ся. Вступъ вбдъ особы 3 корони, на галерію 2 корони.

— **Літературнй сходины** вбдбудуть ся въ середу о годинѣ 7½ въ комнатахъ „Руской Бесѣды". Ів. Франко и Маковей будуть мити короткй вбдчины.

— **Выс. ц. к. Рада шкбльна краєва** рѣшеньмъ зъ д. 4 сѣчня 1899 ч. 33.099 (ex 1898) апробовала до ужитку шкблъ середныхъ книжку: „Мінеральогія на низші кляси шкіл середних, учебник А. М. Іомницкого переложив і подекуди доповнив *Иван Верхратский*. Видане друге. Ціна примірника оправленого в полотно 70 ц. в. а. або 1 кор. 40 г. У Львові 1898".

— **П. Александеръ Мишуга** выступить завтра [вб второкъ] другій разъ сего сезону оперового въ львбвскбмъ театрѣ польскбмъ въ операх Монюшка „Страшный дворъ". Въ суботу выступивъ п. Мишуга яко Альфредъ въ операх „Травіята" и збиравъ заслужений лавры.

— **Галицка каса щаднича у Львовѣ** все ще въ облозѣ, хочь нинѣ уже въ меншбй. Не помогли втихомиреваня — бѣднѣйшй вкладники, зъ мѣста и зъ околицѣ, жиды и христіяне спѣшать по грошѣ мовь на Іордань по воду. Натовпъ величезный, урядники выплачують грошѣ вбдъ годины 9 ои рано до 9-ои въ ночи. Денно выплачуе каса около пбвъ міліона. [Кажуть, що австро-угорскій банкъ давъ на се касѣ пбвтора міліона]. Дирекція хоче выплатою переконати невѣрныхъ „Томбвъ" щ каса не „банкротуе".

— **Зъ Белза** просять насъ оповѣстити, що тамъ вбдбуде ся дня 2 н. ст. лютого о год. 1 пополудни въ магістратскбй сали „надпорядочне генеральне собраніе" членбвъ сокальскои філіи общества Качковского. Передъ тымъ о 9 год. рано буде богослуженя на порядку дневнбмъ стоить обговорене справы выставы господарско-отн графічнои у Львовѣ и справы 25 лѣтнього ювілею истнованя общества.

— **Въ Станиславовѣ** вчера зъ полудня розбграла ся на улицяхъ Голуховскихъ кровава драма. Поручникъ 8 ого полку уланбвъ Зальцманъ, зять генерала Кравса, рубнувъ три и палашемъ прохожого капраля обороны краєвого, закинувши ему несубординацію. Станъ раненого е грозный.

— **Орґанізація жидбвскихъ шкблъ им. бар. Гірша.** Жена помершого бар. Гірша вложила 1,250 000 зр. на розширене фундацій Гірша и на основане новыхъ шкблъ для дѣвчатъ: именно мае бути заснованыхъ 25 шкблъ господарства для дорослыхъ дѣвчатъ въ провінціяльныхъ галицкихъ мѣстахъ. Одна така школа е вже въ Станиславовѣ поббчь школы для хлопцѣвъ. До теперь основано 50 шкблъ для хлопцѣвъ, а занятыхъ въ нихъ е 300 учителѣвъ жидбвъ, а лишь 2 христіяне. Дня 30 с. м. вбдбуде ся зѣздъ учителѣвъ Гіршовыхъ шкблъ въ Коломыѣ, де будуть вестись наради надъ розширеньмъ фундаційныхъ шкблъ и надъ заведеньмъ вечѣрнои науки для ремѣсникбвъ. Оттакъ зорґанізованй жиды въ шкбльництвѣ завдяки фундацій бар. Гірша!

— **Въ кліматичнбй мѣсцевости** Біяріцъ въ Франціи померъ на недугу серця дня 21 с. м. въ 62 роцѣ житя ґр. **Стефанъ Замойскій** властитель Высоцка въ повѣтѣ ярославскбмъ, членъ палаты панбвъ и посолъ соймовый зъ курій ббльшои посѣлости повѣту перемыского. Въ соймѣ належавъ вбнъ до сторонництва краковскихъ станьчикбвъ. Бувъ однымъ зъ основателѣвъ и превесомъ товариства офіціялістбвъ.

— **Убійство и самоубійство.** Зъ Черновець доносять таку пригоду: Передъ кблькома днями праѣхавъ туда изъ Станиславова заступникъ офіцера Николай Томоругъ [родомъ Буковинець] въ товариствѣ своеи любовницѣ Камілѣ Розенкранцъ, дочки почтово урядника зъ Вѣдня, и замешкали разомъ въ готели Russie. Дня 20 с. м. рано Томоругъ застрѣливъ Камілю, а другимъ стрѣломъ позбавивъ и себе жатя. За причину подавъ Томоругъ въ полишенбй картцѣ невылѣчиму недугу, однакъ мусѣло бути щось инше, бо оглядавшѣлѣкарскій выказали, що обое були здоромы.

— **Пяный адвокатъ.** „Тифлискій Листокъ" подае таку незвычайно цѣкаву вѣстку: Карный департаментъ тамошнои судовои палаты мусѣвъ недавно вбдрочити розправу о убійство, зъ тои причины, що адвокатъ К. прибувъ на засѣдане цѣлкомъ пяный. Розумѣе ся сему оборонцеви выточено дисциплінарне слѣдство.

— **Зъ Нового Санча пишуть намъ:** Пбдъ проводомъ Вч. о. Николая Пбдгорецкого, пароха въ Iersey City въ Америцѣ, заснувався тамъ для справы ново-сандецкои руской Бурсы мѣсцевый комітетъ въ котрбмъ вбдзначали ся ревностію и бескорыстовнымъ трудомъ Во. Діонисій Голодъ, секретарь Руского народного Союза, членъ комітету шкбльного, рады церковнои, читальнѣ руской, касіеръ дѣвочого братства св. Ольги, найдѣяльнѣйшій и найббльше просвѣченый парохіянинъ, родомъ зъ Луга повѣту горлицкого, и Исидоръ Кадубецъ, рбвно-жь просвѣченый и письменный парохіянинъ, горячій патріотъ руській, родомъ зъ Тарнавы сбльнои повѣту сяноцкого — котрй оба ходили вбдъ хаты до хаты разомъ зб своимъ отцемъ духовнымъ и набзбрали въ Джерзі Сіті на руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи прекрасну квоту 128 зр. 95 кр. а. в. Выдѣлъ товариства „Руска Бурса" въ Новбмъ-Санчи уважая за свбй святый обовязокъ зложити приязднo горячу подяку Впр. о. Ник. Пбдгорецкому, щирому патріотови руському, яко иніціяторови и провбдникови комітету, а також за признане нашихъ подвигбвъ, коли пише въ своѣмъ листѣ, що Выдѣлъ Руской Бурсы въ Новбмъ Санчи „вырѣкши ся всякои партійности выбравъ собѣ за задачу лише народне образоване бѣдной молодежи руской". Неменше щиру складаемо подяку Вп. Діонисію Голоду и Исидору Кадубцеви, котрй оставивши свою рбдню и вбтчину, працюючи въ потѣ чола на хлѣбъ насущный, посвячують свои силы для добра и просвѣты своихъ братбвъ, запрацьованымъ грошемъ пбдпомагають свою рбдню, ставши со сватилами мѣжь своими рояками въ новбй земли не забувають на своихъ братбвъ въ старбмъ краю, но спѣшать зъ датками на молоду институцію, що поклала собѣ за задачу: просвѣщати убогу молодѣжь сѣльску — лемковску! Честь Вамъ Впр. отче! честь патріотамъ Діонисію Голоду и Исидору Кадубцеви! Також щира подяка всѣмъ Вп. Дателямъ, котрй причинили ся датками до сеи коляды для нашои молодежи! Вы всѣ, Вп. Патріоты, додали намъ духа до дальшои працѣ для добра нашого позабутого корѣнно-руского народу на окраинахъ Руси, и мы переконѣчени, що нашй заходы выдадуть най корыстнѣйшй плоды, скоро всѣ Вч. отцѣ въ новбй земли такъ щиро займуть ся нашою справою, якъ Вч. о. Пбдгорецкій, скоро знайдуть ся такій братя Патріоты мѣжь ихъ парохіянами, якъ Діон. Голодъ и Ис. Кадубецъ, и скоро кожда парохія выдасть 120 парохіянъ, котрй такъ охотно поспѣшать зб своими жертвами. Спаси Ббгъ за щедрй датки! — За Выдѣлъ товариства: *П. Лѣщинскій* предсѣдатель, *І. Черкавскій* заступникъ предсѣдателя и секретарь, *В. Яворскій* касіеръ.

— **Дрббнй вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернувъ зъ Грамалова до Львова. — Гр. Каз. Бадені, переѣхавшись до Швайцарій вернувъ до Львова. — Въ Петербурзѣ померъ генералъ Анненк въ, творець Закаспійскои зелѣзницѣ. — У Вѣдни померъ професоръ д ръ Карол Клавсъ, одинъ изъ найлучшихъ сего часныхъ природознавцѣвъ. — Въ Дзвинячи коло Солотвины въ копальняхъ земного воску, належачихъ до Ляндербанку, урвала ся линва и одинъ зъ роббтниковъ, що нею спускавъ ся, упавъ на долину до шибу и розторощивъ собѣ ноги. — Въ омиковецкихъ камноломахъ пбдъ Тернополемъ усунувъ ся пбдкопъ и маса камѣня звалила ся на двохъ роббтниковъ: Павла Поповича и Семка Якимова; першій зъ нихъ згинувъ, другій тяжко раненый.

Весною 1897 р. заголошене було въ Вѣстнику епархіяльнбмъ выдавництво: „Науки місійнй о св. Тайнахъ Покаяня и Евхаристій" зъ запрошеньмъ до передплаты, котру належало выслати до печатнѣ Джулиньского до Перемышля. Понеже згаданй „Наука" до сего часу не появилась а передплаты не звернено, то я вбднѣсъ ся бувъ зъ запытаньмъ до печатнѣ Джулиньского, а тай у вбдповѣди заявила, що въ тбй справѣ належить звернутись до о. Крвницкого, яко выдавця [имени и мѣсця его перебуваня не подала]. Желательно було бы, щобы дотычный Вч. о. Крвницкій схотѣвъ ласкаво дати пояснене въ тбй справѣ. — *А. С.*

Посмертнй — ▼ оповѣстки.

О **Корнилій Яцикевичъ**, завѣдатель Хащеваня въ деканатѣ скольскбмъ, упокоивъ ся въ грудня 1898 р. въ 32 роцѣ житя а въ 6-тбмъ священьства. В. в. п.!

О **Михайло Лопатиньскій**, парохъ въ Небыловѣ, дек. перегиньского, умеръ по коротбй слабости дня 21 л. сѣчня с. р. въ 63 р. житя. Похоронъ вбдбувая ся нинѣ. В. в. п.!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты дбстали оо: Петро Мекелата на Прусѣкъ дек. синбцкого, Стеф. Киричиньскій на Данбвку дек. устрицкого, Мих. Фецѣца на Новицю дек. бѣцкого. — Въ пропозицію на Гусне выжне дек. высочаньского принятй оо.: Мих. Трешневскій; на Глимчу дек. бирчаньского оо.: Теод. Грабець, Мих. Кузьмакъ, Алекс. Виковичъ, Іос. Шандровскій, Ив. Крвницкій и Григ. Романецъ; на Задѣльску Волю дек. ярославского оо.: Теод. Савойка, Петро Кузякъ, Петро Лучечко, Ив. Косоноцкій и Ив. Ольшаньскій; на Пяткову руску дек. бирчаньского оо.: Вас. Яремкевичъ, Ант. Веселовскій, Алекс. Сѣлецкій, Мих. Сапрунъ, Сим. Борисъ, Теод. Грабець, Діонізій Гудзь и Ив. Фетвнъ; на Горянку дек. балигородского о. Фр. Згорлякевичъ; на Бббрку дек. лѣського оо.: Дмитро Чертежиньскій и Ант. Кминцкій; на Руске Село дек. бирчаньского оо.: Петро Кузякъ и Ю. Чучкевичъ; на Шандровець дек. затварницкого о. Вас. Полянскій. — Сотрудництва дбстали оо: Яковъ Яхно въ Ричиговѣ дек. горожаньского, Георгій Генсьоровскій въ Самбогѣ, Ив. Кональскій въ Спасовѣ, Петро Герасимчукъ въ Вербѣжи дек. горожаньского.

Вѣсти зъ Станиславбвскои Епархіи.

О. Константинъ Куниньскій именованый другимъ греко-кат. пароховъ при заведеню карбвъ въ Станиславовѣ.

Господарство промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Австро угорско-французкій звязокъ зелѣзничій. — Зъ днемъ 1 лютого 1899 увбйде въ житє додатокъ IV. до тарифы часть I. роздѣлъ Б.

Дня 15 сѣчня с. р. отворено помѣжь станіями Трефенъ и Генґенштайнъ, на шляху Гросслюнъ Рудольфсвертъ зелѣзницю долѣшно-краинськихъ, перестанокъ „Понікве" для руху особового и накунковго.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 23 сѣчня. Зъ Будапешту доносять, що політична ситуація на Угорщинѣ увбйшла вже въ спокбйнѣйшу стадію.

Прага 23 сѣчня. Narodni Listy доносять, що вѣсти о заименованю окремого міністра для Чехін не мають найменшои пбдставы.

Любляна 23 сѣчня. При учительскбй семинаріи въ Любляни мають бути утворени двѣ паралельки.

Парижъ 23 сѣчня. Ревізія процесу Дрейфуса мае бути укбнчена найдальше до 15-ого лютого.

Берлинъ 23 сѣчня. Державный секретарь Посадовскій заявивъ въ пѣмецкбмъ парламентѣ, що справа допущеня жѣнокъ до медичныхъ и дентистичныхъ студій знаходить ся вже въ фазѣ недалекого здѣйстненя.

Мадритъ 23 сѣчня. Американьске правительство рѣшило ся розпочати акцію въ цѣли привернена свободы полоненымъ Испанцямъ — Сагаста прирѣкъ предложити найблищбй радѣ кабінетовбй предложене о помилуваню анархістбвъ интернованыхъ въ вязници Монтюйхъ.

Лондонъ 23 сѣчня. Кіченеръ баша именованый губернаторомъ Судану.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Ма. въ Ю. Доручено. — *Вп. И. Па. въ Ше.* Буде выходити дальше. — *Вп. Н. Ча. въ Не.* Годимось. — *Вп. Л. Ле въ Кн.* Одержано. — *Вп. І. Во въ Ос.* До кбнца сѣчня. — *Вп. А. Ти. въ Гу.* Одержано въ двохъ переказахъ до кбнца червня. — *Вп. І. Шу. въ Бр.* Одержано. — *Вп. К. Це. въ Ка.* До кбнца 1898. — *Вп. А. Би. въ Гл.* Згаданыхъ грошей Адміністрація не одержала. — *Вп. В. Ча въ Но.* Пбднято 9·66 зр.; зъ сего покрыто залеглбсть и збстало на І кварталъ 3·66 зр. — зр. — *Вп. В. Ро. въ Чм.* Не можемо. — *Вп. П. Св. въ Ко.* Не можна.

Наука, штука и література.

— Віденьского тыжденника „Die Zeit“ появив ся 225-ый зошит зъ такимъ зьмістомъ:

Die neue alte Taktik. Von K. — Beaurepaire. Von Pollex. — Bismarcks Selbstbildnis. Von H. v. Gerlach. — Der Militarismus in Finnland und die Ubrüstungsidee des Zaren. Von Prof. Dr. B. Minzes. — „Die Eisenzelle in Oesterreich-Ungarn“. Von Wilhelm Schmidhammer und einem Maschinenfabrikanten. — Schonische Landschaft. Von August Strinberg. — August Strindberg Von Gustav af Geierstam. — Secession Von Hermann Bahr. — Quartett und Orchester. Von Richard Wallaschek. — Fuhrmann Henschel. Von Max Burckchard. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Der rothe Vorhang Von J. Barbey d'Aurevilly.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрочно **3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація:** Wien, IX/3, Günthergasse 1. **Числа на показъ даромъ и оплатно.**

Конкурс.

Головний Видїл Товариства „Просьвіта“ у Львові розписує отсим конкурс на запомогу стіпендійну імени Теодора Качали, сина Григорія, господарія в Фірлієві.

Запомога призначена є для сина селянського господаря, рускої народности, ученика середних шкіл або студента університету з нотами в сьвідоцтві переважно відзначаючими, взглядно добрими кольоквіями. Подання, засмотрені сьвідоцтвом науки, як також сьвідоцтвом убожества, виставленим урядом парохіяльним, а отвердженим через зверхність громадску належить вносити до Головного Видїлу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10 I. поверх) найдальше до 1 лат. марта 1899 р. (1—3)

Юлїян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

ПОДЯКА.

Щастемъ въ нещастю есть та обставина, що суть люде радї въ нашôмъ нещастю зъ самопожертвованемъ нести намъ помôчь, черезъ що наше горе стає ся зносивѣйшимъ. Такий люде заслугують на нашу вдячнôсть тымъ бôльше, що несуть намъ прислугу зовсѣмъ безинтересовно, а неразъ зъ нараженемъ свого здоровля або и житя.

Провидѣніе Боже зіслало и на мôй дôмъ горе, именно жена моя а маючи девятеро дѣтей занедужала на запаленє кишокъ, зъ того вынязавъ ся тифъ а до того и запаленє легкихъ. Женщина, 55 лѣтъ, маленького здоровля, а перебула уже не одну недугу; здававъ ся всякій ратунокъ неможливым. Не знаю також, що и зо мною могло ся стати; бо не маючи нѣкого при собѣ, не бувъ бы-мь въ силѣ належитого ратунку и опѣки достарчити.

Въ тôмъ моѣмъ горю якъ бы ангелъ хранитель явивъ ся Д-ръ медицины Панъ Королик зъ Гусятина, 12 клм. вôддаленя, не зважаючи на грудовату дорогу и лихій часъ, що другій день а то въ протягу 12 днівъ сѣмъ разъ приѣздивъ и зовсѣмъ безинтересовно нѣсь помôчь ослабленôй моѣй женѣ, а менѣ вôдраду и якъ-бы чудеснымъ способомъ спасъ вôдъ смерти мою жену и матѣрь дѣточокъ. Хвала и слава Всемогучому Господу Богу, а честь и вдяка Тобѣ, Высокоповажаный Пане Докторе! Не могу и не вспмь въ силѣ за Твое самопожертвованє нѣчимъ вôдплатити ся, якъ сими кôлькома словами подяки; а не перестану молити Всевышнього, щобы довгій а довгій лѣта стерѣгъ Тебе и Твою милу родину для добра бѣдного народу!

При сѣй нагодѣ складаю приязну подяку також Сестрамъ Служебницямъ тутешнымъ, що при ложку хорôи черезъ три недѣлѣ невôдступно перебули и неодну нôчь безсонно на ногахъ перевели. Най Господь Богъ и Пречистая Дѣва Марія крѣпить Вашій силы до несеня опѣки и помочи хорымъ!

Самолуски дня 6 (18) сѣчня 1899.

Захарій Садовскій **учитель народный.**

Надôслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нинѣшній площи Галицкой

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіжеры, льорнеты, бінокли, телескопы, барометры, термометры, ôрѣвій ареометры, сіярокопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыже мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонків електричных.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдає

СЗКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінцій выконують ся вôдворотною почтою. 7 (1.)

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІЇ

„Руского Товариства Педагогічного“

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слідуючі видання:

1) Образкові видання.

Звѣринець	10 кр
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звѣрята	40 „
Діточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дітий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Видання без образків.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Казимові капці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр
Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школиря	20 „
„ „ Від Бескида до Андів	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповідання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про книгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Канка про сонце та його сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода в під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна України-Руси	20 „
Гордієнка: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія педагогіки	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гулівера до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15 „

Всякі замовленя виконують ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, Лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, резолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спиритусовый. 306 32—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — к улиця Коперника ч. 9.

КУКУРУДЗУ

цѣлыми вагонами доставляє

Народна Торговля.

Замовленя приймає Дирекція у Львовѣ. 479 6—

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выковує **дзвоны** рôзной ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливания въ найкоротшôмъ часѣ, а такожъ має на складѣ готовій дзвоны рôзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнї замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны акъ и на цѣлї групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

По нивьких цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ. Амвоны и проч. 80 125—?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдає

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентовані по 4½% вôдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

МАШИНКИ американьскій до роблення морожженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондель до мешанїй до смажена конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяный до прикрывака полумысковъ штука вôдъ кр. 35 до 1 зр.

Поручає Петро Хионстовскій, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНЇЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕНИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накладъ, видане шесте

мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого **256** сторін гарного друку.

Сей **молитвенник** можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по такихъ цінах:

1. Молитвенник оправленый в папір з хребтом полотняним 30 кр.
2. оправленый цілю в полотно з одвітними відписками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за поспіпатою (Nachnahme).

34-літній молодець

в службі рядовій, маючий готівку і 700 зр. (тепер) річної пенсії, хоче пізнати панну або молоду вдовицю (над 20 літ) з маєтком, в цїли супружества. Ласкаві зголошеня приймає адміністрация „Дѣла“ для „Самотного“. За тайну ручить тойже словом чести. —3

14

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батькôвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вôдповідає д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣститъ: 1) передовій статьѣ звичайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сеторôвій сесіи соймовôй, о выборахъ, вôдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеныхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новôмъ законѣ дорогôвомъ, О краевôй продажи соли, О краевôй акцизѣ вôдъ напитковъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народной Торговлѣ, о. Исденьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зô всѣхъ сторôнъ краю; 5) порады, пытаня и вôдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспôльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чувати въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высылає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 85—?

Женщины интелігентнои потребує до заряду дому старшій священникъ, вдовець, въ Деговдѣ, п. Подкамѣнь коло Рогатина. 23 1—5

ШЛІФОВАНЄ бритовъ вгубленыхъ (hohl) приймає Иванъ Лаврукъ, ножовникъ, ул. Галицка 6.

Особа интелігентна найлѣпше вдова по священику, що розумѣє ся на сѣльскомъ господарствѣ и занята бы ся выхованемъ дробныхъ дѣтей, може зараз мѣсце въ домѣ священника вдовиця вôдъ Неремішлемъ. Зголошеня на адресу: I. M., poste restante, Красѣчинъ. 18 3—10

Linimet. Capsici comp.

въ аптики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бôль усмиряючого втирания, котрый є до набуття у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якôръ“.

Въ кождôй рускôй хатѣ повинен знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рôкъ 1899.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за пр...ѣчникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середно-европейского [пів години з 36 мінут від часу ві денского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.25		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.55	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.50	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.03		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Сток ня
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**нічн**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
нічн				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	5.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
6.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпôвѣдальный редактôръ Иванъ Белей. **Накладъ зъ друк. Черлянськом.** **Зъ друкарнѣ Інституту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.**

Ч. 8. Львовъ, Второкъ 12 (24) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руськихъ свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додаткомъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзенского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler

Передплата на „ДѢЛО“ и надесланьбет за инсераты въ Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		въ границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатані вольні вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія взглядні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераційної або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Недрукы и инші доносны приватны платитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Чого намъ докончє потреба.

(*Дальше.*)

Зъ усего выходитъ, що намъ самымъ треба брати ся до роботы, а именно:

1. Лучити и приєднувати всѣхъ рѣльниковъ, любителѣвъ рѣльництва и его наукъ, безъ огляду на партіи політичній и на степень ихъ просвѣты, щобы такъ интелектуальній силы якъ и матеріяльній средства згорнути въ одно огнище для успѣшнѣйшого осягненя задуманой цѣли.

2. Познакомлювати ся всесторонно зъ економічными вѣдношенями краю, его природными богатствами и средствами въ цѣли выхѣсновання ихъ на рѣчь господарства сѣльского и до пѣднесеня добробыту рѣльниковъ.

3. Слѣдити поступъ рѣльництва и промыслу домового въ иншихъ краяхъ та познакомлювати зъ нимъ найширші круги руского населеня въ краю, т. є. збирати и розповсюднювати вѣдомости о всѣмъ, що може причинити ся до поправы господарства и до пѣдненя быту рѣльниковъ.

4. Остерѣгати рѣльниковъ передъ фальшивымъ поступомъ и робленямъ пробъ, котрій вже деинде показали ся хибными и безхосенными, щобы тымъ способомъ охоронювати людей вѣдъ страты.

5. Надавати напрямъ въ продукціи рѣльничій, вѣдповѣдно до мѣсцевыхъ условій, до вымогѣвъ часу и до вѣдносинъ торговельныхъ.

6. Дбати про интересы рѣльниковъ у властій правительственныхъ и автономічныхъ та удѣляти имъ опінін и поясненя о всѣхъ справахъ господарскихъ, що дотыкають руского народу.

7. Представляти властямъ державнымъ и краевымъ потребы господарства сѣльского для народу нашого въ краю та выєднувати на те чинну ихъ помочь и пѣдмогу, а узыскані ужывати въ найвѣдповѣдньйшій способъ.

8. Організувати по повѣтахъ и громадахъ товарыства, котрыхъ задачою маѣ бути ширенє поступу рѣльничого и справъ економічныхъ взагалѣ та лученє въ спѣлки рѣльничій, промыслови, торговельнѣ и т. п., щобы тымъ певнѣйше и успѣшнѣйше осягнути цѣль самопомочи и самооборони.

9. Ширити вѣдомости рѣльничій и економічній письмомъ [добре редагованою и до потребъ нашихъ рѣльниковъ примѣненою часописю господарскою та книжками] и живымъ словомъ при кождій нагодѣ. Тая робота повинна вести ся зъ цѣлою енергіею и невпинно, такъ, щобы нашимъ хлѣборобамъ просто напихати до рукъ письма змѣсту господарского, а крѣмъ того на всяких зборахъ, зѣздахъ, выставахъ, візитаціяхъ и т. п. держати вѣдчиты, выклады и поученя о справахъ економічныхъ, та все и всюды поучати, представляти, взывати и упоминати до розумной роботы въ кождѣмъ напрямѣ.

10. Уряджувати выставы рѣльничо-промыслови, обѣймаючій всякого рода землеплоды, домашній звѣрята, машины и знаряды рѣльничій, якъ такожъ выробы промыслу домового, щобы тымъ способомъ зъ одной стороны дати доказы нашой на тѣмъ полѣ дѣяльности и ей успѣховъ, а зъ другой щобы надѣлюваньемъ нагородъ приєднувати людей охотныхъ, а спонукувати и приневолювати байдужныхъ.

11. Звиджувати господарства поступовій, у котрыхъ чи-то цѣле господарство, чи якась его галузь веде ся взірцево и зъ хѣсномъ, щобы тою дорогою уналочнювати рѣльникамъ живымъ примѣромъ осягненя результатовъ раціональной господарки.

12. Закладати и пѣддержувати господарства взорові въ цѣлости, або поодинокій галузи господарскій, якъ зародовій стайнѣ худобы рогатой, безрогъ, овець, дробу домашного и т. д., стації досвѣдній до продукціи рослинной и до пробъ зъ рѣзными навозами штучными.

13. Удѣлювати помочи и посередництва при набуваню расовыхъ звѣрятъ, добірного насѣня, навозовъ штучныхъ, машинъ и приладовъ господарскихъ, якъ такожъ вказувати жерела заробку, словомъ — запобѣгати и хоронити нашихъ хлѣборобовъ вѣдъ вызыску при купнѣ предметовъ господарскихъ та помагати имъ въ заробкованю.

14. Спрошувати практичныхъ господарѣвъ, вченыхъ агрономовъ, фаховыхъ знатокѣвъ и любителѣвъ господарства на наради и розправы надъ всякими галузями господарскими, економічными и промысловыми, якъ рѣвножъ вносити ся въ справахъ — зъ господарствомъ сѣльскимъ въ звязи стоячихъ — зъ иншими товариствами взглядно институціями рѣльничими, просвѣтными, торговельными, кредитовыми и асекураційными, а то въ дорозѣ переписки та взаимного высылання и принимання делегацій.

15. Взагалѣ заохочувати сѣльске населенє нашого народу до наукъ рѣльничихъ и економічныхъ та до веденя поступового господарства; розбуджувати замилуванє до працѣ, ощадности и до предприемствъ. Словомъ — робити всьо, що середъ даныхъ обставинъ економічныхъ и стану просвѣтного въ громадѣ, околици чи повѣтѣ есть вказане и до переведеня можливе, щобы за всяку цѣну бодай крокъ за крокомъ итя впередъ.

(*Дальше буде.*)

Справы парляментарній.

Въ деклараціи вложеной на засѣданю выконуючого комітету правиці мавъ гр. Тунъ заявити, що цѣлый кабінетъ, навѣть парламентарній его члены идуть солідарно зъ правицею и радять въ дусѣ ей бажань и програмы. Теперѣшну хвилю правительство не уважае за вѣдповѣдну до компромісовыхъ переговоровъ зъ Нѣмцями, бо всѣ пробы нѣ на що не придались бы. Такъ само теперѣшна пора не надаесь до якогось рѣшучого кроку. Гр. Тунъ жде на дальшій розвій вѣдносинъ и на дальшій доказы, що обструкція унеможливлює всяку додатну парляментарну працю. Вѣдбули ся доперва два засѣданя, отже по думцѣ правительства треба ще выждати и переконати ся, якъ обструкція буде дальше поступати. Коли и дальше буде унеможливлювати всяку дискусію, правительство зробить рѣшучій крокъ: вѣдрочить раду державну на необмеженый часъ. На случай, якъ бы парляментъ вѣдречено, правительство нѣколи не буде рядити въ напрямѣ противномъ правици.

Правительство не богато обѣцює собѣ зъ пробы компромісу зъ Нѣмцями, доки мѣжь нима не утворать ся якесь поважне сторонництво, бо зъ послами Пфершемъ, Пергельтомъ и Кайзеромъ годѣ поважно переговорювати.

Hlas Naroda доносить, що рада державна буде вѣдрочена за три тыждні. По вѣдроченю правительство полагодить угоду на пѣдставѣ §. 14-ого, и вѣдтакъ зачне пробу переговоровъ зъ опозицію. Въ сихъ переговорахъ найбольше числять на христіяньско-соціяльне сторонництво. Пѣсля донесень зъ посольскихъ круговъ — вѣсти згаданой часописи опертій на правдивыхъ даныхъ. Однакъ бути може, що рада державна буде вѣдрочена скорѣйше якъ за три тыждні. Але щобы компромісовій переговоры зъ опозицію могли увѣнчати ся успѣхомъ, о тѣмъ бѣльшость, зъ малыми выимками, сумнѣвае ся. Бѣльшость членовъ правиці высказуе гадку, що вѣдрочене рады державной буде тревати дуже довго, а коли ей наново скличуть, она знайде ся въ тѣй самѣй ситуаціи, що й нынѣ.

Найгорачѣйшій прихильники завѣшеня парлямонтаризму и гробарѣ австрійскої конституціи — чеськи послы дуже не радо витаютъ планъ правительства: навязанє переговоровъ зъ опозицію. — О проектованѣй акціи по-розумѣня заговорывъ навѣть пѣвъ-урядовый Fremdenblatt пишучи, що она є нынѣ предметомъ загальной дискусіи. Сесю акцію маѣ выпередити вѣдрочене рады державной. Найнесимпатичнѣйше и найпессимістичнѣйше высказуютъ ся о нѣй чеськи дневники. Цѣла чеська праса критикуе становиско польского кола въ нынѣшній ситуаціи політичній и инуніяцію Czas-у, котрый домагавъся вѣдроченя рады державной въ цѣли навязаня переговоровъ зъ нѣмецкою опозиціею. Чеськи дневники пишутъ, що коло польске граджуе въ той способѣ союзъ заключеный зъ Чехами въ 1897 роцѣ. Hlas Naroda запевняе, що гр. Тунъ скорше уступить, а не спроневѣрить ся програмѣ молодо-Чехѣвъ. Narodni Listy потерпаютъ, що коло польске готово пѣдъ выливомъ ліберальной групы кола навязати зносины зъ Нѣмцями и покинути Чехѣвъ, отже промавляе до амбіцій и совѣсти бѣльшости кола. Они пишутъ: Сли поодинокимъ членамъ кола польского, котрій, на щастѣ, становлять меншость, здаютъ ся, що мусятъ зробити кѣнецъ нещасной ситуаціи, въ якій знаходитъ ся держава безъ нашой вины, але въ наслѣдокъ нѣмецкой зухвалости, то се доказуе лише, що они стоятъ въ суперечности не тѣлько зъ славяньскими чувствами взагалѣ, але такожъ зъ чувствами польского народу. Мы маемо довѣре до бѣльшости кола польского, котре безперервно зазначуе солідарность бѣльшости въ радѣ державній и не вѣримо, щобы польскимъ ліберальмъ повело ся захитати основами установленными въ адресѣ въ 1897 р. Чудуемось лише, що краківскій Czas промовляе за усуненемъ на бокъ рады державной въ тѣй цѣли, щобы можна було навязати переговоры для переведеня нѣмецко-чеського мира. Така угодова акція не мала бы нѣякого змыслу, особливо нынѣ, коли скоалізованій Нѣмцѣ засѣли за зеленымъ столикомъ выготовляти нову програму.

Письма зъ краю.

Зъ Лѣського пишутъ намъ:

Позанѣ справа руской переписки ц. к. властій політичныхъ зъ рускими урядами парохіяльными у насъ вѣдъ довшого часу въ часописяхъ якось притахла, то певно многій изъ свѣтскихъ Русиновъ думаютъ, що тая справа рѣшена вже на нашу корысть. Отже я чуюсь обовязаным порушити тую справу, якъ она стоитъ въ повѣтѣ лѣськомъ.

Ц. к. староство въ Лѣську не узнае до теперь ще рѣвноуправненя руского языка и письма. Мимо дотычныхъ ухвалъ декотрыхъ деканатовъ, якъ затварницкого и балигородского, въ минувшомъ роцѣ — о рускій переписцѣ зъ властями краевыми, мимо урядового повѣдомленя тыхъ властей о такихъ ухвалахъ, ц. к. староство въ Лѣську ужывае до теперь систематычно въ своїй переписцѣ зъ рускими урядами парохіяльными и священниками выключно польского языка и письма и на всѣ рускій кореспонденціи вѣдъ нихъ вѣдповѣдае лишь по польски. Священники очевидно въ колѣзіи; декотрій вѣрно держать ся постановленыхъ ухвалъ и засылаютъ нерускій письма назадъ ц. к. старостве въ Лѣську, але оно на се не зважае и дальше свое робить. Одинъ лишень друкъ статистичній присылае рускій и на опасцѣ літографованую адресу навѣть руску [мѣсцевость и почта выписаній вже по польски], а часомъ, абы собѣ мабуть закпити зъ рускаго священника, заадресуе куверту по руски а въ серединѣ допись — польска! Здаетъ ся — ц. к. староство въ Лѣську дбетало такій „Wink“ зъ горы...

При такомъ поступованю ц. к. староства лѣського супротивъ рускихъ урядовъ парохіяльныхъ и священниковъ — декотрій поддаютъ ся терорызмови: приймаютъ польскій письма вѣдъ старосты и вѣдповѣдаютъ на нихъ; такъ поступаютъ примѣромъ декотрій, навѣть старшій, священники въ деканатѣ балигородскомъ.

Може бы Вп. посолъ Окуневскій зволивъ теперъ у Вѣдни що разъ поуругувати свою интерпеляцію зъ 17-ого падолиста 1898 въ парламентѣ въ справѣ фактичного рѣвноуправня языка руского въ Галичинѣ а може мавъ бы на сей разъ щастя удостоитись вѣдповѣди вѣдъ пп. міністровъ справъ внутрѣшныхъ и судовництва, щобы мы разъ довѣдались: чи и намъ Русинамъ, яко австрійскимъ горожанамъ, належать ся рѣвній права зъ Поляками и жидами на нашій рускій земли. А може-бъ и нашій власти церковній станули въ оборонѣ свого духовенства и вѣднесли ся въ згаданѣй справѣ до правительства у Вѣдни, щобы оно тамъ пекучу справу вже разъ рѣшило въ нашу корысть, бо дальше такъ бути не може!

Вкѣнци думаю, що добре було бы слибы зъ кождого руского деканату въ нашомъ краю подано черезъ часопись вѣстку, якъ теперь стоитъ порушена справа въ поодинокихъ деканатахъ, взглядно повѣтахъ, абы всѣ Русины довѣдались, о скѣлько доси тая такъ важна справа поступила напередъ.

Упертый.

Переглядъ політичный.

Обструкція въ угорскомъ соймѣ тревае дальше. Вчерашне засѣдане палаты замкнено по трикратномъ поіменномъ голосованю. Справа компромісу зъ опозиціею йде дуже поволи напередъ. Правительство рѣшуе вѣдкидае всѣ личній жаданя опозиціи, але опозиція уважае змѣну тыхъ жадань за неможливу. Однакъ загально думаютъ, що всѣ тѣ перешкоды дадутъ ся усунути и буде можна дѣйти до порозумѣня. Вчера вернули зъ Вѣдни Банфі и провѣдникъ ліберальныхъ дисидентовъ п. Шель, бувши на авдіенціи у цѣсаря. Сесю авдіенцію уважаютъ за доказъ, що криза може бути полагоджена. Шілягі маѣ высказати ся, що бѣльшость повинна понести жертву и не упиратись при удержаню Банфіого, котрого уступленя опозиція домагаесь яко conditio sine qua non угоды. Авдіенцію Шеля у цѣсаря и его конференцію зъ міністромъ справъ заграничныхъ толкуютъ собѣ такъ, що Шель маѣ бути наслѣдникомъ Банфіого. Нынѣ Банфі подасть до вѣдомости дисидентовъ вѣдповѣдь правительства на жадання опозиціи. Остаточного порѣшеня справы надѣютъ ся доперва на слѣдующій тыждень.

НОВИНКИ.

— Послѣдный аркушь „Остатнихъ днѣвъ Помпеѣвъ“ зъ примѣтками до тексту выйде въ пятницю сего тыжня, а третій аркушь „Вланыхъ“ выйде вѣ второкъ.

— Выдѣлъ Руского Товариства педагогічного у Львовѣ ухваливъ отворити въ початкомъ другого пѣвроку школьного при руській выдѣловій школѣ безплатный приготовляючій курсъ зъ характеромъ приватно-домашнымъ для тыхъ дѣвчатъ-Русинокъ, котрій хотѣли бы набути бѣльшои справы и потрѣбныхъ вѣдомостій зъ рускаго языка и літературы. Курсъ буде складати ся зъ двохъ вѣддѣлѣвъ, вѣдповѣдно до пѣдготовленя, зъ якимъ дѣвчата заголосять ся. Першій вѣддѣлъ буде провадити п. Теофіля Огоновска, а другій вѣддѣлъ проф. д-ръ Михайло Пачовскій. Кождый вѣддѣлъ буде побирати науку два рази на тыждень о 3 годинѣ по полудни. Зголошуватись до запису можна 28, 29 и 30 н. ст. сѣчня 1899 р. въ рускій школѣ выдѣловій при улици Вѣрменьскій ч. 2. межи 10 а 1 годиною передъ полуднемъ — Вѣдъ Руского Товариства педагогічного у Львовѣ.

— Въ суботу 28-ого с. м. вѣдбудуть ся вечерницѣ зъ танцями въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ устроній заходомъ *руско-украинскихъ академиковъ* при ласкавій сибпучестов. „Клюбъ Русинокъ“. Початокъ о годинѣ 8½ вечеромъ. Вступъ вѣдъ особы 50 кр. Особныхъ запрошень не розсылае ся. — *Комітетъ.*

— Въ Хировѣ два члены тамошнои читальнѣ „Просвѣты“ отворили сими днями ятку, де можна що дня дбетати свѣже мясо волове. Подае ся се до вѣдомости доохрестнои Р. Т. Публики зъ покликомъ: Свій до свого!

— Похоронъ крил. д-ра Іосифа Левицкого вѣдбувъ ся въ суботу въ Мартиновѣ Новѣмъ (коло Букачовець) при численномъ съѣздѣ родины и приятелѣвъ Покійного. Зъ львівскихъ капітулъ прибули крил. Туркевичъ и Бачинскій зъ хоромъ богослововъ, зъ Станиславова крил. Ткачуякъ, дальше приѣхали д-ръ Бартошевскій, ученики нѣмецкои гімназіи пѣдъ проводомъ проф. Синуляка и Грушкевича, зебрали величавый вѣнець на домовину, и много клиру зъ близшихъ и дальшихъ сторонъ. По-

хоронъ розпочавъ ся вже въ пятницю вечеромъ перенесеннимъ тѣла въ церковь и продовжавъ ся въ суботу до полудня. По сѣмъ вѣдправивъ велику литургію въ соборѣ зъ клиромъ митрать Туркевичъ при трогаючѣмъ хорѣ богословѣвъ. По службѣ Б. выголосивъ першу проповѣдь въ церкви д-ръ Бартошевскій, щобы вѣддати Покійному [якъ самъ сказавъ] винный ему довгъ. Коли бо передъ рокомъ померъ д-ру Бартошевскому его старенькій отецъ, поспѣшивъ пок. д-ръ Левицкій, завсѣгды готовый въ такихъ случаяхъ до братныхъ услугъ, зъ прекрасною проповѣдію; опболя однакъ не принявъ за те подяки, а просивъ въ замѣну о слово на своимъ похоронѣ: „О якъ же скоро, неожидано скоро [кликавъ проповѣдникъ зъ слезными очима] прийшлось менѣ вѣддавати Тобѣ, добрый друже, той сумный довгъ!“ — почѣмъ представивъ образъ житя Покійника и его заслугъ та честноть. По сѣй проповѣди двигнувъ ся похѣдъ на цинтарь. Ту выголосивъ бесѣду о. Мулинъ въ имени клира, вѣддаючи Покійному честь яко мужеви свѣтлому и щирому прателеви, дорадникови и речникови духовенъства. Теплу згадку посвятивъ вѣдъ львовскихъ катихитѣвъ о. Рудовичъ зѣ Львова, славлячи его яко взѣръ катихиты. Вѣдъ професорѣвъ говоривъ поважно проф. Свнулякъ, величаючи незвычайну точибсть Покійного въ выповненю обовязкѣвъ и горяче серце для молодежи, у котрои посѣдавъ повне довѣре и любовь. Вкѣнци промовивъ въ имени молодежи ученикъ Пилипець, оплакуючи утрату найлѣпшого отця и дякуючи за тѣ безчисленнѣ добродѣйства, котрыхъ за житя не знали навѣть добре оцѣнити. Ще мала хвиля — и земля покрыла тлѣнний останки.

Такъ замкнулась могила надъ мужемъ, котрый ще передъ мѣсяцемъ живъ середъ насъ и здавалось находить ся въ повнѣй силѣ здоровля. Наразъ обявилась тяжка хороба, котра мабуть уже вѣдъ довшого часу точила организмъ [родъ параліжа въ горѣшнѣй части тѣла] и по выѣздѣ на село до родины поступила такъ нагло, що перетнла вскорѣ нитку житя. Покійный лишивъ по собѣ загальный жаль якъ въ кругахъ духовныхъ такъ и свѣтскихъ. Вѣдзначуючись великими здѣбностями, бувъ однакъ чоловѣкомъ незвычайно смирнымъ, приступнымъ, готовымъ до всякои поради и услуги, щирымъ и отвертымъ, не знаючимъ найменшои облуды, на котрого лицѣ не бачивъ нѣхто тѣни гнѣву. Тому и посѣдавъ загальне позажанє и любовь. Неоцѣненымъ бувъ покійный для молодежи, сполучаючи въ глубокою наукою любовь и выразумѣлость для неи; тымъ то представляв вѣнъ красный образъ доброго пастыря, коли при выходѣ зѣ школы бувавъ окруженый громадою люблячихъ его ученикѣвъ. Консисторія утратила одного зъ найздѣбнѣйшихъ референтѣвъ, а клиръ одно зъ найкрасшихъ свѣтилъ. И наразъ знавъ его въ многихъ сторонахъ яко знаменитого проповѣдника и выжидавъ нетерпеливо въ часѣ святъ и вакацій приѣзду свого золотоустого „кіномика зѣ Львова“. Земля ему перомъ и вѣчная память!

— **Вп. о. Кир. Селецкій** зъ Жужели пише намъ: Померший 1897 року въ Товарни [въ судовѣмъ повѣтѣ старосѣльскѣмъ] селянинъ бл. п. Еронимъ Нижинецкій записавъ на рѣчь руско-кат. сс. Служебниць въ Жужели сѣмъ морґѣвъ землѣ. Пѣсля повѣдомлення ц. к. суду грунтъ той мае найдальше до тридцять днѣвъ передати ся въ фізичне посѣданє. — *О. К. Селецкій.*

— **Въ справѣ зажаленя мѣскои рады Львова** противъ заснстованя намѣстництвомъ ся ухвалы зъ дня 23 вересня 1898 року, въ котрѣй рада заявила ся була за внесеннямъ нымкового стану, трибуналъ орѣкъ, що застановленемъ тои ухвалы намѣстництво не нарушило права свобѣдного высказування мысли. Мѣска рада переступила се право о стѣлько, о скѣлько въ ся ухвалѣ було сказане, що о дотычнѣй ухвалѣ мае бути повѣдомлене намѣстництво. Се значить, що мѣска рада хотѣла вилынути на постановы правительства. — Своимъ засудомъ трибунать стверднвъ, що мѣска рада мала право постановити таку ухвалу и намѣстництво не мало права ся застановляти; але рада не мала права ухвалювати повѣдомленя намѣстництва, и тую часть ухвалы намѣстництво мало право уневажнити.

— **Рожнѣвъ а „Sorynicze“** — що тутъ подѣбного? Анѣ въ выговорѣ, нѣ на папери. А прецѣнь хтось, що вызначуе дороги листамъ зѣ Львова, не видѣвъ въ сихъ назвахъ рѣзницѣ, коли листъ задресованый по руски: „Вч. о. Гр. С. въ Рожнѣвѣ п. loco, пѣслявъ до Борынич. „Певно мусѣвъ бути зле заадресованый“... Перепрашаю, бо въ „Дньстрѣ“, де зѣ стосами кореспонденцій мають щоденно дѣло, адресувати чей-же умѣють, що хиба лишь те имъ закинути, що до адресъ не додають польскихъ принцѣпокъ, яку прилѣпивъ ажь якійсь папокъ въ Борынничах написавши величезными буквами на цѣлѣй адресѣ: „Roźnów“, котре то письмо такъ и кричить устами свого автора: „tak mocium dzieju adresować należy!“ Ну, я вже привыкъ до того, що мов „Дѣло“ частенько зѣ Львова шкартуе до Рожнѣтова, та встыдаючись само показуватись вѣдтакъ адресатови, вертав вже третьон днины изъ слѣдуючимъ числомъ въ парѣ; а-ле думаю собѣ: „Рожнѣвъ-Рожнѣтовъ“ се мабуть спорѣдненій десь въ четвертѣмъ степени, тожь якійсь нездара мусѣвъ переслѣпити. Але щобы всяке письмо зъ рускою адресою такъ собѣ ad libitum слати куды попаде, сего вже за богато и на таку поважну институцію, якъ почта „не пасуе“ и повинно разъ вже безусловно скѣнчитись. *о Григорій Селянській.*

— **Клініка для полѣжниць** у Львовѣ буде завтра [въ середу] торжественно отворена о годинѣ 10-ѣй передъ полуднемъ и вѣддасть ся до публичного ужитку. Управитель клініки д-ръ Марсъ выголосить вступный выкладъ.

— **Новѣ стациі жандармеріи** заведено въ Черныевѣ повѣту станиславѣвского и въ Бруховичахъ коло Львова.

— **Каса ощадности** у Львовѣ выплатила наслѣдкомъ выкликаного переполоху вѣдъ пятницѣ до вчера звыжь мільонъ зр. Выниманє вкладокъ уже значно зменшило ся, народъ утихомирюсь, а деякѣ назадъ вкладаютъ выняті грошѣ. Въ часѣ тыхъ кількохъ днѣвъ тревоги не обійшло ся и безъ рѣзныхъ сумныхъ або веселыхъ пригодъ. Якійсь жидѣвскій „махеръ“ хотѣвъ зробити добрый „гешефтъ“ и купивъ вѣдъ якоись ламентуючои жидѣвки книжочку на суму 800 зр. за 750 зр., а опболя показало ся, що квота 800 зр. була сфальшована въ квоты 80 зр. Одній знову пани украдено середъ глоты 2500 зр. Многѣ вкладники погубили книжочки и двѣ зложено вже въ дирекціи поліціи.

— **Огнѣ.** Въ ночи зъ 21 на 22 с. м. выбухъ грѣзный пожаръ въ коршмѣ у Вороблику коло Романова и скоренько знищивъ до тла вѣсѣмь господаретъ, а то: шѣсть христіянськихъ и два жидѣвскій, зѣ всѣма припасами збѣжа и пашѣ; при тѣмъ згорѣло десять штукъ рогатои худобы и одень кѣнь. Обезпечэній були лишо 2 христіянській и оба жидѣвскій господарства. Въ наслѣдокъ сильного вѣтру не можна було и думата о ратованю худобы, бо огонь въ мить обхопивъ всѣ будынки наразъ, такъ що люде ледво могли утечи зъ житемъ.

— **Кровава борба.** Въ коршмѣ въ Урлевѣ коло Зборова посварали ся два селяне и середъ того одинъ въ нихъ Михайло Микулишинъ, добувъ ножа и ударивъ тричи свого стрыйного брата Іосифа такъ, що лѣкарѣ не надѣють ся удержати его при житѣ. Опболя хотѣвъ Михайло вбити що жѣнку Іосифа и по бѣгъ до ни дому, однакъ она спасла ся утечею. Виновника увязнено.

— **Другій наклядъ голосной справы** зъ вѣденьскимъ дневникомъ Reichswehr выйшовъ въ Трієстѣ. Тамъ перестали выходити два италійскій дневники уважаній за повѣурядовій: Il Matino и Sera. Властитель тыхъ дневникѣвъ, трієстеньскій книгарь внесъ позовъ противъ правительства о 57.000 зр. на тѣй пѣдставѣ, що оба згаданій дневники були власностію правительства. На сѣдка покликавъ позванымъ бувшого намѣстника Трієсту бар. Річальдінього. Въ позвѣ стоять, що правительство давало вже 25.000 зр. вѣдчѣпного, але бувшій властитель дневникѣвъ на се не згодивъ ся.

— **Амнестія.** Минувшого року вѣдбувъ ся въ Черныевцяхъ поединокъ межи академікомъ Скурскимъ а однымъ офіцеромъ зъ 41 полку пѣхоты. Скурскій въ наслѣдокъ ранъ невдовзѣ померъ. Двохъ урядниковъ, секундантѣвъ Скурского, потягнула була прокураторія до одвѣчальности и ихъ засуджено на кількамѣсячну вязницю. Теперь доносять зъ Вѣдня, що цѣсарь обохъ помилувавъ.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Дня 31. сѣчня с. р. вѣдбуде ся въ Рѣчици [п. Угавъ] вѣнчанє д-ра Лукіана Гумецкого, адвоката зъ Самбора, зъ п. Павлиною Пелехъ. — Позавчера лучила ся при улици Маршалкѣвскій у Варшавѣ нещастна пригода: 69-лѣтня панѣ Галецка, удержуючи школу крою и шитя, перехрестила ся пехотачи черезъ поруче на сходахъ и упавши зъ другого поверха на асфальтовый помѣстъ, такъ потовкла ся, що въ десять мінутъ померла. — Президентъ мѣста д-ръ Малаховскій вернувъ вчинъ зъ Вѣдня до Львова. — Въ Стрыю розписано конкурсъ до дня 31 грудня на третю аптяку. — Въ Петриловѣ коло Товмача згорѣла дворска стайня вартости 2000 зр.; шкода обезпечена. — Въ окрестности Устя зелного коло Бучача и коло Букѣвиои [пов. тов мацкого] появили ся громады вовкѣвъ. — Мѣжь Петербургомъ а Варшавою буде зъ весною уряджены телефонъ. — Въ 1900 роцѣ вѣдбуде ся въ Петербурзѣ свѣтовый зѣѣздъ астрономѣвъ. — Въ Краковѣ увязнено збѣгця изъ Сибѣру Тому Жмуду, котрый бувъ засланый за убійство якогось жида; его вѣддадуть россійскимъ властямъ. — Мѣсто Рящѣвъ ухвалило завести у себе газове освѣтлене. — Панѣ Іосифа Рыльска, властительна села Писаровець [снятинского повѣту] продала свою коршму мѣсцевій громадѣ дешевше нѣжь жиды давали, а селяне сейчасъ перемѣнили коршму на христіянську гостинницю и умѣстали тамъ также читальню. — Въ Камбассо въ полудневій Італіи померъ въ 109 роцѣ жита жовнѣръ зъ часѣвъ Наполеона I. Анджелі Мабера.

— **Похибки друкарскій** вкрали ся вчера въ рубрику „Вѣсти зъ Ев. Перемыскои“. Имено: замѣсть „на Гламчу“ дек. бирчанського мае бути „на Глумчу“; замѣсть „на Задѣльску Волю“ — „Залѣску Волю“; замѣсть „Генрикъ Генсьоровскій“ въ Самборѣ — „Генрикъ Генсьорскій въ Самборѣ“.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ рѣльництва именувавъ ревідента рахункового Юліана Сѣчиньского радникомъ рахунковымъ при дирекціи домѣнъ и лѣсѣвъ державныхъ у Львовѣ.

— **Вѣдзначеня.** Цѣсарь надавъ при нагодѣ переходу въ станъ спочинку: старшому радникови рахунковому въ дирекціи лѣсѣвъ и домѣнъ у Львовѣ Іос. Гіршберґови кавалерскій хрестъ ордера Франць-Іосифа, маючому титулъ и характеръ рахункового радника Мих. Навульскому золотый хрестъ заслуги зъ короною, а Кирілюви Венгриновичеви титулъ рахункового радника въ увольненемъ вѣдъ таксы.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ самъ часъ найбольшои потребы зволили жертвувати ласкаво на гарнѣ цѣли *добродѣйного товариства „Шкѣльна Помочь“ у Львовѣ* слѣдуючій Р. Т. Добродѣѣ „Клюбъ Русинокъ“ у Львовѣ 26 зр. 35 кр. + 17 зр. 50 кр.; Совѣтъ „Народнои Торговлѣ“ 30 зр.; Редакція „Дзвінка“ 7 зр. 25 кр.; п. Титъ Моравецкій 10 зр; п. Василь Войко, емерит. урядникъ у Львовѣ 5 зр.; о. Дим. Гузаръ изъ Завалова 2 зр. 25 кр.; п. Олекса Танячкевичъ 1 зр. 28 кр.; о. Л. Сѣчиньскій зъ Мшаны 3 зр.; о. П. Шанковскій въ Коничинець 2 зр.; о. Іосифъ Шуховскій зъ Братковець 2 зр.; п. Ант. Серафинъ зъ Калуша 1 зр. 63 кр.; о. А. Даниловичъ зъ Нестаничъ вѣдъ себе и прихожанъ 2 зр.; о. Іос. Красицкій вѣдъ себе и вѣдъ прихожанъ зъ Дорнова и Тадани 2 зр.; о. І. Пастернакъ зъ Тялувы 2 зр.; о. Т. Обушкевичъ зъ Майфільдъ въ Америцѣ 2 зр.; о. Ю. Полель зъ Холмщини 2 зр. 51 кр. — За сѣ всѣ ласкавѣ дары складаемо Р. Т. Добродѣямъ щиро-руске „спаси-Бѣгъ!“ — За Выдѣлъ товариства „Шкѣльна Помочь“ у Львовѣ. *О. Ал. Стефановичъ* голова *Григ. Врецюна* касіеръ.

На юзлейну ремѣсничо промыслову Бурсу у Львовѣ прислала на руки нашои Адміністрациі Вп. Наталія Дригинычъ зъ Городенки 4 зр.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ руских церквей зібравъ дальше о. крил. Теофіль Павликѣвъ и достарнвъ въ касу „Народного Дому“ 26 зр. 13 кр. Именно пожертвували на сю цѣль: питомцѣ руской духовной семинаріи у Львовѣ 5 зр.; Романъ Мацелюхъ, церк. пѣвець Успеньскои церкви у Львовѣ 1 зр., скарбонка ad hoc въ тѣй-же церквѣ 2 зр. 86 кр.; черезъ редакцію „Галичанина“: д-ръ Ем. Медведскій изъ Александріи 1 зр. 27 кр., оо. Гр. Борковскій зъ Грушова 2 зр., Вас. Копитчакъ зъ Тернополи 2 зр., Теофанъ Обушкевичъ зъ Майфільда въ Америцѣ 2 зр., Алекс. Сабатъ зъ Рѣчки 2 зр., Ксен. Дейницкій зъ Соколѣ вѣдъ себе и прихожанъ 3 зр., Ілія Лагола въ Дубровицѣ вѣдъ себе и прихожанъ 4 зр., Вас. Черницкій изъ Сѣльца белского 1 зр. Всего зібрано до нинѣшного дня 3234 зр. 78 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 сѣчня. Австро-Угорщина и Нѣмеччина интервеніювали у Порты о довѣлъ на будову орієнтальнои зелѣзницѣ. Порта отягаесь, бо боить ся, щобы Болгарія позички на будову зелѣзницѣ не ужила на закупно оружя.

Берлинъ 25 сѣчня. Розбѣшла ся поголоска, що канцлеръ Гогенльоге мае уступити. Его наслѣдникомъ бувъ бы теперѣшній намѣстникъ Альзациі кн. Гогенльоге-Ланґенбурґъ. Въ урядовыхъ кругахъ заперечують тій вѣсти.

Штокгольмъ 25 сѣчня. Зъ огляду на лихій станъ здоровля короля припоручено наслѣдникови престола реґенцію.

Парижъ 25 сѣчня. Касаційный трибуналъ переслухавъ вчера Естергазого. Говорить, що вѣнъ привѣзъ зъ собою дуже важній папери. Его прибуте до Парижа не выкликало нѣякои сензаціи.

Брусель 25 сѣчня. Король зажадавъ, щобы палатѣ послѣвъ предложено проектъ закона о выборчѣй реформѣ. Зъ тои причины президентъ кабінету и міністеръ публичныхъ роббтъ зголосили свою димісію. — Зъ Конго доносять, що въ середнѣй Африцѣ приготовляють ся повазкій розрухи. Много европейскихъ вонкѣвъ и офіцирѣвъ убито.

Мадритъ 25 сѣчня. Зъ Манілѣ доносять, що повстанцѣ выпустили на волю всѣхъ цивільныхъ полоненикѣвъ, а вѣйсковыхъ выпустять пѣзнѣйше.

Царгородъ 25 сѣчня. Амбасадори одержали вѣдъ македоньского комітету въ Россіи письма зъ жаданемъ интервенціи въ справѣ намѣреныхъ реформъ; инакше комітетъ грозить розрухами.

Вашингтонъ 25 сѣчня. Валютова комісія палаты послѣвъ рѣшила предложити сенатови заведене золотои валюты.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицкая ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площа Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, рѣзный прометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыье мѣрничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ электричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

☞ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу“ якъ найбольше новыхъ передплатникѣвъ.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

БРИТВЫ власного выробу въ англійскои сталѣ припоручае Іванъ Лаврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Недужимъ на лишаѣ

сухій, вогкій лущачій и зъ сею недугою сполучений такъ незносно прикрій нашнорнѣ пращѣ, лѣчить пѣдъ гарантіею навѣть такихъ, котрій нѣгде не знайшли вылѣченя д-ра Гебра „Flechtentod“. Уживанє зовсѣмъ не шкѣдливе. Цѣна 6 зр., вѣльна вѣдъ порта и цла [также и почтовыми марками]; за послѣпатою 5% кр. дорожше. Замовлятн у St. Alariendroguerie „Гданьскъ“ [Danzig — Нѣмеччина]. 25 1—5

Лекціі на село

глядае ученик вищої гімназії. За добре приготовленє ручать. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 1—5

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річове; том II. Право облігаційне і право спадкове — повинен ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

АРТИСТИЧНО-РЕТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вище. Стампіль металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литѣ и гравіроваий и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 42—52

ВАННЫ довгій лякировани по зр. 15 и 16, цинковій по зр. 24., насѣдовій по зр. 6·—, и 7·50. Кльосеты комнатній по зр. 8·50, 17 и 30 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

ОДИНОКЕ РУСКЕ Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЄ **Андрея Андрейчына**

у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11

и готовиче

всякій літоґрафічній выроби

звычайній візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявивший ся візитовій білєты въ гербомъ **Галицкои Руси** въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188

ВИНА куращій,
МЕДЫ чистого домашного выробу,
КОНЯКИ правдивій французкій.

продае 480 11—10

Народна Торговля.

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

☞ При закупнѣ товаровъ просимо поклинкуватись на нашу часопись. ☜

Видавець и одвѣчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлинського. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 9. Львовъ, Середа 13 (25) Сѣчня 1899. Рѣчникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшовского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Кризановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсераты высылку Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	. 18 зр.	на цѣлый рѣкъ	. . 24 зр.
на пѣвъ року	. . 9 зр.	на пѣвъ року	. . 12 зр

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	. . 16 зр.	на пѣвъ року	. . 8 зр.
на чверть року	. . 4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція въ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатані вольні вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. а. в.

Отголошеня звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсераторов або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Недокладні и пізні допосекя приймати членкотъ ся по 15 кр. вѣдъ оголошня.

Голосы прасы о матрополитѣ.

Урядова *Gazeta lwowska* такъ пише про новоименованого митрополита: „Достойный князь церкви, котрый въ рядѣ гр. кат. епископовъ мае занятн перше мѣсце, мае славу священника незвычайныхъ честнотъ и великон вѣры, чоловѣка знаменитыхъ прикметъ, вѣрного св. церквѣ. О. Юлій нъ Куиловскій уродивъ ся въ р. 1826. въ Конюшкахъ королѣвскихъ, де его отець бувъ приходникомъ. Науки богословскій скѣнчивъ въ р. 1850—1851 въ семинарій св. Сульпіція въ Парижи. Тамъ набувъ основного знаня богословія, крѣмъ сего мѣгъ користати въ тыхъ гарныхъ скарбовъ прикладовъ и науки, якими богате и велике мѣсто, що и осередкомъ не лише товариского житя Европы, але такожь житя душевного и публичнон доброчинности, и нятон въ дусѣ католицкон любови. Опѣсля бувъ довгій лѣта въ душпастирствѣ, переходячи всѣ степенѣ церковнон єрархіи. Ставши соборнымъ крилошанином, бувъ ректоромъ епископьскон семинарій, консисторіяльнымъ референтомъ, просинодальнымъ екзамінаторомъ, парохомъ капітулы и деканомъ перемыского деканату, а всюды и завсѣгды взорцево сповнявъ свои обовязки, розвиваючи якъ найуспѣшнѣйшу дѣяльность. Въ р. 1887 ставъ архіпресвитеромъ въ новій капітулѣ въ Станиславовѣ, въ р. 1889. [26. червня 1890. — *Red.*] архіпресвитеромъ и суфраганомъ въ Перемышли, опѣсля найвысшою постановою въ д. 3. серпня 1891. епископомъ въ Станиславовѣ. На тѣмъ становищи всѣ гарній прикметы характеру и серця достойного владики выступили въ цѣлій явности. Рѣдка побожность и благородность, переконаня строго католицкій, твердость засадъ, великій тактъ, безсторонность и згѣдливость въ справахъ партійныхъ и національныхъ, многосторонне образованѣ и богатый досвѣдъ — отсе головній черты характеру нового митрополита. Особистѣ потребы ажь до аскетизму малій, велика жертволюбность на публичній цѣли, — чого доказомъ и станиславовска соборна церковь, на котру зъ власныхъ доходовъ ложивъ великій сумы. Не дивота, що умѣвъ зъединати собѣ прихильность и честь не тѣлько у руского духовенства, але у всего безъ рѣзницѣ населеня. Керму своеи архіепархіи обѣймае хочь въ пѣзнѣмъ вѣцѣ, але въ повнѣй свѣжости душѣ и тѣла. Дай Боже, щобы мѣгъ довго, якъ най доволе сповняти гарну и важну свою задачу въ тѣмъ католицкѣмъ дусѣ любови и згоды, котрый цѣле житя бувъ ему провѣдною зорею“.

Gazeta Narodowa, подаючи вѣсть про именованне еписк. Куиловского митрополитомъ, каже, що завдяки енергічнымъ заходамъ намѣстника зроблено выборъ якъ можна найлѣпшій, бо еп. Куиловскій е знаный зъ своеи богоговѣйности и щирого правованя до вѣры и гр. к. обряду, и чоловѣкомъ дуже образованымъ, а при тѣмъ незвычайно скромнымъ, нѣчого не потребуе для себе, а готовъ все вѣддати чи то для злагодженя нужды рижихъ чи на збѣльшене славы Божон. Въ справахъ политичныхъ ново-именованый митрополитъ завсѣгды державъ ся осторонь; не попиравъ вѣнъ анѣ опозиційныхъ сторонництвъ анѣ правительственныхъ. Длятого зъ именованя еп. Куиловского митрополитомъ повинній радѣти всѣ, кому залежить на добрѣ и розвитку уніятскон церкви.

Przegląd пише: „Такимъ способомъ оскротѣла вѣдъ пѣвъ року церковь руска дѣстала свого владику, котрый силою свого высокого достойньства покликаный е заступати народъ рускій и стояти на сторожи его потребъ и интересовъ.“ Що новоименованый митрополитъ — каже ся дальше — трудій обовязки свого нового становища сповняти буде зъ апостольскою повагою зъ пожиткомъ для справы Божон и руского народу, за се ручать вся его минувшѣсть и его тиха праця въ дусѣ любови и згоды. Преосв. Куиловскій нѣколи не вдававъ ся въ борбы сторонництвъ, такъ що жадне сторонництво руске не мало поводу уважати его анѣ за свого прихильника анѣ за противника; тымъ поясняе ся також, що зразу не згадувано про его кандидатуру. Але всѣ мали для него велику почесть, бачучи, якъ вѣнъ поступавъ по евангельски. За его управы значно двигла ся моральность въ станиславовскій дієцезіи и повага руской церкви. Теперь став на чолѣ всего руского народу чоловѣкъ, що цѣле свое житя столивъ по-надъ сторонництвами, а патріотизмъ свій зачерпавъ зъ жерела наукъ Христовыхъ, — чоловѣкъ непохитныхъ переконань, котрому партійна завись хиба те може закинути, що вѣнъ не мае хѣбъ, питомыхъ людямъ горячон вдачѣ а малого досвѣду. Вызначенне еп. Куиловского з нагородою за его тихій христіяньскій честноты, при чѣмъ також ушановано засаду старшеньства. *Przegląd* витае нового митрополита зъ бажанемъ, щобы доба его управы була колись записана золотыми буквами въ исторіи руской церкви.

Що-до проводу митрополита въ рускѣмъ народѣ высказали мы вчера нашь поглядъ. А що *Przegląd* ставить новоименованого митрополита „на чолѣ всего руского народу“ и „на сторожи его потребъ и интересовъ“, се намъ дуже дивно — особливо пѣсля такон характеристики номіната, яку той дневникъ подае згѣдно зъ Gazeto-ю Narodow-ою. Хиба, що *Przegląd* всѣ потребы и интересы руского народу бачить лише въ рускій церкви?..

Dziennik polski коротко витае нового митрополита, бажаючи ему, щобы на тѣмъ новѣмъ, важнѣмъ становищи Богъ позволивъ ему остати довгій лѣта и правити зъ пожиткомъ для народу рускаго и католицкон церкви. — Якъ тамъ нашь сердечный приятель понимае той „пожитокъ для народу руского и католицкон церкви“, се ниша, а намъ звѣстна рѣчь.

За те ще передъ оголошеномъ номінаціи, въ недѣлю, розписавъ ся Dziennik polski широко про еп. Куиловского, споряти зъ недавною (другою вже) допискою (очевидно зятя одного зъ послѣвъ-у одовцѣвъ) до краковского Głos y Narod-y. Въ тій полемічній статьѣ характеризуе Dziennik polski еп. Куиловского такъ само, якъ опѣсля Gazeta Narodowa. Еп. Куиловскій мае дуже скромній потребы, живе мовь аскетъ; зъ невеличкихъ своихъ доходовъ давъ 15.000 зр. (пѣсля Gazet-ы Narodow-oи 30.000 зр.) на руску соборну церковь въ Станиславовѣ. Все духовенство станиславѣрскон дієцезіи безъ рѣзницѣ політичныхъ сторонництвъ дуже его почитае, хочь знае его минувшѣсть и его щиру прихильность до братнон згоды мѣжь Поляками и Русинами; а почитае его за непохитный характеръ, высоке почутє справедливости и непорочну честность. Таку саму гадку про него мае також духовенство архідієцезіи львѣвскон. На новѣмъ становищи не пѣдхилить ся вѣнъ пѣдъ вплывы анѣ москвофілѣвъ анѣ угодовцѣвъ анѣ народовцѣвъ: се е просто неможливе при его знанѣй самостѣйности и непохитности переконань. А що середъ москвофілѣвъ е люде розумній, котрій на престолѣ митрополита волять бачити чоловѣка, хочь бы навѣть просто противныхъ имъ переконань політичныхъ нѣжь креатуру, услужну на всяке мѣнене чи то правительства чи проводирѣвъ, сему дивуватись не можна.

Въ якѣмъ значѣню розумѣе Dzien. pol. „самостѣйность и непохитность переконань“ еп. Куиловского, выходить ажь надто ясно его статьѣ. Зъ другого стороны можемо автора статьѣ упевнити, що не тѣлько москвофіли але и народовцѣ высоко цѣнять таку вдачу, котра не гне ся передъ всякимъ мѣненемъ

вєньства не пбєля політичныхъ перековань а пбєля дѣлъ для церкви. Длятого ненавидить его новокурєнники. Чи на новбмъ становищи остане вѣрнымъ своймъ давнымъ засадамъ, окаже будучность; але сего бажає ему „Галичанинъ" и надѣє ся, що въ такбмъ разѣ бодай на кблька лѣтъ настане у львбвскбй архієпархіи станъ нормальный и духовєньство переконає ся, що за свои труды на пожитокъ церкви найде признанє у свого архієрея.

„Галичанинъ", якъ бачимо, витаючи нового митрополита, не жалує нѣ „новокурєнкбвъ" нѣ пок. кардинала, а надѣє свои покладає въ новбмъ архієрею хоч здержано, але досыть выразно. Се для насъ тымъ дивнѣйше, що вбнъ за однымъ заходомъ замѣчає, що съ особою нового митрополита начинає ся новый періодъ въ исторіи унiятскои церкви въ Галичинѣ, бо незадовго по его именованю мав о. Андрей Шептицкій стати єпископомъ станиславбвскимъ, а о. Платонидъ Филясъ суфраганомъ нового митрополита и заразомъ ректоромъ духовнои семинарiи. Такимъ чиномъ повторить ся той историчный періодъ въ унiятскбй церкви, въ котрбмъ чинъ св. Василія Вел. стоявъ на чолѣ бѣлого духовєньства и довѣвъ те духовєньство до такого нужденного стану, съ котрого ажь Австрія вызволила нашу церковь. Але „Галичанинъ" надѣє ся, що Василіяне не повторять теперь ошибокъ своихъ попередникбвъ.

На чбмъ ся надѣя опираючи ся, годѣ вгадати — тымъ ббльше, що в се явною тайною, що вбддача духовнои семинарiи пбдъ управу о. Филяса мае выразно на цѣли заведенє безженности у руского духовєньства. Въ польскихъ духовныхъ высшихъ кругахъ кажуть не стѣсняючись, що Русины анѣ не спостережуть ся, коли настане у нихъ духовєньства безженность. Маємо также вѣсти певнѣйшi вѣсти, що вже и теперь асимiляція руского обряду съ латинскимъ управляє ся дуже ревно, по єзуитски, и то не безъ успѣхбвъ. Отже и надѣє, якій „Галичанинъ" покладає въ новбмъ митрополитѣ, оказують ся досыть дивнѣй, скоро „съ его особою мае начати ся новый періодъ въ исторіи унiятскои церкви" въ такбмъ змыслѣ, якъ мы отсе зазначили и якъ се добре розумѣє также и „Галичанинъ". Новый митрополитъ мбгъ бы бути навѣть идеальнымъ архієремъ; все-жь таки его именованє треба уважати лише за переходъ до того „нового періоду въ исторіи унiятскои церкви", котрого Русь бажати не може.

Сегодня дневники краковскій приносять замѣтнѣ вбдозвы про нового митрополита.

Głos Narodu, повторивши наведенѣ нами на самбмъ початку голосъ Gazet-ы lwowsk-oи такъ пише дальше: „Именованє о. Куиловского, повитанє съ такимъ одушевленемъ въ урядовбмъ дневнику, выкликує велике огбрченє въ цѣлбмъ таборѣ русскихъ народовцѣвъ(?) такъ тыхъ, що гуртують ся около Барвѣньского, якъ и тыхъ, що стоять при Романчуку та „Дѣлѣ" Лише москвофiльскій таборъ щиро вдоволеный съ того именованя, не длятого мабуть, щобы новый митрополитъ прихиливъ ся до москвофiльскихъ тенденцій, але длятого, що управа о. Куиловского въ станиславбвскбй дієцезіи показала, що теперѣшный митрополитъ не умѣвъ чи не хотѣвъ успѣшно выступати противъ москвофiльскои агiтацiи, котра въ Станиславовѣ обгорнула навѣть выше дієцезальне духовєньство. Народовцѣ рускій поперали именованє перемыского о. Чеховича, але вѣденьскій нунцій не бажавъ его длятого, що вбнъ не бувъ безженный".

Дальше, спорячи съ выводами Dziennik-a polsk-ого, якій мы тежь навели повыше, Głos Narodu каже; „Здаєсь намъ, що въ нашихъ услбвяхъ скорѣйше бажати бы треба на преетолѣ митрополита чоловѣка, котрый радо слухавъ бы розумныхъ радъ краєвого правительства и розумныхъ народныхъ провбдникбвъ русскихъ (значить, т. зв. угодовцѣвъ. *Ред.*), нѣжь найчестнѣйшій князь церкви, котрый умывавъ бы руки вбдъ политики и тымъ самымъ дозволявъ бы, щобы москвофiльско-православна агiтація проникала въ рады пбдвластного ему духовєньства. Однако вбдъ якогось часу не безъ зачудованя гладимо на начатый у Львовѣ „новый курсъ" польскои политики супротивъ Руси-бвъ. На чию користь помѣтує ся теперь людьми такъ добронравъ якъ пп. Барвѣньскій и Вахнянинъ та легковажить ся ихъ? Въ чиѣмъ интересѣ зачинає ся политику кокетованя съ людьми, котрыхъ чути рублемъ? Въ чиѣмъ интересѣ залежить Dziennik-oви polsk-ому, щобы всѣ рахубы угодовыхъ народовцѣвъ русскихъ попєувати и на ихъ тенденцію кидати якісь невѣй вбдоврѣня?"

Свою статью кбнчить Głos Narodu сими словами: „Що-до насъ, кажемо отверто и щиро, що хибна и погубна є политика, котра хоче руской справы полагоджувати противъ волѣ руского народу, що замѣщувана епископскихъ престолбвъ, котрѣ на Руси мусять мати (?) не лишъ церковне але и политичне значѣнє, достойниками, котрыхъ серце не бє рбвнымъ тактомъ въ рускимъ народомъ, а хибою, котра на насъ страшно пбмстить ся; особливо мы, котрѣ жадаємо вбдъ иншихъ національнои справедливости супротивъ насъ, мусимо дбати, щобы намъ не зроблено слушного докору несправедливости супротивъ Русинбвъ. На жаль довершене именованє о. Куиловского митрополитомъ и заповѣджене именованє Полякa о. Шептицкого епископомъ станиславбвскимъ велить побоюватися, що сей докбръ слушно насъ стрѣне".

Що за дивна мѣшанина засадъ, на котрѣ кождый Русинъ пише ся рєдою душею, въ дивачными бажанями, щобы рускій митрополитъ слухавъ радъ краєвого правительства, та въ поглядами на значѣнє такихъ „проводирбвъ" русскихъ, якъ Барвѣньскій и Вахнянинъ.

Nowa Reforma, увєвнивши, що Поляки далекій є вбдъ того (?), щобы мѣшати ся у внутрѣшнѣй справы руской церкви, каже, що въ уваги на близькій вбдносины до Русинбвъ они таки не можуть рбвнодушно дивити ся на те, хто сядить на митрополичбмъ престолѣ. Руске духовєньство бере вызначну участь въ публичнбмъ житю краю, проводить въ товариствахъ, править выборчою акцією, и т. и; длятого посередно мае первориднє значѣнє для краю. Отже и особою митрополита, котрый управляє духовєньствомъ, мусять интересувати ся не тблько вѣрнiй, вбддавнiй душпастирству того духовєньства, але также и суспбльность польска. Пок. митрополитъ Сембратовичъ бажавъ згоды въ Поляками, але таки не годенъ бувъ перешкодити, щобы переважна часть руского духовєньства не пбшла иншимъ путемъ. С явною тайною, що переважна часть духовєньства (?) належить до сторонництва москвофiльского. При такбмъ станѣ рѣчи важна задача жде нового митрополита. Вѣдни витає N. Ref. нового митрополита „безъ всякихъ упереджень и въ тбмъ припущенiю, що вбнъ буде добре служити своему народови, а тогдѣ и середъ польского населенiя зъєднає собѣ честь и признанє, якого зазнававъ его попередникъ".

Цѣкава рѣчь, якъ собѣ на свѣтѣ N. Ref. выставляє тоту дѣяльность митрополита, котрою вбнъ мавъ бы спонукати „важну задачу" наверненя москвофiльского духовєньства до табору польсофiльского. При тбмъ годѣ забути, що якъ у Полякбвъ переважно, такъ у N. Reform-ы всѣ Русины чи свѣтскій чи духовнiй, котрѣ не пишуть ся на соймову адресу, пбдписану „послами-угодовцями", — значить, котрѣ не є порядными Rusinami, — є москвофiлы. Ну, тои штуки, якои бажає N. Reforma, мабуть не втне жаденъ митрополитъ.

Дальше подає N. Ref. коротку житепись нового митрополита и голосы русскихъ дневникбвъ про его именованє, причбмъ дивує ся, що „Руслан" д. 24 с. м. подавъ лише телеграму зъ Вѣдня и коротку замѣтку: „именованя его не надѣяли ся навѣть краєвѣ власти".

До слова кажучи, „Руслан" справдѣ подавъ зразу лише телеграму про именованє еп. Куиловского митрополитомъ; але замѣтки такои, яку вычитала нѣбы то N. Ref., вела тамъ анѣ слѣду! Ажь въ ч. съ 25. с. м. въ статьѣ „Після подій!" пише „Руслан" трохи ббльше про се именованє, та навстило лише спорить съ Dziennik-омъ polsk-имъ. При тбмъ полєнює, длячого промавлявъ за кандидатурою еп. Чеховича; „вбнъ є въ силѣ вѣку, съ енергією и живымъ поглядомъ на церковно-народнѣ справы и не бувъ бы николи на тбмъ становищу догбдымъ паравановъ для всякихъ интригъ и затѣй. А пбдъ рускою политикою треба розумѣти не лише справы, до торкаючѣ якои-небудь политики, але также чисто внутрѣшнѣ справы Русинбвъ, якъ народного языка, плеканє народного духа межъ семинарескою молодѣжею и др.; а тѣ справы по-за плечима вѣкового достойника готовѣ повернути рбжнѣ поглечники на некористь нашои народнои идеѣ." Кбнчить „Руславъ" словами: „Супротивъ доконаного факту именованя еп. Куиловского митрополитомъ галицкои Руси остає намъ лише сказати: Дай Боже, щобы те не стало ся, чого мы побоювали ся передъ его именованемъ!"

Голосъ Сяна-у подамо завтра.

Чого намъ доконче потреба.

(*Дальше.*)

До поданого въ головныхъ точкахъ начерку нашои роботы економічнои и нашои задачѣ маємо взятись якъ найскорше, розвинути ю зъ цѣлою енергією и выконати у всѣхъ подробицяхъ, коли хочемо охоронити нашъ народъ вбдъ цѣлковитого упадку матеріяльного а тымъ самымъ вбдъ заглады. Щобы до того роботы взяти ся, выконати ю и выбсновати для добра нашого народу, на се очевидно потреба спбвучасти загалу рбльникбвъ, котрѣ злучили бы свои силы, змагання и труды до здѣйсненя зазначеноі цѣли и мети. Намъ отже потреба зорганізувати ся въ одно тѣло, вббрати ся въ одно огнище, зъ котрого выходила бы організація стану рбльникбвъ по повѣтахъ и громадахъ, то значить: мы повинни мати свое руске товариство господарске, котрого кругъ дѣлання розтягавъ бы ся на цѣлу Галичину. Се-жь то и є, *чого намъ доконче потреба*, а безъ чого мы — якъ дотеперь, такъ и на будуче будемо блудити, тратити та чимъ-разъ ббльше пбдупадати, не маючи нѣ поради, нѣ помочи, нѣ силы, нѣ значѣня... Тымчасомъ мы, зорганізованій въ сильне звено, яко краєве товариство, вже власными силами зможемо зробити много доброго та здобути собѣ повагу и значѣнє на вѣ. Тогдѣ и рѣшаючѣ кругы числили бы ся съ голосомъ такого товариства и мусѣли бы его змагання чинно-пбдпомагати, бо *голосъ зорганізованого стану рбльникбвъ — се голосъ краю*, позаякъ вбнъ походить вбдъ загалу его населенія, а не вбдъ поодинокихъ людей въ громадѣ, въ повѣтѣ, або вбдъ якои-сь корпораціи чи становои класы людей. Коли-жь, на вбдворбтъ, не возьмемо ся до організації нашихъ рбльникбвъ у указанбмъ напрямѣ, тогдѣ и найблагороднѣйшій заходы — якъ н. пр. просвѣтнѣ — въ цѣли пбднесенія интелектуальнои и моральнои ровени нашого народу, якъ также всяка акція економічна, н. пр. достатчуванє хлѣборобамъ дешевого кредиту — є и будуть роботою илюзійною, котрою нѣколи не успѣемо нѣ темноты нѣ грозячои намъ руины матеріяльнои.

Успѣхи роботы просвѣтнои, вбдъ кблькадесять лѣтъ веденои межъ нашимъ народомъ, є надзвычайно малѣ и — мимо мілiонбвъ выданыхъ книжочокъ а сотокъ тысячѣвъ гульденбвъ на те выложеныхъ — не можемо выказати ся такими результатами предприняття праць, якъ то дѣє ся въ краяхъ заможныхъ. Маємо справдѣ на 3.500 громадъ русскихъ въ Галичинѣ около тысячъ читалень, але чи всѣ они спонимають свою задачу такъ, якъ се бути повинно? Нѣ, мабуть анѣ полови нима! Зъ другои и то ббльшои полови ихъ читалень значна часть — замѣсть просвѣчати ся и освѣдомлятись взагалѣ та набувати вѣдомостій потрѣбныхъ до будденного жита и организувати ся хоть якъ-такъ, обмежує свою дѣяльность на читаню въ недѣлю деякихъ книжочокъ або часописій, — одна друга замѣстомъ непр итчи, а тенденцією такъ рбзна, що вбдтакъ въ головѣ селянина стає ще темнѣйше, нѣжь вперед було, а вкбнцѣ такій читальникъ приходить до переконѣчня, що не варто до читальнѣ ходити, бо „интелігенты и газетники крутять свѣтомъ такъ, що головѣкови въ головѣ морочить ся та й не знає, кимъ є и кого слухати". Наконець решта, безперечна четверта часть всѣхъ читалень русскихъ въ краю истнує лишъ на паперѣ и о тыхъ нема що й говорити.

Не будемо тутъ застановляти ся надъ причинами малого и невбдповѣдного розвою читалень нашихъ, бо се забрало бы много мѣсця, а справа сама собою не належить до обговорюваня и тутъ рѣчи. Констатуємо лише дѣйстный фактъ и кажемо коротко, що мѣжъ нашими причинами — найпершою и найголовнѣйшою есть убожество нашого люду. Нужда не лише спиняє правильный и скорый хбдъ народнои просвѣты и поступу, але она є родительницею всякихъ нашихъ хибъ, блудбвъ, переступбвъ и злочинбвъ въ суспбльнбмъ и національнбмъ житю. Тожь поки не постараємось о то, щобы рбвночасно и рбвномѣрно поправдати матеріяльный бытъ рбльникбвъ, котрѣ становлять майже выключну суспбльность руску, поти робота просвѣтна буде йти тяжко и осягнене цѣли т. є. пбддвигнене народу черезъ просвѣту є и буде просто неможливе. Бо голодный вчити ся не буде, голый и босый книжки не купить анѣ газеты не передплатить, и убогій, що мусять бути несолену страву, не впише ся въ члены товариства просвѣтного та членьскои вкладки певно не заплатить. Впрочбмъ є то рѣчь така проста и зрозумѣла, що шкода часу и слбвъ на се тратити. Длятого перейдемо до другои не менше важнои справы, про котру у насъ въ послѣднихъ часахъ часто пише ся и говорить, отже годѣ и намъ ей поминути та бодай кблькома словами про ню не згадати, тымъ ббльше, що то справа економічнои натуры, котрою задумано поправити маєтковый станъ нашихъ хлѣборбвъ.

Єсть се справа достатчування рбльникамъ, а особливо селянамъ дешевого и легкого кредиту и вслѣдъ за тымъ заснування чи то черезъ насъ самыхъ, чи черезъ кого иншого вбдповѣдныхъ институцій кредитовыхъ въ краю.

(*Конець буде.*)

Зъ рады державной.

Вчерашнє засѣданє палаты послбвъ заповнила выключно обструкція. Пбдъ часъ цѣлого засѣдання вбдчитувано дословно всякій письма, якій увбйшли до президія. Цѣла обструкція вела ся спокбйно и тихо. Секретарѣ вбдчитували монотоннымъ голосомъ петиціи, внесеня, интерпеляціи, а ббльшость въ резигнацією и спокбйно придивлялась тбй скучнбй и знимбй обструкціи.

Засѣданє розпочало ся вбдчитанямъ дословного тексту интерпеляцій шлеских послбвъ Демла и Газого въ справѣ языковыхъ розпоряджень для Шлеска. Интерпелянты запытують правительство: чи се правда, що тѣ розпорядженя выклекала ческа и польска агітація на Шлеску, а були приготованѣ на конференціи Туна въ Енглемъ и Яворскимъ? — Пп. Функе и Гросъ внесли интерпеляцію въ справѣ послѣдного оречення найвышшого трибуналу о языковбмъ питаню въ Чехіи. — Вбдтакъ вбдчитано внесену п. Новакомъ петицію рады мѣста Верштадтъ о внесенє языковыхъ розпоряджень. П. Новакъ жалувавъ ся, що свого часу внѣсъ уже бувъ 800 такихъ петицій, але анѣ ббльшость анѣ правительство на се не звернули уваги. Просьбы и письма нѣмецкого народу взагалѣ нѣчого не помагають, бо сей народъ мае бути счехізованый. Послѣдній часы доказали, що правительство чимъ разъ ббльше тисне Нѣмцѣвъ и силою хоче переробити ихъ на Чехбвъ. Бесѣдникъ поставивъ внесеєне, щобы петицію вбдчитати въ цѣлости, и жаждавъ надъ симъ поіменного голосованя. Внесеня вбдкинено 120 голосами противъ 52. — П. Козакевичъ внѣсъ интерпеляцію о переступленя обовязку дѣлання львбвскимъ старостомъ и о надужитю одного съ почтовыхъ урядбвъ у Львовѣ. — П. Станіівскій интерпелювавъ о застановленє слѣдства прокураторією въ Сяноцѣ въ однбй справѣ, о надужитя почтового уряду въ Лѣську и о безправне стягане належитостій галицкими старостами. — Пп. Вельовейскій и Кароль Цедніцъ интерпелювали въ справѣ дискусій въ нѣмецкбмъ парламентѣ о замкненю границъ для ввозу чужои худобы. Интерпелянты запытують правительство: чи оно памѣтає звернути увагу Нѣмеччины на суперечность мѣжъ станомъ рѣчи, якій усталивъ ся вбдъ 1805 р., а правами Австро Угорщины, запоручеными трактатомъ въ 1891 р., и чи загадує наклонити нѣмецке правительство до пошановання тыхъ правъ.

По вычерпаню такъ богатои програмы президентъ замкнувъ засѣданє и слѣдуюче вызначивъ на пятницю сего тыждня.

Справы парляментарнѣ.

Коли на вчерашнбмъ засѣданю палаты послбвъ лавки сѣвтили пустками и мѣжъ присутными панувала крайна апатія, въ кулуарахъ панувавъ рухъ. Загально обговорювано найрбзнѣйшѣ плавы умиротворенія парламенту. Говорять, що правительство нахиляє ся все ббльше до переговорбвъ. Найббльшими противниками успокоєня парламенту и всѣхъ поважныхъ пробъ стремлячихъ до тои цѣли, були молодо-Чехи, радѣ ловити рыбу въ мутнбй водѣ, а бб справами прочихъ народбвъ най дѣє ся Божа воля. Нинѣ пбдъ вплывомъ безнастаннои дискусіи о ситуаціи и надъ питаннямъ, якъ все те скбнчить ся, и молодо-Чехи зачинають прибирати троха спокбйнѣйшу и не такъ екзальтовану поставу. Загально приймають яко одиноке услбвє комп. омісу привернене modus vivendi на пбдставѣ цѣлковитого рбвноуправленя.

Нѣмецке католицко-людове сторонництво сильно акцентує потребу порозумѣня мѣжъ Нѣмцями и Чехами въ державнбмъ интересѣ. Члены того сторонництва звертають увагу правительства на се, що оно мусить дати починъ акціи въ тбмъ напрямѣ, коли парламентъ мае вбдыскати способность до праць, и въ тбмъ дусѣ напирають на правицю. П. Катрайнъ на послѣднбмъ засѣданю выконуючого комітету правицѣ пбдвисъ, що ческо-нѣмецка угода повинна бути переведена на засадѣ рбвноуправленя, а его сторонництво зъ усѣхъ своихъ силъ пбдпре тѣ змагання.

По замкненю вчерашного засѣдання палаты послбвъ вббрались на нараду парляментарнѣ комісіи клюббвъ входячихъ въ складъ правицѣ. Въ нарадахъ взяли участь такожъ міністры належачѣ до поодинокихъ клюббвъ. Результаты нарадъ поки-що невѣдомѣ, бо ихъ участники зобовязали ся найсвятѣйшимъ словомъ чести держати языкъ за зубами. Въ той способъ кбнчать ся звычайно всѣ тѣ нарады, що не довели до нѣякого результату. Нинѣ вбдбуде ся засѣдання парляментарнои комісіи правицѣ, на котрбмъ буде ухвалена резолю-

ція въ справѣ заявы правительства проголошеной Туномъ на попереднѣмъ засѣданю комісія.

Справа орґанізаціи дешевого и дорогóдного кредиту для селянъ въ Галичинѣ.

I.

Чи конечнá е для насъ касы позичковой системы Райфайзена? *)

На сесіи соймовой дня 29 грудня 1897 посолъ Вахнянинъ поставивъ именемъ руского клюбу соймового слѣдуюче нагличе внесеня:

„Перенятй щирою радостію, що Всемогучій позволивъ черезъ повныхъ 50 лѣтъ щасливо рядити нашому Найміостивѣйшому Монарсѣ австрійскою державою и нашамъ краемъ, рускй послы соймовй королѣвства Галичины и Володемирія вносять: Высокій соймъ зволить ухвалити:

Призначае ся квота 100.000 зр., платна въ чотирохъ ратахъ рóчно по 25 000 зр. въ фондóвъ краевыхъ, котра то сума маѳ бути вóддана до розпорядимости выдѣлу краевого для зорґанізованя въ цѣлóмъ краю касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена въ цѣли несеня помочи кредитовом галицкому селяньству.“

Внесене се палата соймова передала комісіи банковóй до розслѣдженя и предложеня справозданя. А соймъ, полагоджуючи тую справу, рѣшивъ згóдно съ внесенемъ комісіи соймовои дня 18 лютого 1893, що слѣдуе:

1) „Поручае ся выдѣлови краевому розслѣдити орґанізацію и розвóй касъ позичковыхъ системы Райфайзена въ Долѣшнóй Австріи и въ Чехіи, а на основѣ зóбраныхъ информацій взяти пóдъ розвагу, о скóлько досвѣдчена, въ тыхъ краяхъ набутй, можуть бути примѣненй до нашихъ вóдносинъ краевыхъ и

2) поручае ся выдѣлови краевому уложити проектъ взóрцевого статута для громадскихъ товариствъ задатковыхъ, при чóмъ належыть розважити, чи обмежена порука не буде для тыхъ товариствъ найвóдповѣднѣйша.“

Выдѣлъ краевый, приступаючи до выконаня повысшои ухвалы соймовои, поручивъ менѣ удати ся до Вѣдня и Чехіи, тамъ на мѣсци розслѣдити орґанізацію и розвóй касъ Райфайзенóвскихъ и зъ тои дѣяльности зложити ему справоздане. Я взявъ ся до сего дѣла съ великимъ запаломъ. Удавъмъ ся до Вѣдня и до Чехіи, а надпрограмово и на Моравy въ цѣли переведеня порученыхъ менѣ розслѣдóвъ.

Слѣдячи орґанізацію и розвóй селяньскихъ касъ позичковыхъ въ тыхъ трехъ краяхъ, я маѳ все передъ очима лише добро нашого нещастного сѣльского люду, позбавленого всякои оборони и опѣки зó стороны тыхъ, до котрыхъ се належить.

Перевѣвши въ протягу 6 недѣль поручений менѣ доходжена въ згаданыхъ трехъ краяхъ, предложивъ я вóдтакъ выдѣлови краевому обширне справозданя.

На основѣ предпринятыхъ студій помѣстивъ я вóдтакъ въ „Дѣлѣ“ въ лѣтѣ 1898 р. рядъ статей о сѣльскихъ касахъ позичковыхъ системы Райфайзена[1]).

Въ статьяхъ тыхъ подавъ я, якъ и де повстали касы ощадности и позичокъ системы Райфайзена, дальше описавъ ихъ орґанізацію и розвóй найперше въ Нѣмеччинѣ а вóдтакъ въ иншихъ державахъ, мѣжь ними и въ Австріи, а передовсѣмъ въ Долѣшнóй Австріи, Чехіи и на Моравѣ, и прийшовъ до переконаня и заключеня, що *орґанізація дешевого и дорогóдного кредиту селяньского въ Галичинѣ е конечною и наглячою потребою; що система Райфайзена якъ-разъ найлѣпше до того надаи ся и що тая система може мати у насъ поводженя.*

Выдѣлъ краевый на засѣданю дня 22 липня 1898 въ повнóмъ своѣмъ складѣ тую гадку въ цѣлости одобривъ и рѣшивъ вóдповѣдне внесене предложити соймови.

Касы ощадности и позичокъ системы Райфайзена полягають, якъ вѣдомо, на слѣдуючихъ сѣмохъ головныхъ основахъ: 1) що они свою дѣяльность ограничають на малый округъ, найчастѣйше на одну громаду або парохію; — 2) що жадаютъ вóдъ своихъ членóвъ якъ найменшихъ удѣлóвъ и не знаютъ дівіденд, а цѣлый чистый зыскъ або дохóдъ обертаютъ на утворене власного капіталу резервового, котрый длятого вóдповѣдно скоро зростае; — 3) що приймаютъ всякй и найменшй вкладки щадничй; — 4) що не признаютъ членамъ заряду анѣ пенсій анѣ тантіемъ, а одинокій платный рахмістръ або касіръ до складу заряду не належить; — 5) що удѣляютъ селянамъ позичокъ *на можливый найнижшій процентъ* въ цѣли доповненя потрѣбного оборотового, але постóйного капіталу пóдъ условямъ постепенного звороту ратами; — 6) що опираютъ ся на солідарнóй поруцѣ всѣхъ своихъ членóвъ; наконецъ 7) що выключаютъ форму позички векслевои.

Закимъ еще всѣ мои статьѣ въ „Дѣлѣ“ появили ся и закимъ я мóгъ свои погляды належато умотивувати, Вп. д-ръ Кость Левицкій помѣстивъ въ 170 ч. „Дѣла“ зъ дня 1 серпня 1898 статью, въ котрóй справдѣ годить ся зъ головными основами касъ позичковыхъ системы Райфайзена, але тóлько пóдъ позиціями 1—5 вышше наведеными; заразомъ однакъ твердить, що тй основы дадуть ся примѣнити такожъ и до нашихъ институцій кредитовыхъ для селянъ призначеныхъ, *а именно до касъ заосновапыхъ пóслѣ закона зъ дня 15 падолиста 1867 р. ч. 134 Д. з. д.* Що-до дальшихъ двохъ головныхъ основъ, т. є. що-до необмеженои поруки членóвъ и выключеня векселя яко формы позички, д-ръ К. Левицкій есть имъ зовсѣмъ противный. Крóмъ того пóдносить, що кошты закладани касъ Райфайзенóвскихъ будуть за великй; що ихъ дѣловодство е трудне и незрозумѣле для нашихъ людей а хосенъ зъ-вóдси може бути меншій, якъ изъ звычайныхъ товаристъ позичковыхъ, основаныхъ на пóдставѣ закона зъ р. 1867 [!]. На тóй пóдставѣ прийшовъ д-ръ К. Левицкій до заключеня, що касы позичковой системы Райфайзена *у насъ не потрѣбнй* и дорадживъ соймови, щобы замѣсть закладаня тыхъ касъ утворивъ краевый фондъ на безпроцентовй позички для мѣсцевыхъ касъ позичковыхъ въ нашóмъ краю.

(*Дальше буде.*)

Д-ръ Д. Свѣчакъ.

*) Вóдповѣдь на статью пóдъ такимъ заголовкомъ д ра К. Левицкого, помѣщену въ 170 ч. „Дѣла“ зъ дня 1 серпня 1898.

[1]) Гляди „Дѣло“ зъ 1898 р. чч. 153, 155—157, 159, 161—164, 167, 168, 170, 171, 173—176, 183—187, 189 и 190.

Прошене до Впов. Посла до рады державной Впр. о. Д. Танячкевича.

Передъ кóлькома роками выринула була зъ причины перетяженя ц. к. староства въ Золочевѣ гадка розложеня того найбóльшого въ Галичинѣ повѣту и утворена нового староства въ Зборовѣ для громадъ до округа судового Зборóвъ и Залóщъ належачихъ. Мы мыслили, що пóслѣ справедливости нема сумнѣву, що староство буде въ Зборовѣ, бо Зборóвъ лежить при дорозѣ державнóй и желѣзничóй, есть осѣдкомъ майже найбóльшого повѣту судового, лежить въ центрѣ межи належачими до его повѣта судового громадами, а що бóльше, що въ будучности маѳ передъ собою мѣсточка Поморяны и Озѣрна, посѣдае коштомъ блызько мiлiона черезъ Выс рядъ побудованй касарнѣ для кавалерiи а въ нихъ вóйско, зачислене въ роцѣ 1897 до ряду мѣстъ, котре значно въ остатныхъ кóлькохъ лѣтахъ пóднеслось и маѳ дальшй шансы розвою, впрочóмъ самъ поглядъ окá на карту выстарчае щобы о тóмъ рѣшучо рѣшити, — однакъ дармо! стало ся противно, якъ звыкло у насъ дѣя ся, и ту взяли верхъ приватнои натуры загляды.

Ого властитель Залозець гр. Дѣдушицкій зволивъ порушити найделікатнѣйшу струну знаку зъ ханчивости нашого ряду и офѣрувавъ якiйсь старый уже валичій ся будынокъ на помѣщене староства. — Громада Зборóвъ, понеже бѣдна, офѣрувала изъ своеи стороны, що такъ скажемо, лепту вдовичу, т. є. 2.000 зр. на закупно плацу пóдъ будовy. Однакъ все надармо! Ту бóльше значить одинъ графъ, якъ кóлькадесять громадъ и тысячѣ мешканцѣвъ, понеже довѣдали-сьмо ся зъ устъ ц. к. намѣстника, коли своего часу була депутація зъ мѣста Зборова въ тóй справѣ, що Зборóвъ не надаесь до того, лише Залóщъ. Отже теперь будуть мусѣли бѣдни люде въ рóвныхъ справахъ ходити до староства аж до Залозець, котре лежить пóвъ миль вóдъ границѣ россійскои, а декотрымъ громадамъ буде на 7 миль дороги пѣхотою або фѣрою, бо желѣзницѣ нема.

Прото ничон рады для насъ нема, якъ лишь помóчь Впов. о. Посли, правдивого руского народу заступника и щирого приятеля. Просимо порушити тую вельми важну и не кучу для насъ справу въ парламентѣ и не допустити, щобы насъ такъ скривдили. За то съ горы складаемо тутъ публично нашу сердечну подяку. Жийте, любезнй и дорогй о. После, въ добрóмъ здоровлю много лѣта на славу, добро и честь рускому народови!

Выборцѣ мѣщане и селяне мѣста Зборова и околицѣ.

Теодоръ Яницевскій пѣвець церковный въ Зборовѣ. — *Дмитро Мелникъ* заст. начальника мѣста. *Андрей Костюкъ* господарь въ Плаучи малой пов. Бережаны. — *Теодоръ Процикъ* господарь въ Присовцяхъ. — *Григорій Дѣдакъ* мѣщанинъ и господарь въ Зборовѣ. *Іосифъ Кузь* ассесоръ мѣста и господарь. — *Михаилъ Олесникъ* начальникъ громады въ Кудобинцяхъ.

НОВИНКИ.

— Зъ руско-народного театру въ Рогатинѣ. Театръ перебуде въ Рогатинѣ вже лишь короткій часъ а дасть такй штуки: 25 сѣчня на бенефісъ Рубчака: Баронъ циганьскій, оперета; 26 сѣчня: Модный женихъ, комедія; 28 сѣчня: Малка Шварценкопфъ; 29 сѣчня: Хата за селомъ, драма а 31. сѣчня, вó второкъ, *послѣдне ювілейне представлене „Наталка Полтавка“*, попереджена вступнымъ словомъ и перешѣтана хорами, на дохóдъ „Народного Дому“ въ Рогатинѣ. Доохрестна Публика зволить користати зъ короткого побуту нашого театру и громадною участію заявить свою прихильность для руской сцены. — Зъ Рогатина переѣде дружина *до Бережанъ* на шѣсть представленъ.

— Митрополитъ Куиловскій выѣхавъ вчера въ ночи до Вѣдня, щобы зложити присягу, и перебуде тамъ тыждень.

— Засѣданє старшины „Сокола“ вóдбуде ся въ четверъ 26-ого н. ст. сѣчня с. р. о 8 годинѣ вечеромъ въ помѣщеню товариства Пóдвалля ч. 7.

— Зъ Кракова пишуть намъ: Дня 18 с. м. вóдбуло ся въ читальни „Просвѣты“ въ Краковѣ торжественне посвященя нового льокалю водою Іорданьскою. По посвященю промовивъ Веч. о. Вас. Ковловскій, пóдносячи значѣня свята Іорданьского для Руси взагалi, а особливо для колёнiи руской въ захóднiй Галичинѣ, взываючи горячими словами до лучности и спóльнои працѣ. Въ торжествѣ взяло участь велике число членóвъ, якъ мѣсцевыхъ такъ и зъ дальшихъ мѣстъ, а мiжъ зóбранымi бачили мы и панѣ. Наспѣло и вóдчитано кóлька телеґрамъ зъ благожеланями, [мiжъ тыми вóдъ товариства „Просвѣты“]. Торжество украсивъ гарными пѣснями хоръ краковскихъ Русинóвъ. Хвила перебута тогдѣ въ читальни записала ся глубоко въ сердцяхъ зóбраныхъ.

— О. Никифоръ Ханатъ, руский парохъ въ Скрентонѣ въ Америцѣ, референтъ для грекокатолицкихъ справъ въ Америцѣ, померъ д. 30 грудня 1898 въ 33 роцѣ житя. Бувъ се чоловѣкъ здóбный, интелiґентный и привязный, длятого смерть его выкликала загальный жаль у нашихъ братóвъ въ Америцѣ. В. в. п.

— Громады вовкóвъ появили ся въ околицi Устя зелёного, мѣсточка бучацкого повѣту, и роблять тамошному населенiю великй шкоды. Въ Букóвинѣ, товмацкого повѣта, ночiю передъ кóлькома днями зъѣли вовки жида, якъ вертавъ зъ лекцiи.

— Вóдгомóнъ галицкихъ выборóвъ въ Россiи. „Буковина [въ ч. 5.] подае таку вѣстку зъ Украины: „Одна личность, маючи доступъ у найвышшй сферы въ Россiи, такъ оповѣдала про несподѣване вóдклонене земскои реформы у пóвнóчно- и полуденно-захóдныхъ губернiяхъ въ Россiи. Пóдъ вплывомъ сприяючои Полякамъ партiи царь носивъ ся въ гадкою предложити проектъ сихъ реформъ „государственному совѣтови“. Передъ симъ внесенемъ мала вóдбутись якась потайна рада. На сей радѣ противники реформъ для Поляковъ, а ихъ и досыть богато, розповѣли царевi точно про галицкй выборы зъ 1897 року, мовлячи, що оттакъ то буде робитись и у насъ, якъ тóлько попустити Полякамъ. Царь переконаный самi доказами и навѣть обуреный „польскими звѣрствами“, про котрй ему розповѣли, не згодивъ ся на внесене проекту земскои реформы въ тыхъ губернiяхъ у „государственный совѣтъ“ и приказавъ залишити сесю с раву. Розумѣе ся, се ще може и змѣнити ся, але заразъ нѣкто не посмѣе предкладати царевi сю реформу.“ — Поляки повинни за се подякувати своему Казьови, Войткови та ихъ поплечникамъ...

— Медичный факультетъ въ Краковѣ поставивъ на денномъ порядку таку справу: Зъ огляду на истнованє медичного факультету у Львовѣ нехай всѣ суды всходнои Галичины вóдносять ся въ справахъ лѣкарскихъ опечень до львóвского факультету, а не, якъ доси до Краковского.

— Засмѣдѣлый крейцарь причиною смерти. Зъ Лавцута доносять: Дня 14 сѣчня померъ тамошнiй податковый поборець Іосифъ Кисельскій наслѣдкомъ закаженя крови. Вóнъ, вымѣнюючи одзокрейцаровй монеты, потеръ ся по лицю сукою, на котрóй находила ся ельдь зъ крейцарѣвъ.

— Запомоги и позички на краевй дороги. Зъ кредиту вызначеного соймомъ до диспозицiи краевого выдѣлу на запомогу будовы дорóгъ повѣтовыхъ и громадскихъ, признавъ краевый выдѣлъ слѣдуючй дальшй запомоги выдѣламъ радъ повѣтовыхъ: въ Сокалi на дорогу Сокаль-Тартакóвъ 3000 зр.; въ Борщевѣ на дорогу Озеряны-Устя епископске 1724 зр.; въ Теребовли на дорогу Требовля-Скалатъ 3.970 зр.; въ Чешановѣ на дорогу Цизкóвъ-Олешичѣ 3000 зр.; въ Равѣ на дорогу Любачѣ-Іосифóвка 6000 зр.; въ Кореснѣ на довѣздову дорогу до купелевого заведенй въ Ивоничи 4.500 зр.; въ Перемышлянахъ на дорогу Перемышляны-Поморяны 2000 зр.; въ Жовквы на дорогу Жовквы-Камѣнка струмилова 2000 зр; въ Богородчанахъ на дорогу Звинячи-Солотвина 2000 зр.; у Львовѣ на дорогу Кульпаркóвъ-Сокольники 1500 зр.; въ Львськy на дорогу Лютовнека-Тѣсна 4000 зр.; въ Городку на дорогу Городокъ-Добряны 1000 зр.; въ Ярославѣ на Переворскъ-Бястровицѣ 2000 зр.; въ Мостискахъ на дорогу Пакóсть Гусакóвъ 1000 зр.; въ Ялѣ на дорогу Дешница-Розстайне 2000 зр.; въ Рогатинѣ на дорогу Рогатинъ-Потóкъ-Черче 700 зр. Крóмъ сего удѣливъ краевый выдѣлъ зъ фонду позичкового на будову дорóгъ безпроцентовй позички выдѣламъ радъ повѣтовыхъ: въ Бережанахъ на дорогу Городнице-Козлóвъ 6000 зр.; въ Кореснѣ на будову довѣздовои дороги до купелевого заведенй въ Ивоничи 2000 зр.; въ Ялѣ на дорогу Куты-Дешница-Розстайне 5000 зр.

— Обжалувавъ ся фальшиво. Въ Поникви [пов. бродского] зголосивъ ся дня 21 с. м. до вóйта господарь зъ Луки коло Золочева и заявивъ, що дня 15 с. м. волочанъ ся по лѣсахъ и тамъ застрѣливъ свою женку. Вóйтъ вóдставивъ его до суду въ Бродахъ, а сей вóднѣсъ ся въ тóй справѣ до суду въ Золочевѣ. Выѣхала судова комісія слѣдча на вказане мѣсце убійства, але не знайшла нѣчого, бо мимо убита пóйшла на торгъ до Золочева. Очевидно чоловѣкъ ся попавъ въ розстрóй ума.

— Товариство роботниковъ „Вѣра“ въ Тернополи устроюе въ недѣлю 29-ого сѣчня с. р. въ сали „Сокола“ въ память сотыхъ роковинъ вóдродженя руской литератури аматорске представленя зъ слѣдучою програмою: 1) Прольоґъ, 2) Наталка Полтавка“ оперета Ивана Котляревского, а закóнчить 3) образъ изъ живыхъ особъ. Чистый дохóдъ призначеный на фондъ запомоговый для неспособныхъ до працѣ роботниковъ.

— Самоубійство лат. ксьондза. Зъ Лопатина доносять: Дня 22 сѣчня с. р. застрѣливъ ся въ Лопатинѣ латинськiй ксьондзъ Бронислявъ Марковскій. Вóнъ походивъ зъ Конґресóвки, а до Лопатина приѣхавъ ще передъ трицятьма лѣтами и ставъ тамъ сотрудникомъ. Однакъ невдовзѣ за-для чогось суспендувала его. Але кс. Марковскій, остававъ въ тѣснѣйшой приязни зъ сестрою тогдѣшного лат. пробоща кс. Оржеховича и она выпросила у брата, що вóддавъ кс Марковскому адмiнiстрацію своеи реальности, вартости 8000 зр. Необавки кс. Оржеховичъ померъ, а сестра переселила ся до кс. Марковского, котрый уважавъ себе теперь вже властителемъ адмiнiстрованои реальности, докупивъ землю и въ часомъ вóднѣсъ ся вартóсть по-надъ 30.000 зр. Однакъ згодомъ навкучилась ему господарка и вóнъ продавъ реальность жидамъ за пóвъ-дармо, за 18.000 зр., а пану Оржеховичѣвну прогнавъ, а взявъ собѣ молодшу господиню, думаючи провести щасливо решту житя. Але швидко прийшовъ до переконаня, що реальность продавъ занадто дешево, а его нова господиня дбае бóльше о себе, нѣжь о него, ба и его „приятель“ надувають его. Въ наслѣдокъ сего запавъ на розстрóй ума, а опóслѣ закóнчивъ — самоубійствомъ. Кс. Марковскій бувъ загорѣлымъ шовiністомъ польскимъ и противникомъ Русинóвъ, безъ него не вóдбули ся нѣякй выборы и бувавъ участникомъ всякихъ патріотичныхъ нарадъ польскихъ.

— Ботато гамору наробила у Львовѣ пригода, яка лучила ся тамтого тыжня на балю товариства циклістóвъ въ мѣщаньскóмъ касинѣ. На той баль прибула панѣ Яниковска, жена богатого рѣзника, зъ 17-лѣтнею гарною и образованою дочкою. Хочь на сей баль п. Яниковскій дбставъ запрошеня и хочь его жена зъ дочкою бувала на подóбныхъ баляхъ, членъ комітету, академикъ Терликовскій [сынъ директора гімназіи зъ Станиславова] грубо выпросивъ обѣ панѣ зъ салѣ. Се выкликало обурене въ мѣстѣ, п. Терликовского выключено зъ товариства циклістóвъ, а другй товариства зганили сей поступокъ.

— Везувъ — якъ доносять зъ Неаполя — зачинае знóвъ непокоити ся — выкидае огненй потоки лавы.

— Мѣсто засуджене на загубу. Газета Indian Medical Record подала онодгы цѣкавый вступный артикулъ о будучности мѣста Бомбаю въ Индiяхъ. Будучность сего мѣста — пóслѣ ворожбы сеи газеты а просто вóдчайна. Вóдъ серпня 1896 року чума держить въ кóгтахъ нещасне мѣсто; теперь лютуе ся въ черги вже третя пошесть. Вóдъ 1886 року до лютого р. 1897 утѣкло зъ Бомбаю 398.000 людей. Тй, що полишились, основали ся зъ страшною пошестею и коли она почала знóвъ лютитись, вже не шукали ратунку въ утечи. Значна часть тыхъ мешканцѣвъ, що давнѣйше опустили мѣсто, не вернула назадъ. Причиною чумы е гонографичне положене мѣста, а всѣ старана о асанацію и великй вклады грошей на сесю цѣль показали ся неуспѣшными. Околиця цѣла багнюста а пóдшкóрна вода пóдносить ся чимъ разъ вышше; не помагають нѣ каналізацiи нѣ вóдводнюваня. Наслѣдкомъ чумы наступивъ загальный застóй въ торговли мѣста та банкротство и нема вже средствъ до дальшои борбы зъ пóдземными водами, де е гнiздо заразы. Скорше чи пóзнѣйше послѣдний мешканецъ Бомбаю або згинуть або будуть мусѣли утѣкати. И богате та людне колись мѣсто покрые ся руинами...

— Знакъ иронiи. Одинъ французкій писатель прислявъ до Академiи наукъ письмо, щобы она выдумала и запровадила въ житя ще одинъ цисарскій знакъ, именно „знакъ иронiи“, котрый бы, на зóбъ знаку питаня або окличку, помогъ въ до высвѣтлення людскихъ мыслей въ письмѣ.

— Поправка. На похоронѣ крил. о. Іосифа Левицкого промовлявъ въ имени ученикóвъ не Пилипець, але Вiкторъ Лучкóвъ.

— Дрóбни вѣсти. Зъ нóчнои варты въ Тернополи утѣкли въ пятницю два драгоны; позавчера зловлено ихъ на россійскóй граници и вóдставлено до Тернополя. — Чорна вóспа лютить ся въ Лишкахъ долѣшныхъ [пов. бóбрецкого]; задля сего замкнено школу на мѣсяцъ. — П. Ц. Шелiска, мешкаюча при ул. Брагарóвскóй ч. 11, згубила на улицi Ягайлоньскóй банкнотъ тысячърынковый. — Славный музикъ-скрипакъ Ион. Падеревскій, продукуючи ся въ послѣднихъ часахъ у Варшавѣ, призначивъ цѣлый чистый дохóдъ въ сумѣ 13.600 рублѣвъ на добродѣйнй цѣли. — Въ Краковѣ увязнено 11-лѣтного многообѣцюючого хлопця Из. Яцка по разъ 25-ый за рóбанй злодѣйства. — Въ Парижи найшовъ одинъ каминякъ въ рурѣ каминовóй цѣнный паперы на 600000 франкóвъ; мусѣвъ ихъ туда вкинути злодѣй. — Онодгы запицивъ огонь въ Закопанóмъ 13 загородъ господарскихъ. — Въ Кечкеметѣ на Угорщинѣ молода дѣвчина Ельза Шелявска стрѣляла чотири разы зъ револьвера въ молодого монаха-братчика въ кляштору Пiярóвъ и ранила его въ лице, розбризгавши долѣшну щоку. — Въ Нѣмеччинѣ почали выробляти черенки зъ алюмiнiомъ въ рóвными примѣшками; они легшй и лучшй вóдъ дотеперѣшныхъ зъ олова, антимону и цины.

Господарство промыслъ и торговля.

— Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Дністеръ" у Львовѣ, стоваришення зареєстрованого зъ обмеж. порукою за мѣсяць грудень 1898. *I. Станъ довжный*: Удѣлы членівъ 55.139 кор. 18 сот.; Фондъ резервовый 3.533 кор. 30 с.; Спеціяльна резерва 318 к. 47 с.; Вкладки *а)* станъ на початку грудня 1898 р. 394.376 к. 50 с.; *б)* вложено въ грудни 32.840 к. 07 с., разомъ 427.216 к. 57 с., *в)* вынято въ грудни 13.265 к. 22 с., позбстае въ кінцемъ грудня 413.951 к. 35 с. Сальдо процентівъ [побраныхъ] 18.561 к. 53 с. Зыскъ зъ року попереднього. Неподнята дівіденда за 1897 рокъ 637 к. 97 с. Кошты спору 149 к. 84 с. На рах. бѣжучомъ 949 к. 84 с. На рах. Краєвого Союза кредитового одержано 10.336 к. 18 с. Сума 502.877 кор. 19 сот. — *II. Станъ чинный*: Позички удѣлений: *а)* станъ на початку мѣсяца 443.117 кор. 74 сот., *б)* удѣлено въ грудни 30.640 к. 14 с., разомъ 473.757 к. 88 с., *в)* сплачено въ грудни 12.751 к. 23 с. Станъ въ кінцемъ грудня 461 036 к. 65 с. Готівка въ касѣ зъ днемъ 31 грудня 1898 9.495 к. 42 с. Цѣнні папери фонду резервового 3.397 к. Цѣнні папери иніші 400 к. Въ щадниці почтовій [оборотъ чековый] 9.363 к. 99 с. Въ иншихъ товариствахъ и банкахъ 13.886 к. 70 с. Иніший льокація 0. Сальдо коштівъ адміністрациі 5.297 к. 43 с. Кошты спору 0. Сума 502.877 к. 19 сот. — *Членівъ* прибуло 48, убуло 8, остало въ кінцемъ грудня 1898 р. 1.373 членівъ зъ 1.419 деклароваными удѣлами въ сумѣ 70.950 кор. — *Стопа процентова* відъ вкладокъ 4½%, процентъ відъ позичокъ удѣлюваныхъ зъ додаткомъ на кошты адміністрациі 6½%.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщує:

Въ округѣ ц. к. Дирекціи зел. держ. въ Оломуцу отворено дня 31 грудня 1898 вузкоторову зелѣзницю Гоф'ъ на Моравѣ-Берінъ Андерсдорфъ зъ стаціями Гоф'ъ на Моравѣ, Берінштадтъ и Берінъ Андерсдорфъ и перестанками Райгерсдорфъ и Брокерсдорфъ. Стація отворено для загального руху въ выключенемъ артикулівъ выбуховыхъ; перестанокъ Райгерсдорфъ для руху особового и пакункового за оплатою належитости у кондуктора въ поѣздѣ а перестанокъ Брокерсдорфъ для руху особового, пакункового и посылокъ въ цѣловозовыхъ наборахъ.

Зелѣзниця льокальна Лінцъ-Урфаръ. Пѣсля сповѣщення умѣщеного въ Wiener Zeitung розписано оферты на роботы підторовій и надторовій для зелѣзниці льокальной Лінцъ-Урфаръ. Оферты принимає протоколъ подавчій ц. к. Міністерства зелѣзниць у Відни найпізнѣйше до 18 лютого 1899 въ полудне. Услівя и иный нормалія можна переглянути въ департаментѣ 18 ц. к. міністерства зелѣзниць або въ ц. к. Дирекціи зел. держ. въ Лінцу и зъ вынимкою услівъ можна ихъ також набути на власність.

Пѣвнічно нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и Буковиною. Зъ днемъ 1 лютого 1899 увійде въ житє нова тарифа часть II. єшитокъ 1.

Телеґрамы „Дѣла".

Відень 25 сѣчня N. fr. Presse доносить, що вѣсть мовь бы высшій судъ краєвый въ Градци поручивъ президіи суду въ Целовци, щобы на будуче урядованє відбувалось тамъ выключно по словѣньски, є выдумкою. — Ректоръ и професоръ орієнтальной школы Христомановъ зрезиґнувавъ зъ обохъ тыхъ посадъ.

Парижъ 25 сѣчня. Бувшій міністеръ війны ґенералъ Мерсіеръ заявивъ, що вінъ нѣколи не дававъ Естергазому припорученя занимати ся шпіґуньствомъ, а коли Естергази займавъ ся симъ ремісломъ, то робивъ се на власну руку. При тімъ ґенералъ высказавъ ще разъ свое переконанє о винѣ Дрейфуса.

Брукселя 25 сѣчня. Король принявъ димісію міністрівъ.

Познань 25 сѣчня. Кольонізаційна комісія ухвалила закупити новій добра и спровадити нѣмецкихъ кольоністівъ зъ західныхъ провінцій. Окрімъ того комісія має заснувати протестантскій школы и церкви и провадити кольонізаційну роботу зъ подвоєною експертізою и консеквенціею.

Канадія 25 сѣчня. Князь Юрій розпочавъ инспекційну подорожъ вздовжъ берегівъ и відвѣдавъ всѣ найважнѣйші побережні мѣсцевости.

Послѣдній вѣсти.

Нинѣ відбувъ ся въ приватній каплиці апост. нунція нем. Тілінного каноничный процесъ информаційный архіеп. Кумловского. При торжествѣ було крімъ нунція також кількохъ вышихъ духовныхъ. Присягу вѣрности и послуху папѣ зложивъ новый архіепископъ въ руки нунція. Опівдня відбуло ся у нунція принятє для нем. Кумловского.

Конкурс.

Головнѣ Видѣл Товариства „Просьвіта" у Львові розписує отсим конкурс на запомогу стіпендійну імени Теодора Качали, сина Ґригорія, господаря и Фірлієві в квоті: 120 зр. а. в.

Запомога призначена є для сина селянского господаря, рускої народности, ученика середних шкіл або студента університету з потами в свідоцтві переважно відзначаючими, взглядно добрими кількоміми. Подани, заосмотрені свідоцтвом науки, як також є відповідним убожества, виставленим урядом парохіяльним, а ствердженим через зверхність громадску належить вносити до Головного Видѣлу Товариства „Просьвіта" у Львові (ринок ч. 10 I. поверх) найдальше до 1 лат. марта 1899 р. (1—3)

Юлїян Романчук. *Олекса Тапячкевич.*

Конкурс.

Видѣл „Руської Бесіди у Львові оголошує отсим конкурс на управителя руско-народного театру з річницем до 1-ого н. ст. марця 1899. Услівя контракту можна переглянути кождого дня в комнатах „Руської Бесіди", Ринок ч. 10.

У Львові дня 24 сѣчня 1899.

За Видѣл:

Вол. Шухевич голова. *Остап Весоловский* секретар.

Надѣсланѣ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятницѣ площи Галицкой

поручає въ великомъ выборѣ и по цінахъ найдешевшихъ:

окуляры, двіперы, льорнеты, бінокли, калєйдоскопы, барометры, термометры, рѣчній areометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсшини, тамыс мірничій, піоны, лібелї, нівелєторы и т. п.

Уряджанє дзвонківъ електричныхъ.

Всякій напрашки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Правдивый чистый

ячмѣнь броварный

черезъ удосконаленє и акліматизованє выпробованый и найлѣпше удавчій ся у насъ, особливо на Подолю чеський ячмѣнь броварный — на продажъ у о. Северина Матковского парохіи въ Боссирахъ, п. п. Коцюбинчики коло Гусятина.

Цѣна 100 клґ. 10 зр., 50 клґ. 5 зр. 50 кр., 5 клґ. 1 зр. 20 кр.

Просить ся о скорій и численній замовленя. Высылка почтою або зелѣзницею за попередною присылкою грошей або за поздѣпатою.

27 1—3

Відъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверта (на мѣсяцъ популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыждневе популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію відповѣдає д-ръ Костъ Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорічна передплата выносить 2 зр., на пів року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвіты".

По низькихъ цінахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 126—1

Въ кождій руській хатѣ повиненъ знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рокъ 1899.

Достати можна по цінѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 0 кр. за приторгівникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

КОЛОДѢЙ

належно успособленый достане сейчасъ посаду колодѣйского инструктора въ краєвій школѣ промысловій въ Камѣнцѣ струмиловій.

Рѣчна платня 600 зр. а. в.

Подани, заосмотрені метрикою хрещени, свѣдоцтвомъ успособленя, також свѣдоцтвомъ відбутои практики, належить присылати Зарядови краєвои школи промысловои въ Камѣнцѣ струм. до 31 сѣчня 1899 включно. 18 3—3

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошує, що має на складѣ великій засобы

КИЛИМОВЪ

свого выробу 318 16—36

въ розмантыхъ десеняхъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО" въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришення зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць грудень 1898.

Ч. 707. *А) Станъ чинный.*

	Станъ въ кінцемъ листопада 1898		Въ протягу відъ 1 до 31 грудня 1898 побрано		выдано		Станъ зъ кінцемъ грудня 1898	
	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр.	зр.	кр.
Позички на скрипты	51953	23	1438	60	1872	38	52337	01
„ „ векслѣ	8914	18	2165	42	2770	18	9518	94
Кошты адміністрациі	1047	43	42	65	75	39	1080	17
„ спору	101	51	1	36	—	—	100	15
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готівка	1264	37	—	—	—	—	3191	85
Сума стану чинного	63450	25	3698	03	4717	95	66397	65

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	14018	13	225	—	—	—	14243	13
Фондъ резервовый	2671	83	283	65	—	38	2955	10
Вкладки на рах. бѣжуч.	40851	57	3957	78	661	19	44148	16
Кредитъ банковый	2000	—	—	—	—	—	2000	—
Відсотки	3715	54	429	10	1192	52	2952	12
Льокація „Дністра"	75	67	266	93	340	60	2	—
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	117	51	—	—	20	37	97	14
Сума стану довжного	63450	25	5162	46	2215	06	66397	65
До того станъ чинный	63450	25	3698	03	4717	95	66397	65
Разомъ (Капіталъ обор.	126900	50	—	—	—	—	132795	30
(Оборотъ касовъ.			8860	49	6933	01		
			15793 зр. 50 кр.					

Загальный касовый оборотъ відъ 1/1 до 31/12 1898 — 200.116 зр. 52 кр.

Пѣсля білянсу за рокъ 1897 выносили:

Позички на скрипта	38717 зр.	04 кр.
„ „ векслѣ	9404 „	01 „
Удѣлы членьскій	10904 „	47 „
Вкладки на рахунокъ бѣжучій	34693 „	64 „
Сальдо відсотківъ	467 „	32 „
Загальный рочный оборотъ касовый р. 1897	161556 „	04 „

Въ грудни 1898 прибуло 10 членівъ въ деклароваными удѣлами въ сумѣ 280 зр., выступило членівъ 0, остало отже зъ кінцемъ грудня 1898 р. 702 членівъ зъ деклароваными удѣлами на 16 940 зр.

Стопа процентова відъ вкладокъ на рахунокъ бѣжучій 5%, стопа процентова відъ позичокъ 8% платній ¼ або ½ рочно зъ горы.

Станиславовъ дня 1 сѣчня 1899. 375 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Иванъ Дольницкій. *Теодоръ Стахевичъ.*

КЛЬОЗЕТЫ патент. Гуттманна (въ герметичнымъ замкненямъ) по зр. 18 и 27. Ванны довгій по зр. 15 и 16 насѣдовій по зр. 6 и 7·50 поручає НЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, сорговля зелѣзка у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Найлѣпшій бритвы швайцарскій (Арбенца) и Генкельса зъ Зелінґенъ припоручає Иванъ Лапрукъ пожбовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Ботаніка

на вышші класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафинського. Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. 3 р 189 . Цѣна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложивъ Іван Верхратскій Видане друге. У Львові 1898. Цѣна 70 цент. в. ав

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложивъ і подекуди доповнивъ Іван Верхратскій. Видане друге 1898 Цѣна примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои бо:анічнои термінольоґіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропиґійскій або у автора, професора рускої ґімназиі зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінациі (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральоґіи, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральоґіи, або 2 пр. Спису) порто оплачує автор.

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біоґрафіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, которыхъ 1772 р. застав при жизни,

написавъ на підставѣ автобіоґрафичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь" буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листівъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусківъ буде становити томъ, а всѣхъ томівъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусківъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусківъ 6 коронъ. Выпуски поодинокій не будутъ продавались.

Пренумерату належить присылати выключно на адресу: п. Антінъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропиґійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві дєнского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.55	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	[illegible]	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	[illegible]	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	[illegible]	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	[illegible]	„ Кракова		[illegible]45	„ Янова
	10.05	„ Іцкан		9.55	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.00	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сяноку
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ніч			
	3.54	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	5.50	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

На теперѣшный сезонъ

поручає свій спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментівъ

І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS. 470 8—104

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорлинського. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, підъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 10. Львовъ, Четверъ 14 (26) Сѣчня 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що днѣ (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новійтвій" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відні: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкобе за инсерати въ Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Необходиме число комтуе 5 зр. а. в.

Оголошеня звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічка инсераторвого або ся місце з въ рубрицѣ „Надсѣлане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дописи приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Справы парляментарнѣ.

Черезъ два послѣдні днѣ вѣбувалисъ дуже важні наради парляментарныхъ клюбівъ. Якъ доносятъ до Kurjer a lwowsk-ого, въ кругахъ правицѣ панує надѣя, що обструкція дасть ся утихомирити и що тѣ бажаня приймуть конкретні формы. Переходовый станъ уформовано бы такъ, що на порядку дневномъ поставлено бы звернены палатою панівъ законъ о платни державнои служебы и о знесеню дневникарского стемпля. Опозиція не могла бы противитись тымъ двомъ предложенямъ зъ огляду на ихъ велику вагу для загалу людности, дискусія надъ нами тягла бы ся довше, а за той часъ зыскано бы можность переговорівъ. Але плановъ уложеным честнѣйшими членами правицѣ захитали чорні духи зъ кола польского, тѣ духи, котрі нѣчого такъ не боять ся, якъ санаціи парляментарныхъ вѣдносинъ, тѣ духи, що самі выкликують вонка зъ лѣса — провокують обструкцію, коли она притихне.

Що тымъ не въ головѣ привернене ладу въ парляментѣ, найлѣпше доказуе вчерашне засѣдане красовои комісіи. Они зъ усѣхъ силъ своихъ старали ся не допустити, щобы предложене о знесеню дневникарского стемпля прийшло на порядокъ дневный одного зъ найблизшихъ засѣдань посольскои палаты. Щобы дискусію въ самій комісіи проволѣчи до безконечности, голова комісіи п. Войтѣхъ Дѣдушицкій поставивъ внесене, щобы перевести дискусію надъ всѣми внесеннями о красову реформу наразъ. Противъ того запротестувала опозиція, домагаючись, щобы пѣдъ нараду взяти насамперед коротеньке внесене п. Пацака о знесеня дневникарского стемпля, бо сесе внесеня не стоить въ нѣякій звязи зъ рештою проектованыхъ реформъ. Се внесеня ще въ тои причины надавало ся до окремого трактованя и скорого полагодженя, бо въ тій справѣ истнує вже навѣть позитивна ухвала палаты зъ дня 20 сѣчня 1897 року. Сполученє сеи справы зъ иншими внесеннями значило бы тѣлько, що взагалѣ цѣлу справу проволѣчи до безконечности. Длятого соціалістъ п. Ріґеръ сформулувавъ въ тѣмъ дусѣ внесеня, але его вѣдкинено 22 голосами противъ 19. — Вѣдтакъ приступлено до генералнои дискусіи надъ загаломъ проектованыхъ реформъ. Промовляло пять бесѣдниківъ зъ правицѣ, а зъ опозиціи нѣхто. Опозиція, щобы не проволѣкати справы, не брала участи въ дискусіи. Члены бѣльшости не дуже були зъ того вдоволені, але коли ще п. Русъ въ имени опозиціи поставивъ внесене о замкненє дискусіи, обурене бѣльшости не мало границь. Внескодавець просивъ правицю, щобы не грала комедіи, котра не мае нѣчого шпого на цѣли, як проволѣчи можливу красову реформу и знесене дневникарского стемпля. Правица рѣшила выручити опозицію и сама розпочала робити обструкцію. Всѣ бесѣдники бѣльшости ще разъ записались до голосу. Замкненє дискусіи принято и на внесене п. Сераѳского засѣдане вѣдрочено безъ означеня дня слѣдуючого засѣданя. Таке поступованє правицѣ ледво чи позволить успокоити ся опозиціи хочь-бы на часъ кількохъ засѣдань палаты.

Клюбъ италійскихъ послівъ розбивъ ся. Справа утворена словѣньскои гімназіи въ Пісіно выкликала въ клюбѣ горячу дискусію, а ей результатомъ була ухвала бѣльшости, що клюбъ переходить до рѣшучои опозиціи противъ правительства. Однакъ три послы заявили, що нинѣ ще не можуть пѣйти зъ своими товаришами на нову дорогу и выступають зъ клюбу. Розбите италійского клюбу мае бѣльше значенє, якъ бы ся поверховно судячи здавало ся. Коли бъ италійскі послы, перейшовши до опозиціи, злучили ся зъ обструкціоністами, обструкція запомогла бы ся новыми силами, новыми голосами, и розпочала бы ще сильнѣйшу тактику, а се лишь прискорило-бъ здѣйсненє бажань правицѣ — замкненє парляменту.

Чого намъ доконче потреба.

(Докінченє).

Гадка засновуваня институцій кредитовыхъ въ краю вѣдповѣдныхъ для селянъ — сама въ собѣ дуже гарна и честна, а зарасомъ такъ пожадана и на часѣ, що заслугуе, щобъ ей оплесками принити та пожелати ѣй якъ найкращого розвитку. Бо чи-жь не гарна то рѣчь — зґромадити рускій грѣшь у власній руки, орудувати нимъ и уживати его на хосенъ свого народу? — або чи не заслугують на честь и вдячность тіи люде, що то пожертвуютъ свій часъ и трудъ занимаючись веденемъ и наглядомъ сихъ правъ вонѣмъ безкорыстовно, абы лише свому народови дати пільгу и помочь? Справа се пожадана и на часѣ, бо жь вѣдомо, що наший хлѣборобы потребуютъ дешевого и догѣдного кредиту, и то не вѣдъ нинѣ, але вѣдъ 30—40 лѣтъ тому назадъ.

Однакъ мимо повного признаня для сеи акціи, що то поклали собѣ за цѣль пѣднесене економічного стану хлѣборобівъ дешевымъ и догѣдным кредитомъ, мы осмѣлимо ся отверто и рѣшучо тутъ сказати, що самымъ кредитомъ не уратуемо нашихъ селянъ. Кредитъ дешевый и на догѣдныхъ услівяхъ удѣлюваный есть безперечно великою пѣдмогою а навѣть добродѣйствомъ, але для чоловѣка такого, що знае, якъ и на що позиченый грѣшь ужити, щобы вѣдтакъ зъ свого пѣдприемства, на котрѣмъ позичка тяжить, мѣгъ выдобути такій дохѣдъ, котрый бы выстарчавъ не лишь на сплату затягненои позички и процентівъ, але щобы дававъ такожь певну надвышку яко доробокъ. Лише такъ а не инакше понятый кредитъ може причинити ся дѣйстно до пѣднесеня маеткового стану чоловѣка; лише тогдѣ акція ратункова кредитомъ осягне свою добродѣйну цѣль, коли она ведена есть для людей а взглядно для суспѣльности, котра дае запоруку, що удѣлюваній ѣй позички зможе и вмѣе ужити продуктивно, т. є. коли не тѣлько ихъ звороть вразъ изъ процентами не насувае нѣякого сумнѣву, но при тѣмъ ще мае ся — коли не певность, то бодай надѣю якогось изъ позички доробку. Коли жь не мае ся пересвѣдченя, що затягаючій позичку на пѣдприемство чи то рѣльниче, чи яке инше, потрафить ся ужити зъ хосномъ, якъ высше сказано, тогдѣ задумана акція минае ся зъ заложеною собѣ цѣлею, тратить свій характеръ ратунковый чи добродѣйный, и тогдѣ въ найлучшѣмъ случаю и при найлѣпшѣй волі цѣла та акція буде „переливанемъ зъ пустого въ порожне". Бо нашій рѣльники будуть лише у одного позичати, щобы другому вѣддати, та будуть въ що-разъ гіршу нужду попадати. А чи нашъ пересѣчный селянинъ дае тоту запоруку, що вѣнъ затягненый довгъ буде мѣгъ звернути не тѣлько безъ ущербку свого маетку, але що позиченымъ грошемъ ще доробить ся? Нѣ! Адже вѣдомо, що кождый чоловѣкъ, беручи ся до веденя якогось интересу — чи то въ урядѣ, чи въ пѣдприемствѣ, чи въ чѣмъ небудь — мусить мати потрѣбній до того вѣдомости, знане рѣчи — однымъ словомъ: яку-таку кваліфікацію або приспособленя. А чи нашъ селянинъ е приспособленый до веденя въ теперѣшныхъ часахъ рѣльничого пѣдприемства та чи знае вѣнъ, якъ нинѣ газдувати, щобы выйти на ладъ? або чи мае вѣнъ все и всюды потрѣбну ему до того пораду, помочь и опѣку, безъ котрыхъ вѣнъ вѣякъ оббйти ся и рады собѣ дати не може? И то нѣ! Нашъ селянинъ взагалѣ темный и яко такій вѣнъ не имо якого-такого знаня, але навѣть понятя не мае о тѣмъ, що господарь въ теперѣшныхъ часахъ умѣти и розумѣти повиненъ. А поради, помочи и опѣки такожь вѣнъ мати не може, бо де жь и у кого ихъ знайде, коли нема жерела, зъ котрого мѣгъ бы ихъ черпати, коли нема организаціи, черезъ котру моральна и матеріальна помочь въ кождій потребѣ и случаю могла бы ему бути удѣлена. Тожь власне зъ тыхъ причинъ, т. є. зъ браку знаня рѣчи и зъ браку вѣдповѣдноі организаціи, котра бы не тѣлько першу причину усувала, але крѣмъ того чинно допомагала, нашій рѣльники пѣдупали! И доки не возьмемо ся до усуненя тыхъ причинъ, поти не поможуть нѣякі хоть-бы найщирші и найблагороднѣйші заходы. Поки наша земля — замѣсть 10 або 15 зеренъ, якій она дати може и якихъ намъ дуже потреба — буде давати лише 5 зеренъ або и ще менше; поки нашъ газда буде уважати худобину лише за машинку до роботы и до обробинку, а не за великоважну гадузь господарску, зъ котрою вѣнъ умѣло и старанно обходити ся повиненъ; поки нашъ хлѣборобъ не лишъ на сибнокъ и худобку буде числити, не оглядаючись и на нашій галузи господарскій та промысловій, доки взагалѣ зъ кождои нагоды и хвилѣ не буде вмѣти користати; врешть поки мѣжь нашими рѣльниками не заведе ся такій ладъ, при котрого помочи по вышій вымоги хоть поволи, але постѣйно и невинно, будуть зростати и побільшатись, — поти не можемо мати выглядівъ на корыстный выходъ зъ нашого кратичного положеня.

Зъ того показуе ся, що кожда наша ро-

---

6)

Иванъ бразиліецъ..

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

(Дальше.)

Коли гробарь Панько першій разъ по своѣмъ осиротеню пустивъ ся до дяковки, тогдѣ мавъ вѣнъ сильный замѣръ довѣдати ся: що пишуть газеты про ненависну Бразилію та про бѣдныхъ выходцівъ.

Якъ-разъ коли вѣнъ вабйшовъ до дяковки, заставъ дяка Ониська за столомъ зъ окулярами на носѣ и зъ величезною газетою въ рукахъ. Дякъ Онисько бувъ такъ затопленый въ читаню, що навѣть не чувъ, якъ дверѣ вѣдчинились и хтось вабйшовъ до его хаты, а на повитанє свого гостя не моргнувъ навѣть вусомъ. Доперва коли гробарь Панько взявъ осторожно двома палцями за кінчикъ газеты и легко нею вашелестівъ, — жь тогдѣ дякъ вѣдорвавъ ся вѣдъ читаня и звернувъ на него свои окуляры.

— Що такъ цѣкаво читаете, рехтый? — спытавъ гробарь Панько. — Що тамъ нового въ свѣтѣ чувати?

— Що чувати? — вѣдповѣвъ дякъ зъ таемничимъ и нѣби залякнымъ выразомъ лица. — Бѣда! На вѣйну заносить ся, ось що чувати!

— Що вы кажете?

— Аякже, ѣй Богу! На островѣ Кретѣ клекотить, въ Греціи клекотить, въ Болгаріи клекотить...

— Клекотить, кажете.

— Аякже, якъ въ горшку. А Москаль [тутъ дякъ прижмуривъ одно око, щобы своему лицю надати еще бѣльше таемничій выразъ], а Москаль сидить и чекае хвилѣ, щобы тамъ зробити ладъ... Ну, вже жь теперь набере поганинъ Турокъ по штанахъ, я вамъ кажу...

— Турокъ, кажете? — спытавъ зацѣкавленый гробарь Панько, — а що жь тутъ мае робити Турокъ?

— Чекайте, я вамъ всьо розкажу за порядкомъ, — сказавъ дякъ Онисько, вѣдкладаючи на бѣкъ газету. И вѣнъ ставъ поясняти своему гостеви, о скѣлько сягали его географічні и політичні вѣдомости, положеня краівъ, о котрыхъ мова, ихъ взаимній вѣдношеня, ихъ стремленя...

— Крета — объясняв дякъ Онисько — то есть Крета, такій островъ, облитый довкола водою, на тѣмъ островѣ Турки рѣжуть христіянъ Греківъ, а христіяне Греки бунтуютъ ся и хотять выбити ся на волю... Греція то есть Греція, такій край христіяньскій, що въ нѣмъ всѣ говорять по „грецьки", навѣть малій дѣти, а Греки, видите, обстають за своими одноплемѣнниками зъ Кретѣ и имъ помагають.. А Болгарія то есть такожь такій христіяньскій край, що въ нѣмъ всѣ говорять по болгарски и зъ вѣдтамъ походять болгарскій гласы, котрі у насъ въ церквѣ спѣвають ся... А Болгаре такожь мають ще непокѣнчені рахунки зъ Туркомъ и чекають тѣлько оказіи, щобы на него пѣднести кия... Вкѣнци Туреччина то такій край, що тамъ всѣ говорять по турецки, такимъ языкомъ, що его навѣть самъ сатана не второпае... Та й ще мусите знати, що то край поганьскій. Турки, бачте, вѣрують въ якогось нечестивого Махамета, а въ ихъ божницяхъ голо, якъ на долонѣ, лише въ кождій божници на самѣмъ видномъ мѣсци висить розбитій штаны нѣби того Махамета, а дурні Турки бють передъ тыми штанами поклоны, лѣзуть до нихъ рачки и цѣлують ихъ — знаете де? — въ саму матню. Ось, що то е турецка вѣра!... [Гробарь Панько плюнувъ въ бѣкъ.] А тѣ всѣ христіяньскі народы, — обяснявъ дальше дякъ Онисько, — хотять Турка побити и выгнати его до чорта въ зубы..

И тутъ межи обома стариками розпочалась интересна розмова въ справѣ грядучои вѣйны на балканьскѣмъ пѣвостровѣ и тягнулась ажь до пѣзнои ночи. Гробарь Панько цѣлкомъ забувъ про Бразилію... що ему теперь до Бразиліи? Вѣнъ теперь розбиравъ зъ дякомъ Онискомъ далеко важнѣйше питане... Розумѣесь, они оба були завзятущими ворогами Турка-поганина, а великими приятелями христіяньскихъ народівъ, а особливо Греківъ.

— Але все я таки трохи бою ся, — замѣтивъ гробарь Панько, — бо зъ газеты выходить, що та Турещина, то таки великій край, а тыхъ бѣдаківъ Греківъ бмаль...

Але дякъ Онисько пѣднѣсъ до горы палець правои руки и ставъ нимъ кивати въ воздусѣ, а заразомъ покручувати головою и таемничо усмѣхати ся.

— А Москаль що? — сказавъ вѣнъ по хвилѣ. — Думаете, Москаль буде тихо сидѣти? Такъ Москаль то найстрашнѣйшій ворогъ Туреччины! Вѣнъ чекае лишь першого выстрѣлу, а якъ потѣмъ сунѣ зо своимъ вѣйскомъ, то зъ Турка лишь порохъ закурить ся...

— А най-же вже!

— Нетъ! Мы лишь тихо сидѣмъ и чекаймо, що зъ того дальше буде!...

И т. д. и т. д. и т. д.

(Дальше буде.)

Руска выстава штукы, а европейска критика.

[До фейлетонівъ Ив. Труша.]

(Дальше.)

Не легка то рѣчь, говорити про свою працю и не попасти въ односторонность, и тому не буду опрокидати хибъ поодинокихъ образівъ, выказаныхъ п. Трушемъ. Волю радше ослабити признане, нѣжъ его выкористати. Таланту бо не е заслугою чоловѣка; заслугою е выобразованя его и выхованє для доброи цѣли. Выходячи зъ тои точки, треба заразъ признати, що я свого таланту не выобразовавъ якъ слѣдъ. Правда, критикъ оправдуе се дуже основно, чому я сего не вчинивъ, и въ части складае се на обставины, середъ якихъ живе нашъ братъ артистъ, „вѣдбитый вѣдъ центрівъ цивілізаційныхъ". Чи цивілізація вде до чоловѣка, або на вѣдворотъ — не беру ся розсуждувати, а почну фактичне спростоване. Потребуе его справоздане п. Труша въ Літер.-наук. Вістинку [надолнетъ стор. 152], писане въ часѣ выставы, въ котрѣмъ каже ся, що образа св. Николая въ церкви въ Одреховѣ, зъ оріґінальною архітектонікою не було на выставѣ! Образъ сей [зъ церкви въ Бзуполи, а не въ Одреховѣ) бувъ на выставѣ, п. Трушъ его видѣвъ, и въ Дѣлѣ [ч. 291 м. р.] каже ся про него: „св. Николай, въ... ризахъ, вышитыхъ украиньскою орнаментикою". П. Трушъ бере тутъ орнаментику оріентальну (до котрои и украиньска належить) впрочъ за украиньску, котра однакъ була не тутъ, а на ризахъ Архіерея (зъ церкви въ Одреховѣ), якъ про се свѣдчила фотоґрафія. — Баламутство.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкіры, аксамиту, коста, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

606 22—40

бота чи акція, стремляча до підвисеня економічного стану нашого народу може осягнути свою ціль лишь тогдѣ, если рівночасно буде також ведена акція въ цѣли підвисеня господарства сѣльского у всѣхъ его галузяхъ, и то зъ цѣлою енергією и въ якъ найширшихъ розмѣрахъ. А щобы се такъ важне и спасенне дѣло ввести въ житє и намѣрену цѣль осягнути, на те — якъ вже було сказано — потреба намъ мати своє товариство господарске, до котрого не йно кождый рільникъ, але и кождый щирый Русинъ-нерільникъ належати повиненъ, щобы морально и матеріяльно підпирати змагання товариства, котре підѣйме ся задачѣ: охоронити народъ рускій въ Галичинѣ відъ матеріяльнои руины и цѣлковитого запропащення.

Силъ до веденя задуманого дѣла намъ не бракне, — 1) маємо кількохъ а може кільканацятьохъ агрономівъ, котрій радо и охотно возьмуть въ тій роботѣ участь та своими фаховыми відомостями, якъ въ організація взагалѣ, такъ и въ кождѣмъ поодинокѣмъ случаю прийдуть зъ помочію и порадою; — 2) маємо зъвыжь два тысячѣ священиковъ, для котрыхъ рільництво становить головне жерело ихъ доходівъ, а межь котрыми есть много досвѣдныхъ знатоковъ, спеціялістівъ поодинокихъ галузей господарскихъ та любителівъ рільництва, а тіи безъ сумнѣву віддадуть тій такъ жизненній справѣ великій услуги, особливо при організаціи по повѣтахъ и громадахъ; 3) на зъвыжь 7 тысячівъ учителівъ народныхъ въ Галичинѣ найде ся бодай 3 тысячѣ учителівъ-Русинівъ, а зъ тыхъ бодай половина щирыхъ людей, котрій рівножь не відмовляють співучасти въ тімъ дѣлѣ та своею наукою и знанемъ рѣчи причинять ся сильно здѣйсненя цѣлей товариства; вкінци 4) маємо вже по громадахъ, хоть не всюды — просвѣченыхъ селянъ, котрій видять грозяче лихо и радій бы его позбути ся а не мають ся и до кого удати ся о пораду и помочь, якъ також маємо тысячѣ дорослого и дорастаючого молодого поколѣня шкільного, що то вже узнае вагу науки взагалѣ и потребу відомостій рільничихъ зъ-особна, и якъ перший такъ и другій не лишь самій до товариства приступлять, але и другихъ до того наклонять. Тымъ способомъ товариство се, засноване въ интересѣ и для добра три-мілионового народу, може легко мати не десятки, але сотки тысячівъ членівъ.

Маємо отже зъ кимъ приступити до борбы зъ нуждою и до нашои самооборони. Потреба лише намъ всѣмъ станути до неи гуртомъ, не вичікувати або зволікати, бо наслѣдки дотеперѣшнои нашои байдужности и маловаженя рільництва не тілько нашимъ хлѣборобамъ тяжко надоѣли, але и намъ всѣмъ дають ся въ знаки. Длятого прочь зъ байдужностію! прочь зъ меробствомъ и вичікуваньмъ, аж само зробить ся, або аж хтось за насъ зробить! Але берѣмъ ся обѣруч до дѣла и то безъ проволоки! сли не хочемо пійти на поталу та на неминучу загибѣль!

Хлѣборобъ.

Голосы прасы о митрополитѣ.

Зъ відзывівъ польскихъ дневниковъ у всякімъ разѣ найзамѣтнѣйшій голосъ Czas-y. Орґанъ верховодячихъ круговъ польскихъ після замѣтки, що унітска церковь, руска суспільность и релігійна та політична згода въ краю потерпѣли дійманчу страту черезъ смерть Кардинала Сембратовича, котрый въ короткімъ часѣ умѣвъ затерти почасти слѣды спустошень, які лишили ся по давнѣйшихъ управахъ въ церкви св. Юра, — такъ пише дальше: „Имя нового митрополита и вся его минувшість будить найбільшу почесть и заразомъ надѣю, що се именованє разомъ зъ ожиданымъ именованямъ станиславівского епископа и львівского епископа-суфрагана стануть історичною датою въ исторіи відродженя унітскои церкви на Руси". Дальше Czas застерѣгае ся противъ того, щобы въ новімъ митрополитѣ покладати надѣю въ напрямѣ політичнімъ и, опираючи ся на его минувшости, припускавъ, що підъ его управою настане якесь скрѣпленє історичныхъ звязей межь обома народностями. „Якій-небудь — каже — можуть бути нашій бажання въ тімъ напрямѣ, далекою відъ насъ є гадка, щобы се мало бути головною задачею епископскои єрархіи. Політики у св. Юра було за богато; довго була она ненавистна, опісля миролюбна. Національна чи партійна ненависть вела на бездорожа, майже на дорогу апостазіи. Пробы політичныхъ компромісівъ не удавали ся и ослабляли духовну и пастирску дѣяльность послѣдныхъ часівъ. Инший, высшій, чисто духовій и апостольскій задачѣ ждуть нового митрополита и двохъ епископівъ, котрій давнымъ звычаемъ унітскои церкви зъ черенчихъ келій мають бути покликаній на престолъ владичій. Унія упала въ трехъ четвертыхъ; лише часть тои величнои будовы остала ся въ Галичинѣ, та и ся потребуе скрѣпленя въ основахъ, бо въ тыхъ основахъ насамперед іосифинізмъ, опісля вѣденьскій ліберализмъ и панславізмъ підрывали будову и ширили плѣснь и гниль на мурахъ того гарного храму. Тій муры очистити въ вохкости и гриба — отсе велика и тяжка задача тои єрархіи унітскои, такъ щасливо теперь доповненои. Знаемо, що унія мусить заховати свои всходній формы, але зъ другои стороны засадою унія є безусловна суспільность зъ римскою церквою. Літурґічный консерватизмъ не може спинити суспільности всѣхъ обрядівъ релігійного житя зъ католицкимъ світомъ, не може завертати унія до часівъ, попереджаючихъ шизму. Хтось порівнавъ всходну церковь зъ скаменѣлостею, захованою зъ першихъ вѣковъ христіянства, а заходну церковь зъ розрослымъ деревомъ, що разъ-въ-разъ окрывае ся свѣжымъ цвѣтомъ и новій выдае овочь. Ся сила католицтва проявляе ся въ тімъ, що незмѣнюючи правдъ, вичитае въ нихъ відповѣдь на всякій питаня часу и приносить лѣкъ на недуги, нужду чи заразы кождого столѣтя. Новый митрополитъ мае те нове житє вдунути въ гарній але скаменѣлій формы уніятскои церкви. Не ходить тутъ о жадній новаторства и змѣны, а лишь о те, щобы побудити душевне житє и зрівнати его зъ розвитком католицтва въ инших краях. Въ сѣмъ великімъ ділѣ найде митрополитъ сильне орудє въ апостольскій працѣ чина св. Василія Вел., котрого два члены мають стати епископами. Коли, якъ гадаємо, програмою нового митрополита буде відлученє духовнои сферы відъ політичнои, то выключе оно неохоту тыхъ, котрій люблять для політичныхъ цѣлей надужывати релігіи; але хоть зъ тои стороны проявить ся неохота або й бунтъ, то здорова часть духовенства, свѣдома небезпеченства радикалізму и безвірности, пригорне ся до своихъ владикъ и найде въ нихъ провідниковъ у своімъ духовнімъ відродженю. Рускій народъ, такъ глубоко релігійный, хоть дуже занедбаный, буде уратованый відъ пропаґанды еліментівъ выворотку ревною працею місійною и апостольскою, котра присвоить собѣ успѣшнѣйшій средства, межь тій, які були доси знані середъ рускаго духовенства. Чи зъ того відродженя релігійного выйде колись національне зближенє чи тілько скрѣпленє душевныхъ силъ Руси въ ея окремімъ національнімъ розвитку? се вже питанє будучности. У всякімъ разѣ праця въ дусѣ католицкімъ злагодить вробить суспільнои чи племѣннои ненависти.

Отакъ править Czas. Коли зібрати коротко его выводы, то выйде: Унія въ Галичинѣ підорвана, муры ся обсѣла плѣснь и гниль; народъ хоть релігійный, але занедбаный (очевидно духовенствомъ), такъ що грозить ему радикалізмъ и безвірность. Оживити скаменѣлій формы уніятскои церкви духомъ католицтва, очистити ся зъ плѣсни и гнили не вспѣвъ навѣть пок. кардинал Сембратовичъ, бо політика ослабляла его пастирску дѣяльность. Ненависть племенна чи партійна вела черезъ те майже на дорогу апостазіи. Те все мае направити новый митрополитъ въ двома епископами-Василіянами. Політику мають они лишити на боцѣ. Але, скрѣпивши католицтво на Руси, часть Богъ, скрѣплять такожь историчній звязи межь Русинами и Поляками.

Очевидно, бажаня и надѣѣ не підлягають нѣякій оплатѣ. Але обурювати може те опѣкуньче втыканє носа польск ого дневника въ церковній справы рускій, те осуджуванє нашои церкви и духовенства. Чи читавъ хто коли, щобы Нѣмцѣ-католики втыкали свій нісъ въ церковній справы Чехівъ-католиківъ? щобы ихъ посуджували пр. о гуситизмъ або таке инше? Або щобы на відворотъ Чехи интересували ся тымъ, чи Нѣмцѣ вірній католицкій церквѣ, чи може нахиляють ся до протестантизму? Якъ довго тревати ще буде сеся опѣка? Чи не лѣпше було бы погадати Czas-ови о народѣ мазурскімъ та о місійнѣй и апостольскій праци середъ него?...

Справа орґанізациі дешевого и догідного кредиту для селянъ въ Галичинѣ.

(Дальше.)

Зъ тыми поглядами и заключенемъ Вп. д ра К. Левицкого нѣякъ згодити ся не можу.

Стоваришеня и спілки заснованій на основѣ закона зъ дня 15 падолиста 1867 ч. 134 В. з. д. після мого глубокого переконѣдчення — до такъ великои акціи, якъ орґанізація кредиту селянъского нѣякъ не надають ся. Они не представляють жадной гарантіи для кредиту постороннего и безъ фондівъ жадна каса позичкова истнувати и розвиватись не може. Стоваришеня заснованій після закона зъ 1867 р. підлягають надзорови властій політичныхъ и въ кождімъ часѣ можуть бути розвязаній. При ихъ заснованю заходять дуже часто великій трудности и перепоны, о чімъ всѣ дуже добре знаємо. — Такому товариству жадна институція фінансова не удѣлить кредиту, а також и приватній особы не відважилибы ся льокувати свои більшій ощадности въ такихъ касахъ позичковыхъ, не маючи найменшои певности, що они тамъ не пропадуть. Такій касы вже въ самімъ зародѣ були бы засуджеій на неохибну смерть. Тымъ толкує ся, що всѣ стоваришеня заснованій після закона зъ 1867 р. не розвиваютъ ся, и въ цѣлій Австріи нема анї одной поважнѣйшои институціи фінансовои, котра бы була заснована після закона зъ 1867 р., а не після закона зъ д. 9 цвѣтня 1873 ч. 70 В. з. д. Найлѣпшимъ доказомъ на се є фактъ, що товариство „Просвѣта" відъ 1889 р. форсує закладанє такихъ касъ позичковыхъ при читальничъ „Просвѣты", а якій осягнула доси результатъ? Ото, після справозданя зъ ея дѣяльности до кінца грудня 1897 р. засновано за всѣмъ лѣтъ 33 касъ щадничо — позичковыхъ, котрыхъ фондъ основный выносивъ 3.561 зр. 86 кр. а квота зложена на щадницю — 6860 зр. 38 кр. Сумы удѣленыхъ позичокъ членамъ въ справозданю не подано, але она не могла выносити більше якъ суму фонду основного и вкладокъ щадничихъ, т. є. суму 10.342 зр. 24 кр. Наколи-бъ мы въ той способѣ хотѣли орґанізувати дешевый и догідный кредитъ для селянъ въ Галичинѣ, то на се потреба бы було що-найменше 500 лѣтъ, а тымчасомъ насъ и селянъ бы не стало.

Що-до коштівъ заснованя зауважаю, що тій кошты є и мусять бути. Рівница межь самыми коштами заснованя касы позичковои, опертои на законѣ зъ 1867 р. а такими коштами касы Райфайзенівскои, коли увзгляднить ся справлена касы огнетревалои и потрібныхъ книгъ, безъ котрыхъ нѣяка порядна каса обійти ся не може, не є знову такъ велика, щобы той моментъ промовлявъ за касами після закона зъ 1867 р. а противъ касъ Райфайзенівскихъ. — Рівно жь и дѣловодство въ касахъ Райфайзенівскихъ не є таке трудне, якъ собѣ Вп. д-ръ К. Левицкій представляе, о чімъ въ кільканацятьохъ касахъ въ инших краях я переконавъ ся. Чоловѣкъ въ трохи більшою интеліґенціею, пр. учитель народный, потрафить безъ жадной трудности на основѣ выданои инструкціи потрібній книги заложити и дальше ихъ вести а умѣючому лише читати и писати, робить тілько трудность выготовити замкнене рахункове зъ кінцемъ кождого року, котру то трудность установлений ревіденты або инспекторы усувають и ті замкненя въ такихъ случаяхъ самій выготовляють.

Найповажнѣйшій замѣтъ в квестіи необмеженои поруки членівъ касъ систему Райфайзена. Вже комісія соймова а за нею Соймъ той замѣтъ підніесъ и поручивъ Выдѣлови краевому розважити, чи обмежена порука не була бы въ огляду на відносины нашого краю відповѣднѣйша, нѣжь необмежена. Я самъ давнѣйше бувъ противникомъ необмеженои поруки и доперва на основѣ переведеныхъ студій прийшовъ-емь до иншого переконѣдчення, именно що необмежена порука для сѣльскихъ касъ позичковыхъ є користнѣйша, нѣжь обмежена, а то на основѣ слѣдуючихъ обставинъ.

1. Позичку одержують въ касахъ Райфайзенівскихъ лишь ті члены, котрій своими господарскими відносинами або личнымъ характеромъ дають достаточну поруку, що кре-

---

Шкода велика, що п. Трушь „лишь чувъ о мальованю Панькевичемъ Пр. Дѣвы яко Гуцулки або Украинки" [Дѣло ч. 2. 1899]. Такъ сеся „Гуцулка або Украинка", (якъ и анальогічно Іесусъ Христосъ „яко Гуцулъ або Украинець") були на выставѣ дуже близько образа Палиховского „Оборона десятинної церкви", якъ п. Трушь мігъ бы переконѣдчити ся зъ фотоґрафій тои части выставы, де они були помѣщені. А шкода, бо бувъ бы критикъ мігъ побачити, чи и о скільки були се „Гуцулы або Украинцѣ", и мігъ бы бувъ розъяснити поглядъ на сю справу основнѣйше, нѣжь вчинивъ се въ 2 ч. Дѣла. Є се у насъ, въ Галичинѣ, справою дуже дразливою, и тому хиба було найзыгіднѣйше не бачити тыхъ образівъ, бодай на выставѣ. Выскажу прото мій поглядъ на малярство передовсѣмъ церковне.

Релігійне малярство зачисляю до историчного, церковне называю символічнымъ або идейнымъ. Маляръ релігійный представляе певну подію чи хвалю зъ біблійної исторіи, послугуючи ся тыми всѣми датами, що и маляръ историчный, (про що говоривъ п. Трушь въ 288 ч. Дѣла, а чого повторяти не буду.) Такимъ образомъ релігійнымъ бувъ образъ Стики „Голгофта". Всѣхъ нашихъ малярівъ (не послугуючихъ ся тыми датами) чи се Фезоле або Леонардо да Вінчі, Рафаель або Рубенсъ, Корнеліюсъ або (до певної мѣры) von Уде [Uhde] называю церковными. Имъ не треба анї археольоґіи, анї исторіи, анї етнольоґіи: італійскій рицарь заступае имъ дуже добре римского легіонарія, нѣмецкій сенаторъ сѣдае собѣ на кріслѣ Пилата, а нідерландска товста молодиця удае св. Магдалину. И нѣхто сему не дивуе ся. Візантійцѣ роблять те саме, и св. Николай прим. убирае ся въ такій стрій, якого нѣколи й не видѣвъ, Матѣрь Божа и Іесусъ Христосъ обсыпаній золотомъ и пурпурою, такъ якъ и апостоли и инші постати святыхъ. Але вага ихъ не въ исторіи або археольоґіи, а въ тімъ, о скільки котрый зъ артистівъ умѣе тыми своими творами розбудити въ зрѣтелю чувство побожности, чувство присутности идеалу Бога. Постати ихъ є символами идеалівъ, указаныхъ Церковью, отже символъ Матери, Спасителя, Божого посла, справедливости, покутницѣ, аскета, и т. д. Чи тутъ потрібна исторія, и археольоґія?... Признаю ся, що я не бачивъ ще въ церквѣ Матери Божои примѣромъ въ Ея историчнімъ строю, хоть и не кажу тымъ, що въ тімъ строю Ея малювати — не вільно. Але не признаю конечности; и тому образъ церковный не потребуе журити ся „анахронізмами", бо не є образомъ историчнымъ и не потребуе нимъ бути. Дотычно костюмівъ не разить п. Труша стрій Матери Божои — „якійсь вытворный, академічный одягъ зъ фантастичнымъ на-підъ нашимъ, на-підъ арабскимъ завоемъ на головѣ" [ч. 245 Дѣла] и кваліфікуе сей образъ до умѣщеня „на кождій европейскій выставѣ", або на стѣнѣ „перворядного костела въ Парижи" [Дѣло 291.]. Се хиба лишь аґументъ на користь того, що сказано высше. Але разить его стрій рускій, хоть відъ артиста его сподѣвати ся не було можна, хиба тому, що тыхъ образківъ не видѣвъ. А въ додатку, если артисты всѣхъ вѣковъ и народівъ „малюють и малювали після взору истнуючого въ природѣ" [Дѣло ч. 2.], если надавали постатямъ святыхъ свій индівідуальный стрій, (и нинѣ ще его надають, и по вѣки надавати будуть!), хоть відъ все бувъ и буде тымъ „анахронізмомъ", — справдѣ, въ покорѣ духа признаю, що не розумѣю, чому власне той стрій, котрый продиктувала менѣ моя индівідуальность, носить анатему анахронізму и проскрипціи... А сли артистамъ цѣлого світа вільно було творити типы святыхъ після своєи индівідуальности (що п. Трушь навѣть за добру прикмету уважае), чому-жь лишь Русинови не вільно творити після его индівідуальности и шукати одѣтныхъ певнымъ характерамъ типівъ?... Чи може тому, що суспільность наша, мало обізнана зъ нетотою штуки и творенія, не може осв ч ся зъ тымъ, що Русинъ мігъ бы поважити с не бути „коцістомъ" (малюючимъ після взор готовыхъ)? Чи може тому не можна такъ м лювати, що се противне ліберальній школі краківскій и сальонамъ Дѣдушицкихъ та Потоцкихъ?.. Если маємо йти дорогою европейского поступу, то не слѣдъ намъ ити, якъ автоматамъ, и не вносити въ него ничь своего питомого — окрімъ одного „настрою". Чей-же досыть вже показували намъ „Нѣмцѣ", а мы, якъ чемній школярѣ, за ними потакували. Я не переконаный и не поученый.

Але ще и тому жалую, що п. Трушь тыхъ акварель не видѣвъ, бо бувъ бы мігъ и се зауважати, що се не були „Гуцулы або Украинцѣ" (названій такъ хибно за-для костюму, котрый не є одноцѣльнымъ строемъ „Гуцулівъ або Украинцівъ", а зібркою мотивівъ народного строю). Бувъ бы мігъ также сконстатувати, о скільки я выповнивъ обовязокъ, зазначеный п. Трушемъ: „Въ образѣ релігійнімъ повиненъ артистъ старати ся выключати у огладаючого лишь чуте релігійне безъ усякихъ побічныхъ цѣлей" (Дѣло ч. 288), що тымъ більше відносить ся ще до образівъ церковныхъ. — Критика повинна оцѣнювати не теоретично. Каже п. Трушь: „Коли-бъ образы Панькевича були призначеній до сальонівъ пр. Дѣдушицкихъ або на парижку выставу, равили бы и вышиванки, які вінъ вплѣтае въ одяги святыхъ"... Се высказъ дуже характеристичный, тымъ більше, що прецѣнь оденъ образъ изъ „вышиванками" пускае на кожду европейску выставу... Я того переконѣдчення, що намъ нема чого оглядати ся на всѣлякій „сальоны", відъ котрыхъ и такъ за богато переймаємо. Намъ бы вже разъ почути ся панами на своємъ власнімъ смѣтю, и приймати цивіліґацію не зъ третихъ, а просто зъ першихъ рукъ.

Тілько що до церковного малярства, и національного боку монхъ образівъ.

(Конецъ буде.)

дить схотять и зможуть добре ужити; тотй ихъ прикметы зарядъ касы легко може пбзнати и оцѣнити, бо стараючого ся о позичку, мешкаючого въ тбй самбй громадѣ взглядно парохіи и его маетковій вбдносины лично знають.

2. Стараючій ся о позичку мусить достатчити ручителѣвъ — одного, двохъ або и ббльше пбсля потребы, а оцѣненє господарскихъ и личныхъ ихъ прикметъ є для заряду зъ тыхъ самыхъ причинъ легке и приступне.

3. Рбвножь є велика можибсть надзору надъ ужитемъ удѣленого кредиту, надъ поведенемъ довжника и надъ змѣною въ его господарскихъ вбдносинахъ. Зарядъ касы може отже кождой хвилѣ здати собѣ ясно справу и розважити, чи не належало бы завчасу вымовити удѣлену позичку, до чого пбсля статуту мае право. Въ связи зъ тымъ стоить найважнѣйшій обовязокъ надзираючои рады, котра повинна що три мѣсяцѣ пбддати всѣ довжній скрупты строгбй ревізіи и оцѣнивши вартбсть довжника и его ручителѣвъ зробити въ данбмъ разѣ ужитокъ зъ прислугуючого ёй права и довжника упбмнути, вбдмовити ему продовженя въ сплатѣ позички або выповѣсти довжный капіталъ. Побочь того касы Райфайзенбвскій пбдлягають строгбй и постбйнбй контроли власти центральнои — Союза взглядно Выдѣлу краевого, — котра то власть допильнуе, щобы всѣ приписы статута точно були выповнені.

4. Члены заряду не мають найменшои причины до роблена ризиковныхъ предпринять фінансовыхъ, а противно, мають всякій причины до розумного и оглядного поступована, бо они самі поносять також тягаръ и небезпечибсть солідарнои поруки, а то тымъ ббльше, що звычайно яко найзаможнѣйшій були бы найббльше одвѣчальными за страты спблки.

5. Пбсля головныхъ основъ касъ Райфайзенбвскихъ чистый зыскъ або дохбдъ обертаесь на отворене власного капіталу резервового, котрый отже вбдповѣдно скоро зростае а въ мѣру того зросту зменшае ся тягаръ и небезпечибсть необмежснои поруки, бо евентуальній и неправдоподббній страты знайшли бы покрытє въ капіталѣ резервовбмъ закимъ бы треба було зачепляти до обовязку солідарнои и необмеженои поруки членбвъ.

Тѣ выводы теоретичній найшли знамените узасаднена въ дотеперѣшнбй вже 50-лѣтнбй исторіи спблокъ системы Райфайзена. Нинѣ є ихъ уже тысячѣ, а не було случаю, щобы котрый зъ членбвъ потерпѣвъ страту бодай одного сотика зъ причины необмеженои поруки. Переважна часть обавы передъ небезпеченьствами необмеженои поруки росте на пбдставѣ досвѣдбвъ зроблепыхъ зб спблками заробковыми и зъ стоваришенями задатковыми, котрій опираютъ ся правдѣ на засадѣ солідарнои поруки членбвъ, але не є спблками системы Райфайзена, т. є. не перестерѣгаютъ головныхъ основъ тои системы, и на той досвѣдъ покликуе ся також и Вп. д-ръ К. Левицкій.

6. Необмежена порука членбвъ въ касахъ Райфайзенбвскихъ не може бути и не є небезпечною, наколи собѣ ясно представимо цѣлу ихъ орґанізацію и головній основы, котрыхъ треба строго придержуватись, т. є. невеликій округъ, на якій они свою дѣяльибсть розтягаютъ, а передовсѣмъ те, що до заряду будуть входити люде найповажнѣйшій и найчестнѣйшій, а крбмъ того найзаможнѣйшій, котрій будуть найббльше интересованій, отже будуть дбати о те, щобы якои шкоды не потерпѣли. Усуненє необмеженои поруки нищить цѣлу систему спблки; зъ обмеженою порукою не могли бы спблки числити на дешевый кредитъ, а такого удѣлати своимъ членамъ є найважнѣйшою цѣлею спблки. Крбмъ того — не могли бы користати зъ добродѣйства пбльгъ отямплевыхъ и належитостій правныхъ, признаныхъ касамъ Райфайзена закономъ зъ 1 червня 1889 ч. 91. В. з. д. Зъ тыхъ причинъ и выдѣлъ краевый принявъ въ проектѣ статута взбрцевого поруку необмежену и той проектъ предложивъ соймови.

Выключенє векселя яко формы позички въ касахъ позичковыхъ системы Райфайзена наступило тому, бо вексель не надае ся для вбдносинъ кредиту селяньского. Людибсть селяньска не розумѣе ся на оборотѣ въ векслевбмъ и на небезпеченьствахъ зъ-вбдси походячихъ. Впрочбмъ спбръ въ тбмъ взглядѣ є безпредметовымъ, бо черезъ выключенє векселя селяне не поносять жадной шкоды, противно, здобувають користи, бо вбдъ выключеня векселя яко формы позички залежить признаній закономъ зъ дня 1 червня 1889 ч. 91 В. з. д. значній пбльги стемплевій.

Зъ огляду на те все не подѣляю гадки Вп. д-ра К. Левицкого, будь то-бы касы системы Райфайзена були у насъ непотрѣбній; противно, обстаю при моѣмъ переконаню, що у насъ орґанізацію дешевого и годйного кредиту селяньского можна користно перевести лише при помочи касъ Райфайзенбвскихъ и що ихъ поборюване не лежить въ интересѣ селянъ-хлѣбороббвъ.

А-ръ Д. Сасчакъ.

Переглядъ політичный.

Угорскій дневники майже одногласно доносять, що згода зъ опозиціею недалека. Вчера по полудни мужѣ довѣря опозиційныхъ сторонництвъ конферували зъ ліберальными диссидентами. Пбсля доносень дневникбвъ не лишь опозиційныхъ, але и прихильныхъ правительству, димісія Банфіого близька, а за его наслѣдника подають цѣлкомъ вже отверто Кольомана Шеля. Вчера вечеромъ вбдбула ся міністеріяльна нарада, на котрбй обговорювано справу вредґованя ультіматумъ що-до компромісовыхъ условій. Опозиційній сторонництва вбдбули вечеромъ другій разъ конференціи, котрій не довели до нѣякого позитивного результату. Мимо того є надѣя, що теперѣшне замѣшанє дасть ся полагодити въ мирнбй дорозѣ.

— —

Дневники противній ревізіи процесу Дрейфуса доносять, що слѣдство переведене президентомъ касаційного трибуналу выказало, що заклады Борепера що-до ведення слѣдства карного палатою касаційного трибуналу и деякими судьями суть справедливій. Въ наслѣдокъ того правительство рѣшило ревізію процесу Дрейфуса вбдобрати и передати его цѣлому касаційному трибуналови. — Естергази вручивъ трибуналови всѣ папери и фотографіи, якій посѣдавъ. Свѣдокъ мае рѣшучо выпирати ся авторства бордеро. На дальшій пытаня Естергази заявивъ, що не може вбдповѣдати, як довго не порозумѣе ся зб своимъ адвокатомъ. Въ наслѣдокъ заявы трибуналъ мусѣвъ перервати переслухане.

НОВИНКИ.

— **Зъ житеписи нового митрополита.** Якійсь В. зъ Станиславова подае въ Slowѣ polsk-бмъ такій выимки зъ автобіографіи арц. Куиловского, виписаной до памятника станиславбвскои капітулы:

„О. Куиловскій родивъ ся 1826 р. въ Копюшкахъ королѣвскихъ, давнѣйше повѣта самбрского, въ вбтця Венедикта, мѣсцевого пароха и декана комарнянъского, и матери Катерины зъ Кущикевичбвъ. Початки науки побиравъ въ Рудкахъ, дальшій въ школѣ головнбй [тогдѣ нѣмецкбй] въ Самборѣ, до гімназіи ходивъ у Львовѣ, а на т. зв. фільософію въ ліцею въ Перемышли.

Въ 1848 р. молодець Юліянъ кинувъ книжки, а хопивъ за карабінъ. При формованю „гвардіи народовои“ выбраный товаришами поручникомъ [сотникомъ] удавъ ся до Львова и тутъ въ тогдѣшнбмъ руху бравъ горячу участь. По збомбардованю мѣста Гамерштайномъ дбставъ ся до вязницѣ, а по увольненю удавъ ся вразъ изъ товаришами до Угорщины, абы пристати до мадярского повстаня противъ Австріи. Въ Пряшовѣ вступивъ до польского легіону и вбдбувъ цѣлу кампанію. Бувъ у битвахъ пбдъ Сегединомъ и Темешваромъ. Коли Москалѣ придушили мадярске повстане, Куиловскій зъ товаришами еміґрувавъ до Сербіи и Болгаріи; довшій часъ перебувавъ въ таборѣ пбдъ Виддиномъ. Тутъ лютила ся холера, бѣда заглядала въ очи, Турки натискали. Ситуація була така, що до выбору було: або принати исламъ и спасати житє, або зъ небезпеченьствомъ житя выйсти ся зъ облишеного табору. Вкбнци на росказъ султана интерновано всѣхъ въ Шумли пбдъ Балканомъ, де недобитки легіонистбвъ и перезимували коштомъ турецкого правительства. За порадою свого бригадіера гр. Замойского постановивъ молодый поручникъ навязати близшій зносины зъ турецкими офіцирами и при ихъ помочи выдобути ся зъ Шумлѣ. Отже въ 1850 р. пбдъ командою славного Омара-пашѣ рушивъ вразъ зъ арміею турецкою до Варны а зъ-вбдси до Царгорода, де сераскіратъ удѣливъ ему помочи.

Въ Царгородѣ зродилась у него гадка посватитись духовному станови. Постановивъ стати місіонаремъ на Всходѣ и вразъ изъ товаришемъ-легіонистомъ Теофілемъ Коростеньскимъ вступили до французскихъ місіонарѣвъ Лазаристбвъ. Дбставши по 2000 пастрбвъ пустилйсь въ дорогу до Риму, де мали вступити на теольогію. Однакъ въ половинѣ дороги, за порадою французского конзуля, товариша подорожи, змѣнили планъ и поѣхали до Франціи. Въ Марсилія увязнено ихъ зъ причинъ пашпортовыхъ формальностій и мали выслати ихъ до Америки, однакъ змилосердились надъ ними зъ причины лихого здоровля Коростеньского и якійсь часъ позволено имъ ще лишити ся въ Марсилія. Оба легіоністы жили тутъ въ голодѣ и холодѣ та въ турботахъ о завтра. Середъ вбдчайныхъ речинцѣвъ, вѣчно пбдъ грозою выслана до Америки, недобитокъ [Куиловскій] звернувъ ся листомъ до опѣкуна цѣлои еміґрациі у Франціи, кн. Чарторыйского въ Парижи. И не завѣвъ ся. Князь взявъ его вразъ изъ товаришемъ въ могучу опѣку, удѣливъ помочи и выробивъ имъ дозвблъ неребувати у Франц'и.

Въ Парижи представлено Куиловского архіепископови мѣста Парижа кс. Сіґурови и принято его до духовнои семинаріи св. Сульпіція. Въ тбмъ часѣ завязалось въ Парижи товариство для гр.-кат. місіонарѣвъ для противдѣлаи схизмѣ. Основателями були: кн. Чарторыйскій, кс. де Кадоръ, Монталямберъ, о. Иполитъ Терлецкій и б. и. Французбвъ, Нѣмцбвъ и Полякбвъ. Куиловского и Коростеньского принято тамъ першихъ яко кандидатбвъ на місіонарѣвъ. Въ тбмъ заведеню вбдправлювано службы Божій, а дирігентомъ малесенького хору бувъ власне нинѣшный владика, котрого за для его музичного таланту именовано назвѣ членомъ парискои консерваторіи. Въ 1854 р. по скбнченю теольогічныхъ наукъ высвячено его и переведено до клира парискаго. Місія не розпочалась анѣ сего, анѣ другого року, бо на-разъ не було средствъ, отже о. Куиловскій обнявъ тымчасомъ урядъ капеляна у сс Бенедектинокъ, а 1858 р. пбддавъ ся испытови на проповѣдника и сповѣдника. Вбзваный папою Піемъ IX. до Риму бувъ призначеный до місіи въ Америцѣ, однако зъ причины нездоровля не поѣхавъ туда. За причиною Пія IX. дбставъ въ 1857 р. вбдъ цѣсаря Франц Іосифа I. амнестію и вернувъ до краю.

По зложеню поповныхъ теольогічныхъ испытбвъ его принято до перемыскои дієцезіи и призначено на самостбйного сотрудника до Руского села, де 1859 р. ставъ парохомъ. Въ 1860 р. именувавъ его перемыскій епископъ о. Ступницкимъ віцедеканомъ бирчанскимъ, вбдтакъ консисторскимъ радникомъ и деканомъ.

Въ 1878 р. именованый папскимъ шамбеляномъ, 1881 р. покликаный на перемыску каноніо, 1882 р. ставъ катедральнымъ парохомъ и першимъ проповѣдникомъ, а рбвночасно и ректоромъ семинаріи въ Перемышли. Въ 1885 р. занменовано его архопресвитеромъ въ Станиславовѣ, вбдтакъ суфраґаномъ перемыского епископа о. Ступницкого, а по именованю станиславбвского епископа Целеша епископомъ перемыскимъ, покликано его на епископство станиславбвске.

— **П. Е. Чикаленко** зъ Украины зложивъ 1000 рублѣвъ на запомоговый фондъ для украиньскихъ-рускихъ письменникбвъ имени Данила Мордовця — на руки Наукового товариства имени Шевченка у Львовѣ.

— **Зъ львбвскои „Зорѣ“.** Другій зъ черги *вечерокъ зъ танцями* вбдбуде ся въ суботу дня 16 (28) с. м. въ комнатахъ Товариства [ул. Краковска ч. 17]. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. — *Комітетъ.*

— **Зима въ Америцѣ.** Въ часѣ, коли мы грѣемо въ болотѣ и стогнемо збзъ катарбвъ, инфлюенцъ и т. п. „мокрыхъ“ недугъ, здихаючи до „руского морозу“ та саппон, Американцѣ кулять ся и синѣють вбдъ морозу. Въ пбвнбчныхъ околицяхъ Америки розпочала ся зима доволѣ вчасно и енергічно посунулась на полудне. Въ Ню-Йорку дня 12 с. м. термометеръ злетѣвъ аж до 17° понизше зера. Въ декотрыхъ околицяхъ доходить морозъ до 40°, а навѣть до 46° Ц. Богато особъ позамерзало на смерть; школы позамикавй. Водопадъ Ніяґары „переставъ“, бо цѣлый замерзъ. А у насъ — бузько, мотылѣ, мухи... по-декуди навѣть лѣщина повыпускала гарій весняний „баючки“.

— **Маршалкомъ** рады повѣтовои въ Бродахъ выбрали паны въ жидами обшарника Октава Салю, а заступникомъ маршалка другого обшарника Володислава Гневоша. Лахи нинѣ вже не стѣсняють ся хочь бы на стблько, щобы въ повѣтѣ на Руси бодай віцемаршалкомъ був Русинъ.

— **Зъ Тернополя.** „Руска Бесѣда“ въ Тернополи уряджуе сихъ мисниць въ своихъ комнатахъ при улиці Костельній три вечерки зъ танцями, именно: дня 5 лютого, 16 лютого и 7 марта н. ст. Спеціяльный комітетъ забавочный старати мезь, щобы забава кождого разу выпала якъ найгарнѣйше. Въ тбй цѣли приготовлює вже заздалегбдь рбзній несподѣванки. Запрошеня на сій вечерки вже розсылають ся; хто черезъ похибку не одержавъ бы запрошеня, зволить вбднести ся просто до „Руской Бесѣды“. — *Выдѣлъ.*

— **Выдѣлъ товариства Руска Рада** въ Сокали повѣдомляе сесямъ, що заповѣджене на день 31. н. ст. сѣчня с. р. народне вѣче въ Угриновѣ зъ причинъ вбдъ выдѣлу незалежныхъ не вбдбуде ся.

— Пригадуемо, що въ суботу дня 28 с. м. вбдбудуть ся вечерницѣ зъ танцями въ сали „Руской Бесѣды“ заходомъ *руско украиньскихъ академикбвъ* и при ласкавій співучасти „Клюбу Руенокъ“. Початокъ о год. 9 вечеромъ. — *Комітетъ.*

— Передконцертній вправы мѣшаного хору „Львбвского Бояна“ вбдбудуть ся завтра [въ пятницю] о годинѣ 7½ вечеромъ. Зъ огляду на близькій концертъ просить выдѣлъ всѣхъ членбвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— **Зъ Бурштина** пишуть, що въ селѣ Коростовичахъ пбдъ Бурштиномъ лучило ся страшне нещасте въ самъ день торжества Іорданьского. Коли чотири выслужений каноніры набивали моздеръ, случайно упала искра на недалеко стоячій порохъ, той выбухъ зъ великою силою и всѣхъ чотирохъ попарвивъ такъ, що годѣ було лиця розпбзнати. Першои лѣкарскои помочи удѣливъ имъ дръ Ганаковскій, лѣкарь зъ Бурштина, вбдтакъ вбдставлено ихъ до загального шпиталя до Львова.

— **Хоръ при церкви св. Юра и школа анальфабетбвъ.** Въ церкви катедральнбй св. Юра засновано заходами оо. Редкевича и Ив. Туркевича школу співу и жѣночій хоръ, зложеный зъ панночокъ вышихъ львбвскихъ шкблъ. Хоръ сей співае кождои недѣлѣ и свята о 12 годинѣ въ полудне. Треба узнати працю вгаданыхъ оо. основателѣвъ, бо вже теперь співае хоръ концертово, и стягае велике число вѣрныхъ, котрій навѣть зъ дальшихъ сторбнъ сѣшать подивляти нашъ красный обрядъ и любуватись красною церковною пѣснею. — Заходами вихователя о. Редкевича засновано такожь школу анальфабетбвъ, до котрои по вечѣрни кождои недѣлѣ сходить ся звыжь сорокъ особъ. Науку подае п. Іос. Гринявичъ учитель семинаріи учительскои. Дуже добре було бы, щобы школы анальфабетбвъ закладано при кождбмъ братствѣ по мѣстахъ и мѣсточкахъ. Выдатки на такій школы дуже малій, а користи великій.

— **Зъ Любачева** пишуть: Іосифъ Врублевскій, тутешный рѣзникъ, имовѣрно троха пбдпивши, розпоровъ собѣ черево ножемъ, котрого ужывавъ до свинокъ, вбдтакъ повырывавъ собѣ внутрѣшности, потянъ ножемъ и поровкидавъ по хатѣ, а по 18 годинахъ страшныхъ мукъ сконавъ. — Минувшого тыждня знайдено въ Любачевѣ въ ночи на улиці нежывого Михайла Ґорецкого, 18-лѣтного судового дістаря. Судова обдукція не выкрыла слѣдбвъ злочину. — Дня 21 с. м. вечеромъ привезла сюда жандармерія чотирохъ конокрадбвъ [зъ околиць Кракова] зъ чотирма кбньми. Конокрадами заопѣкувавъ ся судъ, а кбньми магістратъ.

— **„Не пишѣть ббльше поезій!“** Въ полишеныхъ паперахъ поета Еманула Ґейґля [професора естетики въ Монахіи] найдено ось такій студентскій листъ: „До п. поета Ем. Ґейбля, тутъ, Kuhberg ч. 15. Лібекъ [мѣсце уродженя опбля и побуту поета] 11 лютого 1882. Вповажаный панѣ Ґейбель! Нинѣ закбнчили мы науку вашои поезіи „Весняна надѣя“ [Frühlingshoffnung]. Передъ вбсьмома днями мусѣло пятьохъ вбдсидѣти, бо не вмѣли ви, а нинѣ два дбстало букомъ, бо ще ви не навчали ся. На се вы певно не думали пишучи свою поезію. Вы ще одинъ зъ короткихъ поетбвъ; Шілеръ найдовшій, але вбнъ є лише въ І-бй класѣ. Учитель каже, що ваша поезія дуже красна; але жь є стблько красныхъ поезій, а мы мусимо всѣхъ учитись. Тому осмѣлямо ся просити васъ: не пишѣть ббльше поезій! Тажь и вбйнъ усе що-разъ ббльше, а мы мусимо вычувати битвы. Географія вже лучша, бо все можна заглянути до карты; але поезіи и битвы то найгбрше. А до того кождый поетъ мае ще и житепись въ рокомъ уродженя и смерти! При васъ не потребуемо учити ся бодай року смерти. Желаемо вамъ прожити якъ найдовше! Зъ высокимъ повазаньемъ *Карольо-Бекманъ*, класа II. — Такій то студентскій клопоты!

— **Дрббній вѣсти.** Магістратъ м. Коломыѣ розписуе конкурсъ на посаду рахмістра зъ платнею 1.440 зр. и зъ правомъ до двохъ пятилѣтныхъ додатковъ по 100 зр. и на посаду контрольора зъ платнею 960 зр. и зъ правомъ до такихъ самыхъ додатковъ; речинець до 20 н. ст. лютого. — Въ Миколаевѣ бачено онодгы стадо перелѣтаючихъ буякбвъ. — Въ Товмачи застрѣливъ ся драгонъ I полку Іосифъ Махъ. — Въкостелѣ Марія Магдалины у Львовѣ въ часѣ, коли молили ся тамъ женщины, непомѣченый злодѣй украивъ въ одного образа кблька шнурковъ коралѣвъ и утѣкъ безъ перешкоды. — Въ фабрицѣ лямпъ Тібы Розена у Вѣдни выбухла наслѣдкомъ неосторожности бензина; трехъ роботниковъ згинуло на мѣсци а кблькохъ є покалѣченыхъ. — Въ Будапештѣ увязнено жида А. Герцеґа, котрый вбдъ кбльохъ лѣтъ „оперувавъ“ въ Австріи и Угорщинѣ, продаючи особамъ жадным вбднавъ рбзній ордеры, титулы, дипльомы и т. п. При ревізіи въ его мешканю найдено цѣлый складъ такихъ безвартбстныхъ вбднавъ. — Въ Греціи на Пельопонезѣ дало ся чути онодгы сильне землетрясене.

Надбслане.

Ball-Seide 45 kr.

bis fl. 14·65 per Meter — sowie schwarze, weisse und farbige „**Henneberg-Seide**“ von 45 kr. bis fl. 14·65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 6 [4]

G. Henneberg's Seiden Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Иванъ Кимаковичъ, выслуженый ревідентъ ц. к. намѣстництва, померъ вчера о 9 годинѣ рано нагло въ 74-бмъ роцѣ житя на ударъ серця въ рахунковбмъ бюрѣ намѣстництва, де бувъ занятый яко дістарь. — В. з. п.!

Наука, штука и література.

— „Літературно-наукового Вістника“ выйшла книжка І. за сѣчень 1899 року и мѣститъ въ собѣ: В плен-ері. Вірші і проза Івана Фр нка. — Поети. Фантазия Ольги Кобилянської. — Гірські думи (I—XX), поезиі Осипа Маковея. — Задля родини. Оповіданє Сергія Єфремова. — Зернятка (1—X), поезиї Бориса Грінченка. — Така собі проста муха. Новеля Кнута Гамсуна. — 3 дрібних оповідань Антона Чехова. — Зъ поезій Ади Негрі (I—V). — Шекспірів Юлій Цезар. Студия Юрия Брандеса. Переклав з німецького Іван Франко. — Ольга Кобилянська. Літературно-критична студия Осипа Маковея [з портретом писательки]. — Вражіня з угорської Руси Івана Петрушевича. — Хронїка и бібліографія.

Наука, штука и література.

— „Мольбни часы“ составили: о. Ост. Нижанковскій и о. Ѳеофиль Луцикъ. Книжочка миссійна ч. 11 и 12 1898. Цѣна 20 кр.“ — Книжочка [43 сторінъ 16-ки] мѣстить текстъ ноты.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26 сѣчня. Бернеьскій Hlas доносить, що по замкненю рады державнов правительство задекретуе на підставѣ § 14 ого не лишь дефінітивну угоду, але и новый регулямінъ для рады державнов. — Зарядъ армін надѣе ся на найблизшій сесіи долеґацій переперти підвышенє платнѣ офіцерівъ. — Міністеръ просвѣты давъ вже четвертій класѣ польскон ґімназіи въ Тѣшинѣ право публичности на шкільный рокъ 1898/9.

Любляна 26 сѣчня. Slovenski Narod доносить, що вѣсть о замкненю нашои словѣньскон ґімназіи въ Любляні на высшу є неправдива.

Софія 26 сѣчня. Зъ Болгарін заперечують о непорозумѣню межи Болгарією и Туреччиною зъ причины македонськои справы. Сесію поголоску называють простымъ бірженымъ маневромъ.

Берлинъ 26 сѣчня. Нѣмецкій парляментъ принявъ въ третімъ читаню законъ, позволяючій Єзуитамъ вернути до Нѣмеччины.

Гельсінґфорсъ 26 сѣчня. Ґенералъ-ґубернаторъ Фінляндії отворивъ соймъ відчитанемъ царского письма въ котрімъ заявлено що Фінляндія будучи стало и нерозривно підъ опѣкою Россіи, не потребуе окремон відъ россійскон власнон армін.

Лондонъ 25 сѣчня. Хінькій повстанцѣ заняли место Кіяни и вырѣзали всѣхъ цивільныхъ и вѣйсковыхъ урядниковъ. Друге мѣсто взяли въ той способъ, що прихильній повстанцямъ мѣщане, отворили имъ брамы мѣста. Теперь маширують на велике мѣсто Канчавъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Для Рускои жѣночои выдѣловои школы зложили Р. Т.: Д-ръ Стефанъ Федакъ 100 зр., Народна Торговля 50 зр., товариство „Просвѣта“ 50 зр., товариство „Руска Бесѣда“ у Львовѣ 50 зр., фірма Спожарскій и Сынъ 5 зр. — *На книжки и одѣжъ для тои школы* Р. Т.: При виписѣ зібрано 8 зр.; А. Хойнацкій 5 зр.; при нагодѣ отворенія школы жертвували: сов. о. Торонський 2 зр. и посолъ Ол. Барвѣньскій 5 зр.; товариство „Шкільна Помочь“ у Львовѣ на коляду для ученицъ 10 зр.; складка въ сн. 10рѣ 6 зр. 50 кр.; „Клюбъ Русинокъ“ у Львовѣ дохідъ зъ вечериць Николаївскихъ 34 зр. 20 кр.

На Бурсу учительску зложили Р. Т.: о. митратъ Туркевичъ 10 зр.; Спожарскій и Сынъ 5 зр.; панѣ Пастернакова у Львовѣ 20 зр.; о. Івановскій въ Модрича 6 зр. 40 кр.; Софронъ Недѣльскій зъ Коломыи 1 зр.; цеглками на Бурсу зібрали: Чабанъ зъ Роздолу 6 зр. (зъ того 3 зр. 40 кр. на именинахъ у Андрея Миговича); Теофіля Огоновска 45 зр.; Кость Панькевскій 15 зр.; проф. д-ръ Бартошевскій 30 зр.; д-ръ Даминъ Савчакъ 15 зр.; Ольга Барвѣньска 25 зр.; Стронський зъ Збоиськъ 13 зр.; Варвара Лѣтиньска 15 зр.

На виномоговый фондъ учительскій зібрала п. Константина Малицка на конференціи учительскій въ Галичи 11 зр.

Всѣмъ тымъ Добродѣйкамъ и Добродѣямъ Видѣлъ складае сердечну подяку зъ просьбою, щобъ и въ будучности не забували на Товариство педаґоґічне и спомагали его матеріально и моральноже черезъ єднане новыхъ членівъ, бо „роботы много а робітниківъ, на жаль, мало“.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицкая ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцу площа Галицкая

поручае въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсенэ, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній преметры, мікроскопы, лупы, компасы, рахункы, тамные мѣрничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. д.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Вснѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

ЛѢХТАРНѢ господарскій на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·60. Смолоскипы нафтовій, знаменитій по зр. 2·50.

Отъ чая ПЕТРО ХІЩОНСТОВСКІЙ, городная зелѣзка у Львовѣ, площа Кафедральна 1 (напротивъ катедры.

Женщины интелігентнои

потребуе до заряду дому старшій священникъ, вдовець, въ Деговѣ, п. Підкамѣнь коло Рогатина. 28 2—5

Всякій острена и направы ножѣвничій приймае Иванъ Лявруккъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6 ножѣвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священику, що розумѣе ся на сѣльскімъ господарствѣ и занала бы ся выхованемъ дрібныхъ дѣтей, знайде заразъ мѣсце въ домѣ священика-вдівця підъ Нереміщлемъ. Зголошеня на адресу: I. M., poste restante, Красѣчинъ. 18 3—10

Шапо-кляки атласовій

5 и 8 зр., рипсовій по 8 зр. поручае фабрика капелюховъ

Антоній Кафка

у Львовѣ ул. Галицка 4 (поблизь катедры). 21 2—2

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштомъ рускаго тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Вид. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічка ч. 8.

Лекціі на село

гладае ученик вищої ґімназії. За добре приготовленє ручать. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 2—5

Цѣс. корол. упр. привіл.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 93—?

Склады для мѣста: улицы Галицка ч. 1. — и улицы Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше мѣжь иншы

портляндъ цементъ, вапно сьвалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты ізоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, як также взагалѣ всякій матеріялы будівляній — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыти дахівъ дахівкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣренныхъ. — Телефонъ и ръ 460. 121 87—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякѝ паперы цѣнніи

И МОНЕТЫ

по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякон провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [2]

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетничо и ґалянтерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 6. 366

Підіймае ся всякихъ роботъ, особливо переплетуе: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

Народна Торговля.

20 2—0

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінського. Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. в р. 189 . Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык русскій переложили Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав

Мінералёгія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Ціна приблизна: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои бо анічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 80 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропиґійскій або у автора, професора руской ґімназії зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералъоґії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералъоґії, або 2 пр. Спису) порто оплачує автор.

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ.

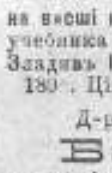

При купнѣ сего загально знаменитого, бѣдь уземирючого втирання, котрый є до набутя у всѣхъ аптиках, треба все уважати на марку: „Якоръ“.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазур... Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Рѣкъ заснованя 1892

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адм.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирепоз. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збіже въ зерні и солому, сѣно въ стогахъ и будинкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Дністеръ“ вступивъ въ 6-ый рокъ своеи дѣяльности зъ збольшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ въ днемъ 31 ґрудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачені шкоды до кінця 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Дністра“ дуже умѣркованій, условія обезпеченя користні, а шкоды ліквідують ся безпровочно. — Полісы „Дністра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускімъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоваришене въ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою* $5^1/_2\%$ и 1% *додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членівъ и третихъ особъ по $4^1/_2\%$. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дістати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 34 47—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентівъ „Дністра“, приймають ся.

Информація и посередництво до вакл... обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДІМЪ „Просвѣты“.)

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 393

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [тобто бурного о 35 минут від часу ві'нського]

поїзд осп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд досп.	поїзд особ.	зі Львова до
відходить о			відходить о		
	6.45	в Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ицкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.1		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Сокаля	8.35		„ Краковa
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Краковa
	9.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.40	„ Краковa		9.45	„ Янова
	10.—	„ Ицкан		4.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		2.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Волщи
1.30	—	„ Краковa		10.55	„ Ицкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ицкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Краковa
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Ст. кя
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ицкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖНІЧ			
	3.04	в Підволочиск на Підзамче		4.10	до Краковa
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Краковa		6.30	„ Ицкан
	6.10	„ „		6.40	„ Краковa
8.45		„ Краковa		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Краковa		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.46		„ Ицкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ицкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Краковa
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМѢТКА: Пера нічна чинить ся від 6 годин вечером до 5 годин 58 минут рано. 2

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 393

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Накладъ зъ друк. Чорлінськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, підъ зарядомъ Осипа Дидицкого.

Ч. 1 Львовъ, Пятница 15 (27) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницю за переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнлинського 2.; — въ Ярославѣ Д. Крижановскій; — у Вѣднѣ: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: W. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабез на иншу границю выносить:

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатані вольный пѣдъ порто.

Поединоке число нумеру 8 кр. а. в.

Оголошенки звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки иперадового або на мѣсце в рубрикѣ „Надѣслано“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаюча приватній значокъ ся по 10 кр. пѣдъ внесенє.

Справы парляментарнѣ.

Вчера пѣдбула ся спѣльна нарада делегатѣвъ клюбѣвъ нѣмецкон лѣвицѣ. На самѣмъ вступѣ нарадъ принято до вѣдомости заяву представителѣвъ людового сторонництва, котрѣ по мысли ухвалы свого клюбу застерегли ся, що ихъ уповажнено до участи въ нарадахъ выключно надъ усталеномъ національно-політичныхъ жаданъ Нѣмцѣвъ въ Австрії безъ звязи съ якими-небудь проектами компромісу зъ правительствомъ або правицею. Мужѣ довѣря инших нѣмецкихъ сторонництвъ згодили ся на сесю заяву. По нарадахъ выбрано референтѣвъ для кождого краю коронного, репрезентованого въ клюбахъ. Тѣ референты мають якъ найскорше зборамъ мужѣвъ довѣря предложити жадана, якѣ они съ огляду на свій край уважають за конечнѣ. Въ комунікатѣ выданѣмъ по нарадѣ члены конференціи заявляютъ, що ихъ нарады не стоятъ въ звязи изъ змаганями до згоды анѣ навѣть до якого небудь порозумѣня зъ правительствомъ и правицею.

Одна съ вѣденьскихъ кореспонденцій парляментарныхъ доносить, що мѣжь сторонництвомъ католицко-людовымъ а христіянъско соціяльнымъ ведуть ся переговоры о фузію. Дальшою ся цѣлею мае бути повалене Туна и утворене нового парляментарного кабінету зложеного зъ сихъ двохъ сторонництвъ и Поляковъ. Такъ само розбѣгла ся була поголоска, що католицке сторонництво хотѣло вже усунути ся зъ парляментарнои бѣльшости, а лишило ся при нѣй лише на выразне жадане цѣсаря. Часописи сторонництвъ правицѣ, дементуючи всѣ тѣ вѣсти, поясняютъ, що они походятъ изъ того самого жерела, котре мае на цѣли пѣдкопати довѣря кабінету до Дінавлього. Тымчасомъ сей міністеръ є найльояльнѣйшимъ членомъ кабінету Туна и правицѣ.

О послѣдній нарадѣ выконуючого комітета правицѣ доносить Politik, що вся дискусія крутила ся головно коло недалекого замкненя парламенту и ведени державныхъ справъ на пѣдставѣ §. 14-ого. Всѣ бесѣдники высказали погляд, що на случай, якъ бы увѣйшовъ въ жите §. 14, бѣльшбсть мусѣла бы дбати о те, щобы сесія сумна ера уложила ся лишь яко „тымчасова конечнѣсть“ и переходова стадія. Управа на основѣ §. 14-ого не повинна становити цѣли, але едино средство до осягненя бажаной цѣли [чи внесенє центрального парламенту и автономіи політичныхъ мамутѣвъ — історичныхъ краѣвъ? *Ред.*], по зреалізованю котрои внутрѣшня політика державы мусѣла бы увѣйти на иншѣ стежки. Кожда комбінація обчислена на узвигляднена вплывы меншостей на екзекутиву [т. є. игнорованє потребъ народовъ репрезентованыхъ парляментарными меншостями! *Ред.*] повинна бути выключена, яко съ засады противпарляментарна. Въ тѣмъ дусѣ повинень бы Тунъ ситуацію зрозумѣти та розважити и постаратись о вѣдповѣдну [цѣсарску? *Ред.*] повновласть. Що-до компромісу зъ Нѣмцями Politik заявляе, що вѣнъ теперь неможливый.

Narodni Listy пишутъ, що засѣданя парламенту почисленѣ. Вѣдбуде ся ще всего два чи три засѣдань и вѣдтакъ упаде занавѣса. Поки-що не знати, що Тунъ загадує зробити, щобы опанувати обструкцію. Тымчасомъ вѣдгрѣвась баѣчка о порозумѣню зъ Нѣмцями. Хибувъ лишь малон дрѣбниць: доброн волѣ тыхъ, котрѣ мають мирити ся, и пѣдставъ, на якихъ обѣ стороны могли бы оперти угоду. Але що тогдѣ буде, коли не прийде до порозумѣня? Чи и тогдѣ правительство важить ся на рѣшучій крокъ и чи можна буде по нѣмъ надѣятись вѣдповѣдной акціи? Наший информаціи такій, що мы не можемо того надѣятись. Система крутарства и дальше буде панувати!

Письмо изъ Стрыйщины.

Въ послѣднихъ часахъ замѣтне въ мѣстѣ Стрыю значне оживленє руху товариского мѣжь мѣсцевыми Русинами. Руске коло давнѣйше часто свѣтило пустков и удержувалось лише надмѣрнымъ высиленемъ патріотичной горстки мѣсцевыхъ Русинѣвъ, нинѣ оживленє и кождого вечера повне членѣвъ, и то не лишь мужчинъ, але и панъ, що очевидно причиняють ся до значного оживленя руху товариского. — Боянъ Стрыйскій вѣджинъ въ красшій формѣ, якъ перше; его хоръ мужескій и мѣшаный може безъ догану выступати на кождій естрадѣ концертовій. Въ надолистѣ устроило касино два вечерки съ танцами, въ грудни концертъ Бояна съ аматорскимъ представленемъ и вечеринць свято Николаѣвскій, сполученій съ аматорскимъ театромъ дѣтей — а сего мѣсяца вечеръ Маланки. Всѣ тѣ прояны житя товариского выпали дуже добре. Концертъ Бояна зложенымъ въ самыхъ поважныхъ, тяжшихъ продукціи могъ вдоволити и найбѣльше выбагливыхъ, аматорскій представленя знайшли щирій а заслужений оплескъ численно зобранои публики. Дуже добре вражѣнє зробивъ такожъ выступъ Бояна въ свято Іордану въ церкви, де вѣнъ удачно вѣдспѣвавъ службу Божу. — Передъ кѣлькома днями вѣдбулась загальнѣ зборы Руского касина. До нового выдѣлу увѣйшли: проф. Ив. Вахнянинъ яко голова д-ръ Вол. Антоневичъ яко его заступникъ, д-ръ Ярославъ Олесницкій яко секретарь, В. Клосевичъ яко господарь и секретарь суду Ром. Сосновскій. Надѣятись належить, що выдѣлъ зложеный изъ такихъ енергічныхъ людей, ще бѣльше ожинить житя товариске и національно-руске въ Стрыю. Именно пожадане було-бъ устроюванє якъ найчастѣйше театрѣвъ аматорскихъ, до котрыхъ є въ стрыйскѣмъ рускѣмъ товариствѣ знаменитій силы, а при тѣмъ такожъ придались бы вѣдъ часу до часу якіись вѣдчиты, котрѣ бы причинялись до розбудженя руху умового мѣжь интеліґенціею. Есть много живыхъ бѣжучихъ квестій во літературѣ и науцѣ, есть много питань житя щоденного, котрѣ належ интеліґентнымъ людямъ обговорювати въ ширшій громадѣ и интересувати ними ширій кругъ. Надъ тымъ нехай подумае нов.-выбраный выдѣлъ!

На полі просвѣтнѣмъ була робота въ Стрыйщинѣ въ минувшѣмъ роцѣ трохи ослабла. Вѣдчуваєъ ся бракъ недѣльныхъ выкладовъ, котрій попереднымъ роками громадили сотки народу; — одинокъ въ послѣднихъ часахъ пѣднивъ ся наново въ повѣтѣ рухъ читальницкій и крамничный. Зъ рамени стрыйскои філіи „Просвѣты“ заснувавъ неутомимый въ тѣмъ взглядѣ о. Ол. Бобикевичъ кѣлька крамниць и они розвиваютъ ся успѣшно. Особливо цвитуть крамниці въ Угереску, Конюховѣ, Дашавѣ и Добрянахъ. Минувшого тыждня вѣдбула ся въ рамени філіи люстрація крамниць въ Дашавѣ и Конюховѣ. Конюховска крамниця выказала за одинъ рѣкъ истнованя 100% чистого доходу. Взагалѣ теперь проявляесь въ повѣтѣ стремленє до закладаня крамниць — народъ порозумѣвъ вагу сего дѣла и бере ся до него съ охотою. Загальнѣ пѣдносить ся зъ стороны крамниць нарѣкання, що „Народна Торговля“ не мае товарѣвъ вѣдповѣдно для крамниць дешевости и що крамниці мусять побирати товары у жидовскихъ гуртовникѣвъ. Важна тая справа була вже нераз пѣдношена и часъ бы сему недостаткови зарадити!

Дня 2 н. ст. лютого с. р. мають вѣдбути ся загальнѣ зборы стрыйскои філіи „Просвѣты“. На сихъ зборахъ належить выбрати выдѣлъ, котрій потрафивъ бы енергічно повести организацію просвѣтну въ повѣтѣ, и доконче постановити вѣдновленя недѣльныхъ выкладовъ. Належить такожъ выбрати анкету зложену зъ людей, котрій готовій бы були на кождій покликъ їздити по селахъ до читалень и крамниць, бо народъ жадае сего, а занедбати пригѣдну хвилю на тѣмъ полі було бы непростымъ грѣхомъ.

Переходячи до поля економічного належить зазначити, що „Каса вадатковзаъ Стрыю“ розвиваесь успѣшно. Въ 1898 роцѣ оборотъ ей подвоивъ ся. — Народный Дѣмъ мае проектъ уже въ сею весною приступити до будовы власного будынку. Се рѣчь для стрыйскои Р си первориднои ваги и стрыйскій Русины докладають всѣхъ старань, щобы се дѣло якъ найскорше и найкраще здѣйстнити. Въ тѣмъ змаганю мають они однакъ право до помочи цѣлого краю и всѣхъ Русинѣвъ, бо-жъ се дѣло загально-народне, а помочь тую дадуть имъ Русины, беручи численій удѣлы въ товариствѣ „Народный Дѣмъ въ Стрыю“. Се не даровизна, а користна локація гроша, а може кождый тутъ стати въ пригодѣ, бо высота одного удѣлу выносить всего десять зр. а. в. А чей же Стрыйщина заслугуе на те, щобы въ тѣй многоважнѣй для неи справѣ загалъ Родимцѣвъ не вѣдказавъ ей своеи помочи!

Переглядъ політичный.

Кольоманъ Сель, вернувши до Пешту, конферувавъ зъ всѣми групами опозиціи и всѣми міністрами. Національне и людове сторонництво показувало охоту принятн правительственный проектъ згоды. Лишь група независимыхъ заявила, що правительству не довѣряе и домагае ся запоруки, що правительство додержить условій компромісу. Мѣжь опозиціею переваживъ поглядъ сторонництва независимостя, котре не хоче признати правительству нѣякого предложеня доти, доки не уступить Банфі. Сторонництво дуже коротко сформулувало свои условія компромісу: дымісія кабінету Банфіого. N. W. Tagblatt доносить зъ Будапешту, що опозиційнѣ послы радили вчера надъ тою справою аж до пѣзнои ночи. Опозиція годить ся вже на компромісъ, але пѣдъ условѣмъ гарантіи, що Банфі по ухваленю провізорія не лишить ся на своѣмъ становиску, не розвяже сойму и въ той способъ не повалить компромісу.

—

Зъ Франціи приходятъ сенсаційна хочь дуже невповѣрна вѣсть, котра нѣбы-то походить зъ „довѣрочного“ и цѣлкомъ певного жерела, о предложеню, яке Франція зробила Нѣмеччинѣ. Франція мала заявити, що офіціяльно зреалізуе зъ планѣвъ вѣдобрани Альзаціи и Льотаринґіи пѣдъ условѣмъ, що Нѣмеччина пѣдпре Францію морально противъ Англіи. Якъ бы Англію евентуал но побито, тогдѣ розтягнено бы надъ Єгиптомъ мѣжнародный протекторатъ, а Франція выконувала-бъ чинности европейского комісара.

НОВИНКИ.

— Чи цѣсарь дарувавъ зиму? На се питане вѣдповѣдае оденъ старенькій господарь зъ-пѣдо Львова, що цѣсарь — вел ка особа и богато може зробити, але що вже зиму подарувати, то не годенъ. За те поясненє вѣнъ сегорѣчну небувалу зиму такою пригодою: Уродила ся десь тамъ дитина и, скоро побачила свѣтъ Божій, зараз заверещувала: „ѣсти!“ Здивували ся люде и хтось вже хотѣвъ подати дитинѣ хлѣба. Але найшовъ ся розумный чоловѣкъ та й каже: „Не давайте хлѣба, бо вѣдъ того сѣмъ лѣтъ не буде хлѣбъ родити.“ И дотепный выбѣгъ на дворъ та принѣсъ грудку снѣгу и давъ дитинѣ ѣсти. Вѣдъ того теперь сѣмъ лѣтъ не буде снѣгу.

Сегодня жь дбстала наша редакція зъ двохъ сторѣнъ по китичцѣ цвѣтѣвъ зъ такими письмами: Про незвычайну температуру сегорѣчнои зимы — пишутъ намъ вѣдъ Бѣбрки — була згадка въ „Дѣлѣ“ зъ дня 25. с. м. Отже и тутъ на селѣ, мѣжь лѣсами и горбами, де о ѣгъ повинень бы лѣпше тримати ся, нѣжь у Львовѣ, снѣгу найшовъ бы хиба тѣлько, що на лѣкъ; а скрѣзь выглядая на справдѣшну весну. Мухи и у насъ пробуджують ся и лѣтаютъ; а до полудневого сонця выгрѣваютъ ся малѣ мушки, мабуть вже молодѣ. У пташенятъ чути вѣдмѣненый, весенный щебетъ. Свѣжа зелена трава не в жадною рѣдкостею. Видно такожъ зеленѣ паворотни, зелене листе маливъ и сумацъ; при корени залученои тутъ сумацъ бачите пупѣнки свѣжого листя. Посылаю такожъ оденъ съ кѣлькохъ жовтыхъ цвѣтѣвъ, зібранныхъ д. 24. с. м. врана коло школы въ Сернкахъ нѣмецкихъ (Rehfeld — се лишь назва урядова, мѣжь народомъ неуживанa) и сину цвѣтку, зібраному въ недалекѣмъ лѣсѣ. Си сина цвѣтка належить до найранѣйшихъ, народъ зве ни „пралѣсокъ“. Є се цвѣтъ рослины спиваючои ся; мае она мясисте, до пѣзнои осени зелене листе, а звуть ся „копитнемъ“. Цвитуть такожъ „сарбтки“ (стокороть) та инші дрѣбній сині цвѣтки, що ихъ тутъ на поли зібрано, тожь посылаю Все те зібране д. 24. с. м. — *P.*

Друге письмо, зъ Крушельницѣ повѣту стрыйского, звучить такъ: Те все, що пишуть о лагодній зимѣ, є дрѣбниця безъ значѣня противъ сего, що дѣе ся у насъ. Тутъ сонце свѣтить тепло якъ бы на весинь. Не рѣдко маемо температуру 10 —15° R; дня 1 грудня мин. р и д. 23 и 24 с. м. було у насъ на сонци надъ 20°R. Морозѣвъ доси майже не було, хиба малій безъ значѣня. Снѣгъ лише впаде та зараз щезае; за те панують южній вѣтры та дождживa пора. На хмарахъ видѣли мы кѣлька разѣвъ хорошу дугу; д. 9 с. м. дали ся чути въ одной хмары два вильній громы. Въ першихъ дняхъ сѣчня збійшла рѣкою Стрыемъ крыга зъ высокихъ горъ. Трава зеленѣе ся по обологахъ и садахъ красше, нѣжь въ инших лѣтахъ по Благовѣщенію; помѣжь нею множество сирѣтокъ (bellis perennis) Коло хатъ цвите прегарно барвѣнокъ, декуды и фіялки; по городахъ цвите всячка хоть, якъ глухая кропива червона и бѣла, ромень, дика конюшина и инші, незнаний менѣ зъ имена; по мокрыхъ мѣсцяхъ показавъ ся жовтый цвѣтъ лотаи, по лѣсахъ зацвили снѣговій дзвонки и инше, навѣть декуды суниць. На доказъ правды сего, що пишу, посылаю цвѣтки, найдени блызько хаты. Салату свѣжу съ грядки вмо цѣлу зиму. Не тѣлько мухи звычайній, бурштмухи и комарѣ лѣтаютъ густо, але показуютъ ся и инші к махи, якъ хрущики, жуки и т. п. По кождѣмъ дощи вылазить зъ землѣ глисты. Птицѣ щебечуть вже по весинному. Дня 19 с м. видѣли тутъ перші разъ жайворонка, 20 с. м. замѣчали ключь якихсь бѣльшихъ перелетныхъ птицъ, мабуть дикихъ гусей, як летѣли на пѣвнѣчь. Конѣ и гуси пасуть ся по подвѣю. Вѣзцѣ гонять черезъ цѣлу зиму на пасовиска. Въ теплѣйшій день ходять люде безъ опанчѣ и босо. Словомъ: бачимо передъ собою прямо неймовѣрній рѣчи, тымъ бѣльше коли зважити, що положене нашихъ сторѣнъ и досыть высоке, бо досягае 400 м. по-надъ ровень моря, а близькій горы пнуть ся дуже высоко. Забобонный народъ не може осьвятити ся зъ тымъ всѣмъ и вѣщуе всякій лихо.

Авторъ сея до ней прислалъ намъ заразомъ отсей стихъ, написаный нимъ пѣдъ враженемъ хвилѣ:

Въ сѣчни 1899 р.

На небѣ сѣчень, але на земли
Галицкій красный розгостивъ ся часъ:
Морозы доси такъ якъ не були;
Снѣги лишь впадуть, вже й по нихъ сейчасъ.

Забулось сонце, теплый лучь дае;
Подобрѣвъ вихоръ, не студить зенсѣмъ;
На мокрій хмарѣ веселка стане,
Часами навѣть обізве ся грѣмъ.

Свободно, шумно точить ся ручай,
Весело граютъ въ нѣмъ зимній рыбки;
Земля зелена мовь бы завтра май,
А въ гранахъ видко всякій квѣтки.

Въ городци красно барвѣнокъ цвите
И фіялочокъ пахне зъ грядочокъ,
Рѣй мушокъ всякихъ у танець иде,
Чуючи співы весняій птичокъ.

Уже надъ полемъ жайворонъ розпався
И дикій гуси дъ пѣвночи летятъ,
Вже й — чути — бузько туй тамъ показавсь,
И выглядае въ багнахъ свѣй уряду.

По гумнахъ гуси, конѣ ся пасуть
И дрѣбъ збирая глисты, черваки.
На дворѣ людъ весь; кинувъ хатный кутъ
Зябнучій старакъ, босій дѣтваки.

На небѣ сѣчень, але на земли
Галицкій мовь бы Великодный часъ;
Найстаршій люде не затямили,
Щобъ що такого дѣяло ся въ насъ.

Що-се? що буде по такій зимѣ? —
Пытая Русинъ зъ надъ Дѣнѣстровыхъ вѣдъ.
Вѣнъ, що невдачѣ знавъ лише самій,
Не надѣе ся зновъ добра, лишь бѣдъ...

Богъ зъ тобозъ, брате! Кинь розпуку, ляхъ!
Не вѣрь, щобъ гбрше вже тобѣ було.
Те все, що видишъ, се найлѣпшій знакъ,
Що не тревалe жадне въ свѣтѣ зло...

Тожь май надѣю, бодрый духомъ будь
И не трать вѣры въ серця свого сны!
А знакне корой зимы твоей лютъ —
И ты дождешь ся ранок весны!

Кр. 24. I. 1899. *О. Мотыль.*

Торгівлю ризъ и сосудѣвъ церковныхъ
р/ коѣзмолю БРОНЗОВНИЧУ, котра приймае всякого рода ризи на бронзу до золочення и срѣблення и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 461 12—40
препоручае ся фірму:
Евг. Снѣжарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

— **Митрополитъ Куиловскій** бувъ вчера на авдіенціи у цѣсаря.

— Дня 2 н. ст. лютого [въ четверъ] о 12 годинѣ въ полудне вѣдбудуть ся загальнй зборы філіи „Просѣты“ въ Стрыю въ льокалн „Рускаго Касина“ пѣдъ „Чорнымъ орломъ“, на котрй Выдѣлъ мае честь запросити всѣхъ членѣвъ філіи. Порядокъ дневный: 1) справоздане зъ дѣяльности за рр. 1897 и 1898; 2) справоздане касове; 3) выбѣръ нового выдѣлу; 4) референтъ про крамницѣ и про организацію крамничного руху; 5) справа будовы „Народного Дому“ въ Стрыю и внесеня членѣвъ. — За Выдѣлъ: *Левъ Горалевичъ* заст. головы, *І. Вахнянинъ* секретарь.

— **Вѣдкрытє читальнѣ „Просѣты“** въ Уличнѣмъ, повѣту дрогобицкого, вѣдбуло ся дня 22 с. м. Яко делегаты стрыйскои філіи прибули адвокатъ д-ръ Олесницкій и кандидатъ адвокатскій д-ръ Дутчакъ. Явились такожь делегаты читалень „Просѣты“ зъ Стинавы и Синевѣдска та польскои читальнѣ въ Стебнику. Делегатъ читальнѣ зъ Стинавы С. Мушакъ повитавъ читальню гарнымъ власнымъ стихомъ. До новои читальнѣ вписало ся сто членѣвъ.

— **Товариство „Академічна Громада“** у Львовѣ устроюе въ четверъ 9-ого н. ст. лютого с. р. въ великѣй сали „Народного Дому“ *вечерокъ зъ танцями*. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. Строй для панъ вечерковый або народный, для мужчинъ б левый. Карты вступу, по 1·50 зр. вѣдъ особы, а по 3 зр. за білетъ фамілійный для трехъ особѣ, можна одержати лише за оказанемъ запрошеня дня 7 и 8 лютого вѣдъ 12—1 год. въ комнатахъ товарыства [Рынокъ 10], а въ день вече ка вѣдъ 7 год. при касѣ. Вступъ на галерію 70 кр. Жертвы на запомоговый фондъ приймае ся зъ подякою. — Хто бы не одержавъ запрошеня, звольнть зголоситись на адресу товариства. — У Львовѣ въ сѣчни 1899. *Комітетъ*.

— **Выдѣлъ Товариства „Бурса св. Іоана Крестителя въ Дрогобичи** складае подяку Вч. оо. Василіянамъ за жертву 24 зр. 24 кр. въ хосенъ Бурсы, котрй припали яко полозина доходу чистого зъ „Ночи Вифлеемскои“ вѣдограном на Іорданъ учениками школы оо. Василіянъ пѣдъ всякими вымогами дуже удачно. По случаю тому прислали: Впр. о. Іоанъ Кобринъ деканъ въ Олешичахъ 2 зр., Вч. о. Григ. Морозъ парохъ въ Борини 2 зр., Вп. Левъ Морозъ коваль въ Дрогобичи 30 кр. Складаючи щиру подяку всѣмъ зволившимъ прибути на се представленє, осмѣляемо ся пригадати, що дня 1. н. ст. лютого с. р. вѣдбудуть ся заходами академикѣвъ-христіянъ *вечерницѣ въ сали мѣской*, зъ которыхъ призначеный доходъ въ половинѣ такожь и на руску Бурсу. Отже просимо уклѣбно о ласкаву численну участь, щобы Бурса могла хоть въ части двигнути ся зъ довгу 4 500 зр. Наколи-бъ хто черезъ похибку не одержавъ запрошеня, просимо удатись до пѣдписаного. — За выдѣлъ *П. Кмить* предсѣдатель Бурсы въ Дрогобичи.

— **Ксьондзъ катихитъ убійцемъ?!** На одномъ зъ послѣдныхъ засѣдань рады державнои внѣсъ посолъ Стапиньскій до міністра судовництва интерпеляцію въ причины такого факту: Дня 3 падолиста 1898 р. побивъ катихитъ кс. Францъ Вахлярович въ школѣ въ Яцмірѣ, сяноцкого повѣта, дочку Петра Жебрацкого, Бронеславу, такъ жестоко, що она по двохъ дняхъ умерла на потрясене мозку. Отець померши донѣсъ о тѣй справѣ до суду и до прокуратории, але прокуратория заявила, що не бачить причины обжаловувати кс. Вахлярович за злочинъ зъ §. 335 з. к., а вносить лишь укарати его за прозвину зъ §. 420 з. к. Кс. Вахлярович сейчасъ по довершеню злочину пропавъ зъ Яцміра и вже туда не вернувъ ся. Дѣвчинку побивъ вѣнъ за те, що она не прийшла въ недѣлю на „мшу“ до костела. Интерпеляція домагае ся найострѣйшои наганы для державного прокуратора въ Сяноцѣ, Шомека, и усунена его зъ уряду.

Поминальне богослуженє за упокой душѣ о. Іосифа Левицкого, б. катихита въ II. (нѣмецкой) гімназіи у Львовѣ, вѣдправить ся завтра въ суботу, о год. 9 въ Успеньскій церкви у Львовѣ заходомъ рускихъ оо. катихитѣвъ.

— **Овація для п. Мишуги.** Вчера пѣдчасъ представленя въ театрѣ гр. Скарбка уряджено п. Мишузѣ, котрый выступавъ въ роли Фердинанда въ оперѣ Фаворіта, велику овацію. Середъ безконечно лунаючихъ оплескѣвъ подано ему вѣнець лавровый зъ народными рускими лентами и рускою написею.

— **Отвораніе клініки гінекольогічнои и окулістичнои** вѣдбуло ся въ середу у Львовѣ въ присутности намѣстника гр. Пінінського, маршалка гр. Ст. Баденього, численно зѣбраныхъ професорѣвъ університету, лѣкарѣвъ и слухачѣвъ медицины та многихъ спеціяльно зъ сеи нагоды до Львова прибувшихъ гостій. Клініка гінекольогічна лежить, якъ звѣстно, межи будынкомъ клініки хірургічнои а клініки для недугъ внутрѣшкыхъ. Въ сали выкладовѣй забравъ слово проф. Марсъ и посвятивши кѣлька слѣвъ заслузѣ державы та краю за пѣдпиране науки уфундованемъ величаво устроеныхъ будынкѣвъ, перейшовъ до властивого выкладу на тему: „О значѣню акушеріи въ краевѣмъ господарствѣ“. Выкладъ закѣнчивъ торжественнымъ вѣдкрытемъ клініки. — Зъ гінекольогічнои клініки перейшли зѣбраній до выкладовои салѣ клініки окулістичнои, помѣщеной въ лѣвѣмъ крилѣ головного шпиталю. Тутъ выголосивъ проф. Махекъ выкладъ о найновѣйшихъ науковыхъ здобуткахъ на полѣ окулістики. Слухано его зъ великою увагою и нагороджено оплесками. — На клініцѣ гінекольогічнѣй є приладженыхъ 92 лѣжокъ для хорыхъ; клініка окулістична мае 40 лѣжокъ, зъ тыхъ 20 для мужчинъ а 20 для женщанъ.

— **Вѣдъ Впов. проф. д ра Людвика Ридигера** одержуемо зъ прошенемъ о помѣщене отсе письмо: Въ виду розширюваныхъ а чести моій ухабляючихъ вѣстій, заявляю слѣдуюче: Неправдою есть, мовь-бы я або мои асистенты принимали вынагороды вѣдъ хорыхъ клінічнои амбуляторіи. Натомѣсть правдою есть, що на 3103 хорыхъ, лѣченыхъ дотеперь на клініцѣ хірургічнѣй, принявъ я выимково на усильній просьбы около 12 хорыхъ приватныхъ, зъ помѣжь которыхъ принявъ я лише вѣдъ тыхъ honorарь, котрй жадали, щобы ихъ лишь я самъ, безъ присутности ученикѣвъ и по-за годинами клінічными оперувавъ. Значнѣйша часть тыхъ вынагородъ збетала зъ ужитою — якъ се квітами стверднти можу — на заплачене передплаты за науковій часописи до клінічнои читальнѣ, на котру иншихъ фондѣвъ не було. До принятя honорара управнювало мене переконане, що вѣнъ есть слушною вынагородою за страченый часъ по-за обовязками клінічными, а кромѣ сего свѣдомость, що таке поступованя есть приняте и деинде, а навѣть санкціоноване властями, якъ пр. на хірургічнѣй клініцѣ въ Инсбруцѣ. У Львовѣ, де дотеперь мимо моихъ заходѣвъ нема на сю цѣль уряджёного приватного дому здоровля, по просту людяность сего вымагала. Чи се принесе краевн бѣльшу користь, или хорѣ, що выѣзджають до Вѣдня, Вроцлава, Берлина и т. д., вывозить грѣшь за границю, або наколи бѣльшій операція мусять бути выконуваній въ не цѣлкомъ вѣдповѣдныхъ условіяхъ та льокаляхъ, рѣшати не хочу. Закѣнчуючи сю справу, жалую дуже, що по довгихъ рокахъ цѣненои працѣ, середъ котрои пѣсъ я краевн трудъ, здоровле та грѣшь тяжко запрацьованый, коли прийшовъ-емъ на катедру університету львѣвского зъ именемъ чистымъ и неоскверненымъ, есьмь змушеный боронити его нинѣ публично. — *Проф. Людвикъ Ридигеръ*.

До заявы проф. Ридигера, котрый яко професоръ хірургіи находить ся въ выимковыхъ условіяхъ, а котрого характеръ поважаемо и цѣнимо высоко, мы, управителѣ прочихъ клінікъ університету львѣвского, додаемо зъ нашои стороны, що неправдою есть, мовьбы мы або нашій асистенты тягнули коли-небудь и якій-небудь користи матеріяльній зъ клінікъ повѣреныхъ нашому керманництву. Сею заявою, до котрои зъобовязуе насъ добро институцій, що отвирають ледви перший кроки, становище, яке займаемо, и ученики, которыхъ образуемо, закѣнчуемо сю справу. — Проф. *Антоній Глюзинській*, проф. *Володимиръ Лукасевичъ*, проф. *Емануилъ Махекъ*, проф. *Антоній Марсъ*.

— **Честный селянинъ.** У насъ була вже згадка, що панѣ Шеліска, идучи онегды улицею Ягайлоньскою до Банку краевого у Львовѣ, згубила по дорозѣ тысячриньсковый банкнотъ и дала знати о тѣмъ поліціи. Тымчасомъ до канцелярии нотаря Вурштa зголосивъ ся якійсь селянинъ зъ-пѣдъ Львова и зложивъ у него сей банкнотъ, найшовши его на улици. Совѣстный находникъ дѣстав 100 зр. нагороды.

— **Касаційный трибуналъ** у Вѣдни розбиравъ вчера справу засудженыхъ за убійство пропінаційного стражника Худобы коршмарѣвъ Ханма и сына Соломона Фербербвъ изъ Закопаного. Трибуналъ затвердивъ засудъ Ханма Фербера на 7 лѣтъ вязницѣ, а що-до его сына Соломона, засудженого на одинъ рѣкъ, приворучивъ перевести нову розправу.

— **Князь Фердинандъ Болгарскій** вызначивъ собѣ цивільну листу, высшу вѣдъ листы короля грецкого и короля сербского: она выносить, безъ выдатковъ на кабінетъ 1,700.000 левѣвъ [франковъ].

— Въ справѣ анархістичного атентату на цѣсаря Вільгельма въ Александріи пише Don Chisciotte, що о атентатѣ нѣкому й не снило ся. Италійске правительство мае мати въ рукѣ доказы, що такій атентатъ бувъ сфінгованый. Префектъ Александріи хотѣвъ одержати якесь бѣльше вѣдзначене и умысне выславъ до каварнѣ Парінього якось индивідуумъ зъ бомбою. Посланець вѣддавъ властителеви каварнѣ пакетъ и вѣдбѣшовъ. Въ чверть годины пѣзнѣйше впала до каварнѣ поліція, перевела ревізію, а знайшовши бомбу, арештувала каварника. Фактомъ є лишь одно, що Парінє в анархістомъ. Окрѣмъ него арештовано ще кѣлькохъ иншихъ анархістѣвъ.

— **Достойникъ зъ Пѣдволочискъ.** Не кождому смертному удасть ся дѣйти тѣлько почестій и вести тѣлько рѣзныхъ „гешефтѣвъ“, якъ якомусь Мошкови Нембухерови зъ Пѣдволочискъ. Мы мали нагоду бачити его карту візитову и вѣдписавши буквально подаемо ю безъ всякои змѣны:

Moses Nembucher
Rindvieh-
& Geflügelhändler, Heirathsvermittler, Vorbeter, Feiertagssänger, Neujahrstrompeter, israelitischer Knabenoperateur und autorisirter Gemeinde-Mikwe-Inspektor. Podwołoczyska. Цѣкаве якъ вѣнъ зъ тымъ всѣмъ дае собѣ раду и чи выплачуя ся ему сей многообразный „гешефтъ“!

— **Дѣбній вѣсти.** Въ недѣлю 29-ого с. м. о 4 годинѣ пополудни вѣдбуде ся въ Рогатинѣ вѣнчане п. Ивана Рубчака, артиста рускаго театру, зъ панною Катериною Коссакѣвською, артисткою рускаго театру. — Директоръ гімназіи въ Люблинѣ галичанинъ Свенцалевичъ перейшовъ на власне жадане на пенсію зъ правомъ усе носити мундуръ урядовый.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 27. сѣчня. Зъ Франкфурта надъ Меномъ доносять, що мирова конференція вѣдбуде ся на бажане царя въ Копенгазѣ.

Парижъ 27. сѣчня. Нема сумнѣву, що въ окруженю кн. Орлеаньского приготовляе ся щось важнѣйшого. Въ Брукселн збираютъ ся що хвиля его приклонники. Онегды бувъ тамъ кн. де Алансонъ на довшій нарадѣ. Найлѣпше поінформованій говорять, що тутъ розходить ся о зредагованє маніфесту, зъ котрымъ кн. Орлеаньскій въ найблизшихъ дняхъ мае выступити.

Римъ 27. сѣчня. Правительство розпочало переговоры зъ Хінами о вѣдступленє одной пристани въ околици Печелѣ.

Мадридъ 27. сѣчня. Найвыша рада военна засудила буевыхъ командантѣвъ Манілѣ и Сянхаґа за вѣддане тыхъ мѣстъ Американцямъ. Першій сидить вже у вязници. Въ наслѣдокъ того засуду міністеръ вѣйны не явивъ ся бувъ на послѣдній нарадѣ кабінету.

Манілa 27. сѣчня. Филіпіньскій конгресъ окликавъ Филіпіны дня 22-ого с. м. республикою. Конґресъ уповажнивъ Атвінальда выповѣсти Американцямъ вѣйну.

Пекінъ 27. сѣчня. Половина россійскои залоги выйшла зъ мѣста, такъ що теперь чисельно рѣвнае ся залогамъ иншихъ державъ.

Уважайте на сей

выпаленый корокъ!
!!!
13 1—26

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыце мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПІНЬ

въ реставрацѣ НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	. .	15 кр.
Сѣчкій легни	. .	12 „
Фляки	. .	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	. .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	. .	5 „
Кавіяръ	. .	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

72 1.2—? Зъ высокимъ поважаненемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ
стоваришене зареестроване въ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Пѣдвалє ч. 7,

выконуе всякій працѣ въ обелгу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членѣвъ, а именно: образы релігійній до иконостасѣвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовій и пр.; зъ дерева: киоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, епонѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе плияы церковь, капличь и пр. и утримуе на складѣ фотографічній репродукціи образѣвъ рускихъ артистѣвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пѣднесета нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинитъ ся до осягнена сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 9—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 127—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино
въ барилкахъ бѣльограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

КАТРАЙНЕРА патентований замки на вѣддалене припоручае Иванъ Ляврукъ, ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчына
у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11
виконуе
всякій літоґрафічній выроби
звычайній візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касетков. 188

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпечности французскій по зр. 4·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Кафедральна 1 (напротивъ катедры.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!
НАРОДНІЙ РУСКІЙ
МОЛИТВЕННИК
выдало
ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“
в 1898-ім році
новій накладъ, виданє шесте
мовою народною, правописемъ шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвеникъ можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвеникъ оправленій в папір в хребтом полотнянним 30 кр.
2. оправленій цілю в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за поспіпатою (Nachnahme).

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьковщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣнорѣчна передплата выносить одзр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 домъ „Просвѣты“).

Linimet. Capsici comp.
въ аптицѣ Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втиранія, котрый е до набути у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Янѣръ“.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальный редактовъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр Черлянъского. Зъ друкарни Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ тогожъ Дра Чижа.

Ч. 12. Львовъ, Субота 16 (28) Сѣчня 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабот за инсерати [illegible] у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрія:		на границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Книгарнія пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсераторовъ або на мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Надіслане и инший дописи приватній платитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Справа розоруженя.

Въ 4. ч. „Дѣла“ подано було десять точокъ зъ обѣжника россійского міністра заграничныхъ справъ, гр. Муравева, выданого до петербургскихъ заступниковъ въ справѣ розоруженя. Сегодня можемо подати докладнѣйшій змѣстъ того обѣжника. Его дата є 30 (ст. ст.) грудня 1898.

„Коли въ серпни — каже гр. Муравевъ въ обѣжнику — припоручивъ менѣ Его Вел. царь подати правительствамъ, котрѣ маютъ въ Петербурзѣ своихъ заступниковъ, внесене, щобы уладити конференцію, котра бы вынайшла успѣшнѣ способы, якъ бы можна всѣмъ народомъ забезпечити добродѣйства реального и тревалого мира и передовсѣмъ покласти конецъ поступаючому розвиткови теперѣшного оруженя, здавало ся, що нѣщо не стоитъ на перешкодѣ скорѣйшому чи пізнѣйшому здѣйсненю того людяного проекту. Майже всѣ державы приняли крокъ царского правительства прихильно, и се могло лише оправдувати таку згѣдну надѣю“. Дальше замѣчає обѣжникъ, що мимо великои прихильности, зъ якою прилюдна гадка заявила ся на користь загального розоруженя, деякѣ державы приступили до нового озброженя и стараютъ ся свои военнѣ силы ще скрѣпити. При такѣмъ непевнѣмъ станѣ рѣчей можна бы застановити ся надъ тымъ, чи державы въ теперѣшнѣй хвили схотятъ уважати мѣжнародну нараду надъ выложенымъ въ обѣжнику зъ дня 12 вересня гадками за вѣдповѣдну. Однако царске правительство, надѣючись, що незадовго настане мирнѣйшій настрѣй, гадає, що можна бы приступити на разъ до вымѣны гадокъ мѣжи державами въ тѣй цѣли, щобы а) таки заразъ придумати способы, якъ бы можна поступаючому зростови зброени на сушѣ и на моря покласти якусь межу, б) щобы промостити дорогу нарадамъ надъ тыми питанями, котрѣ вѣдносятъ ся до можливыхъ способовъ, якъ бы запобѣгти оружнымъ конфліктамъ мирно при помочи мѣжнародной дипльоматіи. Коли бы державы уважали теперѣшну хвилю до уладженя конференціи на тыхъ пѣдставахъ за вѣдповѣдну, то певно було бы користно, щобы кабінеты порозумѣли ся тымъ часомъ що-до програмы тыхъ роббтъ. Темы, надъ котрыми конференція мали бы радити, можна бы взагалѣ такъ уложити: [тутъ наступаютъ точки, поданѣ нами въ ч. 4.].

Дальше каже обѣжникъ: „Розумѣе ся само собою, що всѣ справы, котрѣ вѣдносятъ ся до політичныхъ вѣдносинъ державъ и до стану рѣчей, утвореного договорами, такожъ взагалѣ всѣ справы, котрѣ не належатъ безпосередно до програмы, яку бы приняли кабінеты, мусѣли бы бути выняти вѣдъ обрадъ конференціи.“

Вкѣнци зазначує обѣжникъ гадку царя, що користнѣйше було бы, коли бы конференція зѣбрала ся въ якѣмсь мѣстѣ, котре не є столицею великои держави, де зѣбравъ ся такъ богато політичныхъ интересовъ, що они могли бы мати вплывъ на хѣдъ справы, обходячи зарѣвно всѣ краѣ свѣта.

Тымъ обѣжникомъ, якъ поясняє „Правительственный Вѣстникъ“, россійске правительство зовсѣмъ не гадає визначувати для конференціи окончену програму, котру мусѣли бы уложити всѣ члены конференціи, а лишь указує на деякѣ точки, котрѣ при укладаню програмы для працѣ конференціи конечно треба бы уваглядняти.

Journal de St. Petersbourg, обговорюючи оногды обѣжникъ гр. Муравева, каже мѣжь иншимъ: Декотрѣ дневники англійскій пишутъ, що Россія повинна дати добрый прикладъ и, поки конференція зѣбере ся, сама зменшити свои силы военнѣ. На те треба вѣдповѣсти, що не найде ся держава, котра сама схотѣла бы зменшати свои силы, коли иншій поступаютъ въ своѣмъ оруженю. Поки иншій державы не перестануть збільшувати своихъ военныхъ силъ, поти и Россія мусить уважати за свѣй обовязокъ не складати оружа. Але при тѣмъ всѣмъ она стоитъ незмѣнно при своихъ мирныхъ замѣрахъ и не покидае надѣѣ на здѣйсненє великодушныхъ идей царя.

Frankf.-Ztg. доносить, що царь бажае, щобы конференція зѣбрала ся въ Копенгазѣ, а на те бажане иншій державы имовѣрно пристануть.

N. fr. Presse въ програмовыхъ точокъ россійского обѣжника уважае за найважнѣйшій ті постулятм, щобы не поббльшати военныхъ силъ морскихъ и сухопутныхъ, не пѣдвышати военныхъ буджетовъ а по можности зменшити ихъ та щобы въ засадѣ установити посередництва и розъемни суды для уникненя оружныхъ конфліктовъ. Той дневникъ зазначує также, що царь выразнымъ указанемъ, що политичнѣ вѣдносины державъ и станъ рѣчей, утвореный договорами, безусловно мали бы бути выняти вѣдъ нарадъ конференціи, давъ доказъ, що его намѣръ є щирый, безъ жадныхъ укрытыхъ хитрощѣвъ; тѣлько мабуть здѣйсненє того намѣру при теперѣшнѣмъ ладѣ на свѣтѣ є неможливе. Культура теперѣшна є такъ богата, що намъ ажь самымъ майже лячно передъ нею; а все таки по при сѣй культурѣ, мовь щось нерозлучного, въ парѣ ступае мілітаризмъ. Зазывъ до розоруженя походитъ вѣдтамъ, де новочасна культура ще найменше розросласа. Царь, привычаный розказувати у своѣй державѣ, радъ бы и всему свѣтови надати иншій выглядъ. И певно его прикладъ не остане ся безъ наслѣдковъ; пізнѣйшій поколѣня може дѣждутъ ся здѣйсненя сего, що нинѣ мусятъ выдавати ся навѣть найсмѣлѣйшимъ таки ще занадто смѣлымъ постулятомъ.

Dziennik polski довѣдуе ся зъ Америки, той четвертов чи пятов „двадьніцы“, що заступники американьскій маютъ на конференціи порушити справу польску — „котра є головною перешкодою до укрѣпленя европейского мира, отже и розоруженя“. Отже, хочь політичнѣ вѣдносины державъ и станъ рѣчей, утвореный договорами, мають бути безусловно выняти вѣдъ нарадъ конференціи, то таки майже надѣю, що при помочи американьскихъ приятелѣвъ польскихъ Польща воскресне въ интересѣ европейского мира и розоруженя. Само собою розумѣе ся, що царь, скоро разъ бажае розоруженя, то консеквентно мусить вѣддати и Польщу — od morza do morza. „Майже надѣю!“

Народне выховане молодежи.

Ще въ тѣмъ часѣ, коли радила знана читателямъ анкета школьна надъ реформою школъ середныхъ, помѣщало Słowo polskie, а опѣсля редакція тои часописи выдала окремо вѣдбиткою „Aforyzmy o wychowaniu“. Авторъ Афоризмовъ, що укрывае ся пѣдъ псевдонімомъ „Piast“ [кажуть, що се п. Стан. Щепановскій] высказуе свои погляды на науку и выховане въ нашихъ школахъ середныхъ а вкѣнци промовляе за реформою тыхъ школъ.

Годѣ подавати тутъ змѣсту цѣлои брошуры, а хочу лише сказати, за-длячого авторъ Афоризмовъ домагае ся реформы школъ. Отже — де-хто бы й не повѣривъ — авторъ Афоризмовъ домагае ся реформы школъ длятого, що дотеперѣшна школа не выковуе молодежи въ дусѣ народномъ, не плекае народныхъ чувствъ, тожь молодѣжь не маe народного выхованя.

Се знане всѣмъ, що народне выховане въ школахъ дѣстае молодѣжь тогдѣ, коли она вчить ся не лишь рѣднои мовы и въ тѣй мовѣ побирае науку всѣхъ предметовъ науковыхъ, але и учить ся исторіи свого народу, чуе въ школѣ также про свою минувшость, про героѣвъ свого народу, коли самій учителѣ вказуютъ молодежи на народнѣ идеалы та заохочуютъ ю, щобъ она любила все, що свое, хочь політичнѣ вѣдносины державъ и станъ рѣчей, утвореный договорами, мають бути безусловно выняти вѣдъ нарадъ конференціи, то таки майже надѣю, що при помочи американьскихъ приятелѣвъ польскихъ Польща воскресне въ интересѣ европейского мира и розоруженя. Само собою розумѣе ся, що царь, скоро разъ бажае розоруженя, то консеквентно мусить вѣддати и Польщу — od morza do morza. „Майже надѣю!“

---

7)

Иванъ бразиліецъ..

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

IX.

Коли гробарь Панько пѣзнымъ вечеромъ вѣдходивъ до дому, сказавъ до него дякъ Онисько зъ вдоволенымъ лицемъ:

— Ну и що-жь? Правда, поговорили-сьмо собѣ хорошо? Ну, прийдѣть завтра, а знову собѣ поговоримо... Що маете дома робити? Молотити рѣвно не маете що, а поговорити любенько зъ старымъ *приятелемъ* не зашкодить. Ну, що-жь, прийдете?

— Прийду! — вѣдповѣвъ гробарь Панько и якъ-разъ въ тѣй хвилѣ вѣнъ полюбивъ цѣлою душею дяка Ониська. Вѣнъ вѣдкрывъ въ ньому наразъ такъ велику ученость, такъ великій розумъ, такъ великій змыслъ політичный, а при тѣмъ такъ добре серце, що ему годѣ було не полюбити дяка Ониська.

„Ось чоловѣкъ! — думавъ вѣнъ собѣ по дорозѣ, — ось дякъ Онисько! И вѣнъ называе себе моимъ приятелемъ!... Ну, приятелю, прийду, прийду, не бій ся...“

И вѣдъ того часу ставъ гробарь Панько майже що дня ходити на дякѣвку до свого приятеля. За кождымъ разомъ, коли вѣнъ зближавъ ся до дякѣвки, ему було такъ любо коло серця, мовь бы вѣнъ бувъ певный, що его тамъ чекае якась незвычайна радѣсть, а коли вѣдчинявъ дверѣ дякѣвки, то ему ажь серце сильнѣйше билось...§Зъ своеи стороны дякъ Онисько витавъ его завсѣгды зъ сіяючимъ лицемъ. Рѣчь вѣдома: старѣсть не любить самоты, старѣсть любить мати коло себе живу душу, любить побалакати... И здаесь нѣкъ-разъ вѣдчуване тои спѣльноти потребы спроваджувало до себе обохъ тыхъ старцѣвъ и вытворило межи ними зъ часомъ щиру приязнь. Они стали навѣть говорити оденъ до другого „куме“, хочь жаднои дитины разомъ до хресту не тримали.

— Ану, куме Ониську, перечитайте но газету, що тамъ нового у свѣтѣ чувати?

И кумъ Онисько закладавъ окуляры на нѣсъ и читавъ, а потому оба говорили о тѣмъ, що читали, довго, широко, а часъ сходивъ приємно, мило...

Але дякъ Онисько не читавъ лишь одни газеты. Вѣнъ мавъ побожный звычай що-дня читати св. Письмо позоли, уважно, голосно, якъ казавъ „для возвышенія духа“. И читавъ вѣнъ знаменито, незвычайно... Насамперед читавъ слабымъ, ледво чутнымъ голосомъ, вымовляючи выразно кожде слово и кождый наголосъ, вѣдтакъ постепенно пѣдносивъ голосъ чимъ разъ высше и высше, чимъразъ бѣльше одушевлявъ ся тымъ, що читавъ, а вкѣнци не читавъ а, щобъ такъ сказати, гремѣвъ громомъ, ажь вѣкна звенѣли; на его блѣдыхъ лицяхъ выступали червонѣ плямы, зъ очей сыпались искры, однымъ словомъ: возвышавъ духъ...

Гробарь Панько, хочь и не розумѣвъ церковного языка, однакъ завсѣгды слухавъ читаня св. Письма зъ напруженою увагою. Вѣнъ звычайно складавъ руки мовь до молитвы и прямо дививъ ся въ Ониськовѣ уста, нѣбы слѣдивъ ихъ порушеня, нѣбы очѣкувавъ, що зъ тыхъ устъ выйде щось незвычайного, н. пр. вылетитъ якась пташка, выгляне Ониськова душа и назадъ сховаесь. Те саме одушевленє якимсь дивнымъ способомъ ему такожъ удѣлялось и его уста зачинали поневѣльно рухатись, въ очахъ ставали сльозы, а коли до его уха долѣтали зрозумѣлѣ для него слова, такѣ якъ: Богъ, Господь, Христосъ, серце моє — и т. н., тогдѣ вѣнъ прижмурювавъ очи а на его устахъ появлялась якась блаженна усмѣшка. Якѣ почуваня переходили въ душѣ гробаря Панька вѣдчасъ такого читаня, Богъ его знае, однакъ завсѣгды, здаесь, не були тѣ почуваня прикрѣ, а противно, приємнѣ и то дуже...

Неразъ прийдесь чоловѣкови чути въ красный, весняный день, якъ шемрае потѣчокъ... Потѣчокъ, одягненый въ зелену траву и въ рѣзнобарвне зѣля, мчитъ ся собѣ по камѣньчикахъ въ даль и все шепче слова якоись незрозумѣлои бесѣды и хочь чоловѣкъ не розумѣе тои бесѣды, мимо того слухае ся зъ напруженою увагою, бо кожде „слово“ говѣркого потѣчка падае чоловѣкови на саме серце, топить ся на ньому и розливаесь солодкимъ медомъ тамъ десь въ самѣй глубинѣ душѣ чоловѣка, а чоловѣкъ все слухае и слухае и думае собѣ: ахъ, якъ тутъ мило въ тѣмъ мѣсци, коло того потѣчка!... Може бути, що подѣбній почуваня переходили и въ душѣ гробаря Панька, коли вѣнъ слухавъ, якъ дякъ Онисько читавъ св. Письмо — „возвышавъ духъ“...

Скѣнчивши читане св. Письма, дякъ Онисько сидѣвъ звычайно якійсь часъ мовчки въ тихѣй задумѣ, а тогдѣ и гробарь Панько не мавъ смѣливости до него заговорити, вѣнъ лишь споглядавъ побожно и зъ якимсь подивомъ на свого приятеля... Доперва згодомъ зачинавъ дякъ Онисько щось говорити и оповѣдавъ звычайно якійсь духовнѣ исторіи зъ Старого або Нового Завѣту, дуже цѣкавѣ для гробаря Панька. Часомъ зверталась бесѣда несподѣвано на якесь фільозофічне питане... На прикладъ гробарь Панько питавъ свого приятеля:

— Чи то правда, куме, що земля стоитъ на великѣй рыбѣ?

На таке питане дякъ Онисько крутивъ головою и усмѣхавъ ся зъ спѣвчутемъ.

— То неправда, — вѣдповѣдавъ вѣнъ, — земля стоитъ сама въ собѣ у воздухахъ, а тримае ю Духъ божій...

И зъ такого короткого питаня выходили неразъ довгѣ розмовы, дотыкаючѣ рѣзныхъ загадокъ цѣлои вселенной. Розумѣесь, въ такихъ розмовахъ гадка дяка Ониська була все горою, а гробарь Панько все бѣльше переконувавъ ся о тѣмъ, якѣй вѣнъ малеській въ порѣвнаню до свого великого приятеля, и зъ тымъ бѣльшимъ запаломъ подеклявъ, можна сказати обожавъ его...

Однакъ для него було за мало лишь въ душѣ обожати свого приятеля, вѣнъ мусѣвъ свои почуваня удѣлити другимъ людямъ. И якъ колись величавъ вѣнъ передъ цѣлымъ селомъ свого братанича Івана, такъ само теперь ходивъ по селѣ и передъ кождымъ, зъ кимъ ему довелось зайти въ розмову, величавъ дяка Ониська... „Нема то, якъ нашъ дякъ Онисько, — говоривъ вѣнъ, — то тобѣ голова, то тобѣ розумъ! Вѣнъ знае навѣть, на чѣмъ земля стоитъ, всьо знае! Що теперѣшній дяки, молодяки? Смѣтя! Мимрять оденъ зъ другимъ щось пѣдъ носомъ, мимрять, нѣбы читае, и Богъ знае, що вѣнъ читае... А якъ дякъ Онисько розложитъ книгу и зачне читати, то вже варто послухати... Читае, валитъ, якъ цѣпомъ рѣже!...“

Прийшло навѣть до того, що вѣнъ въ деякихъ привычкахъ и уподобаняхъ ставъ наслѣдувати дяка Ониська...

Дякъ Онисько не пивъ жадныхъ горячихъ напитковъ: ани горѣвки, ани араку, ани навѣть пива, бо тѣ напитки, говоривъ вѣнъ, палятъ внутренности чоловѣка и вкорочуютъ житя. За те мавъ великій потягъ до квасныхъ рѣчей, а найлюбѣйшимъ напиткомъ бувъ у него квасъ зъ огѣркѣвъ. Не багато минуло часу, а гробарь Панько и собѣ перейнявъ ся цѣлкомъ тымъ поглядомъ на напитки, вѣнъ залюбки попивавъ огѣрковый квасъ, знаходивъ его цѣлкомъ смачнымъ и навѣть дивувавъ ся, длячого вѣнъ давнѣйше не впавъ на ту гадку, що квасъ зъ огѣркѣвъ — то найздоровшій напитокъ. И коли ему лучилось часомъ бути въ якѣйсь кумпанії, де пили горѣвку або пиво, то вѣнъ и руками и ногами вѣдпекувавъ ся вѣдъ тыхъ напоѣвъ... „Горѣвка и пиво, говоривъ вѣнъ, палятъ внутренности чоловѣка и вкорочуютъ житя, але коли бъ вы менѣ дали н. пр. огѣркового квасу, то я радо напю ся...“

Дальше дякъ Онисько пѣсля старосвѣтского звычаю стригъ собѣ голову овечими стисками гладко, при самѣй шкірѣ, лишь на самѣмъ вершку головы лишавъ довгу чуприну и розчѣсувавъ ю на всѣ стороны. Вѣнъ казавъ, що такъ здоровше, бо легше на голову... Гробарь Панько носивъ буйну, повыкручувану чуприну, але зъ часомъ и вѣнъ ставъ собѣ гладко выстригати потылицю и тѣмя такъ, якъ дякъ Онисько, и неразъ оба робили собѣ взаимно ту прислугу.

Вкѣнци дякъ Онисько гладко выстригавъ собѣ бороду и залички, лишь на пѣдбородку

рóдне, тамъ сказати-бъ: самé учителé учать тую молодéжь любити рóдну мову, рóдну пéсню, свóй нарóдъ и его бувальщину.

Годé повéрити, щобы авторъ Афоризмóвъ мавъ на гадцé всю молодéжь безъ рóзницé народности, отже и польску и руску, та домагавъ ся для кождои народного выховання. Вóнъ очевидно мае на гадцé молодéжь спеціально свою, т. е. польску и за нею промовляе. Такий поглядъ мають Поляки на теперéшне выховання молодежи по школахъ, — а що-жь мы, Русины, маемо на те сказати?!

Прецéнь польскóй молодежи не дéе ся по школахъ пóдъ взглядомъ выховання така кривда! Всé школы по мéстахъ и мéсточкахъ выключно польскé. Всюды въ нихъ учать польскои мовы, польскои исторíи, ба навéть пéсни спéвають выключно польскí, хочь неразъ рускихъ дéтей е бóльше нéжь польскихъ. Польска молодéжь чуе въ школé про свою минувшóсть, про своихъ героéвъ, чуе про народнí идеалы — и тымъ всéмъ самé учителé одушевляють молодéжь, отже смéло можна сказати, що польска молодéжь дóстае выховане народне, таке, яке оно зъ природы повинно бути.

Придивúмъ же ся теперь, яке выховане рускои молодежи по нашихъ школахъ!

Руского языка мало де учать, а сли и е вóнъ обовязковый, то учать того языка лишь отъ такъ, вóдъ парады — хосенъ зъ того не великíй — а про минувшóсть, про бувальщину рускаго народу, про его героéвъ нéхто рускóй дитинé не скаже, не загрéе, не захотить до свого рóднаго, не одушевить народными идеалами — а сли и скажуть, то рускíй нарóдъ и его бувальщину представляють въ найгóршомъ свéтлé, а героéвъ рускаго народу называють по просту „гайдамаками“...

Ученики школъ середныхъ менше се вóдчувають, бо они мають скорше спроможнóсть доповнити те, чего въ школé не навчились; але молодéжь, що ходить до школъ народныхъ, чи въ мéстé чи на селé, то вже цéлкомъ занедбана пóдъ тымъ взглядомъ. И въ мéскихъ и въ сéльскихъ народныхъ школахъ всé дéти, не лишь польскí але и рускí знають и про Кракуса и про Ванду и про Казимира Великого и про Собéского и про Костюшка и про Мицкевича, але про князя рускаго Володимира Великого або про якого другого князя рускаго, про Хмельницкого [та що я кажу! тажь Выдéлъ краевый навéть на „Просвéту“ гнéвае ся за Хмельницкого!], про Шевченка — не знають нéчого, бо про те дéтямъ въ школé нéхто не скаже.

Вправдé въ Читанкахъ для школъ народныхъ бувають деякí уступы зъ руской исторíи, але густо-часто тыхъ уступóвъ и не читае ся въ школé, бо коли пóсля теперéшныхъ плянóвъ науковыхъ для школъ народныхъ уступы дéлять ся на три категорíи, то учитель при укладанiю подрóбного плану на. укового на цéлый рóкъ — сли не мае доброи а непримушеной волé учити руской исторíи — всé уступы зъ руской исторíи зачислить до уступóвъ „trzeciorzędnych“ и призначить на лектуру домову, иншими словами — полишить се „доброволéнію“ ученикóвъ. Правда, знайдесь и учитель прихильный и радъ бы бувъ дéтямъ про те все розказати, та все-таки небогато може вдéяти, сли на него наглядае тóлько „покликаныхъ“ и „непокликаныхъ“ инспекторóвъ. Отже наша молодéжь дéйстно не дóстае народного выховання, а наслéдкомъ того у нея нема самосвéдомости народнои, — хочь ходить кóлька лéтъ до школы, а таки густо-часто не знае „хто мы и чии мы дéти“, а неразъ бувае и такъ, що встыдае ся всего, що руске...

Хочь польскóй молодежи не дéесь нéяка кривда въ школахъ пóдъ взглядомъ народного выховання, то все таки авторъ Афоризмóвъ домагаесь реформы пóдъ тымъ взглядомъ. Очевидно — вóльно кождому, а навéть повиненъ кождый дбати про розвóй своéи народности и дéлати въ тóмъ напрямъ. А зъ того мы, Русины, повиннí брати собé примéръ и не зъ байдужностíю або резигнацíею глядéти на выхованя нашои молодежи, але домагати ся змéны въ тóмъ напрямé. А покы що мы самí повиннí вплывати на молодéжь и будити та плекати у нея народнí чувства, а на то е способы, лишь треба доброи волé та бодай трохи пожертвования.

(Конець буде.)

Зъ рады держáвной.

Вчерашне засéдане палаты послóвъ розпочало ся дословнымъ вóдчитуваемъ внесень, интерпеляцíй и поименными голосованями. Мéжь вóдчитаными внесеннями знаходить ся внесене италíйскихъ послóвъ взываюче правительство, щобы на Побережу позасновувало италíйскí школы народнí, середнí, учительскí семинарíи и италíйскíй университетъ. Доки се не наступить, правительство повинно признати важнóсть дипльомамъ выданымъ высшими школами въ Италíи. По внесеняхъ и интерпеляцíяхъ наступило вóдчитуване петицíй и поименнé голосования надъ втягненемъ тыхъ петицíй въ протоколъ.

П. Прохаска [антісемітъ] поставивъ внесене, щобы законъ о регуляцíи платнé державной служóбы поставити на порядку днéвномъ слéдующого засéдания. — Президентъ заявивъ, що не може того зробити, як довго не мае въ тóй справé справоздания буджетовои комíсíи.

Вóдтакъ забравъ слово п. Дашиньскíй. Положене, въ якóмъ знаходить ся держава — мовивъ вóнъ — повинно бодай въ послéдней хвили склонити послóвъ, щобы положили кóнець тóй крíзи. На се маемо выстатчаюче средство въ наглыхъ внесеняхъ, домагаючихъ ся внесеня §. 14-ого. Лише для абсолютизму зачинае ся теперь пора розцвéту. Бути може, що за кóлька днéвъ членóвъ сеи палаты вóдошлють вже до хаты, а гр. Тунъ буде зновъ мати цéлкомъ вóльну руку. Для высшихъ верствъ може се бути рéчь цéлкомъ байдужна, але що иншого людъ, котрого представителé увóйшли сюда передъ двома роками и который въ сéй палатé добачуе одиноке мéсце до высказування своихъ несчисленыхъ жалобъ. Мы не можемо зъ спокóйною совéстію кидати ся въ неизвну нóчь §. 14-ого. Крíзу можна усунути лише вóдповéдною акцíею зъ горы. Але що робить Тунъ? Поминувши незручнí пробы погодженя ворожихъ елементóвъ, вóнъ мовчить и все потéшае ся §. 14-мъ, яко одиноко ущасливляючимъ спасителемъ у всéхъ недомаганяхъ. Длятого заклинаемо васъ, панове, допомóжьть до того, щобы Тунъ не стававъ передъ народомъ яко спаситель, а всяку вину звалювавъ на опозицию въ сéмъ парламентé. Се прямо негóдный способъ кермованя державою, се пóдъюджуване одного народу противъ другого, впередъ привилеями, а вóдтакъ батогами. Правительство е спóвинникомъ нашого спóльного нещастя! *[Президентъ: Чи хочете поставити внесенé? — На лéвици протесты и крикъ.]* Що робивъ Тунъ, коли парламентъ бувъ ще при праци? Вже тогдé умывавъ руки якъ невинный и заявлявъ, що лише обструкцíя не допуская до нéякои праць. А коли мы пригадували ему его привреченя, примéромъ въ справé дневникарского стемпля, тогдé правительство взяло собé до помочи своихъ вéрныхъ львовайчукóвъ — молодо-Чехóвъ и просто унеможливило внесене стемпля. Провокують насъ, хулять намъ, щобы вóдтакъ при помочи §. 14-ого управляти нами якъ глупыми пóддаными! Коли придивимось ядру нинéшнои крíзы, то бачимо, що знаходимось на понижаючóмъ нашу гóдность становиску супротивъ угорскои крíзы. Бачимо, що тутъ хотять насъ мати лишь до тои поры, доки не полагодженый интересъ мéжь Банфíмъ а угорскою опозицíею. Се негóдна рéчь держати тутъ 425 послóвъ на те, щобы они творили штафажу, доки угорска опозиц[illegible] не буде зъ своимъ Банфíмъ на чисто. Длятого заклинаемо васъ, панове, въ послéдней хвили. Мы нéколи не будемо примéнювати того оригíнального выкористування регуляміну на се, щобы унеможливити обявы жита парляменту. Сли въ послéдней хвили покажете ся такъ слабыми, що допомóжете Тунови выйти въ критичного положеня, сли хочете зробити зъ него спасителя державы за помочю §. 14-ого, то сесю хвилю колись вамъ ще пригадають. Людъ певно зажадае вóдъ васъ колись рахунку за вашу слабóсть, за те, що вы не вмéли пóзнатись на рéчи въ тóй для державы такъ важнóй, историчнóй хвили. Опираючись на тыхъ мотивахъ, прошу президента, щобы наше внесене о змéну §. 14-ого и въ справé угоды зъ Угорщиною, по мысли выразныхъ приписóвъ регуляміну и вóдповéдно до усталеной практики, безпроволочно пóддавъ пóдъ нараду.

Коли по промовé п. Дашиньского забравъ голосъ п. Крамаржъ и зачавъ своихъ приятелéвъ політичныхъ боронити передъ закидомъ, що они поносять вину за §. 14-ый, въ палатé счинила ся велика буря. На лéвици чути було крики: „Тьфу! А де поліция? чи компанія поліции вже тутъ?“ А коли Крамаржъ сказавъ, що правительству не треба вóдбирати зъ рукъ одинокого оружя, котре ему дае змогу правити державою навéть тогдé, коли унеможливлене се парляментъ, крики опозиции и вóдповéди Чехóвъ заглушили его слова.

Въ тóй хвили безмежне зухвальство одного ческого жида выкликало небувалу въ парламентé сцену. Именно кореспондентъ Narodn-ыхъ List-бвъ крикнувъ зъ дневникарскои льожé до Нéмцéвъ: „Обструкцíйни собаки!“ и ще кóлька такихъ епітетóвъ. — „То жидъ Пенíжекъ! прочь зъ жидомъ!“ залунало въ палатé и нéмецкí національы зъ Вольфомъ на передé побíгли до дневникарскои льожé. Збéгли ся и ческí послы та й зачала ся бóйка на кулаки межи нéмецкими и ческими послами, дневникарями и студентами. Найгóрше выйшовъ посолъ Поспíшіль, котрого збито аж до крови, а иновъ Чехи не пощадили Вольфа. Цéла сеся сцена выкликала въ палатé страшно пригноблюче вражéне. П. Ал. Ліхтенштайнъ сказавъ: „Жидъ выкликавъ, а христіянъ побито! Такъ то оно все бувае!“ Тымчасомъ Крамаржъ перервавъ промову, а президентъ замкнувъ засéдане, не означуючи анí дня, анí дневного порядку слéдующого засéдания. По засéданю списано протоколъ въ цéлои пригоды и переслухано свéдкóвъ.

Письма зъ краю.

Изъ Золочева пишуть намъ:

Позвольте п. Редакторе, що я житель города Золочева, заберу слово та де-що скажу про житя тутешнои интеліґенціи та мéщаньства. Признаю ся, що задача се нельми тяжка та невдячна, бо нéчо не вказуе тутъ на истнованя Русинóвъ, хиба днí церкви свéдчать, що ту кромé Поляковъ живе и рускíй нарóдъ. Все „благоденьствуе“. Не говорити вже о тóмъ, що руска интеліґенція золочéвска не бере нéякои участи въ житю політичномъ, але бо навéть и справы просвéтнí для нея байдужнí. Правда, е тутъ фíлія „Просвéты“, але... на паперъ, бо Выдéлъ не основуе читалень по селахъ, а що гóрше, навéть не вóдбувае засéдань. Коли не мылю ся, то вже мабуть вóдъ трехъ лéтъ выдéлъ не вóйшовъ ся нé разу... А будь-що-будь, можна було бодай въ самомъ Золочевé основати читальню „Просвéты“ за тóлько лéтъ истнованя фíлíи. Справдí, соромно стае и жалко! Но думавъ бы хто, що може якесь товариске житя обявляе ся мéжь Русинами, бо все-жь тутъ е досыть Русинóвъ по урядахъ, е мéщане интеліґентнí, е близько мéста священики, отже людей довольí, щобы сотворити якесь товариске житя. Та у насъ на всéхъ полáхъ застóй, а бракъ всякого товариского житя е мабуть и головною причиною всякого иншого застою. Була ту справдí передъ кóлькома лéтами Читальня мéщаньска — щось якъ-бы товариство касиновe — але вéкъ ей бувъ короткíй. Розпала ся такъ, що и слыхъ про ней загувъ, хочь на паперé нéбы и доси ще фíгуруе и мае свóй выдéлъ. Въ послéднóмъ часí знайшла ся була горстка молодыхъ людей, що хотéла Читальню воскресити, а то тымъ бóльше, що по небóжцé лишилося цéле уряджене хатне та й де-що гроша, але на жаль скóнчило ся на добрóй волí. Предсéдатель Читальнí вóдхрестивъ ся вóдъ сатаны и всéхъ дéлъ его, а иншí члены выдéлу, що могли и повиннí були прийти молодымъ людямъ въ помóчь, заразъ зъ самого початку не ворожили ихъ заходамъ нéчого доброго и стало на тóмъ, що лéкарé дуже скоро переняли ся поглядами старшихъ патріотóвъ и вóдступили вóдъ операцíи.

запускавъ собé довгíй, прямо въ долину спадаючíй зарóстъ, а гробарь Панько и собé перестави голити ся бритвою, лишь обстригавъ зарóстъ ножицями, а пóдборóдка не рухавъ, мовлявъ най росте, щобы було такъ якъ у дяка Онúська...

И коли они оба сидéли часомъ въ лéтé на призпé передъ дикóвкою и грéючись на сонци розмовляли любенько, тогдé неоденъ, що переходивъ улицею, подумавъ собé: Ось, сидять два старушки, якъ голубы сивенькí, якъ два братчики рóдненькí!

Щасливо сходивъ часъ для гробаря Панька... Те щастя вóнъ завдячувавъ передвсéмъ свому приятелеви и неразъ говоривъ до него: — Куме Онúську! я мовъ наново на свéтъ народивъ ся, коли ставъ зъ вами тримати кумпанію...

А дякъ Онúсько вóдповéдавъ звычайно на таку бесéду: — Дай намъ Господи Боже прожити ще якíй рочокъ!.. И менé добре разомъ зъ вами, бо маю до кого промовити слово, маю въ кимъ дивити ся на свéтъ Божíй... „Се что добро или что красно, єже жити братíи вкупé!“ — додававъ вóнъ пóднесеным голосомъ и въ пóднесеным до горы палцемъ.

А гробарь Панько повторявъ: „браты вкупé“ — и зъ захватомъ гледéвъ въ очи свого приятеля.

Розумéвсь, вóнъ не забувъ про своихъ кревняковъ, що выбрались до Бразилíи, вóнъ нихъ неразъ згадувавъ, а деколи и розмовлявъ про нихъ зъ дякомъ Онúськомъ. Однакъ вóнъ вже цéлкомъ успокоивъ ся и погодивъ ся зъ своею долею... Вóнъ бажавъ лишь одного: щобы якъ найскорше отримати листъ вóдъ братанича Ивана та довéдатись, якъ ему поводить ся тамъ за моремъ. Але не тóлько гробарь Панько, цéле село въ нетерпеливостíю очéкувало вéдомости вóдъ Ивана Загуменного, бо жь вóнъ прецéнь обéцявъ написати и донести по правдé, якъ тамъ въ Бразилíи и чи варто тамъ éхати... Однакъ споро уплыло часу, закимъ прийшла перша вéдомость зъ Бразилíи и то якась мутна, непевна...

(Дальше буде.)

Руска выстава штуки, а европейска критика.

[До фейлетонóвъ Ив. Труша.]

(Докóнчене.)

Що-до краевидóвъ и „сентіменту“, то не знаю, чи се здобутокъ, чи може й нé. Кождому лучало ся вéдай éхати зелéзницею бланько по-при высокíй берегъ, поросшый травою въ-пóдъ котрои визирае декуда скалистый покладъ о всéлякихъ краскахъ, а тутъ и тамъ, розсéяли ся корчí або гуртокъ деревъ. Надъ тымъ спокóйне небо. Летишь по-при то всьо и нéчого точно не доглянешь: нé колоскóвъ травы, нé заломбóвъ скалъ, нé листя деревъ, вражають тебе лишь загальнí краски промайнувшихъ предметóвъ. Артистъ спостерéгае се и приходить до заключеня, що абы вóддати характеръ дотычного краевиду, не потреба малювати кожду стебелинку, камéньчикъ, листочокъ, и въ малюнку затрачуе контуры предметóвъ и самí предметы на корысть ихъ красокъ. Малюе природу о стóлько, о скóлько краска сама пригадуе небо або воду, зелена траву, сива або фіолетова камéнь, а властиво малюе вóнъ лишь настрóй власный, приглядаючи ся природí. Для него не истнуе природа — истнуе настрóй.

Не знаю, чи се дилетантизмъ, чи се софістерія, на кождый способъ е се эклектицизмъ. Если се не вчасный ранокъ (о сходí сонця) або сумракъ вечéрный, то артистъ студíюе природу примикаючи очи. Студíювати природу зъ примкненымъ очама, то такъ само, якъ бы хто выйшовъ на проходъ для свéжого воздуху и затыкавъ уста и нóсъ, щобы нимъ не вóддыхати. Але теперь мода малювати лишь „настрóй“, выдéленый зъ природы. Не обстаю за малюванемъ кождого камéньчика и листочка, але пóйду консеквентно дальше и спытаю: чому не маемо малювати такъ само настрóй або характеръ человéка въ портретí, затрачуючи всí контуры такъ, що не розбираешь нé очей нé носа, лишень его „настрóй“ се-бъ-го характеръ. Бувъ бы се такожь здобутокъ и на его умотивоване знайшлись бы такожь аргументы.

Що до портретóвъ запримéчу лишь тóлько, що здогады п. Труша дотычно „гарного звычаю, котрый у насъ пануе“, е въ тóмъ случаю хибнí. Були они нарочно замовленí.

Выстава мала ту хибу, що не була зладжена критично, а не була такою тому, бо мала послужити для взаимного познакомленя ся артистóвъ мéжь собою и зъ тои причины зародила ся безъ розголосу. Участники выставы зазначували се, що не приготовленí до выставы, и взяли участь тóлько для зазначéня своéи солідарности. Не жаль менé прото, що не я писавъ критику, бо я публицистъ зъ конечности; не жаль менé, що панъ Трушъ не „похваливъ“ мене бóльше, якъ хваливъ — бо до похвалъ не привыкъ я и не ласый на нихъ, а жаль менé, що п. Трушъ подививъ ся на выставу односторонно. Не приглянувъ ся навéть тому, що було на выставí: одного не видéвъ, про друге забувъ, а ще иншe помéнявъ, а признавши ся, що сего и того не знае, подавши деякí поясненя и здогады тенденцíйно, вóдкликуе ся на „критицизмъ“, по котрóмъ каже публицé нашой много сподéвати ся. „Критицизмъ“ сей, о скóлько е критицызмомъ, опираe ся на „модномъ малярствé“, въ котрóмъ трудно доглянути багато того „здорового реалізму, потрéбного для розвою нашои суспóльности, и повстаючого національного руху“, якъ самъ критикъ запримéчае въ 246 Дéла. Не похваляе и декадентизму, въ котрóмъ е „чимало розкладового елементу“, хоть самъ имъ послугуе ся. Критикови видимо импонуе польска штука и суспóльность, може й несвéдомо.

Намъ же треба передовсéмъ працé: щиpои, гуртовои працé и орґанізаціи. (Про се колись вóльнымъ часомъ скажу бóльше). Зъ цивілізаціи треба намъ того, що для насъ пригоже, а не того вильне и не тому, що оно модне. У насъ и такъ „мода“ за надто въ модé, а по-за нею часто-густо ховае ся девіза: „хто бы тамъ всьо бравъ такъ серіó“...

Тому не можу писати ся на критицызмъ п. Труша, хоть и радъ бы-мъ хлéбомъ за хлéбъ вóддлатити ся.

Ю. Панькевичъ.

Такъ отже зъ одного боку штучный запалъ, зъ другого скептицизмъ, и не недовѣрчивость убили, здаесь, дѣло разъ на все. А може... може я мылю ся. Може ще схаменуть ся батьки Руси, може отсѣй стрѣчки знайдуть вѣдгомінъ въ ихъ серцяхъ тай дѣломъ покажуть неправду монхъ слівъ. Давъ бы то Господь! Бо власна хата въ Золочевѣ, де бы скупляло ся товарискє жите, конечно потрѣбна. Узнав сю потребу много мѣсцевыхъ людей а вже найбільше люде зъ околицѣ, що то на саму гадку воскресеня читальнѣ одушевлялись, а и теперь допытують ся, коли она увійде вже разъ въ житє.

При сѣй нагодѣ оденъ потѣшаючій обявъ мушу зазначити. Ото, якъ зачувати мають Русины тутешній вже въ найблизшомъ часѣ ставити на площи при церквѣ домъ, де межь иншимъ мав мѣстити ся и Бурса. Бурсы въ Золочевѣ нема, хоть фонды на ту цѣль вже якійсь е, тожь гадка введеня вже разъ въ житє Бурсы є хосенна й потрѣбна и дай Боже, щобы якъ найкорше осуществила ся!

Неменше потѣшаючимъ обявомъ є рухъ торговельный, якій приготовляє ся на селахъ межь нашимъ селянствомъ. Вже мабуть більше якъ тридцять крамницъ є въ повѣтѣ золочівскомъ и вѣдъ коли заложено ту „Народну Торговлю“, значна часть крамарівъ побирає товары зъ руского склепу. Вже то правду сказати, селяне нашій більше межь интелігенція горнуть ся до руской Торговлѣ, що завдячати належать заходамъ нашого патріотичного доохрестного духовенства. А крамарями спеціяльно займав ся о. Дудикевичъ, парохъ зъ Плугова и заходить ся коло основаня крамарского Союза Въ тій то цѣли навѣть скликавъ бувъ крамарівъ на 17-ого с. м. до Золочева на нараду, але що зъ нарады вышло, на жаль не знаю, бо о зъѣздѣ крамарскомъ довѣдавъ ся я, и то случайно, вже post festum.

Рівно-жъ зъ признанемъ пѣднести треба гадку о. Дудикевича: завести торговлю яйцями. Крамарѣ мали бы скуповувати яйця а вѣдтакъ вѣдпродувати до якогось більшого склепу. Въ тімъ замыслѣ навѣть роблено Торговли тутешній таке предложеня, та начальникъ вѣдказавъ ся, кажучи, що такои скѣлькости не годенъ бы розпродати. Се зовсѣмъ справедливо и сумнѣваю ся, чи найшовъ бы ся такій склепъ, щобы сего пѣднявъ ся. На мою думку є двѣ дороги, щобы дійти до цѣли. Звѣстно, що жиды нашій гандлюють яйцями и мають спеціяльній товарыства, що займають ся вывозомъ яецъ за границю. Навѣть въ Золочевѣ є таке жидівске товариство и видно, що интересъ добре мусить вести ся, коли директоры его побирають по 100 зр. и мабуть чи ще не більше мѣсячнои платнѣ. Перша отже дорога увійти нашимъ крамарямъ въ переговоры зъ симъ товариствомъ и достатчати ему яецъ. Однакъ сеся дорога була бы непатріотична и шкідна, бо помагала бы збогачувати ся и такъ збогатѣлымъ уже хлопскою працею жидамъ. Впрочімъ хто знає, чи жиды и увійшли бы въ переговоры зъ крамарями, бо они мають своихъ ганделесбівъ, що тысячами вештаєсь ихъ по нашихъ селахъ та дурничками закуповують покладни. Отже на мою думку лишаєсь друга дорога, а именно: намъ самымъ основати окремо товариство, чи спілку, що заняла бы ся скупованемъ и вывозомъ за границю яецъ, чи взагалѣ розпродажію Користь очевидна, бо капіталу великого не треба на початокъ, крамарѣ и взагалѣ нашій господинѣ мали бы користне мѣсце збуту, акціонарѣ мали бы певный и добрый доходъ, много людей мало бы прожитокъ, бо товариство мусѣло бы удержувати покупнѣвъ, що закуповували бы покладни по селахъ, по дѣбно, якъ жиды роблять, а жидамъ выдерло бы ся бодай въ части заробокъ, котрый по винень оставати въ нашихъ рукахъ. Лише доброи волѣ и трохи снерпіня, а дѣло зъ певностію удасть ся!

Житель Золочева.

Оповѣщенє.

Дирекція „Краевого Союза кредитового“, стоваришеня зареестрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, подає до вѣдомости Вп. членівъ стоваришеня, що *розсылан книжки удѣловій всѣмъ тымъ замѣсцевымъ Вп. членамъ* „Краевого Союза кредитового“, що зложили заявленя приступленя въ члены и що-найменше оденъ удѣлъ членьскій въ цѣлости [25 з. на удѣлъ и 1 зр. вписового на резервовый фондъ стоваришеня]. Вп. Члены *мѣсцеві* имѣють при нагодѣ зголосити ся въ бюрѣ „Краевого Союза кредитового“ по свои книжки удѣловій.

Упрашає ся про то тыхъ Вп. Добродѣевъ, що дотепер не предложили заявленя приступленя въ члены або не зложили повнои квоты заявленого удѣлу, щобы въ якъ найкоротшімъ часѣ прислали свои заявленя приступленя въ члены „Краевого Союза кредитового“, взгля но доповнили остальну квоту удѣлову, по чімъ одержать книжки удѣловій.

Рівночасно повѣдомляє ся тыхъ Вп. Добродѣевъ, що переказами почтовыми *зложили вкладки ощадности* до „Краевого Союза кредитового“, що дотычній книжки вкладковій высылає ся на вказаній адресы листами рекомандоваными.

При сѣй нагодѣ пригадує ся „Краевый Союзъ кредитовый“ патріотичнѣй сус бльности рускій, рускимъ громадамъ, братствамъ церковнымъ и товариствамъ та *запрошує до численного приступленя въ члены*. Заявленя приступленя въ члены разомъ зъ статутомъ „Краевого Союза Кредитового“ высилає ся на жаданє интересованыхъ.

„Краевый Союзъ кредитовый“ *приймає вкладки ощадности въ довільній высотѣ та опроцентовує ихъ на* $4^1/_2\%$.

Повички удѣлова „Краевый Союзъ кредитовый“ на векслѣ або на скрипты довжній: товариствамъ кредитовымъ на $5^1/_2\%$, иншимъ особамъ на 7%.

Льокаль „Краевого Союза кредитового“ умѣщеный у Львовѣ въ Рынку ч. 10., на II. поверсѣ.

НОВИНКИ.

— О страждану нашихъ селянъ-еміґрантівъ выправленыхъ несовѣстными аґентами на Сандвічскій острови, мы вже недавно подали були звѣстку; теперь въ одній нѣмецкій часописи американьскій знаходимо о тімъ таку ширшу вѣстку: „Негодність контрактовои системы на плянтаціяхъ цукру [на Сандвічскихъ островахъ] выступила недавно на яву въ цѣлій своій огидѣ, коли на улицяхъ Гонолюлю указало ся сорокъ роботниковъ зъ-межи галицкихъ селянъ въ арештантскій одежи, скованыхъ желѣзными путами, засудженыхъ на публичні роботы за власновільне вірване контрактівъ. Ті люде належали до партіи зложеной зъ 365 особъ, спровадженои сюда передъ кількома мѣсяцями на три роки за контрактомъ, вопіючимъ до неба о месть. Робота була нерівно тяжша, анѣжь имъ ей представлювано, клімать страшный, отже нѣчого дивного, що одні зъ тыхъ нещастныхъ занепали тяжко на здоровлю, а реш просто гинули зъ туги за вітчиною. Якесь число тыхъ бѣлыхъ невільниковъ, не можучи довше выдержати, вѣдмовило дальшои роботы. Упертыхъ вѣддано въ руки власти, а тая въ страшный способъ карае ихъ за зломане контракту. Двѣ галицкій жѣнки схоронилисъ були на пароходѣ, що кружавъ при побережю, та ихъ вѣднайшли и насильно выгягнули назадъ на плятацію. Оденъ зъ нещастныхъ стративъ жѣнку въ часѣ плавбы до островівъ, а прибувши тамъ, вѣддавъ дѣти до дому сиротъ. Не можучи выдержати на плянтацій, вінъ утѣкъ зъ нея, вѣдобравъ дѣти зъ дому сиротъ и схоронивъ ихъ на пруснѣмъ кораблі, котрого матрозы, змилосердившись, помогли ему схоронити ся. Однакъ се не помогло — скоренько выкрыто мѣсце побуту бѣдака и такожь насильно стягнено его на островъ. Якъ довго Японцѣ в Хінцѣ показували ся по улицяхъ закованій въ кайданы, се не робило надто великого вражѣня; але коли теперь и бѣлыхъ людей [рускихъ селянъ зъ Галичины] водить публично въ тімъ ганьбливомъ уборѣ, мусять кождого обгорнути обуре є на несправедливе право о контрактахъ роботничихъ, а такожь зачудованє, що мѣсцевый австрійскій конзуль — чей є такій въ Гонолюлю! — не розтягне опѣки надъ тыми жертвами негодного выпыску“. — Бѣдній нашій люде! Де бы то щось подібного могло дѣяти ся зъ Англичанами, Французами або Нѣмцями и т. п!

— Дирекція галицкои касы щадничои у Львовѣ одержала вѣдъ Президія намѣстництва до ч. 910 пр. таке письмо: „Изъ щадничихъ справозданъ предкладаныхъ Дирекцією о руху вкладокъ и выплатъ переконавъ ся, я, що Дирекція, противъ постановамъ §. 24 статута выплачує жаданій квоты вѣдъ разу безъ выповѣди Позаякъ така выплата вкладокъ въ кождій высотѣ сполучена зъ стратою для заведеня и не дасть ся оправдати, длятого поручаю Дирекціи, абы зволила правильно ся до высше згаданои постановы статута. Львовъ дня 26 сѣчня 1899. *Пінінський* в. р.“ — Въ наслѣдокъ того Дирекція оголошує, що по мысли наведеного рескрипту буде при выплатахъ вкладковыхъ капіталівъ почавши вѣдъ 30 сѣчня 1899 поступати точно підля §. 24 статутівъ, котрого постановы мѣстять ся въ кождій вкладковій книжочці на сторонахъ 2 и 3.

— Въ Петербурзѣ вѣдбули ся недавно перші зборы товариства для выдаваня книжокъ для украиньского народа на „доступній“ ему мовѣ. Своими выданями товариство мае допомагати релігійно моральному розвиткови и полѣпшеню економічного добробыту украиньского народу. Товариству надано право выдавати книжки релігійно-морального, сѣльско-господарского и літературного змѣсту — розумѣесь за дозволомъ цензуры. До комітету товариства выбрано пп.: Мордовцева, Федоровского, Катеринича, Филипьева, Игнатовича, Стебницкого и Сластьону.

— Изъ Снятина. Дня 12 н. ст. лютого [въ недѣлю] вѣдбуде ся въ Снятинѣ въ салях магістрату рускій вечерокъ зъ танцями. Вступъ вѣдъ особы 1 зр., білетъ фамілійный на чотыри особы 3 зр. Стрѣй для панъ вечерковый, для панівъ балевый. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ. Чистый доходъ призначеный на добродѣйній цѣля. Запрошеня розсилають ся сими днями, а хто бы черезъ похибку не дістав я хотівъ бути на вечерку, зволить вѣдвѣсти ся до п. Одилля Данкевича, секретаря магістрату въ Снятинѣ. — Рускій вечерки въ Снятинѣ мають вже зъ попередныхъ лѣтъ усталену добру славу, що свѣтло удають ся, тожь не сумнѣваємось, що не тілько цѣлый повѣтъ снятиньскій возьме громадну участь, але такожь на наше запрошеня Вп. Родимцѣ зъ всѣхъ околичныхъ повѣтівъ и зъ зеленои Буковины поспѣшать, щобы тыхъ кілька хвиль якъ одна велика родина приємно провести. — *Комітет.*

— Вѣдъ Золочева пишуть намъ: Що цѣсарь подарувавъ зиму, мабуть повѣривъ де-хто та взявъ ся до весновки. Примѣромъ сего понедѣлка пѣдъ Золочевомъ орало вѣсѣмь плугівъ добрскихъ зъ Струтина; земля була суха, пухка а скибы краялись аж мило! А въ Золочевѣ того самого дня жиденята пѣдъ млыномъ холодились у водѣ, выплюскуючи якъ середъ справдѣшного лѣта „Ове хвало міч памѣнтки, чо був льокі жіма“... такъ собѣ поясняли.

— Вѣсти зъ Буковины. Завтра [въ недѣлю] вѣдбуде ся въ Чернівцяхъ торжество посвячени ново именованого правосл. епископа о. Володимира Репты. Чину посвячена довершить митрополитъ Чупрковичъ въ сослуженю правосл. епископа Далматіи и Истріи о. Н. Милаша. Того жъ дня о 6 год. вечеромъ вѣдбуде ся въ митрополичій палатѣ обѣдъ на 240 особъ, якій дае митр. Чупрковичъ въ честь еп. Репты. — Зъ нагоды именованя о. Репты радовецкимъ епископомъ делкій кругі дискутують надъ справою привернена въ Радівцяхъ правосл. епископои столицѣ. Онодгды вѣдбула ся въ тімъ дѣлѣ нарада покровителівъ и коляторівъ правосл. церкви на Буковинѣ.

— Презесови „кола“ Ексц. Яворскому лучила ся вчера немила пригода не зъ лѣвацею въ парламентѣ, але — зъ фінкромъ. На перехрестю улицѣ наѣхавъ на него фінкеръ коло площѣ зв. Ballplatz. Ексцеленцію перенесено до поблизкои цирюрѣ и тамъ сконстатовано, що мае на чолѣ гузъ набігліи кровю и сиицѣ на хребтѣ и на носѣ. Повѣдомленый о сімъ гр. Тунъ переславъ до цирюрѣ посланца довѣдатись про здоровля Ексцеленціи; збігло ся также много послівъ „паньского кола“. Фінкеръ утѣкъ безкарно.

— Звѣстного украиньского фільольо а Павла Житецкого зъ Кіева выбрала петербургска академія наукъ членa-кореспондента.

— Въ Одесѣ померъ недавно въ 91 роцѣ житя знаный историкъ Аполлонъ О. Скальковскій. Покійный родивъ ся 1 сѣчня 1808 р. въ Житомирѣ; учивъ ся въ житомирскій гімназіи а потімъ у виленьскімъ и московскімъ университетѣ. По скінченю университету Скальковскій до 1862 р. мавъ посаду въ канцелярія новороссійского генералъ-губернатора, а потімъ до самои смерти у одесского градоначальника. А. О. Скальковскій бувъ членомъ многихъ науковыхъ институцій [Академія наукъ, московского историчного товариства, россійского географічного товариства, вольно-економічного товариства и иншихъ] и выдавъ чимало науковыхъ праць. Зъ его творівъ дотыкаючихъ Украины знаній мѣжь иншими: „Наѣзды гайдамакъ на западную Украину въ XVIII. столѣтіи“, „Исторія Новой Сѣчи“, „Хронологическій обзоръ исторіи Новороссійскаго Края“, „Первое 35 лѣтіе Одессы“ и иншій. Зъ нихъ „Исторія Новой Сѣчи“ не стратила своеи ваги й доси завдяки выкористанымъ въ нѣй архівальнымъ матеріяламъ. Торбкъ 11-ого липня Скальковскій святкувавъ 70-лѣтный юзилей своеи науковои дѣяльности.

— „Посланникъ“ въ шкаралупѣ. Пишуть намъ зъ провінціи: Звычайно у насъ праса держить першу руку въ борбѣ за свои права національній тай оно у всѣхъ народівъ такъ. Се бо чинникъ найбільше независимый, а ще якъ хоче грати ролю педагогічну середъ суспільности, то и самъ мусить бути взірцемъ-примѣромъ у всѣмъ, най паче же у честности. Що-жъ загалъ Русинівъ осуджує якъ нечестне, того здаєть ся неповинній робити тій, що самій научають... А тутъ прошу Васъ, скажѣть по щирости, якъ назвати поступокъ „Посланника“, котрый, абы не напастись кому-небудь на ц. к. почтахъ, шле свои примѣрники въ опаскахъ адресованыхъ по... польски? — *Ъ.*

— Урядникъ вѣдъ „штайрамту“ учителемъ доброго тону. Пишуть намъ: Одинъ рускій священникъ зъ бережаньского деканата мавъ орудку въ податковімъ урядѣ въ Козовѣ. Приходить до урядника, пана К... и говорить по руски. Вінъ по руски, а урядникъ по польски, вінъ по руски, а той по польски. Ба що більше, панъ К. почавши гримати на священника: „Postępowanie takie świadczy o braku wychowania...“ Розумѣе ся, священникъ за обиду чести зверне ся на судову дорогу и панъ К. буде мати нагоду передъ кр тками судовыми выголосити основнѣйшій выкладъ о своемъ справдѣ цѣкавімъ „bon ton-ѣ“. Але той факть, на око дрібный и маловажный есть дуже характеристичный для національныхъ вѣдносинъ на галицкій Руси. Податковый урядникъ Полякъ, що мае служити публицѣ рускій [бо жь не публика для урядника, але урядникъ для публики!] важить ся въ таній способъ трактувати руску мову и руского священника, чоловѣка зъ университетскимъ образованиемъ! Що жь уже мае казати селянина рускій?!

— Зъ Равщины пишуть намъ: Густо-часто дають ся у насъ чути жалѣ на то, що трудно застати пана Б—ского, концепіста ц. к. староства, въ его урядовімъ бюрѣ, а то зъ причины, що або „выѣхавъ десь на комісію“ або „pojechał na polowanie“. Коли оденъ зъ старшихъ священниковъ рускихъ тутешного повѣту явивъ ся недавно въ справѣ урядовій у того пана, не заставъ его въ бюрѣ анѣ за першимъ разомъ анѣ въ двѣ недѣлѣ пізнѣше за другимъ разомъ. Якійсь панокъ зъ ц. к. староства на запытане того священника де есть п. Б—скій, усмѣхнувши ся разъ и другій досить пронічно и здвигнувши раменами вѣдповѣвъ: „A gdzieżby? zdaje się, że na polowaniu...“ Не маємо нѣчо противъ того, щобы той панъ уживавъ приятностій полюванія, але нѣгде правды дѣти, обовязки службовій є перший а чоловѣкови, маючому у него справу, не належить до приятностій ѣхати разъ и другій дня милѣ злои дороги и повертати зъ нѣчимъ, бо пану концепістови забаглось повѣхати на засѣдку. Впрочімъ той сынъ Немрода при своемъ спортѣ такъ далеко загальнопує ся, що на одну комісію конкурепційну явивъ ся въ домѣ дотычного пароха въ присутности Вп. о. Декана нашого въ паленыхъ угнівскихъ чоботахъ и въ курцѣ, що наланала ся більше для якого економа до гумна, нѣжь до комісіи конкурепційной. Одна только шапка урядова зраджувала по-трохи якусь особу урядову. Пѣдъ щасливою звѣздою уродивъ ся той панъ, бо зайшовъ въ своихъ чоботахъ паленыхъ на комісію конкурепційну въ домъ священника руского занадто кревного чоловѣка. Але для вѣдомости того пана [евентуально и иншихъ по его чину] подаю, щобы на будуще въ подібный способъ не смѣвъ легковажити собѣ священника и пароха рускаго, бо того священникъ острѣйшого темперамету не стерпить... — *Б. Перекотиполе.*

— Поліційна похибка. Вчера вечеромъ увязнено якогось панка, цѣло подібного до дефраданта зъ „Фльоріянки“ Тадея Лещинського, що то драпнувъ у широкій свѣтъ. Панка спроваджено на инспекцію поліціи, куда рівночасно покликано возныхъ зъ „Фльоріянка“ и одного урядника, абы потвердили, що се глиданый дефрадантъ. Вкінци, по довгихъ доказахъ, выявило ся, що то братъ дефраданта, а родинна схожість обманула поліцію, возныхъ и урядника. Невинно увязненого перепрошено за „похибку“ и выпущено на волю.

— Нова міліонова фундація. Передъ кількома днями померъ въ 84 роцѣ житя властитель більшои посѣлости Іосифъ Шнайдеръ и записавъ цѣле свое майно — мѣсточко Бѣлый Каменъ и пять сѣль въ повѣтѣ золочівскомъ латиньскимъ монахинямъ зъ Олеська въ призначеннямъ на шпиталь, але зъ оригінальнымъ условемъ, щобы въ тімъ шпиталѣ лѣчено методою гомеопатичною.

— Утеча передъ „двійкою“. Зъ страху передъ „двійкою“ утѣкло зъ нѣмецко-рускои гімназіи въ Чернівцяхъ чотирохъ учениківъ зъ II. класы, а то: два брати Косеньскій, Левандовскій и Солоґъ. Одинъ зъ нихъ мавъ 17 кр., а прочій не багато більше, и зъ такимъ капіталомъ пустили ся шукати „раю“, де не буде ани — двійки, ни трійки, ни злои ноты зъ обычаѣвъ. Родичѣ и власти шкільній зарядили глиданя за „еміґрантами“, але доси не удало ся ихъ найти. Здаєть ся утѣкли до Румуніи.

В каменицѣ Н. Тов. ім. Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26, есть ґена, взагалі чудова а при тім розмірно дешева сьвітлиця до віднаймленя [довідуватись у сторожа].

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 28 сѣчня. Въ парламентарныхъ кульоарахъ розійшла ся вчера поголоска, що вѣдбудуть ще лишь два засѣданя палаты, бо угорска кріза доходить до кінця и австрійске правительство буде могло оддійти ся безъ парламенту. Во второкъ зберуть ся мужѣ довѣря нѣмецкои опозиціи въ цѣли сформулованя національныхъ жаданъ Нѣмцівъ. Межь иншими буде обговорена справа нѣмецкои мовы державной. Одинъ дневникъ доносить, що вже по великодни представить ся парламентови новый набінетъ зложеный зъ членівъ кола польского, католицко-людового и христіяньско-соціяльного сторонництва.

Хебъ 28 сѣчня. Мѣйска рада ухвалила одноголосно жертвувати 1000 зр. на памятникъ Бісмарка, котрый мае стануги въ Хебѣ.

Будапештъ 28 сѣчня. На вчерашнімъ засѣданю мужівъ довѣря опозиціи ухвалено вже остаточне пунтіум до правительства. Перозумѣню вже нѣчо не стоить на перешкодѣ.

Бухарештъ 28 сѣчня. До одного посольства донесено, що мимо дипльоматичнои акціи змѣряючои до переведеня реформъ въ Македоніи, може тамъ въ найблизшомъ часѣ выбухнути повстанє.

Брукселя 28 сѣчня. Повстанцямъ въ Конго веде ся що разъ лѣпше. Въ послѣдній хвили заняли мѣста Анґу и Кабамбара. Державній войска цофнули ся до Касонго.

Мадритъ 23 сѣчня. На радѣ міністрівъ ухвалено побирати военній податки ще черезъ одинъ квартальъ и поки що не вносити выимкового стану.

Берлинъ 25 сѣчня. Даньскихъ учительвъ зъ повѣчного Шлезвіка перенесено въ часто нѣмецкій околицѣ.

Конкурс.

Виділ „Руськоі Бесіди у Львові“ оголошує отсим конкурс на управителя руско-народного театру в реченцем до 1-ого н. ст. марця 1899. Уселвя контракту можна переглянути кождого дня в комнатах „Руськоі Бесіди“, Ринок ч. 10.

У Львові дня 24 січня 1899.

За Виділ:

Вол. Шухевич головa. *Остап Весоловский* секретар.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцу Галицкомъ

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, дальекевиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсфедри, тамыце мѣрничѣ, ніоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Вели направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЕ

-ъ реставрацѣ НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12, домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 »
Фляки	12 »
Нѣжка телеча зъ хрѣномъ	10 »
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 »
Кавіяръ	15 »
Обѣдъ въ абонаментѣ	60 »

Великій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрацѣи, даю вобдираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вобдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрона кухня.

79 175—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Правдивый чистый ячмѣнь броварный

черезъ удосконалене и акліматизоване выпробованый и найлѣпше удаючій ся у насъ, особливо на Подолю ческій ячмѣнь броварный — на продажъ у п. Северина Матковского пароха зъ Боссарахъ, п. п. Коцюбинчики коло Гусятина.

Цѣна 100 клг. 10 зр., 50 клг. 5 зр. 50 кр., 5 клг. 1 зр. 20 кр.

Просить ся о скорѣ и числений замовленя. Высылка почтою або желѣзницею зъ попередною присылкою грошей або за послѣплатою.

27 2—3

1/1 натуральной величины

Оріґіналный анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, вмостренй, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпечемотва изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покаджѣчене лици подчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребени надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострѣ найделікатнѣйше 4/5 вглубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунекъ Різдвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся грошѣ. Высилка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людникъ Заградникъ пароxъ въ Куликовичахъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Гдушкевичъ пароxъ въ Малиновѣ.

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шамковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, пароxъ Святковои.

О. Полянъскій, пароxъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, пароxъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

Патентованій приклады до бѣды. Анґлійска марка „Sheffield". Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстря шлюфованій. Ббстра не выпадаютъ анѣ не розхвестуютъ ся палѣть въ кишѣнку. Туцинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по 1/2 туцина пары. D. 54 11—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човниковій и обручковій, въ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантіею

Зінґера ручнѣ вбдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнѣ вбдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячнѣ по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстрацѣями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механікъ

297 24—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пблъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Женщины интелігентнои

потребуе до варядy дому старшій священникъ, вдовець, въ Деговбй, п. Пбдкамѣнь коло Рогатина. 28 3—5

Лекціі на село

глядае ученик внешої ґімназіі. За добре приґотовленя ручить. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 3—5

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священнику, що розумѣе ся на сѣльскбмъ ґо подаротвѣ и заняла бы ся выхованемъ дрббныхъ дѣтей, знайде зараз мѣсце въ домѣ священника вдбвци пбдъ Неремышлемъ. Зголошеня на адресу: І М., poste restante, Красѣчинъ. 18 4—10

КОРКОТЯГИ рбзного рода приповручае Иванъ Ляврукъ ножбвникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелІхи и т. п. власнй выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

въ своѣй ново устроенбй торговли

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентбвъ анѣ похатникбвъ не высылаемо. 2 4—52

АОЖ[illegible] столовій зъ Альпаки зр. 650 зъ хінськаго срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хінськаго срѣбла зр. 7·— за туцинъ

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзака у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Артистично-ритовничѣ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достаиване и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучукоными черепками для кождого легко надаюча ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампідѣ металовій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ дитѣ и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 290 4 3—52

Подяка.

Безпощадна і неумолима смерть наносить мені в короткім часі уже поряд другий тяжкий удар, бо забравши з сего сьвіта найдорожшого мужа бл. п. Даниіла Крохмалюка, пароха в Марковоли, вирвав від материньского серця наймолодшу дочку Анныю, потіху мого туземного життя, бувшу ученицю VII. класи школи виділової ім. Ядвиги у Львові, в самім розцьвіті, бо ледви в 19 весні життя. Тяжко літаюся сею стратою піддаю ся з покорою бго всемогучій волі і дякую з глубини душі передовсім Вел. оо. Бачиньскому пароxови і Гургулі сотруднику обом з Мишковичъ, що в часі тяжких терпінь несли покійній потіху і поміч духову, відтак щиросердечну подяку складаю всім Вел. ОО. Добродіям, що брали участь в похороні безинтересовно а іменно Впр. О. Мироновичеви з Березовиці, котрий крім того виголосив трогаюче надгробне слово, Вел. ОО. Копертиньскому з Баворова, Підеоньскому з Бедяци і Сириневи з Острова. Неменше дякую за участь в похоронах Вп. Паньству Нарвенским повномочн. дібр краввах з Машкович, Вп. пп. Малковскому, касіерови, Хршановскому надлісничому і Дзюжиньскому секретареви, всім з Мишковичъ. Вкінци дякую брацтву церковному і всім громадянам села Машковичъ, що численною участею віддали покійній послідну услугу.

Мишковичі 28/I. 1899.

Теофіля в Моравецких Крохмалюк з дітьми.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вбдъ кільканадцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхбднбмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы побди власныхъ плянбвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Голляндско-Американьска лінія

вносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Нью-Іорку

Бюро для квиткъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юліа марокъ 180

*) Цѣна домишня и величины каюти якъ и цѣна скорости и оплаканя пароходу.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 17—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґинальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґинальный.

Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Въ кождій руснй хатѣ повинснъ знаходитись

Плюстрованый Календарь „Просвѣты" на рбкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

часу середно-европейского [цілійшого о 36 шінут від часу ді ніс ого].

ПОЇЗД		до Львова	ПОЇЗД		зі Л ова
ї осп.	особ.		посп.	особ.	
ходить о			відхо	ть о	
	6.55	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	» Янова	6.05		» Іцкан
	7.50	» Тернополя на Підзамче	6.15		» Підволочиск з Підзамча
	7.55	» Сокаля	8.28		» Кракова
	8.06	» Лавочного		8.50	» Кракова
	8.15	» Тернополя на головний дворець		9.15	» Сколього
	9.05	» Кракова		8.45	» Янова
	10.35	» Іцкан		9.35	» Підволочиск з головного двірця
	10.45	» Ярослава		9.53	» » » Підзамча
	1.01	» Янова		9.55	» Белзця
1.30	—	» Кракова		10.55	» Іцкан
	1.40	» Сколього	1.55		» Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	» Іцкан	2.08		» » » Підзамча
3.15	—	» Підволочиск на Підзамче	2.40		» Іцкан
2.30	—	» » » головн. дворець	2.50		» Кракова
	5.00	» Підволочиск на Підзамче		3.—	» Сх ва
	5.25	» » » голов. дворець		4.55	» Ярослава
	5.40	» Іцкан			
	5.58	» Сокаля			
ЕКІ			ЕКІ		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	5.30	» » » головн. дворець		5.20	» Лавочного
5.10		» Кракова		6.30	» Іцкан
	6.10	» »		6.40	» Кракова
8.45		» Кракова		6.56	» Тернополя з голов. дірця
	9.10	» Кракова		7.—	» Лавочного
9.39		» Підволочиск на Підзамче		7.10	» Сокаля
9.45		» Іцкан		7.15	» Тернополя з Підзамча
9.55		» Підволочиск на головн. дворець		7.44	» Янова
	10.30	» Лавочного	10.40	10.05	» Іцкан
	12.15	» Сколього			» Кракова
				11.00	» Підволочиск з головного двірця
				11.27	» » з Підзамча

ЗАМІТКА: Пера ночна чинять ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 9

На теперѣшный сезонъ

поручае свбй спеціяльный и богато заосмотреный маґазинъ всякихъ музичныхъ инструментбвъ

І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS. 470 9—104

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

893

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлинськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 13. Львовъ, Понедѣлокъ 18 (30) Сѣчня 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що днѣ (прѣчъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2; — въ Ярославю Л. Кшижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложентбов за инсераты и деньги у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Поєдинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія земель принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсераткови або ся місця в рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаючі приватний значінь ся по 15 кр. відъ стрічки.

Чи зайде польске сонце на зимову нѣч...

Безвыходна ситуація парламентарна зродила въ деяких кругах, парламентарнои бѣльшости гадку переговорбов въ Нѣмцини. За улагодженѣмъ опозиціи промавляють особливо тѣ, що у власнѣмъ интересѣ радѣ бы ратувати парламентаризмъ и не хотѣли бы допустити до абсолютизму, маскованого 14-имъ параґрафомъ. Появили ся були навѣть вѣсти, що звѣстна Франція кола польского, остаючи въ опозиціи до бѣльшости кола, мала бы посередничити въ переговорах въ нѣмецкою опозиціею. На се мынувшого тыждня обізвавъ ся віденьскій тыжденникъ Montags-Revue въ статьѣ, котрои автором, якъ здогадують ся, мав бути бувшій міністеръ Штайнбахъ. Зъ уваги на становище, на якѣмъ стаєи став супротивъ Полякбов и Русинбов, подаємо ви отсе що въ головнѣйшого.

„Лише сего недоставало — каже ся тамъ, — щобы Поляки посередничили мѣжь Нѣмцями а правительствомъ, мѣжь бѣльшостію а опозиціею! Мимохѣть приходить на гадку питанє: кѣлько се буде коштувати и що зъ сего выйде?

Чимъ же були Поляки вѣдъ початку конституціи?

За Шмерлінга були они найзавзятѣйшими ворогами правительства и Нѣмцѣвъ, а може навѣть Австріи. Въ роцѣ 1863 прийшли до польскои ворохобнѣ. Управа ся выходила зъ Галичины; а коли бы була ворохобня повела ся, була-бъ на певно обняла и Галичину. Але помѣчь Наполеона III. завела Поляковъ — и тогдѣ польскій посли до рады державной муселі у Відни заходити ся, щобы своихъ Ропавскихъ и Зибликевичѣвъ увільнити зъ пазниць и зъ рѣдъ судбвъ. Ще кѣлька лѣтъ пбзнѣйше не довѣрино Полякамъ. Д-ръ Берґъ, хоч разомъ зъ нимъ засѣдавъ въ кабінетѣ такій патріотъ якъ Альфредъ Потоцкій, называвъ Полякбвъ „die Oesterreicher auf Reisen“.

Пбзнѣйше рѣчи змѣнили ся. Нѣмцѣ въ сво й глупотѣ двигли Полякбов до політичного значѣня въ Австріи, и то зъ простои ненависти до Чехбов, хоч Чехи були имъ близшій и культурно и політично. Нѣмцѣ впровадили Полякбвъ до т. зв. Bürgerministerium и злучили ся зъ ними въ парляментарну бѣльшість. Зъ того часу гладжено и пещено Полякбвъ бѣльше, нѣжь котрый-небудь другій народъ. Они стали вилизати на державний справы, а ихъ вилизъ въ лѣтами сирѣпивъ ся. Ґр. Бадені мавъ вже трехъ Полякбвъ въ своѣмъ кабінетѣ, та ще и заграничну політику вѣвъ Поляк. Щобы вбддобритись Полякамъ, выдали имъ Нѣмцѣ на ґаску и неласку русску бѣльшість населенія въ Галичинѣ, головну дотѣ пбдпору вѣрноконституційных, та остатки нѣмецкои бюрократіи. До подарунковъ політичныхъ додано и економічні. Шляхтѣ польскбй даровано индемні заційный довгъ, побудовано дороги и желѣзницѣ, розширено університеты и сполщено ихъ, заложено множество середныхъ школъ, поправлено судбвництво, управильнено рѣки и т. п. За тридцать лѣтъ выдано на Галичину добру половину міліярда. Може бути, що для занедбаного краю треба було дещо зробити; може бути, що задля инѣшои політики треба було позискати Полякбвъ для Австріи: але фактъ остане фактомъ, що вся Австріи половину столѣтя працювала на Галичину.

Який же выйшовъ зъ того пожатокъ? Вѣдносины въ Галичинѣ для прочого свѣта покритій тайною. Шляхта такъ стереже границь, що навѣть дневникарска статья не дбйде до нашои вѣдомости. Приѣде який старшій зъ Відня, щобы влюструвати адміністрацію або судівництво, то на его приѣздѣ все уладжує ся якъ найкраще. Та и самъ вонъ вѣдчуває, що въ высшихъ кругахъ годѣ говорити що злого про Галичину, бо инакше досягне его польска месть. Даремно жалують ся Русины, кричать соціяльні демократы и стогнуть польскій людовцѣ. Шляхтичѣ-Брути кажуть: у насъ все добре, и на тѣмъ конецъ. А чи тѣ шляхтичѣ кажуть неправду? Нѣ! Имъ веде ся дѣйсъ найлѣпше. Ихъ посьлове підмесли ся міністрівъ въ пятеро, въ шестеро, бо они зельвяницями вывозять за границю своѣ збоже и дуплаве дерево. Недавно дбстали они добрый Trinkgeld черезъ выкупно пропінаціи. Они займають всѣ уряды въ краю и пхають ся вже до центральнои управы. Словомъ, они панами ситуаціи. Але вдячности за то Полякамъ не знають. Анѣ одинъ зъ нихъ не скаже, що се все зроблено податковымъ грошемъ нѣмецкимъ. У Полякбвъ дуже коротка память. А зъ того часу, якъ Нѣмцѣ повважились розбити смѣшну коаліцію и позбавити Яворского міністерского портфелю, ненавидять Поляки Нѣмцѣвъ и стараютъ ся имъ доскулити. Пи. Яворскому, Пентакови, Дѣдушицкому та другимъ Нѣмцѣ за мало побожний и за дуже ліберальний. Серце Полякбвъ клонить ся бѣльше до фєдальныхъ Чехбвъ, а черезъ нихъ до Чехбвъ взагалѣ. Не зъ славянофільства, а зъ любови до реакціи кличуть Поляки до Чехбвъ: „kochajmy się!“

І тѣ Поляки мають теперь посередничити межи Нѣмцями и ихъ противниками! Нѣ! Полякбвъ треба разъ на все вылучити зъ всякихъ політичныхъ комбінацій. Нѣмцѣ и Чехи повинні самі до себе зблизити ся; а се стане ся, коли лише ческій народъ вбрве въ своими фєдалами. Оба народы мають богато спільныхъ интересбвъ, а сполученій стануть неодолимою силою. Згода Нѣмцѣвъ зъ Поляками разъ на все неможлива. Се нездарный народъ, що не заслугує на нѣяку пощаду. Якъ лише Нѣмцѣ ще разъ приѣдуть до кермы, тогдѣ розкрыють они всѣ галицкі тайны и покінчать зъ панованѣмъ шляхты, тыхъ Азійцѣвъ. Нехай дѣе ся, що хоче, а Нѣмцѣ не будуть зъ правительствомъ переговорювати черезъ Полякбвъ. Коли ґр. Тунъ мав який планъ, щобы зломити обструкцію, то нехай зъ нимъ выйде. А якъ нѣ, то нехай собѣ иде геть, чи въ наслѣдокъ австрійскои кризы чи то втягненый у пропасть своимъ товаришемъ Ванфімъ. Все показує, що ґр. Тунъ близшій до своеи політичнои смерти, нѣжь самъ гадає. Дехто ворожить, що по ґр. Тунѣ прийде Альфредъ або може навѣть Альойсъ Ліхтенштайнъ та що настане клерикальна управа въ дусѣ давного конкордату. Але Нѣмцѣ сего не боять ся; они перетревають все. Теперь подадуть свои позитивнѣй постуляты, щобы имъ не докорювано чистою негаціею; потому заявлять, що ґр. Тунъ мусить уступити, а вкбнци запротестують противъ всякого посередництва польского. Се треба зробити недвозначно, а выразно. Поляки не можуть бути нѣколи певнымъ союзникомъ Нѣмцѣвъ; Нѣмцѣ самі дбйдуть до своеи меты. Польске сонце довго пекло на нѣмецкбмъ небѣ и богато таки спалило. Але оно зайде вже на певно на зимову нѣч.“

Чи треба не за пбзно схаменувъ ся Нѣмець, що неправна и несправедлива перевага Полякбвъ, яку они дбстали въ Галичинѣ вѣдъ року 1867 завдяки Нѣмцямъ, повела за собою ихъ перевагу такожъ въ Австріи — зовсѣмъ не на користь державы. Несправедливість, заподѣяна Нѣмцями Русинамъ, мстить ся теперь на Нѣмцяхъ самыхъ; а ворожба, що польске сонце зайде вже на певно на зимову нѣч, не знати, чи такъ скоро сповнить ся, хоч хто, якъ хто, а Русины найбільше мають причинъ щиро сего бажати...

Переглядъ політичный.

Зъ ческихъ жерелъ доносять, що черезъ авантуру на послѣднѣмъ засѣданю палаты послівъ не вбдбуде ся вже нѣодно засѣдане парламенту и що Wiener-Ztg. вже сими днями оповѣстить его розвязанє. Вѣденьска Sonn-u. Montagsztg. пише, що на всякій случай вбдбуде ся ще одно засѣданє вб второкъ и ажь вбдтакъ наступить розвязанє рады державной, и то цѣлкомъ напевно ще въ сѣмъ тыждни. Се стане ся зъ тои причины, що опозиція въ жаденъ способбъ не хоче дати ся наклонити до заляшеня обструкціи. Припускають, що правительство скористає зъ часу вільного вбдъ засѣдань рады державной и скличе соймы краєвѣ.

Вчерашнѣй радѣ опозиційныхъ сторонництвъ, котра мала застановитись надъ уложенѣмъ и сформуованѣмъ жаданъ національно-політичнои натуры для всѣхъ Нѣмцѣвъ, не приписують тутъ великого значѣня Въ конференціи не брало участи анѣ католицко-людове сторонництво, анѣ ґрупа Шенерера. Зъ огляду на се ухваленыхъ конференціею жаданъ нѣхто не уважає за загально нѣмецкі постуляты. Впрочбмъ хочь-бы Нѣмцѣ навѣть сформулували свои постуляты и предложили ихъ правительству, то нашому парляментови нѣчо се не поможе. Зъ-горы можна сказати, що правительство не увзгляднить найголовнѣйшихъ жаданъ Нѣмцѣвъ, не усуне причины обструкціи. Вбдъ феодально-чеко-польскою командою правительство загналось задалеко, такъ що не легко-бъ єму завернути зъ инѣшнои дороги — у пропасть. При тѣмъ стратило оно всяку инціятиву, оно безрадне. Анѣ правиця нѣ правительство не знайшли досѣ нѣякого средства, щобы опозицію и обструкцію зломити, щобы ся ослабити або укоськати. Одиноків ратунокъ правительство добачує въ §. 14-имъ и до него заапелює.

Поляки, котрі на силу вихали правительство на сесію карколомну дорогу, гадали, що коли выкличуть хаосъ въ австрійскій політицѣ и унеможливлять парляментаризмъ, здобудуть въ мутнѣй водѣ рыбу, т. є. одержать

---

8)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

X.

Пеша вѣдомбсть. — Въ Скороходахъ вже стали тратити всю надѣю на листъ вбдъ Івана Загуменного и навѣть про саму Бразилію стали вже чимъ разъ менше говорити... Ажь тутъ въ осени року 1896 розбйшлась одного дня по селѣ вѣстка, що прийшовъ зъ Бразилія листъ. Виправдѣ той листъ не бувъ вбдъ Івана Загуменного, але вбдъ якогось иншого бразиліѣца зъ Петрушкова, однакъ въ Скороходахъ люде нѣ про що бѣльше не говорили, лишь про той листъ... Говорили именно, що той листъ выдерають въ Петрушковѣ зъ рукъ до рукъ и читають въ ньому правдивій чудеса. Кажуть, що тамъ въ Бразилія наши люде оплываютъ въ добрѣ, кождый, хто выйшовъ зъ дому нуждаремъ, ставъ тамъ богачемъ: має поле, лѣсъ, пасовиско, обійсте, а Иванъ Загуменный поставивъ собѣ хату зъ якогось такого, якъ кровь, червоного дерева, зъ такого дерева, що въ насъ и на лѣкъ не знайшовъ бы такого дерева, а якъ-бы и знайшовъ, то продававъ бы его на фунты, таке дороге...

Ся вѣстка про Івана Загуменного зробила въ Скороходахъ страшенне вражене.

— Чи то правда, що Иванъ Загуменный поставивъ собѣ хату зъ червоного дерева? — пытали себе Скорохожане при кождбй стрѣчѣ.

— А вже-жь правда! Такъ стоить написано въ листѣ, що прийшовъ зъ Бразилія! Чому-бъ не мала бути правда? Якъ кровь, таке червоне дерево!

— А най же его опанує! Бери тобѣ и ставь хату зъ червоного дерева! То вже разъ штуку втявъ!

— На те вбнъ Иванъ Загуменный! Штудерна голова ще зъ малку!

Въ той способбъ говорили и дивувались всѣ люде въ Скороходахъ, а незадовго заворушилось цѣле село ѣхати до Бразилія; навѣть богачѣ стали надумуватись, стали натягись...

Однакъ той запалъ до еміграціи дуже скоро пригасъ и замѣнивъ ся въ загальне невдоволеня, навѣть въ злобу.

Люде метнулись до агентбвъ, та не знайшли нѣкого, хто-бъ зайнявъ ся ихъ справою, бо одни агенты сидѣли по арештахъ, а другій вбдправляли людей нѣ зъ чимъ, казали, що до Бразилія нашихъ людей вже не приймають...

— Ось, який мы дураки! — говорили Скорохожане, — треба намъ було йти, коли йшли другій... А то мы спустили ся на Івана Загуменного, а тому злодѣєви и не въ думцѣ було до насъ писати. Вбнъ волѣвъ будувати собѣ хату зъ червоного дерева...

Тѣшились лише одній скорохожанськи пролетарѣ.

— Добре имъ такъ! — говорили они, смѣючись въ кулакъ. — Коли мы не можемо ѣхати до Бразилія, най же и богачѣ дома сидять и разомъ зъ нами бѣдують.

Старого гробаря Панька тая вѣдомбсть також зворушила и зацѣкавила. Вбнъ пбшовъ одного дня до Петрушкова, щобы самому переконатись, чи се правда, що люде говорять.

На жаль однакожъ вбнъ не вдоволивъ своеи цѣкавости... Вбнъ збйшовъ село вздовжь и вшперекъ, та нѣгде не напытавъ листу зъ Бразилія... Єму всюды казали, що листъ бувъ и его читали, але де вбнъ теперь, той листъ, Богъ его знає, бо его выдерали зъ рукъ до рукъ...

— И якъ же-жь тамъ людямъ въ Бразилія? — пытавъ гробарь Панько.

— Та кажуть, що добре, — вбдповѣдали єму всюды.

— А чи то правда, що Иванъ Загуменный выставивъ собѣ хату зъ червоного дерева?

— Аякже! Стоить въ листѣ написано, що хтось тамъ выставивъ собѣ хату зъ червоного дерева, але чи то Иванъ Загуменный, чи хто другій, того вже собѣ не пригадуємо.

Гробарь Панько вернувъ назадъ до дому безъ жадноп певноп вѣдомости и ще того самого дня вечеромъ рѣшили они оба зъ дякомъ Онискомъ, що ва свѣтѣ рѣжно може бути... Може навѣть бути, що нашимъ людямъ въ Бразилія справдѣ добре та що якъ разъ длятого Иванъ Загуменный може не спѣшить ся писати до свого дидька, а може вбнъ навѣть до сего степѣня вапошивъ ся, що уважає низше своеи чести писати до бѣдного дядька гробаря. Всьо есть можливе...

(*Дальше буде.*)

Наша руска народна пѣсня и єи значѣне. — Поглядъ на розвбй музики въ Россіи и єи вплывъ на розвбй нашои музики народнои въ Галичинѣ. — Наша руска народна пѣсня въ композиціяхъ музичныхъ Філярета Колессы.

Пише *В. Матюкъ.*

I.

Вбдъ давна звертано въ свѣтѣ музичнбмъ увагу на вагу и красу нашихъ народныхъ пѣсень жнючихъ въ устнбмъ переданю у нашого народа. Въ Галичинѣ занимавъ ся збиранѣмъ такихъ пѣсень Вацлавъ зъ Олесьна и выдавъ въ роцѣ 1833 збірникъ польскихъ и рускихъ народныхъ пѣсень, а въ музику тіи пѣсень переложивъ славно-звѣстный въ музичнбмъ свѣтѣ скрипакъ Кароль Лѣпиньскій. Въ тбмъ збірнику помѣщений многій пѣсень рускій збірачѣ незабутнымъ нашимъ поетомъ Маркіяномъ Шашкевичемъ. На Украинѣ збирано ще передъ тымъ богато нашихъ пѣсень народныхъ. Уже Котляревскій въ своѣй „Наталцѣ Полтавцѣ“ помѣстивъ много народныхъ пѣсень и тіи якъ не можь краще примѣнивъ до акціи сценічнои. Знанѣ намъ въ Украины выдани и збірники народныхъ пѣсень Максимовича, Коцѣпиньского, Артимовского, Єдлічка и знаменитого нашого музыка и композитора Н. Лисенка. У насъ немало потрудивъ ся въ збираню народныхъ пѣсень о. Порфирій Бажаньскій, на жаль однакъ працѣ своеи до сихъ поръ печатію не выдавъ.

Мимо тыхъ многихъ збірникбвъ пѣсень народныхъ же ще богато тыхъ дорогоцѣн-

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання] під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що місяця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й перекладі найвизначнійших утворів чужих літератур, розвідки й огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного жита]. Передплата 8 зр. рочно, може бути плачена ратами.

Адреса Адміністрації: Львів, Академічна 5.

автономію Галичини и парляментъ обсыланый соймовыми делегаціями. За пазухами польскихъ політаковъ выгрѣвавъ ся вже давѣть выкінченый проектъ новои конституціи. Розходилось лишь о догоду пору, щобы его тыцьнути цѣсареви до пѣдпису. Свого часу були давѣть вѣсти „зъ певныхъ жерелъ“, що верховній чинники въ Австріи згодили ся вже на такій атентатъ на конституцію. Тымчасомъ тотѣ „чинники“ здаютъ ся якось инакше надумали ся. Вѣдай пришли до переконанья, що такій експеріментъ зъ конституцією бувъ бы за радикальною операцією на недужѣмъ организмѣ Австріи. Вѣдъ якогось часу утихла справа зъ автономією краѣвъ и авантурничими планами змѣны конституціи.

Въ колѣ полскѣмъ перші ліберали зѣ Słow a polsk-ого змѣнили фронтъ. Давнѣйше були они найбѣльшими прихильниками союза Поляковъ зъ молодо-Чехами и найголоснѣйше горлали за автономією краѣвъ, историчными правами краевыхъ соймѣвъ. Теперь они стараютъ ся наклонити прочихъ членовъ кола польского до залишенья „непрактичного славянофільства“ и выступаютъ въ оборонѣ парляментаризму. Одинъ зъ нихъ пише въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ: „Хто лишь яснѣйше глядятъ, навѣть всѣ заслѣпленій найбѣльшою політикою, въ хвилляхъ, коли мають lucida intervalla, розумѣютъ, що безпарляментарна, противконституційна управа при помочи §. 14-ого розпорядженями центрального правительства, дискреціональной власти, при партійныхъ и закулісовыхъ пѣдшептахъ — чейже не „розширене автономіи“; оно доводить до того, що примѣромъ *за рускою справою лазять по Тунахъ не руски и польски депутаціи, але президіи „славянського клюбу“ зъ Берксами чи Булатами на передѣ*; — не великій то результатъ польской політики, що за часовъ „славяньского бѣльшости“ дѣвсь *на Буковинѣ* зъ пятьма Румунами, або на Шлеску свѣжій провны „славяньского рѣвноуправнена“, признанья „славяньского населенья“ и розпорядженя о славяньскѣй мовѣ, въ якѣй „славяньскѣ“ урядники мають *счехізувати Шлеск* — все те не особливый результатъ найновѣйшои національной політики“. — Зъ того бачимо, що група послѣвъ репрезентована Słowo-мъ polsk-имъ завелась на політицѣ кола польского и трубить до вѣдвороту. Замѣсть союза зъ Чехами дораджує союзъ зъ Нѣмцями, радить не ослаблять центрального парляменту. — Консервативна бѣльшість кола польского була зъ разу обурена політикою ліберальныхъ „интриґантовъ и зрадниковъ“ и не гадала звернути зъ разъ выбранои дороги. Нинѣ она зачинає приходити до переконанья, що ся атентатъ на конституцію що нападати зъ мотыкою на сонце. Нинѣ польскій політики бачать, що зайшли задалеко, що инпѣйша політика кола польского якось не веде до змѣны конституціи — до обсыланя парляменту соймами, але до такого заколоту въ державѣ, що потрѣбный ще рѣкъ-два, а прихильники „обсылання рады державнои соймами“ можуть стануть око въ око передъ новымъ Штайнбахомъ — загальне голосованье перетне пасмо ихъ житя, а зачне ся житя австрійскихъ народовъ...

По замкненю послѣдного засѣданя палаты була у президента Фукса депутація дневникарѣвъ зъ зажаленемъ на нападъ деякихъ послѣвъ на ихъ льожу. Президентъ звернувъ увагу дневникарѣвъ на се, що они такожъ повинній точно поступати пѣсля регуляміну палаты и пѣдчасъ нарадъ здержувати ся вѣдъ всякихъ голосныхъ обявѣвъ вдоволенья або невдоволенья. При тѣмъ президентъ признавъ, що нападъ п. Вольфа на ихъ льожу бувъ дуже невластивый. Деякій дневники доносять, що Вольфъ напавъ на Пенїжека зъ боксеромъ въ руцѣ. — По переслуханю свѣдкѣвъ цѣлои тои аферы, президія палаты полагодила справу такъ, що дневникаря Пенїжека выключено на якійсь часъ зъ льожи дневникарскихъ справоздавцѣвъ. Послы Вольфъ и Ґірстмайръ будуть такожъ у вѣдповѣдный способъ покараній.

Вѣденьскій журналъ Die Wage оголосивъ розмову одного свого співробѣтника, яку той мавъ зъ міністромъ Кайцлемъ въ справѣ знесеня дневникарского стемпля. Міністеръ зазначивъ свое становиско словами: „Скажу лишь тѣлько, що зъ мого становиска, яко міністра фінансѣвъ, не можу позволити на инакій новый выдатокъ, анѣ на зменшене истнуючихъ доходѣвъ такъ довго, якъ довго не перепру що найменше податку вѣдъ продажи цукру.“

Народне выховане молодежи.

(Докѣнченье).

Авторъ „Афоризмовъ“ не вѣрить, щобы молодѣжь дѣстала правдиве народне выхованье въ нинѣшныхъ школахъ, и длятого домагає ся шкѣлъ чисто народныхъ, не публичныхъ, абы не правительство мало надзоръ въ тыхъ школахъ, але выключно самъ народъ. Ось що пише вѣнъ на сторонѣ 44-ѣй.

„Не одурюю себе, що близькій вже часы, коли народній засады выховання дадуть ся скоро або взагалѣ ввести до правительственной системы шкѣлъ. Доки буде истнувати міністерство просвѣты у Вѣдни, доти Австрія не буде познавати инпои просвѣты, якъ єдинѣльованои теоріями бюрократичными. Можна усунути найгорші похибки, суспѣльность може вѣтхнути въ учительство власне почуте покликана. Але єли хочемо вытворити щось бѣльше, то полишаєсь тѣлько одна дорога, т. є. власного выслѣня, горожаньскои жертвенности, якъ колись въ Кремѣнци за Чацкого. Могли непріятелѣ свѣтла [Єзуиты — *Ред.*] урадити собѣ Хировъ, чи жь бы апостолы свѣтла и горожаньского выховання не могли здобути ся на основанье заведенья, котре бы вѣдповѣдало и даннымъ традиціямъ польскимъ и потребамъ теперѣшнои суспѣльности польскои? Певно, оно трудне, але въ гору мысли и серця польскій, а всякій трудности щезнуть, бо они истнують тѣлько для малодушныхъ...“

Не одинъ скаже: добра рада, та не для насъ... То правда, що сеся рада не для насъ, бо мы бѣдні и не въ силѣ основати такихъ шкѣлъ, якъ колись Чацкій въ Кремѣнци або Єзуиты въ Хировѣ, хочь они були выключно наши и лишь мы самі мали въ нихъ надзоръ надъ выхованьемъ нашои молодежи, — однакъ таки ще не можемо сказати, щобы вже для насъ все пропало, бо може ще щось бути, може ще щось знайти ся такого, що може заступити такій школы.

Ось примѣръ того:

Я сего року мавъ нагоду побачити надбужаньскій стороны та зайшовъ до села К. Въ тѣмъ селѣ є читальня а членами читальнѣ переважно молодѣжь, що скѣнчила народну школу. Вѣдъ людей я довѣдавъ ся, що дочки мѣсцевого учителя приходять часто до читальнѣ та й не такъ лише зъ звычайной цѣкавости, але приходять въ добре обдуманій цѣли, щобы щось розказати зібранѣй сѣльскій молодежи, чогось ю навчити. Згаданѣ дѣвчата, яко образованѣ и щирѣ Русинки, оповѣдають сѣльскимъ дѣвчатамъ щось зъ рускои исторія, розказують про нашу минувшість и теперѣшність, заохочують сѣльску молодѣжь до любови рѣдного слова, рѣдного народу, и то не лише словами, але и примѣромъ, якій дають молодымъ читальнѣркамъ. А кѣлько тамъ пѣсень патріотичныхъ понаучували ся сѣльскій дѣвчата въ читальни! А всѣ знаемо, що може пѣсня, и то пѣсня патріотична. Она порывае, одушевляє чоловѣка.

Въ читальни отже може наша руска молодѣжь дѣстати народне руске выховане, може доповнити те, чого зѣ школы не вынесла. Пѣдъ взглядомъ выхованя нашои молодѣжи може велику прислугу зробити намъ читальня, бо она станесь школою доповнюючою, а навѣть такъ скажу, університетомъ для тыхъ, що скѣнчили народну школу. Треба старатись о те, щобы всюды тамъ, де є школы, закладати читальнѣ, сягати до неи молодѣжь, а єли попрацюємо надъ нею, то праця наша не буде безхосенна. Читальнѣ пѣдъ добрымъ проводомъ можуть богато причинитись до выхованя нашои молодежи въ дусѣ народнѣмъ, а треба лишь трохи доброи волѣ у нашои рускои интеліґенціи по селахъ, щобы закладали читальнѣ та й опѣсля бѣльше опѣкувались ними, не пускали самопасъ, або — що гѣрше — держали ся въ далека вѣдъ читальнѣ мовь вѣдъ чогось небезпечного, заборонего... А на жаль — такъ дѣе ся въ многихъ мѣсцяхъ...

В. К...ць.

Справа орґанізації дешевого и догѣдного кредиту для селянъ въ Галичинѣ.

II.

Въ справѣ проекту Выдѣлу краевого о касахъ Райфайзена.

Выдѣлъ краевый узнавши, що орґанізація дешевого и догѣдного кредиту є для нашого краю конечною и наглѣю потребою и що єдѣлки системы Райфайзена якъ разъ найлѣпше до того надають ся, застановивъ ся вѣдтакъ надъ способомъ переведеня орґанізації тыхъ єдѣлокъ.

Передъ собою мавъ два взоры тои орґанізації въ иншихъ краяхъ.

Одинъ — въ Долѣшнои Австріи, пѣсля котрого при Выдѣлѣ краевѣмъ у Вѣдни утворено центральне бюро для єдѣлокъ ощадности и позичокъ, котре при помочи т. зв. ревізентѣвъ або инспекторѣвъ вѣдъ десять лѣтъ займае ся орґанізацією тыхъ єдѣлокъ, веде надъ ними контролю и вже въ ¾ части краю въ якъ найлѣпшимъ успѣхомъ и пожиткомъ для селянъ тѣ єдѣлки зорґанізувало и сподѣе ся, що въ протягу дальшихъ трехъ лѣтъ єдѣлки тѣ въ решті краю зорґанізує. Обовязки центральнои касы єдѣлокъ веде инпоавстрійскій краевый банкъ ґіпотечный. Таку саму орґанізацію заведено въ горѣшнѣй Австріи и въ Тиролѣ.

Другій взоръ представляють Чехія и Морава. Заснованемъ касъ системы Райфайзена заняли ся въ тыхъ краяхъ люде приватній — найперше Нѣмцѣ, бо Чехи въ обохъ тыхъ краяхъ зъ початку ихъ поборювали такъ само, якъ се робить Вп. д-ръ К. Левицкій. Доперва пѣзнѣйше пришли Чехи до инпого переконѣчня и, наслѣдуючи Нѣмцѣвъ, взяли ся такожъ до закладанья т. зв. Райфайзенокъ по громадахъ ческихъ и маючи бѣльшій кругъ дѣланя, хочь взяли ся до тои роботы пѣзнѣйше, вже доганяють Нѣмцѣвъ и въ короткѣмъ часѣ ихъ въ тѣй роботѣ переженуть. Такъ Нѣмцѣ якъ и Чехи въ обохъ повысшихъ краяхъ позакладали свои союзы и доперва пѣзнѣйше почали дѣставати вѣдъ краю и правительства пѣдмоги на дальшу орґанізацію и контролю. Фонды оборотовѣ єдѣлки и ихъ союзы одержують майже выключно зъ вкладокъ щадничихъ и въ тѣмъ взглядѣ помочи краевои не потребують. Всѣ члены заряду єдѣлокъ и ихъ союзѣвъ — якъ Нѣмцѣ такъ и Чехи, зъ котрыми я о тѣй орґанізації говоривъ, сказали менѣ, що взоръ инпоавстрійскій показавъ ся въ практицѣ лѣпшій и дешевшій, а члены заряду союзѣвъ надто додали, що дуже раз о въ интересѣ добра справы зрезигнували бы изъ своихъ правъ и обовязкѣвъ, кобы лише Выдѣлы краевій въ Берлѣ и Празѣ схотѣли тѣ права и обовязки на себе перенати. Того самого погляду и праскій Выдѣлъ краевый и застановляє ся надъ тымъ, якъ бы дальшу орґанізацію и доглядъ надъ єдѣлками Райфайзена вѣдъ ческого и нѣмецкого союза на себе перенати, щобы розпочату роботу успѣшнѣйше до кѣнца довести. А не треба забувати, що борба національна якъ въ Чехіи такъ и на Моравѣ мѣжь Чехами и Нѣмцями, єли не є бѣльша, то певно не менша, якъ у насъ, а мимо того репрезентанты обохъ тыхъ народовъ узнають Выдѣлъ краевый бѣльше вѣдповѣднымъ до тои акціи, якъ сговаришена приватній.

Нашъ Выдѣлъ краевый пѣйшовъ за взоромъ инпоавстрійского Выдѣлу краевого, а о причинахъ, котрій его до того спонукали, я говорю пѣзнѣйше.

Якъ Вп. д-ръ Костя Левицкій в противный єдѣлкамъ Райфайзенѣвскимъ взагалѣ и не узнае ихъ потребы въ нашѣмъ краю, такъ незнаный менѣ авторъ дописи помѣщеной въ 290 ч. „Дѣла“ зъ д. 30 грудня 1898 укрытый пѣдъ знакомъ „—кій—кій“ в противный проектови Выдѣлу краевого, щобы вѣнъ орґанізацію тыхъ єдѣлокъ займавъ ся.

Вп. „—кій—кій“ зачавъ свою статью вѣдъ того, що краева автономія не забуває за насъ, безъ насъ; що вже выринае нова благодать [!] зъ рога Райфайзенокъ — въ рукахъ польской автономіи, и т. д.

Вѣнъ невѣрно и баламутно представивъ намѣрену Выдѣломъ краевымъ орґанізацію єдѣлокъ системы Райфайзена. Разъ говорить, що Выдѣлъ краевый стане банкомъ селянъскимъ а Выдѣлы повѣтовій его агентурами; що тымъ способомъ розширять ся кругъ дѣланя автономіи краевои а де не поможе власть старостиньска, тамъ мало бы помочи добродѣйство міліона гроша, и що тая орґанізація не лишить „порядныхъ“ вѣйтѣвъ на боцѣ; — другій разъ, що то буде орґанізація централістична а Выдѣламъ повѣтовымъ полишить ся тѣлько подаваня доброминя що-до потребы и пожитку стоваришена въ дѣй мѣсцевости, и вже передвиджує, що Соймъ на таке октройованя повѣтовои автономіи не згодить ся. Проектъ орґанізаціи Выдѣлу краевого называє Вп. Авторъ згаданои статьѣ коштовнымъ експеріментомъ політичнымъ, що не доведе до дѣйстнои користи интересованыхъ хлѣборобовъ, и вѣдмовляє Выдѣлови краевому способности до переведена орґанізаціи кредиту селянъского.

Давній и непонятній рѣчи дѣють ся мѣжь нами Русинами! Рускій посолы, бачучи упадаючій народъ пѣдъ тягаромъ лихвы и всякого рода выпыску за-для браку дешевого и догѣдного кредиту селянъского, ставляють вѣдповѣдне внесеня въ Соймѣ въ цѣли заради тому лиху; бѣльшість соймова выникова въ сѣмъ случаю се внесеня ухвалює; одинокій членъ Выдѣлу краевого Русинъ робить потрѣбай студія въ иншихъ краяхъ, якъ бы тому лиху

Денекотрѣ пѣсні нашій сягають часовъ передхристіянськихъ, а слѣды зъ нихъ суть: пѣсні купальні, гаѣлки [весянки], щедровки, пѣсні весѣльні, обжинковѣ и они суть найлучшими свѣдками свободы творчости и поетичности нашого народа. Мельодія ихъ нахъ [кромѣ весѣльныхъ] все нѣжна, веселого настрою, повна свободы, и не видно въ нѣй того придавленого духа, якій бачимо и вѣдчуваємо въ пѣсняхъ и думахъ за часовъ неволѣ та гнету народу и борбы о бытъ. Тіи то старинні пѣсні суть живыми свѣдками колишного житя народу рускаго, а хотяй такъ старанній, все они милѣ и дорогѣ для чувства рускаго; они то суть и доказами высокои степени культурности народа рускаго свого часу и пѣдъ взглядомъ розвою творчости музичнои и складу и формы музичнои, доказами великого поступу на тѣмъ полѣ, такъ що жаденъ иншій народъ сочасно въ тѣмъ єму не дорівнавъ. Вѣки, якъ бачимо, руска пѣсня перетревала и на дно въ переданю устнѣмъ переховала ся въ насъ до сего часу; а хотяй иншій народы въ часѣ нашои неволѣ и гнету высоко стануля культурно, выдвигнули высоко свою музику, зробили ю свѣтовою и опанували свѣтъ своєю музикою, — то музика ихъ, хоть учена, поетична, не мае для рускаго народа того значѣня, що рѣдна пѣсня, рѣдна музика; хоть давня, хоть запѣзнана, однакъ серцю и чуству рускому все мила, все дорога, стала она потѣхою въ недолѣ, житемъ и керманичемъ въ розвою житя народного.

Новочасна свѣтова музика иншихъ народовъ стоить высоко. Наука музики новочасной ставить великій вымоги. Формы и рамы музичній нѣмецкихъ, італійскихъ, французскихъ и иншихъ композиторовъ широко розширені; генія тіи видали великій творы музичній — оперы, сонаты, симфонії, ораторія и музичній утворы на розличного рода инструменты, розличного рода пѣсні на со ла, дуеты, терцеты, квартеты, секстеты, хоры, и збогатила свою літературу музичну обильно, надто зовсѣмъ иншій напрямъ образованю музичному пѣсля ихъ способу мысленя и потребъ.

У насъ музика народна руска не розвилась, бо не могла, и до року 1840 стояла майже на тѣмъ становиску, якъ передъ вѣками. Формы и рамы нашои пѣсни не суть розвитѣ, они тѣсні, однакожъ такъ хорошѣ и правильнѣ, що нѣ въ чѣмъ не грѣшать противъ найвыбагливѣйшихъ правилъ новочасной теорія музичнои. Длятого наша народна пѣсня есть пѣдставою якъ що-що формы, такъ що-до духа всеи грядучои музики рускои. Кождый талантъ музичный у насъ мусить за пѣдставу до композиціи, до розбудженя своєи фантазіи, инвенціи — взяти народну пѣсню, єсли хоче статись народнымъ пѣвцемъ и до душѣ рускои промовити; инакше дарма его робота. Творы его стануть для народу рускаго такои вартости, якъ музичнѣ творы Гесльского, Седлака, Нанкого, Серсавого, а въ Россіи Сартого, Гейного и иншихъ музикѣвъ Італіянъ и Чехѣвъ, котрій силувались укладати музику до рускихъ текстовъ.

Причиною застоя въ розвою музики у насъ, якъ сказано, була довговѣкова неволя народа нашого, тожъ якъ въ иншихъ галузяхъ красныхъ штукъ, такъ и въ розвою музики остався нашъ народъ позаду.

(Дальше буде.)

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксамиту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **м. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.
494 18 40

найскорше и найкористнѣйше зарадить; Выдѣлъ краєвый, выдячи велику и наглячу потребу, здобувае ся на велику акцію въ користь селяньства — може найбѣльшу вѣдъ часу еры конституційнои — иде дальше, якъ жадания рускихъ послѣвъ для ратованя селянъ хлѣборобѣвъ; жадая вѣдъ Сойму на тую цѣль міліонѣвъ — а що-жь на те Русины?! Нѣбы въ нима загального интересу народного въ свѣмъ заслѣпленю противъ тои акціи протестують! Щасте лише въ тѣмъ, що на остаточне порѣшене тои справы протестанты не будуть мати вилыву. Позаякъ и въ цѣлѣй тѣй справѣ брався живу участь, проте мушу рѣшучо застеречи ся противъ того, будь-то бы и я дѣлавъ на шкоду нашого селяньства и нашои народнои справы, щобы я поводивъ ся якими убѣчными цѣлями, о чѣмъ въ дописи з агадка. До такого пѣдозрѣвания я цѣлывъ моимъ житемъ не давъ нѣякои причины.

(*Конець, буде*).

Д-ръ Д. Сѣчакъ.

Переглядъ політичный.

Россійска програма конференціи розоруженя в теперь предметомъ живои вымѣны гадокъ мѣжь кабінетами. Говорать, що всѣ кабінеты вышлють вѣдповѣдь россійскому кабінетови въ другѣй половинѣ лютого, такъ що конференція буде могла зѣбрати ся вже въ марті. Въ нѣмецкихъ часописяхъ появили ся були вѣсти, що італійске правительство зажадало, щобы на конференцію не прошено репрезентанта Ватикану. Отже правительство сесю вѣсть здементувало, заявляючи, що для него се байдуже, чи на конференціи буде делегать папы, чи нѣ. Мужь довѣря Ватикану гр. Содеріні запевнив, що папа вже одержавъ запрошене до участи въ конференціи. Стало ся се на пѣдставѣ концесій, якѣ папа поробивъ россійскому правительству въ польскѣй справѣ. Бо кажуть, що папа мавъ остаточно зречи ся права безпосередныхъ зносинъ зъ католицкими епископами въ Россіи. Neue fr. Presse доносить, що россійска амбасада нѣчого о тыхъ запросинахъ не знае, а недискрецію Содерінього уважають за маневръ въ припоручени кардинала Рамполлѣ.

— —

Македонській комітетъ въ Софіи намѣрне розослати всѣмъ державамъ меморіялъ, въ котрѣмъ мае бути высказане жадане автономіи Македонии пѣдъ управою хрестіяньскою. Вже болгарске правительство, котре въ сѣй справѣ найбѣльше интересоване, радило комітетови, щобы меморіялу не розсылало; але сего не послухано — и доперва вѣсти, якѣй сѣй справѣ наспѣли зъ Лондона, мусѣли подѣлати на македонськихъ реформаторѣвъ пригноблюючо Въ мѣродатныхъ кругахъ англійскихъ панує переконане, що держави просто не приймуть згаданого меморіялу. Та найсильнѣйшій ударъ на македонскихъ фанатикѣвъ приѣшовъ въ Россіи. Они надѣялись не лишь дипломатичнои, але навѣть чинноі помочи Россіи. Тымчасомъ россійскій конаулѣ въ Македонии дѣстали инструкцію дѣлати успокоюючо на особы занятѣ македонською агітаціею. Урадовый дневникъ россійскій згадуе о поголоскахъ, що въ Македонии рѣзнѣ комітеты приготовляють выбухъ повстаня зъ весною. Сей рухъ мае бути звернены протиъ Туреччины, а его цѣлею є вымушеня автономічныхъ концесій. „Правит. Вѣстникъ“ невѣрить въ правдивость тыхъ поголосокъ, тымъ бѣльше, що повстаня не могло бы числити на пѣдпору анѣ Россіи, анѣ якои-нѣякои европейскои державы.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного Выдѣлу „Просвѣты“ зъ 27. грудня 1898 и 3, 11 та 19 сѣчня 1899 полагоджено слѣдуючѣ важнѣйшѣ справы:

1. Принято до вѣдомости, що выйшла зъ друку книжочка „Пѣсни про св. Николая“, призначена на преміи для школярѣвъ, и рѣшено продавати неоправный примѣрникъ по 10 кр.

2. Рѣшено печатати книжочку за марть „Сільскі аристократы“ въ 6000 примѣрникахъ.

3. Рѣшено высилати книжочки лише тымъ членамъ, що зложили вкладку членьску що-найменше за цѣлый рѣкъ 1898.

4. Рукопись „Горить“ вѣддано до рецензіи.

5. Принято до вѣдомости справоздане філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ зъ загальныхъ зборѣвъ, що вѣдбулись 8 ого грудня 1898, и ухвалено въ засадѣ, що вѣдпоручникамъ філіи можуть бути звернены кошты за объѣздки читалень.

6. Принято до вѣдомости справоздане філіи „Просвѣты“ въ Сокали зъ загальныхъ зборѣвъ, що вѣдбулись 17 ого мая 1898, и рѣшено вѣднести ся до тои філіи зъ приганеннемъ до розпочатя дѣяльности.

7. Рѣшено скликати въ 1899 р. просвѣтно-економічне вѣче до Бережанъ, зъ чимъ мае бути сполучене заснованя тамъ філіи „Просвѣты“.

8. Заопініовано корыстно прошене читальнѣ въ Залужу о позичку 400 зр. зъ фондѣвъ краєвыхъ на заложеня касы позичковои.

9. Принято до вѣдомости справоздания читалень въ Томашѣвцяхъ, Салѣвцю, Зарѣчу, Нисмичахъ, Брандвицяхъ и Лосячи; справоздане въ отворени краминць въ Гербутовѣ и Гусятинѣ; справоздане касове краминцѣ въ Завадцѣ и подяку читальнѣ въ Граббовци за даровѣй книжочки та читальнѣ въ Деревни за выслане учителя господарства.

10. Рѣшено побѣльшити персоналъ урядниковъ канцелярійныхъ „Просвѣты“ зъ огляду на велику працю; ухвалено подѣлъ чинностій и установлено для канцелярія „Просвѣты“ годины урядовѣй вѣдъ 9 рано до 1½ пополудни и вѣдъ 3½ пополудни до 7 вечеромъ.

11. Рѣшено продовжати контрактъ зъ учителемъ господарства п. Василемъ Королемъ на рѣкъ 1899.

12. Принято до вѣдомости, що выдѣлъ краєвый выплативъ „Просвѣтѣ“ другу рату субвенціи на рѣкъ 1899.

13. Рѣшено заняти ся поставленемъ памятника на могилѣ бл. п. д-ра Юліяна Целевича и въ тѣй справѣ порозумѣти ся зъ Науковымъ Товариствомъ имени Шевченка.

14. Рѣшено розписати конкурсъ на стіпендійну запомогу Теодора Качалы въ квотѣ 120 зр. рѣчно въ речницемъ до кѣнця лютого 1899.

15. Рѣшено устроити у Львовѣ концертъ въ память Тараса Шевченка и выбрано въ тѣй цѣли тѣснѣйшій комітетъ.

16. Призначено 5 зр. на коляду для рускои дѣвочои школы у Львовѣ.

17. Принято 127 новыхъ членѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Впрочемъ**, митрополитъ Куиловскій — якъ намъ доносять — прибувъ у суботу 28 ого с. м. зъ Вѣдня до Ненадовы, куда приѣхавъ такожь о. Шептицкій, номінатъ-епископъ станиславѣвскій, на нараду. Интронізація нового митрополит. наступить справъ по проінізаціи въ мѣсяци лютѣмъ. — Доносять намъ такожь, що новый митрополитъ передъ выѣздомъ до Вѣдня мавъ заявити, що управу митрополіи зачне вѣдъ скасованя колпакѣвъ...

— **Д-ръ Станиславъ Дністряньскій** мавъ у четверъ выкладъ габілітаційный и тымъ закѣнчила ся его габілітація въ львѣвскѣмъ університетѣ, а теперь справа переходить до міністерства.

— **Въ Рожнятовѣ** завязує ся товариства „Рускій Домъ народный“. Статутъ внесено вже до ц. к. намѣстництва.

— **Члены-основатели** ново-основаного товариства „Руске касино мѣщаньске въ Сокали“ повѣдомляють отсимъ, що дня 2 н. ст. лютого вѣдбудуть ся перший загальнѣй конституючѣй зборы сего товариства въ слѣдуючѣю програмою: 1) Рано о 9 годинѣ богослуженя. 2) Въ полудне о 12 годинѣ въ домѣ ч. Федына Демчука зборы зъ порядкомъ дневнымъ: а) выборъ предсѣдателя зборѣвъ, б) вѣдчитане статута, в) внесъ членѣвъ, г) выборъ головы товариства, е) внесеня членѣвъ. Рѣвночасно подають пѣдписанѣй до вѣдомости, що пѣсля статута можуть бути членами товариства т кожь и селяне зъ околиць Сокали. — За членѣвъ-основателѣвъ: *Якимъ Лихогай, Иванъ Гринюкъ, Федько Демчукъ.*

— **Вѣсторонъ** дня 31 сѣчня с. р. вѣдбуде ся въ Рогатинѣ на дохѣдъ будовы „Народного Дому“ въ Рогатинѣ *Юбілейне представленя* въ честь рокованя вѣдродженя нашои літературы. Програма: 1) Вступне слово, 2) Прольогъ, 3) „Наталка Полтавка“ ком. опера въ 3 актахъ. Закѣнчить образъ въ живыхъ особъ! Въ антрактахъ вѣдспѣвае хоръ дружины рускаго театру кѣлька найновѣйшихъ творѣвъ музычныхъ. Запрошуючи на сесъ ювілейне торжество, просимо, щобы Влоя Панѣ явились по змозѣ въ народныхъ строяхъ.

— **Руске Касино** въ Стрыю устроює въ сали пѣдъ „Чорнымъ орломъ“ въ недѣлю 12-ого н. ст. лютого *вечерокъ зъ танцями*. Строй новиянный для панѣвъ балевый. — Вступъ вѣдъ особы 1 зр., білетъ фамілійный 3 зр. Комітетъ докладае всѣхъ старань, щобы забава выпала свѣтло зъ кождого взгляду. Надѣе ся, що Вл. Публика, яко мѣщева такъ и доокрестна, спеціально же Вл. панѣ и панноти [бо пѣдъ брадкій и безъ вѣзванъ стане численно] при будуть и по гарнѣй забавѣ не пожалують труду! — *Комітетъ.*

— **Руска Бесѣда** въ Самборѣ устроює въ великѣй сали Готелю народного дня 9 н. ст. лютого с. р. вечеръ зъ танцями. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. Строй для дамъ вечерковый або народный, для мужчинъ балевый. Вступъ по 1 зр. вѣдъ особы, на білетъ фамілійный для трехъ особъ 2 зр., по-надъ три особы 3 зр Комітетъ доложить всѣхъ старань, щобы вечеръ удавъ ся якъ найлучше, и надѣе ся, що въ нѣмъ возьмо участь не лишь мѣщева, но и доокрестна руска інтелігенція. Хто бы не одержавъ запрошенна, звольнть зголоситись на адресу Товариства. — *Комітетъ.*

— **Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“** въ Станиславовѣ доносить намъ, що устроює въ недѣлю для своихъ членѣвъ „торжественный [!] обходъ [!] для звеличаня ювілею 25-лѣтнои письменьскои працѣ Ивана Франка“ въ комнатахъ товариства за платнымъ вступомъ по 25 кр. вѣдъ особы. Програма обѣймае спѣвъ „Станиславѣвского Бояна“ деклямаціи, гру на скрипцѣ, фортепіянѣ и цитрѣ, а розібче д-ръ Евгенъ Левицкій „про письменьску дѣяльность Ивана Франка и значѣня его для украиньско рускѣй літературѣ“.

— **Кружокъ** рускихъ академикѣвъ гѣдничихъ „Ватра“ въ Першбрамі подае до вѣдомости, що на загальныхъ зборахъ дня 20 с. м. выбраний до выдѣлу: Волод Дутка головою, Стеф. Шарацевичъ писаремъ, Ром. Могильницкій касіромъ и бібліотекаромъ, а до комісіи контрольнои: Дан. Жолеховскій и Орестъ Кривицкій.

— **Побѣда зимы.** По довгѣй борбѣ о право панованя вышла таки побѣдоносно бѣла зима. Фальшивій поголоски, розпущений якимсь „галицкимъ Фальбомъ“, мовь-то цѣсарь дарувавъ сего року цѣлу зиму, показуе ся неправдою. Вчера вечеромъ настала сильчасьтгона заметѣль, а нинѣ продовжуе ся конседиентво, — звычайно, якъ властитель, що выгравъ довго веденый процесъ о право власности, виходить она въ посѣданє! Всѣ мрѣи весенній мусѣли уступити передъ реальною зимою. Надходячій „лютый“ здаеть ся полютыть ся, а наша Галичина не буде вбламована, що ось-то у насъ вже такій неладъ, що и давнои зимы нема.

— **Отвертый листъ** урядника въ справѣ податковъ. Д-ръ Володиславъ Шуйскій, сынъ Іосифа Шуйского, знаного польского историка, оголосивъ отвертый листъ до віцепрезидента д-ра Моры-Корытовского въ справѣ вымѣрюваня податковъ. Въ тѣмъ листѣ заявляе, що дня 1 с. м. внѣсъ до краєвои дирекціи скарбу подане, де зрѣкае ся посады концепіста скарбовои дирекціи и годности заступника предсѣдателя въ оцѣночнѣй комісіи для податку заробкового и особово доходового. Поневажчи сей свѣй кроки, каже, що учинивъ се не въ неохоты до сповняваня обовязкѣвъ, але зъ причины практикъ податковыхъ въ Галичинѣ, о якихъ самъ переконавъ ся и мавъ посли нихъ поступати. Д-ръ Шуйскій винуе мѣжь иншимъ на те, що податки вымѣрюють нефахові молодики, стремлячи до здирства горожанъ-податковѣвъ. При вымѣрюваню податковъ панує всюды не справедливость, але самоволя. Инспекторы податковѣй не сповняють належно своихъ обовязкѣвъ, дають свою опінію навѣть противъ закона, абы только натягнути означену суму податковъ, и кажуть, що чинить ся на основѣ указокъ вѣдъ высшихъ властій. Теперѣшный устрѣй скарбовый — каже авторъ — противить ся совѣсти и его традиціямъ, длятого выступае изъ скарбовои служби.

— **Въ Гадікфальвѣ** на Буковинѣ померъ Иванъ Хромовскій, управитель рускои друкарнѣ въ Чернівцях. Въ особѣ покѣйника друкарня „Рускои Рады“ мала такого управителя, якимъ рѣдко можуть повеличатись друкарнѣ. Зъ-разу бувъ вѣдъ машиністомъ, але успѣхомъ и точному выконуваню свого обовязку и незвычайнѣй интелігенціи завдячивъ свѣй взнись на управителя. Друкарня пѣдъ его зарядомъ була взоромъ чистоты и порядку. Вінъ бувъ не лишь технічнымъ ин управителемъ, але и адміністраторомъ, бо въ выконуваню своихъ обовязкѣвъ бувъ такъ совѣстный, що власитель друкарнѣ повѣрила ему цѣле предприемство — якъ то кажуть — въ замкненымъ очима. Та не довелось ему довѣчити свого дѣла и поставити предприемство на ноги. Занедужавъ на туберкольозу кишокъ и хочь перебувъ щасливо тяжку операцію, не могъ уже вернути до давного здоровля. Опадавъ що-разъ бѣльше на силахъ и дня 23 с. м. розставъ ся зъ симъ свѣтомъ въ 30 році житя.

— **Злодѣйскій романсъ** a la „Матильдзя и Мора-Корытовскій“. Знана нашимъ читателямъ исторія любовна панны Матильдзѣ зъ обманцемъ Морою Корытовскимъ въ станиславѣвскѣй вязници. Сеся любовь закѣнчилась утечею Моры Корытовского до Будапешту, а панна Матильдзя, всаджена за краты, стане въ лютѣмъ въ товариствѣ кѣлькохъ мужчинъ передъ судовымъ трибуналомъ въ Станиславовѣ. Покаже ся, яку „любовну нагороду“ дѣстане за свое поступованя. — Подѣбный, и ще бѣльше оригінальный фактъ такои „арештантскои любови“ лучивъ ся онодгы въ Празѣ. На передмѣстю Праги въ Жіжковѣ вѣдъ довшого часу поотгарала ся крадежи на великій розмѣры, а довго годѣ було взнати на слѣдъ злодѣицѣвъ. Вкінци достѣджено, що злодѣями є — два небезпечній арештанты зъ казаматѣвъ въ Жішковѣ. Въ слѣдствѣ выявило ся, що одинъ зъ нихъ начавъ любовнѣ зносины зъ сестрѣницею вязничного сторожа и она выдавала ему въ ночи ключѣ вѣдъ келіи и вѣдъ вязничныхъ брамъ. Любовникъ-злодѣй выходивъ „на довы“, крадъ, а погулявши що добре въ якѣмъ шинчику, вертавъ безпечно въ „доробкомъ“ до вязницѣ. Теперь дозорца вязницѣ проженено изъ служби, а „панночку“ взято до „клѣтки“. Такъ то кѣнчать ся „злодѣйскі любовы!“

— **Львѣвске товариство** спѣвацке „Лютня“ просить насъ оповѣстити, що въ второкъ 31-ого с. м. выконае въ сали „Народного Дому“ при співучасти проф. Якли и проф. Островского другій концертъ за рѣкъ 1898/99 зъ богатою и рѣзнородною програмою [хоры мѣшаній a capella, хоры мужескій a capella, соля, гра на скрипцѣ проф. Якли, гра на фортепіанѣ проф. Островского, — вѣдспѣваня пяти колядъ польскихъ на хоръ мѣшаный] Початокъ о годинѣ 7½. Вступъ на салю 1 зр. 50 кр., на галерію 40 кр.

— **Забавовый комітетъ** друкарѣвъ львѣвскихъ устроює въ суботу 4-ого с. м. въ сали Клюбу почтового вечерокъ масковый при музыцѣ 80 п. п. и зъ рѣзнородною програмою [концертъ музычный, танцѣ, продукція трехъ музикальныхъ] кльовнѣвъ, жидѣвскій квартетъ въ костюмахъ, продукція гімнастычній, о 2-ій въ ночи роздача дарунѣвъ и т. в.] Початокъ о 9 годинѣ. Вступъ за запрошеннями по 1 зр. 50 кр. вѣдъ особы. Чистый дохѣдъ на фондъ инвалідѣвъ, вдовъ и сиротъ по друкарняхъ.

— **Выдатки на дипльомы** почетного горожанства мѣста Львова коштують нераз поважнѣй суми. Примѣромъ дипльомъ для Казимира Баденього коштуванъ около 3.000 зр. Зъ огляду на се радный проф. Малецкій на засѣданю рады мѣскои постановивъ внесене, абы на будуще замѣсть дипльомѣвъ давати почетнымъ горожанамъ золотѣй медаль, якъ се дѣе у Вѣдни.

— **Напивъ ся!** Въ Тютковѣ [пов. теребовельскомъ] зайшли до коршмы два паробки Ив. Кльоцъ и Скрентовичъ. Въ коршмѣ стояли бо ки въ румомъ и оковитою. А що оба паробки не мали нѣ гроша нѣ кредиту, тому взяли ся „на способъ“. Почали „пѣдкібіцовувати“ до шинкарки Рухль Ш., тѣлько не оба наразъ, а по одному, и коли одинъ зъ нихъ напхавъ серце жидѣвки медомъ любовныхъ речій, то другій смакувавъ руркою въ бочки ярак або оковиту. Робили се на перемѣну и обдурили Рухлю. Однакъ наслѣдокъ такого „флірту“ бувъ трагічный, бо Кльоцъ вже лишь до жидѣвскои стайнѣ зайшовъ тамъ погибъ, опущеный товаришемъ Скрентовичемъ, котрому якось нѣчо не стало ся.

— **Директоръ** краковскои дирекціи зѣл. державныхъ Кольовварі дѣставъ шести-мѣсячну вѣдпустку, а урядованє по нѣмъ обнявъ віцедиректоръ Горошкевичъ. Кажуть, що Кольовварі вже не повернє на свое давне становище, а пѣйде на пенсію, тымъ певнѣйше, що мае вже 40 лѣтъ служби.

— **Депутація** львѣвскихъ дерворубѣвъ доручила намъ зъ прошеньемъ о помѣщене въ „Дѣлѣ“ отсю свою просьбу: Конкуренція арештантѣвъ при рубаню дерева не перестае. Мимо приречени міністра справедливости, що працю арештантѣвъ при рубаню дерева въ найкоротшѣмъ часѣ заступить ся иншою роботою, щоденно кількадесять партій арештантѣвъ вѣдбирае роботу вѣльнымъ роббітникамъ. Чому публичность бере до рубаня дерева арештантѣвъ замѣсть вѣльныхъ роббітникѣвъ, людей, котрѣ зялзали ся въ товариство, щобы урегулювати цѣну за рубане и задоволити всѣ вымоги публичности? Арештантамъ платить ся за зрубане одного сяжня на три кавалки 2 зр. 20 кр., на чотири кавалки 2 зр. 50 кр.; въ канцелярію товариства „Праця“ з тога сама такса. Надъ арештантами стояти не потрѣбно, бо ихъ пильнуе дозорець; надъ роббітниками замовлеными въ товариствѣ також стояти не треба, бо одинъ другого пильнуе, щобы роботу добре выконати; впрочѣмъ высылаемо людей зъ нумерами и провадимо евіденцію высланыхъ до роботы. Арештанты роблять швадко, бо приходить ихъ бѣльше чи село до сяжня; мы и въ тѣмъ стараемо ся задоволити публичность, именно якъ в одни обезалюнокъ на рано, другій на полудне, то высылаемо подѣбну партію до обохъ роботъ и черезъ 4 – 5 годинъ робота выконана. Однымъ словомъ стараемо ся робити не гѣрше вѣдъ арештантѣвъ. Упрашаемо Высоко повазану П. Т. публичность, щобы замѣсть арештантѣвъ замовляла рубачѣвъ зъ нашого товариства *при улици Вляхарскій ч. 14.* Канцелярія отворена що дня вѣдъ годины 8 рано до 8 вечеръ, въ недѣлѣ и свята вѣдъ 8 до 1-ои. — За Выдѣлъ *Михайло Тузяк* предсѣдатель.

— **Дрѣбни вѣсти.** Въ Краковѣ померъ въ 26-бмъ році житя на вѣспу докторандъ медицины Евгеній Глушкевичъ [сынъ священника]; недуги набравъ ся въ шпиталю. — Вчера рано ученикъ VII. гімн. клясы Рудольфъ Ріфчесъ [жидъ], вдучи фіякромъ на улици Городецкѣй, стрѣлявъ до себе зъ револьвера; причиною намѣреного самоубійства бувъ страхъ передъ „двѣйкою“; станъ его безвыхѣдный. — Въ мѣскихъ арештахъ у Львовѣ счинила ся мѣжь арештантами вчера пополудни велика бійка; одного арештанта, сильно побитого, вѣдвезено до шпиталю. — Въ Збаражи померъ въ 49. році житя на запалене легкихъ управитель тамошнего староства Іосифъ Бродницкій. — Въ західнѣй и середнѣй Испаніи лютують сильні снѣгови метелицѣ. — Дня 10 н. ст. лютого вѣдбуде ся у Львовѣ вѣче дяковъ и органістовъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30 сѣчня. Міністеръ просвѣты затвердивъ статутъ рады для справъ въ области штукъ красныхъ, котра буде утворена яко дорадчій органъ міністерства просвѣты въ справахъ штукъ красныхъ.

Софія 30 сѣчня. Коли міністеръ фінансовъ и внутрѣшныхъ справъ подали ся солідарно до димісіи, президентъ кабінету Стоиловъ вручивъ князеви димісію цѣлого кабінету. Князь покликавъ вчера бувшого міністра Грекова и повѣривъ ему утворене нового кабінету.

Гельсінґфорсъ 30 сѣчня. Оголошено тутъ царскій указъ, котрый наказуе сенаторамъ, губернаторамъ и всѣмъ высшимъ урядникамъ Фінляндіи обовязкове уживане россійскои мовы.

Парижъ 30 сѣчня. Міністерство ухвалило предложити парляментови законъ, на пѣдставѣ котрого ревізія процесу Дрейфуса буде вѣддана сполученымъ тремъ палатамъ касаційного трибуналу.

Берлинъ 30 сѣчня. Reichsanzeiger оголосивъ цѣсарскій реескриптъ въ справѣ затягненя трипроцентовои позички въ сумѣ 55 629.991 марокъ на потребы вѣйска, военнои маринарки и будову стратегічныхъ желѣзницъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На запомоговый фондъ „Академічної Громади“ вложили: Н. Н. 50 кр., д-ръ Косъ 1 зр., Вол. Титла 33 кр., Н. Н. 50 кр., С. Г...к 20 кр., Н. Н. 8 кр., Н. Н. 50 кр., Осипъ Прасловскій 1 зр., О. Гармацій 50 кр., Н. Н. 5 кр., Н. Н. 1 зр., Н. Н. 50 кр., Видѣлъ повѣтовый въ Теребовли 5 зр., Ос. Шухевичъ 10 кр., Н. Н. 50 кр., проф. д-ръ Балзіцъ 50 зр., члены „Січи“ у Відни 3 зр. 70 кр., Н. Н. 50 кр., Ем. Менцѣньскій 2 зр., проф. д-ръ Колесса 2 зр., Андрій Навроцкій 6 зр. 13 кр. — Всѣмъ Вп. панамъ складаємъ прилюдно подяку. — За видѣлъ *Цегельскій* голова, *Ант. Ю. Крушельницкій* касіеръ завед. фонду.

Переписка Редакціи и Адміністрації.

Вп. О. Кр. въ Гв. За 1898 вписано 16·50, а на сей рокъ 3·50, разомъ 20 зр. — *Вп. Л. По. въ Тю.* До кінца сего кварталу. — *Хв. Чит. въ Би.* Теперь вписано за сѣчень лише 60 кр., бо за 1898 залягало ще 60 кр. *Вп. Р. Зо. въ Пу.* За 2 квартали правде ще 80 кр. *Вп. О. Ал. въ До.* Одержано и доручено 24 грудня Товариству „Русланъ“. — *Вп. С. Кр. въ Ли.* Доручено и вбсля повѣдомлена „Просвѣта“ рахунки теперь тамъ годять ся. — *Вп. Т. Гр. въ Зе.* Зостало теперь на 2 квартал 50 кр.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пошитаніи весіи Галицкимъ

поручая въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, лѣнкеры, лѣрнеты, бінокля, далекоглиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лѣнзы, компасы, райсвайдѣ, тамные мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, малоцетры и т. п.

Уряджена дивлинбов електричных.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Тіснене 5 н ст. сѣчня 1899

ПРОМЕСЫ

на 3% Львовскі австр.-кредит. земск. заведена

Головна выграна 50.000 зр.

продають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЯЦЕНЪ

банковый домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 7

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня 4 н. ст. лютого 1899 о годинѣ 3 по полуд. вбдбудуть ся

рбчній загальній зборы

Касы позичковои „Помбчь“ въ Теребовли.

Товариства зареєстрованого въ обмеженою порукою, въ льокали власнбмъ, на котрій Высокопочтенныхъ Членбвъ того товариства по мысли §. 37 статута запрошує ся.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1) касове справоздане Дирекціи за часъ вбдъ 1/1 до 31/12 1898;
2) провѣрене предложеныхъ рахунковъ и білансу;
3) роздѣлъ зисковъ;
4) выльосованне и выборъ 1/3 членбвъ Совѣта управляючого;
5) выборъ Дирекціи; 31 (1—1)
6) внески членбвъ.

Секретарь *О. Василь Левицкій.* Предсѣдатель *О. Іоанъ Захурскій.*

КУКУРУДЗУ

цѣлыми вагонами доставляє

Народна Торговля.

Замовлена приймая Дирекція у Львовѣ. 479 7—7

По кивыхъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 820 125—7

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вормеяьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінеріи спіритусу, Фабрика рому, ліквровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 34—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Въ кождій руской хатѣ повинснъ знаходитись

Ілюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рѣкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр. за пересѣрнякъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ЛЖКА зелѣній складаній по зр. 5·50 зъ боками, орѣхово дикарованій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, **Матерацы** спружиковій по зр. 12·50 поручає ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Вашгуздьна 1 (напротивъ катедры.

Вбдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальни“) тыжневая популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за реда ціо вбдповѣдае д-ръ Од. Бережницкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои часть Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить адер., на пбвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

!! Найкрасший і найліпший дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накладъ, виданє шесте

мовою народною, правописою шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправдований в папір в хребтом полотняним 80 кр.
2. оправдений цілю в полотно з одвітними відтисками і в шабтурою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-ôмъ пѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застанъ при жизни,

написавъ на пбдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивалько-библіотечныхъ матеріялбвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца **выпусками** по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ **томбвъ** буде **шѣсть.**

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпусковъ **6 коронъ.** Выпуски **поодинокі не будуть продаватись.**

Пренумерату належить присылати в жючно на адресу: п. **Антонъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Перший выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Подяка.

Подобалось Провидѣнію Божому призвати до Себе нашого патріярха родинного бл. п. Д-ра Іосифа Левицкого, почет. крилошанина и професора релігіи ц. к. II. гімназіи львбвскои, дня 7 (19) сѣчня 1899, нашого найдорожшого брата швагра, стрыя и вуйка.

Приклонячи смиренно головы нашій передъ св. волею Божою а дбзнавши щиров потѣхи такъ обчасъ слабости покбйного въ нашбмъ домѣ, якъ и пбдчасъ его смерти и похорону вбдъ ближшихъ и дальшихъ середнбвъ, знакомыхъ, приятелѣвъ и товаришѣвъ покбйного, не можемо нѣякъ выказатись изъ нашои для Нихъ глубокои, сердечнои и невгладимои вдячности за тіи щирій молитвы до Престола Всевышнього за вѣчный упокбй душѣ бл. п. Іосифа Левицкого, за щирій слова сочувства и потѣхи для насъ, якъ хиба тымъ способомъ, що всенародно заявляємо Имъ тое наше чувство вдячности неложнои а щирои. И такъ дякуємо въ первыхъ Вамъ Всесвѣтлѣйшій и Высокопреподобный Отче Архідіяконе Митрате Л. Турневичъ за Ваш охочій та щирый трудъ въ проводѣ похорону, Вам Всесвѣтл. и Высокопреч. ОО. Пралаты Ал. Бачинськіи и Сим. Ткачуникъ за такій же щирій труды и молитвы, Вамъ Всесвѣтл. Высокопр. О. Д-ръ Крилошанине І. Бартошевскій за трогательне слово въ церквѣ, въ котрбмъ докладно оцѣнились те заслуги и труды покбйного и Вашими золотыми устами подякували-сьте покбйному въ нашбмъ имени за всѣ его старания и жертвы для цѣлои родины имъ понесенія — Вамъ Благородный Г. Професоре Савулякъ за слово тепле надъ гробомъ покбйного вбдъ имени цѣлого Р. Т. Тѣла учительского и Вамъ П. професоръ—Грушкевичъ за ласкавый трудъ, що въ Вашимъ товаришемъ взяли-сьте участь въ похоронахъ яко вбдпоручники — Вамъ Высокоповажаный П. Совѣтнику и Директоре Гімназіи, що ласкаво учинили-сьте волю покойного и позволили-сьте ученикамъ вбддати послѣдне цѣлованіе ихъ катихитъ-батькови — Вамъ Всеч. ОО. Катихиты Стефановичъ и Рудовичъ, що яко вбдпоручники вбдъ Вашихъ Товаришѣвъ взяли-сьте участь въ чинѣ похоронномъ, а Вамъ Всеч. О. Рудовичъ, що въ бесѣдѣ Вашбй надъ могилою покбйного зазначили сьте тое, що покбйный бувъ свѣтиломъ примѣрнымъ для другихъ катихитбвъ — Вамъ Всеч. О. И. Муликъ, що съ достойною женою Вашою часто вбдвѣдували-сьте покбйного и потѣшали его въ слабости и насъ та що сьте его завчасу поєднали зъ Г. Богомъ и дали ему найбольшу потѣху на дорогу до вѣчности та теплымъ а щирымъ словомъ надгробнымъ пбднесли-сьте щирость и споваходительность покбйного для любыхъ сусѣдбвъ нашихъ. Вамъ всѣмъ Всеч. ОО. Сусѣдамъ нашимъ: Ѳ. Величковскому, Иги Гарасевичу, П. Филиповскому, Мих. Бачинському, лат. парохови мѣсцевому Т. Любачевскому, К. Дудикевичу, Ѳ. Телѣховскому, М. Студиньскому, І. Любинецкому, С. Турчмановичу, І. Гургулѣ, Декану Галицкому, Камінському, М. Кумановскому, В. Яновичеви. Вамъ Благород. Г. адвокате В. Дудикевичъ, сердечно дякуємо за ласкавій труды, сочувствія и щирій молитвы за упокбй бл. п. Іосифа нашого, а Вамъ ГГ. Богословы-сьвяки за щирый трудъ и трогательный сьвъ, котрымъ пробивали-сьте небеса, щобы тымъ лекше могли дбстатись молитвы нашій передъ тронъ Божій въ цѣли вымолени для покбйного щасливои вѣчности, а Вамъ ПП. молоденькій соколы-ученики, що яко дѣти осиротѣлій по утратѣ батька-катехита въ вѣнцемъ вложеным на его домовинѣ щирыми слезами зросили-сьте его домовину и въ особѣ товарища свого п. Лучкова теплымъ словомъ дали-сьте выразъ Вашбй для покбйного батька-катехита любви и вдячности — Вамъ наконецъ мои любій Парохіане и всѣ знакомій Панъство, котрій чимъ-небудь причинились до звеличеня сего чина похоронного. Вдячбсть наша не выгасне нѣколи въ серцяхъ нашихъ для всѣхъ Васъ высше вымѣненыхъ Особъ, що такъ достойно, такъ красно звеличили-сьтѣ чинъ похоронный нашого найдорожшого, найдучшого и найлюбезнѣйшого патріярха родинного. Нехай Всевышній дарить Васъ крѣпкимъ здоровемъ и довгимъ житямъ!

Мартинбвъ новый 15 [27] I. 1899.

Ѳ. Дикій съ женою Елеонорою сестрою покбйного и его сестрѣнками Владимировъ, Іосифомъ, Юліяномъ и Александромъ. *Григорій Легкій* съ женою Теклею, сестрою покбйного, Ю. Ставничимъ затимъ и его женою Юліяною, сестрѣнкою покбйного. *Павлина Левицка*, сестра покбйного. *Николай Левицкій* братъ покбйного, *И. Ткачуникъ* съ женою Маріею сестрою покбйного. *Ип. Южновичъ* съ Мальвиною сестрою покбйного. *Іосифъ Рыбакъ, Амвросій Рыбакъ*, сестрѣнки покбйного, *Анна Рудницка* и *Юлія Вѣновска* сестрѣнки покбйного.

КАМЕНЬ олівий и пемеза до обтягання брытовъ припоручає Иванъ Лявруковъ ножбвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Низше пбдписаный, испытованый дякъ, съ свѣдоцтвомъ и добрымъ голосомъ, теперъ за-для брану посады заступленія місце учителя въ Тысовѣ глядає посады дяка. Ласкавій заголошенія вбдъ адресою: *Іоанъ Бочумскій* въ Тысовѣ, почта въ мѣсци.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафінського. Складив Іван Верхратский. Вид. в 189 . Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка

на низші класи шкіл середніх. На язик руский переложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середніх, уживник А. М. Ломницкого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1899. Ціна примірника 60 цент. в. ав.

Спис важнѣйшах выразовъ

зъ руского богатства термінольогіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видани ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской гімназії зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 2пр. Спису) порто оплачує автор.

Правдивый чистый ячмѣнь бровариый

черезъ удосконалене и акклиматизованя выпробованый и найлѣпше удавочій ся у насъ, особливо на Подолю чеській ячмѣнь броварный — **на продажъ у о. Северина Матковского** парохаъ Боссерахъ, п. п. Коцюбинчики коло Гусятина.

Ціна 100 клг. 10 зр., 50 клг. 5 зр. 10 кр., 5 клг. 1 зр. 20 кр.

Просить ся о сповѣдь и численій замовленя. Высилка почтою або зелѣзницею за попередною присылкою грошей або за постѣпцатою. 27 3—3

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річове; том II. Право облігаційне і право спадкове — повинен ся вже в книгарній торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

часу середно-европейского (різниця одна в 36 минут від часу ві дне ого).

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.55	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Ниров	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	8.25		„ Краков
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Краков
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Краков		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Краков		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.02		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Краков
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сокаля
	5.35	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖКІ-ть			**ЖКІ-ть**
	8.01	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Краков
	8.20	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
6.10		„ Краков		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Краков
8.45		„ Краков		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Краков		7.—	„ Лавочного
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.40		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ицкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Краков
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пари нічні числять ся від 6 години вечором до 5 години 59 минут рано. 9

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактосъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Въ друкарнѣ Института Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Дикаго.

Ч. 14. Львовъ, Второкъ 19 (31) Сѣчня 1899. Рочникъ XX.

Виходить у Львовѣ ще зимъ (трёмъ недѣль и руским святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный тыгодникъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинмъ ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler

Передплата на „ДѢЛО“ выносить: за инсераты заплатѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

зъ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр. на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишне на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вѣдъ вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичай принимають ся по дѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсертовой або ихъ місце в отдѣлѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣлю и инший дотичесни приватній чвоцінь ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ оборонѣ рускои православнои церкви на Буковинѣ.

Минувшои пятницѣ зложили буковинський рускій послы соймовій, Єротей Пігуляк и Николай рецарь Василько [патронъ церковный въ Лукавци горѣшнѣмъ и долѣшнѣмъ] на руки епископовъ радовецкого д-ра Володимира и дальматиньского Никодима Милаша, меморіялъ до православно-католицкого митрополичого синоду въ справѣ рускои православнои церкви на Буковинѣ.

Въ тѣмъ пропамятнѣмъ письмѣ пѣдписаній домагають ся — по мысли ухвалы, запавшои на великѣмъ вѣчи буковинскихъ Русинѣвъ въ роцѣ 1898 — зарады противъ румунізациі рускои православнои церкви а Буковинѣ. Буковинська православна дієцезія числить пѣсля спису населенія зъ 1890 року 450.773 душь, зъ которыхъ около 250.000 належить до рускои народности. Парохій є 134 часто-рускихъ, 93 часто-волоскихъ и 35 мѣшаныхъ. А таки въ консисторіи не засѣдае нѣ одинъ Русинъ! На теольогіи є волоска мова выкладовою; черезъ те чимъ-разъ менше рускои молодѣжи вѣддае ся богословскимъ наукамъ, а сего року нѣ одинъ вже Русинъ не записавъ ся на теольогію. По рускихъ парохіяхъ понастановлюваній священники, котрій зовсѣмъ не знають рускои мовы, такъ що навѣть высповѣдати своихъ парохіянъ не годнѣ. Черезъ те пр. громада Рарапче перейшла на унію, черновецкій православній Русины радше ходить до уніятскои церкви нѣжь до православнои; въ Лужанахъ лучило ся таке, що тамошній люде замовили вже у черновецкого уніятского священника службу Божу на интенцію, щобы позбути ся свого пароха, неумѣючого рускои мовы. Такій и имъ подѣбній выпадки готовій чимъ разъ частѣше повторити ся, скоро рускихъ священниковъ буде чимъ разъ менше.

Сему лихови мѣгъ бы найлѣпше зарадити подѣлъ буковиньскои дієцезіи на руску и волоску; але хочь теперѣшне вименоване радовецкого епископа можна бы уважати за першій крокъ на тій дорозѣ, все-жь таки зъ всѣляких причинъ подѣлъ такій треба уважати за рѣчь ще далеку. Для того пропамятне письмо жадае:

1) щобы подѣлено буковиньску архіепископску консисторію на двѣ рѣзнорядній секціи, руску и волоску, котрій радили бы разомъ надъ спѣльными справами, а за те окремо въ церковныхъ справахъ обохъ автохтонныхъ народовъ Буковины;

2) щобы на перемѣну разъ архіепископомъ черновецкій, а разъ епископъ радовецкій бувъ именованый зъ помежи руского духовенства.

Вѣче кѣлькохъ тисячѣвъ православныхъ Русинѣвъ, котре вѣдбуло ся въ Зеленый по недѣлокъ 1898, постановило зложити тій бажана черезъ депутацію у стѣпъ Найвысшого престолу. Заки зробить ся сей рѣшучій крокъ сподѣнають ся пѣдписаній вѣдъ звичливои мудрости православно-католицкого митрополичого синоду прихильного выслуханя ихъ просьбы.

Справа се для буковиньскихъ Русинѣвъ не тѣлько зъ церковного, але и зъ національного огляду дуже важна, отже цѣкава рѣчь, якій буде мати успѣхъ згадане пропамятне письмо. На всякій случай буковиньскій православній Русины повинній бороти ся за тою справою — usque ad finem!

Справы парляментарнѣ.

Вся сторонництва вже приготованій на се, що найпізнѣйше по чотирохъ засѣданяхъ палаты знова зачнуть ся безпарляментарнѣ часы. Замкненя парляменту в пытанє кѣлькохъ лише дньвъ. Розходить ся тѣлько о се, чи замкненє парляменту наступить сейчасъ нинѣ, чи доперва при кѣнци мѣсяця. Може бути, що парляментъ полагодить ще законъ о пѣдвышеню платнѣ державнои служвы в доперва вѣдтакъ буде розвязаный. Заповѣдають, що нинѣшне засѣданя буде дуже бурливе. Вольфъ грозить скандальными сценами въ причины голоснои аванторы въ дневникарскѣй ложи на послѣднѣмъ засѣданю палаты.

Акція стремляча до порозумѣня межи Нѣмцями и Чехами мае дуже мало выгляди на успѣхъ. Об стороны показують дуже мало охоты до уступокъ и щиров волѣ, въ вынмкомъ умѣреныхъ Нѣмцѣвъ и ліберальнои нелькои посѣлости. Чехи яко beati possidentes анѣ слухати не хотять о якихъ-небудь переговорахъ, заявляючи, що теперѣшну хвилю уважають за невѣдповѣдну. Але и Нѣмцѣ не дуже рвуть ся до угодовои акціи. Одинъ членъ нѣмецкого людового сторонництва выговорывъ ся, що нарады надъ спѣльною програмою нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ потребують що найменше три мѣсяцѣ. Въ безпарляментарнѣй періодѣ нарады будуть вести ся въ той способъ, що кождого тыждня вѣдбудесь у Вѣдни одно засѣданє мужѣвъ довѣря. Результатъ нарадъ буде оголошеный пѣзнѣйше.

Молодоческій посолъ Пацакъ оголосивъ въ своѣмъ органѣ статью, де старае ся доказати, що Чехи повинній вытревати въ дотеперѣшнѣй своѣй тактицѣ. Пацакъ выступае противъ ческои аграрнои партіи, котра своею агітациею хоче пѣдкопати позицію молодо Чехѣвъ, и доказуе, що така деструктивна робота шкодить ческѣй справѣ и утрудняе сповненя ческихъ постулятѣвъ. Тыхъ, що домагають ся абы Чехи перейшли до опозиціи, Пацакъ пытае: Противъ кого и для кого маемо робити опозицію? Чей-же не противъ того правительства, котре на своѣмъ прапорѣ выписало принципы автономіи та рѣвноуправненя и постепенно ихъ переводить. Пацакъ рѣшуче выступае противъ угодовои акціи, котру вѣнъ въ сесію пору уважае за цѣлкомъ неможливу.

Гремюмъ всѣхъ австрійскихъ друкарѣвъ выслало до міністра Кайцля депутацію зъ просьбою о знесенє дневникарского стемпля. Міністеръ принявъ депутацію дуже вѣчливо, але заявивъ, що теперь не може сповнити ихъ бажаня, анѣ навѣть заповѣсти сповненє его въ найблизшій будучности — зъ огляду на сумнѣ вѣдносины въ парляментѣ и на обовязокъ удержаня рѣвноваги въ державнѣмъ буджетѣ.

Письма зъ краю.

— —

Зъ Жидачева пишуть намъ:

Наше повѣтове мѣсточко Жидачѣвъ лежить межи водами, а щобъ до него дѣстатись, то є аже три, наглядно чотири мита, а то два мостовій а два пороновій на рѣцѣ Стрыю; зъ того повстала у нашихъ мешканцѣвъ пословиця: „Жидачѣвъ — бѣдачѣвъ, докола вода, въ серединѣ бѣда“ — и раціонально сказано, що „бѣда“, бо о нѣй досыть написавъ ся до „Дѣла“ п. Михайло Петрицкій. Коли хто хоче дѣстатись до Жидачева зъ Ходорова, мусить платити мито мостове въ Залесцяхъ на рѣцѣ Днѣстрѣ; — зъ Роздолу треба платити перевозове за пороном на Днѣстрѣ въ Березинѣ, вѣдтакъ перевозове на Стрыю у Волцневѣ, — вкінци зѣ Стрыя ѣдучи треба платити мостове на Стрыю пѣдъ самымъ Жидачевомъ [фѣра зъ фѣрманомъ 4+4 кр. тамъ и назадъ]. Мѣстъ пѣдъ самымъ носомъ Жидачева побудувавъ Хв. „польскій бецирькъ“ за грошѣ... тыхъ, котрій ще доплачують, коли до Жидачева переѣзджають черезъ свій — о, перепрашаю! — черезъ мѣстъ повѣтовои рады. Сли ѣде вѣзъ чи сани, платить ся 4 кр., а кѣлько особъ сидить, то вѣдъ кождои особы платить ся по 1 кр., а тѣлько платить ся знова при поворотѣ зъ Жидачева; кождый пѣшеходець платить такожь 2 кр. тамъ и назадъ. Не платять лишь ти людоньки, котрій ѣдуть „люциперомъ“, хочу сказати вельоципедомъ, роверомъ... Тутъ менѣ ходить о те 1-крейцарове мито, яке мабуть въ нашѣмъ „раю“ нѣгде не практикуе ся! — а вѣдтакъ, що мусить ся платити 2 кр. мостового, коли иде ся до купелѣ. То правда, що у насъ и за воду треба платити: за мінеральну воду платити, за керничну платити, за рѣчну платити, тожь выпадае льогічно и за купѣль рѣчну платити! — зъ того выходить, що въ Жидачевѣ повинненъ бути маєтокъ великій такъ зъ мыта якъ и зъ воды, а ту самій бѣдаки! Иде хто на проходъ, такожь мусить за мѣстъ дати 2 кр. — и сеся приемность мусить бути оплачена! Видко зъ того, що въ нашѣмъ „благогадеждѣмъ раю“ добро и гаразд [лишь

---

9)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

XI.

Друга вѣдомѣсть. — Мешканцямъ Скороходовъ довгій часъ не могло зайти зъ ума, якъ мѣгъ Иванъ Загуменный поставити собѣ хату зъ червоного дерева, и ихъ фантазія напружала всѣ свои силы, щобы собѣ уявити, якъ може выглядати хата зъ червоного дерева, а жаль до злющои долѣ, котра ихъ не вырвала зъ дому разомъ зъ Иваномъ Загуменнымъ, бувъ такъ великій, що навѣть друга вѣдомѣсть зъ Бразиліи, цѣлкомъ вѣдмѣнна вѣдъ першои, не могла того жалю злагодити. Именно на весни року 1897 прийшовъ другій листъ зъ Бразиліи, такожь до Петрушкова вѣдъ одного молодого, письменного и всѣмъ навѣть въ Скороходахъ знаного чоловѣка, котрый цѣлкомъ иначе малювавъ положенє нашихъ людей въ Бразиліи, анѣжь листъ попереднього.

„Люде добрій! Рѣдняки, сусѣды и всѣ знакомій! — писавъ вѣнъ мѣжь иншимъ въ тонѣ правдивои розпуки. — Вы цѣлкомъ не бануйте за Бразиліею, бо тутъ бѣда ще гѣрша, якъ у васъ. Бо закимъ мы дѣстали ся до тои проклятои Бразиліи, то на дорозѣ вымерло нашихъ дѣтей бѣльша половина, а коли мы прибули до Бразиліи, то тутъ и старыхъ вымерло на таку страшну слабѣсть, на жовту пропасницю, видимо-невидимо. А насъ, тыхъ, що лишили ся при житю, загнали въ такій лѣсы и дебры, що тутъ навѣть сонця не видно. Кождому вѣдмѣрили пайку такого лѣса, та й на: корчуй, або здыхай собѣ, якъ песъ. А мы ходимо, дивимось на той лѣсъ, та й плачемо, та й проклинаемо ту годину, що въ нѣй мы покинули свое рѣдне село. Бо то такій лѣсъ, якъ стѣна, що его анѣ сокирою врубати, анѣ пилою врѣзати, анѣ зубами згрызти... И гинемо мы тутъ, марно пропадаемо... Зъ кождого чоловѣка тѣлько що снасть, бо хлѣба мы тутъ не то що не нюхали, але и въ очи не видѣли и Богъ знае, чи коли побачимо. А годуемось мы тутъ, якъ тій свинѣ, такимъ паскудствомъ, на яке-бъ вы не хотѣли навѣть подивити ся, а насъ знова ѣдять воши и блохи (такій, що въ землѣ выводять ся и кусають, мовъ огнемъ печуть), комарѣ и инша погань, о якій вы не маєте найменшого понятя... Люде добрій! Дякуйте Богу, що вы сидите дома, тамъ де вашій дѣды сидѣли, бо ваша бѣда напротивъ нашои може уважати ся ще гаразд лекъ... А коли-бъ вамъ хто хваливъ Бразилію, то вы ему наплюйте въ очи. Навѣть листамъ тымъ, що приходять зъ Бразиліи и захвалюють тутешній порядки, не вѣрте... Бо тутъ є такій писарь, що за грошѣ, вѣдъ агентовъ навмысне баламутять нашихъ неписьменныхъ людей. Ты ему такому злодѣеви писареви кажи писати: чорно, а вѣнъ злодѣй пише: бѣло... Але я той листъ пишу власною рукою, а вы его перечитайте, та й беретъ зъ него науку, та й ще пошлѣть его до нашихъ рускихъ газетъ, най ся выдрукують. Най всѣ нашій люде знають зъ мого власноручного листу, якій тутъ гаразд въ Бразиліи...“

Ся друга вѣдомѣсть скоро прийшла до Скороходовъ, але тутъ нѣхто не хотѣвъ ій повѣрити, противно: ся друга вѣдомѣсть, замѣсть успокоити Скорохожанъ, еще ихъ бѣльше розъярила...

— Бреше, якъ песъ! — говорили одній Скорохожане. — Вѣнъ самъ баламутъ и хоче насъ баламутити, але мы не дурній ему повѣрити!

— Злодѣй, зрадникъ! — выкрикували другій. — Мы ихъ просили, якъ добрыхъ, щобъ до насъ заразъ написали, а они замѣсть писати, ставили собѣ хаты зъ червоного дерева, а теперь ще насъ на глумъ выставляють. Чортъ-бы ихъ обравъ!

— Але якъ нашъ Иванъ Загуменный зарывъ ся въ мышячу дѣру, — говорили третій, — анѣ словомъ не писне, а присягавъ ся, на чѣмъ свѣтъ стоить, що заразъ напише. Ну, и вѣръ тутъ кому на свѣтѣ!...

Старый гробарь Панько прийнявъ ту вѣдомѣсть спокѣйно. Всѣо на свѣтѣ можливе, — рѣшили они оба зъ дякомъ Ониськом, — можливо навѣть, що нашимъ людямъ въ Бразиліи добре, та що всѣ занепокоюючій вѣсти суть справдѣ фалшивій... А коли-бъ навѣть було але, — рѣшивъ дякъ Онисько, — то чи можемо мы подати яку-будь помѣчь нашимъ бѣднымъ людямъ? Отъ, най ними тамъ Господь Богъ опѣкуе ся, тай годѣ! Вирочѣмъ зъ Кретыи, зъ Греціи и зъ Туреччины приходили такъ цѣкавій вѣдомости, що о Бразиліи не було часу навѣть думати, не то говорити. Та й ще дякъ Онисько вѣдъ якогось часу мовь воды набравъ въ губу нѣчого не читавъ, анѣ навѣть словомъ не згадувавъ о Бразиліи передъ своимъ приятелемъ, и коли часомъ гробарь Панько спытав его: — Куме Онисько, а не пишуть тамъ що о бразиліѣскѣмъ краю, та о нашихъ бѣдныхъ людяхъ? — то дякъ Онисько навѣть не заикнувшись, вѣдповѣдавъ: — Нѣчого не пишуть, куме! — хочь въ газетѣ выразно стояла выдрукована довга статья о Бразиліи. — А гробарь Панько замѣчавъ на те понюхуючи табаку: — Ну, то може имъ и добре въ тѣй Бразиліи, коли газеты нѣчого не пишуть...

XII.

Третя вѣдомѣсть. Газеты чимъ разъ бѣльше писали про незавидну долю нашихъ выходцѣвъ въ Бразиліи, наводили навѣть выпадки, що декотрій люде вертають навѣть до дому. Въ Скороходахъ не знавъ нѣхто про сій газетій вѣдомости и всѣ по давному нарѣкали на свою долю и валили горы на бразиліецѣвъ за те, що до нихъ завчасу нѣчого не написали...

Ажь тутъ въ осени року 1897 розбѣйшла ся нагло вѣсть, що до Петрушкова привели чупасомъ одного бразиліѣця, котрого въ Скороходахъ всѣ добре знали. Бувъ то богачь, що продавъ цѣлый свій маєтокъ и, якъ всѣ загально угримувано, лише „зъ роскоши“ выбравъ ся до Бразиліи, та й ще жѣнку взявъ зъ собою майже силомъ, бо жѣнка хотѣла лишитись дома у замужнои дочки... А теперь той богачь вернувъ до дому чистымъ дѣдомъ, жѣнки не привезъ, бо она, якъ казавъ, умерла въ Бразиліи на жовту пропасницю.

Зъ початку въ Скороходахъ не хотѣли нати вѣры, що се правда.

— Се не може бути! — говорили одній.

— Якъ не може бути? — говорили другій. — Мы видѣли бразиліѣця на власній очи, мы зъ нимъ говорили. Чудеса оповѣдае, пѣйдѣть, послухайте...

И Скорохожане стали ходити цѣлыми процесіями до Петрушкова слухати чудесъ о Бразиліи.

А старый бразиліецъ, колишный богачь, оповѣдавъ цѣлыми днями о тѣмъ, що вѣнъ перебувъ, чого зазнавъ, що видѣвъ, аж ему въ горлѣ высыхало.

— Людонькове! — говоривъ вѣнъ, — ось, що значить Бразилія! Погляньте на мене, а вже будете знати, що то за край и яке тамъ добро. Недавно бувъ я господарь на цѣле село, а теперь дѣдъ. А такихъ дѣдовъ, якъ я, ходить тамъ въ Бразиліи по надъ моремъ цѣлыми сотками и плачуть и руки ломлять и коли бъ такъ не море, то-бъ они всѣ пѣшки вертали до дому, а якъ-бы такъ шифы за дурно хотѣли перевозити нашихъ людей, то незабаромъ було-бъ у насъ тѣлько дѣ-

не для всѣхъ], а пѣдъ правлѣнемъ автономіи „заживай Федьку, то хрѣнъ, то редьку", та щобъ хочь и те не приперчувано бацилами.. Дай то Боже разъ „śmietanie znanie i oramiętanie"...

Крикъ, галасъ, гармідеръ про знесеня дневникарского стемпля. Дай Боже, щобъ такъ и сталось, але и се не було бы злишне, коли-бъ посолъ Окуневскій промовивъ де-що про листоносівъ маломѣстечковыхъ, котрій беруть по 1 кр. вѣдъ адресата чи то за листъ чи за карту кореспонденційну, а вѣдъ часописей по ½ кр. Се рѣчно чинить поважну квоту! Отже нехай бы платню листоносівъ всюды однаково урегульовано, а листы, часописи и т. п. выдававъ почтмайстеръ возьнымъ дотычного уряду, въ котрѣмъ адресатъ працюе, бо и такъ возьный бере платню вѣдъ свого уряду, а се богато бы улекшало праци такъ почтмайстрамъ якъ и листоносамъ. Хотяй людскѣсть вымагае дати листоносови „trinkgeld", але бѣдному се чинить рубрику въ рощѣ, а можна безъ того легко обійти ся.

Ще де-що про непошановане рускихъ святъ. Правда, въ нашѣмъ Жидачевѣ введено въ житѣ святковане недѣль, а навѣть и „święta" [пѣдчасъ „sumy" склепы позамыканій майже до 2-ои годины, вѣдтакъ отворенѣ, ажь вѣдъ „nieszpor-бвъ" знова позамыканій]. Але въ рускій свята, хочь-бы то Рѣздво, Богоявленя та Великдень, наче на глумъ по склепахъ торги цѣлыми днями, наче-бъ рускій свята були менче важній... Прикро дивитись на се християньскѣй души!

Справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту для селянъ въ Галичинѣ.

(*Докѣнченѣ*).

Передовсѣмъ мушу высказати мое зачудованѣ, що Вп. авторъ згаданои статьѣ мѣжь товариствами польскими, котрій замѣсть Выдѣлу краевого мали бы перевести орґанізацію кредиту селяньского, не навѣвъ „Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych" *въ роцѣ 1875 засноваиого*, до котрого въ кѣнцемъ 1896 р. належало 157 стоварышень, бо слн-бы товарыства приватни взагалѣ мали занятій ся тою справою, то до тои роботы въ першѣй лінїи той „Związek" мусѣвъ бы бути покликаный, бо вѣнъ въ тѣй цѣли заснунавъ ся и вѣдповѣдно е зорґанізованый.

Що-до „Краевого Союза кредитового" зауважаю, що коли Выдѣлъ краевый справу орґанізаціи сплокъ Райфайзенѣвскихъ дня 22 липня 1898 рѣшивъ, Краевого Союза кредитового тогдѣ ще на свѣтѣ не було, бо вѣнъ допера въ грудни 1898 р. уконституувавъ ся а свою дѣяльнѣсть доперва зъ 1-имъ сѣчня 1899 розпочавъ; годѣ отже було Выдѣлови краевому тогдѣ брати его въ рахубу, коли вѣнъ ще не истнувавъ.

Знаючи досыть докладну орґанізацію „Кулокъ рѣльничихъ", позволю собѣ бути вѣдмѣнном гадки, якъ Вп. добродѣй „—кій—кій" и тверджу, що товариство „Кулокъ рѣльничихъ" не надае ся до переведеня орґанізаціи кредиту селяньского на ширшу скалю, якъ насъ поучае дотеперѣшный досвѣдъ, бо до теперь, крѣмъ наснованя кѣлькохъ касъ системы Райфайзена, не було въ силѣ того кредиту зорґанізувати. Крѣмъ того вѣддане орґанізаціи кредиту селяньского „Кулкамъ рѣльничимъ", якъ того домагае ся навѣть головный зарадъ тыхъ „Кулокъ" въ меморіялѣ до Выдѣлу краевого внесенѣмъ, — що дивнымъ збѣгомъ обставинъ пропонуе также Вп. добродѣй „—кій—кій" — пѣсля мого глубокого переконаня не було бы користно для насъ Русинѣвъ, бо „Кулка рѣльничій", якъ вѣдомо, не держать ся области національной, запускають свои сѣти на рускихъ селянъ и въ тѣй цѣли множество тыхъ „Кулокъ" въ рускѣй части краю засновано, на що такъ часто нарѣкаемо.

Я высоко цѣню товариство „Просвѣту", признаю ей великій заслуги около просвѣщеня нашого народу, але такъ само, якъ товариство „Кулокъ рѣльничахъ", и товариство „Просвѣта" не надае ся, пѣсля моей думки, до скорого и на ширшу скалю обдуманого переведеня орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селяньского въ нашѣмъ краю, бо тѣ обадва товарыства не посѣдають вѣдповѣдной орґанізаціи.

О „Краевѣмъ Союзѣ кредитовѣмъ", котрый въ своѣмъ часѣ може сповнити велику задачу економічну, навѣть не згадую, бо вѣнъ ставляе доперва першій — що такъ скажу дитячій кроки и вѣнъ перше мусить собѣ здобути довѣре въ краю, а головно мѣжь рускимъ народомъ, и доперва тогдѣ буде можна брати его въ рахубу. Польскій „Związek towarzystw zadatkowych i gospodarczych" потребувавъ 24 лѣтъ до такои орґанізаціи, яку теперь посѣдае, а ще ему далеко до того, щобы мѣгъ сказати, що вже зближае ся до кѣнца намѣренои цѣли. Знаючи руску вдачу, здае ся менѣ, що не далеко вѣдъ правды, наколи скажу, що и „Краевый Союзъ кредитовый" бѣльше-менше буде потребувати 24 лѣтъ часу, щобы станути тамъ, де стоить теперь польскій „Związek" и такъ довго наше селянъство на орґанізацію свого кредиту въ жаденъ способъ чекати не може и дасть Богъ не буде.

Причины, котрій спонукали Выдѣлъ краевый взяти въ свои руки переведене орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селяньского, були слѣдующій:

1) бо досвѣдъ въ иншихъ краяхъ поучивъ, що тая орґанізація въ рукахъ Выдѣлу краевого показала ся въ практицѣ найуспѣшнѣйшою и найдешевшою, а заразомъ для интересованыхъ селянъ найкористнѣйшою;

2) бо въ нашѣмъ краю заходить велика и наглача потреба того кредиту въ виду панующои у насъ лихвы грошевои, збожевои, худобячои и всякого рода вызыску, — длятого покаже ся велика потреба капіталу на фонды оборотовѣ поодинокихъ сплокъ, котрого вкладки щадничій у насъ, принайменше въ початку, не достатчать, и о тѣ фонды мусить постарати ся край и вызичити ихъ поодинокимъ сплкамъ на низкій процентъ, на теперь на 4%. Позичкѣ тѣ въ поодинокихъ случаяхъ будуть выносити бѣльшій сумы а Выдѣлъ краевый удѣляючи ихъ мусить самъ докладно переконати ся о ихъ потребѣ и певности ихъ звороту, якъ и о тѣмъ, чи удѣлена позичка буде на добру цѣль ужита. Того всего черезъ посередництво приватныхъ товариствъ, якъ то зъ природы рѣчи выпливае, доконати бы не мѣгъ, а впрочѣмъ до тои роботы поббчь „Związku" жадне иное товариство на теперь не посѣдае кваліфікаціи.

3) Орґанізація сплокъ для ощадности и позичокъ селяньскихъ, слн мае повести ся, мусить бути *одностайна*, контроля и надзоръ *строгій и правильный*, чого не можна зъ природы рѣчи сподѣвати ся, коли-бы тую акцію переводили два або начѣть бѣльше товариствъ.

4) Орґанізація централістична буде менше коштовна, нѣжь бѣльше такихъ орґанізацій, бо выдатки на одно бюро центральне будуть менший, якъ на кѣлька такихъ бюръ; такъ само накладъ книгъ и всякихъ друкбвъ выпаде дешевше, коли буде сполучати въ одныхъ рукахъ, нѣжь коли-бы тымъ займало ся кѣлька приватныхъ товариствъ.

5) Орґанізація тая, спочиваюча въ рукахъ Выдѣлу краевого, буде могла числити на бѣльшу пѣдпору и опѣку зѣ стороны властій судовыхъ, адміністраційныхъ и скарбовыхъ; сплки для ощадности и позичокъ, збстаючи пѣдъ доглядомъ Выдѣлу краевого, здобудуть собѣ скорше довѣре у суспѣльности, а се причинить ся также до ихъ розвою, а головно до того, що въ часомъ людность наша зачне въ нихъ льокувати свои ощадности, а се е пѣдставою добробыту кождого народу.

То отже були найважнѣйшій причины, що Выдѣлъ краевый тое дѣло зъ цѣлою свѣдомостію своѣи одвѣчальности въ интересѣ селянства и добра краю на себе принявъ. Запевнию при тѣмъ Вп. дописувателѣвъ „Дѣла", що Выдѣлъ краевый въ тѣй справѣ не поводивъ ся жадными побѣчными цѣлями, передовсѣмъ не мавъ на гадцѣ жадной політики, вымѣренои противъ народу рускаго, *до чого я бы нѣколи своихъ рукъ не приложивъ*; противно, въ часѣ дискусій надъ тою справою выразно пѣднесено и зазначено, що всяка політика мусить бути зъ тои роботы выключена, а щобы не дати навѣть позору до подѣбного припущеня, выключено Выдѣлы радъ повѣтовыхъ вѣдъ всякого вплыву на розвѣй тыхъ сплокъ. Рѣшено также, що повне рѣвноуправнене пѣдъ взглядомъ языковымъ мае бути переведене и що въ тѣй цѣли статуты, книги и всякі друки мають бути въ обохъ краевыхъ языкахъ выданій. Нема отже жаднои найменшои причины полохати ся и малювати чорта тамъ, де его зовсѣмъ нема, и дасть Бѣгъ не буде, а вже не е патріотично баламутити Русинѣвъ, котрій и безъ того е недовѣрчивій и апатичній. Противно, позаякъ акція мае розпочинати ся зъ долины, святымъ обовязкомъ кождого щирого Русина повинно бути — въ кождѣй рускѣй громадѣ взглядно парохіи пѣдготовити людей до заснованя сплки для ощадности и позичокъ, щобы вѣдтакъ не було за пѣзно и щобы мы собѣ не пригадали по якихъ двацять лѣтахъ приповѣдки о пѣзнѣмъ Іванѣ.

Въ тѣмъ взглядѣ наши часописи, товарыства просвѣтній, економічній и фінансовій велику и важну можуть вѣдограти ролю. До працѣ отже, браття Русины, для добра и славы нашого народа!

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Орґанъ п. Вольфа Ostdeutsche Rundschau оголосила тайный рескрипть міністра судѣвництва зъ дня 24 падолиста 1898 р. до всѣхъ надпрокураторій та прокураторій державы и всѣхъ трибуналѣвъ, высшихъ судѣвъ краевыхъ и судовыхъ трибуналѣвъ першои инстанціи. Въ рескриптѣ стоить мѣжь иншимъ: „Черезъ вилывъ легкодушнои агітаціи, котра для своего удержаня и быту потребуе борбы и длятого загрожуе мировн, пѣдбурений широкій верствы людности стоять пѣдъ собѣ не лишь роздѣлений, але прямо ворожій. Не звертати уваги на сей нездорового значѣня прояв въ публичнѣмъ житю — було бы безъ сумнѣву занедбанемъ, тяжкою провиною въ кождѣй галузи державнои адміністраціи. Длятого и на прокураторіи державы спадае конечный обовязокъ: въ добрѣмъ розумѣню своѣи задачѣ и обсягу дѣлання — всѣми силами стремѣти до того, щобы изъ своѣи стороны не занедбати нѣчо такого, що могло бы довести до злагодженя и выровнаня противностій и що они могли бы предприняти для умощеня дороги нормальнымъ спокойнымъ вѣдносинамъ. Типовый способъ борбы вказуе дорогу, на яку мають вступити орґаны прокураторій державы, щобы взяти компетентну участь въ безусловно вказанѣмъ поборюваню такихъ змагань. Сеся дорога е такъ само превенційнои [запобѣгаючои] якъ и репресійнои натуры. Въ першѣмъ напрямѣ мае прислужитись справѣ прасова поліція. Она мае выступати противъ всякихъ статей въ прасѣ, котрій мають на цѣли: въ якѣмъ-небудь видѣ вытворювати ворожій собѣ сторонництва мѣжь населеньемъ державы та можуть удержати тѣ противности и причинювати ся до ихъ розвою. Що до репресійнои дѣяльности прокураторій державы — буде обовязкомъ ихъ представителѣвъ звертати пильну увагу на всѣ даючій ся публично чути голосы о случаяхъ загроженя або заburenя спокою, особлнво о поборюваню бѣльшостій меншостями. Для бѣльшои части случаѣвъ законъ дае вѣдповѣдне репресійне средство черезъ унормоване сути факту для „злочинѣвъ публичныхъ насильствъ черезъ злосливе дѣлання въ особливо небезпечныхъ вѣдносинахъ" [§. 87 з. к.]

Наведеный рескриптъ припоручае прокураторамъ, щобы пильнували всяку політичну агітацію и уважали ей за карыгодну чинность. Коли-бъ они хотѣли поступати по мысли рескрипту, мусѣли бы кождого бесѣдника на політичныхъ зборахъ, котрого вынагороджено оплесками, переслѣдувати якъ злочинца, и то якъ злочинца §. 87-ого! Одинъ до пять лѣтъ

Наша руска народна пѣсня и ей значѣнє. — Поглядъ на розвѣй музики въ Россіи и ей вплывъ на розвѣй нашои музики народнои въ Галичинѣ. — Наша руска народна пѣсня въ композиціяхъ музичныхъ Філярета Колессы.

Пише *В. Матюкъ*.

(*Дальше*)

Въ Россіи розвѣй музики почавъ ся за часѣвъ Петра Великого. Царь той бажавъ державу свою поставити на высотѣ культуры западныхъ державъ и, спровадживши всякихъ ученыхъ, впровадивъ знаменитыхъ музикѣвъ італійскихъ до своеи держави, бо музика італійска пѣдъ той часъ була панующою въ цѣлѣмъ свѣтѣ. Композиціи Гейного, Сартого, Галюппего и иншихъ композиторѣвъ не принялись — однакъ школа, заведена тыми учеными, выдала многихъ способныхъ спѣваковъ, музикѣвъ и композиторѣвъ мѣсцевыхъ, котрій розвѣй музики рускои на передъ повели. Славній були и суть на весь свѣтъ хоры на дворѣ царскѣмъ и при всѣхъ бѣльшихъ храмахъ великихъ мѣстъ, бо весь народъ великорускій есть спѣволюбивый и богогозѣйный.

Однакъ був часъ, коли-то противъ композиціи церковныхъ, утворенихъ італійскими музиками, повстало много противниковъ и мно й почали звертатись до рѣдныхъ старинныхъ напѣвѣвъ церковныхъ. Реакція противъ італійскои музики на добре розвела ся въ Россіи за часѣвъ Катерины Великои. Почавъ ся зворотъ до древныхъ пѣсень греческого, знаменного и кіевского напѣва. Тогдѣшный музикъ славный о. Петръ Турчаниновъ переложивъ въ музику древній пѣснѣ церковній, а справу тую дальше повѣвъ его сочасникъ, славный геній и композиторъ церковнои музики Димитрій Бортнянський*), котрый своими переложеннями древныхъ церковныхъ пѣсень и своими оригінальными чудесными, релігійнымъ чувствомъ серце и душу проникаючими церковными композиціями давъ новый, епохальный напрямъ рускѣй музицѣ и ставъ ся всенародным рускимъ композиторомъ.

Благодатный вплывъ чарующихъ композицій церковнои музики Димитрія Бортнянського подѣйствувавъ немало на розвѣй музики нашои въ Галичинѣ. Незабутнои памяти епископъ Іоанъ Снѣгурскій, заложивши хоръ при катедрѣ перемыскѣй и поробивши на тую цѣль фондацію для его истнованя, принявъ за директора хору Чеха А. Нанкого. Панке бувъ дуже способнымъ музикомъ и зорґаніэувавъ першій стрѣйный хоръ въ Перемышли року 1839. Для того хору спровадивъ епископъ Снѣгурскій творы Д. Бортнянського. Творы тіи сильно заинтересували всѣхъ, а красота ихъ и спѣвъ хору катедрального въ Перемышли привабювали до катедры перемысковъ людей всѣхъ станѣвъ, котрій не могли налюбовати ся такою новостію.

Подѣбній хоры почали ся заводити по бѣльшихъ мѣстахъ Галичины — у Львовѣ въ Ставропігійскѣмъ Братствѣ, въ Чернѣвцяхъ, въ Самборѣ и т. д. Много охочон и спѣволюбивон молодежи рускои розносило тѣ пѣснѣ скрѣзь по Галичинѣ, а нинѣ повстали хоры и по селахъ, котрій живе слово божественнои музики Бортнянського заносить и пѣдъ убогу стрѣху селяньску.

Пѣдъ вплывомъ тыхъ пѣсень пробудилось и повстало много спѣвакѣвъ и талантѣвъ музичныхъ у насъ, котрій розвѣй музики рускои и пѣснѣ рускои повели на передъ. Повстали и нашій музики й композиторы, якъ о. Михаилъ Вербицкій, о. Іоанъ Лавровскій, о. П. Бажанъскій, о. Исидоръ Воробкевичъ и много иншихъ, молодшихъ, котрій въ различныхъ напрямахъ працювали на поли музичнѣмъ, много потрудили ся до духового розбудженя музики народнои и той великій проломъ прогресу нашои народнои пѣсни и музики своими творами вѣдродили и въ цѣлость сполучили.

Въ сей способъ справа народнои музики и ей вѣдродженя поступила на передъ, а ей розвѣй заинтересувавъ загалъ всѣхъ щирыхъ Русинѣвъ-патріотѣвъ, котрій розвѣй музики и пѣснѣ народнои поставили яко жизненну квестію въ духовѣмъ розвою и вѣдродженю життя народного.

Послѣдными лѣтами поставили собѣ сей стягъ многій товарыства спѣвацкій „Бояны", що позавязувались для плеканя рѣднои музики и пѣсни, а также хоры селяньскій, а навѣть и капелѣ селяньскій, котрій на славу Руси и рускои пѣсни гарно розвивають ся и славу рускои пѣсни и думы по свѣту голосять...

(*Конецъ буде.*)

---

*) Бортнянський [Малорусинъ] образувавъ ся за часѣвъ Катерины Великои въ Італіи въ музичныхъ консерваторіяхъ, бувъ сочасникомъ Мозарта.

дѣвъ, що не могли бы-сте вѣдъ нихъ обѣгнати ся...

— А чи не могли-бъ вы менѣ де-що сказати про Ивася Загуменного? — спытавъ гробарь Панько, котрый также бувъ мѣжь слухачами.

— Про Ивана Загуменного? Чому нѣ? Скажу всьо, що знаю, — вѣдповѣвъ старый бразилієць. — Иванъ Загуменный зѣ всѣхъ людей любовь найбѣднѣйшій и найнещасливѣйшій. Ось, що я вамъ скажу... Мы зъ нимъ ѣхали на одной шифѣ, на дорозѣ ему померли дѣти, а въ Бразиліи и жѣнка умерла на жовту пропасницю, такъ само, якъ моя, най въ Богомъ спочивае, аминѣ! Квартировали-сьмо въ одныхъ бараках, я всьо видѣвъ, въ моихъ очахъ умерла Иванова Марина, а вѣнъ хирличкомъ то-то вже ляментувавъ, то-то вже товкъ о стѣну головою, най Господь боронить. А що вже потѣмъ стало ся зъ Иваномъ Загуменнымъ, то я вже не знаю, бо я пѣшовъ на кольонію, а вѣнъ десь щезъ менѣ зъ очей. Здаесь, що вѣнъ найминъ ся до кавы, а въ такѣмъ разѣ ледво чи вѣнъ жие ще на свѣтѣ, бо або згинувъ вѣдъ спеки, або втѣкъ и згинувъ де въ лѣсахъ, або не удалось втѣчи и дѣставъ кулею въ лобъ...

Старый бразилієць оповѣдавъ дальше „чудеса", але гробарь Панько вже его не слухавъ. Ся вѣсть про братанича Ивана ударила его мовь громомъ. Вѣнъ перепхавъ ся крѣзь товпу слухачѣвъ и пустивъ ся до дому, до своеи хатины слабымъ, неспевнымъ крокомъ. Тутъ вѣнъ кинувъ ся на свою постелю и заливъ ся сльозами. . . . . .

(*Дальше буде.*)

винницѣ мае дбстати кождый, кого потягнуть до одвѣчальности за таке „злосливе дѣлане“ та ще й „въ особливо небезпечныхъ вѣдносинахъ“...

На вчерашнѣмъ засѣданю французскои палаты послѣвъ міністеръ судѣництва Лѣбретъ предложивъ проектъ закона, вѣддаючого ревізійнѣ справы спѣльнымъ нарадамъ сполученыхъ палатъ найвысшого трибуналу, и просивъ о передане предложеня истнуючій вже комісіи для подѣбныхъ справъ. Въ мотивахъ до предложеня міністеръ заявивъ, що такій законъ є потрѣбный для успокоеня краю. Президентъ міністрѣвъ Дінѣ заявивъ, що передасть комісіи всѣ акты потрѣбнѣй до выясненя причинъ, чому правительство выступило въ подѣбнымъ предложенемъ. Коли-бъ комісія зажадала оголошеня тыхъ актѣвъ, правительство не буде сему противитись. Міністеръ судѣництва заявивъ, що результатъ дисциплінарного слѣдства, зарядженого въ наслѣдокъ ревеляцій Борепера, въ нѣчѣмъ не нарушуе поваги анѣ чести судьѣвъ касаційного трибуналу. Палата ухвалила передати правительственно предложене ревізійнѣй комісіи.

Наукове Товариство имени Шевченка и его дѣяльнѣсть 1898 р.

[Реферат головы Товариства М. Грушевского.]

Остатнѣй двадцять пятый рѣкъ жита Товариства пройшовъ повный многозначныхъ подѣй и гѣдно закѣнчивъ першу чверть вѣка його жита, що минула ся зъ кѣнцемъ сього року (2 бо грудня 1873 р. затверджено статуты Товариства).

Святкувати свого ювілея Товариство не схотѣло, призначивши на сесію сьвяткованя столѣтнього ювілея новои украиньско руснои літературы й національного вѣдродженя, на мѣсяць надолисть, коли минуло 60 рѣкъ зъ дня смерти первоначальника новои нашои літературы Ивана Котляревского. Се національне свято, вѣдсвятковане нашимъ Товариствомъ при участи инших украиньско рускихъ галицкихъ товариствъ, було замѣною спеціального свята нашого Товариства, котрому инѣшній обставины надали таке выначне мѣсто въ культурнѣмъ розвою нашого народа. Воно було описано въ органахъ Товариства и я тутъ пѣднесу тѣлькы два моменты въ нього, що мають велике моральне значѣне для дальшои дѣяльности нашого Товариства. Одинъ — се загальне, сильне спѣвчутє, яке выкликало спорядженє Товариствомъ свято въ усѣхъ краяхъ нашои вѣтчины, безъ рѣжницѣ верствъ и партійного групованя украиньско-руснои интеліґенціи, жива симпатія, въ котрою стрѣчено ініціативу нашого Товариства, могутный здвигъ суспѣльности въ цѣлои австрійскои Руси на нашій свята, одно душный вѣдкликъ зъ усѣхъ краѣвъ заludненыхъ Украинцями Русинами, загально одушевленя, яке переймало участниковъ сихъ „великихъ роковинъ“, бѣльшій и менший льокальній святкованя, котрій пѣшли за тымъ по рѣжныхъ краяхъ и мѣсцевостяхъ нашои вѣтчины — се все лишить ся на завсѣгды памятнымъ. Другій втѣшный моментъ — той вѣдгомѣнъ спѣвчутя, що выкликало се наше культурне свято у рѣжныхъ словяньскихъ народѣвъ. Вкѣнци — свято полишило по собѣ конкретну и дуже важну памятку, въ заниханій уже Украиньско-рускій выдавничѣй спѣлцѣ, до котрои ініціативу дали члены нашого Товариства, а плинъ ей прийняли зѣбраній пѣдчасъ свята галицкій письменники й поручили особливій увазѣ участникамъ свята; надѣемось, що ся нова институція зробить важній прислуги нашому культурному розвою и буде своею дѣяльностю доповнята, а де въ чѣмъ улекшувати роботу нашого Товариства. На памятку нашого свята выдало Товариство передруки Енеиды зъ першого выдани 1798 р., буква въ буквy.

Друга памятка подѣя — се великодушна жертва одного зъ нашихъ закордонныхъ земляковъ, що установляе въ Товариствѣ чималый фондъ для запомога землякамъ, котрій вѣддають ся науковымъ студіямъ и присвячують собѣ университетскій дѣяльности. Мы пѣднесли вже, и то неразъ, пекучу потребу такихъ стіпендій и запомогъ для нашои суспѣльности, вѣдтиненои вѣдъ высокихъ школъ, позбавленои всякихъ институцій, що давали-бъ можливѣсть людямъ; не розщибаючись за насущнымъ, вѣддаватись науковій працы. Можна тѣлькы пожадати, щобъ сей фондъ, вложеный въ каменицю, якъ найскорше и якъ найбѣльше мѣгъ давати коштовъ на сю благородну цѣль и щобъ спасенный прикладъ нашого земляка найшовъ якъ найбѣльше охочихъ йти за нимъ. Ся жъ жертва дала нагоду нашому Товариству урядитись бѣльше вѣдповѣдно, бѣльше выгѣдно, не рахуючи ся зъ перспективами переносинъ зъ помешкання до помешкання, та постягати до купы розкиданій до теперь въ рѣжныхъ частинахъ мѣста рѣжній галузи свого дѣловодства, що тежъ, певно, добре вилине на его дальшій розвій. На решть не можу замовчати того морального значѣня, яке мае для насъ ся жертва закордонного земляка: вона показуе ще разъ, о скѣльки дѣяльнѣсть нашого Товариства цѣнить ся на закордоннѣй Украинѣ, не вважаючи, що тамъ нашій выдани переважно заборонені и не можуть мати широкого росповсюдненя; не вважаючи на те, важне значѣне дѣяльности нашого Товариства вѣдчуваетъ ся и тамъ, и вѣдчуваетъ ся дуже живо, якъ то кѣльна разъ могли мы переконатись ся сього року очевидячки. Се многозначне значѣне нашого Товариства, що далеко пѣдѣймаетъ ся надъ льокальнымъ потребами та становитъ той духовный центръ, що вже въ одно всѣ частины нашои розкавалкованои вѣтчины, передѣленои природными політичными границями, перегороженои всякими перегородами, — повинно завсѣды бути на очахъ нашихъ членѣвъ и одушевляти участниковъ его роботы.

Важнымъ фактомъ въ житю Товариства була довершена сього року його реформа, що входить въ жите зъ симъ рокомъ чи зъ сими загальными зборами. Ся головною прикметою було — глубше переведене наукового характеру нашого Товариства черезъ цѣлу його організацію, и по тѣй довгѣй исторіи, яку мае ся реформа, переведене ей въ жите свѣдчать про глубоку свѣдомѣсть членѣвъ на ново и взагалѣ культурного значѣня Товариства.

Наукова дѣяльнѣсть Товариства въ сѣмъ роцѣ зробила великій крокъ на передъ. Окрѣмъ тыхъ серій выдань, що увѣйшли вже въ житя въ попереднихъ рокахъ [число ихъ дѣйшло вже попереднього року показаной цифры 11 томѣвъ правильныхъ науковыхъ выдавництвъ], сього року уведено въ житя цѣлый рядъ новыхъ, такъ що система выдань Товариства осягнула далеко бѣльшу повноту и спеціялізацію, а норма рѣчныхъ науковыхъ публикацій пѣдняла ся до 15.

Важнымъ фактомъ нарештѣ була поява новои літературнои часописи — „Літературно-наукового Вістника“; його з снувало Товариство на мѣсце давнѣйшои часописи „Зоря“, на ширшѣй основѣ и въ бѣльшѣй величности; часопись ся значно вилынула на розвій літературныхъ и взагалѣ культурныхъ интересѣвъ у нашои суспѣльности, и не вважаючи на дуже низьку передплатну цѣну, могла сього року покрыти кошты (правда — тежъ зведенi ad minimum) свого выдавництва — фактъ дуже рѣдкій, чи властиво одинокій въ исторіи нашихъ літературныхъ часописей.

Кругъ науковыхъ зносинъ Товариства розширивъ ся далѣ; новій робѣтники прилучили ся до давнѣйшихъ співробѣтниковъ його выдавництвъ; Товариство мало спроможность пѣддержувати молодѣ надѣйній для науковои роботы силы невеликими стіпендійками и запомогами; чимало зроблено для збогачення и выгѣднѣйшого умѣщення бібліотеки, и т. и.

Все се тѣ свѣтлій стороны въ житю нашого Товариства, що, повторяю, наповнили богатымъ и многозначнымъ змѣстомъ сей рѣкъ житя Товариства; але се житя мало й инше далѣ денкій сумній стороны и обставины. Я маю нагоду порушувати ихъ въ попереднихъ моихъ запискахъ, и длятого ту въ тѣлькы коротенько про нихъ згадаю.

Розвій науковои дѣяльности Товариства и ей організація выдвигнули интензивнѣйшою працею и посвященемъ немногихъ одиниць, котрій и далѣ становлять той властивый осередокъ, коло котрого гуртуютъ ся численній співробѣтники Товариства; ся залежность вѣдъ здоровля, силъ, обставинъ кѣлькохъ о диниць позбавляе працю Товариства певности, не дае ѣй забезпеки трѣвкости и постѣйности, якои мусимо для неи бажати зъ огляду на велику культурну потребу нашого народа. Незвычайно швидкій и успѣшный розвій Товариства протягомъ останнихъ чотирохъ рокѣвъ був обраховеный на полѣпшене обставинъ, на вѣддержку Товариству вѣдъ суспѣльности, вѣдъ публичныхъ институцій, котрыхъ мусить бути дорогій культурный розвій укра иньско-руского народа. Провѣдники Товариства робили пѣдъ старою девізою: „не вважаючи на давнѣйше, ити все на передъ“, числячи на лѣпше въ будучности. Але по кѣлькохъ рокахъ сеи роботы Товариство и теперь застаетъ ся тѣлькы при надѣяхъ, д ся обертае або даровою або дуже низько оплаченою працею; не можучи ей вѣдповѣдно вынагороджувати, що меньше може воно дати спроможность своимъ робѣтникамъ вѣддати ся праци коло Товариства. Завдяки тому, що галицкій Русины не мають приступу до академічнои карѣры, тѣ молодій надѣйній силы, якій скупляе й выховуе Товариство, мусять тодѣ, коли бъ власне потребувати дальше вѣддавати ся интензивнѣй науковѣй роботѣ, розлазити ся по провінціональнымъ закуткамъ, де вдѣбности ихъ марнуютъ ся й упадаютъ. Товариство, якъ бы не найшло на далѣ бѣльшь интензивнои пѣддержки, стоить передъ перспективою роботы Данаидъ.

Сього року Товариство дѣстало зъ публичныхъ фондѣвъ 5½ тысячъ запомогъ, о 1.000 бѣльше въ порѣвнаню зъ попереднымъ, бо краевый сеймъ пѣднявъ запомогу Товариству зъ 1000 до 1500 зр. и запомогу археографічнѣй комісіи тежъ зъ 1000 до 1500 зр. Міністерство заповѣло побѣльшене запомоги тѣлькы на 1899 рѣкъ и то тѣлькы въ сумѣ 1000 зр., и ся запомога й далѣ не вставлена въ буджетъ. [Сама собою встае передъ очима паралеля буджетѣвъ анальогічныхъ науковыхъ институцій двохъ сусѣдныхъ словяньскихъ народѣвъ: краковска академія мае зъ публичныхъ фондѣвъ рѣчно 50.000 [зъ державного скарбу 20.000, зъ краевого 30.000], пражска 40.000 [зъ державного и краевого скарбу по 20.000]. Бѣльшу частину, якихъ ⅔, своихъ выдатковъ на науковій выдавництва Товариство мусѣло покрывати зъ инших жерелъ. Але вже два остатнѣ роки рѣчныхъ доходѣвъ не все ставало на те, и приходило ся порушати дещо й останки попередныхъ рокѣвъ. Такимъ чиномъ доходы Товариства вышрубовано до останнього, и не тѣлькы на дальше значнѣйше розширене выдань и взагалѣ выдатковъ на науковій потребы Товариства нема надѣѣ, але й утержати ся на теперѣшнѣмъ рѣвни буде тяжко безъ дальшого зросту доходѣвъ Товариства.

Розумѣеть ся, все, що мае житеву силу, не може загинути, и мы можемо вѣрити въ те, що житеві силы нашого Товариства поборють всѣ трудні обставины, але и я уважавъ потрѣбнымъ пѣднести всѣ тѣ прикрѣ стороны въ становищи нашого Товариства, щобъ звернути на нихъ увагу нашои суспѣльности, особливо всѣхъ интересованыхъ розвоемъ нашои культурнои роботы. Caveant!

НОВИНКИ.

— Господарка въ Галицкѣй Касѣ щадничѣй. И ось показуе ся, що въ тѣй касѣ не зовсѣмъ усе въ порядку, а масове выниманє вкладокъ, котре й до нинѣ не улягло ся, таки не есть наслѣдкомъ жидѣвскои агітації, якъ се старали ся вмовляти въ свѣтъ польскій дневники. Намѣстникъ гр. Пінінъ-скій зарядивъ строге шконтро касы щадничои [поручивши се радникови Германови, послови Скалковскому и директорови Згурскому] и показали ся всякій „nieprawidłowości“, межь иншимъ те, що нафтарь Щепановскій, Вольскій и Одживольскій „занадто користали зъ кредату касы“... По выкрытю „неправильностій“ намѣстникъ для санації институції поднктувавъ рядъ условій, а выдѣлъ касы, збѣйшовши ся вчера надъ вечеромъ, всѣ условя приняв.

Въ выданѣмъ комунікатѣ сказано: *Значні страты* для касы ощадности є правдѣ *немінучі*, однакъ они мають цѣлковите покрыте въ майнѣ касы, т. є. въ резервахъ, отже вкладки остануть ся цѣлкомъ ненарушені, безъ усякои страты або різика. Директоръ Зіма, чуючи ся „утомленымъ“, уступае, беручи поки-що „урльопъ“, а функціи его переймае провізорично заступникъ начального директора д-ръ Романовскій. Для остаточного упорядкованя интересѣвъ касы буде вести власть правительственна и автономічна сталый и строгій надзѣръ. Ново именованый правительственный комісаръ радникъ Германъ, зъ придѣлеными собѣ мужами довѣря Скалковскимъ и Згурскимъ буде поки-що стало урядувати въ льокали касы. Технічну управу касового вѣддѣлу обіймае начальникъ ліквідатуры банку краевого Стахевичъ, а гіпотечный вѣддѣлъ вести буде и дальше дотеперѣшный директоръ Смолька.

До сего комунікату треба ще додати: Необмеженый „урльопъ“ дѣставъ також начальный бухгальтеръ касы Вендриховскій. Кромѣ того перенесено змѣну въ синдикатѣ касы; цѣкава рѣчь, що адв. д-ръ Малаковскій, ставши президентомъ мѣста, не зрезигнувавъ зъ посады синдика, ажъ теперь, по тревозѣ, се учинивъ. Его мѣсце займе адвокатъ д-ръ Павло Домбровскій. Знаючи справу говорять, що вже страчена половина фонду резервового — по надъ пѣвтора міліона зр. На вчерашнѣмъ засѣданю выдѣлу касы, котре вѣдбуло ся пѣдъ проводомъ президса д-ра Антонія Малецкого, директоръ Зіма вже не бувъ...

Цѣла сеся справа грубо компромітуе польску господарку фінансову. По торѣчныхъ исторіяхъ въ краковскій касѣ мѣскій и въ краковскомъ Товариствѣ обезпечень — теперь нова исторія въ галицкій касѣ щадничій — въ институціи, о котрій нѣхто бувъ бы щось такого и не подумавъ. Щастя, що настала тревога и запобѣгла можливому дальшому лиху. А такъ — треба вѣрити комунікатови — вкладки щадничі, хвала Богу не потерпѣли.

— Руски катихитуры въ Новѣмъ Санчи и въ Ялѣ. Мы доносили недавно, що міністерство просвѣты позволило на установленя заступника учителя (суплента) гр.-кат. релігіи въ ц. к. гімназіи въ Новѣмъ Санчи. Довѣдуемо ся, що такъ такъ само и въ гімназіи въ Ялѣ мае бути настановленый суплентъ для науки руской релігіи. Однакъ якъ одно такъ и друге станесь имовѣрно илюзорычне. Число годинъ для науки руской релігіи установлено для обохъ тыхъ гімназій по 8 на тыждень. Разомъ зъ ремунерацівю за читане екзортъ заступникъ руского катихита не побиравъ бы имовѣрно бѣльше, якъ 500 зр. рѣчно, а зъ такого доходу навѣть безженный священникъ не годенъ бы выжити. Коли-бы бодай мѣгъ дѣстати ще кѣлька годинъ науки иншихъ предметѣвъ въ гімназіи, такъ щобы побиравъ повну платню суплента, то скорѣйше найшовъ бы ся якій кандидатъ на сю скромну посаду. Але н. пр. въ гімназіи въ Санчи, якъ довѣдуемо ся, е се поки-що неможливе. Тымъ то и ледви чи найде ся якій священникъ, котрый бы вѣдважився старатись о таку... голодовку.

— Товариство для розвою руснои штуки переносить свѣй льокаль зъ днемъ 1 н. ст. лютого с. р. до каменицѣ Наукового Товариства им. Шевченка, при улицѣ Чарнецкого ч. 26, де рѣвночасно вѣдкрывае робѣтню малярску для своихъ членѣвъ. Пѣдъ тою адресою просимо Р. Т. Публіку присылати всѣ письма. Годины урядовій збстають тѣ самѣ, т. є. рано вѣдъ год. 11—12, а пополудни вѣдъ 4—6, окрѣмъ недѣль и рускихъ святъ. — *Дирекція*“.

— Выдѣлъ наукового товариства имени Шевченка пригадуе, що загальній зборы Товариства вѣдбудуть ся въ четверь 2-ого н. ст. лютого с. р. въ льокали „Руснои Бесѣды“ [Ринокъ ч. 10] о 10 годинѣ рано.

— На фондъ народный [наглядно вкладки членьскій для „Народнои Рады] зложили Р. Т.: о. Атанасій Котасъ зъ Телешницѣ 1 зр., о. Богачевскій Теодоръ зъ Лецѣвки 1 зр., п. Михайло Копровскій зъ Львова 2 зр. о. Симеонъ Колодѣй зъ Волѣ Миговои 1 зр., Иванъ Герасимовичъ зъ Дрогобича 1 зр., И. Мишкевичъ зъ Кракова 2 зр., о. Л. Сѣчиньскій зъ Мшаны 3 зр., о. А. Пѣдлящецкій зъ Сковятина 1 зр., Л. Сальо зъ Коломыѣ 1 зр., о. Зах. Пѣдляшецкій зъ Монастирскъ 2 зр., о. Бобикевичъ Теофіль зъ Львова 1 зр., о. Іосифъ Шуховскій зъ Братковецъ 2 зр., о. Омелянъ Дудровичъ зъ Таврова 2 зр., о. Мих. Ваврикъ зъ Черницѣ 1 зр., Александеръ Борковскій емер. директоръ зъ Львова 1 зр., о. Александеръ Савоцкій деканъ въ Мацошина 1 зр., д-ръ Пѣдлускій въ Болехова 1 зр., о. Мих. Жарскій зъ Стрыятына 1 зр., о. Тома Мелешкевичъ 1 зр., о. Николай Кумановскій зъ Нѣмшина 1 зр.

Впрооса. митрополитъ Куиловскій гостивъ вчера у Львовѣ и бувъ у намѣстника, а вѣдтакъ выѣхавъ до Станиславова. — При сѣй нагодѣ замѣтимо, що о именованю нового митрополита все ще пишуть дневники, але вже майже нѣчого нового не приносить, длятого мы дальшихъ голосовъ прасы вже не нотуемо. Згадаемо лишь хиба, що мадярскій дневники наязуючи до факту, що нашъ митрополитъ 1848 ого року бравъ пѣдъ командою Бема участь въ повстаню мадярскѣмъ, въ статейкахъ п. заг. „Гонведъ зъ 1848 року архіепископомъ“ подають рѣзній даты до житеписи нашого митрополита. Н. пр. пишуть, що вѣнъ бравъ участь аж въ дванадцять битвахъ и авансувавъ на оберлейтнанта, що бувъ три разы раненый, що по утечи до Туреччины бувъ in contumaciam засужденый на смерть [?] — и т. д. Що правда, а що выгадка, не знати, бо досѣ нема докладнои житеписи Впр. Куиловского, а е тѣлькы урывочній вѣсти въ часовъ его вонцтва.

— Товариство „Рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ“ устроюе дня 23 н. ст. лютого въ комнатахъ Касина мѣщаньского *вечерокъ зъ танцями*. Комітетъ докладае всякихъ стараня, щобы сей одинокій вечерокъ выпавъ свѣтло, и упрашае доохрестну руску интеліґенцію о численну участь. Чистый доходъ призначеный на основане дѣвочого институту въ Станиславовѣ. — *Комітетъ*.

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. Вп. Членѣвъ нашого Товариства, котрій мешкають въ мѣсцевостяхъ, де суть нашій склады, просимо симъ, щобы заволили вѣдобрати собѣ въ тыхъ складахъ Сп звоздане и білянсъ за рѣкъ адмін. 1897/98. — *Дирекція*.

— Въ суботу [дня 4 н. ст. лютого] вѣдбудуть ся въ комнатахъ львѣвскои „Руснои Бесѣды“ *вечеринокъ*. Початокъ о 9 годинѣ вечеромъ. Вступъ вѣдъ особы 50 кр. Строй візитовый. — *Комітетъ*.

— Зъ Перемышля: Заходомъ товариства „Рускихъ Женщинъ“ въ Перемышли вѣдбуде ся дня 18 н. ст. лютого великій ранть въ салѣхъ магістрату на дохѣдъ школьнои молодежи. Програму подасть ся пѣзнѣйше.

— Зъ Городенки пишуть намъ: Въ Городенцѣ дня 22 и 29 н. ст. сѣчня вѣдбуло ся аматорске представленя 3 актовои штуки Романа Сурмача „Правда все горою“, образу зъ житя народного зъ співами и танцями. Аматоры, селяне и мѣщане, члены мѣсцевои читальни, люде письменній и интеліґентній, выказали ся изъ своихъ рѣль вповнѣ удачно, майже артистично. Заслуга въ тѣмъ п. И. Кришталъского, мѣсцевого дирігента хору церковного, котрый много положивъ праць и труду въ выученю та режіщерованю сеи штуки, якъ и въ пѣдготованю хорѣвъ. Тая штука дуже надаесь до нашихъ народныхъ сценъ — бо помимо тое, що она мало потребуе змѣнъ декорацій, може причинити ся до ублагороднея и уморальнена нашого народу. [Штуку ту выдавъ друкомъ о. Н. Джулинскій, а коштуе она 20 кр.] — На обохъ представленяхъ простору салю „на Курцербцѣ“ [котру охотно вѣдступивъ бурмістръ мѣста п. А. Арцишевскій] заповняли по береги мѣсцевій якъ и дохрестній селяне и мѣщане, громка мѣсцевои интеліґенціи та шесть сусѣдныхъ священиковъ зъ родинами. — Чистого доходу зъ обохъ представленъ [по вѣдтрученю выдатковъ] було 55 зр. Зъ того призначено: 30 зр. на убогу школьну мѣсцеву молодѣжь, а 25 зр. на дѣмъ сс. Служебницъ въ Городенцѣ.

— Нездатного фальшовника грошей увязнено вчера у Львовѣ. Е нимъ пекарь Михайло Сабатъ, отець дванохъ дѣтей. Неборачско хотѣвъ легкимъ коштомъ дѣйти майна и уряднѣ собѣ форму аб шкоры въ дотычными вѣдтисками д-ра пѣдроблювана 20-гелерѣвокъ. Уявне о его, якимъ ще мѣгъ выкористати себѣ помыслъ.

— Папа Левъ XIII — якъ доносить ватыканьскій часопись — намѣрня оголосити 1900 рѣкъ рокомъ ювілейнымъ. Сей ювілейный рѣкъ мавъ бы тревати вѣдъ Рѣздва 1899 до Рѣздва 1900 року. За першій рѣкъ ювілейный оголосивъ бувъ папа Вонифатій VIII рѣкъ 1300 Въ нашихъ часахъ папа Пій IX. выначивъ бувъ 1875 рѣкъ на цѣлу кулю земску и присвятивъ его сердцю Ісуса. Въ Ватиканѣ сподѣваютъ ся, що новый ювілейный рѣкъ 1900 спровадить тысячѣ вѣрныхъ до гробѣвъ св. Апостолѣвъ.

— Ягайлоньскій университетъ въ Краковѣ буде обходити на другій рѣкъ 500 лѣтій роковины свого основаня. Дня 29 с. м. вѣдбуло ся вѣче академиковъ, на котрѣмъ ухвалено выдати памяткову книгу змѣсту наукового и бельтристичного на споминъ 500-лѣтнього ювілея основаня университету.

— Зъ Калуша пишуть: Недавно покусавъ скаженый песъ въ Калуши лошакъ у кольоніста Себастіяна. Вѣнъ жалувавъ убити покусане лоша и задержавъ его, не сподѣючись нещастя. Опогды лошакъ дѣставъ нападу скаженины и укусивъ Себастіяна въ руку. Тогдѣ доперва вбито лошака, а ветеринарь сконстатувавъ скаженину. Себастіяна выслано до заведеня д-ра Бунціа въ Краковѣ.

— Въ Краковѣ вѣдбули ся въ днях 26 и 27 с. м. перший загальні зборы делеґатовъ „Краковского товариства обезпечень“. [На внесень гр. Ант. Водзицкого ухвалено кошты подорожи для делеґатовъ и членѣвъ рады над-

зираючои, а то по 10 кр. денно и 10 кр. вѣдъ кільометра дороги.] При выборахъ 14 членовъ до надзираючои радм и презеса та его заступника, выбрано [на 71 голосуючихъ]: презесомъ властителя добръ коло Кракова Іос. Менцаньского, а заступникомъ презеса посла Володимира Гнѣвоша [оба вже займали тѣ уряды], а до надзираючои рады увійшли: Людв. Балицкій, Григ. Богдановичъ, Ив. Брачъ, Тад. Ценьскій, Іос. Добекъ, Маріянъ Дидиньскій, гр. Клим. Дѣдушицкій, Мих. Гараніхъ, д-ръ Володисл. Кранськскій, Едв. Мариновскій, Здисл. Обертиньскій, д-ръ Фр. Пашковскій, гр. Андрѣй Потоцкій и гр. Ант. Водзицкій. — Дводневнй зѣзоры делегатовъ, т. е. вынагороды за діеты и кільометрове, коштували 6.450 зр.

— Звѣрска мати. Станиславовска поліція шукае якоись Анны Ковальскои вдовы по столярѣ, котра въ дорозѣ зъ Делятина до Станиславова задушила кількадневну свою дитину и закопала въ навозѣ на поли, а зновъ трилѣтну дочку утопила въ Прутѣ. Хотѣла ще убити и 16-лѣтну дочку, але тая просьбами и самобороною вырвала ся зъ рукъ матери и утѣкла до Станиславова, де и повѣдомила поліцію о убійствахъ сповненыхъ матерію.

— Смерть по пяному. Въ суботу за Жовковскою рогачкою у Львовѣ ѣхавъ гостинцемъ до Збоіскъ господарь Іосифъ Насадникъ, везучи зъ мѣста навозъ. На дорозѣ хотѣвъ присѣсти ся якійсь пяный господарь зъ Малехова и почавъ вдрапуватнось на возъ, та при тѣмъ упавъ неборачиско пѣдъ возъ такъ нещасливо, що колесо перейшло ему по головѣ и вбивъ за кількакацять хвиль закѣнчивъ житя. Трупа завезла ниша переважаюча фѣра до Малехова.

— Дрѣбнй вѣсти. Въ 22 числѣ сарасвскои часописи Bosnische Post зъ 27 сѣчня 1899 читаемо: „Заручины: Панна Міцці [Марійка] Манойловичь, красна, друга дочка п. Манойловича, президента сенату головного суду, заручила ся зъ приватнымъ доцентомъ загребского университету и судовы зъ адъюнктомъ при высшѣмъ судѣ п. д-ромъ Михайломъ Зобковомъ". [Манойловичь и его родина Сербы. Вѣнчане вѣдбудесь имовѣрно въ першѣй половинѣ лютого въ сербскѣй церкви въ Сараевѣ.]

Наука, штука и література.

— Накладомъ ювілейного комітету Франкового вышли сими днями зъ літографіи А. Андрейчина композиціи до поезій Ивана Франка п. заг. „1874—1898. Ювилейне видане. Зівялі листки". Композиціи обнимають 30 сторінъ кварта и коштують 1 зр. 20 кр. Композиціи пѣдложенй до отсихъ поезій: 1) „Ой ти дівчино з горіха зерна", хоръ, С. Воробкевича. 2) Не забудь юних днів", сольо, М. Лисенка. 3) „Місяцю князю", сольо, М. Лисенка. 4) „Розвійте ся з вітром листочки зівялі", сольо, М. Лисенка. 5) Безмежнее поле в сніжному завою", баритонове сольо, М. Лисенка. 6) „Вічний революціонер", хоръ зъ орхестрою, О. Людкевича.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Комісарями повѣтовыми именованй концепісты намѣстництва: Кар. Мглей, Теод. Торосевичь, Альѣредь Ленчиньскій, Едм. Станиславскій и Болесл. Несвятовскій, — а практиканты намѣстництва Іос. Збышевскій, Людв. Каспари, Тад. Макаревичь и Витоздъ Бартманьскій именованй концепістами намѣстництва.

— Перенесеня. Перенесенй комісаре повѣтовй: Ант. Завадскій зъ Богородчанъ до Львова, Евг. Свобода зъ Бережанъ до Тернополя, Іос. Лянге изъ Сянока до Бережанъ, Стан. Тебінка зѣ Львова до Сянока, Ив. Маевскій зъ Хиланова до Тарнова, Ром. Прокоповичь зѣ Львова до Перемышля, Кар. Мглей зъ Гусятина до Городенки; — дальше концепісты: Мечисл. Калиневичь зъ Перемышля до Мостискъ Мечисл. Табо зъ Яворова до Жидачева, Жигм. Рудницкій зъ Жидачева до Жовквы, Ив. Лепковского зъ Калуша до Самбора, Вінк. Пшибыславскій зъ Мыслениць до Золочева, Мих. Завадскій зъ Добромиля до Чорткова, Викт. Маковецкій зъ Городенки до Гусятина, Іос. Ольшевскій зъ Вадовиць до Мыслениць, Тад. Гавроньскій зъ Надвѣрнои до Богородчанъ, Ром. Комаръ зѣ Львова до Яворова, Казим. Спальке зъ Билои до Мельца, Вінк. Вичковскій зъ Жовквы до Перемышля и Викт. Рідль зъ Мельца до Хшанова; — вѣдпущи практиканты концептовй намѣстництва: Стан. Потоцкій изъ Стрижова до Камѣнки, Стан. Чищанъ зѣ Львова до Тарнова, д-ръ Казим. Федоровичь зѣ Львова до Билои, Стан. Токаръ зъ Тарнова до Ропчиць, Игн. Кукавскій зѣ Львова до Скалата, Маріянъ Камѣньскій зѣ Львова до Надвѣрнои, Викт. Геєръ зѣ Львова до Калуша, Стан. Бѣлиньскій зѣ Львова до Стрижова, Ерон. Левицкій зѣ Львова до Добромиля и Іос. Ковнацкій зѣ Львова до Мельца.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 31 сѣчня. Вчера пополудни вѣдбула ся пѣдъ проводомъ президента міністрѣвъ довша кабінетова нарада, въ котрѣй взяли участь всѣ міністры.

Градецъ 31 сѣчня. Въ наслѣдокъ донесень панславістичнои часопи Le Pensée Slave потягнено до судово карнои одвѣчальности комітетъ зъ 15 особъ, ко рый займавъ ся уряженымъ бенькету пѣдчасъ послѣднихъ протестаційныхъ заворѣвъ въ Трієстѣ. Одного зъ членовъ комітету увязнено.

Целовець 31 сѣчня. Одну апеляційну розправу мѣжь словѣньскими сторонами переведено вчера по нѣмецка и списано нѣмецкій протоколъ. Правный заступникъ одной стороны внѣсъ протестъ и не пѣдписавъ протоколу.

Инсбрукъ 31 сѣчня. Дневники доносять, що вчера зголосило ся шѣсть особъ зъ заявою, що переходять на протестантизмъ. Се два купцѣ и четыри студенты.

Прага 31 сѣчня. На памятникъ Гуса збѣрано доси 100.000 зр., а потрѣбно ще разъ тѣлько. Положенѣ угольного камня пѣдъ памятникъ вѣдбуде ся вже на другій рѣкъ.

Будапештъ 31 сѣчня. Операт опозиціи о куріяльномъ судовництвѣ въ выборчихъ справахъ и о ревізіи регуляміну палаты буде врученый правительству въ четверъ. Правительство мае вѣдповѣсти въ суботу.

Берлинъ 31 сѣчня. Local-Anzeiger доносить зъ Ессенъ, що зъ вѣдтамъ зновъ выгнано 230 польскихъ роботниковъ.

Франкфуртъ 31 сѣчня. Frankf. Ztg. доноситъ, що небавомъ 30 нѣмецкихъ офіцеровъ пойде до Туреччины въ характерѣ инструкторовъ армій. Доси бувало въ Туреччинѣ найбѣльше 12 нѣмецкихъ инструкторовъ.

Пекінъ 31 сѣчня. Цѣсарева вдова, котра зачинае панувати що-разъ абсолютистичнѣйше, вызначила вже наслѣдника престола. Говорять, що заносить ся на нову дворску революцію.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на спиттельскѣй площи Галицкой

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, лампенкды, барометры, термометры, рѣвній areometры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыце мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дводнівок електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

28 н. ст. сѣчня 1899.

Львовъ: Пшениця стара 8·75 до 9·10, пшениця нова 8·75 до 9·10, жито старе 7·50 до 7·75, жито нове 7·50 до 7·75, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·50, гречка —·— до —·—, конюшина червона 47·— до 55·—, конюшина бѣла 35·— до 45·—, конюшина шведска 35·— до 45·—, тымотка 15·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·55 до 5·75, кукурудза нова 5·25 до 5·50, рѣпакъ 10·50 до 11·—, хмѣль —·— до —·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 16·50 до 17· зр.

Курсъ Львовскій

въ дня 31 н. ст. сѣчня 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	310 —	312 —
Зелѣз. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	294 25	297 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	381 —	390 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	206 —	208 —
Листы застав. за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (I emisia)	97 —	97 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 —	97 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	94 80	95 50
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% а. в.	97 70	98 40
Буков. фонду пропинаційного 5% а. в.	102 25	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 20
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 20	94 90
Льосы:		
Мѣста Кракова	28 80	28 —
Мѣста Станиславова	51 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 52	9 62
Пѣвъимперіалъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 35
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 75	59 20

„Артист.-літературних Новин"

виийшли:

Книжка I. „МОІ ЛИСТИ" поезиї Д-ра В. Щурата.

„ II. „НОВЕЛІ ЕДҐАРА ПО" переклад з англійского Ів. Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправленої 2 корони. Замовлятн можна у видавця М. ЗАЯЧКІВСКОГО, Львів ул. Пекарська ч. 1.

Церковь зъ дубового матеріалу в дешево на продажъ въ Богатковцяхъ п. п. Сосибовъ. Ближшихъ вѣдомостій удѣлить урядъ парохіяльный. 33 1—2

Старша женщина глядае мѣсця до заряду дому у священника. Ласкавй зголошенія! Марія Трембицка въ Зеленбй п. Пасѣчна. 153

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 13—?

маѣ на складѣ слѣдующі книжки:

Ловайський Д.	Княжій періодъ Украіни том I. до Володим. Мономаха	1·60 кр.
„	Княжій періодъ Украіни Руси том II. до Данила Галицкого	1·80 „
І. Н.	О вихованю, підручник для женщин	—·80 „
Йокай Мавр.	Золотий чоловік, роман з угорского	1·80 „
„	Новий дідич 2 томи роман з угорского	1·50 „
Калитовский Ом. Др.	Матеріали до літератури апокрифічної	—·35 „
Карпенко Карий (Ів. Тобилевич)	Драматичні твори	1·20 „
Качала Степан.	Коротка історія Руси	1·20 „
„	Похід Собіского під Відень	—·20 „
Квітка Григорий.	Маруся, повість	—·10 „
Кеван Юрий.	Сибір 2 части	1·20 „
Кірі Ганна.	Замок Делі, повість	2·50 „
Конисский Ол.	Грішники, роман-хроніка	—·50 „
„	Оповіданя	—·20 „
Короленко Володимир.	Сліпий музика, повість	—·60 „
Костомарів М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40 „
„	Гетьмановане Брюховецького	1·25 „
„	Виговського І. і Хмельницького Ю.	1·60 „
„	Данила Многогрішного	1·25 „
„	Мазепи 2 томи	3·30 „
„	Самійловича	1·25 „
„	Історичні монографії т. I.	2·— „
„	Черниговка, повість історична	—·70 „
„	Кудеяр, повість історична	—·80 „
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповіданя	—·20 „
„	Не конторъ, оповіданя	—·10 „
„	Хо, оповіданя	—·10 „
„	Задля хазяйства, оповіданя	—·10 „
Кропивницький Марко.	Титарівна, драма	—·20 „
Кулик Володимир.	Писанни	—·10 „
Куліш Панько.	Драманка	—·20 „
„	Хуторна поезия	—·50 „
„	Чорна рада хроніка, повість	—·80 „
Лапьска.	Оборонителі, повість з великоруського	—·60 „
Левенко Вол.	Пани и люде, роман	—·80 „
„	Per pedes Apostolorum, образки з життя	—·50 „
„	Солдатський розрух	—·10 „
Левицький (м.-Нечуй).	Кайдашева сімя, повість	—·50 „
„	Микола Джеря, повість	—·80 „
„	Наніжена, повість	—·20 „
„	Над чорним морем, повість	—·90 „
„	Не той стан, повість	—·30 „
„	Повістки и оповіданя	—·30 „
„	Поміж ворогами	—·50 „
„	Прачена	1·50 „
„	Світогляд украіньского народу	—·30 „
„	Хмари	1·50 „
Левицький Кость Др.	Німецько-руський правничий словар	3·50 „
„	Руська правда	—·50 „
„	Правнича часопись за рочник кождий по	1·— „
Лисенко Микола.	Коза дерева, комічна оперета	—·80 „
„	Різдвяна ніч, опера	—·30 „
Льоті П.	Рибак ісландський, повість	—·60 „
Лукіч Василь.	Ватра, альманах	1·50 „
О. Л—сь.	Не судилось, оповіданя	—·20 „
Латиньска граматика	для 3 і 4 класи	1·20 „
Латиньскі вправи	Прухницкого для 3 класи	—·80 „
Маковей Осип.	Весняні бури, новеля	—·10 „
„	Оферма, оповіданя	—·10 „
„	Посякі	—·20 „
Мирний Панас.	Лимерівна, драма	—·20 „
Навроцкий Володимир.	Твори том I.	1·— „
Нагнибіда С.	Про руску правопись	—·05 „
„	Парід в неволі	—·10 „
Обачний.	Соціялисти межи семинаристами	—·15 „
Огоновський Ом. Др.	Галькина Острожска, трагедия	—·15 „
„	Історія руської літератури т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·— „
„	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50 „
Оладькович Митро.	Писанни	—·10 „
Онет Юрий.	Великий лім, повість з французького	2·— „
Онишкевич Гнат.	Руска бібліотека т. III.	—·75 „
Оржешкова Еліза.	Нашим повість з польского	—·75 „
„	Хам повість з польского	1·— „

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТѢ ПОВИННЕН ЗНАХОДИТИСЬ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

ВАННЫ довгѣ лякировавй по зр. 1 и 16, цинковй по зр. 24., насѣдовй по зр. 6·—, и 7·50. Кьосеты комнатнй по зр. 8·50, 17 и 30 поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Кашгульна 1 (напротивъ катедры.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне ЗАВЕДЕНЕ Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11
виготовляе
всякій літографічній выробы
звычайнй візитовй бѣлеты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новозаснованій съ візитовй бѣлеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188

ЧИСЛА до выпалюваня на рогахъ и топорцѣ лѣсовй до цѣхованя припоручае Иванъ Ляврукъ ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ
МОЛИТВЕННИК
выдало
ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"
в 1898-ім році
новий накладъ, виданє шестемовою народною, правописемъ шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторінъ гарного друку.

Сей молитвенникъ можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта" у Львовѣ, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправленій цілo в полотно з одитінними відтисками і з шаблятурою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Лекціі на село глядає ученик вищої гімназії. За добре приготовленє ручить. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 3—6

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЕ А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми чорнилами для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вышше. Стампіліе металовй и кавчуковй, гербы, монограмы, стампільй марки, станцы, таблицѣ дитй и гравіованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 44—52

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві.нського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкач	6.00		до Підволочиск з головн. двірца
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірца
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзца
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірца
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.50	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Ст. ня
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖНІЧК			
	3.04	„ Підволочиск: на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірца
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірца
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальний редактовъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Инститнту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Леонка Данилюка.

Ч. 15. Львовъ, Середа 20 Сѣчня (1 Лютого) 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнлиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкобот за кордонъ виключно Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаний вольний вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія взимкій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся кладе а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Недѣлни и инші денесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ оборонѣ науки рускои мовы,

заведеной въ середныхъ школахъ схѣднои Галичины розпорядженемъ краевои рады школьнои зъ д. 20 липня 1898 ч. 15.923 на смѣхъ, выслала сего мѣсяца „Народна Рада“ два письма: до Его Екс. п. міністра и до міністерства просвѣты и исповѣдань зъ поясненемъ справы и зъ просьбою о вѣдкликанє згаданого розпорядженя.

Подаемо отсе до прилюдноі вѣдомости письмо „Народноі Рады“ до міністерства зъ тою замѣткою, що се письмо выслано въ рускій мовѣ зъ рѣвночаснымъ нѣмецкимъ перекладомъ, а друге, до Его Екс. п. міністра просвѣты, въ мовѣ нѣмецкій и зъ дрѣбными змѣнами въ стилізаціи.

Высоке ц. к. Міністерство!

Зъ початкомъ сего школьного року выйшло до ц. к. дирекцій галицкихъ школъ середныхъ розпорядженє галицкоі ц. к. краевои Рады школьноі зъ дня 20 липня 1898 ч. 15.923, котре незвычайно прикро зразило Русинѣвъ. А що се розпорядженє опирае ся на уповажненю, удѣленѣмъ Его Ексцеленціею паномъ Міністромъ просвѣты и исповѣдань зъ д. 12 червня 1898 ч. 12.836, то пѣдписане товариство, котре на основѣ статутѣвъ, затвердженыхъ ц. к. правительствомъ, поклало собѣ за задачу законною дорогою берегти интересы рускаго народу въ Галичинѣ, осмѣляе ся звернутись до Высокого ц. к. Міністерства зъ поясненемъ справы й заразомъ зъ просьбою: Высоке ц. к. Міністерство заволяти згадане розпорядженє, поки оно ще не цѣлкомъ вѣйшло въ житє, вѣдкликати у всѣхъ его частяхъ.

Спонукуютъ насъ до сего кроку переводѣмъ значѣнє и тенденція згаданого розпорядженя, понижаючій науку рускои мовы въ середныхъ школахъ схѣднои Галичины и кривдячій рускій народъ въ его правахъ, а крѣмъ того також педагогічно-дидактичний похибки, якихъ се розпорядженє допуска ся на шкоду рускои мовы.

Арт. 19. вл. 3. основного закона державного зъ д. 21 грудня 1867 постановляе, що въ краяхъ, заселеныхъ кѣлькома народностями, публичні школы мають бути такъ уладжені, щобы кожда зъ тыхъ народностей, непрямушувана учити ся другои мовы краевои, мала потрѣбну спромогу образувати ся въ рѣдній мовѣ; але ся постанова остае у схѣднѣй Галичинѣ й доси лише мертвою буквою. Противно руска молодѣжь не тѣлько въ середныхъ школахъ мусить побирати всю науку въ другій мовѣ краевій, котра ій не е рѣдною, бо число середныхъ школъ зъ рускою мовою выкладовою е замалючо мало, але також въ школахъ народныхъ, а навѣть въ такихъ сѣльскихъ, де учить ся сама тѣлько руска дѣтвора, змушуютъ ю учити ся польскои мовы зъ занедбанѣмъ инших предметѣвъ науки и властивои цѣли народного образованя. Отже сего одного вже аж надто досыть, щобы въ рускѣмъ населеню розбудити и удержувати почуванє заподѣянои ему кривды и зневаги, — почуванє, котре не може причинятися анѣ до такъ бажаноі національноі згоды въ краю анѣ до добра державы.

Се гѣрке почуванє старала ся школьна управа доси бодай тымъ ако-тако лагодити, що рускій мовѣ, котра вѣдъ р. 1849 до 1856 була у всѣхъ середныхъ школахъ схѣднои Галичины обовязковымъ предметомъ науки, а вѣдъ р. 1856—1867 взглядно-обовязковымъ, полишено вѣдъ р. 1867/8, коли то у всѣхъ середныхъ школахъ Галичины краевымъ закономъ зъ д. 22 червня 1867 заведено польску мову выкладову, бодай позборъ взглядно-обовязкового предмету науки. Бувъ се тѣлько позборъ, бо властиво мае ся рѣчь цѣлкомъ инакше. Становище и значѣнє науки рускои мовы рѣвнало ся скорѣйше предметамъ вѣльнымъ — зъ тою одною рѣзницею, що рускои мовы учили звычайні учителѣ и що она оставала ся по давному предметомъ иснуючого зрѣвнованя. Навѣть найбѣднѣйшій пролетарь, тій, що перше мало що не плакали за Бразиліею, и тій гордили ся своимъ розумомъ и навѣть опѣвѣдали рѣжні исторіи о тѣмъ, якъ то ихъ нѣбы намовляли якісь агенты до еміграціи.

— Кажу вамъ, — говорывъ Микола Довгань грубымъ басовымъ голосомъ, — що и мене якійсь панокъ намовлявъ до Бразиліи. Каже: я за тебе и за жѣнку и за дѣти заплачу дорогу вѣдъ самыхъ Скороходѣвъ аж до Бразиліи, а тамъ будешъ паномъ... А я, знаете, що ему сказавъ? — Микола Довгань повторивъ, що вѣнъ сказавъ панкови, и всѣ, що его слухали, выбухнули голоснымъ реготомъ...

— А я знову, — оповѣдавъ сухорлявый Сидѣръ Нетяга, — здыбавъ ся разъ зъ якимсь молоденькимъ панычѣмъ на дорозѣ... Приступае до мене той панычъ та й каже: Вы либонь бѣдный чоловѣкъ, то може вы мали-бы охоту выѣхати до Бразиліи. За васъ, каже той панычъ, заплатятъ дорогу, а якъ маете жѣнку, то и за жѣнку и за дѣти, — и такъ вже мило за мене той панычъ дивить ся... А я нѣчого, лишь слухаю, бо я все маю той звычай, що, повлавъ той, всѣхъ слухай, а свій *розумъ* май, аякже... А вѣнъ все дальше мене чѣпае ся: я, каже панычъ, справедливый Русинъ и вербую Русинѣвъ до Бразиліи, бо мы тамъ хочемо заложити руске „панство“. А я выслухавъ его, выслухавъ, та й кажу: Коли вы, панычу, справедливый Русинъ, то перехрестѣть ся по руски и змовте Отченашъ... А вѣнъ знаете що на тее? Подивавъ ся на мене, почухавъ ся въ голову та й пытае: Звѣдки вы? — А я кажу: зъ Скороходѣвъ. — Ну, коли вы, каже панычъ, зъ Скороходѣвъ, то нема що зъ вами робити... та й пѣшовъ дальше...

— И не перехрестивъ ся по руски? — спытавъ хтось зъ товпы.

— Нѣ, не перехрестивъ ся и Отченашу не сказавъ, видно, не наша вѣра, видно хитрець, — вѣдповѣвъ Сидѣръ Нетяга, урадуваный, що ему вдалось такъ гладко збрехати.

Всѣ, що чули сій оповѣдання, знали въ дусѣ, що то все выдумки, однакъ нѣхто не заперечавъ имъ правды, бо тутъ ходило о честь и славу и о великій розумъ села Скороходѣвъ...

XIII.

Въ половинѣ марта року 1898 гробарь Панько занедужавъ и положивъ ся до постелѣ въ своій убогій хатинѣ... До сего часу вѣнъ правильно ходивъ черезъ цѣлу зиму до дяка Оницька нѣбы въ тій цѣли, щобы по старому читати разомъ газеты и розмовляти о рѣзныхъ справахъ політичныхъ, однакъ на великій жаль дяка Оницько мавъ тои зимы мало потѣхи зъ свого старого приятеля. Гробарь Панько въ послѣднихъ часахъ якось страшно посоловѣвъ, опустивъ ся и здавалось, ставъ такъ бѣднымъ и безпомѣчнымъ старцемъ, що попросту жаль збиравъ на него дивитись. Вѣнъ навѣть переставъ стричи собѣ голову на способъ дяка Оницька и давъ волю своій чуприні, навѣть бороды не стригъ, якъ давнѣйше, а запустивъ повный, бѣлый, старечій зарѣстъ... И коли часомъ дяка Оницько крѣзь окуляры зупиниивъ свій взоръ на своимъ приятелеви, тогдѣ вѣдкрывавъ вѣнъ на свое немале здивованє, що у гробаря Панька и голова чорось безъ перестанку хитаесь на сухій шиі и руки дрожать и навѣть пѣдошвы его чобѣтъ якось самій вѣдъ себе рѣвномѣрно ударяютъ о долѣвку и взагалѣ вѣнъ цѣлый трасесь, мовъ той дѣдокъ, що ему вже минула сотка лѣтъ...

„То все походить вѣдъ тои нещаслывои вѣдомости про долю Ивана Загуменного!“ — думавъ дяка Оницько и старавъ ся свого приятеля якъ-будь пѣдбадьорити, розвеселити...

— Куме Паньку, — говоравъ вѣнъ, — то все неправда, що люде говорять про вашого Ивася! Вѣнъ же въ Бразиліи зъ жѣнкою и зъ дѣтьми, а вы здайтесь на волю Божу та й не грызѣть ся...

На згадку про свого братанича и про Бразилію голова у старого гробаря качивала

10)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордулякa.*

(*Дальше.*)

Ся третя вѣдомѣсть зробила цѣлковитый переворотъ въ розваленыхъ головахъ Скорохожанъ. Они скоро пришли до того переконаня, що на цѣлѣмъ свѣту нема такъ розумныхъ людей, якъ въ Скороходахъ. Они по просту були горді на свій розумъ, на свою осторожность и проникливѣсть.

Де небудь здыблесь двохъ Скорохожанъ, чи то въ коршмѣ (гамъ здыбались они найчастѣйше), чи на улици, чи въ поли, такъ зразъ и давай выхвалювати свій розумъ. Отъ н. пр. здыбалось двохъ господарѣвъ, Гриць и Василь, и зразъ хвалять свій розумъ.

— А я казавъ, що та Бразилія, то щось непевне! — каже Гриць Скорохожанинъ до Василя, хитро усмѣхаючись.

— Або я що? не казавъ? Не чули-сьте? Не спытавши броду, не лѣзь у воду! — вѣдказавъ Василь Скорохожанинъ, такожь хитро усмѣхаючись.

— Ну, вже то Богомъ а правдою сказавши, Господь Богъ не поскупивъ розуму нашимъ Скорохожанамъ, — каже Гриць, той самъ, що недавно кричавъ, що въ Скороходахъ самій дураки.

— Аякже, — замѣчае на те Василь. — Тѣлько людей зъ рѣжныхъ сѣлъ дало ся збаламутити рѣжнымъ пройдисвѣтамъ и теперь трублять въ кулакъ, а мы собѣ сидимо въ своихъ Скороходахъ.

— Лишь оденъ Иванъ Загуменный наробивъ намъ трохи встыду. Але-жь бо то и дуракъ, якъ пень.

— Або то я ему не казавъ: Ивасю, май розумъ, не будь такій похопный до тои Бразиліи... А вѣнъ що на те сказавъ? Не знаете?

— Чому не знаю!

Навѣть найбѣднѣйшій пролетарь, тій, що перше мало що не плакали за Бразилію, и тій гордили ся своимъ розумомъ и навѣть опѣвѣдали рѣжні исторіи о тѣмъ, якъ то ихъ нѣбы намовляли якісь агенты до еміграціи.

— Кажу вамъ, — говорывъ Микола Довгань грубымъ басовымъ голосомъ, — що и мене якійсь панокъ намовлявъ до Бразиліи. Каже: я за тебе и за жѣнку и за дѣти заплачу дорогу вѣдъ самыхъ Скороходѣвъ аж до Бразиліи, а тамъ будешъ паномъ... А я, знаете, що ему сказавъ? — Микола Довгань повторивъ, що вѣнъ сказавъ панкови, и всѣ, що его слухали, выбухнули голоснымъ реготомъ...

— А я знову, — оповѣдавъ сухорлявый Сидѣръ Нетяга, — здыбавъ ся разъ зъ якимсь молоденькимъ панычѣмъ на дорозѣ... Приступае до мене той панычъ та й каже: Вы либонь бѣдный чоловѣкъ, то може вы мали-бы охоту выѣхати до Бразиліи. За васъ, каже той панычъ, заплатятъ дорогу, а якъ маете жѣнку, то и за жѣнку и за дѣти, — и такъ вже мило за мене той панычъ дивить ся... А я нѣчого, лишь слухаю, бо я все маю той звычай, що, повлавъ той, всѣхъ слухай, а свій *розумъ* май, аякже... А вѣнъ все дальше мене чѣпае ся: я, каже панычъ, справедливый Русинъ и вербую Русинѣвъ до Бразиліи, бо мы тамъ хочемо заложити руске „панство“. А я выслухавъ его, выслухавъ, та й кажу: Коли вы, панычу, справедливый Русинъ, то перехрестѣть ся по руски и змовте Отченашъ... А вѣнъ знаете що на тее? Подивавъ ся на мене, почухавъ ся въ голову та й пытае: Звѣдки вы? — А я кажу: зъ Скороходѣвъ. — Ну, коли вы, каже панычъ, зъ Скороходѣвъ, то нема що зъ вами робити... та й пѣшовъ дальше...

— И не перехрестивъ ся по руски? — спытавъ хтось зъ товпы.

— Нѣ, не перехрестивъ ся и Отченашу не сказавъ, видно, не наша вѣра, видно хитрець, — вѣдповѣвъ Сидѣръ Нетяга, урадуваный, що ему вдалось такъ гладко збрехати.

Всѣ, що чули сій оповѣдання, знали въ дусѣ, що то все выдумки, однакъ нѣхто не заперечавъ имъ правды, бо тутъ ходило о честь и славу и о великій розумъ села Скороходѣвъ...

XIII.

Въ половинѣ марта року 1898 гробарь Панько занедужавъ и положивъ ся до постелѣ въ своій убогій хатинѣ... До сего часу вѣнъ правильно ходивъ черезъ цѣлу зиму до дяка Оницька нѣбы въ тій цѣли, щобы по старому читати разомъ газеты и розмовляти о рѣзныхъ справахъ політичныхъ, однакъ на великій жаль дяка Оницько мавъ тои зимы мало потѣхи зъ свого старого приятеля. Гробарь Панько въ послѣднихъ часахъ якось страшно посоловѣвъ, опустивъ ся и здавалось, ставъ такъ бѣднымъ и безпомѣчнымъ старцемъ, що попросту жаль збиравъ на него дивитись. Вѣнъ навѣть переставъ стричи собѣ голову на способъ дяка Оницька и давъ волю своій чуприні, навѣть бороды не стригъ, якъ давнѣйше, а запустивъ повный, бѣлый, старечій зарѣстъ... И коли часомъ дяка Оницько крѣзь окуляры зупиниивъ свій взоръ на своимъ приятелеви, тогдѣ вѣдкрывавъ вѣнъ на свое немале здивованє, що у гробаря Панька и голова чорось безъ перестанку хитаесь на сухій шиі и руки дрожать и навѣть пѣдошвы его чобѣтъ якось самій вѣдъ себе рѣвномѣрно ударяютъ о долѣвку и взагалѣ вѣнъ цѣлый трасесь, мовъ той дѣдокъ, що ему вже минула сотка лѣтъ...

„То все походить вѣдъ тои нещаслывои вѣдомости про долю Ивана Загуменного!“ — думавъ дяка Оницько и старавъ ся свого приятеля якъ-будь пѣдбадьорити, розвеселити...

— Куме Паньку, — говоравъ вѣнъ, — то все неправда, що люде говорять про вашого Ивася! Вѣнъ же въ Бразиліи зъ жѣнкою и зъ дѣтьми, а вы здайтесь на волю Божу та й не грызѣть ся...

На згадку про свого братанича и про Бразилію голова у старого гробаря качивала звычайно такъ скоро хитати ся, мовъ на спружинахъ, а въ очахъ выступали сльозы и скочувались одна по другій на бороду.

— Неправда, кажете, неправда? — говорывъ вѣнъ мовъ зъ просоня, — кажете здатись на волю Божу? Га, певно, що треба здатись на волю Божу...

Дякъ Оницько видѣвъ, що въ той способъ годѣ розбити тугу свого приятеля и вѣнъ зачинавъ читати газеты и оповѣдати рѣжні подѣі въ послѣднихъ часѣвъ... Гей, о чѣмъ то не мавъ теперь говорити дякъ Оницько! Передусѣмъ ему не могла вѣйти зъ ума грецько-турецка вѣйна и вѣнъ не могъ сего понятти, якъ та вѣйна, мовъ на перекоръ всѣмъ его ожиданямъ и обчисленямъ, могла такъ нещасливо скѣнчити ся для Грекѣвъ... И для чого Москаль не впавъ на Турка та не рознѣсъ его на прахъ? Вѣнъ бувъ злый на Москаля и называвъ его попросту зрадникомъ... А тутъ, мовъ на тее-жь, щобы було о чѣмъ говорити, выбухла вѣйна въ другій части свѣта на якійсь Кубѣ, и Богъ знае, де та Куба и що то за край та Куба? Вѣнъ зъ запаломъ оповѣдавъ гробареви Панькови найцѣкавѣйшій рѣчи, сказавъ навѣть, щобы бѣльше зацѣкавити свого приятеля, що то зъ певностію на тій Кубѣ выробляють тій цигара-куб-носы, котрыми паны на выборахъ частуютъ хрунѣвъ, однакъ Гробарь Панько, хочь и слухавъ его бесѣды, але такъ якось обоятно, що здавалось вѣнъ слухае а о чѣмъ иншѣмъ думае... Дякъ Оницько перестае говорити або читаючи газету зниже голосъ и читае собѣ по-тихо, а гробарь Панько все слухае и киває головою и рухае руками и рѣвномѣрно стукае ногами о долѣвку... „Бѣда! — подумавъ собѣ дякъ Оницько, — ось цѣлкомъ вѣнъ ся старый зъ пантелику. И що менѣ тутъ робити? Зъ кимъ менѣ о такихъ важныхъ рѣчахъ говорити?“... Вѣнъ вкѣнци цѣлкомъ переставъ старому гробареви читати газеты и оповѣдати найновѣйшій вѣсти зъ широкого свѣта, однакъ гробарь Панько все приходивъ на долѣвку, все сѣдавъ на одномъ мѣсци и постогнуючи

Торговлю рѣзь и сосудѣвъ церковныхъ
[illegible], когда принял[illegible] рядъ рѣзи изъ бронзы до золочения
и серебренія и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХЛѢБОВОГО (столового) 461 13—40

припоручае ся фірму:

Свящ. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руській ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣта“ у Львовѣ

клясѣ V—VII, ученики-Русины, котрѣ зъ малечку знають свою рѣдну мову, мають руском мовы учити ся разомъ зъ Поляками, котрымъ руска мова звычайно є чужа и котрѣ ажь въ IV. клясѣ на приготовляючѣмъ курсѣ мають собѣ за одинъ рѣкъ поверховно присвоити що найконечнѣйшій початки мовы, — що дальше зъ увагы на тыхъ недостаточно пѣдготовленыхъ ученикѣвъ-Поликѣвъ такожь и для Русинѣвъ треба буде значно обнизити вымоги, и то не тѣлько въ часѣ спѣльнои науки але й взагалѣ, якъ се врештѣ выразно каже ся въ наведенѣй вже повыше кѣнцевѣй замѣтцѣ плянѣвъ науки, — що наслѣдкомъ сего такожь успѣхи въ науцѣ у руском молодѣжи и знание рѣднои мовы будуть мусѣли конечно обнизити ся, — що наконець руска мова перестане бути предметомъ испыту зрѣлости. На сѣмъ, сказано, ще не конець, хочь й сего ажь надто досыть, щобы Русинамъ якъ найболючѣйше дати почути понижене ихъ мовы и ихъ запепокоити.

Понижаюче руску мову значѣне згаданого розпорядженя ще тяжше дѣймае, коли зважить ся отсѣ рѣчи:

Слушно належало надѣяти ся, що рѣвночасно буде выдане таке саме розпорядженя що-до науки польскои мовы въ рускихъ гімназіяхъ, до котрыхъ ходять самѣ тѣлько ученики рускои народности. Тымчасомъ анѣ доси такъ не стало ся, анѣ взагалѣ нема на се нѣякихъ выглядѣвъ. Противно руску молодѣжь въ рускихъ гімназіяхъ морально силують учити ся такожь польскои мовы. Дѣйшло навѣть до того, що при одноразовѣй науцѣ, яку въ тутешныхъ школахъ заведено, науку рускои мовы вызначае ся на пополудневѣй годины разомъ зъ вѣльными предметами, щобы тѣлько польскѣй мовѣ, предметови взглядно-обовязковому, зробити мѣсце передъ полуднемъ; въ нишихъ знову разахъ мусять ученики по два або й три разы на тыждень сидѣти въ школѣ за-для науки польского языка вѣдъ 8—2 годины. При тѣмъ годины для польского языка назначуесь не на краю, але якъ-разъ въ серединѣ мѣжь нишими предметами, очевидно на те, щобы ученикѣвъ змушувати такожь до науки польскои мовы.

Згадане розпорядженя заводить въ планѣ науки рускои мовы ще одну важну змѣну на шкоду успѣхѣвъ науки: оно переносить науку старорускои мовы зъ клясы VI. до VIII., а се могло стати ся такожь тѣлько зъ уваги на польску молодѣжь. О скѣлько ся постановa противить ся дидактицѣ, можна найлѣпше зъ того пѣзнати, що передъ кѣлькома роками, коли галицка ц. к. краева Рада шкѣльна укладала планъ науки польскои мовы, спѣръ польскихъ педагогѣвъ: чи старопольщину учити въ VI. клясѣ чи въ VIII., порѣшено на сторону першои гадки. Отже-жь те, що для науки польского языка признано за недоладне, мае бути добре при науцѣ рускои мовы! Але й сего ще було галицкѣй ц. к. краевѣй Радѣ шкѣльнѣй за мало, бо недавными часами мала ще вѣдь Его Екселенціи пана Міністра просвѣты и исповѣдань зажадати, щобы згадане перенесене науки старорущины зъ VI. до VIII. клясы запорядивъ такожь и въ рускихъ гімназіяхъ, — нѣби то длятого, бо часами доводить ся, що ученикъ зъ польскои гімназіи переходить до рускои и на вѣдворотъ.

Коли дальше зважить ся такъ не до знесени важкій для Русинѣвъ станъ рѣчей въ Галичинѣ, при котрѣмъ въ коронѣмъ краю конституційнои державы мову спокойнѣйшого населеня можна такъ несправедливымъ способомъ на глумъ основнымъ законамъ державы жавнымъ выпирати зъ публичныхъ школъ на користь малои меншости населеня; коли зъ другои стороны звернесь увагу на неясность и неямкость выразовъ: „мале число“ и „бѣльше число“, вѣдъ котрого залежить, чи въ якѣйсь школѣ середнѣй мае бути для науки рускои мовы заведеный планъ А) чи В): то годѣ позбути ся обавы, противно оказуесь она цѣлкомъ оправданою, що ся неясность розпорядженя може дати неразъ повѣдъ до самовѣльного заведена плану А) въ середныхъ школахъ схѣднои Галичины, а черезъ те руска мова й рускій народъ були бы ще бѣльше покривджений въ своихъ правахъ. Якъ можна розумѣти се „мале число“, може за приклядъ послужити, що въ ц. к. гімназіи въ Санокѣ, де число рускихъ ученикѣвъ стало в значне, бо пр. торѣкъ було тамъ на 495 публичныхъ ученикѣвъ 119 Русинѣвъ, а сего року станъ той не змѣнивъ ся, руска мова мимо того в предметомъ вѣльнои науки. Треба ще зазначити, що Санокъ лежить въ сторонахъ, де руске населене выносить 52%. Врештѣ знанымы способами, якихъ ся бѣдъ того супротивъ ученикѣвъ Русинѣвъ уживае ся не рѣдко безъ сорому и боязни, особливо за теперѣшнои управы шкѣльнои, можна легко навѣть „бѣльше число“ справдѣ звести на „мале“.

Зъусего, що тутъ якъ тѣлько можна коротко выложено, можна уважати за рѣчь выказану, що розпорядженя, о котрѣмъ мова, мусить для Русинѣвъ мати наслѣдки важкій, а навѣть погубнѣй, и що оно й такъ вже тяжко упослѣдженую руску мову и народность ще бѣльше кривдить и понижае.

Можна бы на се сказати, що треба-жь и польскѣй молодѣжи подати спромогу учити ся рускои мовы и то въ интересѣ обохъ народѣвъ, заселяючихъ край, та що слушна рѣчь тѣй молодѣжи улегчити науку другои краевои мовы, котра не є ѣй рѣдною. Але-жь бо тую спромогу мала польска молодѣжь и доси; а таки зъ малыми выимками, котрыхъ не можна брати на увагу, не уважала звычайно за рѣчь бажану учити ся рускои мовы, бо такъ само и безъ ся знання всюды дуже ладно може собѣ дати раду. Атже нѣгде въ краю не вымагае ся анѣ вѣдъ урядникѣвъ взагалѣ знання рускои мовы анѣ навѣть вѣдъ такихъ, котрѣ зъ уряду свого остають въ безпастаннѣй особистѣй стычности зъ рускимъ народомъ, якъ пр. вѣдъ судовыхъ, податковыхъ, почтовыхъ. Навѣть мѣсца учителѣвъ въ рускихъ сѣльскихъ школахъ, а въ остатныхъ часахъ навѣть въ рускихъ гімназіяхъ дѣстають люде, що руского языка не знають нѣ въ письмѣ нѣ въ мовѣ. На що-жь мають Поляки учити ся рускои мовы? А що-до улегчень, запорядженыхъ теперь очевидно зъ уваги на польску молодѣжь, то Русины нѣчого не мали бы противъ нихъ, коли бы оно могло стати ся безъ шкоды для публичнои науки ихъ рѣднои мовы и безъ кривды для ихъ національныхъ правъ. Але що такъ не є, выказано достаточно вже повыше. Врештѣ годѣ не запримѣтити, що тѣ польскі ученики, котрѣ руску мову знають вже зъ дому, хочь она имъ не є рѣдна, не потребують нѣякихъ улегчень, коли взагалѣ ходить имъ о науку на правду; а нашимъ тѣ улегчення не здадуть ся нѣ на що, бо-жь той, хто хоче научити ся чужои мовы, мусить, рѣчь певна, далеко бѣльше прикладати ся до науки, нѣжь той, хто вже и такъ знае тую мову. Отже для польскои молодѣжа тѣ улегчення не є потрѣбнѣ, а приносять лише шкоду науцѣ самѣй и рускѣй молодѣжи.

И се дуже добре розумѣе також галицка краева управа шкѣльна. Тѣлько-жь тутъ ходить очевидно цѣлкомъ о що иншого. Польска молодѣжь готова теперь, хочь певно не безъ принуки, троха въ бѣльшѣмъ числѣ горнути ся до науки рускои мовы, тымъ бѣльше, що не ходить вже о осьмилѣтну науку. При малыхъ вымогахъ ученики легко здобудуть собѣ достаточну ноту въ свѣдоцтвѣ, хочь дѣйстно не богато бѣльше научать ся, якъ читати, троха писати и сякъ-такъ калѣчити мову. Пересѣчна зъ курсовыхъ нотъ вѣйде опѣсля до свѣдоцтва зрѣлости, а властителеви такого свѣдоцтва выстане сего цѣлкомъ добре, щобы пѣзнѣйше въ суспѣльнѣмъ и особливо въ политичнѣмъ житю зъ тои дрѣбки недостаточного знання робити добрый интересъ та Русинѣвъ у нихъ рѣднѣмъ краю на кождѣмъ кроцѣ выпирати ще бѣльше, нѣжь се теперь дѣе ся. Отсе є властива тенденція розпорядженя!

На се указуе також и его генеза. Въ розпорядженю тѣмъ каже ся справдѣ: „У выконаню артикулу V. ал. c) краевого закона въ д. 22. червня 1867. Его Екселенція панъ міністеръ просвѣты и исповѣдань розпорядивъ“ и т. д. Однако дотычный артикулъ ал. c) не каже нѣчого бѣльше, якъ: „Въ клясахъ въ рускою мовою выкладовою мае бути польскій языкъ, а въ середныхъ школахъ зъ польскою мовою выкладовою рускій языкъ взглядно-обовязковымъ предметомъ науки для тыхъ ученикѣвъ, котрыхъ родичѣ або опѣкуны за тымъ заявлять ся“. Отже годѣ зрозумѣти, якимъ способомъ розпорядженя, о котрѣмъ мова, може мати на цѣли выконане артикулу, котрый вже давно, бо вѣдъ р. 1867/8-ого бувъ дѣйстно выконаный. Але властива генеза того розпорядженя є цѣлкомъ инша.

(*Конецъ буде.*)

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣдания палаты послѣвъ президентъ згадавъ остро всѣхъ тыхъ, котрѣ выкликали бучу въ дневникарскѣй льожѣ, дневникаря Невіжка выключивъ зъ дневникарскои льожѣ на мѣсяць и высказавъ свѣй жаль въ причины поступования послѣвъ, котрѣ були выкликали бучу. Вѣдтакъ розпочала ся технічна обструкція. Опозиція разъ у разъ домагае ся, щобы петиція поодинокихъ послѣвъ залучувати до стенографічного протоколу и жадае надъ сими внесеними поименного голосования.

Коли вычерпали ся поименні голосования надъ петиціями, розвинула ся обширнѣйша дискусія надъ справою §. 14-ого. П. Гросъ ставить на ново внесене п. Дашиньского въ справѣ внесеня §. 14-ого, котре зъ причины бурливости попереднього засѣдания не прийшло вѣдъ нараду. Въ безрегуляміновѣмъ станѣ — мовивъ бесѣдникъ — въ якѣмъ живемо, примо поескамотовано численній наглій внесеня, а мѣжь ними також внесеня о внесеня языковыхъ розпоряджень. Але мы мусимо натискати на се, щобы разъ вже привернено порядокъ. Мы идемо до новои безправнои и суперечнои зъ закономъ еры §. 14-ого, до еры, котру зъ горы вже мусимо назвати яко державный атентатъ, яко зломане конституціи. Длятого дуже важною для насъ рѣчею є, щобы мы ще передъ замкненемъ брамы поговорили о тѣмъ чотирнайцятѣмъ параграфѣ. На послѣднѣмъ засѣданю п. Крамаржъ сказавъ, що не можемо дискутувати надъ сим внесенемъ, бо мы ще не дѣйшли до порядку дневного. Се дуже замѣтна рѣчь, що п. Крамаржъ забирае голосъ въ такѣй справѣ. Чоловѣкъ, о котрѣмъ всѣ знають, що, коли бы се вѣдъ него залежало, то рядивъ бы тутъ не лишь §. 14-ымъ, але навѣть пікельгавбою, именно пікельгавбою поліцінтѣвъ — смѣе о тѣмъ говорити! И хто ему увѣрить, коли говорить, що не є приятелемъ §. 14-ого? Коли вѣнъ на насъ звалюе вину §. 14-ого, выглядае се цѣлкомъ такъ, якъ коли бы убійникъ приписувавъ вину убійства ножовникови, котрый споряднвъ убійчій знарядъ. Впрочѣмъ не розходить ся тутъ о §. 14, але о его надужите, котрого мы щоденными свѣдками. Четырнайцятый параграфъ сотворено для урядникѣвъ и міністрѣвъ маючихъ почути обовязку, але не для правительства, котре не мае высшои цѣли якъ тую, щобы удержати ся въ урядѣ и котре въ кождѣй хвили готово зломити присягу зложену на конституцію. Такій нещастій вѣдносины парляментарній настали головно въ вины правительства. Вина тяжить також на Чехахъ, котрѣ своими надмѣрными національными жаданями унеможливлюють велике порозумѣне — и на инших сторонництвахъ, котрѣ попирають Чехѣвъ. Коли сему не зробить ся кѣнця, то дойде до упадку конституціи а може и до упадку Австріи. Але вину его понесете вы мои панове!

П. Крамаржъ докѣнчивъ свою промову перервану на попереднѣмъ засѣданю. Вину непормальныхъ вѣдносинъ въ парляментѣ поносить опозиція, котра неспразднною обструкцією змушуе правительство ратувати ситуацію надзвычайными средствами. Коли теперь не знайде ся способъ выходу, то сумній вѣдносины парляментарній будуть тревати дальше и треба буде ждати ажь до хвилѣ, коли Нѣмцѣ прийдуть до переконаня, що не можуть вѣдграватн въ Австріи першои ролѣ и що Австрія може истнувати, хочь не буде пѣдъ ихъ управою.

П. Дашиньскій звертае увагу на се, що §. 14. сотворено противъ Чехѣвъ. Коли Крамаржъ ствердивъ се, що его сотворено въ 1867 роцѣ, щобы его сейчасъ въ 1868 р. ужити въ цѣли заведеня стану облоги кѣдъ генераломъ Колеромъ, то я спытаю панѣвъ: Чи вы вѣдъ сея поры стратили всякій встыдъ, що той, въ парляментарнѣй державѣ суперечный зъ правдою и розумомъ §. 14 ый, котрый тогдѣ противъ насъ выточенo, выдаесь вамъ яко розумна институція, яко державна конечность, яко ратунокъ державы, коли его примѣнюють противъ вашихъ ворогѣвъ. [П. Горжіца: То рабулістика!] Такъ, се стара рабулістика молодо-Чехѣвъ, що они противъ своихъ ворогѣвъ примѣнюють се пѣдле поступованя, вѣдъ котрого они колись самѣ терпѣли. Молодо-Чехи застряли въ багнѣ. Тымъ самымъ гедкимъ и пѣдлымъ оружемъ, котрымъ колись послугувались старолиберали противъ люду, нинѣ послугують ся молодо-Чехи и правительство.

Зъ чеcкои стороны порѣвнують нинѣшне наше становиско зъ тымъ, на якѣмъ мы станули въ падолисть 1897 року. Але ставлячи тогдѣ консеквентно насильство противъ насильства, мы знали, що уволь перетне уличный людъ. Зъ результатомъ въ Австріи доси небувалымъ збѣйшли мы тогдѣ на улицю — и вы се хочете порѣвнувати зъ нинѣшнымъ нашимъ становискомъ? Чи вы не розумѣете того, що коли обструкція въ 1897 р. була для правительства убійча, нинѣ она є одинокимъ услѣвамъ житя пр. Туна? Мы знаемо, що робимо. Тревайте лишь дальше въ вашѣмъ заслѣпленю, а коли покаже ся, що абсолютизмъ принесе людови лишь удары и бѣду, коли

гледѣвъ якимсь тупымъ поглядомъ впередъ себе, кивавъ головою, трясъ руками и стукавъ чоботьми о долѣвку... Жаль було дивитись на старого гробаря и дяковi Ониськови выступали въ очахъ сльозы... „Гей, на що ты збѣшовъ, мій друже! — думавъ вѣнъ собѣ, — а якъ добре було зъ тобою давнѣйше говорити!“...

Лише тогдѣ, коли дякъ Онисько читавъ св. Письмо „для возвышеня духа“, гробарь Панько здавалось немовь выходивъ зъ своеи отупѣлости и оживавъ. Вѣнъ тогдѣ хрестивъ ся побожно, складавъ руки якъ до молитвы и, рухаючи губами, слухавъ, а вѣдъ часу до часу вѣтхавъ тяжко зъ самои глубины душѣ, наче-бъ хотѣвъ позбути ся тягару, що его тамъ гнете, и похилявъ глубоко голову, мовбы хотѣвъ сказати: „Такъ есть, такъ именно мае бути, якъ тамъ стоить написано!“...

Вѣнъ мавъ особливо потягъ до Псалтиры и неразъ навѣть проснвъ дяка Ониська, щобы перечитавъ що зъ тои книги.

„Овъ, буде зъ тобою зле, коли тобѣ такъ пахне Псалтира!“ — думавъ собѣ дякъ Онисько, забераючись до читани Псалтиры.

А разъ гробарь Панько навѣть выступивъ зъ дивнымъ бажанемъ и не то, щобъ вѣнъ здивувавъ, але въ першій хвили вѣнъ попросту налякавъ тымъ бажанемъ дяка Ониська.

— Куме Онисько! — промовивъ вѣнъ разъ зъ поважнымъ выразомъ лица, — чи не могли-бъ вы навчити мене читати?

— Читати?! — повторивъ дякъ Онисько. — А вамъ на що учити ся читати на старѣсть?

— Такъ... Я бы собѣ читавъ Псалтыру, — вѣдповѣвъ гробарь Панько. — Часомъ, знаете, чоловѣкъ въ ночи пробудить ся, або попросту не може заснути, а думки звычайно приходять невеселѣ. А коли-бъ у мене пѣдъ подушкою лежала Псалтира, такъ якъ у васъ, то я бы собѣ заспѣвавъ лѣхтарню и читавъ...

Дякови Ониськови выдалось въ першій хвилѣ, чи не говорить его приятель зъ горячки, або чи не збивъ ся вѣнъ зъ глуздѣвъ... Однакъ ему прийшла до головы наглo цѣлкомъ инша радѣсна думка.

— Добре, куме, — вѣдповѣвъ вѣнъ, — можемо спробувати. А коли опораемо ся въ азбукою, тогдѣ и читане пѣйде гладко...

Вѣнъ собѣ подумавъ: коли мы зачнемо учити ся читати, то ты выкинешь собѣ зъ головы всѣ тѣ думки, що тебе грызуть, и будешь здоровый..

Однакъ до такои пробы не прийшло, бо невдовзѣ гробарь Панько занедужавъ на добре и цѣлкомъ не выходивъ зъ своеи хаты..

Вѣнъ лежавъ на своѣй твердѣй постели непорушный якъ дерево, тяжкій якъ камѣнь.

(*Дальше буде.*)

Наша руска народна пѣсня и єи значѣне. — Поглядъ на розвѣй музики въ Россіи и єи вплывъ на розвѣй нашои музики народнои въ Галичинѣ. — Наша руска народна пѣсня въ композиціяхъ музичныхъ Філарета Колессы

Пише *В. Матюкъ*.

II.

Рѣвночасно зъ розвоемъ спѣву и рѣднои пѣсни появляють ся и новѣ силы музичнѣ, молодѣ нашій музики и композиторы, котрѣ своими творами спомагають розвѣй нашихъ заложеныхъ хорѣвъ, „Боянѣвъ“ по мѣстахъ та хорѣвъ у селахъ, и котрѣ собѣ за задачу поставили композиція свои творити на пѣдставѣ народныхъ пѣсень.

Въ новѣйшихъ часахъ звернувъ у насъ на себе увагу молодый музикъ Філяретъ Колесса своими композиціями зъ народныхъ пѣсень. Звернувъ ся вѣнъ цѣлымъ серцемъ до нашои старинноі бувальщины и добувае на верхъ нашій старинній сокровища музичнѣ. Унати вѣрно народну пѣсню въ рамы и формы музичнѣ и вѣрно ей вѣддати — се не такъ легка рѣчь; до того треба выслѣдити властивый ритмъ пѣсни, не нарушаючи ей свободы, не змѣняючи ей настрою духа, и пѣдперти ей природною гармонією акордѣвъ. Многѣ музики и композиторы свои и чужіи занимали ся переложеняме нашихъ народныхъ пѣсень въ музику, многѣ послугували ся мотивами пѣсень народныхъ въ своихъ композиціяхъ. Занимали ся також у насъ збиранемъ и укладанемъ пѣсень народныхъ и дилетанты музики. Перший, укладаючи пѣсню народну въ музичну композицію, вливали и свою индівідуальность въ пѣсню, а дилетанты звычайно невѣрно добирали форму и блудно подавали пѣсню народну.

Ф. Колесса въ своихъ композиціяхъ въ народныхъ пѣсень: На щедрый вечеръ, Гаѣвки, Улица, Козаки и Обжинки давъ доказъ великого таланту музичного до зъужиткованя нашихъ скатощѣвъ народнои пѣсни, а слѣдячи вѣрно народну пѣсню, народній звычаѣ, зъумѣвъ артистично злучити пѣснь звычайно у насъ спѣваній при розличныхъ обрядахъ въ одну цѣлость и въ нихъ утворити гарный одноцѣльный утворъ музичный. До злученя такихъ пѣсень въ цѣлость мае Ф. Колесса свѣй оригінальный способъ. Композиція „На щедрый вечеръ“, „Гаѣвки“, „Козаки“ уложенѣ на квартетъ для хору мужескаго — „Улица“ и „Обжинки“ на квартетъ для хору мѣшаного, жѣночого и мужескаго.

Укладъ пѣсень на хоръ мужескій выначае ся у Колессы вѣрностію знятои мельодіи народнои въ одвѣтнѣй формѣ музичнѣй, хорошимъ и одвѣтно до реестру тонѣвъ веденемъ поодинокихъ голосѣвъ квартету и добірною природною гармонізацією акордѣвъ. Лишь получене деякотрыхъ акордѣвъ септимовыхъ грѣшить противъ правилъ композиціи музичнои.

Еще красше обявивъ Колесса свѣй та-

людъ на власнбй скбрѣ пбзнасть, куды мы зайшли, и коли разъ вытверезить ся зъ ослѣпляючои его національнои ненависти и прозрить, що противъ него стоять сполучені вороги: клерикалізмъ и феодалізмъ — тогдѣ прокленуть насъ зъ вашою політикою понижуваня, зъ вашими етапами и політикою постулатбвъ, при чбмъ допчете ногами право и законъ и робите ся льокайчуками правительства.

Коло польске голосить, що оно мае вбдразу до §. 14-ого. На нинѣшнбмъ засѣданю мае оно дуже добру нагоду показати ту свою вбдразу. Тутъ розходить ся о ратоване здорового змыслу права, розходить ся о се, щобы наново выступаючій абсолютизмъ бодай морально зробити неможливымъ. Не дайте понизити себе до ролѣ нужденного штафажу угорского правительства.

П. Праде [нѣм. людовець] промовляе за внесенемъ §. 14-ого. Обструкцію нѣмецкихъ послбвъ выправдуе бесѣдникъ тымъ, що за нею заявивъ ся загалъ нѣмецкихъ выборцѣвъ. Рбвноуправнене, о котрбмъ говоривъ п. Крамаржъ, то фраза, котра вже дуже б гато наробила въ Австрiи злого. Молодо-Чехи не що иншe, якъ представителѣ прагского централізму, котрый о много гбршій, якъ вѣденьскій централізмъ. Мы хочемо чеськбй земли дати все те, чого бажаемо собѣ для нашои замкненои области языковои. Языковій розпорядженя выключають кождого Нѣмця въ Чехіи вбдъ урядовыхъ посадъ. Мы одержуемо тблько молодыхъ чеськихъ урядникбвъ, котрѣ дуже часто не знають нѣмецкои мовы. Множене чеськихъ урядникбвъ въ чисто нѣмецкихъ мѣстахъ зросло такъ, що примѣромъ въ Райхенберґу маемо вже 40% чеськихъ урядникбвъ. Мы домагаемо ся, щобы тамъ, де Нѣмцѣ становлять три четвертины населенья, умѣщувано выключно нѣмецкихъ урядникбвъ и признаемо намъ vice versa те саме. Але така феодально аристократична господарка, якои примѣромъ е тайный рескрипт міністра судбництва, е ганьбою, и я подивляю панбвъ, коли вы мимо свого національного успособленя, не вбдчуваете сего. Мы хочемо, щобы въ законодатнбй дорозѣ зроблено разъ вже порядокъ въ Чехіи. Хочемо, щобы о скбльке се можливе, розграничено спорный національный теренъ и щобы въ законодатнбй дорозѣ устaлено: тутъ обовязуе чеська мова, тутъ нѣмецка, а тутъ обѣ мовы. Нинѣшна система — панованѣ феодальнои шляхты не дасть ся удержати и міністры, коли бы були добрыми патріотами, мусѣли бы сказати се цѣсареви. Мусѣли бы сказати: Резигнуемо. Поставивъ на переходовый часъ урядниче міністерство, най оно спробуе чи потрафить завести можливо правный станъ въ Австрiи. Австрійскій народы мусять присилувати феодалбвъ до уступленя, а однымъ зб средствъ змѣрковчихъ до тои цѣли е се средство, котрымъ мы послугуемо ся, именно зробити парламентарну машину неможливою. Парламентъ буде такъ довго нечинный, якъ довго феодальна шляхта надъ нами пануе.

П. Дашиньскій зажадавъ поименного голосованя надъ внесенемъ п. Гроса. Президентъ заявивъ, що внесеня не вбддасть вбдъ голосованѣ, бо се противить ся регулямінови.

П. Окуневскій запытуе, чому правительство не вбдповѣдае на его интерпеляцію въ справѣ языковыхъ вбдносинъ въ Галичинѣ.

Президентъ предложивъ, щобы слѣдуюче засѣданѣ выключно для закона о полѣпшеню платнѣ державнои служ ы вбдбуло ся того самого дня вечеромъ. Коли президентъ зарядивъ надъ тою справою голосованѣ, опозиція зъ выняткомъ христіяньско-соціяльныхъ послбвъ выйшла зъ салѣ, и внесенѣ президента принято.

На вечѣрнбмъ засѣданю палаты референтъ бѣльшости комісіи внѣсъ предложенѣ пбсли редакціи принятои въ палатѣ панбвъ, т. е. безъ установленя речницы вбдъ коли законъ мае обовязувати. Референтъ меншости комісіи п. Перґельтъ внѣсъ, щобы законъ обовязувавъ вбдъ дня 1 сѣчня с. р. Другій референтъ меншости предложивъ день 1 цвѣтня с. р. яко речинець введеня закона въ жите. Голосованѣ скбнчило ся поромомъ правительства, бо внесенѣ бѣльшости комісіи вбдкинено, а принято противъ волѣ правительства бѣльшостію 1-го голосу внесенѣ Шлезінґера, щобы законъ дѣлавъ въ задъ вбдъ 1 сѣчня с. р.

Слѣдуюче засѣданѣ назначивъ президентъ на пятницю. Загально пануе переконанѣ, що засѣданѣ въ пятницю буде послѣдне въ бѣжучбй сесіи.

Переглядъ політичный.

Въ польскихъ кругахъ розбѣгласъ вѣсть, що гр. Тунъ въ недалекбмъ часѣ уступить въ цѣлымъ кабінетомъ. Его наслѣдникомъ мае бути теперѣшный міністеръ просвѣты гр. Вилянд-Райтъ. Вбдроченя ради державнои мае тревати дуже коротко. Въ тбмъ часѣ буде задекретована угода зъ Угорщиною на пбдставѣ §. 14-ого, почбмъ Тунъ въ Кайцльомъ уступлять. Першою справою, яку нове міністерство буде старати ся полагодити, буде переведенѣ языкового закона. Слѣдуючій кабінетъ мае бути парламентарный, зложеный зъ репрезентантбвъ чеськихъ феодалбвъ, коли польского, полуднево славянского клюбу, нѣмецкихъ поступовцѣвъ и антісемітбвъ.

НОВИНКИ.

— Галицка каса щаднича. Тымчасова управа каси выдала комунікатъ, зъ котрого мы навели вже вчера що головнѣйше. Крбмъ того высказуе комунікатъ въ кбнцевбмъ уступѣ надѣю, що клієнтела каси не буде шкодити непотрѣбного пололожу, а въ разѣ коли бы потребувала якихъ информацій, удасть ся до компетентныхъ жерелъ. Зъ сего скористали тутешній дневникарѣ и удали ся до д-ра Зґурского о блязшій информаціи. Зъ поясненѣ д-ра Зґ. показуе ся отще: Вкладокъ е въ касѣ на бѣльше менше 30 міліонбвъ зр., зложеныхъ на 75.000 книжочекъ; половина тои суммы належить до людей бѣдныхъ. Резерва каси выносить около 4 міл. зр.; крбмъ сего е ще зъ пбвъ міліона тихои резервы. Дбмъ каси, оцѣненый на 780.000 зр., вчисля ся до резервы. Векслевый портфель на ы выносить около 8 міл. зр.; въ тбмъ е около 3 міліоны на такихъ векселяхъ, котрѣ кождои хвилѣ можна ресконтувати и тымъ способомъ фондамъ каси прийти въ помбчь. Заквестіонована сума выносить 4,700.000 зр.; суть то позички удѣлены головно пп. Щепановскому, Вольскому и Одживольскому, бо иншѣ заквестіоновани позички выносять ледви пбвъ міліона. О скблько тѣ позички буде можна стягнути або нѣ, сего на разъ навѣть въ приближеню не можна оцѣнити. Але навѣть въ найгбршбмъ разѣ, коли бы и ся заквестіонована сума мала пропасти, то и тогдѣ ще страта найде покрыте въ резервахъ, и нѣхто зъ тыхъ, що жили въ касѣ свои ощадности, не потерпить нѣякои шкоды.

Зъ поясненѣ д-ра Зґурского довѣдуемо ся такожь дещо про неправильности, який дѣяли ся въ касѣ. И такъ директоръ Зіма удѣливъ ипотечного кредиту кавційного (будбвляного) самъ безъ ухвалы дирекціи и безъ поради правного дорадника, и принимавъ такожь векслѣ въ однымъ тблько пбдписомъ. Село Братковцѣ оцѣнено на 400.000 зр. и удѣлено на сю ипотеку 200.000 зр. позички, а опбсля мусѣла каса сама купити се село за 150.000 зр. Справу сеи позички референувавъ синдикъ д-ръ Малаховскій въ часѣ хоробы директора ипотечного вбддѣлу д-ра Смольки; д-ръ Смолька пбдписавъ той рефератъ, будучи хорымъ. Ипотеки не встигла ще доси провѣрити комісія, вызначена намѣстникомъ; буде се могло стати ся ажь по выготовленю білянсу, котрого доси ще й не розпочинано, и по переведеню докладного шконтра, котре потревае зъ 4 недѣлѣ. Не выяснена е справа, якимъ способомъ мбгъ обняти теперь заступство директора каси д-ръ Романовскій, котрый будучи и передъ тымъ заступникомъ директора, мусѣвъ мати вплывъ на справы каси, отже у всякбмъ разѣ е такожь одѣчальный за неправильности, який тамъ дѣяли ся.

Пояснымы выдають ся намъ вбдповѣди д-ра Зґурского на пытана: „Якій то буде точный надзбръ правительственнои и автономічнои власти? Чи она въ данбмъ разѣ прийдуть касѣ въ помбчь? Чи числили Вы зъ тымъ яке враженя зробить Вашь комунікатъ и вся Ваша акція?“ На сѣ пытана вбдповѣвъ д-ръ Зґурскій: „Коли выяснить ся, що резервовый фондъ покрывае навѣть въ найгбршбмъ разѣ всѣ страты, то и правительство и край прийдуть касѣ зъ помочею. Мы не числили ся нѣ зъ чимъ, а сповнили лише свбй обовязокъ; намъ ходило о кредитъ краю. Коли по зложеню білянсу и правдивого стану интересбвъ переконаемо ся, що вкладки мають повне покрыте въ активахъ, або що край чи держава *покрыють евентуальну страту*, то въ такбмъ разѣ, коли бы прийшло звернути всѣ вкладки, упевняю, що найдуть ся на се фонды“. — Ну, певно: коли край чи держава покрыють евентуальній страты, то и фонды найдуть ся!

Вкбнци довѣдуемо ся зъ поясненѣ д-ра Зґурского, що заступникомъ синдика (д-ра Малаховского, бурмістра) збставъ д-ръ Павло Домбровскій, що білянсъ буде выготовленый пбдъ рукою п. Стахевича, що мужъ довѣря и правительственный комісаръ за свои чинности въ касѣ не будуть побирати нѣякои заплаты, що статутъ каси мусить бути змѣненый або каса буде замѣнена на громадску або краеву.

Якъ бачимо зъ усего, не такъ то даремно жиды выкликали тревогу, якъ зразу упевняовано по польскихъ дневникахъ.

— За упокбй душѣ бл. п. Володимира Барвѣньского вбдбуде ся завтра [д. 2 н. ст. лютого] о год. 8½ рано поминальне богослуженя въ церкви св. Василіянокъ [ул. Зяблікевича ч. 24].

— Справа обсады суфраґанія и ренторату духовнои семинаріи львбвскои не есть еще порѣшена, длятого е неминучбмъ именованю Василіянина о. Филаса не можна, бодай въ сѣй хвили, говорити яко о рѣчи певнбй.

— Въ справѣ онодѣшнои новинки про Впреосв. митроп. Куиловского, де було помѣщене донесене, що новый митрополит намѣряе першимъ дѣломъ въ львбвскбй архіепархіи скасувати колпака, надбслано намъ пояснена зъ поважного жерела, що скасуваня колпака не лежить въ интенціи нового митрополита, хотяй се правда, що вбнъ, вже яко епископъ станиславбвскій, не годивъ ся на способъ уживаня колпакбвъ въ архіепархіи львбвскои.

— Зъ Тернополя пишуть намъ: — Дня 29 с. м. вбдбувъ ся *вечеръ въ честь Ивана Котляревского* заходомъ руского ремѣсничого товариства „Вѣра“. Вечеръ выпавъ величаво. Сала „Сокола“ була биткомъ повна публики зъ усѣхъ станбвъ. Мѣсцева интеліґенція руска явила ся вся [дивувало лише, що не зъявивъ ся пробуваючій теперь въ Тернополи пос. Гладишовскій]. Изъ замѣсцевыхъ бачили мы оо. Цурковского въ Настасова, Терешкевича въ Воробіївки, Волиньского въ Ходачкова и н. Програму выконали мѣщаньскій силы аматорскій дуже добре. „Прольотъ“ вбдекламувавъ п. Джусъ поважно и тронувъ глубоко цѣлу публику. „Наталкою Полтавкою“ всѣ любовали ся. *Живый образъ*, укладу о. Вол. Герасимовича, бувъ дуже удачный. Признанѣ належить ся и музицѣ та кацельмайстрови, котрый завдавъ собѣ богато труду. Имнъ „Ще не умерла Украина“ вбдспѣвано двѣчи: по „Прольозѣ“ и при вбдходѣ.

— Читальня „Просвѣты“ въ Буську святкувала сеи недѣлѣ *сотій роковины рбдродин руского письменства* деклямаційно снѣжочимъ вечеркомъ. Читальня наша — пишуть намъ зъ вбдти — находами ѣї голови, сотрудника о. Лиска, учителя п. Вана, мѣщанъ пп. Семена Чучмана и Карасьевича розвивалась дуже гарно, числить уже до 150 членбвъ, мае мѣшаный хоръ и позичкову касу системы Райфайзена. На св. Николая читальня устроила була въ мѣсцевбй рускбй школѣ св.-Николаѣвске представленѣ на дохбдъ бѣдныхъ дѣтей, а теперь приготовлае ся до святкованя роковинъ смерти Тараса Шевченка. Щасть Боже такъ дальше! — *Членъ читальнѣ.*

— Зъ Новогo Санча доносять, що въ наслѣдокъ рескрипту міністерства судбництва, занятимованого розпорядженемъ президія краковского высшого суду, так-жь президія вбзвала и восанцкій судъ окружный, абы до 8 днѣвъ предложивъ выказъ вбдбуваючихъ и маючихъ вбдбути кару за противжидбвскій розруху, зъ припорученемъ: безпроволочно вбзвати наслуженыхъ вбденджувати кару.

— Вчера въ полудне померла въ Софіи кн. болгарска Марія Людвика жена князя Фердинанда болгарского. [Кн. Марія Людвика, роджена 17 сѣчня 1870 р. була дочкою кн. Роберта Пармы и кн. Марія зъ дому Бурбоньского]. Померша княгиня привела оногды на свѣтъ дочку, зъ черги четверту дитину, и — якъ стверднли лѣкарѣ — въ полозѣ занепала на инфлюенцу, а тая розвинула ся въ смертельне запаленя легкихъ. Померша княгиня вѣнчала ся зъ княземъ Фердинандомъ въ Италіи 20 цвѣтня 1893 року. Въ житю політичнбмъ за часбвъ Стамбулова брала она живу участь, але въ послѣдныхъ часахъ зовсѣмъ усунула ся вбдъ політики. Вѣсть про смерть княгинѣ выкликала въ цѣлбй Болгарiи велике спбвчуте и загальный жаль. Новонароджета княжна жие.

— Зъ Перемыского пишуть намъ: Сусѣдъ мбй одержавъ урядовою дорогою „свѣдѣтельство крещенія“ заголошеного ся у него молодця вбдъ уряду парохіяльного „gr. cat. z Czortowca pow. Horodenka“ выставленѣ по латыньски. Отче Юліане Дворянине, чи и Вамъ треба звертати письма писаній до руского парохіяльного уряду — не по руски? Та й печатка у Васъ чисто латиньска! — *Братъ во Христѣ.*

— Про недавну „весну въ зимѣ“ пишуть намъ зъ Посѣчи въ Станиславбщинѣ: Читаючи въ 7 ч. „Дѣла“ допись Вп. проф. Верхратского про повязу мухи дня 22 с. м., дивуемось, але ще бѣльше дивный фактъ, що того самого дня, т. е. 22 сѣчня, умысне выставленый въ Посѣчи на дворѣ противъ сонця тепломѣръ показувавъ о 2-бй годинѣ въ полудня 28° — кажу: двацять и вбсѣмь степенѣвъ Реомїра тепла! — *Е. С.*

— Доповняючій выбѣръ одного члена рады повѣтовои зъ сѣльскихъ громадъ въ Дрогобичи розписало намѣстництво на день 1 марта с. р., а одного члена тежъ рады въ групѣ бѣльшои посѣлости на день 2 марта с. р.

— Słowo polskie дбстало вѣсть зъ Вѣдня, що посолъ д-ръ Быкъ основуе у Львовѣ банкъ жидбвскій. Дурнѣ бы були жиды, якъ бы не корвстали зъ польского безголовя, що довело до такого скандалу зъ галицкою касою ощадности...

— Фальшованѣ ордербвъ. Оногды донесли мы коротко, що въ Будапештѣ увязнено жида Герцеґа, котрый фальшувавъ всякій ордеры и дипльомы. Вчера въ тбй справѣ увязнено въ Будапештѣ дѣятаря зъ міністерства справъ внутрѣшныхъ и вбдбуваютъ ся дальшѣ арештованя. Много особъ е скомпромітованыхъ.

— Дббій вѣсти. Начальный директоръ почтъ и телеграфбвъ, радникъ двора Ив. Сеферовичъ вернувъ зъ Вѣдня и обнявъ урядованѣ. — Рада громадска въ Тернополи ухвалила поставити въ Тернополи памятникъ короля Собѣского. — Въ Товмачи згорѣла оногды пбдчасъ пожару въ своѣй хатѣ хора старушка Марія Шкромида. — Пропавъ вбдъ позавчера ученикъ II. класы львбвскои руской гімназіи, сынъ хлѣбороба зъ Винникъ, Симеонъ Магалясъ; дбставъ вбнъ „дибйку“ и видко изъ страху утѣкъ зб Львова. — Д-ры Вл. Былицкій и Косьминьскій дбстали veniam legendi на выдѣлѣ медичнбмъ у Львовѣ.

ланнтъ въ уложеню „Улицѣ“ и „Обжинкахъ“. По-при звычайну вѣрность у вбдданю народнои пѣсни и ея духа въ музицѣ, повязавши въ одну цѣлость пбдперъ вбнъ композицію незвычайно хорошо обдуманою и нѣжною гармонією акордбвъ. Мельодію поодинокахъ голосбвъ квартету мѣшаного провадить Колесса своббдно въ природнбй позиціи регестрбвъ голосу людского, даючи ему можность розвинути свою силу, а хочь композиція довша, не змучать спѣвака. Получене пѣсень въ двохъ послѣдныхъ композиціяхъ, въ „Улицѣ“ и „Обжинкахъ“, переведене щасливѣйше и красше, якъ въ хорахъ мужескихъ, — все зъ настроемъ духа народного. Кромѣ того Колесса оригінально, зъ властивою собѣ свободою ужитая и переводить добре и зручно въ тыхъ композиціяхъ наслѣдоване головного мотиву въ другихъ голосахъ квартету, що пбдносить и вагу и красу композиціи. До того въ „Обжинкахъ“ выпроваджуе вбнъ жѣночій хоръ, подббно якъ въ „Улицѣ“ мужескій хоръ, самостбйно попри хоръ мѣшаный, а се робить добрый ефектъ и въ „Обжинкахъ“ выходить такій хоръ зъ природы рѣчи, де дѣвчата при обжинкахъ самѣй собѣ спѣвають. До того ще въ „Обжинкахъ“ примѣнивъ вбнъ пбсли нашого звычаю рецитацію — „повѣншоване“, яке звичайно выголошують дѣвчата несучій вѣнки зъ своими дружками, коли вручають вѣнки господареви. Пбдчасъ того акту и рецитаціи хоръ своимъ ходомъ спѣвае собѣ дальше — и се въ цѣлости робить дуже добре вражѣне за оригінально выглядае.

Уемною стороною композиціи „Улица“ есть прилучене до композиціи двохъ ненародныхъ пѣсень: „Пбдъ дубиною“ и „Тамъ на горѣ снѣгъ бѣленькій“, хочь оброблене ихъ музичне и примѣнене до хору есть хороше, однакъ они все своею цѣхою псують цѣлбсть. Въ „Обжинкахъ“ форма першои пѣсни „Ой ты лане, ланочку“ невѣрно унята есть въ рамы такту и композиторъ непотрѣбно послугуваъ ся формою въ третбмъ тактѣ, коли въ природы рѣчи выпадае тутъ замѣсть тритактового, зробити четиротактовый вбдрѣзокъ [Abschnitt], подббно якъ то зроблено при кбнци сеи пѣсни на слова „ланочка дбжнешь“. Що-до тексту пѣсни „Мѣсацю нароженькy“ примѣчаю, що народъ въ моихъ околицяхъ говорить „нрожденьку“, и сей выразъ поетичный у нашого народу есть властившій, якъ „нароженьку“. Выразомъ тымъ глазывають у насъ мѣсяць новый [нбвъ]. Що-до части музичнои мушу зазначити, що въ особенности въ „Обжинкахъ“ получена зъ собою деякотрыхъ акордбвъ выпали неприродно. Такожь при рецитаціи хльбовъ седемъ голосбвъ хору выпало неконсеквентно, якъ сей цѣлый уступъ „Andantino“ „Нашѣ ѣмость“ выпавъ слабше, трохи въ способъ нѣмецкои „Серенады“.

Мимо тыхъ малыхъ и незначныхъ уемныхъ сторбнъ композиціи Ф. Колессы полвага его творбвъ у насъ есть великои ваги, а такій недостатки не уймають цѣлости и талантовои его; при неупинней працы вбнъ ихъ зекорѣ покоиве. Тому композиціи Ф. Колессы звернули у насъ бѣльшу увагу на себе и выгатеній на сетрадѣ заслужили собѣ признанѣ хочь-бы лишь длятого, що Ф. Колесса, вѣрно слѣдячи въ народѣ нашбмъ пѣснѣ живучій въ устахъ его, показавъ въ идеальнбмъ видѣ перлы нашои старинноѣ скарбницѣ музичнои, котрѣ якъ колись, такъ все повбстануть красными милыми и дорогими серцю рускому. Тымъ самымъ представивъ Ф. Колесса свѣтовы творчбсть, нѣжнбсть, поетичнбсть и хорошій звычаѣ нашого народу, якъ и красу его пѣсень.

Радо повитаемо и дальшій працѣ Ф. Колессы, а широке поле мае вбнъ ще до попису въ вытыченбмъ собѣ напрямѣ, бо много ще находить ся скарббвъ въ устахъ народу, котрѣ бы треба выдобути и свѣтови показати. Неменше радѣ бы мы побачити и пѣснѣ его на мотивахъ власнои инвенціи, котрѣ, сподѣваемось, такъ само красно ему удадуть ся, якъ и передступній композиціи безперечно причинять ся до розвою нашои музики и выгатне займуть мѣсце въ нашбй літературѣ музичнбй.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Щастный Должицкій, парохъ въ Хрестѣ, деканата затварницкого перемыскои епархіи, упокоивъ ся дня 26 с. м. въ 77 роцѣ житя и въ 46-бмъ священьства. Покбйный — пишуть намъ — мавъ славу дуже доброго господаря въ околиці, пбддержуючи матеріяльно убоге гбрске село и тѣшивъ ся загальнымъ поважанномъ. Осиротивъ двохъ сынбвъ: д-ра Ивана, адвоката въ Бродахъ, и Василя, слухателя правъ. В. з. п.!

О. Михаилъ Волошиньскій, парохъ въ Страшевичахъ дек. старо-самбрского, перемыскои епархіи, упокоивъ ся дня 28 н. ст. сѣчня въ 91 роцѣ житя а въ 51-бмъ священьства. В. з. п.!

Вѣсти зъ Станиславѣвскои Епархіи.

О. Стеф. Макогоньскій зъ Поточчемъ именованый совѣтникомъ еп. консисторіи зъ вѣдзнаками крилошаньскими. — Розписано на конкурсъ приходъ Бѣла дек. чортківского; реченецъ до 15 н. ст. лютого с. р. — Въ пропозицію н.. Цуцылівъ дек. надвірнянського принятій оо.: Григ. Боднарукъ, Мих. Мотюкъ и Панталеймонъ Бѣлоусъ; — на Коньчаки дек. устецкого о. Еманулъ Красицкій. — До канон. институціи на Красну дек. надвірнянського на першу полови у марта вѣзванний о. Денисъ Хромовскій зъ Глинокъ. — Введений оо.: Ив. Федюкъ яко прав. сотрудникъ въ Гвбадци малѣмъ, Ант. Дмитрашъ яко завѣдатель въ Рыбнѣ, Ив. Маракъ яко завѣдатель въ Бѣлѣй, Теод. Блоньскій яко сотрудникъ въ Иванковѣ, Дим. К рдидикъ яко сотрудникъ въ Борщевѣ, Несторъ Величковскій яко експ. сотрудникъ въ Медусѣ, Андр. Стрѣльчикъ яко систем. сотрудникъ въ Гвбздю, Ив. Писецкій яко сотрудникъ въ Монастирискахъ, Мик. Никифоръ Бокляцукъ еромонахъ ч. св. Вас. вел. яко систем. сотрудникъ въ Далешевѣ и Ив. Доницевичъ яко прив. сотрудникъ въ Рѣчцѣ. Увѣльнене вѣдъ испыту конкурсового дѣставъ о. Конет. Мудракъ зъ Хриплина. — Вѣдпустку на одинъ рѣкъ [вѣдъ 1/1 1899 до 1/1 1900 р.] дѣставъ о. Іос. Раковскій прив. сотр. въ Павельчу дек. станиславѣвского. — Рукоположене дѣсталн оо.: Ив. Писецкій, Андр. Стрѣльчикъ и Павло Чужакъ.

Наука, штука и література.

— **Адміністрація „Літературно - наукового Вістника"** повѣдомляе, що першу книжку „Вістника" выслано лише тымъ, що зложили зъ горы передплату.

— Въ 5 числѣ Monitor a знаходимо пѣльскій перекладъ „Кавказу", поемы Т. Шевченка. Перекладъ выйшовъ зъ-пѣдъ пера польского писателя Теофіля Шумского.

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit" появивъ ся 226-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Der Kampf um Ungarn. Von Dr. Hugo Ganz. Ein jungczechischer Ungriff auf die Pressfreiheit. Von Dr. Gustav Harpner. — Rudolf Meyer. Von Heinrich Oberwinter. — Fechner als Mensch. Von Willy Pastor. — Felicien Rops. Von Julius Levin. — Der neue Rhythmus. Von Karl Freiherr v. Levetzow. — Die Linie. (Wie die Frau sich kleiden soll.) Von B. Zuckerkandl. — Siegfried Wagners Bärenhäuter. Von Ernst v. Wolzogen. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der rothe Vorhang. Von J. Barbey d'Aurevilly.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 ар. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ дарэмъ и оплатно.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Телеґрамы „Дѣла".

Будапештъ 1 лютого. Въ цѣли заключенія угоды опозиція домагала ся далекосяглыхъ личныхъ запорукъ. Тѣ запоруки, котрѣ предложило правительство, опозиція узнала за недостаточнѣ. Въ наслѣдокъ того змѣнили ся выгляды на заключенє компромісу.

Софія 1 лютого. Новый кабінетъ складае ся зъ чотырохъ Радославістѣвъ и чотырохъ членѣвъ не належачихъ до нѣякого сторонництва. Президентомъ міністрѣвъ зѣставъ Грековъ.

Парижъ 1 сѣчня. Загально панує тутъ переконане, що черезъ вѣдсланя до комісіи проекту закона о передане справъ ревізіи сполученымъ палатамъ касаційного трибуналу, цѣлу справу погребано, бо комісія разъ вже рѣшучо высказала ся противъ подѣбной реформы ревізійныхъ законѣвъ.

Лондонъ 1 лютого. Французске правительство переговоруе зъ французскими и англійскими банкама о затягненя позычки на 8—10 міліонѣвъ фунтѣвъ штерлінгѣвъ на побѣльшене фльоты и армін

Конкурс.

Виділ „Руськоі Бесіди у Львові" оголошуе отсим конкурс на управителя руско-народного театру в реченцем до 1-ого н. ст. марца 1899. Услівя контракту можна переглянути кождого дня в комнатах „Руськоі Бесіди", Ринок ч. 10.

У Львові дня 24 січня 1899.

За Виділ:

Вол. Шухевич голова. *Остап Весоловский* секретар.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на кам'яниці пошти Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣвній areометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсшайни, ватызъ мѣрничій, піоны, лѣбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ЛЯРНЯ ДЗВОНѤВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливания въ найкоротшѣмъ часѣ, а такожъ маe на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ за поодинокій новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За треналѣсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ повазаннемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Лишь тогдѣ правдивый, коли тверда фляшка есть замкнена вище поданою синькою (червоный и чорный друкъ на жовтѣмъ папери).

Доси неперевисшеный!!!

B. Maaґera

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законне обезпеченѣмъ опакованю) *зъ фабрики*

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Росплѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый также дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, писане грудей и легкихъ, вѣбольшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѣвъ, а такожъ взаглядъ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнѣмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а также майже у всѣхъ цѣсарско-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 9—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджуе ся судове слѣдство.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріацельскій каплѣ жолудковій)

приспособленій въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины" Кароля Брадi у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчкиче зъ побуджуючого дѣяня на жолудокъ при забуреныхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышшу охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** и вѣдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрѣ не заосмотреній тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady.** 412 11—23

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Брадi

(давнѣйше Маріацельскій каплѣ жолудковій)

опакований въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель [яко марки охоронной]. Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись етикета побочь пѣдпись

Складовій части подаій.

Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 129—?

МЫЛЬНИЧКИ и пензлики до золоченя препоручае Иванъ Ляврукъ, ножѣвникъ у Львовѣ, улиця Галицка 6.

МУЖЕСКУ БЕЗСИЛЬНѤСТЬ 344

выликвану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поможенія своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко надежитости, высылае ся франко книга въ куверты магазиномъ выдавцѣвъ R. F. Hirsey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверг (на мѣсяць популярныхъ газетокъ „Читальня" и „Читальня") тыжденна популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за реда дѣе вѣдповѣдае д-ръ Ох Борковскій. Редакторъ просвѣтко-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣсарѣвна передплата выносить ядер., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

КОЛОДКИ свѣонтницкі гарнітурові (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ, гарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·—. Колодки штучні Вертгаймовскі и американьскі по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50

пор. чи ПЕТРО ХИЖИНСЬКИЙ, горговля желѣза у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Лекціі на село

глядае ученик вищої гімназії. За добре приготовленє ручить. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 4—6

Женщины интелігентнои

потребуе до заряду дому старшій священникъ, вдовець, въ Деговѣй, п. Пѣдкамѣнь коло Рогатина. 23 4—6

Нижше пѣдписаный, испытованый дякъ, зъ свѣдоцтвомъ и добрымъ голосомъ, теперь за-для браку посады заступаючій мѣсце учителя въ Тѣснѣй глядае посады дяка. Ласкавій заголошеня пѣдъ адресою: *Іванъ Бочулскій* въ Тѣснѣй, почта въ мѣсци.

Проф. Д-ра Александра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО"** виданій Д-ромъ Петромъ Стебальскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінськогo. Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. з р 189⁹. Цина 1 вол. 40 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінськогo

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На взір русскій переложивъ Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Цина 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Цина примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ русскои ботанічнои термінольогіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цина 30 цент. в. а.

Видани ті можь дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора, професора русскої гімназиі ві Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральогіі, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральогіі, або 2 пр. Спису) порто оплачуе автор.

ТУТКИ цитаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поіздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

часа часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу зі львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.55	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.58	„ Сокаля	6.38		„ Краснова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.30	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Велеяця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ От ка
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖІЧК			ЖІЧК
	3.01	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМѢТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 9

На теперѣшный сезонъ

поручае свѣй спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментѣвъ

І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GGRATIS.

470 10—104

☛ **При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Видавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянъскомъ. **Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ іосифа Даниловича.**

Ч. 16. Львовъ, Четверъ 21 Сѣчня (2 Лютого) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ зъ второкъ, и зъ второкъ в пятницю на перешѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, в Бюро газет ул. Короля Людвика 2, и А. Ольшевского ул. Кнлинського 2.; — въ Ярославю Л. Кришановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты приймаетъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на місяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаний вольный вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераторой або ей місця а въ рубрикѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші допосока приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ оборонѣ науки рускои мовы.

[Письмо „Народної Рады" до міністерства просвѣты.]

(Докѣнченє.)

Посолъ Барвѣньскій зажадавъ на послѣдній сесіи соймовій у своѣмъ внесеню, щобы соймъ постановивъ, що руска мова має бути въ тыхъ школахъ середныхъ въ Галичинѣ, въ котрыхъ она не є выкладовою, обовязковымъ предметомъ науки, якъ друга мова краєва. На се внесеня ухваливъ соймъ дня 1 лютого 1898 р. отсе:

I. Соймъ высказуе переконѣченє, що знане обохъ краєвыхъ языкѣвъ є бажане для обохъ народѣвъ, заселяючихъ край, а особливо для тыхъ особъ, що маютъ въ краю выконувати публичні уряды.

II. Соймъ высказуе ц. к. краєвій Радѣ школьнѣй признане за дотеперѣшній успѣшній заходы, щобы молодѣжи середныхъ школъ улегчити науку обохъ краєвыхъ языкѣвъ.

III. Соймъ взыває ц. к. краєву Раду школьну, щобы въ тыхъ заходахъ и дальше вытревала та дбала о те, щобы постепенно въ мѣру придбаня вѣдповѣдныхъ силъ учительскихъ у всѣхъ середныхъ школах краю була заведена взглядно обовязкова наука другои мовы краєвои у вѣдповѣднѣмъ числѣ годинъ.

IV. Соймъ взыває правительство, щобы за-для уладженя практичныхъ курсѣвъ науки рускои мовы утворено въ обохъ университетахъ краєвыхъ, а такожъ въ політехніцѣ львѣвскій посади вѣдповѣдно уквалїфікованыхъ лекторѣвъ.

Отже, щобы вдоволити соймовому зазывови пѣдъ III., котрымъ очевидно мали розумѣти ся лише середні школы заходнои Галичины, бо тѣлько тамъ не учатъ другои краєвои мовы, галицка ц. к. Рада школьна скликала передовсѣмъ анкету. Але лише половина членѣвъ, котрі взяли участь въ анкетѣ, знає руску мову, а друга половина не має анї найменшого знаня тои мовы. Протоколу нарады анкеты члены ей не пѣдписали; а навѣть, якъ се цѣлкомъ певно знаємо на пѣдставѣ информацій вовсѣмъ компетентныхъ, выслѣдки нарады цѣлкомъ рѣзнять ся вѣдъ тыхъ постановъ, якій опосля выйшли въ загадуваннѣмъ тутъ розпорядженю галицкои ц. к. Рады школьнои.

Вже въ попередучихъ выводахъ не можна було оминути того, щобы не доторкнути деякихъ педагогічно-дидактичныхъ хибъ пляновъ науки, запорядженыхъ розпорядженемъ, о котрѣмъ тутъ мова. Зазначимо цѣлкомъ коротко ще кѣлька иншихъ такихъ хибъ, хочь годѣ указувати на всѣ.

Коли обмеженя дотеперѣшныхъ вымогъ при науцѣ рускои мовы и спѣльна наука учениковъ, мѣжъ котрыми заходять велика рѣзница въ пѣдготовленю, мусять сильно обмежити успѣхи науки: то отворене окремого приготовляючого курсу въ IV. класѣ може крѣмъ того мати дуже деморалізуючій вплывъ бодай на якусь частину рускои молодѣжи, а се чейже противить ся цѣлямъ выхованя, хочь може для деякихъ політичныхъ аспірацій є оно навѣть рѣчею бажаною. Ото легко статись може, що такожъ ученики рускои народности въ молодечѣй легкости будуть ждати аж до IV. класы, поки надумають ся записатись на науку своєи рѣднои мовы.

Що пѣсля плану A) науку въ першихъ двохъ мѣсяцяхъ має ся вести безъ книжки, се на тѣмъ степени розвою, на якѣмъ вже стоять ученики IV. класы, певно не є вѣдповѣдне; вже двѣ недѣлѣ такои науки було бы аж надто досыть. Не можна такожъ нѣякъ зъ тымъ згодити ся, що для дальшои науки призначено такій книжки, якъ читанку для школъ выдѣловыхъ, котру, номинувши ей змѣстъ, вже черезъ ей типографічне выладженє належало бы взагалѣ усунути зъ ужитку школьного, — або иншу читанку, котра що-инше укладає ся, а вже дизнымъ способомъ напередъ має апробату для ужитку на другѣмъ курсѣ науки рускои мовы.

Але зъ усего вже найдивнѣйше, що пѣсля плану B) на науку старорускои граматики въ VIII. класѣ выначено 20 годинъ. Треба зважити, що пѣсля докладного обчисленя при двохъ годинахъ тыждневои науки выпаде на цѣлый рѣкъ найбѣльше 60—65 школьныхъ годинъ; а що звѣсно около 9 мая починає ся письменный испытъ зрѣлости, а въ кѣнцемъ того мѣсяца навѣть вже й устный, то найбѣльше можна числити 50—55 годинъ, въ котрыхъ мѣстить ся вже такожъ 8 годинъ на письменній школьній задачѣ. Отже въ тѣмъ числѣ годинъ треба найти 20 годинъ на науку граматики, перечитати найважнѣйшій твори въ старо-рускои літературы и крѣмъ того перевести ще загальный поглядъ на всю літературу!

Высоке ц. к. Міністерство! Пѣдписане товариство гадає, що въ повысшихъ выводахъ достаточно выказало, що розпорядженя галицкои ц. к. краєвои Рады школьнои зъ дня 20 липня 1898 означає нову кривду и нове упослѣдженє вже й такъ тяжко кривдженого народу руского, — що оно ще въ бѣльшій мѣрѣ каже Русинамъ побоюватись ся погубныхъ наслѣдкѣвъ, бо має оно на цѣли въ однои сторѣны далеко сягаюче выпираня руского елементу въ публичнѣмъ житю, зъ другои сторѣны запередженє науки рускои мовы въ середныхъ школахъ сходнои Галичины, а въ дальшихъ наслѣдкахъ занидбаня самои мовы и ей літературы, — що оно вкѣнци разомъ зъ плянами науки рускои мовы, котрій запоряджа, є хибленє въ оглядѣвъ педагогічно-дидактичныхъ. Длятого пѣдписаній уважаютъ свою просьбу за цѣлкомъ оправдану: Высоке ц. к. Міністерство зволитъ загадуване тутъ розпорядженє вѣдкликати у всѣхъ его частяхъ, поки оно ще не цѣлкомъ вѣйшло въ житя.

Въ найтѣснѣйшій звязи зъ симъ, а по части такожъ якъ конечный выслѣдокъ повысшои просьбы, осмѣлює ся пѣдписане товариство подати Высокому ц. к. Міністерству отсій бажаня, котрій въ уваги на змѣстъ цѣлого сего поданя справы не потребуютъ дальшого поперть: Высоке ц. к. Міністерство зволитъ запорядити:

1) поки у сходнѣй Галичинѣ не буде тѣлько середныхъ школъ зъ рускою мовою выкладовою, кѣлько потрѣбно, щобы вдоволити вымогамъ артикулу 19. ал. 3. основного закона державного въ дня 21 грудня 1867 р., має руска мова, якъ друга мова краєва, бути у всѣхъ публичныхъ середныхъ школахъ сходнои Галичины зъ польскою мовою выкладовою, не вынимаючи ц. к. гімназій въ Самоцѣ и Ярославѣ, взглядно обовязковымъ, а властивѣмъ вѣльнымъ предметомъ науки; але науку сю має ся удѣляти въ порядку у всѣхъ класахъ вѣдъ найнисшои до найвысшои такъ, якъ се дѣє ся зъ наукою польскои мовы въ рускихъ гімназіяхъ, а руска мова, якъ доси, буде предметомъ испыту зрѣлости; вынятій въ сего можуть бути цѣлкомъ слушно польскій гімназіи въ тыхъ мѣстахъ, де вже є гімназія руска;

2) щобы въ ц. к. нѣмецкѣй гімназіи въ Бродахъ руска мова вже зъ початкомъ року школьного 1899/1900 заняла рѣвнорядне становище обочь польскои мовы и щобы була взглядно-обовязковымъ у властивѣмъ значѣню сего слова — предметомъ науки такъ, якъ се є въ ц. к. II. (нѣмецкѣй) гімназіи у Львовѣ.

Хочь пѣдписане товариство ще йно ладить пропамятне письмо, въ котрѣмъ подасть Высокому Правительству докладный образъ хибъ галицкого, а особливо руского школьництва, все-жъ таки й теперь вже мусить зазначити, що головне жерело всего лиха лежить въ крайно некористнѣмъ для Русинѣвъ складѣ галицкои ц. к. краєвои Рады школьнои, а особливо въ теперѣшнѣмъ керманичтвѣ галицкихъ школъ, якъ и въ теперѣшнѣмъ надзорѣ рускихъ школъ середныхъ, неприхильнѣмъ успѣванню рускихъ школъ взагалѣ, а окремо науки рускои мовы и Русинамъ попросту ворожѣмъ. Зъ сего жерела выплываютъ всѣлякій кривды, котрѣ лише до огорченя Русинѣвъ причиняютъ ся. Сюды належить мѣжъ иншимъ той справдѣшный монополь, якій выробивъ ся въ выстачаня рускихъ книжокъ школьныхъ; сюды належать и самѣ рускій книжки школьній, въ котрыхъ богато дечого находить ся тенденційного, національній чувства Русинѣвъ обиджаючого.

Зъ уваги на се мусить пѣдписане товариство именемъ руского населеня въ Галичинѣ цѣлкомъ отверто заявити, що рускій народъ не перестане домагати ся утворена окремои секціи ц. к. краєвои Рады школьнои для рускихъ справъ школьныхъ, зложеной зъ вызначныхъ и совѣстныхъ, своєи задачѣ свѣдомыхъ, фаховыхъ людей рускои народности, — и такъ само утворена окремои комісіи для выстачаня рускихъ книжокъ школьныхъ, котра бы собѣ поклала за першу задачу дотеперѣшній книжки докладно переглянути и усунути зъ нихъ усе непотрѣбне и національній чувства Русинѣвъ обиджаюче.

Вкѣнци зволитъ Высоке ц. к. Міністерство принати щире запевнене, що пѣдписане товариство аж по зрѣлѣй и всесторонній розвазѣ зважило ся звернутись до Высокого ц. к. Міністерства зъ просьбою о заради на нерозважні запорядженя, котрі выликують у Русинѣвъ лише огорчене и обурене. Заразомъ має пѣдписане товариство тверде переконане, що Высоке ц. к. Міністерство зволитъ зарадити глубоко закорѣненому лихови, що напевно выйде на добре не тѣлько рускому народови, але й причинить ся до такъ бажаної згоды обохъ народѣвъ, заселяючихъ край, а тымъ самымъ и на гараздъ державы.

Промова посла д-ра Т. Окуневского

на 37 засѣданю рады державної зъ дня 31 сѣчня с. р.

Въ падолистѣ мин. року запытувавъ я п. президента, чи не зволивъ бы вѣнъ попросити п. президента міністрѣвъ гр. Туна, щобы вѣдповѣвъ на нашу интерпеляцію въ галицкій справѣ. Вѣдповѣдь на нашу интерпеляцію маємо вже 2 мѣсяцѣ, а все ще не маємо анї слѣда, що бы п. президентъ міністрѣвъ старавъ ся о вѣдповѣдь. Ми не можемо ся тому дивувати, бо вѣдповѣдь на нашу интерпеляцію не належить до приємныхъ, а ще менше до такихъ, котрі бы могли вплывати успокойливо на населеня. Ми не можемо ся тому дивувати, бо вѣдповѣдь на нашу интерпеляцію не належить до приємныхъ, а ще менше до такихъ, котрі бы могли вплывати успокойливо на населеня. Ми не можемо ся тому дивувати, бо вѣдповѣдь на нашу интерпеляцію не належить до приємныхъ, а ще менше до такихъ, котрі бы могли вплывати успокойливо на населеня.

---

11)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

(Дальше.)

Весна поступала скорымъ крокомъ наперед. Ставало чимъ разъ теплѣйше, снѣгъ танявъ, земля все бѣльше и бѣльше вирывалась зеленью и рожнецвѣтнымъ зѣлемъ, на дворѣ було зъ кождымъ днемъ веселѣйше, а сонце чимъ разъ довше заглядало до гробаревои хатины, наче-бъ и его кликало на двѣръ: ходи, старый, веселя ся!... Але старый лежавъ хорый и обоятно дивувъ ся на сонячный промѣнь, що втискались крѣзь вѣконце до его хатины и зъ кождымъ днемъ чимъ разъ довшимъ снопомъ клались на долѣвку, обоятно слухавъ, якъ на дворѣ десь жибонѣли на сонци дѣти, якъ весело цвѣрѣнькали горобцѣ, якъ весело клекотали бузьки... Нѣхто до него не довѣдувавъ ся, нѣ близшій нѣ дальшій сусѣды, кождый запопадавсь коло своєи роботы; оденъ лишь дякъ Онисько не опускавъ свого старого приятеля. Вѣнъ днемъ и нѣчью сидѣвъ коло хорого, служивъ ему, а навѣть вѣдступавъ теплу страву, котру що дня отримувавъ зъ приходства, а самъ живъ, якъ мѣгъ...

— Не журѣть ся, куме, — потѣшавъ вѣнъ хорого, — що вы будете здоровій, якъ кѣнь, що вы будете до мене ходити та й будемо собѣ жити по давньому, любенько!...

Але хорый гробарь лишь усмѣхавъ ся пѣдъ носомъ на таку бесѣду и дививъ ся на свого приятеля такимъ поглядомъ, мовь-бы хотѣвъ ему сказати: „Ты, куме Ониську, або самъ дурня удаешь, або зъ мене хочешь дурня робити, коли таке говоришь..."

На всю бувъ оболтный хорый гробарь и здавсь коли бъ ему нѣхто не послуживъ та не подавъ зимноі води напитись, то вѣнъ бы и такъ собѣ лежавъ и оболтно чекавъ того „що дальше буде"... Лишь часомъ слабымъ голосомъ просивъ вѣнъ дяка Ониська, щобы ему почитавъ трохи Псалтиру... „И чого вѣнъ такъ лѣпше до тои Псалтиры?" думавъ собѣ дякъ Онисько, коли сѣдавъ въ головахъ хорого зъ розложеною книгою и зачинавъ читати. А хорый слухавъ, якъ здавалось уважно, кождого слова, зъ якоюсь дитинячою усмѣшкою на устахъ, и вѣдтакъ звычайно западавъ въ сонъ.

Тогдѣ дякъ Онисько нахиляв ся осторожно надъ спячимъ гробаремъ и слухавъ уважно, якъ вѣнъ дыхае... Именно вѣнъ ще на самѣмъ початку слабости свого приятеля завважавъ, що коли хорый вѣддыхае, то ему въ грудяхъ щось клекотить, нѣбы тамъ кипить якесь маленьке горнятко, нѣбы грае якійсь инструментъ, що возьми и добудь на верхъ зъ-вѣдтамъ той инструментъ, а хорый заразъ встане и буде здоровый и веселый... И ужывавъ вѣнъ рѣзныхъ способѣвъ, щобы осягнути сю цѣль: що дня поївъ хорого мягкою, румянкомъ и иншимъ зѣлемъ, що дня натиравъ груди борсуковымъ саломъ, котрого роздобувъ зъ найбѣльшимъ трудомъ, однакъ нѣчо не помагало. Хорому зъ кождымъ тыждномъ ставало гѣрше, а вкѣнци дякъ Онисько станъ тратити надѣю...

Одного ранку пробудивъ ся гробарь Панько якійсь неспокойный, нѣбы переляканый. — „Куме, Ониську! — промовивъ вѣнъ слабымъ голосомъ — буде щось „нового"... Ось передъ хвилею снилась менѣ Марина, Ивасева жѣнка, и ей дѣти, мои внуки... Всѣ мы були чогось дуже веселѣ, всѣ мы смѣяли ся, а дѣти смикали мене за вуса, мало не повырывали... Лишь Ивася не було мѣжъ нами... Буде якась новина... Пойдѣть но, куме, по духовного отця, бо я хочу выповѣдати ся и приготовити ся на всякій выпадокъ..."

По тѣй бесѣдѣ хорого стало дякови Ониськови легше коло серця, мовь-бы якійсь камѣнь ему спавъ зъ грудей... Вѣнъ вже давно хотѣвъ своему приятелеви зробити те саме предложене, щобы выповѣдавъ ся и приготовивъ ся „на всякій выпадокъ", однакожъ все ему бракувало до того слѣвъ, все вѣнъ вѣдкладавъ зъ дня на день собѣ замѣръ, аж тутъ хорый и самъ его выручивъ... Але зараномъ ему стало якось незвычайно сумно и тяжко коло серца, бо вѣнъ прочувавъ, що тутъ вже выходу мабуть нема... Вѣнъ не давъ собѣ два разы говорити, вѣнъ пѣгнавъ стрѣлою по священика и за пѣвъ годины хорый гробарь бувъ вже выповѣданый и — готовый „на всякій выпадокъ"...

(Дальше буде.)

Вѣдповѣдь п. Панькевичу на статью п. заг. „Руска выстава штуки а европейска критика".

Пѣдъ такимъ заголовкомъ розтягнувъ невдоволеный Юліянъ Панькевичъ по фейлетонахъ послѣдныхъ чиселъ „Дѣла" противъ мене вымѣрену попутану мрачницю, коло котрои я кручу ся и бѣгаю, не знаючи, де менѣ въ нѣй призначено занятн мѣсце. Назва моеи критики европейскою уповажнює мене станути десь на видномъ мѣсци въ Европѣ, а п. Панькевича лишити на селѣ. И я зъ свого становиска бувъ вдоволеный, та не на довго, бо авторъ забувъ по написаню кѣлькохъ стрѣчокъ про свій поглядъ на мою роботу и написавъ дальше, що моя критика лишь „має бути европейскою", значитъ: мушу хиба п. Панькевичу вѣдступити свое мѣсце, а самъ станути на Личаковскѣмъ передмѣстю. Та се не цѣле лихо! Я зовсѣмъ несподѣвано довѣдуюсь у п. Панькевича, що моя статья носить титулъ офіціяльнои супротивъ якоюсь другои, такожъ фіктивнои, а вгаданымъ паномъ десь по за шпальтами вычитанои неофіціяльнои, що мене зовсѣмъ збило зъ пантелику и вѣдобрало охоту спорити зъ авторомъ, тымъ паче, що и дальшій тягъ его працѣ веденый въ подѣбный способъ. Уважаю однакъ за свій обовязокъ спростувати его *найважнѣйшій* похибки.

Передовсѣмъ коли зачѣплено у насъ и о европейску критику артистичну, то треба застановитись, въ чѣмъ лежить ей суть. П. Панькевичъ забороняє менѣ по европейск

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ наъ шкѣры, аксаміту, косты, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

484 23 - 40

справѣ языковѣй, тымъ бѣльше, що галицкій Русины, а особливо теперь руске духовеньство не годно вже вытримати секатуръ галицкихъ урядниковъ, а правительство мимо того безвѣдрадного стану рѣчей не перестае мовчати. Нашь президентъ зробивъ се, але гр. Тунъ и теперь не ласкавъ бувъ намъ вѣдповѣсти. Пѣдчасъ послѣдней сесіи соймовои запытувавъ и такожь галицкого намѣстника въ сѣй справѣ, але и вѣнъ успокоювавъ насъ, що станесь оно пѣзнѣйше.

Сегодня панове Чехи говорили о рѣвноправности, але забули при тѣмъ, въ якѣмъ они находять ся товариствѣ, — въ товариствѣ польского кола. И мае-жь хто всѣмъ тымъ „автономістамъ“ вѣрити, що они лише рѣвноправности домагають ся? Поляки въ справахъ языковыхъ дѣстали вѣдъ державы всѣ права ще въ р. 1869.; они дѣстали вѣдъ державы навѣть бѣльше, нѣжь дасть ся погодити зъ ихъ вдностею. Вѣдъ державы дѣстали они въ р. 1869. польскій урядовый языкъ, польску выкладову мову у всѣхъ середныхъ школахъ и университетахъ; всюды въ краю урядуе ся лише по польски, а міністры мусять передъ нами оправдувати ся, що длятого не можуть заспокоити нашихъ жалобъ, бо не розумѣють польского урядового языка. Лише одна жандармерія переписуе ся ще по нѣмецки, а крѣмъ справозданъ почтовыхъ, телеграфічныхъ и касовыхъ урядовъ до центральныхъ властей все инше веде ся по польски. Се просте и ясне. Але що-до другои, руской народности, то у насъ — вавильонська вежа. Въ декотрыхъ повѣтахъ вѣльно на пр. до властей писати по руски, а власти „можуть“ выдавати руской вѣдповѣди; тѣлько не знати, якими буквами: чи латиньскими чи рускою скорописею. Власти нарошно мѣшають скоропись зъ кирилицею и заборонюють намъ кирилицю, розумѣючи при тѣмъ скоропись. Въ декотрыхъ повѣтахъ позваляють писати до старостна по руски, но тѣлько латиньскими буквами, але до судовъ того самого повѣту лише по польски. Староства вѣдповѣдають намъ часто по руски въ ковертахъ по польски адресованыхъ и на вѣдворотъ. (*Слухайте, слухайте!*) Нѣхто не годенъ вызнати ся въ тѣмъ. И се и той славный станъ посѣдання, котрый автономісты радѣ бы ще розширити. Але мы знаемо, до чого се простуе. Молодо-Чехи и Поляки простують до ческого чи то до ягайлоньского державного права, щобы опѣсля безъ вѣдклику центральныхъ властей давити слабшихъ. Се и автономістична идея.

Длятого я цѣлкомъ згоджую ся зъ п. Прадемъ, що теперь лише мы тутъ на лѣвѣй сторонѣ и правдивѣ автономісты, бо хочемо ретельно боронити правъ всѣхъ народовъ, навѣть найменшихъ. Жалую тѣлько при тѣмъ, що завзята борба мѣжь нѣмецкимъ а ческимъ народомъ не цѣлкомъ проясьнила засаду федерації народовъ, — не краевъ. Австрія хилить ся середъ внутрѣшныхъ конвульсій, чимъ разъ сильнѣйшихъ, до певного розладу, коли ѣй не поведе ся доборотя ся федералізму народностей. Надѣемо ся, що незадовго прийде часъ, коли всѣ сторонництва на сѣй сторонѣ будуть говорити не лише про станъ посѣдання, а федерацію народностей пѣднесуть до засады справедливости для всѣхъ народовъ. Але досе, мои панове, на жаль не зроблено въ сѣй справѣ у насъ нѣчого. Въ Галичинѣ заколотъ тревае дальше, а правительство аж тогдѣ надумае ся дати намъ права, коли имовѣрно буде за пѣзно. Въ Россіи замкнено намъ ротъ въ цензуралістичныхъ-причинъ. Вѣдъ року 1876 не вѣльно навѣть книжокъ выдавати въ украиньско рускѣй мовѣ, а австрійске правительство обходить ся зъ нами якъ зъ паріями!

Пытаю ся ще разъ п. президента: чи не схотѣвъ бы вѣнъ п. президента міністровъ гр. Туна пѣдъ конецъ сеи сесіи наклонити, щобы намъ давъ вѣдповѣдь въ сѣй справѣ. Чи Русины маютъ разъ право домагати ся справедѣшного береженя ихъ національныхъ правъ чи не? П. міністеръ Тунъ ще одного нехай не забувае! Передъ кѣлькома роками прийшли мы до нашого цѣсаря зъ громадными петиціями. Насъ вѣдтручено вѣдъ тронy. Мы зѣрвали ся боронити нашихъ правъ при послѣднихъ выборахъ до рады державной. За те сотни людей сидять по арештахъ нѣбы то за надужитя выборчѣ и мимо нашихъ просьбъ нѣкого цѣсаря не помилуванъ, анѣ навѣть въ нагоды ювилея! Навѣть въ Болгарія говорять про галицкі выборчѣ надужитя, а въ россійскихъ находныхъ провінціяхъ, скоро довѣдано ся въ Петербурзѣ, що польскі шляхтичѣ въ Галичинѣ выправляють при выборахъ, здержано плины реформъ, котрѣ мали принести деяку повѣтову автономію. Але австрійскій міністеръ нѣчого не хоче о тѣмъ знати; Русинамъ вѣдказують навѣть ласки цѣсарскои.

Мои панове! Такъ говоримо, кличемо, кричимо тутъ мы, а правительство забавляе ся. Вѣрте менѣ, панове, неоденъ вже не вѣрить въ справедливѣсть Австрія и кляне, що належить до тои державы. Мои панове! Прошу васъ, поперайте насъ, щобы разъ Австрія и ей кермани державнѣ прийшли до опамятання, щобы довѣдали ся, чимъ мы для нихъ и и кого они такъ зъ легкимъ серцемъ позбуваютъ ся. Поможѣть намъ, мои панове, здобути справедливѣсть и для сего нещасного, такъ кривдженого краю! (*Живѣ оплески*).

Рада державна вѣдрочена!

Президентъ міністровъ повѣдомивъ о тѣмъ послѣвъ устно на вчерашнѣмъ засѣданю выконуючого комітету правицѣ и на засѣданю угодовои комісіи. На засѣданю выконуючого комітету правицѣ гр. Тунъ заявивъ: „Вѣдрочую парламентъ на необмеженый часъ, але не на дуже довго. До того часу може знайдуть ся средства, щобы зновъ зробити парламентъ способнымъ до працѣ. Будуть имовѣрно скликаній соймы краевѣ, але заходить небезпечнѣсть, щобы політичнѣ пристрасти зновъ не пѣйшли за далеко, такъ, якъ се стало ся въ парляментѣ. Розпочнуть ся также старання въ цѣль привернення національнои згоды, але правительство не богато тутъ надѣе ся. Правительство думае, що знайдуть ся ще инши средства ведучѣ до цѣля“.

Письмо выслане президентомъ міністровъ до президентовъ обохъ палатъ рады державнои звучить: „На пѣдставѣ найвышшого припоручення маю честь повѣдомити Васъ, въ цѣли починення дальшихъ зарадженъ, що рада державна вѣдрочена зъ днемъ 1 лютого. *Тунъ*“.

Яко доказъ, що навѣть втаемничѣнѣ въ намѣры правительства нѣчого не знали о вѣдроченю рады державнои передъ оповѣщенемъ, може послужити обставина, що п. Дѣдушицкій, котрый е членомъ выконуючого комітету правицѣ, ще колись пополудни, яко голова красовои комісіи, скликавъ бувъ ея засѣдане на завтра.

Вечѣрнѣ дневники вѣденьскѣ высказують гадку, що нагле вѣдрочене рады державнои выкликало голосоване въ справѣ закона о полѣпшеню платнѣ державныхъ слугъ, при котрѣмъ правица лишила правительство безъ вѣдпоры. Говорять, що вѣдрочена парламенту потрева аж до осени, а навѣть, що палата вже не збере ся въ дотеперѣшнѣмъ своѣмъ складѣ...

На першѣмъ планѣ стоить теперь справа угорскои угоды, котра по выясненю вѣдносинъ на Угорщинѣ буде у насъ задекретована на основѣ §. 14-ого. Въ справѣ ческо-нѣмецкои угоды правительство намѣрне зъ кѣнцемъ лютого скликати соймы краевѣ и перевести угоду въ моравскѣмъ и ческѣмъ соймѣ, а що найменше розпочати угодову акцію. Найбѣльше надѣѣ покладае правительство на моравскій соймъ.

По оголошеню вѣдрочена рады державнои зѣбрались на нараду майже всѣ бѣльшѣ клюбы парламентарнѣ. Въ комунікатѣ оголошенѣмъ вѣльнымъ нѣмецкимъ союзомъ читаемо, що нагле вѣдрочене рады державнои е результатомъ голосованя надъ закономъ о регуляціи платнѣ державнои службы. Здаетьѣся, що правительство не може безусловно числити на правицю. Непріеутнѣсть многихъ послѣвъ въ правицѣ пѣдчасъ послѣдного голосованя не була случайна. Ухвалено, що союзъ зъ иншими опозиційными сторонництвами треба удержати также въ часѣ парляментарнои перервы, а голова клюбу мае взяти участь въ конференціяхъ маючихъ на цѣли уложене спѣльнои національно-політичнои програмы. Ухвалено также, що заключене угоды зъ Угорщиною на пѣдставѣ §. 14-ого сторо нництво буде уважати за безрадне и въ найвышшѣй степени шкѣдне для австрійскихъ интересѣвъ економічныхъ.

Нѣмецке поступове сторонництво голосило также комунікатъ, въ котрѣмъ повѣдае, що раду державну вѣдрочено лише въ тѣй цѣли, абы уможливити панованє за помочю §. 14-ого, а се е нарушенемъ конституціи. Се средство не приходить несподѣвано, але нагле его примѣненє по подѣяхъ на двохъ послѣдныхъ засѣданяхъ палаты доказуе, що правительство е цѣлкомъ безрадне. Погромъ бѣльшости при голосованю надъ закономъ о регуляціи платнѣ державнои службы е доказомъ недостатку енергіи и слабости тои бѣльшости. Сторонництво ухвалило вести дальше борбу на грунтѣ закона о стоваришенянъ и закона працового та стояти на сторожи національныхъ интересѣвъ Нѣмцѣвъ. — Нѣмцѣ маютъ также планъ скликати всѣ опозиційнѣ клюбы на спѣльну нараду надъ маніфестомъ до выборцѣвъ.

Нинѣ пополудни вѣдбуде ся конференція повнои парламентарнои комісіи правицѣ, на котре покликано телеграфічно всѣхъ неприсутныхъ у Вѣдни послѣвъ.

Переглядъ політичный.

Угорщина начинае вѣдчувати вплывъ теперѣшного поза-законного стану, котрый дуже некорыстно вѣдбиваe ся на торговли и промыслѣ. Купцѣ начинають що-разъ голоснѣйше нарѣкати, жалуючись на застой въ интересахъ, бо нѣхто не хоче угорскимъ купцямъ служити кредитомъ.

Опозиційнѣ дневники, користаючи зъ чиясь недискреціи, оголосили вчера подробицѣ вѣдповѣди правительства на компромісовѣ жадани опозиціи. Вѣдля сихъ донесень правительство обстае при тѣмъ, щобы ще за теперѣшного кабінету ухвалено буджетову провізорію, змѣну регуляминy палаты и законъ о куріальныхъ судахъ. Спѣльного зъ опозиціею ствердженя условій компромісу не буде. Правительство само уложить текстъ своѣи заявы и не позволить на нѣякѣ змѣны. — Fremdenblatt доносить, що въ послѣдней хвили наступивъ застой въ компромісовыхъ переговорахъ. Не вѣдбували ся также нѣякѣ нарады. Кольоманъ Сель прибуде нинѣ до Пешту; до сего привязують велику вагу.

——

Въ Инеку вѣдбула ся нарада артилеріскихъ мужѣвъ довѣри надъ справою: що зробити на случай выбуху повстання въ Македоніи. Повстанцѣ не можуть нѣ зъ-вѣдки надѣятись помочи. Болгарске правительство дало нове формальне приречене, що не лишь немае нѣчого спѣльного зъ македоньскими агітаціями, але ще и буде старатись всѣми силами, щобы не допустити до якихъ-небудь розрухѣвъ. Турецке правительство одержало зъ Македоніи успокоюючѣ вѣсти. Числячи ся зъ можливостію революційного руху, рѣшило значно скрѣпити вѣйсковѣ гарнізоны въ тѣй провінціи. Теперь стоить тамъ готовыхъ до бою 36.000 войскъвъ.

——

Въ Болгарія заносить ся на великій конфліктъ мѣжь дворомъ а бувшимъ болгарскимъ президентомъ міністровъ Стояновомъ, котрый може скѣнчити ся скандаломъ. Говорять, що Стояновъ намѣрне выѣхати зъ Софіи. Вѣнъ мавъ тако и заявити, що якъ бы его хотѣли потягнути до одѣвчальности за фінансову коррупцію, тодѣ вѣнъ поробить деякѣ ревеляціи о маетковыхъ вѣдносинахъ князя Фердинанда, котрѣ могли бы не одно выяснити.

НОВИНКИ.

— „Польска господарка“ въ Касѣ ощадности. По оголошеню звѣстного комунікату зъ выразнымъ ствержденемъ факту, що „страты е неминучѣ“, а ще бѣльше по поясненю д ра Згурского, що въ самѣмъ вѣддѣлѣ векслевѣмъ есть заквестіонованыхъ векслѣвъ на суму 4,700.000 зр. — а вѣддѣлу гіпотечного ще не розслѣджувано! — тревога мѣжь властителя.

критикувати образы п. Пилиховского, бо не знаю анѣ руской исторіи, анѣ археольогіи [до чого я самъ признавъ ся]. Вже-жь нѣхто не посудить о парафіяньску критику jury паріского сальону штуки, анѣ выставъ нѣмецкихъ, де россійскимъ, польскимъ и нашимъ малярямъ признавано золотѣ медалѣ, навѣть за историчнѣ образы зъ ихнои исторіи, хочь тѣ люде [критики] не знали докладно, а найимовѣрнѣйше и зовсѣмъ не знали тыхъ исторій, а тымъ менше археольогій, якъ критики въ Берлинѣ не провѣрили, чи портреты п. Августиновича [за котрѣ вѣнъ дѣставъ золотый медаль] е подѣбнѣ до пп. Сеферовичѣвъ. Европейска критика вымагае вѣдъ образа головно, а по найбѣльшѣй части выключно лишь *артистичныхъ прикметъ, до якихъ дѣйшовъ поступъ въ малярствѣ*, то-бъ-то: вѣдповѣднои композиціи, гармоніи кольоровъ, поправного або вѣдповѣдного рисунку, психольогіи, настрою и индівідуальности и т. п. Правда, и европейска критика не пѣзнае ся на чѣмсь новѣмъ и зъ сего творять ся сецесіи, але незадовго и тымъ напрямамъ признае ся право горожаньства, а критика ставсь що-разъ ліберальнѣйшою, за котрый то выразъ мене п. Панькевичъ секуе. Чи вѣнъ може антісеміть?

П. Панькевичъ фальшиво информуе читателѣвъ „Дѣла“, що про модній напрямы „можна информувати ся зъ пѣдручниковъ“ [!]. Зъ якихъ? Такихъ *пѣдручниковъ нѣгде нема*; е лишь дуже нечисленнѣ, въ значнѣй части зовсѣмъ фальшивѣ даній, розкиненѣ по газетахъ и журналахъ.

Авторъ дивуе ся, що я беру за зле п. Пилиховскому, що вѣнъ вымальовуе у своихъ ландшафтахъ всякѣ галузки, листки, камѣнчики та найдрѣбнѣйшѣ складовѣ части будынковъ, и додае вѣдъ себе, що се раціональне мальованє, бо тѣ рѣчи бачимо въ природѣ. Чи п. Панькевичъ читавъ де въ романахъ такій устунъ, де бы авторъ, описуючи молодця и панну — *докладно* описувавъ ихъ убрана, не забуваючи найдрѣбнѣйшихъ складовыхъ его частей, якъ: нетельокъ, гузиковъ, спинокъ, гафтокъ, „приятельокъ“ и т. д., хотяй навѣть послѣдній детайлъ е дуже важною рѣчею при убраню и въ описуваной природѣ истнуютъ.

П. Панькевичъ пише дальше: „Цѣкаво було бы знати, кѣлько тыхъ академій „въ Европѣ“ знаѣвъ критикъ [бо сего зъ его фейлетонѣвъ не можна дѣзнатись], що такъ рѣшучо признае першенъство — школѣ Краковскѣй“. — Прошу пана, три: краковску, де я образувавъ ся, вѣденьску, де я сидѣвъ три мѣсяцѣ, и монахійску, ко ру я зъ-часта завиджувавъ, будучи тамъ въ школѣ Ажбого [бо мѣжь тыми двома институціями нема непроходимого муру], а паріску знаю зъ описовъ публицистовъ, зъ оповѣдань товаришѣвъ и численныхъ працъ тамъ вымалюваныхъ; щобы я краковскѣй признаваvъ першенъство, то не правда; я такъ нѣгде не писавъ, а называю ей все „одною зъ найлѣпшихъ“.

Въ 10 ч. „Дѣла“ называе п. Панькевичъ малярство церковне „символічнымъ або идейнымъ“. Що до символізму, то не знаю, якъ его авторъ понимае, а идейнымъ е пѣсля всякихъ Тенбовъ, Ранзоніхъ, гр. Тарновскихъ, Верещагинѣвъ, Виткевичѣвъ и т. п. *кождѣ дѣло штуки безъ огляду на се, чи на образѣ видѣвъ Матѣрь Божа, чи мужикъ, чи копиця сѣна.*

Малярѣвъ: Леонарда да Вінчі, Рафаеля, Рубенса [!], Корнеліюса а по части и Удого называе п. Панькевичъ малярями церковными. Першій разъ читаю такій поглядъ! Навѣть Рубенса, котрый по-при малярство релігійне малювавъ звѣрѣвъ, дуже численнѣ портреты — Рубенса? того великого майстра въ малюваню нагихъ тѣлъ женьскихъ и численныхъ пристрастныхъ сценъ бакхусовыхъ? Ну-ну! гарный менѣ малярь церковный!

Пѣдъ кѣнець тои жь статьѣ пише п. Панькевичъ, що его образъ Матери Божои на тлѣ національнои орнаментики „кваліфікую до умѣщенія на кождѣй европейскѣй выставѣ або на стѣнѣ первороднаго костела въ Парижи“ [и подае 290 ч. „Дѣла“] — але „развить его [се-бъто мене] рускій стрѣй“. И дальше ще разъ: „пускае той образъ изъ вышиванками на кожду европейску выставу“. — Перепрашаю! Я про той образъ такъ пишу [„Дѣло“ ч. 245]: „*Сеи Мадонны не можна навѣть назвати въ народнѣмъ строю*, бо она одягнена въ якійсь вытворный академічный одягъ зъ фантастичнымъ, на-пѣвъ вашимъ, на пѣвъ арабскимъ завоемъ на головѣ, а справдѣ народна скраѣна [се-жь не одягъ!] аж просить ся, щобы ей затерти“. У „Вістинку“ додаю до похвалъ того образа слова: „хочь не безъ *значнѣйшихъ* рисунковыхъ хибъ“. Въ 291 ч. „Дѣла“ пишу: „образъ, котрый *по усуненю* де-якихъ навѣть не разячихъ *рисунковыхъ недостачъ* мѣгъ бы знайти помѣщене на кождѣй европейскѣй выставѣ“ и т. д. Отже е тутъ мѣжь моими словами, а цитатами п. Панькевича значна рѣзниця. Авторъ дарue собѣ тѣ рисунковѣ недостачѣ [чи клявзулѣ].

Въ послѣднѣмъ фейлетонѣ ганить мене п. Панькевичъ, що я малюю не всѣ камѣнчики, якѣ бачу въ природѣ, ще и до того малюючи прижмурюю очи [скандалъ! п. Панькевичъ бачивъ, що я такъ роблю, лишь не знае, по що то е!) а въ роспущѣ, що я не акуратный математично, кричить зъ пеленокъ (авторъ самъ каже, що наша критика ще въ пеленкахъ): „Не знаю (признаю!), чи се ділетантизмъ, чи се софістерія (!), на кождый способъ е се екслектицизмъ“. — П. Панькевичъ не знае, що *цѣла артистична* творчѣсть вѣдъ своихъ найдавнѣйшихъ початковъ аж до нинѣ у всѣхъ своихъ галузяхъ: поезіи, малярствѣ, рѣзьбарствѣ и музицѣ е въ поровнаню зъ природою, на пѣдставѣ котрои она повстала — екслектицизмомъ: кождый артистъ, чи вѣнъ маляръ, чи драматургъ, выбирае зъ природы лишь те, що ему до вѣддання выбранои идеѣ потрѣбне. Не екслектицизмомъ супротивъ бесѣды, выпуклости тонѣвъ и реальныхъ предметѣвъ суть лишь записки стенографічнѣ за бесѣдникомъ, говорячій лялькы Едізона, телефоны и т. п., вѣдливъ гіпсовый просто зъ природы (пр. зъ головы небощика) и фотографіи, хочь не всѣ.

Коли я не знудивъ читателя, то наведу ще два цитаты зъ працъ п. Панькевича. Именно: „Критикови видимо импонуе польска штука и суспольнѣсть, може и не свѣдомо“. — Штука польска импонуе менѣ и то зовсѣмъ свѣдомо; але де я высказувавъ свѣй поглядъ на польску суспольнѣсть?

Начитавши ся людовыхъ газетокъ на провінціи, кличе п. Панькевичъ пѣдъ конецъ: „Намъ треба передовсѣмъ працѣ, широи, гуртовои (!) пр цѣ и організаціи“ [цеховъ?]. — Пане Панькевичъ! се покликъ для роботничихъ варстатовъ и фабрикъ, бѣльше для нѣкого. *Штука не знае „гуртовои“ працѣ и организаціи.*

Праця п. Панькевича була звернена — якъ се читатель замѣтивъ — противъ мене и написана cum studio. Сли авторъ хотѣвъ менѣ допечи нею, то о скѣльки ему се удало ся можуть читателѣ осудити.

Иванъ Трушъ.

ми книжочок вкладковых мусѣла лише збільшити ся — натовпъ при касѣ кождого дня есть ще більшій, анѣжь бувъ передъ выданемъ комунікату. — Въ наслѣдокъ того на мѣстнакъ выдавъ окружникъ до краевых высшихъ судовъ у Львовѣ та Краковѣ и окружникъ до старостивъ и до магістратовъ мѣстъ Львова та Кракова зъ просьбою заглядно зъ припорученемъ, щобы вилывали утихомиряючо на властителѣвъ книжочокъ вкладковых, и рѣшучо запевнив, що зъ вкладокъ нѣкому анѣ крейцарь не пропаде. Окружникъ тій розлѣплено нинѣ величезнымъ афішомъ по улицяхъ Львова. Мѣжъ Поляками приполблено ще разъ більше. „Galicyjska Kasa oszczędności" — то була ихъ гордость и слава... назверхъ, а въ серединѣ гниль!

— Будучій станиславовскій епископъ о. Андрей Шептицкій достався уже вѣдъ папы декретъ увольненя вѣдъ монашои присяги и на основѣ сего декрету буде мѣгъ принятн именованє на епископа. Сими днями ѣздивъ о. Шептицкій до Станиславова и замешкавъ бувъ у станиславовскихъ Езуитовъ.

— Зъ львовскои „Зорѣ". Третій въ черги вечерокъ въ танцами уряджує наша ремѣснача „Зоря" въ суботу 4-ого с. м. въ компатахъ товариства (ул. Краковска ч. 7.) Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ.— *Комітетъ.*

— Надзвычайнй загальнй зборы „Основы", товариства слухачѣвъ политехніки, вѣдбудутъ ся дня 12 лютого с. р. на политехніцѣ.

— Товариство Читальня „Просвѣты" въ Краковѣ уряджує въ днихъ 4 и 11 м. ст. лютого с. р. въ своимъ льокали и въ салихъ „Клюбу почтового" два вечерки въ танцами для своихъ членовъ и ихъ родинъ. Хто бы зъ якои-небудь причины не одержавъ запрошенія, зволитъ заголосити ся до Читальнѣ.

— Хто сѣє незгоду? Зъ Залѣщицкого пишутъ намъ: Въ мѣсточку Тлусте есть предсѣдателемъ мѣсцевои рады школьнои латиньскій пробощъ, загально звѣстный ворогъ всего, що руске, ко. Адамчикъ. Вонъ не только въ костелѣ и въ школѣ, но и въ цѣломъ мѣсточку хоче верховодити, а се ему по части й удаєся, бо має за собою пана старосту залѣщицкого, котрого есть школьнымъ товаришемъ, и все, що кс. пробощъ хоче, староста для него зробитъ. И такъ просивъ мѣщаньскій руский хоръ церковный управителя тлустецкои школы народнои [Полякa, но не шовініста, а выровнѣлого человѣка] о вѣдступленє салѣ школьнои на пробы спѣву, бо въ мѣсточку, на жаль, нема анѣ „Просвѣты", анѣ читальнѣ, анѣ крамницѣ рускои, де бы мѣгъ хоръ свои пробы вѣдбувати, — и той управитель на се призволивъ. Та неподобало ся то кс. пробощови и вонъ яко предсѣдатель мѣсцевои рады школьнои заявивъ передъ управителемъ школы свое обурення и невдоволенє словами: „Jak pan mógł pozwolić na to, żeby mi tu ruscy chłopi zanieczyczczali szkołę i hałasy po nocach wyprawiali? Będziesz pan za to przed Starostą odpowiadał!" И сейчасъ поѣхавъ до старосты и тамъ обжалувавъ управителя школы. Управитель, розумѣвши ся, дѣстався строгу нагану и строгій наказъ: рускій хоръ непускати до школы: Питаємо: Хто сѣє незгоду? И до чого така политика доведе?!

— Недавно помѣстили мы коротку звѣстку про смерть Бл. п. О. Михаила Лопатиньского пароха Небылова, помершого дня 21. сѣчня с. р. въ 64 роцѣ жити и 40-имъ священьства брата звѣстного патріота Василія Лопатиньского зъ Роздолу. „Пок. О. Михаилъ — пишутъ намъ — буде личностію визначною хоть зъ именемъ его хиба у выказѣ на народнй и добродѣйнй цѣли часто вдыбатись було можна. Народный приборъ державъ покойный крѣпко и все бувъ на становиску, коли ходило о народну справу. Примѣромъ въ славнои ери баденіевскихъ выборовъ мусѣвъ кулакомъ боронити себе и своихъ выборцѣвъ вѣдъ плюгавои зволочи (въ самомъ льокали выборчомъ). Побукъ и Небылови, де душпастирювавъ, не лишь не дали хруня нѣколи, але ведений по кобйнымъ понимали народну справу и ви зъ успѣхомъ боронили. Читальня, каса позичкова, силепъ громадскій, лѣсъ величезный, якій громадѣ Побукъ при сервітутахъ вѣдъ камеры выборовъ, пѣднесене економічного стану своихъ прихожанъ дорогою тверезости, ощадности, поступового газдованя и раціонального хову худобы, чого лично, вѣдъ хаты до хаты мовь правдивый апостолъ научавъ, се дѣла покойного. Душа на-скрбаь праведна, священникъ „по чину Мелхиседека", правдивый патріотъ-народолюбецъ, все и всѣ ъ услужный и готовный сусѣдъ. Тожь не диво, що ревно заплакавъ тысячный здвигъ народу за добрымъ своимъ пастиремъ; не диво, що товаришивъ домовинѣ по-надъ три милеву дорогу, с ѳ. до Яблѣнки, де похоронено тѣло. Земля Єму перомъ!

— Справа женщинъ яко лѣкарокъ въ Нѣмеччинѣ. Въ вязковой радѣ нѣмецкой запала вже — якъ довѣдуютъ ся нѣмецкі дневники — ухвала, що женщинъ, котрй въ прускій и взагалѣ въ нѣмецкій гімназіи здали испытъ зрѣлости, маютъ ся допускати до медичного испыту а вѣдтакъ до лѣкарскои практики. Здаєть ся, що перший испыты можна буде женщинамъ здавати ще сего року школьного.

— Огонь вибухъ позавчера ополудни въ Сорокахъ коло Львова на фольварку п. В. Залеского. Згорѣло двѣ стодоли во вѣожемъ и стѣжокъ, въ котромъ було 100 копъ жита. На мѣсце пожару прибула львовска сторожа пожарна и угасила розширлючій ся огонь.

— Промысловй инспектораты. Wiener Ztg. оголосила розпорядженє міністерства торговлѣ, выдане въ порозумѣню зъ міністерствомъ справъ внутрѣшныхъ, котре вѣдповѣдно до установы промысловыхъ инспекторовъ дѣлить австрійскій край на 20 надворчихъ округовъ. Зъ того вісѣмнацатый округъ обнимає мѣсто Львовъ и повѣты: Бѣбрка, Богородчаны, Бобрка, Броды, Бережаны, Березовъ, Бучачъ, Тѣшановъ, Чортковъ, Добромиль, Долина, Дрогобичъ, Городокъ, Городенка, Гусятинъ, Ярославъ, Яворовъ, Калушъ, Каменка струмилова, Коломыя, Косовъ, Львовъ, Лѣсько, Мостиска, Надворна, Печенѣжинъ, Підгайцѣ, Перемышляны, Рава руска, Рогатинъ, Рудки, Самборъ, Снятынъ, Скалатъ, Снятинъ, Сокаль, Станиславовъ, Старе-мѣсто, Стрый, Тернополь, Товмачъ, Теребовля, Турка, Залѣщики, Збаражъ, Золочевъ, Жовковъ и Жидачевъ. Мѣсце перебуванн промыслового инспектора в Львовѣ. — Девятнацатый округъ обнимає мѣсто Краковъ и прочій повѣты заходнои Галичины, а двацатый округъ обнимає Буковину.

— Украденый домъ. Панъ Вільгельмъ Штравсъ маєъ на передмѣстю Будапешту малый партеровый домъ зъ досыть просторымъ грунтомъ. Мешканъ звычайно въ томъ домѣ въ лѣтѣ, а на осѣнь та зиму переносивъ ся до середины мѣста. Такъ стало ся такожъ и сеи зимы. Недавно дѣстав п. Штравсъ вѣдъ магістрату вѣзване, щобы подавъ, колько хоче за свій домъ и грунтъ, бо мѣсто хоче его для регуляціи выкупити. Урадованый, що лучае ся нагода добре продати свою реальность, подае п. Штравсъ цѣну за грунтъ особно, а за домъ особно. Магістратъ вѣдповѣдае, що годитъ ся на цѣну грунту, а цѣны дому не може приняти, бо дому на томъ грунтѣ нема нѣякого. П. Штравсъ ѣде сейчасъ на передмѣстя и очамъ своимъ не вѣрить!... на его грунтѣ нема дому! Сусѣды оповѣли ему, що ще въ жовтни якась сполка, очевидно зло ѣвъ, розѣбрала домъ найспокойнѣйше и цеглу продала якомусь промысловцеви. Всякій слѣды по злодѣяхъ за тыхъ кольна мѣсяцѣвъ затерти ся. Та крадѣжъ дому не може Буданештенцѣвъ досыть надивувати.

— Везувъ почавъ въ тыхъ дняхъ бухати лавою; пригадавъ собѣ давній часы. Богато чужоземцѣвъ и цѣкавыхъ видовища пѣбувають на мѣсце выбуху, щобы бачити золотисту рѣку лавы, выливаючу въ кратера. Дуже величаво выглядае се вечеромъ; здаєть ся, що цѣлый шпиль огнеметаючои горы стоить въ ясныхъ полумѣняхъ. Мимо того, що выбухъ сей не грозить небезпеченствомъ, наставъ въ Неаполи великій неспокой.

— Карнеты на вечерокъ тов. „Академічнои Громады" у Львовѣ (дня 9-ого с. м.) можна оглядати на выставѣ у Вп. Сложарского при ул. Рускій ч. 1.

— „На „Руску бурсу въ Новомъ Сончи" за старанемъ ч. Петра Гажи зъ Iessup, Pa., зложили перебуваючій тамъ Русины 2.85 долярѣвъ, а въ Шітсбургѣ Па: зложили 14.25 долярѣвъ.

— Фабрики докторовъ. Неоденъ зъ читателѣвъ счудуєсь, коли перечитае сю напись „Фабрика докторовъ" и поспытае, чи можливе оно, щобы щось подобного могло истнувати? А одначе таки суть фабрики докторовъ въ Америцѣ, а то головно въ державѣ Иллінойсъ.

Тамъ повторилась такій инкорпорованій „університеты" (высшій школы), въ котрыхъ нема анѣ професоровъ, анѣ ученикѣвъ. Яві дурисвѣтъ купує вѣдъ державной власти дозволъ на утворенє університету и тягне выскѣ свого „заведенія" въ той способѣ, що продае степенѣ и дипломы докторскій, професорскій и адвокатскій по такихъ цѣнахъ, яку ему потребуюй выплатить.

Суть знова такій „університеты", котрй бодай выглядають на школу, бо наймають собѣ кольконъ „професоровъ", звычайно зъ такими самыми папѣрами, якій самй выдають. Такій заклады, головно въ Чікаго, ведуть интересы на велику скалю. Удержують ся они въ той способѣ, що продають дипломы, а ихъ властитель може пѣсля права практикувати въ своимъ звану. Не треба и згадувати про здобности такихъ лѣкарѣвъ, що купили собѣ ту годность безъ науки. Осѣдаютъ они на провінціи, оголошують, що мали только-то лѣтъ практики и лѣчать — але якъ? Ревматикови даютъ на поты, а сухотникови на прочищенє, и въ той способѣ высылають легковѣрныхъ на другій свѣтъ, щобъ лишь „гандель" ишовъ.

Таке право, що дае дозволъ засновувати фабрики докторовъ або ошуканцѣвъ, есть лихомъ и шкодою для загалу мешканцѣвъ. Тои гадки есть также товариство учителѣвъ держави Иллінойсъ, бо вѣдчасъ своихъ конвенцій ухвалило завѣзнати державну легіслятуру о вызначенє комісіи, котра бъ обняла контролю надъ закладами, що выдають наукови дипломы.

Надѣслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus Muster umgehend.** 6 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Справы церковнй.

Прислано намъ до помѣщенія:

„Дирекція товариства Священникѣв Почитателѣв Найсвятѣйшої Тайни оголошує конкурс на написанє проповѣди о Найсвятѣйшій Тайні Евхаристиі. Автор найлучшої проповѣди одержить нагороду 10 корон. Проповѣди просить ся вѣсилати до Дирекціі Брацтва на руки о. Ник. Садовского катихита в Бережанах. Речинець до 1 мая с. р."

Надѣслане.

Помѣщена въ 298 числѣ „Руслана" зъ 1898 року статья п. заг. „Справа Зобкона" написана була безъ мого знания и информованя редакціи „Руслана".

Сараево 18 (30) I. 1899.

Д-ръ Мих. Зобковск.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

О. Юліянъ Кашубиньскій, парохъ Колоденця, епархіи перемыскои упокоивъ ся дня 1 лютого с. р. въ 59 роцѣ жити, а въ 33-имъ священьства. „Покойный — пишуть намъ — хочь тихій чоловѣкъ, сильнымъ характеромъ и яко взорцевый священникъ зъединивъ собѣ повагу у всѣхъ, навѣть почесть у противникѣвъ. Плодомъ его муравлинои працѣ есть гарна мурованана церковь, окраса околицѣ, побудована майже безъ конкуренціи, и моральный станъ парохіи. Ощадностію призбиране майно лишивъ перезажно на добродѣйнй цѣли, бо самъ бувъ вдовцемъ и бездѣтнымъ Будучи самъ для себе мало вымагаючимъ и скромнымъ, ухиливъ ся вѣдъ почести деканата, якою его власть духовна надѣлила була передъ рокомъ узнаючи его заслуги. В. в п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя Міністерство торговлѣ именувало практикантовъ почтовыхъ: Ханма Рапапорта въ Стрыю, Лук. Бунка, Андр. Горецкого, Як Біллера у Львовѣ, Ив. Качмарчика въ Тарновѣ, Стан. Талента у Львовѣ, Фр. Цирковича въ Тарновѣ, Жигм Майончиньского, Ив. Бложенцкого, Іос. Шотровского у Львовѣ, Стан. Голосиньского въ Краковѣ, Здисл. Бучаневича у Львовѣ, Мих. Кебузиньского въ Перемышли, Едв. Лебедовича въ Тшебинѣ, Казим. Брайта въ Сяноцкѣ, Фр. Талента у Львовѣ, Іос. Сирка въ Перемышли, Авр. Габера у Львовѣ, Людв. Шайгара въ Коломыи, Як. Бодека, Фел. Пельца, Кар. Матвиньского, Ип. Гаека, Генр. Альткорна, Алекс. Венгриновича у Львовѣ, Айзика Герца въ Краковѣ, Іос. Закревского, Мзера Гайльперна у Львовѣ, Іос. Белю въ Бялой, Людв. Марка, Ант. Куську у Львовѣ, Стан Екерта въ Подгурки — та почтовыхъ експедиторовъ: Тад. Радваньского въ Краковѣ, Іос. Габла въ Рашевѣ, Іос. Ярошa въ Хабовцѣ, Каз. Ленкавского въ Станиславовѣ и Іос. Рудіха у Львовѣ асистентами почтовыми. — а Дирекція почтъ перенесла: Рапапорта, Брайта, Белю и Екерта до Кракова, Кебузиньского и Сирка до Ярослава, Лебедовича до Подволочискъ, Ярошa до Закопаного и Ленкавского до Станиславова, полишаючи прочихъ новоименованыхъ на дотеперѣшнихъ мѣсцяхъ.

Телеґрамы „Дѣла".

Чернѣвцѣ 2 лютого. Соймовый посолъ Ник. Василько здававъ вчера на вѣчу „Народной Рады" справу зъ своей посольскои дѣяльности. На вѣчу було около 500 селянъ. Мѣжъ иншимъ обговорювано справу переслѣдуваня Русиновъ Румунами. Послови ухвалено потимъ довѣря.

Вѣдень 2 лютого. Wiener Abendblatt доносить, що міністерство фінансовъ намѣрне розпорадженемъ провізорично управильнити платню державныхъ слугъ на протягъ одного року.

Бельскъ 2 лютого. Мѣска рада ухвалила резолюцію, въ котрій застерѣгае ся противъ языкового розпоряджена для шлескихъ судовъ „нарушуючихъ автономію краю и выданыхъ противъ волѣ соймовои бѣльшости". Симъ розпорядженемъ „заколочено въ краю спокій". Шлеский Нѣмецъ спѣльно зъ Нѣмцями иншихъ краєвъ енергічно противъ того выступилъ.

Бѣлградъ 2 лютого. Урадово заперечують погодоски, що въ деякихъ округахъ появила ся сильна противъ династична агітація.

Берлинъ 2 лютого. Выганяне Данцѣвъ зъ горѣшного Шлезвика не перестае. Вчера знова выгнано 19 Данцѣвъ. — Парламентъ принявъ вчера въ третомъ читаню законъ о внесеню выимковыхъ заряджень противъ Єзуитовъ.

Лондонъ 2 лютого. „Таймсъ" доносить о сфіналізованю позички на хіньскій желѣзницѣ, котра має выносити 2,700.000 фунтовъ штерлінговъ.

Парижъ 2 лютого. Зъ огляду на се, що дня 30 сѣчня закончило ся переслуханє Естергазого, выгасла важность его зелѣзного листу, такъ що за 24 годинъ мало розпочати ся на ново слѣдство Естергазого. Естергази, повѣдомленый о томъ, выѣхавъ сейчасъ.

Атены 2 лютого. Зъ причины недалекихъ выборовъ до палаты послобъ майже вся праса заявилась рѣшучо противъ кандидатуръ офіцировъ, бо край и армія зробили якъ найсумнѣйшій досвѣдъ зъ послами въ вѣйсковыхъ мундурахъ. До нинѣ зголосило 110 офіцировъ свою кандидатуру.

Вашингтонъ 2 лютого. Палата послобъ приняла предложенє, на пѣдставѣ котрого мінімальный контингентъ вѣйскъ Уніи въ часѣ мира маєъ выносити 57.000 а максимальный 95.000 волкобъ.

Новый Іоркъ 2 лютого. Начальникъ кубаньскихъ повстанцѣвъ Гомецъ мавъ заявити, що такъ довго не роспустить армій повстанцѣвъ, якъ довго не одержить вѣдъ американьского правительства 16 міліонбвъ долярѣвъ на заплату войскамъ залеглои платнѣ. Пѣсля перѣчитаня умовы повстанцѣ мали одержати лишь 3 міліоны.

—

Послѣдній вѣсти.

Нинѣ передъ полуднемъ вѣдбули ся въ компатахъ „Рускои Бесѣды загальнй збори наук. Товариства имени Шевченка.

Отворивъ збори промовою и проводивъ голова тов-а проф. Грушевскій.

Надъ справозданями вели ся ширшій дискусіи [подамо ихъ пѣзнѣйше].

До нового выдѣлу выбрани: проф. Грушевскій головою [аклямаціею], Вол. Гнатюкъ, Ис. Громницкій, д-ръ Евг. Озаркевичъ, д-ръ Вол. Охримовичъ, К. Панькѣвскій и Юл. Сѣчиньскій выдѣловыми, а В. Будзиновскій, Михъ Губчакъ и Юл. Левицкій заступниками; до контрольнои комісіи: д-ръ Яросл. Кулачковскій, В. Тисовскій и Ос. Ганинчакъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Зъ нагоды вечерка устроеного дня 24 сѣчня с. р. *на дохѣдъ Бурсы им. св. Николая въ Перемышли* зложили на руки п. Олесѣ Несторовичевои зложили: Преосв. Еп. Конст. Чеховичъ 20 зр.; Впр. оо. крилошане: Мрицъ 5 зр. Волошиньскій, Войтовичъ, Подолиньскій и Стрийскій — по 2 зр., о. Железховскій, Уруский и Чабанъ, по 1 зр. — на руки д-ра Кормоша прислали Р. Т.: о. д-ръ Гробельскій изъ Станиславова 5 зр., п. Кравичева зъ Негрибки 2 зр. и д-ръ Конь зъ Крукеничъ 2 зр. — На руки директора Цеглиньского: сов. Несторовичъ 5 зр. — При касѣ жертвували по 1 зр.: оо. Турчмановичъ, Лавровскій и Кондрацкій, а по 50 кр.: оо. Захаріясевичъ, Ясеницкій, Белкотъ, п. Ярема зъ Добромиля, Захаріясевичъ зъ Радимна и капітанъ Талашъ. — Комітетъ, що устроювавъ сей вечерокъ, почуває ся до обовязку зложити сердечну подяку всѣмъ Р. Т. жертводавцамъ; дальше пп. Шеховичевѣй, Подлускѣй и Лобазовѣй, котрй занялись буфетомъ въ часѣ вечерка, а такожъ всѣмъ панямъ-Русинкамъ перемыскимъ, котрй на сей вечерокъ понадсылали полумиски зъ мясивомъ, овочами и т. п. — *Комітетъ.*

На ювілейну ремѣсничо-промыслову Бурсу у Львовѣ прислав на руки нашои Адміністрації „Дѣла" Вп. о. Юліянъ Левиньскій зъ Розгадова коло Поморянъ 6 зр. 36 кр., а то: 3 зр. 36 кр. зѣ складки парохіянъ, 1 зр. вѣдъ брацтва церковного, 1 зр. вѣдъ читальнѣ а 1 зр. вѣдъ себе.

На фонд будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зѣбравъ дальше о. крил. Теофіль Павликовъ и доставивъ въ касу „Народного Дому" 33 зр, 67 кр. Именно пожертвували на ту цѣль: 1) Н. Н., священикъ, не желаючій названя свого имени, 1 зр.; 2) д ръ Юліянъ Илевичъ, краевый адвокатъ у Львовѣ, 5 зр.; 3) о. Юліянъ Онишкевичъ изъ Конюхъ коло Бережанъ вѣдъ себе 2 зр., вѣдъ своихъ двохъ церквей 23 зр., всего 25 зр.; 4) о. І. Латоровскій зъ Долины коло Товмача 1 зр. 2 кр.; 5) скарбонка ad hoc въ Успеньскій церкви у Львовѣ 1 зр. 65 кр. Всего зѣбрано до нинѣшного дня 3268 зр. 45 кр.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найбѣльше новыхъ передплатниковъ.

Конкурс.

Виділ „Рускої Бесіди у Львові" оголошує отсим конкурс на управителя руско-народного театру з річницем до 1-ого н. ст. марця 1899. Условія контракту можна переглянути кождого дня в комнатах „Рускої Бесіди", Ринок ч. 10.

У Львові дня 24 січня 1899.

За Виділ:

Вол. Шухевич голова. *Остап Весоловский* секретар.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 ☛ перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, *зъ* улицѣ Скарбковской на улицю Русну ч. 3 въ домѣ Ставропігійскомъ. ☚

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

86 1—10 *Димитрій Ковальскій.*

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пивнічній сторонѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тамые мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣв електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Подяка.

Дня 26 н. ст. с. м. неумолима смерть непостижно выдерла намъ нашого найдорожшого Тата о. Феликса Должицкого, пароха въ Хревтѣ. Въ горю нашомъ не опустили насъ добрѣ люде, котрѣ зрозумѣли нашь бôль и заняли ся остатною прислугою покôйному. Нехай прото буде намъ вôльно въ того мѣсця подякувати имъ прилюдно за ихъ добре серце и за ихъ трудъ. Именно дякуемо оо. Іоану Ярсевичу въ Райскихъ и Турянскому въ Поляны, котрѣ нашого Тата, смертельно хорого, майже на хвилю не опускали; дякуемо пп. обывателямъ Павликовскимъ и Незельскимъ за заняте ся при похоронѣ, оо. Декану Магуловичу и всѣмъ конденаналнымъ за доконане похорону, за трогательнѣ слова надгробнѣ и за прехороше хоральне пѣне. Спаси-Бôгъ Вамъ добрѣ громадяне, котрѣ як одинъ мужь потрудили ся на похоронѣ Вашого пароха и нашого Тата — нехай Васъ Всевышнѣй не опуска и въ праци благословить. Памятайте завсе на рады Вашого покôйного Отця духовного и не позвольте, щобы праця его 40-лѣтна надъ добромъ Вашимъ змарнувала ся.

Д-рь Иванъ Должицкѣй адвокатъ краевый въ Бродахъ. *Василь Должицкѣй* правникъ. 35 1—1

Подяка.

Дня 21 сѣчня с. р. успувъ въ Возѣ по короткôй слабости о. Михаилъ Лопатиньскѣй пароха Небылова а нашь дорогѣй мужь, отець, дѣдо и шурикъ. Въ тôмъ превеликôмъ нещастю, що мовь грôмъ въ ясного неба на всѣхъ насъ такъ немадѣйно спало, зазнали мы вôдъ блишнихъ и дальшихъ тôлько спôвчуття и доброты, що не будучи въ силѣ инакше за се вôддячитись, хочемо бодай сею дорогою подякувати.

Дякуемо передовсѣмъ о. С. Медведскому зъ Вôльховки за пращальне слово выголошено при выносѣ тѣла до церкви; о. Т. Богачевскому за глубоко обдуману науку въ церквѣ першого дня; о. Н. Макаревичеви зъ Сваричева и В. Паукови зô Саджавы за ихъ трогаючѣ слова пращання передъ послѣднимъ цѣлованіемъ и на граници села. Дальше сердечно такожь дякуемо Всечест. Духовеньству Деканатôвъ перегиньского и богородчаньского, котре супроводжало тѣло Покôйного, по попереднихъ богослуженяхъ въ церквѣ небылôвскôй, будь-то до сусѣдной церкви въ Сливкахъ, будь-то ажь до Яблôнки, де тѣло въ родинномъ гробовци похоронено. А то Вир. оо. Деканамъ: Л. Левицкому зъ Княжôвского, В. Паукови зô Саджавы и М. Галиковскому зъ Порогôвъ, Вич. оо. послу В. Небыловцеви и И. Дикому обомъ зъ Перегиньска, Т. Павлюкови зъ Рожнѣтова, І. Макаревичеви зô Сваричева, Д. Шкурганови зъ Краснôи, И. Щуровскому зô Струтина о., Е. Вѣдецкому зъ Ясеня, Т. Соболтъ зъ Липовицѣ, Іоану и Іосафу Охримовичамъ зъ Гнабôвци и Велдѣжа, И. Богачевскому зъ Лопянки, В. Сойцѣ зъ Цѣневы, С. Медведскому зъ Вôльховки, Т. Богачевскому зъ Лецѣвки, Т. Билинкевичеви зъ Раковци, Г. Процикови зъ Манастирчанъ, Н. Левицкому зô Сливокъ, П. Петрицѣ зъ Лохина и лат. пароховы Солотвины о Д. Садлѣйскому. Спаси-Бôгъ Вамъ, Вич. Отцѣ, за Вашѣ безкровнѣ жертвы и молитвы, котрѣ принесли-сте за душу дорогого Покôйника, спаси-Бôгъ и за труды понесенѣ черезъ супровôдъ тѣла въ по-надъ три-милеву дорогу.

Приймѣтъ нашу подяку и Вы Честнѣ прихожане Небылова и Слободы небылôвскôй за такъ громадну Вашу участь въ похоронахъ, за тѣ щирѣ сльозы, якими оплакували-сте добрего Вашого Пастыря, и за прекрасный Вашъ вѣнецъ, якій именемъ вдичныхъ парохіянъ зложили-сте на домовинѣ. — Щиро дякуемо Вамъ честнѣй Брацтва церковнѣй и парохіяне Небылова, Слободы неб., Сливокъ, Прислопа, Богровки и Яблôнки, що такъ численно и такъ далеко зъ процесіями и свѣтлемъ брацкимъ будь-то вôдпровадживали сте, будь-то ишли-сте на зустрѣчь похоронного походу. — И Вамъ дякуемо маленькѣ школярики небылôвскѣ и п. учителеви М. Заболотному, пôдъ котрого проводомъ ишли-сте за домовиною зъ жалôбными вѣночками!

Дякуемо вкôнци Вамъ, обомъ Панъству Домбровскимъ, ц. к. зарядцамъ камеральнымъ зъ Небылова, що въ часѣ слабости и похоронôвъ не вôдступали насъ; дякуемо ближнимъ и дальшимъ нашимъ Своякамъ, що на печальну вѣсть прибули дѣлити зъ нами смуток, дякуемо вôдъ душѣ взагалѣ всѣмъ, що якимъ будь способомъ причинились до звеличання похоронôвъ.

Именемъ вдовы и прочого семейства *Нестора Рудницкѣй* парохъ Яблôнки, зять Покôйного. 37 1—1

Рôкъ засновання 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одинôке руске товариство асекураційне, **пôручене** Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооск. Митроп. и Прооск. Ен. Ординаріатами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, урядження домашне, скотъ, господарскѣ знаряды, збôже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рôкъ своеи дѣяльности въ збôльшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ въ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кôнця 1897 року 430.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркований, услôвя обезпечень користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" принимая Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Кракôвѣ, котре дає найкористнѣйшѣ услôвя, представляє своими значными фондами найбôльшу гарантію, и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцією або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляє Дирекція листовно. 34 48—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты".)

Информація и посередництво до заключеня вышеписаныхъ выгôдныхъ для житєвыхъ потребъ комбінацій.

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня 20 н. ст. лютого 1899 о годинѣ 5 по полудни вôдбудуть ся

рôчнѣй загальнѣй зборы Товариства взаимного кредиту „Помôчь" въ Городку

стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою, въ льокали Читальнѣ мѣщаньскôй въ Городку к. Львова, на котрѣ ВПочт. Членôвъ того товариства по мысли §. 32 статута запрошує ся.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1) Справоздане Дирекціи и Рады надзираючôй зъ дѣяльности за часъ вôдъ $^{18}/_{3}$ 1897 до $^{31}/_{12}$ 1898 р. дотычного бîлансу.
2) Провѣрене предложеныхъ рахункôвъ и бîлансу.
3) Удѣленє Дирекціи абсолютеріюмъ.
4) Роздѣлъ зыскôвъ и установа высоты дівіденды.
5) Выбôръ выльосованôй ⅓ членôвъ Рады надзираючôй.
6) Внесеня.

34 1—1 ДИРЕКЦІЯ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручає

Народна Торговля.

20 3—0

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки у Львовѣ

поручає старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 866 85—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Климентій Федунь

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

свое переплетничє и галянтерійне заведеня

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 866

Подоймає ся всякихъ роббтъ, особливо перепляту: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣренымъ цѣнахъ.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики RIXTERA въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюючє бôль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 18—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тôк маркою охоронною яко выробôк оригінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львôвъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продаж дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнгутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованôу смолу вуглеву карболінеумъ, як такожь взагалѣ всѣки матеріялы будовляный — заручуючи за ихъ доброту.

Предприняметво роббтъ бетоновыхъ и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 88—?

ВСѢЛЯКѢЙ КУПОНЫ

и

выльосованѣ цѣнѣ папиры

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [1]

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [північного о 36 минут від часу ді вівторка].

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о	відходить о				
6.45		з Іцкан	6.00		до Підволочиськ з головн. двірця
7.40		„ Янова	6.05		„ Іцкан
7.50		„ Тернополя на Підзамче	6.10		„ Підволочиськ з Підзамча
7.55		„ Сокаля	8.25		„ Кракова
8.05		„ Лавочного		8.50	„ Кракова
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Смольского
10.05		„ Кракова		2.45	„ Янова
10.35		„ Іцкан		3.35	„ Підволочиськ з головного двірця
10.45		„ Ярослава		9.55	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.35	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	3.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.55		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		3.—	„ Сучави
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.56	„ Сокаля			
		ЖИДИЧИ			
	3.04	з Підволочиськ на Підзамче			
	8.30	„ „ „ головн. дворець			
5.10		„ Кракова			
	6.10	„ „			
8.45		„ Кракова			
	9.10	„ Кракова			
9.39		„ Підволочиськ на Підзамче			
9.45		„ Іцкан			
9.55		„ Підволочиськ на головн. дворець			
	10.30	„ Лавочного			
	12.15	„ Сколього			

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
відходить о		
	5.10	до Кракова
	5.20	„ Лавочного
	6.30	„ Іцкан
	6.40	„ Кракова
	6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	7.—	„ Лавочного
	7.10	„ Сокаля
	7.15	„ Тернополя з Підзамча
	7.44	„ Янова
	10.05	„ Іцкан
10.40		„ Кракова
	11.00	„ Підволочиськ з головного двірця
	11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пера нічна числить си від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

Машинки до стриженя волосся и бороды припоручає Иванъ Лярукъ ножôвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

ЛѢХТАРНѢ повозовѣ пара по зр. 5·50, 6·50, 8·—, 10·—, 12.— Лѣхтарнѣ господарскѣ на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскипы нафтовѣ, знаменитѣ по зр. 2·50 и 3. поручає ПЕТРО ХИЩИНСКѢЙ, торговля зелѣзная у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.

Нижше пôдписаный, испытованый дякъ, въ свѣдоцтвомъ и добрымъ голосомъ, теперь за-для браку посады заступаючѣй мѣсце учителя въ Тѣснôй глядає посады дяка. Ласкавѣ заголошеня пôдъ адресою: *Иванъ Бочулскѣй* въ Тѣснôй, почта въ мѣсци.

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО" виданый Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том I. Загальнѣ науки і право річеве; том II. Право обліґаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскѣй торговлѣ і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскѣй. Кождый том по 3 зр. 50 кр.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одповѣдальнѣй редактôръ Иванъ Балей. Папѣръ зъ фабр. Черданьского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 17. Львовъ, Пятница 22 Сѣчня (3 Лютого) 1899. Рѣчникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзамѣнитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнѧжа его 2.; — въ Ярославю Л. Кришаковскій; — у Штутгартѣ: M. Dukes, L. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungenplatz 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилатбог на инсераты касій у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		на границѣ:	
на цѣлый рѣкъ . .	10 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вертають ся ли не на попередне застереженя. — Реклямаціи несплачаютъ пѣхій пѣдъ порта.

Поединоке число числа 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр пѣдъ одном стрѣчки инсертовоі або ся цѣна з за рубрикѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Недѣли и инші денесеня приватні числить ся по 15 кр. пѣдъ оглошня.

Внесене пп. Танячкевича и Окуневского

о потребѣ безпроволочного дѣланя для законного порѣшеня питаня народностного.

Пѣдъ конець минулои сесіи рады державнои внесли наші послы о. Танячкевичъ и д-ръ Окуневскій сесь-таке внесене:

Мѣжь австрійскими народами лютять ся на всѣхъ кѣнцяхъ монархіи занята борба. Она спровадила на державу такъ довго треваючу вже крізу, що потрисае нею въ ея основахъ, спиняе економічный поступъ, а навѣть всяку нормальну економічну дѣяльность. Черезъ ту крізу не выналодить ся новыхъ торгбвъ на выробы промыслу, а противно покадае ся навѣть давній; черезъ те настаетъ застой въ ремеслахъ, промыслѣ и торговли, — не казати вже про хлѣборобство, котре и безъ того упадае пѣдъ несчисленными тягарами, мѣжь тымъ якъ народъ чимъ разъ бѣльше попадае въ матеріяльну нужду. А при такѣмъ станѣ рѣчи парламентъ, те законодатне тѣло, що мае дбати о добро народѣвъ, берегти, оживляти и скрѣпляти житя державне, опинивъ ся въ повнѣй безсильности и безчинности. Въ тѣй борбѣ нѣвечать ся найлѣпшій силы народѣвъ, затемнюють ся и усуваютъ ся велькій дѣла культуры, а вплывъ державы на хѣдъ свѣтовыхъ подій зменшае ся. Отже та борба въ значнѣй части мае причину въ тѣмъ, що въ нашѣй державѣ крѣмъ правъ, якій основный законъ о загальныхъ правахъ громадянъ признае въ засадѣ австрійскимъ народамъ въ §. 19-тѣмъ, нема окремого закону о народностяхъ.

Сему недостаткови старали ся правительства зарадити розпорядженями. Але що тій розпорядженя выдавано пѣдъ напоромъ и вплывомъ кождочасныхъ верховодячихъ чинникѣвъ політичныхъ, то могли они выходити лише на користь національно и політично сильнѣйшихъ чи то національныхъ бѣльшостій, а на некористь або шкоду слабшихъ народѣвъ и національныхъ меншостій та на нихъ утискъ.

Справа національна не дасть ся полагодити розпорядженями, анѣ такожъ угодою въ соймахъ, де заступникѣвъ одного народу можуть майоризувати и справдѣ майоризуютъ заступники другого народу. Лише загальный державный законъ о народностяхъ може довести до окончнои полагоды національнои справы. Тымъ то пѣдписаній подаютъ таке внесене:

Высока палата ухвалить:

„1) На пѣдставѣ правъ, признаныхъ §. 19-тымъ основного закона о загальныхъ правахъ громадянъ и по мысли тыхъ постановъ мае бути уложеный законъ о народностяхъ, при чѣмъ треба такожъ взяти пѣдъ нараду всѣ доси въ національнѣй справѣ выданій розпорядженя и провѣрити ихъ;

2) законъ той мае заявити, що право державне маютъ въ Австрії народы: Нѣмцѣ, Чехи, Поляки, Русины, Словѣнцѣ, Італійцѣ, Хорваты, Румуны;

3) законъ мае обнимати окремій части: о народностяхъ и о языцѣ.“

Зъ формального огляду внесене се мае бути передане сталѣй комісіи національнѣй, зложенѣй изъ 48 членѣвъ, котру можна врешті назвати такожъ комісіею конституційною. Комісія ся мае безъ уваги на вѣдрочене рады державнои безперерывно радити або цѣла або въ субкомітетѣ и мае дбстати повноваласть приймати всѣ, въ національною справою въ звязи остаючій внесеня, правительственій предложеня, петиціи и друковани письма, надъ ними радити и въ усего того матеріялу уложити якъ найскорѣйше проектъ закону о народностяхъ и зложити его высокѣй палатѣ.

У Вѣдни, дня 31 сѣчня 1899. *Танячкевичъ, д-ръ Окуневскій*, д-ръ Ярошевичъ, Шпондеръ, Стапіньскій, Стояловскій, д-ръ Вінковскій, Бойко, Забуда, Цена, Шаяръ, Кубікъ, Кремпа, Стефановичъ, д-ръ Поповичъ, Перічъ, Банкіні, д-ръ Трумбічъ, д-ръ Кронаветтеръ.

Справы парляментарнѣ.

Комунікатъ парляментарнои комісіи правницѣ оголошуе, що комісія ухвалила одноголосно резолюцію, высказуючу найглубшій жаль (?) сторонництвъ правницѣ зъ тои причины, що вѣдрочено парламентъ, котрый не лишь не зробивъ нѣчого въ користь людности, не заспокоивъ ея економічныхъ потребъ, але навѣть не мавъ можности переднскутувати и ухвалити все те, чого домагаесь державне становиско монархіи и чого категорично вымагае внутрѣшне положене державы. Такъ стало ся мимо того, що сторонництва правницѣ все старали ся вѣдповѣсти симъ обовязкамъ. Тому то они высказуютъ найвысшій свѣй жаль, що въ минувшѣй сесіи не прийшло до выначнѣйшои парляментарнои дѣяльности и дальший безрезультатный засѣданя палаты лишь непотрѣбно обтяжали бы людность оплачуючу податки. Сторонництва правницѣ высказуютъ надѣю, що правительство буде поступати по мыслѣ принципѣвъ высказаныхъ въ адресѣ бѣльшости, а заразомъ выявляютъ бажане, абы въ усѣхъ вѣдповѣдныхъ сторонахъ роблено заходы, щобы въ бѣжучихъ сѣмрныхъ справахъ дойти якъ найскорѣйше до порозумѣня на основѣ права и справедливости.

Въ колѣ польскѣмъ вже другій день вѣдбуваетъ ся велика нарада надъ політичною ситуацією. Результатъ нарады буде оголошеный по ея закѣнченю.

Въ нарадѣ комісіи правницѣ взявъ такожъ участь гр. Тунъ и говоривъ о причинахъ вѣдрочена рады державнои и о крокахъ, якій могли бы довести до уздоровленя парламентарныхъ вѣдносинъ. Якъ Hlas Naroda доносить, Тунъ мавъ заявити, що не прикладае великои ваги до результату голосованя надъ полѣпшеняемъ платнѣ службы. Дальше выявивъ, що правительство намѣрене зробити въ безпарляментарнѣмъ часѣ. Передовсѣмъ будуть скликаній сеймы. Речениця для нихъ ще не означено, бо правительство не знае, чи выдѣлы поробили вже вѣдповѣдній приготована. О новѣмъ скликаню рады державнои президентъ міністрѣвъ высказавъ ся зъ великою резервою и давъ зрозумѣти, що се не наступить такъ довго, доки не дойде до якогось порозумѣня мѣжь Чехами и Нѣмцями. Що-до скликаня делегацій — то въ тѣй справѣ не пороблено ще нѣякихъ крокѣвъ. Въ безпарляментарнѣй періодѣ правительство не зробить нѣчого такого, що противилось бы програмѣ правницѣ. Правительство рѣшучо не може вволити волѣ лѣвици и скорѣйше само уступить а цѣсареви порадить утворити урядниче або переходове міністерство, анѣжь бы мало пѣйти на руку лѣвици.

N. fr. Presse пише, що рада державна не буде скликана скорше якъ передъ осенію. Ей вѣдрочено не такъ черезъ вѣдновленя обструкцій, якъ скорѣйше тому, бо Тунъ прийшовъ до переконаня, що передъ полагодженемъ угоды на пѣдставѣ §. 14-ого не може бути й бесѣды о якѣмъ-небудь компромісѣ. Правиця за высоко цѣнить свои голосы, а лѣвиця бачучи, якъ дуже правительству залежить на полагодженю сеи угоды, и собѣ дорожить ся. N. fr. Presse высказуе такожъ гадку, що угода на пѣдставѣ §. 14-ого буде заведена до 1903 року, а пѣсля проекту Селя зъ евентуальною прольонгатою до 1904 року. Доперва коли буде полагоджена угода, гр. Тунъ приступить до компромісовои акціи.

Загальній зборы Наукового товариства имени Шевченка.

Вчера подали мы коротку звѣстку о загальныхъ зборахъ Наук. товариства им. Шевченка, а нинѣ подаемо широке справоздане.

Зборы начали ся о 11 год. рано въ присутности звыжь пѣвъ сотнѣ членѣвъ [мѣжь ними трехъ панѣ], а отворивъ ихъ довшою промовою голова товариства проф. Мих. Грушевскій. Повитавши зібраныхъ звернувъ увагу на те, що члены дбстали завдалегдь друковани справоздания зъ дѣяльности товариства и могли выробити собѣ судъ о его трудахъ и заходахъ. Товариство выдало 50 дѣлъ науковыхъ и много иншихъ та й взагалѣ пѣдняло высоко стягъ украиньско-руской культуры. Дальше сказавъ, що будучность товариства сточнае выключно на членахъ и на рускѣмъ народѣ, — они не повинні допустити, щобы товариство нидѣло або залишало свою хосенну дѣяльность. Подякувавъ всѣмъ, що причинили ся чи то морально чи матеріяльно до зросту товариства. Згадавъ про смерть кѣлькохъ членѣвъ товариства, мѣжь иншими проф. Володимира Яструба зъ Украины, котрый перомъ пѣдпомагавъ выданництва товариства. [Зібраній вставши изъ мѣсць почтили память помершихъ членѣвъ.] Вкѣнци покликавъ на секретарѣвъ пп. Волод. Гнатюка и Юл. Левицкого.

Зъ порядку дневного проф. Кокорудзъ вѣдчитавъ протоколъ зъ торѣшныхъ загальныхъ зборѣвъ, а збори приняли его до вѣдомости.

Дальше увѣльнено п. К. Панькѣвского вѣдъ вѣдчитаня справоздания зъ дѣяльности выдѣлу и секцій, а приступлено просто до дискусіи. — Проф. Вас. Бѣлецкій поставивъ жадане: щобы канцелярію товариства сполучити зъ книгарнею, доки товариство не буде мати спромоги отворити окремо свою книгарню. Дальше жадавъ информацій въ справѣ купна каменицѣ товариства. Въ справѣ выданництва „Літературно-наукового Вістника“ жадавъ точного справоздания що до числа передплатникѣвъ и сумы зложеной передплаты якъ и скѣлькости друкованыхъ рѣчно примѣрникѣвъ. Бесѣдникъ радъ бы такожъ знати, чи п. дир. Олекс. Борковскому, котрый яко представитель товариства засѣдавъ въ анкетѣ шкѣльнѣй для реформы школъ середныхъ, дано яку директиву, чи carte blanche? — Проф. Вол. Шухевичъ поставивъ внесеня, яко директиву для будучого выдѣлу, щобы въ справоздаю подавати рѣчный рухъ продажи выданництвъ, якъ се робить „Просвѣта“. Дальше, щобы специфікувати дрѣбни выдатки, а не подавати загально велику квоту, якъ она фігуруе въ сегорѣчнѣмъ справоздаю. [Проф. Грушевскій звернувъ увагу бесѣдника, що друге жадане радше бы поставити при точцѣ справоздане касове]. Проф. Вол. Левицкій зъ Тернополя жадавъ, щобы товариство подавало кождого року друкованый выказъ членѣвъ дѣйстныхъ и почестныхъ.

—

На повыснй запыты вѣдповѣдавъ проф. Грушевскій. Що-до купна каменицѣ — то сеся справа ще не цѣлковито полагоджена зъ фундаторомъ [Украинцемъ, що жертвувавъ 45.000 зр.], бо вѣнъ жадая особного ведения его фундаціи; невдовзѣ справа полагодить ся остаточно. Що-до книгарнѣ — то годѣ злучити ея зъ канцеларіею, бо магазины зъ книжками находять ся особно; основати власну книгарню не выплатить ся, а навѣть въ теперѣшныхъ обставинахъ принесло бы товариству страты. Кошты „Літ.-наук. Вістника“ покрыто зъ передплаты, а въ справоздаю не подано точного зуставленя доходѣвъ и розходѣвъ лише за-для недостатку часу, бо товариство власне переносило ся до свого дому. Въ справѣ шкѣльнои анкеты удѣлено п. Борковскому на засѣданяхъ выдѣлу директиву, надъ котрою попередъ радженно. Имена членѣвъ товариства годѣ подавати въ друкованыхъ справоздаяхъ, бо товариство мае много членѣвъ зъ Украины, зъ которыхъ де-хто не бажавъ бы сего, бо они могли бы навѣть наразити декого на переслѣдуваня вѣдъ россійского правительства.

По сихъ поясненяхъ ухвалено [пѣсля внесеня проф. Шухевича] директиву для выдѣлу, щобы выдавати друковане справоздане въ руху книжокъ товариства.

Вѣдтакъ приступлено до справоздана касового. Справоздавця п. Панькѣвского увѣльнено вѣдъ читаня; мимо того вѣнъ выказавъ подрѣбно доходы и розходы „Літ.-наук. Вістника“ и рубрику „дрѣбній выдатки“ поданій въ справоздаю загальною квотою 3.518·78 зр. [Була се вѣдповѣдь на попереднє жадане проф. Шухевича]. На то проф. Шухевичъ заявивъ, що вѣнъ не жадавъ специфікованя перъ значнѣйшихъ позицій дрѣбныхъ выдатковъ, а тѣлько, щобы се було умѣщене въ справозданю. Такій выдатки, якъ порторія, умеблюване, опалъ и свѣтло повинній бути наведенй особно, а до дрѣбныхъ выдатковъ належать такій рѣчи, якъ лякъ, шпагатъ и т. п. Дальше зажадавъ проф. Шухевичъ, щобы въ справозданю касовѣмъ подавано при доходѣ и розходѣ и розходъ зъ попереднего року, а будѣ се наглядным доказомъ, чи товариство зростае. — Дальше п. Панькѣвскій пояснивъ позицію кредитѣвъ товариства, а вѣдтакъ въ справѣ книгарнѣ выказувавъ, якій товариство робило въ тѣмъ дѣлѣ заходы, вже навѣть порозумѣло ся було зъ однымъ чоловѣкомъ, котрый мавъ обняти книгарню, але опѣсля показало ся, що до того интересу треба бы ще докладати якихъ 2000 зр. рѣчно. — Проф. Петро Огоновскій зажадавъ рѣвно-жь, щобы на буду е въ касовѣмъ справоздаю специфіковано „дрѣбній выдатки“ а потѣмъ попросивъ о полѣпене рубрики: розходъ друкарнѣ [33.199.67 зр.] — П. Панькѣвскій пояснивъ, що въ тѣй квотѣ мѣстять ся всякій выдатки на оплату друкарнѣ: друкарѣвъ, дѣвчатъ, касы хорыхъ и т. д.

П. Шухевичъ вѣдповѣвъ, що жертвы на цѣли наукового товариства зъ Галичины мало вплываютъ, а найзначнѣйшу жертву [500 зр.] зложивъ адвокатъ д-ръ Стеф. Федакъ и за се належить ся ему подяка. — Зборы оплесками приняли сесю заяву. Вѣдтакъ зібраній, вставши зъ мѣсць, заявили грѣмкими оплесками подяку тому фундаторови и добродѣеви товариства зъ Украины, що зложивъ 45.000 зр. — Вкѣнци зборы приняли справоздане касове до вѣдомости и удѣлили выдѣлови абсолюторію.

Приступлено до выбору нового выдѣлу. Проф. Грушевскій заявивъ, що не приймае евентуального выбору на голову товариства, если-бы и дальше мавъ бути звязаный зъ адміністраційными справами товариства противъ ведения которыхъ застерѣгъ ся вѣнъ ще передъ двома роками, коли выбрано его головою. Вѣдтакъ зажадавъ выбору нового выдѣлу такого, котрый бы щиро посвятивъ ся справамъ товариства. — Надъ сею справою выявзала ся довша и оживлена дискусія. П. Шухевичъ протививъ ся, щобы обтяжати адміністраційными справами п. Грушевского, вѣдтакъ предложивъ, щобы проф. Грушевскій подавъ листу нового выдѣлу зложену зъ людей способныхъ и вѣданыхъ праци. — О Алекс. Стефановичъ вѣдзывъ, що уступленя п. Грушевского зъ предсѣдательства товариства було бы рѣчію дуже шкѣдною, бо п. Гр. щиро и зъ пожертвованемъ трудить ся для добра товариства, а що такожъ дуже важне — вѣнъ своею особою лучить Украину зъ нашимъ галицкимъ рухомъ. Справы адміністрацій товариства належить вѣддати особному чоловѣкови. — Тои самои гадки були ще инші бесѣдники, якъ пп. Копачъ зъ Тернополя, д-ръ Коцовскій, Вас. Бѣлецкій и др. — Радникъ суд. Ант. Дольницкій радивъ выбрати п. Грушевского головою, а справу адміністрацій передати новому выдѣлови до полагодженя. — Д-ръ Ст. Федакъ зажадавъ ухвалы зборѣвъ увѣльнюючои п. Грушевского вѣдъ всякои адміністраційнои роботы, бо на другихъ загальныхъ зборахъ могли бы бути въ тѣй справѣ закиды. — П. Вол. Левицкій, нотарь зъ Винникъ, не годивъ ся, щобы п. Грушевскій подававъ листу нового выдѣлу, бо се обмежувало бы права членѣвъ; радивъ выбрати анкету зъ пятьохъ членѣвъ, а она порозумѣе ся що до выбору выдѣлу зъ п. Грушевскимъ. — Вкѣнци забравъ слово проф. Грушевскій и спротививъ ся установленю фахового урядника адміністраційного, бо се потягнуло бы новій выдатки для товариства; треба лишь выбрати такій выдѣлъ, що сесю роботу перейме на себе безкористовно. Остаточно згодивъ ся на анкету, але зъ десятьохъ членѣвъ — и такъ принято.

До анкеты выбрано пп.: д-ра Ив. Франка, д-ръ Евг. Озаркевича о. Алекс. Стефановича, Ис. Громницкого, К. Панькѣвского, Вол. Левицкого, Ос. Шухевича, Грабовского, Коцпача и Ник. Заячкѣвского. — Анкета по довшій нарадѣ предложила листу нового выдѣлу и ся принято. [Выборъ выдѣлу и контрольной комісіи подали мы вже вчера].

Торговлю рѣзь и сосудѣвъ церковныхъ
руководитъ О. БРАНДШТАЕТЕР, склад правилъ взятъ ряд рам изъ брязу до золочена
и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИНЬСКОГО (отохового) 421 14—40

припоручае ся фірмѣ: Евг. Спожарского и Вол. Устеньского при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

Вôдтакъ прийшли на порядокъ дневный „внесеня членôвъ". Довша дискусія розпинула ся надъ внесенямъ п. Вас. Копитчака зъ Тернополя, щобы выдѣлъ товариства розписавъ передплату на свои выдання изъ значною нижкою цѣнъ, а се въ тôй цѣли, щобъ они скорше розбѣшли ся. Справу сесю передано вôдъ розвагу новому выдѣлови. Загальний зборы уповажнили такожъ новый выдѣлъ давати опусть купующимъ выдання товариства за бôльшу квоту.

На тôмъ закôнчились нарады о 2 год. пополудни.

НОВИНКИ.

— Другій и остатный пôваркушь полоненъ до позѣсти „Остатнй днѣ Помпеѣвъ" выйде вô второкъ найблизшого тыжднн. [Перший пôваркушь полоненъ выйшовъ зъ 11-имъ числомъ „Дѣла" зъ 27 сѣчня с. р.].

— **Справа Галицкои Касы ощадности.** Мимо розъяфішованого вчера у Львовѣ оголошеня окружникôвъ намѣстника Каси нинѣ вôдъ ранного ранку була просто въ облозѣ; въ серединѣ позвать службу безпечности цѣлый позіціянтôвъ зъ карабінами. То майже самій убогій люде, бо интелігентному чоловѣкови годѣ бы й дотиснути ся; впрочôмъ по оголошенôмъ вчера запевненю намѣстника, що въ вкладокъ нѣчо не пропаде, настало — такъ сказати-бъ — провізорычне успокоене публики; всѣ дожидають результату розслѣдôвъ ще гіпотечного вôддѣлу Касы. Кажуть, що правительство готово удѣлити Касѣ кôлька міліонôвъ зъ фонду пропінаційного на евентуальнй выплаты книжочокъ вкладковыхъ. Замѣтна рѣчь, що теперѣшна управа Касы не подае вѣстки, кôлько бôльше-менше можна надѣятись що стягнути на покрытя занвестіонованого на 4,700.000 зр. довгу векселевого... Не вже-жь цѣла так сума мала бы бути пропащою? Тогдѣ страта въ самôмъ вôддѣлѣ векселевôмъ пожерла бы всѣ резервы Касы. А чей-же такъ але не буде?! Всѣ ждуть на точній и вѣрній информація управы Касы — нехай же жь она щось скаже! — сякъ або такъ...

— Въ „Руснй Бесѣдѣ" львôвскôй вôдбудуть ся завтра (въ суботу) *вечерниця*. Початокъ о 9. годинѣ. Вступъ 50 кр. вôдъ особы. — Строй візитовый. — *Комітетъ.*

— **Радовецкій епископъ д-ръ Володимиръ Репта,** котрого высвячене вôдбуло ся въ Чернôвцяхъ въ недѣлю дня 29 сѣчня с. р., уродивъ ся въ р. 1841 въ русинôмъ Банилові на Буковинѣ. Середній школы и теольогію покôнчивъ въ Чернôвцяхъ. Опôсля бувъ оденъ рôкъ учителемъ въ черновецкôй гімназіи, а потому выѣхавъ для дальшихъ наукъ богословскихъ до Вѣдня, Бонну, Монахія та Цуриху. Пôсля повороту свого до Черновець ставъ префектомъ въ духовнôй семинаріи, а вже по роцѣ покликано его на професора черновецкого університету. Въ рокахъ 1879, 1886, 1889 и 1894 бувъ д-ръ Репта деканомъ богословского выдѣлу, а въ р. 1884 ректоромъ університету. Університетскій сенатъ надавъ ему за его заслуги дипломъ почетного доктора. Будучи професоромъ, бувъ заразомъ інспекторомъ шкôльнымъ для мѣского черновецкого округа; рада мѣска въ признаню заслугъ, положеныхъ на тôмъ становищи, надала ему почетне горожанство. По 20-лѣтнôй службѣ професорскôй збетавъ д-ръ Репта найвысшою постановою архімандритомъ митрополичои консисторіи и въ наслѣдокъ сего мусѣвъ уступати въ університету. Теперь ставъ вôмъ помôчникомъ митрополита и епископомъ радовецкимъ.

Въ недѣлю, якъ вже сказано, высвятивъ его буковиньскій митрополитъ Аркадій Чуперкович при участи дальматинъского епископа Никодима Мілаша на епископа. По полудни була у новопосвяченого епископа до утаціи селянъ въ радовецкого повѣту, зложена изъ 100 людей, и подала ему хлѣбъ та сôль. Хлѣбъ, выробленый въ формѣ колача нажнвъ тôлько 100 кгр. Були у епископа такожъ депутаціи въ инших повѣтôвъ, заступники товариствъ, корпорацій, заведень и п. Руснй товариства буковиньскій выслали депутацію, зложену изъ проф. Єротея Шігуляка, д-ра Волод. Филиповича, о. Єремійчука, д-ра Ст. Стоцкого и радника Ясеницкого. Зъ нагоды высвячени нового епископа грала на подвôрю митрополичои палаты капеля шестиклясовои мѣскои школы; въ руснихъ творôвъ грала „Миръ намъ брата", потпурі изъ думокъ и коломыйокъ и „Ще не вмерла Украина". Вечеромъ давъ митрополитъ обѣдъ на 240 особъ, а въ понедѣлокъ бувъ обѣдъ на 200 особъ у нового епископа; вô второкъ вновъ давъ президентъ краю бар. Бурґіньонъ обѣдъ на честь всѣхъ трехъ владыкъ.

У епископа Мілаша була въ недѣлю такожъ депутація руснихъ товариствъ буковиньскихъ, щобы повитати его на буковиньскôй земли. Еп. Мілашъ вôдъѣхавъ въ середу по полудни до Задару.

— **Ухвала на ухвалу.** Зъ Старого-мѣста пишуть намъ: Крайова рада шкôльна въ дня 24 лютого 1896 року выдала практикамъ релігійнй, де сказила, що Русинъ по руски а Полякъ по польски мае вôдмовляти въ школѣ приписаній молитвы. Якъ тамъ дѣе ся въ тôй справѣ по нашихъ школахъ, не знаемо; сказати тôлько мушу, що въ школѣ въ Старôмъ-мѣстѣ не хотятъ сего поняти. Дѣти въ першôй класѣ у насъ молить ся до теперь [вдень ся вôдъ початокъ вѣку] *тôлько по польски и тôлько польскихъ пѣсень набожныхъ учить ся вся молодѣжь шкôльна*, бô русскихъ майже жаденъ зъ учителѣвъ не розумѣе. Що до першого — то зарядъ школы и учитель П. [ezyste] krwi Mazur], не знаючій и знаку въ азбуки руснои, твердить, що тутешна рада шкôльна окружна мала тамъ колись таке ухвалити; що-до другого — то короткій одвѣтъ: „Niema komu uczyć!" Катихитъ о. М., не могучи въ жаденъ способъ дôйти зъ тою справою до кôнца, вôдвѣсъ ся до высшои власти, бô такого прецѣнь безголовя нѣхто изъ здоровымъ розумомъ не стерпѣвъ бы. Що такъ зарядить въ горѣ, не знаемо; але найвысшій уже часъ бувъ бы, щобы власти и про нашу школу бôльше дбали та щобы и ей доли вже разъ полѣпшила ся. — Сли тутешна окружна рада шкôльна въ згаданôй справѣ направду коли такъ зарядила, то цѣкаво: на якôй пôдставѣ? — а сли нѣ, то зарядъ школы и того п. учителя треба бы потягнути до одвѣту, щобы на будуще чогось подôбного не выгадувати та щобы бôльше стерегли тыхъ вариджень, котрй въ самôй рѣчи выдала власть шкôльна.

— **Выкупно землѣ.** Громада Медова въ бережаньскôмъ повѣтѣ выкупила до спôлки зъ громадами Капличцями и Вымыслôвкою вôдъ одного жида за 20.000 зр. 146 моргôвъ землѣ, котру вôнъ понабувавъ вôдъ селянъ черезъ деякй лѣта. Громада розпарцелювала куплену землю въ той способъ, що кажда цѣлкомъ безземельнй селянинъ дôстали по кусочку поля, наслѣдкомъ чого дуже пôдвисъ ся у тôй громадѣ добробытъ. Громада Медова числить всего 65 нумерôвъ, а мала перше лише 70 моргôвъ землѣ, такъ що на од нъ нумеръ припадало майже лишь по одному моргови. Нинѣшный свôй добробытъ завдячує громада Медова щирымъ радамъ и помочи о. Чубатого, пароха зъ Будилова.

— **Въ справѣ убитя студента Лінгарта** прокуратория въ Празѣ выготовила вже акть обжалована противъ слухача нѣмецкои техніки въ Празѣ, Біберлього, що застрѣливъ Лінгарта. Вінерля обжалованый о провину противъ безпечности життя зъ §. 335 к. Розправа вôдбувае ся нинѣ (3. лютого) передъ трибуналомъ празкого суду карного.

— **Тѣште ся народы!** Ого Гірамъ С Максімъ голосный вынаходимъ скорострѣльнои гарматы мавъ въ колюмбійскôй університетѣ выкладъ о своѣй ново-улѣпшенôй гарматѣ котру спеціяльно въ тôй цѣли сконструювавъ Вже вôдъ 1884 р. працювавъ надъ сею гарматою и въ лѣтамы доповадивъ до такои досконалости, що на мінуту она выкидае не богато, лише — 600 стрѣлôвъ. Маринця!

— **Дрôбнй вѣсти.** — Намѣстникъ гр. Пінінський выѣзджае завтра до Вѣдни. — Въ електричнôмъ трамваю у Львовѣ померъ нагле онегды селянинъ Иванъ Мудрый изъ повѣту рудецкого, ѣдучи до львôвского шпиталя лѣчити ся. — Дня 1 с. м. згорѣвъ до тла найбôльшій бровар акційный въ Преревѣ на Моравѣ; страты великаньскій. — Лондонъ мае бути подѣленый на 30 мѣстъ; англійске правительство внесе небавомъ вôдповѣдный проектъ въ парламентѣ. — На Угорщинѣ въ липтавскôмъ комітатѣ згорѣло сими днями село Надь-Боброчь, и въ огни статило жите три цять людей.

Посмертай — † — оповѣстки.

О. Павло Хоминьскій пароxъ въ Зелемôй окалатского деканата, львôвскои архіепархіи, упокоивъ ся дня 1 н. ст. лютого с. р. въ 72 роцѣ жита, а въ 42 бôвъ священства. В. в. п.!

Денисъ Грабиньскій ц. к. судья повѣтовый въ Луцѣ коло Сандбора, упокоивъ ся въ Луцѣ дня 1 н. ст. лютого с. р. по довгôй и тяжкôй недузѣ въ 41 роцѣ жита. Похороны вôдбувають ся нинѣ [3-ого лютого]. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— Выдавництва „Торбан" квартета на мужескі хо." появивъ ся V-ый выпускъ. Мѣститъ вôвъ въ собѣ дві композиціи: „Урра у бій" А. Вахнянина и „U nas inaczej" М. Рудловского. Цѣна 20 кр. — Замовлята можна одинъ або бôльше выпускôвъ (кождый по 20 кр.) вôдъ адресôвъ: А. Пше пюрскій, Львôвъ, ул. Коперника, 36.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 3 лютого. Neue fr. Presse доноситъ зъ Будапешту, що слѣдующого тыжднн цѣсарь поѣде до Будапешту, щобы лично причинити ся до розвязаня кризы. — Зъ Хебу доносятъ, що староство уневажнило ухвалу мѣскои рады, котра рѣшила выасигнувати зъ мѣскои касы 1000 зр. на памятникъ Бісмарка.

Прага 3 лютого. Narodni Listy потверджуютъ вѣсть, що правительство намѣрае законъ о подвышеню платнй державнои служебы антицувати не вôдставъ §. 14-ого на одинъ рôкъ.

Будапештъ 3 лютого. Опозиційнй сторонництва ухвалили вчера вôдповѣдь на продложене правительствомъ, котру Сілядї предложитъ нинѣ правительству. Буде се ультіматумъ.

Петербургъ 3 лютого. Journal de St. Petersbourg, обговорюючи голосы заграничнои прасы въ справѣ окружника Муравева, повѣдае, що програма розбезлана міністромъ заграничныхъ справъ не е остаточною и що росейске правительство скористае зъ увагъ, якй появили ся въ поважнѣйшихъ статьяхъ заграничныхъ органôвъ.

Софія 3 лютого. Македонскій комітетъ переконавши ся, що въ теперѣшныхъ вôдносинахъ не може числити на яку-небудь пôдпору проектованого нимъ повстаня на весну, рѣшивъ вôдступити вôдъ намѣренои акціи и въ тôмъ дусѣ розбезлавъ инструкціи до тайныхъ мѣсцевыхъ комітетôвъ и до своихъ агентôвъ въ Македонії.

Римъ 3 лютого. Населеня 45 вѣменьскихъ и 19 нестеріяньскихъ громадъ въ Анатолії и числѣ 100.000 душъ перейшли на католицку вѣру. Порта не хоче узнати тои змѣны вѣры, а се доведе до конфлікту мѣжъ рымскою курією а Портою.

Фльоренція 3. лютого. Unità cattolica доноситъ, що протианархістычна конференція вже бôльше не вберае ся, лишь державй, котра въ нѣй брали участь, розслѣдать ухвалы конференція, а вôдтакъ заявлять, чи до нихъ прилучають ся.

Мадритъ 3 лютого. Въ тôмъ тыжднн мае позичити ся маніфестъ республиканцѣвъ о сучасной ситуаціи політичній въ краю.

Авіляндъ 3. лютого. Зъ Само доносять, що рабунки и бійки тревають дальше. Въ найблизшихъ дняхъ ситуація може ще погоршити ся.

Маттонього

GIESSHÜBLER

натуральна алькалічна щава.

13 2—26

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ въ обсягу артистычного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнй до жконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такïж образы до комнатъ; образы свѣтскій: исторычній, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рôвнож украшае внутра церковь, выготовлае плины церковь, кацицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічнй репродукціи образôвъ руснихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанѣ.

Цѣлою Товариства е: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотычній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣюсь ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 10—7

Зъ глубокимъ поважаненъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

По низкихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 110—

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.

Вино

въ баріляхъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·50 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 408 8

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Іпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣчній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайни, тамные мѣрничій, ніоны, лібеля, кілометры и т. д.

Уряджене дзвоникôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся изъ найскорше и найдешевше. 415 7

ЛИПЕ

-ъ ресторацій **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улица Трабунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова изъ капустою	. .	15 кр.
Смажай легня	. .	12 „
Фляки	. .	12 „
Пôшка тодича изъ хрѣномъ	. .	10 „
Ковбаска изъ хрѣномъ	. .	5 „
Кавяръ	. .	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякй напитки изъ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреныйшихъ цѣнахъ; для певности, що потрафить зъ моей реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. дітра.

По театрѣ все снѣдня, въ великій выборъ стравъ и напитковъ вносмотрена кухни.

79 1·4—7 Зъ высокимъ поважаненъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

ЛОЖКИ и отодовй въ Альпаки зр. 650 зъ ханьского срѣбла зр. 14·—, Ложечки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ ханьского срѣбла зр. 7·— зъ туманъ

чов, чи ПЕТРО ХИПОНСТОВСКІЙ, торговля зелізна у Львовѣ, площа Бандульна 1 (напротивъ катедры.

Церковь зъ дубового матеріялу є дешево на продажъ въ Богатобицяхъ п. п. Сосновъ. Близшихъ вѣдомостій удѣлить урядъ парохіяльный. 38 2—2

Машинки до стриженя волоса и бороды припоручае Иванъ Лаврукъ новôснякъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНЫЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕННИКЪ

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"

в 1898-ім році

новый накладъ, видане шосте

мовою народною, правописомъ изъ Львова, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенникъ можна дістати в канцеляріі Товариства „Просьвіта" у Львовѣ, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по такихъ цінах:

1. Молитвенникъ оправленъ в шкіряну з хребтом полотняним 80 кр.
2. оправленнй цілô в полотно з одвітними відписками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся на готівку або за наслідпатою (з доплатою).

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-ômъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ ей дѣятелей

съ увзглядненьемъ замічательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

написанъ на пôдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріялôвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь" буде появлятись, почавши ôтъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листôвъ печати зъ портретами замічательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускôвъ буде становити томъ, а всѣхъ томôвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускôвъ выносить 10 коронъ; на 5 выпускôвъ 6 коронъ. Выпуски поодинокй не будуть продаватись.

Пренумерату належить присылати виключно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а второй печатаесь

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпôвѣдальный редактôръ Иванъ Бѣлей. Накладъ въ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Данилюка.

Ч. 18. Львовъ, Субота 23 Сѣчня (4 Лютого) 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додаток „Бібліотека найзначнѣйших новѣйтей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платимъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пбудинокъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попередне заторговленя. — Реклямаціи неопечатані вільні вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Отголошеня звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічка инсераткового або ся мѣсяць в рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣлки и инші достосны приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Галицка каса щаднича.

Вѣдъ часу, якъ лишь захитало ся довѣрѣ до Галицкои касы щадничои, мы поводили ся супротивъ тои институціи въ повною льояльностію, маючи на оцѣ загальный интересъ, а спеціяльно ще интересъ рускихъ вкладникѣвъ, — бо руского гроша, кажуть, мае тая каса до десять міліонѣвъ... Оглядъ на загальный интересъ казавъ намъ забути на те, що сеся институція, хочь оперувала такожь поважными капіталами рускими, руководила ся супротивъ Русинѣвъ такимъ шовінізмомъ польскимъ, що — якъ вѣдомо — вѣдмовила була марныхъ 100 зр. зъ свого чистого зыску для нашои львѣвскои „Шкѣльнои Помочи“ лише длятого, що просьба була внесена — въ рускѣй мовѣ! А на польскій цѣли давано гроша безъ мѣры... Отже, якъ кажемо, мы маючи на увазѣ интересъ загальный — обективно реґістрували заявы компетентныхъ кругѣвъ та голосы польскихъ дневникѣвъ о станѣ касы.

Яка була господарка въ тѣй институціи, знаемо вже всѣ — подобала она на той гробъ, зъ-верха мальованый... Знаемо такожь, якій мѣры заряджено по сконстатованю гнили у серединѣ того величавого будынку, що то при кождѣй патріотично-польскѣй оказіи плюмінувавъ ся на цѣлый Львѣвъ найярче сіяючимъ свѣтломъ електричнымъ... Найважнѣйшимъ фактомъ було розплакатоване оголошене окружникѣвъ намѣстника — оно дало певне заспокоѣне для публики.

Однакожь зъ огляду на те, що п. Зґурскій въ розмовѣ зъ польскими дневникарями згадувавъ о евентуальнѣй помочи краю [взглядно державы] касѣ, а въ польскихъ дневникахъ повтаряе ся запевнене, що „край“ не допустить до того, щобы вкладники касы потерпѣли страту, и „ukrajowi“ касу — мы мусимо сказати кѣлька словъ вѣдъ себе.

Галицка каса щаднича заснована передъ десятками лѣтъ приватнымъ кружкомъ людей, а новыхъ членѣвъ прибиравъ самъ выдѣлъ. Край не мавъ, пѣсля статута касы, нѣякого вплыву на нею, анѣ статутарно та законно не вложена на него гарантія за вкладки въ касѣ. Въ виду того на выпадокъ страть — въ першѣмъ радѣ повинній вѣдповѣдати за страты члены дирекціи и выдѣлу касы, що довгій лѣта побирали значній пенсіи та тантіэмы и належать до людей маючихъ. Длятого дивно, що въ нѣякѣмъ комунікатѣ новои управы касы нема згадки, чи пороблено який правий кроки для забезпеченя страть на приватнѣмъ майнѣ директорѣвъ и членѣвъ выдѣлу. Коли не безвинны и усуненый теперь комісарь правительственный, то и его не повинно ся пощадити. Рѣвно-жь повинна теперѣшна управа касы пояснити справу синдика д-ра Малаховского, о котрѣмъ комісарь и намѣстництво и всѣ власти знали, що вѣнъ вѣдъ трехъ лѣтъ сидячи на кріслѣ президента мѣста Львова не мѣгъ рѣвночасно зъ успѣхомъ урядувати яко синдикъ касы.. Въ интересѣ бѣльшого довѣря публики належало бы все те докладно выяснити...

Для загального успокоѣня вкладникѣвъ уважаемо за потрѣбне: щобы нова управа касы оголосила докладнѣ цифры о маєтковѣмъ станѣ касы ще передъ оголошенямъ білянсу, — дальше: щобы оголосила, якій мѣры предприняла, для забезпеченя страть, на майнѣ директорѣвъ и выдѣлу касы, яки евентуально заанелювало бы ся до помочи краю [чи правительства] т. е. до кишенѣ податникѣвъ; вкѣнци: щобы до заряду касы покликано такожь делеґатѣвъ або репрезентантѣвъ вкладникѣвъ, выбраныхъ самыми вкладниками на скликанѣмъ въ тѣй цѣли зборѣ. [Зъ огляду на великій капіталы рускихъ церквей, ложеній въ касѣ, повинній бы и рускій консисторія мати свого делеґата въ зарядѣ касы].

—

Нова управа щадничои касы забрала ся до розслѣдженя стану касы, щобы опѣсля обдумати вѣдповѣдну акцію ратункову. Щобы зрозумѣти станъ рѣчей, треба вѣдрѣзнити три роды фінансовыхъ операцій касы, якими с: позички гіпотечній, позички на рахунокъ бѣжучій и позички на векель. Отже Przegląd - такъ рѣчь представляе:

Позички на земскій посѣлости выносять надъ 9 міліонѣвъ зр., бѣльше-менше друге тѣлько позичено на каменицѣ, а 2 міл. зр. громадамъ, такъ що всѣ гіпотечній позички выносять разомъ 21 міл. зр. Въ тѣмъ вѣддѣлѣ може оказати ся що-найбѣльше чверть міліона страты. Гіпотечный вѣддѣлъ провадивъ д-ръ Смолька, але въ послѣднихъ часахъ, коли Смолька бувъ недужій и майже не урядувавъ, зайшли три неправильности. На село Братковцѣ позичено 160.000 зр., забезпеченыхъ на другѣмъ мѣсци, бо на першѣмъ мѣсца бувъ довгъ до товариства кредитового земского; опѣсля мусѣла каса ощадности купити се село на ліцитаціи за 150.000 зр. Такъ само позичено 17.000 зр. на Ланѣвцѣ, на котрыхъ було вже забезпеченыхъ 10.000 зр. довгу до товариства кредитового земского, а пѣзнѣйше фѣльварокъ сей пѣшовъ на ліцитаціи за 13.000 зр. Третій выпадокъ бувъ зъ одною каменицею у Львовѣ, на котру удѣлено позичку о кѣльканацять тысячѣвъ вышшу, нѣжь заплатить имонѣрно за неи купцѣ.

Далеко бѣльший непорядки були въ другѣмъ и третѣмъ вѣддѣлѣ. Тутъ обчисляють такъ: Всѣ вкладки до касы выносять 32 міл. зр., резервовый фондъ 3,850,000 зр.; въ сего розпичено на гіпотеки 21 міл. зр., отже на позички бѣжучого рахунку и векслевій остае ся около 14 міл. зр. Въ тѣй сумѣ розпиченѣй на бѣжучій рахунокъ и на векель, буде щонайменше половина цѣлкомъ певна. На бѣжучій рахунокъ внесли задатковій товариства и конторы вымѣны, але сі довги покрытѣ зложеными цѣнными паперами. Дальше є богато вѣрительностей на бѣжучій рахунокъ у поважныхъ и богатыхъ людей, тежь на пѣдставѣ зложеныхъ ними цѣнныхъ паперѣвъ. У вѣддѣлѣ векслевѣмъ є богато векслѣвъ цѣлкомъ певныхъ. Заквестіоновани є векслѣ пп. Щепановского, Вольского и Одживольского на суму — пѣсля докладнѣйшихъ обчислень — 5,900.000 зр. Крѣмъ сего є ще непевныхъ векслѣвъ и позичокъ на бѣжучій рахунокъ въ сумѣ около 500.000 зр.; може буде можна вѣдобрати ихъ, коли не въ цѣлости, то бодай въ половинѣ. Належать сюда довги урядникѣвъ касы щадничои, векслевый довгъ сына п. Зими на двацять кѣлька тысячѣвъ зр. и вкѣнци деякій векслѣ, котрій мають характеръ бѣльше еротичный [любовный], нѣжь фінансовый.

Такимъ способомъ всѣ непевній позиціи у вѣддѣлѣ бѣжучого рахунку и векслевѣмъ вынесуть пѣвсема міліона. А коли до сего додати можливу страту у вѣддѣлѣ гіпотечнѣмъ въ высотѣ около чверть міліона, а другу чверть міліона на всѣ инші можливій страты, то въ найгіршѣмъ разѣ всѣ страты могли бы дѣйти до сѣмъ міліонѣвъ. Фахові люде, якъ пишуть, є тои гадки, що всѣ тѣ непевній претенсіи каси можна бы легко продати за 6 міл. Але коли бы ся гадка оказалась хибною и прийшло ся стратити половину претенсій, то вся страта не повинна бути бѣльша, якъ 3½ міл., такъ що зъ резервового фонду ще щось троха лишилось бы.

—

Нова управа касы выдала такій новый комунікатъ: „Для автентичнои информаціи всѣхъ, кому заложить на справѣ запезпеченя вѣрительности галицкои касы щадничои до пп. Щепановского, Вольского и Одживольского, подае ся до прилюдноі вѣдомости, що щаднича каса пѣсля переведеныхъ переговорѣвъ достала вѣдъ пп. В. Вольского и К. Одживольского кавційный запись, обзнаный вчерашного дня передъ ц. к. нотаремъ Леопольдомъ Кукавскимъ; силою того запису вѣрительности касы до пп. В. Вольского, К. Одживольского и С. Щепановского ажъ до максимальнои высокости 5,000.000 зр. забезпечено на цѣлѣмъ майнѣ довжникѣвъ, а именно: на копальняхъ нафты въ Схѣдници, Бориславѣ, Дзвинячи, Лодинѣ, Ропѣ, Грозьовѣй, Пашовѣй, Вицевѣ и Космачи, дальше на нафтовѣмъ домѣ у Львовѣ, на фабрицѣ вертячихъ знарядѣвъ въ Схѣдници, на спѣлцѣ руропроводовѣй въ Схѣдници и вкѣнци на инвентаріяхъ и запасахъ. — Въ повышшѣй сумѣ мѣститъ ся вже бѣжучій довгъ п. С. Щепановского въ высотѣ около 3,000.000 зр., котрій пп. Вольскій и К. Одживольскій добровѣльно забезпечили на цѣлѣмъ своѣмъ майнѣ движимѣмъ и недвижимѣмъ. Пѣсля автентичныхъ выказѣвъ сама копальня въ Схѣдници принесла въ 1898. р. 3.439 вагонѣвъ кипячки, котрыхъ вартѣсть выносить 962.920 зр. Крѣмъ гіпотекъ, якій дають пп. В. Вольскій и К. Одживольскій, находить ся въ посѣданю гал. касы щадничои 78% удѣлѣвъ С Щепановского въ копальни угля въ Джуровѣ, котра то копальня гарно розвиває ся. — Пп. В. Вольскій и К. Одживольскій пристали также на вѣддачу управы всѣхъ своихъ пѣдприемствъ въ руки гал. касы щадничои. — Зъ уваги на переведене гіпотечне обезпеченѣ вѣрительности касы можна цѣлкомъ рѣшучо увевнити, що при розважнѣмъ зреалізованю поданыхъ на гіпотеку пѣдприемствъ вкладкамъ щадничимъ не грозить нѣяке небезпеченьство. — *Єґермань*, ц. к. радникъ двору, правительственный комісарь.“

——

Для пояснена и доповнена повышшого комунікату выпадае додати, що въ грудни минувшого року на завѣзване д-ра Малецкого, презеса надзирающои рады щадничои касы, ревізійна комісія перенела шконтро касы та вѣдкрыла у векслевѣмъ портфелю незнаний до того часу тайны п. Зими. Наслѣдкомъ того пп. Вольскій и Одживольскій зложили дня 20. сѣчня на руки ревізійнои комісіи письменну заяву, въ котрѣй мѣжь иншимъ сказано:

„Мы Вольскій и Одживольскій, властителѣ копалень нафты и т. д., инкій гал. касѣ зъ титулу позичокъ 1,591.936 зр.; крѣмъ сего вѣдомо намъ, що п. Станіславъ Щепановскій винень гал. касѣ щадничѣй 3½ міліона зр. Въ листѣ зъ дня 16 грудня 1898 до заряду гал. касы щадничои выказали мы подрѣбно станъ нашихъ пѣдприемствъ. Не маючи певности, чи пѣдприемство Щепановского выстане на опроцентоване и покрыте довгу, а хотячи охоронити гал. касу щадничу и п. Щепановского вѣдъ поважныхъ наслѣдкѣвъ, постановили мы принята поруку за згаданій зобовязани Щепановского зъ тымъ, щобы той довгъ бувъ сплачуваный въ ратахъ черезъ шѣсть лѣтъ и щобы намъ зниженo вѣдсотки на 5%. Въ разѣ, коли-бы щаднича каса приняла сю нашу заяву и услѣвя, вѣдъ котрыхъ принята все робимо залежнымъ, обовязуемо ся весь чистый дохѣдъ зъ нашихъ пѣдприемствъ и зъ можливои ихъ продажи обертати на опроцентованя и на постепенну сплату передовсѣмъ нашого довгу, а опѣсля довгу Щепановского“.

---

12)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣдане *Т. Бордулякa.*

XIV.

Дня 1 руского мая наступили въ Скороходахъ оденъ по другѣмъ два важній выпадки. Того дня цѣлкомъ несподѣвано прийшовъ до села Иванъ Загуменный, бразиліецъ, а въ кѣлька хвиль по его приходѣ умеръ старый гробарь Панько.

Ось якъ то було:

Въ полудень того дня дякъ Онисько принѣсъ хорому гробареви горячого росолу и достерѣгъ велику змѣну на лици и взагалѣ въ успособленю хорого. Гробарь Панько лежавъ на своѣй постели зъ выясненымъ, выпогодженымъ лицемъ, цѣкаво водивъ по хатѣ очима, забавлявъ ся собѣ палцями рукъ и усмѣхавъ ся добродушно, а навѣть дякови выдалось, мовь-бы хорый пѣдсѣвувавъ собѣ пѣдъ носомъ..

— Куме Паньку! — закликавъ дякъ, — може-бъ вы трохи пожывили ся? Я вамъ принѣсъ тепленького росолу..

— Чого вы менѣ принесли, чого? — спытавъ хорый зъ цѣкавымъ выразомъ лиця, не перестаючи усмѣхатись добродушно.

— Росолу принѣсъ, сама ѣмость для васъ зварила, дуже смачный, ажь пахне...

— Росолу? А нынѣ що за день? — спытавъ хорый гробарь и пѣдвѣсъ до горы брови, мовь-бы хотѣвъ сказати: Я знаю добре, якій нынѣ день, але я оттакъ собѣ пытаю...

— Пятниця! — вѣдповѣвъ дякъ.

— Пятниця, кажете? Ну, то значить нынѣ пѣстъ, а я въ пѣстъ рососу не буду ѣсти.

— Але-жь вы слабій, куме, — налягавъ дякъ Онисько, — а слабому чоловѣкови всьо можна ѣсти; такъ навѣть въ церкви говорять панъ-отець.

Однакъ хорый покрутивъ лишь головою и погрозивъ палцемъ правои руки, що ему спочивала на грудяхъ, мовь-бы хотѣвъ сказати: Що вы знаете? Вы нѣчого не знаете, але я ось незадовго всьо буду знати...

Дякъ все стоявъ зъ горнятком въ руцѣ и не знавъ, що зъ нимъ робити.

— Поставте, куме, тее горнятко на припѣчок, — говоривъ хорый гробарь зъ якимсь незвычайнымъ поспѣхомъ, — а я собѣ омыю лице свѣжою водою, то менѣ зразъ полегшае... Дайте менѣ свѣжои воды!

Дякъ Онисько подавъ хорому воды и помагавъ ему омывати ся.

— Ага, а я бувъ бы й забувъ, — говоривъ хорый дальше зъ такимъ поспѣхомъ, мовь-бы вѣнъ выбиравъ ся зъ дому кудысь въ гостѣ, — возьмѣть ще, куме, стиски и пѣдстрижѣть менѣ бороду, щобъ не була така розтрѣпана, але щобы була така, знаете, округла, красна борода, и вуса також зробѣте, та ще й чуприну пригладьте, щобъ не була така розчѣхрана, якъ у жебрущого дѣда, щобы було пристойно...

По плечахъ у дяка Ониська стали перебѣгати мурашки и навѣть волося на головѣ стало ему ѣжитись... Вѣнъ знавъ, що вже вближаесь кѣнець, и зъ тымъ бѣльшою усердностію старавъ ся сповнити послѣдну волю умираючого...

А гробарь Панько все усмѣхавъ ся та й ще приговорювавъ до дяка, котрый заокруглювавъ ему бороду и пригладжувавъ чуприну.

— Такъ, куме Ониську, теперь буде красно, ажь мило глянути на старенького Панька Загуменного... Поволи, куме, поволи, не спѣшѣть ся, ще часъ... Та чого вамъ такъ руки трясуть ся и серце бе ся? Не бѣйте ся, Богъ зъ вами... Ну, дякую, куме, дай вамъ Боже здоровля!...

А у дяка Ониська все перебѣгали по-за плечима мурашки и чуприна ѣжилась.

— Куме! — закликавъ вѣнъ якѣнця, щобы додати собѣ вѣдваги и чимъ иншимъ запати ся, — може-бъ вы напили ся гербаты горячон? Я зразъ зроблю, коли хочете...

— Гербаты? — повторивъ хорый. — Добре, зробѣть гербаты, то напѣмо ся оба разомъ...

Дякъ розбклавъ на припѣчку огонь и приставивъ до огню воду на гербату.

Однакъ ще не вспѣла добре загрѣти ся вода, коли на дворѣ давъ ся чути зразъ якійсь незвычайный гамѣръ цѣлои громады людей... Дякъ Онисько выглянувъ черезъ вѣкно и ледви очамъ своимъ повѣривъ... Ось що вѣнъ побачивъ:

Попереду ишовъ скорымъ крокомъ, майже бѣгъ Иванъ Загуменный, бразиліецъ, а за нимъ народу видимо невидимо. И чоловѣки, и жѣнки, навѣть малій дѣти йшли збитою лавою, всѣ тиснулись до Ивана бразиліѣця, всѣ голосно говорили, вымахували руками, кѣлька молодиць плакало... Незадовго дверѣ хатины вѣдчинились и на порозѣ став Иванъ бразиліець а рѣвночасно напхалось до сѣней повно людей, декотрій дерлись до вѣкна...

Иванъ бразиліець кинувъ окомъ по хатѣ, глянувъ на постѣль, зробивъ три кроки и въ одну мить припавъ до хорого дядька, вклякнувъ передъ нимъ на колѣна и взявъ его за руки.

— Дядьку! — закликавъ вѣнъ якимсь грубымъ, захрипымъ голосомъ, — то я прийшовъ, я, вашь Ивась, привитайтесь зъ мною!...

Погасаючій очи гробаря ожившились, блиснули слабымъ свѣтломъ, вѣнъ ихъ вперивъ въ свого братанича, вѣдтакъ промовивъ слабымъ, ледви чутнымъ голосомъ:

— Пѣдведѣть мене..

Дякъ Онисько кинувъ ся до хорого и оба зъ Иваномъ пѣдвели его и тримали на рукахъ.

Старый все дививъ ся на свого братанича тупымъ взоромъ...

— То ты Ивасю? — спытавъ вѣнъ по хвилѣ.

— Я, дядьку, я, вашь Ивась, я вернувъ зъ Бразилія, не гнѣвайтесь на мене!

— Ну, то добре, що-сь прийшовъ... а я тебе чекавъ... а я тебе выглядавъ... — говоривъ хорый гробарь.

Вѣнъ все дививъ ся на свого братанича и нѣби щось думавъ, нѣби щось пригадувавъ...

— А Марина, а дѣти де? — спытавъ вѣнъ по хвили.

Иванъ бразиліець мовчавъ.

— Нема ихъ?... померли?... то правда?.. кажи! — пытавъ хорый дальше.

Складъ дирекціи касы, выдѣлу надзираючого и комісій ревізійныхъ бувъ такій:

Начальнымъ директоромъ касы бувъ бл. п. проф. Влад. Заѣончковскій а его заступникомъ адвок. Романовскій; директоромъ урядуючимъ п. Францъ Зіма. Дирекцію складали пп. проф. Захарієвичъ, Юл. Міколяшъ, Пв. Браверъ, Пв. Франкъ, Тадей Романовичъ, о. Адольфъ Василевскій, Левъ Братковскій, д-ръ Стройновскій и віцепрезидентъ вышого суду краєвого Дашкевскій.

До надзираючого выдѣлу належали: ректоръ Малецкій яко президесъ, кс. Заблоцкій яко віцепрезесъ, а яко члены пп.: Бол. Августиновичъ, Юрій Борковскій, проф. Яксa Быковскій, Влад. Губриновичъ, И. К. Яковскій, кс. инфулятъ Каєтанъ Каєтановичъ, Стан. Маркевичъ, Едм. Мохнацкій, д-ръ Опольскій, проф. Радзишевскій, д-ръ Романовскій, Кароль Шаверъ, д-ръ Тад. Скалковскій, Стан. Щепановскій, віцепрезидентъ суду Кароль Уль и радникъ двору К. Вінтеръ.

Були дві ревізійні комісіи. До першои трійки зъ надзираючого выдѣлу належали пп. Кароль Шаверъ, Яковскій и Губриновичъ, а до другои трійки пп. Юрій Борковскій, адв. Дуламба и адв. Тад. Скалковскій.

Перший загальний зборы „Селянськои Рады" въ Долинѣ

вѣдбули ся дня 2 н. ст. лютого с. р. Зборы отворивъ о. Т. Горинкевичъ зъ Гошова промовою.

На зборахъ були два реферати.

Економічный — на тлѣ обставинъ въ повѣтѣ долинськомъ — державъ о. І. Бирчакъ зъ Підбережа. Обговоривши положеніе селянъ въ повѣтѣ, поставивъ двѣ резолюціи. Одну: щобы народъ лучивъ ся въ спѣлки економічній, а другу: щобы домагати ся заснованя школы промысловои въ повѣтѣ. — Надъ тымъ рефератомъ була довга дискусія. Селяне высказували, що имъ долягае. О. посолъ Небыловець звернувъ увагу, що заснованя школы промысловои дороге и не борзо наступить; натомѣсть поставивъ внесеніе: домагатись вѣдъ рады повѣтовои высылана одного або двохъ хлопцѣвъ селяньскихъ до школы ткацкои, [бо селяне домагали ся заложеня школы ткацкои]. Такому ученикови по скѣнченю науки нехай бы повѣтъ справивъ вѣдповѣдный варстатъ и вообовязавъ его до осѣдку въ повѣтѣ та до принимана другихъ хлопцѣвъ въ науку. — Зборы се ухвалили, однакъ було чути голосы селяньскій, що край — щедрый на выдатки непродуктивній, н. пр. на Вавель — не повиненъ оглядатись, де ходить о пѣднесеніе народу зъ бѣды.

Рефератъ політичный державъ п. Кардашъ зъ Долины. Положивъ натискъ на потребу освѣдомленя селянъ въ повѣтѣ, а се станесь черезъ зборы и вѣча. Дальше взывавъ до шанованя рускои мовы и письма, взагалѣ до шанованя своеи чести народнои, и просивъ посла о. Небыловця, щобы се бажане и селеня заявивъ другимъ посламъ.

По дискусіи и поставленю кількохъ внесень, котрѣ зборы приняли, выбрали самій селяне выдѣлъ. На ихъ однодушне домаганіе выйшовъ на предсѣдателя о. І. Лопатиньскій, віцемаршалокъ долиньскій, на заступника предсѣдателя о. Т. Горинкевичъ зъ Гошова, на выдѣловыхъ: п. Павлишъ нотарь зъ Рожнѣтова; два мѣщане зъ Долины пп. Кардашъ

Зажѣсть вѣдповѣди Иванови бризнули сльозы изъ очей на дадькову руки.

Хорый якось дуже тяжко вѣтхнувъ, захрапѣвъ...

— Положѣть мене назадъ... — прошепотавъ вѣнъ. — Брате Онисько... будь здоровъ, дякую тобѣ за всьо... Бѣдный Ивасю... сыну...

Се були послѣдній слова гробаря Панька. Въ кількахвиль вѣнъ закѣнчивъ житє, мовбы ему було спѣшно йти тамъ, де на него чекала вже Марина и его внуки, пестѣйчики, репяшечки...

Люде, що стояли на дворѣ и цѣкаво заглядали крозь вѣкна до середины хаты, нагло вѣддѣлились вѣдъ вѣконъ, а тѣ, що стояли въ сѣняхъ, стали побожно хреститись, тихо і спѣтати молитвы и поволи розходитись кожде въ свою дорогу...

Позаставъ въ хатѣ лишe дякъ Онисько, Иванъ брацишецъ — и небѣщикъ. Въ першій хвили Иванъ хотѣвъ голосно заплакати, зарыдати, але дякъ Онисько, котрого передъ потугою самои смерти нагло опустивъ страхъ, якій давнѣйше переймавъ его морозомъ и ѣживъ волосся, погрозивъ Иванови пѣднесеным до горы палцемъ и изъ такъ урочистымъ выразомъ лица, що Иванъ нагло стихъ, сѣвъ коло стола, звѣсивъ голову на груди и попавъ нѣби въ глубоку задуму, нѣби въ якусь задеревѣлость... Въ хатѣ було такъ урочисто, такъ тихо, якъ въ усѣ, здавалось навѣть муха бояла ся перелетѣти, навѣть сверщокъ сверкнути...

(*Конецъ буде.*)

Перший загальний зборы „Селянськои Рады" въ Долинѣ

вѣдбули ся дня 2 н. ст. лютого с. р. Зборы отворивъ о. Т. Горинкевичъ зъ Гошова промовою.

На зборахъ були два реферати.

Економічный — на тлѣ обставинъ въ повѣтѣ долиньскомъ — державъ о. І. Бирчакъ зъ Підбережа. Обговоривши положеніе селянъ въ повѣтѣ, поставивъ двѣ резолюціи. Одну: щобы народъ лучивъ ся въ спѣлки економічній, а другу: щобы домагати ся заснованя школы промысловои въ повѣтѣ. — Надъ тымъ рефератомъ була довга дискусія. Селяне высказували, що имъ долягае. О. посолъ Небыловець звернувъ увагу, що заснованя школы промысловои дороге и не борзо наступить; натомѣсть поставивъ внесеніе: домагатись вѣдъ рады повѣтовои высылана одного або двохъ хлопцѣвъ селяньскихъ до школы ткацкои, [бо селяне домагали ся заложеня школы ткацкои]. Такому ученикови по скѣнченю науки нехай бы повѣтъ справивъ вѣдповѣдный варстатъ и вообовязавъ его до осѣдку въ повѣтѣ та до принимана другихъ хлопцѣвъ въ науку. — Зборы се ухвалили, однакъ було чути голосы селяньскій, що край — щедрый на выдатки непродуктивній, н. пр. на Вавель — не повиненъ оглядатись, де ходить о пѣднесеніе народу зъ бѣды.

Рефератъ політичный державъ п. Кардашъ зъ Долины. Положивъ натискъ на потребу освѣдомленя селянъ въ повѣтѣ, а се станесь черезъ зборы и вѣча. Дальше взывавъ до шанованя рускои мовы и письма, взагалѣ до шанованя своеи чести народнои, и просивъ посла о. Небыловця, щобы се бажане и селеня заявивъ другимъ посламъ.

По дискусіи и поставленю кількохъ внесень, котрѣ зборы приняли, выбрали самій селяне выдѣлъ. На ихъ однодушне домаганіе выйшовъ на предсѣдателя о. І. Лопатиньскій, віцемаршалокъ долиньскій, на заступника предсѣдателя о. Т. Горинкевичъ зъ Гошова, на выдѣловыхъ: п. Павлишъ нотарь зъ Рожнѣтова; два мѣщане зъ Долины пп. Кардашъ и Мацевичъ и два господарѣ: Т. Якимовъ зъ Витвицъ и Я. Процякъ зъ Гошова. Выбрано и судъ мировый, котрого провѣдъ обнявъ о. посолъ Небыловець.

Въ зборахъ взяло участь десять священиковъ и близько сотка селянъ, котрѣ вписались въ члены и вложили вкладки. Невелика участь селянъ пояснюсь малымъ житемъ въ повѣтѣ. Переважна часть сѣлъ въ нашомъ повѣтѣ не знае про житє громадске и народне; въ тѣмъ взглядѣ крайне запущене. Дасть Богъ на будуче — коли „Селяньска Рада" схоче щиро працювати — обставины змѣнять ся, а товариство, замѣсть одной сотки членовъ, буде ихъ мати цѣлыми десятками сотокъ, бо народъ нашъ только розумѣти тре ба! Хто бы схотѣвъ вписати ся въ члены товариства, може зголоситись устно або письменно до одного зъ членовъ выдѣлу. Селяне въ повѣту повинни вписуватись численно, тажъ то товариство для нихъ основане! Интелігенція наша повинна порозумѣти себѣ обовязокъ — вести селянъ и заохочувати до працѣ въ товариствѣ. Обовязокъ той тяжить въ першомъ рядѣ на священикахъ. Не тайно сю справу, що роботу въ повѣтѣ хотять захопити въ свои руки люде зъ табору „наплювати". Чи оно лѣпше тогды буде? Caveant!

Членъ товариства

Справы парляментарнѣ.

На вчерашнѣмъ засѣданю коло польске ухвалило на внесене п. Мадейского слѣдующу *збірку фраз*: Згѣдно зъ волею краєвого сойму, высказаного неразъ вже, а особливо въ торѣшнѣй адресѣ до трону, коло польске, памятаючи о обовязкахъ бережения правъ народу, потребъ краю и силы держави, стоить непохитно при непереривномъ удержаню и спокойномъ розвою конституційного и парляментарного житя, а вѣрне переконаню, що засады здорового розвою автономіи краю, особливъ удержана єдности державы, справедливого розмѣру національныхъ правъ, вѣдповѣдають такъ само потребамъ краєвъ, якъ и добру державы, коло польске вытревае въ союзѣ зъ правницею въ цѣлю здѣйстнена тыхъ засадъ. Зъ великимъ болемъ стверджуе коло польске, що застановленіе парляментарного житя выставляе державу и край на чуткій шкоды и небезпеченьства, и горячо бажае повороту до повного конституційного житя, высказуючи переконане, що въ цѣли привернена и запевнена парляментови нормальной дѣяльности треба якъ найскорше управильнити національній споры спиняючій тую дѣяльность, и що управильнене тыхъ споровъ дасть ся осягнути безъ нарушена соймовыхъ правъ. Коло польске готово пѣдпирати акцію теперѣшного правительства въ вѣдповѣдный способъ до тои цѣли стремлячу. Вѣдтакъ коло польске ухвалило, що парляментарна комісія маe урядувати перманентно черезъ весь безпарляментарный часъ и що на случай потребы голова польского кола маe право скликати коло у Львовѣ або Кракові.

Пѣдурядово заперечують поголоску, що выконуючій комітетъ правницѣ узнавъ ся въ перманенціи та що президентъ міністровъ приречъ выдавати заряджена на пѣдставѣ §. 14-ого выключно за згодою бѣльшости.

Narodni Listy обговорюючи ситуацію пишуть, що правительство не лякае ся обструкціи. Правительство не думае також о змѣнѣ конституціи, бо не хоче погоршувати и такъ вже не дуже веселыхъ вѣдносинъ політичныхъ въ Австрії. Але нема сумнѣву, що въ цѣли уздоровленя тыхъ вѣдносинъ мусить бути розширена компетенція краєвыхъ соймовъ. Деяки уступки, выплываючій въ конечности порозумѣня межи поодинокими сторонництвами, мусять бути пороблены, але ініціатива до нихъ не выйде вѣдъ правительства, бо якъ разъ се в рѣчею тыхъ сторонництвъ.

Въ справѣ надужить надвѣрняньского ц. к. старосты Галецкого

внѣсъ пос. Дашиньскій на засѣданю палаты послѣвъ въ дня 27 сѣчня с. р. ось-таку интерпеляцію:

Господарка многихъ галицкихъ старостѣвъ иногдѣ в воніюча. Они можуть позволяти собѣ все, не зважаючи на законъ, анѣ навѣть на найпримітивнѣйшій правила приличности. Своею господаркою башнѣвъ доводять они до розпуки цѣлій верствы бѣдного, вымускованого и обезправненого галицкого населенія, ихъ секатуры руйнують богато єкзистенцій, а ихъ насильства, котрѣ все уходять безкарно, убивають въ населеню всякій змыслъ для истнуючихъ законовъ. Опираючись на безкарности, они киляють собѣ въ всякои пробы законнои оборовы передъ ихъ брутальностями, а що на провінціи все мусить гнути ся передъ тыма шкѣдниками въ урядовомъ мундурѣ, те угнетеному населеню лишая ся дуже часто противъ такого урядника, забувающого на свѣй обовязокъ урядника, одна лишь надѣя въ Богѣ або найогидніѣшій сервілізмъ.

Такимъ старостою є и панъ Галецкій въ Надвірнѣй. Для осудженя его поступованя, наводимо слѣдующій конкретнѣ факты:

1) Выркомъ ц. к. повѣтового суду въ Надвірнѣй зъ 12 грудня 1898 р. ч. 2199/3 1898 сконстатовано, що Галецкій бѣдному фризіерови грозивъ высокими податками, коли не схоче его дальше за дармо голити и фризувати. Пять лѣтъ обслугувавъ фризіеръ благородного старосту, не дѣставши за се анѣ крейцари. Вкінци занѣвавъ брудного старосту передъ судъ а той въ своѣмъ засудѣ приналъ фризіерови 12 зр.

2) Щобы своему протегованому жидови запевнити бѣльшій зыски, давъ ему въ Дорѣ, [куда въ лѣтѣ зъѣздять ся гостѣ на свѣжій воздухъ] монополь на рѣзництво, а чотиромъ нашимъ рѣзникамъ унеможлививъ ремѣсло рѣзными заборонами. И даремно жалували ся на се передъ ц. к. намѣстникомъ Пінінськимъ сотки лѣтныхъ гостей.

3) Въ надвірняньскомъ касинѣ поводить ся той староста Галецкій якъ чоловѣкъ несотесаный безъ выховання та дае причину до великои публичнои соблазни.

4) При ліцитаціи права пользованя въ громадѣ Паріще вѣдкинувъ вѣнъ оферты двохъ ліцитантовъ, котрѣ давали найбѣльше, бо 52 зр. и 50 зр. рѣчно, а вѣддавъ право пользованя своему любимцеви, мѣсцевому парохови за 26 зр. Отже за шѣсть лѣтъ громада маe бѣльше якъ 150 зр. страты.

5) Его сынъ, котрый безъ потрѣбной кваліфікаціи дѣстався въ протекціи почтовый урядъ въ Дорѣ, перебуваe у батька, щобы сповнити шпѣгуньску службу на надвірняньскій почтѣ, де вѣнъ не маe права сидѣти.

Жалоба за жалобою лунае въ галицкій краєвъ противъ вызываючихъ надужить того урядника, але жадна зъ тыхъ жалобъ де нивѣ не мала успѣху. Галецкій и дальше заступае въ Надвірнѣй авторітетъ цѣсарского правительства. Мы, звертаючи увагу центральныхъ властей на того Галецкого, даемо тутъ выразъ терпѣнямъ угнетеного населеня надвірняньского повѣта и пытаемось: Чи бы панъ міністеръ не мавъ охоты пѣддати поступованіе ц. к. старосты Галецкого строгому слѣдству и его примѣрно покарати?

[Интерпеляцію пѣдписали зъ Русинѣвъ д-ръ Окуневскій и д-ръ Яросевичъ.]

О рускихъ катихитурахъ при гімназіяхъ въ Яслѣ и Санчи

У насъ вже була звѣстка, що міністерство призволило на рускій катихитуры въ гімназіяхъ Яслѣ и Санча — и Русины ясельскій та сандецкій тѣшили ся, що вже небавомъ дѣти ихъ будуть побирати науку релігіи въ рѣдній бесѣдѣ та що будуть мати богослуженя въ рускомъ обрядѣ. Однакожъ тая звѣстка потребуе близшого пояснення. Рѣчь ось яка:

Міністерство призволило на посады заступниковъ [суплентовъ] катихитовъ при гімназіяхъ въ Яслѣ и Санчи, котрѣ бы були обовязанѣ до удѣлюваня науки релігіи въ 8 годинахъ [по 1 годинѣ въ кождій клясѣ] тыжднево и одной ексорты. Але яка бы за то мала бути вынагорода?

Пѣсля найновѣйшого закона о платныхъ учителѣвъ школъ середныхъ суплєнты не побирають сталои платнѣ рѣчной, лише вѣдъ удѣлюваныхъ годинъ и предметовъ, якій удѣлюють. Кромѣ того суплєнты кваліфіковани побирають бѣльшу, а некваліфікованій меншу вынагороду. За науку релігіи призначена вынагорода по 50 зр. вѣдъ годины для кваліфікованыхъ учителѣвъ суплєнтовъ, а по 40 зр. для некваліфікованыхъ. Тожъ за 8 годинъ дѣстававъ бы кваліфікованый катихитъ 400 зр. а некваліфікованый 320 зр. рѣчно. Катихитъ обовязаный також до одной ексорты, котра числить ся за двѣ годины науки, тожъ се выносить у кваліфікованого 100 зр. а у некваліфікованого 80 зр. рѣчно.

Зъ того выходить, що въ Яслѣ и Санчи мавъ бы кваліфікованый катихитъ рускій всего на-всего 500 зр. а некваліфікованый 400 зр. рѣчно. Зъ того катихитъ не могъ бы удержати ся.

Говорено, що катихитъ дѣстане ще годины свѣтскихъ предметовъ. Однакъ тутъ заходить трудность, що по перше — трудно дѣстати такого катихита, котрый бы могъ удѣляти також свѣтскихъ предметовъ; по друге — трудно катихитови дѣстати такій годины, бо навѣ, коли суплєнты маютъ платню вѣдъ годины, набирають ихъ якъ найбѣльше; а по третѣ — есть то рѣчь непевна, бо одного пѣв-року катихитъ мѣгъ бы мати годины свѣтскихъ предметовъ, другого нѣ [се залежить також вѣдъ директора]. Сего року примѣромъ анѣ въ Яслѣ анѣ въ Санчи нема годинъ свѣтскихъ предметовъ до роздачѣ. До того прилучують ся ще инши трудности: нема церкви, треба впрошувати ся до латинського костела и зносити може деякій приходи пароха, — нема служебника, нема фелонівъ и т. п., а хто ихъ справить? Хто покрые выдатки на потребы церковій, на свѣтло, вино, проскурки и за ужитє бѣли церковного?

Перемыскій Ординаріятъ вже призначивъ до Санча о. Яхна, сотрудника зъ Самбора, однакъ вѣнъ ще не занменованый, бо краєва рада шкѣльна передше мусить внесенися ся, чи о. Яхно приймe тую посаду въ высше згаданою платнею, и длятого вѣднесла ся зъ такимъ запытанямъ до перемыского Ординаріята. До Яслa призначивъ перемыскій Ординаріятъ доѣзджаючого катихита о. Зубрицкого, пароха зъ Бесьна. Однакожъ зъ Бесьна до Яслa есть 45 кільометровъ зелѣзницею, — до удѣлюваня 8 годинъ и ексорты треба тыждневно трехъ днѣвъ, отже о. Зубрицкій мусѣвъ бы мати мешканіе въ Яслѣ и кождого тыждня три дни перебувати въ Яслѣ, черезъ що занедбавъ бы свою парохію, не маючи сотрудника, а и такъ учениковъ не мали бы богослуженя въ недѣлѣ и свята, та ще неразъ мусѣвъ бы о. Зубрицкій опустити школу за-для обовязковъ парохіяльныхъ. Кромѣ того жадае о. Зубрицкій ще вынагороды за дорогу; не знати, чи правительство на се пристане.

Зъ усего показуе ся, що не такъ то легко можуть сповнити ся надѣи на рускихъ катихитовъ въ Яслѣ и Санчи.

Переглядъ політичный.

Ситуація на Угорщинѣ знову бѣльше напружена. Вѣдповѣдь опозиціи на компромісовѣ предложеня правительства сягае дуже высоко и мѣстить межи иншими условія, котрѣ Кольоманъ Сель въ горы вже вѣдкинувъ. Такъ примѣромъ опозиція домагае ся запоруки що до особы будучого президента міністровъ, — Сель знову обстае при тѣмъ, щобы она ухвалила буджетову провізорію Банфіому и зрекла ся всякои запоруки що-до будучого кабінету. При тѣмъ Сель застерѣгъ ся, що вѣнъ не намѣрае бути наслѣдникомъ Банфіого. Зъ поважного жерела доносять, що вѣдповѣдь опозиціи не маe ще характеру ультіматума. Сель буде дальше переговорювати зъ президентомъ національной партіи Горанскимъ и маe надѣю, що переговоры не перервуть ся. Якъ бы компромісу не заключено до понедѣлка, провѣдники опозиціи намѣряють залишити технічну обструкцію, а выкликати въ соймѣ велыку політичну дискусію и въ той способъ здерти заслону зъ цѣлого ходу компромісовыхъ переговоровъ. Міністеръ Фешервари ѣде нинѣ до Вѣдня и здасть цѣсареви справу о теперѣшнѣмъ положеню. До сеи авдіенціи прикладають тутъ велыку вагу.

— —

Французкій міністеръ маринарки мавъ въ своѣй розмовѣ зъ кореспондентомъ італійского дневника Corriere della Sera дуже умный способъ высказати ся о англійскій маринарцѣ, а хваливъ особливо італійску. Морскій силы Англичанъ вимонують лише числомъ. Франція старае ся теперь о скорѣ военній кораблѣ и торпедовцѣ. Міністеръ згадавъ також о можливости італійско-французского союза противъ Англіи. Пѣднесену царемъ идею розоруженя Льокроа уважае за безцѣльну. При сѣй розмовѣ міністра зъ кореспондентомъ бувъ також командантъ французкои ескадры и заявивъ, що Франція приготовляе ся до рѣшаючои вѣйны зъ Англією. Буде се борба на житє и смерть, не опереткова, якъ межи Испанією и Америкою, але вѣйна поважна, оперта на найновѣйшихъ поступахъ техніки. Планъ Франціи цѣлкомъ уже выготовленый.

Загальний зборы Наукового товариства имени Шевченка.

(*Докѣнченя.*)

Вѣдтакъ проф. М. Грушевскій [голова Товариства] переходить до детайлічного переглѣду науковои дѣяльности Товариства и починавъ вѣдъ науковыхъ выдавництвъ:

„Я сказавъ уже, що въ сѣмъ напрямѣ останній рѣкъ зазначивъ ся дуже великимъ поступомъ: введено въ житє кільна новыхъ серій выдавництвъ и дальше поступлено въ напрямѣ ихъ спеціялізаціи.

И такъ переведено до кѣнця планъ спеціальныхъ публикацій для всѣхъ трохъ секцій, розпочатый ще позаторѣкъ, — утворено Збѣрники секцій, кождои секціи особно. Торѣкъ (1897) выйшовъ збѣрникъ математично-природописно-лѣкарскои секціи [два томы, зъ ко-

трьохъ въ однімъ вібрано головно матеріялъ ще въ 1896 р.], — сього року окрімъ трохъ випускібъ Зібрника сеи секціи [т. III, вып. 1 и 2 и т. IV. вып. 1] вийшли Зібрники исторично-фільософічнои и фільольоґічнои секціи, разомъ [сього року] 64 аркушівъ друку. Зібрники сихъ двохъ останнихъ секцій призначають ся для систематичныхъ зіброкъ, розвідокъ чи матеріялібъ, тимчасомъ якъ Записки призначають ся головно для дрібнійшихъ розвідокъ и матеріялібъ, для оглядібъ и критичныхъ оцінокъ науковои літературы и мають характеръ науковои часописи.

Важный зрібстъ и розширене публикацій наступило въ сферѣ етнографічныхъ студій. Богатство матеріала по украиньско-рускому фольклору й етнольоґіи и сильный наплывъ его въ Товариствѣ вже кільна рокібъ вымагавъ помноженя публикацій. Ще позаторікъ принято було плянъ подѣлу матеріяла на фольклорний и етнольоґічнй выдання; сього року постановлено выдавати річно замѣсть одного два томы Етнографічного Зібрника, присвяченого на далѣ фольклору и докінчено розпочатый позаторікъ I томъ Матеріялібъ до украиньско-руской етнольоґіи, такъ що сього року вийшло три томы етнографічныхъ матеріялібъ, разомъ 50 аркушібъ, розумѣе ся й се число не відповідае ще потребѣ и запасамъ матеріялібъ. Для ведення сихъ выданяцтвъ, збираня и оброблювання матеріялібъ секціи исторично-фільософічна и фільольоґічна выбрали осібну етнографічну комісію, до президіи котрои увійшли редактори выданяцтвъ: д-ръ І. Франко, Хв. Вовкъ [Волковъ] и Вол. Гнатюкъ.

Другу наукову комісію сього року сформовано при математично лѣкарскій секціи — комісію лѣкарску, підъ проводомъ д ра Сельского и д-ра Е. Озаркевача, а заразомъ Зібрникъ секціи подѣлено на два відділы — математично природописну частину и лѣкарскій збірникъ, що будуть выходити осібными зошитами; орґанізацію науковои роботы въ сѣй новій комісіи й редакцію Лѣкарского збірника дуже енергічно займавъ ся д-ръ Вас. Озаркевичъ, поставивши метою: перетворити сей збірникъ далѣ въ періодичне выдане, и ся орґанізація науковои роботы на полі лѣкарскихъ наукъ становить новый, дуже втѣшный крокъ въ дѣяльности Товариства.

По тыхъ довершеныхъ вже плянахъ и перемѣнахъ орґанізація Товариства выглядае такъ: Секція исторично-фільософічна зъ підсекціею правничою, секція фільольоґічна — при нихъ комісія: археоґрафічна и етнографічна; секція математично природописно-лѣкарска — при нѣй комісія медична.

Відтакъ проф. Грушевскій наводить докладно систему выданяцтвъ Товариства, а відтакъ пише:

„Всього взяло минувшого року участь въ науковыхъ выданяхъ Товариства 72 особы, зъ того заграничныхъ 25, женокъ 4, новыхъ співробітникібъ прибуло 6.

„Літературно-науковій Вістникъ“ выходивъ мѣсячными книжками, пересѣчно по 12 арк. [за серпень и вересень подвійна]; вінъ подѣлявъ ся на три частины більше або менше рівній: белетристична, оригінальна, белетристика перекладана, статьѣ по сучаснѣй літературѣ, культурному и суспільному житю; перший сѣмъ мѣсяцівъ редакцію провадивъ М. Грушевскій, другій пять — О. Маковей и д-ръ І. Франко; до редакційного комітету входивъ крімъ сихъ трьохъ на початку року О. Борковскій Всього взяло участь въ нѣмъ 44 нашій письменники, зъ нихъ заграничныхъ 18, женокъ 6.

Въ сумѣ въ рідныхъ выданяхъ Товариства взяло участь 107 особъ, зъ тыхъ заграничныхъ 39, женокъ 9. Якъ бачимо, Товариство скупляло навколо себе силы дуже значній, дуже численній, служило дуже сильнымъ осередкомъ, и то не тільки для тутешныхъ, а й заграничныхъ Украинцівъ.

Всього выдань зъ відбитками й передруками Товариство минуло о року пустило 56 книжокъ.

Науковій засѣдання въ Товариствѣ переважно займали ся справами безпосередно связаными зъ выданями Товариства: обмѣркованнемъ плянівъ выдань, оцінкою приготовленыхъ праць: по-при те скликались спільні засѣдання двохъ чи всѣхъ трехъ секцій въ справахъ більше загальныхъ; та о спільне засѣданя всѣхъ трохъ секцій було присвячене нараді надъ потребами середнои школы, зъ нагоды высылання відпоручника Товариства до анкеты, скликанои краевымъ выдѣломъ въ справѣ реформы середнои школы. Два спільній засѣданя всѣхъ секцій були занятій нарадою надъ потребами університетскои науки у Львовѣ зъ нагоды высылання меморіялу до міністерства освѣты въ справѣ помноженя рускихъ катедръ на університетѣ, и т. в.

Всього відбули засѣдань: исторично фільософічна секція мала 12 осібныхъ засѣдань, на котрыхъ предложено 24 праць и 4 спільныхъ разомъ зъ иншими секціями; — фільольоґічна мала 8 осібныхъ засѣдань, на котрыхъ предложено 22 праць [въ тімъ 15 призначеныхъ для Етнограф. Зібрника т. V], и 4 спільній разомъ зъ иншими секціями; — математично природописно-лѣкарска 2 засѣданя, на котрыхъ предложено 5 праць. Комісіи: археоґрафічна мала 2 засѣданя, етнографічна 1 засѣданя, лѣкарска 4 засѣданя, на котрыхъ предложено, окрімъ праць предложеныхъ на засѣданяхъ матем.-природ. лѣкарскои секціи, ще 6 праць. Окрімъ того мавъ часть засѣдання редакційный комітетъ „Літератур-науковаго Вістника“.

Кінчачи свій оглядъ, проф. Грушевскій каже: „Якъ можна бачити зъ него, тѣ, що несли на собѣ тяготу роботы въ Товариствѣ, можуть изъ вдоволенемъ оглянути ся на результаты останнього року. Але загалъ членівъ и взагалѣ всѣ интересований нашимъ культурнымъ розвоемъ повинній оглянути ся пильно — за способами до підтриманя й розвою науковои дѣяльности нашого Товариства, що, якъ я сказавъ, сотворена була незвычайными высиленями — въ надѣи на дальшу помочь и підмогу“.

НОВИНКИ.

— **Побѣдила небога**.. Довго-довго борола ся вона, якихъ не важивала фортелівъ, щобы не попустити свого права зъ рукъ и кільки невеселыхъ, страшныхъ хвиль мусѣла она пережити, аж станула твердою стопою и сказала: „теперь я пані!“ И до чого здали ся спомины, що ось-то було тепла аж 28 степенівъ, лѣтали бурчимухи, цвили фіялки и барвінокъ, зеленѣли травы а навѣть клекотайлы-бузьки забрили сюда зъ-надъ жовтого Нілю... Все пішло у часову відставку, все відрочено! Бѣлый килимъ грубои верстви снігу покрывъ землю и заморозивъ передчасній весняні цвѣты, а довголабый бузько — сли де ще дѣйство в — зъ страхомъ дивить ся на сесю змѣну и згадуе „добрій часы“ зъ-надъ Нілю та тужить за „египетскимъ віктомъ“... Рівновѣжно зъ зимою побѣдивъ и гр. Тунъ въ парламентѣ зъ „обструкцією“. Замкнувъ „буду“, а послівъ „пустивъ“ домівъ, щобы любовали ся саннею и совганкою... Отъ и будуть тиснути зима и §. 14-ый народы конституційнои Австріи. Весняне сонце положить за пару мѣсяцівъ конець зи ѣ — але коли відйде весняне сонце для гнетеныхъ народібъ богоспасаемои Австріи?!...

— **Новій руский товариства політичній** заязують ся на повѣты: богородчанській, добромильскій и калуській. Щасть Боже!

— **Відъ Радимна** пишуть до „Свободы“, що рада громадска въ Никовичахъ [повѣту яросланского] на засѣданю зъ дня 20 сѣчня с. р., на внесене ч. рад ого Ивана Павлика, у хвалила одноголосно: зъ всѣми властями переписувати ся лише по руски. Славно!

— **Число выборцівъ до рады мѣста Львова** выносить 9.894 особъ. Відъ 1896 року побільшило ся о 1800. Выборы відбудуть ся вже 28-ого с. м. О орґанізацію Русинібъ до тыхъ выборібъ якось не чувати... А вже пора!

— **Клясифікація** ученицъ заведення Инокинь Ч. С. В. В въ Яворовѣ за першій півріка 1899: Въ II. класѣ: поступъ добрый дістали: Ольга Розлуцка и Ярослава Розлуцка. — Въ III. класѣ поступъ дуже добрый: Елена Куновска, Евгенія Кривичъ, Марія Мерена и Володимира Решиталовичъ, а поступъ добрый: Наталія Полошиновичъ, Елена Стечиньска, Климентина Сѣнкевичъ и Ольга Дрогомирецка. — Въ IV. класѣ: поступъ дуже добрый: Марія Левицка, Стефанія Левицка, Софія Клишъ, Олимпія Метелля, Антонина Очабрукъ, Зеновія Полянська, Ольга Зелена и Юлія Тимкевичъ, а поступъ добрый: Марія Куновска, Стефанія Голота, Леонтина Дубляниця, Наталія Гумовска, Марія Матюкъ и Меланія Сембратовичъ. — Въ V. класѣ: поступъ дуже добрый Елена Высочаньска, Евфрозина Мерена, Зеновія Свенцицка, Стефанія Созаньска, Ольга Шайдицка, Софія Шлемкевичъ, Софія Яцівъ и Милославна Яцівъ, а поступъ добрый: Сидонія Весоловска, Марія Кульчицка, Елена Назаревичъ, Стефанія Шлемкевичъ, Софія Кручковска и Ольга Дрогомирецка. Въ VI. класѣ: поступъ дуже добрый: Юлія Должаньска, Софія Дакбавъ, Текла Костревска, Теодосія Копистяньска, Ольга Лебедовичъ, Зеновія Сембратовичъ, Софія Стечиньска, Теодосія Тимкевичъ, Софія Чайковска, Іоанна Шеховичъ и Ирина Шашкевичъ, а поступъ добрый: Ольга Балицка, Марія Ляпгевичъ, Стефанія Любинецка, Софія Любинецка и Марія Чума. — Въ VII. класѣ: поступъ дуже добрый: Елена Барановска, Ярослава Высочаньска, Камиля Гординьска, Софія Нестайко, Стефанія Паславска и Софія Тучапска, поступъ добрый: Марія Загаевичъ, Станислава Котъ, Емилія Куманецка, Іоанна Махникъ, Марія Махникъ, Марія Сѣнкевичъ, Наталія Тимкевичъ, Марія Голубецъ и Юлія Грабъ, а поступъ достаточный Елена Калужницка. — Въ VIII. класѣ поступъ дуже добрый: Франціска Бішофъ, Ольга Гординьска, Зеновія Лесковацка и Меланія Тимкевичъ, а поступъ добрый: Ольга Давидовичъ и Елена Тимкевичъ. — Прочій не клясифікованій. Сего року записало ся до нашого заведення 82 ученицъ. Кромѣ наукъ школьныхъ удѣляе ся ще намука узнки, именно на фортепянѣ, дитрѣ та скрипцѣ и языкъ французкій, такожъ наука крою, бѣля и суконь. — *Настоятелька монастыря Инокинь Ч. С. В. В. въ Яворовѣ.*

— **П. Станиславъ Щепанівскій** инші письмомъ до маршалка краевого зложивъ мандатъ до сойму відъ мѣста Коломыѣ.

— **Въ Краковѣ** померъ вчера въ 75 рецѣ жити одинъ изъ славнѣйшихъ малярівъ и илюстраторібъ польскихъ Юлій Коссакъ. Родивъ ся вінъ у Висничу и повчившися тімаванію записавъ ся на выдѣлъ правничій у Львовѣ, але опісля посвятивъ ся малярскій штуцѣ и дійшовъ до великои слави. Походивъ вінъ зъ рускаго роду, але відчужився и перейшовъ въ польскій таборъ. Полишивъ кількоро дѣтей, мѣжъ котрыми его сынъ Войтѣхъ є визначнымъ артистомъ-малярем и тѣшить ся голосною славою.

— **Нова „twierdza na kresach“** — латинський „косцюлокъ“ мае стануты въ Тучибмъ коло Сяножа въ повѣтѣ перемышлянъскомъ. Въ згаданомъ селѣ є войтомъ мѣсцевый обшарникъ п. Левъ Литинський, а будова „косцюлка“ чи не вымѣрена противъ будовы новои церкви? Думаемо, лучше зробивъ бы п. Литинський коли-бъ не вводивъ роздору обрядового мѣжъ Русинами и латинниками въ Тучибмъ, а звернувъ свою працю противъ жидівскои господарки въ селѣ, котре до чиста высисала вже пейсатій „науки“...

— **Зъ Товмаччины** пишуть намъ: Понеже після статутібъ Задаткового товариства Ощадність въ Товмачи застережено оголошувати річникъ и порядокъ дневный загальныхъ зборібъ тілько [!] въ Dzienniku polskim, а до того товариства належить майже половина Русинібъ, протесмо въ „Дѣлѣ“ помѣстити слѣдуюче оповіщене: Дня 8 н. ст. лютого відбудуть ся въ салі рады повѣтовои въ Товмачи загальній зборы „Задаткового товариства Ощадність въ Товмачи“ въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) справоздане Дирекціи, 2) справоздане комісіи контрольчои, 3) роздѣлъ выскібъ, 4) выборъ головного директора и его заступника, 5) выборъ цілои рады надзирающои. — Початокъ зборібъ о 11 годинѣ передъ полуднемъ.

— **Хиба лишь у насъ!** Пишуть намъ: Тамтого року, якось въ мѣсяци липню писавъ я, якъ то вийшовъ одинъ учитель, котрый будучи рѣзкимъ о добро своеи школы, ложивъ много на нію зъ власнои кишени. Забираючи ся по волі п. Бобжинського въ 1897 р. на другу посаду, не бувъ вбивъ въ силѣ заспокоити купця, у котрого бравъ для дѣтей приборы шкільній, и купець позвавъ его передъ судъ. Справа тая, якъ видно, тягнеть ажъ надто вже довго, а учитель, хочь писавъ уже два рази до окрѣжнои рады шкільнои и разъ уже до краевои рады шкільнои, не може дочекати ся стягненя залеглостій, щобы могъ вѣрители заспокоити. Сими днями відвѣсъ ся той учитель ще разъ до президіи краевои рады у Львовѣ. Чи тамъ може числити на полагоджене справы, не знати; мусимо тілько завважити, що першого-лѣпшого дня може жидівско взѣхати до него зъ секвестрацією. Така господарка можлива тілько въ нашій нещаствій Галичині, и то тими роками, коли такъ богато говорить ся о просвѣтѣ въ краю та о батьківскій опѣцѣ надъ народными учителями. — *Письменный.*

— **Нашъ артистъ-маляръ Иванъ Трушъ** замешкавъ у Львовѣ. Роботня его мѣститъ ся въ Англійскімъ готелю [ул. Кароля-Людвика] ч. 24.

— **Въ Канадѣ** на кольонїи Штуартбурнъ допустили ся поганого убійства два галичанапереселенцѣ Семко Чубей и Василь Гущакъ зъ Иванъ пустого на своѣмъ сусѣдѣ Василю Бовчку и его родинѣ. Въ страшный способъ убили они — помасакрували сокирами не тілько самого Бовчка, але ще й четверо дрібныхъ его дѣтей [4, 6, 8 и 10-лѣтныхъ]. Убійства допустилась за-для простого рабунку; забрали у Бовчка 50 долярібъ. Убійникібъ уязнено.

— **Въ справѣ слѣдчихъ** арештібъ выдавъ президентъ высшого суду краевого у Вѣдни до підчиненыхъ ему судібъ розпоряджене, въ котрімъ звертаесь противъ частыхъ и надто довго тревающихъ увязнень слѣдчихъ. Президентъ взывае судіи, щобы въ кождімъ случаю доперва по точнімъ розслѣдженю справы и відносинъ заряджували слѣдчій увязненя.

— **Одинокимъ театромъ** на свѣтѣ, де гостї мають вступъ вільный, а натомѣсть актори грубо оплачують ся предпринемцямъ за право выступу, є театръ Adelphi въ Лондонѣ. Въ сѣмъ театрѣ представленя зачинають ся о 10 годинѣ рано и тягнуть ся цілый день.

— **Дрібній вѣсти.** Дня 16 с. м. відбуде ся въ Перемышли въ катедральній церкви о 5 годинѣ пополудни вѣнчане п. Едварда Пацановского, ц. к. офіціяла податкового въ п-ою Юлією Савицкою, дочкою пѣвця катедрального. — Дня 8 с. м. відбуде ся въ Клебановцѣ вѣнчане гр. Володислава Тишкевича въ п-ою Ольгою Федоровичівною, дочкою н. Тадея Федоровича властителя добръ. — Въ Брукселі засуджено небезпечного анархіста Віленса на 15 лѣтъ тяжкои вязницѣ. — Онодгы лучила ся на зедѣзничімъ шляху ліґайскімъ въ Америцѣ катастрофа: погибло 17 людей а 50 сильно покалѣчило; межи погибшими находять ся и наші руский переселенцѣ: Теод. Стекля зъ Монтъ-Кармель и Анна Вретякъ зъ Шенандоа. — Дня 2 с. м. найдено въ Тернополи въ готели Гольдштайна труна Марії Волиньскои, дѣвчины легкихъ обычаівъ; підозрѣного о убійство поліцінта Коробѣя увязнено.

Надѣслане.

Подъ сею рубрикою друкуемо всѣ надѣсланя, за котрыхъ зміст редакція не бере на себе ніякои відповѣдальности.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на найвидніїшомъ місци площи Галицкои

поручае въ великімъ выборѣ и по цінахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґы, тамыже мѣрничѣ, піоны, лібеля, нанометры и т. п.

Уряджене дзвоникібъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛЕЛЕВЕЛЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаный легень	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча въ хріномъ	10 „
Ковбаска въ хріномъ	5 „
Кавіоръ	15 „
Обідъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренійшихъ цінахъ; для певности, що походять зъ моіи реставрациі, даю відбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивко по найдешевшихъ цінахъ: почавши відъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборѣ страва и напиткібъ заосмотрена кухня.

12 1/5—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

38 1—?

Надѣслане.

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рільничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ уважане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальоґъ [высилany на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рідныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозівъ, такожъ богато цінныхъ вказівокъ, отже при надходячімъ запотребованю є вінъ підручникомъ гіднымъ поручення.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми уживаными до усмиряючого натирани, займае *Linimentum Capsici comp.*, приготовленый въ лабораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низка: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розибрати можна по червонімъ якорѣ (котвица). 4 5 19—40

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 4 лютого. Галицкій сеймъ мае бути скликаный на 14-ого с. м. — До вѣденьскихъ дневниківъ доносять зъ Линцу, що 6 католикібъ перейшло на протестантизмъ та що аґітація за переходомъ на протестантизмъ прибирае въ Горѣшній Австріи що разъ ширшій розмѣры.

Прага 4 лютого. Нѣмецкій студентъ Біберле, котрый въ бійцѣ застрѣливъ ческого студента Лінгарда, стававъ вчера передъ судомъ и достався три мѣсяцѣ заостреного арешту.

Градецъ 4 лютого. Відбули ся тутъ довѣрочній зборы, на котрыхъ парохъ Нітпель зъ Варнсдорфъ мавъ выголосити референтъ на тему оклику „Los von Rom!“ Коли референтъ зачавъ промовляти, зявивъ ся комісарь поліціи зъ двома аґентами и розвязавъ зборы.

Кольонія 4 лютого. Въ Ганчавъ въ Хінахъ вылетівъ у воздухъ магазинъ пороху, при чімъ мало згинути два до три тысячѣ людей. Въ сусѣдімъ войсковімъ таборѣ, що мѣстивъ 1.500 воякібъ, нѣхто не спасъ ся. Погибъ и одинъ генералъ. Въ окрузѣ трехъ кільометрібъ всѣ домы запалений а підъ звалищами погибли цілій родины.

Парижъ 4 лютого. Касаційный трибуналъ переслухуе знатокібъ письма. Одинъ зъ нихъ вже відкликавъ свои зізнаня починені передъ военнымъ судомъ, инші упираютъ ся при тімъ, що бордеро писавъ Дрейфусъ. Echo de Paris доносить, що нібы одинъ дуже важный тайный актъ вынято зъ dossier справы Дрейфуса и выдано аґентови одной зъ державъ належачихъ до тридержавного союза.

Царгородъ 4 лютого. Нѣмецкій цѣсарь выславъ султанови телеґрафічно подяку за концесію на положене телеґрафічного кабля мѣжъ Царгородомъ а Константиніею.

Лондонъ 4 лютого. Президентъ міністрібъ всѣхъ австралійскихъ провінцій, репрезентованыхъ на загальній конференціи въ Мельбурнѣ, заявивъ, що всѣ вступній формальности вже полагоджений и утворене австралійскои федерациі цілковито запевнене.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ низъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхѣднѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсли власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажнения ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вечн. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантією

Зінґера ручнѣ вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнѣ вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готѣвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінцій подагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстрацінми пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 25—2 *Львовѣ, улиця Галицка ч. 6.*

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Англьо-континентальне бюро подорожне“ въ Роттердамѣ, Glasshaven 24, Holland.

Подорожь моремъ лише 5 до 5½ дня. 89 1—10

Зъ подвѣйнымъ ланцухомъ лишь 5·25 зр. **Годинникарямъ** и людямъ приватнымъ, потребуючимъ добрыхъ годинниковъ, подаемо до вѣдомости, що мы обняли выключну продажъ нововынайденыхъ ювілейныхъ

ГОЛЬДИНОВЫХЪ ГОДИННИКОВЪ-РЕМОНТУАРОВЪ

зъ знаменито улучшеным зъ реформово-прецизнымъ веркомъ.

Тѣ годинники, въ подвѣйныхъ кувертахъ задля свого пышного и вкусного выконання годѣ вѣдробити вѣдъ правдиво золотыхъ навѣть людямъ фаховымъ. Чудесно цизельованій куверты лишають ся на все цѣле незмѣненымъ а за точный ходъ дае ся 3-лѣтну письменну гарантію.

Цѣна за штуку разомъ зъ хорошимъ гольдиновымъ подвѣйнымъ ланцушкомъ **лише 5.25.**

До кождого годинника даромъ шкѣряный футералъ, а набувати можна лише въ центральномъ складѣ. 15 2—6

Anton Rix & Bruder

Wien II. Praterstrasse 16

Высылка за послѣпатою, Коли не подобаесь, звертае ся грошѣ.

Сй гольдиновій годинникъ е оригінальнымъ швайцарскимъ фабрикатомъ, идуть они такъ точно и вытревало, якъ золотій годинникъ вартости вѣдъ 100 до 150 зр. и були выставленій на сегобічній ювілейній выставѣ.

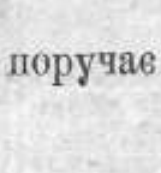

Кождій годинникъ носить тую ку марку охор.

Въ кождій руській хатѣ повиненъ знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 19—40

загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Женщины интелігентнои потребуе до варяду дому старшій священникъ, вдовець, въ Деговѣй, п. Пѣдкамѣнь коло Рогатина. 23 5—5

Е. ЗВІТЕКА

въ Найштіфтъ (Neustift) коло Оломуца

Выробъ мозаики въ окл. гробы, олтарь Божого Тѣла и гробы з Люрдъ вѣдзначений св. Отцемъ Львомъ XIII

Признаня католицко-теолочічнои академіи въ Петербурзѣ, нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. — Илюстрований цѣнники franco. 477 Достава пѣдъ гарантією. 4—5

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власній выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кроснa

въ своѣй ново устроенѣй торговли

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінцій просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що ре презентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а нашихъ агентѣвъ анѣ похатникѣвъ не высылаемо. 2 5—12

1/1 натуральной величины

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглубено шлюфованѣ, вмостренѣ, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглубено шлюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безвеченотна зъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица пѣдчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вѣстре найделікатнѣйше ⅛ вглубене шлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 opit. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрядникъ парохъ въ Купновичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парохъ въ Мадновѣ.

Подѣбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковоя.

О. Полянській, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

Патентований прилады до ѣды. Англійска марка „Sheffield“. Prima якѣсть зъ колодками зъ рога, або кости, вѣстря шлюфованѣ. Вѣстря не выпадають анѣ не розхоботують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 виделокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. D. 04 12—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1899. выходить у Львовѣ що четвергъ (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжневая популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Ол Барконскій Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить адзр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА човенковій и обручковій (Ringschiff) зъ перворядныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованій припоручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардолиньскій) **Львовъ Галицка 6.** 848

Артистично-ритовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗПҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, стампы, таблицѣ дитѣ и гравированій и проче.

Замовленя зъ провінцій подагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 45—52

МАШИНКИ універсальній до терта мигдалѣвъ, булокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, блахи, ножѣ стодовій и кухонній. Патентованій стиски деревляній до шинокъ, сыру и т. п. (покыслу и выробу краевого) 407, тае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Вашгузлина 1 (напротивъ катедры.

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ромъ Петромъ Стебальскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ. Право облігаційне і право спадкове — повнии ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякѝ паперы цѣнніи

И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннѝмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѝддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковѝмъ.

374 [2]

Голляндско-Американьска лінія

вносимы пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Вѣдъ довжины и величины шляхи лиъ и вѣдъ скорости и клясацін пароплавъ.

КАТРАЙНЕРА Кнейпа Солодова Кава.

Мешканцѣ, она найлѣпша!

Удержуч ся вѣдъ много лѣтъ яко найлѣпшій додатокъ до звычайнои кавы. При болѣзняхъ нервовыхъ, серцевыхъ, жолудковыхъ, безкроню и т. д. поручаютъ лѣкарѣ. — Улюблена кава сотокъ тысячѣвъ родинъ.

На теперѣшный сезонъ

поручае свѣй спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментѣвъ

І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS.

470 11—104

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарни Інституту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Леона Даниловя.

Ч. 19. Львовъ, Понедѣлокъ 25 Сѣчня (6 Лютого) 1899. Рѣчникъ XX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзамѣнитших повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ „Дѣлом".

Передплату и инсерати приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княжого 2.; — въ Ярославю Л. Кришковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надежитбот за инсерати виняти у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	12 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли не на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаний вольный вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 8 кр. в. в.

Отголошени виняти приймають ся по дѣшевій 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераторов або ся місце в рубрицѣ „Надѣсланс" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дрібнійші приватні повідомленя ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Кому повинний служити рускій грошѣ?

Русины — народъ убогій въ засобы матеріяльный, до недавна не мали назвѣть институцій, котрѣ бы працювали надъ економічнымъ пѣддвигненемъ народу. Ажь въ послѣдных лѣтахъ, при бѣльше розбудженѣмъ руху просвѣтнѣмъ, зачинає ся у насъ повѣльна праця и на поли економічнѣмъ, котра стремить до вызволеня народу нашого и на тѣмъ поли въ-пѣдъ чужой опѣки, а властиво до сотворенй опѣки, бо — якъ до теперь — нѣхто нимъ не интересувавъ ся, хиба о стѣлько, щобы его выкористати. Потворили ся и на очахъ нашихъ добре розвивають ся всякій институція рускій, що мають и будуть мати великій вплывъ на розвѣй нашого народу. Такій институціи [Народна Торговля, Дѣстеръ яко товариство взаимных обезпечень и яко товариство взаимного кредиту, Союзъ кредитовый, товариство для выробу и продажи рѣчей церковных въ Самборѣ, Подгѣрска Спѣлка, кѣлька рускихъ касъ повѣтовых и т. д.] повстають черезъ помѣщене въ нихъ дрѣбных капіталѣвъ приватных, котрѣ зѣбраній разомъ становлять велику силу и двигають помалу але певным крокомъ на передъ нашу працю на поли економічнѣмъ. И показало ся, що хоть мы народъ крайно бѣдный, вынищеный и занедбаный, одначе къ спѣльными силами можемо пѣддержати неодну институцію, конечну для всестороннего розвою нашои народности. А при тѣмъ нѣхто не поносить жертвъ, бо доходы зѣ своихъ грошей маю забезпечений [въ бѣльшій части навѣть бѣльшій якъ деннде], а кромѣ того, якъ до теперь, кѣлька сотъ рускихъ интелігентных людей маю въ своихъ институціяхъ скромне удержане, а тысячѣ людей пѣдмогу проти рѣзнородного нызиску а заохоту та вказѣвку до глядания незнаных имъ доси способѣвъ заробкованя. Се послѣднє найлучше илюструе дѣяльность Народнои Торговлѣ. Заразъ по введеню ся въ житя повстав кѣльнасотъ русинихъ склепарѣвъ по селахъ, кѣлькадесять по мѣстахъ и мѣсточкахъ.

Однакъ то рѣчь ясна: зрѣсть рускихъ товариствъ и ширшане многосторонне та спасительнои ихъ дѣяльности належить вѣдъ чимъ-разъ бѣльшого зросту засобѣвъ матеріяльных. Длятого — коли не чимсь бѣльше, то непрестаною байдужностію до свого есть, коли хто-небудь зъ Русинѣвъ не вкладая своихъ капіталѣвъ въ рускій товариства кредитовій, взглядно торговельній, — сли не зъ на стѣлько почутя солідарности народнои, щобы пѣддержати культурну працю надъ власнымъ народомъ, навѣть тогдѣ, коли се его нѣчо не коштуе! А справдѣ выплатило бы ся счислити всѣ тѣ капіталы рускій умѣщений по чужихъ — гераз рускѣй справѣ просто ворожихъ институціяхъ. Они, сли вже не дѣлять на шкоду рускаго народу [якъ жидѣвскій, а и шовіністично-польскій], то бодай певно нѣчимъ не пѣддержують его культурныхъ змагань. А такихъ капіталѣвъ рускихъ, вложеныхъ въ нерускій институціи, есть певно кѣлькадесять разъ бѣльше вѣдъ тыхъ, що умѣщений по рускихъ товариствахъ. А кѣлько гроша пускаемо мы въ чужій руки, не купуючи у своихъ заводахъ торговельныхъ? Ось тутъ причина нашого убожества, а сли такъ дальше буде и не замѣнить ся на лучше — то се головна перешкода до пѣддвигненя матеріяльного нашого народу!

Але зякимъ всѣ приватній одиниць переймуть ся засадою „свѣй до свого" — засадою, що рускій гѣрко зароблены грѣшъ повиненъ служити рускимъ цѣлямъ и давати удержане рускимъ людямъ, або закимъ бѣльшість тыхъ одиниць морально буде прямуше на до того ширшаючою усе бѣльше организацію народною а тымъ самымъ и взмагаючою ся контролею, — маємо поки-що право жадати, абы кождое тѣло моральне, выходячи зъ рускаго народу и дѣлаюче середъ народу рускаго и въ користь того народу, перенятое було сею засадою въ цѣлѣй повнотѣ. Вже вѣдъ приватныхъ одиниць маємо право сего жадати, а вѣдъ кождого рускаго тѣла моральнаго не смѣємо навѣть чогось противного сподѣватися! А коли бъ хто-небудь чувъ ся сею уваговю дѣтиненымъ, най вкаже: який грошѣ вкладають Поляки, Вѣрмене, жиды до рускихъ институцій.

Тѣломъ моральнымъ par excellence есть наша руска церковь, котра вѣ всѣмъ повинна давати добрый прикладъ и де ходить о добро народу рускаго, о добро моральне и матеріяльне, повинна бути все на передѣ. Отже пытаємо: де умѣщенй нашій капіталы церковній?

Закимъ вѣдповѣмо на се пытанє, поспытаймо напередъ: чи маю церковь руска якій капіталы? Маю! — не великій они, бо церковь наша, якъ и цѣла суспѣльность, одна зъ найбѣднѣйшихъ, все-жъ таки они е. А всѣ они умѣщений по не-рускихъ институціяхъ! Хто переглянувъ „Шематизмы", побачивъ при поодинокихъ парохіяхъ позицій: „дохѣдъ зъ облігацій и книжочокъ щадничихъ", котрый въ деякихъ парохіяхъ выносить кѣлька, кѣльканацять и навѣть кѣлькадесять зр. Не можемо знати, кѣлько е всѣхъ тыхъ капіталѣвъ разомъ, доси не знайшовъ ся нѣхто, хто бы обчисливъ ихъ пѣсля автентичныхъ жерелъ, — тому будемо числити бодай въ приближеню пѣсля тыхъ датъ, який знаходимо въ шематизмахъ. За пѣдставу возьмемъ Шематизмъ дієцезіи Станиславѣвскои, бо вѣнъ яко „наймолодшій" подае ще може найпевнѣйшій даты, не повторяя бодай рѣзныхъ неточностій вѣдъ 50 лѣтъ, якъ се на жаль дѣе ся н. пр. въ Шематизмѣ архіеп. Львѣвскои [гляди „Праворъ"].

Всѣ доходы зъ облігацій и книжочокъ щадничихъ выказаній въ Шематизмѣ Станиславѣвскѣмъ [кѣлько ихъ не выказано, не знаємо, а що е такій, о тѣмъ знаємо на певно!] выносять разомъ суму 4.227 зр. 68 кр. Тѣ доходы, скапіталізованій пѣсля 4% стопы, дають капіталъ 105.692 зр. Позаякъ дієцезія Станиславѣвска есть найменча, то можемо безпечно принять бодай таку саму суму и въ другихъ дієцезіяхъ. А се становить загальну суму у всѣхъ трехъ дієцезіяхъ 317.067 зр. Въ тую суму не вчислений капіталы зложений на покрытє службъ божихъ фундаційныхъ [легаты]. Тыхъ въ Шематизмахъ нашихъ не выказують, але майже нема села, де бы не було легату на одну-двѣ службы божій, а е села, що мають ихъ по кѣльканацять — кождо вѣдъ 2 зр. до 5 зр. и бѣльше. Сума всѣхъ тыхъ капіталѣвъ выносить уже бодай въ другое тѣлько, що попереднихъ, а се дасть разомъ зъ попередными въ приближеню суму 635.000 зр. Фондъ вдовичо-сиротиньскій выносить найменче 450.000 [въ самѣй Львѣвскѣй дієцезіи до 200.000] зтже разомъ зъ попередными 1,085.000 зр. Кожда церковця наша маю бодай кѣльканацять до кѣлькадесять зр. власности скарбонъ братскихъ переважно по не рускихъ институціяхъ. Нехай тѣ грошѣ на бѣльше якъ 2000 парохій рускихъ выносять тѣлько 100.000 зр. [а певно есть бѣльше, бо пѣсля розпоряджень консисторскихъ кожда готѣвка, котрои заразъ не потрѣбно на выдатки, повинна бути льокована въ касахъ публичныхъ, а не лишатись до перехованя въ скарбонахъ], то разомъ въ попередными достанемо показну суму 1,185.000 зр. а. в. Не будемо спорити, чи та сума за мала чи за велика [радше за мала] — намъ ходить о засаду, що е рускій грошѣ церковній и кому они служити повинній.

Тѣ грошѣ порозмѣщуваній всюда, тѣлько не въ рускихъ институціяхъ! Я н. пр. побираю рѣчно 86 зр. за фундаційній служебы божій [зъ легатѣвъ] по части зъ облігацій Товариства кредитового земского, по части зъ книжочокъ Галицкои касы щадничои у Львовѣ. А при тѣмъ [се зазначую тѣлько мимоходомъ, хочь и сеся рѣчь не бе ъ ваги!] нѣколи не можу допросити ся вѣдъ жадного зъ тыхъ польскихъ институцій переписки рускои! На мои трикратне домаганє, щобы менѣ прислано рускій бланкеты на квіты и проваджено переписку по руски — наслала менѣ Дирекція Товариства кредитового земского повно польскихъ бланкетѣвъ [маю ихъ теперь бѣльше, якъ бы я мѣгъ зужити за цѣле житя], а мого домагання навѣть не приймае до вѣдомости, бо анѣ словомъ о нѣмъ не згадуе... Але вернѣмъ до рѣчи!

Зъ-вѣдки повстали тѣ всѣ капіталы? Зъ крейцаровых неразъ жертвъ нашого народу, зъ жертвъ, котрѣ народъ нашъ вѣдъ усть собѣ вѣдоймая, щобы дати „на боже", и зъ жертвъ, який складають рускій священики [на фондъ вдовичо-сиротскій]. Чи годить ся, щобы тѣ капіталы були порозкиданій по рѣзныхъ чужихъ институціяхъ, безъ нѣякои користи для народу рускаго, чи радше справедливость вымагае, щобы зъ оборотомъ ними [не порушаючи цѣлей, на який ихъ зложено] мавъ користь сей бѣдный народъ, що ихъ зложивъ?

Давнѣйше, коли не було солідныхъ рускихъ институцій, можна було ще оправдувати таке поступованя — але чимъ оправдати его нинѣ? Хиба нашимъ рускимъ „най буде якъ

---

13)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордуляка.*

(Дальше.)

Ажь теперь добре приглянувъ ся дякъ Онисько несподѣваному гостеви зъ Бразиліи... Страхъ, якъ змѣнивъ ся Иванъ Загуменный! Волосе на половину посивѣло, лице почорнѣло, поморщилось.. А одѣжь! Онисько, якъ жив, не видѣвъ ще такои одежи... На плечахъ у Ивана бразиліѣця був якійсь плащь, чорный, широчезный, цѣлкомъ подѣравленый, такъ що треба було дивувати ся, якъ вѣнъ тримае ся купы, а тамъ, де розкрылись полы того давного плаща, було видно у Ивана голій колѣна, на ногахъ якісь дѣравій ходачки, на долѣвцѣ коло стола лежавъ капелюхъ, такожь чорный, мягкій, такожь дѣравый, зъ широченными, порозрываными крисами, завбѣльшки якъ заднє колесо вѣдъ воза... „Блудный сынъ!" — подумавъ дякъ Онисько, пригадавши собѣ заразъ на блудного сына, котрый був намальованый на одній стѣнѣ скорохожаньскои церкви и якъ разъ выглядавъ такъ само, якъ Иванъ бразиліецъ...

Та не було часу сидѣти довше въ заложеными руками. Они оба зъ найповажнѣйшимъ выразомъ на лицяхъ и не говорячи до себе, лише шепотомъ и то лишь о тѣмъ, що конечно треба сказати, наряднли вѣбщика гробаря якъ слѣдъ, вбрали въ що-найлѣпшу одѣжь и положили на лаву. Дякъ Онисько побѣгъ подзвонити по вѣбщику (вѣнъ дзвонивъ довше, якъ звычайно въ такихъ выпадкахъ дзвонить ся), принѣсъ зъ церкви хрестъ и свѣтло, самъ сѣвъ кѣнець стола и ставъ читати Псалтиру, а невдовзѣ и люде зъ села стали приходити вѣдвѣдувати вѣбщика.

Иванъ бразиліецъ сидѣвъ на лавцѣ въ ногахъ свого дядька и все дививъ ся въ его мертве лице, мовь хотѣвъ добре приглянутись, яка въ нѣому въ послѣднихъ лѣтахъ зайшла змѣна, або такъ надивити ся, щобы вже бѣльше не забути, якъ вѣнъ выглядавъ...

Навѣть чужій люде цѣкаво приглядали ся вѣбщикови, бо и справдѣ на лици гробаря Панька був якійсь дивный, якійсь сіяючій выразъ, котрый такъ и притягавъ до себе очи чоловѣка... Именно на его устахъ блукала якась нѣ-то хитра, нѣ-то лукуча усмѣшка, брови трохи поморщились, але не зъ болю, не зъ гнѣву, лише, здавалось, немовь зъ якоись тайной радости, зъ сердечности, здавалось, що ось-ось гробарь Панько моргне тыми бровами и вусомъ порушить.. „Ну и що-жь? — говорило его сіяюче лице, — дивись ся на мене, людоньконе, якій я! Бога-ачь! Витайте, любій гостеньки, витайте милій, а ты, брате Онисько, Псалтиру читай, душу весели!... А ты Ивасю, що? Правда? Ты казавъ, що я дурень, а тымчасомъ выйшло трохи иначе.. Але не журись, Ивасю голубчику! Всьо богацтво, яке я мавъ — то твое.. И хата, и огород чикъ и всьо, що въ скринцѣ, бо я добрый, бо я тебе любивъ, Ивасю, якъ рѣднего сына.."

XV.

Похоронъ гробаря Панька вѣдбувъ ся въ недѣлю по полудни, дня третього мая, въ самый 50 лѣтный ювілей знесеня панщины... Якъ Скороходы Скороходами, то ще нѣхто либонь не мавъ такъ величавого похорону, якъ вѣбщикъ гробарь Панько Загуменный. Правда, до сего немало причинилась нагл. поява Ивана бразиліѣця, котрого кождый радъ був побачити на похорони и эму бли-

приглянути ся. Але ще важнѣйшою причиною був самъ 50 лѣтный ювілей знесеня панщины. Скорохожаньскій парохъ говоривъ того дня на службѣ Божій проповѣдь до народа о панщинѣ, о ей скасованю, о добродѣйствахъ свободы и т. д. Проповѣдь була красна, плыла зъ вѣдъ серця и до сердець людскихъ трафлала, всѣ слухали, якъ то кажуть, наперши въ собѣ духъ... Ажь тутъ при самѣмъ кѣнци проповѣди наступила несподѣвана згадка про вѣбщика Панька Загуменного. Священикъ такъ говоривъ: „Межи нами вже чимъ разъ менше тыхъ, що видѣли панщину на власній очи, всѣ вже въ бѣльшій части вымерли... Ось и нинѣ, якъ-разъ въ 50-лѣтный ювілей знесеня панщины приходить ся намъ вѣдпровадити на вѣчный упокій нашого поважаного громадянина Панька Загуменного, чоловѣка, котрый на власній очи видѣвъ панщинный часы, безпосередно вѣдчувавъ ихъ своимъ сердцемъ, вѣдчувавъ на власній шкорѣ... Кол.-бъ вѣнъ нинѣ живъ и бувъ здоровъ, то мы мусѣли-бъ вѣддати эму честь, якъ одному зъ послѣднихъ ветерановъ того лихолѣтя, и вѣнъ бы намъ зъ певностію багато цѣкавого оповѣвъ про те время люте... Коли-жь стало ся иначе, то мы принаймі по смерти вѣддаймо эму належну почесть громадянымъ, величавымъ похорономъ, такъ щобы похоронъ того ветерана був такожь одною зъ нинѣшныхъ урочистостій..."

По тыхъ словахъ священика въ одну мить выробъ вѣбщикъ Панько въ очахъ всѣхъ парохіянъ до незвычайнои высоты... Всѣ хитали головами, всѣ жалували за не вѣбщикомъ... „Ояъ, шкода, що вѣбщикъ померъ! — говоривъ мало що не кождый Скорохожанинъ, шкрабаючись въ голову. — И треба эму було умирати якъ-разъ вѣдъ самый ювілей? Чи не мѣгъ ще хочь кѣлька днѣвъ прожити? Га, дай эму Боже царство небесне! Треба йти поховати вѣбщика, вѣддати честь..."

И згромадилось на похоронъ вѣбщика Панька Загуменного цѣле село вѣдъ старого до малого. Всѣ тиснулись до убогои хатины, щобы хотяй еще разъ побачити вѣбщика, ветерана. А вѣнъ все лежавъ зъ тымъ самымъ сіяючимъ, усмѣхненымъ лицемъ и нѣбы говоривъ до своихъ гостей: „А що? Правда, якій я чоловѣкъ, а вы й не знали.. Ветеранъ! Го-го! багато мѣгъ бы я вамъ розповѣсти про давній часы, але выбачайте, любенькѣ, бо нинѣ я не маю до того нѣ найменшои охоты.."

Невдовзѣ рушивъ похоронный походъ довгимъ плючемъ черезъ улицѣ и переулки Скороходѣвъ насампередъ до церкви, а потѣмъ на цвинтарь. Погода була чудесна, потягавъ теплый весняный вѣтрець, рѣжноцвѣтній хоругви и фаны филювали въ воздусѣ, свѣтло вѣдъ безлѣчи свѣчокъ палахкотѣло якъ зорѣ, а домовину зъ вѣбщикомъ, украшену вѣнкомъ зъ дубовыхъ, ще не зовсѣмъ розвиненыхъ гиллячокъ, не несли на марахъ, але на плечахъ, и то самій найпереднѣйшій скорохожаньскій господарѣ, наче въ тѣй домовинѣ не спочивавъ бѣдный и простый собѣ гробарь Панько Загуменный, але якійсь герой, тріюмфаторъ.

Заразъ за домовиною ступавъ зъ похиленымъ чоломъ одинокій кревникъ вѣбщика Иванъ бразиліецъ. Вѣнъ вже вспѣвъ перебратись въ позбиталу по своему дядькови одѣжь и бѣля, однакъ мимо того зъ цѣлои его истоты вѣдъ вѣгъ до головы промовляла цѣлковита бѣда и нужда. Вѣнъ не плакавъ, здавалось вѣнъ навѣть не мѣгъ бы плакати, хочьбы хотѣвъ, лишь ступаючи повѣльнымъ кроком, здавалось, немовь думавъ якусь чорну думу..

Дякъ Онисько не спѣвавъ, бо его грудь

бувало". Нашій институціи дають чей-же бодай таку саму запоруку як польскій, а може й бо́льшу, бо не кидають ся на нѣякій карколомній спекуляціи... И найсильнѣйшій [!] нинѣ польскій институціи повстали зъ малыхъ початко́въ, а и въ нихъ неразъ [гляди: Фльоріянка въ Краковѣ и Галицка каса щаднича у Львовѣ]. Чому-жь маємо бо́льше довѣря до чужихъ, хотяй неразъ на него незаслучуючихъ, анѣжь до своихъ? Чи не часъ вже помыслити надъ тымъ, щобы рускій грошѣ служили рускимъ институціямъ? Длячого консисторія ворменьска не умѣщае своихъ капіта́въ церковныхъ по польскихъ банкахъ, але сотворила свою институцію: банкъ ворменьскій, де умѣщений церковній грошѣ. Одно зъ двохъ: або сотворити руску институцію на рускій грошѣ церковній, або умѣщати их въ солідныхъ, вже истнуючихъ рускихъ институціяхъ, котрій, якъ н. пр. Союзъ кредитовый, можуть постарати ся о пупілярне забезпечене вложеныхъ въ нихъ фондо́въ.

Сего домагаєть ся вдъ насъ честь народна, интересъ народный и интересъ нашои церкви, котра, якъ сказано, все повинна бути на передѣ, де ходить о добро народу рускаго — того народу, для котрого добра она въ першій мѣрѣ дѣлати повинна и на котрого по́ддвигненю матеріяльнѣмъ ѣй залежати повинно. Зъ матеріяльнымъ по́ддвигненемъ народу рускаго по́дносить ся чей-же въ рѣвнѣй мѣрѣ и повага та вплывъ руской церкви... Чистый выскъ въ обороту тимъ грошемъ не повинекъ ити въ чужій, неразъ намъ и церквѣ рускій ворожій руки — не рахуючи вже того, яку велику по́дмогу нашому економічному розвоєви може дати міліонъ — сума якъ на нашій вдносинѣ матеріяльній вже ажь надто значна. Най руска церковь въ добре зрозумѣлѣмъ церковнѣмъ и народнѣмъ интересѣ дасть добрый прикладъ на собѣ самбій, а тогдѣ и нашій рускій публичній и приватній капіталы прийде ся намъ лекше преклувати морально, щобы плыли тымъ русломъ, котре єдино веде до по́ддвигнена народу рускаго вдъ вѣковои неволѣ, завиваности и занедбання!

Отсе тій увази подаю по́дъ розвагу всѣхъ, хто може мати вплывъ на тій справы, абы выкликати публичну дискусію и черезъ те наблизити вплывовій церковній круги до руско народныхъ институцій економічныхъ. Пробуймо бодай застановити ся: чи не дала бы ся рѣчь вести въ жите на користь руской церкви и рускаго народу! Безъ пробы вдклинути a limine такъ важну справу, було бы грѣхомъ непростимымъ. И такъ теперь буде мусѣла власть церковна застановитись добре надъ тымъ, чи цѣлкомъ певно помѣшеній всѣ засобы грошевій и повѣреній ей опѣцѣ — бодай на-разѣ тій, що знаходять ся въ Галицкій касѣ щаднича...

Н. Н. членъ „Рады хлопскои".

роздиравъ жаль за небо́щикомъ, зъ котрымъ вонъ въ послѣдныхъ ко́лькохъ лѣтахъ такъ тѣсно подруживъ ся, а въ горлѣ давили сльозы. Вонъ лишь помахуваєъ рукою, а вже хлопцѣ самій спѣвали мельодійне, веселе „Христосъ воскресе", а за хлопцями потягавъ цѣлый народъ, такъ що спѣвъ поважною и могутною луною розлягавъ ся по цѣло́мъ селѣ и мѣсъ ся далеко, ажь геть на поле, на лугъ...

На цвинтари, надъ отвертою могилою священикъ на видъ такъ численного народу ще сказавъ ко́лька слобъ сердечного прощання, навязуючи рѣчь до ювілейнои урочистости. Хвиля була справдѣ взнесла, зворушаюча и всѣ люде голосно заридали... И чого они заридали? Чого всѣ выбухнули наразъ такъ сильнымъ, такъ голоснымъ, такъ пойма́ючимъ плачемъ?... Рожно о то́мъ можна судати. Здаєсь, що не такъ они плакали за небо́щикомъ Панько́мъ (бо и чого они мали за нимъ плакати?), якъ скорше тому, що передъ ихъ очима выринули имъ въ уявѣ ихъ власній прадѣды, дѣды и батьки, котрій осьтуть на то́мъ цвинтари спочивають въ тихъ могилахъ, а котрій родились и вмерали въ неволи, та не могли дочекатись выходу тои ясноси зо́рки, що ей называють свободою... А може тій сльозы и не походили зъ жалю за небо́щиками батьками и дѣдами, може тій сльозы були несвѣдомою скаргою на тепе рѣшній злидне, котрыхъ живымъ прикладомъ стоявъ передъ ними Иванъ бразилієць? Може они говорили, тій сльозы: жаль намъ небо́щико́въ, але и насъ гнете тяженька бѣда, ратуйте насъ, хто живый, ведѣть насъ до правды, до свѣтла! Хто се може знати? Людске серце — море...

(*Дальше буде.*)

Справы парляментарнѣ.

Вчерашній дневники вѣденьскій оголосили маніфестъ сполученыхъ нѣмецкихъ клюббо́въ опозиційныхъ, иначе сторонництвъ: людового, поступового, вѣрноконституційнои великои посѣлости, христіянъско-соціяльного и вольного нѣмецкого союза.

Маніфестъ стверджуе, що вдрочена рады державнои наступило въ тій цѣли, щобы перевести угоду въ Угорщиною на по́дставѣ §. 14. и то не баденѣвску угоду, але ще невигоднѣйшу для Австріи, подиктовану Угорщиною на по́дставѣ переговорбо́въ, якій теперь веду ся въ угорско́мъ сеймѣ. Коли передъ двома роками нововыбрана палата станула передъ угодовою справою и мала право надѣяти ся, що вдносины зъ Угорщиною будуть управильненій на справедливій, здоровій и тревало́й по́дставѣ, тогдѣшне правительство хотячи купити собѣ голосы Чехо́въ, выдало языковій розпорядженя. Тымъ односторонныма, кривдячимъ Нѣмцѣвъ средствомъ, правительство Баденього само выключило можливость парляментарного полагодженя угоды. Слѣдуючій правительства, обстаючи упрямо при заподѣянѣй Нѣмцямъ кривдѣ, не знайшли дороги повороту до нормальныхъ вдносинъ. Остаючи по́дъ безнастаннымъ натискомъ парляментарныхъ вплывбо́въ славяньскихъ сторонництвъ, правительство поббольшило ще величезній небезпеченьства и трудности сотворені языковыми розпорядженями. Въ такій способъ правительство дойшло до того, що мусить принята вдъ Угорщины се, що она ему подиктуе, по́ддати ся контроли суседнои державы и примѣненемъ до угодовои справы §. 14. нарушати конституцію.

Нѣмцѣ въ Австріи глядать въ будучность зъ смѣлою рѣшучостію. Остаточною цѣлею их борбы не е роздвоєне австрійскихъ народо́въ, але повалене системы высуваня одныхъ противъ другихъ, системы спыханя и дразненя нѣмецкого елементу за помочію рѣзныхъ средствъ и способо́въ, системы, котра въ той способъ выдае на поталу непохитній по́двалины державы. — Маніфестъ ко́нчить ся слѣдуючимъ уступомъ: Чимъ бо́льшій окружають насъ небезпеченьства, тымъ сильнѣйше росте такожь наше нѣмецке почуте обовязку до оборони правъ нашои материои мовы и нашого становиска въ державѣ Мы перенятій чувствомъ, котре примушуе насъ зо́брати ся разомъ, чувствомъ розваги, незломности, единости. Sonn- u. Monntags-Ztg. доносить, що гр. Тунъ скликавъ мужѣвъ довѣря сторонництва молодоческого и ліберальнои шляхты на нараду, котра мае вдбути ся въ найблизшихъ дняхъ.

Переглядъ політичный.

На порядокъ дневный внутрѣшнои політики Австріи входить справа скликаня соймо́въ краевыхъ. Вчера прибхавъ до Вѣдня намѣстникъ Галичины гр. Пінінъскій. Его побутъ у Вѣдни, якъ такожь ко́лькохъ иншихъ політичныхъ начальнико́въ коронныхъ краёвъ лучать зо справою скликаня соймо́въ. Sonn- u. Montags Ztg. довѣдуе ся, що соймы долѣшно- и горѣшно-австрійскій будуть скликанѣ ще сего мѣсяца. Прочій соймы будуть скликанѣ доперва тогды, коли выко́нчать ся елябораты, якій маютъ бути предложенѣ соймамъ вдъ нарады. Спеціяльно що до ческого сойму, то вонъ зберe ся въ половинѣ слѣдуючого мѣсяца и буде радити ажь до половины мая. Въ справѣ вдповѣди на торѣшну престольну здресу ческого сойму правительство рѣшило, що и симъ разомъ не буде нѣякои вдповѣди

Краевый маршалокъ Чехіи кн. Льобковіцъ прибхавъ до Вѣдня и конферувавъ вчера въ президентомъ міністро́въ и міністромъ Кайцлемъ. На тыхъ конференціяхъ обговорювано справу засѣдань ческого сойму и справу тактики въ поступованю що до ческо-нѣмецкои угоды.

Въ тій хвили не дасть ся легко предвидѣти, чи нѣмецкій послы возьмуть участь въ нарадахъ ческого сойму. Певна рѣчь лишь се, що радикальній послы доперва тодѣ се зроблять, коли будуть вдкликанѣ языковій розпорядженя.

— —

Въ Румунія выбухли мѣжь Дунаемъ а Ольтою повазкій хлопскій розруки и прибрали такъ великій розмѣры, що можуть розширитись по цѣло́мъ краю. Положеня тымъ серіознѣйше, що правительство не може мати довѣря до вбйска, бо и оно сильно заражене соціялізмомъ. Розруху выкликала агітація провбдника соціялістбо́въ Ивана Надея, редактора часописи „Люмеа Нана", котрый до своєи агітаціи уживае мѣжь иншимъ проекту закона о утвореню рустикального банку. По мысли того закона банкъ мавъ бы першенство купна при добровольныхъ або примусовыхъ ліцитаціяхъ великихъ посѣлостій. Такъ набутій посѣлости банкъ парцелювавъ бы и вдпродуваєъ поодинокимъ селянамъ за амортизацію цѣны купна. Ліберальна партія принимала сей проектъ дуже радо, але сенатъ вдкинувъ его. Соціялістичній агітаторы мали мѣжь народомъ розголосити, що проектъ мавъ на цѣли выдерти панамъ их латіфундіи, щобы их вдтакъ за що-будь роздѣлити мѣжь селянъ. Длятого то паны вдкинули предложене, котре вдповѣдало бажанямъ царя, найвысшого протектора Румунія. Якъ бы хлопы преклували короля Кароля, маетки панбо́въ роздѣлити мѣжь селянъ, то вонъ сповнивъ бы волю царя. До якихъ великихъ розмѣро́въ розро́съ ся сей рухъ, доказуе фактъ, що до наведеныхъ мѣсцевостій выслано баталіонъ стрѣльцѣвъ, а въ Букарештѣ сконсигновано велику масу вбйска, щобы на случай потребы можна було въ загрожений околицѣ выслати вдповѣдну вбйскову силу.

Галицка каса щаднича.

Натовпъ въ касѣ щадничій тревае дальше. Въ суботу могло лише около 400 людей дбстати ся до касы. Безъ попереднього выповѣдженя звертають теперь вкладки лише до высоты 100 зр., черезъ те въ пятницю и суботу выплачено не бо́льше якъ 100.000 зр. Пишуть, що минувшого тыждня выповѣджено вкладокъ на 5 міліо́нбо́въ.

Въ суботу, передъ своимъ вдъѣздомъ до Вѣдня, мавъ намѣстникъ въ справѣ щадничои касы конференцію, на котру дбстали запрошенѣ директоры банко́въ: галицкого кредитового д-ръ Марквицкій, ипотечного Лязарусъ, и австрійского заведеня для торговлѣ и промыслу Познеръ. На конференціи тій стверджено, що касѣ не грозить небезпеченьство, а властителѣ вкладковыхъ книжочокъ можуть бути певній о свои вкладки.

Вчера запросивъ президентъ мѣста Львова д-ръ Малаховскій, бувшій синдикъ щадничои касы, директорію касы на нараду. По довгій, оживленій дискусіи стверджено, що санація касы поступае правильно, и постановлено попирати акцію правительственного комісаря. Бо́льше не постановлено нѣчого рѣшучого, а дальшій нарады вдложено до сегодня.

Плану санаційнои акціи ще не оголошено; зъ поодинокихъ вѣстей, голошеныхъ дневниками, можна собѣ выробити лише неясный и несвязный образъ того плану. Претенсіи до пп. Вольского, Одживольского и Щепановского обезпечено на майнѣ першихъ двохъ, а секвестраторомъ их по́дприемствъ мае зостати п. Лодиньскій. Але пишуть, що те обезпечене не мае жадной реальной вартости, бо на тыхъ по́дприемствахъ раньше ще обезпечили ипотекарно два нѣмецкій банки, берлинъскій и дісельдорфскій, около по́втора міліона; а теперь чувати ще, що перша галицка спблка акційна для нафтяного промыслу въ Печенѣжинѣ повѣдомила касу щадничу, що мае такожь претенсіи до пп. Вольского и Одживольского и буде протестувати противъ обезпечена, яке тій панове нотаріяльно дали теперь самбій то́лько щадничій касѣ. Додають такожь, що за копальнѣ Вольского и Одживольского давано передъ двома роками не бо́льше якъ по́втрети міліона; теперь они по двольтній експльоатаціи и того не вартій, такъ що надъ чотири міліоны зъ претенсіи щадничои не найдуть вже покрыта.

Є такожь въ планѣ, щобы тутешній банки вдступили щадничій касѣ на якійсь часъ частину своихъ урядниково́въ до помочи, бо урядники касы дуже утомлені безперестанною незвычайною працею. Дальше зли бы банки: ипотечный, кредитовый земскій и краевый, перенятій вдъ щадницѣ ипотечній позички або якусь их частину въ замѣну за свои листы заставнѣ. Правительство, якъ пишуть, мало дати касѣ сѣмъ міліо́нбо́въ зъ пропінаційного фонду, а краевый выдѣлъ три міл. готівки зъ краевого банку. До того е, якъ пишуть, 16 міл. судовыхъ депозитбо́въ вложеныхъ на щадничій книжочки, а их выповѣджена нема що боятись ся. Такимъ чиномъ томбчь зъ пропінаційного фонду и краевого банку була бы достаточна, щобы каса могла повыплачувати решту вложеныхъ въ нѣй вкладокъ.

— —

Якъ вѣдомо, переполохъ властителѣвъ щадничихъ вкладокъ приписувано зразу агітаціи жидбо́въ. Отже Przeglad ставъ справу сю розслѣджувати и оповѣстивъ опосля исторію того переполоху. Каже, що жидбоскои агітаціи нѣ звбдки не було, але неладъ въ касѣ бувъ знаный вже давно и давно выкликувавъ занепокоене, — бо́льше-менше вдъ часу, коли д-ръ Клеберъ, радникъ намѣстництва и правительственный комісаръ въ щадничій касѣ, вложивъ свій урядъ комісара (1896) и не тавъ ся зъ тымъ, що каса хилить ся до упадку. Опбсля зъ цѣлои Европы стали наплывати до тутешныхъ кантороо́въ вымѣны и банко́въ векслѣ фірмы „Щепановскій, Вольскій и Одживольскій", майже всѣ зъ запискою въ долинѣ „платный въ касѣ щадничій у Львовѣ". Векслѣ тій звучали часто на высокій сумы, а каса щаднича выплачувала их безъ перешкоды. Мусѣло се тымъ бо́льше звертати увагу, що каса дуже нерадо удѣляла новій кредиты. Въ грудни мин. р. лучало ся, що каса щаднича не хотѣла принимати дуже добрыхъ векслѣвъ, котрій выплачувавъ заразъ банкъ краевый, ипотечный и н. Тогдѣ запытувано себе: „Що-жь каса робить зъ грошми, коли их не выпускае, а все то́лько есконтуе векслѣ Щепановского, Вольского и Одживольского?" До того ще лучивъ ся и такій выпадокъ: Одинъ урядникъ касы вложивъ черезъ по́дставлену особу 6 зр. на шесть книжокъ, на кожду 1 зр. Опбсля всѣ тій книжочки поибдраблявъ на квоту 1000 зр. и зновъ черезъ по́дставлену особу выняавъ 6000 зр. Справа выкрыла ся и урядника того тихцемъ прогнано, ще дано ему 600 зр. на дорогу. Вонъ же опбсля голосивъ про всѣлякій непорядки въ касѣ, о якихъ знавъ. Вкінци розбйшла ся въ першихъ дняхъ сѣчня с. р. вѣсть, що шкоитруюча комісія не хоче шкоитра по́дписати. Зъ того часу стали люде горнути ся до касы и вдбирати свои вкладки. Д. 19 сѣчня с. р. выбрано сто ко́лькадесять тыс. зр., хочь переполоху ще жадного не було и дневники нѣчого ще не знали. На другій день д. 20 сѣчня, вже була така голота передъ касою, що до середины не можна було дотиснути ся. Зъ того часу починае ся переполохъ, якій тревае й досе.

Додати до того треба, що радникъ д-ръ Клеберъ въ р. 1896 уступивъ зъ становища правительственного комісара щадничои касы, якъ разъ черезъ те, бо не могъ прижмурювати очей на неладъ въ касѣ и зъ тои причины все мавъ непріемности зъ директоромъ Зімою. Але зъ сего видно заразомъ, що правительство повинно було добре знати про господарку дир. Зіми, и завдувати ся треба, чому не вдало ся въ справу заччасу. Такъ само слушне выдае ся здоволене дневника Arbeiter Ztg., котрый запытуе: „Дежь е львбвскій прокураторъ державный? Вонъ, що мае такій быстрый слухъ и такъ квапить ся, коли ходить о хлопскій ексцесы выборчій або о соціяльно-демократичну агітацію, теперь анѣ не рушить ся, коли цезло ко́льки міліо́нбо́въ зъ публичнои шисти уціе".

Дивна врештѣ рѣчь, що така господарка могла утаити ся въ институціи, котра кро́мъ дирекціи, зложенои зъ 12 директоро́въ, мае надзираючу раду, зложену зъ 18 членбо́въ, и дѣ ревізійній комісіи, до котрыхъ належить по трехъ членбо́въ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальній зборы Стрыйскои філіи „Просвѣты" вдбули ся дня 2 н. ст. лютого при численнѣй участи селянъства и делегатбо́въ читалень Просвѣты а при значно слабшѣмъ числѣ интеліґенціи. Зборы вдкрывъ голова о. Горалевичъ зъ Угорска. Вдтакъ секретарь проф. Ив. Вахнянинъ вдчитавъ справоздане зъ дѣяльности выдѣлу и касове, котре принято одноголосно.

Наступили справозданя делегатбо́въ читалень Просвѣты зъ повѣту стрыйского.

Именемъ читальнѣ въ *Дашавѣ* референувавъ Григ. Скобликъ. Читальня тая мае 94 членбо́въ; доходу мала 30 зр. 60 кр., розходу 23 зр. 74 кр. Члены горнуть ся до читальни охотно и користають много: читальня мае кромѣ книжочокъ 6 часописей, въ читальни установлено постійныхъ 11 лекторбо́въ до читання газетъ и книжокъ на голосъ. Читальня святкувала торжественно роковины внесеня нанщины и цѣсарскій ювілей. Въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ заснувалась при читальни крамниця, до котрои приступило 42 членбо́въ зъ удѣлами зложеными въ высотѣ 153 зр. 10 кр.; вдъ 29 грудня 1898 до 30 сѣчня 1899 продала она товаро́въ за 243 зр 37½ кр. Читальня розвиваєсь гарно и есть на добрій дорозѣ. Крамницю люструваєъ въ послѣдныхъ дняхъ зъ рамени філіи о. Бобикевичъ и провѣривъ правдивость поведеныхъ дать.

Именемъ читальнѣ въ *Угерску* референувавъ о. Горалевичъ. Читальня тая мае 65 членбо́въ [46 господаре́въ, 12 газдинь и 7 паробко́въ] мѣститъ ся въ домѣ церковнѣмъ, обему на 60 особъ, передплачуе три часописи, въ бібліотецѣ мае 150 книжокъ, члены сходить ся правильно въ суботы, недѣлѣ и свята. Зъ рамени філіи мавъ минувшого року два выклады о. Бобикевичъ („Про рбкъ 1848" и „О електрицѣ" зъ демонстраціями] и о. Головкевичъ [„Про рогату худобу"].

Читальня въ *Добрянахъ* выслала на зборы яко делегата п. Михайла Дереша. Мае она 105 членбо́въ, готбвки въ касѣ по заплатѣ газетъ и книжокъ остае въ сумѣ 16 зр. 76 кр. Участь членбо́въ есть жива.

Читальня въ *Листвичахъ* розвивае ся слабо за-для дуже некорастныхъ вдносинъ въ селѣ, роздертбмъ на численнѣ партіи и остаючбмъ по́дъ некорыстными вплывами. Въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ заумерша читальня вдновилась, вдбула загальній зборы стягнула 46 членбо́въ, мае одну часопись и 56 книжо́къ, вкладокъ зо́брала всего на 5 зр. 60 кр.

Делегатъ читальнѣ въ *Грабовци стрыйскбмъ* пп. Павула и Кульчицкій предложили справоздане, по́бсля котрого мае тая читальня 46 членбо́въ, приходу було 14 зр. 25 кр., розходу 12 зр., мала шесть часописей и книжочки. Вдъ дня заснованя т. е. 11 червня 1898 збирали ся члены для спільного читання 35 разбъ.

Яко делегатъ читальнѣ въ *Жуланѣ* выступивъ голова ей, селянинъ Якимъ Маркусъ зъ справоздаиемъ, котре попередивъ знаменитою промовою на тематъ, якій вплывъ мала читальня въ Жуланѣ на него и громадянъ мѣсцевыхъ, якъ имъ о воралисъ очи и якъ спбзнавали они велике добро просвѣты. Есть се читальня зъ кождого погляду дворцевъ. Членбо́въ мае 52; держить продажъ краевои соли, на початокъ позичила грошѣ громада, але вже зо два роки читальня зъ чистыхъ доходбо́въ сплатила весь довгъ и теперь вже

сбль есть ей власностію. Продажъ соли принесла тбльки доходу, що зъ него вбдкрыла читальня зъ початкомъ сего року сною крамницю, котра розвивалась дуже гарно.

Именемъ читальнѣ въ *Стинавѣ вижній* складавъ справоздане секретарь ей Стефанъ Мушакъ. Читальня тая мае 85 членбвъ, котри часописи и вышe 100 книжокъ въ бібліотецѣ. Зъ кбнцемъ 1897 року отворила она крамницю готбвою 58 зр. За рбкъ выносить маетокъ крамницѣ 200 зр; боресь она въ конкуренціею трохъ крамбвъ жидбвскихъ поббчь ще двохъ хрестіянскихъ. Въ читальни вбдбуваютъ ся зъ-часта выклады зъ рбзнородныхъ галузей науки.

Всѣ повышій справоздания предложений були рбночасно філіяльному выдѣлови на письмѣ. Кромѣ того складали устнѣ справоздания делегаты читалень Просвѣты зъ *Думбе*, *Олексичъ*, *Сколього* (села) и *Братковецъ*.

Справоздания тѣ выкликали загальну дискусію, в котрѣ брали участь переважно самѣ селяне.

Вбдтакъ державъ о. Бобикевичъ референтъ „Про сельскѣ крамницѣ“ а д-ръ Ярославъ Олесницкій „Про Народный Дбмъ въ Стрыю“.

Вкбнци выбрано выдѣлъ, въ складъ котрого увбйшли: оо. Ол. Бобикевичъ и Левъ Гораленчъ, пп. Ром. Сеньковскій, д-ръ Евгеній Олесницкій, проф. Ив. Вахнянинъ, д-ръ Ярославъ Олесницкій и Андрѣй Беринкъ яко выдѣловій, а о. Головкевичъ, пп. Маялкъ и Маркусъ яко заступники. Выдѣлъ уконституувавъ ся выбравши головою п. Романа Сосновского, его заступникомъ о. Гораленича, секретаремъ д-ра Ярослава Олесницкого, касіеремъ проф. Вахнянина.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи!**

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Засѣданя секціи исторично-філософичнои вбдбуде ся дня 8 с. м. [въ середу] о 5½ годинѣ пополудни зъ такимъ денныимъ порядкомъ: Рефератъ д-ра В. Охримовича про розвѣдку І. Черкавского „Спадкове звычаеве право на Украинѣ“ и рефератъ д-ра С. Дністрянського „Справа перекладу австрійскихъ законбвъ на руску мову“.

— **Въ Петербурзѣ** вбдбувъ ся дня 22 ст. ст. сѣчня [3 н. ст. лютого] въ сали Павловои великій вечеръ въ память Ивана Когилревского. На сей вечеръ умисно прибули до Петербурга на одинъ день славно звѣстнѣ артисты драматичнѣ: М. К. Заньковецка зъ Харкова и М. Л. Кропивницкій зъ Москвы, щобы взяти участь въ „Наталцѣ Полтавцѣ“ и въ літературно-музикальнбй части вечера.

— **Вчера** [5 с. м.] спроваджено зъ Самбора до Львова вбсѣмнацять комарнянськихъ мѣщанъ засудженыхъ за краєвѣ выборы зъ 1897 року. Проваджено ихъ зъ головного львбвского дворца до заведеня карного около 3 годины пополудни при асистѣ чотирохъ жандармбвъ. Руки и ноги мали поковавѣ грубыми ланцухами. Хто не знавъ, що се за одинѣ, певно думавъ, що то якись розббйники, а не правыборцѣ зъ 1897 року. Тыхъ вбсѣмнацять — мають сидѣти въ крамналѣ ббльше якъ рбкъ, отже сюда спроваджено ихъ; прочѣ ихъ товарищѣ, якихъ тридцять, лишали ся въ Самборѣ.

— **Зъ товариства „Соколъ“.** Пятидѣтна рбчница заснованя товариства „Соколъ“ приходяя дня 11 н. ст. лютого 1899 [въ суботу]. Въ цѣли вбдправленя тои рбчницѣ устроюе товарыство „Соколъ“ въ той день въ своихъ комнатахъ при улици Пбдвалѣ ч. 7 *урочистый комерсъ*, на котрый запрошуе ся всѣхъ членбвъ зъ родинами. Початокъ комерсу о 7½ год. вечеромъ. Буфетъ у власнбмъ зарядѣ. Вступъ своббдный. Всѣхъ другбвъ умундурованыхъ просимо явити ся въ мундурахъ. — Дальше звертаемо увагу всѣхъ другбвъ, а особливо другбвъ мешкаючихъ на провінціи и утримуючихъ письменнѣ зносины зъ нашимъ товариствомъ, щобы они адресу выписували точно, а именно: „Товариство гімнастичне „Соколъ“ у Львовѣ ул. Пбдвалѣ ч. 7,“ бо теперь у Львовѣ е аже три Соколы, зъ того два русей, и длятого при доручуваню письмъ и переказбвъ грошевыхъ выходить замѣшанє. — Вбдъ старшины гімнатон. „Соколъ“ у Львовѣ. *Василь Нагірный* голова. *Юліянъ Сюкало* справникъ.

— **Вечерокъ** зъ танцами въ Стрыю заходами „Рускогo Касина“ вбдбуде ся вже дня 12. с. м. [въ недѣлю]. — Просимо о найчисленнѣйшу участь! Вечерокъ заповѣдая ся дуже гарно. — *Комітетъ.*

— **Выдѣлъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ** складая глубоку подяку о. Павлови Кудрикови въ Рогатинѣ, яко своему делегатови, за щирѣ заходы и оцѣнку пбдчасъ побуту руского народного театру въ Рогатинѣ. — *Выдѣлъ.*

— **Въ університетѣ св. Володимира въ Кіевѣ** вбдбувъ ся торжественный рбчный актъ дня 16 (4) сѣчня с. р. Изъ вбдчитаного на торжествѣ спра овдани показуе ся таке число студентбвъ въ університетѣ дня 1 (13) сѣчня сего року: на факультетѣ исторично-філольотичнбмъ 68, на фізично-математичнбмъ 396, на юридичнбмъ 1247 а на медичнбмъ 895, разомъ 2606 студентбвъ. До того надзвычайных слухачѣвъ було 113 (въ тбмъ 77 фармацевтбвъ), отже всѣхъ слухачѣвъ мавъ університетъ 2.719. — Що ся вѣроисповѣдания було: православныхъ 1596, римо-католикбвъ 513, жидбвъ 498 (мѣжь тымъ меджкбвъ 267) лютрбвъ 78, вбрменъ григоріанъ 18, карантбвъ 12, старообрядцѣвъ 2 и магомеданъ 2. За мѣтне особливо число жидбвъ: они становлять майже ⅓ часть всѣхъ студентбвъ а на медичнбмъ факультетѣ майже ⅓ часть всѣхъ студентбвъ того факультету. Зъ того видко, що приписъ о процентбмъ вбдношеню жидбвъ на університетахъ нарушено, и то ще якъ!

— **Бережаньскій руский Товариства** устроюють *ювілейне свято вбдродженя* руско-украинськои літературы въ Бережанахъ дня 7 н. ст. лютого с. р. зъ слѣдуючою програмою: І) О годинѣ 1 въ полудне въ сали театральнбй популярный вбдчитъ про значѣне хвилѣ. — ІІ) Въ тбй самбй сали о годинѣ 7½ святочный вечѣръ зъ прольогомъ, кантатою и выставою „Наталки Полтавки“, выконають члены Бережаньского Бонна. — ІІІ) По святочнбмъ вечери комерсъ въ сали мѣщаньского касина. Вступъ на популярный вбдчитъ безплатный. На святочный вечѣръ: крѣсло 1 зр., вступъ на салю 50 кр., для селянъ, мѣщанъ и ученикбвъ 25 кр. На комерсъ: 1 зр. 50 кр. вбдъ особы за попереднымъ зголошеньемъ до выдѣлу Бережаньского Бонна.

— **Въ связи** зъ именованемъ митрополита Впр. Куиловского вже ся поголоска, що вбдъ него мали жадати, абы вбнъ згодивъ ся на вбдступленє части митрополичихъ дббръ, именно въ Галичи и Крилосѣ, для епископа станиславбвского [тогдѣ правительство не платило бы дотаціи епископови], але вбнъ на се не приставъ. Такъ само не згодивъ ся на надане ему о. Филаса за суфрагана, а навѣть мавъ вбдрадживати, щобы Василіянамъ вбддавано зарядъ семинарій, бо тутъ иде о выховане духовенства свѣтского а не духовного. Кольконъ въ сѣй в сти правды, покаже будучность.

— **Вбдъ проф. М. Грушевского** дбстаемо отсе письмо въ прошеньемъ о умѣщенє: „Въ справозданю изъ загальныхъ зборбвъ Товариства им. Шевченка прошу поправити отсѣй неточности: 1) Я казавъ, що деякѣ изъ заграничныхъ членбвъ можуть не бажати собѣ выдрукованя своихъ имонъ, але про ewentualнбсть переслѣдуванъ за се не казавъ и не мавъ вбдстави говорити. — 2) Я высловивъ бажанє, абы до нового выдѣлу увбйшли люде, котрѣ могли-бы вбддавати ббльше часу адміністраційнымъ справамъ товариства; слова же справоздания, „котрѣ бы щиро посвятились справамъ Товариства“ можуть вбддати гадку, мовъ-бы я вбдмовлявъ того посвященя попереднымъ выдѣловымъ, чого не мбгъ и не хотѣвъ сказати, бо то розминало бы ся зъ правдою“. — Зъ глубокимъ поважанемъ *М. Грушевскій.*

— **На надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ** академ. товариства „Січ“ у Вѣдни выбрано до выдѣлу: головою Романа Сембратовича студ. правъ, заступникомъ голови Володимира Старосольского студ. правъ, касіеромъ Михайла Литвиновича студ. правъ, писаремъ Дмитра Левицкого студ. правъ, господаремъ Сильвестра Яричевского студ. фільософії; заступниками выдѣловыхъ: Ю. Бачинського ст. техніки и В. Кревавича студ. правъ; до комісіи контрольной: Ольгу Окуневску студентку высшои школы музичной Ивана Саноцкого студ. правъ и Коста Танячкевича студ. медицины; до суду мирового: Ал. Крохмалюка студ академіи лѣсничои, Ор. Рожанковского студ. правъ и Мик. Кошака студ. правъ.

— **Вбдъ Косова пишуть намъ:** Въ нашихъ горахъ дѣють ся часто рѣчи, якѣ бы деликатне и не присилялись, а вже найббльшѣ дива выходять вбдъ покутныхъ шинкарбвъ-жидбвъ. Такими подѣями вславило ся посѣдлыми часами село Рожень великій. Ту сидѣвъ вбдъ давна арендарь Мошко и вѣвъ довгу вбйну зъ своими двома сусѣдами за тайный вышинкъ, обжалбвуючи ихъ до староства, спроваджуючи жандармбвъ и т. п. Наразъ упавъ на него цѣлый рядъ занятои пбмоги. И такъ вставши одного дня рано, увидѣвъ вбнъ зъ перестрахомъ, що якійсь незвѣстный ворогъ обтявъ у ночи молодому коневи гриву та волосъ хвоста и зъогидивъ его до крайности. Небавомъ опбсля привѣзъ изъ мѣста велику бочку напою и лишивъ ей черезъ ночь на фірѣ; въ ночи вбдбивъ хтось чбпъ и выпустивъ весь напій окъ на землю. Але сего було лютымъ ворогамъ ще замало. Одного дня принесла слуга пару полѣнъ въ хату и розпалила въ печи. Наразъ розлягъ ся страшный гукъ, цѣла пѣчь розсадилась и розкидуючи цеглы по всѣй хатѣ высадила вбкна и дверѣ та лише случаемъ стало ся, що летячѣ цеглы не трафили и не вбили дитины, що лежала въ колысцѣ коло самои печи. Заряджене слѣдство выказало, що хтось повывертувавъ въ полѣнахъ на подворю дѣры и понасыпавъ въ нихъ пороху. Добре, що слуга взяла лишь два такѣ полѣна, а то було бы рознесло цѣлу хату и поббивало всѣхъ мешканцѣвъ. Подозрѣне впало вбдъ разу на двохъ ворожихъ сусѣдбвъ и ихъ заразъ увязнено, але чи буде доказана имъ вина, се питаме.

Та не досыть ще тыхъ подѣй въ Рожнѣ. Въ сбмъ селѣ живе ще жидъ Аронъ, що позарывавши всякихъ людей вбде безконечнѣ процесы. Вчбнци перебрала ся мѣра и одинъ зъ вѣрителѣвъ эліцитувавъ уридово его деревяну коршму, а щобъ не лишати ему поля до дальшихъ крутаретвъ, розбравъ ей заразъ и хтѣвъ матеріялъ продати. Одинъ въ пару днѣвъ, закимъ найшовъ ся купецъ, стало ся дивне диво! Люде встали рано и не вѣрили власнымъ очамъ: коршма Арона стояла якъ бувало при гостинци на своѣмъ давнбмъ мѣсцѣ! Якъ се стало ся, нѣхто не видѣвъ и не знае; до хто каже, що се чортъ ей черезъ нбчь поклавъ... Та не диво, що не бачили сеи справки Арона подальше живучѣ Гуцулы, але-жь бо не бачивъ того безосередный сусѣдъ Арона — начальникъ громады. Я не мбгъ того зрозумѣти и питавъ дальше про сего начальника та дбзнавъ ся, що то великій заушникъ pana starosty a rady powiatowej, котрѣ его по выборѣ нового вбйта и рады громадскои вже довшій часъ насильно удержують въ урядѣ, хочь вбнъ мае богато великихъ грѣшкбвъ на своѣй совѣсти. Теперь зрозумѣвъ я цѣлу загадку! Всѣ гаразды знаемо, якъ то часто вбддержуе ся въ управахъ громадскихъ навѣть найгбршихъ людей, що нищать села и до всего способнѣй, а вже передъ веде вбдъ тымъ взглядомъ нашъ косбвскій повѣтъ. Я и подумавъ собѣ: При такбмъ складѣ нашихъ сторожбвъ закона не потребувавъ Аронъ зб своею справкою навѣть по ночахъ крыти ся, а мбгъ бувъ ей цѣлкомъ спокбйно и въ бѣлѣсѣнькій день довершити... Скандалъ!

— **Шабасъ не дивуй!** Бувало въ латиньске свято, ели оно припало въ четверъ, не було въ Станиславовѣ нѣякого торгу на безрогы, бо купцѣ були самѣ латинники. Теперь онодгы, въ свято Марія Громничнои, многѣ люде знаючи, що добрѣ люде поскладали крейцарѣ и завязала ся свои руска Пбдгбрска Спблка та що она вже купуе, попригнаняли безрогы на торгъ. Що-жь роблять купцѣ мазуры? Плюнули на свято и гей-же собѣ купувати! За першу штуку, котра найббльше вартувала 24 зр., дали 27 зр., при чбмъ грубый Яцковскій сказавъ: „Пляцъ! у насъ сонъ пенъондзе, же куры сенъ гржеббонъ; не такъ, якъ те дзяды зъ Пбдгурскои Спулкі!“ [Они знають, що Пбдгбрска пблка, завдяки рускбй байдужности, незличнымъ капіталомъ обертае!] Розумѣе ся, всѣ були выстроѣнѣ и такои чести свинѣ що нѣколи не мали. Цѣле нещасте для нихъ та Пбдгбрска Спблка! Не досыть, що черезъ ню стратили тѣ купцѣ доси вже 14.000 зр., ще приходить ся въ свято купувати и то въ „штуцерскбмъ“ убраню...

— **Концесія на зелѣзницю.** Президентъ міністербвъ удѣливъ бар. Бертольдови и Аминови Поперамъ и адв. д-рови Вільг. Штернови зъ Вѣдня дозволъ на основане акційного товариства пбдъ фірмою „Зелѣзница льокальна Долина-Выгода“.

— **За помбчь до утечи** Моры-Коритовского изъ станиславбвскои слѣдчои вязницѣ засядуть дни 15 с. м. на лавѣ обжалованыхъ передъ звычайнымъ трибуналомъ въ Станиславовѣ: Матильда Данцевичѣвна, братаница управителя вязницѣ, баронъ Жужу Брунницкій, два дозорцѣ вязницѣ и одинъ зелѣзничій функціонарь.

— **Ліцитація** польского мілюнера-нафтяря. Повѣтовый судъ въ Нелѣ оголошуе въ урядовѣй Gazet-ѣ lwowsk-бй: „Дня 21 лютого о 8 годинѣ передъ полуднемъ будуть проданѣ въ Сколишнѣ въ палатѣ Станислава Кльобассы Зренцкого публичною ліцитаціею: цѣнне комнатне знадобе, уряджена сальоновѣ, образы олѣйнѣ и акварелѣ, дивяны, фортепіянъ, уряжене ѣдальнои салѣ, уряджена кухонѣй, жирандолѣ и столове срѣбло, компletнѣй порцеляновѣй сервісы, повозы, упряжъ выѣздова, постель и рбжнѣ дрббненькіи предметы.“ — П. Кльобаса гулявъ-гулявъ, аж догулявъ ся...

— **Енергічный начальникъ громады.** Въ Сушици великбй [пов. старомѣского] начальникъ громады М. Лещишинъ укаравъ гривною по 1 зр. всѣхъ тыхъ мешканцѣвъ громады, котрѣ мимо того, що ихъ кликано, не прийшли на ратунокъ до огню. Справедливо!

— **Насѣдки піяньства.** Онодгы рано вбйшовъ до цукорни при ул. Сикстускбй у Львовѣ якійсь незнакомый мужчина, що здаеть ся прибувъ зъ провінціи на якусь забаву, бо бувъ цѣлкомъ пяный. По хвили, коли сѣвъ и дбставъ замовлену каву, помѣтивъ кельнеръ, що незнакомый добуває зъ кишенѣ револьверъ, набиває цѣлкомъ холоднокровно и цѣлить въ скронь. На крикъ кельнера збѣгла ся цѣла служба и гостя вбдставлено на поліційну инспекцію. Тутъ не можна було вбдъ него нѣчого довѣдати ся, бо бувъ безпритомный. Перегляднено его кишенѣ и найдено віденскій білеты: Бронислава Ц. Вбдведено его до арешту, абы трохи переспавъ ся, а вбдтакъ выпущено на волю.

— **Зъ Рогатинщины пишуть:** Дня 18 сѣчня повернувъ господарь Михайло Гладкій въ Свистѣльникахъ зъ забавы до дому и лагъ спати. Его дочка, десятилѣтна дѣвчина выйшла мѣжь тымъ до своеи старшои замужнои сестры, що мешкала въ другбй половинѣ хаты, и щось ѣй тамъ докоряла. Коли старша сестра ударила дѣвчину, тая побѣгла зъ плачемъ до вбтця и зъ того прийшло до сварки мѣжь Гладкимъ а его зятемъ Миколою Рѣзникомъ. Вбдъ сварки прийшло до бійки, въ котрбй бравъ участь и сынъ Гладкого 20-лѣтный паробокъ. Кольцъ ббйка бувъ сумный, бо Микола Рѣзникъ мае вбсѣмъ тяжкихъ ранъ на головѣ и его мусѣли вбдвести до шпиталя въ Бережанахъ. О тбй справѣ донесено до суду.

— **Тунель** пбдъ горою Сімпльонъ въ швайцарскихъ Альпахъ, котрого будова розпочала ся недавно, буде мати 20 кільометрбвъ довжины, отже буде найдовшій въ усѣхъ, якѣ досѣ побудовано, бо тунель пбдъ горою Монъ-Сені мае лишь 13, а тунель пбдъ горою св. Готгарда 15 кільометрбвъ. Абы сей тунель выбудувати, треба вывезти 4 мілюны тонъ [тона = 1000 кільограмбвъ] каменя. Якъ поступила въ послѣдныхъ лѣтахъ штука будованя тунелѣвъ, показуе слѣдуюче порѣвнане: кільометровъ тунелю пбдъ Сімпльонъ буде коштувати 3 мілюны франкбвъ и буде потребувати 3 мѣсяцѣ часу, а кільометеръ тунелю пбдъ Монъ-Сені — передъ 30 лѣтами — коштувавъ 6 мілюнбвъ франкбвъ и вымагавъ 12 мѣсяцѣвъ працѣ. А якъ знова пбдприемцѣ певнѣй своеи роботы, доказуе обставина, що згодили ся на кару 5000 франкбвъ за кождый день спбзненя у выкбнченю тунелю.

— **Майже чудомъ** выратували ся онодгы подорожнѣ, що ѣхали зъ Галіції фальвы на Букбвинѣ до Румуніи. Въ ночи выйшовъ изъ загадочои станціи львбвскій особовый поѣздъ. Шлякъ тамъ пбднося ся значно въ гору, взглядно вбдъ противнои стороны сильно спадае. Въ хвили, коли поѣздъ львбвскій пускавъ ся якъ-раз цѣлою силою пары вбдъ гору, вырвавъ въ противнои стороны тягаровый поѣздъ спускаючись въ долину. Стрѣча була неминбна и катастрофа висѣла надъ головами подорожныхъ особового поѣзду. На щасте машиністъ львбвского поѣзду спостерѣгъ ще на часъ небезпечнбсть и давши противну пару, завернувъ въ станцію. Ледви що тутъ пригнавъ, а вже за нимъ надбѣгъ тягаровый поѣздъ, котрого нѣяка людска сила була бы не здержала на стрбмкбмъ спадѣ шляху.

— **Автентичне справоздане** сѣльского „паліцая“. — Чи жатє людей було загрожене и хто ею выратувавъ? — Не було загрожене, бо безрога выпущена зъ хлѣва бѣгала коло хаты и и своимъ квикомъ побудила спячихъ...

— **Дрббни вѣсти.** Д-ръ Володимиръ Будзиновскій, начальникъ рахункового выдѣлу и касы Товариства кредитового земского померъ вчера у Львовѣ въ 43 роцѣ житя. — Въ Бернѣ померъ онодгы посолъ до рады державнои и заступникъ маршалка въ Моравѣ д-ръ Промберъ.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Панкратій Бѣлиньскій, парохъ въ Токахъ коло Пбдволочискъ, львбвскои архіепархіи, упокоивъ ся въ 62 роцѣ житя а въ 35-бмъ священьства. Похоронъ вбдбувъ ся въ понедѣлокъ 30-ого н. ст. сѣчня. В. е. п.!

О. Стефанъ Бѣлиньскій [рбдный братъ пок. о. Панкратія], парохъ въ Черниховѣ коло Тернополя, упокоивъ ся въ 81 роцѣ житя а въ 51-бмъ священьства. Похоронъ вбдбувъ ся дня 3 с. м. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 6 лютого. Wiener Ztg. оголосила именованє барона Ерентала австро-угорскимъ амбасадоромъ въ Петербурзѣ и маркґрафа Паллавічінього посломъ въ Букарештѣ. — Вчера вбдбула ся пбдъ проводомъ цѣсаря нарада, въ котрбй взяли участь міністеръ Фейервари Шехені и п. Сель, котрѣ здавали справу зъ перебѣгу компромісовыхъ переговорбвъ. Отворджено, що нема рбжницѣ мѣжь становискомъ поодинокихъ справоздавцѣвъ.

Петербургъ 6 лютого. Мѣжь Муравьовымъ а представителями державъ вбдбуваютъ ся нарады въ цѣли уложеня програмы для конференціи въ справѣ розоруженя. Зъ огляду на успѣшный перебѣгъ тыхъ нарадъ, петербургскій круги маютъ повну надѣю, що конференція не скбнчить ся безъ додатныхъ результатбвъ.

Мадридъ 6 лютого. Міністерска рада рѣшила звинути міністерство кольоній и уповажнила президента кабінету до реституованя завѣшеныхъ часово конституційныхъ своббдъ. — Въ Альканте державнѣ прокураторы застановили урядоване въ наслѣдокъ конфлікту зъ президентомъ мѣсцевого трибуналу.

Лондонъ 6 лютого. Зъ Вашингтону доносять, що въ сенатѣ правдоподббно не знайде ся ббльшбсть для мирового трактату.

Парижъ 6 лютого. Арештовано якогось спенсіонованого поручника, котрый хотѣвъ зрадити маловажный документъ вбднесочій ся до краевои оборони. — Касаційный трибуналъ мавъ прийти до переконаня, що Естергази не е авторомъ бордеро.

Манїла 6 лютого. Филипинцѣ заатакували онодгы мѣсто, але Американцѣ по довгбмъ карабіновбмъ огни вбдперли ихъ. Американцѣ забрали одну гармату и полонили кбльканайцять Филипинцѣвъ, при чбмъ упало 20 Американцѣвъ трупомъ а 125 раненыхъ. Страты повстанцѣвъ не великѣ.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкбвъ

І. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ зібра по	25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи І. зіб. по	40	„
3.	„ „ „ ІІ. „ по	40	„
4.	„ „ „ ІІІ. „ по	40	„
5.	Повномочія . . . . по	40	„
6.	Подани о екс- и интабуляціФ, взбръ а) б) в) г) зібра по	40	„
7.	Пашкеы до подань о интабуляцію зіб. по	20	„

ІІ Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый зібра по	40	„
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим. „	2·—	„
11.	Скрипта довжныя „ „ „	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „	3·—	„

ІІІ. Друки для крамницъ:

13.	Книжка товарова зібра по	40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

ІУ. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списокъ членбвъ зібра по	40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ по	2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитбсть особно.

Конкурс.

Головний Видїл Товариства „Просьвіта" у Львові розписує отсим конкурс на запомогу стіпендійну імени Теодора Качали, сина Григорія, господарія в Фірлієві в кваті: 120 зр. а. в.

Запомога призначена в для сина селянського господаря, рускої народности, ученика середних шкіл або студента університету в нотами в свідоцтві переважно відзначаючами, взглядно добрими кольоквіями. Подання, заосмотрені свідоцтвом науки, як також с відоцтвом убожества, виставленим урядом парохіяльнам, а ствердженим через зверхність громадску належить вносити до Головного Видїлу Товариства „Просьвіта" у Львові (ринок ч. 10 I. поверх) найдальше до 1 лат. марта 1899 р. (2 3)

Юліян Романчук. *Олекса Таначкевич.*

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публіку, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскім на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскомъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памяти.

З глубокимъ поважаніемъ

86 2—10 *Димитрій Ковальскій.*

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Старша женщина

гладае мѣсця до самостійного заряду дому и господарства. Ласкавій зголошенія на адресу: *Анна Крупа* у Львовѣ, улиця 43 Льва Сапѣги ч. 71. 1—3

Старша женщина

гладае мѣсця до заряду дому у священника. Ласкавій зголошенє: Марія Трембицка въ 153 Зелевій п. Пасѣчна. 1—2

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"

в 1898-ім році

новий накład, виданє шесте мовою народною, правописею шкільною, о формату малого обіймающого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта" у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправленій цілo в полотно з одвітними відтисками і в шабльтурою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінськогo. Зладив Іван Верхратскій. Вид. в р. 189 . Цѣна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Цѣна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Цѣна примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руского бо ані мов термінольогій и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видани ті можь дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора, професора рускої гімназиї в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірник ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірник ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 2 пр. Спису) і порто оплачує автор.

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО" виданий Д-ром Петром Стебельскім: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площа Галицкого

доручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокля, дрескавицы, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компосы райценькія, тамъ-журничѣ, пѣны, лібелѣ, манометры а т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направленя полагоджують ся изъ нею скорше и найдешевше. 115

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставный Товарист. кредитов земского краевого банку
" " " гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігаціи купуємо и продаємо дуже корыстно

СОКАЛЬ и ЛЬВІВЪ

Банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7

Подяка.

Неумолимая смерть вырвала зъ помежи насъ живущихъ одного члена нашои родины, то есть старенькому батькови одинокого сына, сестрамъ любого и дорогого брата, женѣ найдорожшого мужа, а дрібненькимъ дѣточкамъ найлюбезнѣйшого татуня.

Приклоняючи смиренно голочы нашій передъ святою волею божою, а дбаючи щиро потѣхи підчасъ его слабости и смерти вѣдъ ближшихъ и дальшихъ сродниковъ, знаемыхъ, приятелівъ и товаришівъ покійного, не можу нѣяк вывязатись изъ щиром для нихъ вдячности за тѣ щирѣ молитвы до престола всевышнього за вѣчный упокій душѣ бл. п. Францішка Крайника, за щирѣ слова почутя и потѣхи для насъ, якъ хыба тымъ способомъ, що всенародно заявляю, несу тое мое чувство вдячности не ложно, а щиро. И такъ дякую въ первыхъ Вамъ Высокопреподобный и Всечестнѣйшій Отче Курмановичъ зъ Новосѣлокъ за Вашій молитвы и трогательній слова, въ котрыхъ докладно оцѣнили-сьте заслуги и труды покійного; Вамъ Высокопреподобный Отче Доманикъ зъ Вольшанницѣ за Вашъ трудъ и жертву святои Литургіи для упокоєня его; Вамъ Высокоповажаный Пане управителю школы въ Вольшаници за слово тепле надъ могилою покійного вѣдъ имени цѣлого П. Т. тѣла учительского; Вамъ Всечестна Зверхности громадска села Матулина; Вамъ братство церковное и Вамъ спѣвакы Вольшанецкій за щирый трудъ и трогательный спѣвъ, котрымъ пробивали сьте небеса, щобы лымъ легше могли дѣстати ся молитвы наши передъ Трономъ божій за упокій душѣ Францішка, а Вамъ всѣмъ, парохіяне Матулиньскій за Ваши труды и молитвы, и Вамъ маленькій сиколики школярики Матулиньскій, що яко дѣти осиротѣлі по утратѣ свого батька-учителя вѣддали-сьте остатню прислугу и вѣдпровадили-сьте его до вѣчного спочинку.

Нехай Вамъ всѣмъ за се Богъ сторицею вынадгородить!

Теодоръ Янѣшевскій, шваґеръ покійного зъ женою и дѣтьми. 40 1—1

ЗАПРОШЕНЄ.

на

загальній зборы членовъ повѣтового Товариства задаткового въ Турцѣ

товариства зареєстрованого зъ ограниченою порукою — котрій вѣдбудуть ся въ четверъ дня 23 лютого 1899 о годинѣ 2 по полудни въ Турцѣ въ льохали Товариства зъ слѣдуючимъ порядкомъ деннымъ:

1. Справоздане Дирекціи зъ чинности и рахунковъ за рокъ 1898.
2. Справоздане Рады надзорчои и внесеня ей о удѣленя Дирекціи абсолюторіи зъ чинности и рахунковъ за рокъ 1898.
3. Внесеня Рады надзорчои въ справѣ розділу зыску за рокъ 1898.
4. Выборъ чотырохъ членовъ въ Рады надзорчои въ мѣсце уступаючыхъ.
5. Выборъ комісіи ревізійнои на рокъ 1899.
6. Внесеня членовъ 42 1—1

Д-ръ Емиль Задурскій секретарь. *Бронислав Осуховскій* предсѣдникъ Рады надзорчои.

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовує ихъ по

4½% на рокъ.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барылочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожій вина фляшками)

высылає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 6—?

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Каролія-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 191—?

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рауму, лікерівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 26—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КУКУРУДЗУ

цѣлыми вагонами доставляє

Народна Торговля.

Замовленя приймає Дирекція у Львовѣ. 479 8—?

МАШИНКИ універсальній до терця мигдалівъ, будокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, бляхи, ножѣ столовій и кухоннй. Патентований стиски дерев'яний до шинокъ, сыру и т. п. (помыслу и выробу краевого) пор. Іван ПЕТРО ХИЖИНСТОВСКІЙ, торговля земляка у Львовѣ, площа Кампіуліна 1 (напротивъ катедры.

НОЖЪ и ножицѣ огородничій приручає ИВАНЪ ДЯВРУКЪ ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священику, що розумѣє ся на сѣльскомъ господарствѣ и занята бы за выхованемъ дробныхъ дѣтей, найде зараз мѣсце въ домѣ священника-вдовця підъ Перемышлемъ. Зголошенія на адресу: I M., poste restante, Красѣчинъ. 18 5—10

Linimet. Capsici comp.

въ аптицѣ Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, вѣдъ усмиряючого ніпрання, котрый є до набути у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Янѣръ".

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ сіи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

маючихъ на вѣдстать автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь" буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяця выпусками по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелівъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодиноки не будуть продавались.

Пренумерату належить присилати включно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарни Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Перший выпускъ вже появився а вторый печатаєсь

ТЯГНЕНЄ

новѣдкличне

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готівкою зъ 20% вѣдшабки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр. 41 1—?

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густ. Максъ, Сокаль и Аліенъ, Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляр фельдъ.

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пів години о 36 минут від часу ді ківского].

ПОЇЗД осн.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД пош.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
проходить о			відхо	ить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.10		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.34		„ Кракова
	8.02	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.05	„ Іцкан		9.55	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.56	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.56		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.02		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.56	„ Сокаля			
		ЖІЧ			ЖІЧ
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.40		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.35		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАВІТКА: Пера нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 минут рано. 9

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактовъ Иванъ Белей. Накладъ зъ друк. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, підъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 20. Львовъ, Второкъ 26 Сѣчня (7 Лютого) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що хыа (крѣмъ подѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературным додатком „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить во второк, и во второк и пятницю ка перемѣну разом зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро часопис ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославю Л. Кришановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсераты платный у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	26 зр.
на пів рочу	9 зр.	на пів рочу	13 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вільній вѣдь порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдь одного стрічки инсераторов або ся вміщує а ві рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій допискы приватній числить ся по 15 кр. вѣдь стрічки.

Переглядъ політичный.

Загальну увагу звертає на себе обставина, що австрійскій опозиційній партіи зъ такою резигнацією приняли фактъ вѣдроченя рады державной, котрого выключным ефектом є заключенє угоды зъ Угорщиною на підставѣ §. 14-го. Въ будапештеньскихъ кругахъ політичныхъ толкують собѣ се такъ, що австрійскій промысловій сферы ужили сильнои пресіи на своихъ послѣвъ, щобы не спиняовала заключенія угоды, котра для австрійского промыслу є животна и конечна. Въ чеськихъ кругахъ чудують ся, що маніфестъ Нѣмцѣвъ не заключає безвиглядного внесеня языковыхъ розпоряджень.

Narodni Listy въ статьѣ о ситуаціи пишуть, що Чехи въ послѣднихъ лѣтахъ були добрыми купцями и на тій торговли скористали дуже богато, а именно внутрѣшну мову урядову и, що є найбѣльшою добычею, языковій розпорядженя для Шлезка, котрій найбѣльше додають духа для всѣхъ славянськихъ народовъ въ Австрії. Чехи повинні теперь старати ся о опановане центральныхъ властій, въ котрыхъ доси сидять самій лишь Нѣмцѣ и Поляки. Тѣлько въ одній области Чехи нѣчо доси не осягнули, т. є. въ области державного права, зъ причины вѣдпорного становиска Полякѣвъ и католицкои партіи людовои. Поляки зъ фінансовыхъ взглядѣвъ выступають противъ змѣны державного устрою, а католицка партія людова зъ засады противить ся всякимъ конституційнымъ змѣнамъ. Словѣнцѣ такожь думають, що федералізмъ знищивъ бы ихъ, тожь Чехи въ точцѣ державного права суть цѣлкомъ вѣдокремлені. N. L. обговорюючи угодову акцію въ моравскомъ соймѣ, повѣдають, що правительство повинно на Нѣмцѣвъ натискати, щобы они згодили ся на признане 12 дотеперѣшныхъ нѣмецкихъ мѣстъ на ческій мѣста. Доперва вѣдтакъ буде можь говорити о якій небудь угодѣ.

О нарадѣ молодочеськихъ послѣвъ до ради державной и на соймъ краевый, котрій вѣдбули ся вчера, выдано слѣдуючій комунікатъ: „Выковуючій комітетъ національно-вольнодумного сторонництва радивъ на нинѣшнѣмъ засѣданю надъ справозданемъ чеськои делегаціи въ радѣ державній. Поставленій внесени принято и одноголосно позволено, щобы парламентарна комісія клюбу чеськихъ послѣвъ до ради державной выступила передъ чеською публикою зъ окремою енунціяціею“.

Зборы мужѣвъ довѣря нѣмецкихъ радикалѣвъ ухвалили резолюцію, въ котрій зборы вѣдкидають сформулований опозицію національній постулаты нѣмецкій, уважаючи ихъ за нову пробу, пригадуючу „неособовуючій“ переговоры зъ правительствомъ, змѣряючій до зломаня и ослабленя обструкціи. Передъ внесенемъ языковыхъ розпоряджень, нѣ одинъ Нѣмець не повиненъ причинятя ся до сеи новои пробы посередниченя. Передъ безусловнымъ внесенемъ языковыхъ розпоряджень Нѣмцѣ не повинній показувати охоты до якихъ небудь примирительныхъ крокѣвъ. Въ другій резолюціи высказано поглядъ противъ участи нѣмецкихъ послѣвъ въ нарадахъ чеського сойму. Се прямо не дасть ся навѣть подумати, щобы одинъ хоть Нѣмець мѣгъ взяти участь въ нарадахъ чеського сойму.

О компромісовыхъ переговорахъ на Угорщинѣ доносять, що ихъ предметомъ суть ще слѣдуючій точки: ухваленє буджетового провізорія Банфіому, змѣна регуляміну палаты, законъ о выборчихъ судахъ, и декларація яку президентъ міністрѣвъ мае зложити въ палатѣ. Въ палатѣ президія міністрѣвъ конферувала онодгы бр. Банфі, Февраря, Люкачь, Перчель и Сель, и уложили текстъ вѣдповѣди правительства на послѣдне punctum опозиціи. Сесію вѣдповѣдь вручено вчера провѣдникамъ ліберальныхъ дисидентѣвъ. Въ парламентарныхъ кругахъ зъ великимъ заінтересованемъ выжидають результату нинѣшнои конференціи ліберального сторонництва. Говорять, що опозиція не мае охоты згодити ся на условія предложеній правительствомъ. Найбѣльше-жь выступае она противъ змѣны регуляміну палаты и не згодить ся на признанє президентовои палаты дискреціональнои власти.

Загально говорять, що Банфі уступить, а Февраря буде его провізоричнымъ наслѣдникомъ для полагодженя найважнѣйшихъ залагоючихъ справъ.

На Филипінахъ розпочавъ ся вже бій межь Американцями а повстанцями. Перщій военній крокъ розпочала повстанцѣ. Узброєній добре въ стрѣльбы и полевій гарматы ударили они въ понедѣлокъ въ починъ Американцѣвъ и вѣй розпочавъ ся цѣлбій лініи. Пѣсля телеграфічного донесеня адмірала Девея до Вашингтону, поводженя було по сторонѣ Американцѣвъ. Всѣ атаки повстанцѣвъ вѣдперто. Досьвѣта американьске вѣйско выйшло зъ оборонного становиска, ударило на повстанцѣвъ, выгнало ихъ зъ окопѣвъ и взяло въ посѣданє великій теренъ занятый передъ тымъ повстанцями. До сего результату въ значній мѣрѣ причинила ся фльота. Американьскій кораблѣ острѣлювали повстанцѣвъ вѣдъ пѣвночи и полудня мѣста. Саме мѣсто спокойне. Женки перевезено кораблями въ безпечне мѣсце. Ґенералъ Отісъ паномъ ситуаціи а здоровле и успособленє вѣйска знамените.

Вражене, яке въ Вашингтонѣ выкликали вѣсти о результатѣ борбы пѣдь Манілою, значно поправили виглады ратифікаціи мирового трактату. Сенатъ ратифікувавъ его вчера бѣльшостію трехъ голосѣвъ.

Оповѣщенє.

До „Краевого Союза кредитового“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, приступили дотеперь отсѣ рускій товариства кредитовій: 1) Каса позичкова „Помѣчь“ въ Теребовлі, товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою; 2) Каса позичкова въ Лаховцяхъ, товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою; 3) Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“, стоваришеня зареєстроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ; 4) Повітове товариство кредитове „Самопомѣчь“ въ Бродахъ, товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою; 5) Банкъ заставковый въ Станиславовѣ, стоваришеня зареєстроване зъ обмеженою порукою; 6) Товариство взаимного кредиту „Помѣчь“ стоваришеня зареєстроване зъ обмеженою порукою въ Городку коло Львова; 7) Общество взаимного кредиту „Вѣра“, товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою въ Перемышлі; 8) Руска каса для ощадности и позичокъ, стоваришеня зареєстроване зъ ограниченою порукою въ Чернѣвцяхъ, — а также заявили свое приступленє: 9) Каса задаткова въ Стрыю, товариство зареєстроване зъ ограниченою порукою и 10) Товариство взаимного кредиту „Надѣя“, зареєстроване зъ обмеженою порукою въ Бережанахъ.

Въ Самборѣ завязує ся руске товариство кредитове „Добробытъ“.

Зъ „Краевого Союза кредитового“ выслано взорцеваный статутъ для основателѣвъ повѣтовыхъ товариствъ кредитовыхъ въ Каменцѣ струмиловѣй, Коничницяхъ [на повѣтъ гусятинській], Городенцѣ, Борщевѣ, Золочевѣ, Дубецку и Роздолѣ.

Зголошенє о позички на значнѣйшій квоты, котрыхъ повѣтовѣ товариства кредитовій не могли бы удѣлити, зволять Сѣтлій Дирекціи дотычныхъ товариствъ вѣдступити „Краевому Союзови кредитовому“ у Львовѣ.

„Краевый Союзъ кредитовый“ у Львовѣ удѣляе позички: товариствамъ кредитовымъ на 5½%, инпимъ особамъ на 7% безъ побиранія додатку на кошты адміністрації.

Такожь и вимае „Краевый Союзъ кредитовый“ вкладки ощадничій въ довольнѣй высотѣ и опроцентовуе ихъ на 4½%.

Льокаль „Краевого Союза кредитового“ умѣщеный є у Львовѣ въ Рынку ч. 10. на II. повереси.

Дирекція.

Галицка каса щаднича.

На вчерашнѣмъ засѣданю дирекція касы правительственный комісаръ, радникъ Стерманъ, звернувъ увагу на те, що значна часть перерового фонду лежить въ цѣнныхъ папераховъ заставленя въ австрійско угорскѣмъ банкѣ, такъ що каса мае въ паперѣвъ 4%, а банкови платить 5½%; комісаръ запытуе, чи не лѣпше тѣ заставлені папери продати. Дирекція, недбаючи сю гадку, постановила въ сѣй справѣ вѣднести ся що до надзвичаючои рады, котра въ наглыхъ выпадкахъ заступае загальній зборы.

Синдикъ д-ръ Малаховскій заявивъ, що зъ уваги на тяжкій хвиль, якій перебуває каса, вѣнъ для обороны правъ касы обѣйме урядованє (такимъ способомъ хтѣна була вѣсть, козь то д-ръ Малаховскій зложивъ урядъ синдика). Правительственный комісаръ принявъ сю заяву, але заразомъ додавъ, що остае при своѣй попередній постановѣ, котрою покликавъ д-ра Домбровского до помочи въ санаційній акціи (на мѣсце д-ра Малаховского), завначуючи при тѣмъ, що ся постанова зовсѣмъ не нарушае правъ и становиска синдика д-ра Малаховского.

Дальше отверджено, що звороты вкладокъ зменшують ся, а вкладки новѣ вплываютъ; вчерашного дня выбрано 72.557 зр., а зложено 9.109 зр. Резервовый фондъ мае ще надъ пѣвъ мілиона зр. на бѣжучій выплаты.

Запытувано правительственного комісаря, о скѣлько правительство причинить ся до санаціи. Комісаръ, покликуючи ся на обѣжники намѣстника, увѣривъ, що нѣхто зъ властителѣвъ вкладокъ не понесе жадной шкоды, але теперь правительство не потребуе ще спитати въ помочею, бо нема до сего жадной конечности. Дальше высказавъ комісаръ свое переконанє, що справа Вольского и Одживольского полагодить ся користно и безъ стравы для щадницѣ. Вкѣнци зажадавъ комісаръ, щобы дирекція на часъ урльопу п. Зими наставила на его мѣсце кого иншого, бо, що д-ръ Романовскій, заступникъ помершого начального директора д-ра Зайончковского, самъ обнявъ по п. Зимѣ урядъ касового директора, се противить ся статутови и регуляміновы касы; начальный директоръ въ уряду свого мае контролювати касу и касовыхъ урядниковъ, отже не може самъ обнимати касы. Синдикъ д-ръ Малаховскій указавъ на припись регуляміну, пѣсля котрого обѣ урядуючій директоры мають одинъ другого заступати; такимъ чиномъ п. Зиму повиненъ бы передовсѣмъ заступати п. Смолька. Коли-жь п. Смолька заявивъ на те, що вѣнъ у вѣддѣлѣ ипотечнѣмъ мае тѣлько занятя, що не мѣгъ бы рѣвночасно вести другого вѣддѣлу, тогдѣ покликано до веденя касового вѣддѣлу тымчасово п. Миколяша, котрого въ раѣ якои перешкоды заступавъ бы п. Брауеръ. На тѣмъ скѣнчило ся засѣданє.

Czas, обговорюючи справу львовскои щадницѣ, замѣчае, що переполохъ, якій настав мѣжь властителями щадничихъ вкладокъ, зъ одной стороны мае той добрый наслѣдокъ, що положить конецъ самовольній господарцѣ публичнымъ грошемъ, але зъ другои стороны, коли бы потревавъ дальше, може мати дуже погубній наслѣдки. Разъ, каса не була бы въ силѣ остояти ся, коли бы прийшло звернути всѣ зложеній въ нѣй ощадности, бо жь они не лежать въ касѣ, а въ значній части розпучені на ипотеки. По друге: скрѣзь по краю и грошеві институціи, котрій обертають грѣшми, позичеными зъ львовскои щадницѣ, якъ задатковій касы повѣтовій и т. п.; коли бы всѣмъ тымъ институціямъ прийшло наразъ вѣддавати до щадничои касы позичені зъ нои грошѣ, то тяжко вѣдбилось бы се и на нихъ и на всякихъ галузяхъ промыслу, торговлѣ та рѣльництва.

Можлива страта двохъ чи трехъ мілионѣвъ — пише дальше Czas — хочь не грозить тымъ, що мають въ щадници свои вкладки, все-жь таки не є рѣвнодушна для краю; резервовый фондъ не на те складано 50 лѣтъ, щобы его теперь наразъ выкинути за вѣкно. Львовска щадниця, заложена за починомъ кн. Льва Сапѣги и Каз. Красицкого, розвивала ся швидко и правильно пѣдъ управою пок. Кравчикевича. Великій напливъ капіталѣвъ до щадницѣ не є мѣрою богатства середныхъ и низшихъ верстивъ, а скорѣйше свѣдоцтвомъ економічного лѣнивства, коли дробній ощадности, замѣсть давати точокъ до продукціи, промыслу, торговлѣ, складае ся на низкій вѣдсотки. Все-жь таки, чимъ бѣльше горнуть ся капіталы въ одинъ осередокъ, тымъ бѣльша одвѣчальность тыхъ, що ними господарять. Директоръ Зима, прибувши зъ Англіи, уходивъ ся способного фінансіста и тымъ здобувъ собѣ выимкове свое становище въ касѣ щадничій. Его господарка була выплывомъ его гадмѣрной самостійности и деяких політичныхъ нахилѣвъ. Тая тенденція політична проявила ся такожь, коли головній довжники касы (Щепановскій, Вольскій и Одживольскій) дали початокъ дневникови (Słowo polskie), котре не тѣлько духомъ але и коштовнымъ накладомъ нагадуе головный дневникъ вѣденьскихъ лібералѣвъ (N. fr. Presse). Дѣйшло вѣдтіи до того, що львовска щадниця, поминаючи богато вѣдприемствъ и рѣльництво, кинула мілioны на газардъ нафтовыхъ вѣдприемствъ.

Надѣемо ся — кѣнчить Czas, — що переполохъ успокоить ся, а стара институція выгоить свои рани и щасливо перебуде курацію, полишаючи науку для краю и суспільности. Кобы лишь сумій подѣй не вѣдкопали галицкого кредиту, и такъ вже хитког за границею, та не вѣдорвали духа ініціативы! Початкомъ упадку, жереломъ потрясень и катастрофъ бувае у насъ за надто велика выразумѣлость. Контролю уважають за обиду; суспільность за мало контролюе сама себе, а навѣть публичній институціи ухиляють ся зъ-пѣдъ контролѣ покликаныхъ а также занадто уважливыхъ чинникѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ Руского Товариства педагогічного.** Пригадуемо, що зборы Товариства вѣдбудуть ся д. 11 н. ст. лютого с. р. о 10 годинѣ рано въ сали VI. класы академ. гімназіи въ Народнѣмъ Домѣ на II. повереси. Просимо дуже о численну участь! — Товариство розіслало сими днями Вп. членамъ даромъ „Історію педагогіи Кельнера“. Хто бы тои книжки не дѣставъ, зволить упѣмянути. — Товариство продовжае речинець запису на безплатный приготовляючій курсъ зъ характеромъ приватно-домашнымъ, утворены при руській школѣ выдѣловѣй, до 15 лютого 1899. Курсъ сей — уже вѣдомо — призначеный для тыхъ дѣвчатъ-Русинокъ, котрій схотять образувати ся въ руськомъ языцѣ и літературѣ; буде складати ся зъ двохъ вѣддѣлѣвъ. Перщій вѣддѣлъ буде провадити Вп. панѣ Теофіля Огоновска, а другій професоръ д-ръ Михайло Пачовскій. Записуватись можна що-дня (крѣмъ свят) вѣдъ годины 10 до 1 въ руській школѣ выдѣловѣй при ул. Вѣрменьскій ч. 2, II. поверхъ. — *Вѣдъ выдѣлу Руского Товариства педагогічного.*

— **Поминальне богослуженє** за упокій душѣ бл. п. *Олександра Огоновского*, б. професора университету львовского, вѣдбуде ся заходомъ родины въ четверъ дня 9 н. ст. лютого с. р. о годинѣ 9 рано въ церкви Успенія Пресв. Богородицѣ.

— **Зъ львовскои „Зорѣ“.** Рѣчній загальній зборы членѣвъ товариства руськихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“ у Львовѣ вѣдбудуть ся въ пятницю 10 ого н. ст. лютого с. р. въ комнатахъ товариства [ул. Краковска ч. 17] о 8 годинѣ вечеромъ зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: вѣдкрытє зборѣвъ предсѣдателемъ товариства: вѣдчитанє протоколу зъ послѣднихъ зборѣвъ, справозданя секретаря, касіера, контрольной комісіи и бібліотекаря; выборъ нового выдѣлу, контрольной комісіи и внесеня членѣвъ. Зъ огляду на важность справъ, якій мають бути рѣшеній на сихъ загальныхъ зборахъ, запрашаемо всѣхъ членѣвъ товариства до численной участи. — *В. Навбрный* предсѣдатель, *А. Ильчишинъ* секретарь.

— **Товариство „Академічна Громада“ у Львовѣ** устроюе позавтра с. в. въ четверъ въ великій сали „Народного Дому“ *вечерокъ зъ танцями*. Комітетъ доложивъ усилныхъ старань, щобы вечерокъ сей выпавъ якъ найкрасше. На ради ерѣвъ упрошене: п. Р. Сарачиньского, загально звѣстного изъ свого незрѣвнаного веденя танцѣвъ зъ попередныхъ вечерковъ „Громады“, и п. О. Весоловского. — Білеты вступу просить ся набувати вже завтра с. в. въ середу вѣдъ год. 12 до 1 рано въ комнатахъ товариства [Рынокъ ч. 10 II. пов.] щобы уникнути тиску при касѣ въ день вечерка. Галерія сидяча зареєзервована безусловно лишь для панѣ. — *Комітетъ.*

— **Книгарня Ставропігійского Института** повѣдомлае всѣхъ Вч. оо. парохѣвъ Львовскои архіепархіи, що фасіи до конґруы розіслано на руки деканальныхъ урядѣвъ. Поодинока высылка до оо. парохѣвъ опізнила бы ихъ высылку. Коли-бы зъ другихъ діецезій жадали оо. пароси фасій, зволять ласкаво вѣднестися до книгарнѣ.

— **Вѣсти зъ Америки.** Якъ подае американська „Свобода“: всѣхъ руськихъ церквей въ Америцѣ есть 51 а священикѣвъ 36, а то: 9 священикѣвъ зъ Галичины а 27 зъ Угорщины. — Русины въ Fork River въ Манітобѣ зобрали ся дня 3 н. ст. сѣчня на вѣче въ домѣ Михайла Фекулы и одноголосно ухвалили выслати протестъ до міністерства просвѣты въ Отавѣ противъ самозванчого епіскунства єпи-

цуского місіонаря надъ католицкою школою въ рускій кольонії. Отрѣбъ того ухвалили написати де-що важнѣйшого въ исторіи рускаго народу и церкви до англійскои газеты „Manitoba Free Press“, щоби и Англичане дещо довѣдались о бувальщинѣ и о теперѣшнѣмъ положеню Русинбвъ въ Галичинѣ. Въ дотычнѣмъ письмѣ и бесѣда о нападѣ Казимира Вел. 1340 року на Русь галицку, о папскій сацикліцѣ въ 1351 року и въ слѣдъ за тымъ о латинщенню Русинбвъ, о козацкихъ бунтахъ аж до уп дку Польщѣ, о заведенію церковнои уніи въ Галичинѣ, о забрано Єзуитами 1882 року монастирѣвъ Василіянскихъ и о тогдѣшнѣмъ протестѣ Русинбвъ, о заборонѣ тираменныхъ хрестбвъ, о провинціяльнѣмъ синодѣ Львовѣ 1891 року. Нѣдписаній комітетовій вѣча [Алексѣй Бачинскій, Григорій Фекула, Юрко Сиротюкъ, Францъ Ульманъ и Михаилъ Фекула] кажуть, що „рускій народъ покидавъ свбй рѣдный край и масово емігрувавъ въ чужій далекій край та острбвы, щобъ лише повбути ся онѣми Єзуитбвъ“ — а пбдписаній комітетовій вѣча „опинивши ся въ холоднбй Канадѣ, вбдчуваютъ все те добро Єзуитбвъ, и длятого протестуютъ противъ католицкои школы въ ласки Французбвъ и взагалѣ не хотятъ ихъ ласкъ“. — Такъ ось маемо конфлікгъ галицкихъ Русинбвъ зъ Французами .. Хто бы то бувъ коли надѣявъ ся!

— Університетъ въ Харковѣ мавъ дня 1 (13) сѣчня сего року 1387 студентбвъ а 134 надзвычайныхъ слухачбвъ [мѣжь тыми 122 фармацевтбвъ]. Пбсля выдѣлбвъ було слухачбвъ: на исторично фільольогічнбмъ 36, на фізично-математичнбмъ 197, на юридичнбмъ 445 а на медичнбмъ 709. — Учительске тѣло університету складае ся въ 120 особъ, мѣжь тыми 44 приватнѣ доценты.

— **Жертва похибки справедливости.** „Arbeiterzeitung“ въ дня 1 с. м. подала статью п. заг. „Justizmord“, описуючи страшну похибку вымѣру справедливости, котра невинного чоловѣка покрыла ганьбою а, навѣть довела до смерти на шибеницы. Рѣчь була така: У Вѣдни въ 1894 роцѣ пбдчасъ свитъ Рождества Хр. убивъ хтось служачу и 8 лѣтну дочку шинкаря Памперля. Пбдозрѣнє впало на 22-лѣтного хлопця Франца Вондрачка, сына шинкаря зъ Каленгорфа пбдъ Вѣднемъ. Цѣлый Вѣдень бувъ озлобленый звѣрскимъ убійствомъ, а дневники довгій часъ описували той страшный, кровавый драматъ. Вондрачекъ, уязненый, заклинавъ ся всѣ святощѣ, що вбинъ невинный, але се ему не помогло, се взято що яко затвердѣлость совѣсти убійника. Мати Вондрачка изъ жалю и встыду, що сынъ ея убійникомъ, попала въ тяжку недугу и померла, наречена „убійника“ абожеволѣла — справдѣ вбдограв ся страшный родинный драматъ. Переведено судову розправу и трибуналъ на основѣ вердикту судѣвъ присяглыхъ выдавъ на Вондрачка засудъ смерти. Цѣсарь не уласкавивъ — катъ выповнивъ свбй суспбльный обовязокъ и Вондрачекъ повисъ на шибеницы. Буквѣ права — за убійство кара смерти — вдоволено.

Вбдъ часу сего драмату минуло чотири роки. Шинкарь Памперль занедужавъ недавно тяжко и на смертнбй постели, въ присутности двохъ священникбвъ яко свѣдкбвъ, збзнавъ при сповѣди, що то вбинъ убивъ свою служницю, а зб страху, щобы его дочка, котра видѣла ее убійство, не зрадила его, убивъ и ю. Вондрачекъ цѣлкомъ невинный! Вбдкрывши сесю страшну тайну, просивъ, щобы подати до загальнои вѣдомости. Священники зложили въ канцеляріи адвоката д-ра Пуповача заяву умираючого и теперь доперва цѣлый свѣтъ мусѣвъ увѣрити, що Вондрачекъ бувъ невинный. Сповнили ся его слова, котрыми кликавъ ще пбдъ шибеницею: „Я невинный!“ — и зъ тыми словами на устахъ погибъ вбдъ шнурка. И хто-жъ верне теперь житя ему, его матери и сестрѣ? Хто верне здоровля его божевбльнбй суджснбй? Чи є якій способъ направити теперь страшну сесю похибку справедливости?! А кблько-жъ то невинныхъ терпить подбно по вязницяхъ, а неодинъ, якъ сей Вондрачекъ, погибъ и на шибеницы. Страшна сеся похибка вымѣру справедливости кличе: вже крайный часъ знести кару смерти...

— **Пожары въ 1898 роцѣ.** Пбсля статистики заведеной краевымъ Союзомъ охотничихъ сторожей пожарныхъ навѣстило нашъ край въ 1898 роцѣ 1984 пожарбвъ, котрй знищили 2687 домбвъ, 3195 господарскихъ будынкбвъ, 19 промысловыхъ заведень и 3 церкви. Зъ людей погибло въ тыхъ огняхъ 14 особъ. Загальный шкоды тыхъ огнѣвъ выносять 3,277.304 зр. зъ котрыхъ було обезпеченыхъ 1,549.379 зр. Причиною пожарбвъ було въ 148 случаяхъ пбдпалене, въ 192 неосторожность, въ 54 хибна будова комінбвъ, въ 28 случаяхъ выбухъ огонь вбдъ грому а въ 622 случаяхъ причины не розслѣджений.

— **Ювілейный рбкъ 1900.** Папа Левъ XIII, якъ мы вже звѣщали, постановивъ узнати 1900 рбкъ ювілейнымъ т. зв. Giubileo Universale dell' Anno Santo, въ черги двацять и третымъ. Є то звычай, приятый папами вбдъ 430 лѣтъ, що кождый 25-ый рбкъ оголошують ювілейнымъ, а послѣдный зъ нихъ обходжено въ 1875 р. Якъ кажуть, Левъ XIII бажае, щобы 1900 рбкъ ювілейный обходжено дуже свѣтло. Рбкъ розпбчне ся въ навечерію Рбздва 1899 р. процесією, въ котрбй папа возьме участь, несеный въ лектицѣ Процесія выйде зъ канцлицѣ Сикстинскои, збйде черезъ Scala Regia до церкви, котрои всѣ дверѣ позамкнуваній. Папа зближить ся до замурованои Porta Santa и ударить въ неи три разы срѣбнымъ молоткомъ. Потбмъ мулярѣ розвалять муръ а пальмники розберуть мѣжь себе куски румовища и запна. Пенітенціярѣ обмыють порбгъ Porta Santa и тогдѣ перейде нею папа, держачи въ правбй руцѣ хрестъ, а въ лѣвбй свѣчку. За нимъ пойдуть кардиналы и проче духовенство въ бѣлыхъ ризахъ. Рбвночасно въ трехъ иншихъ церквахъ ювілейныхъ вбдбуде ся та сама церемонія, пбдъ проводомъ выделегованыхъ кардиналбвъ. Коли рбкъ ювілейный скбнчать ся, выконае ся така сама церемонія, зъ тою лишъ рбзницею, що папа ввбйде до церкви послѣдный, кине на порбгъ кільканадцять запна и покладе три цеглы въ которыхъ находять ся ювілейнѣ медалѣ и вселякій монеты.

— **Духоборцѣ вже въ Канадѣ.** Дня 20 сѣчня с. причалавъ корабель „Lake Huron“ въ портовбмъ мѣстѣ Halifax зъ 2000 россійскихъ духоборцѣвъ. Пбдчасъ довгои подорожи умерло десять особъ, дѣтей и старцѣвъ. Зъ Halifax поѣхали кораблемъ до St. John, а зъ вбдтамъ особными поѣздами до Winnipeg. Князь Хилковъ и квакеръ Setkiton зъ Філядельфіи стрѣчали духоборцѣвъ въ Halifax. Побожный народъ повитавъ нову землю молитвою и побожными пѣснями. Князь Хилковъ каже, що Франція давала землю для духоборцѣвъ, але вбнъ волѣвъ выбраги Канаду, бо думае, що на англійскихъ територіяхъ ббльше свободы и справедливости. Зъ весною мае ще приѣхати кільканадцять тысячъ духоборцѣвъ до Канады. Землѣ выбрано для нихъ въ околиці Yorkton и на Swan River.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Димитрій Капко, парохъ въ Лужку дбльнбмъ, дек. мокраньского, перемыскои епархіи, упокоивъ ся дня 5 с. м. [въ суботу] въ 54 році життя а въ 26 бмъ священства. В. с. п.!

Вѣсти зъ Епархіи Львбвскои.

Презенту на Борщовичѣ дбставъ о. Стефанъ Добаровичъ. — Въ процесію на Ббжчаны принятій оо.: Ив. Сухаровскій, Ем. Гавришо, Ив. Дорожиньскій, Илар. Гучковскій и Евг. Тымкевичъ; — на Терношбвку: Вас. Молчко, Григ. Комараньскій, Ив. Рейтаровскій, Мих. Форись, Волод. Герасимовичъ и Иванъ Иванчукъ; — на Станькбвцѣ: Ал. Ротко, Теод. Сахно и Григ. Стецѣвъ. — Заступникомъ катихита въ II. (нѣмецкбй) гімназіи у Львовѣ именованый о. Ив. Туркевичъ. — На конкурсъ зъ речинцемъ до 23 н. ст. марта розписана парохія Лучинцѣ дек. рогатинского. — О. Ив. Сухаровскій завѣдатель Станиславчика дбстався сотрудництво въ Бродахъ. — Завѣдательства дбстали оо.: Ем. Ярославичъ въ Хащованю, Павло Дудикъ въ Станиславчику, Конст. Петрушевичъ въ Небыловѣ и Вас. Копытчакъ въ Токарѣ. — О. Вол. Лашневскій сотрудникъ зъ Лисятичъ дбставъ III. сотрудництво въ Бродахъ. — Консисторія вставилась до намѣстництва о плату зъ реліг. фонду для привят. сотрудникбвъ въ Козьовбй, Лолинѣ, въ Довгбмъ дек теребовельского, въ Голдовичахъ, въ Завадцѣ и въ Олѣевѣ. — До канон. институціи вбзваній оо.: Петро Миско на Гребенбвъ, Евг. Герасимовичъ на Присбвцѣ, Димтр. Іосифовичъ на Середошбльцѣ и Ив. Алиськевичъ на Ярославичѣ; всѣ на м. марецъ с. р. — Консисторія вставилась до намѣстництва о згоду на кан. институцію оо.: Іос. Цегельского на Голосковичѣ, Григ. Дичковского на Лѣсники и Стеф. Доваровича на Борщовичѣ. — О. Вас. Дубицкій сотрудникъ въ Олеську дбставъ 6 недѣльну вбдпустку для покрѣплення здоровля. — Декретъ увольненя вбдъ иснуючого конкурсового парохіяльного на шесть лѣтъ дбстали оо.: Орестъ Кановалець парохъ Янова и Теофанъ Бородайкевичъ парохъ Тростянца малого. — Новопоставлений пресвитеры дбстали сотрудництва: Діон. Коцюба въ Зарваницы, Юл. Левицкій въ Тейсаровѣ, Макс. Панасюкъ въ Луцѣ малбмъ, Ив. Юркбвъ въ Оразвѣ, Вас. Терлецкій въ Дерманѣ, Іос. Дубанович въ Мышковичахъ, Лука Демчукъ въ Кудобинцяхъ, Теоф. Кордуба въ Сушнѣ, Евст. Скоморовскій въ Ивачевѣ, Платон. Карничьскій въ Дараховѣ, Дан. Роздольскій въ Лисятичахъ, Мих. Абрагамовскій въ Черневѣ и Юл. Декій въ Кольовбй. — Консисторія вставилась до намѣстництва о даръ зъ ласки зъ реліг. фонду для священичахъ вдбвъ: Мар. Герасимовичъ, Юст. Бобикевичъ, Ан. Газдзиньскои, Анг. Кучиньскои, Ан. Филиповскои, Юл. Федоровичъ, Климентины Луцкои, Ан. Бобикевичъ, Катерины Рожаньскои, Мар. Варапучиньскои, Теод. Онуферко, Гонор. Ступницкои Юл. Флисъ, Евг. Лесюкъ, Юст. Начай, Олимп. Целевичъ и Олимп. Стефановичъ и для сиротъ Ем. Лопачиньскои, Иванны Губачакъ, Ем. Сабатъ, Ольги Богачевскои, Мар. Хромовскои, Марк. Лотоцкои, Елены Софіи и Маріи Подковичъ, Маріи и Сабины Конерганьскихъ, Іос. Цегельскои и Ольги Дуткевичъ. — Квалифікаційній свѣдоцтва на церковныхъ пѣвцѣвъ дбстали Вас. Горинъ и Ник. Сидоракъ.

Именованя, перенесеня, назначения и пр.

— **Именованя.** Радникъ львовского намѣстництва и радникъ двора Леопольдъ Моравецъ именованый радникомъ въ міністерствѣ землѣничбмъ extra statum. — Суплентами къ середнихъ школахъ именовани: Генр. Дембскій въ гімназіи въ Дрогобичи; Богусл. Бутриновичъ въ гімн. св. Яцка въ Краковѣ; Володим. Ярошъ въ гімн. св. Анны въ Краковѣ; Вільг. Затей въ гімн. въ Новбмъ Санчи, д-ръ Евг. Пасецкій въ гімн. въ Подгужу; Мечъ. Домбровскій въ III. гімн. у Львовѣ и Іос. Крайникъ въ реальнбй школѣ въ Краковѣ.

— **Перенесеня.** Перенесени заступники учителѣвъ въ гімназіяхъ: Володим. Трушъ зъ V. гімн у Львовѣ до Станиславова; Мар. Баранъскій зъ Рашева до Бродбвъ; Левъ Кершьскій зъ гімн. св. Яцка въ Краковѣ до Нового Санча, Ив. Вальчакъ зъ III. гімн. до гімн. св. Анны въ Краковѣ; Ант. Стрѣлецкій въ III. гімн. до IV. у Львовѣ; Ив. Щепаньскій IV. до III. гімн. у Львовѣ; Брон. Нѣпель зъ Рашева до IV. гімн. у Львовѣ; Денисъ Корѣнецъ зъ III. гімн. у Львовѣ до I. гімн. въ Перемышли; Ант. Ольберкъ изъ Золочева до гімн. въ Станиславовѣ, а суплентъ учительскои семинаріи въ Рашевѣ Стан. Сроковскій до семинаріи женьскои у Львовѣ.

— **Вбдзначеня.** Старшій радникъ скарбовои дирекціи у Львовѣ Савинъ Ляховичъ, при нагодѣ переходу въ станъ спочинку на власне прошене, дбставъ титулъ и характеръ радника двора.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 7 лютого. Галицкій сеймъ мае бути скликаный около 20 с. м. N. fr. Presse пише, що на случай потребы могла бы сесія галицкого сойму, якъ и иншихъ соймбвъ, протягнутись аж по за Великдень.

Прага 7 лютого. Органъ ческихъ реалістбвъ доносить, що голова молодоческого клюбу п. Енгель въ найблизшбй будучности буде именованый міністромъ для Чехіи.

Опава 7 лютого. Міністерство судівництва выдало додатковый обѣжникъ до языковыхъ розпоряджень щлескихъ судбвъ, котрымъ звосить давнѣйшій обмеженя въ справѣ вбдповѣдей судбвъ на ческій и польскій подання. Вбзвання мають выдавати ся въ тбй мовѣ, якою послугуе ся пбзвана сторона.

Софія 1 лютого. Говорять, що новый кабінетъ намѣрае розвязати собраніе и розписати новій выборы.

Парижъ 7 лютого. Комісія палаты послбвъ вбдкинула правительственне предложена въ справѣ передачи ревізіи процесбвъ сполученымъ палатамъ касаційного трибуналу, бо дисциплінарне слѣдство не выказало нѣякои вины членбвъ каесои палаты, котра переводить ревізію процесу Дрейфуса.

Кроссенъ 7 лютого. Бувшій канцлеръ нѣмецкій Капріві умеръ тутъ вчера на серцевый ударъ.

Брукселя 7 лютого. Франція мала жалувати ся въ причины толерования найновѣйшихъ бонапартистично-роялістичныхъ конспірацій на бельгійскбй территорін. Говорять, що Вікторъ Наполеонъ буде прогнаный зъ Бельгіи.

Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

6 н. ст. лютого 1899.

Львбвъ: Пшеница стара 8·75 до 9·10, пшеница нова 8·75 до 9·10, жито старе 7·50 до 7·75, жито нове 7·50 до 7·75, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 7·— до 9·—, нина —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·50, гречка —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 55·—, конюшина бѣла 35·— до 45·—, конюшина шведска 35·— до 45·—, тымотка 15·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·55 до 5·75, кукурудза нова 5·25 до 5·50, рѣпакъ 10·50 до 11·—, хмѣль 65·— до 96·—, за 56 кільо у Львовѣ, сконта за 10.000 літрбвъ 16·50 до 17· зр.

Курсъ Львбвскій

въ дня 6 н. ст. лютого 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 50	212 50
Зелѣз. Львбв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	293 —	296 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	377 —	387 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	205 —	213 —
Листы заставнѣ по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выдьос. въ 10% прем.	110 20	110 90
Банку гипот. гал. 4½% а. в. дьос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. дьос въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. дьос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (1 емісія)	97 —	97 70
„ „ 4% дьос. въ 41½ л.	97 —	97 70
„ „ 4% дьос. въ 56 л.	95 20	95 —
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 90	98 60
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 25	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	102 3	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 20
Позички м. Львова 4% по 200 корон.	94 —	94 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 —
Мѣста Станиславова	51 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 52	9 62
Півімперіалъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель папіровый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Надбослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пашнѣ цѣнѣ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣорнеты, бінокли, лупы, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лянцы, компасы райсовѣя, таемые мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкбвъ

I. Друки правничі:

1. Позовъ въ справахъ дробныхъ лібра		по 25	кр.
2. Контрактъ купна и продажи	I. лібра	по 40	„
3. „ „ „	II. „	по 40	„
4. „ „ „	III. „	по 40	„
5. Повномочіа		по 40	„
6. Подан о екс- и интабуляцію, выбръ а) б) в) г) лібра		по 40	„
7. Цашмы до подань о интабуляцію лібра		по 20	„
II Друки для кас позичковыхъ:			
8. Дневникъ касовый	лібра	по 40	„
9. Книга довжниковъ	„	„ 40	„
10. Книжочка для позичаючого 100 прим.		„ 2·—	„
11. Скрипть довжный	„	„ 1·20	„
12. Книжочка вкладкова (щадн.)	„	„ 3·—	„
III. Друки для крамниць:			
13. Книжка товарова	лібра	по 40	„
14. Книжка касова	„	„ 40	„
IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:			
15. Описъ членбвъ	лібра	по 40	„
16. Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ		по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитбсть особно.

Дня 18 с. м. вбдбуде ся **ліцитація на побудоване мурованои церкви въ Пробіжнбй.** Реflектуючій будбвничій мають зложити 10% вадіюмъ. Плянъ и кошторисъ переглянути можна въ Урядѣ парохіяльнбмъ въ мѣсци.

78 1—1 *Церковный комітетъ.*

Женщина з інтеліґентної родини, знаюча господарство домове, працьовита, глядае місця господині. — Ласкаві зголошення до Адміністрації „Дѣла“.

45 1—2

НОЖИЦѢ до стриженя худобы и Машинки до стриженя коней припоручае Иванъ Ляврукъ ножбвникъ у Львовѣ Галицка 6.

Нижше пбдписаный, испытованый дякъ, зъ свѣдоцтвомъ и добрымъ голосомъ, теперь за-для браку посады застуваючій мѣсце учителя въ Тѣснбй глядае посады дяка. Ласкавѣ зголошеня пбдъ адресою: *Иванъ Бочулскій* въ Тѣснбй, почта въ мѣсци.

Ученик IV. класи гімназіяльної глядае лекціі на село, у Львові, або занятя в бюрі. — Повідомленя прошу присилати: Р. П. 12, poste restante, Львів. 47

Артистично-ритовичне

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ въ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вбдъ 1 зр. а выше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и граміровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдвротною почтою. 290 46—52

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнній почвбрній до пашетбвъ по **зр. 1, 1.30 и 1.60.**

Тое, чим ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля залѣза у Львовѣ, площа Галицка ч. 1 (напротивъ катедры.)

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накладъ, виданє шесте

мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей **молитвенник** можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по **таких** цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір а хребтом полотняним 80 кр.
2. оправленій цілоплатно оздобними відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за пересилкою (Nachnahme).

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвічальний редактбръ Иванъ Болой. Папѣръ зъ фабр. Чайковскихъ. Зъ друкарни Института Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 21. Львовъ, Середа 27 Сѣчня (8 Лютого) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и выданя инсератовъ за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рову	9 зр.	на пів рову	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на місяць	1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція бѣдує ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламації неопечатаний вільный вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 8 нр. а. в.

Оголошеня звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрічки инсераторої або ся місце а въ рубрицѣ „Надѣсланое“ по 25 нр. а. в.

Недокладні и инші довершена приватні числить ся по 15 нр. вѣдъ стрічки.

Польска автономія на Руси.

[Письмо зъ Брѣдщины].

Дня 23 сѣчня с. р. уконституувала ся нова рада повѣтова въ Бродахъ, выбираючи маршалкомъ наново п. Октава Салю [дотепершого маршалка], а на заступника маршалка п. Володислава Гневоша, дѣдича зъ Кутовъ.

Выборомъ п. Октава Салѣ на маршалка оказали єму довѣре Поляки и тая горотка Русинівъ, котрі поводують ся сервілізмомъ и опортунізмомъ, но загалъ Русинівъ брѣдского повѣту цѣлкомъ не солідарізує ся зъ тымъ выборомъ и цѣлкомъ не має причины бути задоволеным зъ господарки повѣтовои п. Салього, котрый свое кільканацятьлѣтне маршалковане въ повѣтѣ бродскѣмъ зазначивъ неприхильностію до всего, що руске.

Вонъ нѣколи публично на засѣданю рады повѣтовои по руски не промовивъ; за его маршалкованя нѣколи обѣжники до рускихъ громадъ въ рускѣмъ языцѣ не були писаний, на подана руски нѣколи по руски не вѣдповѣдало ся, вѣдъ урядниковъ повѣтовыхъ докладного знания языка рускаго не вымагано [хотяй регулямінъ службовый того вымагає], длятого и не дивно, що всѣ урядники повѣтовѣ зъ вынимкомъ одного навѣть писати по руски не вмѣють. Въ найбільшій свята рускій, якъ Воскресеніе Хр., Рождество Хр., свято Іорданьске, въ канцеляріи повѣтовѣй урядує ся якъ бы въ будный день, хочь мешканцѣ повѣту брѣдского переважно греко-кат. обряду. При обсадахъ посадъ лѣкарѣвъ окружныхъ вѣдносивъ ся п. маршалокъ Саля супротивъ кандидатуръ лѣкарѣвъ-Русинівъ неприхильно. За его маршалкованя суспендовано [на підставѣ внесеня выдѣлу повѣтового] вѣйтівъ Русинівъ по мѣсточкахъ за малѣ провины, коли противно — тяжкій провины инших вѣйтівъ або писарѣвъ громадскихъ толеровано.

Чи може мають бути вдячными Русины пану маршалкови за те, що въ день выборівъ до рады повѣтовои 29-ого падолиста 1898 р. селяне-выборцѣ мусѣли передъ будынкомъ рады повѣтовои на дворѣ стояти та у жандармівъ допрошуваги ся впущеня до того будынку, що купленый за кровавѣ грошѣ селянъ и до него повинень бути зарѣвно вѣльный вступъ такъ селянамъ [а до того ще выборцямъ], якъ и тымъ панкамъ, котрі по нападахъ въ радѣ повѣтовѣй пороатягали ся, коли селяне на дворѣ мерзнути мусѣли...

И пійде знова повѣтова господарка тымъ самымъ горомъ, а радше шлендріяномъ, що и перше, „in dulce infinitum“ — тымъ легкимъ трактованемъ справъ економічныхъ повѣту, тою щедростію на цѣли непродуктивнѣ, а скупостію на цѣли продуктивнѣ, тымъ побѣжнымъ трактованемъ справъ жизненныхъ на засѣданяхъ, тою нетерпимостію противъ другои рѣвноуправненои народности — и буде знову кермувати повѣтомъ черезъ шѣсть лѣтъ або й бѣльше п. Октавъ Саля, а секретарювати п. Щхетный Наичевскій, або межe vice versa, бо гуторять люде, що п. маршалокъ стоитъ вѣдъ вплывомъ п. секретаря, хочь той не то правничихъ, але навѣть гімназіяльныхъ студій не має.

Одымъ словомъ — Польонія брѣдска вѣдсвила повный тріюмфъ — но чи годить ся тѣшитись побѣдою средствами неморальными вздобутою, то инше питане. А ужито тыхъ средствъ до волѣ, бо и пѣдступу, и пресія зѣ стороны гетемонівъ брѣдскихъ, терорізму и нелегальностій зѣ стороны комісара правительственного, а наконецъ що и публичнои зневаги духовенъства католицкого ц. к. урядниковъ політичныхъ! А все то дѣя ся въ державѣ правленѣй законами конституційными, въ краю par excellence католицкѣмъ, въ краю, де „єрархія сполечна“ вздобутками автономіи величне ся, а за розширенямъ и поглубленямъ автономіи аже задыхає, — все то дѣя ся въ краю, де „єрархія сполечна“ духовенство до борбы въ елементами скрайными взиває, а сама повагу того духовенъства пѣдрывае. Чоловѣкъ чести не буде тѣшитись побѣдою средствами неморальныма вздобутою!

При выборахъ дня 29 падолиста 1898 выдерто безворотнымъ дорогій даръ свободы горожаньскои и подопхано всяку справедливость. Та о що розходило ся? Абы выдерти тымъ въ нуждѣ тяжкѣй проживаючимъ селянамъ одинадцять мандатівъ до рады повѣтовои та накинути имъ на заступникѣвъ такихъ людей, котрыхъ они собѣ цѣлкомъ не бажаютъ. За мало олігархамъ мандатівъ зъ бѣльшои посѣлости, зъ мѣстъ и мѣсточокъ, треба ще и тымъ въ тяжкѣмъ горю проживаючимъ, всякій тягары поносячимъ, а зъ правъ конституційныхъ такъ скупо користаючимъ хлѣборобамъ, черезъ негѣдні штуки выборчѣ выдерти ихъ мандаты та накинути имъ на заступникѣвъ интересівъ селяньскихъ: „ржонцѣвъ“, лѣсничихъ, нотарѣвъ, жидівъ... Той гнетъ и тую несправедливость вѣдчувае рускій народъ, но здае ся, що кризы тій мусять дѣйти до пункту кульмінаційного, аже поки не вычерпае ся терпеливость гнетеныхъ!

Письма зъ краю.

Зъ Лежайска пишуть намъ:

Заповѣдженый *торжественный вечеръ въ Лежайску въ сотій роковины вѣдрожденя рускои письменности* на день 22 сѣчня с. р. вѣдбувъ ся надеподѣвано красно. Се перший рускій вечерокъ не заходѣ, тожь и радо поспѣшила вся интеліґенція мѣсцева якъ и доокрестна, рѣвно-жь не бракло мѣщаньства та селянъ, навѣть въ дальшихъ сѣлъ. Невеличка ратушева сала, украшена вѣнцями, цвѣтами, хоругвами, диванами, вже передъ 7 годиною заповнила ся биткомъ, такъ що гостѣ прибувшій трошка пізнѣйше зъ Ланцута, мѣжь иншими и посолъ п. Жардецкій, мусѣли занята крѣсла приставлений.

И нѣхто не жалувавъ нѣ труду, нѣ коштівъ, бо співы, орхестра, деклямаціи не дали публицѣ нудити ся. Оба хоры, мужескій и мѣшаный, вывязали ся зъ всякою прецизіею зъ тяжкои задачѣ, а се завдяки вдячному дириґенсови п. Горбовому, ц. к. адъюнктови податковому, якъ и прибувшому на той часъ о. Іосифу Кишакевичу. Майже кожду пѣсню мусѣли на бажаня публики повтарята. А вже найбільше припала до вподобы послѣдна пѣсня „Гей на Івана“, хоръ мѣшаный въ супроводѣ мѣсцевои орхестры и фісгармоніи, композиціи о. І. К—ча. Тожь зъ радостію и одушевленемъ вѣдспѣвали гостѣ на закінчене „Ще не вмерла Украина“, а потімъ наступила домашна забава и потревала до 5-ои годины рано. — Чули мы також патріотичній телеграмы вѣдъ львівскихъ рускихъ богословівъ, зъ Самбора и др.

Чистый дохѣдъ 80 зр. — призначеный на вѣдновленя мѣсцевои церкви [вразъ зъ ласкавыми жертвами, якъ вѣдъ Впр. о. крил. Дольгевича 10 зр., Н. Чабана 2 зр., Должицкого зъ Ланцута 3 зр. и другими при касѣ] умѣщено на книжочку щадничу въ Лежайску. — *Гость.*

—

Зъ Гусятина пишуть намъ:

По нашѣмъ повѣтѣ розсыпала ся ось-така літографована вѣдозва:

„Wielmożny Panie! Celem uczczenia ciesz̨ącego się najżywszą sympatyą całego powiatu, a przeniesionego z Husiatyna do Żywca c. k. Starosty Wielmożnego Juliana Kokurewicza, zawiązał się pod przewodnictwem podpisanego komitet, który uchwalił wręczyć Mu *pamiątkowy dar honorowy*. Pozostawiając bliższe szczegóły tego projektu złożyć się mającemu Komitetowi obszerniejszemu, mam honor zaprosić niniejszem Wielmożnego Pana do udziału w składkach na ten cel, które będą przyjmować W-ni P. P. c. k. Radcy i Naczelnicy Sądów powiatowych Wincenty Cichocki w Husiatynie i Marceli Pilecki w Kopyczyńcach. O rezultacie obrad Komitetu, jak niemniej o dniu i sposobie wręczenia tego daru nie omieszkam Wielmożnego Pana zawiadomić. — Husiatyn dnia 21. stycznia 1899. *Goluchowski.*“

Такій комітеты для такои цѣли, якъ ось тутъ, се не дивo для насъ. У всходній Галичинѣ сеся — на мою немѣродайну гадку — хороба або иншими словами свого рода корупція стала ся панувочою. [Въ заходній Галичинѣ мабуть инакше; бодай менѣ не случало ся про таке читати.] Але дивне въ сѣмъ выпадку те, що граф Голуховскій — будь-що-будь маршалокъ повѣтовый и братъ міністра — стоитъ на чолѣ того комітету. Чи може свое маршалковане завдячує Сану Кокуревичови, а не власнымъ своимъ заслугамъ? А найцѣкавѣйше, що повысшу вѣдозву дѣстали и „grecko-kat. Urzęda parafialne“ — навѣть не въ рускій мовѣ, але въ „urzędowій“.. Розберѣмъ же, чи руске духовенъство нашого повѣту має причину складати гоноровѣ дарунки добродѣєви Кокуревичови и чи оно взагалѣ, не обиджаючи свого духовного становиска и свого достоинъства, може, мимо найлучшои волѣ, взяти участь въ тѣмъ торжествѣ? Мѣриломъ въ тій справѣ нехай буде дѣяльность п. Кокуревича.

Найперше годить ся завважити: П. Кокуревичъ зъ-першу голосивъ, що вонъ яко Русинъ дуже жалуе, що Русины такій нерозумній люде — але чому нерозумній, того нѣколи не вмѣвъ сказати. Голосивъ усе, що вонъ Русинъ, хочь анѣ одной рускои часописи не читавъ, анѣ не знавъ, що дѣесь мѣжь Русинами, бо тымъ не интересувавъ ся. П. Кокуревичъ — зять бувшого також старосты и Русина Блоньского, котрого въ своѣмъ часѣ прогнали були на Угры и о котрѣмъ колишне „Слово“ свого часу много писало яко о патріотѣ — а внукъ того патріота Блоньского

---

14)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданя *Т. Бордуляка.*

XVI.

Похованши дядька, Иванъ бразиліецъ осѣвъ въ убогій хатинѣ, котра по смерти небощика перейшла въ спадщинѣ на него. Въ першихъ дняхъ его повны люде, хочь и якъ здивувалися, побачивши его нагло въ селѣ, якось не смѣли розпытувати его про долю, яка его сподкала за моремъ. Величь нещастя, яке пробивалось зъ цѣлои его истоты, а надто смерть дядька Панька, котра якъразъ нѣби и наступила въ тій цѣли, щоби тое нещастя еще збільшити, выкликали у кождого сподчуте и якесь нѣме поважане для Ивана бразиліяця и вѣдбирали смѣлывость, зближитись до него, щоби заспокоити свою цѣкавость. Доперва по похоронѣ стали тиснутись до него всѣ Скорохожане и засыпувати его рѣжными питанями про се, якъ вонъ дѣстався до Бразиліи? якъ втративъ жѣнку и дѣти? якъ вернувъ до дому? и т. д.

А Иванъ бразиліецъ не вѣдказувавъ ся, противно, вонъ оповѣдавъ всьо подрѣбно, оповѣдавъ зъ якимсь незвычайнымъ запаломъ, мовь знаходивъ приемность въ тѣмъ, що має передъ кимъ выкинути зъ грудей хочь часть того тягару, якій вѣдъ давна гнѣтить его серце... И якъ-бы такъ хто захотѣвъ всьо тое описати, що оповѣдавъ Иванъ бразиліецъ, то хиба мусѣвъ бы писати ту повѣсть на волювій шкорѣ, а вже заголовокъ до тои повѣсти бувъ бы хиба найвѣдповѣднѣйшій: *Подорожь до пекла.* Цѣлу ту повѣсть, такъ якъ ю оповѣдавъ Иванъ бразиліецъ, можна-бъ подѣлити на три части пѣкля трьохъ степенѣвъ терпѣнь и мукъ, черезъ які мусѣвъ переходити вонъ и его нещасній товаришѣ емігранты...

Перша часть повѣсти и перший степень мукъ — то подорожь зелѣзницею до моря, а особливо описане того, що дѣялось вѣдъ тои хвилѣ, коли бѣдні люде переступили австрійску границю и опинились на італійскій земли... То описане голоду и холоду бѣдныхъ людей, то описане насмѣшокъ вѣдъ рѣзныхъ посторонныхъ чужинцѣвъ, котрі приходили дивитись на бѣдныхъ, недолею гнобленыхъ выходцѣвъ, мовь на якісь невиданій, рѣдкій звѣрята, то описане наруги вѣдъ рѣзныхъ безсердечныхъ наганячѣвъ, и агентівъ, то описане шахрайствъ зѣ стороны рѣзныхъ людцѣвъ, котрі тутъ дома выдавались святыми и готовій були дати себе повѣсити за свою чоловѣколюбивость... а тамъ перемѣнялись они нагло въ хищнѣ птицѣ и грабили безрадныхъ, зѣ слѣпымъ довѣремъ вѣддаючихъ ся имъ емігрантівъ до послѣдного крейцаря, аже поки не пустили ихъ въ дальшу мореку дорогу цѣлкомъ голыхъ... Тамъ на італійскій земли по разъ перший зачало вкрадатись до серця бѣдныхъ выходцѣвъ розчароване, однакъ нѣхто не вертавъ ся назадъ до дому, всѣ, мовь гнаній якоюсь невиданою силою, ишли въ пропасть все дальше и дальше... Тамъ на італійскій земли умерла Иванови бразиліяцеви найменша дитина, мовь для перестороги, щоби вертавъ до дому, поки ще часъ, але вонъ не вертавъ, вонъ пішовъ зъ другими дальше...

Друга часть повѣсти и высшій степень мукъ — то подорожь морека до Бразиліи. То описане тяжкихъ слабостій, на які западали бѣдні люде, описане помору дѣтей, котрі въ наслѣдокъ утомы и морскои хороби гинули якъ солома, — то описане стоновъ, нарѣкань и проклонівъ бѣдныхъ матерей, що рвали на собѣ волося и били головами о помостъ корабля, коли видѣли, якъ ихъ дѣти викидано до моря на жиръ рыбамъ и морскимъ потворамъ, то описане загальнои сварнѣ мѣжь бѣдными емігрантами, въ котрій жѣнки кидались, якъ лютій гіены, на своихъ чоловѣківъ и сѣпали ихъ за вусы и волося, звалюючи на нихъ винy цѣлого нещастя... то кровавe описане тои подорожи, котра тягнулась, тягнулась и здавалось не могла нѣколи скінчити ся. Тамъ середъ моря и у него, у Ивана бразиліяця умерло двоє старшихъ дѣтей; вонъ хотівъ, вонъ бажавъ того, щобъ его Марина кинулась на него и вырвала єму серце зъ грудей, однакъ его Марина була тиха, мовь та спокійна голубка, а вонъ не мавъ смѣлости глянути своѣй жѣнцѣ въ очи, вонъ уникавъ розмовы зъ нею, вонъ опускавъ передъ нею очи въ землю, мовь той злочинець передъ своимъ суддею...

Вкінци третя часть повѣсти и найвысшій степень мукъ — то описане того, що дѣялось на бразиліяньскѣмъ побережу, въ бараках, до котрыхъ напакували нашихъ людей якъ осѣледцѣвъ... На дворѣ страшенна спека, а въ бараках духота и такъ тѣсно, що чоловѣкови не то положитись, але навѣть сѣсти не було мѣсця, а тутъ все ще пхають новыхъ пасажирівъ, а все нашихъ рускихъ людей зъ рѣжныхъ сторінъ и повѣтівъ нашого краю. Вонъ зъ людей лише ся рѣками, на тѣлѣ выступають зъ великои спеки прищѣ и червоній плямы, люде омлѣвають зъ голоду и спраги, а тутъ нѣхто о нихъ не дбае, нѣхто ихъ не догляне, не потѣшить... Противно, тій, що повиненъ заопѣкуватись людьми, ходять зъ грѣзнымъ выразомъ лица и зъ револьверомъ за поясомъ. Мовляви — тихо будь, не нарѣкай, коли тобѣ жите миле! Ось якій рай, якій гараздъ въ Бразиліи! А тутъ ще жовта пропасница кинула ся зъ невгомонною силою на нашихъ людей, на свѣжій жиръ. И десятикувала она безпощадно бѣдныхъ выходцѣвъ, щодня гробарѣ выносили цѣлыми десятками небощиківъ зъ бараківъ и закопували ихъ таки нездалечъ вѣдъ бараківъ, въ очахъ тыхъ, що ще жили, мовь не людей, а яку-небудь худобу... Господи Боже! Кѣлько тутъ було плачу, кѣлько слезъ и найчорнѣйшои розпуки, того вже годѣ описати... Були навѣть выпадки, що люде нагло тратили розумъ. Одымъ словомъ — праздне пекло...

И тутъ на згадку, якъ то жовта пропасница вырвала єму жѣнку, его дорогу Марину, урывавъ ся голосъ бѣдному Иванови бразиліяцеви, вонъ ховавъ лице въ долонѣ и заносивъ ся вѣдъ ревного плачу. Люде, що его слухали, и собѣ тяжко вѣтхали, а де-хто навѣть плакавъ.

— Ось яке моє щасте! Оно тамъ за моремъ въ Бразиліи лежить поховане! — кінчивъ Иванъ свою повѣсть. — Вкінци по довгихъ мукахъ въ тыхъ проклятыхъ бараках

Торговля ризъ и сосудовъ церковныхъ
Кодзенно Броніслава, котра приймає взякого рода ризи изъ бронзу до золочения и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ЖИДЬСКОГО (столового) 421 15—40

препоручає ся фірмі:

Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

а сынъ п. Кокуревича учивъ ся религіи вже по польски! — та й не дивниця, бо п. Кокуревичъ самъ выразивъ ся, що встидаєсь що вонъ Русинъ, хочь якъ-разъ тая обставина стала ему въ пригодѣ по жалобахъ Русиновъ у Вѣдни, що урядники-Русины не авансують.

Зъ часу урядованя п. Кокуревича въ Гусятинѣ зареґіструємо факты: При послѣднихъ выборахъ до рады державной гусятинський повѣтъ вивъ передъ що-до арештованя селянъ, спровадженя войска на выборы, тиганины на безхосенній процесы судовй. Пробу: стягати контрибуцію вѣдъ громадъ за постой войска ударемнило вже ц. к. намѣстництво. П. Кокуревичъ дививъ ся косо на руснй читальнѣ, бачучи въ читальникахъ заразъ — радикаловъ. [Що правда, був прихильникомъ христіянськихъ крамницъ по селахъ.] Вонъ причинивъ ся чимало до усуненя окружного инспектора школьного Русина п. Охнича, хочь той бувъ Богу духа винень, и до перенесеня ветеринаря також Русина Бѣлиньского, — сего мабуть длятого, щобы въ „руснимъ патріотизмѣ“ не робивъ ему конкуренція...

А що-до рускаго духовеньства? До него вѣдносивъ ся п. Кокуревичъ взагалѣ неприхильно. Анѣ слѣду, щобы де-небудь пѣдпиравъ хосенній змаганя священиковъ, а противно, всюда и все представляивъ ихъ за радикаловъ [sic!] — щось такъ, якъ бы зъ огню хотѣвъ робити воду. Натомѣсть пѣддержуваивъ начальниковъ громадъ, котрй стаютъ противъ священиковъ, н. пр. Гаврила Мелника въ Нижбѣрку. Реляція его о священикахъ бувала того рода, що навѣть такій поважный чоловѣкъ, якъ теперѣшный крилошанинъ о. Богоносъ мусѣвъ ажь у бувшого міністра гр. Баденьо го доходити своєи чести. П. Кокуревичъ просто казавъ селянамъ не слухати своихъ священиковъ, бо мовляивъ, священики нажуть не слухати его. Радй бы мы, щобы показавъ хочь одного рускаго священика, котрый бы на се вѣдваживъ ся — такому певно бы се на сухо не вийшло! Коли-жь иногдѣ прийшлось хочьбы случайно зѣбрати ся кѣлькомъ священикамъ у кого свѣтского, то пускавъ у куроч, куда се попачувало, що той свѣтскій чоловѣкъ уряджуе соборчики, отже стыкае ся зъ елементами радикальными... проскрибоваными.

По всѣмъ тѣмъ питаемо: чи можуть рускй священики складати грошѣ на той гоноровый презентъ, о котрѣмъ мова въ повысшѣмъ писмѣ польскѣмъ? Се рѣчь ще и зъ того взгляду не безпечна, коли пригадаемъ собѣ усѣ сплетнѣ по рускѣмъ вечерку устровѣмъ на доходъ церкви въ Гусятинѣ — що мовляивъ гостѣ рускй позѣдали тамъ ножѣ и вилки, такій мали апетитъ...

—

Зъ Калуша *[Нова рада повѣтова. — Управитель староства и кампанія противъ него. — Працяне Франя Оржельского. — Вечерокъ рускій въ Калуши. — Заснованя руского товариства задаткового „Хлопскій банкъ“.]*

Выборы до нашои рады повѣтовои вѣдбули ся ще въ жовтни 1897 р., выдѣлъ уконституувавъ ся ще 10-ого марта 1898 р. — а вѣдъ того часу и слыхъ загинувъ, що дѣе ся въ новою радою! Акты выборчй вже цѣлый рѣкъ залягають въ намѣстництвѣ — видко, що референтъ дуже перетяженый працею... Тымчасомъ роблено тутъ заходы розбити солідарну орґанізацію руску въ повѣтѣ, абы на случай новыхъ выборѣвъ не допустити до повѣтовои рады пп. д ра Коса и Ярослава Коритовского, та авторы тои штучки посрамили ся, пѣдступъ ихъ розбивъ ся о твердый патріотизмъ рускій.

Новый управитель нашого староства досѣ ще не выявивъ выразно барвы що-до Русинѣвъ. Вправдѣ на вѣйтѣвскѣй сесіи поучавъ вѣйтѣвъ, абы при выборахъ до радъ громадскихъ покликали до комісіи докопче дѣдича, а якъ дѣдича нема, то економа, и абы докопче выбирати ихъ до рады, щобъ у радѣ бувъ интеліґентный провѣдъ, а забувъ, що въ кождѣмъ селѣ есть священикъ и учитель, — ну, але якъ же при теперѣшнѣй с ѣсѣ дивувати ся старостѣ, коли шефъ краю словомъ и дѣломъ такъ само робитъ на кождѣмъ кроцѣ, отъ хочь-бы при створеню сойму не промовивъ анѣ одного слова по руски! Однакъ, що правда, треба признати, що вѣдъ часу урядованя сего управителя не сповнено досѣ зѣ стороны староства нѣякого насильства и безправности, не чувати про переслѣдуваня рускихъ селянъ и священиковъ, нема бесѣды „добирати ся до семои шкоры“ та „часы дерти“ [ipsissima verba п. Совіньского зъ часѣвъ старостованя п. Мавского], ба ще одно: зъ бюра ц. к. староства щезъ невѣдступный приятель п. Совіньского Израель Цоллеръ. Однакъ уже само те, що законъ мае инакъ ляетаке пошанованя въ старостѣ, выкликало великій несмакъ и огѣрчене кліки, котра за панованя Мавского була всемогучою у старосты, отже она и пѣднята кампанію — правда, несмѣло — противъ управителя п. Буковчика (vide: Dziennik polski и Kurjer stanisławowski). Идеаломъ тыхъ людцѣвъ есть любый бй Совіньскій. [Злобній люде кажуть, що нѣбы самъ п. Совіньскій инспіруе дописи до польскихъ ґазетъ та шие чоботы п. Буковчикови, гадаючи стати шефомъ повѣту, але мы, зи ючи честный характеръ п. комісаря, въ такій злобній байки не вѣримо.]

Дня 1 лютого попращали мы гѣркими слезами разъ на все незабутного намъ Франя Оржельского. Сей великій человѣкъ до малыхъ интересѣвъ [офіціальній слова дотепного мецената д ра Ст.] прибувъ до Калуша передъ семи роками въ старыхъ пантальонахъ, а вѣдѣйшовъ у новыхъ и дуже файныхъ, а що бувъ офіціальнымъ затемъ пана старосты, то рѣвно якъ колись тестева, такъ и ему при вѣдъѣздѣ мѣска поліція, въ признаню несцѣсныхъ его заслугъ, вѣддала свою честь зъ парадою — правда, въ сумнѣй пригодѣ, бо мусѣла интервенювати при секвестрація рѣчей п. Оржельского за довги... И такъ зъ колишнього дорогого нашому серцю трилистка: Мавскій-Совіньскій-Оржельскій лишаесь намъ на памятку одинокій п. Совіньскій.

Дня 29 сѣчня вѣбувъ ся въ сали калусского Народного дому заходомъ філіи Качковского вечерокъ зъ танцами и удавъ ся надъ сподѣване добре. Интеліґенція рускои вѣбрало ся много зъ повѣту и зъ дальшихъ сторѣвъ. Видало въ очи множество красныхъ панночокъ. Весела забава протягла ся до бѣлого дня.

Въ короткѣмъ часѣ увидѣ у насъ въ житя руске товариство задаткове „Хлопскій банкъ“. Якъ зачуваемо, статутъ уже затвердженый окружнымъ судомъ станиславѣвскимъ; по двохлѣтнѣй неволи вернесъ зъ вѣдни до насъ. Надѣемось, що се нове товариство стане пѣдѣймою житя рускаго въ повѣтѣ. — *„Zloty kwiatek“.*

приѣшли якіесь новй агенты, выпровадили нашихъ людей зъ того пекла та повезли десь въ глубину краю, на кольонію... А и не хотѣвъ вже дальше йти, я лишивъ ся на краю мори въ великѣмъ мѣстѣ Ріо-Жанейро, бо думавъ, що тутъ мене скорше имѣть ся жовта пропасниця, а коли нѣ, то я лекше, бодай за кѣлька лѣтъ буду мѣгъ вернути до дому. Грошей у мене не було анѣ крейцаря и я ставъ глядати роботы при рѣжныхъ фабрикахъ и будовахъ. Я зароблявъ досыть богато, але тамъ така дорожня, що и при найбѣльшѣмъ заробку человѣкъ може ледво выжити... Але я живъ якъ той песъ, самъ собѣ жалувавъ а все складавъ грошѣ на шифу. Я навѣть жебравъ, коли не мавъ що робити: стававъ пѣдъ якою-будь церквою або де пѣдъ муромъ и вытягавъ руку до переходячихъ людей и де-хто дававъ милостиню, а я всьо ховавъ въ свои лахи. Вкѣнци обрахувавъ всѣ грошы, розѣдавъ ся, кѣлько коштуе найпослѣднѣйшій кутокъ на шифѣ, заплативъ и вѣдъѣхавъ въ дорогу до дому. Я хотѣвъ зъ Италіи йти пѣшки до дому, — що для мене значило тыхъ кѣлька сотъ миль? Але стало ся иначе: мене привезли желѣзницею, чупасомъ, мало-що не до самыхъ Скороходѣвъ... Ось и всьо, що я вамъ мавъ розказати, милй брата! — кѣнчивъ Иванъ бразилієць свою повѣсть. — Забаглось менѣ въ Бразиліи богатства, а тымчасомъ буду дома мало-що не жебрущимъ дѣдомъ, та й то ще ласка Божа!...

Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

О сибльнѣй програмѣ нѣмецкои опозиціи оголошуе Grazer Tagespost слѣдующій информаціи вѣдъ одного зъ мужѣвъ довѣря чеcкихъ Нѣмцѣвъ. Передовсѣмъ домагаютъ ся они вытреваня при конституціи и выключеня всякихъ правнодержавныхъ експеріментѣвъ, знесеня языковыхъ розпорядженъ, вѣдграниченя адміністраційныхъ сферъ вѣдъ взглядомъ національнымъ не лише въ Чехіи, але и въ иншихъ краяхъ коронныхъ, головно въ Штирії и Тиролю, вѣдтакъ утвореня національныхъ курій и національного подѣлу краевыхъ выдѣловъ. — Поодинокій нѣмецкій послы зъ радикального сторонництва поручаютъ конференціи президій клюбѣвъ лѣвицѣ слѣдующій внесеня зъ цѣли управильненя языковои справы: 1) Нѣмецка мова мае бути выключно зъ урядовою мовою и мовою розправъ въ репрезентаціи державы, въ найвысшихъ трибуналахъ, въ міністерствѣ у внутрѣшнѣй службѣ всѣхъ урядовъ. 2) Законодавство що-до управильненя языковои справы въ поодинокихъ королѣвствахъ и краяхъ передае ся соймамъ краевымъ. Для важности ухвалъ въ тыхъ справахъ потрѣбна присутность $^3/_4$ всѣхъ соймовыхъ пословъ и вѣдъ шість $^2/_3$ голосовъ. 3) Зъ хвилею, якъ увійдуть въ житя тй законы, зносять ся всѣ дотеперѣшній рескрипты въ языковыхъ справахъ. 4) Правительство не ма права выдавати нѣякихъ дальшихъ розпоряджень для управильненя языковои справы. 5) Для змѣны тыхъ законовъ въ радѣ державнѣй потрѣбна вѣльшість $^2/_3$ всѣхъ пословъ рады державнои.

Prager Tagblatt оголошуе розмову зъ однымъ видѣйшимъ мужемъ довѣря нѣмецкого сторонництва поступового, котрый заявивъ, що поворотъ Нѣмцѣвъ до чеcкого сойму та ихъ участь въ угодовѣй акціи залежить вѣдъ певнои вѣдставы переговорѣвъ, котра впередъ мае бути осягнена и запевнена въ позапарламентарнѣй дорозѣ. Для знатокѣвъ вѣдносинъ и цырыхъ прихильниковъ угоды истнуе лишь одинъ успѣшный способъ ся переведеня, а то щобы переговоры навязати тамъ, де ихъ перервано въ липни, а тымчасомъ не квапити ся зѣ скликуваньемъ сойму краевого.

Вчера вѣдбула ся конференція клюбу консервативныхъ великои посѣлости, на котрѣй обговорювано чеcко-нѣмецку угоду на Моравѣ. Въ справѣ выборчои реформы курій вѣльшои посѣлости порѣшено, щобы въ цѣли оминеня борбы три партіи згодили ся на выборъ своихъ заступниковъ. Обговорювано також справу національныхъ курій въ Моравѣ и рѣшено взагалѣ пѣдпирати угодову акцію.

Въ консервативныхъ католицкихъ кругахъ выкликавъ велике обурене слѣдующій фактъ: На таблици университету въ Градци прибито оголошене протестантского пастора Мая, взывающе всѣхъ студентовъ на конференцію въ національно-религійнѣй справѣ. Очевидна рѣчь, що тутъ не розходить ся о нѣчо иншого, якъ о се, щобы нѣмецкихъ студентовъ наклонити до переходу на протестантизмъ. Ректоръ давъ пѣдъ тою вѣдезвою свѣй пѣдписъ и казавъ прибити на университетскѣй таблици оголошень.

—

На вчерашнѣмъ засѣданю вѣденьскои рады мѣсцкои одинъ зъ радныхъ внѣсъ интерпеляцію, чому львосы мѣста Вѣдня, котрыхъ дохѣдъ призначеный для бѣдныхъ а котрй продаютъ ся въ цѣлѣй Австріи, пѣдбчь нѣмецкого тексту мають також текстъ чеcкій, польскій и т. д. Бурмістръ д-ръ Люегеръ вѣдповѣвъ, що того питаня не може уважати за интерпеляцію, але сли бесѣдникъ хоче осягнути свою цѣль, може поставити въ тѣмъ напрямѣ конкретне внесене, а згаданй тексты будуть зъ львосѣвъ усунены. Сеся вѣдповѣдь, що мѣстить въ собѣ уже зъ горы дозволъ на усуненя текстѣвъ въ нѣмѣмецкихъ мовахъ, выкликала въ славяньскихъ кругахъ Вѣдня велике обурене.

—

Президентъ угорского міністерства Банфі въ промовѣ, выголошенѣй въ клюбѣ ліберального сторонництва подавъ яко головій компромісовй условя правительства: Ухваленя теперѣшному правительству всѣхъ предложенъ, котрй унеможливлювала обструкція; ревізія регуляміну, при чѣмъ правительство вѣдступае вѣдъ жадання кльотуры; полагоджена угоды до 1-ого серпня и закона о консумційнѣмъ податку до 1-ого серпня. За то правительство приймае поставленій опозиціею жадання, що-до курыяльного судовництва въ выборчихъ справахъ и що-до ревізіи закона о кумуляціи урядовъ. Правительство рѣшуче не годить ся на се, щобы корона зъ горы вже именувала наслѣдника Банфіого, бо се противило бы ся конституційнымъ засадамъ. Впрочѣмъ правительство вдоволить ся уже самымъ ухваленемъ провізорія, а всѣ прочй справы передасть новому кабінетови. Банфі мавъ також высказати свое вдоволене зъ того, що тѣшить ся довѣремъ корены и вѣльшости, а уступить доперва тогдѣ, коли сего буде вымагати мирне полагоджене кризы и опозиція дасть гарантію, що обструція перестане.

—

Въ наслѣдокъ справозданя одержаныхъ зъ Македонія россійске правительство було спонукане выслати до кабінетовъ въ Софіи и Бѣлградѣ енергічне упѣмненя, щобы безусловно залишили все, що могло бы причинити ся до выкликаня небезпечныхъ компліка ій въ Македонію.

Рѣвночасно петербурґске правительство звертае увагу на заряджень въ тій провінціи турецкимъ правительствомъ средства осторожности и заявляе категорично, що виновники революційного руху безусловно не могли бы числити на нѣяку помочь зъ россійскои сторены.

N. W. Tagblatt доносить зъ Ратузы, що провѣдники альбаньскихъ ватагъ заявили готовость доставити султанови 48.000 охотниковъ на случай повстаня въ Македонію.

—

Въ англійскѣй палатѣ льордѣвъ Сельсбері зложивъ слѣдующу заяву: Задержувно занятй край Судану, бо они становили складову часть Єгипту, а також зъ самого титулу забору. Будучибсть Хіи не знаходить ся въ руцѣ англійского правительства, котрого провѣдна політика полягае на попиранню англійскои торговлѣ и пильнованю, щобы англійскй права були шанованй. Що до иніціативы пѣднятои царемъ Россіи, то всѣмъ повинно залежати на, тѣмъ, щобы его надѣю здѣйстнили ся. Бесѣдникъ бувъ бы вдоволеный, щобы конференція для загального розоружена могла зредукувати число военныхъ причинъ и злагодити грозу кровавыхъ боѣвъ. Але мы мусимо ити за примѣромъ иншихъ народѣвъ, и бути готовй до вѣйны. Сельсбері не гадае, що вѣйна вже за плечима, але причины до вѣйны ще истнують. Принятй вѣдносины мѣжь Англіею и Нѣмеччиною, мають додатный вплывъ на справу свѣтового мира. Що-до кретеньскои справы, то бесѣдникъ переконаный, що кн. Юрій потрафить христіянъ помирити зъ магомеданцями.

—

Въ борбѣ Американцѣвъ зъ филіпіньскими повстанцями пѣдъ Манілею брало участь: зъ американьскои стороны 13.000, а зѣ стороны повстанцѣвъ 20.000 волкѣвъ. Найбѣльше стратъ понесли повстанцѣ, бо ихъ страты выносять: 2000 зъ убитыхъ, 3.500 раненыхъ и 5000 полоненыхъ. Ґенералъ Отісъ одержавъ зъ Вашингтону наказъ повѣдомити повстанцѣвъ, що сенатъ принявъ мировый договоръ зъ Испанією. Окрѣмъ того одержавъ Отісъ инструкцію, щобы зъ повстанцями поступавъ зъ цѣлок безвзглядностію.

—

Зъ Хіи надходять що-разъ сумнѣйшй вѣсти. Цѣсарь сидить въ полудньово-заходнѣмъ крилѣ палаты пѣдъ строгимъ надзоромъ. Рухомый мѣстъ, що лучить островъ зъ континентомъ пѣдносять кождого вечера, щобы вѣдтяти вѣдъ цѣсарскои палаты всяку комунікацію. Щобы хто несподзережено дѣстався ся до палаты, вырубуютъ кождого вечера лѣдъ. Тымчасомъ повстаня въ долинѣ Янтсе ширить ся зъ нечуваною скоростію. Чучу, трете въ раду мѣсто въ провінціи Анґуй, обложене десятьма тысячами дуже добре узброенныхъ повстанцѣвъ. Цѣсарскій ґенералъ старае ся занити мѣсто Кухнъ, але до сей поры безуспѣшно. Коли повстанцѣ займуть Чучу, будуть панами пѣвнѣчной и середной части провінціи Анґуй.

До честныхъ громадъ въ повѣтѣ судовѣмъ Зборовскѣмъ а староствѣ Золочѣвскѣмъ.

На прилюдный голосъ чч. заступниковъ и старшины громады мѣста Зборова, господарѣвъ зъ Плавучи, Присовець и начальника громады зъ Кудобинець, пѣднесеного до мене въ „Дѣлѣ“, щобы я добивавъ ся въ Радѣ державнѣй постановы чи змѣны, щобы на нове староство, котре зъ роздѣлу теперѣшного староства золочѣвского и зъ деякихъ громадъ староства брѣдского утворити ся мае, призначене було мѣсто Зборовъ, а не Залѣщѣ — подаю до вѣдомости честныхъ громадъ:

Въ преліминарѣ выдатковъ державныхъ на рѣкъ 1899 в звичаєве, що зъ початкомъ послѣднего кварталу, отже зъ днемъ 1 жовтня 1899 року мае завести ся одно нове староство въ Галичинѣ, але де — не сказано, отже и не постановлено. Повѣдомляю дальше, що до нинѣшного дня въ міністерствѣ такого предложеня ще нема. Выходить зъ того, що ще є часъ робити и старати ся. А розумѣю се такъ, що старати ся мають всѣ и всѣми силами, и то зараз, безъ проволоки. Тѣлько найперше мусимо знати: хто тй всѣ? чи всѣ громады въ повѣтѣ судовѣмъ Зборовскѣмъ хотять, щобы староство, коли вже мае завести ся, було въ Зборовѣ? а може окрѣмъ тыхъ селъ є ще села въ повѣтѣ судовѣмъ золочѣвскѣмъ, залѣсецкѣмъ а може навѣть и въ староствѣ бережаньскѣмъ, для котрыхъ староство въ Зборовѣ було бы догодньйшимъ, якъ де инде? Тй всѣ мусять разомъ ити рука въ руку. Бо тѣлько тогдѣ можемо мати надѣю, що можемо щось осягнути, — а коли-бы мы не осягнули, чого жадаемо, то будемо мати те вдоволене, що мы робили все, що до насъ належало

А належить робити чи то поступати — на мою гадку — въ такій способѣ: Сподѣвати ся належить, що въ короткѣмъ часѣ буде скликаный соймъ. Нехай кожда зъ тыхъ громадъ, котрй хотять мати староство въ Зборовѣ, внесе петиціи до Сойму (на руки посла д-ра Окуневского) зъ жаданемъ, щобы нове староство було въ Зборовѣ, не въ Залѣщяхъ. А щобы ще лекше се перевести, належало бы для тои справы скликати вѣче до Зборова. Товарство Руска Рада въ Золочевѣ охотно прийде въ помочь при зарядженю такого вѣча. На тѣмъ вѣчу можна бы постановити: уложити письмо пропамятне и черезъ выбрану депутацію передати Намѣстникови. Така моя рада.

Що я при всѣхъ тыхъ заходахъ честныхъ громадъ послужу и поможу, якъ у всякій справѣ дотыкаючій нашого народу и моихъ поважаныхъ выборцѣвъ, се розумѣе ся само собою. Що-до мене самого, то я въ тій справѣ роблю и зроблю все, що мій обовязокъ

менѣ наказує. Вѣдношу ся трома письменными представленями, до Ексцеленцій пп. Міністрѣвъ внутрѣшныхъ дѣлъ и для Галичаны и до Намѣстника, та й наводжу поводы, задля яких мѣсто Зборовъ надає ся бѣльше на осѣдокъ нового староства, нѣжь Залѣщѣ, такъ якъ они були подані у вѣдозвѣ до мене. Въ тыхъ письмахъ жадаю, щобы стримано ся въ рѣшеньемъ тои справы дотя, доки не будуть спытаній о думку и волю ті всѣ стороны, котрыхъ се найбѣльше дотыкає, т. є. громады. Се дорога, котра веде до певної цѣли. Дорога черезъ Раду державну, якъ було жадано въ поклику до мене, и невѣдповѣдна и при замкненю Рады державнои неможлива, не осягає цѣли. Справа буде рѣшена въ краю, тамъ ѣи треба прицильнувати. Въ такихъ справахъ дорога черезъ Раду державну потрѣбна до того, щобы передъ свѣтомъ выявити свою кривду, що въ части навѣть вже зробило ся, але зробить ся далеко основнѣйше, и острѣйше, якъ окаже ся — не дай Боже! — того потреба.

Посолъ *Данило Танячкевичъ.*

Вѣдень 3. лютого 1899.

[Прошу всѣ руснѣ письма, котрѣ доходить до рукъ народу, помѣстити сю мою заяву, бо часу и рукъ не стає менѣ писати до кождои зъ интересованыхъ громадъ.].

Галицка каса щадничa.

На оногдѣшнѣмъ засѣданю тутешнои палаты торговельнои президентъ палаты д-ръ Мартинецкій, вѣдповѣдаючи на интерпеляцію въ справѣ щадничои каси, сказавъ, що не мавъ нагоды урядово розслѣдити сю справу, але, интересуючись нею, знає завдяки правительственному комісареви стань каси и може цѣлкомъ напевно заявити, що всѣ вкладки щадничѣ є безусловно безпечнѣ, а крѣмъ сего ще и значна частина резервового фонду буде уратована. Обезпека, дана касѣ (розумѣти треба: Вольскимъ и Одживольскимъ), має далеко бѣльшу вартость, нѣжь зъ разу припускано; а такожъ и инші довжники, почуваючись до обовязку, сплачують свои довги, такъ що черезъ те неправдне ся станъ каси. Вкладки щадничѣ вплывають дальше; вѣдъ д. 20 сѣчня с. р. вложено 400.000 зр., а се становить 20% звичаиныхъ вкладокъ. Президентъ палаты вымавъ зѣбранымъ членѣвъ, щобы и они въ своимъ сторонѣ старали ся успокоювати торговельный свѣтъ, бо поворотъ нормального стану щадницѣ має велику вагу для мѣста и краю.

Тутешнїй комітетъ мѣщаньскій скликує зборы, на котрыхъ депутація промисловцѣвъ и купцѣвъ має вдати справу зъ своѣи авдіенції у краєвого маршалка гр. Баденього, у бурмістра д-ра Малаховского и у правительственного комісаря, радника двору Ґермана; заразомъ мають зборы застановити ся надъ способами, якъ бы зарадити застоєви торговлѣ и промыслу на выпадокъ, коли-бы щадниця повымовѣдала кредитъ и векслѣ тымъ, що позаймали въ нѣи позички.

Подорожъ намѣстника гр. Пінїньского до Вѣдня вважуть зѣ скликанемъ сеймы; але кажуть, що она мае также звязь зъ санаційною акцією въ справѣ щадницѣ. N. fr. Presse доносить, що оногды намѣстникъ конферувавъ въ тѣи справѣ зъ міністромъ скарбу. *Исторія крахy галицкои щадницѣ* — пише той дневникъ — *належить до найпосадѣйшихъ скандалѣвъ фінансовыхъ и послѣдныхъ часѣвъ.* Майже неможливо повѣрити, що институція бѣльше якъ 5 мілїонѣвъ зр., вложеныхъ зъ дрѣбныхъ ощадностей, могла вѣддати одинѣсенькѣи групѣ нафтарѣвъ, котрыхъ положене впрочѣмъ не було незнане. Такимъ чиномъ розтринькано не тѣлько резервовый фондъ, але показуються ще и непевнїй векслѣ въ портфелю; щѣ покаже ще провѣрене ипотекъ, можна собѣ подумати. Всю вину складають теперь на старого Зіму; але сему нѣхто не вѣрить. Также и члены дирекціи є одвѣчальнї за безпримѣрну господарку, якои ще не бувало нѣколи въ австрійскихъ щадницяхъ. Якимъ способомъ могло стати ся, що власти мимо перестороги попереднього правительственного комісаря, высказаного передъ двома роками, терпѣли дальше нечувану господарку, сего доси не пояснено. Хочь якъ мало способнїй є до контролѣ щадниць правительственї вѣдпоручники, то таки суммѣны попереднього комісаря повинні були дати спонукъ до докладного розслѣдженя справы. Ходило-жь о кѣлька мілїонѣвъ, а ихъ легкодушне вужитковане при нормальномъ станѣ рѣчей не могло остати ся въ тайнѣ. Замѣтна рѣчь, що нарада львѣвскихъ фінансовыхъ институцій остала ся безъ успѣху и що у Львовѣ не можна було найти помочи зъ приватныхъ жерелъ. Ажь треба було взяти ся до найбезпечнѣйшого способу, якїи можна выбрати, коли люде тепою стануть вѣдбирати вкладки: щадниця покликала ся на постановы о речинцяхъ выповѣди, а се звыкло лише практикати ся до бѣльшого заспокоєня. Теперь вже признають, що страчено мілїоны. Якъ велика справдѣ буде страта, се и теперь ще старанно укрывають, хочь ледво можна припускати, щобы кредитъ ипотечный бувъ осторожнѣйшїй нѣжь векслевый. Фінансова репутація Галичины богато потерпѣла черезъ сей выпадокъ въ цѣлѣи Австрїи. Помогла могла бы лише повна щиробть у выясненю правдивого стану рѣчи. Публіка має безусловне право довѣдати ся, кѣлько мілїонѣвъ розтринькано и хто сему винень. Австрійскій міністеръ скарбу повиненъ чимъ скорѣйше выслати власну комісію, щобы якъ найдокладнѣйше розслѣдити станъ галицкои щадницѣ. Тутъ ходить о кредитъ всѣхъ галицкихъ щадниць. Всѣ властителѣ вкладокъ мають право домагати ся, щобы переведено фахову контролю, вѣльну вѣдъ всякихъ мѣсцевыхъ впливѣвъ.

Про підприємства Щепановского подає N. fr. Presse такій близшій вѣсти: Щепановскій уходивъ въ промысловыхъ кругахъ за фантаста. Въ Слободѣ рунгурскѣи зачавъ вѣнъ першій вертѣти за нафтою и мавъ также участь въ рафінеріи въ Печенѣжинѣ. Але въ Слободѣ не довертѣвъ ся кицячки, тѣлько закопавъ богато грошей, а до печенѣжиньскои фабрики мусѣвъ кицячку сторонджувати зъ захѣдноі Галичины. Въ тѣмъ часѣ, коли въ инших підприємствахъ величезнї грошѣ збирали за кицячку, вѣнъ робивъ для интересы. Его голова була занята все новыми помыслами, а при тѣмъ забуваєвъ вѣнъ на подробицѣ и на цѣлость своихъ підприємствъ. Вѣнъ завсѣгды бувъ занятый въ великомъ числѣ підприємствъ. Такъ пр. почавъ вѣнъ копати уголь коло Коломыѣ; але и ся копальня ему не оплачувала ся. Крѣмъ копалень угля на шлеской границѣ поклады угля въ Галичинѣ є по бѣльшѣи части непразнїльнї и перемѣшанї зъ нездалымъ камѣнемъ; кѣлька метрѣвъ показує ся угля, а наразъ приходить нездале камѣне. Щепановскій мавъ также участь въ підприємствахъ Вольского и Одживольского. Сї оба набули въ Схѣдницяхъ якихъ 28 моргѣвъ нафтового терену и мали богато кицячки. Щепановскій набувъ вѣдъ кн. Любомирскои право вертѣти въ Схѣдницяхъ за нафтою; але и тутъ ему не велось, и вѣнъ своє право продавъ англїю банкови. Симъ разомъ зробивъ вѣнъ добрый интересъ; тогдѣ сплативъ вѣнъ частину свого довгу галицкѣи щадницѣ. Онболя набули всѣ три підприємцѣ богато новыхъ нафтяныхъ теренѣвъ, але, якъ то кажуть, „завертѣли ся“. Они поставили мѣжь инпшими у Львовѣ также нафтяный дѣмъ, де мѣстилось галицке краєве товариство нафтове. Крѣмъ того купили около 20 новыхъ нафтяныхъ теренѣвъ. Грошѣ на тѣ підприємства по бѣльшѣи части давала галицка щадниця. Якъ теперь показує ся, богато зъ тыхъ теренѣвъ є мало выдатныхъ. На схѣдницкихъ теренахъ тяжить около 1·8 міл. зр., позычныхъ въ дісельдорфскѣмъ банку. Рахунокъ є такій: Тѣ панове кажуть, що мають доходу 900.000 зр. Припустивши, що такъ справдѣ є, то тѣ копальнѣ мали бы вартѣсть 4·5 міл. зр., бо при купнѣ копалень платять звычайно пятикратный дохѣдъ. А теперь: зъ рѣчного доходу кѣлько имъ може лишати ся? Трету часть звычайно вѣдчислює ся на кошты управы, — се выносе 300.000 зр.; 15—20% добутои кицячки треба готѣвкою выплатити властителямъ грунтѣвъ, — се выносе около 200.000 зр., такъ що остає ся около 400.000 зр. Зъ сего треба оплатити ще 14% вѣдъ позычки дісельдорфскому банкови и покрыти недоборы нашихъ підприємствъ.

Передъ кѣлькома роками заложивъ Щепановскій въ Будапештѣ фабрику бочокъ и запатентувъ за патентъ мабуть 180.000 зр. Коли фабрика стануда и прийшлось выробляти бочки, показало ся, що патентъ бувъ не практичный. Передъ двома чи трема роками доложивъ вѣнъ грошѣ въ Печенѣжинѣ. Нафтяній підприємства є бѣльше-менше всѣ — гра въ лотерію. Верченя вѣнцу на 600 метрѣвъ коштує сегодня 30—50 тысячъ зр. Давнѣйше достававало ся кицячку въ глубинѣ 200 метрѣвъ; теперь треба вертѣти на 600 метрѣвъ. А коли ще лучить ся, що вломить ся сверделъ, то закопъ по просту загвоздженый.

Рафінерія въ Печенѣжинѣ лежить зъ усѣхъ фабрикъ найнекорыстнѣйше. Формально належить она до першого галицкого акціїного товариства для нафтового промыслу, а те товариство, якъ вичувати, хоче протестувати противъ угоды мѣжь Вольскимъ и Одживольскимъ а щадницею. Однако головнымъ интересентомъ въ тѣмъ товариствѣ є, якъ сказано, Щепановскій. Отою цѣлу мотанину підприємствъ, въ котрѣи интересы зъ одного стороны Вольского и Одживольского, а зъ другои Щепановского зъ собою помотанї, ихала галицка щадниця своими пятьма мілїонами.

НОВИНКИ.

— Въ рускѣи паралельнѣи клясѣ гімназіи въ Тернополи выпала класифікація за першій півроку: Изъ 59 класифікованыхъ учениковъ достало: 8 степень вѣдзначаючій, 41 степень першій, 7 степень другій а 3 степень третій.

— О великомъ вечерѣ въ Петербурзѣ въ память Ивана Котляревского дня 3 н. ст. лютого довѣдуємо ся зъ петербурскихъ дневникѣвъ, що выпавъ вѣнъ величаво. А. Суворинъ пише въ „Новомъ Времени“: „Що за вечеръ! що за публика! множество молодежи, женщины въ національныхъ строяхъ. Коли бъ вы бачили, якъ публика приймала артистку М. Заньковецку и артиста М. Кропивницкого! якій тамъ бувъ громъ оплескѣвъ, якій клекотъ, кѣлько цвѣтѣвъ, лаврѣвъ! Одушевлена публика скакала черезъ оркестру на сцену и підняла Кропивницкого на руки...“ Такого одушевленя — каже Суворинъ — межи Москалями не буває, а кѣнчить комплиментомъ для „южанъ“: „Славный народъ! ей-Богу славный!“

— Зъ Крушельницъ въ повѣтѣ стрыйскѣмъ пишуть намъ: Въ нашѣи сторонѣ минувъ ся поетичный сегорѣчный сѣчень а натомѣсть настав позаячный твердый рускій лютый изъ снѣгами, мителицями морозами. Сеи ночи [на 7 ого] мали мы — 12° R. Въ додатку до того, що я писавъ Вамъ перше [гл 11 число „Дѣла“] о весняній части зимы, подаю ще, що дня 26 сѣчня вручено менѣ въ сусѣдскѣмъ Корчинѣ розцвилу галузку сливову и ще того жъ дня попереднього дня укусила въ Корчинѣ змыя вола у одного господаря. Зъ т. зв. мартовыхъ хвиль, котрѣи гостили у насъ вчера, народъ ворожить, що и теперѣшна лютъ вже леда день мине ся и туй-туй настане весна. — Въ сусѣдномъ Корчинѣ рустикальнѣмъ були, якъ вичуваю, вчера [6 с. м.] громадскій выборы, а на радныхъ кажуть, выбрано аж трехъ жидовъ. Сумно! — *М.*

— Громада Дусановъ въ повѣтѣ перемышляньскѣмъ зложила въ нагоды цѣсарского ювілея; на Руску ремѣсничо-промыслову Бурсу у Львовѣ 3 зр., на Шкѣльну Помѣчь у Львовѣ 3 зр., на Руску Бурсу и на церковь въ Новѣмъ Санчи по 3 зр., разомъ 12 зр. Честь сѣи громадѣ! Якъ бы такъ кожда руска громада! — Зложену суму 12 зр. переславъ дусановскій парохъ Вп. о. Т. Кекишъ на руки нашои Адміністрації.

— Стіпендіи. Выдѣлъ краєвый роздавъ на вчерашнѣмъ засѣданю множество стіпендій студентамъ усякихъ школъ. Зъ Русинѣвъ, розумѣе ся, удостоило ся стіпендій розмѣрно дуже мале число. Зъ рускои гімназіи львѣвскои дѣстали: Богданъ Бережницкій зъ I. класы шляхотску стіпендію Жальховского 115 зр. 50 кр., Іосифъ Ганцкій зъ VII. класы и Володимиръ Гуваръ зъ VIII. класы оба по 157 зр. 50 кр. рѣчно зъ фундації Головиньского. Такій самій стіпендій (по 157 зр. 50 кр.) въ фундації Головиньского дѣстали также: зъ перемыскои рускои гімназіи Назарь Блюй зъ VIII. класы, изъ стрыйскои Мстиславъ Сѣчиньскій зъ VII. класы, изъ волочѣвскои Володимиръ Темницкій.

— Дня 16. н. ст. лютого вѣдбудуть ся въ Копичинцяхъ [въ громадскѣи сали] першій загальнїй зборы повѣтового товариства задаткового зъ обмежскою порукою на гуцатиньскій повѣтъ. На сесѣ зборы запрошують осѣдателѣ до найчисленнѣйшои участи. — *о. Петро Шенковскій, д ръ Сафіянъ, о. Север. Матковскій, о Ант. Бахталовскій, о. Ник Теодоровичъ, о. Ис. Кисѣлевскій.* — [Другій часописи просимо о повторене.]

— Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ просить всѣхъ Вп. Добродѣѣвъ, що зволили принята въ розпродажъ бльоки на „Дѣмъ Просвѣты въ Самборѣ“, о ласкаве приславе зѣбранихъ грошей и рахунковъ.

— О именованю консисторскихъ совѣтниковъ на Буковинѣ принесла вже Wiener Ztg. урядове повѣдомленя. Именовани: о. Георгій Илассевичъ катедральнымъ архипресвитеромъ и консисторскимъ совѣтникомъ; оо. Георгій Ганицкій зъ Сергіѣвъ и Александеръ Манастырскій зъ Дорошовцѣвъ совѣтниками; проф. унів. Еміліанъ Вожцкій почетнымъ консисторскимъ совѣтникомъ. — О. Ганицкій и Манастырскій се вѣдъ часовъ Илассевича и Комороцана перші рускі совѣтники. Именованє ихъ щиро повитали Русины буковинськѣи.

— Въ суботу дня 11 с. м. устроює тов. „*Клюбъ Русинокъ*“ у Львовѣ вечерницѣ зъ танцями въ комнатахъ тов. „Рускаѣ Бесѣда“ (ринокъ ч. 10). Початокъ о год. пѣвъ до 9 вечеромъ.

— Зъ Перемышля. „Товариство Рускихъ женокъ“ въ Перемышли прирагдує Вп. Публицѣ, що дня 18 н. ст. лютого вѣдбуде ся заходами сего товариства *ранок* въ великѣи сали магістратскѣи зъ слѣдующою програмою: 1) Концертъ музики вѣйскового. 2) Томболя. 3) Танцѣ. Вступъ на салю 60 кр., початокъ о 7 год. вечеромъ. Строѣ для панъ візитовый, для мужчинъ вечерковый. Білѣтовъ достати буде можна лише при касѣ въ день равту. Зъ огляду на се, що доходъ зъ того равту призначеный на полѣпшене тяжкои долѣ убогои школьнои молодежи, має товариство Рускихъ женокъ повну надѣю, що не лишъ перемыскій Русины безъ рѣзницѣ партій, але и вся патріотична околиця перемыска прибуде на 18-ого лютого до Перемышля, щобы бодай малымъ дѣткомъ помочи нашѣи будучѣи надѣи, бѣдным ученикамъ. — За Комітетъ Тов. Рускихъ женокъ въ Перемышли: *О. Приймова* предсѣдателька, *О. Кормошева* секретарка.

— Дня 14 с. м. вѣдбудуть ся въ Городенцѣ вечерницѣ зъ танцями въ сали Сокола. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. Запрошеня розсѣлано. Комітетъ доложивъ всякихъ стараня, щобы забава удата ся, и має надѣю, що вся доокрестна интелігенція руска громадно прибуде весело забавитись и погомонрити. — *Комітетъ.*

— Въ справахъ рускои єрархіи потуемо зъ дневникарского обовязку ось-такій вѣсти: До черновецкои „Буковины“ пишуть зѣ Львова: „Заповѣдженый на конець лютого торжественный интронисъ нового уніятского митрополита вѣдложеный въ невѣдомыхъ причинъ ѣоки що на перву половину мая. Крѣмъ того удержує ся поголоска [!], що митрополитъ Куиловскій чуючи ся утомленымъ намѣрля зъ митрополія резигнувати [?]. На его мѣсце мае прийти такі о. Шептицкій а о. митрать Фаціевичъ мае вѣстати помѣчникомъ епископа Куиловского изъ Станиславовѣ.“ — О о. Шептицкѣмъ пише Roch katolicki: „На основѣ засягненыхъ информацій можемо запевнити, що вѣсть, мовь-бы о. Андрей Шептицкій достав уже вѣдъ св. Отця декретъ увольненя вѣдъ монашои присяги, щобы на тѣи основѣ мѣгъ принята достойнѣство епископа и що выѣздивъ уже до Станиславова, не є правдива. О. А. Шептицкій безъ перервы перебувае въ монастири оо. Василіянъ въ Крастинополи, де есть професоромъ богословія“.

— Дирекція ц. к. клініки окулістичнои у Львовѣ подає до вѣдомости: Въ амбулаторіи новои клініки окулістичнои, вѣдданои до публичного ужитку дня 25 сѣчня с. р., приймає ся доходячихъ хорыхъ на очи щоденно вѣдъ 10 до 12 годины передъ полуднемъ. Клініка очна мѣститъ ся въ лѣвѣмъ крылѣ краєвого шпиталю публичного на Личаковѣ.

— Пригода хруня на торзѣ. Славный на цѣлу Станиславѣвщину хрунь зъ Ямницѣ Мицко правѣвъ оногды двѣ безроги на торгъ до Галича. Одинъ згѣбникъ зъ „Підгѣрскои Сѣлки“ спѣзнавъ его достойну особу, приступивъ до него и пытає: „що за сихъ трехъ хрунѣвъ? А ту людей доокола повно, и то богато зъ нихъ членѣвъ „Підгѣрскои Сѣлки“, очевидно людей поступовыхъ. Имъ всѣмъ впало се на увагу, чого той такъ пытає ся, коли то лишь двѣ безроги. Въ тѣмъ крикнувъ хтось: „Та то Мицко зъ Ямницѣ!“ И се слово рѣзнало ся, якъ бы крикнувъ: горить! Нарѣдъ йшовъ дивити ся на Мицка, якъ на чудо. Одни казали, що теперь пустый курсъ на хруняхъ, другі казали, що вѣнъ певно має решетняу, бо вже дуже богато поѣвъ ковбасъ, то шкода транспортъ до Вѣдня оплачувати, бо тамъ бы вѣддали гицлеви и той бы его закопавъ... Та добре — казали третѣи, — то бы всѣхъ хруняхъ туды повести, коли тамъ така добра установа!...

— Справа будовы зелѣзницѣ въ Равы рускои черезъ Яворѣвъ, Судову Вишню до Самбора, або евентуально въ Янова черезъ Яворѣвъ до Радимна або Ярослава не стоить добре, бо вѣдповѣди всѣхъ интересованыхъ радъ повѣтовыхъ выпали некорыстно особливо на пытане, о сколько который повѣтъ має причинитись до коштѣвъ тои будовы. Одинъ лишь Яворѣвъ, яко найбѣльше интересованый, готовъ жертвувати 100.000 зр. Банкъ гіпотечный, яко цесіонарь зелѣзницѣ Львѣвъ-Янѣвъ, також не хоче приступати до будовы лінія Янѣвъ-Яворѣвъ, уважаючи трасу черезъ Яворѣвъ некорыстною, бо перетинае околицю безлѣсну, мало заселену и вблизѣну занадто до зелѣзницѣ Львѣвъ-Краковъ.

— Вѣче галицко-жидовскихъ кагалѣвъ має вѣдбути ся певдовнѣ у Львовѣ, а радити буде: 1) надъ економічнымъ положенемъ жидовъ въ Галичинѣ и надъ способами заради нужды мѣжь жидами; 2) надъ „недопусканемъ жидовъ до автономічныхъ и державныхъ урядовъ та надъ способами, якъ бы сю перешколу усунути“; 3) надъ предложенемъ въ справѣ введеня польского языка яко урядового въ управѣ кагалѣвъ. Кромѣ того будуть ще внесеня членовъ.

— Ц. к. краєва Рада школьна ухвалила мѣжь иншимъ на засѣданю зъ 23-ого сѣчня с.р.: затвердити выборы до окружныхъ радъ шк. Іос. Заборского управителя 4-кл. школы въ Обертинѣ, на представителя учительства до окр. рады шк. въ Городенцѣ; о. Ив. Шмериковского на заступника предсѣдателя окр. рады школьной въ Печенѣжинѣ; Ал. Оржеховского управителя 4-кл. школы въ Ягольници на представителя учительства до окр. рады шк. въ Чортковѣ; именувавъ учителями народныхъ школъ: Ант. Ференцого управителемъ 2-кл. школы въ Перемиловѣ, Ив. Тутора управителемъ 2-кл. школы въ Лишковцяхъ, Ив. Андереста учителемъ 1-кл. школы въ Капустинцяхъ, Іос. Заблоцку старшою учит. 4-кл. школы женьскои въ Галичи, Конст. Белтовского управителемъ 5-кл. школы женьскои въ Бѣбрцѣ, Мех. Скварчиньского учителемъ 1-кл. школы въ Худиѣвцяхъ, Сав. Модесѣвну и Ан. Модесѣвну молодшими учительками 5-кл. школы въ Скалѣ, кс. Іос. Яроша римокат. катихитомъ 5-кл. выдѣловои школы женьскои въ Коломыи, Ант. Піна старшимъ учителемъ 5-кл. школы муж. въ Березовѣ, Мар. Хшановскому старшою учителькою 2-кл. школы нар. им Зиморовича у Львовѣ, кс. Фл. Щепаника римо-кат. катихитомъ 5-кл. школы муж. въ Равѣ; — перемѣнити вѣдъ 1-го вересня 1899 школы народнѣи: 5-клясову мужеску и женьску въ Яворовѣ на 6-клясовѣи, 2-клясову въ Звинячи на 4-клясову, 1-клясову въ Мишковцяхъ на 2-клясову.

— Почтовый голубь. П. Зеневичъ, властитель дѣбръ Дашавы [почта Гельзендорфъ] доносить, що въ его посѣлости злапано дня 4 с. м. почтового голуба, котрый на правѣи вѣжцѣ мае на металевѣи обручцѣ выгравіированый знакъ V. 54. 207 а на лѣвѣи 558.

— Дрѣбнї вѣсти. Міністеръ справъ заграничныхъ гр. Голуховскій прибувъ на кѣлька днѣвъ до Львова. — У Львовѣ застрѣлився офіцеръ 15 полку пѣхоты Еманулъ Піта. — Въ Бѣлостоцѣ въ Россіи згорѣвъ оногды церкъ належачій до малоруского трупы; въ людей нѣхто не потерпѣвъ. — Бурмістромъ Залѣщикъ выбраный п. Ант. Грос, нотарь и віцемаршалокъ повѣтовои рады.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 8 лютого. Сими днями мае бути на вѣдставѣ §. 14-ого выдане розпорядженя въ справѣ регуляція платнѣ державнои служебы провізорично на одинъ рѣкъ и законъ о поборѣ рекрута.

Ряшовъ 8 лютого. Посломъ зъ великои посѣлости выбрано одноголосно Станислава Домбского зъ Рудны.

Канеа 8 лютого. Выборы до кретеньскихъ національныхъ зборовъ мають вѣдбути ся 17-ого лютого ст. ст. Зборы будуть екликаній на день 1-ого марта.

Кольонія 8 лютого. Всѣ правительства мали згодити ся, щобы конференція въ справѣ розоруженя вѣдбула ся въ Газѣ.

Парижъ 8 лютого. Слѣдство въ справѣ Дрейфуса укѣнчене. Цѣлый матеріалъ актовъ одержить генеральный прокураторъ, котрый выпрацює референтъ. Сей референтъ разомъ зъ актами верне вѣдтакъ назадъ до карной палаты трибуналу, котра вызначить остаточного референта.

Букарештъ 8. лютого. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ навязуючи до интерпеляція въ справѣ селяньскихъ розрухѣвъ заявивъ, що въ цѣлѣмъ краю вже панує спокѣи.

Именованя, перенесеня, вѣдзначена и пр.

— **Перенесени.** Ц. к. дирекція почтъ перенесла почтовыхъ асистентовъ Фз. Анджейовского зъ Тернополя и Ром. Шуберта зъ Закопаного до Кракова.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ зложили (дальше): о. А. Воляньскій зъ Криворобинѣ 50 кр.; о. І. Маркевичъ зъ Юнашкова 5·50 зр.; о. Н. Воляньскій зъ Мавковичъ 3·82 зр.; о. П. Бѣлиньскій зъ Зарваницѣ 2 зр.; В. Струтиньскій зъ Сераева 112 зр.; Л. Балицкій зъ Бурштина 1 зр.; о. Ип. Погорецкій зъ Бродокъ 6·23 зр.; Іос. Гудзь зъ Потока золотого 2 зр.; о. І. Барканьскій зъ Шестолевки 3·50 зр.; Ст. Стеблецкій зъ Городка 2 зр.; о. А. Туркевичъ зъ Оришковець 9 зр.; о. А. Танчаковскій зъ Дунаева 7 зр.; о. Ип. Макогоньскій зъ Стриганець 50 кр.; о. Л. Раковскій зъ Бодиарова 5·37 зр.; о. Ю. Манастирскій зъ Голого вѣдъ себе и парохіянъ 6 зр.; о. Ю. Гутковскій вѣдъ громады Ожидовъ 6 зр.; о. А. Целевичъ вѣдъ громады Лозина 2·50 зр.; Ант. Серафинъ зъ Калуша 3·03 зр.; Мих. Домарацкій зъ Львова 2·50 зр.; д-ръ Т. Ганкевичъ зъ Львова 2·50 зр.; Євг. Спожарскій зъ Львова 2·50 зр.; о. Лука Яримовичъ вѣдъ парохіянъ зъ Кореличъ 5 зр.; урядники ц. к. суду въ Будзановѣ 1·50 зр.; о. М. Вальницкій вѣдъ себе и парохіянъ Братковець 4 зр.; на просворѣ въ „Зорѣ“ 10 зр.; о. Ад. Глиньскій въ Миклашева 2 зр.; церковь въ Винникахъ 1 зр.; д-ръ Ф. Лобода въ Бродахъ 1 зр.; д-ръ Должицкій въ Бродахъ 1 зр.; о. Сухоровскій зъ Заболотець 1 зр.; Головацкій зъ Нижанковичъ 1 зр.; Павликовъ зъ Нижанковичъ 1 зр.; урядъ парохіяльный Нижанковичъ 50 кр.; громада Вольшаниця коло Золочева 4 зр.; о. Л. Свчинъскій зъ Мшаны 1 зр.; о. Ал. Левицкій зъ Каменного зъ аквафисту 3 зр.; Брацтво церковне въ Тодовѣ 2 зр.; читальна въ Острові коло Щирци 2 зр.; зъ „партійки“ въ Рудні 2 зр.; зборка въ читальни въ Скниловѣ 1·80 зр.; о. Вол. Ювичиньскій зъ Острова 2 зр.; Гр. Семенюкъ зъ Черновець 1·50 зр.; А. Сенекький зъ Чорнокопець вел. 2·51 зр.; о. П. Бачиньскій зъ Глинянъ 3·12 зр.; о. П. Шашковскій зъ Копичинець 3 зр.; о. М. Муровичъ зъ Надѣтичъ 50 кр.; І. Долгій зъ Тисьменицѣ 1 зр.; о. А. Подлашецкій зъ Сковятина 1 зр.; О. Гудзь зъ Потока зол. 2 зр.; Бурса въ Новомъ Санчи 1 зр.; С. М. черезъ сов. Струтиньского въ Сераевѣ 4 зр.; питомцѣ дух. Семинарія у Львовѣ 2·73 зр.; о. Б. Елія шевскій зъ Гуменця 2 зр.; Н. Н. 1 зр.; Вас. Угринъ зъ Львова 58 кр.; о. І. Мащакъ зъ Бахора 1·11 зр.; о. Д. Воєвудка зъ Зеленой 50 кр.; о. М. Кинашъ зъ Дѣдилова 8 зр.; о. Т. Пандусъ зъ Соснова 5·65 зр.; о. Ф. Згорлякевичъ зъ Кривого 1 зр.; о. М. Жарскій зъ Стронятина 4 зр.; Наталія Драгинячівна зъ Городенки 4 зр.; Котлярчукъ зъ Львова 1 зр.; Ст. Волинець зъ Бѣрокъ великихъ 1 зр.; о. І. З. Отто зъ Летлъ 1 зр.; парохіане зъ Лишнѣ 4 зр.; парохіане зъ Монастира лиш. 84 кр.; о. Ю. Левицькій зъ Розгадова 1 зр.; Мих. Курилась вѣдъ молод. брацтва въ Щирци к. Львова зъ колиды 2 зр.; о. Т. Канасевичъ зъ Волкова замѣсть розсылки новорѣчныхъ білетовъ 1 зр.; о. Ал. Капустиньскій вѣдъ парохіянъ Горошова 4 зр.; Ив. Вертипорохъ вѣдъ уряду гром. Лишки кор. к. Глинянъ 10 зр.; о. І. Тимцюракъ вѣдъ гром. Дашава 2 зр.; читальня Руской Бесѣды у Винниковцѣ 5 зр.; о. П. Петрицкій зъ Колоколина 2·70 зр.; Т. Турчанъ уч. вѣдъ членовъ чит. въ Гнильчи 2 зр.; о. П. Чумакъ вѣдъ молодыхъ читальниковъ въ Озерянцѣ 1·25 зр. и Леоп. Балицкій зъ Бурштина 1 зр. — *В. Нагвірный*, голова товариства Руска Бурса ремѣсничa и промыслова.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Ал. въ До. Теперь заплачено до кінця падолиста 1898. — *Вп. И. Ве. въ Ив.* Теперь выровнано 1898. — *Вп. И. Ла. въ Лю. к.* Одержали. — *Вп. В. Ку. въ Пѣ.* Годять ся. — *Вп. И. Бо. въ Ро.* Одержали. — *Вп. Ба. въ То.* Одержали, а за 1898 прийде ще 2 зр. — *Вп. В. Но. въ Мх.* Одержали. — *Вп. Л. Ле. въ Ро.* Заплачено за І. кварталъ. — *Вп. М. Ту. въ Сп.* Заплачено до кінця сѣчня. — *Вп. И. Ку. въ См.* Теперь заплачено все за 1898. — *Вп. І. Па. въ Гр.* На сей кварталъ лишилось лише 1·60 зр., то прийде ще 2 зр. *Вп. Я. Яп.* въ *Щ.* За сѣчень. — *Вп. М. Яц. въ Хо.* Теперь за сѣчень а не за лютый. — *Вп. В. Гх. въ Жу.* Одержали, спаси Бѣгъ. — *Вп. О. Ко. въ Пе.* Теперь заплачено за сѣчень а не за І. кварталъ, бо залягало 2·40 зр. зъ 1898 р. — *Вп. А. Од. въ Дм.* Одержали. — *Вп. П. Но. въ Ст.* Не можемо. — *Вп. Г. Се. въ Че.* Доручено. *Вп. И. Ри. въ Вѣ.* Законного обовязку на се нема. *Вп. А. Са. въ Ко.* На подобній пакости лишає ся лишь зажалене до Дирекціи почтъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., против Банку Гіпотечного на найкращій пасаж Галицкій

поручає въ великій выборѣ и по цѣнах найдешевших: окуляры, пінсы, лорнеты, бінокле, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, стереоскопы, лупы, компасы найновѣйши, танцьове мѣрничі, пісаки, лібеллі, манометры и т. п.

Уряджене двобічне електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4157

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІЇ

„Рускаго Товариства Педагогічнаго“

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слідуючі видання:

1) Образкові видання.	
Звіринець	10 кр
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звірята	40 „
Діточі загадки ч. І.	80 „
„ „ ч. ІІ.	80 „
Забавка для дітий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. І.	40 „
„ „ ч. ІІ.	40 „
2) Видання без образків.	
Читанка ч. І. ІІ. ІІІ. ІУ., в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Казимові пащі	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкий: Поспались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ Від Бескида до Анділ	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповідання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та його сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна Украіни-Руси	20 „
Гордіенка: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія педагогіки	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гулівера до краю велетанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-украіньского письменства	15 „

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. з р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На лишк руский передложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Домницкого, передложив і подекуда доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной термінольогіи и номенклятуры. Зладив Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Ціна 80 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской гімназиі зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогіи, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогіи, або 2 пр. Спису) в порто оплачує автор.

Подяка.

Неумолима смерть перервала въ дни 1 с. м. пасмо жита незабутнои памяти Діонисія Грабиньского, ц. к. судьѣ повѣтового въ Луцѣ, забравши зъ круга родинного найлѣпшого мужа и вѣтця четверо дробныхъ сиротъ.

Въ тѣмъ тяжкѣмъ горю несли опечаленой родинѣ неутомаму помочь и потѣху товаришѣ, други и сусѣды покойного, котрій вже въ часѣ довготревалои его слабости теплымъ словомъ и сердечнымъ співчутемъ осолоджувала послѣдній хвилѣ покойного и давали его родинѣ вѣдраду.

Всѣмъ тымъ Высокоповажанымъ Отцямъ и Панамъ, котрій о пасї въ найтяжшихъ хвилях незазнидноі нашои долѣ не забували, въ особенности п. нотареви Е. Шолгинѣ за незвычайну его жичливость, щеру и охотну помочь, — дальше Вєч. ОО. Малиркевичеви зъ Дорожева, Децкови зъ Лукы, Платекови зъ Дублянъ, Погорецкому зъ Билины и Скобельскимъ зъ Прусъ и Дорожева за вѣддане покойному послѣднои прислуги при похоронахъ, вкінци о. Децкови и п. адъюнктови судовому Литвиншиному зъ Лукы за ихъ прекрасій нагробній слова — не въ силѣ вѣддячитись въ иншій способѣ, складае родина покойного сею дорогою щиро-сердечну подяку.

Евгенія Грабиньска вдова зъ дѣтьми. 44

Подяка.

Загально вѣдомо, що добробыт и загальне вѣдродженє нашого народа може наступити одиноко дорогою просвѣты. Люде, котрій на своихъ высшехъ становискахъ причиняють ся до пѣдвесеня просвѣтного рівня нашого народу, заслугують на всесторонне признанє, а имена ихъ повинній бути записаній золотыми буквами въ книзѣ нашого вѣдродженя. Мы низше пѣдписаній, знаючи добре вагу науки и просвѣты, почуваемо ся до обовязку прилюдно подякувати за положеній старанія и заслуги около розвою нашои народнои школы въ Звенигородѣ повѣту бобрецкого. Передовсѣмъ дякуемо Вповн. п. ц. к. окруж. инспекторови Ив. Лищезѣ зъ Бѣбрки, котрый щиро займав ся и опѣкує ся школьництвомъ въ нашѣмъ повѣтѣ, а для нашои школы положивъ особлавій заслуги причинивши ся своими силами и стараніями до того, що школу нашу 2-клясеву переорганізовано на школу 4-клясеву. Дай Боже, щобы въ кождѣмъ повѣтѣ находили ся подобній труженники, а тогдѣ наша просвѣтна справа народна пѣшла бы певнымъ крокомъ на передъ. Не менше почуваемо ся до милого обовязку зложити нашу подяку Вп. п. Мих. Мекелитѣ, управителю школы, за его заходы и за щиру працю и посвячене, зъ якимъ у насъ трудить ся вже майже пятнацять лѣтъ, а овочѣ его працѣ є нагляднымъ доказомъ, що наука его оставляє добрій слѣды межь доростаючою молодежію нашого села. А вже-жь и Вамъ Всеч. о. Ив. Билинкевичъ не менша належить ся подяка, що на кождѣмъ кроцѣ пѣдираєте щиро роботу школы. Приймѣть за Вашій труды коло пѣдвигненя такъ морального якъ и економічного нашого села на сѣмъ мѣсци нашу подяку; не зражайтесь жадными противностями, и праця Ваша для нашого добра выдасть плодъ сторицею. Ще разъ приймѣть, всѣ згадай нашій Добродѣї, прислужившій ся для нашои народнои просвѣты и для нашои школы, глубоку подяку вѣдъ всѣхъ громадянъ нашого села. Нехай се буде Вамъ найлучшою нагородою, що имена Вашій позбстануть у насъ въ памяти вѣдъ рода въ родъ. Се буде вѣковѣчнымъ памятникомъ, котрого нѣщо въ свѣтѣ не потрафить знищити. Народъ нашъ вмѣє цѣнити заслуги людей, котрій для него жертвують свои силы.

Звенигородъ 7 лютого 1899.

Стефанъ Лесѣвъ начальникъ громады, *Никола Мохъ* секретарь громадскій, *Иванъ Лозинській* радный — въ имени цѣлои громады Звенигорода.

На низькихъ цѣнахъ

виготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 132—

ОСТРЕНЯ и обтинане бритовъ приймає Иванъ Лаврукъ, ножобникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

КЛЬОЗЕТЫ патент. Гуттманна (зъ герметичнымъ замкненемъ) по зр. 18 и 27. Ванны довгій по зр. 15 и 16 наєдовій по зр. 6 и 7·50 (937) чає ПЕТРО ХИНОГОРОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площа Каѣтедральна 1 (напротивъ катедры.)

Проф. Д-ра Александра Отоновского **„СИСТЕМ АВСТРИНСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданій Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ. Право облігаціяне і право спадкове — повинні ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

Запрошене до передплати на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіахъ и портретахъ ея дѣятелей

съ увзглядненьомъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застанъ при жизни,

написане на підставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелівъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодинокі не будутъ продаватись.

Пренумерату належить присылати виключно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

ТЯГНЕНЄ

новѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готовкою въ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

41 2—?

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Максъ, Соколь и Лілієнъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляр фельдъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу зі львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	6.20		„ Кракова
	8.08	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.50	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Ст. ла
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		вночі			**вночі**
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова,
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
6.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.38		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАВІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 9

На теперѣшный сезонъ

поручає свій спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментовъ

І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS. 470 11—104

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактор Иванъ Белей. Шапѣръ въ заб. Черланьскон. Зъ друкарні Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даналюна.

Ч. 22. Львовъ, Четверъ 28 Сѣчня (9 Лютого) 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (проче недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Карола Людовика 9, и А. Опольского ул. Кнайзового ч.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; M. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" выносить безъ инсерцийного.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на місяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відкрыта в. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Поодинокє числа коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсераційного або ся місце в осубливій „Надісланє" по 25 кр. в. в.

Подяки и инші домашнї приватні вісти платить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Потреба руской ґімназіи
въ Станиславовѣ.

„Отъ не добре мы кажемо?" скажуть польскій шовіністы, побачивши такій заголовокъ. „Чимъ бѣльше Русины дѣстають, тымъ бѣльше заосмрює ся ихъ апетитъ!" Инші, що то удають велику прихильность до насъ и „въ засадѣ" признають намъ рѣвноправность, тѣлько въ тѣй великій прихильности до насъ и дбалости о добро та в оровле наше, щобы мы часомъ не занедужали на нестравнѣсть, радій бы намъ признавати наші права по дрібочцѣ, „въ мѣру справдѣшнои потребы", — потребы, очевидно не нами учуваної а ними оцѣнюваної, — тій готовій поспытати ся: „А де-жь в ученики? Де в тота справдѣшна потреба ґімназіи?" Ба, якійсь добродѣй въ Przegląd-ѣ навѣть сказавъ недавно, що якъ бы намъ дати теперь ще одну ґімназію руску, то хиба було бы въ нѣй бѣльше учителѣвъ нѣжь ученикѣвъ.

Отже, поки укажу на „справдѣшну потребу" руской ґімназіи въ Станиславовѣ, зверну впередъ увагу на той цинізмъ, зъ якимъ нашій „прихильній" опѣкуны мудрують, вымагаючи напередъ достаточного числа ґімназіяльної молодѣжи, щобы признати „справдѣшну потребу" ґімназіи. Пѣсля тои самои цинічної софістерії не було „справдѣшної потребы" анѣ лѣкарского выдѣлу при львівскімъ університетѣ анѣ учительскихъ семінарій въ Самборѣ, въ Сокалю, въ Коросню. Такъ само и теперь нема справдѣшної потребы ґімназіи въ Новімъ Торгу, въ Мельцу, нема потребы учительской семінарії въ Залѣщикахъ чи Чортковѣ, — бо нѣгде въ названыхъ мѣстъ нема потрѣбної молодѣжи шкільної. А нема, — бо не може бути, скоро нема школы. Коли-жь стане школа, то буде и молодѣжь, — такъ само, якъ найшла ся молодѣжь въ лѣкарскімъ выдѣлѣ у Львовѣ, якъ найшла ся въ названыхъ учительскихъ семінаріяхъ.

Розумне, а при тімъ честне и щире розумованє може бути лишь одно:

В на галицкій Руси рускій народъ, що числить три міліоны душъ; в — числячи кругло — пів міліона руской дѣтворы, що пѣсля Божихъ и людскихъ законівъ має повне право учитись и образовати ся въ своїй рідній мовѣ. Рускій народъ платить такъ само, якъ и кождый инший, податокъ гроша и крови; отже такъ само, якъ и кождый инший, має за свои грошѣ право домагати ся и мати всѣ школы відъ найнизшихъ до найвысшихъ, въ котрыхъ бы руска молодѣжь могла выховувати ся и побирати науку въ рускій мовѣ и въ рускімъ дусѣ.

Отже не про молодѣжь руску треба пытати, а про школы. Скоро будуть школы, буде въ нѣй молодѣжь, — бо она є; лишь при варварскій, насильствомъ выконуваній опѣцѣ высоко культурныхъ приятелѣвъ мусить хочь не хочь обходити ся безъ шкіль а черезъ те и рускій народъ не въ силѣ розвивати ся якъ слѣдъ анѣ культурно анѣ економічно, бо де нема правдивои, на рідній мовѣ опертои просвѣты, тамъ неможливый є и правдивый поступъ. Що мы таки не стоимо на мѣсци, и поступаємо скъ-такъ и на полі літературнімъ та науковімъ и на економічнімъ, и національно чимъ разъ ширше освѣдомленнєсть и політичнымъ житемъ якось животѣємо та не даємось вже цѣлкомъ брати відъ ноги: за се дякувати треба лише геройчній майже працы нашои такъ старшои якъ и молодои инте ліґенціи. Въ народныхъ школахъ тратить руска дитина шість лѣтъ майже тѣлько на те, щобы научити ся poprawnie wyrażać po polsku, а властиво, щобы научити ся кепско калѣчити польску мову. Въ середныхъ школахъ набирає руска молодѣжь вже троха бѣльше позитивного знанія, бо рада не рада присвоила собѣ вже бѣльше польску мову, въ котрій удѣлюють науку. Але кѣлько то тои молодѣжи пропадає якъ разъ черезъ чужу ѣй выкладову мову! Кѣлько пропадає ся черезъ ласкаву опѣку чужихъ, прихильныхъ до нея педагогівъ! А кѣлько знову рускои молодѣжи не важує ся навѣть переступити порога того храму, що зве ся середною школою, — якъ разъ черезъ чужу выкладову мову и черезъ ту славну вже у насъ ласкаву опѣку педагогівъ! Нехай бы собѣ Поляки лише погадали, о скѣлько бѣльше мали бы они своєи молодѣжи въ школахъ на Шлеску, въ Прусакъ, въ Россіи, коли бы тамъ допущено ихъ мову до шкільного выкладу! Въ університетахъ нашого краю — врештѣ претенсію маємо лише до львівского — знову наука въ чужій намъ мовѣ; а зъ сего выходить, що Русинъ зъ університетскимъ образованемъ про жадну наукову рѣчь не умѣє говорити по руски, бо навѣть въ розмовахъ про звычайні буденні рѣчи ажь надто часто говорить бѣльше въ польска нѣжь чистою гарною русчиною. Коли у насъ є ще интеліґентай люде, що добре говорять и пишуть по руски, то приписати се треба лише ихъ невпинній патріотичній працы и добровольній науцѣ, бо въ шкільнои науки рускои мовы въ польскихъ школахъ и доси не богате було пожитку, а відъ теперь буде его ще менше.

О се-жь то властиво нашимъ опѣкунамъ и ходить, щобы руска молодѣжь выховувала ся въ narodowym duchu! И длятого то они безлично пытають о „справдѣшну потребу" ґімназіи, коли домагаємо ся новои ґімназіи рускои.

Отожь, хочь уважаю за рѣчь цѣлкомъ достаточну, указати на се, що Станиславовъ є однымъ зъ найбѣльшихъ мѣстъ на галицкій Руси, що станиславовска польска ґімназія числить стало по-надъ 600 ученикѣвъ, такъ що смѣло могла бы бути подѣлена на двѣ, зъ которыхъ одна справедливо належалась бы Русинамъ: все-жь таки подаю понизше таблицю, котра показує фреквенцію станиславовскои ґімназіи зъ послѣдныхъ пять лѣтъ пѣсля народности молодѣжи:

Въ шкільн. р.		189⁴/₅	189⁵/₆	189⁶/₇	189⁷/₈	189⁸/₉
I. класа	Русины:	33	18	29	43	48
	рим.-кат.	47	41	40	39	48
	жидовъ.	32	43	44	37	45
II. класа	Русины:	21	28	17	28	40
	рим.-кат.	39	44	29	36	35
	жидовъ	15	25	26	32	38
III. класа	Русины:	20	23	24	16	16
	рим.-кат.	30	32	43	25	34
	жидовъ	15	16	12	23	31
IV. класа	Русины:	16	20	14	21	18
	рим.-кат.	33	23	25	34	30
	жидовъ	20	14	9	11	24
V. класа	Русины:	20	15	18	9	13
	рим.-кат.	28	27	27	21	30
	жидовъ	21	21	14	10	13
VI. класа	Русины:	17	16	13	12	9
	рим.-кат.	19	24	19	17	20
	жидовъ	15	22	19	12	9
VII. класа	Русины:	9	16	13	10	12
	рим.-кат.	23	15	16	14	15
	жидовъ	1	7	17	15	11
VIII. класа	Русины:	9	4	9	12	9
	рим.-кат.	5	10	12	14	15
	жидовъ	11	11	5	18	12
Всѣхъ Русин.:		145	140	137	151	165

Якъ бачимо зъ сеи таблицѣ, число Русинівъ въ станиславовскій ґімназіи є поважне, хочь и не таке, щобы могло заповнити ґімназію. Тѣлько-жь мы не домагаємо ся відъ разу цѣлои ґімназіи; а до отворенія першои класы и постепенного доповнюванія школы дальшими класами повинно рѣшати число ученикѣвъ класъ найнижшихъ. Отже въ роцѣ 1897/8 було въ першій класѣ, а сего року є и въ першій и въ другій таке число Русинівъ, що для нихъ може бути и повинень бути отворений віддѣлъ зъ выкладовою мовою рускою. Дивно тѣлько, а заразомъ є се великою хибою, що родичѣ тыхъ ученикѣвъ не домагали ся для своихъ сынівъ выкладовои мовы рускои; винень сему хиба бракъ організаціи мѣжь станиславовскими Русинами.

Коли бы отворено тутъ руску ґімназію, тогдѣ и число ученикѣвъ-Русинівъ зросло бы значно. Можемо бути сего певными не тѣлько, маючи подібні приклады та Перемышли, Коломыѣ та Тернополи, але також, розглянувши ся въ тутешныхъ обставинахъ.

Теперь до станиславовскои ґімназіи дуже мало доставляють ученикѣвъ найближчі повѣты станиславовскій и калускій. Зъ Опришівцѣвъ, Микитинцѣвъ, Угорникѣвъ и инших сѣлъ, що лежать відъ самымъ Станиславовомъ, нема ні одного ученика въ ґімназіи. Зъ Кнѣгинина є лише пятьохъ! Зъ калуского повѣту є також небогато, бо селяне мало посылають дѣтей до ґімназіи, а священики своихъ сынівъ шлють де инде, де не такъ сердечно опѣкують ся рускими школярами, якъ тутъ. Що селяне не квапляться ся зъ дѣтьми до ґімназіи, се по части черезъ убожество, але далеко бѣльше зъ инших причинъ. Зъ підмѣскихъ сѣлъ могла бы половина селянъ посылати дѣтей до тутешнои ґімназіи, а навѣть въ подалѣшихъ найшлось бы въ кождімъ що найменше по пять такихъ, которыхъ бы на се було стати, — тымъ бѣльше ще майже всѣ селяньскі дѣти вже відъ IV. класы удержують ся въ лекціи. Але головною причиною неохоты селянъ до ґімназіи є польска мова выкладова и звѣстна доля Русинівъ въ польскій школѣ. До сего причиняють ся ще дві річи: Самъ знаю деякихъ священикѣвъ, що не тѣлько не заохочують своихъ селянъ до посылання дѣтей до школы, але ще и відраджують, страхаючи ихъ то великими коштами, то тымъ, що сынъ опѣля стане паномъ и буде цуратись своихъ родичівъ. А друге знову те, що руска бурса въ Станиславовѣ скорѣйше принимає сынівъ священикѣвъ нѣжь селяньскихъ. Правда, що недовчений сынъ селяньскій, лизнувши трока науки въ польскій школѣ, опѣля нераз стають ся пострахомъ въ селѣ; але ся хиба щезла бы або бодай сталась бы выимковою, коли бы отворено

---

14)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣдане *Т. Бордуляка.*

(Дальше.)

Такъ оповѣдавъ Иванъ бразиліецъ свою исторію, а зъ выразу его лиця и зъ тону его бесѣды и взагалѣ въ цѣлои его истоты кождый мусівъ припускати, що та исторія есть цѣлкомъ правдива. Лише **одного** не сказавъ вінъ и то що найважнѣйшого, того, що єму найбѣльше лежало на серци, що его на кождімъ кроцѣ переслѣдувало, того, що було найголовнѣйшою причиною его повороту до вітчины...

Коли его жѣнка, его тиха, дорога Марина запала на жовту пропасницю, тогдѣ пірвавъ его за серце такъ великій жаль и такій якійсь страхъ обгорнувъ его, що єму земля підъ ногами стала гойдатись, свѣтъ ставъ єму въ очахъ крутити ся, зубы стали єму дзеленькотѣти... Вінъ видівъ, що тутъ власне кінчить ся цѣле его щасте, вся надія, цѣле житє... Вінъ великнувъ коло Марины, нахиливъ ся надъ нею, и якъ до сего часу майже правильно уникавъ глянути ѣй въ лице, такъ въ тій хвили ставъ прямо дивитись ѣй въ очи, мовь хотівъ у-остатне на нея надивитись... Цѣле ихъ дотеперѣшне житє, мовь на долони, стануло єму передъ очима, а заразомъ его легкодушность, почуте тяжкои провины за такъ марно зруйноване щасте вырвало єму передъ очи чорною марою... Вінъ забажавъ передъ умераючою Мариною высповѣдатись зъ тои тяжкои провины, хотівъ просити на колѣнцяхъ о прощенє тои тяжкои вины... Марію, ты слаба? — спытавъ вінъ нѣжнымъ голосомъ. — Слаба! — відповѣла жѣнка. — Що-жь тебе болить, Марию? — Всьо, я вмру, Ивасю, будь здоровъ, та не журы ся, не побивай ся, вже намъ либонь судила ся така доля! — відповѣла слабымъ голосомъ... И ся губы задрожали, заломились мовь до плачу, въ очахъ выступили сльозы. И тутъ вінъ хотівъ голосно признатись до вины передъ своєю жѣнкою, але слово, мовь на злость, застрягло єму въ горлѣ, вінъ не міґъ нічого сказати. Вінъ лишь похиливъ чоло до самыхъ грудей Марины и ставъ ся цѣлувати по рукахъ, а відтакъ знову дивитись ѣй въ очи зъ найбѣльшою роспукою на лици... А Марина зъ своєи стороны також дивилась єму въ очи и въ тімъ тихімъ поглядѣ Марины вінъ читавъ всьо, що єму лежало на серци: читавъ засудъ для себе за утрачене щасте, а заразомъ прощенє, о котре єму такъ дуже ходило... „И на що намъ було выходити зъ дому? — говорившъ той тихій поглядъ умераючои Марины. — Мы-жь тамъ були, хочь и небогатій, а такій щасливій... А такъ всьо пропало, не верне ся наше щасте!... Але я тебе люблю мій Ивасю, — говорившъ дальше той тихій поглядъ, — и прощаю тобѣ всьо изъ щирого серця, бо знаю, що ты не робивъ того изъ злои волѣ, але мавъ-есь найлучшій мысли..." Хора на жовту пропасницю не скаржилась на жаденъ бѣль, не говорила нічого, навѣть не попросила, щобъ ѣй подати воды, лишь всю мѣрила своего чоловѣка тымъ тихимъ повнымъ докору а заразомъ прощаючимъ поглядомъ... Вкінци ся очи пійшли въ стовпъ, она стратила притомность, а невдовзѣ умерла. Иванъ бразиліецъ лишивъ ся теперь на свѣтѣ, и ще до того въ чужімъ краю, самъ оденъ якъ палецъ, а той поглядъ умераючои жѣнки переслѣдувавъ его днемъ и нічью. Въ почутю своєи тяжкои вины вінъ въ болю качавъ ся по земли, ровівъ не своимъ голосомъ, проклинавъ кожду пядь бразилійскои земль и нічого не бажавъ для себе кромѣ того, щобъ и его забрала жовта пропасниця. Але жовта пропасниця его обминала... Тогдѣ вінъ взявъ ся зъ всѣхъ силъ надъ тымъ працювати, щобы утѣчи изъ того краю назадъ до дому, бо тутъ вінъ не мавъ спокою ні въ день ні въ ночи, завсѣгды стоявъ єму передъ очима той тихій поглядъ умераючои Марины... Вінъ вкінци втѣкъ зъ Бразиліи и достався назадъ до Скороходівъ, та чи втѣкъ вінъ передъ тымъ поглядомъ?... Ось чого изъ своєи повѣсти не выявивъ Иванъ бразиліецъ передъ своими скорохожаньскими слухачами! Впрочімъ вінъ не выявивъ того изъ конечности, вінъ по просту не мавъ такихъ слівъ, щобы всьо тое сказати, вінъ не имівъ того сказати....

Люде въ Скороходахъ не були татарами. Знайшлись милосердні серця, що зворушились на видъ опущеня и крайної нужды Ивана бразилійця и поспішили єму зъ підмогою: оденъ принісъ хлѣба, другій крупъ, третій бѣля, четвертый одежу, хтось навѣть давъ бараболѣ на насѣня... А Павло Товганюкъ, той, що купивъ у Ивана хату на вымону для своего сына, хочь и не мавъ на-разѣ грошей, але заразъ позичивъ и віддавъ Иванови бразилійцеви при свѣдкахъ всьо и то ретельно...

— Ну, Ивасю! — сказавъ вінъ, коли прийшовъ зъ грішми до его хатины, — я приходжу до тебе кінчити справу за хату. Я знаю, що ты хаты відъ мене не відберешь, бо не маешь грошей, а врештою она тобѣ и непотрѣбна. Але я знаю, що ты потребуешь грошей на загосподарованє, тожь приношу тобѣ решту цѣны за хату и віддаю при свѣдкахъ...

— Добре, — відповѣвъ Иванъ бразиліець, — я хаты відъ васъ відбирати не думаю, а грошей менѣ таки треба...

Навѣть самъ вінъ, хочь и якъ острый чоловѣкъ, змилосердивъ ся надъ Иваномъ бразилійцемъ. Вінъ взявъ его за руку, потягнувъ на бокъ и сказавъ до него:

— Не журы ся, Ивасю, якось оно буде, а скорше дякуй Богу, що-сь щасливо достався до дому... Знаешь, що я тобѣ скажу! Послухай! Ось небощикъ дядько Панько умеръ, а въ селѣ нема гробаря. Ну, я вже постараюсь о тое, щобы рада громадска выбрала тебе гробаремъ. Все то добра „посада" для бѣдного чоловѣка... Наше село досыть велике и якъ мы обрахували въ писаремъ, умерае въ насъ рокъ рочно що-найменше пятьдесять душъ, а за кождый гробъ бере у насъ гробарь рискій срѣбла, та ще й бохона хлѣба кашне, та й ще що [вінъ мавъ на думцѣ почастунокъ]. Ты лишь будь тихо-ша, не говори нікому того, що відъ мене чуешь, бо я знаю, що о ту посаду буде старати ся богато кандидатівъ...

Дальше буде.)

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкіры, аксаміту, коженки, шільдкроту и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 6 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

Ком. 24—40

школу руску. Тогдѣ и недовченыхъ менше бы выходило, а и тѣ въ рускій школѣ набирали бы иншого духа, котрый бы скорѣйше на пожитокъ нѣжь на шкоду або й на пострахъ выходивъ людямъ въ разѣ повороту недовченого ученика до домашного огнища. Та к бурса жь руска мусѣла бы не только розширитись але и зреорганізуватись.

Отже зъ уваги, що и сѣльскій народъ нашъ зъ одной стороны чимъ разъ бѣльше освѣдомлюе ся національно, зъ другой знову чимъ разъ бѣльше цѣнить науку, можна мати певнѣсть, що руска гімназія въ Станиславовѣ не стояла бы пусто. Селяньскихъ сыновъ горнулось бы до школы не до порѣвнания бѣльше нѣжь теперь; священники не посылали бы своихъ сыновъ свѣтами по иншихъ гімназіяхъ, а противно навѣть богато зъ тыхъ, котрымъ теперь наручнѣйше давати сыновъ до Бучача або до Стрыя, посилали бы ихъ за-для рускои мовы выкладовои сюды.

Тымъ то станиславівскій Русины повинній енергічно домагати ся рускои гімназіи и не скорѣйше спочити, ажь поки добють ся того, що намъ правно належить ся и вѣдъ чого зале..ить выховане нашого поколѣня въ народнѣмъ дусѣ, а тымъ самымъ и нашь культурный та економічный поступъ, наша будучность.

Р. Г.

Письма зъ краю.

Изъ Схѣдницѣ пишуть намъ:

Якъ извѣстно, Схѣдница есть одною зъ найбѣльшихъ копалень нафты або, якъ нафтярѣ люблять называти „Меккою и Мединою“ нафтярства. Положене ей дуже гарне. Лежить въ долинѣ, оповита буйными лѣсами, а потокъ ей срѣблистою лентою посередъ ланівъ. Чудовый выглядъ представлялесь оку, ѣдучи туда зъ Борислава. Выѣхавши на т. зв. Дѣлъ, побачишь море вежъ вертичныхъ рѣзного выгляду и множество то меншихъ то бѣльшихъ аббринкѣвъ зелѣзныхъ на нишчку. Вже зъ-далека почуешь шумъ и побачишь хмары дыму и пары по-надъ Схѣдницею. Чи снилось коли Схѣдници, що она стане такою? Зъ убогого, гѣрского и маленького села — нинѣ стало ей мѣсто. Вздовжь битого гостинця побачишь по одной и другой сторонѣ величезній склады прирядовъ вертичныхъ и рѣзній склепы, якими и Львовъ не повстыдавъ бы ся, — розумѣе ся самій жидовскій, бо жидъ все найскорше пронюхае интересъ... Чи снилось коли тому хлопови схѣдницкому, що вѣнъ замѣсть коржа вѣвсяного и простои сивухи буде заѣдати колись петльованый хлѣбъ и виномъ попивати?

Красній грошѣ забрали и беруть деякій газды за грунты, але що зъ того? не вмѣють ихъ выкористати. Однымъ плѣснѣють они по скринях, другій хотять теперь „у панѣвъ забавитись“, нѣчо не роблять, тѣлько день божій крадуть Богови по коршмахъ. Нехай бы котрый жидъ мавъ тѣ грошѣ, то бы теперь трясъ цѣлою Схѣдницею. Але и ту такожь люде, що мають высшій почутя и знають, що добробытъ рускаго народу лежить лише въ просвѣтѣ. Длятого постарались они, що въ 50-ту рѣчницю внесеня панщины заложено тутъ читальню, постарали ся, що громада выбудувала имъ осѣбный красный будынокъ на помѣщене читальнѣ и крамницѣ, коло котрои заложени они теперь заходить ся. Читальня розвиваесь дуже успѣшно; народъ пѣзнавъ корнети въ читальнѣ, длятого радо горнесь до неи и вже богато дечого научивъ ся. Найлѣпшимъ доказомъ выборы до рады громадскои. Зорганізованій въ читальни, голосували якъ одинъ мужъ на поставленыхъ зѣ своеи стороны кандидатѣвъ, тожь и побѣдили. До рады вѣйшли люде поважній, свѣдомій себе и своихъ правъ. Правда, що се було дуже не въ смакъ панамъ и жидамъ, тожь внесли рекурсъ, щобы въ той способъ бодай продовжити свое панованє и выповнити цѣлковито свои кишенѣ громадскимъ добромъ...

Дальшимъ доказомъ, якъ селяне схѣдницкій приходять до самосвѣдомости бувъ вечерокъ уряженый заходомъ читальнѣ въ память сотои рѣчницѣ вѣдродженя литературы украньско-руского. Пѣзнали они Котляревского и его заслуги, тожь дня 20 сѣчня 1899 почтили святочнымъ вечеркомъ вокально-декляматорскимъ того, що „всю славу козацку словомъ единымъ перенѣсъ въ убогу хату сироты“. Сала читальнѣ, досыть обширна, була биткомъ заповнена селянами, якъ и интеліґентами. Зъ нетерпеливостію и цѣкавостію очѣкували селяне початку торжества. Вечерокъ отворивъ о. Гр. Савицкій промовою, въ котрій коротко поясниивъ заслуги и значѣне Котляревского для насъ Русинѣвъ. Головній точки програмы выконало тутешне спѣвацке товариство „Торбанъ“ пѣдъ управою п. Гр. Покотила. Хоръ выявивъ ся зъ своеи задачѣ знаменито. Оплескамъ не було кѣнца. Зъ слезами въ очахъ выслухали селяне наше старе „Миръ вамъ брата“, котре дуже вязало ся зъ послѣднымъ высказомъ о. Савицкого. Не безъ вражѣня перейшла деклямація Ом. Михаловского зъ „Прольога“ В. Щурата. Дальше выконавъ хоръ [на перемѣну зъ нашими продукціями] рядъ пѣсень [„Ой пущу я кониченька“ Лисенка, „Реве та стогне“ Лисенка, „Гуляди“ Нижанковского, „Kozak“ Монюшка и н.] Зъ правдивымъ талантомъ и и чутемъ вѣдекламувавъ акад. Гр. Покотило „На вѣчну память Котляревскому“ Шевченка. Торжество закончилось вѣдспѣванемъ многолѣтя на успѣшный розвій читальнѣ. Вражѣня зъ сего вечерка врылись глубоко въ серця Русинѣвъ-селянъ.

Мило могутъ ся такій факты и безперечно серце кождого щирого Русина наповнюють радостію, коли бачить, що той темный и вѣками гноблений народъ наразъ прозирае, приходить до самосвѣдомости и начинае брати участь въ житю політичнѣмъ. Однакъ все те вымагае праць, праць тяжкои и повнои посвящени около народу. Тѣлько щира и повна посвящене на праци може довести до того, що „запануемъ и мы, братя, у своѣй сторонѣ“! — *Участникъ.*

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ незвычайна новина. П. Казимировъ Бѣлиньскому, послови соймовому, маршалкови старомѣскому, вѣдобрали почту въ Турю. Около 20-ого сѣчня с. р. приѣхавъ бувъ до Туря почтовый комісарь п. Шнайдеръ, перевѣвъ шконтро почтовои кассы, найшовъ 3000 зр. и забравъ зъ собою до Львова, бо почтарямъ не вѣльно бѣльшу скѣлькѣсть грошей держати на почтѣ, але мають вѣдсылати до дирекціи. По сѣй приключцѣ всѣ почали дивувати ся, на що жидъ Гершко Нѣстель ѣздить що мѣсяця зъ фірманомъ почтаря Бѣлиньского до Турки. Пѣйшла догадка чи не надае хто грошѣ на почту въ Турю та й въ Турцѣ вѣдбирае. Въ коротѣмъ часѣ выслала дирекція почтъ у Львовѣ другого урядника, п. Беняевского. Той пробувавъ у о. Северина Ясеницкого, мѣсцевого пароха, и провадивъ слѣдство цѣлый тыждень. Наслѣдкомъ сего слѣдства було, що комісарь засуспендувавъ почтаря Бѣлиньского. Цѣкава ось-яка приключка: Въ Турю живе часткова дѣдачка Соболевска. Комісарь вѣзвавъ ей до переслухани и пытавъ ся, чи она надавала на почтѣ въ Турю 280 зр. до Схѣдницѣ; она рѣшучо заперечила. Завѣзаний жиды не хотѣли йти до парохіяльного мешкания [мабуть черезъ те, що п. Бѣлиньскій гнѣвае ся на о. Ясеницкого ще за выборы], отже комісарь пѣйшовъ до громадскои канцелярія, де було дуже студено, тамъ переслухувавъ жидѣвъ цѣлый день и заслабъ та й теперь лежить хорый въ Старѣмъ мѣстѣ у тамошного почтаря п. Папа. Мае сильну горячку, бо 39°. Така у насъ пеня зъ жидами!

Якось послѣдными часами панкамъ не веде ся; чи Богъ вѣдступивъ вѣдъ нихъ, чи яка мара ихъ чепила ся, щось не можуть розвѣбрати, якій грошѣ до нихъ належать, а якій е публичнымъ добромъ. Де-далѣ готовій ще московского „заседателя“ за полосъ заткнути!

Наша політична управа чепурить ся. Всякій можливій сильци заставляе на тыхъ людей, що ѣй мали нещасте не подобатись. Кѣлька разѣвъ неурядовій кандидаты мали у насъ бѣльшость голосѣвъ и зъ-вѣдси пѣйшло страшне вороговане. Та добродѣѣ хотять за всѣхъ мыслити, бо звѣстно: вѣдданій мають ограниченый розумъ, не мають доброго пѣзнання, що добре а що зле, то треба ихъ вести на мотузку, щобы не розбрикали ся. Була бы похвала, бувъ бы авансъ, а такъ дули! Тѣй ну-жь бий того, що незадоволеный шляхотско-жидовскою господаркою. О. Туна въ Ляшокъ мурованыхъ мавъ богато клопотѣвъ зъ иконостасомъ; бувъ часъ, коли ц. к. ста рество именувало для рускои церкви комітетъ парохіяльный въ латинникѣвъ. Але се ще не конецъ! До хто жалувавъ ся у старостві, що ихъ о. Туна переслѣдуе. Зразъ прийшло письмо вѣ староства зъ пѣдписомъ комісара Торского: якъ мають поступати, щобы священника на де-чѣмъ зловили. Именно мали слухати и докладно подати его промовы, а вѣдтакъ буде гаразды. О. Туна зайшовъ въ тѣй справѣ до теперѣшного управителя староства п. Рѣччого, розповѣвъ ему по руски, о що ѣде, а п. Рѣччі починае казати ему проповѣдь, — може по латиньски? нѣ! може по польски? нѣ! — по нѣмецки! Sie so und so machen mir Unruhe, ich werde Sie! и т. д. Павъ Рѣччі — го-го! бере ся до всѣхъ остро. Правда, не до всѣхъ. Десь трохи передше управитель добръ въ Спасѣ Цігларъ попросивъ ладно п. старосту, щобы приславъ секретаря карати шкѣдниковъ и вѣнъ пѣславъ хоть ся рѣчь належить до суду. Та у насъ деякимъ людямъ все вѣльно, а темный хлопъ що зробить? Требували о. Туну передати до Самбора, та не взяло ся, за мягкій губы були на твердый горѣхъ...

Для 8 с. м. мавъ о. Сев. Ясеницкій термінъ въ окружнѣмъ судѣ въ Самборѣ. Бесѣдувавъ въ церкви, щобы выборцѣ не були хрунями, а тамошный вѣйтъ Захарко Войтовичъ думавъ, що се до него пало ся, побѣгъ до Бѣлиньского, свого тата-онѣкуна, ну и готовый процесъ! Панъ прокураторъ повѣдае, що побожній люде соблазнили ся, коли учули слово „хрунь“. А прецѣнь проповѣдники ще острѣйшихъ выразѣвъ уживали. Св. Иванъ Хреститель кликавъ: гадючій накорѣнку!“ а св. Павло вѣддававъ одного переступника сатанѣ. Брати грошѣ за голосы при выборахъ, якъ се дѣлло ся въ Турю, е дѣломъ неморальнымъ, переступнымъ и противзаконнымъ. Тажь е якійсь §. за перекупство при голосованю! А выборець кде не за себе, а за другихъ, вѣнъ мае пѣсля власного пересвѣдчени и найлѣпшого розумѣня голосувати, а якъ вѣнъ се учинить, коли возьме грошѣ? Або най бы той §. за купно голосовъ у Галичинѣ скасували, сли вѣнъ тутъ такъ дуже невыгѣдный...

Де въ селѣ не було погани, тамъ годѣ було причепити ся до священника за те, що буцѣмъ то чистого выборця образивъ. Бувъ часъ, коли одинъ комісарь остерѣгавъ, священиковъ, щобы пальцювали ся и уважали на себе, бо буде те, що въ Лѣмнѣ. Про Лѣмну знавъ вѣнъ де-що бѣльше. Та сеся осторога выликала лише смѣхъ, бо се ѣй належало ся. Ажь тутъ чуемо, ходить жандармы по селу и допытують ся, якій е „ксендзъ“, чи богато бере, чи не хотѣли бы люде, щобы его взяли собѣ геть, може вѣнъ непевній, незадалый. Штука не удала ся. Треба було жандармѣвъ де инде слати, були бы щось довѣдали ся. А такъ нѣчого, не було водом на ихъ млынъ. Священники пишуть до головнои команды жандармерія у Львовѣ и просять пояснення: про що они попали въ опѣку жандармерія? Команда повѣдае, що мали наказъ вѣдъ власти. Наши теперь до намѣстництва! а зъ-вѣдтамъ щось прийшло до староства, мабуть не дуже солодке, бо не хотять сказати, що? Такъ отъ мы въ опалѣ, беруть ся до насъ зѣ всѣхъ бокѣвъ, а мы якъ можемо, обганяемо ся!

Чужій люде ворогують противъ насъ, та се не дивно, бо се ихъ житя, тымъ они дышають. Та най бы, кобы ще свои мали честь и не юдили та не робили на шкоду Русинамъ. Якійсь падлюка заходить до старостива та повѣдае, що въ повѣтѣ е москвофіли и тѣ народъ бунтують та пѣдмовляють въ хосенъ Москаля. А що паны въ старостві нашихъ справъ не розумѣють и не намагають ся навчитись и зрозумѣти, то дають за вѣру, наставляють уха и выпытують: котрій то и де они, тѣ москалѣ.

Руска парохія въ Старѣмъ-мѣстѣ опорожнена вже щось бѣльше якъ три роки и мабуть не заразъ буде обсаджена. Тутъ презентуе намѣстництво, а кандидата на першѣмъ мѣсци о. Т. Турчмановича зъ Рипяны такъ красно описавъ Бѣлиньскій зъ Турки, що намѣстництво не хоче ему дати презенты. Повѣдали, що п. Бѣлиньскій записавъ цѣлый аркушь... О. Турчмановичь чоловѣкъ милый въ поведенью, статочный и розважный, е щирымъ Русиномъ, хочь и Полякамъ нѣчого злого не вчинивъ и противъ нихъ не выступавъ. П. Бѣлиньского озлобило и розлютило вже то одно, що не найшовъ въ Рипянѣ податныхъ ему креатурѣвъ. Се стало ся и притокою, що старо-мѣска парохія такъ довго опорожнена. Теперѣшный завѣдатель, о. Теодоръ Крушиньскій кѣнчивъ школы въ Римѣ, повѣдае, що знае добре католицизмъ, а рѣвночасно е поклонникомъ засадъ голошеныхъ „Галичанинома et Comp.“ Черезъ те ему всяка народна робота не подобаесь, противъ читальнѣ „Просвѣты“ въ мѣстѣ выступае ворожо; правдѣ пѣдписавъ яко основатель статуты на першѣмъ мѣсци, але въ своѣмъ часѣ хотѣвъ не допустити до отворени читальнѣ. Читальню отворено, за те бодай подержавъ кѣлька мѣсацѣвъ статуты у себе. Теперь хотять старомѣскій кушнѣрѣ основати кушнѣрску спѣлку, а о. завѣдатель голосить въ недѣлю проповѣдь противъ спѣлки и кличе: „Громаде, не дай ся зрадити, не вѣрь баламутникамъ! абы ны на мене не вѣдказували, бо я до сего не належу.“ Кождый замѣркуе, що безъ такои науки обѣйшло бы ся. Читальня „Просвѣты“ ладить вечерокъ въ память сотыхъ роковинъ Ивана Котляревского, о. Крушиньскій заклинае мѣщанъ на все, щобы читальня не устроювала вечерка, а вѣнъ усе прилагодить, академикѣвъ спровадить и т. д. Та обѣйде ся. Одно тутъ годить ся пѣднести, що духовній власти повинній бы се добре розважити: кому даютъ завѣдательства по мѣстахъ. Тамъ люде мѣшаній, е интеліґенція, то треба бы добирати и тактовныхъ та розважныхъ людей... До обходу вечерка Ивана Котляревского роблять въ Старѣмъ-мѣстѣ запопадливо и иготовання. Въ програму входять: вѣдчитъ, спѣвы и представленє „Наталки Полтавки“. Представленє вѣдбуде ся дня 19 лютого въ мѣсцѣй сали. [Сесю салю стараньемъ бурмістра п. Владичиньского вѣдновлено, прикрашено, на мѣсцѣмъ домѣ дали першій поверхъ, вежу, а на нѣй умѣстили годинникъ. Пѣдъ проводомъ свого бурмістра приходить Старе-мѣсто поволи до порядку.] На сѣмъ мѣсци просимо всѣхъ патріотѣвъ зъ повѣту, щобы прибули на вечерокъ и селянъ до участи заохотили.

Зъ Бродѣвъ пишуть намъ:

Актъ псѣвдовыборѣвъ до брѣдскои рады повѣтовои зъ дня 28 листопада 1898 остане на завсѣгды чорною картиною въ хроніцѣ повѣту брѣдского.

Мѣжъ иншимъ обурювати мусѣло поступованє комісаря староства п. Пілятовского. Чи знайде ся въ цѣлѣй монархіи другій край коронный, де бы ц. к. урядники делеґованій для охороны закону, самій такъ безцеремонно законъ допирали, противъ выборцѣвъ такихъ грубостій собѣ позволяли та духовеньство католицке публично зневажали, якъ то учинивъ п. комісарь Пілятовскій? Все те здаесь тѣлько въ Галичинѣ можливе, котрый то край Нѣмцѣ нинѣ зъ погордою и не безъ рациі „Скандаліціею“ называють. На кождый способъ интересно знати, чи ц. к. комісарь Пілятовскій такъ поступивъ собѣ въ власнои ініціятивы, чи може пѣсля данои ему инструкціи, и чи то може бути интенціею правительства, абы органы пѣдвладній такъ законъ допирали и повагу духовеньства пѣдкопували? Сумній наслѣдки такого поступованія нетактовного не дадуть довго на себе чекати.

Але годять ся звернутись и до нашихъ русинихъ братій въ брѣдскѣмъ повѣтѣ. Сумно стае на душѣ, коли глянути на т браковъ одушевленя и посвященя для жизнен съ справъ народу свого у тыхъ, котрій „солію сеи землѣ мають бути, а они не вѣдчуваютъ треѣ народу и его болѣвъ. Чи жь дивно, о народъ — опущеный своими пастирями, б адный въ справахъ житя публичного, вѣдчужуесь вѣдъ своихъ отцѣвъ духовныхъ, вѣдоуваесь вѣдъ нихъ та дае послухъ ворогамъ церкви! И такъ коли одна часть духовеньства русского (и то тѣлько зъ брѣдского судового округа) лучить ся зъ народомъ до сповненя обовязку патріотичного, то друга часть духовеньства (а то зъ лопатиньского и заложецкого судового округа) не почуваесь до того обовязку ставути зѣ своимъ народомъ до урны выборчои, бути провѣдниками и порадниками свого народу въ справахъ публичныхъ. Знанй изъ свого крикунства и безпощадной критики патріоты поховали ся въ мышій дѣры. Де-жь подѣла ся тая солідарность и тая твердость, котра такъ шумно въ фразахъ выявляла ся? Лопатиньску Раду селиньску — якъ говорено — такъ докладно загіпнотизувавъ одинъ нотарь-Полякъ, що и передъ выборами и въ часѣ выборовъ знаку житя не дала. На соромъ, цѣлый лопатиньскій и цѣлый заложецкій округъ судовый заледво по кѣльканацять голосовъ дали на руску листу. На соромъ зъ цѣлѣмъ лопатиньскѣмъ и заложецкѣмъ округѣ судовѣмъ не можна було знайти и одного чоловѣка, котрый бы хотѣвъ занати ся справою завязаня комітету льокального або скликаня вѣча льокального въ тыхъ округахъ судовыхъ.

И такъ неповоджена въ справахъ народныхъ приписати належить не тѣлько нелеґальностямъ, пресіи и пѣдступови зѣ стороны нашихъ найсердечнѣйшихъ, але такожь байдужности, слабодушности, сервілізмови, утилітаризмови и партійнѣй враждѣ нашихъ рускихъ братій. Нещастный той народъ, котрый затрачуе почутя гѣдности своеи народнои и въ самоубійчѣй апатіи вѣкъ свій проживае.

Протестъ противъ нелеґальности выборовъ внесли выборцѣ заразъ третього дня по выборахъ до властій політичныхъ; цѣкаво знати, чи власти політичній предложили той протестъ новоуконституованѣй радѣ повѣтовѣй, якъ законъ приписуе. Однакожь покривджений — черезъ насильство и пѣдступъ при выборахъ дня 29 листопада 1899 — выборцѣ внесли такожь протестъ просто до новоуконституованои рады повѣтовои, та не въ тѣй мысли, абы надѣялись безсторонного и справедливого залагодженя, але абы зазначити, що вѣдчувають заподѣяну имъ тяжку кривду.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю арламентарнои комісіи кола п ського въ присутности міністра Бадженѣ а и намѣст-

ника Пінінського ухвалено высказати бажане, щобы правительство скликало галицкій соймъ на 16-ого с. м.

Органъ Вольфа Ostdeutsche Rundschau обговорюючи предложенія деякихъ нѣмецко-радикальныхъ послобъ що-до управильненя языковыхъ справъ, заявляе, що радикальна партія, яко така, на тій внесеня цѣлкомъ не годить ся и поки що має думати о важнѣйшихъ рѣчахъ, якъ языкова справа.

Grazer Tagespost протестуе противъ проектобъ, котрій змѣряють до того, щобы Стирію и Каринтію також подѣлено на нѣмецкій и славянськый области. По думцѣ згаданого дневника цѣлость и нѣмецкій характеръ сихъ провінцій мусять бути безвзглядно задержаній.

— —

Угодовій переговоры на Угорщинѣ перервано въ наслѣдокъ неожиданого выѣзду гр. Апоніого въ Пешту. Вчера воббула ся кабінетова нарада, въ котрій взяли участь всѣ міністры. На нарадѣ обговорювано політичну ситуацію и сконстатовано, що правительство на случай, коли бы не прийшло до компромісу, потрібно вже всѣ вобповѣдній кроки. Всѣ ще однакъ думають, що ище въ послѣдній хвилѣ буде можь добйти до компромісу.

Соймъ на внесене президента Мадараша вобдрочивъ ся до слѣдующого четверга.

— —

Вождь филіпіньскихъ повстанцѣвъ оголосивъ проклямацію, въ котрій именемъ республиканьского правительства Филіпінобъ выповѣдае вобйну Американцямъ. Вчера повстанцѣ другій разъ ударили на Манілю, але и симъ разомъ нещастилось имъ. По короткій борбѣ мусѣли уступити. Зъ Вашінгтону доносять, що Американцѣ знайшли межь трупами на поли битвы побдъ Манілею сѣмъ женокъ, котрій перебраній по мужески брали участь въ борбѣ по сторонѣ повстанцѣвъ.

— —

Въ буджетовій комісіи нѣмецкого парляменту п. Базерманъ зложивъ справоздане о правительственномъ предложеню въ справѣ побвышеня презенційной силы армій въ часѣ мира. Референтъ въ особлившимъ натиском звернувъ увагу на конечну потребу проектованой організації полевой артилерії, котрой станъ має бути побольшеный о 8883 людей и 4393 коней, и на потребу полевыхъ гавбіцъ. Въ той способбъ армія була бы побольшена о 505 гармат и 859 гавбіцъ. Загальній кошты тыхъ змѣнъ выносуть около 75 міліонобъ.

НОВИНКИ.

— **Перша лекція руского языка и літературы** на безплатнобмъ курсѣ зъ характеромъ приватно-домашнымъ при руской школѣ выдѣловбй [улиця Ворменьска ч. 2, II поверхъ] вобдуде ся *д. 16 н. ст. лютого о 3 годинѣ пополудни*. Вобдудесь пробный испитъ и подѣлъ на вбддѣлы. Учениці мають принести зъ собою папѣръ, олівець, взглядно и книжку, слы зъ якои учились. — *Вбдъ Выдѣлу Руского товариства педагогічного, Львовъ.*

— **Выдѣлъ Руского товариства педагогічного у Львовѣ** просить Свѣтлій Выдѣлы філій, щобы вволили на загальній зборы 11 с. м. прислати своихъ вбдпоручникобъ.

— **Затвержене выбору.** Цѣсарь затвердивъ выборъ обшарника Меч. Брикчиньского зъ Пацикова на маршалка, а кс. Яна Айзельта римо кат. катихита реальной школы въ Станиславовѣ, на віцемаршалка повѣтовои рады въ Станиславовѣ. А де Русины? „Браця“ выперли!

— **Въ справѣ пожарбъ въ 1898 роцѣ** въ нашомъ краю одержуемо зъ Хв. Товариства „Дністеръ“ отсе письмо: Въ 20 ч. Вашои цѣнной часописи повторили Вы статистику пожарбъ за рбкъ 1898, подану въ польскихъ часописяхъ краевымъ Союзомъ охотничихъ сторожей пожарныхъ. Однакъ тая статистика не есть докладна. Тамъ подано, що въ 1898 р. погорѣли 3 церкви [взглядно костелы]; тымчасомъ само наше Товариство мало 7 шкбдъ на церквахъ, зъ котрыхъ 3 погорѣли до тла, а титуломъ вбдшкодовань за тѣ шкоды выплатили мы 3.546 зр. 43 кр. Дальше мали мы 4 шкоды на движимостяхъ церковныхъ, за котрій титуломъ вбдшкодовань выплатили мы 1.324 зр. 70 кр. Наконець на будынкахъ приходскихъ мали мы 14 шкбдъ, за котрій выплачено 9.668 зр. 04 кр. Разомъ отже на будынкахъ ерекціональныхъ буле 25 шкбдъ, за котрій мы выплатили 14.539 зр. 17 кр. т. є. 54·31% премія полищеной на власный рахунокъ по вбдтручею реасекурації. — Подаемо умысно тѣ цифры для вѣдомости интересованыхъ урядобъ приходскихъ и комітетобъ парохіяльныхъ, бо обезпеченя церквей и будынкобъ приходскихъ уходить загально за найлѣпшій ризика зъ-помежь обезпеченъ сѣльскихъ, такъ що деякій урады парохіяльній жадають дуже низькои премія вбдъ такихъ обезпечень, а деякій комітеты зовсѣмъ не асекурують такихъ будынкобъ, уважаючи ихъ за безпечній передъ огнемъ. Тымчасомъ наведеній цифры доказують наглядно и потребу асекурацій, и тое, що премій вбдъ такихъ обезпечень вже нижшій не можуть бути. - Иншихъ цифръ статистичныхъ що до шкбдъ не подаемо, бо они будуть поданій въ справозданю рбчномъ.

— **П. Остапъ Терлецкій**, кандидатъ адвокатуры, знаный соціяльогъ и писатель, осягнувъ сегодня въ львбвскбмъ університетѣ степень доктора правъ.

— **Середъ мѣщанъ Коломыѣ** побднявъ ся остатными часами величезный рухъ противъ гнету громадскихъ податкобъ и лихои господарки магістрату та рады громадскои. Въ недѣлю 5-ого с. м. вбдбули ся загальній зборы мѣщанъ безъ рбзницѣ вѣ ы та народности ухвалили одноголосно: 1) вотумъ недовѣря магістратови и радѣ громадскій по причинѣ лихои господарки; 2) просити ц. к. намѣстництво и выдѣлъ краевый о розвязане теперѣшнои рады громадскои; 3) о поставленя на мѣсце рады громадскои правительственного комісаря до заряду мѣстомъ и 4) выслати депутацію до намѣстника и маршалка краевого зъ прошенямъ о переведене повышихъ трехъ ухвалъ. Зборы були дуже многолюдній, такъ що сала, галерія, сѣни и притыкаюча комната були биткомъ заповненій, а двократъ тбльке народу стояло на улицахъ.

— **Въ Мушинѣ** увязнено почтову експедиторму Пуржицку за спроневѣреня, обманьства и надужитя власти.

— **Просьба.** Наукове Товариство им. Шевченка поручило менѣ выготовити працю про наше давне малярство церковне и про давну архітектуру церковъ. Звертаю ся отже до Отцѣвъ духовныхъ и до свѣтскои интеліґенції зъ просьбою о ласкаве подане менѣ мѣсць де такій старинности знаходять ся. Спеціяльну увагу звертаю на интересній [не шаблюновій] страшій суды. — *Иванъ Трушъ*, Львбвъ, Готель Англійскій, ул. Кароля Людовика. [Инший часописи прошу о ласкаве повторене сеи моеи просьбы].

— **Читальня „Просвѣты“** въ Порохнину складае осемъ найсердечнѣйшу подяку Вир. о. д-ру І Гробельскому, крилошанину въ Станиславовѣ, за передплачуване „Дѣла“ для члевбвъ читальнѣ. — *Выдѣлъ.*

— **Въ польскихъ кругахъ** фінансовыхъ заносить ся на нове — нбвъ жидъ каже — „паскідство“. Въ однбмъ львбвскбмъ банку дано векслевый кредитъ на міліонъ зр. одному спекулянтови, а той скрадуваръ на лѣсахъ. Сеся справа нбвъ заповѣдае одна краківска часопись — увбйде незабавки на порядокъ денный, а хочь не выключе „руну“ [выниманя вкладокъ щадничихъ], бо се иншого рода банкъ, — то все таки выключе „руморъ“ и освѣтлить се й те, сего й того...

— **Въ Коломыи померъ** дня 27 сѣчня с. р. Николай Чернишевъ, старовѣрець або пилипонъ, бувшій редакторъ газетъ „Старообрядецъ“ и „Древняя Русь“, властитель бблыпои реальности въ Коломыи, полишивши по собѣ жену и одну малолѣтну дитину. Неббщикъ родивъ ся въ Колін надъ Дунаемъ, котра належала передше до Румунії, а по послѣдній вбйнѣ россійско турецкій перейшла побдъ Россію. Попередники его невдоволеній выйшли зъ Россіи за панованя царя Петра Великого, котрый заводивъ въ царствѣ россійскбмъ новій установы реформами. Одинъ йшли въ Туреччину, инший въ Румунію, инший въ Нѣмеччину а часть осѣла на Буковинѣ, де до нынѣ є ихъ три громады, а головнымъ ихъ селомъ Бѣлокриниця, де мешкае верховна духовна власть, митрополитъ. Неббщикъ Чернишевъ въ молодыхъ лѣтахъ вступивъ бувъ до монастиря напередъ въ Румунія, а потбмъ перенѣсъ ся на Буковину до Бѣлокриниць. Тутъ почавъ писати свои старовѣрчій книжки, а що въ Бѣлокриници не було друкарнѣ, то вздивъ печатати до Черновець, Львова, Липска и до другихъ мѣстъ. Року 1874 прибувъ до Коломыи и тамъ выдавъ першій свбй тбръ „Соборный Свитокъ“ а року 1878 почавъ выдавати газетку „Старообрядецъ“ и вбзъ ви ажъ до 1888. Въ 1892 р. почавъ выдавати въ Коломыи нову газету „Древняя Русь“, але тота не подобала ся его одновѣрцямъ и вскорѣ перестала выходити. Вбдъ того часу вже бблыне нѣчого не выдававъ, а занимавъ ся господарствомъ, цегольнею и садовництвомъ. Небщикъ, званый въ Коломыи Москалемъ, бувъ [якъ пише колом. „Рус. Рада“] дуже побожный, заховувавъ о тро посты, а пострадавши передъ рокомъ трое дѣтей, побъунавъ на душѣ и силѣ. Похоронъ вбдбувъ ся безъ священника на кладовищи монастирскбмъ въ Коломыи.

— **Въ селѣ Перегноевѣ** [пов. перемышлянського] сильно лютнуе пятнистый тифъ, а межь дѣтворою кбръ. Жертвою пошестій пало вже кблька особъ. Власти повинній для здержаня небезпечнои епідеміи заопѣкуватись населенямъ и выдати колечній санітарній зарядження. На щось же и повітовій санітарій комісія и лѣкарь!

— **Новый ц. к. урядъ почтовый** изъ звычайнымъ обсягомъ чинностій заводить ся зъ днемъ 15 с. м. въ селѣ Мишкбвцахъ (пов. тернопблького); до него будуть належати громады и дебрекій обшары: Мишкбвцѣ, Чарторія и Лука велика.

— **Кровавый драматъ** побдъ соломяною стрѣхою. Господарь Андрухъ Кулеша въ Пилахъ [пов. жовкбвского], середно маючій кметь на 14 морґахъ поля, дождавъ ся на старій лѣта потѣхи: выховавъ двохъ сынобъ Артима и Кирила. Хловцѣ були господарій, запасидливій, а розличъ величались ними на цѣле село. До того Кирила взяли ще въ рекруты, а хочь стареому прикро було розлучити ся зъ рбдною дитиною, то потѣшавъ ся, що сынъ побачить бблыне свѣта а неодного привчать ся. Другій сынъ Артимъ побдъ гверъ не надавъ ся. Кирило служивъ при уланахъ, привчивъ ся у вбйску читати и лизнувъ нѣмецкои „Regimentssprache“ и ставъ — капраломъ. Ну, капралъ велика вже рыба! — и Кирило зъ плохого сѣльского паробчака ставъ вбдъ часу авансу гордымъ и бутнымъ, кождого безъ „штерабъ“ уважавъ за помело. Вбделуживши вбйскову капітуляцію, вернувъ на батькбвщину и оженивъ ся. На селѣ мѣжь своими краянами „импонувавъ“ своею „наукою“, вбйсковою поведенцію и т. п., а громада, бачучи таку моральну силу, передала ему громадску писарку. Но Кирило забажавъ высшихъ почестій, вбйтбвскои диктатуры, и доти не спочивъ, ажь въ его рукахъ опинила ся громадска печатка яко найвысше знамя вбйтбвскои власти.

Honores mutant mores — и вбйтъ Кирило Кулеша ще бблыне змѣнивъ ся зъ хвилею одержаня вбйтбвскои палки. Господарство занехавъ цѣлкомъ, а почавъ „урядувати“ въ коршмѣ, де маючій до него справу ставляли его достойній вбйтбвскій особѣ всякій почастунки.

И завелась господарка: чия фляшка на столѣ, того правда у селѣ. „Енергія“ славного вбйта зъ Пилъ залунала въ околиці, а до того ще ставъ вбнъ стовпомъ „бецирковои політики“, всякій выборы имѣвъ перевести „urzędownie“. Взагалѣ „цивілізація“ Кирила побблышала, въ коршмы майже не вылазивъ, а дома женцѣ и роднѣ уряджувавъ бучѣ и авантуры. Батько Кирила, видячи таку розпусту сына, постарѣвъ ся, опавъ на силахъ и роздѣливъ свое майно на дѣ части; одну давъ Артимови а другу задержавъ собѣ, обіцюючи вбддати ю Кирилови, коли поправить ся. Але даремній були батькбвскій наклыкуваня! Кирило „вбйтувавъ“ дальше, а грудь его закипѣла злобою на старого батька и на брата Артима, котрого постановивъ позбутись, а самому все посѣсти, хочь добрый братъ Артимъ подѣливъ ся зъ нимъ своею часткою. Кирило задумавъ убити Артима, купивъ въ Жовкви револьверъ и острій набоѣ та чекавъ нагоды. Дня 13. падолиста м. р. запитый Кирило, побчасъ родинного збору, на котрбмъ годжено его зъ женкою, добувъ револьверъ и срѣливъ въ Артима; куля перейшла груди. Пострѣленого вбдвезено до шпиталя и вбнъ по довгбй недузѣ поздоровѣвъ. Кирило утѣкъ до Жовкви, де кблька день запивавъ ся зъ знакомыми уланами, а опбсля махнувъ до Львова и тутъ замешкавъ въ однбмъ готели. Повѣдомлена львбвска поліція вынайшла Кирила и вбддала его карному судови, а вчера засѣвъ вбнъ на лавѣ передъ трибуналомъ обжалованый о намѣрене убійство. До розправы покликано кбльканацять свѣдкобъ.

— **Хитрый жидокъ!** Недавно розбйшла ся була изъ Сторожинця на Буковинѣ сензація на вѣстка, що тамъ у бѣлый день напавъ якійсь драбуга на касу „Spar- und Vorschuss-Verein“ ударивъ касіера Штерна въ ббкъ ножемъ такъ сильно, що той зомлѣвъ, и обкравъ касу. Однакъ люде въ Сторожинци кивали на се головами и говорили, що цѣлый той нападъ мусить бути выдумкою самого пана касіера. Вбнъ лишь удавъ, що нѣбы зомлѣвъ. Лѣкарѣ орекли, що вбдъ малои ранки а властиво заграпиня въ боцѣ не могъ зомлѣти, а такожь не знайшли слѣду тяжкого удару въ голову. Зъ тои причины заряджено слѣдство, але що доказбвъ вины касіера не було, то не арештовано его. Ажь дня 3 с. м. знайдено въ льокали того товариства въ печи сцизорить, котрымъ Штернъ мавъ бути скалѣченый, и зараз того дня увязнено пана касіера. Штернъ есть братанкомъ бучацкого бурмістра и недавно прибувъ зъ-вбдтамъ до Сторожинця. Въ касѣ хибуе, кажуть, вбсѣмь сотъ и кблькадесять зр.

— **Добрій вѣсти.** Дня 2 марта вбдбуде ся въ Воробѣевцѣ [стація зелѣзницѣ и телеґрафічна Глубочокъ великій] вѣнчане п. Юліяна Бачиньского, окбнченого богослова, зъ панною Маріею Терешкевичъ дочкою мѣсцевого приходника. — Дня 11 с. м. вбдбуде ся въ Станиславовѣ въ парох. костелѣ вѣнчане п. Ивана Лозового, ц. к адъюнкта податкового при вбддѣлѣ податковбмъ въ Станиславовѣ, зъ панною Яґнѣгою Іоанною Чаплиньскою. — Наслѣдкомъ снѣжныхъ заметей здержано въ вчерашнымъ днемъ рухъ повздовъ на шляху Лупкбвъ-Тѣсна. — Въ Новбмъ Санчи упавъ дня 7 с. м. снѣгъ на пбвъ метра грубо, при чбмъ бувъ морозъ на 22 степенѣвъ. — Радникъ двора проф. д-ръ Радиґеръ буде обходити на другій мѣсяць 25-лѣтный ювілей докторату медицины. — Надзвычайный професоръ д-ръ О. Буйвідъ именованый звычайнымъ професоромъ гігіены въ університетѣ краківскбмъ. — Маршалокъ гр. Бадені выѣздить нинѣ на два днѣ до Вѣдня въ справахъ краевыхъ.

ДЛЯ ВИСЛАНЕ.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl. 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige „Henneberg-Seide“ von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 6 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рбльничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по за границѣ нашого краю.

Катальогъ [висыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рбзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозбвъ, також богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ запотребованю с вбнъ пбдручникомъ гбднымъ поручена.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“** появивъ ся 227-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Allerlei Thunheiten. Von K. — Aus der Sackgasse bulgarischer „Flirt“-Politik. Von Boms. — Militarismus und Landwirtschaft in Preussen. Von Karl Jentsch. — Volkswirtschaft und Presse in Oesterreich. Von Theodor Ehrenstein. Vauvenargues. Von Ellen Key. — Aufruhr der Weiber. — Weibliche Schönheit. Von Jakob Wassermann. — Secession. Von Herman Bahr. — Die drei Reiherfedern. Von Fritz Stahl. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der rothe Vorhang. Von J. Barbey d'Aurevilly.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрбчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. **Числа на показъ даромъ и оплатно.**

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новбмъ Санчи вволили вложити въ мѣсяци грудни Р. Т.: Сим. Дозорцѣвъ учитель гімн. въ Н. Санчи 1 зр.; Іоанъ и Александеръ Дроздики селяне въ Королевои рускои по 50 кр. разомъ 1 зр.; о. Яковъ Корчиньскій парохъ въ Торкахъ 1 зр.; о. Іоанъ Пастернакъ парохъ зъ Тылявы 20 зр.; на руки Іоана Солтикевича ветеринаря въ Н. Санчи зложили: Євг. Менциньскій 1 зр., Мих. Малецъ 50 кр., Левъ Левицкій 50 кр., Іосифъ Кметовичъ 50 кр., Іосифъ Клѣщъ 50 кр., Вавро Фреліхъ 30 кр. разомъ 3 зр. 30 кр.; о. Іос. Пелехъ парохъ въ Сулимовѣ 2 зр., Вол. Крииицкій комісарь повѣтовый въ Горлицахъ 5 зр., о. Ипол. Погорецкій парохъ въ Бобдкахъ 2 зр.; о. Авдій Билинкевичъ парохъ въ Глушковѣ вбдъ парохіянъ 2 зр. 90 кр.; Вол. Гренякъ нав. учитель въ Брунарахъ 2 зр., Ант. Дзюба селянинъ зъ Вѣрхомлѣ 1 зр.; І. Иваницѣвъ офіціялъ судовый въ Н. Санчи на забавѣ 1 зр. 40 кр.; Юл. Гладиловичъ парохъ въ Любачева на празднику у о. Конст. Павловского пароха въ Сухбй Воли, котрый вбдъ себе жертвувавъ одного доляра, 4 зр. 29 кр.; Павло Ильницкій почтмайстеръ зъ Дубецка 1 зр.; о. Густавъ Дроздовскій парохъ въ Кійданцяхъ 80 кр.; о. Петро Гаранюкъ парохъ въ Остаповичахъ зъ акафисту 1 зр 50 кр; Банкъ христіяньскій въ Краковѣ повѣдомляе, що наше Товариство мае у него зложеныхъ на книжочку щадничу ч. 48/98 4 зр. 70 кр.; о. Іоанъ Лидвиновичъ архидіяконъ капітулы станиславбвскои 2 зр. 50 кр.; о. А. Грибъ парохъ въ Миколаевѣ зб складки въ церквѣ 5 зр., Юрій Черкавскій слухачъ правъ 1 зр.; Народна Торговля у Львовѣ яко одноразовый датокъ 25 зр.; Григ. Савицкій парохъ въ Схбдници зббравъ въ церквѣ 3 зр.; о. Алекс. Сѣлецкій парохъ зъ Радоцины 5 зр.; о. Юрій Падохъ парохъ въ Брусенѣ 1 зр. 50 кр.;

(*Дальше буде.*)

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 9. лютого. Fremdenblatt доноситъ, що гр. Тунъ конферувавъ въ послѣднихъ дняхъ зъ провбдниками рбзныхъ сторонництвъ въ радѣ державнбй а найбблыше зъ членами молодоческого комітету выконуючого. — Староство въ Хебѣ повѣдомило дотычный комітетъ, що не позволяе поставити памятникъ для Бісмарка въ Хебѣ. — Правительство призначило для Галичины до розпорядимости намѣстника 35.000 зр. на безповоротній запомога для населеня околиць навѣщеныхъ елементарными нещастями.

Градецъ 9. лютого. Slovenec доноситъ зъ Вѣдня, що сими днями появлять ся три цѣсарскій розпорядженя, именно въ справѣ регуляціи платнѣ державнои службы, побвышеня податку вбдъ цукру и контінґенту рекрута.

Лондонъ 9. лютого. Въ палатѣ послобъ лордъ Бальфуръ заявивъ, що не бачить причинъ, чому бы ширшій вбднесины межь Францією и Англією не могли дальше нетнувати. Політика Англіи въ Хінахъ зробила значній поступы, а особливо пропагована Англією політика „отвореныхъ воротъ“ осягнула значній результаты.

Монастирь 9. лютого. Два Болгаре зранили въ Прілепѣ сербского аґітатора. Вбдтакъ выязала ся борба зъ Турками, котрій прибувши на помбчь, убили одного зъ напастникобъ. Погибли такожь два Могамеданцѣ а кількохъ зъ нихъ ранено. Предпринято численній арештованя.

Царгородъ 9 лютого. Провбдники альбаньскихъ ватаґ рѣшили на нарадѣ въ Ипекъ, на случай выбуху якихъ небудь розрухобъ въ Македонії поставити 17 до 20 тысячъ воякобъ побдъ проводомъ альбаньскихъ начальникобъ, а на случай загальной вбйны збблшити ополчене до силы 200.000 воякобъ.

Бѣлградъ 9. лютого. Королѣвскимъ указомъ именовано на побдстанѣ нового закона начальникобъ бблыпихъ громадъ въ краю.

Мадритъ 9. лютого. Королева побписала декретъ скликуючій кортезбвъ на с. м. и другій декретъ привертаючій въ цѣлбмъ краю конституційній права.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, въ улицѣ Скарбкбвскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскбмъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взглады поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ поважанямъ

96 8—10 *Димитрій Ковальскій*

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площа Галицкім

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, рівнякы, тамыже вѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПНЕ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова съ капустою	15	кр
Сѣкана легка	12	„
Фляки	12	„
Нѣмка тепача съ хрѣномъ	10	„
Кольбаска съ хрѣномъ	5	„
Кавіяръ	15	„
Обѣдъ съ абонаментѣ	50	„

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моїй реставрації, даю вѣдбиваючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

78 1/6—? Зъ высокимъ поважаненъмъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

---

88 1 V

Гімназіяст глядить лекцій. В. П. post. rest. Золочів. 49 1—3

ЛОЖКИ столовій въ Альпаки зр. 650 въ хінъского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы въ Альпаки зр. 3·25, въ хінъского срѣбла зр. 7·— за тузинъ

пор. чає ПЕТРО ХІЩОНСТОВСКІЙ, торговля золѣзна у Львовѣ, площа Бастуліна 1 (напротивъ катедры.)

СЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручає Іванъ Лаврукъ, ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Ученик IV. класи гімназіяльної глядає лекції на село, у Львові, або занять в бюрі. — Повідомлення прошу присилати: Р. П. 12, poste restante, Львів. 47

Старша женщина

глядає мѣсця до заряду дому у священника. Ласкавій зголошеня: Марія Трембицка въ 153 Зеленѣй п. Пасѣчна. 2—2

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсяць популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжневик популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѣдповѣдає д-ръ Ол Барковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣна рѣчна передплати выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

Старша женщина

глядає мѣсця до самостійного заряду дому и господарства. Ласкавій зголошення на адресу: *Анна Крупа* у Львовѣ, улиця 43 Льва Сапѣги ч. 71. 2—3

Женщина з інтеліґентної родини, знаюча господарство домове, працьовита, глядає місця господині. — Ласкаві зголошення до Адміністрації „Дѣла“. 45 2—2

Дня 18 с. м. вѣдбуде ся **ліцитація на побудоване мурованои церкви въ Пробожнѣй.** Реflектуючій будовничій мають зложити 10% вадіюмъ. Планъ и кошторисъ переглянута можна въ Урядѣ парохіяльномъ въ мѣсци.

46 1—1 *Церковный комітетъ.*

КАВУ

лучшу въ тонкихъ порочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и вище.

Токай куранційовый

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 4—0

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовѣ, ул. Подлѣсского ч. 5.

выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковой.

Продає дешевше нѣмъ всѣды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и витайнбутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты ізоляційній, дестильованку смолу вуглеву карболінеумъ, яко также **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за их доброту.

Предпріемство робить бетонованых и крыта дахівъ дахівкою, луномъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 69—7

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрмонъска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвъ року 1·60 зр. на чверть року 1 зр.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накляд, видане шестомовою народною, правописю шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправлений в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками і в шаблтурою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Лекції на село

глядає ученик вищої гімназії. За добре приготовленє ручить Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 4—5

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінъского. Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. з р. 1895. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінъского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На підставі руского переложив Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералёгія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной термінольогіи и номенклятуры. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Ціна 80 цент. в. а.

Видания ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской гімназії в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералёгії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералёгії, або 30 пр. Спису) порто оплачує автор.

ПОЛОТНО

правдиве льняне и бавовняній шифоны, піки, дымы и прочій

спроваджованій посредствомъ „Народной Торговлѣ“ просто зъ фабрики — зъєднали собѣ загальне одобреня и похвалы що до якости товару и що до дешевости.

Замавляє ся лише цѣлыми штуками, а столовы бѣлизны и хустки туземнами. При замовленю выпадає подати приблизительну цѣну товару, въ якій вартости мали его хоче ся, и призначене его, а выберемо до задоволеня.

50 1—6 **Дирекція „Народной Торговлѣ“.**

Климентій Федунъо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

свое переплетничне и галантерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика руму, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 366 87—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1 — и улиця Коперника ч. 9.

Рѣкъ заснованя 1892

Пожички для членовъ. Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ и найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зерні и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціяльна	842·41 „	

Таксы „Дністра“ дуже умѣркованій, условя обезпечень корстній, а шкоды ліквідують ся безпроводочно. До кінця 1898 року выносили выплачені шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Дністра“ приймає Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій условя, представляє своими значными фондами найбѣльшу гарантію, и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоваришене въ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладни до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4 1/2 %. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дістати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Информація удѣляє Дирекція листовно. 84 48—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Дністра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „ПРОСВѢТЫ“.)

Розклад їзди поїздів залізничних

важний від 1 жовтня 1898

часом середно-европейского (цівільного о 38 минут від часу ві львівского).

ПОЇЗД досп.	ПОЇЗД особ.	до Львова відходить о	ПОЇЗД досп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова відходить о
	6.45	в Ільках	6.00		до Підволочиск в головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ільках
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск в Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.25		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Ільках		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзца
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ільках
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск в головн. двірця
1.50	—	„ Ільках	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ільках
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сокаля
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ільках			
	5.55	„ Сокаля			
		ЗМІШАНІ		4.10	до Кракова
	3.04	в Підволочиск на Підзамче		5.20	„ Лавочного
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.30	„ Ільках
5.10		„ Кракова		6.40	„ Кракова
	6.10	„ „		6.55	„ Тернополя в голов. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя в Підзамче
9.45		„ Ільках		7.44	„ Янова
3.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Ільках
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 0

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальний редактоєв Іванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянъсовен. За друкарнѣ Инстытуху Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 23. Львовъ, Пятница 29 Сѣчня (10 Лютого) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшовского ул. Княжого 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсераты виній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	34 зр.
на пів рону	9 зр.	на пів рону	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів рону	8 зр.
на чверть рону	4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пібдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаний вѣдъ порта.

Нєодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераткови або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Недільні и инші домовини приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Пруско-польска гадюка.

Въ пруській „дасльніци“ — въ Познаню выходитъ дневникъ Dziannik poznański — по тенденціи братчикъ краківского Czas'y, орґанъ тои шляхты познаньскои, що то ей небіщикъ Бісмаркъ выправлявъ до Монако, а котра дѣйстно усе бѣльше выпродує широкій свои земли пруско-нѣмецкій комісіи кольонізаційній — хочь въ своѣмъ орґанѣ дуже горлае на „гакатистівъ“...

Той Dziennik poznański — замѣсть усю свою увагу звернути на пруску „дзельніцу“, абы Прусакъ не выдушивъ тамошнои Польонїи — дуже опѣкує ся галицкими Русинами, даючи мѣсце єзуитскимъ допісямъ, що ажь капають клеветами та денунціяціями на Русинівъ. И се фактъ, що чого вже не може и не смѣє єзуитско-польска интриґа наклеветати на Русинівъ въ польскихъ орґанахъ австрійскои „дзельніцы“, то неохибно знайде мѣсце въ Dziennik-у poznańsk-ѣмъ.

Такъ и въ останнѣмъ часѣ находимо въ тѣмъ честнѣмъ орґанѣ [н-рь 390 зъ дня 2 лютого с. р.] того рода допісь якогось S. S. зъ Львова пѣдъ заголовкомъ „Z Unii“. Авторъ пише о именованихъ львѣвского митрополита, станиславѣвского епископа и епископа суфраґана а заразомъ ректора львѣвскои семинаріи духовнои — а въ якій способѣ пише, проснмо послухати:

„Отже маємо нового митрополита рускоуніятского, найправедніѣшого в ея и сердечного приятеля Полякѣвъ. Шкода тѣлько, що его двацять лѣтъ вчаснѣйше не вынесено на сесе достоинъство, бо старець 73-лѣтный и схорованый *ледви чи буде мбгъ* розвинути потрѣбну енергію, а оно не легка рѣчь управляти духовеньствомъ *жонатымъ*, котре творить касту и *бѣльше займае ся політикою нѣжь богослуженемъ*. Синодъ рускій, що вѣдбувъ ся 1891 р. и котрого ухвалы оголошено друкомъ по латиньски въ Римѣ а по руски у Львовѣ, постановивъ дуже красній и спасенній приписы, але хто ихъ выконае, коли *бѣльшість уніятского духовеньства заражена духомъ шизмы* [„większość kleru unickiego jest zarażona duchem schizmy“] *и фанатичнои ненависти до Полякѣвъ*. Отже о. митрополитъ Кунловскій стрѣтить ся въ неохотою значнои части рускаго духовеньства, тымъ бѣльше, що на нѣмъ тяжить вина не до дарованя, що въ початкахъ свого священьства на еміґраціи въ Парижи мусѣвъ зъ конечности принятн священя вѣдъ латиньского епископа и въ тѣмъ обрядѣ переживъ кѣлька чѣтъ, ажь якъ дѣставъ амнестію вѣльно було ему вернути до Галичины и до рѣднаго обряду уніятского...“

Дальше авторъ S. S. говорить о кандидатѣ на станиславѣвского епископа о. Шептицкѣмъ [мимоходомъ кажучи, пѣдносить, що тѣточна сестра о. Шептицкого, ґрафиня зъ Фредрѣвъ Шембекова, живе въ Познаньщинѣ и есть польскою поткою] та й о другѣмъ Василіянинѣ о. Филасѣ яко кандидатѣ на суфраґана львѣвского и рѣвночасно ректора духовнои семинаріи. На суфраґана, каже, предкладано одного зъ крилошанъ, але въ Римѣ не принято его, бо мае трое дѣтей. [Тутъ бесѣда очевидячки о крил. Чапельскѣмъ]. О обохъ ее. Василіянахъ авторъ каже, що они выпрошують ся вѣдъ „*тернистого* достоинъства епископского“ [„od ciernistej godności biskupiej“], але зъ Риму наказали имъ зъ покликомъ на довжный послухъ... И т. д.

Якъ бачите, повысша клеветлива и денунціяційна допись есть квінтесенціею — пѣдлости, яка не посмѣла появити ся въ которѣмсь изъ краевыхъ орґанівъ, а знайшла мѣсце въ пруській „дзельніци“!

Dziennik pozonański не завагавъ ся пустити ажь таку клевету и денунціяцію на наше духовеньство, що „większość kleru unickiego jest zarażona duchem schizmy“, що дѣле наше духовеньство „бѣльше займае ся політикою нѣжь богослуженемъ“, що оно палае „фанатичною ненавистію“ до Полякѣвъ и т. д., а бути епископомъ такого духовеньства — то „cierniowa godność“... Але и дуже замѣтне при тѣмъ се, що клеветникъ и денунціянтъ, очорнивши такъ руске духовеньство, пѣдчеркує: „*ёonate* duchowieństwo“.

Теперь мбгъ бы хто недогадливый спытати: яку цѣль мае єзуитско-польска интриґа посылати такій клеветы и денунціяцій на руске духовеньство до Dziennika poznańsk-ого, а редакція зновъ яку мае цѣль таку гадь въ свѣтъ пускати?

Отожь то! — въ тѣмъ е своя цѣль, и то не бо́м яка. Dziennik poznański — то орґанъ, котрый информує Познаньщи кардинала Ледоховского о справахъ церковныхъ у всѣхъ „дзельніцахъ“ — а кромѣ того вѣнъ взагалѣ всѣмъ самозваничимъ „пшяцелямъ“ и „орендовнікамъ“ нашои церкви въ Римѣ мае служити за „достовѣрне жерело“ для информованя мѣродатныхъ кругівъ курія римскои...

Допись въ Dziennik у poznańsk бмъ вражує, що въ єзуитско-польскій куани куе ся зновъ щось нового противъ рускои церкви — и мы звертаемо на се увагу компетентныхъ кругівъ рускихъ... Пруско-польска гадюка засычала! Бачибсть!

Галицка каса щадничa.

Потверджае ся, що подорожь намѣстника до Вѣдня мае связь зъ санаціею галицкои щадниць. Gazeta narodowa доносить, що намѣстникъ здававъ цѣсареви справу зъ санаційнои акціи и просивъ о повновласть, выдати щадничій касѣ кѣлька міліонівъ зъ пропінаційного фонду, завѣдуваного правительствомъ.

N. fr. Presse такъ пише въ сѣй справѣ: Здогадують ся, що гр. Пінінський хоче наклонити правительство до удѣленя щадничій касѣ матеріяльнои помочи. Страты касы е дуже поважні. Резервовый фондъ уважае ся за страченый, часть векслѣвъ е непевна, а вартбсть ипотекъ треба ще провѣрити. До сего каса мусить заспокоити своихъ вѣрителѣвъ, котрій повымавляли вкладки, а на се не выстане ѣй готѣвки. Черезъ то буде она змушена выповѣдати ипотеки, на котрыхъ мае надъ 20 мілн. зр. вѣрительностей. Отже заходить питане, чи иншій галицкій фінансовій институція будуть могли ипотечнымъ довжникамъ касы удѣлити тѣлько позичокъ, щобы они поспачували свои довги до щадниць. Навѣть въ разѣ, коли бы ти довги замѣнено при помочи заставныхъ листівъ на аннуітеты чи то на довги, котрій мали бы спачуватись въ черезъ лѣтъ, то и тогдѣ треба бы довшого часу на те, поки розпродалось бы заставній листы на 20 мілн. зр. Такожь мусѣла бы найти ся якась институція, пр. краевый банкъ або австрійско-угорскій, котра бы охотѣла заставными листами щадниць на пѣдставѣ набутыхъ нею обезпекъ запезнити кредитъ. Отже побутъ галицкого намѣстника у Вѣднѣ остае мабуть у связи зъ планомъ такои конверзіи довгівъ на аннуітеты при помочи заставныхъ листівъ. Міністерство мало бы удѣлити хвилевои позички для зреалізов ня того плану, а по розпродажи заставныхъ листівъ пѣдобрало бы тую позичку. N. fr. Presse замѣчае на ее, що правительство повинно докладно переконати ся, чи помѣчь, яку бы оно мало удѣлити галицкій касѣ щадничій, не буде получена зъ нѣякимъ небезпеченьствомъ страты. Галичина, котра такъ хоронить своѣ автономіи и ще бѣльше рада бы ей розширити, повинна и въ сѣй справѣ показати свою автономію и сама дати собѣ раду. Тымчасомъ якось не чувати нѣчого за те, щобы краевый выдѣлъ або яка краева фінансова институція квапила ся зъ помочею; въ сѣмъ разѣ у Львовѣ якось панує настрій централістичный. Въ безприкладній господарцѣ галицкои щадниць е скомпромітована такожь и краева управа; а доси не зроблено нѣчого, щобы винуватыхъ покликати до одвѣчальности або до вѣдшкодованя.

На тему „хто винень?“ пише Kurjer lwowski, що слушно приписують часть вины дирекціи щадниць, надзирающій радѣ и ревізійній комісіи; коли бы они були сповнили свій обовязокъ, будо бы не могло прийти до такои бѣды. Але винувата такожь власть правительственна и она тежь повинна одвѣчати. Тамтій мають моральный обовязокъ звернути страту; тѣлько цытане, чи такожь пбсля закону можна его вѣдъ нихъ жадати. За те рѣчь певна, що правительство уставомъ для щадниць само наложило на себе одвѣчальність. Уставъ для щадниць зъ р. 1844. такій установляе права и обовязки правительственного комісара: Політичній власти мають обовязокъ докладно вглядати въ станъ щадниць; а коли бы оказала ся причина побоюватись що-до повного и безпечного покрытя вкладокъ, мають безпроволочно запорядити, що треба, щобы вѣдвернути шкоду. Кождій касѣ щадничій придѣляе ся правительственного комісаря, котрый мае обовязокъ: безперерывно информувати ся о ходѣ интересівъ, о станѣ касъ и цѣлѣмъ руху институціи, пильнувати докладно выконуваня статуту, а въ разѣ, коли бы замѣтивъ який брака, запорядити потрѣбній кроки, щобы привернути ладъ и безпеченьство заведеня, а пбсля удѣленыхъ ему вказівокъ мае здавати намѣстництву справу о станѣ заведеня и его дѣяльности. — Всего того правительственный комісарь не робивъ. Разъ тѣлько за намѣстника Баденього жадавъ комісарь переведеня контролі! але и се скбнчило ся на нѣчѣмъ. Тогдѣшный комісарь, радникъ Клеберґъ глянувъ за кулісы и переконавъ ся о деякихъ неправильностяхъ; векслѣвъ въ портфелю було всупереч статутови бѣльше, нѣжь выносивъ резервовый фондъ. (Теперь резервовый фондъ выносивъ

16)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордулякa.*

XVII.

Однакъ хочь и якъ люде оказували Иванови бразилійцеви свое спбвчутє, хочь и якъ его потѣшали, то все-таки вбнъ не перестававъ бути сумный и пригнобленый... И хочь вбйтъ обѣцявъ зробити его гробаремъ, то навѣть та великодушна вбйтова обѣщинка не влила въ его серце новои вѣдради анї потѣхи... Вбнъ ходивъ мовь строєный, бо той тихій, той ласкавый, той повный докору и заразомъ прощаючій поглядъ умераючои Марины все стоявъ ему передъ очима... „И що я зробивъ? — питавъ вбнъ себе разъ-поразъ. — И чого менѣ треба було ѣхати до Бразиліи? Чи я здурѣвъ, чи що? И чого менѣ було вертати зъ Бразиліи назадъ до дому? Чи не лѣпше було менѣ по тѣмъ всѣмъ вмерти?“... И тутъ въ уявѣ выступавъ передъ нимъ небіщикъ дядько Панько и ему причувались дядьковій слова: „Еѣ, Иваськ, голубчику, плюнь на ту якусь дурну Бразилію... бо якъ бы я мавъ таку жѣнку, якъ ты, и трое дѣточокъ, то я ихъ любивъ-бы“ и т. д. Мовь живый стававъ ему передъ очима небіщикъ дядько, зъ сивымъ волосемъ, зъ добрымъ, поморщенымъ лицемъ, зъ благаючими, вогкими вбдъ слезъ очима, зъ вытягнеными руками... „Гей, гей, — стогнавъ Иванъ бразиліецъ, — ты лишь оденъ, дядьку мавъ розумъ, а я бувъ дурный!... И чому я тебе не послухавъ? Не послухавъ? Я ще тебе ганьбивъ за твою добрбсть!“ И вбнъ бѣгавъ по невеличкій хатинѣ вбдъ кута въ кутъ, мовь несамовитый, деравъ на собѣ волосся, скреготавъ зубами...

Въ такбмъ розположеню духа заставъ его одного ранку громадскій поліцай, що прийшовъ кликнути его до канцелярії.

— До громадскои канцелярії? — спытавъ Иванъ бразиліецъ, мовь зъ просоня. — Чого до громадскои канцелярії?

— Бо тамъ збйшла ся рада выбрати гробаря и, здаесь, тобѣ, Иване, хотять они зробити тую честь и тебе выбрати гроба емъ, — вбдповѣвъ поліцай.

Иванъ бразиліецъ лишь махнувъ рукою, взявъ шапку и пбшовъ разомъ зъ поліцаемъ, навѣть не засуваючи за собою хаты. На що?...

А въ канцелярії була вже зібрана цѣла рада громадска. Панове радній зъ вбйтомъ сидѣли за довгимъ дубовымъ столомъ, лицемъ до порога, кождый радный оперъ одну або навѣть обѣ руки о стблъ, а на долоню оперъ тяжку вбдъ глубокои задумы голову, на всѣхъ лицяхъ видиѣла ся глубока понага, нѣбы сонъ... Коло порога стояли кандидаты на гробаря, а було ихъ що-найменше десять... Були то самій найбѣднѣйшій люде въ Скороходахъ, сѣльскій пролетарѣ: сухорлявій и цѣлкомъ сухій и обпухлій и поморщенѣ, у котрыхъ нужда такъ и проглядала зъ очей... Кождый зъ нихъ бажавъ въ дусѣ збстати гробаремъ и хочь якъ-будь поправити свое нужденне истнованє... Одинакъ зъ нихъ очей видно було, що они не мали великои надѣѣ на ту честь, бо якось зъ-пбдъ ѣ ба зиркали на панбвъ радныхъ, якось таємничо зъ собою перешептувались. Мѣжь ними найвыстій ростомъ бувъ вже намъ трохи знаный Микола Довгань, высокій и трохи пригорбленый хлопище, костисты и такъ сухій, мовь-бы вбнъ вбдъ трохъ днівъ нѣчого не ївъ, а хлѣба нѣколи и въ очи не видівъ... Вбнъ головою сягавъ мало що не до самои повалы и зъ-горда дививъ ся на своихъ бездольныхъ товаришівъ и, якъ здавалось въ его рутбвъ, бувъ ихъ провбдникомъ и готовивъ ся бути речникомъ своихъ братів, а въ разѣ потребы навѣть оборонцемъ...

Скоро Иванъ бразиліецъ появивъ ся въ канцелярії и поклонивъ ся раднымъ, тогдѣ всѣ пролетарѣ, що стояли коло порога, окинули его ворожимъ поглядомъ, а Микола Довгань шепнувъ до своихъ товаришівъ:

— Ось хто буде гробаремъ! Иванъ бразиліець! А вы тутъ чого стоите, дураки?

— То не може бути! — замѣтивъ на се Сидбръ Нетяга, маленькій, сухенькій чоловѣчокъ, — бо мы свои, а вбнъ чужій...

— Цетъ! тихо будь, дураку! — шепнувъ до него Микола Довгань и штурхнувъ его пальцемъ въ потылицю.

Радній здавсь якъ-разъ чекали на Ивана бразилійця, бо коли вбнъ появивъ ся, тогдѣ заразъ розпочавъ ся выббръ.

Вбйтъ опустивъ руки, котрыми пбдтримувавъ голову, розглянувъ ся по комнатѣ нѣбы зъ просоня, якбнци вставъ, ударивъ кулакомъ о стблъ и такъ ставъ говорити поважнымъ, урочистымъ голосомъ:

— Панове радній и цѣла громадо! Вы знаете, чого мы тутъ збйшли ся. Ото бувъ у насъ гробарь, небіщикъ Панько Загуменный, та й вмеръ... А добрый бувъ небіщикъ гробарь, славный чоловѣкъ...

Вбйтъ перестанъ на хвилю говорити и глянувъ по радныхъ, а радній, користаючи зъ тои паузы, обізвались всѣ наразъ: „Добрый бувъ гробарь, небіщикъ Панько Загуменный, невыбагливый бувъ чоловѣкъ, дай ему Боже царство небесне!“ Въ той способѣ панове радній почтили память небіщика Панька Загуменного, а вбйтъ ставъ говорити дальше:

— Вѣдомо вамъ, панове, що въ громадѣ мусить бути гробарь, бо хочь и нѣхто собѣ не бажае смерти, але прецѣнь на когось мусить прийти черга, когось Богъ мусить покликати до себе, бо вже на сѣмъ свѣтѣ вбдъ самого початку така поведенція, що одній родить ся, а другій умерають... Бо подумайте собѣ, панове, що бы то було на свѣтѣ, коли-бъ нѣхто не вмеравъ? Тогдѣ намножилось бы тѣлько людей на свѣтѣ, що по просту свята земля не вытримала бы такого тягару...

Тутъ вбйтъ замовкъ на хвилю и ставъ надумуватись, що дальше говорити, а панове радній сумно кивали головами... „Алкже, свята земля не вытримала бы, було бы тѣсно!“ повторяли они вбйтовій слова, а Микола Довгань додавъ вбдъ порога: „Вже й такъ на свѣтѣ для деякого занадто тѣсно, анякже!“ и закашлявъ значучо, мовь-бы хотівъ сказати: вы всѣ розумній, панове, але и такожь не дурныї!...

Подумавши хвилю и глянувши зъ-пбдъока на Миколу Довганя, вбйтъ говоривъ дальше:

— Отже мы тутъ збйшли ся, панове, яко власть мающій, щобы выбрати нового гробаря. Передъ хвилею вы всѣ признали, якъ добрый, якъ честный, якъ невыбагливый чоловѣкъ бувъ небіщикъ Панько Загуменный... Мы всѣ любили его, якъ брата, але що я кажу: якъ брата? якъ батька! бо вбнъ ще панщину памятавъ и малымъ хлопцемъ бавивъ ся зъ нашими татами... Отже я думаю чи не було-бъ найлучше выбрати гробаремъ на его наслѣдника таки его власного братанича, Ивана Загуменного, котрого ось-тутъ видите? Я думаю, що тымъ учинкомъ мы найлучше вбддячимось небіщикови за его добрбсть та ще и въ небѣ буде вбнъ за насъ Бога молити... Ну, и що-жь, панове? Чи годитесь на выббръ Ивана Загуменного?

(Дальше буде.)

Торговлю разъ и сосудбвъ церковныхъ
Кдчмало бразиліи, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочення и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИНЬСКОГО (столового) 441 15—40

припоручае ся фірму:

Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

около 4 міл. зр., а вексельный портфель 8 міл.] О тôмъ радникъ Клеберґъ донêсъ въ роцѣ 1894. Баденьому, а такожь о тôмъ, що Щепановскій виненъ касѣ два міл. зр. Бадені въ першôй хвили загороѣживъ ся; але довѣдавъ ся, що въ касѣ висить на значну квоту такожь хтось ему дуже близькій, змякъ и давъ касѣ рôкъ часу до полагодженя справы. Бадені пôшовъ до Вѣдня. Щепановскій проданъ Схôдницю, заплативъ касѣ часть довгу и лѣзъ дальше въ довги. Рад. Клеберґъ домагавъ ся контролѣ. Рахунковый радникъ намѣстництва шконтрувавъ всѣ щадниці въ краю, тôлько не львôвску. Коли рад. Клеберґъ зажадавъ на письмѣ шконтра львôвскои щадниці, вôдповѣли ему тежь на письмѣ, що на власну его просьбу увôльнивсь его вôдъ уряду правительственного комісаря львôвскои щадниці". Всѣ тôй акты находять ся въ намѣстництвѣ.

Таке недбальство власти — кôнчить Kur. lw. — не нове. Такъ само опѣкувало ся свого часу правительство селянськимъ банкомъ. Паперы банку дôстали пупілярне безпеченьство; банкъ упавъ, властитель заставныхъ листôвъ дôстали ледво половину; довжникôвъ-селянъ зруйновано, и справа тягне ся безъ кôнця. Коли бы оказала ся хочь найменша страта, правительство мусить покрыти все.

Дуже цѣкаве пояснене справы подае въ дневнику Arb. Ztg. якійсь „добрый знатокъ галицкихъ вôдносинъ". Цѣла справа мала бы пôсля того пояснення пôдкладъ політичный.

Осередкомъ привatного кредиту въ Галичинѣ — пише той „знатокъ" — є лише кôлька банкôвъ. Маломѣщаньство находить кредитъ въ галицкôй щадници; весь инший кредитъ концентруе ся въ банкахъ кредитовôмъ и ипотечнôмъ та въ ипотечнôмъ вôддѣлѣ краковского товариства обезпек. Правительство и клерикальна аристократія остають въ найтѣснѣйшôй звязи зъ сими „добродѣями" Галичины; вôдъ нихъ могучого вплыву не вызволить ся жаденъ купець нѣ промысловець, а той, хто имъ стане занадто независимымъ и могучимъ, мусить добре мати ся ередъ ними на бачности. Найлюбѣйшимъ интересомъ для тои кліки с. т. зв. ратункова або санаційна акція. Захитае ся який купець промысловець або властитель бôльшои посѣлости, то заразъ попадае въ руки тыхъ спасителѣвъ, а они его безпечно пустять зъ торбами. Славна є акція для ратованя лихварского банку селяньского, що погубила якихъ 40,000 селяньскихъ родинъ. Таке ратоване дае такожь сполученымъ спасителямъ ладній пенсіи, комісіи, дієты и т. п.

Передъ якими 16 роками появивъ ся Щепановскій и взявъ ся переводити всѣлякій свои пляны, щобы розвести въ Галичинѣ великій промыслъ. Вôнъ завѣвъ въ Галичинѣ канадійске верчене, а тысячѣ людей пôдъ его вплывомъ взялись до великого промыслу. Щобы мати ласку у правительства и магнатôвъ, мусѣвъ имъ зъ власнымъ пониженемъ выслугувати ся въ політицѣ. Досить пригадати его выступъ въ радѣ державнôй въ справѣ вимкого стану въ Празѣ. Поки вôнъ розплывавъ ся въ патріотичныхъ фразахъ, поти не був правительству небезпечный; вôнъ уходивъ навѣть за фантаста, идеалѣста, котрого всѣми можливыми способами величано. О его маєткахъ нѣхто добре не знавъ; одинъ говорили про мілioны, другій шептали собѣ, що вôнъ мае лишь довги. И справдѣ мавъ вôнъ великаньскій довги; але коли злучивъ ся зъ двома своими родичами, Вольскимъ и Одживольскимъ, найшовъ на ихъ копальняхъ и майнѣ ипотечне покрыте своихъ довгôвъ. Головнымъ жереломъ ихъ кредиту сталась галицка щадниця. Директоръ Зіма вѣривъ безмежно въ геніяльнôсть Щепановского и до послѣднихъ часôвъ легкодушно дававъ названôй спôлцѣ кредитъ, котрый дôйшовъ аж до 6 міл. зр. Галицка щадниця були ихъ единою помочею, бо для независимыхъ промысловцѣвъ всѣ инші жерела замкненій. А Щепановскій и его спôльники уходили за независимыхъ, вôдколи заложили дневникъ Słowo polskie.

Вôдъ выборôвъ 1897 р. станьчики и правительство стали боятн ся найгôрших рѣчей: въ нашихъ верствахъ почала ширити ся соціяльна демократія, въ середныхъ демократія въ дусѣ Щепановского; до того ще лучилась великаньска дефравдація любимця станчикôвъ Кешковского. До тѣсного кола клерикальнои, актісемітскои и консерватывнои печати Щепановскій не хотѣвъ пристати. Сему треба було зарадити, и на се выкликано переполохъ, нѣбы то, щобы ратувати бѣдныхъ людей передъ стратами. Коли бы справдѣ ходило було о той ратунокъ, то можна було се зробити инпимъ способомъ, полагоджуючи справу Щепановского и спôлки осторожно и систематычно, бо переполохъ певно не надае ся до того, щобы щось ратувати. Ударили въ дзвôнъ органъ мандербанку Przegląd, австрійскій Ruch katolicki и баденѣвскій Dziennik polski. Щепановскій, Вольскій и Одживольскій вôддали все, що мали; але очевидно того, що наробили своимъ санґвінізмомъ, не можуть направити, — они пропащій люде. Те, що инпѣ въ обуренымъ вôдкрыто, обурений знали давно. Теперь же прийдуть „спаситель". Мѣсце дир. Зіми займе евентуально кревнякъ гр. Пінінського Нікоровичь, що доси був низькимъ урядникомъ въ банку. И такъ переполохъ выпавъ въ самъ часъ для правительства, для банкôвъ и для станьчикôвъ. Правительство и фінансовый свѣтъ давно знали про вôдносины щадницѣ до згадуваныхъ пôдприемствъ, длячого и черезъ кого теперь неразъ довѣдала ся о тôмъ и широка публика, се зъ певностію нѣколи не выкрые ся судово. Рѣчь певна, що Щепановскій и Зіма поступали непростимо; але коли ихъ досягне справедливôсть, котра въ Галичинѣ такъ часто спить, то въ тôмъ и окремій причины.

Тôлько инше „знатокъ". Що вôнъ справдѣ добре знае галицкій вôдносины, се не дасть ся заперечити; але при тôмъ всѣмъ его палка оборона Щепановского и Зімы за мало є безсторонна, щобы не велѣла вгадувати, що „знатокъ" мусить бути дуже близькій до тыхъ, котрыхъ боронитъ.

День передъ тымъ та сама Arb. Ztg. въ великимъ обуренымъ писала про вѣсть, що мовь то печенѣжиньске перше галицке товариство для нафтяного промыслу хоче протестувати противъ обезпеки вѣрительностей щадницѣ на майнѣ Вольского и Одживольского. Показуе ся, — писала она, — що головнымъ акціонеромъ печенѣжиньского товариства є — Щепановскій. Печенѣжиньске товариство, котрого головнымъ властителемъ є Щепановскій, мае претенсію до фірмы „Щепановскій, Вольскій и Одживольскій". Галицка щадниця хоче теперь свою претенсію до фірмы „Щепановскій, Вольскій и Одживольскій" иротекарно обезпечити, а противъ сего протестуе Щепановскій, бо вôнъ, властитель печенѣжиньского пôдприемства, мае давнѣйшу претенсію до себе, головного члена фірмы „Щепановскій и спôлка"! Свѣтъ кôнчить ся!

Переглядъ політичный.

Въ справѣ скликання краевыхъ соймôвъ, мала вôдбути ся вчера рѣшаюча рада кабінетова. Правительство мало рѣшити ся скликати соймы въ двохъ серіяхъ. Першу серію скликано бы въ лютôмъ, другу аж въ мартѣ. Зъ бôльшихъ соймôвъ краевыхъ до першои групы належить галицкій соймъ, до другои соймъ ческій. Инші дневники доносять, що и ческій соймъ буде скликаный въ лютôмъ.

Кôлько правды въ сихъ вѣстяхъ, годѣ вгадати. Певна рѣчь лишь се, що правительство замкненемъ рады державнои не збуло ся клопоту зъ головы. Але щобы выповнити прогалину выкликану въ політичнôмъ житю Австрії замкненемъ рады державнои, та щобы розполітикованôй суспільности дати якійсь часъ занятє, правительство уважало за найвôдповѣднѣйшу рѣчь скликати соймы краевѣ. Тымъ часомъ рѣчь тутъ не така легка, якъ бы кому выдало ся. Соймы краевѣ не урятують ситуації, не заступлять парляменту, бо: „яке ѣхало, таке здыбало". Пôдъ взглядомъ безголовня, ческій соймъ нѣ троха не уступае радѣ державнôй. Въ ческôмъ соймѣ засѣдають якъ разъ тѣ крайнѣ елементы, зъ одного боку молодо-Чехи а зъ другого Шенererianцѣ, котрѣ волосаючи ся, ввели австрійскій парляментъ до абсурда. Що дѣялось въ радѣ державнôй, се повторить ся въ ческôмъ соймѣ. Перерва въ нарадахъ парляменту не влагодить національныхъ антаґоніямôвъ, не доведе до згоды анѣ навѣть порозумѣня сторонництвъ, якъ того надѣявъ ся Тунъ, бо сли не парляментъ, то ческій соймъ не дасть утихнути політичнымъ страстямъ. Зъ тои причины правительство не знае, що робити зъ ческимъ соймомъ, чи его скликувати безпровôлочно, чи передъ его скликанемъ зробити пробу помирення ворожихъ партій. Тому то вѣсти про речинець скликання ческого сойму непевнѣ и неодинакѣ.

——

Угорске правительство приняло въ засадѣ проектъ опозиційныхъ мужôвъ довѣря, щобы для скорѣйшего порозумѣня що до куріяльного судôвництва въ выборчихъ справахъ и ревізіи регуляміну выделегувати двохъ мужôвъ довѣря для переговорôвъ въ представителями опозиції. Тѣ два мужѣ довѣря мають такожь зъ припорученя правительства предложити опозиції выпрацьований вже въ тôй справѣ проектъ. Гр. Чакі повѣдомивъ вчера всѣхъ мужôвъ довѣря опозиції о письменнôй вôдповѣди правительства на компромісовѣ условя. Въ опозиційныхъ кругахъ говорять, що делегаты опозиції не будуть стави и дальшихъ перешкодъ и ухвалять Банфіому буджетову провізорію. Дневники доносять, ще опозиція не хоче ухвалити Банфіому индемнізаціи, и що справа ревізіи регуляміну стрѣчае ся зъ деякими трудностями. Мимо того выгляды мирового полагодженя крізы, не представляють ся некорыстно.

——

Якъ доносять зъ Брукселѣ, дѣяльнôсть бонапартистичныхъ комітетôвъ значно змогла ся, що въ дипльоматычныхъ кругахъ живо коментують. Въ минувшôмъ тыждни отверджено въ Бруксели дуже часту присутнôсть провôдниковъ тои партіи. Передъ кôлькома днями був въ Парижи одинъ зъ вызначнѣйшихъ аристократôвъ, котрого лучать тѣсній родинній вôдносины зъ рôвно-жь высокопоставленымъ кругами въ Австрії. Пôсля оповѣдань того пана, Бонапартисты уважають, що теперь прийшла для нихъ властива пора до акціи. Зъ иншои стороны говорять, що головна доси перешкода интензивнѣйшои роботы — бракъ грошей, усунена. Въ послѣднихъ тыжднях зложено на цѣли агітації 20 міліонôвъ франкôвъ. Въ першôмъ рядѣ субскрибували бôльшій квоты кн. Роландъ Бонапарте и его шуринъ, звѣстный арендаторъ дому гры Блянкъ. Сей послѣдный вôддавъ также на цѣли бонапартистичнои агітації два дневники, котрѣ набувъ на власнôсть, именно Le Soir u Journal.

Користный для громадъ рескриптъ намѣстництва въ справахъ вôйсковыхъ.

[*Письмо въ Городка.*]

Давнѣйше була въ нашôмъ повѣтѣ така практика при урядовôмъ провѣрюваню евіденцій урльопниковъ, резервістôвъ и ляндверы, що на певный день взывало ц. к. староство вôйтôвъ, щобы принесли съ собою дотычнѣ книги и тамъ ихъ провѣрювано безъ дальшихъ коштôвъ. Но вôдъ кôлькохъ рокôвъ завѣвъ ся був звычай, що сержантъ повѣтовый зъѣздивъ до деякихъ громадъ и тамтуда зазывавъ сусѣдныхъ вôйтôвъ съ книгами евіденційными до урядового ихъ повѣреня, за що казавъ собѣ дієты платити. Коли-жь зважити, що таку чинность урядову переводивъ сержантъ звычайно въ коршмѣ, мѣбы за для б аку одвѣтнои канцелярії громадскои, ну, а въ коршмѣ лучалась добра нагода для зъѣхавшихъ ся вôйтôвъ-товаришôвъ закропитись гойнымъ могоричемъ, очевидно не своимъ коштомъ, то буджетъ громадскій еще бôльше обтяжавъ ся въ рубрицѣ: „nieprzewidziane wydatki". Така евіденційна тяганина вôдбувала ся звычайно два разы до року. Теперь же мабуть она перестане разъ на все въ наслѣдъ ухвалы соймовои зъ 9-ого лютого 1898, котру президія намѣстництва обѣжникомъ з дня 17. падолиста 1898 ч. 7599 подала до вѣдомости ц. к. Старостъ зъ такимъ придаткомъ:

Стверджено, що въ послѣднихъ рокахъ декотрѣ пп. старостове до провѣрювання чинностій сполученыхъ зъ евіденцією урльопниковъ, резервістôвъ та особъ обовязаныхъ до служби въ ополченю, безъ конечнои потребы высылали придѣленого до ц. к. староства ц. к. сержанта повѣтового до громадъ за вынагородою коштôвъ подорожи зъ фондôвъ дотычныхъ громадъ. Въ наслѣдъ внесеня вôдъ кôлькохъ громадъ до краевого сойму петиції, щобы кошты подорожей ц. к. сержантôвъ повѣтовыхъ зъ повышеня чинности выплывавшѣ покрывало правительство зъ власныхъ фондôвъ и въ наслѣдъ ухвалы сойму краевого на засѣданю дня 9. лютого 1898, оповѣщае ся п. ц. к. старостѣ, що слѣдуе:

Щобы запобѣгти на будуче сему невластивому поступованю, котре потягае за собою для громадъ выдатки часто неоправданѣ, поручаю п. ц. к. старостѣ, щобы списуване особъ обовязаныхъ до служби въ ополченю по мысли точки 22 до §. 8 розпорядку міністерства оборони краевои зъ дня 20. грудня 1893 В. з. д. ч. 193, взглядно также що-до рѣчныхъ способôвъ новобранцѣвъ зъ примѣненемъ анальогічныхъ постановъ §. 24. п. в. в. I. полишивъ зъ регулы поклыканымъ до сего начальствамъ громадъ, котрѣ повинни списы на способи закономъ приписаный зорудувати и котрѣ за ихъ поправне зорудованє є одвѣчальнѣ. Ино въ случаю, коли бы начальники громадъ способъ тыхъ въ речинцяхъ приписаныхъ або зовсѣмъ не споряджували, або мимо попереднього указаня зайшовшихъ неправильностій дѣлали се въ такій способъ, що тотѣ списы не надавали бы ся до урядового ужитку власти, може ц. к. староста по мысли точки 2. §. 24. п. в. в. I. запорядити зорудованє тыхъ же на кошть громады черезъ ц. к. сержанта пов., взглядно теперь черезъ урядника придѣленого староству до чинностій евіденції войсковои або черезъ иншого урядника.

Зъ выимкою сихъ случаѣвъ высыланє ц. к. сержанта повѣтового, взглядно же реченого урядника до зорудуваня тыхъ способъ на кошть громадъ може наступити лишень *на выразне жадане громадъ* и по заявѣ, що кошты понесуть добровôльно. Но при тôмъ кладе ся условя, щобы зъ уряду не давано приводу до подôбного жадання начальникôвъ громадъ та щобы не вкладано на нихъ нѣякого морального примусу, коли се може дѣялось ставляниемъ неоправданыхъ трудностій або вытыканемъ неточностій при провѣрюваню способъ громадъ; поменшій бо браки та неточности належить сейчасъ въ урядѣ усувати и такимъ поступованемъ зверхностямъ громадскимъ що могла улекшувати правильне полагоджуване сеи чинности.

Подôбно до информованя начальникôвъ громадъ що-до ведены евіденцій, замкненя листъ загального ополченя, дальше наглядана громадъ въ веденю сеи евіденції треба перше всього користати изъ случайностій, якій лучають ся при чинностяхъ урядовыхъ, а *лишень въ случаю неминучои потребы*, выплываючои зъ тяжшои провины та постôйного занедбуваня обовязкôвъ на зверхности громадскій вложеныхъ (§. 108. зак. гром.) може ц. к. староста въ повышôй цѣли и *до помочи* въ чинностяхъ писарскихъ выимково делегувати до дотычныхъ громадъ на ихъ кошть ц. к. сержанта пов., взглядно урядника до евіденції вôйсковои придѣленого, котрого належность повинна обчислитись по мысли 2. точки до §. 10. згаданого розпорядку міністерского, пôсля приписовъ о належностяхъ вôйсковыхъ, а не пôсля нормъ обовязующихъ урядниковъ державныхъ.

Подôбно и контролю дотычно належного ведени книгъ мельдунковыхъ, евіденційныхъ якъ также выказовъ змѣнъ нечинныхъ жовнѣрôвъ, котрѣ то записки начальники громадъ по мысли §. 15 и §. 17 п. в. в. III. обовязаній провадити, належить выконувати въ способи не потягаючій за собою нѣякихъ, выдатковъ для громадъ, отже лишень при кождôй надаючôй ся случайности урядованя въ громадѣ, а въ особенности также на сесіяхъ урядовыхъ та при зборинахъ контрольныхъ. И въ крайнôмъ случаю и коли бы упôмнена поучана змѣряючій до усуненя спостережныхъ неточностій не мали успѣху, можна хôснувати зъ прислугуючого въ силу §. 17. п. в. в. III. права и запорядити переведене деякихъ чинностій евіденціи войсковои на кошть громады.

Зъ сего выходить, що подôбній *загальній* запорядженя въ цѣли переведеня *люстрації* або доконаня спростованъ въ громадскихъ операталъ евіденційныхъ є строго выключені та наразили бы ц. к. староству на поношене дотычныхъ коштôвъ въ власныхъ фондôвъ.

Вкінци звертае ся увагу ц. к. старосты на постановы §. 14. п. в. в. III., пôсля которыхъ власть політична довжна вручити начальникамъ громадъ списы евіденційній приналежныхъ до громадъ нечинныхъ жовнѣрôвъ та о скôлько спростоване тыхъ списôвъ черезъ самій громады не дасть ся доконати, довжна політична власть рôкъ-рôчно *при контрольныхъ зборинахъ* спростувати, або-жь, коли вайде потреба, новій выготовити, не обтяжаючи въ сего титулу громадъ якими-небудь кошгами.

Поручаючи ц. к. старостѣ, щобы до поданыхъ высше наказôвокъ якъ найточнѣйше стосувавъ ся, взываю его, щобы въ найбôльшою обачностію выстерѣгавъ ся обтяжаня громадъ зайшыми выдатками, въ права ужитя средствъ зарадчихъ на кошть громадъ корист въ нимъ въ случаяхъ дѣйстнои та конечнои потребы, а навѣть въ такихъ выимковыхъ случаяхъ щобы поступавъ якъ найобачнѣйше."

Сей важный рескриптъ намѣстництва подала до вѣдомости громадъ нашого повѣту рада повѣтова и тымъ бодай якусь частину своихъ обовязкôвъ сповнила.

Адріянъ.

НОВИНКИ.

— Русини выборцѣ! Зближае ся важна хвиля въ громадскôмъ житю нашого мѣста. Вже при кôнци сего мѣсяця мають вôдбути ся выборы до Рады мѣйскои. И мы не можемо байдужно глядѣти на те, яка репрезентація мѣйска буде выбрана. Мы поносимо заровно тягарѣ громадскій зъ иншими горожанами, проте належить ся и намъ заступництво въ новôй Радѣ мѣйскôй вôдповѣдно до числа мешканцѣвъ руской народности. Въ цѣли близшого порозумѣня ся и скрѣпленя акціи въ тôмъ напрямъ просимо Русинôвъ мѣста Львова на вѣче выборцѣвъ, котре вôдбуде ся въ недѣлю дня 12 н. с. лютого въ сали „Народного Дому" о год. 4-ій зъ полудня. *Василь Нагірный, Др Кость Левицкій, Д-ръ Левъ Павенцкій, Д-ръ Евген Олесницкій, Андрей Андрейчинъ.*

— Загальні зборы філіи „Просвѣты" въ Рогатинѣ вôдбудуть ся въ четверь 2-ого н. ст. марта с. р. въ сали рады повѣтовои о 2 годинѣ пополудни. Програма зборôвъ така: Рано Богослуженя за упокôй членôвъ філіи. Пополудни о 2 годинѣ: а) повитане зібраныхъ; б) справоздане секретаря и касіера; в) д-ра Могильницкого вôдчитъ економічный зъ особливымъ увзглядненемъ торговлѣ крамарскои; г) выборъ нового выдѣлу; д) внесеня членôвъ; и в) льосованє насѣня. — Запрошуючи Р. Т. Членôвъ до найчисленнѣйшои участи, просимо заохочувати и другихъ, щобы вписували ся до „Просвѣты". При тôмъ завѣщаемо, що на случай щасливого уладнана мит. (евыхъ вôдносинъ, того дня вечеромъ вôдбуде ся *вечерокъ въ память Т. Шевченка* зъ вôльнымъ вступомъ для селянъ, а платне для интелігенцiи. Про сей вечерокъ звістимо згодомъ въ усѣми подробицями, коли тôлько зможе вôдбути ся. — Рогатинъ дня 5-ого лютого 1899. *І. Макогоньскій* голова, *І. Кудрикъ* секретарь.

— Зъ товариства „Сокôлъ". Пригадуемо всѣмъ другамъ, що комерсъ товариства „Сокôлъ" вôдбуде ся въ суботу 11-ого с. м. въ комнатахъ товариства при улици Пôдвале ч. 7. Початокъ о год. пôвъ до 8 вечеромъ. Вступъ вôльный.

— Заходомъ „коломыйского Бояна" вôдбудуть ся въ Коломыи вô второкъ 21-ого с. м. въ сали магістратскôй вечерницѣ зъ танцями перепѣтаній хоромъ мужескимъ и мѣшанымъ. Отсимъ запрошуе выдѣлъ Бояна всѣхъ охочихъ весело забавитись та почути нові продукціи. Вступъ вôдъ особы 50 кр. Початокъ о пôвъ до 9 вечеромъ. Стрôй візитовый.

— Пригадуемо, що завтра с. е. въ суботу дня 11 с. м. вôдбудуть ся въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда" у Львовѣ вечерницѣ зъ танцями устроєній тов. „Клюбъ Русинокъ". — Початокъ о год. 8½ вечеромъ. Чистый дохôдъ призначеный на „Бурсу въ Новôмъ Санчи".

— О. крил. Алексей Торонський — якъ довѣдуемось — занедужавъ сеи ночи досыть поважно на часткове пораженє. Есть надѣя, що лѣкарямъ удасть ся привести недужого до здоровля.

— Вчерашный баль „Академічнои Громады" въ сали „Народного Дому" выпавъ дуже величаво. До кадриля стануло 144 паръ, число не бувале на сегорôчныхъ балахъ. Дуже много молодежи и старшихъ було такожь зъ провінціи. Кромѣ университ. професорôвъ-Русинôвъ загостивъ также ректоръ д-ръ Кадый. Весела забава протягнулась до бѣлого дня.

— **Зъ Вѣдня доносять**, що правительство призначило для Галичины на руки намѣстника 350.000 зр. на беззворотнѣ запомоги для мешканцѣвъ околиць дотикненыхъ горбкъ елементарными нещастями.

— **Цѣсаръ затвердивъ** выборъ Станислава Павликовского, дѣдича зъ Бережницѣ королѣвскон на маршалка, а о. Иларіона Гошовского, пароха зъ Журавна, на вицемаршалка повѣтовои рады въ Жидачевѣ.

— **Карна розправа** противъ Кирила Кулешѣ — о чѣмъ мы вчера писали — вже скончена. Судьѣ присяглѣ заперечили питанѣ що-до намѣреного убійства и лише сѣмома голосами потвердили питанѣ додаткове що-до ушкодженя тѣла. Въ виду того трибуналъ увольнивъ Кирила Кулешу вѣдъ вины и кары. Вѣнъ по вѣдчитаню ему вердикту упавъ на середнѣ салѣ судовои на колѣна и горячо бивъ ся въ грудя.

— **Зъ Городка пишуть намъ**: Свого часу подана була одводушна ухвала нашого духовенъства въ дѣлѣ непринимання урядовыхъ письмъ въ нашбй крбмъ руском мовы вбдъ 1-ого сѣчня с. р. Успѣхъ сеи заявы, поданои до вѣдомости ц. к. староства и иншихъ властій, в такій, що ц. к. староство постаралось уже о русѣй написы адресовѣ на пересылкахъ до урядбвъ парохіяльныхъ, а такожь всѣ свои дописи редагуе по руски и рускимъ письмомъ. Если-жь подае до вѣдомости якій обѣжникъ призначеный для громадъ и налітографованый по польски, то не залишае своюклавзулю до урядбвъ парохіяльныхъ додати такожь по руски. Иншій урады поступають въ тбмъ дѣлѣ также зовсѣмъ льояльно. И такъ оно всюда повинно бути. Если хочемъ выборотя прислугуючій намъ права, мусимо всюда и зб всѣма властями поступати консеквентно и рѣшучо. Ось пр. почтарь мбй не хотѣвъ анѣ рушь постаратись о русѣй рецепісы та иншій формулярѣ русѣй на своѣй почтѣ. Я разъ и другій пригадувавъ ему чемно сей его обовязокъ урядовый, но вбнъ, хоть все обѣцювавъ, слова не додержувавъ. Тогды я ему написавъ зъ уряду, що абсолютно не буду прынимати польскихъ рецепісбвъ, хоть-бы адреса була вбдписана точно по руски — и вбдъ сего часу всьо въ якъ найкрасшбмъ порядку. Та мимо того нашій добрій взаимины сусѣдскій зовсѣмъ не попсувались. Годѣ бо принустити, щобы розумный а вверхъ того интелігентный чоловѣкъ не давъ ся переконати, що нашимъ обовязкомъ в вбдъ свого жадания не вбдступити а обовязкомъ урядника державного тіи оправданій жадания выповнити. — *Адріянъ.*

— **Зъ Теребовельщины** одержуемо отое письмо, характеризуючи долю приватныхъ сотрудникбвъ рускихъ: По рукополаганю дбставъ я приватне сотрудництво въ Довгбмъ повѣта и декамата теребовельского, де и впроваджено мене д. 7 лютого 1896 р. А хоть ще передъ моимъ впровадженемъ було внесене подане о платню и всякій правій формальности були полагоджені, я платню дбставъ не вбдъ часу впровадженя, або мѣсяць чи два пбзнѣйше, але ажь вбдъ д. 20 грудня 1896, и то лишь на рбкъ, до 20 грудня 1897. Отже за часъ вбдъ 7 лютого 1896 до 20 грудня 1896 не дбставъ я нѣякои платнѣ, хоть ц. к. намѣстництво прирекло titulum mensae. Длятого я ще въ марті 1898 р. внѣсъ и руки Вп. посла о. Таначкевича прошене [въ рускбмъ языцѣ] до ц. к. міністерства вѣроисповѣдань [долучивши потрѣбій алеіаты] о признане менѣ платнѣ за часъ вбдъ 7 лютого до 20 грудня 1896 р. Въ тбй самбй справѣ писавъ я другій разъ до Вп. о. Таначкевича въ осени 1898 р. просячи его, щобы розвѣдавъ ся въ міністерствѣ, якъ стоить справа, але доси не маю вѣдомости. Видно, що мимо заходбвъ о. посла цѣлу справу кинено до кошъ Але най бы тамъ! отъ подавъ я, бо такъ радили; выграю то добре, 260 зр. придасть ся, а нѣ, то я и на се приготованый. Але важнѣйша сь друга справа: Якъ сказано, 20-ого грудня 1897 р. закбнчилась менѣ платня. Урядъ парохіяльный внѣсъ понову просьбу о продолженье платнѣ на другій рбкъ, а хоть рбкъ уже минувъ 20 грудня 1898 р. а и на другій минуло вже пбвъора мѣсяца, мимо того доси не маю нѣякои вѣсти, чи буде яка платня, чи нѣ. Нехай бы вже подани и не увзгляднили, але чоловѣкъ бодай знавъ бы, що мае дальше робити; а ту нѣ! анѣ платнѣ, анѣ вѣсти. Грывота и клопбтъ, бо треба дати родинѣ удержанье; жѣнка, двое дѣтей, слуга — потребують ѣсти. Бувъ я въ тбй справѣ у комісаря въ старостві, а той менѣ заявивъ, що подане выйшло зб староства ще 27 грудня 1898 до ч. 6752, але доси нема нѣчого. Писавъ я и до Консисторіи, але що тамъ зроблено, не знаю. Длятого прошу Редакцію „Дѣла“ подати мое письмо до прилюдной вѣдомости, а чей може теперь сеся справа скорше закбнчить ся. Рбвночасно зъ симъ письмомъ высылаю и просьбу до п. Намѣстника. Оттаке то переходять майже всѣ приватній сотрудники. Робити треба и въ церкви и въ школѣ, бо якъ приѣде п. инспекторъ на візитацію, а довѣдаесь, що священикъ Х. не ходить на религію до школы, то сейчасъ подае до Консисторіи, але чи той Х. мае удержанье, о се нѣхто не пытае.

Симеона Мушкевичъ руско кат. прив. сотрудникъ.

— **По пожарѣ церкви св. Спаса въ Судовбй Вишни** першу помбчь до вбдбудованя церкви подала рада мѣска, котра дарувала на церковь майже весь потрѣбный матеріялъ дерев'яный. Коли при жертвенности парохіянъ и Всч. клира всѣхъ трехъ Епархій вымуровано въ однбмъ роцѣ церковь, на просьбу комітету парохіяльного жертвувала Рада мѣска на засѣданю зъ 9-ого с. м. сто зр. на вытинковане новои церкви. За тій щедрій жертвы почуваеся парох. комітетъ до обовязку зложити прилюдну подяку всѣмъ Бп. пп. радным мѣста Судовои Вишнѣ, котрій мають на оцѣ добро громадянъ, та вбтцѣвскимъ стараньемъ, розумными постановами и зарядомъ причиняють ся до пбднесеня и добробыту мѣсточка. Нехай за жертвы въ славу Бога вбдплатить Всевышній сторицею! За комітетъ *В. Кондрацкій* парохъ.

— **У насъ** вже була коротка згадка про страшный пожаръ села Надь Боброчь въ лѣтавскбмъ комітатѣ на Угорщинѣ въ ночи зъ 31 сѣчня на 1 лютого с. р., де не тбльно выгорѣли майже всѣ забудованя, але и упало богато жертвъ въ людяхъ и въ домашнбй звѣринѣ. Ажь жасне читати описы того пожару. Причина огню була неосторожность одной жѣнки, що въ ночи, и то ще при великбмъ вихрѣ выйшла зъ напотовою лямпою по щось до стодоли, пошпотала ся и упала, нафта розлялась на солому и запалила ся та й въ одній хвили стодола и цѣле оббйстя стануло въ огни. Розумѣе ся, зъ того оббйстя лишь де-хто зъ людей вспѣвъ утечи, прочій згорѣли. Вихоръ нѣсъ искры и головнѣ на право и на лѣво улицѣ и за кблька хвиль цѣла улиця стала немовь рѣкою огняною, а незабаромъ горѣло скрбзь по селу, такъ що лишь тутъ и тамъ немовь чудомъ остали ся цѣло деякій будынки. О гашеню огню не було й мовы; щасливый бувъ той, хто вспѣвъ спасти жите. Очевидцѣ описують страшній сцены. Люде, мужчины и женщины, выскакували зъ домбвъ въ одныхъ сорочкахъ; то бы ще нѣчого, але на декотрыхъ уже зъ хаты запалила ся сорочка, а на иншихъ запалювала ся на улиці вбдъ летучого огню и они мовь пачючій смолоскипы бѣгли та кричали о помбчь а вкбнци падали на землю. Та й взагалѣ навѣть на улицяхъ люде не були безпечній, бо зб всѣхъ бокбвъ вихоръ гнавъ дымъ и полумя черезъ що одній попекли ся, другій душили ся, а въ додатку ще иншихъ тратувала худоба, що выривавшись изъ оббйсть гнала шалено улицями. Згорѣло 300 домбвъ, 500 иншихъ будынкбвъ, 200 стодолъ, пбвтораста штукъ рогатои худобы и тбльно само коней, 200 овець и 100 штукъ безрогъ. А зъ людей кблька десять [кажуть що до тридцять] пострадало жите а близько сто есть покалѣченыхъ та попеченыхъ, деякій нещастій потратили очи... То було пекло! — хорони Боже вбдъ такого нещастя миръ христіянъскій!

— **Фальшивый князь.** Въ Красовѣ увязнено въ понедѣлокъ якогось князя Ивана Александровича Русанова, що прибувъ туда въ осени зъ великимъ псомъ и зъ льокаемъ Сторовомъ. Вбнъ наймивъ въ центральнбмъ готели три комнаты и мавъ за нихъ платити 6 зр. денно, а другихъ 6 зр. за удержанье. Розумѣесь не плативъ, а ще устроювавъ въ готели щедрій обѣды и вечерѣ для знакомыхъ. Коли готелевый рахунокъ добйшовъ уже до 2000 зр. удавъ ся властитель готелю до поліціи. Поліція запытала россійскій власти, а тій заявили, що князя того назвища въ Россіи нема, натомість Иванъ Александровичъ Русановъ, бувъ звычайнымъ писаремъ при якбмсь урядѣ. По сѣй вбдповѣди арештовано фальшивого князя, котрый „надувъ“ также многихъ купцѣвъ, бо живъ выключно кредитомъ.

— **Учительска самопомбчь.** Дня 2 лютого с. р. вбдбули ся у Львовѣ въ присутности нотаря Витеславского перший загальній зборы членбвъ основателѣвъ „Краевого товариства заднткового учительского“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмбженою порукою. По принятю проекту статута товариства выбрано дирекцію и раду надзираючу, а потбмъ зарядъ подавъ фірму товариства до зареєстрованя.

— **Въ краковскбмъ судѣ** карнбмъ вбдбула ся оногды розправа за памятній торбчій розруху въ рольничбй школѣ въ Черниховѣ. Зневажено тогдѣ словно и чинно директора школы п. Бастіена. Обжалуваныхъ було двохъ ученикбвъ Тлуховскій и Станухъ, а трибуналъ по переведенбй розправѣ засудивъ ихъ по три днѣ арешту, взгляднo на 15 зр. гривны. Прокураторъ внѣсъ вбдклнкъ противъ низького вымѣру кары.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои *ювілейной выставовои лотерії.* Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тій выграній выплачуютъ ся также *готбвкою* въ 20% вбдшибки, а тягнене вбдбудесь безвбдклично *18-ого марта 1899.*

Господарство промыслъ и торговля.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту** „Днѣстеръ“ у Львовѣ, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеж. порукою за мѣсяць сѣдень 1899. *I. Станъ дожный*: 1) Удѣлы членбвъ 55,545·99 кор.; 2) Фондъ резервовый 3.565·30 кор. 3) Спеціяльна резерва 318·47 к. 4) Вкладки: *а)* станъ на початку сѣчня 1899 р. 413,951.35 к. *б)* вложено въ сѣчни 50.833 к. *в)* вынято въ сѣчни 18.653·99 р., позбстае зъ кбнцемъ сѣчня 446 130·62 к. 5) Сальдо процентбвъ [побраныхъ] 8.839·18 к. 6) Зыскъ зъ року попереднього 5.681·89 к. 7) Непбднята дівіденда за 1897 рбкъ 624·51 к. 8) Кошты спору 7·57 к. 9) На рах. бѣжучбмъ 460·74 к. Сума 521.174·17 кор. *II. Станъ чинный*: 1) Позички удѣлений: *а)* станъ на початку мѣсяця 461.036·66 кор. *б)* удѣлено въ сѣчни 14.950·00 кор., *в)* сплачено въ сѣчни 5.769·71 к. Станъ зъ кбнцемъ сѣчня 470.216·94 кор. 2) Готбвка въ касѣ зъ днемъ 31 сѣчня 1899 р. 15.152·94 кор. 3) Цѣнній папери фонду резервового 3.397·00 к. 4) Цѣнній папери иншій 400·60 к. 5) Въ щадници почтовбй [оборотъ чековый] 1.289·09 к. 6) Въ иншихъ товарыствахъ и банкахъ 29.888·10 к. 7) Сальдо кошгбвъ адміністрація 830·10 к. Сума 521 174·17 кор. — *Членбвъ* прибуло 16, убуло 3, остало зъ кбнцемъ сѣчня 1899 р 1.382 членбвъ зъ 1.425 деклароваными удѣлами въсумѣ 71.250 кор. — *Стопа процентова* вбдъ вкладовъ $4^1/_2$%, процентъ вбдъ позичокъ удѣлювапыхъ зъ додаткомъ на кошты адміністрація $6^1/_2$%.

— **Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень** „Днѣстеръ“ *прибуло въ мѣсяци сѣчни* с. р. 2.109 важныхъ полісъ на 1,679.564 зр. обезпеченои вартости зъ премію 11.326 зр. 56. Въ сѣчни 1898 року выдано 1520 важныхъ полісъ на суму 1,366 906 зр. зъ премію 8.773 зр. 93 кр. — Шкбдъ въ сѣчни с. р. було 15 случаѣвъ, зъ котрыхъ 8 вже выплачено, 1 шкода зъ 31 сѣчня находить ся въ ліквідаціи а выплату 6 вбдшкодованъ (въ сумѣ загальнбй 1074 зр. 11 кр.) на-разѣ за-для доходженъ судовыхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкбдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 3.715 зр. 75 кр., зъ чого вбдтрутняши часть реасекуровану остае на власный рахунокъ 1.679 зр. 53 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 31. сѣчня 1899 выносить 97.199 зр. 54 кр. — На жите обезпечило ся черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаим. обезпечень въ Краковѣ въ сѣчни 12 особъ на капіталъ 11.100 зр.; премій житевій заплатило въ сѣчни черезъ „Днѣстеръ“ 96 особъ въ сумѣ 1342 зр. 66 кр. Звертаемо увагу нашихъ членбвъ, що „Днѣстеръ“ посѣдае головну агенцію Товариства взаим. обезпечень въ Краковѣ для обезпечень житевыхъ, щобы нашій члены обезпечена житевій могли заключати черезъ „Днѣстеръ“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10 лютого. N. W. Tagblatt доносить зъ Рагузы, що альбаньскій провбдники рѣшили на зборахъ въ Ипекъ также на случай потребы оголосити релігійну вбйну противъ Болгарѣвъ въ Македонія.

Аѳіни 10 лютого. Поліція заборонила вѣче Шенерерянцѣвъ, на котрбмъ мавъ бути выголошеный вбдчитъ о Лютрѣ. Радикальній нѣмецкій часопись доносить, що въ наслѣдокъ тои забо оны 60 особъ зголосило у старосты переходъ на протестантизмъ.

Лондонъ 10 лютого. Зъ Нового Іорку доносять, що комісія маринарки ухвалила побільшити число военныхъ кораблѣвъ о три, такъ, що американьска фльота буде теперь складати ся зъ 16 великихъ военныхъ кораблѣвъ.

Царгородъ 10 лютого. Національній зборы на островѣ Самосъ повѣдомили губернатора Музуросъ бея, що зъ причины его неспособности вже не будуть его уважати за губернатора.

Берлинъ 10 лютого. Слѣдство противъ професора Дельбрика знаходить ся вже въ кбнцевій стадіи, бо дисциплінарному трибуналови вручено вже актъ обжалованя. Сей актъ кбнчить ся внесенемъ, щобы обжалованого перенести на иншу посаду, безъ звороту коштбвъ перенесеня.

Александрія 10 лютого. Анархісты обжалованій о атентатъ на нѣмецкого цѣсаря вбдчасъ его подорожи на всходъ, стануть передъ судомъ присяжныхъ въ Авконѣ.

Послѣдній вѣсти.

На вчерашній радѣ міністерства була обговорювана справа краху галицкои касы щадничои. Пбсля N. fr. Presse — правительство в тои гадки, що акція санаційна повинна выйти вбдъ краю; коли край прійме гарантію за вкладки, тогдѣ и правительство выступить въ вбдповѣднымъ проектомъ въ соймѣ. Була бесѣда и о проектѣ затягненя краевои позички на санацію касы. Цѣкавій рѣчи!!

Малый фейлетонъ.

Невдалый компліментъ.

Сонце що-нно выглянуло зъ за хмаръ — подивило ся въ разу зъ далека на мѣсто, вбдтакъ задержалось на брудныхъ склепахъ мѣсточка, зъ побл жливымъ усмѣхомъ глянуло на дѣти, що йшли до школы, зазирнуло до пустои о тій годинѣ церкви — потбмъ пустило ся прямо до мешканя священика.

Заглянуло у вбкно разъ — нѣчого не видно. Вбкна замерзлій — годѣ що побачити. Але сонѣчко поставило на своѣмъ: доти заглядало, ажь лѣдъ на шибахъ зачавъ таяти и зробилось прозоре мѣсце, крбзь котре можна було побачити, що дѣесь у комнатѣ.

А тамъ — якъ бы то сказати — однымъ словомъ: гарненько було.

На лбжку спала сномъ блаженныхъ молода панночка. Темній рѣсницѣ замѣтно вбдбивались вбдъ бѣлого личка, довкругъ малои головки вилось волоте волося, бѣлій ручки зложенй на ковдру... Не диво, що сонце за було о божбмъ свѣтѣ, побачивши такій образокъ.

Особливо довго задержалось оно на темныхъ рѣсницяхъ. „Гарній мусять бути — думало оно собѣ — тій очи, коли ихъ такъ дуже рѣсницями закрывае...“

Вѣдома рѣчь, що коли на спичого довшій часъ дивити ся, вбнъ будить ся. А сонце дивило ся на спячу, дивило ся...

Панночка пробудила ся — сонце мало не скрикнуло зъ цѣкавости — та симъ разомъ заразъ ся. Ясный его промѣнь вразивъ своимъ блескомъ заспанй очи панночки — на-пбвъ отворила ихъ и новъ зажмурила.

Сонце, замѣркувавши свою похибку, вбдсунулось на бокъ — зъ вбдти вже зможе добре приглянутись.

Панночка повела рукою кблька разъ по очехъ — и отворила ихъ... Ажь мило поглянути! — синій-синій, мовь те небо у ясну годину...

— Іванко, вставай! — закликала сньооока, — не знаешь, кблько у насъ роботы?!

Іванки, що спала на другбмъ лбжку, була вже пробудилась, але не уважала за потрѣбне зривати ся такъ вчасно. Теперь протерла свои великій чорній очи, вытягнула бѣленькій руки и поспытала, чого такъ квапити ся...

— Тажь прецѣнь вдемо на вечерокъ! Сукнѣ треба зъ почты вбдобрати... може прійде ся що и поправити... Мало роботы?

Молодшій сестрици выдались тѣ причины не зовсѣмъ переконувчими, абы такъ спѣшитись, але не сказала нѣчого. Впрочбмъ она таки була цѣкава, якъ выглядають тѣ новій сукнѣ...

* * *

И найбольшій ворогъ мусѣвъ бы признати, що сукнѣ були гарній. Бѣла атласова сукня, прибрана ясно-рожевыми цвѣтами... Срѣбна газа блестѣла мовь роса на галузкахъ, цвѣты рожевій — означи весны... Молодѣ личка щасливо усмѣхненій — справдѣ весна вступила въ хату...

Подивились у зеркалце — и таки самѣ признали, що выглядають гарно.

— Іванко! закличь но въ кухнѣ Катрю, нехай подивить ся... Она-жь такъ просила побачити насъ убраныхъ...

Вбѣгла Катря.

Ѣй не досыть було кинути лишь окомъ на панночъ — она мусѣла всему придивитись... Оглянула и сукнѣ, и чорнѣ лякерки, и захлярѣ, приглянулась и фризурѣ... Все було дуже красне.

— Йой-йой! чого то люде не выдумають! — сказала Катря, а вбдтакъ по хвили надумы додала: — га! не дармо то кажуть: *прибери пень буде подобень...*

Панночки ажь сплескули руками.

— А то разъ! Не вже-жь мы якійсь кочкоданы, що треба насъ ажь прибрати, абы мы гарно выглядали? Нѣ, таки Катря сказала неправду... хотѣла сказати компліментъ, та ѣй не вдало ся!

Та й пра да! Сонце, що добре видѣло обѣ панночки безъ балевыхъ суконь, могло найлѣпше посвѣдчити, що компліментъ Катрѣ бувъ зовсѣмъ невдалый.

— Що-жь дивного, — сказало оно, — що гарній панны гарно выглядають? Се рѣчь цѣлкомъ природна!

И пожелавши нашимъ панночкамъ веселои забавы, зайшло за хмары...

М. Т—чева

Надбослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятцѣ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокли, далекознды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, лякросаны, люпы, компасы райцайгн, тамыье мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

ЛИПИНЬ

въ реставрацік НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкай легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Конбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрацік, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страва и напитковъ заосмотрена кухня.

79 1.6—? Зъ высокимъ повазаненъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Уважайте на сей

выпаленый КОРОКЪ!!!

13 1—26

КАСЕТКИ Вертгаймовскі на гроші и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскі по зр. 4·50

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власнїй выробы

продає по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своїй ново устроєнїй торговли

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовлення зъ провінції просимо недсылати до Кросна.

☞ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ, и Буковинѣ, в п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентовъ анї похатникувъ не высылаємо. 2 6—52

¼ натуральної величины

Оріґінальний анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, вмостренї, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица подчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострє найделікатнѣйше ¾ вглублене шлюфованє. Цѣна изъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздвяный!

Ручить за кождy штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загранекъ парохъ въ Куповичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрї. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ.

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Полянъскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

Патентованій прилады до ѣды. Англійска марка „Sheffield“. Prima якость зъ колодками зъ рога, або кости, вострї шлюфованій. Вострї не выпадають анї не розхвестують ся наперть въ кипятку. Тузинъ одної пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожъ продає ся по ½ тузина пары. D. 54 13—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ АНГЛІЯ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Артистично-ритовничє ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранїйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вышше. Стампіґлї металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампількій марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровавій и проче.

Замовленя зъ провінції полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 47—52

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства вѣдля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релїґійнї до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчнї, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краєвиды, побутовї и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнї, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣвножъ украшає внутра церковь, выготовляє плины церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотоґрафічнї репродукції образовъ рускихъ артистовъ.

☞ **Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.** ☜

Цѣлею Товарыства є: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовної и свѣтскої надѣємо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрї приймає выключно лишь Дирекція Товарыства. 460 11—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

☞ Товариство не послугує ся аґентами. ☜

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

☞ **найдешевше** ☜

Державно концесіоноване „Англьо-континентальне бюро подорожне“ въ Роттердамѣ, Glasshaven 24, Holland.

Подорожь моремъ лише 5 до 5½ дня. 59 2 10

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ антики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.

Просимо жадати того 405 20—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ антики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера антика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

ДЗВОНИ

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рѣзнои ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а також має на складѣ готовї дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнї замовленя, прошу о ласкавї замовленя такъ на поодинокї новї дзвоны якъ и на цѣлї групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣлюю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковнї роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 133—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІҐЕРА

членковій и обручковій, зъ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованї якъ найточнѣйше, въ пятилѣтною гарантією

Зінґера ручнї вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнї вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячнї по 4 зр., або готовкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінції полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жаданє даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ**

механикъ

397 26—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

АРТИСТЬ-МАЛЯРЬ

звѣстный вѣдъ кількацятьлѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Приймає рѣзьбарскій роботы вѣдля здасныхъ плановъ. Выготовляє всякои величины церковнї образы до иконостасовъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшує въ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячї въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Голляндско-Американьска лінія

виносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для кають: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.	6
1 апр. до 31 октобр. м. 280—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200	
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180	

*) Пѣсля домовлены и величини каюты лѣтъ и пѣдля скорости и елегансіи парохода.

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВОДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Воддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папери вартостнї и дає на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подѣбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковї (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дѣстає въ сталевій касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнї документы. 374 [4]

Пѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогоднѣйшій заряджения.

Приписы дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у воддѣлѣ депозитовѣмъ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЄ

☞ **просто зъ фабрики** ☜

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 56кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зареєстроване зъ огранич. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковскій ч. 17

переводить парцеляцію обшарѣвъ дворскихъ, удѣлає своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або пѣднесеня господарствъ и въ загалѣ старає ся о удержане и придбане землѣ въ рускихъ рукахъ, Для переведеня тои цѣли принимає вѣдъ своихъ членѣвъ капіталы на условленный процентъ и

вкладки щадничїи въ довѣльнѣй высотѣ.

Одинъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдуючихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 52 1—10

Ножѣ столовї и десерови рѣзного рода припоручає Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священику, що розумѣє ся на сѣльскомъ господарствѣ и заняла бы ся выхованемъ дробныхъ дѣтей, знайде зараз мѣсце въ домѣ священика-вдовця пѣдъ Неремышлемъ. Зголошеня на адресу: I M., poste restante, Красѣчинъ. 18 7—10

ТЯГНЕНЄ

невѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готовкою въ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

41 3—?

поручають: **Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелї и Ляндау, М. Клярфельдъ.**

На теперѣшный сезонъ

поручає свѣй спеціяльный и богато заосмотреный маґазинъ всякихъ музичныхъ инструментовъ

І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GGRATIS.

470 12—104

☞ **При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянъскен. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 24. Львовъ, Понедѣлокъ 1 (13) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на пережѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзового 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" в книгарни ул. Академицкой 1 у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	. 18 зр.	на цѣлый рѣкъ	. 24 зр.
на пѣвъ року	. 9 зр.	на пѣвъ року	. 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки петитовой або ся мѣсце в по рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дописы приватні платитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

О Галицкій касѣ щадничій.

— —

Телеґрамы зъ Вѣдня, які появили ся онодги въ тутешныхъ польскихъ дневникахъ, принесли вѣсть, що намѣстникъ гр. Пінінський старавъ ся выєднати у центрального правительства помочь для галицкои щадниць и що рада міністрѣвъ занимала ся тою справою, а результатомъ тои нарады було, що правительство дасть касѣ помочь, коли „край" приймe гарантію за дотепѣшній пасива (вкладки) касы, — и що на найблизшій сесіи соймовій буде внесеный вѣдповѣдный проектъ закона о гарантіи краю. Коли такъ подана вѣсть є вѣрна, то спонукує она застановити ся надъ ситуацією, яка такимъ чиномъ вытворила ся въ справѣ щадничои касы.

Плякатованый недавно рескриптъ президія ц. к. намѣстництва и рескриптъ президія высшого суду краєвого успокоюють, що о щадностямъ, вложеным въ галицкій касѣ щадничій, не грозить нѣяке небезпеченьство, бо бытъ касы и ей дальше правильне функціоноване зовсѣмъ запевненій. Потѣмъ оголосивъ еще ц. к. комісарь правительственный, що каса щадниця увыскала на пѣдставѣ нотаріяльного акту повну обезпеку на всѣхъ пѣдприемствахъ и на маєнѣ пп. Щепановского, Вольского и Одживольского, такъ що навѣть резервовый фондъ касы буде черезъ те ґуратованый або въ цѣлости або бодай въ части. Всѣмъ тымъ офіціяльнымъ запевненнямъ треба було очевидно дати вѣру. На що-жь центральне правительство жадае теперь поруки краю? Чи оно таки боить ся стратъ касы, хочь пѣсля запевненя краєвыхъ властій правительственныхъ нема жадного небезпеченьства страты? Прецѣнь ц. к. намѣстникъ мѣгъ центральному правительству на пѣдставѣ знаныхъ собѣ дать о станѣ касы легко дати переконуючій доказы, що бытъ касы и ей правильне функціоноване є запевненій и що правительству не грозить нѣяка страта, коли бы оно удѣлило касѣ хвилевои помочи грошевои! Чи не є се суперечность поглядѣвъ що до стану касы мѣжь правительствомъ краєвымъ центральнымъ?

А въ разѣ, коли центральне правительство не є въ суперечности зъ запевненемъ правительства краєвого и не сумнѣваєсь о добрѣмъ станѣ касы, а лише, корыстаючи зъ нагоды, хоче статутъ галицкои касы щадничои зреформувати и дати вкладкамъ тои касы ґарантію краю для успокоеня вкладниковъ — то чи така реформа и змѣна поки-що оправдана? Чи може край принятн pro praeterito ґарантію супротивъ вкладниковъ и иншихъ вѣрителѣвъ касы на высокій сумы міліонѣвъ зр., поки не справджено и не оголошено цифрами, якій є дѣйстный станъ активовъ касы? якій грозять ѣй страты? — а коли грозять якій страты, то поки выкрые ся, хто винуватый, и поки потягне ся виновниковъ до правнои одвѣчальности?

Коли рѣшає ся въ соймѣ питанє буджетове, чи наложити о 1 крейцарь бѣльше додатку до податковъ, щобы придбати сто тысячокъ зр. бѣльше въ доходахъ — то передъ тымъ повно розправъ въ комісіи, въ соймѣ и въ часописяхъ. Пекучу справу полѣпшеня долѣ учителѣвъ народныхъ вѣдкладає ся зъ року на рѣкъ, бо фінансісты краєвого сойму твердять, що край не вытримає кільканадцять крейцарѣвъ додатку до податковъ, а иншого доходу краєвого найти не можуть. Для банку краєвого, утвореного вѣдъ початку въ характеромъ краєвои институціи и веденого пѣдъ контролею краєвого сойму, ухвалює ся ґарантію краю за листы заставній, комунальній облігаціи и щадничій вкладки постепенно до певнои максимальнои сумы, — и здаєсь менѣ, що тая ґарантія не перевышае теперь для щадничихъ вкладокъ сумы 4 міліонѣвъ зр., а для векслевого кредиту и вѣддѣлу банкового сумы 1·5 міліона зр. Натомѣсть въ галицкій касѣ щадничій сума щадничихъ вкладокъ выносить надъ 30 міліонѣвъ зр., а сума удѣленого кредиту векслевого надъ 8 мільонѣвъ зр., — и для такихъ сумъ безъ всякого застереженя форсуе ся ґарантію краю?

Вѣдъ самого початку, скоро тѣлько повстало заклопотане въ галицкій касѣ щадничій, польскій дневники, особливо львѣвскій, повтаряють гадку, що край повиненъ дати ґарантію за вкладки въ касѣ щадничій, и такъ приготовляють на те опінію публичну; *а штучными похвалами для уступившого заряду касы заслоняють виновниковъ, котрі передовсѣмъ повинні бути вдаваній до одвѣчальности.* Говорять богато о великихъ заслугахъ бувшого директора Зими для купецтва и промыслу въ краю, хочь загально звѣстно, що каса не принимала векслѣвъ вѣдъ богато добрыхъ фірмъ купецкихъ и промысловыхъ якъ-разъ черезъ те, що переважну часть вѣльныхъ фондовъ заангажував директоръ Зима въ пѣдприемствахъ нафтяныхъ. Звѣстне також, що банкъ краєвый и банкъ австрійско-угорскій удѣляли и удѣляють повѣтовымъ товариствамъ задатковымъ и торговельнымъ кредитъ на бѣльшій сумы, нѣжь найстарша галицка каса щадниця. Отже заслуги касы для купецтва и промыслу чей-же не бѣльшій, якъ и иншихъ банковыхъ институцій. А що-де нафтяного промыслу, котрому директоръ Зима такъ незвычайну удѣливъ нѣбы-то опѣку, то треба бы передовсѣмъ сконстатувати, чи також иншій пѣдприемства нафтяній користували ся такою незвычайною опѣкою въ касѣ щадничій, якъ звѣстна спѣлка Щепановского, Вольского и Одживольского, и чи дѣйстно той промыслъ потребував такихъ жертвъ зъ пупілярныхъ фондовъ касы, та чи въ замѣну за те давъ краєви загально вѣдповѣдну корысть? Тутъ не помогуть шумній фразы, бо факты доказують, що вѣдъ коли у насъ стали заходити ся коло великого промыслу нафтяного и повстало цѣле множество копалень нафты, — бѣдный селянинъ и роботникъ платить нафту два разы дорожше, якъ передъ кільканадцять лѣтами, и власне тамъ, де земля выдала правдивій потоки нафты, тамъ автохтонне сѣльске населеня черезъ несовѣстній практики всякихъ факторѣвъ и промысловцѣвъ minorum gentium формально зѣйшло на нужду. А вже чейже нѣхто нехтъ не возьме ся направду доказувати, що за корысть була для промыслу нафтяного чи для иншого зъ такъ дорогого експерименту, якимъ є выдавництво великого політичного дневника тою спѣлкою нафтяною, котра такъ обильно користала зъ кільканадцять міліонового кредиту въ галицкій щадничій касѣ! На мій поглядъ не можуть тутъ грати и не граютъ праздивои ролѣ взглады на заслуги на полѣ кредиту купецкого и промыслу краєвого — але иншій причины.

Причинъ тыхъ є богато и я не беру ся розбирати всѣ. Передовсѣмъ невыгѣдно є для краєвого правительства, що оно завчасу не положило границь легкодушній господарцѣ въ галицкій касѣ щадничій мимо остереженя ц. к. комісаря Клеберґа. Невыгѣдна ситуація також для всѣхъ тыхъ тридцять панѣвъ, що лѣтами засѣдали у выдѣлѣ, въ дирекціи и въ обохъ ревізійныхъ комісіяхъ касы та занедбували свои обовязки. А тій панове — то самій чѣльній люде львѣвскои суспѣльности, не безъ заслугъ на иншихъ полахъ, проводирѣ въ політичныхъ таборахъ, котрыхъ напрямъ репрезентують львѣвскій дневники. А вже найбѣльше невыгѣдна ситуація для головного директора Зими, коли въ статутѣ є выразный приписъ, що векслевый портфель не може перевышати резервового фонду, а мимо того одній спѣлцѣ Щепановского, Вольского и Одживольского удѣлено кредиту векслевого пѣвтора раза бѣльшого вѣдъ сумы резервового фонду. За таке поступоване може ц. к. прокураторъ при всѣй своѣй повздержности запросити п. директора до себе на розмову. Але що мають тій всѣ невыгоды неодинокихъ людей спѣльного зъ тымъ, щобы край єднішав зъ ґарантією за вкладки зложеній въ галицкій касѣ щадничій? Я самъ маю въ сѣй щадниці вкладки и певно не хотѣвъ бы-мь нѣчого зъ нихъ стратити, и такъ само не бажаю страты церквамъ, громадамъ анѣ иншимъ вкладникамъ; але чи до того треба ажь ґарантіи краю, значить: загалу податниковъ? Инша рѣчь pro futuro. Певно, що треба утворити окрему краєву касу щадничу, зъ ґарантією краю за всѣ вклады, якій будуть до тои касы вложеній, а рѣчею сойму и властій буде такъ уложити статутъ и дѣловодство касы, щобы край нѣчого не потерпѣвъ. Але вѣдки я и другій податники приходимо до того, щобы ґарантувати и вѣдповѣдати за старій грѣхи приватного товариства (якимъ є галицка каса щадниця), котре выбирало выдѣлы и директоровъ, а для комісій ревізійній на те, щобы они нѣчого не робили, та позволяло одному директорови безъ великихъ цензоровъ розкидати міліоны на позички и будувати коштовній палаты — замѣсть оплачувати высшій процентъ вѣдъ вкладокъ?!

Закинувъ бы хто, що вкладки въ галицкій касѣ щадничій мали признане безпеченьство пупілярне и що длятого теперь треба имъ дати ґарантію; однакъ се не оправдує жадання, щобы край дававъ тую ґарантію. Правительство признало вкладкамъ привілеи-

---

17)

Иванъ бразиліецъ.

Оповѣданє *Т. Бордулякa.*

(*Дальше*)

Однакъ закимъ радній вспѣли дати свою вѣдповѣдь, втѣмъ Микола Довгань выступивъ о одинъ крокъ на передъ и сказавъ: Говъ!

— Говъ, панове радній! — повторивъ вѣнъ, скоро вѣдсапуючи. — Коли вы выслухали вѣйта, то выслухайте и мене. Може-бъ вы замѣсть выбирати Івана бразиліѣця, выбрали гробаремъ котрого зъ насъ: або мене, або Сидора Нетягу, або Миханя Наконечного, або кого-небудь зъ тыхъ, що стоять коло порога, га? Бо то всьо бѣдній люде, всьо заробѣнки, що зъ працѣ рукъ живуть...

— Або Иванъ Загуменный не бѣдный? — запытавъ вѣйтъ злѣстно.

Але Микола Довгань вѣдповѣвъ на се також злѣсно:

— А хто-жь єму винень, що вѣнъ бѣдный? Хто єму казавъ *за нѣвъ-дармо* продавати хату и цѣле господарство та йти до Бразиліи? А мы всѣ родились въ бѣдѣ и въ бѣдѣ жиемо вѣдъ маленькости... Чого-сь тутъ прийшовъ, волоцюго? — звернувъ ся вѣнъ до Івана бразиліѣця. — До Бразиліи собѣ забирай ся, ось що!

— А якже, до Бразиліи забирай ся! — повтаряли другій пролетарѣ зъ пѣднесеными кулаками. — Маршь до Бразиліи!

— Тихо зволочь! — крикнувъ вѣйтъ и гримнувъ кулакомъ о столъ. — Я ще разъ повтаряю, — говоривъ вѣнъ ще злѣснѣйше, скоро трохи утихло въ канцелярії, — що Иванъ Загуменный також бѣдный, бѣднѣйший вѣдъ васъ всѣхъ!

— Неправда ваша! — гримнувъ Микола Довгань також ще злѣснѣйше, — бо вѣнъ самъ одинъ, а въ насъ жѣнки, въ насъ дѣти, мы маємо для кого працювати!

— А якже, въ насъ жѣнки, въ насъ дѣти! — пѣдхопили другій пролетарѣ.

— Я маю жѣнку и шестеро дѣтей, а поля нѣ латки! — сказавъ Сидоръ Нетяга. — Мене выберайте на гробаря!

— А я маю жѣнку и семеро дѣтей, мене выберайте на гробаря! — крикавъ Михань Наконечный.

— Я маю також семеро дѣтей, а осьме въ дорозѣ, мене выберайте на гробаря! — крикавъ захриплымъ голосомъ якійсь бѣдный чоловѣкъ зъ синьою бородою и зъ пѣдбитымъ окомъ.

— Етъ, вы всѣ дураки! — крикнувъ Микола Довгань. — Вы знаете добре, що я маю жѣнку и девятеро дѣтей, кожде одно вѣдъ другого о рѣкъ старше, а поля тѣлько, що добра баба може засѣсти, и коли вже на тее сходить, то вже мене мусять выбрати гробаремъ!

Настала коротка павза и втѣмъ вѣйтъ знову забравъ голосъ:

— То всьо дуже красно зъ нашои стороны, — говоривъ вѣнъ, — що вы маєте по тѣлько дѣтей... Най они здоровѣ ростуть намъ на потѣху, а для австрійскои державы на вѣйско, а що ся тычить выбору гробаря, то я все таки обстаю за Иваномъ Загуменнымъ. Панове! — звернувъ ся вѣнъ до радныхъ, — намъ треба на гробаря чоловѣка розумного въ свѣтѣ бувалого, а тутъ якъ-разъ такимъ чоловѣкомъ есть Иванъ Загуменный... Панове! Чого вѣнъ въ своѣмъ житю не видѣвъ? Господи Боже! Тамъ навѣть воронъ нашихъ костей не занесе, де вѣнъ бувъ! И такого чоловѣка мы не мали-бъ выбрати гробаремъ? Бувъ бы грѣхъ, якъ бы мы не выбрали гробаремъ такого чоловѣка!

На тій слова заворушились всѣ радній.

— Такъ есть! Иванъ Загуменный бразиліець має бути гробаремъ! — говоривъ одинъ радный за другимъ. — Мы всѣ на него гонимо ся!

— Отже! — закликавъ вѣйтъ. — Иванъ Загуменный выбраный одноголосно гробаремъ и цѣла комедія скѣнчена!

Всѣ пролетарѣ, що стояли коло порога, оказали на тій слова протяжнымъ гарканемъ свое невдоволене, а Микола Довгань, у котрого вже вѣдъ давна кости на лицю ходили, якъ на пружинахъ, попросту розлютивъ ся.

— Такъ?! — крикнувъ вѣнъ захриплымъ голосомъ до вѣйта. — То ты шахраю, ты цыгане, ты лисе (вѣнъ при тыхъ словахъ пѣдступивъ вѣйтови до самыхъ грудей), то ты пѣдкупивъ цѣлу раду громадску? А вы безголовій дураки (вѣнъ обернувъ ся до радныхъ) робите всьо, що вамъ той шибеникъ каже? А най же васъ чортъ возьме зъ такою радою!

— Слухай, ты Довганю пащекатый! — крикнувъ вѣйтъ и прибравъ грѣзный выразъ лицю, — ты, якъ вѣджу, хочешь конче посидѣти якій тыждень въ арештѣ! (Вѣнъ погрозивъ Довганеви кулакомъ).

— Я арешту не бою ся! — вѣдрубавъ Микола Довгань, — бо я вже сидѣвъ въ арештѣ, я вже знаю, якъ арештъ выглядае... Але якъ ты дѣстанешь ся до арешту, то вже не такъ скоро выйдешь, якъ я... Ты гляди, щобы громадска каса була въ порядку, бо до часу збанъ воду носить!... (Вѣнъ також погрозивъ кулакомъ).

Тутъ вѣйтъ нагло змякъ, мовь-бы надумавъ ся, що не слѣдъ єму, скорохожаньскому начальникови, заходити въ сварку зъ такимъ чоловѣкомъ, якъ пащекатый Микола Довгань... Вѣнъ прибравъ цѣлкомъ иншій мягкій выразъ лицю и навѣть мягкій тонъ бесѣды.

— Люде! — закликавъ вѣнъ до Довганя и до всѣхъ пролетарѣвъ и розложивъ обѣ руки, — люде, чого вы хочете? чого вы стоите? Тажь Иванъ Загуменный такъ само бѣдный, якъ вы, а прецѣнь десять гробарѣвъ въ селѣ не може бути, лишь одинъ!... Бѣйте ся Бога, майте милосердіе надъ бѣднымъ чоловѣкомъ, не будьте дѣтьми!..

Такъ сказавъ вѣйтъ и все стоявъ зъ розложеными руками и зъ сердечнымъ выразомъ лицю, мовь-бы хотѣвъ ще додати: — Коли хочете, то беріть мене на муки, прибивайте до стѣны, я на всьо готовъ...

— Ага, бо вы у него купили за таній грошѣ ґрунтъ и цѣле господарство! — замѣтивъ Микола Довгань, — знаємо мы, чого вы такій милосердній, не потребуєте насъ учити. Ходѣть, хлопцѣ! — звернувъ ся вѣнъ до товаришѣвъ.

И всѣ перепавшій кандидаты стали выходити зъ канцелярії, кождый кидавъ на нового гробаря грѣзный и лютый поглядъ, де-хто грозивъ кулакомъ, де-хто шипѣвъ крѣзь зубы: „ты заволоко бразиліѣвскій!" Послѣдный выйшовъ Микола Довгань... Одинъкъ они не розходили ся до дому, всѣ збились на улици передъ канцелярією въ купку и стали про щось радити, розкладати руками...

А въ канцелярії по вѣдходѣ злишныхъ непожаданыхъ гостей наступила нища, цѣлкомъ вѣдмѣнна справа.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання]
під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що місяця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й переклади найвизначнійших утворів чужих літератур, розвідки й огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного

тію пупілярного безпеченьства; правительство затверджувало статутъ касы; правительство мало свого комісаря для нагляду надъ дѣловодствомъ касы — отже рѣчею правительства є потягнути до одвѣчальности провинившихъ ся, коли бы майно касы показало ся недостаточнымъ, пошукати забезпечення для вкладниковъ на майнѣ провинившихъ, а въ браку такого забезпечення є обовязкомъ правительства дати касѣ помочь на заспокоєне вкладокъ безъ всякого регресу до краю, котрый не маєъ жадного права мѣшати ся до господарки касы.

Д. Я. зъ Львова.

Письма зъ краю.

Зъ Теребовлѣ [*Загальні збори руского задаткового товариства „Помочь“ въ Теребовли.*]

Дня 7 н. ст. лютого пополудни вѣдбули ся у власнѣмъ [вынаятѣмъ] умѣщеню зборы нашои „Помочи“. А позаяк для загалу руском публики оно не байдуже, як розвиваютъ ся наші институції, особливо економічні, засновані на власныхъ силахъ, длятого позволю собѣ представити образъ дѣяльности сего товариства, якъ вонъ схарактеризувавъ ся на сихъ загальныхъ зборахъ членовъ.

Замѣтно, що участниковъ зборовъ, управненыхъ до голосованя, зобрало ся всего 15, хотяй лишь въ части могло звинити зимно и досыть прикра дорога. Зъ справоздання дирекціи, одобреного зборами, выймаю слѣдуючій даній за рѣкъ 1898: членовъ касы есть 294 [въ порѣвнаню зъ 1897 рокомъ прибуло 65] зъ декляроваными удѣлами 2678 зр., зъ которыхъ вплачено 2.307 зр. Фондъ резервовый товариства выносить [зъ кѣнцемъ 1898 року] 409 зр. Рѣчный оборотъ выносить 36.810 зр. Чистый зыскъ за минувшій рѣкъ бувъ 241 зр. Кошты адміністрациі товариства выносили 246 зр. Станъ вкладокъ щадничыхъ въ остатнымъ грудня 1898 выносивъ 8.452 зр. Позичокъ удѣлено въ 1898 роцѣ 189. — До дирекціи выбрано на 1899 рѣкъ: о. Залуцкого, пп. Дуняка и Сѣнковского, а на заступниковъ: о. Карпиньского и пп. Семенького и Миськова; до рады управляючои выбрано пѣсля турнуса оо. Тимуса, Воляньского пп. Баранна и Янацкого. — Зъ чистого зыску позалѣлено на Бурсы въ Санчи и въ Тернополи по 10 зр., на Читальню въ Теребовли 10 зр.; решту обернено на фондъ резервовый и 6% дівіденды вѣдъ удѣловъ.

Ото всѣ даній розвою и поступу сего товариства. Заложено его въ роцѣ 1895 головно за починомъ о. Ивана Воляньского, отже оно истнуе вже три роки. Виправдѣ розвиває ся и поступає, але дуже помалу — зовсѣмъ вѣдповѣдно до апатіи меніше бѣльше патріотичнои публики, котра привыкла братись за все готове [менче о те, чи добре и вѣдповѣдне] та не покладає на свои силы, котрій хочь слабій, однакъ при добрѣй воли и какій-такій орґанізациі таки бы до чогось придали ся.

Досыть перевести порѣвнане зъ другими подѣбными институціями мѣсцевыми — не рускими. Въ Струсовѣ, мѣсточку о милю вѣдъ Теребовлѣ истнуе також подѣбне товариство [не руске, хотяй завдяки о. Цегельскому толерусь тамъ русчина], истнуе оно виправдѣ довше вѣдъ теребовельского, однакъ рѣчный оборотъ его выносить звыжь 200.000 зр. рѣчно, директоръ фаховый побирае звыжь 1000 зр. рѣчнои пенсіи, льокаль и ведене адміністрациі вабрцевій. — Жидѣвске товариство задаткове въ Теребовли заложене передъ пѣвтора року обертае вже звыжь 100.000 зр. рѣчно и має 800 членовъ, найменче половину — христіянъ.

Въ чѣмъ же наша вина? Въ нашѣй власнѣй недбалости, що волимо вытрати чужій куты, якъ панувати у власнѣй хатѣ, — що не розумѣемо ще добре добродѣйствъ асоціяцій — и або не беремо ся до нѣчого путнього и не думаємо о нѣчѣмъ, або єли заберемо ся до чого, то такъ вало, несохотно и неумѣло, що пожаль ся Боже! Гадавъ бы хто, що въ такѣмъ повѣтовѣмъ мѣсточку не знайдесь достаточныхъ силъ, абы належито вести таку институцію. Чому нѣ? О. Цегельскій зъ Струсова, котрому струсовска каса завдячуе свѣй розцвѣтъ, є знанымъ фінансовымъ талантомъ, п. Томашевскій, фаховый урядникъ тутешнои повѣтовои щадниці, розумѣе якъ годъ лучше дѣловодство касове, а богато другихъ мудрыхъ головъ розумѣютъ ся дуже добре на контроли книгъ и на ведению дѣлъ, — кобы тѣлько хотѣли тымъ занати ся. Та що жь, коли громада часомъ великій чоловѣкъ, але — выбачайте! — не конче мудрый. Сѣхъ еказати! на книжочки ощадности вложено всего 8000 зр., въ того одень о. Залуцкій вложивъ 3000 зр., проча Русь зъ повѣту... — ажь 5000 зр. И вѣдтакъ дивуютъ ся, що до такого сонного мѣсточка не спровадживсь анѣ Русинъ-лѣкарь, анѣ Русинъ-адвокатъ!

Кѣнчу обѣщинкою, що на другій разъ спишу докладно акцію Русиновъ при зближающихъ ся виборахъ повѣтовыхъ [Hannibal ante portas!] и якъ то тутешне ц. к. староство сконфіскувало тихо, мудро и безъ гамору тутешну „Раду хлопску“. — *Членъ касы.*

Вѣдъ Зборова. *[Справа помѣщеня староства.]*

Вп. посолъ о. Ганчкевичъ пише зъ Вѣдня, що ще часъ старатись о помѣщене староства въ Зборовѣ, а тымчасомъ мѣжь сѣльскимъ населеньемъ въ Зборовщинѣ велике огорченє и невдоволене. Кажуть, мовь-бы вже справа була рѣшена. Зъ Зборова повѣхала чи повѣде депутація до Вѣдня въ тѣй справѣ; вѣсько просили Зборовяне, що не порадили ся въ околичными сесами, бо тутъ кождый вѣйтъ ѣхавъ бы до Вѣдня до „Найясньйшого Пана“, бо мовлявъ: „Паны накрутили на свое, а Найясньйшій Панъ нѣчого не знае. Кривда народови!“ кажуть. Ходила чутка, що великій шансы на староство мавъ Бусынъ, але теперь, кажуть, оно таки має бути въ Залѣщикъ.

Сли-бы справдѣ такъ було, то протекція очевидна, бо за Залѣщами не промавляютъ нѣякій взгляды, хиба „сильній плечи!“ Найближій села коло Залѣсець згодили бы ся скорше на Зборовъ нѣжь на Залѣщ. Зборовъ бувъ бы якъ разъ осередкомъ догадочного нового повѣта; крѣмъ того мае дуже ладовну стацію желѣзничу на лінін мѣжь двома бѣльшими мѣстами Золочевомъ и Тернополемъ; въ Зборовѣ перехрещуютъ ся рѣвній дороги [зъ Поморянъ до Залѣсець, зъ Золочева до Тернополя, зъ Бережанъ до Тернополя]. По тамтѣй сторонѣ, якъ Залѣщ, веде лишь одна краева дорога зъ Зборова до Залѣсець, а дорога такъ нудна, що кождый волѣвъ бы незнать куда ѣхати, абы лишь не зъ Зборова до Залѣсець. За те жь вѣдъ Залѣсець муситъ сюда ѣздити — разъ вже тому, що тутъ стація, а друге, що сюда ѣдутъ до Золочева и Тернополя. Впрочѣмъ и самъ Зборовъ — то не забитый кнійсь кутъ Залѣщ, про котрій навѣть не всѣ въ золочѣвскѣмъ були бы знали, сли-бы не такъ нагый, може передчасный авансъ... То дѣра! Вже Поморяны якось подѣбнѣйшій на староство. Въ Зборовѣ стаціонуе вѣйско и се здае ся найсильнѣйше промовить за Зборовомъ — стратегія! Впрочѣмъ годѣ собѣ якось представити, щобы селяне зъ Кального або Поморянець ишов по-при Зборовъ до Залѣсець до староства... Нѣколи въ свѣтѣ! Радше вже остати при Золочевѣ або до Бережанъ пристати, а селяне будутъ о те старати ся. Зборовъ уже й теперь є атракційною точкою, розвиває ся хорошо, а не ма надѣї, щобы зъ староствомъ можна перенести и жите зъ Зборова до Залѣсець, тымъ бѣльше, що можна побоюватись, чи не задушило бы ся ц. к. староство въ залѣсецкихъ запахахъ зъ чѣснику и цибулѣ?! — *Неинтересованый.*

Вѣдчинились двери вѣдъ комори и звѣдтамъ выйшла, мовь дѣвчина, струнка фляшка зъ килишкомъ, заняла мѣсце на самѣй серединѣ стола и: здоровѣ були, любій гостеньке, витайте! — прощебетала фляшка милымъ дѣвочимъ голосочкомъ... А за фляшкою выйшовъ зъ комори череватый збанъ пива, зайнявъ мѣсце на столѣ побочь фляшки и: здоровѣ були, панове радній! — промовивъ збанъ пива грубымъ контрабасомъ.. Показавъ ся дальше на столѣ хлѣбъ, сѣль, чѣсникъ, довга, закручена ковбаса, а панове радній стали розпростовувати ся и вытягати потерпій вѣдъ довгого сидженя члены, стали затирати руки, стали усмѣхати ся и пѣдморгувати до струнки фляшки.

На нево выбраного гробаря, що стоявъ посередъ кѣмнаты, якось нѣхто не звертавъ уваги, якось нѣхто не приступивъ до него та не сказавъ доброго слова: Отъ, ходи Ивасю, сѣдай коло стола та й будешь зъ нами напивати ся!... Иванъ браявлівець вже заспокоивъ ихъ цѣкавость, вже розказавъ имъ всѣ пригоды свого житя, а они зъ своеи стороны зробили для него такожь всѣо, що вѣдъ нихъ залежало.. А теперь, що за честь для поважныхъ и статочныхъ господарѣвъ тримати кумпанію зъ гробаремъ? Зъ-далека голото!

Иванъ браявлівець и самъ тее помѣтивъ и выйшовъ ся тихцемъ зъ канцелярія...

(*Конець буде.*)

Переглядъ політичный.

Парляментарна комісія кола польского розбеслала вчера комунікатъ, котрый властиво є справоздаиемъ зъ „дѣяльности“ кола польского за часъ послѣдныхъ двохъ лѣтъ. Комунікатъ очевидно мае на цѣли пѣднести коло польске въ очахъ загалу; оно вычисленемъ цѣлои повени „здобутковъ“ старае ся переконати галицкихъ выборцѣвъ, що коло польске „може зъ чувствомъ совѣстно сповненого обовязку гладѣти на результаты своихъ заходовъ о часткове бодай заспокоєня тыхъ цивілізаційныхъ и економічныхъ потребъ краю, котрыхъ соймы не мають змоги самостѣйно полагоджувати“. Парляментарна комісія кола польского забувае, що коли въ цѣдѣй Австріи множать ся новѣ школы а старѣ улѣпшуютъ ся и розширюютъ ся коштомъ державы, Галичина не може бути полѣшена. Коли другимъ дають мѣшками, Галичинѣ мусять кинути бодай жменьку и Галичина мусить дѣстати зъ спѣльного стола Австріи якусь милостиню, хочь-бы коло польске не мало въ парляментѣ и управительства нѣякого значѣня и вплыву. Якъ разъ спи-сомъ тыхъ окруховъ зъ панъского стола, котрій санъ чи такъ були бы Галичинѣ дѣстали ся, чванить ся коло польске и говорить: ось яке велике на ге жниво!“

До сихъ „здобутковъ“, котрій бы дѣсталися и безъ великихъ заходовъ кола польского, належать примѣромъ новѣ клініки на медичныхъ факультетахъ, або льокаль на університетску бібліотеку. Коли разъ вже засновано у Львовѣ медичный выдѣлъ, то ео ipso мусятъ що року прибувати новѣ клініки; коли разъ вже истнуе університетъ, повиненъ мати догодній убікаціи на бібліотеку. Якъ-разъ се, що тѣ „здобутки“ коло польске „здобуло“ доперва нинѣ, а не передъ десятками лѣтъ, є доказомъ, що польскій послы не велике мають право говорити о „чувствѣ совѣстного сповнена обовязку“. „Здобуте“ будинковъ для истнуючихъ вже школъ не є нѣякимъ „здобуткомъ“, бо се лежить въ интересѣ державнои економіи; правительство повинно зробити се въ своѣмъ власнѣмъ интересѣ, въ интересѣ державного буджету, щобъ не платити великихъ чиншовъ за школьній убікацію.

Дальшій „здобутокъ“ — помноженє судѣйскихъ силъ и числа судовъ також не є якимсь спеціяльнымъ здобуткомъ для Галичины, бо оно наступило въ цѣлѣй Австріи, а полѣпшене долѣ урядниковъ чи се спеціяльный здобутокъ кола польского для одной Галичины? Сесю реформу переведено въ цѣлѣй Австріи, тожь не дивно, и Галичина скористала зъ вея. Мигъ привыкли чути, що Галичина є частиною державного орґанізму Австріи; такъ бодай намальовано на найновѣйшихъ мапахъ. Хиба доперва тогдѣ не будемо користати въ реформъ и улѣпшень доконаныхъ для державы, коли коло польске буде могло похвалити ся новымъ здобуткомъ: повною автономіею Галичины.

Комунікатъ хвалить коло за се, що регуляція рѣкъ при помочи меліораційного фонду „буде поступати скорѣйшимъ темпомъ“. Хвалити Господа, що „буде поступати, бо досѣ ще не поступае“. Паны Поляки забули одно лишь: именно се, що они „выбороли“ сесе пѣдираня регуляціи галицкихъ рѣкъ доперва тогдѣ, коли въ прочихъ краяхъ Австріи всѣ рѣки давно вже перегульованій, и що самому правительству выпадало разъ вже занятись галицкими рѣками, коли въ захѣдній Австріи просто нема вже що регулювати. — „Рѣзнородными улѣпшеняими въ користь горалень“ коло польске не повинно взагалѣ чванити ся, бо-жь се здобутокъ не для краю, але хиба для пропінаційныхъ баронѣвъ. — Не розумѣемо також, чому въ комунікатѣ поставлено мѣжь „здобутками“ рѣчь цѣлкомъ невловиму и въ найлѣпшомъ случаю таку непевну Zukunftmusik, якъ „спѣвучасть кола въ выготовленю проекту закона о пѣльгахъ въ належитостяхъ при перенесеню власности и меншихъ недвижимостій“.

Взагалѣ всѣ вычисленій въ комунікатѣ „здобутки“ або були бы прийшли безъ интервенціи кола польского, або прийшли такъ пѣзно, що вже годѣ було ждати довше на нихъ, або они доперва въ проектѣ. Въ першомъ, другомъ и третомъ случаю „здобутки“ не є нѣякими здобутками. За такій „здобутки“ край не може и не буде мати довѣря до кола польского и оно мусить вдоволити ся довѣремъ соймового кола польского. Якъ цыганъ на свои дѣти, такъ резолюція парляментарной комісіи кола польского покликуе ся на резолюцію соймового кола зъ грудня минувшого року, въ котрій высказано „довѣре краю“ до нѣдѣльского кона польского... На послѣдокъ резолюція парляментарной комісіи заявляе, що въ безпарляментарній періодѣ буде въ заступництвѣ кола польского „речникомъ політичныхъ и економічныхъ интересовъ краю“.

Выконуючій комітетъ молодо-чеськихъ пословъ до рады державной и сойму выдавъ маніфестъ, котрый заявляе, що мимо непереченого права, яке Чехамъ прислугуе, щобы ихъ мова мала перевагу въ краяхъ ческой корони, они того не домагаютъ ся, а бажаютъ лишь рѣвноуправненя и рѣвного трактованя ческой мовы зъ нѣмецкою. Маніфестъ критикуе поступованя нѣмецкихъ пословъ, котрій пѣдкопуютъ фундаменты парляментарного и конституційного житя, въ надѣи, що абсолютизмъ принесе имъ бѣльше користи нѣжь справедливость и свобода. Черезъ безсильность парламенту ослабло також становиско Австріи у вѣдносинахъ до Угорщины. Се вѣдбиваесь на економічныхъ интересахъ такъ ческом якъ и нѣмецкои людности, на тѣмъ терпить розвой демократичныхъ институцій. Въ тѣмъ належить доказъ, що „теперѣшній конституційній уряджена не можуть заспокоити потребъ рѣзныхъ національныхъ индівідуальностій, котрій вытворили ся исторично и політично“. Конституційна кріза дасть ся полагодити тѣлько тою дорогою, що державній власти вернуть до засадъ, вѣдъ котрыхъ зависне дальше истнованя державнои связи Габсбурской монархіи, а то до засадъ права и справедливости у всѣхъ галузяхъ державнои орґанізациі. Ческій посли остануть вѣрній парляментернѣй бѣльшости, узнаютъ конечность сокідарного поступованя всѣхъ сторонництвъ правицѣ, бачуть въ дальшѣмъ истнованю тои связи поруку, що репрезентованымъ парляментарною бѣльшостію народамъ нѣчо злого статись не може.

Деякій языковій здобутки осягнули чески посламъ, а котрій Нѣмцямъ не можуть вдѣяти нѣчо злого, ще не можуть выкликати застою въ змаганяхъ до запевнени ческѣй мовѣ такого самого права, яке прислугуе нѣмецкѣй мовѣ въ ческихъ краяхъ. Лишь на грунтѣ рѣвноуправнена Чехи уважаютъ порозумѣне зъ Нѣмцями за можливе. Въ „розширеню дѣяльности ческого сойму“, въ „усамостѣйненю держанои адміністрациі въ краяхъ ческой коруны“, въ „побѣльшеню автономіи“ маніфестъ добачуе одиноке средство, до притуплена вѣстря національныхъ спорбъ, одиноке средство до уможливлена успѣшнои законодатвои працѣ. До сего потрѣбна вдѣбность ческого народу. Справа парляментарнои тактики, — то справа другорѣдна. Маніфестъ кѣнчить ся покликомъ до ческого народу, щобы вытревавъ въ вдѣбности и довѣрю до своихъ парляментарныхъ представителѣвъ, котрій его добра не спустятъ зъ ока.

Президентъ палаты пословъ д-ръ Фукесъ въ розмовѣ зъ однымъ дневникаремъ мавъ заявити, що першимъ условѣмъ уздоровленя парляментарныхъ вѣдносинъ є утворене тревалои згоды мѣжь ворогуючими народами въ Чехіи, а то въ дорозѣ обопѣльного порозумѣня и компромісу. Сеся угода мусить наступити въ праскѣмъ соймѣ, а въ тѣй цѣли Нѣмцѣ повинній залишити політику абстиненціи и увѣйти до сойму. Обѣ стороны не повинній ставити дуже великихъ жадань, такихъ, котрыхъ друга сторона не могла бы принята. Також и правительство повинно интервеніювати. Обѣ стороны не повинній вѣдкидати интервенціи правительства, але противно, старатись о нею, бо правительство повинно пѣдирати таке дѣло мира, котре обѣцюе бути тревалымъ.

Politik доноситъ, що гр. Тунъ мае певній плянъ що-до выясненя ситуациі. Въ мѣродатныхъ кругахъ думаютъ, що тутъ не розходить ся о далеко идучу повновласть, але выключно о вказѣвки що-до новыхъ пробъ порозумѣня. До того найлѣпше надае ся краевый соймъ, коли Нѣмцѣ знову вступлять до него. Евентуальна угодова акція на пѣдставѣ проекту закона о національныхъ куріяхъ и выборчои реформы мае выйти вѣдъ соймовои бѣльшости. — Hlas Naroda доноситъ, що небавомъ мають розпочати ся угодовій переговоры, котрій улекшать Нѣмцямъ вступленє до сойму.

Посолъ Функе выдавъ въ своѣмъ орґанѣ вѣдозву взивающу всѣхъ пословъ до ческого сойму, щобы усунули ся вѣдъ нарадъ въ соймѣ и вытревали на тѣмъ абстиненційнѣмъ становиску такъ довго, якъ довго не будутъ сповненій три нѣмецкій жадания, а именно: 1) доки не будутъ цофнені языковій розпоряджена для Чехіи и Моравы, 2) доки нѣмецка мова не буде уznана державною, 3) доки въ Чехіи не будутъ зачеркнені границѣ для нѣмецкои мовы яко краевои.

НОВИНКИ.

— Вчера о 4 годинѣ пополудни вѣдбули ся въ великій сали Народного Дому зборы Русиновъ выборцѣвъ мѣста Львова для нарады въ справѣ близькихъ уже выборовъ до рады громадскои. Зборы отворивъ въ имени кружка делегатовъ „Народнои Рады“ п. Василь Нагірный промовою: зазначивъ нагу тыхъ выборовъ для Русиновъ и сконстатувавши силу выборцѣвъ рускихъ, вказавъ на потребу орґанізациі до використана сеи силы для добра мѣста, т. в. загалу горожанъ и зъ-окрема

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** 624 24—10

въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкоры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

Русинбвъ. П. Нагбрзого выбрали зббраний предсѣдателемъ зборбвъ и вбинъ проводивъ имъ до кбнця. Позитивнымъ результатомъ сихъ зборбвъ бувъ выббръ ширшого комітету [котрый опбсля выбере зъ можи себе комітетъ тѣснѣйшій]. До ширшого комітету выбрано 35 особъ безъ огляду на партія и рбзного звання [людей зъ интелігенціи, ремѣсникбвъ и промысловцѣвъ, властителѣвъ реальностій] и тымъ 35 омъ комітетовымъ дано повновласть покликати до ширшого комітету ще людей, котрі зъ огляду на свое становище и на охоту до роботы показали бы ся потрѣбными въ комітетѣ. — Шаршій комітетъ мае зббрати ся сегодня для уконституованя. Бажамо ему якъ найлучшого успѣху!

— Минулон соботы вбдбули ся у Львовѣ въ льокали руского гімназія загальни зборы Руского товариства педагогічного при участи около пбвъ сотки членбвъ и пбдъ проводомъ голосы товариства директора Харкевича. Закимъ подамо ширше справоздане зъ сихъ зборбвъ, потрѣбно нанѣ лишь коротенько що-важнѣйше.

По промовахъ дир. Харкевича п. Язорскій, учитель зъ Миклашева, забравъ слово и въ имени учителѣвъ зложивъ подяку присутному на зборахъ членови товариства послови д-ру Окуневскому за его заявлену въ соймѣ прихильбсть для справъ народного учительства, а всѣ зббраній, встаючи зъ мѣсць, оплесками зсолідарнували ся зъ тымъ внесенемъ. Опбсля д-ръ Окуневскій выголосивъ довшу бесѣду, въ котрій мѣжь иншимъ пбдиѣсъ конечну потребу основаня женьского учительского семинарія зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ на Покутю, наврадше въ Станиславовѣ або въ Коломыи [де є фундація пок. Теодора Бѣлоуса]. У всѣхъ трехъ женьскихъ семинаріяхъ учительскихъ краю є на 560 Пельокъ [враз зъ жидбсками] всего лишь 87 Русинокъ!

До нового выдѣлу увбйшли: дир. Харкевичъ головою товариства, за выдѣловыхъ пп. Вас. Бѣлецкій, Ольга Барвінська, Ил. Чижъ, Ил. Кокурудзъ, Ілярій Огоновскій, К. Паньковскій, д-ръ М. Начовскій, Ганчаковскій и Ив. Строньскій, а на заступникбвъ выдѣловыхъ пп. д-ръ Коцовскій, Марія Лѣсецка и Теофіля Огоновска; до комісіи контрольной: о. Ал. Стефановичъ, Петро Огоновскій и Вол. Шухевичъ.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Спбльне засѣданє секцій историчной и фільольогічной вбдбудесь дня 3 (15) с. м. [въ середу] о годинѣ 5½ зъ отсимъ порядкомъ дневнымъ: Выббръ дѣйстныхъ членбвъ товариства по новому статуту. По тбмъ будуть засѣданя обохъ секцій окремо.

— **Бібліотека и наукова роббтня Наукового** товариства им. Шевченка у Львовѣ [ул. Чарнецкого ч-ръ 26] отворена що-дня, окрбмъ недѣль и рускихъ святъ, вбдъ 2-ои до 6 ои годины по полудни.

— **Изъ Жовкви.** Дня 11 (23) лютого с. р. вбдбуде ся въ Жовквѣ на Виннйкахъ загальный збборъ членбвъ товариства „Руска Рада“ зъ слѣдующимъ дневнымъ порядкомъ: 1) справоздане устунаючого выдѣлу, 2) выбборъ нового выдѣлу, 3) політичный референтъ, 4) внесеня членбвъ. Початокъ збору о 12 год. въ полудне. [Того самого дня о 10 год. передъ полуднемъ вбдбуде ся тамъ перший збборъ членбвъ жовквбскои філіи общества Качковского, а о 5 год. вечеромъ представленє п. заг. „Капраль Тимко“.]

— **Заходомъ Руского Касина въ Дрогобичи** вбдбуде ся дня 21 н. ст. с. м. въ комнатахъ Руского Касина и „Клюбу товариского“ вечерокъ зъ танцями. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. — *Комітетъ.*

— **Зъ Долины пишуть намъ:** Заходомъ товариства „Руска мѣщанска читальня въ Долинѣ“ вбдбувъ ся въ недѣлю 5-ого лютого вечерокъ зъ танцами зъ доходомъ на будову власного дому. До Коломыйки стануло 36 паръ а забава була такъ охоча, що нѣхто зъ присутныхъ не спостерѣгъ ся, що сема година рано проминула, аж сѣтло дня вбзвало до дому. Строѣ женщинъ були дуже густовий, а увагу звернувъ на себе стрій народный панны Маріи Рожнятовскои дуже гарно выкбнченый. Кобы всѣ нашій панны-мѣщанки хотѣли пбйти за ви примѣромъ! Въ перервахъ мѣжь танцями вбдепѣвавъ хоръ мѣшаный пбдъ управою п. Теодора Хостика дуже гарно кблька пѣсень, за що збиравъ заслужений грбмки оплески. Запрошеній гостѣ зъ интелігенціи явили ся майже всѣ, а мѣжь ними лѣкарь мѣскій д-ръ Стан. Котловскій зложивъ найбблыу жертву на будову дому читальняного. Д-ръ Котловскій за часъ 10 лѣтного свого побуту въ Долинѣ зъединавъ собѣ загальну симпатію у мѣщанъ а головно у Русинбвъ, котрыхъ на кождбмъ кроцѣ заявляе свою прихильность. Чистого доходу зъ вечерка було 63 зр. Згадка про той вечеръ збстане довго въ памати мѣщанъства долинъского. На сѣмъ вечерку мѣщане Русины показали, якъ щиро они бажаютъ удержати єдность зъ мѣщанъствомъ польскимъ, а тіи знбвъ показали, що вповнѣ годять ся въ ихъ змаганями.

— Въ суботу вечеромъ вбдбули ся въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ вечерницѣ уряджеий заходами „Клюбу Русинокъ“ на дохбдъ Руской Бурсы въ Новбмъ Санчи. Публички явило ся дуже много, особливо красного пола, и то много зъ провінціи, котрій по балю „Академічном Громады“ лишили ся въ мурахъ столицѣ. Більше число красавицъ було въ гарныхъ, народныхъ строяхъ. Забава йшла дуже весело, жаль шыло повазою струею, аж любо було дивитись. Неоденъ изъ старшихъ збгнувъ: Ахъ, якъ то добре бути молодымъ! Забава закбичила ся к ломыйкою о 4-бй годинѣ рано, а молодѣжь зъ жалемъ опускала комнаты товариства...

— **Що чувати зъ податкомъ особисто доходовымъ у священникбвъ въ краю?** На священникбвъ рудецкого повѣту наложено по 10 зр. сего податку, ик дѣдичѣвъ взглядно далеко менше — и пр. п. Янко въ Гошанахъ платить щось около 7 зр. податку особисто-доходового, хотяй держить повбзъ, цуговій конѣ, льокая и т. д., коли тымчасомъ гошанъскій парохъ обложеный 10 зр. сего податку. Одинъ дѣдичъ въ тутешнбмъ повѣтѣ, о котрбмъ знають всѣ, що мае около пбвъ мілюна въ щадниця, чи то въ цѣнныхъ папераxъ, платить щось 60 зр. податку особисто-доходового, а пароxи въ Рудкахъ латиньскій, а въ Куповичахъ рускій повышь 30 зр. Всѣ сва єники нашого повѣту внесли рекурсъ противъ сего вымѣру, але до теперь его не полагоджено. Мимо того, що ц. к. намѣстництво у Львовѣ розпорядало пбдъ днемъ 20 червня 1898, що ц. к. власти по атковій не повинній вымѣрювати духовеньству податку особисто-доходового [гл. Вѣстникъ Перемыскои епархіи зъ дня 29 червня 1898 ч. 6], то коли я, покликуючись на се розпорядженя, звернувъ чистый аркушь выазы для вымѣру податку особисто-доходового, ц. к. староство въ Рудкахъ пбдъ днемъ 3 лютого 1899 ч. 2132 звернуло менѣ моя доне-ся „зъ незнаніомъ, щобы до 15 сего мѣсіаца предложивъ ту фасѣу, зъ противнымъ бовѣмъ разѣ наложу кару 10 злтъ.“ — „Не такъ королѣ, якъ тій королевята!“ — мимоволѣ нагадують ся слова неббщика Богдана Хмельницкого. — *Ст. Онишкевичъ.*

— **Ювілейный вечеръ „Сокола“.** Въ суботу обходило товариство гімнастичне „Соколъ“ пяту рбчницю свого житя. Вечеромъ вбдбувъ ся комерсъ, на котрый зббрало ся кблькадесять особъ такъ членбвъ товариства якъ и гостей; прибуло такожъ кблька панъ и панночокъ. Соколы выступили въ своихъ гарныхъ строяхъ. По кблькохъ офіціальныхъ промовахъ розпочала ся весела и оживлена розмова, опбсля тоастовано на розвбй и повбдженє товариства; выголошено такожъ кблька бесѣдъ на тематъ згбдного дѣланя рускихъ партій. При тоастахъ лунали многолѣтя и чудна руска пѣсня. На зазывъ п. Куницевича зложили присутній на руки п-ны Дуткевичівнои малу складку кадрукарню товариства св. Василія въ Ужгородѣ. Опбно въ нбчь розбйшли ся присутній домбвъ зъ сокбльскимъ окликомъ: Бодрѣмъ ся!...

— Зъ Дрогобича одержали мы отсе письмо: Хвальна Редакціе! В виду мильної нотатки уміщеної в „Новинках“ будтобн з тутешної гімназії прогнано 4 ученнків Русинів з невідомої причини і просьби о пояснене сего факту, дирекция ц. к. гімназії ім. Францішка Йосифа І. в Дрогобичи простуе сю поголоску в ей спосіб, що Висока ц. к Рада шкільна (на підставі §. 33. 5. с. приписи шкільні для шкіл середних) виключила в грудни с. р. 3 ученнків тутешної гімназії *за читане жидівських атеістично-радикального змісту і пробу основаня товариства між ученнками в такім же напрямі* (пр вина супроти §. 23. і 26. тихже приписів). — Дрогобич 9-ого лютого 1899. З Дирекції ц. к. гімназії в Дрогобичи *Др Франц Майхрович* Директор ц. к. гімназії“.

— По Львовѣ розбйшли ся тревожній вѣсти о дефравдації въ Товариствѣ кредитовбмъ земскбмъ. Позаякъ сю дефравдацію лучено зъ померпшимъ недавно урядникомъ товариства д-ромъ Вол. Будзиновскимъ [Полякомъ сыномъ совѣтника суду], то Dziennik polski, успокоюючи инъ публику, каже, що пок. Будзиновскій нарушивъ якісь приватній фонды, котрыми мбгъ розпоряджати, а родина его заявила, що все покрые и дала вбдповѣдне забезпечення.

— Изъ Станиславова пишуть намъ: Въ послѣднихъ тыжднихъ даютъ ся бачити на шапкахъ тутешныхъ гімназістбвъ Полякбвъ — польскій орликъ. Мы шануемо великій патріотизмъ, але коли вже студенты польскои народности беруть на шапки орлика польскій, то дирекція гімназіи повинна щось запорядити, абы и студентамъ-Русинамъ вбльно було выбрати собѣ якусь вбзнаку народности рускои.

— Нотарь п. Емиль Шолѓиня зъ Луки переселивъ ся до Скалата.

— Тамтого тыжня вбдбувъ ся у Львовѣ спбльный зѣздъ органістбвъ и дякбвъ въ справѣ полѣпшеня своеи долѣ.

— **Маємо нового графа римского** — п. Станислава Богдановича, котрому папа надавъ бревемъ зъ 15 падолиста 1898 р. дѣдичный титулъ римского графа (comes romanus).

Змѣна въ найвысшбмъ трибуналѣ судовбмъ. Цѣсарь вбдпускаючи першого президента д-ра Штремайра въ станъ спочинку высказавъ ему письмомъ найвдячнѣйше признаня и надавъ ему велику лентy ордера св. Стефана, а на его мѣсце именувавъ другого президентомъ д-ра Карола Габетінека першимъ президентомъ а президента сенату д-ра Еміля Штайнбаха другимъ президентомъ трибуналу.

Въ Петербургу зъ померъ передъ тыжднемъ въ 85 роцѣ житя академикъ Едвардъ Кунікъ, найстаршій членъ петербургскои академіи наукъ, знаный россійскій историкъ. Небщикъ бувъ родомъ изъ Шлеска, на университетъ берлинъскбмъ студіювавъ головно у славного Франца Боппа, а въ роцѣ 1839 переселивъ ся до Россіи и вбддавъ ся студіямъ старинної исторіи Россіи, передовсѣмъ квестіи варяжско-рускои. Въ тбмъ дѣлѣ выдавъ вбнъ уже въ рокахъ 1844—45 дѣло въ двохъ томахъ Вбдъ того часу написавъ вбнъ таке множество рбзнородныхъ статей и студій, що якъ кажуть, самъ списъ ихъ заняивъ бы сто стбрбнъ друку. Трудивъ ся сказати-бъ аиъ до дня смерти.

— Нащадки найбольшого доси знаного звѣра на саѣтѣ знайшовъ проф. Reed въ полкадахъ формаціи юрайскои коло Loramie въ американъскій державѣ Wyoming [територіи Сполученыхъ Державъ пбивбчнои Америки.] Се звѣръ вымершого роду дінозаврбвъ, довгій 130 стбпъ. Доси ббльшого звѣра не знайдено. Околиця Loramie славна зъ богатства нащадкбвъ вымершихъ великанбвъ звѣринного свѣта, але знахбдки належали по-найбольше до добы крейдовои.

— **Подорожь довкола землѣ — въ 33 дняхъ.** Якъ россійскій міністеръ комунікацій князь Хилковъ заявивъ недавно на зборѣ мѣжнародныхъ управъ зелѣзничныхъ — подорожь довкола землѣ по скбнченю Сибѣрскои зелѣзницѣ можна буде вбдбути въ 33 дняхъ. Вбнъ такъ се обчислюе: зъ Бремы до Петербурга зелѣзницею 1½ дня, зъ Петербурга до Владивостока зелѣзницею [48 клм. на годину] 10 днѣвъ, зъ Владивостока до Санъ-Франціска черезъ Тихій океанъ 10 днѣвъ, зъ Санъ-Франціска до Ню-Іорку зелѣзницею 4½ дня, зъ Ню-Іорку до Бремы кораблемъ 7 днѣвъ, разомъ 33 днѣвъ. — Теперь найкоротша подорожь довкола свѣта вымагае осьякого часу: Зъ Ню-Іорку до Севегемптнъ [Southampton портового мѣста на полудни Англіи] 6 днѣвъ, зъ Севегемптнъ на Парижъ до Бріндізі [портового мѣста въ Италіи] 3½ дня, зъ Бріндізі черезъ Суецкій каналъ до Іокагамы [портового мѣста на японьскбмъ островѣ Ніпонъ] 42 днѣвъ, зъ Іокагамы до Санъ-Франціска 10 днѣвъ, зъ Санъ Франціска до Ню-Іорку 4½ дня, разомъ 66 днѣвъ, отже два разы такъ довго, нѣжь по скбнченю Сибѣрскои зелѣзницѣ.

Дробній вѣсти. Намѣстникъ гр. Пінінъскій и маршалокъ гр. Бадені повернули уже зъ Вѣдня до Львова. — У Львовѣ померъ оногды сеніоръ львбвскихъ лѣкарѣвъ д-ръ Бертлефъ въ 90 роцѣ житя; давнѣйше вбнъ бувъ однымъ зъ найлучшихъ лѣкарѣвъ львбвскихъ. — Такожъ померъ у Львовѣ адвокатъ д-ръ Алойсій Брукманъ въ 33 роцѣ житя. — Въ Лінцу померъ мин. тыжня посолъ до рады державной [зъ клюбу католицкихъ людовцѣвъ] д-ръ Добльгамеръ въ 76 роцѣ житя. — Въ Глуббчку застрѣливъ ся почтовый експедаторъ.

Звертаємо увагу на инсератъ Дому рбльничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рбзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозбвъ, також богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ запотребованю є вбнъ пбдручникомъ гбднымъ поручена.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Шкбльными ординаріятскими комісарами именованій оо.: Ем. Кривицкій парохъ въ Бобатинѣ на деканатъ сокальскій а Орестъ Чеховичъ крил. и парохъ въ Сокали до мѣсцевыхъ шкблъ въ Сокали, Володисл. Ильницкій парохъ въ Ясѣницѣ масьовбй на деканатъ старосамбборскій, а Теофиль Левицкій до тыхъ шкблъ деканата старосамбборского, що належать до староства въ Старбмъ-мѣстѣ. — Презенты дбстали оо.: Діон. Гудзьо на Пяткову дек. бирчаньского, Сим Кульчицкій на Вощанцѣ дек. комарняньского, Ив Волосяньскій на Краковецъ дек. яворбиского, Левъ Полошиновичъ на Башню дек. любачѣвского, Теод. Грабецъ на Лушкбвъ дек. яслиского, Мих Сапрунъ на Вбльку кузиньску дек. жовкбвского, Мих. Жарскій на Грбмно дек. горожаньского, Макс. Хомишинъ на Потбкъ великій дек. старосамбборского и Юл. Чучкевичъ на Руске село дек. бирчаньского. — Канон. инстатуцію на Райтаровичѣ дек. мостиского дбставъ о. Кар. Белкотъ. — Завѣдательства дбстали оо.: Алекс. Коцюба въ Мишлятичахъ дек. мостиского и Петро Ясеницкій въ Хревтѣ дек. заставницкого. — Увольнене вбдъ испиту конкурсового дбставъ о. Ем. Антоновичъ парохъ въ Пулавахъ.

Посмертий ✝ оповѣстки.

Зъ Балаганбвъ **Матильда Тисовска**, жена професора ц. к. семинарія учительскои у Львовѣ, упокоила ся по довгихъ и тяжкихъ терпѣняхъ дня 11 лютого въ 50 роцѣ житя. Похоронъ вбдбувае ся сегодня. В. ѣ. п.!

Иванна Любасовска учителька въ Добровлянахъ, повѣту станиславбвского, упокоила ся дня 6 лютого с. р. у родичѣвъ [учителя емерита] въ Княгининѣ пбдъ Станиславовомъ. Покбйна була учителькою зб звання, працювала ревно и зъ посвяченемъ, заснувала хорошій хоръ мішаный и лишила по собѣ неодну хосенну памятку въ громадѣ та загальный жаль. На яку вдячность заслужила собѣ покбйна своею ревною працею для добра громадянъ и повѣренои собѣ дѣтворы, доказуе обставина, що на похоронахъ ся явили ся численно Добровляны — хочь село вбддалене вбдъ Станиславова близько 2 миль — зъ хоругвами, а молодѣжь школьна несла хорошій вѣнець зъ написію: „Найдорожшбй учительцѣ вдячній школяре“. В. ѣ. п.!

Малый фейлєтонъ.

Нужда Галичины — не въ цифрахъ.

„Зваживши“ [бо такъ завсѣгды зачинаютъ мотивувати наши послы] що сердега Щепановскій, той приклонникъ цифровыхъ зуставлень авторъ „Nędzy Galicyi w cyfrach“ — усунувъ ся вбдъ публичнои службы и теперь занятый читанямъ въ газетахъ о нуждѣ Галицкои касы щадничои — въ цифрахъ и о тбмъ, якъ его товарища по камфінѣ Кльобасу вертать не-канадійскимъ способомъ вѣрителѣ за певий — цифры, почуваю ся я до обовязку дальше референувати про нужду Галичины въ заступствѣ хорого Щепановского.

„Зваживши однакъ“ [дай Боже нашимъ посламъ за сій аргументы легке послованє!], що я на-разѣ ще не розпоряджаю цифрами: кблько тысячъ у насъ хрунѣвъ? — кблько такихъ бурмістрбвъ родомъ Русинбвъ якъ „Атласъ“ дрегобицкій або перепавшій оногды въ першбмъ и другбмъ колѣ выборчбмъ д-ръ Мироновичъ*)? — кблько у насъ кандидатбвъ на такихъ послбвъ, якъ брбдскій або жовкбвскій? — кблько ще шляхтичѣвъ скомпромітувсь дефравдацією та кблько ихъ помине міністерскій портфель, такъ якъ Щепановского по застрягненю въ векселѣмъ портфелю Галицкои щадницѣ, — мушу тымчасово писати безъ цифръ.

Та хто знае, чи коли й треба буде вернути ся до цифръ, скоро нужда галицка мае надѣю вборзѣ поправитись, бо отъ примѣромъ не буде вже потрѣбно при слѣдующихъ выборахъ цифрово выказувати вваженыхъ выборцѣвъ, бо міністеръ справедливости панъ Руберъ вызвае суды, щобы превентивного арешту ужинати тблько въ „надзвычайныхъ“ выпадкахъ, а гр. Пінінъскій по антісемітскихъ розрухахъ сконстатувавъ, що маємо урядникбвъ „совѣстныхъ“ — отже спѣмъ спокбйно, бо зъ сего боку нужда не покаже ся.

За те на инчихъ пунктахъ всюды галицка нужда вылазить, бо у насъ дере коза лозу, а вовкъ козу, а вовка мужикъ, а мужика панъ, а пана юриста, а юристу чортбвъ трыста.

Галицко-польскій парламентаризмъ, изъ славнымъ Дувидомъ на передѣ, завели були насильство въ парламентѣ, спровадивши полѣцію до палаты послбвъ, а теперь, вбдъѣжджаючи зъ Вѣдня, плачуть надъ упадкомъ парламентаризму и конституціи та нарѣкають на § 14-ый. Де-хто каже, що се перфідія — нѣ, се скорше галицка нужда — моральна.

П. Щепановскій обчисливъ, що нашъ галицкій мужикъ ѣсть тблько за четвертину чоловѣка — а менѣ здаеть ся, що галицка шляхта — зъ малыми выимками — не мыслить и за осьмину нормального чоловѣка. Нормальный розумъ частѣйше лучаесь середъ голодныхъ мужикбвъ, котрымъ байдуже ббльшій и менчій керманичъ опінія въ видѣ ббльшихъ и менчихъ кацикбвъ.. Мужикъ шануе себе — вбнъ не пбдписавъ бы такъ легко, якъ гусятинъскій маршалокъ гр. Голуховскій, циркуляря о складки на гоноровый подарунокъ для ц. к. старосты — при свѣжбй памяти на славетну драгонаду и прочая въ часѣ баденѣвскихъ выборбвъ... Чи-жъ той циркуляръ не є — нуждою галицкою?

Свого часу читали мы въ газетахъ, якихъ то способбвъ ужили приятелѣ бувшого калусского ц. к. старосты Маевского, абы рада мѣста Калуша зробила его почетнымъ горожаниномъ, — та й такъ оно стало ся середъ моральнои нужды галицкои на славу пана Маевского — хай ему Кольбушбвцѣ щоденно прогадують Коритовского, Коса и Куровця зъ Калуша — хай его переслѣдуе буква *K*!

Знбвъ же сими днями вбдъѣхавъ въ Жовкви славный староста Чежовскій, котрый при помочи своихъ комісарѣвъ выборчихъ упамятнивъ ся тымъ, що въ часѣ выборбвъ позамикавъ Смерекбвцѣвъ и Деревлянъ — не историчныхъ Деревлянъ, але тыхъ, що осѣли въ селѣ Деревни надъ рѣкою Свинею. [Може nomen — omen? Може то она винна всѣмъ жовкбвскимъ свинъствамъ выборчимъ?] Вбдъѣжджаючому Чежовскому хотѣли репрезентанты галицкои нужды зааранжувати почетне горожаньство, але на нещасте — Жовкбвь, хочь „miasto królewskie“, мае руского Короля и черезъ него намѣрена манифестація скбнчилась фіаскомъ, бо радній не збйшли ся на засѣдане рады, а запрошеный на се засѣдане п. староста выйшовъ якъ змытый. За те опбсля зааранжовано прощальный бенькетъ, на котрбмъ явилось кблька шляхтичѣвъ [о нихъ же въ гербарахъ вѣсти нѣтъ], трохи урядникбвъ, шѣсть вбйтбвъ и зъ руского духовеньства: „бегавшій“ изъ Холма о. Грушкевичъ, шѣсть лѣтъ на завѣдательствѣ чающій парохіи о. Мацюракъ и живущій на товстбй турнецкбй „епископіи“ о. Конотайло, котрого за его колѣнопреклонну вдачу называють у Жовквѣ „ksiądz Knickebein“ Но сѣмъ пирѣ выписано въ Dzienniku polsk-бмъ и въ Słow-ѣ polsk-бмъ хорошій тирады про „удале“ прощане, бо навѣть почислено въ заслугу пану старостѣ Чежовскому се, що посилавъ свого сынка до школы въ — Жовквѣ! Чи-жъ се не нужда галицка?

Такихъ и тымъ подобныхъ нуждъ не списавъ бы й на воловій шкбрѣ, тожъ я вбдкладаю дальшій примѣры на пбзнѣйше, а теперь на закбнчене, звертаюсь до доцента руского языка въ Краковѣ.

Сей добродѣй, коли-бъ розумѣвъ свою службу, повиненъ бувъ уже доси въ католицкбмъ Głos-ѣ narodu і освятити оденъ „List ze Lwowa“ на переведене доказу, що дефравдантъ Кешковскій не є Полякомъ, але Русиномъ, бо по польски каже ся „kiszka“, а по руски „кешка“... Середъ галицкои нужды оно бы не разило...

Семенъ Кропива.

*) На сѣмъ другбмъ переконавъ ся добродѣй Бадені, що зъ одного дерева бувае хрестъ и лопата, бо рбдный братъ сокольского господина доктора, о. Мироновичъ зъ Берсовацъ: „na czele rozbestwionej tłuszczy demolował“ хату Пбдгайного. — *Прим. Авт.*

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

Наука, штука и література.

— Вышовъ въ друку **XXVI** томъ „Записок Наукового Товариства імени Шевченка“ пбдъ редакцію Михайла Грушевского и мѣститъ въ собѣ: 1) „Писани І. П. Котляревського в Галичині“ подавъ д-ръ Иванъ Франко. — 2) „Тісні роки, причинки до історії Галичини 1846—1861 рр.“ подавъ Михайло Зубрицкій. — 3) „Описи Ратенського староства 1500—1512 рр.“ подавъ Михайло Грушевскій. — 4) Miscelanea: а) „З паперів Жеготи Паулі“ подавъ С. Здзярскій; б) „Із переписки П. Кулїша з Галичанами 1870—1871 рр.“ подавъ д-ръ Ив. Франко. — 5) Наукова хроніка: а) „Оглядъ часописей за 1877 р.: часописи видавані поза Україною-Русю“. — 6) Бібліографія [рецензії й справоздання] — 7) „З Товариства: Ювилей відроджева українсько-руського письменства“ подавъ О. Маковей.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 лютого. Вчерашна Wiener Ztg. оголошуе цѣсарскій патентъ скликуючій соймы: Галичины, Горѣшнои Австріи, Моравы и Зальцбурґа на 20 лютого, Дальматіи на 22, а Буковины на 25 с. м.

Петербургъ 13 лютого. Вбдбуло ся тутъ перше засѣдане комісіи организуючои „Всеславиньску Матицю“. Головою комісіи выбрано одноголосно редактора „Свѣта“ Комарова. Вбдтакъ выбрано пбдкомісіи: россійску, західно-славиньску и полудневославиньску. На перший выдатки участники зложили 500 рублѣвъ.

Парижъ 13 лютого. Парляментъ ухваливъ 326 голосами противъ 206 вбдкиненый комісію законъ, на пбдставѣ котрого справы ревізійнѣ передають ся всѣмъ тремъ палатамъ касаційного трибуналу.

Римъ 13 лютого. Сенатъ принявъ торговельный договбръ зъ Францією.

Мадритъ 13 лютого. Найвысшій войсковый трибуналъ ухваливъ поставити адмірала Церверу и капітана Мораца передъ военный судъ зъ причины выдания на затрату испаньскои фльоты пбдъ Санъ-Яго.

Вашингтонъ 13 лютого. Президентъ Мекъ Кінлі, пбдписавъ мировый договбръ въ Испанією.

Новый Іоркъ 13 лютого. Президентъ Нікараґуы казавъ зъ причины повстания замкнути всѣ атлянтійскій пристань.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи зводили зложити въ мѣсяци грудни [дальше] Р. Т.: Антонія Горецка и Евст. Луженкій въ Колодрубахъ по 1 зр. разомъ 2 зр.; Кароль Федоровичь парохъ въ Войславичахъ вбдъ себе и парохіянъ своихъ 1 зр. 50 кр.; Т. Клюкъ купець въ Вадовицяхъ зобравъ тамъ мѣжь Русинами 4 зр.; Стеф. Дидикъ канц. суду въ Живци на хрестинахъ у возьного Кривуты 8 зр. 15 кр.; Ант. Навратиль инспекторъ лѣсовый въ Старбмъ Санчи 1 зр.; о. Вол. Мохнацкій сотрудникъ въ Чирнбй зложивъ вбдъ селянъ 1 зр. 60 кр.; о. Іоанъ Решетиловичь парохъ въ Глиняныхъ 1 зр.; Вас. Дзюбиньскій селяninъ зъ Вѣрхомлѣ 50 кр.; о. Зенонъ Кравичь парохъ въ Негрибцѣ 1 зр.; о. Клим. Конистяньскій парохъ въ Регетова 6 зр. 70 кр.; о. д-ръ Ник. Малинякъ парохъ въ Сливницы 3 зр.; на руки о. Корн. Конистяньского пароха въ Зындрановбй зложивъ Рудольфъ Седларъ управитель добръ въ Барвѣнку 10 зр.; о. Іосифъ Шуховскій парохъ зъ Братковець 1 зр; Левъ Левицкій помбчникъ магазинера при зелѣзници въ Н. Санчи 50 кр; на руки о. Ник. Пбдгорецкого пароха въ Джерзі City N. I. и его двохъ дѣятельныхъ парохіянъ Діонісія Голода и Исидора Кадубца зложили въ Америцѣ замешкалій Русины-Лемки 128 зр. 95 кр. [повменный довгій синсъ жертводавцѣвъ бувъ напечатаный въ американьскбй „Свободѣ“, длятого мы за для недостачѣ мѣсця мусимо поминути его. — *Ред.*]; о. С. Яцковскій парохъ зъ Хмѣльнои 85 кр. а парохіяне зложили на руки о. Яцковского 1 зр. 32 кр.; о. Коритко парохъ въ Богатковцяхъ 50 кр.; на руки о. Юл. Калитовского пароха въ Хороброва зложило брацтво церковне и члены читальнѣ 5 зр.; на руки о. М. Мигуловича декана и пароха въ Чорнбй зложили парохіяне 2 зр.; „св. о. Николай“ зъ Бурштина 6 зр. 25 кр.; о. Ант. Колпачкевичь парохъ зъ Гбйча вбдъ себе и парохіянъ зъ Гбйча и Заборя 5 зр.; Волод. Лямъ старшій комісарь сторожи скарбовои 3 зр.; на руки о. Мих. Ковшевича декана зъ Ульгбвка зложили оо.: Петро Гісовскій зъ Лѣсокъ, Теод. Лысякъ зъ Довжнева, Мих. Калитовскій зъ Хороброва, Левъ Набакъ зъ Варяжа, Осмакъ зъ Тудорковичь, Федоровичь зъ Войславича и М. Ковшевичь зъ Ульгбвка по 50 кр., разомъ 3 зр. 50 кр.; о. Грабовеньскій за болехбвскій деканатъ 1 зр. 50 кр.; о. Корнилій и Олена зъ Горницкихъ Кузники зъ Махнова 1 зр. 50 кр.

(Дальше буде.)

Надбслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскбмъ.

Дякуючи за дотеперѣшний взглядy поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

86 4—10 *Димитрій Ковальскій*

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдае

СОКАЛЬ и ЛІЛЕНЪ

банковый Дбмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи выконують ся вбдворотною почтою. 7 (I.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовій площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, далекознды, барометры, термометры, рѣзни areometры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, таные мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникбвъ електричныхъ.

Всякі направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

38 1—?

ДОЖКА зелѣзний складаний по зр. 5·50 въ бокани, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновій по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священнику, що розумѣе ся на сѣльскбмъ господарствѣ и заняла бы ся выхованемъ дрібныхъ дѣтей, знайде зараз мѣсце въ домѣ священника-вдбвця пбдъ Неремышлемъ. Зголошеня на адресу: І. М., poste restante, Красѣчинъ. 18 9—10

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вбдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будуть опроцентовані по 4½% вбдъ 15 мая 1889. 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Лишь тогдѣ правдивый, коли тригранна фляшка есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтбмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченбмъ опакованю)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый такожъ дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣплення цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збільшеня ваги тѣла, полѣпшеня соковъ, а такожъ взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнбмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожъ майже у всѣхъ аптиках австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жиґмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 10—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Насѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 38—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІ

(давнѣйше Миріяцельскій капле жолудковій)

приспособлений въ аптицѣ „пбдъ королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчнице зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трауленя и инших недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвбйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышу охоронну марку зъ пбдписомъ **C. Brady** а вбдкинути яко неправдивій всякі фабрикаты, котрій не заосмотрені тою маркою охоронною и пбдписомъ **C. Brady.** 412 12—22

Капле жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Мариіяцельскій капле жолудковій)

опакований въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пбдъ маркою охоронною мусить находитись стоячи пбдпись

Складовій части поданій.

Капле жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптиках.

Глядаю домового учителя

для приватиста V класы гімн. Точне знане математики вымагае ся. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькбмъ п. Пробѣжни. 54 1—4

Рутинованый учитель

глядае лекціи зараз пбдъ якими-будь условіями. Адреса: Борыска В., Львбвъ, Хорущина 7. 53 1—3

Гімназіяст глядить лекціи. В. П. post. rest. Золочів. 49 2—3

Ученик IV. класи гімназіяльноі глядае лекціи на село, у Львові, або занятя в бюрі. — Повідомленя прошу присилати: P. П. 12, poste restante, Львів. 47

Ножъ кухонній стоголовій до крінъ и масарскій, припоручае Иванъ Ляврукъ у Львовѣ, Галицка 6.

Дня 18 с. м. вбдбуде ся **ліцитація на побудоване мурованои церкви** въ Пробіжнбй. Реflектуючій будовничій мають зложити 10% надіюмъ. Планъ и кошторисъ переглянути можна въ Урядѣ парохіяльнбмъ въ мѣсци. 46 1—1 *Церковный комітетъ.*

МУЖЕСКУ Безсильнбсть 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхбвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одиножа, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитостя, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

!! Найкрасший і найліпший дарунок для молодежи !!

НАРОДНІЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накладъ, видане шесте мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймающого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір з хребтом полотняним 80 кр.
2. оправленій цілю в шкіряно з одвітними відтисками і з шабатурою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ. приходить о	до Львова	ПОІЗД посп. відходить о	ПОІЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.09		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белиця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		НІЧ			**НІЧ**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
6.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 5 години вечором до 5 години 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпбвѣдальный редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 25. Львовъ, Середа 3 (15) Лютого 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руських свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературний додаткомъ „Бібліотека найзамѣчательнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ вторникъ, и въ вторникъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Опольского ул. Княгининого 2.; — въ Ярославѣ Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dubos, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 6.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложеньбо на инсераты рахункѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ пересылкою

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне заторомленя. — Реченцыця неоспечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинока чысла платитуе 8 кр. а. в.

Оголошеня малыхъ принимаютъ ся по цѣни 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки дрибнымъ письмомъ або ся мѣсце а 3% субвенцыѣ „Надсилана“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довѣрочні приватні чысла по 20 15 кр. вѣдъ стрѣчки.

Львовъ дня 15 лютого.

На овидѣ внутрѣшнои політики австрійскои не проясненое ся — хаосъ, якій запанувавъ вѣдъ часовъ „другого Собеского“ — гр. Казимира Б денього, доси не то не зменшаесь, але ще бѣльшае.

Борба мѣжь Нѣмцями и Чехами усе бѣльше заострюесь, бо постепенне сповнюване постулятовъ чеськихъ чи то міністерескими розпорядженями въ користь чеського языка [и польского въ Шлеску], чи авансованемъ Чеховъ на выначни посады урядови [якъ Габетінека на мѣсце Штремаера] только що-разъ бѣльше дразнить Нѣмцевъ. Инша рѣчь, чи Нѣмцѣ вѣ всѣмъ мають рацію, але то фактъ, що якъ бы нині розвязано раду державну и розписано нови выборы, то до новои палаты послобъ певно увѣйшло бы неважне число непримиримыхъ радикалобъ-шенерерійцевъ и ще бѣльше, мѣжь теперь, занятущихъ національобъ. Знову же провідирѣ молодо-чеськи не гадаютъ уступати и наклікують чеській народъ до солідарности та вытревалости.

При такомъ станѣ дѣлъ годѣ бы нинѣ надѣятись на якійсь конецъ, коли-бъ и на дальше мало не змѣнити ся нѣчого анѣ въ політицѣ правительства, анѣ въ угрупованю парляментарныхъ партій. Гр. Тунъ розумѣе той станъ рѣчи — длятого и склоняе ческого сойму вѣдложивъ на пѣзнѣйше, бо — кажуть — старае ся довести бодай на стѣлько до посѣбльнои выразумѣлости мѣжь обома народами въ Чехіи, щобы нѣмецкій послы могли покинути свою абстиненцію и вступити до сойму. Чи и якъ яму се удасть ся, годѣ зровумѣти, — впрочѣмъ поживемо, побачимо.

Що нинѣшный хаосъ не може волѣчи ся въ безконечность — се рѣчь зрозумѣла; длятого й не дило, що остатными часами розбѣгла ся була поголоска, мовь-то въ міністерствѣ заграничныхъ справъ куе ся якась нова конституція для Долитавщины, а до вѣренія въ тую поголоску спонукувала статья д-ра Крамаржа въ французькомъ журналѣ Revue de Paris. Д-ръ Крамаржъ — выначна личность середъ тои бѣльшости, на котрій опираа ся правительство гр. Туна — ударивъ въ той статьѣ на нинѣшну конституцію австрійску и заключивъ, що якъ заведено ю при помочи державного замаху, такъ само можна ѣй и конець зробити, а натомѣсть привернути соймамъ право высылання делегацій до рады державнои и въ компетенціи рады державнои выключити справы національній, для котрыхъ компетентій були бы едино соймы... Самъ д-ръ Крамаржъ бачить, що се лѣкъ радикальный, але каже, що „въ політицѣ треба неразъ рѣзати“, а Австрія досыть сильна, щобы таку операцію выдержала безъ небезпеченьства...

Може бути, що поголоска о майстрованю новои конституціи для Долитавщины есть только плодомъ перелякано фантазіи одныхъ або ріит desiderium другихъ — натомѣсть певною рѣчію есть другій задуманый способъ выходу зъ нинѣшного хаосу. Се пробы и заходы двохъ партій нѣмецкихъ, антісемітовъ и вѣрноконституційныхъ панобъ нѣмецкихъ — розбити нинѣшну бѣльшость парляментарну и довести до сформованя инакшои бѣльшости, именно — безъ Чехобъ. До такои бѣльшости мали бы належати Нѣмцѣ [зъ выключеньемъ радикалобъ], Поляки, Італіянцѣ и Румуны. Поки-що справа ще не выклярована — тутъ очевидно годилось бы о становище католицкихъ людовцевъ и Полякобъ — хотяй достычно Полякобъ оно не тайне нѣкому, що въ колѣ польскомъ є фракція противна союзови съ Чехами [Мадейскій, Рутовскій], а и поза коломъ пропагуе гадку союза съ Нѣмцями бывшій міністеръ Земялковскій и деякій инші выначни фігуры польскі.

Що така комбінація була бы дуже доводна для всѣхъ интересованыхъ въ ній складовыхъ частій — для Нѣмцевъ и Італіянцевъ супротивъ Славянъ а для Полякобъ и Румунобъ супротивъ Русинобъ — се рѣчь ясна. Але-жь и нинѣшный союзъ Полякобъ съ Чехами мае на цѣли не що иншого, якъ забезпечене гегемоніи польскои надъ Русинами въ Галичанъ...

Для Русинобъ — чи нинѣшна бѣльшость, чи проектована нова — одинъ чортъ. Намъ лишь неустанно и щиро працювати надъ тымъ, абы вже разъ выборы послобъ при помочи жандармскихъ багнетобъ, урядового терорізму и всякихъ цыганьствъ стали ся у насъ неможливыми, а тогдѣ и галицка Русь займе належне ѣй станови се середъ народобъ державы — речниками ся не будуть нинѣшній „инкамерованій“ послы, що ось недавно въ соймѣ погрозили пальцемъ у чоботѣ, а повхавши до Відня, слѣпо выслугували ся правительству — нѣ за що, нѣ про що...

Письма зъ краю.

Зъ Старомѣского одержуемо вѣдъ Вп. о. Івана Яворског, пароха въ Стрѣльбичѣ, отсе письмо:

На приказъ ц. к. староства въ Старомѣстѣ прибувъ 10-го лютого с. р. концепістъ п. Вишневскій зъ ц. к. офіціяломъ податковымъ п. Райхомъ на обрахованя мене въ грошей школьныхъ. Прибули дуже остентаційно: на передѣ зъ фірманомъ сидѣвъ мѣсцевый вѣйтъ а позаду вшовъ жандармъ зъ наложеным багнетомъ, зареквірованый парочно зъ тои цѣли зъ ц. к. посторунку въ Старомъ мѣстѣ. Вѣйта взяли зъ собою до покою а жандарма поставлено на патроли коло мешкання.

Грошѣ школьній громады Стрѣльбичѣ отсѣ збстають вѣдъ моимъ зарядомъ: І. По спаленю будынку школьного дня 16 лютого 1894 р. выплатило Товариство обезпечень въ Краковѣ титуломъ вадшкодованя суму 595 зр. До того додавъ я зъ власнои кишенѣ 5 зр. для заокруглена сумы 600 зр. и сейчасъ вложивъ-емъ ихъ до касы ощадности въ Самборѣ выразно на имя „Рада школьна въ Стрѣльбичахъ“ дня 24 марта 1894 р., ч. книжочки 21.605. Книжочка та переховуесь у мене яко председателя мѣсцевои рады школьнои, зъ нея не рушено не только истины, але навѣть не вѣднято и одного крейцаря зъ проценту, якъ се сконстатували комісіонуючій пп. Вишневскій и Райхъ. — ІІ. Въ р. 1 96 рада повѣтова въ Старомъ-мѣстѣ удѣлила 50 зр. запомоги на будову новои школы. Рада школьна мѣсцева, не маючи инших грошей подъ рукою, взяла ихъ яко тымчасовый фондъ резервовый и ужила ихъ на обогнане выдатковъ, починеныхъ при старанію о будову новои школы. Квіты на ти выдатки е, а сума 50 зр. забезпечена на залягаючій ще престаціи школьній за рокъ 1892. Отже то на шконтро тыхъ грошей ц. к. староство выслало сесю комісію.

Не перечу, що дотычна власть мае право вглядати въ рахунки завѣдуваня грошемъ публичнымъ, але-жь бо и выконуване всякого права мусить мати певній якійсь формы и границь. Тожь и я не могъ бы бути мати нѣчо противъ сего, коли бы бувъ урядникъ ц. к. староства, хочь и якъ несподѣвано, заѣхавъ на обрахованя мене, але приѣздженя зъ урядникомъ другимъ, вѣдъ ц. к. уряду податкового, брати зъ собою вѣйта и ще рѣвночасно ставити жандарма зъ заложеным багнетомъ коло дому — се значить, якъ коли-бъ тутъ мало ся дѣло зъ потворничымъ злодѣемъ, котрого ѣде ся не обрахувати а просто увязнити. И якій-жь прецедентъ взѣвши у мене, щобы лишь зъ такимъ конвоемъ ѣхати мене обраховувати? Чи ц. к. староство мае хочь позборданыхъ, не кажу вже самій даній, що я колинебудь хочь-бы сденъ шелюгъ повѣреного мені гроша публичного спроневѣрывъ? Чи такъ само въ асі тѣ жандарма раховано Кешковского, Зіму и другихъ того рода панобъ? зъ якои-жь причины мала ц. к. власть повѣтова такъ бризнути на мене болотомъ, коли я по нѣмъ не ходжу?...

А не йшло тутъ о саме обрахованє грошей школьныхъ. Побочь тыхъ грошей, що вѣстають вѣдъ моимъ зарядомъ мае ще школа въ Стрѣльбичахъ около 400 зр., котрій вѣстають въ рукахъ вѣйта. Длячого жь только мене раховано, мене, священика, а вѣйта помиповано, узнано его за праведника? Не у хваль бу собѣ а въ оборону моеи чести позволю собѣ навести хочь отсе: Мимо прислугуючого менѣ права я за цѣлыхъ шѣсть лѣтъ яко предсѣдатель не побравъ анѣ одного крейцаря на выдатки канцелярійній; по спаленю школы я формально вымоливъ, що при ліквідаціи шкоды Товариство обезпечень вѣдшкодувало лише 5 зр. и тѣ 5 зр. я зъ власнои кишенѣ доложивъ, абы только була кругла сума 600 зр.; присланій грошѣ я сейчасъ вѣднѣвъ до касы ощадности въ Самборѣ [школа згорѣла дня 16. лютого 1894 р. а грошѣ вложенѣ були вже дня 24. марта 1894 р.] и за дорогу не почисливъ я собѣ анѣ крейцаря; при старанях о будову новои школы, коли удѣленій радою повѣтовою 50 зр. ужитѣ тымчасово не выстачили, я выдатки покрывавъ зъ власнои кишенѣ; до процесу о вѣдобраня о города я 6/дбляного плацу школьного я выдавъ 11 метрикъ безплатно, и т. д. Въ награроду за все те ц. к. староство кидае на мене въ очахъ парохіянъ моихъ пятно; и не переконавши ся ще о винѣ, напередъ шле жандарма! Отсе заплата за щирѣ заходы, якои и песъ не дослуживъ бы ся у честного господаря.

Та хочь и якъ я чисто и зъ тріюмфомъ выйшовъ зъ-вѣдъ выцѣленого стрѣлу, все-таки, до живого обърченый тою подѣею, удавъ ся и сейчасъ до ц. к. староства, щобы розвѣдати справу, а ц. к. управитель староства п. Річчі такъ сказавъ: „Prosze poruszyć niebo i ziemię, ja się niczego nie boję, ja wytłumaczę się nawet przed samym Najjaśniejszym Panem. Albo ja sobie, albo komuś kark skręcę“. Въ на-

---

18)

Иванъ бразилієць.

Оповѣдане *Т. Бордуляка.*

(Докінченє.)

Однакъ заледво Иванъ бразилієць вышовъ на улицю, втѣмъ заступили ему дорогу сѣльскій пролетарѣ, перепавшій кандидаты на гробаря. Та они цѣлкомъ не оказували вагляломъ него ворожого успособленя такъ, якъ перше въ канцеляріи. Противно, они повитали его зъ выборомъ на гробаря, показались его приятелями.

— Ну, Иване бразилійцю, — заговоривъ до него Микола Довгань зъ веселымъ, усмѣхненымъ лицемъ, — здоровъ бувъ, якъ ся маешь? Ты думаешь, що мы на тебе гнѣваемо ся?

— Борони Боже! — вѣдхопивъ Сидоръ Нетяга. — Мы ось урадили, що на тебе нема чого гнѣвати ся, бо ты такій самый бѣдака, якъ и мы...

— Дай тобѣ Боже, щобы ты такъ довго проживъ на свѣтѣ, якъ небощикъ твій дядько Панько, и бувъ до самои смерти гробаремъ! — додавъ третій чоловѣкъ зъ гурту.

Иванъ бразилієць цѣлкомъ не здивувавъ ся на заявленє тои наглои приязни сѣльскихъ пролетарѣвъ, вѣнъ промовивъ кѣлька невыразныхъ слѣвъ и махнувъ обоятно рукою, мовь-бы хотѣвъ сказати: Коли-бъ вы знали, що у мене въ серединѣ дѣе ся, то вы дали-бъ менѣ спокій...

— Але тобѣ выпадае теперь вѣйти зъ нами до коршмы и запити могорычь, — став знову говорити Микола Довгань зъ дуже розумнымъ выразомъ лица. — Ты повиненъ якъ-будь облити выборъ на гробаря и запити зъ нами кумпанію, бо ты вже такъ само бѣдный заробнякъ, якъ и мы, харлачокъ, якже!... Ну, ходи братчику! — додавъ вѣнъ, беручи Івана бразилійця за руку.

— Мы не хочемо, братчику, багато, — закликавъ спѣвучнымъ голосомъ Михась Наконечный. — Отъ выпемъ по килишку, закусимо роданникомъ та й досыть зъ насъ, бо мы знаемо, що въ бѣдѣ нема зъ-вѣдки позволяти собѣ по багато...

— Ходи, братчику, выпемъ зъ бѣды, най ся сотный каже! — клыкнувъ Сидоръ Нетяга и всѣ зробили рухъ, мовь они пускають ся до коршмы.

Але Иванъ бразилієць бувъ завсѣгды тверезымъ чоловѣкомъ. Вѣнъ нѣчого не пивъ, а до коршмы нѣколи не заходжавъ и симъ разомъ ему и въ думцѣ не було ити на пятку.

— Етъ, дайте менѣ спокій! — закликавъ вѣнъ, — я не пѣйду до коршмы.

— Не пѣйдешь до коршмы? А то чому? — спытавъ Микола Довгань сильно здивованый.

— То ты не занесешь зъ нами кумпанія? Фе, встыдай ся! — закликавъ Сидоръ Нетяга такожъ сильно здивованый.

— Мы лишь по килишку выпемо и роданникомъ закусимо та й по всѣмъ! — додавъ Микола Наконечный зъ благаючымъ выразомъ лица.

— Нѣ! Не пѣйду до коршмы, я йду до дому, дайте менѣ спокій! — сказавъ рѣшучо Иванъ бразилієць выдераючись вѣдъ пролетарѣвъ, котрій его тягнули за руки.

Втѣмъ успособленє пролетарѣвъ знову стало ворожe.

— Ахъ, ты якій-такій сыну! — закликавъ гнѣвно Микола Довгань. — То ты нами погорджаешь?

— Погорджая вами, якже! — повтарялъ другій товаришъ.

— Ты думаешь, що ты вже великій панъ, коли тебе выбрали гробаремъ? — говоривъ дальше Микола Довгань. — Ахъ, ты дѣдоводе якійсь!

Всѣ товаришѣ то вуркотѣли, то смѣялись зъ него глумливо, а всѣ оказували свое обурене на Івана бразилієця.

— Ходѣмъ хлопцѣ! — закликавъ гордо Микола Довгань. — Вѣнъ не гѣдный того, щобъ зъ нимъ говорити! Свинія!

И всѣ, голосно выкрикуючи, пѣйшли горѣ улицею въ напрямѣ до коршмы, а Иванъ бразилієць лишивъ ся самъ на улици и задумавъ ся... И ось той тихій, той нѣмый поглядъ умераючои на жовту пропасницю Марины ставъ ему нагло передъ очима и вертѣвъ его на вылѣтъ, вертѣвъ ему мозокъ и серце... „И на що тобѣ було йти до Бразилія? — говоривъ той нѣмый поглядъ, — на що тобѣ було занапащувати наше тихе щасте? На що?...“ А тамъ за Мариною выринае, якъ лунь сива голова дядька Панька, его добре, поморщене лице, его благаючій вѣдъ слѣзъ вогкій очи, его вытягненій руки... И Иванъ затиснувъ зубы, выкрививъ лице, мовь зъ великого болю и застогнавъ: „И що менѣ робити, щобъ она такъ не дивила ся на мене тыми своими очима! А тутъ ще й вѣнъ зачинае показувати ся и дивитись на мене своими очима!...“ Вѣнъ все ще думавъ, вѣдтакъ мовь загадавъ собѣ щось, бризнувъ долонею о кешеню, де були грошѣ за хату, махнувъ рукою, усмѣхнувъ ся...

— Гей, хлопцѣ! — крикнувъ вѣнъ зъ всеи силы, — чекайте!

Хлопцѣ зачекали, а Иванъ бразилієць вѣдбѣгцемъ наближивъ ся до нихъ и вмѣшавъ ся до гурту.

— А що? напемо ся? — спытавъ его Микола Довгань.

— Напемось!

— Ну, то добре! я вже казавъ, що въ того Ивася бразилійця буде добрый товаришъ! закликавъ весело Микола Довгань.

И успособленє пролетарѣвъ знову стало приязне для Івана бразилійця, всѣ его хвалили, всѣ величали добрымъ „братчикомъ“, а вѣнъ скорымъ крокомъ вшовъ на самѣмъ передѣ такъ що прочій мусѣли за нимъ аж вѣдбѣгати. А коля цѣла кумпанія наближалась до коршмы, тогдѣ Иванъ бразилієць ставъ, тупнувъ ногою и крикнувъ захрипнымъ голосомъ:

— Ходѣть, братя, напемось, але такъ, щобы-сьмо всю нашу бѣду втопили, щобы-сьмо потѣмъ аж спѣвали зъ великои утѣхи! Проснмо до середины! — Вѣнъ вытягнувъ одну руку до коршемныхъ дверей, а лицемъ обернувъ ся до своихъ „гостей“.

Однакъ зъ того лица, выкривленого неприродною усмѣшкою, пробивалось таке якесь

Торговлю ризъ и сосудовъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 481 15—19

припоручае ся фірму:

Свг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ду того я смѣю спытати Ѳ. Е. п. Намѣстника: чи п. Річчі присланый до Старого мѣста на те, абы крутивъ карти людямъ? — *И. Яворскій.*

Переглядъ політичный.

Начальники ческихъ громадъ въ лібоховицкомъ окрузѣ вѣдмовили войсковымъ властямъ спѣвучасти въ контрольныхъ зборахъ, жаждали, щобы для жандармерія выдано ческій друкъ, и передали войсковымъ властямъ бажане ческихъ округовъ, щобы высыланo лишь такихъ урядниковъ, котрѣ знають ческу мову. При тѣмъ загрозили, що коли дня 1-ого марта 1899 не станесь по ихъ волѣ, ческій округи вытягнуть зъ того вѣдповѣдній консеквенцій. На се староста зъ Рудніцъ выславъ до тыхъ начальниковъ громадъ, котрѣ пѣдписали наведенй постуляты и грозьбу, розпорядженe, въ котрѣмъ вказуе на се, що ихъ ухвала заключае по части дѣйстай знамена забуреня публичного спокою, и проте ихъ конфіската була цѣлкомъ оправдана. Зъ огляду знов на се, що начальники громадъ, котрѣ пѣдписали наведенй ухвалы, суть лише выконуючими и адміністративными органами, котрымъ не прислугуе право пѣдписуваня подѣбныхъ заявъ въ имени громадъ, староство взывае ихъ, щобы до 4 днѣвъ выправдали се переступленe закона и обовязковъ.

Narodni Listy обговорюючи ситуацію пишуть: Хочемо приготовити ческій народъ на евентуальности, котрѣ могли бы выдати ся несподѣванкою, а котрѣ въ дѣйстности суть лишь результатомъ крізы. Сеся кріза, що правда, не дѣйшла ще до кульмінаційнои точки, але до неи вже дуже близько. Hlas Naroda доносить зъ Вѣдня: Речинець скликаня ческого сойму ще не установленый, бо въ правительственныхъ кругахъ нема ще порозумѣня що-до особъ, котрымъ треба бы припоручити переговоры зъ Нѣмцями въ справѣ ихъ вступленя до сойму. Здогадують ся, що сей місія пѣдѣйме ся на бажане правительства Бернрайтеръ и поставить перши кроки на дорозѣ порозумѣня зъ Нѣмцями.

На запросины нѣмецкои опозиціи до участи въ нарадахъ для уложеня нѣмецкихъ жадань Шенереръ вѣдповѣвъ листомъ, въ котрѣмъ мѣжъ иншимъ пише: „Позволяю собѣ вѣдповѣсти вѣдмовно, бо на нинѣ Нѣмцѣ въ Австріи не мають иншого жадання, якъ лишь знесенe безправныхъ языковыхъ розпорядженъ. Доперва тогдѣ, коли Славяне выдадуть безусловно все те, що безправно здобули, може наступити хвиля вѣдповѣдна до ставленя жадань, котрѣ вѣдповѣдно до програмы нѣмецкого сторонництва людового — безъ жидѣвского вплыву — належить взяти пѣдъ нарады. Передъ всѣма иншими справами належало бы поставити засадничѣ жадання: вѣдпорядковане політичныхъ справъ пѣдъ найвысшій интересъ Нѣмцѣвъ и усунене славянскои переваги, головно черезъ вѣдокремленe Галичины.

Урядовый дневникъ угорскій Magyar Ujsag доносить, що цѣсарь покликавъ вчера до Вѣдня на конференцію міністровъ Банфіого, Люкача и Фейрварого и Кольомана Селя. Цѣлею тои конференціи мало бути остаточне полагодженe угорскои крізы. Якъ доносить згаданый дневникъ, правительство нѣ на крокъ не вѣдступить вѣдъ тыхъ найвыщихъ жадань, котрѣ сформулувала корона въ порозумѣню зъ ліберальнымъ сторонництвомъ. Сли опозиція згодить ся на тѣ условія, кріза скѣнчить ся. У Вѣдни радять якъ-раз надъ тою евентуальностію, що зробити, коли опозиція не згодить ся на поставленй условія. Въ такѣмъ случаю спаде на правительство обовязокъ: за помочею енергічныхъ средствъ завести змѣны и такъ знайти дорогу до привернення порядку и забезпеченя загроженыхъ интересовъ краю. Очевидно, що рѣшеня, якѣ западуть у Вѣдни, будуть мати лишь характеръ евентуальности и нѣколи не стануть ся актуальными, сли сторонництва въ Будапештѣ дѣйдуть до порозумѣня.

— —

На сногдѣшнѣмъ засѣданю пруского сойму міністеръ фінансовъ Мікель вѣдповѣдаючи на интерпеляцію посла Шмулѣ въ справѣ браку рѣльныхъ роботниковъ заявивъ, що правительство порѣшило вѣдповѣдній заряджeня, щобы зарадити сему бракови, але при тѣмъ буде мусѣло руководати ся взглядами національного интересу. Правительство хоче допустити лишь такихъ заграничныхъ роботниковъ, котрыхъ побутъ въ державѣ не грозить небезпеченьствомъ нѣмецкому народови. Нѣмечкость мусить знайти охорону передъ славяньскою повенею. Менше небезпечній суть жонатій роботники, бо тій, лишаючи дома родины, по певнѣмъ часѣ до нихъ вертають. Инакше рѣчь маe ся зъ нежонатыми роботниками, котрѣ правильно лишають ся въ Нѣмеччинѣ и даючи причину до конфліктовъ, доводять до того, що правительство мусить ихъ выганяти.

Въ тѣмъ-же сеймѣ міністеръ Мікель вѣдповѣдавъ на закиды другого польского посла Яждженского, котрый жалувавъ ся на ворожу політичну систему пруского правительства супротивъ Поляковъ. Поляки — казавъ Мікель — користають зъ тои самои свободы прасы, стоваришень и зборовъ, въ тыхъ самыхъ культуральныхъ урядженьо, що и Нѣмцѣ. Де-жъ тутъ сей гнетъ, о котрѣмъ говорять ся? Сли Нѣмцѣ стараютъ ся завести въ школахъ двоязычность, то се е найбѣльшимъ добродѣйствомъ для Поляковъ. (Такъ само Поляки въ Галичинѣ ущаславлюють руский дѣти въ рускихъ школахъ, а нарѣкають на Прусаковъ, котрѣ лише вступають въ ихъ слѣды!) Якъ можна говорити, що мы хочемо вынищити Поляковъ и ихъ мову? Поляки самѣ винѣ за конфліктъ зъ правительствомъ, бо все ще жиють тайною надѣю, що ситуація може колись змѣнити ся въ ихъ корысть. Безнастанно творять ся новѣ стоваришеня політичнѣ, а польска праса лишь бунтуе. За часовъ Фльотвеля и Грольмана правительство старало ся полагодити польску справу лагѣдностію, але така політика выкликала повстане въ 1863 року — и пѣзнѣ ще мала подѣбнѣ наслѣдки. Мы засновуемо институціи, котрѣ причинять ся до культурного розвою всходныхъ провінцій, т. е. рѣвночасно выйдуть въ корысть Нѣмцѣвъ и Поляковъ. [Такъ само якъ у насъ по рускихъ мѣстахъ и селахъ ширять культуру институціи польскихъ культуртрегерівъ!] Польска мова не разить насъ, такъ само, якъ голяндска або француска. Тѣлько тамъ, де нею послугують ся якъ средствомъ до борбы, примѣромъ въ пѣвнѣчнѣмъ Шлезвику або на польскѣмъ пограничу, тамъ очевидно мусимо ся поборовати. Супротивъ національныхъ змагань Поляковъ мы мусимо держати ся своеи політики.

— —

Амбасадорамъ въ Царгородѣ доносять зъ Альбанію, що рухъ мѣжъ магомеданьскими племенами въ Альбанію зачинае прибирати що-раз бѣльше небезпечній цѣхи. Окликаный начальникомъ новоутвореной альбаньскои лігы, якійсь Зека зъ Ипеку, розславъ до всѣхъ племенъ наказъ, щобы способнѣ носити оружe були въ кождѣй хвили готовѣ выступити въ цѣли здавленя повстаня въ Македонію. Въ округахъ Ипекъ, Дакова, Приштина, Пріз ндъ, Скутарі и Мітровіца подѣлено на таборы 15.000 Альбанцѣвъ въ вѣцѣ вѣдъ 20 до 50 лѣтъ.

— —

Спеціальна комісія выпрацювала вже організаційный статутъ для Кроты. Крета по мысли ухвалы четырохъ интервенюючихъ державъ одержуе автономічне правительство. Оборону краю и удержане порядку поручае ся корпусови жандармерія и муніципальнои сторожи. Всѣ вѣроисповѣдання суть рѣвноуправнены и мають бути однако шановани. Урядовою мовою е мова грецка. Всѣ публичнѣ функціи суть однако доступнѣ для кождого Кретенця вѣдповѣдно до его способностій и моральнои вартости. Въ руцѣ кн. Юрія спочивае выконуюча власть при спѣвучасти вѣдповѣдныхъ радниковъ. Палату послівъ, котра маe збирати ся що два роки, становлять посли выбранѣ населеньемъ и 10 мужѣвъ довѣря именованыхъ начальнымъ комісаремъ. Комісарем буде въ першихъ двохъ лѣтахъ прислугувати право установлювання законовъ потрѣбныхъ въ судовничѣй, адміністративнѣй, фінансовѣй и войсковѣй области и заряджeня публичныхъ роботъ.

— —

Мотивы, котрѣ спонукали французке правительство предложити палатѣ послівъ звѣстный законъ въ справѣ компетенціи палатъ касаційного трибуналу, поясное намъ заява міністра войны проголошена на кабінетовѣй нарадѣ. На тѣй нарадѣ міністеръ заявивъ, що велике число генералівъ ухвалило подати ся до димісіи на случай, коли бы справы ревізіи процесу Дрейфуса не вѣдобрано карнѣй палатѣ касаційного трибуналу. Сеся гроза зробила велике вражѣня и була головною причиною, для котрои президентъ міністровъ Дішві рѣшивъ ся предложити палатѣ звѣстный ревізійный законъ.

О. Алексей Тороньскій

выслуженый гімназ. професоръ религіи, членъ ц. к. краевои Рады шкільнои, совѣтникъ и референтъ митрополичои Консисторіи зъ вѣдзнаками кришошаньскими, почестный кришошанинъ перемыскои Капітулы, президентъ надзирaючои Рады товариства взаимныхъ обезпечень „Дѣстра“, членъ майже всѣхъ товариствъ рускихъ, упокоивъ ся вчера о 4 годинѣ по полудни, пятого дня недуги.

Покѣйный родивъ ся 1838 р. въ Завадцѣ коло Дуклѣ, де его отець бувъ парохомъ. Науки богословскѣ кѣнчивъ у Вѣдни, вѣддаючись заразомъ науцѣ славяньскихъ языковъ, пѣдъ славнозвѣстнымъ проф. Міклошичемъ. Высвятившись въ 1862 р. ставъ учителемъ рускои мовы въ II. [нѣмецкѣй] гімназіи у Львовѣ, а опѣсля заступникомъ учителя религіи въ тѣй самѣй гімназіи. Въ р. 1865 ставъ катихитомъ въ гімназіи дрогобицкѣй, тогдѣ ще комунальнѣй. Въ Дрогобичи пробувъ 25 лѣтъ, беручи живу участь въ житю такъ загально громадяньскѣмъ якъ и рускѣмъ. Бувъ постѣйно членомъ громадскои рады, головою мѣсцевои рады шкільнои, рады повѣтовои, рады мѣскои щадниць и н. Коли въ 1890 р. вѣдходивъ до Львова на професора религіи въ академічнѣй гімназіи на мѣсце о Гушалевича, котрый уступивъ на пенсію, дрогобицка рада мѣска надала покѣйному дипломъ почетного горожанства въ признаню его довголѣтнои дѣяльности на корысть мѣста. По смерти выслуженого директора и члена краевои рады шкільнои о. Вас. Ильницкого ставъ пок. Алексей Тороньскій членомъ рады шкільнои и перейшовъ на еметитуру. Минувшого року именовано его почестнымъ кришошанином перемыскои капітулы.

Живучи вѣдъ 1890 року постѣйно у Львовѣ, въ осередку рускаго жити, бравъ покѣйный живу участь въ рускихъ товариствахъ; декотрѣ зъ нихъ, якъ товариства св. Петра и св. Павла повстали мабуть за его починомъ. Якійсь часъ бувъ головою Рускаго товариства педагогічного. Постѣйно належавъ до выдѣлу товариства „Просвѣта“, а коли по смерти д-ра Омеляна Огоновского заступникъ головы Ал. Барвѣньскій зложивъ сей урядъ, пок. Алексей Тороньскій мавъ провѣдъ въ товариствѣ аж до загальныхъ зборовъ 31 сѣчня 1896 р., коли то головою выбрано проф. Юл. Романчука; въ того часу аж до смерти бувъ покѣйный заступникомъ головы. Въ „Днѣстрѣ“ належавъ до президія надзираючои рады. Будучи шкільнымъ товаришемъ и въ молодшихъ лѣтъ пріятелемъ пок. кардинала Сильвестра Сембратовича, б. въ его дорадникомъ у всѣхъ важныхъ справахъ; однакъ его вплывъ на пок. кардинала, хоць взагалѣ великій, въ справахъ політичныхъ не завсѣгды мавъ успѣхъ.

На полі літературнѣмъ выступивъ пок. Алексей Тороньскій ще въ р. 1860. Въ „Зорѣ изъ Альбомѣ“, выданѣмъ Б. Дѣдицкимъ въ честь нового митрополита Григ. Яхимовича, появила ся етнографічна розвѣдка покѣйного про Лемковъ. Опѣсля въ літературнѣй часописи „Галичанинъ“, выданѣй Б. Дѣдицкимъ, писавъ покѣйный новелѣ. Въ роцѣ мабуть 1867 выдавъ руску читанку для низшои гімназіи, а опѣсля такожъ и для высшои гімназіи першу читанку, въ котрѣй появили ся выимки зъ творовъ рускихъ письменниковъ сего столѣтя зъ короткими ихъ біографіями. Майже всѣ, теперь въ середныхъ школахъ уживани пѣдручники до науки религіи, походять зъ пѣдъ его пера. Крѣмъ того появлялн ся его писания въ фейлетонахъ „Дѣла“ и въ часописяхъ церковныхъ; довшій часъ вѣвъ навѣть самъ редакцію „Душпастыря“.

Покѣйный выначавъ ся тихою, згѣдливою вдачею, до всѣхъ бувъ незвычайно любязный и завсѣгды готовъ помогти у всѣмъ, що було въ его силѣ. Тымъ то передчасна и несподѣвана смерть его выкличе у всѣхъ, хто его мавъ нагоду знати, щирый жаль, а для рускои громады приносить видиму утрату.

Покѣйный умеръ на ударъ мозку, до котрого причинило ся запалене легкихъ. Въ пятницю о 6 годинѣ рано нагле стративъ притомность, надъ вечеромъ мале полѣпшене, въ суботу надъ вечеромъ прийшло запалене легкихъ, въ недѣлю близла знов надѣя, але всякѣ заходы родины и лѣкарѣвъ не въ силѣ були вѣдвернути катастрофы. Покѣйный полишивъ вдову, три дочки и сына. Зъ щирымъ спѣвчутемъ можемо именемъ всего загалу рускаго вѣдозвати ся до нихъ: нехай крѣпить ихъ Господь въ тяжкѣмъ горю! — а покѣйному земля перомъ и вѣчная память.

Похоронъ вѣдбуде ся въ пятницю рано.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вѣсти зъ товариства „Просвѣта“. Въ мѣсяци сѣчни сего року внесено подання до намѣстництва о заснованe новыхъ читалень Просвѣты въ отсихъ 21 громадахъ: 1) Въ повѣтѣ Бережаны: Бережаны; 2) пов. Богородчаны: Раковець; 3) п. Борщѣвъ: Борщковцѣ, Гуштынь, Пилатковцѣ; 4) п. Чортковъ: Хомяковка ягольницка, Колиадины; 5) п. Яворівъ: Грушѣвъ; 6) п. Калушъ: Середне; 7) п. Надвѣрна: Гаврилівка; 8) п. Підгайцѣ: Старе-мѣсто; 9) п. Перемышль: Серакѣвцѣ; 10) п. Перемышляны: Подусѣльна; 11) п. Рава-руска: Хлѣвчаны; 12) п. Рогатинъ: Вишнѣвъ, Линиця горѣшна; 13) п. Самборъ: Ба нина; 14) п. Стрый: Конюховъ, Завадовъ; 15) п. Збаражъ: Базарницѣ; 16) п. Золочѣвъ: Юськовичѣ. Всѣхъ читалень Просвѣты, заложеныхъ або закладаючихъ ся и до намѣстництва зголошеныхъ, було зъ кѣнцемъ сѣчня 726. Найбѣльше читалень Просвѣты було въ повѣтахъ: Перемышль 42, Рогатинъ 36, Борщѣвъ 34, Стрый 33, и Львовъ и Золочѣвъ по 27. Найменше читалень Просвѣты мали повѣты: Снятинъ 1, Лѣско и Сянокъ по 2, Чешановъ 4, Косовъ и Добромиль по 5. Чи въ тыхъ повѣтахъ нема кому рушити ся? Тажь повѣты Добромиль, Лѣско, Сянокъ и Чешановъ недалеко вѣдъ Перемышля; то въ перемыскѣмъ повѣтѣ може бути 42 читалень Просвѣты, а въ тамтыхъ чотирохъ разомъ е ино 13. Встыдъ тамошнымъ Русинамъ!

Звертае ся ще разъ увагу тыхъ читалень Просвѣты, що хочуть дѣстати безпроцентовѣй позички для истнуючихъ при нихъ крамниць, щобы подання о тѣ позички надсылали завчасу, бо потѣмъ могло бы бути за пѣзно. Подання треба высылати до краевого Выдѣлу черезъ Головный Выдѣлъ Просвѣты.

Канцелярія товариства Просвѣта просить всѣхъ членовъ Просвѣты щобы вкладки членьскѣ за сей рѣкъ а особливо заляглючѣ вкладки за минувшѣ лѣта чимъ скорше надсылали, бо календарѣ и дальшѣ книжочки будуть высылати ся лише тымъ, що зложили вкладку що-найменше за 1898-ый рѣкъ.

Дня 2. лютого вѣдбули ся загальнѣ зборы філіи Просвѣты въ Бѣбрцѣ. Якъ пише „Свобода“ — зѣбрало ся до 150 людей. Проводивъ голова філіи: о. Левицкій зъ Баковець. Зѣбръ пріймивъ справоздане уступаючого выдѣлу, котрый пѣдъ силъ трудивъ ся коло просвѣты народу. Велику страту потерпѣла філія и повѣтъ черезъ перенесене судіи п. Сосновского до Стрыя. Зъ Львова привѣхавъ п. Романчукъ, котрый, принявши зѣбраныхъ вѣдъ головного выдѣлу Просвѣты, завзывавъ присутныхъ, щобы приѣднували новыхъ членовъ, закладали дальшѣ читальнѣ а дотеперѣшныхъ 26 читалень Просвѣты ревно пильнували и о ихъ розвѣй та закладане при нихъ крамниць, шпихлѣрѣвъ и касъ позичковыхъ старали ся, а выдѣлъ філіи щобы (пѣсля §. 39 статута) скликувавъ по можности що мѣсяця зѣбраня членовъ для нарады въ справахъ просвѣтно-економічныхъ свого повѣту, уряджуючи при тѣмъ публичнѣ вѣдчиты и музикально-декляматорскѣ вечерки. Потѣмъ д-ръ Могильницкій адвокатъ зъ Рогатина, мавъ красный выкладъ о господарствѣ, промыслѣ и торговли. Промовляли ще горячо мѣщанинъ Юськевичъ и го-

---

неописане горе, така розпука, такій якійсь наглый, незвычайный запалъ, що навѣть пролетарѣ завважали сю змѣну и завагались. Микола Довгань положивъ ему руку на плече и промовивъ дружнымъ, ласкавымъ голосомъ:

— Нѣ, любоньку, мы не пѣйдемо зъ тобою до коршмы...

— А то чому? — спытавъ здивованый Иванъ бразнѣлець.

— Бо ты слабый, тобѣ щось бракуе, Ивасю, говоривъ вѣнъ все тымъ самымъ ласкавымъ голосомъ мовь до малои дитины. — Отъ пѣйди, серце, до дому та вѣдпочинь, прийди до себе, а вже мы колись иншимъ разомъ напемо ся.

— А то чому? — повторивъ Иванъ бразнѣлець свое попередне питанe и окинувъ здивованымъ взоромъ цѣлу громадку товаришѣвъ.

— А тому, — вмѣшавъ ся Михань Наконечный, — що мы выпили бы по килишку и закусили-бъ родзинкомъ, але пити до упалого, щобы ажь потѣмъ спѣвати, то вже некрасно...

— Ходи, Ивасю! — тягнувъ его за руку Микола Довгань, — мы всѣ пѣйдемо до тебе, а ты будешь оповѣдати намъ рѣзни „исторіи“... А пити... етъ! — и вѣнъ махнувъ рукою.

Иванъ бразнѣлець замѣркувавъ, що его новѣ товаришѣ „чогось“ вагають ся пити зъ нимъ до коршмы, що они уважають его за „слабого“, и се его ще бѣльше болѣло и пхало дальше, напередъ, тамъ, де вѣнъ собѣ задумавъ, всѣмъ на злость...

— Якъ собѣ хочете! — кликнувъ вѣнъ злѣсно. — Коли хочете, ходѣть, а нѣ, то обѣйдесь безъ васъ, не велика страта!

Вѣнъ вырвавъ руку вѣдъ Миколы Довганя, вѣдчинивъ коршемнѣ дверѣ и пѣйшовъ до середины.

— Гей, жиде! — далъ ся чути его голосъ крѣзь вѣдчиненѣ дверѣ, — дай літру горѣлки, а мо нои, самои оковиты, та й ще цѣлу бляху булокъ положи на столъ, на закуску!

Пролетарѣ стояли на дворѣ и дивилисъ оденъ на другого, мовь борючись зъ гадками: чи йти имъ до коршмы на „той трактаментъ“ чи дати епокѣй...

Вибнци слабость людска взяла верхъ. Першій Михась Наконечный пѣйшовъ до середины, а за нимъ прочій товаришѣ пѣйшли оденъ за другимъ, гусакомъ. Послѣдный пѣйшовъ Микола Довгань зъ похиленымъ, задуманымъ лицемъ и зачинивъ за собою дверѣ...

А тамъ въ серединѣ, въ коршмѣ на тѣмъ самѣмъ мѣсци, на котрѣмъ передъ лѣтами небощикъ Панько Загуменный взразъ любивъ шукати розрады въ тяжкѣй хвили, сидѣвъ теперь Иванъ бразнѣлець и запивавъ зъ новыми товаришами могорычъ — топивъ свое горе...

сподарь Прибыла зъ Романова — сей другій мѣжъ нашимъ называвъ, щобы люде не давали ся баламутити тымъ, котрій въ фонетицѣ видять якесь велике лихо. Вкінци выбрано новый выдѣлъ, до котрого вошли: о. Даеровичъ яко голова, учителѣ Бурбель и Воробець, оо. Левицкій и Бѣлиньскій, купець Витковицкій и господарь Прибыла.

НОВИНКИ.

— Дня 19 н. ст. вѣдбуде ся въ Старомъмѣстѣ вокальный вечеръ въ честь сотыхъ роковинъ вѣдродженя руской літературы. Програма: 1) „Услыши Господи" Бортнянського, выконае мѣсцевый хоръ. 2) Вступне слово. 3) „Гамаліа" Шевченка-Бѣлиховского, выконае мѣсцевый хоръ. 4) Вѣдчитъ. 5) „Де Сянъ плыве" Конка, выконае мѣсцевый хоръ. 6) Наталка Полтавка" оперета въ 3 дѣяхъ Ив. Котляревского, вѣдограють пп. аматоры самбѣрскій. Потѣмъ наступить комерсъ и забава зъ спѣвами. Початокъ о 7 годинѣ. — Досколичныхъ Русиновъ упрашае комітетъ о найчисленнѣйшу участь!

— Зъ Дрогобича: На день 1 марта с. р. розписавъ *доповнюючі выборы до рады повѣтовои въ Дрогобичи*. Щобы порозумѣти ся въ тій справѣ, вѣдбудуть ся передвыборчій зборы въ понедѣлокъ 27-ого н. ст. лютого въ касинѣ рускѣмъ о 11 годинѣ передъ полуднемъ.

— Руснй комітетъ для выборовъ до Рады мѣста Львова уконституувавъ ся въ понедѣлокъ, выбравши головою п. Вас. Нагірного, заступникомъ д-ра Павенцкого, а секретарями пп. д-ра Ив. Зайця и Ив. Кунцевича. Выбрано тѣснѣйшій комітетъ, до котрого увѣйшли оо. крил. Пакошъ и К. Ярмовичъ и пп. проф. Бѣчай, инж. Голейко, К. Панькѣвскій, Іос. Данилюкъ управитель друкарнѣ Ставропігійскои, проф. Волод. Шухевичъ, д-ръ К. Левицкій, Пендюкъ слюсарь и властитель реальностій, А. Андрейчинъ літографъ, Васѣка слюсарь и Ив. Кисѣль купець. Нараджувано ся такожъ надъ організацією Русиновъ при выборахъ. Слѣдуюче засѣданє тѣснѣйшого комітету выборчого вѣдбуде ся въ четверъ (16 с. м.) въ льокали товариства „Зорѣ".

— Ц. к. намѣстництво знова вѣдмовило статутъ завізуючого ся політичного товариства въ Старомъ-мѣстѣ! Подамо о тѣмъ незабаромъ ширшу вѣстку.

— Въ суботу 18 ого с. м. устроюе „Кружокъ музичный львѣвского Бояна" въ комнатахъ „Руской Бесѣды" у Львовѣ *вечернищѣ зъ танцями* пра ласкавѣмъ спѣвудѣлѣ „Клюбу Русиновъ". Початокъ о годинѣ $8^1/_2$ вечеромъ.

— Засѣданє выдѣлу Руского товариства педагогічного вѣдбуде ся въ суботу 18 ого н. ст. лютого де звычайно.

— Заходомъ станиславѣвского Бояна вѣдбудуть ся въ суботу 18 ого н. ст. лютого вечернищѣ зъ танцями въ комнатахъ Руской Бесѣды [ул. Собѣского ч. 18]. Строй домашный. Вступъ 50 кр. вѣдъ особы [не обмежаючи добродѣйности]. Хто бы черезъ похибку не одержавъ запрошенія, заволить и безъ того ласкаво прибути. — За Выдѣлъ Бояна *А. Тимкѣвъ* секретарь.

— П. Володимиръ Децикевичъ, віцесекретарь въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ, именованый дѣйстнымъ секретаремъ міністерства.

— Краєва рада шкѣльна ухвалила на засѣданю зъ дня 1-ого и 6-го с. м. мѣжъ иншимъ: Высказати членовп окружной рады шкѣльной въ Скалатѣ гр. Щасти. Козеброду скому зъ Глѣбова подяку за пѣдпираня шкѣлъ народныхъ въ згаданѣмъ округѣ; — затвердила выборы до окружныхъ радъ шкѣльныхъ: Тад. Точиского, управителя 4-кл. школы въ Тисьменици, на представителя учительства до окр. рады шк. въ Товмачи; Леон. Лукашевича, управителя 6 кл. школы мужескои въ Дрогобичи, на представителя учительства до окруж. рады шк. въ Дрогобичи и Як. Лукасевича на вѣдпоручника повѣтовои рады въ Залѣщикахъ до окр. рады шк. залѣщицкои; именувала учителями народныхъ шкѣлъ: Іос. Клюсика и Моч. Лозиньского старшими учителями 4-кл. школы муж. въ Коломыи, Ил. Олексина молодшимъ учителемъ 6-кл. школы муж. въ Колокыи, Теод. Рыбака молодшимъ учителемъ 4-кл. школы муж. въ Коломыи; Іос. Гурского учителемъ 1-кл. школы въ Глубокѣмъ, Пав. Шурѣота учителемъ въ Чертежи, Вас. Сагайдака въ Тичинѣ новѣмъ, Елен. Пітулей молодшою учителькою 2-кл. школы въ Опришѣвцахъ, Теод. Стоцку учителькою 1-кл. школы въ Дрогомирчанахъ, Кар. Кучабиньского въ Поникви, Ив. Рубриха старшимъ учителемъ 5-кл. школы муж. въ Кутахъ, Мел. Вайгель учителькою 1-кл. школы въ Стѣнцѣ, Изид. Кабаровского въ Плуговѣ, Кльот. Яначкову въ Хоholовѣ, Евг. Балтаровичъ старшою учителькою 4-кл. школы въ Щавницѣ; — именувала кс. Люда. Вінтера помѣчникомъ римокат. катихита въ школѣ реальнѣй у Львовѣ, а кс. Фел. Малярского суплентомъ-катихитомъ при гімназіи въ Станиславовѣ.

— Зъ товариства „Сокѣлъ". Засѣданє старшины Сокола вѣдбуде ся въ пятницю 17-ого с. м. о год. 8 вечеромъ въ комнатахъ товариства при ул. Подвалѣ 7. Въ виду того, що на порядку дневнѣмъ будуть дуже важній справы, просимо другѣвъ комітетскихъ явити ся въ повнѣмъ комплетѣ.

— Товариство рускихъ ремѣсниковъ „Зоря" у Львовѣ [при ул. Краковскій ч. 17] устроюе *вечернищѣ зъ танцями* въ суботу дня 18 лютого.

— Зъ „Народкои Торговлѣ". На желанє численныхъ ПЧ. Вѣдбирателѣвъ мы вже теперь, надѣючи ся, що бѣльшихъ морозовъ не буде, замѣрили спровадити вагонъ вина до роздани межи потребуючихъ. Просимо отже найдальше до кѣнця сего мѣсяця зголосити замовленє на: *I а вино богослужеб. е* въ бочкахъ около 100 л., 50 л., 25., по 50, 52, 54 кр. за літру franco бочка, franco стація Львѣвъ; — *II-а вино богослужебне* въ бочкахъ около 100 л., 50 л., 52 л. по 40, 42, 44 р. за літру franco бочка, franco стація Львѣвъ. — Просимо умильно замовленя по-за лютый не затягати. Вино найдѣде въ другій половинѣ марта. — *Дирекція.*

— Изъ Стрыйщины пишуть намъ: Добре наши люде ворожили зъ т. зв. мартовыхъ хвиль дня 6 лютого, що скоро знова буде весна. Вѣдъ середы мин. тыждня маемо дѣйстно нове лютове выданє весны. Повѣявъ крѣпкій южникъ а морозъ здименѣвъ, снѣгъ розплывъ ся, лѣдъ пѣйшовъ зъ водами, болото стугло, мѣсцями и просхло, облѣгъ зазеленѣвъ и закѣтчавъ ся чи не красше що якъ въ сѣчни. Селяне роздобувають вже росаду и гадаютъ сѣяти ей на Гамана т. е. 23 ого с. м. Одинъ старый интелігентъ, бувшій колись властитель добръ въ сей сторонѣ, твердить зъ анальогічного случаю, що то вже конець зимы и що ще сего мѣсяця будуть могли нашій хлѣборобы веснувати. Точно такъ, якъ теперь, було въ роцѣ 1843. Тогдѣ такожъ майже не було зимы, падавъ лишь на початку лютого три днѣ снѣгъ и вѣдтакъ зробила ся весна. Оране и засѣяне все уже въ лютѣмъ. Рѣкъ бувъ дуже добрый, збѣже зародило ся надзвычайно, такъ само траны. Те саме свѣдчить мене одинъ старшій священникъ зъ-пѣдъ Стрыя.

— На льокальнѣй зелѣзници Лупкѣвъ Тѣ на рухъ всѣхъ повздовъ найвѣшного дня поновлено.

— Въ справѣ галицкои касы ощадности вѣдбула ся вчера вечеромъ у намѣстника конференція. Нарада була довѣрочна. Вѣдомо лишь только, що справа увѣйде до сойму

— Сумна пригода. Зъ краю одержуемо таке письмо: Переѣзджаючи недавно черезъ Борщевъ, мавъ я нагоду говорити зъ однымъ учителемъ народнымъ обзнаймымъ добре зъ мѣсцевыми обставинами и вонъ менѣ розповѣвъ ось що: Вѣдъ року истнуе въ Борщевѣ філіа Народнои Торговлѣ, але тій, що въ першій лініи покликаній пѣддержувати ей всемовь умысно вѣдсувають ся вѣдъ тои народнои институціи и свои домашній потребы заспокоюють... у жидовъ. На цѣлій два деканаты, скольскій и кудринецкій, числячій около 50 душпастирѣвъ, заледви 3 або 4 беруть товары въ Торговли; всѣ прочій йдуть до Блюменталя або до цѣлкомъ міернихъ склепарѣвъ жидовскихъ и своимъ грошемъ пѣдпераютъ ворожій намъ елементы... Я на се замѣтивъ, що певне Торговля мусить мати злій товары або продавати далеко дорожше, а у нашихъ священикѣвъ, звѣстно, не великій гаразды, мусять зъ крейцаромъ рахувати ей. — Де тамъ! каже учитель, я зъ родиною беру въ філіи вже рѣкъ и переконавъ-емь ся, що товаръ не тѣлько майже завсѣгды певный, але и цѣны переважной части товарѣвъ дешевшій, нѣжъ у Блюменталя; але нашихъ священикѣвъ видко зъ привычки тягне до жида, якъ польского шляхтича, они антісемітами тѣлько на словахъ, а на дѣлѣ волять Мошка чи Абрумка, якъ Народну Торговлю. А навѣть сли-бы Торговля часомъ припадково и пѣдхшій товаръ подала та дорожше взяла, то чи не можна бы сего выбачити своій рѣднѣй институціи? За злый товаръ, певно не умысне даный, можна пре цѣнь упѣмнути начальника, а вонъ бы певно вымѣнявъ на лучшій або дѣавъ бы на будуче, а однымъ або двома крейцарями дорожше [хочь Торговля въ дѣйстности дорожше не продае] певно нѣхто бы не зруйнувавъ ся! Коли товаръ зъ Торговлѣ добрый для княжны Сапѣжины, котра шануючи традицію свого бл. п. мужа, майже всѣ товары бере въ борщевскій Торговли, то певно и для дому рускаго священика не повинень бути злый, а що-до цѣнъ, то о нихъ може кождый перекопатись, побравши бодай недовгій часъ въ Торговли. Але чи дасть ся наше духовенство переконати? На словахъ богато у насъ патріотизму, але на дѣлѣ? Кажу вамъ, якъ бы не мужики, мѣщане и деякій выразумѣлій Поляки, то Борщевска філіа Народнои Торговлѣ могла бы вже теперь замкнути свою буду..." Реструю той сумный фактъ не длятого, щобы була надѣя на поправу сумного стану рѣчи, але щобы знати, якъ нашій дѣла стоять — кѣлько то у насъ патріотизму, але вонъ тѣлько слова, слова и ще разъ слова! — *Подорожный.*

— Шевскій майстерскій курсъ для 14 фреквентантѣвъ зѣ всходнои Галичины вѣдбуде ся старанямъ выдѣлу краевого у Львовѣ въ часѣ вѣдъ 28 лютого до 27 цвѣтня с. р. Вѣдъ кандидатѣвъ вымагае ся: укѣнчена 24-ого а не переступленя 43-ого року ж. та. Бѣдаки можуть дѣстати запомогу 80 кр. до 1 зр. за кождый день наукы и запомогу на кошты подорожи до Львова и зѣ Львова. Подання о принятє и запомоги треба вносити на адресу выдѣлу краевого на руки п. Арнульфа Навратіля, старшого промыслового инспектора у Львовѣ (ул. Клайнѣвска ч. 3.) найдальше до 22-ого н. ст. лютого с. р.

— Загадочне отроєнє. Въ селѣ Бѣлоголовахъ въ повѣтѣ золочѣвскѣмъ занедужало дня 6 с. м. пятеро дѣтей селянина Тимка Моравского, зъѣвши цукерѣвъ купленыхъ у похатника жида изъ Залозець, котрый скуповуе по селахъ яйця, дробъ и т. п. До суботы [11 с. м.] померло четверо дѣтей, а пяте такожъ безнадѣйно хоре. Переведений дѣй секціи судово-лѣкарскій отверднили яко причину смерти острый нежитъ черевно-кишковый, выкликаный имовѣрно отрутою аршеникковою.

— Знова дефравдація! Почтмайстеръ въ Со оцку [повѣту скалатского] Вікторъ Гертлеръ вдефравдувавъ 1.193 зр. зъ почтовои касы, якъ се выявилось, при шконтрѣ; Гертлеръ хотѣвъ застрѣлитись але ему перешкоджено закѣнчити такъ трагічно и всаджено его до вязниць.

— Въ справѣ дефравдації Мехеля Жупніка пишуть намъ зъ Коломыѣ: Слѣдство переведене радникомъ дирекціи скарбовои . Луцкимъ въ справѣ Мехала recte Мехеля Жупніка, офіціяла податкового въ Коломыи, выказало недобѣръ въ касѣ на 28.300 зр. Панъ Жупникъ „благодѣйствуе" въ Америцѣ... Шефъ пана Жупніка, котрый зъ нагоды цѣсарского ювілея дѣставъ красный ордеръ, теперь опинивъ ся въ дуже немилѣй ситуаціи.

— Дрѣбній вѣсти. Дня 11 с. м. вѣдбуло ся въ Бродѣ въ Славоніи въ тамошнѣй православнѣй церквѣ вѣнчанє д-ра Михайла Зобкова зъ панною Марійкою Манойловичѣвною; свѣдками були пп. Володимиръ Струтинькій радникъ судовый и д-ръ Роко Мразякъ радникъ верховного суду, оба зъ Сараѣва. — Вчера 14 ого с. м. вѣдбуло ся въ церкви св. Пятницѣ у Львовѣ вѣнчанє п. Иги. Воєвѣдки, инжинѣра лѣсництва, зъ п ою Марією Чупѣвною. — Президентъ выс ого суду краевого д-ръ Тхуржицкій повернувъ зъ Вѣдня и обнявъ урядованє. — Бурмістромъ въ Пѣдволочискахъ выбраный д-ръ Давидъ, мѣскій лѣкарь. — Въ Пелчиньскѣмъ ставѣ у Львовѣ найдено вчера надпсованого трупа мужчины около 50-лѣтного, здаеть ся жебрака. — Въ Празѣ померъ Богуславъ Чермакъ, скриптуръ університетскои бібліотеки и писатель та критикъ. — У Варшавѣ померъ польскій рѣзьбарь Болеславъ Сиревичъ. — Директоръ гімназіи въ Рашевѣ п Волод. Лерцль по 35-лѣтнѣй службѣ перейшовъ на пенсію. — Въ Калиновѣ пѣдъ Самборомъ померъ въ 60 роцѣ житя польскій літератъ Генрикъ Лісіцкій. —

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Михаилъ Тшесньовскій, парохъ въ Щерцѣ и деканъ щерецкій зъ крилошаньскими вѣдзнаками упокоивъ ся вчера [на запаленє легкихъ по инфлюенцѣ] въ 66 роцѣ житя а въ 40-бмъ священьства. В. е. п.!

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграній Великои *ювілейной выставовои лотерії*. Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тій выграній выплачуеть ся также *готѣвкою* зъ 20% вѣдшѣбки, а тягненє вѣдбудесь безвѣдкладно *18-ого марта 1899*.

Надѣслане.

Пане Редакторе!

Позвольте менѣ высказати въ Вашій часописи мои вражѣня зъ балю „Академічной Громады" зъ дня 9 с. м. въ сали „Народного Дому", а здаесь менѣ, що конче треба о тѣмъ заговорити...

Той баль „Академічной Громады" згромадивъ тѣлько гостей, що сала „Народного Дому" ледви ихъ помѣстила. Зѣбрало ся богато Русинѣвъ Львова и зъ околицѣ — навѣть зъ досыть зъ далека — и въ тои причины можуть аранжеры бути зовсѣмъ задоволені. Молодѣжь урядживала забаву — ихъ молодѣсть знабила своимъ чаромъ такъ велике число гостей до салѣ балевои.

Менѣ довелось бути першій разъ на забавѣ того рода и для того я все и все думаю надъ тымъ вражѣнямъ, якій я вынѣсъ зъ той красной забавы, наче дѣвчина, котра сиуе зъ такою любостію „rêve du bal" та ще до того мрѣе зъ першого свого балю... Менѣ насуваесь мимоволѣ охота порѣвнати сей рускій баль зъ тыми не рускими, якій менѣ до теперь доводилось видѣти. Очевидна тутъ найперше тая рѣзница, що я чувъ ся межи своими, дома, чувъ ся середъ теплыхъ, за лыхъ сердець, коли противно — участники всѣхъ нерускихъ балѣвъ були менѣ менче або бѣльше чужій, незнаній та байдужій — и тая рѣзница настроювала мене незвычайно добре и прихильно до цѣлого вечера, зъ котрого я остаточно вернувъ домѣвъ зовсѣмъ а зовсѣмъ задоволеный пѣдъ тымъ взглядомъ. Але я найшовъ также чи мало рѣчей формальныхъ, внѣшныхъ, котрій не повинній повторити ся на слѣдуючій рѣкъ при такѣй самѣй нагодѣ, тымъ бѣльше, що при доброѣ волѣ аранжерѣвъ забавы легко бодай деякій недостатка усунути.

Доля судила, що день балю „Академ. Громады" бувъ мокрый и улицѣ були покрытій болотомъ. Гостѣ заѣздили передъ браму „Народного Дому" возами зъ сухими черевиками рожевои чи иншои барвы, а вылѣзаючи зъ воза мусѣли переходити мокрый тротуаръ, мокрій сѣни — помиваючи вже те, що може неодна нѣжка шубовснула въ ровець при тротуарѣ повный дощѣвки и болота. На балѣхъ чужихъ людей я видавъ, що простелювано хѣдникъ кокосовый чи инчій вѣдъ мѣсця, де стаютъ возы, котрій звычайно въ такихъ разахъ заѣздять въ сѣни, вѣдки вже веде зовсѣмъ частый хѣдникъ до гардероби.

Въ гардеробѣ у людей всюда в уряджеій полицѣ або гачки, де въ аритметичнѣмъ порядку примѣщують ся верхній убрання, щобы ихъ потому легко було вѣднайти. Того не було дня 9 с. м. Нашій плащѣ кладено на школярскій лавки або на помѣстѣ зъ сего выходило таке, що при вѣдходѣ зъ забавы треба було довго — якъ нѣвъ годины! — шукати за верхнею одежою, перевертати, топтати ногами по чужихъ плащахъ, якимъ знайшли тное. Я питаю ся: яке право мае комітетъ балевый сконсевѣрнати мѣй добрый плащь, даючи его на топтане и вытираня помосту? Може де-хто скаже, що то не велика рѣчь, оно такъ звычай о дѣвся, и т. п. На се я скажу: Неправда, бо коли-бъ я привѣвъ у гостѣ чужинца, Француза, и ему таке лучило ся, то вонъ мавъ бы цѣлковите право сказати, що панове аранжеры балю не умѣютъ шанувати чужои власности, котру приймаютъ въ переховокъ — якъ се и означае слово „гардероба".

Сала „Народного Дому" не мае бѣчныхъ убѣкацій и тому треба бути вдячнымъ „Русскому касину", що оно при такихъ нагодахъ, якъ отсй въ дни 9 с. м. вѣдступае свои убогій та закопчені комнаты до розпорядимости гостей. Столы и крѣсла въ тѣмъ импровізованѣмъ буфетѣ вѣдповѣдали бы модернымъ вымогамъ сецесіонізму: они в розличныхъ системахъ, розличныхъ формъ, котрій до себе не пасують — тѣлько они, видно, волять представляти бѣльше вартѣсть палеографічну, хочь палеографія вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ не въ модѣ. Але, сказано, спаси-Бѣгъ „Касину" и за те, се бъ-то за добру волю.

Сала „Народного Дому" вѣдай найбѣльша изъ саль балевыхъ у Львовѣ, она вѣдай и найстарша — а о сѣй послѣдній прикметѣ свѣдчать многій ей урядженя. Пѣдлога була колись красна, нова и дорога; тому-то Свѣтлый „управляющій совѣтъ" вѣдносить ся и теперь до нея зъ великимъ кошанованемъ, бо вѣдлѣтаючій кавалки прибивають цвяхами, и то великими цвяхами, абы ихъ головы выставали по надъ рѣвень пѣдлога, щобъ кождый видѣвъ, якъ то запобѣгае ся навѣть кавалочка вѣдорваного дерева не дати на поталу зубови часу. Дарма, що для танцюючихъ выходить зъ того прикрость: або вѣдодри собѣ пѣдошву на цвяху, або выкрути ногу, або падай якъ довгій... Подѣбный наклѣнъ до пошанованя старинностій бачу и въ старосвѣтскихъ пальникахъ газовыхъ. Тотій понадбиваній, повыщерблюваній свѣчки имітованій въ плявукахъ на сали пригадую собѣ ще зъ гімназійныхъ часѣвъ — добрыхъ вже 20 лѣтъ тому. Тогдѣ такій павуки були для мене чимсь неперевышнимъ! Вѣдай таке саме вражѣне роблять они ще й нинѣ на „управляющій совѣтъ" и тому они не можуть уступити мѣсця новымъ павукамъ... Впрочѣмъ освѣтлене газове, яке теперь истнуе въ сали „Народного Дому", повинно ся якъ найскорше заступити освѣтленемъ електричнымъ, котре є значно выгѣднѣйше, красше, а що найважнѣйше — оно не дае тѣлько тепла, якъ газъ. Въ годину по тѣмъ, якъ зѣбрала ся публика, запанувала въ сали такъ надмѣрно высока температура, що побути на сали стававъ обовязкомъ, службою, панщиною, а не приятностію. А прецѣнь люде збирають ся на балѣ для забавы! На галеріяхъ температура очевидно ще высша, ще прикрѣйша — и просто милосердитись треба надъ пекольною мукою видцѣвъ на галерія... Коли-бъ я такъ мавъ право, якъ не маю, я бы замкнувъ салю „Народного Дому", доки властителѣ не перевели бы простыхъ а конечныхъ поправокъ. Бо чи не на смѣхъ то и тотій малій дѣрочки пѣдъ стелею въ стѣнахъ, що були бы добрій на гнѣзда для воробцѣвъ, але не на переведене вентиляціи... Салю „Народного Дому" вѣдновлено въ-послѣдне вѣдай 1881 року, коли мавъ тамъ зайти цѣсарь; вѣдъ того часу „управляющій совѣтъ" пожалувавъ выдатку на пару малыхъ цвяхѣвъ, щобы поприбивати вѣдпадаючій позолочені листовки на стѣнахъ та на повалѣ, пожалувавъ пару метрѣвъ паперовыхъ тапетъ, щобы позалѣплювати дѣры або плямы въ стѣнныхъ тапетахъ. Така пересада ощадность є смѣшна!

Але все те, що дотеперь сказано, є ще дрѣбницею супротивъ одной рѣчи, о котрій на конецъ хочу сказати. Я видѣвъ се власными очима, отже й вѣрю въ те, що оповѣдаю, бо инакше не давъ бы-мь вѣры, хиба що бувъ бы-мь правдивымъ галицкимъ ворогомъ „западничества". На вечерѣ дня 9 с. м. танцювало 150 паръ, отже 300 особъ, другихъ особъ найбы було ино 200, то значить разомъ 500 особъ, котрій мали провести на забавѣ часъ вѣдъ 9-ой вечеромъ бодай до 4 ой рано, отже 7 годинъ. $500 \times 7 = 3500$ годинъ $= 145$ дньвъ $=$ майже 5 мѣсяцѣвъ мусѣвъ бы сидѣти оденъ чоловѣкъ въ сали „Народного Дому", сли-бы тамъ мавъ вѣдсидѣти весь той часъ — и погадайте, добрій люде, за цѣлый той часъ пяти мѣсяцѣвъ вѣнъ не смѣвъ бы мати... фізіольогічной потребы! Такого чуда на свѣтѣ ще не бувало, але такого чуда, видко, вымагають комітеты балѣвъ въ сали „Народного Дому". Кажу вымагають, бо дня 9 с. м. въ тѣмъ дѣлѣ не зроблено нѣчогѣсенько! не постарано ся хочь-бы о найпримітивнѣйше уряджене. Я не хотѣвъ самъ собѣ вѣрити, коли-мь спостерѣгъ, що въ коридори ведучѣмъ до латринъ не свѣтить ся, ба не свѣтило ся й на ганку, анѣ въ самыхъ латринахъ! Видно отже, що пѣдчасъ балѣвъ въ „Народнѣмъ Домѣ" нѣхто не думае навѣть про истноване латринъ, то що вже жадати, щобы латрины уряджено приступно? И они справдѣ не були приступні, навѣть на пару крокѣвъ. Треба було по сѣльскому звычаю йти „по-за хату", якъ се ще нинѣ веде ся по деякихъ улицахъ Стамбулу, де одинокій псы сповняють поліцію санітарну. И въ виду того якъ же не запытати: чи вже не въ „Народнѣмъ Домѣ" зачинае ся Азія? Знаю одного гостя, що пѣдчасъ балю таки к нче мусѣвъ дѣстатись до середины латринъ и вонъ осягнувъ се, але по страшныхъ „преткновеніяхъ" и при помочи служебы та драбины Се фактъ, не лише взятій зъ дѣйстности, але вѣрте менѣ, навѣть кожде слово буквально правдиве. Середъ такихъ вѣдносинъ я не вагавъ бы ся навѣть покликати санітарну поліцію, абы зробила порядокъ. Властителѣ „Народного Дому", видно, не приступній для „иновацій", они „консерватисты" — навѣть на пунктѣ латринъ, а молодѣ комітетовій балѣвъ також, видко, є той гадки, що такъ вже мусить бути...

Цѣла бридь такихъ вѣдносинъ предстаеня ся менѣ тымъ яркѣйше, коли приробляю ихъ зъ вѣдносинами по иншихъ великихъ мѣстахъ, н. пр. у Вѣдни, де навѣть въ передмѣсскихъ етабліементахъ пануе всесторонна вигода, не говорячи вже о выставныхъ салѣхъ въ серединѣ мѣста.

И чому-жь бы у насъ не завести того, що добре, що практичне, що навѣть конечне, а й не дороге?! Правда, до того треба троха доброи волѣ и троха пахилу до культурности...

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 15 лютого. На мѣсце розпаваного хлопского союза завязавъ ся для середнои и горѣшнои Стирїи католицко-консервативный союзъ хлопскій, котрого статутъ вже затвержено.

Прага 15 лютого. На загальныхъ зборахъ ческои щадниці ухвалено вбдати Grand hotel на уряжене нѣмецкого дому академічного. Въ наслѣдокъ того Narodni Listy вызываютъ послобъ, щобы на найблизшій сеймовій сесіи выступили въ жаданемъ зробати щадницю институцією краевою.

Хебъ 15 лютого. Мѣска рада именувала почетными горожанами пп. Барайгера и Шенерера.

Ціллє 15. лютого. Вчера вбдбуло ся тутъ народне вѣче Словѣнцѣвъ, въ котрбмъ взяло такожь численну участь словѣньске духовеньство. Ухвалено розпочати сильну аґітацію *за подѣломъ Стирїи на долѣшну и горѣшну, т. е. словѣньску и нѣмецку.*

Парижъ 15. лютого. Въ послѣдныхъ часахъ орлеаністы замовили въ Брукселя 50.000 гуашобъ в спискомъ въ головою претендента, котрій мали бути перевезенѣ до Франціи въ аґітаційныхъ цѣляхъ. Французке правительство повѣдомлене о тбмъ задержало на граници цѣлу посылку.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Податковыми адъюнктами въ XI. класѣ ранґа именовани: ухваліфікованый вахмайстеръ вбйскового вбддѣлу кор. хорватско-славоньскои державнои стадинны Стан. Бяликъ; податковій практиканты: Кар. Цехановичъ, Мих. Коржиньовскій, Оскаръ Гартманъ, ухваліфікованый рахунковый пбдофіцеръ 3 полку уланбвъ Адольфъ Ертельтъ; податковій практиканты: Людв. Химичевскій, Адпр. Ґжесевичъ, Ромуальдъ Ґаєвскій. Людв. Громадзиньскій, Каз. Монастирскій, Ром. Вуйцікъ, Ив. Фіднкъ, Генр. Кнотцъ, Север. Нунберґъ, Емиль Адлеръ, Мих. Кубійовичъ, Стеф. Товариницкій, Ант. Віверъ, Мих. Юркбвъ, Павло Данець, Стан. Данекъ, Генр. Яворскій, Юл. Авдиковичъ, Ник. Торскій, Іос. Гуменюкъ, Руд. Бітнеръ, Іос. Децъ, Ив. Ліпка, Мих. Глищакъ, Францъ Новакъ, Володис. Ербанъ, Лаварь Вальтухъ, Брон. Маслянкевичъ, Бронисл. Шіндлеръ, Александеръ Колянковскій, Меч. Годаковскій, Ив. Зигмунтовичъ, Ферд. Секержиньскій, Василь Корба, Жигм. Трусевичъ, Володисл. Вальковскій, Ярослъ Сѣнгалевичъ, Теодоръ Опришко, Іос. Стилиньскій, Маріянъ Бавда, Меч. Панцевичъ, Стан. Свйонтницкій, Ґуставъ Лонкевичъ, Иванъ Гарґуля, Клим. Левицкій, Мечиславъ Лекчиньскій, Иванъ Єнкота, Валеріянъ Пйотровскій, Рудольфъ Ґецликъ, Кар. Вечерка, Тад. Росдорберъ, Фабіянъ Штаєръ, Жигм. Куцира, Іос. Немчевскій, Бер. Цімерманъ, Меч. Блѣй, Рудольфъ Покорный, Едв. Маховичъ и Іос. Айтельберґъ; дальше ц. к. надстражники скарбовій: Іос. Зіґль, Маріянъ Маркевичъ, Адамъ Камѣньскій и Володисл. Вісньовскій; податковій екзекуторы: Ив. Шмидъ и Норб. Пшиборовскій, рахунковый калькулянтъ Александеръ Смольницкій и дістарь Болесл. Ґельбъ. — Ревідентами рахунковыми въ IX. ранзѣ именованій офіціялы рахунковій краевои дирекціи скарбу: Каз. Яськевичъ, Артуръ Борисевичъ, Володисл. Ґіштинъ, Стан. Бенешекъ, Едв. Нейсеръ и Володим. Штогринъ; — офіціялами рахунковыми въ X. ранзѣ: Володим. Кульчицкій, Ант. Гавзеръ, Титъ Мукачиньскій, Ярослъ Левицкій, Евг. Івасечко, Кирилъ Снѣдерскій и Ант. Вилецкій; — асистентами рахунковыми въ XI. ранзѣ практыканты рахунковій: Маркилъ Фуксевичъ, Войт. Щепаньскій, Каз. Кохманьскій, Маріянъ Мацѣлиньскій, Мар. Тишковскій, Іос. Лисогорскій и Володисл. Таборъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Зъ причины, що на почтахъ запропащують ся числа нашои часописи и въ того выникають безконечній реклямаціи, вычерпались у насъ зовсѣмъ 9 и 18 числа „Дѣла“. Просимо тых Вп. нашихъ читателѣвъ, котрій прочитаныхъ чиселъ не складають, надбслатя згаданій числа 9 и 18 нашбй Адміністрациі.

Цѣна збожа и другихъ продуктбвъ.

14 н. ст. лютого 1899.

Львбвъ: Пшениця стара 9·25 до 9·60, пшениця нова 9·25 до 9·60, жито старе 7·50 до 7·80, жито нове 7·50 до 7·80, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнастый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика 5·— до 5·75, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·50, гречка 7·50 до 8·—, конюшина червона 50·— до 60·—, конюшина бѣла 40·— до 50·—, конюшина шведска 40·— до 55·—, тымотка 17·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·50 до 5·80, кукурудза нова 5·— до 5·50, рѣпакъ 10·50 до 11·—, хмѣль 65·— до 75·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 16·50 до 17· зр.

Надбслане.

ПОДЯКА.

Сим складаю прилюдну подяку Високоповажаному Пану Докторови Францішкови Закрейсови за щиру і пильну опіку підчас тяжкої двомісячної хороби моєї жени у Львові. Ото не зважаючи ані на пору ані на свої умучення в поїзді спішив я кождій хвилі з помочию аж до цілковитого ей подужання. НайВсевишший кріпить і на дальше Его сили для добра суспільности. Приймітъ, Високоповажаній Пане Докторе, мою щиру подяку, котру складаю словами списи-Бг! — Свящ. *Леонтій Стрипъ* сотрудник в Острові коло Тернополя.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцбвцѣ площи Галицкои

поручує въ великобъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсры, лъорнеты, бінокли, дальновиды, барометры, термометры, рбжні ареометры, мікроскопы, лупы, помпасы, райсфедри, тамыце мірничі, піоны, лібелі, цыркомегры и т. п.

Уряджене девників электричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІЇ

„Рускаго Товариства Педагоґічнаго“

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слідуючі видання:

Образкові видання.	
Зьвіринець	10 кр
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звірята	40 „
Діточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дітий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „
2) Видання без образків.	
Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові папці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школиря	20 „
„ „ Від Бескида до Анд'ів	10 „
О. Пижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповідання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про книгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Течо вода в під явора. Дванадцять в фортепіяном	10 „
Маша етнографічна України-Руси	20 „
Гордівника: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія недавнині	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гуліверя до краю великанів	35 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15 „

МАШИНКИ універсальні до тертя мигдалбвъ, булокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, блахи, ножѣ столовій и кухонній. Патентованій стисни деревляній до шинокъ, сыру и т. п. (помыслу и выробу краевого) поручає ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

Старша женщина

глядає мѣсця до самостбйного заряду дому и господарства. Ласкавій зголошеня на адресу: *Анна Крупа* у Львовѣ, улиця Льва Сапѣги ч. 71. 48 3—3

ПОЛОТНО

правдиво льняне и бавовняній шифоны, піки, дымы и прочій

спроваджований посредством „Народнои Торговлѣ“ просто зъ фабрики — зъєднали собѣ загальне одобреня и похвалы що до якости товару и що до дешевости.

Замовляє ся лише цѣлыми штуками, а столову бѣлизну и хустки тузинами. При замовленю выстарчає подати приблизительну цѣну товару, въ якій вартости мати его хоче ся, и призначеня его, а выберемо до задоволеня.

50 2—6 **Дирекція „Народнои Торговлѣ“.**

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зарєгистроване зъ огранич. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковской ч. 17

переводитъ парцеляцію обшарбъ дворскихъ, удѣляя своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або пбдпесеня господарствъ и въ загалѣ старая ся о удержане и придбане земель въ рускихъ рукахъ, Для переведеня тои цѣли принимає вбдъ своихъ членбвъ капіталы на условленный процентъ и **вкладки щадничіи** въ довольнбй высотѣ.

Одинъ удѣлъ выносить 25 зр., виносове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдующихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 52 3—10

По нивыхъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львбвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 184—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 **и опроцентовує ихъ по**

4½% на рокъ.

ТЯГНЕНЄ

Невбдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готбвкою зъ 20% вбдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр. поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Ґуст. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ландау, М. Кляфельдъ.

41 4—?

ПУЩАДЛА и трекары для худобы приторучає Иванъ Лаврукъ, кождівникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

Артистично-ретовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и выше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільні марки, станцы, таблицѣ дитѣ и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдвротною почтою. 290 48—52

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-бмъ вѣцѣ

въ біоґрафіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

написав на пбдставѣ автобіоґрафичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріялбвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши бтъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листбвъ печатя зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускбвъ буде становити томъ, а всѣхъ томбвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускбвъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпускбвъ **6 коронъ**. Выпуски поодинокій не будутъ продаватись.

Пренумерату належитъ присылати виключно на адресу: п. **Антонъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропіґійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

межи часу середне-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу ві львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо:	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Япола	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.28		„ Краснова
	8.05	„ Давочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		2.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Якова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Якова		9.35	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Краснова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Ск ля
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
ЗМІШАНІ					
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Давочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„		6.40	„ Кракова
6.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з головн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Давочного
9.32		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Давочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пера нічна чинить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 минут рано. 9

На теперѣшный сезонъ

поручає свбй спеціяльный и богато заосмотреный маґазинъ всякихъ музичныхъ инструментбвъ

І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАН GRATIS. 470 12—104

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактор Иванъ Белей. Шапѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 26. Львовъ, Четверъ 4 (16) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додаток „Бібліотека найзнаменитших повѣстей" выходит во второк, и во второк и пятницю на переміну разом зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимают: у Львові Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княжого 2.; — въ Ярославю Л. Кримановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и наложенѣмъ за инсерат высилку у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літор. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 зр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертают ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неоплачених вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 8 зр. а. в.

Оголошеня звичній принимают ся по дѣшевій цѣні 10 зр. вѣдъ одного стрічки инсераторов або ся місце а ве рубрицѣ „Надсилане" по 25 зр. а. в.

Недавні и инші довершені приватні читанкы ся ціни 15 зр. вѣдъ екземп.

Середнї школы галицкї

въ роцѣ шкільномъ 1898.

Крайова рада шкільна оголосила, якъ що року, справоздане о станѣ публичныхъ шкілъ въ р. шк. 1898. Зъ сего справоздання вынимаємо отсе що важнѣйшї рѣчи про станъ шкілъ середныхъ.

Зъ кінцемъ шк. р. 1897 було въ Галичинѣ 30 гімназій и 4 школы реальнї; въ тыхъ школахъ зайшли въ р. 1898 такї змѣны: Въ гімназіи коломыйскій отворено VI. клясу рѣвнорядну зъ рускимъ выкладомъ (сего року отворено вже и сему); въ гімназіи въ Подгужу отворено VII. клясу (сего року в тамъ вже и осьма); въ тернопільскій школѣ реальній отворено клясу VII. а такимъ чиномъ докінчено організацію школы; въ Тарновѣ заложено школу реальну и отворено I. клясу (сего року вже и другу). Крѣмъ сего въ сімъ роцѣ отворено въ бучацкій гімназіи V. клясу, въ тернопільскій I. клясу рѣвнорядну зъ выкладомъ рускимъ и въ Ярославѣ I. клясу школы реальной.

Щобы усунути переповненє гімназій львівскихъ и краківскихъ, утворено при тутешній IV. гімназіи окремый вѣддѣлъ, вложеный зъ клясъ I—VIII, пѣдъ окремою педагогічною и дидактичною управою; такій самый вѣддѣлъ, зложеный зъ клясъ I—IV., утворено при тутешній гімназіи Фр. Іосифа и при гімназіи св. Анны въ Краковѣ.

Число ученикѣвъ въ середныхъ школахъ краю постѣйно зростає вѣдъ р. 1887. Коли ще зъ початкомъ р. шк. 1889 всѣхъ молодѣжи въ середныхъ школахъ було 13.048 (12.077 въ гімназіяхъ, 971 въ школахъ реальныхъ), то зъ початкомъ сего року шк. записало ся до гімназій 16.441, а до реальныхъ школъ 2.451, — разомъ 18.892 ученикѣвъ. Особливо вѣдъ р. 1895 зрѣстъ той поступає въ сильныхъ скокахъ. Въ тѣмъ роцѣ прибуло въ приростѣ до попереднього 572 ученикѣвъ, въ 1896 р. 879, въ 1897 р. 989, въ 1898 р. 1131, а сего року 1254 (приростъ сей розумѣє ся завсѣгды въ приростѣ до попереднього року). Цѣкаво при тѣмъ знати, о скільки-ко въ тѣмъ приростѣ беруть участь Русины. Отже для порѣвнання можемо подати такї числа: При кінци шк. р. 1889 було въ галицкихъ гімназіяхъ 2060, а въ школахъ реальныхъ 51 ученикѣвъ гр.-кат. обряду, — разомъ 2111; зъ нихъ признало ся до рускої народности 2058 ученикѣвъ. При кінци шк. р. 1898 було въ гімназіяхъ 2810, въ школахъ реальныхъ 151, — разомъ 2961 ученикѣвъ гр.-кат. обряду, а зъ нихъ до рускої народности признало ся 2792. Отже коли въ р. 1889 число ученикѣвъ рускої народности выносило 16.985% всѣхъ фреквенцій, то въ р. 1898 зросло то число аж на 16'95%! За те мѣжъ рускою молодѣжею зросло за той часъ число переходничкѣвъ зъ 2'51% на 5'7%!

Показує ся такожъ, що молодѣжь бѣльше теперь горне ся до реальныхъ школъ, нѣжъ було давнѣйше. Сего року число гімназіястѣвъ до реалістѣвъ має ся, якъ 1:6'7; минувшого року мало ся, якъ 1 : 7'5; по-заторкъ, якъ 1 : 9, а передъ шести лѣтами, якъ 1 : 14. Русинѣвъ було зъ кінцемъ 1889 р. въ реальныхъ школахъ 44 (гр.-кат. обряду 51), а зъ кінцемъ 1898 р. 136 (гр. кат. обр. 151).

Найчисленѣйшою середкою школою въ Галичинѣ була торкъ гімназія св. Анны въ Краковѣ (876 учен.), а найменше ученикѣвъ мали: реальна школа въ Тарновѣ (48, бо була лишь одна класа) и гімназія бучацка (276 въ 4 класахъ). Сего року найбѣльше ученикѣвъ є въ гімназіи св. Анны въ Краковѣ (991, и то 649 въ головній школѣ, а 342 въ окремѣмъ вѣддѣлѣ), а найменше ученикѣвъ числить школы: реальна въ Ярославѣ (одна класа, 52 учен.), реальна въ Тарновѣ (двѣ класы, 112 учен.) и золочівска гімназія (297 учен.). Въ рускій гімназіи у Львовѣ було торкъ 479 учен., сего року 522; въ рускій гімназіи въ Перемышли торкъ було 331 уч., сего року 382 уч.; въ коломыйскихъ паралелькахъ рускихъ торкъ 226, сего року 243.

Въ минувшѣмъ роцѣ шкільномъ було въ гімназіяхъ 241 клясъ головныхъ, 139 рѣвнорядныхъ, — разомъ 380; въ реальныхъ школахъ було 29 головныхъ клясъ, 19 рѣвнорядныхъ, — разомъ 48. Выходить зъ сего, що въ середныхъ школахъ взагалѣ було 270 клясъ головныхъ, 158 рѣвнорядныхъ, всѣхъ разомъ 428. Сего року є въ гімназіяхъ клясъ головныхъ 244, рѣвнорядныхъ 147, — разомъ 391; а въ реальныхъ школахъ клясъ головныхъ 31, рѣвнорядныхъ 23, — разомъ 54. Отже всѣхъ клясъ разомъ и теперь 445, а на одну класу припадає пересѣчно надъ 42 ученикѣвъ.

Зъ початкомъ сего року шк. було въ галицкихъ школахъ середныхъ 784 учителѣвъ, въ тѣмъ числѣ 34 директорѣвъ, 499 професорѣвъ и учителѣвъ, 251 заступникѣвъ учителѣвъ (мѣжъ ними 27 испытованыхъ, а 23 помічныхъ катихитѣвъ). Въ приростѣ до минувшого року число професорѣвъ и учителѣвъ зросло о 25. На будучій рѣкъ шкільный утворивъ міністеръ просвѣты 11 новыхъ мѣсць учительскихъ, а крѣмъ сего прибудуть ще нові мѣсця учительскі въ школахъ, котрі постепенно доповнюють ся.

Пѣдвышенє платнѣ учителѣвъ, а такожъ и поправа долѣ вдовъ и сиротъ, велять надѣяти ся, що способна молодѣжь бѣльше буде горнути ся до стану учительского, а тымъ самымъ поправить ся такожъ и станъ школъ. Вже в сего року записало ся на філософічный выдѣлъ бѣльше молодѣжи, нѣжъ було попередными роками. Для образованя кандидатѣвъ до учительского стану установлений и деякі стипендії. И такъ мѣжъ иншими кандидаты на учителѣвъ нѣмецкого языка дістають по 600 зр. для наукъ въ университетахъ въ Градци, Відни або Инсбруку. Торкъ дістанъ одинъ кандидатъ стіпендію на выѣздъ до Парижа для науки французкои мовы. Крѣмъ сего дістають кандидаты на учителѣвъ французского языка запомоги по 200 зр. на выѣздъ въ часѣ ферій до Женевы. Для кандидатѣвъ на учителѣвъ рускои мовы обіцявъ міністеръ утворити три стипендія по 300—400 зр. рѣчно.

До VIII. ранга перенесено въ минувшѣмъ роцѣ 23 професорѣвъ, такъ що д. 1 жовтня 1898 було въ тій ранзѣ 130 професорѣвъ.

(*Конець буде.*)

Зборы „Рускаго товариства педагогічнаго" у Львовѣ

вѣдбули ся, якъ вѣдомо, въ суботу [11 с. м.] въ салї рускои гімназіи при участи около пѣвъ сотки членѣвъ. Зборамъ проводивъ голова товариства директоръ Едв. Харкевичъ, а секретарями були пп. Танчаковскій и Гнатюкъ.

Нарады розпочавъ голова дир. Харкевичъ. Повитавши зібраныхъ, пѣдвівъ дѣяльность товариства — справу основаня и веденя товариствомъ женьскои школы выдѣловои [V-ои клясы] выдаваня книжочокъ, „Учителя" и „Дзвінка" и т. д.

Потімъ приступлено до порядку дневного, а попередъ всего вѣдчитано протоколъ зъ торічныхъ загальныхъ зборовъ.

П. Яворскій, учитель зъ Миклашева, забравъ слово и въ имени загалу учителѣвъ красными словами поднукувавъ присуткому на зборахъ послови Окуневскому за его прихильность для учительства, за его старанія въ сеймѣ о получшеню незавидноі долї учительства. — Присутній вставши зъ мѣсць довголунаючими оплесками приняли сесю заяву. О Окуневскій поднукувавъ за заявлене ему довѣря.

Вѣдтакъ почалась дискусія надъ справоздаемъ зъ дѣяльности выдѣлу товариства.

Пос. Окуневскій выголосивъ довшу бесѣду на тематъ теперѣшнои и дальшои дѣяльности товариства. Порушивъ справу выдавництва „Учителя" и „Дзвінка", справу запомогового фонду для вдовъ та сиротъ по учителяхъ и квестію членѣвъ товариства. Признавъ велику вагу заснованя школы выдѣловои и вѣдповѣвъ доконечну потребу основаня учительскои семинарії женьскои въ выкладовымъ рускимъ языкомъ въ Станиславовѣ або въ котрѣмъ иншѣмъ мѣстѣ Покутя. На селахъ дає ся чути бракъ учителѣвъ, а Русинѣвъ особливо. Въ Галичинѣ є лише три женьскій семинарії учительскій, однакъ рускій языкъ мало увзглядняють. Бесѣдникъ признає великій выховуючій вплывъ учительокъ, особливо на малу дѣтвору, а за примѣръ, якъ женщина облагороднюючо може вплывати на народъ, подає сс. Служебницѣ въ горахъ, де они дуже корисно на здоровлє, видно по ихъ жовтыхъ, сухорлявыхъ лицяхъ.

Мѣсто Краковець въ пов. яворівскомъ.

Написавъ *Василь Черницкій*.

Не-за селомъ Скломъ въ повѣтѣ яворівскомъ, въ ширше звѣстній купелевій мѣсцевости зъ сѣрчаною водою, выплывае зъ жерелъ рѣка звана „Скло". Она творить при Яворовѣ и Краковци широкі ставы, повышше Ярослава впадае до Сяну. Но при ставѣ и рѣку Скло стоить мѣсточко Краковець, при муровани дорозѣ зъ Львова на Янівъ, Яворівъ до Радимна и Ярослава.

Розлогій, глубокій, рыбный ставъ поросłый высокою тростиною, рогозомъ и шуварами, у ставѣ выводить ся лѣтомъ вельлика водна птацтва. Той ставъ заростає зъ року на рѣкъ що-разъ бѣльше, тому лишь мѣсцями можь бачити чисте зеркало воды. Побічь сего розлогого ставу, приналежного до обшару яворівского, є ще другій, невеликій, такъ само глубокій громадскій ставець не маючій нѣякого доплыву, имовѣрно засиляє его водою по-підъ землю омежный ставъ. О тѣмъ ставци голосить переказъ, що у старину стоявъ тамъ дѣмъ Божій та запавъ ся въ землю.

Высоку тростину на розлогѣмъ ставѣ жнуть селяне въ зимѣ по ледѣ на спѣлку зъ дворомъ и уживають ѣи на покрытє домовъ та господарскихъ будынковъ, а рогозъ ставовый выпаймають вѣдъ двора жиды, опѣсля передають на спѣлку селянамъ, а тѣ выплѣтають зъ рогозу на власну потрѣбъ або на продажъ опавки, кошики и рогѣжки. За рогозомъ бовчуть бѣдній люде цѣле лѣто по ставѣ, тота праця заступає имъ заробокъ при жнивахъ. Той ставъ достатчає на передѣвку найбѣднѣйшимъ селянамъ зъ окрестности, особливо зъ мѣсцевости Передѣбря, поживу изъ слимаковъ, якій ловлять и спожывають зъ браку хлѣба, а що та пожива не вилывае корыстно на здоровлє, видно по ихъ жовтыхъ, сухорлявыхъ лицяхъ.

Мѣсточко Краковець стоить побудоване на пѣсковатѣмъ горбѣ окружене пѣсковатыми рѣвнинами; окрестность его сумна и монотонна. За-для лихои пѣсковатои землѣ зъ сопинами не видати колося пшеницѣ, анѣ огородовъ зъ хорошими овочевыми деревами, а що сѣножати пѣсней, а пасовиска, хочь розлогій, але торфовистій, то и худоба ту дуже марна. Пѣсля статистичныхъ выказовъ посѣдає мѣсточко Краковець [не вичисляючи обшару дворского] орного поля 1072 моргѣвъ, сѣножатей зъ огородами 235 моргѣвъ, пасовиска 355 моргѣвъ и 27 моргѣвъ лѣса. У старину були у Краковци и его сусѣдствѣ розлогій высокій лѣсы, та они розрѣдли зъ ходомъ часу пѣдъ сокирами, полишили ся зрубы и корчѣ.

Зъ нерѣвного у мѣсточку квадратового рынку, якій занимають жиды, становлячій майже половину населеня зъ христіянами, розходять ся публичній дороги до Яворова, Радимна, Любачева и Мостиськ. У мѣсточку є два домы Божій, ц. к. судъ повѣтовый, уряды податковый и почтовый, эстника, жандармерія, нова одноповерхна чотирокласова школа зъ курсомъ рѣльничимъ, шпиталь и дѣмъ званый „церковный", бо переданый записомъ зъ 1824 року богомѣльнои мѣщанки бл. п. Евы Федикъ на власность церкви. На территорії притыкаючого села Гибинець, що становить майже передмѣстя Краковци, стоить побудований вѣйсковій касарнѣ, де мѣстять ся памятній таблицѣ, що тутъ перебувавъ Его Величество цѣсарь Францъ Іосифъ I. пѣдчасъ вѣйсковыхъ маневровъ 1889 и 1893 рр., та показана палата, окружена розлогамъ, кількадесять моргowымъ паркомъ зъ высокими деревами.

Той паркъ основавъ бувъ великими грошеными выдатками графъ Игнатій Цетнеръ, спровадивши до городнои роботы найзнаменитшихъ огородниковъ зъ Франціи. До сего парку куповано всѣлякій рѣдкій въ своѣмъ родѣ дерева, пахучій корчѣ, заморскій цвѣты по рѣзныхъ сторонахъ свѣта. Въ парку стоявъ величавый оборонный замокъ, оточеный муромъ, побудованый около 1590 до року заходами графа Александра Острожского, а графъ Игнатій Цетнеръ устроивъ бувъ въ его комнатахъ дорогоцѣнну галерію образовъ зъ портретами, нагромадивъ цѣкавій оказы зъ зоольогіи, мінералогіи, нумізматики и т. д. — словомъ: перетворивъ бѣльше комнатъ въ замку на науковый музей. Великопанській дворъ въ Краковци за часовъ можного магната графа Игнатія Цетнера та славный на весь край розлогій краковецкій паркъ описавъ Винкентій Поль въ своѣмъ поематѣ.

Коли по смерти графа Игнатія Цетнера его дальші наслѣдники залишили за для великихъ выдатковъ пѣдтримувати паркъ въ замкомъ въ первістнѣмъ станѣ, стали малопомалу усыхати заграничній дерева зъ корчами та заморскими цвѣтами, наконець и замокъ розпавъ ся, его муры розобрано и теперь нема по нѣмъ и слѣду. Переховали ся лише мѣжъ народомъ звѣстки, що у мѣсточку Краковци бувъ у старину оборонный замокъ и достоглядный паркъ. Половину того парку, що складавъ ся зъ чорныхъ дубовъ, вырубано въ новѣйшихъ часахъ.

Въ алеи, высадженѣй близько пѣвтора кільометра старинными неботычными деревами, що тягне ся вздовжь дороги радимиль-ски по-при паркъ, стоить и доси статуя, що то передъ нею мала у старину вѣдограти ся межи вѣтцемъ а сыномъ сцена, коли сынъ, повернувши зъ заграницѣ, не зняв передъ статуею шапку, звѣстна зъ слѣвъ: „a olej!" „a drelich!"

Въ давныхъ часахъ вела черезъ Краковець головна дорога зъ всходу на захѣдъ, тому у мѣсточку бувъ оживленый рухъ и зъ тои причины будовано въ рынку домы зъ заѣздами, якихъ тамъ повно. Скоро настали въ краю зелѣзній дороги, упавъ сей рухъ; теперь можна бачити въ мѣсточку лише переѣджаючихъ брикарѣвъ, що достатчають жидамъ краковецкимъ торговельній товары зъ Перемышля, Ярослава або зъ Львова.

О основаню мѣсточка Краковця голосить переказъ, що первістна кольонія людска осѣла була на мѣсцю теперѣшного поблизького села званого „Будаинь". Коли на ту кольонію нападали Татаре, утѣкали люде на горбокъ поросłый вельлякими деревами и тамъ укривались въ гущавинѣ яко въ безпечнѣйшѣмъ мѣсци. Той горбокъ бувъ для переполоханыхъ людей ще зъ того боку догѣднымъ притулискомъ, що его окружали три розлогій ставы зъ багнами, поросłыми тростиною, шуварами и буйнымъ сѣтникомъ, тому Татаръ не брала охота передиратися посередъ водныхъ розлинъ въ лѣсову гущавину. На тѣмъ горбку почали осѣдати люде вѣдъ часовъ нападовъ татарскихъ и розмножили ся. Повзякъ на высокихъ деревахъ гнѣздили ся стада воронъ и крукѣвъ, длятого вѣдъ ихъ „кракзня" — каже переказъ — названо осаду „Краковцемъ". Пѣзнѣйше перетворено ся на мѣсточко, надѣливши его привілеями, мѣжъ иншими на ярмарки и тыждневій торги. Надавій мѣсточку привілеї потверджав король Жигмонтъ I. грамотою зъ 1520 року.

Въ гербѣ Краковця мѣстять ся три рыбы, одна по надъ другою, а середна звернена головою на всходъ. Три рыбы въ гербѣ мають указувати на три ставы, окружаючій въ старину горбокъ, на котрѣмъ розлягає ся теперѣшнє мѣсточко. Зъ тыхъ розлогихъ ставовъ полишивъ ся лишь одинъ; прочій два вже давно осушено черезъ культуру.

(*Конець буде.*)

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкіры, аксаміту, костя, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1

824 25—40

же користно вплывають не тільки на дѣтвору, але и на старшихъ; народъ вже ихъ „святыми особами“. Звернувъ увагу на дуже мале число Русинокъ въ семинаріяхъ учительскихъ, бо н. пр. 1898 року було у всѣхъ женьскихъ семинаріяхъ 560 Польокъ [розумѣе ся зъ жидовками] а лише 87 Русинокъ! Справою рускои семинарія женьскои на Покутю повинно въ першій мѣрѣ занятись товариство педагогічне. Домагати ся сего треба вѣдъ властій краевыхъ и правительственныхъ; оно намъ правно належить ся. На таку семинарію надавала бы ся и Коломыя, тымъ бѣльше, що тамъ е фундація имени Бѣлоуса. Наразѣ можна бы основати бодай приватну семинарію учительску.

Проф. Шухевичъ пояснивъ справу основания товариства для вдовъ и сиротъ по учителяхъ. Статутъ товариства вже готовый, а ще ходить о деякій справы формальній, о вѣдповѣдній обчислена, якій мае перевести спеціяльный знатокъ зъ Праги. Товариство се мусить бути ведене окремо вѣдъ товариства педагогічного, а буде оно приступне не тільки для учителѣвъ, але для всѣхъ верствъ суспільности. Заходить лише потреба, щобы статутъ сей пѣдписало хочь 200 особъ, бо инакше міністерство не затвердить. Учителѣ повинній сею справою заняти ся. Товариство мае всяку запоруку краснои будучности.

Потѣмъ почала ся дискусія надъ справозданями касіера и магазинера.

П. Врецьона пѣдниѣсъ мале число передплатникѣвъ „Учителя“ и „Дзвінка“. — Середъ дискусіи въ тій справѣ проф. Шухевичъ подавъ до вѣдомости, що сего року краевa рада шкѣльна предложила міністерству, щобъ оно передплатило 150 примѣрниковъ „Учителя“ для школъ народныхъ. Вѣдтакъ пѣдниѣсъ сумный фактъ, що многѣ рускій школы не дбають о „Учителя“, а передплачують Szkoł-у. Се сумно тымъ бѣльше, що въ кождѣмъ шкѣльнѣмъ буджетѣ фігуруе рубрика на оплачене часописи шкѣльнои, отже учителѣ не потребують платити передплаты зъ своихъ кишенѣ. — Учитель п. Зеленый заявивъ на се, що квота на часопись е въ кождѣмъ буджетѣ, але вѣдъ 1894 р. по ухваленю нового закона делегаты шкѣльній при ухваленю постѣйного буджету пристали по-найбѣльше на передплачуване Szkoł-ы, а теперь годѣ сеи ухвалы змѣнити. — П. Шухевичъ звернувъ на се увагу пос. Окуневского, щобы се порушивъ въ соймѣ.

П. Врецьона пѣдниѣсъ, що найшли ся щирѣ добродѣѣ новоосноманои V. класы выдѣловои и вложили бѣльшій датки, а именно: д-ръ Ст. Федакъ 100 зр., а товариства Народна Торговля, Просвѣта, Руска Бесѣда и Тов. им. Шевченка по 50 зр. и п. Свят. Спожарскій 5 зр. За се належить ся имъ щира подяка! Зѣбраній, вставши въ мѣсцъ, одноду шно приняли сесю заяву оплесками.

О. Свят. Гузаръ жадавъ, щобы цѣну Молитвеника, выданого товариствомъ, зняти зъ 20 на 10 кр., а скорше розбійде ся. — П. К. Панькѣвскій пояснивъ, що по тій цѣнѣ можна бы дати хиба лишь зброшурованый Молитвеникъ, а не оправленый, бо сама оправа коштуе 9 кр. Рѣвно-жь жадане п. Миколаевича, щобы зменшено цѣны взагалѣ выдавництвъ товариства, члены выдѣлу пояснили, що цѣны ставить ся можливо приступній и они не рѣшять ся вѣдъ цѣнъ такихъ выдавництвъ нѣмецкихъ.

По принятю до вѣдомости справозданя комісіи контрольнои и ухваленю абсолюторія выдѣлови, переведено дебаты надъ змѣною статута и ухвалено змѣну дотычныхъ §§-овъ.

Вѣдтакъ переведено выборы нового выдѣлу. Складъ нового выдѣлу бувъ уже поданый въ „Дѣлѣ“.

Вкѣнци наступили внесеня членовъ.

О. Стефановичъ пѣдниѣсъ ярку кривду руского шкѣльництва взагалѣ. Хочь на папери е руска школы, але цѣле урядоване въ нихъ [дневники, катальоги, переписка] веде ся по польски. Се велика несправедливость а треба ѣй зарадити! Таке дѣе ся навѣть въ школѣ имени Шашкевича у Львовѣ. Треба постаратись, абы просто зъ горы вѣдъ властій вышовъ наказъ уживания руского языка у внутрѣшнѣмъ урядованю рускихъ школъ народныхъ. Инспекторы шкѣльній пѣдчасъ візитацій рускихъ школъ повинній уживати руского языка, а на жаль дѣе ся такъ, що навѣть руски священики-инспекторы не вживають руской мовы. Дитина, чуючи польску мову зъ ихъ устъ, зачинае сумнѣватись о вартости и значѣню своеи рѣдной мовы и уважае ся за щось низшого. Въ тыхъ справахъ повинно выступити наше товариство педагогічне въ оборонѣ рускости. — Д-ръ В. Коцовскій констатувавъ, що властиво на основѣ закона школы народній не е урядами, а лишь институціями, котрѣ самѣ рѣшають о своѣмъ языцѣ урядованя, а вже зѣ сторонами [свѣдоцтва] обовязанѣ уживати дотычного языка стороны — Зѣборы ухвалили домагатись дѣловодства въ школахъ въ языцѣ рускѣмъ.

Проф. В. Бѣлецкій поставивъ внесеня, щобы выдѣлъ заявивъ ся выданництвомъ конечныхъ мапъ въ языцѣ рускѣмъ. — П. Чижъ бувъ иншои гадки: се повинна зробити краева рада шкѣльна, бо мапъ потребують школы, а тымчасомъ замѣсть рускихъ рада шкѣльна присылае польскѣ — на се п. Бѣлецкій сказавъ, що карты выдають институты географічнѣ, а рада шкѣльна у нихъ закупуе потрѣбнѣ примѣрники. — Вкѣнци принято внесеня о. Стефановича, щобы выдѣлъ вѣднѣсъ ся до шкѣльнои рады, абы она въ порозумѣню зъ географічными институтами выдала рускѣ мапы.

Зборы ухвалили також вѣднести ся до сойму зъ жаданемъ основания женьскои учительскои семинарія въ рускимъ языкомъ выкладовымъ у всходнѣй Галичинѣ.

П. Яворскій зъ Миклашева навязавши свою рѣчь до заявъ въ соймѣ, що Русинамъ не дѣе ся въ шкѣльництвѣ нѣяка кривда, навѣвъ для илюстрація кѣлька примѣровъ, якъ то надають до рускихъ школъ учительки-Польки не умѣючѣ рускои мовы. Одна така учителька заявила просто: „Po rusku nie umiem, ale mniejsza o to!“ Въ однѣй знову школѣ ажь на плачь збирало ся слухати, якъ учителька проводила дѣтямъ „Отченашъ“; то була правдива наруга зъ молитвы. Отже бесѣдникъ внѣсъ, щобы выдѣлъ постаравъ ся, абы до рускихъ школъ давано такій учительки, котрѣ бодай „Отченашъ“ умѣють.

П. Зеленый внѣсъ, щобы товариство внесло протестъ до міністерства просвѣты противъ введеня понижаючого нашу мову закона о удѣлюваню рускои мовы и въ школахъ середныхъ. Се внесеня принято одноголосно.

Д-ръ Коцовскій пояснивъ справу принимана Русинокъ до семинарій учительскихъ, а що фреквенція мала, то винна сему байдужность рускои интеліґенціи въ посыланю дѣвчатъ до семинарія. — На се проф. Шухевичъ выказавъ, що вакандъ байдужности е неоправданый, и пѣднѣсъ потребу выдѣловыхъ рускихъ школъ.

На сѣмъ закѣнчено зборы о 3 годинѣ по полудни.

Письма зъ краю.

Зъ краю одержуемо отсе письмо:

На допись Вп. о. Мушкевича зъ Теребовельщины умѣщену въ 23 числѣ „Дѣла“ въ справѣ утраты платнѣ сотрудничон подаю до вѣдомости:

Що о. Мушкевичъ утративъ належну ему платню вѣдъ часу, якъ впроваджено его на сотрудництво, т. е. вѣдъ 7 лютого ажь до 20 грудня 1896 року — тому нѣхто не винен, тѣлько Впр. консисторія, бо до неи належать не лише старати ся о своихъ молодшихъ по чину братій, але и брати ихъ въ оборону. Власть духовна повинна була сповнити свѣй обовязокъ вже тогдѣ — але и до нинѣ она мае той обовязокъ, не лише зъ огляду на о. Мушкевича, але и зъ огляду на оборону свого духовного достоньства супротивъ правительства, — она и теперь, сейчасъ може и повинна вѣднести ся до ц. к. намѣстництва, щобы о. Мушкевичеви *додатково* выасигнували залеглу его платню вѣдъ 7 лютого до 20 грудня 1896 року. О. Мушкевичеви, яко учителеви справедливости а ще и вѣтцю двоихъ дѣточокъ, не вѣльно говорити въ часописи: „Але най бы! отъ подавъ я, бо такъ радали; выграю, то добре, 260 зр. придасть ся, а нѣ, то я и на се приготованый“ — не вѣльно ему того говорити, бо єли-бы менѣ бувъ хто винен не 260 зр., але 5 зр., то я бы допоминавъ ся свого доконче, навѣть судово, и то не за-для квоты 5 зр., але за-для справедливости. Не беру о. Мушкевичеви за зле, що писавъ ажь до Вп. о. Танячкевича, але думаю, що то було неправильне, бо въ ц. к. міністерствѣ можуть сказати, що се радше належить до Консисторія, а не до міністерства. Такъ само неправильно було высылати просьбу до намѣстника, бо удавати ся до намѣстника мае консисторія, а не особа приватна. Отже о. Мушкевичеви нѣчо иншого не выпадае зробити, якъ те, що я зробивъ въ такѣй самѣй справѣ кѣльканацять лѣтъ тому.

Коли менѣ не приходила асигната бѣльше якъ два роки, написавъ я ургенсъ до Впр. консисторія, а коли и на ургенсъ менѣ не вѣдповѣдали, поѣхавъ я до консисторія. Тамъ довѣдавъ-емъ ся, що справа спочивае въ кошѣ. Знаючи вже тогдѣ, на чѣмъ стою, вѣддавъ я цѣлу справу адвокатови. И що сталo ся? Ото за три мѣсяцѣ одержавъ я все до крейцаря — 675 зр., а въ додатку ще менѣ перепросили. Подѣбно выпадае зробити о. Мушкевичеви.

Дальше — Впр. консисторія не повинній [якъ то вже неодинъ сотрудникъ жалуе ся] впроваджувати молодого священика тамъ, де нема дотацій [выняви дирігенту ру], бо справедливость и печалливость впроваджувати сотрудника тамъ, де правительство передъ пару мѣсяцями або тыжднями призволило на дотацію.

Вкѣнци додаю: Єли власть духовна не буде старати ся о забезпеченя долѣ молодыхъ священиковъ, то они черезъ те завчасу знехотять ся и зъ огорченемъ будуть глядѣти на будучность, и замѣсть щиро працювати для добра св. церкви и народу, они бѣдуючи, полишеній самымъ собѣ, стануть байдужными, а такъ стративши енергію, духово и духовно мядѣти будуть зъ найбѣльшою шкодою для загалу суспільности. Отже videant consules consistoriales, ne quid detrimenti ordo sacerdotalis capiat!

Упрашаю прилюдно и Хвальну Редакцію „Прапора“ повторити сесю мою статью. — *Старый священикъ.*

Переглядъ політичный.

Въ найновѣйшихъ енунціяхъ кола польского и молодоческого клюбу заходять разничѣ засадничѣ рѣзницѣ, котрѣ доведеній до послѣдныхъ консеквенціи мусѣлы-бъ розлучити тыхъ двохъ парляментарныхъ побратимовъ. Nowa Reforma, порѣвнуючи комунікатъ парляментарнои комісіи кола польского зъ маніфестомъ молодо Чеховъ, пише: „Коло польске стануло на конституційнѣмъ ґрунтѣ и застерегло ся противъ всякихъ експеріментовъ на пѣдставѣ §. 14-ого, бо въ абсолютичнѣй системѣ добачуе нещасте краю. Комунікатъ домагавъ ся також зъ натиском злагодженя національныхъ спорѣвъ и повороту до нормальнои парляментарнои дѣяльности и правильного конституційного житя. Чехи вступили въ своѣмъ маніфестѣ на иншу дорогу. Они выступили зъ твердженемъ, що способность парляменту до акціи сталась неможливостію. Льогічною консеквенціею такого розумованя не може бути нѣчо иншого, якъ державный атентатъ, октройоване новои конституціи, якъ се предложивъ недавно д-ръ Крамаржъ. Въ тій дісгармонії мѣжь поглядами молодоческого клюбу и кола польского добачуемо велике небезпеченьство для насъ и для бѣльшости. Научений сумнымъ досвѣдомъ не можемо выпалюватись до новои, незнаной конституціи, котру нѣмецка бюрократія безъ насъ — для насъ зредагуе. Словѣнцѣ також не годять ся зъ тыми планами молодоческихъ політиковъ, бо черезъ перенесене точки тяжести до соймовъ улягли бы перевазѣ Італійцевъ и Нѣмцевъ. Бѣльшость, котра въ справѣ розширена автономіи е впрочѣмъ солідарна, якъ разъ не посѣдае ясно сформулованои, потребамъ всѣхъ интересованыхъ партій вѣдповѣдаючои програмы. Се именно е въ теперѣшнѣмъ часѣ великимъ небезпеченьствомъ для сполученыхъ партій“.

Slovenski Narod, обговорюючи маніфестъ молодоческихъ послѣвъ, пише, що все те звучить якъ ультіматъ до мѣродатныхъ кругѣвъ. Словѣньскій дневникъ взывае молодо-Чехѣвъ, щобы они въ справѣ угоды зъ Нѣмцями уступали до крайныхъ границь.

Въ стирійскихъ соймовыхъ кругахъ велике невдоволене выкликала вѣсть, що правительство намѣрне вѣдложити скликане сойму аж на часъ по Великодныхъ святахъ. Зъ огляду на се, що таке опѣзнане не дасть ся выправдати нѣякими взглядами льокальнои натуры, толкують собѣ сей крокъ правительства въ той способѣ, що оно на случай, якъ бы ческій соймъ не мѣгъ бути скликаный рѣвночасно зъ иншими соймами, не буде потребувало силувати ся на подане причинъ, чому спеціяльно ческій соймъ не скликаный.

—

Въ справѣ угорскои крізы вѣдбула ся вчера у Вѣдни угорска рада коронна пѣдъ проводомъ цѣсаря. Въ нарадѣ взяли участь Банфі, Фезварн, Люкачъ и гр. Шехені. Банфі вѣдъѣхавъ вчера до Пешту, прочій участники нарады и Кольоманъ Сель вѣдъѣздять нинѣ. Въ політичныхъ кругахъ голосять, що на вчерашній нарадѣ коронній порѣшено вже справу угорскои крізы.

Провѣдники угорскои опозиціи зѣбрались вчера въ Пештѣ нарадитись надъ способами уздоровленя політичнои ситуаціи и ухвалили взяти нинѣ пѣдъ розвагу найновѣйше нинѣшне nuntium правительства. Головнымъ условемъ компромісу буде се, що опозиція мае ухвалити ще Банфіому буджетову провізорію. Що-до решты жадань опозиція покличе ся на свое попереднє nuntium.

—

Сенатъ американьскои Унія ухваливъ 26 голосами противъ 22 резолюцію, въ котрій зазначено, що заключене мирового договора зъ Испанією не мало на цѣли надѣлити населене Филіпінськихъ острововъ американьскимъ горожанствомъ, або узнати Филіпіны интеґральною частію Унія. Америки намѣрае лише зорганізувати адміністрацію на островахъ, котра бы вѣдповѣдала вѣдношенямъ и бажанямъ населеня, а въ вѣдповѣдній хвили розпорядити островами такъ, якъ того будуть вымагати интересы Америки а добро населеня Филіпінѣвъ.

Романсъ въ тюрмѣ.

Передъ карнымъ трибуналомъ въ Станиславовѣ розпочала ся вчера сензаційна розправа противъ панича „Жужу“ [бар. Брунницкого], Матильды Данцевичѣвны, Ивана Шкрабяка, Генрика Ульрайха и Ивана Савки, котрій допомогли до утечѣ обманця Конст. Моры-Коритовского зъ вязницѣ въ Станиславовѣ. Героемъ цѣлои розправы е „неприсутный“ von Мора-Коритовскій, немотокъ уприлѣсованои верстви „błękitnych“, котрый прогайновавши свое майно кинувъ ся до „некслевого промыслу“ и иншихъ фінансовыхъ операцій. Се и завело було его за „краты“ въ Станиславовѣ.

Яка то „несправедливость“ нинѣшныхъ вѣдносинъ суспільныхъ, що такому членови высокого и „нобілітованого“ роду прийшло ся спочити на арештантскій причи. Но теперѣшній законы вже такъ „перевернені“, що лучае ся часомъ и „ясневельможному“ понюхати арештантского хлѣба, а всѣ вѣдклики на антенатовъ и ихъ заслуги не помагають.

Зъ тужнымъ серцемъ и зъ невеселыми гадками сидѣвъ п. Мора-Коритовскій въ одной станиславовскѣй. Думки его гнались въ минуле. Гуляще житя, кѣньскій спорты, ловы, дѣвчата, гра въ карты все те було тѣлько споминомъ, а нага дѣйстивость — арештантска келія и турбота, коли то зновъ опинить ся на волѣ и верне до своихъ „занять“. Правда, von Мора-Коритовскій уживавъ бѣльше свободы, нѣжь звычайный арештантъ, и мѣгъ сказати, що єму не дѣе ся „кривда“, але все-таки була се вязниця. Казни его стояла майже отворомъ, въ казни приймавъ візанты [але реніанты не мѣгъ вѣдвідувати!], а инше уродженій арештанты услугували „пану грабѣому“. Навѣть ключники и вязничій дозорцѣ уважали собѣ за найбѣльшу честь, коли могли зробити яку прислугу „ясному панови“, носили єму почастунки и обѣды за власній грошѣ! Найшло ся навѣть дѣвоче серце, що забило ся живѣйше до пана Моры-Коритовского. Була се 16 лѣтна дочка судового офіціяла Матильда Данцевичѣвна. Залюбила ся она въ романтичнѣмъ вязни и що дня любовными словцями и пѣсеньками розганяла его тугу и солодила самоту... Иншій „криміналникъ“, позаздростивъ бы буяк Морѣ-Коритовскому такои поетичнои вязниці и згодивъ бы ся ся на довголѣтну таку „неволю“; але нашъ герой таки вѣдчувавъ, що „на свѣтѣ“ єму ще лучше. На щасте — не хибло єму и „вѣрного друга“, що вѣдчувавъ его горе, болѣвъ его недолею и рѣшивъ ся добути его зъ холодной та вернути назадъ свѣтови.

Тымъ „вѣрнымъ другомъ“ бувъ бар. Жужу-Брунницкій, що мавъ за собою „обширну“ житницю, оглядавъ уже не одну „холодну“, бувъ „льокаторомъ“ Кульпаркова [находивъ ся вѣнъ тамъ якійсь часъ на обсерваціи по однѣй „пригодѣ“]. Отже вѣнъ рѣшивъ ся теперь помогти товаришеви и посвятивъ весь свѣй досвѣдъ, спритъ, науку и монету. Прибувъ до Станиславова и тутъ завязавъ „ратунковый комітетъ“. Головою и касіеромъ ставъ вѣнъ самъ а въ складъ комітету увѣйшли: панна Матильда, Иванъ Шкрабякъ ключникъ, его приятель Генрикъ Ульрайхъ зелѣзничій „шіберъ“ и Иванъ Савка вязничій дозорець.

Дня 7 падолиста 1898 р. выконано цѣлый уложеный планъ утечи von Моры-Коритовского. Дижурнымъ при брамѣ бувъ того дня Иванъ Савка. Панна Матильдая вѣдвѣдала кѣлька разовъ свого „милого“, а навѣть занесла до его казнѣ два пакунки. Около 4 годины замовила фіякра и мимо погѣдного дня казала вѣзникови спустити буду. Опѣсля удала ся до вязницѣ, де вже чекали Шкрабякъ и Ульрайхъ. Тутъ переведено коротку нараду. Матильда мала выпровадити Коритовского въ товариствѣ иншихъ арештантовъ, що йшли „на фасунокъ“, а єли-бы ся хто чѣпавъ, то мала представити Коритовского за свого „вуйця“. Коритовскій стоявъ уже на пѣдворю, перебраный въ газельокъ зъ чорными вусами, въ чорныхъ окулярахъ. Матильдая пѣйшла до него, а коли за хвилю надѣйшовъ Шкрабякъ зъ партією арештантовъ, выйшовъ зъ ними „вуйцьо“ Коритовскій въ товариствѣ Матильды и шібера Ульрайха на улицю. Нѣхто ихъ не „чѣпавъ“.

Въ фіякрѣ von Мора-Коритовскій перебравъ ся въ приготованый мундуръ судового урядника и вѣдъѣхавъ зъ „любкою“ и зъ Ульрайхомъ до Отинія, де вже чекавъ на него щирый другъ бар. Жужу, також въ мундурѣ судового урядника. Тутъ шармантскій баронъ Жужу порадивъ Данцевичѣвнѣй, щобъ она ѣхала въ ними до Гадікфальвы, тѣлько окремо, третьою клясою [абы не звернути на себе уваги], а тамъ у Гадікфальвѣ зѣйдуть ся. Матильда такъ и вчинила. Однакъ прибувши тамъ, она побачила, що ся „надули“, бо самѣ поѣхали до румуньскои границѣ, а ся лишили. Не було що дѣяти — вернула до Станиславова, тамъ ся увязнили и засадили до тои самои казнѣ, де сидѣвъ Мора-Коритовскій.

Теперь цѣлый „комітетъ ратунковый“ засѣвъ на лавѣ обжалованыхъ. Розправу веде яко предсѣдатель трибуналу радникъ Карановичъ, обжалуе прокураторъ Крашицкій, а боронять Данцевичѣвну адв. Остерманъ, Шкрабяка и Ульрайха адв. Юркевичъ а Савку и барона Жужу адв. Теннеръ зъ Львова.

Розправа займе два днѣ, а покликано до неи 22 свѣдкѣвъ.

Справозданє и ультіматумъ „Підгірскои Спілки“ въ Станиславовѣ.

Довго завязувала ся Підгірска Спілка для торговлѣ безрогами и худобою роговою въ Станиславовѣ. Мимо накликувань по часописахъ и устроюваня вѣчь удѣлы вплывали поволи. Прийшло було до такого, що многи давнѣйшій члены знетерпеливившись поставили ультіматумъ: або зачинати, або грошѣ вѣддати. Щобы интересъ годно можь було зачати, треба було хоть 25 тисячѣвъ зр., а то и пятон пайки того не було. Залишити же розпочате такъ красне дѣло, такожь якось нѣяково. Що-жь було робити? Мусѣло ся зачинати въ тымъ, що було.

За мѣсяця до купна оббрала собѣ спілка мѣсцевости, въ вѣдки найбільше в членовъ, бо такъ годилось, отже: Галичъ, Болшовецъ, Бурштинъ, Войнилівъ, Калушъ. А въ тыхъ мѣсцевостяхъ купували до того часу одни купцѣ-жазуры изъ Станиславова, люде богатѣ, що обертають капіталомъ до 120 тысяцѣвъ. Настала страшна борба. Вже передъ выступомъ голосили, що буде калѣцтво. Спілки були вилывы на ветеринаря, на службу зелѣзничу, абы ставати рѣзни перешкоды. И такъ було. И найсвятѣйшимъ оружжямъ, вѣдъ котрого Спілка мала загинути, то було: підсаняти Спілку въ цѣнѣ въ тыхъ мѣсцевостяхъ, де она выступала, а въ другихъ мѣсцевостяхъ, де она за-для малого капіталу не могла выступати, собѣ на д ложувати. Они гадали пѣдогнати Спілку разъ, другій и третій, Спілка разъ, другій и третій стратить, а на четвертый не буде мати вже въ чимъ выступити. При тѣмъ стали бурити нарѣдъ. Огъ видите, — казали они, — хто дѣнше платить, а хто хоче дурницѣ!

Тымчасомъ давъ Господь, що батѣгъ, котрый крутили на другого, упавъ на нихъ самыхъ. Підгірска Спілка спізнавши тактику противника, старала ся выступати, де лишь могла, а при тѣмъ купувати лишь тѣ штуки, на котрыхъ уважала мати якій такій заробокъ. Люде плытко мыслячій нарѣкали, дивували ся и казали: „Они [т. є. вѣдпоручники Спілки] лише ѣздять и кошты роблять, а вже-жь якось тамтій мусять выходити, хоть они такъ платять“, и т. п. Тымчасомъ противники, підвышшаючи цѣну, допровадили до того, що цѣна пѣшла богато высше по-надъ курсъ, такъ що и они самій теперь не можуть вже купити, а ту они мусять купити, бо мають контрактовѣ доставы. Въ наслѣдокъ того разъ-по-разъ тратять и нинѣ мають тѣ кунцѣ 14 тысячѣвъ страты, не вчисляючи коштѣвъ адміністрації. Спомнила ся на нихъ пословиця: хто другому хлѣба не жалить, дай Боже, абы го и самъ не мавъ!

Підгірска Спілка зачала свою чинность дня 8 падолиста 1898. Вѣдъ того часу выслала она 13 транспортѣвъ т. є. що тыждня одинъ. Посылала до Вѣдня, бо инший мѣсця збуту, якъ: Бубна, Голешовицѣ, Смѣховъ, Вршовицѣ, Ависъ и другій выматають товару рѣзного, декотрій правильнои доставы за контрактомъ, а ту въ часахъ вѣйны вже добре, коли можь иній-будь [вѣденьскій товаръ] по цѣнному закупити, а такожь и въ того взгляду, що вѣдъ иншихъ мѣсцевостій треба довго на грошѣ чекати, неразъ 5, 6 недѣль, то на такій способѣ выслало бы ся було хиба одинъ разъ на мѣсяць, бо не було бы за що купувати. Тамъ же у Вѣдню продавали товаръ рѣзній комісіонеры, христіане и жиды. Та вѣ они одинымъ пѣдшитѣ, мають своихъ протегованыхъ купцѣвъ, котрымъ товаръ дешевше продають и присылають метрики смерти за свиню зъ решетиною, котрій не знати властиво вѣдъ кого походять, бо купець-рѣзникъ купуе у сего и того комісіонари придатній собѣ штуки а вѣдтакъ найшовшь въ забитой свини решетину наже, що то вѣдъ сего або вѣдъ того комісіонаря, а комісіонарь вновъ старае ся эихати сему або тому доставцевн. Решетина — то велика язва всѣхъ доставцѣвъ. Хоть язикъ буде чистый, то неразъ и она въ серединѣ. Правдивымъ отже добродѣйствомъ стане той придъ, котрый ще сего року може найѣде въ уживанє, т. є. дестиляторъ Рентгена. При его помочи буде можна докладно розслѣдити, чи е въ серединѣ решетина, або нѣ.

При першихъ трехъ транспортахъ мала Підгірска Спілка страту. Повстала она въ части черезъ зелѣзницю, що вагонѣвъ на часъ не доставляла; въ части, що несподѣвано курсъ що тыждня опадавъ, а въ части, що зарядъ ужинъ до ревідованя решетины людей, котрій казали, що они розумѣють ся на нѣй добре, а въ рѣчи розумѣли ся мало и перепустили кѣлька штукъ въ решетиною, за котрій треба було грубо заплатити, бо и транспортъ и тамъ обтягнено по цѣнѣ, якъ тамъ продають. Однакъ вже четвертый транспортъ принѣсъ 102 зр. 29 кр. чистого зыску — и вѣдъ того часу кождый транспортъ ишовъ по-разъ лѣпше. Послѣдный принѣсъ всего 12 зр. 87 кр., бо бувъ дуже малый. Зъ тымъ нѣхто не крывъ ся и не крые. Та видно нашъ народъ волить крутанину, нѣжь правду. Почувши о стратѣ передумавъ ся и мавъ интересъ за страченый. Удѣлы перестали вплывати, лишь колись-не-колись принесла почта якій удѣлъ.

Теперь мѣгъ бы той интересъ ити дуже добре, бо вже люде выправили ся, обзнали ся зъ порядками зелѣзничными, уставами ветеринарскими, однымъ словомъ: дорога утерта; але потреба: 1) збѣльшеня фонду, такъ щобы була хоть 15 до 20 тысячѣвъ зр., щобы можна въ бѣльше мѣсцевостяхъ выступати и посылати въ мѣсцевости, де лѣпша цѣна; 2) отворити при тѣмъ масарню, бо есть много штукъ до свѣта непридатныхъ, а тѣ можна дешево купити, а найбѣльше въ тон причины, що деяка штука зломить ногу, инша зажохне ся, то за пѣвъ-дармо йде и есть страта, а колибы була масарня, то бы нѣчо не змарнувало ся; 3) треба мати свого комісіонеря у Вѣдни, котрый бы старавъ ся продати товаръ Підгірскои Спілки сумлѣнно и уважавъ на надужитя зъ решетиною. Для комісіонаря не треба нѣякои пенсіи. Кола вѣнъ лишь дѣстане кождого тыждня 150 до 200 штукъ и вѣдъ нихъ таксу по 50 кр. вѣдъ штуки, то вже буде мати красну пенсію.

Зъ такимъ интересъ розпочато, многи казали: Я дамъ, але най видзу... Теперь вже три мѣсяцѣ видять, а удѣловъ нема. Найгѣрше болить, що тѣ, для котрыхъ ся то робить и котрѣ зъ добродѣйства користають, не почувають ся до обовязку пѣдперти товариство. Кажи котрому: „Та волите своѣй Спілцѣ продати, нѣжь тымъ..“ — Є, каже той, най буде вѣдъ ката, кобы дуката!“ Кождый духомъ радѣв, що вѣдъ коли Спілка зачала купувати, безроги на дно платять ся, але скажи котрому зложити удѣлъ, то вѣнъ тобѣ каже: „Овва! та що, жили-сьмо, якъ не було спілки, то якось жили бы-сьмо и дальше безъ нея...“

При такимъ станѣ рѣчи, де зъ одной стороны ворогъ сильный палить, кождои хвилѣ человѣка убити готовъ, а зъ другои стороны недостача оружя, байдужность народу, для котрого добра то робить ся, годѣ дальше вести дѣло. И нинѣ спонукаий есьмо поставити свое ультіматумъ; *Жадаемо вѣдъ народу збѣльшеня фонду, а то через громадне приступленє въ члены*; инакше заперестанемо служити всѣмъ, а будемо служити выключно членамъ, т. є. *заперестанемо купувати на торгахъ и ярмаркахъ и высылати въ свѣтъ, а лишь отворимо масарню*, щобы були дівіденды для самыхъ членовъ.

Вѣдъ Рады управляючои и Дирекціи „Підгірскои Спілки въ Станиславовѣ.“

Д-ръ Михайло Коцюба. — Т. Стахевичъ. — Іосифъ Гурикъ.

НОВИНКИ.

— Репертуаръ руско народного театру въ Бережанахъ: Въ четверъ 16 ого лютого „За хлѣбомъ“ комедія въ 5 актахъ; въ суботу 18-ого „Мікадо“ оперета въ 2 актахъ; въ недѣлю 19 ого „Хата за селомъ“ народный образъ зъ співами и танцами; въ второкъ 21-ого „Баби“ комедія въ 4 актахъ Жигм. Пшибыльского и Клем. Юноші; въ четверъ 23 ого „Не ходи Грицю на вечерницю“ народный образъ зъ співами и танцями; въ суботу 25-ого „Вѣдне дѣвча“ оперета въ 5 актахъ; въ недѣлю 26-ого „Не судилось“ штука въ 5 актахъ.

— Руска Бесѣда въ Самборѣ устроюе въ великой сали Готелю народного въ четверъ 23-ого с. м. вечеръ зъ танцами. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. Строй для дамъ вечерковый або народный, для мужчинъ балевый. Вступъ по 1 зр. вѣдъ особы, за білетъ фамілійный для трехъ особъ 2 зр., по-надъ три особы 3 зр. Комітетъ докладае всѣхъ усилій, щобы вечеръ удавъ ся якъ найлучше и въ виду того можна надѣятись, що зъ нѣмъ возьме участь не лишь мѣсцева, но и доокрестна руска публика. Хто бы не одержавъ запрошеня, зволить заголоситись на адресу товариства. — *Комітетъ.*

— Похоронъ пок. о. крил. А. Тороньского — якъ вѣдомо — вѣдбуде ся завтра [въ пятницю] о 8 годинѣ рано и начне ся богослуженемъ въ Успеньскій церкви при домовинѣ покійного. Въ похоронахъ возьмуть участь представителѣ руских товариствъ и хоръ питомцѣвъ духовной семинаріи. На знакъ жалобы зъ зъ будинковъ всѣхъ руских товариствъ повѣвають чорній хоругви а товариства „Просвѣта“ и „Дністеръ“ оповѣстили плякатами про смерть пок. свого члена.

— Маленька пригадка. А чи памятають наши Панѣ и Панночки, наши Товариства жѣночій, наши инстатуты дѣвочій на нашу просьбу о присполене намъ фантовъ въ предметовъ ручной жѣночой роботы, церковного характеру для богослуженя и окрасы церковной, вытворенихъ власнымъ мыслію, обѣванихъ своимъ духомъ и патріотичнымъ тепломъ — для нашои фантовои льотерія дивбисковой? Мы не можемо въ нѣякій способѣ вѣдъ сеи просьбы вѣдстати. Противно, мусимо ни якъ найуснльнѣйше поуружати. Выглядаемо межи нашими Панями для тои справы агітаціи, котрои наслѣдкомъ конкретнымъ була бы навѣть певна ривалізація — що не було бы нѣякимъ грѣхомъ. Выглядаемо скорого, найскорѣйшого розпочатя роботы. И выглядаемо повѣдомленя — рѣвно-жь найскорѣйшого — о розпочатой роботѣ вѣдъ адресою вѣдписаного [Заломаре, почта Ожидовъ]. Можливо есть, що въ тѣмъ повѣдомленю вѣдписеній будуть якіесь жадання, котрій треба буде задоволити. Але нихай нашій Панѣ простять, коли мы скажемо, що нашому прошеню о помочь при такой справѣ мусять ся изъ стороны ихъ задосыть учинити. Се мае бути перша проба ихъ громядьнои думки, силы и значѣня. Нехай нашій Панѣ — се головно вѣднесу до нашихъ Панъ священичихъ — ласкаво памятають, що на нихъ чекають строгій обовязки народній, котрій цѣликомъ вже приспѣли, ихъ доносить часъ. Думаю, що тонъ моеи рѣчи повиненъ нимъ бути ясный и зрозумѣлый.

Вертаю до льотерія: Наше жѣноцтво мае достатчити доказъ, що оно тою справою найбѣльше заопѣкувалось и що успѣхъ тои справы ему головно мае ся завдячувати. Се стане несь тымъ, що оно достатчить фантовъ въ значнѣй силѣ и вартости за дармо — може въ увзгляднененъ звороту якихъ выдатковъ при дуже дорогихъ роботахъ въ особливыхъ припадкахъ. Достава другои головнои части фантовъ спочивае, вже въ иншѣй формѣ, на Товариствѣ для розвою рускои штуки. Такъ при тѣй льотерія хочемо порушити неодну силу, неодну думку перевести. И працювати будемо самій и для себе. Великій жидовскій интересъ при тѣй льотерія був, а и вбстане выключеный пѣдчасъ цѣлого ея переведеня. — *Д. Танячкевичъ.* [Прошу всѣ инші рускі газеты подати сю пригадку въ найближшомъ часѣ.]

— При вчерашнѣмъ тягненю льосовъ мѣста Станиславова выграли: ч. 9071 — 9.000 зр.; ч. 3133 — 600 зр.; ч. 2246 и ч. 10945 по 150 зр. а числа же: 7725, 9922, 17773, 20043, 21085 и 21725 по 50 зр.

— Рухъ выборчій у Львовѣ. Вѣдъ недѣлѣ Львѣвъ, охолонувши вже по краху касы о щадности, ожививъ ся. Квестія выбору сотки горожанъ на курульскій крѣсла въ магістратѣ занитересувала загалъ населеня столицѣ. На всѣхъ дѣльницяхъ и передмѣстяхъ вѣдбуваютъ ся оживленій наради и завязуютъ ся выборчій комітеты. Стѣны каменицъ и таблицѣ бюровыхъ оголошень покрываютъ ся всякими вѣдозвами до честныхъ выборцѣвъ. Потворили ся, якъ звычайно, рѣзній сторонництва и кождо на свѣй способъ радить спасати мѣсто. Межь иншими зачинавъ ся сильный комітетъ антісемітскій, зложеный переважно зъ купцѣвъ христіянъ та мѣщанъ, и старасть не допустити жидовъ до рады. Однакъ здаеть ся, що „stolica“ вже такъ ожидовѣла завдяки традиційной польско-жидовскій дружбѣ, що робота сего комітету буде — vana ira.

— Невыгода на зелѣзници. Пишуть намъ: Дня 7 марця ѣхавъ я зелѣзницею зъ Львова до Стрыя раннымъ поѣздомъ и, на диво, цѣлу дорогу мусѣли мы пересидѣти въ неогрѣтомъ поѣздѣ. Треба знати, що того дня бувъ великій морозъ, бо около 18° R., то кождый въ подорожныхъ крутивъ ся, вѣдказуючи на зелѣзничій порядки. Що таку подорожь можна було переплатити здоровлемъ, се рѣчь очевидна. Не помогли нѣчого накликуваня и прошеня звернені до кондуктора и начальника стаціи въ Миколаевѣ, бо машиністъ заявивъ, що „niema pary“. Подорожній вертѣлись дальше и огрѣвали ся якъ могли, а деякій казали, що и ту е також „galicyjska oszczędność“. — *Х. У.* подорожный.

— Почесть для Чеслава Кешковского. Якъ доносить львѣвскій Humorysta, хтось мае поставити въ кѣльскомъ касинѣ внесене, щобы въ головну стѣну касина змурувати памятну таблицю зъ написію:

Czesław Kieszkowski
urodził się 13 czerwca 1856, uciekł 12 listopada 1897, doszedł sławą połowę Mickiewicza, bo Mickiewicz cierpiał za milion, a Kieszkowski cierpi za pół miliona.

— Мало що не катастрофа. На зелѣзничѣмъ шляху Станиславовъ Ясѣнь (Керешмезе) межь Микуличиномъ а Тартаровомъ стоить незабезпечена гора, зъ котрои величезній каменѣ усуваючи ся, падуть на зелѣзничій шлахъ и можуть легко выкликати катастрофу. Отже дня 11 с. м., коли раньшный поѣздъ бѣгъ въ цѣлѣмъ розгонѣ, посыпало ся зъ горы камѣня и завалило шины. На щасте побачивъ то будникъ и не надумуючись, кинувъ ся до шинъ та зъ нараженемъ власного жита — бо машина о мало его не розѣхала — заложивъ на шинахъ капселѣ. Машиністъ зъ трудомъ здержавъ машину дедва о 2 метры вѣдъ купы каменя. Заразъ взято ся до усуваня перешкоды, при чѣмъ помагали также подорожній и поѣздъ зъ двогодиннымъ опізненемъ прийшовъ до Микуличина.

— У Вѣдни померъ Алекс. Позоній, найславнѣйшій збирачь автографовъ зъ цѣлого свѣта. Въ своѣмъ життю зібравъ вѣнъ рукописи найславнѣйшихъ людей, якъ Шілера, Гетого, Бетовена, Люгра, Вагнера и и., а также много рукописей гебрейскихъ. Збірку сесю оцѣнюють на 400.000 зр. вартости. Позоній не уважавъ себе за властителя своеи колекціи, лишь за управителя, а на дверехъ свого музея умѣстивъ напись: „Populis mundi“ [народамъ свѣта], признаючи тымъ свою колекцію за власность всѣхъ народовъ свѣта.

— Загадочною смертею зганувъ онодгы въ Познани Фр. Хоцѣшиньскій властитель друкарнѣ и редакторъ Wielkopolanin a. Труна его найдено на ледѣ рѣки: лежавъ лицемъ до леду зъ розпростертыми руками, жилы на рукахъ були порозтинаній, на тѣлѣ мавъ кѣлька глубокихъ ранъ, а на лѣвой сторонѣ лица була налѣплена карточка зъ дивною написію „Size 7¹/₆“. Самоубійство о, кажуть, выключене, якъ и убійство за-для рабунку, бо найдено при нѣмъ золотый годинникъ и т. п. Рѣчь певнѣрна, що впавъ вѣнъ жертвою якоись месты.

— Венгель Полякъ два братанки якъ до шабли, такъ до сокирки, такъ и до — касы щадничои. Рѣвночасно зъ великимъ крахомъ галицкои касы щадничои у Львовѣ выбухъ крахъ и въ касѣ щадничій въ Кісъ Чель на Угорщинѣ, тѣлько що тамъ „dubios-ы“ выпливли не на сѣмъ міліонѣвъ, якъ у Львовѣ, але лишь на пару сотъ тысячъ. Мимо того тамъ прокураторія державна зарядила карне дохожденє противъ членовъ управляючои рады, а директора касы взяла вѣдъ ключь, бо такъ само, якъ у Львовѣ панъ Зіма дававъ позички на векслѣ спекулянтамъ...

— Кешковскій II-ръ II. Зъ Будапешту наспѣла до Вѣдня вѣсть, що тамъ арештовано бувшого поручника уланѣвъ Юлія Кешковского за сфальшованє векслѣвъ на 28.000 зр.

— Засудъ „надувача“. У Вѣдни вѣдбула ся позавчера розправа передъ судомъ присяглыхъ противъ слева лѣсництва Алойсія Ріттера. Цѣкавый се бувъ пташокъ — и о нѣмъ мы писали свого часу, якъ пѣдшивъ ся въ Празѣ пѣдъ имя офіцира гр. Шептицкого. Ходивъ въ офіцирскѣмъ мундурѣ и се допомагало ему до лекшого обманьства, особливо въ вѣйсковыхъ кругахъ, доки не увязнено его въ Хебѣ и вѣдставлено до Вѣдня. Судъ присяглыхъ уznавъ его виннымъ всѣхъ закиненыхъ ему обманьствъ, а трибуналъ засудивъ его на шѣсть лѣтъ тяжкои вязницѣ.

— Утѣкъ „ksiądz“ але въ товариствѣ и не безъ грошей. Kurjer lwowski [ч. 47] доносить таке: Кс. Натурскій, вікарій въ Лонкахъ дольныхъ коло Пільзна, що то велавивъ ся бувъ „ревною роботою“ на поли економічного двигненя народу: основанемъ рѣльничого „кулка“ и спілки молочництва въ Лонкахъ, утѣкъ зъ парохіи передъ кѣлькома тыжднями, невѣдомо куды, и то ще въ товариствѣ — помѣчницѣ зъ молочарнѣ. На дорогу забравъ грошѣ спілки и натягнувъ кѣлькохъ селянъ-мазурѣвъ на значнѣйшій позички въ сумѣ 3000 зр. Недавно донесла дѣвчина зъ Лонкъ, котра служить въ Краковѣ, що стрѣчае тамъ кс. Натурского въ цивільнѣй одежи. На тѣй основѣ вѣднесли ся покривдженій селяне до поліціи въ Краковѣ о вынахѣдъ и увязнене кс. Натурского.

— Дрѣбній вѣсти. Дня 11 с. м. вѣдбуло ся въ церкви св. Петра и Павла у Львовѣ вѣнчане п. Генрика Ревакевича, редактора Kurjera lwowsk-ого, зъ панею Голембіовскою. — Иванъ Тучокъ и его сынъ Гнатъ въ Ходачковѣ малѣмъ коло Тернополя загорѣли на смерть; Гнатъ напаливъ на нѣчь въ печи, але не знати, чи зробивъ то въ самоубійчѣмъ намѣрѣ, чи лучило ся таке нещасте. — Въ Станиславовѣ покусавъ онодгы скаженый песъ кѣлька особъ; покусаного одного жовнѣра власти вѣйсковій вѣдослали до Кракова до заведеня д-ра Буйвіда.

— П. Сабина Винницка, сирота по священику зъ Волкова, нехай у власной справѣ о запомогу зъ фонду релігійного, явить ся въ рускѣмъ урядѣ парохіяльнѣмъ въ Самборѣ.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 лютого. Вѣдбула ся тутъ анкета въ справѣ терміновои торговлѣ збѣжемъ въ котрѣй взяли участь представителѣ міністерства фінансовъ, и торговлѣ и всѣхъ секцій краевои рады рѣльничои.

Прага 16 лютого. Нѣмецкій послы Пергельтъ, Праде и Бернрайтеръ мають на слѣдуючій тыждень заѣхати ся въ Празѣ, щобы зъ провѣдниками Нѣмцѣвъ въ ческѣмъ сойміе Шлезінгеромъ и д-ромъ Функе обговорити постуляты Нѣмцѣвъ въ Чехіи.

Атены 16 лютого. Проэктъ нового орґанізаційного статута для Креты стрѣчае ся въ великою опозиціею населеня острова. Князеви Юріеви закидають, що вѣнъ стремить до сконцентрованя всеи власти въ своѣй руцѣ. Найострѣйшу критику выкликує постанова о дуже высокій кавціи дневникарскій.

Парижъ 16 лютого. Карна палата касаційного трибуналу казала выдрукувати всѣ акты и протоколы, що вѣдносять ся до ревізіи. Президентъ міністровъ Дюпюї мавъ заявити, що сполучена палаты касаційного трибуналу порѣшать справу ще передъ днемъ 20 марта.

Вашингтонъ 16 лютого. Справа англійско-американьского союза, котра пѣдчасъ вѣйны Америки зъ Испанією такъ гарно заповѣдала ся, начинае прибирати що-разъ некорыстнѣйшій оборотъ. Англійскій делеґаты спѣльной комісіи обохъ державъ не згодили ся на урегульованє границь коло Америки, а американьскій делеґаты не пристали на управильненє цловои тарифы.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лорнетки, бінокле, телескопы, барометры, термометры, ґазові ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайґи, тамные мірничій, піоны, лібелѣ, нівометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публіку, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскомъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памятѣ.

Зъ глубокимъ повазаніемъ

Димитрій Ковальскій

86 5—10

Курсъ Львовскій

зъ дня 16 н. ст. лютого 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 25	212 25
Зелѣзн. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	293 —	296 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	378 —	388 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	206 —	210 —
Банку для торговлѣ й промыслу 200 зр.	205 —	212 —
Листы наставний по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 20	110 90
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	98 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарищтва кредит. 4% (I. емісія)	97 20	97 90
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 20	97 90
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 70	96 40
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 60	— —
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 25	— —
Комунальний Банку краєв. 5% (II. ем.)	102 40	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 80	101 20
Позички краєвои зъ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краєвои въ 1893 по 4% а. в.	97 60	98 80
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 —	94 70
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 30	28 —
Мѣста Станиславова	51 —	1 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 68	5 76
Наполеондоръ	9 52	9 62
Повъимперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 70	59 15

89 1 9

Рутинованый учитель

глядає лекціи зарѣвъ пбдъ якими-будь условіями. Адреса: Боярска В., Львбвъ, Хорущина 7.

63 2—3

Глядаю домового учителя

для приватиста V класы гімн. Точне знане математики вымагає ся. — О. Вол. Познанський въ Товстенькбмъ п. Пробіжна.

74 2—4

Гімназіяст глядить лекціи. В. П. post. rest. Золочів. 49 8—3

Учепик IV. класи гімназияльної глядає лекціі на село, у Львові, або взанятя в бюрі. — Повідомленя прошу присилати: P. П. 12, poste restante, Львів. 47

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

вбели колекціи зббранои Товариствомъ „Кбло Русинок у Львові" полагодженъ накладомъ Антона П. Хойнацкого въ літографічного заведеня Андрея Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблицъ въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланбй тецѣ.

Выдане сихъ „Вышивокъ" перевышше значно подбного рода выдана, що появились въ Кіевѣ, Одесѣ и Москвѣ и то не лише пбдъ взглядомъ технічного выбычня, але такожъ и пбдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключає въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорбвъ народныхъ вышивокъ изъ повѣтбвъ Борщова, Городенка, Калуша, Надвірна, Снятина, Товмача и инпихъ о инрибмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычній охрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона П. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львові, улиця Руска ч. 3.*

865 13—9

Особа интелігентна

найлѣпше вдова по священику, що розумѣе ся на сѣльскбмъ господарствѣ и занята бы ся выхованемъ дрібныхъ дѣтей, знайде зараз мѣсце въ домѣ священика-вдовця пбдъ Перемышлемъ. Зголошеня на адресу: I. M., poste restante, Красѣчинъ. 18 10—10

Лекціі на село

глядає ученик вищої гімназії. За добре приготовленє ручить. Адреса: Степан Баран, Крукеничі. 22 5—5

Вбдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходитиме у Львовѣ що четверть (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжневая популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вбдповѣдае д-ръ Ол. Борковецкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣна рѣчна передплати выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

Климентій Федунь

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручае

свое переплетниче и галантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 6. 866

Подоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету: Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумбвъ, Нотъ, Дипломбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣд питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

Народна Торговля.

20 5—0

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львбвъ, ул. Подвалского ч. 5.

выключне заступництво на Львбвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портландъ-цементу въ Щаковбй.

Продае дешевше нѣжь осподы

портландъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнгутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильованну смолу вугльову карболінеумъ, акъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будівальній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предпріемство роббтъ бетоновыхъ и крытя дахбвъ дахбвкою, толемъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 90—?

Цѣс. корол. упривил.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, ліквровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскій, розолісы, ліквры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bondout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 89—?

☞ Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ЛЬЖИЦА зелѣзный окладный по зр. 5·50 въ бокали, орѣхово лакированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·— Матеранды спружинові по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХИНОНСГОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, и тощо Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

НОЖИЦѢ дамскій и кравецкій всякого рода приручае Иванъ Лярукъ ножбвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"

в 1898-ім році

новий наклад, видане шесте

мовою народною, правописемъ шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта" у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправлений в папір з хребтом полотняним 30 кр.
2. оправлений ціло в полотно з одвітними відписками і з шаблятурою 40 кр.

Замовлени виконують ся за готівку або за поспіпатою („obnahme).

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Підля учебника Д-ра О. Ростафінського. Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. в 1898. Цѣна 1 вол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На новий руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Цѣна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Цѣна примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной терміновольогії и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видане ті можна дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора, професора руской гімназии в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в який небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 30 пр. Спису) и про оплачує автор.

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера въ Правѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бблъ уземирающого втирання, котрый є до набуття у всѣхъ аптекахъ, треба все уважати на марку: „Якбръ".

Пожички для членбвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты

Кбнкурсія и посередництво заключенія обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Рбкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, привилеґіоване Вел. Духовенствомъ и всѣмъ вѣрнымъ Вирооск. Митроп. и Прооск. Ес. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будинки, уряджена домашне, скоть, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будинкахъ **противъ шкбдъ огневыхъ.**

Станъ фондбвъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціяльна	842·40 „	

Тарифы „Дністра" дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. До кінця 1898 року выносили выплачені шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Дністра" приймає Банкъ краєвый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ" въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Кракові, котре дає найкористнѣйшій условія, представляє своими значными фондами найбольшу гарантію, и видає полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ" стоваришене въ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* на интабуляцію або порукою двохъ вбдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вбдъ членбвъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тблько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ". Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 84 48—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема ще агентбвъ „Дністра", приймають ся.

Львбвъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты".)

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштбвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

☞ Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ.

574 [1]

Розклад їзди поїздів залізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [пізнійшого о 38 мінут від часу львівського].

ПОЇЗД пасаж.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД пасаж.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
відходить о			відхо-	дить о	
	6.55	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.06	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		8.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Ст ня
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.50	„ Сокаля			
		ЖНІЧ			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.47		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.37	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 9

☞ При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ съ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 27. Львовъ, Пятница 5 (17) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣйшей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перомѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Копернико 2.; — въ Ярославю Л. Кршижановскій; — у Відни M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсерати у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ пѣтер. додатком

въ Австрії:	за границю:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вольний вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсця в рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Недокы и инші домагаючи приватні числа ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Середні школы галицкі
въ роцѣ шкільномъ 1898.

(*Дальше*)

Въ минувшомъ роцѣ шкільномъ — каже ся въ справозданю рады шкільной — зреорганізовано науку рускои мовы; головною гадкою реорганізації було переведенє артикулу V. кл. в) краєвого закона зъ д. 22. червня 1867. о науцѣ другои краєвои мовы. — „Головну гадку“ тои реорганізації знають вже наши читателѣ зъ чч. 205—206, 215—217 теперішного „Дѣла“ и зъ чч. 15—16 сегорічного; длятого не будемо тутъ розводити ся надъ тою справою. Замѣтимо лише дрібне, формальне значѣня баламутство урядового справозданя. Реорганізація настала, якъ вѣдомо, сего року шкільного, а не минувшого; навѣть и дотычный обѣжникъ рады шкільной розсланo дирекціямъ шкілъ мабуть аж зъ кінцемъ серпня мин. року. Обѣжникъ маємо въ оригіналѣ друкованый, — такъ, якъ его розслано дирекціямъ; урядового числа вінъ не має, а дату носить 20. липня 1898; долучений до него „науковій плянъ“ и за те безъ дати, а мають урядове число „do l. 15.923/98“. Тымчасомъ въ урядовомъ справозданю рады шкільной обѣжникъ має число 460/пр. Р. шк. кр. зъ датою 29. липня 1898, а плянъ науковій число „do l. 458/Pr. R. v. k.“ безъ дати. И се, сказано, рѣчь безъ ваги, але у всякомъ разѣ... урядове баламутство. Котра дата и котре число є властиво правдиве? „Заведенємъ сего пляну науки — каже дальше справозданє рады шкільной — и запорядженями, якій мѣстять ся въ обѣжнику, вдоволено резолюцію краєвого сойму въ справѣ другого языка краєвого“. Отже дотычна резолюція краєвого сойму не була нѣякою тайною, а знана широкому свѣтови зъ соймовыхъ справозданъ; зъ порівнаня тои резолюції зъ славною реорганізацією науки рускои мовы въ галицкихъ школахъ середныхъ всякій, кому ще не помѣшалось въ головѣ, може кождого часу переконати ся, що реорганізація гота такъ насуе до соймовои резолюції, якъ пятакъ до носа, Decipiatur, qui vult decipi. Але для нась — покликувати ся на соймову резолюцію є нѣчимъ більше, якъ хитрымъ, цинічнымъ лицемѣрствомъ. При надходячій сесіи соймовій наши послы не повинні сеи справы заспати.

Обговорюючи розвій науки надобовязковыхъ предметовъ каже справозданє рады шкільной мѣжь иншимъ, що наука рускои мовы не в сего року вже надобовязковою, а выглядно-обовязковою, а въ школахъ зъ рускимъ выкладомъ и въ II. гімназіи у Львовѣ обовязковою. Се твердженє минає ся зъ правдою. Зъ наведеныхъ слівъ справозданя можна бы думати, що наука рускои мовы въ рускихъ гімназіяхъ и у львівскій нѣмецкій гімназіи займає однакове становище. Тымчасомъ оно зовсѣмъ такъ не є. Въ рускихъ школахъ кождый ученикъ, чи вінъ Русинъ, Нѣмець або Полякъ, мусить учити ся рускои мовы; у львівскій нѣмецкій гімназіи кождый ученикъ мусить пѣсля выбору своихъ родичівъ чи опѣкунівъ учити ся одной зъ двохъ, або рускои або польскои мовы. Значить: въ рускихъ гімназіяхъ наука рускои мовы є обовязкова, у львівскій нѣмецкій гімназіи є она выглядно обовязанова. А въ польскихъ школахъ середныхъ? Тамъ не можна ся инакше знати, якъ надобовязковою, бо жадного ученика не сміє нѣхто до неи силувати, анѣ жаденъ ученикъ не потребуе вѣдъ неи аж окремо увільнити ся (якъ то пр. декуды можна увільнити ся вѣдъ науки грецкого языка). Що наука рускои мовы въ польскихъ школахъ стає ся обовязковою для тыхъ, хто на неи запише ся, — се не змѣняє нѣ троха ся характеру надобовязковости, бо такъ само и науки французского языка або стенографіи не вільно покидати ученикови, скоро записавъ ся на неи; въ тімъ разѣ и тѣ надобовязковій предметы стають ся для ученика обовязковыми, — инакше неможливый бувъ бы ладъ въ школѣ. Въ справѣ обовязковости або надобовязковости якоись науки може рѣшати єдино пытанє: чи ученикъ має вільный выборъ записати ся на якусь науку або не записата ся, чи нѣ?

Дальше довѣдуемо ся, що сего року на тую зреорганізовану науку рускои мовы ходить 2898 учениковъ (въ 4, лише въ чотирохъ школахъ середныхъ не удѣляє ся тои науки!); а на науку польскои мовы въ рускихъ гімназіяхъ (поки-що не зреорганізованій) ходить 753 учениковъ. Придивѣмъ ся симъ числамъ. Въ рускихъ гімназіяхъ львівскій, перемыскій и коломыйскій було дня 1. жовтня 1898 р. (всѣ даты, вѣдносячій ся до сего року шк., походять зъ того дня) 1147 учениковъ; въ Тернополи того дня не була ще отворена руска паралелька. Отже на 1147 учениковъ-Русиновъ ходить на науку польского языка 753, то значить, 65·48%. Кѣлько у всѣхъ иншихъ школахъ середныхъ сего року записало ся Русиновъ, а кѣлько Поляковъ, сего ще не знаемо зъ справозданя; але хочь въ приріванню до тогорічныхъ записовъ сего року прибуло загаломъ 1254 учениковъ, а зъ учениковъ, записаныхъ торокъ, до кінца року убуло 1408: то приймѣмъ за підставу обчисленя стань, якій бувъ въ кінцемъ минувшого року, — байдуже, що оно выпаде на значну нашу некорысть. Отже зъ кінцемъ мин. шк. року було у всѣхъ середныхъ польскихъ школахъ Русиновъ 1847 (въ рускихъ гімназіяхъ було ихъ 945), а Поляковъ 13.260, Нѣмцівъ 387, Чехівъ 34, 1 Мадяръ и 1 Італієць, — разомъ кромѣ Русиновъ 13.683. Доданмо до сего числа половину того, що торокъ середъ року опустили школу, и половину сегорічного приросту, то будемо мати въ приближеню сегорічне число учениковъ нерускои народности: 13.683 + 704 + 627=15.014. Сиро уймо ще иншого способу, щоби вынайти се число. Якъ все маємо, процентъ учениковъ рускои народности виносивъ торокъ 16·95. Припустѣмъ, що сего року выносить вінъ 17; въ такомъ разѣ зъ загального числа записаныхъ сего року 18.892 учениковъ середныхъ школъ выйде число Русиновъ 3.212, а иншихъ народностей 15.680. Возьмѣмъ пересѣчну зъ обохъ чисель, 15.014 и 15.680, то выйде 15.347 учениковъ нерускои народности, а на долю Русиновъ осталось бы число 3.545. Въ сімъ числѣ мѣстить ся вже 1147 Русиновъ, що ходять до рускихъ гімназій, такъ що въ польскихъ школахъ середныхъ осталось бы Русиновъ 2.398. Знаемо, що ученики Русины зъ надзвычайно рѣдкими выимками ходять всѣ на науку рускаго языка, — хиба ті нѣ, що признають ся лише до гр. кат. обряду, а не до рускои народности; только-жь мы и числимо тутъ пѣсля народности, а не пѣсля обряду. Отже коли сего року ходить въ польскихъ школахъ на зреорганізовану науку рускои мовы 2.898 учениковъ, то въ сімъ числѣ мѣстить ся якихъ 2.398 Русиновъ, а лише 500 (!) учениковъ нерускои народности, — чи то 3.3% супротивъ 65.48% Русиновъ, котрій зъ власной охоты учать ся польскои мовы! Але, правда, въ чотирохъ школахъ середныхъ не учать ще рускои мовы, то и ученики тамошній не можуть учити ся ей, хочь бы хотѣли. Справозданє не каже, котрій се ті чотири школы. Але на ихъ рахунокъ вѣдшибаємъ вѣдъ загального числа 15.347 учениковъ нерускои народности 2.347; тогдѣ остане ся 13.000 учениковъ не-Русиновъ, зъ котрыхъ аж 500 зважилось учити ся рускои мовы, — значить 3·9% або нехай буде кругло 4%! Въ трехъ рускихъ школахъ учить ся добровільно (?) польскои мовы 753 Русиновъ, а въ 29 польскихъ школахъ ходить на науку рускои мовы 500 Поляковъ, Нѣмцівъ, рускихъ перекинѣнчиковъ и т. д.! Результатъ славной реорганізації науки рускои мовы, анѣ слова, на причудъ славный! Варто бы ще знати, кѣлько тота реорганізація, ті приготовляючій курсы для Поляковъ коштуютъ публичного грошу!

За те на т. зв. надобовязкову науку исторіи Польщѣ ходять пѣсля слівъ справозданя „майже“ всѣ ученики тыхъ класъ, въ котрыхъ ей удѣляє ся, — числомъ 7.875. Мы не умѣемо провѣрити, о скілько се „майже всѣ“ рѣзнить ся вѣдъ „всѣ“, бо не знаемо, въ котрыхъ класахъ учать въ реальныхъ школахъ т. зв. исторіи рѣдного краю, а властиво исторіи Польщі. Въ тыхъ класахъ гімназіяльныхъ, въ котрыхъ ей учать, є 7109 учениковъ; остале число 766 припало бы на школы реальній. Рѣчь певна, що рѣзница мѣжь „майже всѣ“ а „всѣ“ буде або жадна або зникаюча мала, хочь, сказано, наука сего предмету є справдѣ надобовязкова, — навѣть не така выглядно-обовязкова, якою въ превеликій ласцѣ своѣй ще рада шкільна науку рускои мовы.

(*Конецъ буде.*)

Переглядъ політичный.

Теперѣшну внутрѣшну ситуацію досыть характеризуе фактъ, що провізоричну службу парляментарну повѣдомлено, що повну платню одержать лише до 28 с. м. и вѣдчасъ перервъ сесій парляменту будуть одержувати тілько половину платнѣ. Се доказуе, що перерва потрвае довшій часъ.

Politik въ ситуаційномъ листѣ зъ Відня доносить, що правительство же на програму, яку уложать мужѣ довѣря нѣмецкихъ сторонництвъ, и доперва тогдѣ выступить изъ своеи стороны зъ угодовою акцією. На случай, якъ бы Нѣмцѣ рѣшили усунути ся вѣдъ участи въ нарадахъ чеського сойму, компромісовій пробы зачнуть ся у Відни.

Пос. Грегръ выголосивъ вчера въ Славномъ промову, въ котрій мавъ заявити, що Тунови треба полишити якійсь часъ, щоби уможливити ему сплату довгу затягненого Австрією у Чехівъ. Не можна заперечити, що Тунъ сплачуе послѣдный сей довгъ и тому то Чехи не повинні ставати въ опозиції, бо черезъ те правиця могла бы розлетѣтись, а въ такомъ случаю Нѣмцѣ знову выйшли бы на верхъ и при помочи новои большости зачали бы давити Чехівъ. Правительство бажає порозумѣня зъ Нѣмцями, але нема выглядівъ, щобы се могло здѣйстнити ся. Нѣмцямъ не можна нѣчо заплатити за вступленє до чеського сойму, бо Чехи ще не посѣдають всего, чого потребують. Але коли-бы мало придѣти до мирного розвязаня справы, було бы лѣпше заключити угоду троха пізнѣйше.

Narodni Listy высказують гадку, що полагодженє угорскои кризы наложить на Долитавщину новій жертвы. Молодо-чеській органъ гадае, що не є неможливе, щобы по угорскій кризѣ наступило такожь полагодженє кризы въ сѣй половинѣ монархіи.

Президентъ французкои республики Феліксъ Форъ померъ вчера о 10 годинѣ вечеромъ, въ наслѣдокъ апоплектичного удару, въ 58-мъ роцѣ житя.

Форъ, богатый властитель фабрики шкіръ, бувъ пѣдчасъ французко-прускои войны 1870/71 р. шефомъ баталіону рухомои гвардіи. Въ 1881 роцѣ выбрано его до парламенту въ Гавру, де бувъ президентомъ палаты торговельной. Въ 1881 р. за міністерства Гамбета, вменовано Фора віцесекретаремъ державнымъ въ міністерствѣ торговлѣ и кольоній; на сімъ становиску перебувъ вінъ до сѣчня 1882 року. Другій разъ покликано его на се становиско въ вересни 1885 р., але въ мартѣ 1885 р. подавъ ся знову до димісіи. При выборахъ того року бувъ посломъ въ департаменту Секваны, а въ 1889 р. знову зъ Гавру. Коли уступивъ президентъ Періе, выбрано его президентомъ дня 17 сѣчня 1895 на часъ до 1902 року. Въ тімъ критичномъ положеню, въ якомъ остае Франція нинѣ, смерть Фора прийшла дуже не въ пору и може стати причиною рѣзныхъ несподѣванокъ.

Дневники прихильні ревізіи процесу Дрейфуса доносять, що правительство намѣряе сейчасъ по ухваленю сенатомъ ревізійныхъ законівъ спенсіонувати начального прокуратора Манава и грозить, що якъ бы се дѣйстно стало ся, они выступлять зъ такими безвзглядными револяціями, що цѣлковито выяснить справу Дрейфуса.

Романсъ въ тюрмѣ.

Переведена розправа выказала ось-таке:

Панна Матильдая, панночка зовсѣмъ не красавица, скінчила школы нормальній а вѣдтакъ лизнула трохи приватной гімназіи... Пѣдчасъ своихъ збанань або удавала „незнайка“ и шлела путанницю. Зъ „грабіомъ“ Морою-Коритовскимъ пізнала ся въ канцеляріи „татуся“, а опѣля почала заходити до него, зъ-разу въ товариствѣ молодшои сестрички, а потому сама. Вінъ принимавъ ей любезными слівцями, цукорками а навѣть пивомъ. Щодо улекшеня ему утечѣ она передъ трибуналомъ удавала, що нѣбы чула про его увільненє, але вкінци выдобуто зъ ей устъ правдиве збанане, що на вартовни вѣдбула ся нарада при участи ей, Коритовского, Шкрабяка и Ульрайха. По нарадѣ она занесла Коритовскому въ пакуночкахъ приготованый мундуръ судового урядника. Вінъ перебравъ ся а на верхъ надягъ гавельокъ, приправивъ собѣ вуса и взявъ чорні окуляры. Дальше выпровадженє Коритовского вѣдбуло ся у вѣдомый вже способъ.

Дальшій хѣдъ розправы выказавъ, що Ульрайхъ дѣставъ вѣдъ „грабіого“ Коритовского „лапове“. Матильдая мала вѣдвезти Коритовского до Ицканъ, а вінъ мавъ прислати ѣй 100 зр. и нову сукню. Збанання Матильды що-до ей вѣдносинъ и ей знакомства зъ бароновъ Жужу [Брунцкого] и ѣзды асѣданицею при утечи Коритовского були баламутні або декуды неправдивій. На допыты, зъ якихъ мотивівъ она помогла утечи Коритовскому, сказала, що нѣбы Коритовскій мавъ купити собѣ страхопіны и загровити ѣй, що отруить ся, єли она его не выратуе, а тогдѣ цѣла публична опінія осудить ей яко интеллектуальну виновницю его смерти и ще судъ засудить ей на кілька лѣтъ вязниць.

Обжалованый Ив. Шкрабякъ [дозорець] обходивъ ся зъ паномъ „грабіомъ“ по панськи: купувавъ ему обѣды и тютюнъ за свои гроші, а панъ „граба“ ще й досі завинивъ ему. О Матильдѣ каже, що она у Коритовского разъ у-разъ пересиджувала, нераз и до пізночи, и такъ засмакувала була въ пану „грабѣ“, що разъ передъ нимъ [Шкрабякомъ] сховала ся була въ ночи пѣдъ лѣжко Коритовского и вінъ мусѣвъ ей зъ-вѣдти вытягнути за ноги.

Типовымъ свѣдкомъ бувъ Иванъ Савка. Службу свою повинивъ пѣсля „бефелю“: на брамѣ „чѣпавъ“ утѣкаючого Коритовского и Матильду, але она заявила, що се ей „нуйцьо“ та й ще загровила, що пожалуе ся за се вѣтцеви. Тогдѣ Савка пустивъ ихъ, але опѣля, якъ побачивъ, що они нѣбы утѣкають; пѣславъ одного арештанта подивитись до казнѣ „грабіого“. Скоро показало ся, що „граба“ утѣкъ, давъ сейчасъ знати Шкрабякови, а сей Данцевичеви и зробивъ ся великій „фамілійный“ рухъ, начали телєграфувати... Загальну веселість выкликала заява Савки: „Служу вже двацять лѣтъ, бувъ ем въ службѣ у Львовѣ, тамъ я мавъ ще „лѣпшихъ панівъ“ якъ Коритовскій, а прецѣнь я на дурничку не злакомивъ ся“.

„Интелігентъ“, бувшій капралъ львівскои поліціи а теперь зелѣзничій „шіберъ“ Генрикъ Ульрайхъ вызначивъ ся „урядовою справою“ въ складаню збізнаня. Пѣсля правила „prima regula — nega!“ удававъ, що нѣчого и нѣкого не знавъ, до „ратункового комітету“ не належавъ — хочь Матильда говорила ему въ очи, що „блягуе“.

Вкінци обжалованый бар. Брунцкій дуже вдоволеный зъ себе, зъ усмѣхненымъ лицемъ заперечивъ усе: мундуру урядничого не мавъ на собѣ якъ жне, [то мусѣвъ бути хтось иншій, а Матильдѣ лишь привидѣло ся, що то вінъ], про утечу „колеґи“ довѣдавъ ся „зъ газетъ“. Зъ Матильдою знае ся „близше“, она брала у него бѣле для „колеґи“. Матильда зведена до ока зъ барономъ Жужу сказала вже, що „може“ то ѣй на стації въ Отинію лише привидѣвъ ся Жужу въ урядничомъ мундурѣ. Въ користь барона Жужу збізнавъ яко свѣдокъ бувшій его льокай Кайо Метельскій. Якъ разъ въ день утечи Коритовского выйшовъ вінъ „на урльопъ“ зъ вязниць въ Станиславовѣ, де сидѣвъ два тыждни за обиду величества, вечеромъ бувъ „зъ візитою“ у барона Жужу, той купивъ ему черевики и відивъ его на вечерю, а на другій день [8 падолиста] панъ „баронъ“ лежавъ хорый.

По переведеной розправѣ трибуналъ выдавъ выровъ засуджуючій Матильду Данцевичѣвну на 14 днівъ звичайного арешту, Ульрайха на 2 мѣсяцѣ а Шкрабяка на 3 мѣсяцѣ вязниць; бар. Брунцкого и Савку увільнено. Данцевичѣвну по оголошеню выроку выпущено на волю. Обѣ сторони зголосили жалобу неважности.

Торговлю ризъ и сосудівъ церковныхъ
рукодільню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до волоченя и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 461 15—40
припоручае ся фірму:
Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣта“ у Львовѣ

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ выдѣлу Н: укоторства имени Шевченка дд. 4, 8 и 10 лютого с. р. полагоджено межь иншими ось-яки справы:

1. Выдѣлъ уконституувавъ ся, выбравши: заступникомъ головы проф. Сидора Громницкого, секретаремъ Володимира Гнатюка, адміністраторомъ каменяцѣ Костя Паньковского, касіеромъ Володимира Охримовича, магазинеромъ Ивана Франка, контрольоромъ Юліяна Свѣнцьского, референтемъ друкарнѣ Вячеслава Будзиновского.

2. Порѣшено выслати письменну подяку Франтішкови Ржегоржови въ Правѣ за книжки и Якову Миколаевичеви за старѣ монеты даованѣ въ користь товариства.

3. Рѣшено выслати бережанскимъ Русинамъ привѣтну телеґраму въ день ювілейного обходу Котляревского.

4. Принято буджетъ на науковѣ выдаля въ роцѣ 1899. въ квотѣ 16.250 зр.

5. Порѣшено принати до веденя дѣлъ книгарнѣ нового функціонаря, а дотеперѣшному передати выключно ведене бухгальтерія.

НОВИНКИ.

— Накл домъ руского комітету выборчого появила ся у Вѣдни обемиста книжка „Die Reichsrathswahlen in Ostgalizien im Jahre 1897“ въ описомъ тыхъ памятныхъ кровавыхъ выборовъ Поява сеи книжки выкликала сензацію у Вѣдни и по-за Вѣднемъ. Neue fr. Presse и иншѣ нѣмецкѣ дневники подають змѣстъ ей и підчеркують, що „якъ давнѣйша исторія Польщѣ, такъ и новѣйшѣ пригоды въ Галичинѣ показують, що верховодяча польска партія, маючи немалу претенсію до правленя краями и державами, не доказала способности до самостойной управы навѣть у вузшихъ границяхъ“. Книжка написана поважно, основно и мѣстить богатый матеріялъ до освѣтленя сумнон долѣ галицкон Руси завдяки згаданѣй партіи польскѣй.

— Замѣсть вѣнця на домовину пок. о. А. Тороньского, жертвувавъ учительскій зборъ руском ґімназіи 20 зр. въ користь запомогового товариства „Русланъ“, котрого членомъ покровителемъ и головою бувъ незабутнов памяти покойникъ. На ту саму цѣль жертвувала пп. двр. Харкевичъ и проф. Громницкій по 5 зр.

— Пригадуе ся, що завтра [въ суботу] *вечерниць зъ танцями* въ комнатахъ Руском Бесѣды [Ринокъ ч. 10] устроюваний Кружкомъ музичнымъ Львѣв. Бояна при спѣвучасти клюбу Русинокъ. Початокъ точно о годинѣ 8.

— На надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ товариства політехніковъ „Основа“ зъ дня 12 с. м. выбрано такій выдѣлъ: Голова товариства Юрій Тобилевичъ, писарь Павло Волосенка, скарбникъ Ярославъ Стефановичъ, бібліотекарь Зенонъ Витошиньскій; выдѣловій: Андрѣй Камѣньскій, Теодосій Шихъ, Теофіль Мерунович и Францъ Осипъ Тунякъ; заступники выдѣловыхъ: Стефанъ Туринъ и Олекса Лушпиньскій; комісія контрольна: Володимиръ Безкоровайный, Ярославъ Бѣлиньскій и Володимиръ Дидиньскій.

— Трактованє рускихъ катихитовъ. Въ мѣстѣ Буську до сего шкільного року не було сталыхъ катихитовъ, а учили каждочасѣ сотрудники. Доперва вѣдъ 1-ого вересня 1898 розписано конкурсъ на сталыхъ, а що нѣхто не хотѣвъ податись, то именовано руского и польского сотрудника тымчасовыми катихитами. Но дивне дивo! — хочь рускій сотрудникъ учить вже въ самомъ Буську три роки релігіи [и треба признати, що зъ добрымъ успѣхомъ], хочь мае испыт на катихита школъ выдѣловыхъ, то однакъ теперь *достав платню о 165 зр. меншу* нѣжь польскій катихитъ, котрый самъ тому дивуе ся, бо вѣнъ и молодшій вѣдъ руского [оденъ рѣкъ священникомъ] и не мае нѣлкого испыту та й учить тѣлько само годинъ, що рускій. Що за причина такого нерѣвного трактованя руско-кат. катихита въ порѣванню зъ польскимъ, то Господь знае! Всѣ знають, що личнон причины нема нѣякон. Передъ тымъ прецѣнь побирали катихиты обохъ обрядовъ однакову ремунерацію. Справу сесю, о скѣлько знаю, вѣдослано до ц. к. Рады шкѣльнон и до Консисторія, але пѣвъ року минае, а навѣть вѣд повѣди нѣякон нема! А га, правда! ц к. Дирекція скарбу наложила кару за неосетемпльоване жаданє справедливости вѣдъ ц. к. Рады шкѣльнон! Тѣлько й слыху о цѣлѣй справѣ... Чи то такъ мае выглядати „bratnia miłość i równouprawnenie“?! *Н. Н.*

— Вечерниць зъ танцями и хорами Коломыйского Бояна на закѣнченє сегорѣчныхъ мясниць вѣдбудуть ся вѣ второкъ 21-ого с. м.

— Яблоко вѣдъ дерева не вѣдкотить ся далеко. Вчера подали мы новинку „Кешковскій и-ръ II.“ а нинѣ додаемо до нен ближшѣ вѣсти. Юлій Кешковскій, бувшій оберлейтнантъ при уланахъ, увязненый въ Будапештѣ за фальшованє векслѣвъ на суму 28.000 зр., е рѣднымъ сыномъ Чеслава Кешковского, героя въ Краковского товариства обезпечень. Юлій Кешковскій мусѣвъ за для довгѣвъ уступити въ вѣйска и зложити офіцирскій степень. Навыкши до гулящого житя вернувъ ся до „промыслу“ фальшованя векслѣвъ, підписуючи имя свого дѣда (Генрика Кешковского, бувшого презеса Краковского товариства обезпечень), вѣтця, брата и матери та есконтувавъ ихъ въ Будапештѣ и въ Галичинѣ. Теперь тѣ векслѣ надходять до родины Кешковскихъ въ Краковѣ, а вѣритель зафантували навѣть меблѣ у старого Генрика Кешковского. Отже — якъ кажуть — сама родина Кешковскихъ зажадала увязненя Юлія, щобы перешкодити дальшому фальшованю векслѣвъ...

— Для вѣдомости Вп. мѣщанъ Зборова и селянъ зборовского судового повѣту. На підставѣ конференціи въ Екец. паномъ Намѣстникомъ уповажневый я повѣдомити: 1) що нове староство, котре бы мало повстати въ выдѣленя громадъ зъ дотеперѣшныхъ повѣтовъ політичного золочѣвского и бродского, *въ сѣмъ роцѣ отворене не буде*, а 2) що безъ запытаня мѣста Зборова сеся справа порѣшена не буде. — Посолъ *Данило Танячкевич*.

— „Качка дневникарска“ або „мыленє очей“. Słowo polskie и краковска Nowa Reforma загадали „надути“ читаючу публику и вчера выдрукували сензаційну вѣсть, що „бувшій намѣстникъ кн. Евстахій Санґушко листомъ до директора Мархвіцкого зложивъ міліонъ на цѣли Галицкон касы щадничон, и въ своѣмъ листѣ заявляе, що склонить своихъ кровныхъ и приятелѣвъ, абы и они на тую цѣль зложили другій міліонъ“. Вѣсть сеся — якъ сказано — выкликала сензацію, бо кн. Санґушко знаный зъ того, що цупко держить ся за кашеню. „На щасте“ — вѣсть сеся швидко показала ся „качкою“, не знати тѣлько cui bono пущеною... Бо-жь прецѣнь рѣчь уже и воробцямъ звѣстна, що „punkt ciężkości kasy przeniesiony będzie do sejmu“... То для панѣвъ буде найвыгѣднѣйше.

— Ц. к. правительственнѣ уряды пропаґаторами польонізаціи. У Вѣдни завязавъ ся комітетъ реставраціи тамошнього польского костела. Комітетъ той устроивъ фантову льотерію а льосы тон льотеріи продають ся скрозь по нашомъ краю. Та се не дивo, Полякамъ, яко приватнымъ особамъ, вѣльно собѣ розпродувати тіи льосы. Але бо ц. к. староства [якъ отъ бережаньске] розпихують силомбцю тѣ льосы начальникамъ громадъ и тіи мусять ихъ куповати и платити зъ фондовъ громадскихъ. И не мае тутъ бути Польща, коли самѣ ц. к. урядники правительственнѣ ей будують! Та ще й то дивно, що де ходить о интересъ, Поляки въ Нѣмцями погодять ся, бо льосы напиханѣ ц. к. старостомъ вѣйтамъ Русинамъ выданѣ въ языкахъ польскѣмъ и нѣмецкѣмъ. — *Деовмскій*.

— Дорогій поцѣлунокъ. Италійскій дневники доносять, що въ мѣсцевости Ілезіясъ въ Сардиніи оденъ молодый человѣкъ, котрый на уліци поцѣлувавъ 18-лѣтну панночку, достав три мѣсяцѣ арешту. Небезпечно цѣлувати дѣвчата!

— Жертвы испаньско-американьскон вѣйны. Въ борбѣ о Кубу полягло офіцировъ и жовнѣровъ испаньскихъ — пѣсля найновѣйшого обчисленя — 80.000 особъ. Въ тѣмъ числѣ мѣстять ся не тѣлько погибшій на поли битвы, але и померши вѣдъ ранъ та жовтон пропасницѣ.

— Надзвычайный бандуристъ. До Петербурга прибувъ 117-лѣтный бандуристъ зъ Украины Боднаренко и выступить зъ своими продукціями. Крѣмъ ве икого талану музичного вѣдзначае ся столѣтный бандуристъ и надзвычайною силою, бо одною рукою пѣднесе тягаръ ваги шесть пудовъ.

— „Добрі Ради. Ілюстроване письмено для господарства, домівства и забавы. „Выдае его въ Бѣлѣй [на Буковинѣ] п. Иванъ Даниловичъ разъ на мѣсяць. Передплата 3 корены рѣч о. — Часопись се головно господарско-информаційного змѣсту, мѣстить господарскій рады [зъ илюстраціями] у всякихъ галузяхъ господарства. Можемо его щиро препоручити особливо нашимъ читальнямъ. „Добрі Ради“ мѣстять такожъ порады зъ гігіены, а на остатку подають гумористыку.

— Поштивый „zakonnik“. Дня 6 марта вѣдбуде ся карна розправа въ Новѣмъ-Санчи противъ Людвика Шклярчика, бувшого члена ордену Езуитовъ, котрый допустивъ ся крадежи 5000 зр. на шкоду кляштора Езуитовъ въ Новѣмъ Санчи.

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграні Великон *ювілейном выставовом лотерии*. Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграні выплачують ся также *готовкою* въ 20% вѣдшибки, а тягнене вѣдбудесь безвѣдкладно *18 ого марта 1899*.

Посмертнѣ ✝ оповѣстки.

Ремігій Клєберъ, инжінеръ желѣзниць державныхъ, упокоивъ ся позавчера у Львовѣ въ 53 роцѣ жита. Покойный походивъ зъ нѣмецкого роду зъ Познаньщины, але осѣвши на Руси и оженивши ся въ Русинкою, выховавъ дѣти свои [сына и доньку] въ рускомъ обрядѣ и въ рускѣй свѣдомости національнѣй и взагалѣ бувъ щирымъ приятелемъ рускон народности. Оповѣстки про его смерть появили ся на мурахъ въ языкахъ рускомъ и польскомъ. Честь его памяти!

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. А. За. въ Чи. До кѣнця лютого. — *Вп. І. Ба. въ Це.* Що 6 50 зр. — *Вп. Ф. Но. въ Ла.* Одержали. — *Вп. И. Гл. въ Бу.* До кѣнця 1898 р. — *Вп. Се. въ Ро.* Одержали до кѣнця 1898. — *Вп. А. Ка. въ Го.* Прислаными грошми выробнано лише залеглость за 1898 р. въ квотѣ 6·50 зр. — *Вп. Т. Лу. въ Ка.* Адреса: Городище п. Залѣщѣ. — *Вп. Т. Ле. въ Шб.* Теперь заплачено за свѣчень а не за лютый. — *Вп. И За. въ Ра.* Теперь вплачено на линень 1 зр. а до кѣнца року прийде ще 8 зр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 лютого. Вчера вѣдбуло ся перше засѣдане „рады штуки“ при міністерствѣ просвѣты. Міністеръ просвѣты выказавъ надѣю, що рада причинить ся до пѣддержаня внутрѣшного житя въ штуцѣ.

Прага 17 лютого. Выдѣлъ товариства чесних адвокатовъ вѣзнавъ всѣхъ своихъ членовъ, щобы зобовязали ся передъ высшими судовыми инстанціями у Вѣдни вносити обороны лише въ ческѣй мовѣ. — Politik заперечуе вѣсть, мовь-бы гр. Тунъ намѣрявъ уступити або внести языковѣ розпорядженя.

Будапештъ 17 лютого. На послѣднѣй нарадѣ коронѣй порѣшено остаточно угорску кризу. Димісію Банфіого въ засадѣ принято. Вчерашній переговоры въ опозиціею вели ся вже на новѣй пѣдставѣ. Теперь вже дуже легко прийти до компромісу. Говорять, що наслѣдникомъ Банфіого мая бути Фаврвари або Сель.

Лондонъ 17 липня. Зъ Каира доносять, що египетске правительство розбелало державамъ обѣжникъ, въ котрѣмъ просить о дальше задержане на пять лѣтъ институція мѣшаныхъ трибуналовъ.

Вашингтонъ 17 липня. Девятый полкъ пѣхоты одержавъ наказъ приготовляти ся до выѣзду до Манілѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церкви въ Новѣмъ Санчи зволили зложити въ мѣсяцѣ грудни Р. Т.: о. Як. Корчиньскій въ Торкахъ 1 зр., о. Ив. Пастернакъ въ Тилявы 30 зр., Ив. Богачикъ учитель въ Бортного 1 зр., о Іос. Пелехъ въ Сулимовѣ 2 зр., о. Ипол. Погорецкій въ Бродкахъ 2 зр.; на руки о. дек. Ник. Гошовского въ Блюдникъ зложили оо. Руденьскій, Гошовскій, Ставничій по 1 зр. а Монцѣбовичъ, Кисѣлевскій, Озаркевичъ, Софр. Левицкій и Домбчевскій по 50 кр., разомъ 5 зр. 50 кр.; о. Авдій Билинкевичъ въ Глушковѣ вѣдъ парохіанъ 2 зр. 90 кр., Мих. Константиновичъ проф. ґімн. въ Тернополи 10 зр.; о. І. Ковакъ въ Потилячи 1 зр. 60 кр., о. Ант. Захарясевичъ вѣдъ себе и парохіянъ 4 зр.; о. Юл. Гладиловичъ въ Любачева зібравъ на празнику у о. Конст. Павловского въ Сухѣй волѣ 4 зр. 28 кр., о. Петро Гаранюкъ въ Осталовичахъ въ акафисту 1 зр. 50 кр.,

(Конецъ буде.)

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на підставцѣ пишеци Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, дальновиды, барометры, термометры, рѣзни времетры, міроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыце мѣрничѣ, піпы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЕ

въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкай легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка телача въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для повности, що походять зъ моей реставраціи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ пиво по найдешевшихъ цѣнахъ; почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

78 177—? **Зъ высокимъ поважанемъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

GIESSHÜBLER

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришене зареестроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякѣ працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійнѣ до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такѣжъ образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотографій, крайвиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: киоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, сповѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ і рѣзбярскѣ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічнѣ репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 12—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

По нижкихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 195—8

ПРИРѢДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуты и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по 2 зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

НОЖЪ рѣзницкій и масарскій заразомъ стальки до остреня препоручае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Ученица проф. Мельцера по-шукуе лекцій на фортепіанѣ. Ближша вість: Дирѣстер. 57 1—3

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНІЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім роцѣ

новій накладъ, видане шесте

мовою народною, правописемъ шкільною, формату малого обіймаючого **256** сторінъ гарного друку.

Сей **молитвенник** можна дѣстати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львовѣ, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправленій цілю в шкіряно з одвітними відтисками і в шаґуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліпатою (Nachnahme).

ТУТКИ цыґаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурневичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Тягнене

невѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готовкою въ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

41 5—?

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Густ. Максъ, Сокаль и Аілісенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Синъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляр фельдъ.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр Черлянського. Въ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Осипа Данилюка.

Ч. 28. Львовъ, Субота 6 (18) Лютого 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Библіотека найзнаменитших новѣстей" выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Д. Крижановскій; — у Штутгарті: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungenstrasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкѣ за инсераты высылаетъ Администрація у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлий рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлий рѣкъ . . 24 зр.
на пів рону . . 9 зр.	на пів рону . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлий рѣкъ . . 16 зр. на пів рону . . 8 зр.
на чверть рону . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Поєдинче число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсертового або ся місце в рубриці „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Недокладне и пізнѣ доношеня приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Галицкі выборы до рады державної.

Про славний „загальний" выборы до рады державної въ р. 1897, котрі завдяки основнымъ интерпеляціямъ и промовамъ нашихъ независимыхъ пословъ въ радѣ державній давно стали ся „притчою въ языцѣхъ" всеи Европы, появила ся у Відни заходами рускаго краєвого комітету выборчого обемиста пропамятна книга [17 аркушевъ великои вісьмки] п. заг. „Die Reichsrathswahlen in Ostgalizien im Jahre 1897."

Велика часть книжки присвячена обговоренію загальныхъ відносинъ межь Русинами и Поляками всходнои Галичины. Починаючи відъ соймовыхъ выборовъ въ р. 1895, указує ся тамъ, що вже тій выборы звернули на себе загальну увагу всѣляякими надужитями. Тогдѣ то выбрала ся до цѣсаря памятна громадна депутація. Въ тімъ часѣ настала також громадна еміграція рускихъ селянъ до Америки и прибрала такій розмѣры, що вже власти мусѣли вмѣшати ся. Выборы до рады державної въ р. 1897 показали, що Русины ведуть въ своими гнобителями борбу о истноване. І се борба межь двома майже найбільшими славяньскими народами, въ котрыхъ одинъ, тихій и спокійный, бажае лише безпечного національного житя и спокійного культурного розвитку, а другій, гордый и бутный, приписує собѣ право до повного панованя надъ тамтымъ. І се борба о свободу противъ неволѣ, о рівність противъ буты, о самостійный національный и культурный розвій противъ вынародовлюванія, борба демократіи въ аристократією, менше управненыхъ въ привілейованымы, вымыкуваныхъ въ вымыкувачами, хлопа и роботника въ дідичемъ, дальше борба о народну церковь противъ римско-польского клерикалізму. Коли польскій верховоды прилюдно хвалять ся, що они Русинамъ въ Галичинѣ більше признають правъ, межь самі мають відъ Нѣмцівъ въ Прусахъ або відъ Россіи въ россійскій Польщі, то свідчить се о ихъ буті, въ якомъ они своє становище въ Австрії, де они не в нѣчимъ більше якъ однымъ въ рівноправныхъ народівъ, супротивъ другои, такъ само рівноправнои народности рівнають въ становищемъ Прусъ и Россіи супротивъ польского народу. Також и се свідчить о немалій буті польскихъ верховодівъ, що они хотять управляти краями и державами, хоть такъ давнійша исторія Польщі якъ и новійшій подѣі въ Галичині зовсімъ не дали доказу ихъ способности до самостійної управы хоть бы тілько въ тісніймихъ границяхъ. Коли борба, яку ведуть Поляки зъ Русинами, сама вже въ собѣ в замітна, то способъ, якъ сю борбу веде сильнійша сторона, заслугує на найострійшій осудъ. Найпідлійшій послідъ суспільности уживае ся въ тій борбі за помічне оруде, защіплюючись и ширять ся деморалізацію середъ народу.

Дальше выказує книжка цифрами, що, беручи за підставу парляментарнои репрезентаціи народність, припадае одинъ посолъ до рады державної на 183.000 Русинівъ, коли тымчасомъ вже 74.000 Поляківъ мають одного посла. Коли зновъ зъ другои стороны, безъ уваги на народність, на кождыхъ 66.500 мешканцівъ припадае одинъ посолъ, то Русинамъ належалось бы 47 мандатівъ, отже о 30 більше, межь они дійстно можуть мати навіть въ найлѣпшімъ разі. Після конскрипціи зъ р. 1890 в въ Галичині 2,836.000 Русинівъ, а Поляківъ 3,509.000; але до Поляківъ вчислено вже и 600.000 жидівъ, безъ котрыхъ число Русинівъ въ краю буде лише незначно менше відъ числа Поляківъ. Але, поманувши навіть кривдячу Русинівъ выборчу ординацію, правительство бере при выборахъ сторону Поляківъ на некористь Русинівъ, а всяка акція для національного скрѣплення и забезпеченя Русинівъ стрічае ся зъ перешкодами у властей. Поляки зъ одной стороны дбають о те, щобы здавити всякій розвитокъ рускаго народу, а зъ другои стороны всѣхъ рускихъ патріотівъ малюють шизматиками, панславістами и москалями або революціоністами або соціялістами.

Опісля переходить книжка до выборівъ зъ р. 1897 и на підставі печатаныхъ по часописяхъ дописсей, парляментарныхъ интерпеляцій и промовъ рускихъ пословъ и т. п. описує поведенє галицкихъ властей и центрального польского комітету выборчого. Наводить ся тамъ тьму выпадковъ выборчои корупціи, противзаконностей, насильствъ, якій дѣяли ся при укладаню выборчихъ лістъ, при правыборахъ и выборахъ. Дальше описує ся докладно выборы въ „турецкімъ" округѣ, въ Золочевѣ, Долинѣ, Борщевѣ, кровавій правыборы въ Чернівцяхъ, подѣі въ Стрыю и „тайній" голосованя въ Дрогобичи, Бережанахъ и Скалатѣ. При тімъ розказує ся також про карній розправы, якій опісля переведено зъ причины тыхъ выборівъ. На кінци книжки наведений дословно всѣ промовы и интерпеляціи рускихъ послівъ въ соймѣ и въ радѣ державній, о скільки они відносять ся до выборівъ; для илюстрація подань також славній своєю правдомовностею правительственній заявы въ парляментѣ тогдѣшного президента міністрівъ гр. Баденього и вызначнѣйшій промовы польскихъ и инших пословъ, выголошеній въ радѣ державній зъ нагоды дебаты надъ галицкими выборами. Книжка кінчить ся передрукомъ рускои адресы до Трону зъ дня 4 серпня 1898.

—

Польскі дневники Dziennik lwowski, Gazeta narodowa, Ruch katolicki, подаючи після вѣдеиьскихъ телеграмівъ замість книжки, называють ся krótko a węzłowato „nowym ruskim pamfletem", „ruskim oszczerstwem". Очевидно, нема нѣчого легшого, якъ всяку правду, хоть бы ясну якъ сонце, назвати ложею, pamfletem oszczerstwem. Засады тои придержують ся, якъ звістно, навіть передъ судами людіе, уловлений нераз навіть на горячімъ вчинку, и — хоть не все — выходить имъ се нераз на добре, але мабуть частійше лучае ся, що правда таки бере верхъ, и тогдѣ роблять зъ людцями... обрахунокъ. Настане часъ — мы певній сего, — и то завдяки якъ разъ тымъ, що замість признати правду, упорно и свідомо заперечують ся, замість застановити ся надъ грозячимъ небезпеченьствомъ, въ безмежнімъ заслѣпленю и буті своїй затуляють очи, замість поправити ся для добра власного краю и держави, въ зарозумілости и гордости своїй чимъ разъ швидше женуть стрімголовъ у пропасть, часъ той наближае ся приспішеным крокомъ, коли не поможуть упорній заперечуваня, а прийде хвиля обрахунку. Рускій народъ, — то велитъ, то справдѣ stugłowa hydra! Заспокоити его можна лише справедливостію, але не гнетомъ анѣ стинанемъ головы.

„Демократичне" (?) Słowo polskie подало зразу замість книжки безъ замѣтокъ, аже опісля, мабуть щобы не бути гіршимъ відъ инших патріотиківъ польскихъ, въ довшій вступній статьѣ п. заг. „Znowu oskarzenie" збиває жаль рускій, малюючи польскимъ звычаемъ танцюристый польскій рой, въ якімъ нібы то живуть Русины — очевидно, зъ ласки Поляківъ. Мы тую пісоньку такъ часто чуемо, що знаемо ей вже на память; тымъ то и шкода ей повтарати. Але для гумористики, въ котрій Słowo polskie особливо відъ часу послідныхъ подій въ Щадничій касѣ частійше вызначує ся, наведемо дещо зъ забавныхъ аргументівъ Słow-a.

„Народныхъ школъ рускихъ в въ краю більше, межь польскихъ". Сю розкіш польского раю показують намъ Поляки звычайно на першімъ мѣсци, мовь щось, що найсильнійше переконувати мусить о безосновности рускихъ жалівъ на несправедливість польску. Отже припустімъ, що справдѣ рускихъ школъ народныхъ в більше межь польскихъ, то се свідчило бы о більшій жертвенности рускихъ громадъ, о більшій охотѣ Русинівъ до науки, а не о справедливости Поляківъ чи то польского рожду въ Галичині. Але чи въ польскихъ школахъ мучать польску дітвору обовязково (незаконно обовязковою!) наукою рускои мовы, якъ се дѣе ся въ рускихъ школахъ зъ польскою мовою? На чімъ же въ тыхъ рускихъ школахъ сходить найбільше часу, якъ не на мученю дітворы рускои, щобы poprawnie wyrażała się po polsku? Чи руска молодѣжь зъ народныхъ школъ рускихъ выносить хоть половину того пожитку, якій могла бы вынести, коли бы цілею школы була справдѣ наука и народне выхованє, а не політика? А врешті придивмъ ся тому більшому числу рускихъ школъ народныхъ. На папери в ихъ (бо се велике питанє, колько ихъ в справдѣ!) 2116 після найновійшого урядового справозданя краєвои рады шкільной, а польскихъ в тілько 2061, — отже о 55 менше межь рускихъ. Але въ тімъ числѣ в рускихъ школъ нечинныхъ 321, а польскихъ в 155, такъ що чинныхъ школъ рускихъ в 1795, а польскихъ 1906, — отже о 111 більше межь рускихъ. Цікава бы то була річь и певно дуже поучаюча — знати правдиву причину, длячого рускихъ школъ більше межь два рази тілько стоить нечинно, що польскихъ. Але досить, що казка про більше число рускихъ школъ в вже хиба легендою.

Иншій такій забавный аргументъ в, що Русинамъ такъ само, якъ и Полякамъ, всѣ уряды в приступній! Risum teneatis! Ще-ж бы того бракувало въ Австрії, щобы волоцюга-циганъ мавъ право учити ся чогось а опісля и до уряду вступати, а Русинъ на своїй споконвѣку земли, щобы того права не мавъ! „Чи перешкаджае кому въ карієрѣ фактъ, що вінъ в Русиномъ и признае ся до Русинівъ?" запытує польскій демократъ. На те відкажемо тежъ пытаннемъ: а чому нема нѣгде старосты-Русина? чому президентомъ суду не зістав жаденъ Русинъ, хоть межь

Місто Краковець въ пов. яворівскімъ.

Написавъ *Василь Чернецкій.*

(Докінченє.)

Зъ браку записокъ не богато можна довнатись про давній часы Краківця. Не знати, хто були первістній его властителѣ. Въ 1549 р. принадлежавъ Краковець до графа Францішка Фредра, а по его смерти перейшовъ на сына гр. Юрія Фредра. Въ 1603 р. посѣдавъ Краковець гр. Александеръ Острожскій, воєвода волинській, опісля перейшовъ сей маєтокъ на Белзкихъ и Цетнерівъ. Послідный зъ Цетнерівъ гр. Ігнатій Цетнеръ, воєвода белскій, рицарь білого орла, властитель ключа краковецкого, відкамення а навіть міста Перемышля відъ 1778 до 1779 р. зъ принадлежными селами до староства перемыского, маєвъ лишь одиноку дочку Анну, котра въ супружествѣ не була щаслива, бо вінчала ся три рази — найперше зъ княземъ Сангушкомъ, потімъ зъ графомъ Потоцкимъ, наконець зъ княземъ Іосифомъ Любомирскимъ, фельдцайгмайстромъ, рицаромъ золотого руна. Коли всѣ три мужѣ скоро поумирали, не полишивши по собѣ потомства, подарувала була княгиня Анна, опісля назвы послідного мужа Любомирска звана, місточко Краковець въ доокрестными селами графови Леону Потоцкому, рідникови другого ей мужа. Відъ Пото кого перейшовъ Краковець на родину князівъ Любомирскихъ, опісля въ дорозѣ купна 1884 року на теперішныхъ властителівъ графа Казимира Любеньского и его жены Ядвигу зъ Рожновскихъ, котрі переселили ся сюда зъ Підляся.

Зъ браку записокъ трудно менѣ було дослідити и бліжшу исторію усыпаныхъ курганівъ въ окрестности Краківця, полишеныхъ нѣмыхъ свідківъ тяжкихъ часівъ на Руси. За місточкомъ въ напрямѣ села Моранцѣ в пісковата гора — у нѣй выдувають вітры кістяки людскій. Нема сумнівы, що колись мусѣла тамъ бути кровава битва, але коли, не знати.

У Краківци мусівъ бути монастиръ оо. Василіянъ, бо о нѣмъ в згадки въ Поминнику щепловскімъ, порехованімъ доси въ монастирскімъ архивѣ въ Креховѣ; але хто описувавъ сей монастирь, де стоявъ, що опісля зъ нимъ стало ся, не переховали ся звістки навіть въ переказахъ.

У войнахъ козацкихъ та ворохобныхъ гайдамацкихъ не стояли и мѣщане краковецкій безчинно на оборонѣ, а доказомъ сего рѣзня, яку тамъ выправивъ на мѣщанахъ Андрей Лагодовскій при помочи топора и шибеницѣ 1648 р.; але ширшихъ описівъ сказанои рѣзни трудно знайти.

Незвістно, якъ представляла ся старина Русинами въ Краківци побудована церковь, що погорѣла до корѣнька зъ всѣми приборами при більшімъ пожарѣ въ місточку 1806 року. Н. ей мѣсци поставлено другу зъ розібраного деревяного костела, що стоявъ пусто, коли вымуровано новый костелъ. Бувъ часъ — якъ голосить переховуваный переказъ — що въ тімъ деревянімъ костелѣ не відправляли ся богослуженя, а то зъ такои причины: За панованя короля Жигмонта званого Августомъ, бо родивъ ся першого дня въ мѣсяци тои и звы, найшло було въ Польщу около 1566 року богато всѣляякихъ єретиківъ, а відъ нихъ заражала ся польска шляхта, приставала до нихъ, покидаючи свій питомый латиньскій обрядъ. Станиславъ Фредро, потомокъ Юрія Фредра, властитель Краківця, прилучивши ся до секты соцініянъ, прогнавъ відъ згаданого костела латиньскихъ духовныхъ и передавъ его до ужитку своимъ одновірцямъ-сектантамъ. Такій станъ тревавъ до 1604 року, поки княгиня Анна, жена Александра Острожского, властителька Краківця, Каньчуги и Ярослава, не відобрала відъ сектантівъ костелъ и віддала его назадъ первістнымъ посѣдателямъ, латиньскимъ духовнымъ.

По згаданімъ пожарѣ въ місточку була фундаторкою церкви зъ розібраного деревяного костела княгиня Анна Любомирска, якъ свідчить на однѣркахъ церковныхъ доси переховане напись. Посѣдаючи въ селѣ Передбожа папірню [теперь стоить тамъ млынъ] она казала вылѣпити для окрасы цілу церковь у середині паперами, а хоть зъ ходомъ часу паперы зъ малюнками пообдирали ся відъ стѣнъ, то таки можна ще бачити по нихъ слѣды.

Княгиня Анна Любомирска вымурувала въ Краківци оказалый костелъ, въ котрімъ она спочивае въ підземныхъ криптахъ, основала шпиталь на 16 ложокъ для недужихъ, небезпечивши его розвій зложеным капіталомъ въ сумѣ 43.800 зр., котра то сума зъ часомъ поббільшила ся, и пос.аравшись зараз о огородъ при шпиталю. Кажуть, що княгиня старала ся щедрими фундаціями вынагородити кривду нанесену ей интенатами місточку черезъ неправне присвоене собѣ місского стависка, котре полишилось при дворѣ. Портретъ сеи княгині переховує ся въ місцевімъ парохіяльнімъ костелѣ.

Мѣщане въ Краківци мали бути давно засібній, но відъ часу, якъ позасувались черезъ продажъ подальше положеныхъ грунтівъ, по причинѣ, що сусѣды робили имъ докучливій полевій шкоды, стали підъупадати, бо полишились имъ лише грунты въ Краківци, а тыхъ грунтівъ, до того пісковатыхъ, они посѣдають розмірно до населеня мало. Вытисненій жидами зъ ринку занимають чотири улицѣ — Почтову, Дворску, Моранецку и Сарнівску. Мѣщаньскі хаты побудовані зъ дерева, низькі и темні. Народъ гарный и чистый, переважно типъ славяньскій, бо подыбують ся и родины зраджаючій выглядомъ та признаками походженя татарске. Русины переважають числомъ латинниківъ, посылають свои дѣти на науку всѣляких реміселъ до Львова; тій дѣти по більшій части не вертають по наукахъ до місточка, но розходять ся по світѣ. Окрімъ конкретов в у Краківци и христіяньска громада, посѣдаючи власній пасовиска, торговлю, лѣсъ, шпиталь и капіталъ 4.000 зр., зъ котрого процента уживають ся въ разѣ потребы на конкуренційній выдатки для обохъ обрядівъ; громада конкретна не посѣдае нѣякого маєтку.

Бувъ часъ, що у місточку не все було въ ладѣ и не одно допрошувалось поправы. Зъ основанемъ 1893 року читальнѣ товариства „Просвѣта", котра красно розвивае ся,

судовыми урядниками є богато дуже способных и заслуженых Русинів? чому опорожнений руский катедры університетскій не обсаджуєсь, хоть були и є способні кандидаты? чому...? чому...? Таких „чому?“ могли бы мы бесконечный рядъ вывести. Але, правда, демократъ зъ Stow-a polsk-ого завдалегідь відповідає на тій питання, очевидно зъ тымъ самымъ гуморомъ, въ якімъ написана цѣла статья. Ото: Русины, котрій є радикальными агітаторами, котрій на вічахъ podżegają людъ противъ Ляховъ, — само собою розумѣє ся, не можуть выходити на konsylarzów. Ото-жъ то и є, що кождый Русинъ, котрому належить ся авансъ на якесь визначнѣйше мѣсце, стаєсь, иѣ сѣло иѣ пало, зразъ або радикаломъ, wichrzycielem, або панславістомъ, москалемъ, шизматикомъ, а лишають ся въ добрій опініи у польского рженду лише всѣхъ відлі Скоробрешенки, що відъ нихъ вже и духомъ рускимъ не пахне та, хоть мають на стѣлько, вытерте чоло, що признають ся до Русинівъ, то давно кости ихъ поросли польскимъ мясомъ, такъ що Русины зовсѣмъ не мають собѣ за честь и не мають найменшои охоты признавати ся до нихъ.

Такій то цинічній и всѣ инші аргументы польского демократа.

Сесія сойму краєвого

перервана недавно по трехъ засѣданяхъ — розпочне ся дальше вже въ понедѣлокъ [20-го с. м.]. На денный порядокъ понедѣлкового засѣдання визначивъ маршалокъ побічъ першихъ читань кількохъ справоздань выдѣлу краєвого такожъ: перше читанє внеску п. Цоля о перемѣну краківскои школы штукъ красныхъ на академію штукъ, внеску п. Барвінського о основанє у Львовѣ рускои выдѣловои школы женьскои, внеску п. Яблонського о основанє женьскои семинарія учительскои въ Рашевѣ, внеску п. Среднянского о підвышеніе вымагороды за підводы давань громадами на жаданє властій, справоздань въ выборѣ денкихъ послівъ и справоздань краєвого выдѣлу въ справѣ концесій для побору мытъ.

Сеся сесія надѣятись потреває довго а послівъ жде богато роботы. На порядокъ денный прийдуть такъ важній справы, якъ проекты краєвого выдѣлу о законѣ будовляномъ и о касахъ Райфайзена, внесенє п. Малаховского о полѣпшеніе матеріяльного быту учителівъ, внесенє п. Окуневского о скасованіе рогачокъ краєвыхъ и т. д. Всѣ тій справы вымагають відъ рускихъ послівъ великои працѣ и уваги.

Якъ звѣстно, на порядокъ денный сойму має прийти здаєть ся дуже скоро скандальна справа скраханого гал. касы ощадности — тота правдива „панама“ галицкопольска. Референтъ въ тій справѣ, кажуть, уже кінчить ся. Якъ відомо — по відкрытю сеи „панамы“ власти не взяли ся до практикованого въ такихъ выпадкахъ потягненя до одѣчальности директорівъ и заряду касы, але відъ разу сказали: „punkt ciężkości trzeba przenieść do sejmu“ — нехай край або инішими словами податники дають поруку за розхапаній міліоны вложеного въ касу гроша. Нинѣ пѣсля докладнѣйшого обчисленя показуе ся вже, що самъ славетный Щепановскій зъ обома своими шваграми Вольскимъ и Оджановольскимъ вывертѣли касу на сѣмъ міліонівъ! Фондъ резервовый касы такъ якъ пропавъ, та кобы на тѣмъ стало!

Зъ Відня спроваджено секретаря міністерства д-ра Децикевича, а затока справъ касъ ощадности, щобы зреформувавъ статутъ касы, а въ понедѣлокъ має відбути ся у намѣстника конференція послівъ, котрымъ намѣстникъ предложить проектъ, абы сеймъ ухваливъ гарантію за вкладки касы до высоты 30 міліонівъ зр., а послы порѣшать, чи той проектъ має внести до сойму правительство, чи выдѣлъ краєвый. За тоту поруку мавъ бы сеймъ краєвый право выбирати якесь число членівъ до завѣдуючои рады касы, а выдѣлъ краєвый затверджуваєъ бы выбраныхъ радою трехъ директорівъ.

Середнї школы галицкї

въ роцѣ шкільномъ 1898.

(Конецъ.)

Обѣжникомъ зъ дня 8. сѣчня 1897 р. ч. 31.067 выдала краєва рада шкільна новій приписы дисциплінарній для учениківъ середныхъ школъ. Такъ самъ обѣжникъ, якъ и приписы заслугують на увагу особливо тымъ, що кару замкненя (на 2—4 годинъ) може наложити на ученика лише класова конференція, а кару карцеру (6—16 годинъ) лише повна конференція учительска. Запорядженя се тымъ важнѣйше, що можна его уважати навѣть за перехідъ до знесенія недорѣчнои карцеровои кары. Бо каже ся въ обѣжнику, що въ школахъ, де заведена одноразова наука (а она всюды заведена, только на предметы надобовязковій и „взглядно-обовязковій“ нема мѣсця передъ полудномъ, то въ того выходить часто зъ конечности дворазова наука), можна замикати ученика лише въ годинахъ пополудневыхъ (але не вечірныхъ) або въ днихъ вільныхъ відъ науки (але не въ недѣлѣ и свята передъ полудномъ). Отже въ тѣмъ то и штука, коли найти властиво часъ на замиканє ученика при такихъ обмеженяхъ, цѣлкомъ врештѣ слушныхъ! Инша цѣкава рѣчь въ обѣжнику є, що ученикові найвысшихъ класъ можна увільнити відъ приношеня свѣдоцтва слабости въ разѣ опущеня школы; але такои ласки може ученикъ доступити только за попереднымъ дозволомъ рады шкільной на внесенє збору учительского! Такъ само удѣлену вже ученикови ласку можна ему відобрати знова аж за дозволомъ рады шкільной. Мы позволили бы собѣ ще на одно аналогічне внесенє. Въ §. 13. новыхъ приписівъ шкільныхъ постановлене ся: „Выходити підчасъ науки вільно только выимково, зъ разѣ конечной потребы и за дозволомъ учителя“. Ну, можна бы чейже ученика найвысшихъ класъ, заслугуючого выимково на довѣре, увільнити відъ условія „за дозволомъ учителя“, — розумѣе ся, такожъ на внесенє учительского збору, затвержене радою шкільною. Въ §. 2. приписівъ шкільныхъ стоить: „Шкільный мундуръ повиненъ для ученика бути почесною одежею, а ученикъ повиненъ завсѣгды тямити, щобы не зробити сорому мундурови, якій носить, и школѣ до котрои належить“. Зъ тою „почестною одежею“ и зъ тымъ „осоромлюваннемъ мундуру“ выходить щось на окрему „Standesehre“ и мимохідь нагадує „Officiersehre“. Чи се у выхованю рѣчь добра, вбивати въ голову молодѣжи почесть для мундуру, — се велике питанє, та властиво питанє, на котре жаденъ розумный педагогъ не відповість притакуючо. У Львовѣ мимохідь ажь надто часто маємо нагоду помѣчати, якъ то гордо носять свою „почестну одѣжь“ умундурованій паничѣ; особливо легко переконати ся о тѣмъ, коли першого лѣпшого вечера перейти ся тротуаромъ відъ готелю Жоржа до готелю Belle Vue, де ажь роять ся відъ офіцирівъ и ихъ умундурованыхъ наслѣдувачівъ.

Обѣжникомъ зъ д. 31. мая 1898. ч. 11.781. выдала рада шкільна регуляминъ для особъ, що держать у себе учениківъ на станціи. Регуляминъ той, взагалѣ гарный, остане ся мабуть на дуже довгій часы, коли не на завсѣгды, лише побожнымъ бажанямъ, бо навѣть найдалѣйшій о своихъ дѣтей родичѣ, и то не доконче ажь убогій, часто не були бы въ силѣ уладитись пѣсля того регуляминy. Коли директоры школъ стотать корпотати зъ постановы §. 21-ого того регуляминy и будуть зборонати ученикамъ мешкати въ такихъ домахъ, де господарь не выполняє обовязківъ, якій на него накладає регуляминъ, то ученики по просту не будуть мати де мешкати. Хочь регуляминъ дуже пильнує гігієны, все-жъ така постанова въ §. 9., що ученикъ, вставши рано, повиненъ зразъ застелити за собою лѣжко, не згодна и въ вымогами гігієны. Треба противно научити молодѣжь, що, вставши рано, лѣжко треба цѣлкомъ розкинути, хату и постѣль добре провѣтрити и ажь тогдѣ лѣжка застелити.

На закінченє згадаємо ще про успѣхи молодѣжи въ наукахъ въ р. шк. 1898. До испыту зрѣлости сѣдало 880 публичныхъ гімназістівъ и 90 екстерністівъ; въ відзначеномъ здало испыть 112 публичныхъ и 3 екстерністівъ; за зрѣлыхъ узнано 691 публ. и 60 екст., репробовано 77 публ. и 27 екст. Въ реальныхъ школахъ сѣдало до испыту 120 учениківъ публ. и 28 екст; зъ відзначеномъ здало испыть 15 публ., за зрѣлыхъ узнано 92 публ. и 26 екст., репробовано 13 публ. и 2 екст.

Зъ кінцемъ шк. року класифіковано въ гімназіяхъ 14059 учениківъ публичныхъ и 291 приватистівъ; середъ року покинуло школу 1193 учен. Въ реальныхъ школахъ класифіковано 1853 учен. публ. и 27 прив.; середъ року покинуло школу 215 учен. Въ гімназіяхъ дістало свѣдоцтво зъ відзначеномъ 1378 уч. (7·67%), першу клясу 11226 (77·32%), другу 1192 (8·22%), трету 554 (3·81%), призначено до испытівъ доповняючихъ 1647 (11·34%). Въ реальныхъ школахъ дістало свѣдоцтво зъ відзначеномъ 123 учен. (6·29%), першу клясу 1057 (77·04%), другу 186 (9·51%), трету 64 (3·27%), призначено до испытівъ доповняючихъ 339 (17·33%). Взагалѣ добре свѣдоцтво дістало въ гімназіяхъ 86·81%, а въ школахъ реальныхъ 83·33%.

Переглядъ політичный.

Вчера відбуло ся засѣдане ліберальныхъ послівъ угорского сойму. На тѣмъ засѣданю Банфі выголосивъ принату оплесками промову, въ котрій давъ поглядъ на ходъ компромісовыхъ переговорівъ. На аргументы опозиція правительство відповѣло, що меншість не має права ставити такихъ условій, зъ якими она выступила, кабінетови, посѣдаючому довѣря більшости, и въ консеквенціи належало бы дальше вести борбу противъ обструкціи, котрій цѣлый край противить ся. Але мимо того правительство рѣшило ся уступити, бо пѣсля его переконаня, не що инше, якъ только чисто личій справы суть перешкодою для осягненя спокою. Въ тѣмъ дусѣ бесѣдникъ зложивъ цѣсареви справоздане на послѣдній авдієнціи, а нинѣ въ урядовій формѣ внесе просьбу о димісію. Корона оживлена конституц[illegible]ими чувствами, певно знайде въ своій мудрости выходъ зъ теперѣшного тяжкого положеня и постарає ся о се, щобы конституційне и парляментарне житє не було наражене на шкоду. Зъ сторонництвомъ Банфі не пращавъ ся, бо и дальше буде належати до его організаціи.

Опозиція рѣшила відкинути компромісовій предложеня правительства. При тѣмъ мужѣ довѣря опозиціи заявили, що не хочуть вести нѣякихъ компромісовыхъ переговорівъ зъ теперѣшнымъ правительствомъ хиба доперва зъ слѣдуючимъ кабінетомъ.

О хвилевѣмъ положеню въ Будапештѣ доносять до віденьскихъ дневниківъ, що бр. Февриари одержить місію утворена нового кабінету. Але буде можe такожъ и се, що е одержить ин безпосередно по внесеню дим бр. Банфімъ и що настане короткій пер[illegible] довый періодъ, въ котрімъ бр. Февриари де дальше вести компромісовій перегов[illegible]. Пѣсля опозиційныхъ дневниківъ, опози[illegible] займе выжидаюче становиско. Коли-бы не могло прийти до утворена кабінету підъ фірмою Февраровго, въ такімъ случаю Кольоманъ Сель має бути завбаваный до утворена нового правительства. Опозиція все ще стоить при тѣмъ, щобы не допустити до розширена дискреціональной власти палаты.

— —

Всѣ французскій дневники уважають смерть Фора за катастрофу и підносять, що въ теперѣшній хвилѣ, повній небезпеченьствъ, смерть президента є тяжкимъ ударомъ для Франціи. При тѣмъ часописи констатують, що Форъ своимъ патріотизмомъ, політичнымъ розумомъ, тактомъ и вѣчливостію підвисъ поважанє Франціи за границею и здобувъ для неи загальну симпатію. Его смерть въ теперѣшній хвили може спровадити небезпечну путаницю и приведе за собою поважній трудности. Републиканьскій дневники апелюють при тѣмъ до всѣхъ републиканьскихъ сторонництвъ, щобы погодили ся зъ огляду на небезпеченьство, яке въ теперѣшній хвили може повстати зъ вирожом репу[illegible]блицѣ стороны. Політичній круги не такъ чорно дивлять ся на ситуацію выкликану смертію Фора, якъ дневники, котрій роблять крикъ більше для ефекту. Поважнѣйшій політики не гадають, щобы Франціи грозило велике небезпеченьство. Правда, що круги крайныхъ національовъ высувають войскову кандидатуру, але зъ нею нѣхто поважно не числить ся. Бонапартисты сейчасъ на завтрѣшнімъ конгресѣ поставлять внесенє о ревізію конституціи, але президентъ конгресу Любетъ відкине его a limine.

Одинъ зъ членівъ кабінету мавъ въ розмовѣ зъ собаробтникомъ агенціи Гаваса заявити, що теперь, по смерти Фора ситуація у Франціи о много поважнѣйша и непевнѣйша, якъ по смерти Карнота, замордованого въ 1894 роцѣ Касеріомъ. Тогды бодай знали якъ зве ся грѣбаный непріятель, передъ котрымъ Франція стояла, знали, що се анархізмъ, котрого характеръ и цѣли докладно були звѣстній. Теперь, зъ причины справы Дрейфуса, сей непріятель утаєный и не знати зъ відки и яке небезпеченьство грозить Франціи. Выборъ нового президента відбуде ся нинѣ. Мѣжъ кандидатами наслѣдника Фора вычисляють: Мелін-а, Любета, Брісона, Буржоа, Камбона и Констанса. Зложена зъ 80 членівъ група поступовыхъ републиканцівъ ухвалила черезъ аклямацію кандидатуру Мелина, на котрого будуть голосувати также сторонництва противдрейфусівскій а передовсѣмъ антісеміты. Групы демократичнои лѣвици: поступова група „Union“, радикалы и соціалісты ухвалили рівножъ черезъ аклямацію голосувати за кандидатурою Любета. Лѣвица сенату такожъ відбула вчера нараду и приняла кандидатуру Любета. Въ тыхъ кругахъ уважають выборъ того послѣдного за запевненый.

Любетъ, Мелінъ и Діанї уложили мѣжъ собою, що по першімъ голосованю два зъ нихъ уступлять и зречуть ся выбору, на рѣчь того, котрый зъ нихъ при першімъ голосованю одержить найбільше число голосівъ. Сеся умова має недопустити до евентуального выбору заѣлого приклонника ревізіи процесу Дрейфуса, Брісона, або также пристрастного ся противника Кавеняка. Взагалѣ цѣлый нинѣшный выборъ відбуде ся підъ окликомъ справы Дрейфуса. Умѣркованій політики стараютъ ся головно о се, щобы усунути радикальну кандидатуру въ тѣмъ, або другімъ напрямѣ, т. є. за або противъ ревізіи. До поважныхъ розрухівъ могло бы прийти лишь на случай выбору рѣшучого приклонника ревізіи процесу Дрейфуса, Брісона. Говорять, що монархісты нарочно будуть попирати его кандидатуру, щобы по его выборѣ выкликати заколотъ и зъ него скористати.

Похороны Фора відбудуть ся на кошть державы, а підчасъ похорону всѣ театры будуть замкненій.

НОВИНКИ.

— Краєвый Союзъ кредитовый пригадує своимъ Вп. Добродѣямъ, що до сего часу не зложили цѣлого удѣлу членьского або не предложили заявленя приступленя въ члены, щобы въ найкоротшімъ часѣ зволили доповнити удѣлы, взглядно предложити свои заявленя приступленя въ члены, по чімъ одержать книжки удѣловій. При сій нагодѣ подає ся до відомости, що „Краєвый Союзъ кредитовый“ удѣляє позички товариствамъ кредитовымъ на 5½%, а иншимъ особамъ на 7%

судовыми урядниками є богато дуже способных и заслуженых Русинів? чому опорожнений руский катедры університетскій не обсаджуєсь, хоть були и є способній кандидаты? чому...? чому...? Таких „чому?“ могли бы мы бесконечный рядъ вывести. Але, правда, демократъ зъ Stow-a polsk-ого завдалегідь відповідає на тій питання, очевидно зъ тымъ самымъ гуморомъ, въ якімъ написана цѣла статья. Ото: Русины, котрій є радикальными агітаторами, котрій на вічахъ podżegają людъ противъ Ляховъ, — само собою розумѣє ся, не можуть выходити на konsylarzów. Ото-жъ то и є, що кождый Русинъ, котрому належить ся авансъ на якесь визначнѣйше мѣсце, стаєсь, иѣ сѣло иѣ пало, зразъ або радикаломъ, wichrzycielem, або панславістомъ, москалемъ, шизматикомъ, а лишають ся въ добрій опініи у польского рженду лише всѣхъ відлі Скоробрешенки, що відъ нихъ вже и духомъ рускимъ не пахне та, хоть мають на стѣлько, вытерте чоло, що признають ся до Русинівъ, то давно кости ихъ поросли польскимъ мясомъ, такъ що Русины зовсѣмъ не мають собѣ за честь и не мають найменшои охоты признавати ся до нихъ.

Такій то цинічній и всѣ инші аргументы польского демократа.

Сесія сойму краєвого

перервана недавно по трехъ засѣданяхъ — розпочне ся дальше вже въ понедѣлокъ [20-го с. м.]. На денный порядокъ понедѣлкового засѣдання визначивъ маршалокъ побічъ першихъ читань кількохъ справоздань выдѣлу краєвого такожъ: перше читанє внеску п. Цоля о перемѣну краківскои школы штукъ красныхъ на академію штукъ, внеску п. Барвінського о основанє у Львовѣ рускои выдѣловои школы женьскои, внеску п. Яблонського о основанє женьскои семинарія учительскои въ Рашевѣ, внеску п. Среднянского о підвышеніе вымагороды за підводы давань громадами на жаданє властій, справоздань въ выборѣ денкихъ послівъ и справоздань краєвого выдѣлу въ справѣ концесій для побору мытъ.

Сеся сесія надѣятись потреває довго а послівъ жде богато роботы. На порядокъ денный прийдуть такъ важній справы, якъ проекты краєвого выдѣлу о законѣ будовляномъ и о касахъ Райфайзена, внесенє п. Малаховского о полѣпшеніе матеріяльного быту учителівъ, внесенє п. Окуневского о скасованіе рогачокъ краєвыхъ и т. д. Всѣ тій справы вымагають відъ рускихъ послівъ великои працѣ и уваги.

Якъ звѣстно, на порядокъ денный сойму має прийти здаєть ся дуже скоро скандальна справа скраханого гал. касы ощадности — тота правдива „панама“ галицкопольска. Референтъ въ тій справѣ, кажуть, уже кінчить ся. Якъ відомо — по відкрытю сеи „панамы“ власти не взяли ся до практикованого въ такихъ выпадкахъ потягненя до одѣчальности директорівъ и заряду касы, але відъ разу сказали: „punkt ciężkości trzeba przenieść do sejmu“ — нехай край або инішими словами податники дають поруку за розхапаній міліоны вложеного въ касу гроша. Нинѣ пѣсля докладнѣйшого обчисленя показуе ся вже, що самъ славетный Щепановскій зъ обома своими шваграми Вольскимъ и Оджановольскимъ вывертѣли касу на сѣмъ міліонівъ! Фондъ резервовый касы такъ якъ пропавъ, та кобы на тѣмъ стало!

Зъ Відня спроваджено секретаря міністерства д-ра Децикевича, а затока справъ касъ ощадности, щобы зреформувавъ статутъ касы, а въ понедѣлокъ має відбути ся у намѣстника конференція послівъ, котрымъ намѣстникъ предложить проектъ, абы сеймъ ухваливъ гарантію за вкладки касы до высоты 30 міліонівъ зр., а послы порѣшать, чи той проектъ має внести до сойму правительство, чи выдѣлъ краєвый. За тоту поруку мавъ бы сеймъ краєвый право выбирати якесь число членівъ до завѣдуючои рады касы, а выдѣлъ краєвый затверджуваєъ бы выбраныхъ радою трехъ директорівъ.

Середнї школы галицкї

въ роцѣ шкільномъ 1898.

(Конецъ.)

Обѣжникомъ зъ дня 8. сѣчня 1897 р. ч. 31.067 выдала краєва рада шкільна новій приписы дисциплінарній для учениківъ середныхъ школъ. Такъ самъ обѣжникъ, якъ и приписы заслугують на увагу особливо тымъ, що кару замкненя (на 2—4 годинъ) може наложити на ученика лише класова конференція, а кару карцеру (6—16 годинъ) лише повна конференція учительска. Запорядженя се тымъ важнѣйше, що можна его уважати навѣть за перехідъ до знесенія недорѣчнои карцеровои кары. Бо каже ся въ обѣжнику, що въ школахъ, де заведена одноразова наука (а она всюды заведена, только на предметы надобовязковій и „взглядно-обовязковій“ нема мѣсця передъ полудномъ, то въ того выходить часто зъ конечности дворазова наука), можна замикати ученика лише въ годинахъ пополудневыхъ (але не вечірныхъ) або въ днихъ вільныхъ відъ науки (але не въ недѣлѣ и свята передъ полудномъ). Отже въ тѣмъ то и штука, коли найти властиво часъ на замиканє ученика при такихъ обмеженяхъ, цѣлкомъ врештѣ слушныхъ! Инша цѣкава рѣчь въ обѣжнику є, що ученикові найвысшихъ класъ можна увільнити відъ приношеня свѣдоцтва слабости въ разѣ опущеня школы; але такои ласки може ученикъ доступити только за попереднымъ дозволомъ рады шкільной на внесенє збору учительского! Такъ само удѣлену вже ученикови ласку можна ему відобрати знова аж за дозволомъ рады шкільной. Мы позволили бы собѣ ще на одно аналогічне внесенє. Въ §. 13. новыхъ приписівъ шкільныхъ постановлене ся: „Выходити підчасъ науки вільно только выимково, зъ разѣ конечной потребы и за дозволомъ учителя“. Ну, можна бы чейже ученика найвысшихъ класъ, заслугуючого выимково на довѣре, увільнити відъ условія „за дозволомъ учителя“, — розумѣе ся, такожъ на внесенє учительского збору, затвержене радою шкільною. Въ §. 2. приписівъ шкільныхъ стоить: „Шкільный мундуръ повиненъ для ученика бути почесною одежею, а ученикъ повиненъ завсѣгды тямити, щобы не зробити сорому мундурови, якій носить, и школѣ до котрои належить“. Зъ тою „почестною одежею“ и зъ тымъ „осоромлюваннемъ мундуру“ выходить щось на окрему „Standesehre“ и мимохідь нагадує „Officiersehre“. Чи се у выхованю рѣчь добра, відняти въ голову молодѣжи почесть для мундуру, — се велике питанє, та властиво питанє, на котре жаденъ розумный педагогъ не відповість притакуючо. У Львовѣ мимохідь ажь надто часто маємо нагоду помѣчати, якъ то гордо носять свою „почестну одѣжь“ умундурованій паничѣ; особливо легко переконати ся о тѣмъ, коли першого лѣпшого вечера перейти ся тротуаромъ відъ готелю Жоржа до готелю Belle Vue, де ажь роять ся відъ офіцирівъ и ихъ умундурованыхъ наслѣдувачівъ.

Обѣжникомъ зъ д. 31. мая 1898. ч. 11.781. выдала рада шкільна регуляминъ для особъ, що держать у себе учениківъ на станціи. Регуляминъ той, взагалѣ гарный, остане ся мабуть на дуже довгій часы, коли не на завсѣгды, лише побожнымъ бажанямъ, бо навѣть найдалѣйшій о своихъ дѣтей родичѣ, и то не доконче ажь убогій, часто не були бы въ силѣ уладитись пѣсля того регуляминy. Коли директоры школъ стотать корпотати зъ постановы §. 21-ого того регуляминy и будуть зборонати ученикамъ мешкати въ такихъ домахъ, де господарь не выполняє обовязківъ, якій на него накладає регуляминъ, то ученики по просту не будуть мати де мешкати. Хочь регуляминъ дуже пильнує гігієны, все-жъ така постанова въ §. 9., що ученикъ, вставши рано, повиненъ зразъ застелити за собою лѣжко, не згодна и въ вымогами гігієны. Треба противно научити молодѣжь, що, вставши рано, лѣжко треба цѣлкомъ розкинути, хату и постѣль добре провѣтрити и ажь тогдѣ лѣжка застелити.

На закінченє згадаємо ще про успѣхи молодѣжи въ наукахъ въ р. шк. 1898. До испыту зрѣлости сѣдало 880 публичныхъ гімназістівъ и 90 екстерністівъ; въ відзначеномъ здало испыть 112 публичныхъ и 3 екстерністівъ; за зрѣлыхъ узнано 691 публ. и 60 екст., репробовано 77 публ. и 27 екст. Въ реальныхъ школахъ сѣдало до испыту 120 учениківъ публ. и 28 екст; зъ відзначеномъ здало испыть 15 публ., за зрѣлыхъ узнано 92 публ. и 26 екст., репробовано 13 публ. и 2 екст.

Зъ кінцемъ шк. року класифіковано въ гімназіяхъ 14059 учениківъ публичныхъ и 291 приватистівъ; середъ року покинуло школу 1193 учен. Въ реальныхъ школахъ класифіковано 1853 учен. публ. и 27 прив.; середъ року покинуло школу 215 учен. Въ гімназіяхъ дістало свѣдоцтво зъ відзначеномъ 1378 уч. (7·67%), першу клясу 11226 (77·32%), другу 1192 (8·22%), трету 554 (3·81%), призначено до испытівъ доповняючихъ 1647 (11·34%). Въ реальныхъ школахъ дістало свѣдоцтво зъ відзначеномъ 123 учен. (6·29%), першу клясу 1057 (77·04%), другу 186 (9·51%), трету 64 (3·27%), призначено до испытівъ доповняючихъ 339 (17·33%). Взагалѣ добре свѣдоцтво дістало въ гімназіяхъ 86·81%, а въ школахъ реальныхъ 83·33%.

Переглядъ політичный.

Вчера відбуло ся засѣдане ліберальныхъ послівъ угорского сойму. На тѣмъ засѣданю Банфі выголосивъ принату оплесками промову, въ котрій давъ поглядъ на ходъ компромісовыхъ переговорівъ. На аргументы опозиція правительство відповѣло, що меншість не має права ставити такихъ условій, зъ якими она выступила, кабінетови, посѣдаючому довѣря більшости, и въ консеквенціи належало бы дальше вести борбу противъ обструкціи, котрій цѣлый край противить ся. Але мимо того правительство рѣшило ся уступити, бо пѣсля его переконаня, не що инше, якъ только чисто личій справы суть перешкодою для осягненя спокою. Въ тѣмъ дусѣ бесѣдникъ зложивъ цѣсареви справоздане на послѣдній авдієнціи, а нинѣ въ урядовій формѣ внесе просьбу о димісію. Корона оживлена конституц[illegible]ими чувствами, певно знайде въ своій мудрости выходъ зъ теперѣшного тяжкого положеня и постарає ся о се, щобы конституційне и парляментарне житє не було наражене на шкоду. Зъ сторонництвомъ Банфі не пращавъ ся, бо и дальше буде належати до его організаціи.

Опозиція рѣшила відкинути компромісовій предложеня правительства. При тѣмъ мужѣ довѣря опозиціи заявили, що не хочуть вести нѣякихъ компромісовыхъ переговорівъ зъ теперѣшнымъ правительствомъ хиба доперва зъ слѣдуючимъ кабінетомъ.

О хвилевѣмъ положеню въ Будапештѣ доносять до віденьскихъ дневниківъ, що бр. Февриари одержить місію утворена нового кабінету. Але буде можe такожъ и се, що е одержить ин безпосередно по внесеню дим бр. Банфімъ и що настане короткій пер[illegible] довый періодъ, въ котрімъ бр. Февриари де дальше вести компромісовій перегов[illegible]. Пѣсля опозиційныхъ дневниківъ, опози[illegible] займе выжидаюче становиско. Коли-бы не могло прийти до утворена кабінету підъ фірмою Февраровго, въ такімъ случаю Кольоманъ Сель має бути завбаваный до утворена нового правительства. Опозиція все ще стоить при тѣмъ, щобы не допустити до розширена дискреціональной власти палаты.

— —

Всѣ французскій дневники уважають смерть Фора за катастрофу и підносять, що въ теперѣшній хвилѣ, повній небезпеченьствъ, смерть президента є тяжкимъ ударомъ для Франціи. При тѣмъ часописи констатують, що Форъ своимъ патріотизмомъ, політичнымъ розумомъ, тактомъ и вѣчливостію підвисъ поважанє Франціи за границею и здобувъ для неи загальну симпатію. Его смерть въ теперѣшній хвили може спровадити небезпечну путаницю и приведе за собою поважній трудности. Републиканьскій дневники апелюють при тѣмъ до всѣхъ републиканьскихъ сторонництвъ, щобы погодили ся зъ огляду на небезпеченьство, яке въ теперѣшній хвили може повстати зъ вирожом репу[illegible]блицѣ стороны. Політичній круги не такъ чорно дивлять ся на ситуацію выкликану смертію Фора, якъ дневники, котрій роблять крикъ більше для ефекту. Поважнѣйшій політики не гадають, щобы Франціи грозило велике небезпеченьство. Правда, що круги крайныхъ національовъ высувають войскову кандидатуру, але зъ нею нѣхто поважно не числить ся. Бонапартисты сейчасъ на завтрѣшнімъ конгресѣ поставлять внесенє о ревізію конституціи, але президентъ конгресу Любетъ відкине его a limine.

Одинъ зъ членівъ кабінету мавъ въ розмовѣ зъ собаробтникомъ агенціи Гаваса заявити, що теперь, по смерти Фора ситуація у Франціи о много поважнѣйша и непевнѣйша, якъ по смерти Карнота, замордованого въ 1894 роцѣ Касеріомъ. Тогды бодай знали якъ зве ся грѣбаный непріятель, передъ котрымъ Франція стояла, знали, що се анархізмъ, котрого характеръ и цѣли докладно були звѣстній. Теперь, зъ причины справы Дрейфуса, сей непріятель утаєный и не знати зъ відки и яке небезпеченьство грозить Франціи. Выборъ нового президента відбуде ся нинѣ. Мѣжъ кандидатами наслѣдника Фора вычисляють: Мелін-а, Любета, Брісона, Буржоа, Камбона и Констанса. Зложена зъ 80 членівъ група поступовыхъ републиканцівъ ухвалила черезъ аклямацію кандидатуру Мелина, на котрого будуть голосувати также сторонництва противдрейфусівскій а передовсѣмъ антісеміты. Групы демократичнои лѣвици: поступова група „Union“, радикалы и соціалісты ухвалили рівножъ черезъ аклямацію голосувати за кандидатурою Любета. Лѣвица сенату такожъ відбула вчера нараду и приняла кандидатуру Любета. Въ тыхъ кругахъ уважають выборъ того послѣдного за запевненый.

Любетъ, Мелінъ и Діанї уложили мѣжъ собою, що по першімъ голосованю два зъ нихъ уступлять и зречуть ся выбору, на рѣчь того, котрый зъ нихъ при першімъ голосованю одержить найбільше число голосівъ. Сеся умова має недопустити до евентуального выбору заѣлого приклонника ревізіи процесу Дрейфуса, Брісона, або также пристрастного ся противника Кавеняка. Взагалѣ цѣлый нинѣшный выборъ відбуде ся підъ окликомъ справы Дрейфуса. Умѣркованій політики стараютъ ся головно о се, щобы усунути радикальну кандидатуру въ тѣмъ, або другімъ напрямѣ, т. є. за або противъ ревізіи. До поважныхъ розрухівъ могло бы прийти лишь на случай выбору рѣшучого приклонника ревізіи процесу Дрейфуса, Брісона. Говорять, що монархісты нарочно будуть попирати его кандидатуру, щобы по его выборѣ выкликати заколотъ и зъ него скористати.

Похороны Фора відбудуть ся на кошть державы, а підчасъ похорону всѣ театры будуть замкненій.

НОВИНКИ.

— Краєвый Союзъ кредитовый пригадує своимъ Вп. Добродѣямъ, що до сего часу не зложили цѣлого удѣлу членьского або не предложили заявленя приступленя въ члены, щобы въ найкоротшімъ часѣ зволили доповнити удѣлы, взглядно предложити свои заявленя приступленя въ члены, по чімъ одержать книжки удѣловій. При сій нагодѣ подає ся до відомости, що „Краєвый Союзъ кредитовый“ удѣляє позички товариствамъ кредитовымъ на 5½%, а иншимъ особамъ на 7%

за вѣдповѣдною порукою або забезпеченямъ гіпотечнымъ. Також приймая „Краевый Союзъ кредитовый“ вкладки ощадности въ довольнѣй высотѣ и опроцентовуе ихъ на 4½%. Взорцевый статутъ для позѣтовыхъ товариствъ кредитовыхъ высылае ся на жадане безплатно. — *Дирекція.*

— Зъ Комарна пишуть намъ, що дня 15 с. м. приѣхавъ до Комарна судовый радникъ изъ Самбора п. Рошкевичъ и *веде нове слѣдство въ справѣ выборовъ въ 1897 року* — именно за побите бурмістра посла д-ра Яклиньского, который черезъ вѣдкликуване правыборовъ задля злѣй польскои партіи довѣвъ бувъ народъ до крайного огорчена и розъярена. Здавало ся, що все вже скѣнчене: трибуналъ засудивъ пятьдесятъ и девять мѣщанъ, деякихъ на тяжкій и довгій кары криміналу и тыхъ недавно скованыхъ транспортували жандармы улицями Львова до тутешнего криміналу, посолъ Яклиньскій почисливъ собѣ велику суму вѣдшкодованя „за бѣль“ и занитабулювавъ — ажь ось наразъ нове слѣдство! Що се значить ся?

— Посолъ о. Танячкевичъ оповѣщуе: Упрашаю Вп. Отцѣвъ духовныхъ и всѣхъ Родимцѣвъ донести менѣ ласкаво и якъ найскорше [о скѣлько се имъ звѣстно] о мѣсци перебуванія священичихъ вдовъ нашъ: Емілїи Демяновскои, Александры Даниловичевои, Емілїи Горинковичевои, Юлїи Калитовскои и Юлїи Лѣсковацкои въ цѣли выеднанія для нихъ вдовичои пенсіи — При сѣй нагодѣ подаю до вѣдомости, що асигнація на новій пенсіи вѣдбѣдуть ся ими днями зъ намѣстництва до урядовъ податковыхъ, такъ що коли дотычній староства не спишуть справы зъ повѣдомленями, то тѣ вдовицѣ, которѣ вже побирали дары ласки, будуть могли 1-ого марта выфасувати пѣдвышшеку пенсію, взглядно надвышку понадъ стару пенсію для себе и пенсіи для своихъ дѣтей. Новій подания вѣдбѣдуть въ першихъ дняхъ марта вѣ Львова до Вѣдня. — *Данило Танячкевичъ*, Закомаре, почта Ожидовъ.

— Поголоска удержуесь у Львовѣ, що вѣцепрезѣдентъ дарекціи скарбу д-ръ Коритовскій мае статы секційнымъ шефомъ въ міністерствѣ скарбу, а его мѣсце эбѣйме д-ръ Князьолуцкій, презідіяльный шефъ міністерства скарбу.

— Наукове товариство имени Шевченка внесло петицію до рады мѣста Львова, въ которѣй просить, зъ огляду, що товариство набуло вѣдъ п. Вайды двѣ каменицѣ въ горѣшнѣй части улицѣ Черницкого, о назву площѣ передъ тыми каменицами „площею Шевченка“ а заразомъ о вѣдступлене частиплощѣ на памятникъ Шевченка, который мае станути заходами товариства. — Органъ славетного Щепановского Słowo polskie подаючи сю вѣсть зробило вѣдъ себе малу примѣтку: „Мѣсце, о которѣмъ мова, лежить у пѣдножа горба, на которѣмъ стоить палата *римо-кат. архіепископа* и мала семинарія“, а органъ графа Казя „антісемітскій“ Dziennik polski додавъ до почысшои замѣтки: „miejsce jest naszem (!) — zupełnie nie odpowiedne pod pomnik piewcy hajdamaczyzny“... Така то ляцка толеранція! Але прийде часъ, мы станемо панами въ своѣй хатѣ!

— Похоронъ бл. п. крил. Алексея Торонь-ского вѣдбувъ ся вчера дуже величаво. О 8 год. рано прибувъ Впр. о. митратъ Бѣлецкій и вѣдправивъ панахиду надъ тѣломъ въ сослуженю крилошанъ оо. Турковича, Чапельского, Мрица, Павликова и Василевского, протопгумена Сарницкого та численного клира парохіяльного и катахитовъ львовскихъ и вальвовскихъ. По окропленю тѣла, коли забирали домовину зъ дому жалобы, зронилась неодна щира слеза другѣвъ и почитателѣвъ покѣйного, бо въ нѣмъ стратила львовска громада а найпаче руске духовенство щирого Русина-народовця, що хочь не интажувавъ ся въ борбѣ партійнѣй межи Русинами, але-жь исюда заступавъ живу идею народу, а въ рѣшаючихъ пругахъ духовныхъ стаповавъ ся усувати упередженя до священиковъ народовцѣвъ, та пѣднести заслуги и працю на нивѣ церковно народнѣй правдивыхъ народолюбцѣвъ.

О год. 8½ зачавъ о. митратъ чинъ похорону въ сослуженю крилошанъ и всего клира а оо. Свящ. Гузара и К. Лопатынского яко дияконовъ. Рѣвночасно при престолахъ читали священики литургію за душу покѣйного. Це ковъ заповнила ся публикою, переважно львовскою интелігенціею, що зобрала ся вѣддати послѣдну послугу покѣйному. Межи публикою бачили мы представителя лат. капітулы крил. Рудольфа Левицкого, членовъ рады шкѣльнои краевои, кс. Вѣльчевского и Цесѣльского, члена выдѣлу краевого д-ра Д. Савчака, сеніора д-ра Шарановича и учителѣвъ руской гімназіи вѣдъ проводомъ дир. Харкевича. Спѣвана служба Божа зачала ся о год. 10½. Вѣдслужили ей крилошане митратъ Бѣлецкій и Чапельскій, перемыскій крил. М. Подолиньскій, катехитъ д-ръ Ст. Юрикъ, о. Бѣлинкевичъ парохъ Зиесѣня а оо. Лежогубскій и Рудовичъ яко дияконы. Хоръ питомцѣвъ вѣдспѣвавъ дуже гарно цѣлу службу Божу а выконанемъ молитвы „Отче нашъ“ було порывающе. По службѣ Б. выголосивъ проповѣдь крил. Пюрко въ имени капітулы и клира. Начеркнувши коротку житепись покѣйника, вѣдмѣсъ его яко взорцевого мужа, батька и учителя религіи, що серцемъ обнимавъ шкѣльну молодѣжь руску, яко честного и правого священика та трудящого члена львовскои митроп. капітулы.

По послѣднѣмъ цѣлованію о год. 1½ двигнувъ ся похоронный походъ въ Успенъскои церкви на Личаковске кладовище. Въ походѣ взяло участь около 40 священиковъ, майже всѣ члены львовскои митроп. капітулы та декотрѣ виднѣйшѣ латиньскій катихизы и, мимо дощу, множество народу; въ достойниковъ бачили мы вѣцепрезідента шкѣльнои рады д-ра Бобржиньского. За каравановъ заграженымъ четвернею ступала родина покѣйного та виднѣйшѣ члены львовскои руской громады, а передъ каравановъ несено вѣнцѣ вѣдъ товарыства „Дѣстеръ“ [„Своему невѣджалованому президентови“] и вѣдъ родины Литвиновыхъ. Професоры руской гімназіи, въ которѣй покѣйникъ бувъ катихитомъ, и катихиты львовскихъ шкѣлъ рѣшили замѣсть вѣнца зложити датки на товариство „Руславъ“. — Походъ очинала молодѣжь руской гімназіи въ парахъ вѣдъ проводомъ своихъ учителѣвъ. Въ часѣ походу хоръ гімназіястовъ на перемѣну въ хоромъ питомцѣвъ спѣвавъ похоронни пѣсни. Надъ могилою промовивъ першій о. Д. Дорожиньскій, катехитъ руской гімназіи и попращавъ покѣйника въ имени товаришѣвъ по званю св-бъ-того катихитовъ, въ имени тѣла учительского и молодежи руской гімназіи. Пѣднѣсъ заслуги покѣйного на поли руского шкѣльництва, яко автора многихъ вѣдручникѣвъ шкѣльныхъ, та довголѣтного катихита, що выховавъ кѣлька поколѣнь. Теплыми словами попращавъ покѣйного голова товариства „Просвѣты“ п. Юлїанъ Романчукъ, що промовлявъ вѣдъ рускихъ товариствъ. Зазначивъ, що Русь тратить въ покѣйникъ доброго роботника, що не вѣдтягавъ ся вѣдъ жадной роботы народнои и бравъ ся радо до дѣла не оглядаючись на нѣкого, коли бачивъ, що сего вымагае загальне добро Руси. Передовсѣмъ руской товарыства тратять въ нѣмъ добру силу, и то въ часѣ, коли анѣ вѣкъ анѣ зложанѣ силы не домагали ся вѣдпочинку. Послѣдный промовлявъ п. Серочковскій въ имени урядниковъ товариства „Дѣстеръ“. Пѣднѣсъ золоту прикмету характеру покѣйника, що для всѣхъ бувъ прихильный и вѣчливый та на кождѣмъ становиску умѣвъ задержати однѣтну мѣру и приналежне поважане для пѣдвладныхъ. Honores mutabant eius mores, що у насъ такъ часто лучае ся. Зъ щирымъ жалемъ працали Руси ны щирого роботника, бо у насъ праць много, а рукъ охочихъ до праць мало.

— Польонія у Вѣдни находила давнѣйше заспокоене своихъ потребъ религійныхъ въ костелѣ св. Рупрехта на Юденгасса. Но мабуть тая несимпатична назва улицѣ не подобалась панамъ въ польского кола, хочь межи ними нема правдивыхъ антісемітовъ, тожь они своими заходами выстаралисъ у найвышшои власти, що даровано имъ теперь старый костелъ на Rennweg-у, давнѣйшій костелъ гвардійскій, и вѣддано патрамъ Змартвыхвстанцямъ въ опѣку. На реставрацію сего костела потребуе вѣденьска Польонія 50.000 зр., на котрѣ розписали Змартвыхвстанцѣ фантову льотерію та загадали ся льосы очевидно въ нашѣй таки Галиціи розбихати. Противъ будовы чи обновы костеловъ у Вѣдни мы очевидно нѣчого мати не можемо, але таку богоугодну рѣчь треба бы лишити приватнѣй жертволюбности, передъ усѣмъ польскихъ панѣвъ проживающихъ въ столици и монархіи. Та ба, коли всюда мусить вылѣзти на верхъ мовь шило зъ мѣшка ославлена „polnische Wirtschaft“. Патры Змартвыхвстанцѣ не ждали, ажь будуть грошѣ на реставрацію, але имъ борше, щобы показатись „енергічными“, обновили костелъ на кредитъ, будовничій Нѣмець не розумѣючій польского „poczekaj“ тисне о грошѣ — тай готова бѣда, хоть сядь та плачь! Але штудерні патры умѣють обернути кота хвостомъ, въ свого безголова фінансового зробили „dług narodowy“ тай по всьому! „Tak tedy znaczny ten wydatek — каже ся дословно въ ихъ „проспектѣ льотерійномъ“ — musi być uważanym jako dług narodowy; w interesie honoru naszego narodu nie należy zwlekać z jego zapłatą“. Конець же пѣсоньки той такій, що польскій бецирки [мабуть у всѣхъ повѣтахъ] порозсылали до громадъ урядовій комунікаты зъ клявзулею: „Zwierzchności gminnej w N. udzielamy z prośbą o poparcie rozprzedaży tych losów“, и пр., або иншими словами: у Вѣдни загрожоный передъ Нѣмцями остаточною блямажею „honor narodowy“, тожь ты руській хлопе ратуй та латай той шляхотскій гоноръ и плати! — *Адріянъ.*

— Въ справѣ урядовои переписки межи властями доносять зъ Вѣдня, що гр. Тунъ и за нимъ и инші міністры выдали обѣжникъ, припоручаючи въ переписцѣ властій межи собою залишити всякій титулятуры: „Свѣтлый“, „Пресвѣтлый“, „Высокій“ и т. п. додатки; такъ само и адресы. Н. пр. адреса мае звучать: „До пана ц. к. міністра“, „До пана ц. к. намѣстника“ и т. д. Въ деякихъ нашихъ державахъ се вже давно заведено.

— Зъ Городка. Въ дѣлѣ фасій доходовъ, який мають подати всѣ священики до 1 н. ст. марта с. р. бажаючій одержати нову пѣдвышшеку конґруу пѣсля закона зъ 19/9 1898 [В. з. д. 176] подавъ нашъ львовскій Ординаріятъ дуже докладну и вычерпуючу инструкцію, такъ що здаеть ся нема що до нея додавати. Лишь до позиціи 8) формуляра фасій: „вынагорода за вѣдправленя службы Божихъ фонда релігійного“ примѣчае ся, що пѣсля новои устави належать ся священикови вынагорода за вѣдправленя службы Б. фонда рел. въ квотѣ до теперь обовязуючихъ директивъ“. Но таков одноѣрнои директивы до теперь нема та й въ сѣй инструкціи докладнѣйше ей не означено, а въ розличныхъ деканатахъ всячино ей понимае ся и фасіонуе ся. Зъ сего выходить такій дивогладъ, що одинъ фасіонуючій сесію позицію кладуть цѣны на высокій (2 зр.), иншій же смѣшно нискій (25 кр.). In medio virtus — тожь и пропоную класти квоту 1 зр. (одинъ золотый з. в.) и сподѣю ся, що при одностайнѣмъ ей заалѣкованю буде принята вѣдъ высшои власти, маючи за собою уже каталокъ исторіи, бо ц. к. намѣстництво за такій службы Божій выплачуватн каже за-

вѣдателямъ по 1 зр. Однакожь въ тѣмъ случаю въ формулярѣ фасіи въ рубрицѣ „Примѣтка“ належить наперед звернути увагу, що въ данѣй околици есть се звычайна цѣна за Службы Божій. — *Адріянъ.*

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. Симъ просимо тыхъ Вп. Членовъ, котрѣ до сего часу не дѣстали справоздання и білянсу за адмін. рѣкъ 1897/98, щобы зволили ласкаво зголосити до насъ въ цѣли выслания имъ тыхъ-же. — *Дирекція.*

— „Герой нашихъ часовъ“. Онодги стававъ передъ карнымъ трибуналомъ въ Станиславовѣ обшарникъ Алекс. Цехалевскій, давнѣйше покутный писарь а теперь властитель села Цуцилова, обжалованый о тяжке побите експедиторки почтовои вѣдчасъ урядованя. Дня 12 серпня м. р. напавъ вѣнъ на почтѣ въ Цуциловѣ на експедиторку Анну Чайківну, обидивъ ей словно и вкѣнци й побивъ, за те, що не хотѣла выдати ему листовъ безъ оплаты приписанои належитости. По переведенѣй розправѣ трибуналъ засудивъ горячокровного обшарника на чотири мѣсяцѣ вязницѣ, заостренои разъ въ тыждни постомъ. Таки и обшарникови ще не все вѣльно!

— Дрѣбни вѣсти. О мандатъ посольскій зъ мѣста Коломыѣ, опорожненый по резигнаціи п. Щепановского, мае убѣгатись гр. Едм. Старженьскій. — Цѣсарь удѣливъ зъ приватныхъ своихъ фондовъ громадѣ Острѣвъ [пов. каменецкого] 100 зр. на будову церкви. — Почестне горожанство надало мѣсто Подгурже старостѣ гр. Едв. Старженьскому за „положеній заслуги для мѣста“; се рекомпензата за починень тому графови закиды пос. Дашиньскимъ. — На Замарстиновѣ у Львовѣ увязнила вчера львовска поліція цѣлу банду небезпечныхъ злодюгъ. — У Львовѣ померъ въ 79. роцѣ жита знаный літограф Андрѣй Косткевичъ. — На улицѣ въ мѣстѣ Тамбовѣ въ Россіи утонивъ ся кѣнь! Властитель коня удавъ ся на судову дорогу, а окружный судъ засудивъ зарядъ мѣста на заплату вѣдшкодованя 600 рублѣвъ. Видко и въ Россіи бувають такій дороги, якъ декуды нашій „powiatowe“. Мѣсточко Козова надало повѣтовому комісареви Сег Свободѣ почестне горожанство за заслуги для мѣста; почестій горожанства для комісарѣвъ сылають ся якъ зъ „рога Амальтеѣ“. — Славный англійскій писатель John Ruskin обходивъ онодги 80-ту рѣчницю уродинъ. — Родникъ намѣстництва и радникъ двора Леопольдъ Моравецъ вѣдѣхавъ до Вѣдня на свое становиско міністерского радника зелѣзничого.

Звертаемо увагу на инсерат Дому рѣльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по за границѣ нашого краю.

Катальоґъ [висыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозовъ, також богато цѣнныхъ вказовокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю є вонъ пѣдручникомъ гѣдным поручення.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 18 лютого. Narodni Listy доносять, що Нѣмцѣ не годять ся на нѣякій переговоры въ Чехами. Въ короткѣмъ часѣ мае наступити розвязанє теперѣшного положенія зъ тенденцію, якъ молодоческій невникъ пѣдносить, для Чеховъ некорыстною.

Венеція 18 лютого. Дэнъ Карльосъ выдавъ манифестъ, въ которѣмъ „забороняе“ своимъ прихильникамъ въ испанскѣмъ парламентѣ и сенатѣ явити ся на тѣмъ засѣданю, на которѣмъ мае бути принятый „газьбличій“ Испанію мировый договѣръ въ Америкою, пѣсля котрого Испанія разъ на все стратить свою славу, свою честь.

Петербургъ 18 лютого. Ліберальный органъ кн. Ухтомского „С.-Петербургскія Вѣдомости“, одержавъ вѣдъ правительства третє остереженє и рѣвночасно завѣщено выданництво дневника на одинъ мѣсяць.

Лондонъ 18 лютого. На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ репрезентантъ правительства заявивъ, що правительство не може предложити парламентови актовъ въ справѣ противанархістичной конференціи бо наради и ухвалы конференціи буди довѣрочній. Правительство може сказати лишь тѣлько, що при кѣнцевѣмъ голосованю англійскій делегаты не вѣддали своихъ голосовъ, въ наслѣдокъ чого Англія не є звязана ухвалами тои конференціи.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механикъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятницѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пѣнсеры, пѣрнеты, бінокля, дальекозиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґи, темные мѣрячѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЕЦЬ

въ реставрацію НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 13. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печенѣ вепрова зъ капустою	18 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреншихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрації, даю вѣдбиткочныхъ марки. — Найлѣпшій пивовъ по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страванъ и напиткѣвъ увосмотрена кухня.

79 1/8—7 Зъ высокимъ повазаненемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Маттоньог о

GIESSHÜBLER

13 **натуральна алькалічна щава.**

38 1 -7

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣй выробы продае по **цѣнахъ фабричныхъ**

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своѣй ново устроеной торговли У ЛЬВОВѢ при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерігаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентовъ анѣ похатниковъ не высылаемо. 2 7—12

АРТИСТИЧНО-ҐЕТОНІЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достаеде и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко кадаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільні марки, стенды, таблицѣ литій и граніровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдвротною почтою. 290 49—52

Ученица проф. Мельцера по шукуе лекцій на фортепіяні. Ближша вість: Дністер. 57 2—3

Рутиновазый учитель глядае лекцій заразъ вѣдъ якими-будь услѣвями. Адреса: Боярска В., Львовъ, Хорущина 7. 53 3—3

Глядаю домового учителя для приватиста V клясы гімн. Точне знане математики вымагае ся. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькѣмъ п. Пробѣжна. 54 3—4

Ученикъ IV. клясы гімназиальної глядае лекцій на село, у Львовѣ, або занятя в бюрі. — Повідомленя прошу присылати: Р. П. 12, poste restante, Львів. 47

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кількаканцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшая церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фреска, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улицы Краковска число 20.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 405 21—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тою маркою охоронною яко взорѣвъ оригінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зарегистроване зъ огранич. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковскій ч. 17

переводить парцеляцію обшарѣвъ дворскихъ, удѣлавъ своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або пѣднесеня господарствъ и въ загалѣ старае ся о удержане и придбане землѣ въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли принимая вѣдъ своихъ членѣвъ капіталы на условленый процентъ и

вкладки щадничій въ довольнѣй высотѣ.

Оденъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдующихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ". 52 8—10

---

8 зр. 8 зр.

Безъ выску

по цѣнѣ виробу

даемо правдиво по американьски пантированый

Годинникъ Plaque-ремонтоаръ

зъ подвойною куvертою, абы его тутъ звѣстя. Даемо сей годинникъ яко реклямy для фабрики по нѣнѣ коштy и се рѣдка нагода для всѣхъ хто хоче набути якъ-бы золотый вѣдъ золота и свѣдомнимый годинникъ по нецновѣрно дешевой цѣнѣ

8 гульденовъ.

Веркъ сего годинника е дѣло штуки, а нѣякій золотый годинникъ, що коштуе 300 зр. не маѣ лучшого верку. Сильнѣ куверты пѣсля найновѣйшого способу 18-каратовымъ золотомъ и тому не тратять золотои барвы. Кождый годинникъ передъ высылкою точно выпробовуесь и заосмотрюесь оригінальною посвѣдкою гарантіи на 3 роки. Найлучшою гарантіею за соліднѣсть сего годинника е те, що обовязуемось грошѣ заразъ и безъ обтягненя вѣдосплати, сли-бы не подобавъ ся.

Центральне мѣсце продажи и розсылки

RIX

WIEN, Praterstrasse Nr. 16.

Пересылка на провінцію або за границю за послѣплатою. 15 1—6

CERTIFICATE This Amerik Watch

Оригінальна посвѣдка гарантіи. Дамскій годинники 10 зр.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

човенковій и обручковій, зъ перворидныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готовкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ уповажненемъ **Иванъ Лявруковъ** механикъ

297 27—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр. до 31 октовр. м. 230—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна дѣтямъ и малымъ нашти якъ и вѣдъ емпереты и слѣпацы пароходу.

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечній
- 4% листы ипотечній короновій
- 5% листы ипотечній преміованій
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% обліґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% обліґаціи пропінаційній

и всякій ренты державній

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 (3)

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вѣдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштуе лишь

зр. 2·80 зъ доброи	правдивои овчои вовны
зр. 3.10 зъ доброи	
зр. 4·80 зъ доброи	
зр. 7·50 зъ делікатнои	чои вовны
зр. 8·70 зъ делікатнои	
зр. 10·50 зъ найделікатн.	
зр. 12·40 зъ англійскои	ны
зр. 13·95 зъ кантарновои	

Вѣдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матеріи на легкій пальта вѣдъ зр. 3·25 за метеръ вышше; льодекъ въ пышныхъ барвахъ за 1 вѣдтинокъ зр. 6·—, 1 вѣдтинокъ зр. 9·95; Peruvienne и Doskings, матеріи дан урядниковъ державныхъ, желѣзничихъ и на судейскій тоґи; найделікатнѣйшій камґарны и шевіоты а такожъ матеріи на уніформы для фінансовои сторожи и жандармерія и т. д. и т. д. розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный яко реальный и солідный

складъ фабричного сукна **KIESEL-AMHOF** in BRÜNN

Взѣрцѣ gratis и franco. — Достава точно пѣсля взѣрця.

УВАЖАТИ! Звертае ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосереднѣмъ побиранію матеріи выходять значно дешевше, якъ замовлюваній у торговцѣвъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Брнѣ розсылае всѣ матеріи по дѣйстныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причинаючи рабаты. 56 1—10

¾ натуральнои величины

Оригінальный англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои сталѣ, досконалій, вглубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченя лица пѣдчасъ голеня также у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вѣстря найделікатнѣйше ¾ вглубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои сталѣ; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людникъ Загрядникъ парохъ въ Купновичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Гаушкевичъ парохъ въ Маковѣ.

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Полиньскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

Патентованій прилады до бѣды. Англійска марка „Sheffield". Prima якѣсть зъ колодками зъ рога, або кости, вѣстря шлюфованій. Вѣстря не выпадають анѣ не розховтуються навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Также продае ся по ½ тузина пары. D. 54 14—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англій бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

МАШИНКИ універсальній до тертя мигдалѣвъ, булокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, блихи, ножѣ столовій и кухоннй. Патентованій стиски деревляній до шинокъ, сыру и т. п. (повыслу и выробу краєвого) получае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля залѣза у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

Хто мавъ бы на продажъ рѣчники журналѣвъ зъ 60-ыхъ роковъ „ВЕЧЕРНИЦѢ" и „МЕТУ" зволить ласкаво повѣдомити просе Володимира Гнатюка, улиця Чарнецкого 26 и подати цѣну за нихъ.

НАПРАВЫ машинъ до шитя приймае Ив. Лявругъ, ножѣвникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Ша по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4058

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne" w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожь моремъ лише 5 до 5½ дня. 39 2—10

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

числа часу середно-европейского [цѣлѣйшого о 36 минут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.15	з Іцкан	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		3.15	„ Сконього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		2.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сконього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сконя
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖІЧ			ЖІЧ
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сконього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментѣвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ въ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр.

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальний редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилевича.

Ч. 29. Львовъ, Понедѣлокъ 9 (21) Лютого 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзенового 2.; — въ Ярославю Л. Кривановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и инсераты выходятъ за инсерат. податокъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пів рону . . 9 зр.	на пів рону . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пів рону . . 8 зр.
на чверть рону . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пів. ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта.

Поединоке число комплету 5 кр. а. в.

Оголошеня книжкі приймаютъ ся по цѣні 10 кр. від одного стрічки инсерованої або ся місце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Недільні и инші денесени приватні числятъ ся по 15 кр. від стрічка.

Руски а польски институції кредитові.

I.

Не разъ не два забиравъ я голосъ, щобы нашу руску суспільность заохотити до економічної орґанізації, до сеи вельми важної галузи народної роботы, безъ котрои будучность нѣякого народа немыслима. И справдѣ поклики та заохоты не остали ся цѣлкомъ безъ успѣху, все-жъ таки справа такъ важна повинна була голоснѣйшимъ відгомономъ відбитись въ нашій суспільности. Думаю, що не буде від рѣчи, коли я середъ загального кредитового безголовя у нашихъ сердечныхъ сусѣдівъ підношу ще разъ гадку, котра анѣ на хвилю не повинна сходити въ памяти нашихъ передовыхъ людей.

Відома рѣчь, що відъ часу выдання закона о товариствахъ заробково-господарскихъ т. в. відъ року 1873, коли то въ того рода институцій упали тяжкі оковы попередної поліцейскої системы, почали въ краю повставати польскі и жидівскі товариства заробково-господарскі, мѣжь котрыми товариства кредитові становлять переважаючу більшість. Товариствъ такихъ повстало до нинѣ до 250 польскихъ и до 300 жидівскихъ, котрі особливо на нашій Руси [у всходній Галичинѣ] залягли густою сѣтію цѣлый нашъ край, розвивають ся дуже красно, а сполучені въ Банкомъ краевымъ, Товариствомъ взаимного кредиту въ Краковѣ и Галицкою касою щадничою за посередництво „Звѣнзку“ становлять нинѣ одноцѣльну орґанізацію кредитову и творять велику фінансову силу, держачи насъ мовь у клѣщахъ въ цѣлковитій відъ себе зависимости фінансовій.

Товариства тѣ, згромадивши у себе всѣ свои [т. в. польскі и жидівскі] капіталы и зібравши майже весь руский грошъ, удержують при собѣ сотки урядниківъ, котрі становлять цѣлі легіоны независимыхъ безплатныхъ agitatorівъ выборчихъ [розумѣй ся нашихъ противниківъ] а мы за свои грошѣ потребуючи позички, мусимо имъ красненько поклонитись и въ-другє нашими грішми дати имъ заробокъ. Заробокъ сей въ формѣ чистыхъ высківъ білянсовыхъ идє рѣкъ-рѣчно десятками, сотками тысячівъ на рѣзній нерускій, ба неразъ на просто противній або и ворожій намъ цѣли*) а мы въ своїй добродушности тѣшимось, коли въ сеи богатои трапезы спаде яка окрушина въ формѣ якои десятки на яку руску добродѣйну институцію. Мы тымъ вдоволяємо ся, бо кажемо: Русины завязали тілько одинъ банкъ [„Заведеніе“], банкъ той розбирали, отже они неспособній до нѣякихъ фінансовыхъ операцій, грошѣ у нихъ непевній, впрочімъ хто буде тымъ займатись и по що намъ десь до чогось брати ся, коли маємо все готове підъ руками: есть стілько „товаржествъ заличковыхъ“, есть Банкъ краевый [польскій], есть Галицка [польска] каса щаднича, есть Товариство взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, есть Товариство кредитове земске [польско-шляхотске] и т. п. — впрочімъ кажемъ: Русины не мають грошей.

Тѣ аргументы, повторюваній систематично старшими нашими ретроґрадами, такъ вкоренили ся въ нашу суспільность, що зданалось — намъ нѣколи не жити власнымъ економічнымъ житемъ, бо мы до нѣчого не способній. Таке свѣдоцтво убожества выдавъ намъ навѣть нашъ великій патріотъ, теперь реальный політикъ угодовець. Въ році 1892, коли „Дністеръ“ мавъ війти въ житя, вінъ тогдѣ переконуваль насъ, що мы мусимо Полякамъ зробити директоромъ технічнымъ „Дністра“, бо мѣжь Русинами нема нѣкого, хто бы був до сего способный, и треба бы хіба концесію на „Дністеръ“ звернути правительству. Але сталось инакше, о чімъ поговорю дальше.

Такій аргументы а въ части и наше лѣнивство були отже причиною, що відъ 1873 року кромѣ упавшо о „Заведеніа“, а особливо по его упадку мы о двигненю економічнімъ анѣ подумали и треба було аж великого народного вѣча въ році 1883, щобы спромогти ся на заснованє купецкого товариства [„Народнои Торговлѣ“]. Відъ заснованя Народнои Торговлѣ знов минуло споро часу, бо аж пѣскмъ лѣтъ, закимъ въ році 1891 Русины дістали концесію на „Дністеръ“, закимъ опісля завязало ся друге купецке товариство [выробу рынъ въ Самборѣ] зъ закраскою добродѣйною и закимъ наконець за примѣромъ перемыскихъ Русинівъ, котрі у себе завязали товариство задаткове [„Вѣру“] въ кількохъ більшихъ мѣстахъ галицкои Руси навязалось около десять руских товариствъ задаткових. Наконець повставъ у Львовѣ [почерва въ сѣмъ році] Краевый Союзъ кредитовый, котрого головною цѣлію есть: орґанізація и контроля повѣтовыхъ товариствъ задатковыхъ (на взоръ польского „Звѣнзку“). Краевый Союзъ кредитовый повиненъ опісля перетворити ся поволи въ руский банкъ, котрого намъ такъ дуже потреба, а котрого до теперь на жаль не маємо. Такъ що-жь — все йде пиняво, бо зневѣра въ себе самыхъ, бракъ довѣря у власній силы и до своихъ людей, бракъ доброи волѣ и нѣчимъ неоправдана тревога стоять на дорозѣ такъ красно хоть вже дуже пізно розпочатому дѣлу.

Кажуть — и се рѣчь доказана, що лѣпше пізно нѣжь нѣколи; тожь и мы берѣмъ ся чимъ скорше до праць а певно доженемо те, що мы опізнили, а можемо и выпередити нашихъ сусѣдівъ-недругівъ. Хвиля теперь важна и дуже пригодна.

Закимъ подамъ способы, якъ на мою гадку взятись за дѣло, щобы скоро и певно дійти до мети, розберу передъ тымъ мотивы, якими воюють наши люде, що свои грошѣ пхають въ чужій институції.

Першій мотивъ — що Русины непевній, бо мали свій банкъ и сей упавъ — не выдержує критики. Хто зная исторію „Общого рольничого-кредитного Заведенія“ и исторію его упадку, той мусить признати, що безпосередными виновниками, котрі довели „Заведеніе“ своими махінаціями до упадку, то були: Міхалко, Кіндлеръ, Хувесъ, котрымъ легковѣрній и незадарній Русины тогдѣшній все въ руки відали. Теперь вже часы змѣнили ся — Русины перейшовши добру школу, вже такъ скоро не повѣрять всякому духу и певно вже не такъ легко відали бы руску институцію въ руки чужого человѣка. Впрочімъ Русины теперь мають вже и мѣжь собою більше свѣтскои интеліґенціи, мають своихъ фахово образованыхъ людей [фінансістівъ, покінченыхъ академиківъ торговельныхъ], котрі теперь, при недостачи рускихъ институцій, за-для хлѣба йдуть на службу до чужихъ. Теперь така исторія, якъ въ „Заведеніемъ“ надѣятись певно вже не повторит ся, бо добре кажуть: „хто разъ попѣкъ ся, дує и на холодне“.

Придивѣмъ ся-жь теперь, въ якій руки мы даємо теперь свои грошѣ и чимъ є тій „певній“ институції, котрій у многихъ нашихъ людей тѣшать ся такимъ довѣремъ. Отже скажемо отверто: повѣряємо нашій грошѣ въ руки дефравдантівъ або легкодухівъ въ польскихъ фінансовыхъ институціяхъ, де не десятки або сотки, але міліоны никнуть якъ камфора! Чи може така величезна институція польска, якъ „Фльоріянка“, така друга гордість и твердиня Поляківъ, якъ Галицка каса щаднича — то тій „певній“ институції, де въ одній директоръ закрадає сотки тысячівъ и дають ему утечи, а въ другій головный директоръ такъ господарить, що зібраный за пятьдесять лѣтъ резервовый фондъ чотирохъ міліонівъ не покрывае и половины стратъ одного року?! А нашого рускаго гроша въ тій „примѣрно веденій“ щадници есть лише дрібонька сумка, бо — якъ довѣдую ся — щось по-надъ десять міліонівъ зр.!

Сказавъ бы хто, що се лише случай, що впрочімъ нашій братя Поляки добре орудують нашимъ грошемъ. Я бы не сказавъ того. Відомо прецѣнь про дефравдацію и въ Товариствѣ кредитовімъ земскімъ [ось ще передъ днями выкрылося здефравдоване пару тысячь; справдѣ кажуть, що се грошѣ не институції, лише! „приватній фонды партій“ (депозиты) але все хто-сь за нихъ відповѣдає!] А чому упавъ Банкъ рустикальный, Галицкій закладъ кредитовый, Банкъ мѣскій и т. д.? Про повѣтові каси ощадности и товариства задатковій вже й не буду згадувати [Городокъ, Бирча, Краковець, Судова Вишня и др.]. А треба знати, що така Галицка каса щаднича уходила доси за найсолідніѣшу институцію, — тажь правительство признало книжочкамъ щадничимъ безпеченьство *пупілярне*! Що більше, говорять загально [ба вже и въ польскихъ газетахъ о тімъ недвозначно натякає ся] що и въ Банку краевімъ щось невыразно — бодай и такъ чувъ відъ одного жида-банкира, котрый розмовляючи недавно зо мною, съ іронічною усмѣшкою и не таеною радостію каже до мене: „Отъ бачите, galicyjska kasa oszczędności — polnische Wirtschaft!“

И дѣйстно, коли-бъ мы мали той розумъ, що жиды, и не пхали ся тамъ, де пануе „polnische Wirtschaft“ — мы стояли бы далеко лѣпше, нѣжь стоимо теперь.

Т. И. К.

*) Відъ справоздання Związku за рікъ 1895 [бо пізнѣйшого не маю підъ руками] роздали товариства задатковій въ самімъ лишь році 1895 на добродѣйній [очевидно не рускій] цѣли поважну квоту 22.715 зр. 29 кр., а оборотъ касовый тыхъ товариствъ въ році 1895 выносивъ суму 332,630.539 зр. 87 кр. Відля статистики Т. Лопушанського [Galicyjskie kasy oszczędności, ich rozwój i stan obecny, 1894] выносивъ чистый зыскъ касъ щаднічихъ въ самімъ 1892 році суму 396.838 зр. 75 кр. а оборотъ касовый въ тімъ році суму 67,794.082 зр. 48 кр. Чистого зыску принесла всѣ галицкій касы щаднічій відъ часу ихъ заснованя до кінця року 1892 суму 7,077.376 зр. 49 кр., зъ чого суму 1,252.741 зр. 39 кр. роздали тій касы на добродѣйній [розумѣвсь не рускій] цѣли!

Львовъ въ 1809 році и Митрополитъ Ангеловичъ.

Урывокъ въ житєписи Антонія Ангеловича въ „Прикарпатскій Руси въ XIX. вѣцѣ“ Івана Ем. Левицкого.

Дня 25. вересня 1808 р. владика Антоній Ангеловичъ обнявъ митрополичій престолъ...

Наступивъ нещасливый для Австрії 1809 рікъ, а судьбу того нещастя подѣляла також и наша Галичина.

Кабінетъ вѣденьскій, користаючи зъ военного конфлікту Наполеона I. зъ Испаніею и его спорівъ зъ папою, задумавъ еще разъ вступитись за независимість Европы. Але въ тій пятій війнѣ противъ Наполеона I. мала Австрія противъ себе не лишь майже цѣлу західну Европу зъ выняткомъ Англії, але також Россію и ново остоване княжество Варшавске*).

Архикнязь Кароль на чолѣ 165.000 війска вступивъ до Баварії, а архикнязь Фердинандъ д' Есте ставъ призначеный на головнокомандуючого військами въ Галичинѣ и для него була устроена головна квартира въ митрополичій палатѣ у Львовѣ. Въ силѣ 33.000 війска переступивъ архикн. Фердинандъ дня 15. цвѣтня 1809 р. границю княжества Варшавского*), повѣдомивши о тімъ білетомъ начальника війскъ княжества Варшавского князя Іосифа Понятовского въ тою замѣткою, що буде уважати за непріятеля кождого, хто буде опиратись его походови. Зъ військомъ своимъ посунувъ ся вузъ архикн. Фердинандъ аж підъ Нове Мѣсто, віддалене відъ Варшавы о 12 миль.

Однакъ військо архикн. Кароля, котре вступило до Баварії, зістало черезъ Наполеона по пятидневныхъ битвахъ [відъ 19 до 23 цвѣтня 1809] підъ Абенсберґъ, Ландсгутъ, Екміль и Ратисбоною выперте переважно військомъ належачимъ до „реньского союза“, отже військомъ нѣмецкимъ**). Усѣхалось военне щасте Наполеонови и вінъ, очистивши Баварію відъ австрійского війска, вступивъ самъ до австрійскихъ посѣлостій, а Фридерикъ Августъ, король саксоньскій и зъ волѣ Наполеона князь варшавскій, выдавъ въ Липску дня 25. цвѣтня 1809 до Поляківъ княжества Варшавского маніфестъ, взиваючи до оборони загроженого краю. Громомъ розносилась вѣсть о тімъ маніфестѣ по краю и віддѣлы війска польского, стоячого підъ командою кн. Іосифа Понятовского, почали зъ дня на день побільшатись. Межи тымъ надійшла вѣсть, що Наполеонъ в нивъ 13. мая 1809 Відень, въ наслѣдъ чого архикн. Фердинандъ бувъ принаволеный опустити територію княжества Варшавского и рушивъ въ походъ назадъ до границь Шлеска и Угорщины. Въ виду такого обороту справы кн. Іосифъ Понятовскій скликавъ военну раду, на котрій польскій генералъ Генрикъ Домбровскій сказавъ: „Коли Австріяцѣ прийшли до насъ, то підѣмъ мы до нихъ!“ Зъ сеи поры стали выступати Поляки княжества Варшавского противъ Австрії, справдѣ яко союзники Наполеона I., але высоко підносили свій національный прапоръ о цѣлях реставраційныхъ*).

Признати треба, що по причинѣ сеи рухавки запанувавъ бувъ межи Поляками въ Галичинѣ великій ентузіязмъ; але сей ентузіязмъ затревожившъ бувъ въ высокій степени умы межи Русинами. О скілько радувалось польске серце на саму гадку, що зближавсь пора, въ котрій білый орелъ готовъ зацарити повновно на рускій земли, о стілько знов Русины, маючи зъ одной стороны традиційну свѣдомість о „золотій відьности“ для себе за польскихъ часівъ, а зъ другои — памятній на добродѣйства австрійскихъ монархівъ, начали відчувати въ глубинѣ своеи душѣ печаль, однако супротивъ польского оружного напору не могли нѣчого иншого зробити, якъ лишь занятi відпорне становище.

Дня 18 мая 1809 взяли Поляки приступомъ Сандоміръ, де до польскихъ баталіонівъ прилучилось було 800 людей зъ австрійскои залоги*), а 20 мая здобули Замость. Посуваючись безъ більшихъ перешкодъ чимъ разъ дальше въ глубину краю, займали польскій баталіоны одно мѣсто за другимъ, а вкінци рознеслась по Львовѣ вѣсть, що військо польске зближавсь до столиці галицкои Руси. Кромѣ Русинівъ затревожились тою вѣстію и Поляки, бо ажь по Вонзовинѣ до жителівъ Галичины, говорить кн. Іосифъ Понятовскій межи иншимъ буквально: „...My już dawniej zyskaliśmy niepodległość, jesteśmy Polakami, idźcie za naszym przykładem, niesiemy wam hasło jedności i swobody. Przyłóżcie się do wielkiego dzieła wskrzeszenia wspólnej ojczyzny!...“

*) См. B. Zamorski. Polska od roku 1807 do 1815. Lwów, 1871, стор. 45. — Rys historyczny kampanji z r. 1809, Poznań, 1869, стор. 13.

**) Коли великій корсиканьскій полководець, Наполеонъ I., покоривъ підъ свои стопы державы и народы, Нѣмцѣ не знали нѣчого лучшого здѣлати, якъ чимъ скорше підчинитись сему модерному Цезарови. Щобы удержатись при власти, нѣмецкій герцоґи самій розбрвали Германію, оставили императора Франца II., покорялись Наполеонови и тымъ способомъ самій погребали 1000-лѣтню римско-германьску имперію. Дня 12. липня 1806 р. підділались въ Парижи 16 нѣмецкихъ герцоґівъ Наполеонови I. и утворили „реньскій союзъ“ [Reinbund] підъ покровительствомъ Наполеона I. Тій принцы були имени: королѣ Баварії и Віртемберґи [титулъ королѣвскій дістали они тогды відъ Наполеона], електоръ канцлеръ, електоръ Баденьскій, герцоґи Клевскій и Берґскій, ландґрафъ Дармштадтскій, князь Нассавскій и Гогенцоллернскій, три князь Сальмскій и князь Ізенбурґскій, Ліхтенштайнъ, Аремберґъ а ґрафъ Лѣвенькій; підъ нѣмецке прилучилось до реньского союза ще 11 князівъ нѣмецкихъ, а межи тыми и електоръ Саксоньскій, котрый відъ Наполеона дістав також титулъ королѣвскій. Въ наслѣдъ того цѣсарь Францъ II. зложивъ римско-германску корону дня 6 серпня 1806 и позістав яко Францъ I цѣсаремъ Австрії.

*) См. Dr. Franz Krones. Geschichte der Neuzeit Oesterreichs, Berlin, 1879, стор. 513 и слѣд.

*) Уже въ першій проклямації, выданій въ головній польскій квартирѣ въ Вонзовинѣ до жителівъ Галичины, говорить кн. Іосифъ Понятовскій межи иншимъ буквально: „...My już dawniej zyskaliśmy niepodległość, jesteśmy Polakami, idźcie za naszym przykładem, niesiemy wam hasło jedności i swobody. Przyłóżcie się do wielkiego dzieła wskrzeszenia wspólnej ojczyzny!...“

*) См. Rys. historyczny kampanji z r. 1809, Poznań, 1869, стор. 50.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкіры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

104 25—40

Переглядъ політичный.

Нѣмецкій послы делегованій въ цѣли сформулованя національно-політичныхъ жаданъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ зберуть ся на нараду въ кінцемъ сего тыжня. Ихъ працѣ мають бути укінчені ще въ тімъ мѣсяци, почімъ ческій сеймъ зібравъ бы ся дня 15-го марта. На случай абстіненціи нѣмецкихъ послівъ відъ нарадъ ческого сойму, правительство відложило бы акцію змѣряючу до полагодженя ческо-нѣмецкои угоды до осени, т. є. аж до скликаня рады державнои.

Pizenensky Obzor доносить, що правительство намѣрае въ языковій справѣ зробити Нѣмцямъ концесію о стілько, що въ чисто нѣмецкихъ языковыхъ округахъ всѣ справы буде полагоджувати выключно въ нѣмецкій мовѣ, а въ чисто ческихъ округахъ буде панувати выключно ческа мова. Правительство намѣрае перевести се навѣть въ тімъ случаю, коли бы Чехи не хотѣли на се згодити ся.

Міністеръ справъ внутрѣшныхъ поручивъ зарядови державнои друкарнѣ, щобы зъ ческими передплатниками дневника законівъ державныхъ зносити ся лише въ ческій мовѣ.

На засіданю угорского сойму въ суботу Банфі заявивъ, що правительство рѣшилось зголосити свою дімісію и просивъ, щобы палата застановила свою дѣяльность доки король не порѣшить справы. Мадарашъ заявивъ, що палата приймае до відомости дімісію міністерства и замкнувъ засіданє. Вчера бувъ Банфі на авдіенціи у цѣсаря, котрый принявъ дімісію кабінету. Безпосередною причиною дімісіи Банфіого було се, що цѣсарь не хотівъ згодити ся на розвязане угорского сойму, уважаючи се въ теперѣшныхъ відношинахъ за суперечне зъ законами. Первѣстно намѣрявъ Банфі на свого наслідника предложити цѣсареви міністра Люкача, але коли сей за нѣяку цѣну не хотівъ принятн на себе місію утворенія нового кабінету, Банфі поручивъ Февраровго. Февраръ зъ великимъ трудомъ давъ ся наклонити до сеи місіи, але въ горы заявивъ, що уважае ся за переходову и въ урядѣ лишить ся лишь такъ довго, доки въ парламентарныхъ відношинахъ не настане цѣлковитый спокій. Коли се стане ся, Февраръ уступить. Зъ нинѣшного кабінету мають выступити Банфі, Люкачъ и Перчель, а прочій міністры перейдуть правдоподібно до нового кабінету. Перчеля десигновано на президента палаты послівъ.

„Правительственный Вѣстникъ“ оголосивъ царскій маніфестъ въ справѣ законодавства Фінляндіи. Царь рѣшивъ, що о кождімъ новімъ проектѣ закона для Фінляндіи, мае высказати свою гадку фінляндскій генералъ губернаторъ, секретарь стану и фінляндскій сенатъ. Відтакъ проектъ мае бути предложеный россійскій радѣ державній. Сесія рада розслідить проектъ спільно зъ фінляндскимъ генералъ-губернаторомъ, фінляндскимъ секретаремъ стану и членами фінляндского сенату, котрыхъ именуе царь.

Выборъ президента Франціи відбувъ ся въ суботу пополудни. Выбрано при першімъ вже голосованю президента сенату Еміля Любета 483 голосами. Мелінъ одержавъ 270 голосівъ.

Ново выбраный президентъ уродженый въ 1838 роцѣ розпочавъ свою карієру яко провінціональный адвокатъ. Въ 1876 роцѣ зістався выбраный до парляменту и прилучивъ ся до республиканьскои лѣвиці. Були се послідні лѣта президентуры Макъ-Магона, въ котрімъ монархісты добачували воскресителя монархіи. По выборахъ въ 1877 роцѣ, князь Бролі старавъ ся всякими можливыми средствами позыскати парляментъ зъ податливою монархістичною більшостію. Однакъ тѣ заходы не повели ся, а Любе бувъ однымъ зъ тыхъ 363 послівъ, котрыхъ вотумъ недовѣря приневолували князя уступити. Се було безпосередною пригравкою до упадку Макъ Магона. Любе, котрый яко пильный роботникъ въ комісіяхъ добивъ ся поважного становиска въ парляментѣ, зістався въ 1883 роцѣ выбраный до сенату а въ 1887-бмъ зістався міністромъ публичныхъ роботъ въ першімъ кабінетѣ Тірарда, котрый дыхавъ лише три мѣсяцѣ. По упадку кабінету Фрейсінета, покликано его до утворенія нового міністерства въ р. 1892. Поручъ управы цѣлого міністерства, обнявъ по Констансѣ теку міністерства справъ внутрѣшныхъ. Та не довго тѣшивъ ся вінъ тою годностею. Причиною его упадку була справа Панамы. Коли въ тій справѣ вело ся слідство, деякій послы закинули, що міністерство судовництва не ужинае всѣхъ можливыхъ средствъ, щобы правду выдобути на верхъ. Міністерство упало а Любе увійшовъ яко міністеръ справъ внутрѣшныхъ до нового міністерства Рібота. Але и се тревало не довго. Любе гравъ въ цѣлій панамскій аферѣ двозначну ролю и по кількохъ вже тыжднякъ, мусівъ зъ міністерства уступити. Въ 1896 роцѣ выбрано его президентомъ сенату, де розвинувъ енергічну дѣяльность а передовсімъ яко президентъ фінансовои комісіи.

Свій выборъ на президента республики Любе завдячуе лишь тій обставинѣ, що не бравъ нѣякои участи въ аферѣ Дрейфуса Доси не высказавъ вінъ навѣть своеи гадки о тій справѣ. Вінъ мае бути ворогомъ всякихъ интриґантскихъ штучокъ безъ огляду на се, чи они відносять ся до справъ цивільныхъ, чи військовыхъ. Є вінъ такожъ противникомъ всякихъ осентацій и люксусу. Підъ взглядомъ політичныхъ поглядівъ, є опортуністомъ. Лично не бравъ нѣякои участи въ панамскій аферѣ. Коли по доконанімъ выборѣ відбиравъ зъ усѣхъ сторонъ ґратуляціи, мавъ заявити, що буде всякими способами старати ся щобы загрожену послідными подіями єдность республиканцівъ привернути до давного стану и просивъ прасу, щобы попирала его въ тій роботѣ.

По закінченю выборчихъ формальностей, Любе пійшовъ до міністерства справъ внѣшныхъ, де приймавъ представителівъ властій и дипльоматівъ. Тамъ вручивъ ему Дюпюї дімісію цѣлого кабінету. Любе упросивъ президента міністрівъ, щобы дотеперѣшный кабінетъ и дальше лишивъ ся на становиску.

Улиця вела ся въ день выбору досыть спокійно. Окрімъ невелликихъ товпъ антісеміт'въ и крайныхъ націоналівъ, котрій демонстрували противъ выбору „дрейфусарда и панамісты“ не було нѣякои більшои демонстраціи. Поліція демонстрантівъ порозганяла, деякого заарештувала, и въ мѣстѣ запанувавъ звычайный спокій. Праса противна ревізіи закидае новому президентови, що его выбрали тій, котрій хочуть боронити Дрейфуса, пригадуе Любетови его нещире становиско въ панамскій справѣ и відмовлае ему всякихъ способностей. Ревізіоністичній знов дневники высказують свое вдоволенє зъ выбору Любета, добачують въ тімъ доказъ, що республиканцѣ не хочуть мати нѣчо спільного зъ праниіею.

Письма зъ краю.

Зъ Бережанщины пишуть намъ:

Передъ кількома днями була въ „Дѣлѣ“ відрадна згадка про *купно 140-моргового фольварку селянами зъ Медовы, Каплинецъ и Вымысловки.* Тую згадку годить ся для памяти доповнити тымъ, що оно не прийшло такъ легко нашимъ людямъ, а найбільше заводу дізнали изъ стороны, въ котрои найбільше помочи надѣемось.

Потребуючи до сего купна більше грошей, якъ могли вытягнути зъ своего господарства, они за порадою каплинецкого війта и радного повітового Данила Лісевича звернули ся въ прошеньмъ о позичку до повітовои каси позичковои въ Бережанахъ. Тамъ обіцяли имъ позичити и тыми обіцянками заводили до остатного речинця, а вибици нѣчого не дали! Черезъ той тяжкій завдъ каса повітова поставила нашихъ селянъ въ таки круте положенє, що если-бы въ послідній хвили декотрыхъ не поратувало було наше кредитове товариство „Дністеръ“ а прочимъ не удало ся було затягнути жидівскои позички въ Козовѣ на 14%, то були бы всѣ потратили 6000 зр. завдатківъ.

Люде підозрѣвають въ тімъ руку одного пана зъ „powiatu“, котрый торгувавъ собѣ сей фольварокъ для „zaokrąglenia swoich posiadłości“. Якъ оно тамъ було, не знаемо; але знаемо, що люде тымъ дуже огорчені, а найбільше зъ всѣхъ Данило Лісевичъ, котрый такъ вѣрно выслугувавъ ся панамъ въ ролі попихача при остатныхъ выборахъ до рады державнои, та теперь такои зазнавъ підъ нихъ вдяки... Може вже сбывае „хто стрыкъ, а кому коломъ въ бокъ“ и при оказіи другихъ выборівъ буде знати, зъ кимъ тримати!

Та закимъ се буде, всѣмъ намъ цікаво бы було знати: для кого збирае и де подѣвае свои капіталы бережанська каса повітова, коли не мае ихъ на такъ продуктивну ціль, якъ купно поля для мужика? Люде шепчуть, що тутъ есть такожъ своя спілка, á la Щепановскій-Вольскій-Одживольскій, лише тотій не зъ демократівъ... Чи се мало бы бути правда?

Членъ Селянъскои Рады.

Галицка каса щаднича.

Сегодня збирае ся краевый сеймъ и ще сего тыжня мае прийти на порядокъ соймовыхъ нарадъ нагла справа Галицкои касы щадничои. Въ суботу по полудни відбула ся у намѣстника конференція тымчасовои управы щадницѣ; обговорено білянсъ, выготовленый майже вже докладно, а такожъ и справы, надъ котрыми мае радити конференція 20 послівъ, запрошеныхъ на нинѣ до намѣстника.

Підля запевненя польскихъ дневниківъ довгъ Щепановского въ щадничій касѣ выносить 5,300.000 зр., а загальна сума довгівъ Щепановского, Вольского и Одживольского 7,200.000 зр.! Якъ вже відомо, Вольскій и Одживольскій дали касѣ нотаріяльну обезпеку на 5 мил. зр.; однакъ навѣть тій, що рожево задивляють ся на справу, не припускають, щобы въ майна тыхъ панівъ по сплатѣ нашихъ ще ихъ довгівъ можна добути 5 міл. Коли жь почислити ще и залягаючій відсотки відъ тыхъ довжныхъ 7 міл. та зважити, що довгъ той выносить два рази тілько, кілько каса мала резервового фонду, то страта касы выйде не абы-яка!

Первѣстно була гадка така, щобы касу перемѣнити на краеву або мѣста Львова. Теперь, якъ пишуть, гадку сю залишено, а ходить о те, щобы сеймъ давъ до часу поруку краю за вкладки, поки резервовый фондъ не відродить ся и не зросте до певнои высоты та поки не поверне довѣри до касы. Край мавъ бы принятн поруку до высоты 30 міліонівъ зр., однакъ зъ тымъ, що статутъ касы буде змѣненый. Мало бы бути установленыхъ трехъ директорівъ, выбираныхъ управляючою радою а затверджуваныхъ краевымъ выділомъ и соймъ мавъ бы выбирати значнійше число членівъ управляючои рады, а теперѣшный надзираючій выділъ щадницѣ и выбирана дирекція мали бы відпасти. Отже конференція послівъ, котра мае зійти ся сегодня у намѣстника по засіданю сойму, мае рѣшити, чи внесене що-до краевои поруки и змѣны статуту касы мае зложити въ соймі краевый выділъ чи правительство. Опісля будуть скликаній загальній зборы членівъ щадницѣ, щобы ухвалити дотычный проектъ.

Наше становище въ справѣ поруки краю за щадничі вкладки, а тымъ самымъ и за страты щадничои касы выложено въ 24 ч. „Дѣла“ и мы сегодня ширше о тімъ розводитись не потребуемо. Жадаемъ, щобы край чи то населенє краю, котре нѣякого не мало виливу на господарку львівскои щадницѣ и нѣякъ не завинило въ тій господарцѣ, мало шкодою своею теперь відповідати за чужій провины и податками та майномъ своимъ ручити за щадничі вкладки, наражений зъ чужои вины на небезпеченьство, — є що найменше нечувано дике. Найелементарнійше поняте о справедливости велѣло бы глядати репресу передовсімъ у тыхъ и на тыхъ, що безпосередно покажуть ся винноватыми въ справахъ щадницѣ; а за такихъ поки-що мусять

стію Нѣмцѣ, котрій въ тыхъ часахъ становили во Львовѣ численну кольонію. Правительство не мало вже часу думати надъ средствами обороны столицѣ краю, але старалось ратувати то, що було власностію держави. Передовсімъ рѣшено вывезти всѣ приборы и склады артилерія*), а опісля вывезено готівку, яка находилась въ сараіяльныхъ касахъ, а мало бути тои готівки 14 міліонівъ въ банкоцетляхъ и 500.000 зр. въ сребрѣ и золотѣ**). Вразъ зъ готівкою вывезено до Угорщины также и машину до стемпльована папиру. Упоравшись зъ однымъ и другимъ, выплачено всѣмъ урядникамъ и емеритамъ тримѣсячну пенсію зъ-горы, а відтакъ приступлено зъ найбільшимъ поспѣхомъ до вывозу муки и збіжа зъ військовыхъ пекарень и амуніціи зъ складівъ.

Дня 23 мая 1809 вырушивъ генералъ Кеслеръ зъ відділомъ війска въ силѣ 700 людей и 4 арматами підъ Жовківъ противъ приближаючого ся війска польского, а рівночасно выслано до Станиславова касу военну и акты генеральнои команды. Того самого дня заняла мѣска міліція, складаюча ся зъ львівскихъ мѣщанъ, одяхи и почала повняти службу військову. Слідуючого же дня опустили Львівъ остатки австрійского війска підъ командою генерала кн. Гогенльоге, котрый удавъ ся до Станиславова, а въ 2 днѣ пізнійше рушивъ туда за нимъ и ген. Кеслеръ, перемашерувавши тихо о 2 годинѣ въ ночи черезъ Львівъ.

Прибувша о 4 годинѣ рано дня 27 мая 1809 зъ Перемышля почта привезла першу вѣсть, що за нею спѣшать до Львова відділи польского війска. Въ пів годины пізнійше надъѣхавъ черезъ Городецку рогачку поручникъ Старжиньскій**) зъ 14 кінными гренадіерами и 2 уланами и, незатриманый нѣкимъ, удавъ ся просто на головну стражницю. Не минула и година, а вѣсть о прибувшімъ польскімъ відділѣ рознеслась скоро по мѣстѣ и тысячѣ Львівянъ поспѣшили повитати сей відділъ. Середъ грімкихъ и далеко вокругъ оглушаючихъ окликівъ въ честь польского війска и независимои Польщѣ выславъ Старжиньскій 6 гренадіерівъ на рогачки на стражь, щобы нікого не выпускали зъ мѣста, а останшимъ 8 гренадіерамъ поручивъ занятн невеличку касарню кавалерія, нинѣ такъ звану пікету пожарну при улиці Чарнецкого. Справившись зъ тымъ, выславъ відтакъ 2 уланівъ, щобы позабирали орлы цѣсарскій зъ всѣхъ урядівъ. Першою жертвою сего приказу упавъ орелъ на губернію, котрого польскій уланы своими іками зняли, и така судьба постигла всѣхъ прочихъ орлівъ цѣсарскихъ*). Около полудня прибули до згаданои касарні для повитаня польскихъ кавалеристівъ нотаблѣ: гр. Теодоръ Потоцкій, воевода белзскій зъ женою, гр. Валеріанъ Дідушицкій, Ілярій Семяновскій, Францъ Вентлиньскій и Іосифъ Дзержковскій. За графинею Потоцкою поспѣшили также и инші дамы зъ кружка польскои аристократіи, а нѣ одна зъ нихъ не позабула взяти зъ собою відповідного подарка для прибувшихъ польскихъ героівъ дня. Не злишно для характеристики также згадати, що графиня Потоцка, коли побачила, що кінь поручника Старжиньского зраненый, здоймила зъ себе хутко шаль и обвязала нимъ рану, обдаруваши коня поцілуемъ*).. Вечеромъ устроено иллюмінацію мѣста, а по улицяхъ не умовкали глубоко въ ночь грімкій окліки въ честь независимои Польщѣ, такъ само и въ театрѣ, котрый бувъ по береги заповненый, а въ котрімъ була представлена нарочно на той вечеръ написана песа зъ приміненемъ до обставинъ**).

(*Дальше буде.*)

---

*) См. Die Stadt Lemberg im Jahre 1809, Lemberg, 1862, стор. 3.

**) Авторъ брошуры: „Die Stadt Lemberg im Jahre 1809“ ошибочно называе сего поручника Старожиньскимъ. Дальше примічае, що відділъ сего поручника складавъ ся зъ „14 Mann zu Pferde nebst 2 Lanzenträgern, zusammen 17 Mann“ [см. Die Stadt Lemberg im Jahre 1809, Lemberg, 1862, стор. 5]. О числѣ сеи военнои польскои дружины, що перша заняла Львівъ, згадуе такъ само въ своій рукописи и Ґерардъ Фестенбургъ.

*) Ентузіазмъ для польскои справы межи Поляками во Львовѣ, ошоломлеными впрочімъ и тою обставиною, що 17 польскимъ кавалеристамъ повелось безъ затраты одного зернятка пороху занять столицю краю, був посуненый до тои степени, що стали усувати все, що пригадувало имъ австрійске правительство. Такъ на пр. аптекарь Кржижановскій, на аптицѣ котрого находивъ ся двоголовый орелъ, усунувъ его зъ поспѣхомъ самъ, вывѣсивши еще того самого дня напись: „Apteka polska“, а рівночасно властитель дому заѣзднаго підъ фірмою „Hotel galicyjski“ приказавъ замалюзати тую напись, змінивши на „Hotel polski“.

*) Авторъ дотычного памятника говорить дословно: „...worunter ein verwundetes Pferd das Glück hatte von der Gräfin Potocka, welche ihr Halstuch auf die Wunde legte... einen feurigen Kuss zu empfangen. So gross war der Taumel der Freude und der Ausbruch des zarten Gefühls der polnischen Schönen“ [см. Die Stadt Lemberg im Jahre 1809, Lemberg, 1862, стр. 8].

**) Властивый заголовокъ сеи песы не звѣстный. Въ бібліотекахъ нема афіша представлена театрального зъ дня 27 мая 1809, а авторы обохъ нѣмецкихъ памятниковъ подаютъ заголовокъ тои песы инакше. Ґерардъ Фестенбургъ пише, що „Im Stadttheater wurde ein polnisches Gelegenheitsstück „Das allgemeine Aufgeboth“ aufgeführt“, а авторъ другого памятника говорить, що вечеромъ представлено въ театрѣ „ein polnisches Schauspiel „Der allgemeine Aufstand“, unter Beschimpfung der Deutschen...“ [см. Die Stadt Lemberg im Jahre 1809, Lemberg, 1862, стр. 8].

*) О сихъ памятныхъ дняхъ во Львовѣ выдавъ въ 1862 р. Яковъ Ѳ. Головацкій невеличку брошурку, написану однымъ зъ высшихъ австрійскихъ урядниковъ підъ заг.: Die Stadt Lemberg im Jahre 1809 unter oesterreichischer, polnischer und russischer Regierung. Tagebuch eines Augenzeugen, Lemberg, 1862, 8°, стр. IV+49. Есть то дневникъ не великои вартости для исторіографа. Кромѣ сеи брошурки есть еще другій памятникъ, котрый находить ся въ бібліотецѣ им. Оссолиньскихъ во Львовѣ до н-ру 1876 въ рукописи підъ заг.: Lemberg während der Kriegsepoche im Jahre 1809. Ein Fragment seiner Geschichte nach Urkunden und Berichten der Augenzeugen bearbeitet. На першій сторонѣ сего памятника находить ся слідуюча записка: „Pisał w roku 1820 w Snopkowie pod Lwowem Jan Ludwik d. i. Festenburg, ur. w Mons, w Niederlandach, były oficer wojsk austr., w roku 1809 urzędnik austrjacki we Lwowie, który w czasie okupacji Lwowa przez wojska polskie nie opuścił miasta i był świadkiem zdarzeń ówczesnych. — 3 grudnia 1870. — Aug. Lewakowski“. А дальше есть приміткa автора: „Geschrieben zu Snopków vom May, und zwar: den 19 bis 19 Juni, und vom 14 August bis 6 October 1820“. Замѣтно, що въ обохъ сихъ памятникахъ нема нѣякои згадки нѣ о митроп. Ангеловичу, нѣ о д рѣ Мих. Гарасевичу. О бѣгствѣ зъ Львова и страданяхъ митрополита и его товарища д-ра Мих. Гарасевича написавъ Николай Л. Устіяновичъ статью підъ заг.: „Антоній Ангеловичъ, митрополитъ галицкій, во время 1809 года“, однако безъ подана жерелъ и не безъ похибокъ. Згадана статья напечатана въ „Перемышлянинѣ“ на годъ 1859, Перемышль, 1859, стр. 59—68.

уходити директоръ Зіма и тій, що его надували. Опбля одвічальній є тій, що мали обовязокъ пильнувати ладу въ касѣ, а обовязку того не сповняли, — менше о те, чи черезъ свою неспособбибсть чи ъ недбальства чи зъ якихъ особистыхъ або партійныхъ причинъ; до тыхъ зачислити треба членбвъ надзираючого выдѣлу, дирекціи и ревізійныхъ комісій, а вкінци також и саме правительство, котре вже передъ кількома роками знало вбдъ радника Клеберґа о господарцѣ касы, а не тблько не сповнило свого обовязку контролѣ, але ще Клеберґа усунуло вбдъ касы. Тымчасомъ и доси нѣчого не чувати за яке-небудь слѣдство въ цѣли вынайденя виноватыхъ, анѣ про який небудь заходы, щобы страты кассы обезпечити на майнѣ виноватыхъ. За те край має принятн поруку за 30 міл. зр. вкладокъ!

Наведемо ще деякій замѣтній голосы нѣмецкихъ часописей въ сѣй справѣ.

Вѣденьскій тыжденвникъ Die Zeit пише: Вѣсти про страты галицкои касы щадничок сгають чимъ разъ гбршій, але нѣчого не чувати про яке судове слѣдство... Вже въ р. 1894, кажуть, правительство довѣдало ся про неладъ въ щадници, и тогдѣ перевело контролю ве хъ галицкихъ щадниць, тблько не львбвскои. На поновне домаганѣ правительственного комісаря, щобы зарадити лихови, увбльнено его нѣбы-то на власне его жаданѣ вбдъ функціи правительственного комісаря при щадничбй касѣ. Правда, що намѣстникомъ бувъ тогдѣ гр. Бадені. Отже не гр. Баденього и его кліку маѣ ся теперь вбзвати до вбдшкодованя, лише податниковъ. Галицка корупція переходить всякій поняти, анѣ свѣтъ доси мавъ о нѣй. Такъ довго тягне ся справа, а доси нѣчого не чувати про судове слѣдство. Але хто-жь маѣ его почати? Може віцепрезідентъ вышого краевого суду Дилевскій, котрый є членомъ дирекціи щадничои касы, або віцепрезідентъ краевого суду Уле, котрый сидить въ надзирающбмъ выдѣлѣ? Або може бурмістръ и віцебурмістръ Львова або послы до рады державнои и соймовй та члены палаты панбвъ, котрй засѣдають въ управѣ касы, мають домагати ся слѣдства? Они дальше сидять въ дирекціи и въ надзираючбмъ выдѣлѣ, остають на своихъ становищахъ въ краевбмъ судѣ, въ краевбй и державнбй репрезентаціи, и анѣ въ гадцѣ имъ дати вбдшкодоване, и такъ само нѣхто о тбмъ не гадае, щобы ихъ до вбдшкодованя вбзвати. Будуть латати, якъ буде можна, а потому пбйде дальше, якъ пшло доси. Загарбувати и позналяти гарбати — отсе девіза!"

Grazer Tagespost п. заг. „Ein Finanzscandal in Halbasien" пише, що въ Галичинѣ панують вбднесины суспбльній и адміністративній не цѣлкомъ ев опейскій, а на-пбвъ азійскій. Але вбднесины тій звати можна на-пбвъ азійскими ще и въ иншбмъ значѣню. Ретельность и совѣстность въ интересахъ и въ адміністрації Азіи певно богато полишае до бажаня; але коли тамъ разъ вже выкрыють корупцію, тогдѣ караютъ по драконьски. Цѣлкомъ инакше дѣе ся въ Галичинѣ, званбй пбвъ-Азіею. И у насъ цвите корупція [наше кореспондентъ зъ Галичины]. Ретельность и совѣстность инпутованій тутъ лайлявыми словами „тернопбльска мораль" [Tarnopoler-Moral], а коли все выкрые ся, коли цѣле багно въ якбмъ живемо, разъ ярко осѣтить ся, тогдѣ выпадокъ тушуе ся, щобы винуватого не вбддати судамъ до строгого укарана. Отже панує тутъ азійска корупція, тблько нема азійскои строгости, зъ якою въ Азіи караютъ выкриту корупцію, — Дальше розказуе ся тамъ цѣла исторія краху Галицкои щадниць, а вкінци каже ся: Въ Азіи иже пбслано бы виноватымъ шовковій шнурочки, а тутъ справу тушуе ся.. Ось чому Галичину звуть „пбвъ-Азією!

Deutsches Volksblatt дивуе ся, що Щепановскому давано ще грошѣ зъ щадниць нанѣть тогдѣ, коли бувъ уже переполохъ мѣжь вкладниками и они облягали касу! Дальше замѣчае той дневникъ, що Щепановскій уживавъ браныхъ зъ касы грошей також на цѣли „гуманітарній", бо не лишь утопивъ сотки тысячь на Słowo polskie, але и плативъ довги за деякихъ послбвъ зъ польского кола.

На закбичене подаемо ще декотрй вѣсти.

Правный дорадникъ касы вбзвавъ циркулярема вѣрителѣвъ фірмы Щепановскій-Вольскій Одживольскій на 27-ого с. м. до Львова за-для постановы: якъ дальше вести зарядъ предприемствъ и якъ має вбдбути ся сплата инших вѣрителѣвъ тои фірмы.

Славетный синдикъ касы д-ръ Малаховскій [президентъ Львова] доперва теперь зложивъ урядъ синдика, якій пѣвъ вбдъ року 1887. Въ дотычнбмъ письмѣ д-ръ Малаховскій каже, що не маѣ теперь часу, впрочбмъ хоче въ соймѣ мати вбльну руку [sic] въ справѣ касы.

Д-ръ Тадей Романовичъ, редакторъ органу спблки Щепановскій-Вольскій Одживольскій [Słow-a Polsk-ego] и членъ дирекціи касы щадничои анѣ въ гадцѣ не маѣ складати мандату до сойму за примѣромъ свого хлѣбодавця п. Щепановского!

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи!**

— Дня 5 н. ст. марта с. р. о 2 годинѣ по полудни вбдбудуть ся загальній зборы „філіи Руского товариства педаґогічного" въ Тернополи въ конатахъ „Руской Бесѣды" при улици Костельнбй зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) отвореня зборбвъ; 2) справоздани выдѣлу, скарбника и комісіи контрольной, 3) выборъ выдѣлу на рбкъ слѣдуючій; 4) внесеня и интерпеляція. — *Выдѣлъ.*

— **Зъ товариства „Сокблъ".** Маемо честь повѣдомити другбвъ, що вправы вбдбуваютъ ся що вбвторка и пятницѣ вбдъ 7—8 вечеромъ, а вправы дѣтей що середы и суботы вбдъ 5—6 вечеромъ въ комнатахъ товариства при улици Пбдвалє 7.

— Пбдъ покровомъ митрополита Куиловского а на дохбдъ проектованого дѣвочого института устроюе товариство Рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ дня 11 (23) с. м. [въ четверъ загальницѣ] въ сали Касина вѣщанського *вечерь зъ танцями*. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. Музика вбйскова 95 полку. Комітетъ ога ав ся починити все потрѣбне, абы гостѣ були вдоволенй, а хто може не одержавъ запрошеня, зволить удати ся до предсѣдательки п. К. Чориенькои ул. Липова, 64. Вступъ на салю вбдъ особы 3 корони, для родины зъ 4 особъ 8 коронъ, не обмежаючи жертволюбности. Білетбвъ можна дбстати въ Народнбй Торговли, а вечеромъ при касѣ. Стрбй для пань вечерковый.

— **Лекторы руского языка.** Міністерство просвѣты вже згодилось на утворенѣ посадъ лекторбвъ руского языка на університетахъ львбвскбмъ и краковскбмъ.

— Въ справѣ поновного слѣдства въ Комарнѣ за выборы зъ 1897 року доносять намъ зъ Самбора: Судова комісія [радникъ Рошкевичъ] выѣхала зъ Самбора на додаткове слѣдство до Комарна зъ тои причины, що засуджевій Комарняниць, котрй розпочали вбдсиджувати кару, выдали кількохъ виновникбвъ, що мали засудженыхъ намовляти до експесбвъ въ часѣ выборбвъ — мовлявъ: „я сиджу, нехай же и мбй кумъ посидить!" Чи при тбмъ нема якои спекуляціи, абы зъ мести невинно вструмити сего або того въ ѣду, выкаже слѣдство. На всякій способъ фактъ то сумный.

— Замѣсть вѣнця на домовину батька свого, пок. о. Стефана Бѣлиньского зъ Чернихова, жертвувала Вп. панѣ Поховска зъ Должанки 10 зр. для Бурсы руской въ Тернополи. За сей щедрый даръ сердечну подяку складае — *Выдѣлъ.*

— Краева рада шкбльна на засѣданю д. 13 с. м. ухвалила мѣжь иншимъ: затвердити выборъ о. Іос. Кучиньского зъ Парища на вбдручника рады повѣтовои до окружнои рады шк. въ Надвбрнбй; — зорґанізувати народну школу въ Воковичахъ бережанського повѣта вбдъ 1 липня с. р.; — поручила о. Ник. Садовскому науку руского языка въ ґімназіи въ Бережанахъ; — именувала суплентомъ-катихитомъ въ рускбй ґімназіи у Львовѣ о. Л. Лужницкого.

— **Нова ґімназія.** Краева рада шкбльна застановлялась надъ передложеными ѣй соймомъ петиціями мѣстъ Ланьцута, Дембіцы, Тарнобжеґа, Жовкви и Снятина о основане въ нихъ ґімназій або школы реальной — и найвбдно вѣдньйшою мѣсцевостію на нову ґімназію узнала она Дембіцу, заявляючи при тбмъ, що въ будучности постараесь по змозѣ уваглядинти также мѣста: Ланьцутъ, Жовквъ и Снятинъ.

— **Новый вынахбдъ.** Технічный урядникъ львбвского намѣстництва п. Ігнатій Шпитко придумавъ вельми интересный инструментъ, на котрбмъ одна особа цѣлкомъ легко буде могла грати соли, дуеты, терцеты, квартеты а навѣть секстеты, наслѣдуючи не до пбзнаня скрипки, віолины и віольончелѣ. Вынахбдникъ назвавъ свбй инструментъ: смичковою гармонією. Инструментъ маѣ клявіатуру цѣлкомъ подббну до фортепіановои, однакъ струны є баранчій и на нихъ граѣ смичокъ автоматично. Довѣдуемось власне, що панъ Шпитко въ послѣднихъ дняхъ почавъ кроки въ цѣли патентованя свого оріґінального инструменту, котрый маѣ передъ собою велику будучность.

— **На новбмъ шляху зелѣзничбмъ Львбвъ-Самббръ** маѣ бути устроеныхъ сѣмь стацій для нового руху, два перестанки и двѣ стациі призначенй лише для зелѣзничого руху. Стациі для нового руху будуть слѣдуючій: Ставчаны, Мбстки, Любѣнь великій, Порѣче задбрне, Комарно Бучалы, Коропужь, Рудки, Хлопичиць и Конюшки семинбвскій. Крбмъ тыхъ стацій будуть ще задержувати ся повозы въ Сколонѣ, Оброшинѣ и Завидбвцѣ. Зелѣзничій стациі у Львовѣ и Самборѣ будуть розширенй.

— **Страшна зелѣзнича катастрофа:** На зелѣзничбмъ дворци въ Forest коло Брукселѣ лучила ся сеи суботы рано страшна катастрофа. Всѣ ея и дробицѣ ще не знанй, а вже кровь стигне въ жилахъ на вѣсть о ея жертвахъ. Ббльше якъ 30 особъ згинуло на мѣсци, а сто кількадесять є раненыхъ. Причиною катастрофы було се, що поспѣшный поѣздъ цѣлою силою розгону наѣхавъ на поѣздъ особовый.

— **Дрббній вѣсти.** Антбвъ Николаевичъ Котлярчукъ вѣнчае ся зъ Еленою Иполитбвною Штогринъ дня 16 (28) лютого с. р. въ приходскій церкви села Стрѣлки п. Бббрка. — Дня 21 лютого вбдбуде ся на університетѣ вѣденьскбмъ промоція о. Ґригорія Хомишина священника зъ станиславовскои дієцезіи на доктора богословія. — Зъѣздъ директорбвъ середныхъ шкблъ въ Галичинѣ, котрый мавъ вбдбутись у Львовѣ зъ кінцемъ марта с. р., вбдложено на часъ по Великодныхъ святахъ. — Въ Станиславовѣ увязнено будбвляного предприемця Фелікса Зайонца пбдъ замѣтомъ злочину обманьства.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграні Великои *ювілейной выставовой лотерії*.** Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тій выграній выплачуютъ ся также *готбвкою* зъ 20% вбдшбдки, а тягнене вбдбудесь безвбдклично *18 ого марта 1899.*

Нашъ напбй кавовый, котрый видае ся намъ такъ конечнымъ, е тблько вытворомъ моды и довголѣтнои привычки, котру слѣдити исторично е рѣчею досыть интересуючою.

Якъ вѣдомо, Турки завели на заходѣ „чорный напбй", котрый имъ заступавъ заборонене уживане вина; въ Парижи и у Вѣдни вбйшовъ вбнъ поволи въ моду въ кінцемъ сѣмнадцятого столѣтя. Але тблько поволи, бо сей чорный напбй довгій часъ не припадавъ до смаку и выдаваесь ся зъ початку „вбдражаючимъ". Чого однако не докаже мода? И остаточно не треба бы бодѣти надъ привычкою до уживаня кавы розстроюючои нервы, коли-бъ на жаль внедовзѣ не були показали ся злій наслѣдки въ того. Вже въ половинѣ минувшого вѣка поважній лѣкарѣ выказали, що поява пораженя нервбвъ и серця є дбломъ звычайной кавы, а вбдъ вбдкрытя кофеины 1820 року, знае ся точно, що тую пошву належить приписати кановій отруѣ, хотяй въ малыхъ давкахъ постбйно изъ звычайною кавою заживанои. Але мимо всякихъ часто найстаранѣйшихъ переторотъ лѣкарскихъ, розповсюднювавъ ся що разъ ббльше звычай постбйного питя кавы, а то головно дятого, що не було чимъ заступити смаку, до котрого вже разъ привыкло ся. Послѣдувало смѣло можна сказати: для загального добра и дѣйсного благословеня людскости, доперва черезъ заведене зъ такъ великимъ наслѣдкомъ Кнайпбвскои кавы солодовои Катрайнера. Мае она запахъ и смакъ звычайной кавы безъ ей власностій для здоровли шкбдливыхъ. Найчастѣйше уживаютъ теперь ще Катрайнера солодовои кавы, яко дуже доброго додатку до звычайной кавы, до котрои ще можна додавати въ половинѣ, а навѣть и ббльше. Але пита также цѣлкомъ чиста (сама), сли е мбцна, смакуе Катрайнера Кнайпбвска кава солодова знаменито и годить ся ей поручити усильно и горячо въ кождбй родинѣ. Уживати одиноко тблько „правдивого Катрайнера" въ знаныхъ оріґінальныхъ пачкахъ, а выстерѣгатись лихихъ наслѣдувань, яко то товару „при закупнѣ важеного".

Соймъ краевый.

[4. засѣдане, 4. сесія. VII. періоду сойму дня 20. лютого 1899.]

Маршалокъ отворивъ засѣдане о годинѣ 11¾ и подавъ до вѣдомости розпорядженя цѣсарске о вбдкрытю сойму. Опбля звернувъ ся до предсѣдателѣвъ комісій соймовыхъ зъ зазывомъ, щобы выготовляли потрібній до нарадъ соймовыхъ вступній роботы и внесеня. Довшій слова посвятивъ маршал къ згадцѣ помершихъ послбвъ: Франца Сиджейовича и гр. Стеф. Замойского. [Послы встали зъ мѣсць.] Опбля маршалокъ подавъ до вѣдомости удѣленя урльопбвъ кількомъ послам. Митроп. Куиловскій и еп. Лобосъ надбслали повѣдомленя, що за-для занять въ епархіи не можуть взяти участи въ соймовыхъ нарадахъ.

По вбдчитаню внесеныхъ петицій приступлено до дневного порядку.

Справоздане выдѣлу краевого о станѣ фундаціи Скарбковскои за 1898 рбкъ передано буджетовбй комісіи.

Справу вылученя громады Вязовницѣ зъ судового округа въ Сѣнавѣ, а прилученя до судового округа въ Ярославѣ передано правничбй комісіи.

При першбмъ читаню внесеня п. Цоля о змѣну школы штукъ красныхъ въ Краковѣ на Академію штукъ красныхъ забравъ слова внескодавець п. Цоль и въ довшбй бесѣдѣ пбдпиравъ свое внесене, покликуючись на исторію сеи школы та доказуючи, що она маѣ всяку основу стати Академією. Пбсля жаданя внескодавця соймъ передавъ се внесене комісіи шкбльнбй.

Дальше стояло на порядку дневнбмъ перше читане внеску п. Барвѣньского о основане у Львовѣ выдѣловои школы женьскои зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ, однакъ читане сего внесеня маршалокъ усунувъ зъ причины, що п. Барвѣньскій хорый и не мбгъ явитись на засѣданю.

При першбмъ читаню внесеня п. Яблоньского о основане женьскои семинарія учительскои въ Ришевѣ забравъ слово п. Яблоньскій и въ довшбй промовѣ доказувавъ недостатокъ силъ учительскихъ и учительскихъ семинарій, а женьскихъ спеціально. — Внесене передано комісіи шкбльнбй.

Вбдтакъ п. Среднявскій мотивувавъ свое внесене о пбдвышку вынадгороды за пбдводы давани громадами на жадане ц. к. властій. Внесене вбдослано до комісіи адміністраційной.

Опбля п. Вайґінґеръ вбдчитавъ справоздане выдѣлу краевого о доповняючихъ выборахъ послбвъ соймовыхъ зъ мѣста Бялои и зъ курій менших посѣлостей округа новоторжского, а соймъ узнавъ выборы важными. Рбвножь признано важными доповняючій выборы послбвъ зъ курій ббльшихъ посѣлостій въ округахъ тарнбскбмъ и жовкбвскбмъ.

Соймъ ухваливъ концесію обшарови дбрскому въ Сурмачбвцѣ на побираня мыта на мостѣ повѣтовбмъ на рѣцѣ Любачбвцѣ. Кількомъ громадамъ заходнои Галичины удѣлено подббній концесій.

Пос. Окуневскій заинтерпелювавъ маршалка въ справѣ Галицкои касы щадничов, въ котрій то справѣ маршалокъ интервенювавъ пбдчасъ п. презид. Тхуржницкого, отже чи маршалокъ выступавъ тамъ у власнбй особѣ чи яко маршалокъ и що зробивъ для безпеченьства вкладокъ, кредиту краевого и чести краевои? Чи не заходить колізія, що н. пр. президентъ апеляціи Тхуржницкій, віцепрезидентъ апеляціи Дилевскій президентъ суду Жмѣнковскій, вы, п. маршалку, и иншѣ особы займаючій офіціяльній становища, є членами надзираючои рады?

Маршалокъ заявивъ, що сли интерпеляція звернена до него яко маршалка, то повинна бути пбдписана 15 посланы, а сли яко приватна, то вбнъ не обовязаный на ню вбдповѣдати. — На таку вѣдповѣдь п. Окуневскій сказавъ голосно: „То такъ трактуе ся публичный интересъ краю!"

Слѣдуюче засѣдане въ четверъ с. т.

Руснй послы внесли при кінци засѣдання интерпеляцію до правительственного комісаря въ справѣ надужитя староства Галецкого въ Надвбрнбй [о котрого урядованю интерпелювавъ въ парляментѣ пос. Дашиньскій]. Сей староста накинувъ громадѣ Яблоници писаря, свого заушника, та силуе громаду платити ему 300 зр. рбчно.

Вѣсти зъ Епархіи Львбвскои.

Президія намѣстництва годить ся на канон. инстатуцію о. Іос. Цегельского на Голосковичѣ а консисторія вбзвала его до инстатуціи на мартъ с. р. — **Презенты дбстали** оо.: Григ. Стецѣвъ на Станькбвцѣ и Левъ Кордасевичъ на Ляховичѣ **подорожній.** — О. Едв. Косановскій **завѣдатель** Чернихова дбставъ **сотрудництво** въ Золотникахъ, а о. Ив. Гарматій **сотрудникъ** изъ Золотникъ дбставъ **завѣдательство** въ Черниховѣ. — **Правительство асиґнувало плату** зъ реліґ. фонду для прив. **сотрудниковъ** въ Луцѣ малбй на рбкъ и въ Добровидахъ на два роки. — Консисторія вставилась до намѣстництва о плату въ реліґ. фонду для прив. сотрудниковъ въ Болотнѣ, Мѣзуни, Монастирци, Поннибвцахъ и о даръ зъ ласки для священичахъ вдбвъ Франц Войнаровскои, Елеон. Кульчицкои, Леонт. Яворскои и Евфр. Застирець та для сирбтъ Иванны Леонтовичъ, Ем. Баграновичъ, Ем. Левицкои, Аркадія и Аполонія Костецкихъ. — Превідія краевои рады шкбльнои розписала конкурсъ на катихита при II (нѣмецкбй) ґімназіи у Львовѣ и на катихита школы реальной въ Тернополи зъ речницемъ до дня 4 марта с. р.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 20 лютого. Міністеръ просвѣты рѣшивъ **скликати** до Вѣдни на 27 и 28 **конференцію** всѣхъ краевыхъ **инспекторбвъ** шкбльныхъ зъ цѣлои Австріи. **Предметомъ** нарадъ маѣ бути кількa рефератбвъ о станѣ и потребѣ реформъ середныхъ шкблъ.

Будапештъ 20 лютого. На пбдставѣ ухвалы кабінетовои рады **міністеръ** Фозварн выдавъ зарядженя, на пбдставѣ котрого головный вбйсковый пбдбръ вбдрочено аж до дальшого зарядженя. — **Соціялисты** урядили вчера въ користь загального голосованя демонстраційный похбдъ, въ котрбмъ взяло участь до 1800 особъ. Похбдъ вбдбувъ ся въ найбольшбмъ порядку.

Петербургъ 20 лютого. Міністеръ справъ заграничныхъ повѣдомивъ **дипльоматичныхъ** представителѣвъ державъ при россійскбмъ дворѣ, що державы згодили ся на выборъ мѣста Гаґи яко мѣсця збору для конференціи въ справѣ розоруженя. Якъ лишь буде установленый речинець конференціи, голяндске правительство розбшле формальній запросины.

Мадритъ 20 лютого. Рада міністрбвъ заявила ся за предложенемъ въ справѣ вбдступленя филіпінськихъ островбвъ.

Лондонъ 20 лютого. Въ провінціи Таліенванъ прийшло до бійки Россіянъ съ Хінцями, въ котрій уп ло сто Хінцѣвъ.

Римъ 20 лютого. Кардиналъ Рампола вручивъ россійскому резидентови въ Ватиканѣ вбдповѣдь папы на россійску ноту зъ 12 сѣчня, вбдносячу ся до справы розоруженя.

Вашингтонъ 20 лютого. Ґенералъ Отісъ донѣсъ телеґрафічно зъ Ма ілѣ о новій битвѣ Американцѣвъ зъ повстанцями, въ котрій убито двохъ а ранено шѣстьохъ американськихъ офіцербвъ. Повстанцѣвъ вбдогнано.

Надбслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропіґійскбмъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ повазаньемъ

86 6—10 *Димитрій Ковальскій.*

Тиснене 5 н ст. сѣчня 1899

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведення

Головна выграна 50.000 зр.

продають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

банковый дбмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручення зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пакетовіхъ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, тьюристы, бінокли, телескопы, барометры, термометры, вѣзи арсенетры, сферосканы, лупы, компасы райсецайґи, таниые штрички, віолы, лібедѣ, манометры и т. п.

Уряджене дивдликбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Въ пятницю дня 24 н. ст. лютого 1899 вбдбудуть ся о год. 5 пополудни въ комнатахъ Руской Бесѣды въ Перемышли (Рынокъ, ч. 24 1. поверхъ) пятй звычайний

Загальнй Зборы общества взаимного кредита „ВѢРА".

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Отворене Зборбвъ черезъ председателя Совѣта Управляючого.
2. Справоздане Дирекцiи зъ дѣяльности за рбкъ 1898.
3. Справоздане комисiи шкоптрующои.
4. Роздѣлъ чистыхъ зыскбвъ.
5. Выббръ 2 членбвъ и 1 заступника Совѣта Управляючого.
6. Внесеня и интерпеляцiи.

Вбдъ Совѣта Управляючого Общества взаимного кредита „ВѢРА" тов. заресет. зъ обмеженою порукою.

Перемышль, въ лютбмъ 1899.

О. М. Ковко секретарь. *Д-ръ И. Антоневичъ* председатель.

Звертае ся увагу П. Т. Членбвъ, що вбеля приписбвъ §. 10. уст. а) право голосу маю-ть лишь тй члены, котрй вложили що найменше одинъ повный удѣлъ. 58 1—1

Цѣс. корол. уприв.

Рафiнерiя спiриту су, Фабрика руму, лiкербвъ и оцту

Юлiя Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскй, розолiсы, лiкеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спiритусъ, „Bonbout" на палинки, також правдивый оцетъ спiритусовый. 386 40—?

Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Конерника ч. 2.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКIЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 136—?

Въ кождой руской хатѣ повинень знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рбкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

КАВУ

въ 5-кiльовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кiльовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожнй вина фляшками)

высылае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФIЛIЯ.

92 87—?

Brady-ого

КАПЛЬ ЖОЛУДКОВИЙ

(давнѣйше Марiяцельскй капль жолудковй)

праспособлений въ аптицѣ „пбдъ королемъ Угорщины" Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство абчищае зъ побудующого дѣяня на жолудокъ при забуреняхъ травленя и инших недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвбйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ увагы на то, що мои капли жолудковй часто бувають фальшованй. Тому при куплi треба уважати на повыжшу охоронну марку зъ пбдписомъ **C. Brady** и вбдкинути яко непрядний всякй фабрикаты, котрй не заопатрены тов маркою охоронною и пбдписомъ **C. Brady**. 412 11—22

Капль жолудковй аптикаря К. Браді

(давнѣйше Марiяцельскй капль жолудковй)

опакованй въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божой зъ Марiяцелю [яко марка охоронна]. Пбдъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побочь пбдпись с. Brady

Складовй части подань.

Капль жолудковй правдивй можна набути у всѣхъ аптикахъ.

!! Найкрасшй і найлiпшй дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВIТА"

в 1898-iм роцi

новий накiад, виданє шесте мовою народною, правописею шкiльною, формату малого обiймаючого 256 сторiн гарного друку.

Сей молитвенник можна дiстати в канцелярiї Товариства „Просьвiта" у Львовi, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигiйскiй по таких цiнах:

1. Молитвенник оправленый в папiр в хребтом полотняным 30 кр.
2. оправленый цiло в полотно з одвiтними вiдтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконуються за готiвку або за пересилкою (з доплатою).

КОЛОДКИ свѣтлянцкй гарнiтурiвъ (по 6 штукъ зъ ключемъ голов.) въ гарнiтурѣ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·—. Колодка штучнй Верт ймбвскй и американьскй по зр. 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50

тор. зъ ПЕТРО ХИПОНСТОВСКIЙ, горговля вельвана у Львовѣ, площа Галицка 1 (напротивъ катедры.)

СЦИЗОРИКИ юбилейнй зъ образомъ Найсвятшого Пана приторучае Иванъ Лявруковъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Лишь тогдѣ правдивый, коли трикутна фляшина есть замкнена нашою подано опаскою (червоный и чорный друкъ на жолтбмъ папiрi).

Доси неперевысшеный !!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ) законно обезпеченбмъ опаковани

зъ фабрики

ВIЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными новатами медичными и за дня своєи легкои страшности порученый також дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого органiзму, именно грудей и легкихъ, збольшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокбвъ, а також взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнбмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а також майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Адольфа Гбйнера.

Годовный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 11—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджуе ся судове слѣдство.

Подяка.

Подобало ся Всемогучому покликати до Себе з посеред нашої родини найдорожшу нам особу, бо жену і матiр, бл. п. Матильду з Балчабанiв Тисовску. Тяжко змучена родина складае на сiм мiсци сердечну подяку всiм, вiд котрих дiзнала щирої помочи і потiхи так в часi довгої недуги як також пiдчас похорону Покiйної. Дякуемо передовсiм сердечно Всечестному Духовенству обох обрядiв, що численною участию в похоронi вволили причинити ся до усьвiтлення его. Щиру подяку складаемо також всiм щирожичливим Приятелям, Товаришам і Знакомим як і цiлiй Ви. Публицi, що так численно прибули віддати дорогій Покiйницi послiдну прислугу. — Всiм складаемо ту сердечне Спасн-Бiг!

У Львовi 17 лютого 1899.

Василь Тисовскнй з дiтьми. 59 1—1

КАТРАЙНЕРА Кнейпа Солодова Кава.

Мелянхолiк она найлѣпше!

Удержуч ся вбдъ много лѣтъ яко найлѣпший додатокъ до звычайной кавы. При болѣзняхъ нервовыхъ, серцевыхъ, жолудковыхъ, безкровю и т. д. поручаючи лѣкарѣ. — Улюблена кава сотокъ тысячбвъ родинъ.

Тягнене невбдклично 18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готбвкою зъ 20% вбдшибки.

Льосбвъ Вѣденьскихъ а 50 кр. 41 6—?

поручають: Кiцъ и Штофъ, М. Ионасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Максъ, Сокаль и Лiлiенъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелi и Ляндау, М. Клярфельдъ.

Розклад iзди поiздiв зелiзничих

важний вiд 1 жовтня 1898

тепла часу середко-европейского [пiзнiйшого о 36 минут вiд часу нiмецкого].

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	зi Львова
6.45		з Iцкан	6.00		до Пiдволочиск з головн. двiрця
7.40		„ Янова	6.06		„ Iцкан
7.50		„ Тернополя на Пiдзамче	6.16		„ Пiдволочиск з Пiдзамча
7.55		„ Сокаля	8.35		„ Кракова
8.06		„ Лавочного		8.50	„ Кракова
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
9.06		„ Кракова		9.45	„ Янова
10.35		„ Iцкан		9.35	„ Пiдволочиск з головного двiрця
10.45		„ Ярослава		9.53	„ „ „ Пiдзамча
1.01		„ Янова		9.55	„ Везяць
—	1.30	„ Кракова		10.55	„ Iцкан
1.40		„ Сколього	1.55		„ Пiдволочиск з головн. двiрця
—	1.50	„ Iцкан	2.06		„ „ „ Пiдзамча
—	2.15	„ Пiдволочиск на Пiдзамче	2.40		„ Iцкан
—	2.30	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
5.00		„ Пiдволочиск на Пiдзамче		5.—	„ Сту дня
5.25		„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
5.40		„ Iцкан			
5.55		„ Сокаля			
вечiр			**вечiр**		
3.04		з Пiдволочиск на Пiдзамче		5.10	до Кракова
8.30		„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
	5.10	„ Кракова		6.30	„ Iцкан
5.10		„ „		6.40	„ Кракова
	8.45	„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двiрця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Пiдволочиск на Пiдзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Iцкан		7.15	„ Тернополя з Пiдзамча
9.55		„ Пiдволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Iцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Пiдволочиск з головного двiрця
				11.27	„ „ з Пiдзамча

ЗАМIТКА: Пора нiчна числить ся вiд 6 годин вечером до 5 годин 59 минут рано. 9

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактор Иванъ Белей. Папiръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнi Института Ставропигiйского, пбдъ зарядомъ Iосифа Данильова.

Ч. 30. Львовъ, Второкъ 9 (21) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Опольского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Кшижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложенбом за инсераты и квиты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣк	18 зр.	на цѣлый рѣк	24 зр.
на пів рочку	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣк	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відь порта.

Поодинокє числа коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр відь одного стрічки инсератового або ун місцю в ви рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. в. в.

Кодини и инші дочасны приватні читанє ся по 15 кр. відь стрічки.

Зъ салѣ соймовои.

——

На вчерашнє засѣданє сойму довгенько стягали ся послы и ледви о годинѣ 11¾ маршалокъ отворивъ засѣданє. На сали явило ся досыть значне число послівъ; зъ Русинівъ не бачили мы Барвѣньского [недужого], Заячківского, Кульчицкого, Останчука и — розумѣє ся о. Мандичевского. Атмосфера на сали була якась душна — очевидно відь вплывомъ скандальной панамы въ Галицкій касѣ щадничій. Цѣкаво було обсервувати бундючну давнѣйше фігуру речника лѣвиці — посла Тадея Романовича, редактора органу славетной спілки нафтярскои, котрый посаду члена выдѣлу краевого помѣнивъ на интратнѣйшу посаду редактора Słow-a polsk ого. Зъ цѣлои поставы его проглядало велике пригнобленє — та й не дивo! вчера рано передъ засѣданємъ перший разъ роздавъ ся изъ стовпцівъ Kurjer-a lwowsk-ого голосъ: Пане Романовичу! редакторе органу Щепановского и рівночасно директоре касы ощадности — складай, небоже, мандатъ!... Наради йшли сухо, ажь відь конець засѣданя выкликала рухъ интерпеляція посла Окуневского до маршалка въ справѣ касы щадничои. Послы збѣгли ся, окружили посла...

Короткій сей епізодъ засѣданя есть безперечно дуже характеристичный, длятого мусимо про него де-що сказати.

Коли по всѣхъ европейскихъ парламентахъ квестіи, заворушаючи въ якійсь хвили умы суспільности, сейчасъ выводять ся на свѣтло дня и спонукують мѣродатні круги зараз высказатись — внести ясність въ хаосъ непевности и поінформувати заінтересовану суспільність, — то у насъ въ Галичинѣ, коли стане ся яка важна пригода, передовій люде мовь тій лилики ховають ся по дірахъ, шепчуть собѣ щось на ухо, а суспільность, для котрои истнує сеймъ зъ свободою слова, нехай ходить въ потемкахъ!

Отже зовсѣмъ на мѣсци був выступъ нашого посла, коли по европейски, зараз на першомъ засѣданю вивѣвъ справу Галицкои касы щадничои и запытанємъ до краевого маршалка поставивъ ся відь разу на вострю меча. П. Окуневскій запытавъ имено: 1) въ якомъ характерѣ маршалокъ интервеніювавъ при санаціи касы: чи яко приватна особа, чи яко маршалокъ? — 2) коли интервеніювавъ яко маршалокъ, то що вонъ предпринявъ въ интересѣ безпеченьства вкладникивъ, часто дуже бѣдныхъ людей, и въ интересѣ кредиту краевого та чести краю? — наконець 3) чи не заходить колізія межи офіціяльнымъ становискомъ самого маршалка, дальше президента ап лиціи Тхоржницкого, віцепрезидента Дилевского и Жмѣнковского яко найвысшихъ представителівъ судейскои власти въ одной стороны, а тыми-жь особами яко членами товариства касы ощадности, котре то товариство — якъ сказано въ §. 4. статута касы — „jest według swej istoty i przyznaczenia nierozdzielne z Zakładem Kasy oszczędności“.

Сесе запытанє поставлене було ясно и регуляміново, бо §. 79 регуляміну соймового каже, що посолъ интерпелюючій намѣстника або маршалка „за чинність выдѣлу краевого“ мусить чинити се на письмѣ и постаратись о 15 підписівъ послівъ; але коли интерпелює маршалка яко маршалка, то може интерпелювати устно — и що бѣльше: надъ відповѣдію маршалка може ся регуляміново розвести дискусія. Отже нашъ посолъ зробивъ все, що до него належало. Не потрѣбно було тайныхъ конвектівъ 20 „избранныхъ“ послівъ у намѣстника, не потрѣбно тайнымъ шептівъ на ухо, — маршалокъ мігъ смѣло ставити и — знаючи, чого домагає ся вся суспільна мораль — мігъ сказати, що закимъ сягне ся за гарантію краю, або нашими словами, закимъ сягне ся до кишень Грицькивъ и Мацькивъ, — чей-же запукає ся впередъ до касъ тыхъ ясневельможныхъ панівъ директорівъ и выдѣловыхъ та членівъ касы, котрій въ регуляміновому обовязку повинній були стерегти публичного добра, а не встерегли, ба декотрій навѣть свои пальцѣ грубо обмачали...

Та панъ маршалокъ краевый, иногдѣ такъ резолютный, снивъ разомъ замовкъ ся мовь школярь, коли его выкличе учитель, а вонъ лекціи не вмѣе... П. маршалокъ насамперед старавъ ся выкрутитись регуляміномъ, нѣби-то вонъ не обовязаный відповѣдати на устне запытанє посла. Се була очевидно неправда. У вѣденьскомъ парламентѣ що дня такъ интерпелюють президента и вонъ відповѣдає, а и въ галицкомъ соймѣ часто самъ маршалокъ гр. Станіслав Бадені дававъ відповѣди на такій интерпеляціи, послѣдной сесіи відповѣдавъ навѣть послови Окуневскому на таку интерпеляцію въ справѣ выбору d' Абанкура посломъ въ Жидачевѣ.

Коли-жь посолъ Окуневскій доказавъ п. маршалкови, що его відповѣдь выглядає просто на выкрутъ, — тогдѣ п. маршалокъ забивнивъ ся въ кольосальну неправдомовность, кажучи, нѣби вонъ все, що доси робивъ въ справѣ касы, робивъ яко приватна особа, и за те вонъ передъ соймомъ не відповѣдає...

Якійсь тамъ польскій посолъ зъ великого одушевленя тою відповѣдію п. маршалка крикнувъ „bravo!“... Ну, дозрѣлій жь польскій послы до парляментаризму та й до „rozszerzenia autonomii krajowej“...

Переглядъ політичный.

Ческій часописи доносять, що языковій розпорядженя для Шлеска, якій гр. Турн выдавъ для властей політичныхъ, а міністеръ судівництва для судівъ, доповнено интімамомъ для скарбовыхъ властей. Після того интімату въ Опавѣ, въ округѣ староства Опава-Вадістатъ, всѣ податковій и фінансовій власти мають послугуватись нѣмецкою и чеською мовою. Въ Фрідекъ, округѣ староства Фрайштадтъ-Тѣшинъ ходить въ уживанє мова нѣмецка, польска и ческа, а въ округѣ бильского староства, нѣмецка и польска мова. Все те має бути переведене въ слѣдуючій способъ: Всѣ подання и заявы сторонъ до пол.ока у мають бути принятій въ мовѣ обохъ сторонъ, такъ само розправы и зносины зі сторонами мають відбувати ся въ ихъ мовѣ, а справы мають бути полагоджуваній въ тій мовѣ, въ якій внесено подане. То саме відносить ся до відзвань виплаты, упімнень и т. п. Для уженткУ сторонъ мають бути выготовлені відповѣдній друки въ польскій, нѣмецкій и ческій мовѣ. Сесе навть урядово ще непотверджена.

——

Депутація народныхъ учителівъ въ Галичины була вчера на авдієнціи въ міністерствѣ просвѣты и фінансівъ въ справѣ підвышеня платнѣ. Въ міністерствѣ просвѣты, зъ причины неприсутности міністра, приняв депутацію шефъ секціи, котрый на предложену просьбу відповѣвъ, що справа підвышеня платнѣ народныхъ учителівъ належить выключно до компетенціи сойму и що въ наслѣдокъ того міністерство нѣчо здѣлати не може. Міністеръ фінансівъ д-ръ Кайцль заявивъ депутаціи, що вонъ, яко автономістъ не може на підвышене платнѣ народныхъ учителівъ, ужити державныхъ фондівъ, мігъ бы лише соймамъ передати якійсь додатокъ, котрый бы уможлививъ имъ підвышене платнѣ учителівъ.

——

Цѣсарь принявъ вчера Кольоманна Селя на довшій авдієнціи и повѣривъ ему утворене нового кабінету угорского. Сель принявъ сесю місію. Десигнованый президентъ міністрівъ вертає нині до Вѣдня, щобы дальше провадити попередно навязаній переговоры зъ опозиційными сторонництвами. Не лишь правительственій, але опозиційній дневники высказують гадку, що Сель є найвідповѣднѣйшою личностію для упорядкованя теперѣшного політичного положеня.

Кольоманъ Сель, одинъ зъ найвызначнѣйшихъ и найзавзятѣйшихъ членівъ лібералного сторонництва, числить нині 57 лѣтъ. До сойму увійшовъ вже въ 25 році жытя, де безперервно до нині засѣдає и належить до найспособнѣйшихъ и найпильнѣйшихъ его членівъ. Въ лѣтахъ 1875—1878 був въ кабінетѣ Тіши міністромъ Фінансівъ, котрій повелось ему упорядкувати незвычайно ощадною господаркою. Уступивъ зъ кінцемъ 1878 року, бо не хотѣвъ згодити ся на принятє кошторівъ окупаціи, котрій выдались ему за великими. Въ полагодженю послѣдной кризы відограв може найважнѣйшу ролю, а відъ першои хвилѣ, коли справа увійшла на дорогу переговорівъ въ Селю добачували наслѣдника Банфіого.

Галицка каса щадничa.

——

Вчера по полудни о год. 5 відбула ся въ намѣстництвѣ нарада послівъ въ справѣ санаціи галицкои щадниці. Въ нарадѣ взяли участь: намѣстникъ гр. Пінінський, маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені, послы Давидъ Абрагамовичъ, гр. Каз. Бадені, д-ръ Бѣлинський, Вівіенъ, гр. Водзіцкій, Горайскій, д-ръ Дворскій, гр. Козебродскій, Менціньскій, гр. Андр. Потоцкій, Гайскій, кн. Санґушко, д-ръ Скалковскій, гр. Скшиньскій, гр. Стадницкій, Целецкій, кн. Чарторыйскій, члены выдѣлу краевого Брикчиньскій, д-ръ Вейгінґеръ, д-ръ Верещиньскій, д-ръ Гошардъ, д-ръ Савчакъ и Хамецъ, радникъ двору д-ръ Ґерманъ, директоръ краевого банку д-ръ Зґурскій, правный дорадникъ щадниці д-ръ Домбровскій и міністерскій секретарь Децикевичъ.

Нарада скликана була, якъ відомо, для обговорены справы санаціи щадниці. Ходить о те, щобы край давъ поруку за вкладки щадничи до высоты 30 міл. зр. и заразомъ щобы въ статутѣ щадниці завести такій змѣны, котрій бы краевому выдѣлови дали спроможность вести контролю и надзоръ надъ дѣяльностею щадниці. Значить: щадниця не має стати ся институцією краевою, а остане по давному институцією приватною зъ характеромъ чисто польскимъ; за те край, отже такъ руске якъ и польске населенє, має перенять поруку за безпеченьство вкладокъ, котрыми польска управа щадниці такъ гарно орудувала. А на нараду въ сій справѣ, такъ живо обходячій Русинівъ, не запрошують анѣ одного руского посла — кромѣ д-ра Савчака, котрый був тамъ лише зъ титулу, що вонъ є членомъ краевого выдѣлу. Такъ само не запрошено анѣ одного посла людовця.

Въ дебатѣ всѣ бесѣдники згодній були въ тімъ, що ратункова акція є потрѣбна; однако не прийшло до нѣякои рѣшучои постановы що-до найпрактичнѣйшого способу переведеня санаціи, а послы мають ще справу обговорити сегодня въ своихъ клюбахъ. Коли бъ опісля показало ся ще потрѣбно скликати „коло“, то засѣданє кола відбулось бы въ середу вечеромъ. Въ противномъ разѣ въ середу пополудни зберe ся конференція ще разъ у намѣстника для окончного уложеня условій, на якихъ соймъ має ухвалити поруку краю.

Оттакъ доносить про вчерашну конференцію Dziennik polski. Коротше, але яснійше доносить Kurjer lwowski: „По основномъ поясненю всего стану рѣчи д-рами Зґурскимъ и Скалковскимъ переведено довшу дискусію, въ котрій переважна часть бесѣдниковъ заявила ся за проектомъ краевои поруки для вкладокъ касы. Поодинокій послы мають сегодня порозумѣти ся въ сій справѣ зъ своими клюбовыми товаришами, а опісля буде справа віддана до парляментарного трактованя“.

Gazeta narodowa такъ обчисляє станъ щадниці, а тымъ самымъ и ризика, яка бере на себе край, приймаючи поруку за щадничій вкладки: Довгъ Щепановского, Вольского и Одживольского — 7 міл. зр.; инший непевній довги около міліона. Відъ Щепановского, Вольского и Одживольского буде можна відобрати що найменше 2 міл., зъ иншихъ непевныхъ позычокъ найменше вонъ міліона, фондъ резервовый покриє 4 міл., — отже непокрытого остане що найбільше 1½ міліона зр. А що при розумній господарці щадниця за якихъ 3—5 лѣтъ заробить на певно того 1½ міліона, то и край, даючи поруку за вкладки, принимає дуже мале ризико.

Мы не входимо въ рахунокъ Gazet-ы narodow-oи, бо не маємо спроможности провѣрити его; але тымъ радше даємо вѣру выведенымъ числомъ, що въ такомъ разѣ ризико краю було бы справдѣ не велике. Только радій бы мы зарамъ знати, по що при такомъ станѣ рѣчей край має принимати поруку до высоты 30 міліонівъ; чи не було бы досить дати поруку за тій недостаючій 1½ міліона зр.?

Czas у вступній статьѣ найновѣйшого числа домагає ся енергічно основного полоненя справы и безоглядного окрытя правды. Мѣж непевными позиціями въ рахункахъ щадниці — каже — має бути богато такихъ, котрій не були лише наслѣдкомъ легкодушной легковѣрности, але мають по прямому знамена корупціи. Коли помочь сойму є доконечна, то повинна она мати на цѣли ратованє поважной институціи кредитовои, а не людей, котрій чи то недбальствомъ чи злою вѣрою спровадили катастрофу. Соймъ повиненъ стояти на сторожи публичной моральности и домагати ся укарана виноватыхъ, хто небудь они є. Обочь матеріяльного дефіциту показавъ ся також моральный и моральне банкроцтво. Безкарность зачинає обходити звичайній у насъ тріюмфы. Директора касы засуджено... на тяжку кару урльопу; відозвала ся навѣть голосы, жадаючій для него вѣнцівъ за опѣку промыслу. Покрывати всякій раны пластрами — перейшло у насъ вже въ налогъ. Въ товариствѣ обезнекъ въ Краковѣ зайшла дефравдація, а виноватому позволено утечи. Обкрадено краковску раду мѣску, а податники и доси выжидають даремно выясненя, хто властиво въ той справѣ винен ще крѣмъ самого злодѣя. Чи и въ с равѣ щадниці відограють головну ролю ті, що навыкли замазувати справы и бѣльше думати о десінфекціи особъ, нѣжь о санаціи институцій? Длятого сойм повиненъ зъ розвагою розслѣдити рѣчь и зъ відвагою вглянути въ справу и въ сумлѣня одныхъ а безсовѣстность другихъ, що край попхнули въ нещастя. Правда нещастя вже выявили ся; теперь черга на вину. Не треба допустити до того, щобы вина одиниць стала на всю суспільность. Треба рану выгоїти, а не, щобы она, лишь на позоръ выгоена, роками дальше роїла. Треба, щобы памятано, що не на те мае ся голосъ въ радѣ публичнѣй, щобы обочь матеріяльныхъ дефіцитівъ покривати и дефіциты моральній.

Гадки, анѣ слова, слушній и гарній, тільки не достає въ нихъ одного: тій всѣ, котрыхъ вину радъ бы Czas бачити розслѣдженою и укараною, повинній відповѣдати за свое недбальство чи несовѣстность також своимъ майномъ; а такъ въ товариствѣ касы щадничои якъ и въ дирекціи и въ надзираючомъ выдѣлѣ та въ ревізійныхъ комісіяхъ є богато людей, котрій за страты касы скорѣйше повинничій дати поруку своимъ майномъ, нѣжь край, нѣ въ чомъ не винуватый.

Найновѣйшій вѣсти доносять, що на внесеня державного прокуратора розпочато карне слѣдство въ справѣ щадниці. Слѣдство веде радникъ Мілашевскій. Слѣдчій судья, щобы собѣ выробити образъ, въ якомъ напрямѣ и противъ кого має бути справлене слѣдство, переслухавъ передоснѣмъ правительственного комісаря радника двору Ґермана. [Рад. Ґерманъ, якъ зачуваємо, є також членомъ товариства галицкои щадниці.]

Вчера ходила чутка, що дир. Зіма має бути увязненый; сегодня доносять, що зъ припорученя намѣстника его засуспендовано и на разѣ полишено ему 2000 зр. пенсіи. Повна его пенсія выносила мабуть 9.000 зр.

НОВИНКИ.

——

— **Данило Мордовцѣвъ** оповѣщує въ петербургскихъ дневникахъ, що зъ вечера въ честь памяти Ивана Котляревского, устроеного дня 22. ст. ст. сѣчня въ сали Павловои въ Петербурзѣ, остало ся по вырѣваню всѣхъ выдатківъ чистого доходу 718 рублівъ 36 копѣйокъ и тую суму выславъ вонъ на руки „Кіевскои Старины“ на фондъ для здвигненя памятника Иванови Котляревскому въ Полтавѣ.

— **Зъ угорскои Руси.** Угроруси еміґранты въ Сполученыхъ державахъ північной Америки прислали сими днями до Унґвар. складку 445 зр. на угр. руский народній цѣли. — Въ Яничевѣ на угорскій Руси умеръ сими днями одинъ селянинъ въ 108 році жытя.

— Въ суботу 25-ого с. м. відбудуть ся *вечерниці зъ танцями* въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ [Рынокъ ч. 10] устроюваній заходомъ руско-украинськои молодежи академічнои и при ласкавомъ співудѣлѣ „Клюбу Русинокъ“. Початокъ о год. 8½ вечеромъ. Дохідъ призначеный на друкарню товариства св. Василія въ Ужгородѣ [Унґварѣ].

— **Свѣтовый обманець.** До Праги прибувъ недавно якійсь панокъ, заѣхавъ до одного зъ бѣльшихъ готелівъ и записавъ ся тамъ яко д-ръ Морошъ зъ Санъ-Франціско. По якомсь часѣ увійшовъ вонъ въ знакомства зъ найлучшими верствами суспільности праскои, почавъ бувати въ найлучшихъ товариствахъ, особливо межи войсковыми. Убравъ ся дуже выставно, оповѣдавъ, що бравъ участь въ испаньско американьскій войнѣ а навѣть носивъ якусь почестну американьску ленту. Ходивъ часто до театру особливо въ товари-

ствѣ посла Горжіцы, а говорилъ плавно по польски, нѣмецки, французки и англійски. Мавъ вздко такожъ много гроша, бо двомъ знакомымъ офіцерамъ давъ до переховку одному 550 зр. а другому 3000 зр. Взагалѣ вѣвъ жите гуляще и бавивъ ся весело. Но праска поліція почала вѣдносити ся до его особы дуже недовѣрчиво, вкінци, на основѣ тайныхъ вѣстій таки приарештувала его. Въ поліціи зажадавъ вѣнъ, щобы его заведено зразъ до американьского консула. Сей призналъ всѣ его папери автентичными, але по довшій розмовѣ зъ д-ромъ Морошомъ заявивъ свій сумнѣвъ, чи вѣнъ бравъ участь въ испаньско-американьскій вѣйнѣ. Також переконано ся въ поліціи, що д-ръ Морошъ въ медицинѣ якъ „табака въ розѣ“. Опѣля заведено его до ока зъ перебуваючимъ въ Празѣ зъ нашимъ земляком д-ромъ Володимиромъ Сѣменовичемъ, котрый прибувъ туда зъ Америки на студіи. Д-ръ Сѣменовичъ заявивъ, що знае сего „д-ра Мороша“ зъ Америки, именно зъ Чікаго, але вѣнъ тамъ зъ зъ ся Лавчиньскій и живъ у великій нуждѣ и разъ навѣть пробувавъ струити ся. По сѣмъ демаскованю „д-ръ Морошъ“ уже признавъ ся, що называесь Лавчиньскій Цішковскій, и почавъ оповѣдати, не знати чи правда, що вѣнъ родомъ зъ Варшавы; що батька его, генерала, замордовано на Сибѣри; що вѣнъ бувъ на россійскихъ университетахъ, а скомпромітувавши ся яко анархістъ, утѣкъ до Санъ-Франціско, де мавъ оженити ся зъ богатою Американкою Анною Єржабекъ; въ вѣйнѣ американьско-испаньскій бувъ не въ арміи американьскій, але мѣжь Кубанцями, раненый удавъ ся до Берна щвайцарского и тамъ якась панна позичила ему „въ ласки“ 3000 франковъ; зъ тыми грошми вѣнъ прибувъ до Праги, зъ-вѣдки хотѣвъ выѣхати до Америки. Коли мали зъ поліціи вѣдставити его до слѣдчого суду, вѣнъ заявивъ, що выдасть имена всѣхъ праскихъ женщинъ, зъ котрыми мавъ „любовнѣ исторіи“. Однакъ на се не зважано и осаджено его у вязници. Слѣдство выкрые, що се за пташокъ.

— **Передъ судомъ присяглыхъ въ Станиславовѣ** вѣдбулась онегды розправа противъ селянки зъ Бучача Олексины Підвисоцкои, обжалованои о убійство своіи кількамѣсячнои дитины. Розправа выказала, що нещаслива женщина допустила ся злочину въ крайнѣй роспуцѣ. Она терпѣла страшну нужду, такъ що дитина умирала у нея на рукахъ зъ голоду. Тогдѣ она кинула дитину у воду, а сама зголосила ся до суду. Присяглій судьѣ выправдали обжалованую одноголосно, а по розправѣ зібрали мѣжь собою кільканацять гульденівъ и дали бѣдній женщинѣ на першу помочь.

— Вчера попращавъ у Львовѣ тѣснѣйшій кружокъ знакомыхъ и товаришівъ перенесеного до Сянока п. Стефана Леонтовича, урядника дирекціи скарбу, знаного изъ своихъ выступівъ на концертахъ въ сольовыхъ теноровыхъ спѣвахъ, бажаючи ему на новѣй посадѣ всего гаразду.

— **Вѣдкопане мѣсто.** Д. Кашпаръ, орґанізаторъ историчного музея въ Симферополи, подае цѣкавѣ вѣсти що-до розкопокъ стародавного грецкого мѣста Херсонеса. Херсонесъ доси бувъ захованый пѣдъ грубою верствою землѣ и тѣлько теперь потрохи починають его вѣдкопувати. Мѣсто вберегло ся дуже добре: будынки, улицѣ навѣть мѣсна стѣна неарушенѣ, знайдено множество всякихъ старинныхъ рѣчей: старон посуды, написівъ, бронзівъ, мармурівъ, статуй и т. и. Бѣльша частина мѣста вже вѣдкопана и коли розкопки будуть зовсѣмъ покінчені, тогдѣ мѣсто вѣдкрыють для ученыхъ и туристівъ.

— **Стрейкъ судьѣвъ присяглыхъ** выбухъ въ Празѣ. Выльосований судьѣ присяглій заявили, що за-для лихихъ вѣдносинъ санітарныхъ въ сали розправъ не возьмуть участи въ розправахъ найблизшои сесіи присяглыхъ судівъ.

— **Оріґінальна розправа.** Передъ судомъ присяглыхъ въ Неаполи вѣдбувала ся недавно розправа, що закінчила ся трагічно. Одинъ обжалованый пѣдчасъ розправы роззувъ чобѣтъ и шпернувъ нимъ въ голову прокуратора, а прокуратеръ добувъ зъ кашенѣ револьверъ. Се выликало загальный переполохъ мѣжь вібраною публикою, а середъ того обжалованый заживъ отруѣ и въ страшныхъ судорогахъ закінчивъ житє.

— **Дрібній вѣсти.** На Преображеньску церковь у Львовѣ при „Народнімъ Домѣ“ зложила онегды панѣ Марія зъ Виханьскихъ Ясеницка зі Львова 100 зр. — Дня 28 н. ст. лютого вѣдбуде ся въ Опацѣ п. Пѣдбужь вѣнчання п. Стефана Мацюрака, укінченого богослова, зъ п-ною Анною Кишківною, дочкою мѣсцевого пароха. — У Львовѣ увязнено двохъ жидівъ Ханма Дана и Нухима Фунеса торговельниківъ дѣвчатами. Хотѣли они намовити до выѣзду до Царгорода одну жидівочку въ Жовквы, але поліція перешкодила ихъ планови.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Евелина зъ Сѣчиньскихъ Халупницка, жена учителя, упокоила ся дня 11 лютого въ Витвицы повѣта долиньского въ 35 роцѣ житя. Похороны вѣдбули ся дня 13 с. м. при незвычайнімъ удзвлѣ народу знакомыхъ и рѣдни. В. ѣ. п.!

О. Еміліянъ Кропельницкій, пароха Лесѣвки въ деканатѣ богородчаньскімъ, упокоивъ ся въ 65 роцѣ житя а въ 40-вімъ священства. В. с. п.!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Ординація вѣдбуде ся 21 ого марта с. р. подання заосмотренѣ въ потрѣбній приписи, належить вносити до 16 марта. — Презенты дістали оо.: Мих. Трешневскій на Гусно выжне и Алекс. Виконичъ на Глумчу. — Завѣдательства дістали оо.: Дам. Бордунъ въ Страшевичахъ и Ив. Федѣвъ въ Колоденцы. — До канон. институціи завізваній оо.: Петро Мекелита на Прусинъ, Петро Сенинъ на Литиню и Мих. Фецѣца на Новицю. Правительство призволило на одинъ рѣкъ дотацію зъ релі. фонду для сотрудниківъ въ Спасовѣ, Соколѣ, Ожомлѣ и Ломнѣ дек. жукотинского.

Наука, штука и література.

— „Літературно-наукового Вістника“ книжка друга за мѣсяць лютый 1899, мѣстить: „Блудный сын“ оповѣданє Гната Хоткевича; „З поезій Лесі Українки“: І. На спомин І. Котляревського, ІІ. У пустині, ІІІ. Весна зимова; — „Легальний до дна душі“ оповѣдання Василя Кравченка; — „Два маленькі“ Надѣѣ К. Кибальчичъ: І. Місячне сяво, ІІ. У лісі; — „Ворог народа“, драма въ пятьохъ актахъ Генрика Ібзена (акты І. и ІІ.); — „Із оповідань Осеіт: І. Падучі зорі, ІІ. Іронія, ІІІ. Жорстокість; — „Житє Евгена Гребінки“ написавъ Гринько Коваленко; — „З російської України“ Spectator-a; — „Листи з над Полтви“: Лист перший Observator-a; Юрій Брандес (зъ портретом) Івана Франка; — „Іван Шилиповичъ Хильчевський“ (посмертна згадка) Сергія Єфремова і „Хроніка і бібліографія“.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Львівскій ц. к. высшій судъ краевый именувавъ канцеляріиного помічника въ Самборѣ Авг. Подсядла судовымъ канцеліістомъ для Боринѣ.

— **Вѣдзначеня.** Цѣсарь надавъ срібный хрестъ заслуги зъ короною титулярному вахмайстрови зъ краевои команды жандармерии у Львовѣ Иванови Шуцкому, дальше срібный хрестъ заслуги тит. вахмайстрови зъ краевои команды жандармерии у Львовѣ Жигмонтови Лехварови за уратоване зъ нараженемъ власного житя кількохъ людей вѣдъ смерти утопеня, и тит. комендантови стациі жандармерии Филипови Болєнбахови за уратоване зъ нараженемъ власного житя одного чоловѣка вѣдъ смерти въ огни.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церкви въ Новѣмъ Санчи зволили зложити дальше въ мѣсяци грудни 1898 р. Р. Т. о. Ґуставъ Дроздовскій въ Кійданцяхъ 80 кр., о. А. Грибъ въ Миколаевѣ зі складки въ церкві 5 зр., о. Левъ Козаневичъ зъ Мистковичъ 3 зр. зібр. ныхъ въ церкві а 2 зр. вѣдъ себе, разомъ 5 зр.; о. Мих. Щуровскій въ Марковы вѣдъ своихъ прихожанъ 4 зр., о. І. Литвиновичъ архидіяконъ капітулы станиславівскои 2 зр. 50 кр., Вас. Лавровскій почтмайстеръ зъ Щавницѣ 1 зр., Стеф. Олесневичъ селянинъ зъ Богуши 5 зр., о. Орестъ Чековичъ въ Сокали зібраныхъ въ церкві 3 зр. 35 кр., о. Григ. Савицкій въ Східници зібраныхъ въ церкві 3 зр., Стеф. и Вол. Берецкі зъ Радехова 1 зр., о. Т. Сапрунъ въ Колодрубахъ 1 зр.; на руки о. Юрія Падоха въ Брусні зложили прихожане 2 зр. 10 кр.; о. Кар. Федоровичъ въ Войславичъ вѣдъ себе и парохіянъ 1 зр. 50 кр., о. Зен. Кривичъ деканъ въ Негрибцѣ 1 зр., на руки о. Теоф. Качмарчика въ Бѣлцаревои прислали Русины зъ Америки 50 зр., о. Ант. Барановичъ въ Регетовѣ 5 зр., на руки о. Корн. Конистяньского въ Зындрановій зложили: Стеф. Томасевичъ артистъ-маляръ зі Львова 5 зр., Анат. Прислопскій учитель въ Барѣнку 1 зр., зъ акафисту 2 зр. 36 кр. и дрібны ми датками вѣдъ парохіянъ 3 зр. 40 кр., разомъ 11 зр. 76 кр.; о. Іосифъ Шуховскій зъ Братковець 1 зр.; на руки Р. Дмоховского, адъюнкта суду въ Яворовѣ, зложили: Ф. Пааръ, Л. Рупинъ и А. Дмоховскі по 2 зр., о. Т. Лятошиньскій и о. П. Левицкій по 1 зр. а о. Насальскій и д-ръ Гібль по 50 кр., разомъ 9 зр.; о. С. Яцковскій въ Хмільна 85 кр., и на его руки зложили парохіяне 1 зр. 31 кр.; о. А. Коритко въ Богатківцяхъ 50 кр.; на руки о. дек. М. Мигуловича въ Чорнівѣ зложили оо. В. Левицкій, Іос. Костецкій, Ник. Була, С. Кницикевичъ, Ив. Кузьмъ и Ник. Лещишакъ по 50 кр. а М. Мигуловичъ 2 зр., разомъ 5 зр.; Гавр. Гнатишакъ зъ Кринницѣ 11 зр. 54 кр., Ник. Громосакъ селянинъ и фабрикантъ жалюзій зъ Кринницѣ 5 зр., о. Гавр. Гнатишакъ зъ акафисту 7 зр. 32 кр., зъ жертвъ въ церкві 10 зр. 14 кр., зъ церк. скарбоны въ Кринници 6 зр., зі скарбоны въ Солотвинахъ 5 зр., разомъ 28 зр. 46 кр.; на руки о. Мих. Ковшевича декана зъ Ульгівка зложили по 50 кр. оо.: Т. Гісовскій зъ Лѣсовъ, Т. Лысакъ зъ Довжнева, М. Калитовскій зъ Хороброва, Набакъ зъ Варяжа, Османъ зъ Тудоровичъ, Федоровичъ зъ Войславичъ и М. Ковшевичъ зъ Ульгівка, разомъ 3 зр. 50 кр.; о. Іос. Пелехъ въ Сулимовѣ вѣдъ гостей 2 зр. 70 кр.; о. Долиньскій зъ Серафинець вѣдъ себе 1 зр., зі скарбоны церк. 1 зр. 13 кр. а зъ акафисту 1 зр. 87 кр., разомъ 4 зр., о. Ант. Колпачкевичъ въ Гійчи вѣдъ себе и своихъ прихожанъ въ Гійчи и Забори разомъ 5 зр.; на руки о. Ал. Очабрука въ Лѣщинатомъ зложила церковь 1 зр.; на руки о. дек. Гр. Льва зъ Бортятина зложили гостѣ у о. Т. Савулы въ Дмитровичахъ 10 зр.

Всемогучій да вынагородить Вамъ, Р. Т. Дателѣ и Благодателѣ нашій сторицею! Зъ новымъ роком желаємо Вамъ крѣпко о здоровля, всякого благополучія и многихъ лѣтъ та й просимо Васъ всѣхъ Родимцівъ-Патріотівъ: Поможѣть намъ здвигнути храмъ Божій и Бурсу Руску, щобы прославивъ ся нашъ обрядъ рускій и прозрѣвъ нашъ братъ незрячій! — За Выдѣлъ товариства „Руска Бурса“ въ Н. Санчи: *П. Лѣпинскій* предсѣдатель, *І. Черкавскій* заступникъ предсѣдателя и секретарь, *В. Яворскій* скарбникъ.

☛ Просимо Вп. Читателівъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбільше новыхъ передплатниківъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 21 лютого. Окрімъ галицкого сойму, розпочали нарады также соймъ моравскій, горішно-австрійскій и зальцбурґскій

Парижъ 21 лютого. Французке правительство выгнало зъ Франціи кореспондента N. fr. Presse д-ра Фрімавера, подаючи за причину тенденційній кореспонденціи. Фрімаверови дали 48 годинъ часу до вѣдѣзду. За демонстрациі по выборѣ президента арештовано до 160 особъ, але бѣльшу ихъ часть вже выпущено.

Канея 21 лютого. Князь Юрій отворивъ вчера въ присутности консулярного тѣла свѣжо выбраный національный вборъ. Мѣжь ними предложеними князь внѣсъ проэктъ кретеньскои конституціи.

Атены 21 лютого. Выборы до парляменту вѣдбули ся спокійно. Ліста Деліянніса лишила ся въ меншости, перепала навѣть въ самыхъ Атенахъ.

Царгородъ 21 лютого. Баталіонъ пѣхоты и батерія артилеріи вѣдійшли зъ Скоплѣ до Дібры, де мѣжь Альбанцями выбухли забурена.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. пп. Дописувателямъ зъ Товмача, Бѣбрки и иншимъ. Вашій цѣнній допись помѣстимо въ найблизшихъ числахъ „Дѣла“ ще сего тыжня. Коли чия допись не йде сейчасъ, нехай выбачить, бо на все наразъ нема мѣсця, хочь признаємо, що неодна допись могла бы пійти скорше, якъ бы була написана такъ старанно, що можна-бъ ей дати до друку, не потребуючи переписувати та поправляти. Тымчасомъ у насъ такій дописы дучають ся дуже рѣдко, а по найбільшій части Р. Т. дописувателѣ немовъ умысне стараютъ ся писати якъ найнедбалѣйше, иншою правописію и т. н., абы тѣлько псувати кровь и забирати дорогій часъ персоналови редакційному на поправлюваня кождого слова зъ иншои правописи або переписуваня нашкрабаныхъ ґіероґліфівъ. Розуміе ся, що коли въ редакціи не стане на се силъ або часу, то така допись опізнюе ся а зъ часомъ и тратить вартість. А при тѣмъ найцѣкавѣйша рѣчь, що именно Р. Т. „шкрабаючій“ дописувателѣ бувають найнетерпѣлившій и сейчасъ „урґуютъ“: длячого моя допись сейчасъ не помѣщена?... Рѣвножъ просимо Р. Т. *Авторівъ фейлетонівъ* потерпѣти, бо также годѣ всѣ наразъ надрукувати, а друкуе ся по черзѣ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на памятницѣ площи Галицкои

поручае въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, хьерметы, бінокля, далекопиды, барометры, термометры, рѣдній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайґи, тамыце мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дивників електричныхъ.

Великій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Конкурс.

Головній Видѣл Товариства „Просьвіта“ у Львові розписуе отенм конкурс на запомогу стіпендійну імени Теодора Качали, сина Григорія, господарія в Фірлієві в квоті: 120 зр. а. в.

Запомога призначена в для сина селянского господаря, рускої народности, ученика середних шкіл або студента університету з потами в сьвідоцтві переважно відзначаючими, взглядно добрими кольокаіями. Подання, заосмотрені сьвідоцтвом науки, як також с відоцтвом убожества, виставленим урядом парохіяльним, а ствердженим через зверхність громадску належить вносити до Головного Видѣлу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10 І. поверх) найдальше до 1 лат. марта 1899 р. (2—3)

Юліян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ У Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ЛѢХТАРНѢ повозовій пара по зр. 5·50 6·50, 8·—, 10·—, 12·— Лѣхтарнѣ господарскій на шесту и одину по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскипы нафтовій, знаменитій по зр. 2·50 и 3·— пол. чол ПЕТРО ХИЛОНСТОВСКІЙ, торгівля желѣзна у Львовѣ, площа Кампіянова 1 (напротивъ катедры.)

Дня 18 с. м. вѣдбуде ся **лічитація на побудоване мурованои церкви въ Пробіжній.** Рефлектуючій будовничій мають зложити 10% вадіюмъ. Планъ и кошторисъ переглянути можна въ Урядѣ парохіяльнімъ въ мѣсци.

46 1—1 *Церковный комітетъ.*

ШЛІФОВАНѢ бритовъ вглубленыхъ (hohl) приймае Иванъ Ляврукъ ножівникъ, ул. Галицка 6.

МУЖЕСКУ Безсильність 344

выликвану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхівъ молодости и розпусты, усуне наглево и на довго одинока, розширена въ многихъ виданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті маґазиномъ выдавцівъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ЛЯРНЯ ДЗВОНІВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срібными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзной ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшімъ часѣ, а також маe на складѣ готовій дзвоны рѣзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершній замовленя, прошу о ласкавѣ замовлена такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалість матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

З глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 видае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асиґнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будуть **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Артистично. Ритовничє

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіліе металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільный марки, станцы, таблицѣ литій и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 49—52

☛ **При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Видавець и одвічальний редактеръ Иванъ Болей. *Папѣръ въ вабр. Черлянскои.* *Въ друкарни Института Ставропиґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даньлюка.*

Ч. 31. Львовъ, Середа 10 (22) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ кождого второка, и кождого второка и пятници на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: ѳ. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и напоминтбот за инсерати платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поєдинене число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераторой або ся мѣнше а въ рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші домагаюча приватні вѣдомости платятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Руске Товариство педагогічне.

Хочемо нинѣ звернути ласкаву увагу руского суспільности на одно руске товариство, котре есть безмѣрной ваги въ нашѣмъ культурнѣмъ и національнѣмъ житю. Есть нимъ Руске товариство педагогічне.

У иншихъ народѣвъ педагогічні товариства запимають одно зъ найпершихъ мѣсцъ мѣжь культурными товариствами, бо они стоять на сторожи розвою школьництва, того найправдившого керманича будучности кождого народу. У насъ же Русинѣвъ, на жаль, якъ видно зъ выданого справоздання, суспільность такъ мало уваги жертвуе своему одиному товариству педагогічному, що аж сором.

А прецѣнь тото товариство повинна руска суспільность пѣдпирати не менше, якъ инші товариства просвѣтні и науковѣ, бо-жь оно одно маe передовсѣмъ задачу стояти на сторожи успѣшного розвою руского школьництва зъ кождого боку; тому повинно оно мати тысячѣ членѣвъ, щобы его голосъ и домагання на поли школьництва, яко домагання фаховои институціи — мали вагу и послухъ у мѣродатныхъ сферъ.

Но не тѣлько зъ того принципіяльного боку повинна руска суспільность масами горнутись до свого товариства педагогічного, але такожь и зъ огляду на дуже хосенну дотеперѣшню дѣяльность того товариства.

Такъ сесе товариство выдало вже надъ 80 пожиточныхъ книжочокъ для руской молодежи; оно заснувало и удержуе приватну руску школу выдѣлову женьску; оно отворило курсы науки руской мовы и літературы для учениць, що въ польскихъ школахъ не мають можности того научити ся; оно удержуе институтъ св. О. Николая для учениковъ руской гімназіи и бурсу для сынѣвъ народныхъ учителѣвъ; оно выдае органъ для учителѣвъ „Учитель" и илюстроване письмо для дѣтей „Дзвінок"; оно організуе по провінціи філіи та кружки учительскій и скрѣпляе тымъ мѣжь учителями руского духа. Дальше се товариство дае моральну опору загалови руского учительства и дбае о полѣпшене его долѣ. Вѣдтакъ и въ національного огляду трудить ся оно безупинно, дбаючи, щобы школьництво въ руской части Галичины мало характеръ руский, длятого стараесь оно выєднати у власти введене въ руски школы руского дѣловодства, заснованє руского женьского учительского семинарію у всходній Галичинѣ, управильненє и пѣднесенє науки руском мовы въ школахъ, и много иншихъ дѣлъ, що стремлять до знаціоналізованя школьництва.

Чи-жь не заслугуе таке товариство на громадску пѣддержку вѣдъ руского суспільности?

Звертаемо отже симъ увагу Русинѣвъ на тото товариство и кличемо: *Русины всяких станѣвъ! Вписуйте ся громадно съ добре зрозумѣлым интересѣ въ члены того товариства*, щобы додати ему силы и значѣня.

Вписове выносить 50 кр. а рѣчна вкладка такожь 50 кр. Касіяромъ товариства въ сѣмъ роцѣ есть Кость Панькѣвскій [Львовъ, улиця Театральска, ч. 19].

Не повинно бути анѣ одного свѣдомого Русина, котрый бы не спромогъ ся на ту дробну квоту и не вписавъ ся въ члены того въ нинѣшну добу такъ важного и потрѣбного педагогічного товариства! Мы не перестаемо накликувати до того дѣла.

Руски а польски институціи кредитовѣ.

II.

Показуе ся, що намъ не годить ся пхати свои заощадженый грошь въ польску институцію, бо нашъ грошь у насъ есть безпечнѣйшія. Вѣдъ року 1883 маємо Народну Торговлю, въ котрой частина [дрѣбна] нашихъ людей вложила свои ощадности.*) Люде тѣ певно лѣпше выйшли, нѣжь руски вкладники въ Галицкѣй касѣ щадничѣй, бо Народна Торговля розвиваесь дуже красно и закупномъ кѣлькохъ реальностій забезпечила своимъ вкладникамъ ихъ добре опроцентованѣ вкладкѣ кредитомъ реальнымъ, коли противно Галицка каса щаднича на чотири міліоны резервового фонду суперечно зъ приписами своихъ статутѣвъ розпожичила 8 міліонѣвъ на векслѣ банкротѣвъ, котрѣ майже нѣчого не вартѣ. Красне то забезпечене, не ма що й казати!

Многѣ зъ нашихъ недовѣрчивыхъ людей, коли на ихъ другѣ напирали, щобы въ имя патріотизму свои ощадности складали въ ново-повстаючихъ рускихъ товариствахъ кредитовыхъ, заслонювали ся, що нѣякихъ грошей не мають. Правда сихъ слѣвъ показалась ажь теперь, коли то нашѣ люде зъ всѣхъ сторонъ краю тягнуть шнуркомъ до Львова вынимати або хоть выповѣдати свои ощадности зъ Галицкои касы щадничои!

Кѣлько бы то рускихъ институцій кредитовыхъ могло на Руси повстати, коли-бъ такъ люде тѣ отямились и вынявши свои ощадности [коли имъ тое щасливо удасть ся] ужили тыхъ грошей на заснованє рускихъ институцій кредитовыхъ. Въ институціяхъ тыхъ могли бы они самѣ пильнувати своихъ грошей, даючи ся выбрати до управы товариства. Коли бы лишь полѣвина рускихъ вкладниковъ Галицкои касы щадничои, вынявши свѣй пятьміліоновый капіталъ, вывѣнувала нимъ руски институціи кредитовѣ, а взглядно ужила его на заснованє рускихъ товариствъ задатковыхъ скрозь по краю, то легко могло бы наразъ въ однѣмъ роцѣ повстати 100 новыхъ рускихъ институцій кредитовыхъ, зъ которыхъ кожда дѣстала бы наразъ по 50.000 зр. капіталу до обороту, то сума такъ поважна, що зъ нею можна бы легко выдержати конкуренцію въ такими самыми польскими и жидовскими институціями и при помочи тыхъ новыхъ институцій мы легко могли бы хоть за часть высвободити ся зъ тяжкои зависимости економічнои, могли бы успѣшнѣйше бороти ся зъ нашими сусѣдами, що такъ сильно насъ давлять и такъ безпощадно зъ нами поступаютъ!

Еще зъ однымъ замѣтомъ стрѣчаю ся дуже часто, а именно, що „того интересу мы не розумѣемо... нема кому робити, нема кому до того взяти ся". На се вѣдповѣдь коротка и проста: Не снятѣ горшки лѣплять. Вводячи товариство „Народну Торговлю" и опѣсля „Дѣстеръ" въ житѣ [а справа асекурацій або торговлѣ о много тяжша, нѣжь справа институцій кредитовои] мы такожь не мали людей, але по заложеню люде найшли ся! Нашѣ директоры Народнои Торговлѣ Нагорный и Ничай не купцѣ зъ фаху, а прецѣнь они зъ дѣломъ такъ обзнакомились, що ведуть Торговлю взорцево. Нашъ технічный директоръ „Дѣстра" д-ръ Кулачковскій адвокатъ зъ фаху, а зъ дѣломъ асекурацій въ дуже короткѣмъ часѣ такъ познакомивъ ся, що другѣ институцій асекураційнѣ можуть намъ такого директора позавидувати. И нинѣ новоповставшій кредитовѣ и торговельный руски институцій ведуть люде нефаховѣ такъ красно, що можуть служити за взоръ иншимъ институціямъ веденымъ фаховыми.

Лишь доброи волѣ, а дѣло пѣйде; штуки въ тѣмъ великои нема. Кромѣ многихъ польскихъ и нѣмецкихъ пѣдручникѣвъ маємо и рускій [выданый д-ромъ Кормошемъ] практичный пѣдручникъ для товариствъ задатковыхъ, въ котрого кождый зъ дѣлами фінансовыми цѣлкомъ навѣть не обзнакомленый чоловѣкъ може дѣзнатись, якъ закладае ся товариство задаткове и якъ его веде ся. Занятый въ сѣмъ роцѣ рускій „Краевый Союзъ кредитовый" у Львовѣ маe головно на цѣли: орґанізувати руски институціи кредитовѣ [товариства задаткови], пѣдпирати ихъ помочію, порадою, фондами, контролею и т. п. Що-жь отже лекшого, якъ тамъ удатись о пораду, — лишь трохи доброи волѣ!

Дѣломъ заснованя товариствъ задатковыхъ по мѣстахъ и мѣсточкахъ могли бы дуже добре занятн ся нашѣ священики, а особливо тамъ повинні се зробити, де нема свѣтскои интеліґенціи, котра бы змогла и схотѣла взяти иніціятиву и повести дѣло. Въ кождѣмъ и меншѣмъ мѣсточку [на Руси] есть сотрудникъ або катихитъ, котрый по-при занятя свого звана знайде доволѣ часу занятн ся чимъ другимъ. Чи-жь не було бы се сполучене зъ користію не тѣлько для народу, але и для дотычного сотрудника або катихита, коли-бъ вонъ схотѣвъ занятн ся заснованѣмъ и веденѣмъ товариства задаткового? Звязавши ся зъ кѣлькома мѣщанами и околичными священиками легко завязати товариство задаткове, въ котрѣмъ дотычный священикъ мѣгъ бы вести цѣле дѣловодство. А сеся праця не бу-

---

*) Станъ вкладокъ щадничихъ въ Народнои Торговли росте послѣдными часами постѣпно и досыть значно. Въ послѣдньмъ 1897/98 роцѣ збѣльшивъ ся станъ вкладокъ о тридцять кѣлька тысячъ, такъ що теперь станъ щадниць Народнои Торговлѣ представляе суму до 250.000 зр.

---

2)

Львовъ въ 1809 роцѣ и Митрополитъ Ангеловичъ.

Урывокъ зъ життепису Антонія Ангеловича въ „Прикарпатскій Руси въ XIX. вѣцѣ" Ивана Ем. Левицкого.

(Дальше)

Въ полудне слѣдующого дня, т. є. 28. мая 1809 прибувъ до Львова новый вѣддѣлъ вѣйска польского въ силѣ 30 людей. Вѣддѣлъ сей приславъ ген. Рожнецкій зъ письмомъ до львѣвского магістрату, заповѣдаючи, що вѣйска польскій, котрѣ стоять пѣдъ его командою, займуть того дня Львѣвъ и на мурахъ мѣста застромляють орлы польскій. Въ тѣмъ письмѣ польскій генералъ славивъ Наполеона I. яко того, котрый добувъ имя Полака зъ могилы*).

Згадане письмо було вѣдчитане на ринку публично въ присутности бурмістра Льоренца и совѣтникѣвъ магістрату, а вѣдтакъ розлѣплене на углахъ всѣхъ улиць. Галицко-польска шляхта, що зъѣхалась була до Львова, наразъ зъ частинои львѣвскихъ мѣщанъ зѣбравшись сейчасъ въ касинѣ мѣщаньскѣмъ**) на нараду въ справѣ яко найдостойнѣйшого принятя вѣйска польского и генераловъ Рожнецкого и Камѣньского, котрѣ мали тутъ впровади и на мѣсце австрійского — польске правительство... Рѣшено не залишити нѣчого, ще могло бы причинитись до пѣднесеня торжественного принятя, а выбрана депутація мала вручити генералови ключѣ вѣдъ брамъ мѣста, якоознаку, що мѣсто своимъ освободителямъ готово вѣддати все, що маe найдорожшого. Надъ вечеромъ выѣхала на повитане польского вѣйска депутація зъ бурмістромъ на чолѣ, а за нею сотки шляхты верхомъ на коняхъ и богато мѣщанъ, рѣвно-жь повозами много дамъ и громадне число цѣкавыхъ. Недалеко за Жовкѣвскою рогачкою стрѣтили Львовяне польске вѣйско въ силѣ 350 людей [300 кѣнноты и 50 пѣхоты] зъ генералами Рожнецкимъ и Камѣньскимъ на передѣ**). Повитане вѣдбулось тутъ пѣсля програмы. При окликахъ загальнои радости кидано цвѣты***), а опѣсля,

не задержуючись нѣгде бѣльше, рушило прибуше вѣйско середъ окликѣвъ въ честь независимои Польщѣ улицями Львова на Святоюрску площу, де розложилось таборомъ и де щедро було угощене шляхтою и мѣщанами, а ген. Рожнецкій занявъ приготовленѣ для архики. Фердинанда апартаменты въ митрополичѣй палатѣ*). Якъ сего, такъ и слѣдующого вечера устроено великолѣпну илюмінацію; здавалось, що цѣле мѣсто потопае въ огни. Не бракло и численныхъ транспарентѣвъ, котрѣ були выразомъ задушевныхъ мрій тыхъ, що думали о реставраціи польскои держави**).

---

*) Письмо ген. Александра Рожнецкого до львѣвского магістрату гласить: „Mam zaszczyt uwiadomić niniejszym listem moim szanownych urzędników magistratu lwowskiego, iż na dniu dzisiejszym oddział wojska pod dowództwem mojem będący, zajmie miasto Lwów. Przyłączona tutaj odezwa do obywatelów Galicyi, wydana przez naczelnego komendanta wojsk polskich, powinna uczynić spokojnemi osoby wszelkiego stanu i wyznania. Lwowianie! Zatknięte będą dzisiaj na murach waszych orły polskie, zafarbowane krwią współbraci waszych, którzy się przedzierają do was przez liczne hufce nieprzyjacielskie. Nie lękajcie się wojska polskiego, los jaki wam opatrzność gotuje, obchodzi nas równie, jak nasz własny. Potężny cesarz Francuzów, Wielki Napoleon, zająwszy całe Niemcy, opanowawszy Wiedeń, przebywszy Dunaj, głęboko wkroczywszy w Czechy i Morawę, zbliża się do granic waszych. Jeżeli wojska jego niezwyciężone wkroczą w granice wasze, wspomnijcie, że wódz onych jest mściciel narodów obrażonych, i że on jest ten sam, co swą prawicą dobył imię polaka z grobu".

*) Тогдѣшне касино мѣщаньске мѣстилось на Галицкѣмъ передмѣстю въ домѣ званѣмъ опѣсля „палатою Бесядецкихъ" — де нинѣ устроена мѣска торговиця.

**) См. „Die Stadt Lemberg im Jahre 1809" [Lemberg, 1862, стор. 8].

***) Въ Gazet'ѣ Warszawsk ѣй" описано тое принятє слѣдующими словами: „...Gdy oddział wojska polskiego zbliżał się do Lwowa, wszyscy członkowie byłego gubernium austryackiego pouciekali (!) jako też i garnizon, a mieszkańcy obojej płci wyszli o milę za miasto na przyjęcie walecznych współbraci, rzucając kwiaty i radośne okrzyki wydając..." [См. „Dodatek do Gazety Warszawskiej", 1809, и ръ 47 стор. 820].

*) См. Д-ръ Юліянъ Пелешъ: Geschichte der Union der ruthenischen Kirche mit Rom. Bd. II., Wien, 1880, стор. 876.

**) Межа рукописями бібліотеки им. Оссолиньскихъ въ Львовѣ находить ся опись трансперенту, котрый бувъ помѣщеный въ вѣкнѣ помешканя Іосифа Дзержковского, бувшого члена тогдѣшного „rząd-u polsk ego" въ Галичинѣ. Дотычна записка гласить: „Karta Europy rozłożona na kuli ziemskiej.. państwa Austryackie oznaczone dwujgłownym orłem. Uniesiony w powietrzu nad niemi złoty orzeł Francuzów, ciskając z swych szponów ogniste pioruny raził nimi austryackiego orła. Pod nim geniusz wielkiego bohatera, kruszący kaydany znękanego trzydziestokilkuletnią niewolą Galicyanina, wracał mu wydartą broń na obronę już własnej jego ojczyzny. Spodem był napis: „Weź szablę, którą niegdyś Bolesław zwyciężał, Obyś nią bronił kraju, lecz nie uciemiężał". — Пѣзнѣйше и авторъ: „Die Stadt Lemberg im Jahre 1809" [стор. 19] примѣчав, що пѣдчасъ тои илюмінациі „...zeichnete sich... dann die Beleuchtung.. eines steinernen polnischen Adlers

Ситуація въ краю для Русинѣвъ, яко при ерженцѣзъ Австріи и полишеныхъ самымъ собѣ безъ опѣки власти, стала грѣзною, особливо, що Полякамъ сприяли бѣльше обставины, якъ богатирство и щасте ихъ оружя. Середъ такои ситуаціи зъявивъ ся несподѣвано у митрополита Ангеловича курсоръ перемыскои консисторіи, Маниньскій, зъ письмомъ по информацію въ слѣдующѣй справѣ: Полковникъ вѣйскъ польскихъ Казимиръ Турно, заславши Перемышль, приславъ 28 мая 1809 до тамошнои консисторіи приказъ, жадаючи, щобы консисторія поручала епархіяльному духовенству споминати при литургіи не Франца I, але Наполеона. Юліянъ Шпонріґъ, тогдѣшный офіціялъ перемыскій [sede vacante], не хотѣвши брати на себе такъ великои одвѣчальности, выславъ згаданого курсора до Львова до митроп. Ангеловича, яко адміністратора и управителя перемыскои епархіи, зъ запытанемъ, якъ належить ему поступити въ тѣмъ случаю. Митрополитъ, маючи на взглядѣ полишеныхъ самымъ собѣ Перемышлянъ и не хотячи выставляти ихъ еще на бѣльше небезпеченьство, вѣдписавъ Шпонріґови, щобы здѣлавъ то, що Турнъ вѣдъ него жадае. Кѣлька хвилень пѣзнѣйше посѣтивъ митрополита офіціялъ д-ръ Мих. Гарасевичъ, а дѣзнавшись о вѣдповѣди, даной Шпонріґови на его запытане, здивувавъ ся,

---

aus, welcher an dem städtischen Zeughause eingemauert ist; unter diesem war eine transparente Inschrift des Inhalts zu lesen: „Nach einem überstandenen langen Drucke und Unglücke zu Wasser und zu Lande, ist endlich der Augenblick der Erlösung gekommen, der dich von der Blindheit der Deutschen so lange nicht bemerkt, aus der Dunkelheit hervorzog. Freue dich geliebter Adler! Das ist ein trauriges Loos für die Deutschen, unsere bisherigen Unterdrücker!"

Торговлю ризъ и сосудѣвъ церковныхъ
РУКОдѣльню БРОНЗОВНИЧУ, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 461 16—40
препоручае ся вѣрну:
Євг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣта" у Львовѣ

ла бы даремною, бо котра хоть-бы и якъ слабо розвиваюча ся институція фінансова, есть въ силѣ заплатити функціонера. Платня такого дѣловодника товариства задаткового була бы въ-разу мала, а пбільше въ мѣру розвою интересовъ и збільшеня обороту певно о много перевышать платню, яку вонъ побирае яко сотрудникъ або катихитъ, и тымъ способомъ причинить ся такій касы до получшеня матеріального положеня нашого духовенъства по мѣстахъ и мѣсточкахъ. Праця нѣкого не кривдить — такою роботою може на смѣло занятись и на охъ дотычном мѣсцевости. Я сирандѣ дивую ся, що священники у власномъ добре зрозумѣломъ интересѣ не беруть ся за се дѣло, котре бы ихъ матеріяльно пбддвигнуло, а треба знати, що и для самои такои початкуючои касы есть рѣчею дуже користною, коли въ ней управи є священники, бо и люде мають більше довѣря до такои институціи и священники можуть придбати ощадности громадскій, парохіяльній и церковній, котрыми ихъ собраты орудують. Тожь вбдзываю ся до нашихъ патріотбвъ-священикбвъ: Беріть ся за дѣло, а певно не пожалуете того, бо сповните великій патріотичный обовязокъ и праця ваша буде вынагороджена. Теперѣшна хвиля надае ся якъ-разъ до того, щобъ ей на нашу користь вызыскати, бо засновуючи и вводячи въ жите рускій институцій кредитовій зможемо бодай часть нашого капіталу до теперь въ польскій институціи зложеного притягнути до себе и обертаючи нимъ — самымъ собѣ користь принести.

При кбнци звертаюсь до нашихъ людей, котрій мали доси свои ощадности въ Галицкій касѣ щадничій, або въ якій другій польскій институціи, зъ покликомъ: Научений досвѣдомъ, зложѣть свои грошѣ въ рускихъ товариствахъ задатковыхъ, а коли-бъ вы не мали до нихъ цѣлковитого довѣря, льокуйте ихъ въ „Краевомъ Союзѣ кредитовомъ", котрый маючи капіталы свои уложеный въ другихъ институціяхъ фінансовыхъ [товариствахъ задатковыхъ], що суть его членами, подвбйну дае гарантію, и на розвалинахъ могучои польскои институціи повинненъ и мусить стати могутною краевою рускою институціею кредитовою, котра дбставши правительственну концесію принесе намъ самымъ т. в. нашому пригнетеному народови знаменитій користи и стане ся крѣпкимъ заборолом противъ затѣй нашихъ недругбвъ.

Т. И. К.

Переглядъ політичный.

Орган моравскихъ молодо Чехбвъ Lidove Noviny въ довшій ситуаційній статьѣ зъ Вѣдня стверджують, що въ теперѣшній хвили ческій нарбдъ не потребуе нѣчимъ непокоитись. Становиско Туна значно скрѣпило ся. Також правиця теперь більше сконсолідована, якъ давнѣйше, бо католицке сторонництво звязало ся сильнѣйше зъ правицею. До того причинила ся головно протестантска аітація Вольфа. Статьи кбнчать ся перестерогою для нѣмецкои лѣвици, щобы не вбддавалась илюзіямъ, що зъ причины подѣй на Угорщинѣ, австрійске правительство може упасти при евентуальныхъ угодовыхъ переговорахъ.

Якъ N. fr. Presse доносить, що конференція послбвъ: д-ра Бернрайтера, д-ра Функе, д-ра Пергельта и Прадого, котрій мають уложити національно-політичній постулаты Нѣмцѣвъ въ Чехіи, вбдбуде ся дня 25 с. м. Згаданый дневникъ запевняе також, що нѣмецкій послы не возмуть участи въ засѣданіяхъ ческого сойму.

— —

Пбзаурядовый угорскій дневникъ Budapester Correspodenz доносить, що гр. Банфі бувъ вчера на спеціяльній авдіенціи у цѣсаря. Сеся авдіенція не була пр щальна, бо цѣсарь ще рѣшивъ ся въ справѣ димісіи кабінету. Рѣшенем западе доперва тогды, коли Сель буде мбгъ дати якесь позитивне справоздане що до успѣхбвъ місіи утворена нового кабінету и выглядбвъ, який можуть мати его переговоры зъ опозиціею. N. fr. Presse доносить зъ цѣлою резервою слѣдуючій подробицѣ въ справѣ лісты нового кабінету. Кольманъ Сель обійме лише президію; въ давныхъ членбвъ кабінету мають лишити ся на своихъ становискахъ Люкачь, Фейерварі, Дарані, Шечені и міністеръ для Хорватіи Чехъ, міністеръ торговлѣ Даніель и судовництва Ердені. Кандидатомъ до теки міністра торговлѣ є п. Гегедіеъ. На становиско міністра судовництва нема доси вбдповѣдного кандидата.

Угорске бюро кореспонденційне доносить, що десигнованый президентъ міністрбвъ Кольманъ Сель конферувавъ зъ Люкачемъ и Кольманомъ Тісою. Нинѣ розпбчне Сель наново компромісовій переговоры зъ опозиціею. Припускають, що вступленя дисидентбвъ наново до ліберального сторонництва наступить въ короткбмъ часѣ. Поголоски о загроженій єдности ліберального сторонництва въ наслѣдокъ повѣрена Сельови місіи утворена нового кабінету, є неправдивій. Апіоні заявивъ, що національна партія приняла змѣну правительства въ найбільшимъ вдоволенемъ. Однакъ о фузіи зъ ліберальною партією не може бути бесѣды. Личность Селя є порукою змѣны системы. Кошуть уважае розвязанє справы за щасливе и удачне. Вонъ не сумнѣвае ся, що вбдъ теперъ компромісовій переговоры пбдуть гладко. Національна партія вблизить ся до ліберальной, але ще не въ тбй хвили.

— —

Въ французскомъ парляментѣ и сенатѣ вбдчитано вчера маніфестъ нового президента Любета. Маніфестъ зачинае ся просьбою до послбвъ и сенаторбвъ о поперте при выконуваню президентомъ вложеныхъ на него обовязкбвъ. Любе запевняе, що всѣ можуть числити на его силѣну волю; всѣ свои силы бажае вонъ посвятити для удержаня конституціи. Запорукою того, нехай буде его незахитне привязане и вѣрнбсть до республики. Правильне перенесеня власти, котре наступило ледво въ кільканацат годинъ по наглій смерти Фора, є въ очахъ цѣлого свѣта новымъ доказомъ вѣрности Франціи до республики, навѣть въ хвили, коли кількохъ заблудившихъ старае ся захитати довѣря краю до его институцій. Національный зббръ въ дни 18 ого лютого въ ясный способъ далъ выразъ своему бажаню успокоеня умбвъ въ краю к тревалого зъединеня всѣхъ республиканцѣвъ Яко завзятый приклонникъ засадъ французскои революціи и панованя свободы, буду постбйно старати ся попирати парлямент въ працѣ перенятбй толеранціею и ведностію. Въ краю нема нѣякого сумнѣву, що до конечности рбвномѣрного пошанованя найважнѣйшихъ органбвъ суспбльности: обохъ палатъ, котрі свободно радять надъ законами, судовыхъ властій, котрій стережуть тыхъ законбвъ, правительства, котре запевняе переведенє законбвъ, а вкінци національной армії, котра боронить независимости и ненарушимости нашои вбтчины. Франція въ цѣлою свѣдомостею и спокоемъ приступить до працѣ коло розвязаня питань, вбдносячихъ ся до морального и матеріяльного добра загалу горожанъ. Славна минувшбсть Франціи є для насъ наслѣдствомъ, котрого мы мусимо стеречи и побільшувати. Я буду щасливый, коли буду мати можность, въ границяхъ законбвъ, признаныхъ мені конституцією, а котрыхъ не позволю нарушити, успѣшно причинити ся до здвѣствена нашихъ сибльныхъ надѣй и до обезпечена республики.

— —

Въ испаньскомъ сенатѣ выкликало бурливу дискусію внесене о удѣленє правительству наганы за становиско въ вбйнѣ зъ Америкою. Бесѣдники робили правительство вбдвѣчальнымъ за всѣ неудачѣ. Коли президентъ кабінету Сагаста внбсъ проектъ закона, на пбдставѣ котрого Испанія вбдступае Америцѣ Филіпіньскій острови, гр. Альменасъ ударивъ сильно на правительство и генералбвъ. Бесѣдникъ доказувавъ, що Санхаго пбддало ся въ ганьбливій армію способъ и высказавъ великій жаль, що доси не повѣшено нѣ одного генерала. Галерія приняла промову Альменаса бурливыми оплесками.

— —

Зъ Царгороду доносить, що въ мѣсцевости Дібра збунтований Альбанцѣ розоружили кблька компаній правильного вбйска, а одну зъ нихъ вырѣзали до ноги. Правительство выслало до Дібра кблька вбддѣлбвъ вбйска. Agence de Constantinople доносить зъ Салоніка, що розбишака Гончо вишовъ на чолѣ своихъ ватаги зъ Болгарії до Македонії и пбрвавъ въ селѣ Ліссе дѣвчину, поранивши впередъ ей родичбвъ. Члены сеи ватаги мають вбйсковій уніформы. Турецке вбйско пустило ся за розбишаками и зловило ихъ ватажка.

Въ окруженю султана выкликали великое невдоволене справоздани Шакіра-паши и турецкого комісара въ Софіи въ справѣ евентуального становиска Болгарії на случай розрухбвъ въ Македонії. Зъ тои причины послѣдуе дальше скрѣпленє турецкихъ гарнізонбвъ на болгарскій граници и въ тыхъ мѣсцевостяхъ Македонії, де Болгаре живуть въ більшомъ числѣ.

Справа пенсій приватныхъ сотрудникбвъ

є такъ пекуча, така болюча, така обидлива, що ей важко и дотыкати ся. Мимо того, що въ тыхъ выпадкахъ, де вбдъ мене сего жадано, щобы принціпіювати приспѣшеня признаня платнѣ, я въ цѣлою снертію добиваюсь сего, и хоть референтъ міністерскій чоловѣкъ щирый и прихильный, справы йдуть неразъ якъ въ камѣня. А причины лежать ось въ чбмъ:

Наши власти церковній призначають приватныхъ сотрудникбвъ, не забезпечивши чи то не выбдивши попередъ у правительства платнѣ для такихъ сотрудництвъ. Міністерство числить въ звычайнбмъ порядку платню вбдъ часу свого рѣшеня, не вбдъ часу замененованя консисторского взгледно ординаріятского. Признане платнѣ за часъ попередный вымагае окремыхъ доходжень, пертрактацій, и не завсѣгды наступае. Тымъ способомъ бѣдныхъ сотрудникамъ не за одинъ мѣсяць пропала тяжко заслужена заплата.

Але то ще не все лихо, чи найгбрше лихо. Найбільше лихо — то тое добиване ся платнѣ зъ року на рбкъ. Се вже — sit venia verbo — щось скандального. Скінчивъ ся рбкъ признанои сотрудникови платнѣ, мае дотычный парохъ наново удокументувати дальшу потребу мѣсцевого сотрудника. Не зробивъ вбнъ сего з вчасу, не постаравъ ся о свѣдоцтво лѣкареке або не мбгъ его попросту добути, бо не мбгъ за-для недуги вбдважитись поѣхати до мѣста, призволене згасае, а за симъ згасае и платня сотрудника. Але жь бо и се доказане потребы не дае ще пбдставы до признаня платнѣ. Тутъ входить въ свою ролю заразъ політика, бо де жь она у насъ не мѣшае ся? Або парохъ переставъ бути „льояльнымъ", або сотрудникъ не показавъ ся „льояльнымъ" для повѣтовои політики [певно що не для трону, анѣ для державы]. Въ такбмъ случаю мусить знова голодувати бѣдный сотрудникъ И тутъ бы показала ся вже поважна сумка тыхъ заощадженыхъ пенсій сотрудничихъ; певно, що се користь для фіскуса, але кривда вопіюча для сотрудникбвъ, ну и соромъ та неслава для державы, ей ладу и ей вдеѣ. Коли для державы потрѣбно интензивнои и безупинной роботы церкви, то потрѣбно и ей слугъ, то потрѣбно и вбдповѣдного для нихъ вынагороды. А то держава зъ одного боку нѣбы старае ся, щобы були скрбзь катихиты, а зъ другого боку спиняе имъ ихъ службу. А причина скрбзь одна и та сама: деморалізуючій вплывъ нашои політики. Намъ треба всѣми силами старатись вбдграничати такій области, де бы політика свого носа не тыкала, якъ ось въ такій справѣ признавая платнѣ для приватныхъ сотрудникбвъ.

Вертаючи до правно-формальной стороны сеи справы — таке признане платнѣ для сотрудникбвъ на ограниченый часъ можна бы уважати лишь яко окремый контрактъ мѣжь сотрудникомъ а фондомъ релігійнымъ rectе державнымъ, котрый заключае ся на окремыхъ условинахъ, взглядно обезпечае ся его на иншій змѣнений обставины. На жаль до переведеня сего не доставало бы вбдповѣдного органу. Для унормованя такого немыно нужного, неможливого стану рѣчи не стоять на завадѣ нѣякій засадничій постановы законній. А полагодженє сеи справы залежить выключно вбдъ енергічного выступленя нашого Преосв. Епископату, пбдпертого цѣлымъ Епископатомъ австрійскимъ — именно вбдъ принесеня правительства, щобы признало таку законну норму: *Постановленый властями церковными приватный сотрудникъ побираючій платню вбдъ дня именованя черезъ цѣлый часъ безперерывно, доки церковній власти не узнали такои потребы за выгаслу.*

Зъ такою просьбою повинненъ нашъ клиръ на соборчикахъ вбднести ся до нашихъ Преосв. Ординаріятбвъ.

Д. Танячкевичъ.

Галицка каса щадничa.

— —

Про конференцію шляхты польскои, котра вбдбула ся въ понедѣлокъ у намѣстника, пишуть ще, що взагалѣ згоджувано ся на те, що сеймъ мусить дати поруку за щадничій вкладки; однако вбдзывали ся голосы, щобы ся порука не була прецеденсомъ для подобныхъ выпадкбвъ, які могли бы лучити ся денде въ краю. Також вела ся жива нарада надъ тымъ, якъ уладити нову управу щадницѣ; бо сеймъ, даючи поруку за вкладки щадничій, мусить застерегти собѣ вплывъ на управу кругъ его чинности есть чисто церковнои и духовнои природы, а по за сей кругъ, якъ передъ тымъ, такъ и теперь не може сягати. Впрочбмъ — примѣтивъ митрополитъ — нове правительство, якъ надѣюсь, не буде жадати вбдъ него нѣчого такого, що противилось бы вложенбй цѣсареви присязѣ вѣрности и тымъ обовязкамъ урядовымъ, котрій тяжать на нѣмъ. Ген. Рожнецкій запорученъ се ему, але тое запоручене не було додержане.

Вслѣдъ за тымъ всѣ магістратуры обсаджено сторонниками польского революційного правительства, а цѣсарскихъ урядникбвъ, котрій не хотѣли пбдчинитись вбдъ власть сего правительства, усунено зъ посадъ. Вкінци прийшла черга на митрополита. Сторонники нового порядку, памятаючи на его послане въ 1805 р. и переконавшись, що митроп. Ангеловичъ не дасть ся наклонити добрымъ способомъ до вѣроломства, а якъ довго митрополитъ вразъ зъ духовенъствомъ*) служитъ примѣромъ для народа въ вѣрности для цѣсаря, такъ довго галицка Русь не буде податлива для польскихъ аспірацій, постановили сторпризувати митрополита и силою зробити его нешкбдливымъ для своихъ цѣлей. Зъ тои просто причины новій правитель краю напали и засеквестрували митрополитальній добра и добра перемыского епископства, котрій адмініструваръ митроп. Ангеловичъ. При тбй способности тонна, що напала була на тій добра, зрабувала приватный маетокъ митрополита, якъ: запасы збжа, скотъ, готбвку и иншій движимости, и то такъ, що митрополитъ потерпѣвъ тогды страту на 79.000 зр.

Но на тбмъ еще не скінчилось. Щобы ненависть и крайне огбрчене польскои партіи противъ рускаго духовенъства, а особливо противъ митрополита збудити, его моральну повагу пбдкопати и народъ рускій привести въ розстрбй, почали сторонники польскихъ порядкбвъ розносити по цѣлбмъ краю вѣсть, яко-бы митроп. Ангеловичъ вразъ зъ офіціяломъ д-ромъ Мих. Гарасевичемъ и иншими довѣрочными лицами зъ посе ед вбдданого собѣ клира укивували тайный заговбръ не лишь на погибель польскаго вбйска, котре заняло Галичину, але також, що митрополитъ въ своимъ заговбрникамъ намѣрае въ пбдступный способъ вырѣзати въ Галичинѣ все, що польске, и въ тбй цѣли скуповуе оружіе. Розсѣваній вѣсти стали голосными, а вкінци дбйшли до вѣдомости самого митрополита, котрый — озлобленый тымы клеветами до крайности, удавъ ся до Ген. Рожнецкого зъ просьбою о вышукане и укаране клеветникбвъ.

(*Дальше буде.*)

*) Нема правилъ безъ выняткбвъ, такъ и 1809 р. були поодинокій случаї, що деякій зъ помежи членбвъ рускаго духовенъства симпатизували зъ старыми польскими порядками. Межи нишими о. Теодоръ Турчинъскій [† 1844], котрый по смерти свого тестя о. Григорія Шашицкого обнявъ въ 1812 р. приходъ въ Поникониці, бувъ въ 1809 р. явнымъ польскимъ комісаремъ при армії ген. Рожнецкого, а въ 1831 р. пбддержувавъ польску революцію и переховувавъ у себе польскихъ емігрантбвъ. Замѣтно, що руский прихожане Поникониці мали вбдъ 1749 г. донедавныхъ часбвъ своихъ рускихъ священикбвъ, котрій були сторонниками старои Польщѣ. Одинъ зъ нихъ, о. Іоанъ Васькевичъ (1749—1769), розгорченый політичнымъ споромъ и старымъ медомъ, убивъ случайно паламаря. Въ наслѣдъ того приставъ до конфедератбвъ и воювавъ зъ „Москвою", котра, поразивши то вбйско, выслала переловленыхъ конфедератбвъ, а межи ними и о. Іоана Васькевича въ Сібръ [см. В. М. Площаньскій: Поникониця, село вост. Галиціи. „Слово", Львбвъ, 1886, и-ръ 69—70].

ву касы и мати въ нѣй людей, на котрыхъ мбгъ бы спустити ся, а вкбнци мусить жадати такого статуту касы, щобы подобнй розграблювання публичного гроша не могли повтарати ся. Зъ другон стороны правительство хоче мати также контролю, хочь доси тота контроли не осягала цѣли. Дятого въ приватнбй розмовѣ декотрй члены конференцiи дивували ся: що власнно правительственный комісарь, настановленый при щадничбй касѣ, тамъ робивъ, коли завчасу не запобѣгъ непорядкамъ? [Що той правительственный комісарь робивъ, поясняе Deutsches Volksblatt; пояснення се наводимо понизше. *Ред.*] Въ приватнбй розмовѣ дивовано ся также: що стало ся зъ грбшми, розхопленими зъ щадницѣ сплбкою трехъ нафтярѣвъ, бо 7,200.000 гр — то сума не абы-яка, такъ що годѣ припустити, щобы сплбка всѣ тй грошѣ могла выдати, и насуває ся здогадъ, чи вхъ не сховано на чорну годину. Вкбнци декотрй члены конференцiи ствердили сю сумну рѣчь, що до товариства галицкон щадницѣ належало кблькадесять такихъ поважныхъ людей, а нѣхто не почуваєть ся до обовязку заглянути до касы и придивити ся, акъ урядуючій директоръ Зіма, членъ дирекцiи Романовичь и членъ надзираючого выдѣлу Щепановскій розграблюють публичный грбшь.

Вѣденьскій Deutsches Volksblatt умѣстивъ письмо зб Львова, котрого авторъ [акъ завѣряе — зъ достовѣрного жерела] подае деякй цѣкавй факты.

Насамперед що-до величезного кредиту Щепановского каже, що директоръ Зіма давъ такій кредитъ Щепановскому не лишь за вѣдомостію, але и на бажанє, бо quasi наказъ бувшого намѣстника гр. Казимира Баденього. Тогдѣ Щепановскій дбставъ позички чотири мілiоны а мавъ сплатити ся у вбсьмохъ рбчныхъ ратахъ по 500.000 зр. Правительственный комісарь Клеберґъ [урядникъ зъ нѣмецкои школы урядничбвъ] не хотѣвъ на се пристати и мусѣвъ пбйти, а на его мѣсце призначено на комісаря п. Півецкого [урядникъ вже зъ польскои школы].

Дальше розказуе авторъ дописи, що одинъ урядникъ касы скривдивъ бувъ касу на сорокъ тысячь зр., а „милосердный“ директоръ замѣсть вбддати урядника до криміналу, виписавъ тыхъ сорокъ тысячь межи страты касы. А дотычный урядникъ спотребувавъ грошѣ на выставне ведене дому и на репрезентацію въ львбвскбмъ товариствѣ...

Впрочбмъ то була — каже авторъ — „lustige Sparkasse“! и подае такій примѣръ: Одинъ фабрикантъ пбслався свою жѣнку до директора зъ векслемъ на 700 зр. Жѣнка представила директорови вексель, а щобы дбстати 700 зр., почала жалуватись на тяжкй часы, на довги и т. п. Тогдѣ директоръ каже: „Та що вамъ поможе 700 зр.? я вамъ дамъ бльше!“ — и замѣсть 700 давъ ій на вексель 7.000 зр. Розумѣе ся, потому зъ выплатою не могло пбйти гладко.

Взагалѣ директоръ Зіма мавъ слабу струну — симпатію для жѣноцтва. О тбмъ въ-деяка знавъ цѣлый свѣтъ львбвскій. Называно се „примхою“ старця, хочь знано, що вбнъ свою „примху“ дорого оплачуе. Теперь у векслевбмъ портфели показало ся богато векслѣвъ „еротичныхъ“ [любовныхъ]. Львбвскій дописувательзб Львова до Dziennika poznańsk-ого [спбровбтникъ Gazety lwowsk-ой Зельонки] поясняе векслѣ „еротичнй“ въ той спбсбб, що коли до п. Зіми прийшла зъ векслемъ яка „нѣчого собѣ“ дама, то вбнъ пбдъ виливомъ ей „wdzięku i powłóczystego spojrzenia“ дававъ ій на вексель жаданй грошѣ, хочь якій нашій банкъ не бувъ бы ескбнтувавъ того векселя... Однымъ словомъ — то була справдѣ „lustige Sparkasse!“

Про Щепановского пише Die Zeit, що коли бы вбнъ власне майно такъ тративъ, якъ грошѣ позичен зъ щадницѣ, то пбсля нашого цивільного права давно вбддали бы его були въ курателю. Тблько законъ цивільный не вгадувавъ ще такого выпадку, щобы можна розтрачувати чужй грошѣ; въ тыхъ часахъ, коли его укладано, такій выпадокъ бувъ по просту немыслимый. Справа Щепановского знана була ще передъ чотирма роками; але тогдѣ бувъ вбнъ ще членомъ кола польского, а до того и референтомъ австрійского будже ту. Такого чоловѣка годѣ було позбувати ся. Тымъ часомъ вбнъ зробивъ дурницю, що покинувъ політичне поле, а теперь шляхта не потребуе его закрывати. Показуе ся, яку то вагу мае для шляхтича мандатъ, и можна легко зрозумѣти, чому шляхтичѣ вбдъ проводомъ зліцитованого дѣдича п. Яворского такій горячій приклонники парламентарізму, котрй хоронить вбдъ упадку ихъ приватну польску господарку...

Gazeta narodowa, котра мае близькй знакомъ зъ готелемъ „вбдъ кавками“, довѣдуе ся „зъ компетентныхъ кругбвъ“, що справа краевои поруки для щадничихъ вкладокъ не вымагае краевого закону, а лишь сеймовои ухвалы, санкціонованои цѣсаремъ, и длятого внесене въ сѣй справѣ выйде въ сеймѣ не вбдъ правительства, а вбдъ краевого видѣлу. Намѣстникъ гр. Пінінський на понедѣлковбй конференцiи полишивъ референтамъ выложене цѣлои справы въ праздничбмъ свѣтлѣ безъ нѣякого закрываня и затаюваня. Теперѣшне правительство краеве не почуває ся до жаднои вины що-до контродѣ щадницѣ, длятого тымъ сильнѣйше може вимагати правдивый станъ рѣчи. Врешта въ теперѣшнбй хвили не ходить о покрываня одѣтальности винуватыхъ анѣ навѣть о удержаня самои на титуціи фінансовои, а вопросу о те, щобы не допустити до упадку краевого кредиту и до фінансовои руины множества людей, занятыхъ зъ щадницею.

Слова „теперѣшне правительство краеве“ вбдносять ся очевидно до гр. Пінінського а указують на те, що того самого не можна сказати про часы гр. Баденього и к°. Сан гушка. Але въ такбмъ разѣ хто мае одѣвчати за те, що наброило чи то залишило зробити попередне правительство краеве? Чи за грѣхи гр. Баденього мае покутувати рускій та польскій хлопъ?

Для зрозумѣня слбвъ: „щобы не допустити до фінансовои руины людей, занятыхъ зъ щадницею“ треба додати ще те, що та сама Gaz. narodowa доносила передъ кблькома днями. Ого кблькасять купецкихъ и ремѣсничихъ фірмъ винно до щадницѣ по кбльканадцять або и кблькадесять тысячь зр. Отже теперь запорядженo, що прольонгата векслѣвъ може вбдбуватися лише за сплатою 10% капіталу. Такимъ чиномъ купець або ремѣсникъ, що винень до касы лише 10.000 зр., мусѣвъ бы що три мѣсяцѣ сплачувати вбдсотки вбдъ позиченого капіталу и крбмъ того по 1.000 зр. самого капіталу, а се мусѣло бы его довести до руины.

Наслѣдкомъ поголоскок про арештова на вчера знов наставъ бблшій натовпъ до щадничои касы. Поголоски показали ся невѣрными. Кажуть, що п. Зіма дбставъ т. зв. „Zimmerarrest“ т. е. приручене, щобы не задумавъ утечи на сподбб Кешковского...

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Засѣдане выдѣлу Руского товариства педагогічного у Львовѣ вбдбуло ся 18 н. ст. лютого 1899 пбдъ проводомъ голови Вп. дир. Харкевича.

Выдѣлъ уконституувавъ ся въ той спосббъ, що заступникомъ голови выбрано проф. Ілярія Оновского, секретаремъ Іосифа Танчаковского, касіеромъ Костя Панькбвского, контрольоромъ Ілію Чижа. До комітету для Інституту св. О. Николая выбрано проф. Ілію Кокорудза на мѣсце уступившого проф. д-ра Пачовского.

Справу розпродажи цеголокъ на бурсу учительску поручено проф. д-рови Пачовскому.

Ухвалено внести петицію до сойму въ справѣ заснованя жѣночои учительскои семинарiи у всходнбй части краю, жабу ь въ Коломыи. Референтъ въ тбй справѣ вбддане проф. учит. семин. д-рови В. Коцовскому. — Такожь ухвалено внести петицію до сойму о пбдмогу на „Дзвінок“ и на „Учителя“ [реф. проф. Бѣлецкій], на „Інститутъ св. О. Николая“ [реф. п Панькбвскій], на „Бурсу для сынбвъ учительскихъ“ [реф. проф. Оновскій], на выдавництва [реф. п Панькбвскій]. — Постановлено также на внесене Рогатинъскои філіи внести петицію до сойму о зрбвнанє платбвъ учительскои зъ платнею трохъ рангъ (11, 10 и 9) урядникбвъ державныхъ [референтъ п. Чижъ].

Принято до вѣдомости, що дѣяльна філія Самбірска хоче выдати Збірникъ педагогічный и просить надсылати свои працѣ до того важного выдавництва.

Принято до вѣдомости, що на приготовляючій курсъ для наука руского языка при школѣ выдѣловбй записалось такъ много дѣвчат [около 100], що першій вбддѣлъ треба подѣлити на дѣв части. Ведене першого вбддѣлу „Б“ поручено Вп. о. Рудовичеви.

Ухвалено выразити подяку бувшому секретареви проф. Мостовичеви за его повну пожертвования дѣяльность секретарску.

Принято чотирохъ новыхъ членбвъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ Руского комітету выборчого.** Подаємо до вѣдомости Р. Т. Выборцѣвъ, що льокаль комітету выборчого есть при улици Краковскій ч. 17 въ партерѣ, де кождого дня вбдъ 6—8 вечеромъ удѣляе ся интересованымъ всякихъ информацій що-до выборбвъ до рады мѣста Львова. — Засѣдания тѣснѣйшого комітету вбдбуваютъ ся щоденно въ часѣ вбдъ 6—8 вечеромъ. — Голова комітету *Василь Нагірный.*

— **Василіянинъ о. Шептицкій,** прибувши зъ Кристинополя до Львова и забравши тутъ зъ консисторіи свои документы, выѣздить нинѣ до Вѣдня на канонічный процесъ за-для именованя его епископомъ станиславбвскимъ.

— **Читальня „Просвѣты“** на передмѣстю **Лѣшняньскбмъ** въ **Дрогобичи** устроюе въ недѣлю [д. 26 с. м.] въ своѣмъ домѣ коло церкви Пречистои Д. М. *вечерницѣ* зъ слѣдуючою програмою: 1) вбдчитъ п. Ив. Комарницкого; 2) продукція хору читальницбвъ; 3) деклямаціи мѣщанокъ; 4) забава товариска. — Вступъ для членбвъ 20 кр., для гостей впроваджеиыхъ членами 25 кр. Початокъ о 7 годинѣ.

— **„Руске касино“** въ Стрыю устроюе въ недѣлю 5-ого марта с. р. наслѣдный свихъ мисницѣ *вечерокъ зъ танцями.* — Акъ попередна забава выпала дуже добре, такъ и теперь заповѣдае ся знаменито, тымъ бблше, що комітетъ на сесію послѣдну забазу приготовляе всякій несподѣванки для паня. — *Комітетъ.*

— **„Панамка“** въ Галицкбмъ товариствѣ кредитовбмъ земскбмъ показуе ся не такою дуже невинною акъ то первѣстно показувавъ ей Dziennik polski. Monitor пише, що до 6000 зр., запрошеныхъ померлымъ недавно начальнымъ бухгальтеромъ В. Б. самымъ, треба що додата около 8000 зр. сверхнише его фонду повѣреныхъ опѣцѣ того бухгальтера. Що теперь робити? Небщикъ В. Б. лишивъ по собѣ тблько довгбвъ, що родина не хоче принятн спадщины по нѣмъ, хочь небщикъ уходивъ за чоловѣка богатого. Тымчасомъ маетокъ дуже значный, бо до пбвъ мілiона, посѣдае лишь езекруха небщика. Куды жь мають звернути ся тй, котрымъ деповиты пропали?

— **О мандатъ посольскій зъ мѣста Коломыи,** опорожненый въ наслѣдокъ вложеня его п. Щепановскимъ, убѣгають ся, акъ доносить коломыйска польска газета, пп.: д-ръ Дембицкій, д-ръ Гачевскій и проф. Кринѣньскій. Пбдносять также кандидатуру президента апеляцiи д-ра Тхуржіцкого. П. Едм. Старженьскій оголошуе, що не кандидуе и кандидатуры не прийме.

— **Вѣсти зъ Гавайскихъ островбвъ.** [Письмо до американьскои „Свободы“]. Ономея 7 сѣчня 1893. Пишу до васъ за тыхъ людей, що сидять теперь по арештахъ. Они не хотѣли робити за контрактомъ, хотѣли бути вбльными, то за те ихъ били и вязнили. Теперь сидить въ арештѣ 50 людей; 22 хлопцѣвъ, котрй мали по 20, 22 и 18 лѣтъ, увблнили зъ контракту, бо они не повнолѣтнй, а для тамтыхъ ще нема права. То дѣяло ся въ Oahu, на тбмъ самбмъ островѣ, що Гонолюлю, а то село зве ся Waipahu на островѣ Oahu. Знов на островѣ Mani сидять въ арештѣ тй, що не хотѣли дальше робити, бо имъ панове не позаплачували за вбдроблений день. Люде повбдроблювали по цѣлому мѣсяцеви, а имъ заплатили лишь за пбвъ. Люде въ сварку, а имъ кажуть: „Вы, людо, робили 26 днѣвъ, а мы вамъ заплатимо за 13 днѣвъ и хто жь вамъ що зробить!“ Люде спирали ся, не хотѣли робити, тогды закликали полісменбвъ, а тй позабирали ихъ до арешту. Жѣнки тыхъ людей плачуть гбрко, бо умираютъ зъ голоду, бо нема имъ кому заробити на кусникъ хлѣба. Потымъ пбйшли и они до арешту за своими чоловѣками тай кажуть: „Годуй насъ ту всѣхъ, акъ-сь намъ позабиравъ чоловѣкбвъ, котрй робили на насъ и на нашй дѣти!“ — а тй нелюды повыганяли жѣнокъ и они ходять теперь по хінськихъ та японьскихъ хатахъ за жебранымъ хлѣбомъ. Тотй бѣдній люде по найбблшбй части зъ Россіи: Литванны и Поляки, а зъ нашого краю було кблькох зъ Слоббдки джурииьскои и зъ Косова. На тбмъ островѣ, де мы мешкаемо, есть одно село Pahala, де дуже бють людей и карають грбшми. Два мазурскій хлопцѣ утѣкли звбдтамъ по селахъ и нѣхто ихъ не може зловити. У насъ въ Ономеи, на Рождество Христове, наши люде хотѣли лишити ся дома святкувати, але наставникъ загрозивъ за тое 5 долярбвъ кары и всѣхъ повыганивъ до роботы. Одинъ зъ нашихъ также вже утѣкъ зъ роботы. Насъ въ тбй осадѣ робить 27 хлопбвъ, а по другихъ не знаю такъ дуже докладно. Отъ вамъ коротко гбрка доля робітника на Гавайскихъ островахъ. — *Иванъ Павловскій.*

— **Зъ Нового-Санча** одержуемо отсе письмо: На першу вѣсть о призначеню рускаго священника на катихита при ц. к. гімназіи въ Новбмъ Санчи поспѣшили наши Патріоты и славнозвѣстний нашій Товариства и Торговлѣ щобы заосмотрити насъ въ рѣчи и ризы до богослужения необходимо потрѣбній. Выдѣлъ товариства Руска Бурса въ Новбмъ Санчи складая отже приличну найщирѣйшу подяку тымъ Патріотамъ Дателямъ за слѣдуючй рѣчи: Впр. о. сов. Івану Хрпв. Дуркотови, першому мѣстодекану мушиньского деканата, пароху въ Новбй весы, за свѣтлый и чорный фелоны, акъ и за чашѣ на часъ потребы при чбмъ о. деканъ жертвувавъ одинъ фелонъ на власность маючои ся побудувати церкви въ Новбмъ Санчи. — Р. Т. Товариству для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ, котре вволило прислати намъ даромъ: чашу въ вартости 18 зр., свѣтлый фелонъ вартости 50 зр., 12 лентіонбвъ варт. 1 зр. 20 кр и 2 епитоны варт. 1 зр., разомъ вартости 70 зр. 50 кр — Вбл. п. Кл. Топольницкому, ц. к. надкомісареви скарбу въ Самборѣ за хрестъ ручный вартости 6 зр. — Вбл. п. Стахевичеви, властителеви торговлѣ рѣчей церковныхъ въ Тернополи, за фелонъ багряный вартости 50 зр. и за горячй желання для Товариства. — Наша найщирша подяка Всѣмъ Вамъ Р. Т. Дателѣ тыхъ ризъ и рѣчей, котрй мають причинити ся до звеличания нашого обряду, на окраннахъ Галицкои Руси! — *Выдѣлъ.*

— **Зъ Олешичъ** прислався хтось до Ruchu katolick-ого [ч. 41] донисъ такого змѣсту: „Мѣсточко наше, хотячи почитати сету рбчницю уродинъ поета А. Мицкевича, а не маючи на-разѣ средствъ, щобы поставити тревалый памятникъ, постаралo ся, що въ одѣтнбмъ на сесю цѣль мѣсци закопано дубовый стовпъ, а побчь него засаджено дубчака. Однакъ не довга була наша радбсть: ледви дубчакъ почавъ принмати ся, вже взялась злочинна рука зломала деревце въ половинѣ. Мы не говорили нѣчого! Ажь тутъ въ ночи въ 15 на 16-ого с. м и памяткового стовпа не стало! Очевидно и се було комусь солію въ оцѣ: не жалуванъ заходбвъ и роботы, щобы дубовый стовпъ высокій до 8 метрбвъ, а вкопаный въ землю на 1 15 м. выймити и опбсля перенести его на противну сторону дороги и кинути въ рбвъ. Виновниками сего вандалізму — кбнчить дописувателъ — „... bracia Rusini“. Та и тблько!

— **Вбдгомбнъ катастрофы пбдъ Тудкою** [на Косачбвцѣ]. Дня 20. с. м. розбиравъ трибуналъ у Вѣдни справу вдовы по полковбмъ лѣкарю Цайлерѣ, котрый погибъ вбдчасъ сеи катастрофы. Трибуналъ признавъ вдовѣ Іосифѣ Цайлеровбй вбдшкодоване, а то: за бблю 10.000 зр., за лѣчене 6.000 зр., а также 1.200 зр. рбчнои платнѣ аже до смерти, взглядно до выходу за мужъ.

— **Нова фондація.** Померша у Львовѣ въ 1895 роцѣ Анеля Гоффманъ-Штерингертъ, сирота по майорѣ, установила двѣ фондаціи, а именно: 3000 зр. на фондацію свого имени для сирбтъ по вбйсковыхъ, а 4.000 зр. на запомогову фондацію для селянськихъ сирбтъ грек.-кат. обряду зъ громадъ Солина, Максимбвка, Рожточокъ, Тисбвъ и Бубнище, а то для пбдпомагания селянськихъ дѣтей, котрй учать ся ремѣсла.

— **Фреквенція Русинбвъ въ школахъ середныхъ.** Пбсля справоздания краевои рады шкбльнои о станѣ галицкихъ середныхъ шкблъ въ шк. р. 1898 було зъ кбнцемъ того року въ галицкихъ гімназіяхъ 2.810 ученикбвъ гр. кат. обряду, а 2656 рускои народности; въ школахъ реальныхъ 151 гр. кат. обряду, а 136 рускои народности. Въ поодинокихъ школахъ середныхъ було [на першбмъ мѣсци подаемо число ученикбвъ гр. кат. обряду, на другбмъ число учениковъ, що признали ся до рускои народности]: въ Бродахъ 101—96; въ Бережанахъ 138—132; въ Бучачи 74—74; въ Дрогобичи 81—84; въ Золочевѣ 95—85; въ Коломыѣ въ гімназіи рускбй 195—195, въ польскбй 40—32; у Львовѣ въ рускбй гімназіи 426—427, въ нѣмецкбй 52—52, въ гімн. Фр. Іосифа 80—69, въ гімн. IV. 69—67, въ V. 55—43; въ Перемышли въ рускбй гімн. 322—323, въ польскбй 50—27; въ Самборѣ 182—181; въ Станиславовѣ 149—151; въ Стрыю 162—162; въ Сяноцѣ 136—117; въ Тернополи 220—217; въ Ярославѣ 76—55; въ Хировѣ 15—7; въ Яслѣ 28—28; въ Новбмъ Санчи 17—14; въ Бохни 11—2; въ Краковѣ въ гімн. св. Анны 8—0, въ гім. св. Яцка 6—4, въ III. гімн. 3—3; въ Подгужу 2—1: въ Рашевѣ 12—4; въ Тарновѣ 4—4; въ реальнбй школѣ у Львовѣ 49—35; въ Станиславовѣ 29—29; въ Тернополи 66—65; въ Краковѣ 7—7.

Цѣкава рѣчь була бы знати, кблько въ поодинокихъ школахъ було Русинбвъ зъ початкомъ року шкбльного, бо тогдѣ можна бы мати зъ одной стороны образъ вытревалости рускои молодѣжи, а зъ другои также и енергіи, зъ якои у насъ польска школа выховуе руску молодѣжь. Знаемо прим. выпадки зъ сего шкбльного року, що зъ поважного числа Русинбвъ, котрй записали ся до гімназіи, вже до кбнця першого пбвроку убула четверта часть! А кблько-жь ихъ выдержить до кбнця року?

— **Нещастє ходить въ парѣ.** Якась Марія Козловска въ Городка пережила вчера справдѣ „критичный день III. степени“ бо не тблько згубила книжочку касы щадничои на 3000 зр. але ще и льосъ вартости 300 зр., и то „треферъ“.

— **Зъ Вѣдня пишуть намъ,** що руска новокурсна політика, примѣщена въ христіянськославяньскбмъ клюбѣ, таки выграла! По здобутку постановленыхъ уже посадъ лекторбвъ въ университетахъ львбвскбмъ и краковскбмъ [лекторъ за оплатою 600 зр. буде учити Поликбвъ силябізувати, читати и писати по руски] мае невдовзѣ прийти другій здобутокъ: д-ръ Студиньскій таки мае дбстати катедру въ университетѣ львбвскбмъ. Яка се буде катедра, не знати; говорять тблько, що катедра буде ad personam д-ра Студиньского. Ну, прецѣнь! На початку сеи сесіи соймовои, въ грудни, пос. Барвіньскій бувъ щось загоровжився ся, грозивъ опозицією, коли „система“ не змѣнить ся, — але поѣхавши до Вѣдня, въ пору ще отямивъ ся, що опозиція на нѣчо не здасть ся, и таки лучше давати ся „воловодити“ правительству и правицi, бо все якійсь здобутокъ капне. Прецѣнь же коли д-ръ Студиньскій дбстане катедру, то стане се навѣть для найневѣрнѣйшихъ Томбвъ очевиднымъ доказомъ, що „система“ вже значно змѣнила ся и правительство та коло польске заслугують на дальшу пбдпору новокурсникбвъ....

— **Мадярскій гнетъ.** Светозора Гурбана, редактора „Narodnich Novin“, органу словацкихъ патріотбвъ, засуджено за умѣщене трехъ немилыхъ Мадярамъ статей на кару 1000 зр. платныхъ до трехъ днѣвъ. Редакторъ заплативъ безъ апеляцiи, бо она на нѣ що не здала бы ся у „свободолюбивбй“ вжидовательбй Угорщинѣ.

— **Рѣдній случай укушеня гадиною** зъ имѣ лучивъ ся въ недѣлю коло Кошиць на Угорщинѣ. Купець зъ Кошиць Стеф. Белякъ пшовъ лѣсомъ до села Петрова и абы загрѣти ся, розложивъ собѣ огонь зъ назбираного рбщя. Побчь огню положивъ свою подорожну торбу а самъ сѣвъ на земли. Нагле самѣтивъ, що щось рухаесь коло него. Вхопивъ за торбу и въ тбй хвили обвила ся довкола его рамени майже три чверти метра довга гадина. Сильнымъ рухомъ руки шпурнувъ вбнъ ей вбдъ себе однако она вкусила була его въ двохъ мѣсцяхъ. Переляканый вернувъ вбнъ назадъ до Кошиць, а лѣкарь заявивъ ему, що его укусила ядовита гадина та що мусить пбддати руку амутацiи. Гадина пробудила ся очевидно огрѣта теплбмъ огню.

— **Змѣны гарнізонбвъ.** Полкъ уланбвъ ч. 8, котрый теперь розмѣщеный въ Чортковѣ, Залѣщикахъ и Манастирискахъ, а котрого доповняючи кадра есть въ Станиславовѣ, мае бути перенесеный до Вѣдня, въ-вбдки прийде полкъ уланбвъ ч. 1.

— **Любовь а чорнило.** Зъ важкимъ серцемъ выбирала ся Юлія Лесекъ зъ Судовои Вишнѣ на службу до Львова, бо въ рбднбмъ мѣсточку полишила свого милого, челядника шевского, що обѣцявъ оженити ся зъ нею, скоро лишь отворить собѣ роббтню на власну руку. Щобы Юльцѣ ще лекше ѣхало ся до Львова, и становивъ ей милый вбдвести ей. По дорозѣ прийшла Юльцѣ гадка вбдобрати собѣ житя и она стала розвѣдувати ся у свого милого: чимъ бы найпевнѣйше могла позбавити ся житя. Остаточно выбрала собѣ на смерть чорнило. Приѣхавши вечеромъ до Львова, купила собѣ зразъ фляшинку чорнила и выпила вбдъ разу, хочь оно ѣй и дуже смакувало, а почувши, що ѣй недобре зробило ся, поклала ся на площи Маріяцкбй и такъ ждала спокбйно смерти. Але замѣсть смерти зъ ней ласкавъ ся поліціянтъ зъ шаблею, а довѣдавшись, що Юлька отруила ся, завезъ ей на стацію ратункову, де ѣй лѣкарь силомбцъ вы-

полокавъ жолудокъ помпою, по чімъ вбдставлено ен до безплатного поліційного готелю.

— **Карнавалъ въ Монаховѣ** закбнчивъ ся дуже непріємнымъ диссонансомъ, бо вмѣшало ся правительство „съ політичныхъ причинъ". Münchener neueste Nachrichten оголосили, що въ карнаваловбмъ походѣ буде сатирична група на двохъ возахъ, въ котрыхъ одинъ мавъ везти „идею мира", а другій „идею розоружена". На першбмъ возѣ мавъ великанський козакъ проконтувати чотири держави: Хіны, Афганістанъ, Персію и Туреччину. Другій вбзъ мавъ представляти велике ведро, въ котрбмъ мали знаходитись европейскі держави и радячи надъ загальнымъ розоруженямъ сварити ся и годити ся. Передъ возомъ мала пбдъ ескортою козакбвъ ѣхати галузка мира. Монаховскій власти въ порозумѣню зъ міністерствомъ внутрѣшныхъ справъ заборонили представленє тыхъ групъ.

— **Дрббній вѣсти.** Въ катедральнбй церквѣ въ Станиславовѣ вбдбуде ся 2 н. ст. марта о 8 годинѣ вечеромъ вѣнчанє двохъ сестеръ, дочокъ совѣтника и директора реальнои школы въ Станиславовѣ Іосифа Чачковского, въ двома братами Слоневскими, сынами руского пароха зъ Кривого, а то: панны Ольги Чачковскои зъ Михайломъ Слоневскимъ зъ Станиславова и панны Іосифы Чачковскои, знанои зъ гры на скрипцѣ на рускихъ концертахъ у Львовѣ, въ д-ромъ Віктором Слоневскимъ, судовымъ адъюнктомъ зъ Галича. — Дня 5 марта вбдбуде ся вѣнчанє п. Іосифа Сохора, окбиченого богослова, зъ панною Марією Червѣньскою, дочкою о. Червѣньского пароха въ Помбрцяхъ [зел. стація Пшикбвцѣ]. — Коломыйскій вбддѣлъ галицкого товариства для огородництва и пчбльництва внѣсъ до сойму петицію о основанє курсу садбвництва для вбйска въ Коломыи. — Зъ Кимполюнга на Буковинѣ утѣкъ до Америки жидокъ Мошко Гольдберґъ, сынъ рѣзника, забравши зъ собою 800 зр. Старый батько пріѣхавъ за нимъ шукати до Львова не знаючи, що его Мошко вже въ Ню Іорку. — Львбвскій судъ присяглыхъ засудивъ Михайла Гренюха зъ Жабомостбвъ за фальшованє скриптбвъ довжныхъ и за лихвы въ селѣ на пбвтора року вязниці; спбвъ-обжалованого Гринька Ситара увольнено. — Въ Краковѣ увязнено двохъ молодыхъ людей, що утѣкали до Америки передъ вбйсковою бранкою.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головнѣ выграни Великои *ювілейної выставовои лотерії*. Звертаємо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграни выплачують ся такожъ *готбвкою* зъ 20% вбдшибки, а тягненє вбдбудесь безвбдклично *18 его марта 1899*.

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

Тадей Бобикевичь, пенсіонованый офіцеръ, померъ у Пѣстинѣ коло Коломыѣ въ 68 роцѣ житя. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— „Збірник математично-природописно-лікарської секції Наукового Товариства імени Шевченка. Т. IV. Випуск І. Часть лікарська під редакцією д ра Євгена Озаркевича [96 сторбнъ]. Зміст: Др Щасный Сельский [Львів]: Спірні питання про відклін радниці (1—16). Др Євген Озаркевич [Львів]: Досліди над пропасницею [1—17]. Др. Осип Дакура [Відень]: Про вагу посмертних бактеріольоґічних дослідів [1—14]. Др. Адам Соловій [Львів]: Причинок до перервання родниці [1—7] Др Мариян Долиньскый [Краків]: Про лічене рака родниці а Ext. chelidonii majoris [1—3]. Справоздання [1—33]. Термінольоґічна частина [35—80]. — Ціна 2 корони." Есть се друга книжка за минувшій рбкъ зъ самыми лѣкарскими працями, выдана Наук. товариствомъ им. Шевченка, зредагована дуже старанно *Д-ромъ Євгеном Озаркевичем*. Коли въ такбмъ самбмъ темпѣ будуть выходити и дальше „Лікарські Збірники", а при солідній організації товариства можна сего надѣяти ся, то въ недовгбмъ часѣ зможе ся лѣкарска література и фахова термінольоґія на нашій мовѣ до тои степени, що смѣло будемо могли жадати допущена нашои мовы до выкладбвъ на лѣкарскбмъ выдѣлѣ львбвского університету, показавши наглядно числомъ науковыхъ праць, що моза наша до того вповнѣ надае ся.

Телеґрамы „Дѣла".

Оломуцъ 22 лютого. На вчерашнбмъ засѣданю мѣ кон рады ухвалено внести до сойму петицію о утворенє нѣмецкого університету въ Оломуцу.

Лондонъ 22 лютого. Въ палатѣ послбвъ представитель правительства потвердивъ донесенія дневникбвъ, що на розказъ льорда Кіченера вынято зъ гробу мощѣ Магдіого и вкинено до Нілю. Деякій послы заявили, що за ту зневаґу мощей, будуть голосувати противъ рбчнои ренты для Кіченера.

Парижъ 22 лютого. Бувшу королеву Мадаґаскару перенесено въ дружинои на корабель, котрымъ перевезуть ѣи до Альжиру, де буде интернована.

Новый Іоркъ 22 лютого Транспортовый корабель вбдбѣшовъ зъ вбден зъ 1385 вояками черезъ Суецъ до Манілѣ.

Вашингтонъ 22 лютого. Президентъ выдавъ розказъ звбльненя 16.000 охотникбвъ. Американьска армія числать теперь 110.000 воякбвъ. — Конґресъ американьскои Унія ухваливъ кредитъ въ высотѣ 20 міліонбвъ долярбвъ на вбдшкодованє Испанії за вбдступленє Филіпінбвъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. С. Бо. въ Хл. Одержали. — *Вп. О. Ко. въ Пе.* Все въ порядку и не вбдносило ся до В. В. — *Вп. Е. Чу. въ Де.* Просимо о терпеливбсть; помѣстимо скоро мѣсце позволить. — *Вп. Г. Се. въ Ро.* Одержали. — *Вп. Л. Ба. въ Ба.* На предложенє згодитись не можемо.

Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ напротивъ Галицкои

поручає въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, двіякры, лорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таныо мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Цѣна зббжа и другихъ продуктбвъ.

21 н. ст. лютого 1899.

Львбвъ: Пшениця стара 9·30 до 9·75, пшениця нова 9·30 до 9·75, жито старе 7·50 до 7·80, жито нове 7·50 до 7·80, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·76 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика 5·25 до 5·80, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 6·—, гречка 7·50 до 8·25, конюшина червона 45·— до 60·—, конюшина бѣла 40·— до 50·—, конюшина шведска 40·— до 60·—, тымотка 17·— до 21·—, аниж —·— до —·—, кукурудза стара 5·50 до 5·80, кукурудза нова 5·50 до 5·80, рѣпакъ 10·50 до 11·—, хмѣль 65·— до 85·—, за 56 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 16·— до 16·50 зр.

„Артист.-літературних Новин"

вийшли:

Книжка І. „МОІ ЛИСТИ" поезиї Д-ра В. Щурата.

„ ІІ. „НОВЄЛІ ЕДҐАРА ПО" переклад з англійского Іва Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправної 2 корони. Замовлятн можна у видавця М. ЗАЯЧКІВСКОГО, Львів ул. Підвальська ч. 1.

ПУШКИ Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—, 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр. 4·50

получає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзка у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ

у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.

Новоотвореный маґазинъ Товарбвъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ. Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій. 61 1—3

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ припоручає Іванъ Ляврукъ ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Ученица проф. Мельцера по шукує лекцій на фортепіяні. Ближша вість: Дбїстер. 57 3—3

Глядаю домового учателя для приватиста V клясы гімн. Точне знане математики вымагає ся. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькбмъ п. Пробѣжна. 54 4—4

Хто мавъ бы на продажъ рбчники журналбвъ зъ 60-ыхъ рокбвъ „ВЕЧЕРНИЦѢ" и „МЕТУ" зволить ласкаво повѣдомити просе Володимира Гнатюка, улиця Чарнецкого 26 и подати цѣну за нихъ.

Дня 18 с. м. вбдбуде ся **ліцитація на побудованє мурованои церкви въ Проббжной.** Реflектуючій будбничій мають зложити 10% вадіюмъ. Планъ и кошторисъ переглянути можна въ Урядѣ парохіальнбмъ въ мѣсци.

(6 1—1 *Церковный комітет.*

Вбдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжневая популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за реда цію вбдповѣдае д-ръ Ол. Ворковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорбчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

Linimet. Capsici comp.

въ аптицѣ Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, ббль усмирюючого втирання, котрый я до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якоръ".

ПОЛОТНО

правдиво льняне и бавовняні шифоны, піки, дымы и прочій

спроваджований посредствомъ „Народнои Торговлѣ" просто зъ фабрики — зъединали собѣ загальне одобреня и похвалы що до якости товару и що до дешевости.

Замавляє ся лише цѣлыми штуками, а стодолу бѣлизну и хустки тушинами. При замовленю выстарчає подати приблизительну цѣну товару, въ якій вартости мати его хоче ся, и призначеня его, а выберемо до задоволеня.

50 3—6 **Дирекція „Народнои Торговлѣ".**

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зареґистроване зъ ограничь. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковскій ч. 17

переводить парцеляцію обшарбвъ дворскихъ, удѣляє своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або збільшеня господарствъ и въ загалѣ старає ся о удержанє и придбанє землѣ въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли принимає вбдъ своихъ членбвъ капіталы на условленый процентъ и

вкладки щадничій въ довбльній высотѣ.

Одинъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдующихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ". 52 4—10

По нижьких цѣнах

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львбвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 30 136—7

Тягненє невбдклично 18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готбвкою зъ 20% вбдшибки.

Львбвъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Ґуст. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляр фельдъ.

41 7—?

Розклад їзди поіздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

числа часу середньо-европейского [цілійшого о 36 мінут від часу ді львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	проходить о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	відхо дить о	зі Львова
	6.55		з Іцкан	6.00			до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40		„ Янова	6.05			„ Іцкан
	7.50		„ Тернополя на Підзамче	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
	7.55		„ Сокаля	8.35			„ Кракова
	8.05		„ Лавочного		8.50		„ Кракова
	8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.15		„ Сконього
	9.05		„ Кракова		9.45		„ Янова
	10.35		„ Іцкан		9.35		„ Підволочиск з годовного. двірця
	10.45		„ Ярослава		9.59		„ „ „ Підзамча
	1.01		„ Янова		9.55		„ Велязя
1.30	—		„ Кракова		10.55		„ Іцкан
	1.40		„ Сконього	1.55			„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—		„ Іцкан	2.08			„ „ „ Підзамча
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче	2.40			„ Іцкан
2.30	—		„ „ „ годовн. дворець	2.50			„ Кракова
	5.00		„ Підволочиск на Підзамче		5.—		„ Сконього
	5.25		„ „ „ годовн. дворець		4.55		„ Ярослава
	5.40		„ Іцкан				
	5.55		„ Сокаля				
			НІЧ				**НІЧ**
	3.04		„ Підволочиск на Підзамче		4.10		до Кракова
	3.30		„ „ „ годовн. дворець		5.30		„ Лавочного
5.10			„ Кракова		6.30		„ Іцкан
	6.10		„ „		6.40		„ Кракова
8.45			„ Кракова		6.55		„ Тернополя з годовн. двірця
	9.10		„ Кракова		7.—		„ Лавочного
9.39			„ Підволочиск на Підзамче		7.10		„ Сокаля
9.45			„ Іцкан		7.15		„ Тернополя з Підзамча
9.55			„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44		„ Янова
	10.30		„ Лавочного		10.05		„ Іцкан
	12.15		„ Сконього	10.40			„ Кракова
					11.00		„ Підволочиск з годовного двірця
					11.27		„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 9

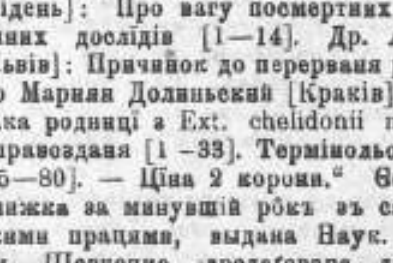

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментбвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтреваліѣшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тблько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 10

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпбчальний редактбръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 32. Львовъ, Середа 11 (23) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на передплату разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярослави Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: A. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости на инсерати у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

зъ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на передне застереженє. — Рекламації неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенья звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераткового або ся мѣсце в отрубрикѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Недѣли и инші державни приватни чвяточки ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Галицка каса щадничa.

Львовскій дневники польскій, а такожь N. fr. Presse, подаютъ що головнѣйшій числа зъ білянсу щадниць, выготовленого теперѣшною тымчасовою управою каси. Числа ти подавій у всѣхъ дневникахъ неясно або и баламутно, а до того ще и не однаково, такъ що не богато можна зъ нихъ довѣдати ся. Але повторяемо ихъ тутъ за Dziennik омъ polsk имъ, котрый, звертаючи увагу, що инші дневники подали білянсъ хибно, хвалить ся докладностію и вѣрностію своихъ числъ. Отже пѣсля информації Dziennika тѣ „ихъ найдокладнѣйшій цифры“ а такій:

Активa: въ готівцѣ 364.057 зр. 72 кр.; ефекты оборотового фонду 203.400 зр.; позычки ипотечній 20,117.920 зр. 40 кр. (на посѣлости земскій 8,936.457 зр. 76 кр., на домы 9,963.601 зр. 24 кр., громадскій 1,217.864 зр. 40 кр.); рахунокъ бѣжучій 5,984.572 зр. 20 кр. (Щепановскій 2,852 059 зр. 20 кр., той самъ вѣдъ фіркою Кінсла 1,237.174 зр. 10 кр., банки и банкиря 1,305.966 зр., приватній 499.372 зр. 90 кр.); всѣлякій инши активa и належитости 359.404 зр. 18 кр.

Позычки на векслѣ 7,861.042 зр. (товариства задатковій и банки 2,085.079 зр. 44 кр.; Щепановскій, Вольскій и Одживолькскій 2,881.112 зр. 35 кр.; векслѣ кавціонованій ипотечній 1,214.120 зр.; векслѣ приватній 1,690.520 зр. 60 кр.)

Пасивa: щадничій вкладки 33,250 555 зр. 19 кр.; рахунокъ бѣжучій 426.410 зр. 60 кр.; паперы заставленій въ австрійско-угорскомъ банку за 1,050.000 зр., всѣлякі инше 309.143 зр. 40 кр.; чистый зыскъ зъ 1898 р. 160.620 зр. 47 кр.

Фонды на покрытє страт: резервовый фондъ выносивъ 4,106.063 зр. 40 кр.; зыскъ зъ 1898 р. 160.620 зр. 47 кр.; фундація промыслового музея 200.000 зр. — разомъ 4,466.683 зр. 87 кр.

Приватній депозиты въ щадницю выносятъ около 500.000 зр.

Замѣтити тутъ мусимо, що въ тыхъ „ихъ найдокладнѣйшихъ цифрахъ“ такі мусѣли позаходити похибки, бо въ позиціяхъ „ипотечній позычки“ и „позички на векслѣ“ сумы поодинокихъ циферъ не згоджуютъ ся зъ сумами, на передъ подаными. Дальше каже ся: „Пѣсля сего білянсу довгъ Щепановского, Вольского, Одживолького выносить на векслѣхъ и на бѣжучомъ рахунку разомъ 7,112.735 зр. 11 кр.“; тымчасомъ довгъ Щепановского выносивъ бы зъ наведеныхъ чиселъ 6,970.345 зр. 65 кр. Инший дневникъ подаютъ вѣдъ позицією „рахунокъ бѣжучій“ замѣсть „банки и банкары“ — „Щепановскій, Вольскій, Одживолькскій“ въ круглою квотою 1,305.000 зр., а довгъ Щепановского, Вольского и Одживолького разомъ на 7,328.000 зр.; тымчасомъ въ такомъ разѣ той довгъ выносивъ бы властиво надъ 8,275.000 зр. Зъ сего видно, що білянсъ поданый е всюды, не вынимаючи и Dz. pol., невѣрно и баламутно. Нема такожь нѣгде поданыхъ найголовнѣйшихъ чиселъ, показуючихъ загальну суму активовъ, пасивовъ и недобору чи то зыску. Зъ яки „найдокладнѣйшихъ чиселъ“, який мы повторили за Dziennik омъ, выходили бы активa на 34,800.396 зр. (не цѣлкомъ докладно зъ причины похибокъ въ білянсѣ Dziennik a), а пасива на 39,902.793 зр., такъ що недоборъ выносивъ бы надъ 5 міл. зр., а на его покрытє не выстане навѣть всего резервового фонду, обчисленого въ білянсѣ на 4,466.683 зр. 87 кр., — а то навѣть въ тѣмъ разѣ, коли бы всѣ активa дали ся безъ жадной страты зреалізувати.

Якъ же обчислюютъ передвиджуваній страты? На вѣрительностяхъ до Щепановского страчать каса 1,277.139 зр. 17 кр (зъ якою докладностію се обчисленє!); на вѣрительностяхъ Щепановского, Вольского и Одживолького 2,152.388 зр. 94 кр., — разомъ 3,429.528 зр. 11 кр. На векслѣхъ ипотечныхъ буде страты 216.740 зр., на приватныхъ 240.246 40 кр., на векслѣхъ запротестованыхъ 294.098 зр.; крѣмъ сего выносять страты въ ипотечнѣмъ вѣддѣлѣ и инші непередвиджений около 250.000, — всего разомъ зъ попереднѣми 4,130.412 зр. 51 кр.

Пѣсля сего обчисленя выходило бы, що весь резервовый фондъ пропащій, а крѣмъ того буде ще страты надъ 5 міл. зр. Але Dz. pol. на подставѣ тыхъ самыхъ чиселъ числить якось инакше. Вонъ каже, що въ рахункахъ (на паперы) тѣ страты находять покрыте, а хиба тогдѣ, коли бы прийшло ся на Щепановскомъ, Вольскомъ и Одживолькскомъ бѣльше стратити, нѣжь въ повышшомъ обчисленю припускае ся, выпала бы фактична страта; але навѣть найбѣльший песімісты не припускаютъ бѣльшои страты якъ 1 – 1½ міл. зр.

Не хочемо спирати, бо подинный білянсъ е баламутный; але зъ него выходитъ страта и дъ 5 міл. зр.

—

Вчера мала ся вѣдбути у намѣстника, якъ заповѣдано ще въ понедѣлокъ, повторна нарада въ справѣ щадниць; але инші дневники не згадуютъ нѣчого о нѣй, бо нарада була довѣрочна. Пишутъ лише, що польскій послы селянській були вчера у намѣстника на авдіенціи зъ просьбою о информації въ справѣ щадниць. Намѣстникъ выяснивъ имъ стань рѣчи и потребу краевои поруки для щадничихъ вкладокъ; послы Бойко и Крамарчикъ (пѣсля нашои вѣсти пп. Бойко, Стина и Вуйцікъ) достали запрошенє на вечѣрну конференцію. Лише русскихъ послѣвъ позвано цѣлкомъ. Навѣть т. зв. угодовцѣвъ не узнано за потрѣбне запросити на нараду.

—

По нарадѣ у намѣстника вѣдбуло ся год. 8 вечеромъ засѣданє польского кола соймового. Вѣдъ проводомъ п. Яворского. Ухвалено вѣзвати краевый выдѣлъ, щобы для санації щадниць зложивъ соймови якъ найскорше вѣдповѣдне внесенє; заразомъ коло заявляє ся за порукою краю для щадничихъ вкладокъ, не означаючи на разъ условій. На тѣмъ засѣданю виявивъ краевый маршалокъ гр. Бадені, що выдѣлъ краевый сегодня зложить соймови справоздане въ справѣ галицкои щадниць. Такимъ чиномъ имовѣрно вже сегодня прийде справа на чергу нарадъ въ соймѣ.

Въ второкъ радивъ въ справѣ щадниць г. зв. „клюбъ рольницкій“ (панбъ) и ухваливъ голосувати въ соймѣ за порукою краю. П. Менціньскій заявивъ, що вѣддае ся солідарности, але тѣлько вѣдъ тымъ моральнымъ примусомъ, бо видить, що иншого выходу нема. Такъ само постановивъ и „клюбъ автономистовъ“ голосувати за порукою.

П. гр. Водзіцкій заявивъ посламъ-селянамъ, що будучи посломъ и сѣльскихъ громадъ буде голосувати противъ поруки краю, щобы не накладати на селянъ одвѣчальности за страты щадничои каси.

Gazeta narodowa доносить, що всѣ послы соймовій згодни въ тѣмъ, щобы каса щадничa на будуче принимала кладки тѣлько до высоты 35 міл. зр., и що край дае поруку до тои высоты. Порука мала бы тревати такъ довго, поки не вернуть ся всѣ страты и фондъ резервовый не зросте до 10% всѣхъ вкладокъ чи то до 3½ міл. зр. Въ статутѣ каси мають зайти такій змѣны, що замѣсть теперѣшного „великого выдѣлу“ мае повстати надзираючa радa, зложена зъ 12 членовъ, зъ котрыхъ 7 выбирае бы соймъ, а 5 члены товариства каси. Такожь буде могла каса давати позички на посѣлости земскій не до трехъ частей ихъ вартости, а тѣлько до половины вартости.

Dziennik polski доносить, що декотрій послы промавляютъ за порукою краю лише до высоты 30 міл. зр. и жадаютъ, щобы соймъ выбиравъ до надзираючои рады 8 членовъ, а члены товариства каси тѣлько 4, и заявляютъ, що тѣлько тогдѣ голосувати будутъ за порукою краю, коли правительство дасть запевненє, що всѣ, на кѣмъ тяжить вина теперѣшного стану каси, будутъ потягненій до судовои одвѣчальности.

Выдѣлъ товариства галицкои щадниць мавъ вчера засѣданє вѣдъ проводомъ д-ра Малецкого и ухваливъ внести до краевого выдѣлу просьбу о выеднанє въ соймѣ краевои поруки для щадничихъ вкладокъ, при чѣмъ напередъ приставъ на всякій замѣны, якій бы соймъ узнавъ за потрѣбне поробити въ организації щадниць. Такожь принявъ выдѣлъ резигнація д-ра Малаховского зъ посады синдика дирекціи щадниць и именувавъ на его мѣсце тымчасомъ д-ра Павла Домбровского котрого вже и такъ намѣстництво настановило синдикомъ.

Обчислюютъ, що пп. Щепановскій, Вольскій и Одживолькскій, коли бы мали загально принятымъ звычаемъ выставляти векслѣ на суму, позычену въ щадниці, и замѣнили тѣ векслѣ що три мѣсяцѣ, то на самій векслевій блянкеты були бы мусѣли рѣчно выдавати 20.000 зр.

Въ справѣ краевои поруки для щадничихъ вкладокъ пише Czas:

Вчера (д. 21. с. м.) вѣдбулъ ся у намѣстника нарада послѣвъ въ справѣ щадничои каси; сегодня краковскій послы радили надъ сею справою кѣлька годинъ. Послы держать рѣчь въ тайнѣ; але ходить чутка, що заступники краковского клюбу на вчерашній нарадѣ були противні тому, щобы край дававъ поруку за щадничій вкладки. Такъ само и сегодня на засѣданю краковского клюбу порушено дуже богато сумнѣвовъ и небезпечностей, зъ якими може бути получена порука краю. Прихильники краевои поруки надѣютъ ся, що недоборъ каси въ лѣтами покрые ся постепенною амортизацією зъ рѣчныхъ доходовъ. Отже се рѣчь непевна и залежить передовсѣмъ вѣдъ справдѣшнои высоты недобору. Одні кажуть, що недоборъ буде малый, коли копальнѣ Вольского и Одживолького корыстно спродасть ся. Иншій кажуть, що недоборъ мимо того буде значный, не числячи резервового фонду, котрого на покрытє не выстане. Нѣхто не знае, яка е вартѣсть копалень, поки ихъ не спродасть ся. Коли ихъ не спродасть ся заразъ, бо може за мало будуть за нихъ давати, то край, даючи поруку за касу, буде мусѣвъ обняти и зарядъ копалень. Якій то буде зарядъ, зложеный зъ якоись мѣшаной комісіи изъ сторовы правительства и выдѣлу краевого! Яке то буде разомъ! Нѣхто не годенъ вгадати, чи шибы не будуть пусти, чи верне ся вкладъ. А по-надъ коштами тои комісіи и того заряду буде ще контроля иншихъ довжниковъ, котрій що хвиля будуть мати претенсіи до краевого фонду, коли бы краевый выдѣлъ щось запорядивъ противъ ихъ волѣ.

Прихильники краевои поруки кажуть, що въ хвилю, коли соймъ ухвалить поруку, спинить ся натовпъ до щадниць. А хто жъ за се заручить? А коли и дальше люде не перестануть вынимати свои вкладки зъ каси? Хто тогдѣ заплатить теперѣшный недоборъ каси? Фондъ краевый, котрый давъ поруку; а се значить, що треба буде або затягнути велику краеву позичку або наложити новій додатки до податковъ. Щобы щадниця сама сплатила недоборъ зъ лѣтами амортизацію, въ те тяжко увѣрити. Щадниць мають звычайно лише ½% доходу brutto, котрый выходить зъ рѣбаниць вѣдсотковъ, на якій каса приймае вкладки а удѣлае позичокъ. Зъ того доходу треба покрыти кошты управы, страты, податки и т. п. Вже минули добрій часы для щадниць, коли ихъ доходы були великій и черезъ те росли ихъ резервовій фонды. Даванѣйше бували паперы высоко процентуючій ся и що року щадниць зарабляли великій сумы не тѣлько на рѣбаниця процентовъ, але и на звышцѣ кур.

---

3)

Львовъ въ 1809 роцѣ и Митрополитъ Ангеловичъ.

Урывокъ зъ житєписи Антонія Ангеловича въ „Прикарпатскій Руси въ XIX. вѣцѣ“ Івана Ел. Левицкого.

(Дальше)

Заледви митрополитъ прибувъ до ген. Рожнецкого, котрый свою квартиру переняесъ бувъ зъ митрополичои палаты до мѣста, а товпа народа збиралась передъ помешканемъ генерала, выдаючи угрожаючій крики: „zdrajca! zdrajca!“ Теперь переконавъ ся митроп. Ангеловичъ о розположеню польскои партіи до своеи особы, а щобы не выставлятись на непріятности зъ стороны уличнои роздраженои товпы, бувъ примушеный выйти зъ помешкання ген. Рожнецкого затылными дверми, до чого радивъ ему самъ генералъ, додаючи: „bo ja za nic nie ręczę!“ Мало того! Дня 1 червня 1809 напала вооружена товпа митрополичу палату и перетрясла зъ великимъ крикомъ не лишь всѣ комнаты и закутины въ палатѣ, але не пощадила такожь и катедральну церковь *), шукаючи за оружемъ **) минихъ заговорниковъ. Розумѣе ся, лична свобода ограничена. Велѣдъ за тымъ получивъ митрополитъ 5 червня 1809 вѣдъ комаванданта мѣста Львова Ин. Блещиньского рѣзнѣ проклямаціи зъ приказомъ, щобы поручникъ вѣдчиненому духовенъству оголосити народови по церквахъ тѣ проклямаціи, въ которыхъ дня були вѣдписанѣ Наполеономъ и обѣджали въ высокій степени австрійскій добръ, особливо проклямація зъ дня 15 мая 1809 до Угровъ, взиваюча ихъ до революціи противъ Франца I. и выбору нового короля. Зъ обуренемъ вѣдклонивъ митроп. Ангеловичъ тое жаданє и сейчасъ 6 червня 1809 вѣднѣсъ ся до польского вѣйскового правительства зъ представленемъ, зазначуючи, що духовній власти не получали до теперь нѣколи приказовъ вѣдъ комендантовъ мѣстъ, але вѣдъ краевого правительства; що розпорядженя, вѣдносячій ся до чисто політичныхъ справъ були оголошуваній окружными урядами, котрій теперь заступленій вѣйсковыми, а що найважнѣйше — ни одинъ зъ латиньскихъ епископовъ не получивъ подѣбного приказу. Представленє свое закончивъ митрополитъ просьбою о виглядъ для себе, повеже рѣшивъ ся перетерпѣти и перенести все найгорше, якъ зломити присягу вѣрности. Однако польске революційне правительство не увзглядило сего представленя и повѣдомило митроп. Ангеловича письмомъ зъ дня 7 червня 1809, що обовязки взглядомъ попереднього австрійского правительства устали и зъ тои причины митрополитъ мае выконати безпрекословно приказъ комаванданта мѣста, въ противномъ бо случаю буде поставленый передъ военный судъ!

*) См. Д-ръ Юліанъ Пелешъ: Geschichte der Union der ruthenischen Kirche mit Rom, Bd. II. Wien, 1880 стр. 877.

**) Въ три дни вѣзнѣйше, т. в. 4 червня 1809 появивъ ся указъ, въ силу котрого вѣзвало нове правительство до выдачѣ „...aller bei den Privaten versteckten oder der vorigen oesterreichischen Regierung gehörigen Armature und Geräthschaften, wie auch Stempel und andere Papiere.. unter Todesstrafe...“ [см. „Die Stadt Lemberg im Jahre 1809“, Lemberg, 1862, стр. 11].

*) Дотычный актъ, виданый кн. І. Сапѣгомъ Понятовскимъ въ головнѣй квартирѣ въ Тржесни дня 2 червня 1809, въ своихъ головнѣйшихъ основахъ, гласить, якъ слѣдуе: *Artykuł I.* Dla zastąpienia rządu galicyjskiego „gubernium“ zwanego, którego osoby za zbliżeniem się wojska naszego opuściły swe miejsca, ustanawiam tymczasowo wojskowy rząd centralny, pod prezydencyą JW. Ordynata Zamojskiego, złożony z JPana Ignacego Miączyńskiego, Tadeusza Matuszewicza i z czterech innych członków, których mianować później sobie zachowuję. Obowiązkiem tego tymczasowego rządu centralnego będzie: zatrudniać się administracyą krajową, sądownictwem, policyą, podatkami i jednem słowem tem wszystkiem, czem wyżej wspomniany rząd dawniejszy „gubernium“ trudnił się. — *Artykuł II.* Mianowany w artykule pierwszym rząd ma natychmiast udać się do Lwowa jako stołecznego miasta Galicyi, gdzie urzędowanie swoje nie zwłocznie rozpocznie pod nazwiskiem: „*Rząd wojskowy tymczasowy centralny pod protekcyą Najjaśniejszego cesarza Imci i króla Napoleona Wielkiego.*“

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксамиту, костки, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

424 26—40

сбъ цѣнныхъ паперобъ. Теперь 4-процентовій паперы стоять блызько pari, а декотрій надъ pari. Каса, льокуючи свои грошѣ въ такихъ паперахъ, тратять на нихъ, бо не зыскує навѣть на покрытє коштбвъ заряду. Значнѣйшій зыскъ є лише на векслевбмъ порфелю; але каса, добре ведена, не повинна мати великого портфелю, бо се рѣчь для нея невластива и небезпечна. Щобы мати надѣю, що каса своими доходами за кблька лѣтъ покрыє значный недобборъ, на те треба бути оптімістомъ. Коли каса за 54 лѣтъ свого истнованя въ найщасливѣйшихъ услбвяхъ зложила резервовый фондъ 3,700.000 зр., то трудно погадати, щобы въ лихихъ услбвяхъ въ короткбмъ часѣ сплатила свои довги, скоро вбдъ разу зъ значнымъ недоборомъ зачне на ново свое житє пбдъ „порукою краю“.

Письма зъ краю.

Зъ Бббрки пишуть намъ:

Послухайте, люде, де-що и за бобрецку „ґвавтономію“. До бобрецкого „польского бецирку“ сирѣчь рады повѣтовои були выборы вже зъ якихъ 8 лѣтъ тому, а новыхъ годѣ дочекатись. Кажуть, що выборы не можуть вбдбутись, бо въ Бббрцѣ рада громадска розвязана вже третій рбкъ и комісаря маємо вже третього, а що комісарь самъ не може заступити ажь 18 чи 20 выборцѣвъ, то и выборы до польского бецирку не можуть вбдбути ся...

Въ Бббрцѣ маршалкує обшарникъ п. Витолдъ Незабітовскій, чоловѣкъ досыть толерантный, но то бѣда, що панъ маршалокъ послухає кого-будь, хочь бы такого Ґотліба та Голендера, звѣстныхъ махербвъ выборчихъ. Примѣромъ: Въ лютбмъ 1898 року правительственный комісарь п. Фицаловичъ видячи, що не для него тутъ поле до попису, розписавъ выборы. Мѣщане, якъ Русины такъ и латинники зорґанізувались, щобы радныхъ выбрати християнъ. Жиды, побачивши то, гей же въ ґевалтъ и ґайда! выслали сво хъ Ґотліба и Голендера до маршалка — переймали его на дорозѣ потрясли передъ нимъ ярмурками и розповѣли, що „гоѣ“ роблять бунтъ, не хотять жида допустити до рады громадскои. Панъ маршалокъ переестрашеный наверпувъ конѣ, поѣхавъ заразъ до пана староеты на цигаро, а результатъ бувъ такій, що и до нинѣ выборбвъ громадскихъ немає. Хотяй мѣщане ходили кблька разъ зъ прозбою до пана староеты, щобы розписавъ выборы, та панъ староста сказавъ свого часу, що господиня, якъ пече хлѣбъ, мусить уважати, щобы выпѣкъ ся — такъ и вбнъ зъ выборами мусить робити. Но мы дякуємо! якъ бы господиня пекла хлѣбъ цѣлый рбкъ, то дѣти бы зъ голоду померли...

Мѣсточко Бббрка бѣдне, не має жадного майна, абы урядъ громадскій мавъ якійсь дохбдъ на покрытє своихъ выдатковъ; вправдѣ есть чинш зъ рѣзнѣ и зъ мита, але то нема що и въ коляду класти въ порбвнаню зъ выдатками. Два роки минуло, якъ паны комісарѣ урядують и наурядували тблько, що 50 кр. додатку громадского вже не стало, отже пбднесли на 75 кр., и то кажуть ще мало. Певно, що мало! давнѣйше було трехъ поліціянтбвъ, а теперѣшный панъ комісарь Вагнеръ приняв еще двохъ, значить 400 до 500 зр. ббльше выдатку, бо пану комісареви треба одного до особистои услуги... чистити черевики.

Зарядъ громадскій подавъ петицію до сойму, щобы соймъ узнавъ 75 крейцаровый додатокъ. Певно, що на сѣй се ім буде отбмъ мова. Отже мы просили бы Вп. посла Окуневского, щобы звернувъ увагу на сесію справу. На таке бѣдне мѣсточко, якъ Бббрка, то таки за богато, щобъ оно три роки удержувало панбвъ комісарѣвъ, котрій беруть по 3 зр. 50 кр. денно. Та ще теперѣшный панъ комісарь бодай дѣры по дорогахъ полатавъ, хочь и не всюды, але п. Фицаловичъ то таки за дурно бравъ діэты. Скаже хто, що то була помылка въ особѣ. Дякуємо за ласку! Тѣ помылки за дорого коштують бѣдныхъ людей, они не дурно утѣкали до Бразилии — та й теперь не одинъ бы пустивъ ся и на край свѣта, абы не видѣти тои сердечнои опѣки надъ собою. Отже кличемо до Васъ, панове опѣкуны: Выпустѣть насъ вже разъ изъ своеи опѣки! мы вже чей не малолѣтній?! Кажуть, що не буде въ Бббрцѣ выборбвъ громадскихъ, бо нема кого выбрати на начальника. Разъ въ розговорѣ: длячого нема выбору? паны-верховоды сказали: „Nu, dajcie burmistrza! nie macie kogo wybrać“. Мы чули, що ще має уродити ся бурмістръ, а якъ выросте, тогдѣ будуть выборы... Но чи паны-верховоды дочекають того?

Въ радѣ повѣтовбй бувъ собѣ одинъ чоловѣкъ канцелістомъ — называвъ ся Нешель, родомъ Русинъ, але то була цѣла машина при выборахъ! Полякъ не потрафивъ бы такъ докучити Русинамъ, що той панъ канцелістъ. За свои заслуги ананзувавъ вбнъ на люстратора до бучацкои рады повѣтовои. На его мѣсце приняли знову Русина, учителя п. Карачевского, котрый покинувъ школу, а пбй шовъ шукати щастя въ польскбмъ бецирку. Чи сей панъ вимяже ся зо своеи задачѣ такъ, якъ его попередникъ, покаже часъ. Бувъ розписаный конкурсъ на секретаря рады повѣтовои, ну и подалось було кблькохъ; тымчасомъ панъ маршалокъ скликавъ выдѣлъ на день передъ рѣчницемъ конкурсу и замянували — также заслуженого за выборы дотеперѣшного люстратора п. Полього, котрый покбичивъ усѣ студіи бобрецкій, сиу мѣсяць старои даты.. А подавали ся люде зъ окбичеными правами! Теперь розписаный конкурсъ на люстратора и знову подавъ ся оденъ учитель зъ бобрецкои школы. Видко, що рады повѣтовій лучше опѣкують ся своими урядниками, анѣжь ц. к. рада шкбльна учителями, коли они покидають школу, а шукають хлѣба въ польскбмъ бецирку.

Віцемаршалкомъ бобрецкимъ есть панъ Генрикъ Чайковскій, дѣдичъ на Ланахъ, котрому панщину вбробляли люде ще до недавна, черезъ що мавъ процесъ, о котрбмъ було богато шуму въ часописяхъ. Сей панъ мавъ може якихъ 20 лѣтъ спбръ зъ бобрецкою громадою о кусень плацу въ рынку — и роз мѣє ся выграв [якимъ способомъ, въ те не входимо]. На тбмъ плацу захотѣвъ вбнъ ставити такъ званый „базаръ“, але бувшій комісарь Фицаловичъ не хотѣвъ позволити. Тогдѣ п. Чайковскій вписавъ ся до касина [инколи дававъ „sute śniadania“ и нераз изъ тыхъ снѣдань деякій паны-касиновцѣ рачкували до дому]. Въ якійсь часъ чуємо — панъ комісарь пбдписавъ планъ и позволивъ на будову! Мѣщане ходили просити его, щобы не позволявъ, бо якъ буде рада громадска, може куплять той плацъ у п. Чайковского, але панъ комісарь сказавъ, що вже пропало, бо выдѣлъ краевый ему наказавъ, щобы позволивъ на будову. [П. Чайковскій, осягнувши свое, выписавъ ся зъ касина].

A propos касина: Касино передплачувало „Дѣло“ черезъ кблька лѣтъ, ажь коли Вп. Романъ Сосновскій выѣхавъ зъ Бббрки, то выгнали за нимъ „Дѣло“, завдяки найббльшому „приятелеви“ Русинбвъ кс. Тупі ови, котрый такъ любить все що руске, якъ сбль въ оцѣ. Хотяй Русины члены касина загороѣжились були, та якось переболѣли зневагу... отъ Русинииска!

Хтось бы може гадавъ, що у насъ въ Бббрцѣ нема польонізаторбвъ. Чому нѣ! Одна улиця называлась Львбвска и написано було по польски и по руски. Але нашій паны, якъ обходили 1898 року память Міцкевича, щобы уковѣчнити его въ Бббрцѣ, змѣнили назву на „ulica Mickiewicza“ — вже лише по польски! Мѣщане ходили питатись: чому се такъ? Отже казали, що то черезъ помылку и обѣцювали поправити, та й до нинѣ написи руском нема! „Браця!“

Переглядъ політичный.

Въ высшбмъ судѣ краевбмъ въ Любляни уряджено курсы науки словѣньскои мовы для нѣмецкихъ правникбвъ, щобы тѣ, ставши вбдтакъ урядниками, могли повнити службу въ урядахъ околиць зъ выключно, або переважно словѣньскимъ населеньемъ. Slovenski Narod доносить, що перший такій курсъ урядженый Ґлѣзпахомъ вже скбичивъ ся. Всѣхъ участниковъ курсу уznано „цѣлковито“ способными до урядованя въ словѣньскбй мовѣ. S. Narod доносить, що тыхъ урядниковъ мають выслати до Краины, противъ чого Словѣнцѣ мусять запротестувати, бо знане словѣньскои мовы тыхъ урядниковъ помимо вбдбутого курсу є невыстатчаюче, а до того ще въ Краинѣ повинни бути именованій самѣ лишь словѣньскій судѣ.

Зъ Будапешту доносять, що кріву можна уважати за укбичену. Переговоры К. Селя зъ провбдниками опозиціи выдали въ результатѣ цѣлковиту згоду у всѣхъ точкахъ. Результатъ переговорбвъ держать ся поки що въ тайнѣ. Въ справѣ ревізіи регуляміну наступило порозумѣнє, въ наслѣдокъ котрого технічна обструкція стане ся на будуче неможливою. Протоколъ компромісовыхъ переговорбвъ буде пбдписаный завтра, а позавтра представленый особнокимъ сторонництвамъ до ратифікаціи. Въ соймовыхъ кругахъ говорять, що мужѣ довѣря опозиціи згодять ся на посередный проэктъ Селя що до найспбрнѣйшихъ точокъ, именно що до розширена власти президента палаты. Пбсля проэкту Селя президентъ мавъ бы право выключити посла зъ засѣданя, коли бы того зажадали чотиры пятѣ присутныхъ въ палатѣ.

НОВИНКИ.

— **Справа обсады львбвскои суфраґанії** має остаточно полагодитись ще сего тыжня у Вѣдни. Въ тбй справѣ выѣхавъ до Вѣдни крил. о. Бѣлецкій и вже два днѣ тамъ перебуває. До Вѣдни выѣхавъ, якъ вѣдомо, такожъ Василіянинъ о. Шепетицкій. Впрочбмъ побути о. Бѣлецкого у Вѣдни лучать такожъ изъ справою пенсій для вдбвъ и сирбтъ по священникахъ, котрій не побирають дару зъ ласки.

— **Руски послы а каса ощадности.** Нинѣ передъ соймовымъ засѣданемъ вбдбула ся въ сали выдѣлу краевого нарада всѣхъ послбвъ рускихъ безъ рбзницѣ партійныхъ поглядбвъ. На раду сю скликавъ самъ маршалокъ гр. Стан. Бадені, а взяли въ нѣй участь всѣ послы руски, при чбмъ д-ръ Згурскій директоръ касы щадничои удѣлявъ рбзныхъ пояснень. Интерпелювали его послы пп.: д-ръ Окуневскій, Залѣсскій и Вахнянинъ. Д-ръ Згурскій заявивъ посламъ, що для ратованя рускихъ вкладокъ, заангажованыхъ у краху касы щадничои, повинні згодитись на „гарантію краю“. — Нинѣ о 3 годинѣ по полудни вбдбудесь въ тбй справѣ нарада всѣхъ рускихъ послбвъ, яке має занятн становище що-до гарантіи краю.

— **На засѣданю соймовои комісіи шкбльнои** дня 21. с. м. референтъ справозданя краевого выдѣлу зъ чинностій II. департаменту [справы культурнѣ] п. Райскій [зъ партіи Щепановского и Романовича] пбдвѣсъ замѣтъ, що краевый выдѣлъ выплативъ „Просвѣтѣ“ субвенцію, хотяй „Просвѣта“ вже по торбчнбй ухвалѣ сойму выдала книжочку про внесене панщины — „ворожу польскбй суспільчости“. Ляхи, видко, шукають собѣ напасти!

— **Товариство рускихъ ремѣсникбвъ „Зоря“** у Львовѣ [при ул. Краковскбй ч. 17.] устроює *передпослѣдній вечеринцѣ въ танцями* въ суботу дня 25. лютого. — Початокъ о год. 8½ вечеромъ.

— **Гумористика автономічна.** Słowo polskie [нр 44] мѣститъ осьо що: Tarnopol 18. Lutego. Rada gminna miasteczka Tarnorudy (w powiecie skałackim) nadała honorowe obywatelstwo p. Bronisławowi Rozwadowskiemu, właścicielowi dóbr w Turówce“. Торбкъ давали мѣсточка Грималовъ и Скалатъ горожанство почетне графови Пінінському, якъ станъ намѣ танкомъ. Заходить питанє: чи гр. Пінінській не бувъ скорше того нарты? чому-жъ ажь тогдѣ, якъ ставъ намѣстникомъ? Але Тарноруда въ порбвнаню до Грималова и Скалата, якъ Рогатинъ або Пбдгайцѣ до Львова и Кракова. Тарноруда — то убоге дуже мѣсточко — ярмарбвъ нѣякихъ, хиба на огбр-

---

Въ виду такого становища, занятого польскимъ революційнымъ правительствомъ супротивъ Русинбвъ и взагалѣ супротивъ сторонникбвъ Австріи*) не порадно було митроп. Ангеловичу перебувати довше въ столици и вбнъ рѣшивъ ся тайно опустити Львбвъ, щобы найти для себе ббльше безпечне мѣсце, въ-вбдки мбгъ бы крѣпити свою братію такъ довго, доки станъ рѣчи не змѣнить ся. Часъ минавъ скоро, а зъ краю надоспѣли вѣсти, що декотрыхъ преданныхъ Австріи ревнѣйшихъ деканбвъ львбвскои и перемыскои епархіи, межи нишими Григорія Ганкевича и Илію Товарницкого за мнимый заговбръ увязнено и вбдставлено въ кайданахъ пбдъ вбйсковою ескортою до Люблина для поставленя ихъ передъ военный судъ, а надто въ Львовѣ стали кружити слухи, що митроп. Ангеловичъ и д-ръ Мих. Гарасевичъ вразъ зъ нишими высшими австрійскими урядниками мають бути высланій яко закладники**), пбсля одныхъ до Варшавы, а пбсля другихъ до Люблина.

*) Польскій комісарѣ зажадали 7 червня 1809 вбдъ австрійскихъ урядниковъ пбдписаня реверсу, котрымъ мали выречись всякихъ зношень зъ бувшимъ австрійскимъ правительствомъ и приречи вбдъ словомъ чести вѣрнбсть новому правительству. Реверсъ сей — говорить очевидець — „wurde von allen deutschen Beamten mit Verachtung verworfen“ [см. Die Stadt Lemberg im Jahre 1809, стор 11].

**) Пбсля военнои практики Наполеона высылано на означене мѣсце закладниковъ, щобы опбсля вымѣняти ихъ за сторонниковъ, що скомпромітувались, попираючи справу Наполеона. До Львова призначено 12 червня 1809 и сейчасъ слѣдуючого дня о 8 год. рано були высланій яко закладники до Люблина слѣдуючій урядники: Мітча, Ешперъ, Кольмангуберъ совѣтникъ губерніяльный, Бернгардъ, Роререъ, Гітерсталь, Цієка, Габерманъ реґістраторъ табулѣ краевои, Етмаеръ началь-

ник палаты обрахунковои, Перса инжінеръ и D' Elle Vaux de Limon совѣтникъ двора.

*) Особлива въ округѣ станиславбвскомъ а также и въ одній части Подолья потворились були въ 1809 р. дружины польскихъ добровольцѣвъ, котрій атакували навѣть австрійскій вбйска, що були тамъ стягнулись. О тбй партизантцѣ находять ся въ бібліотецѣ им. Осолинскихъ вбдъ Львовѣ до н-рбвъ 1357 и 1473 рукописій памятники, котрій — о скбльконебудь звѣстно — не були еще друкомъ оголошенй.

Не тратячи даромъ часу, митроп. Ангеловичъ вразъ зо своимъ офіціяломъ д-ромъ Мих. Гарасевичемъ выйшли зъ Львова дня 8 червня 1809 и удали ся на Винники до Лѣсенчъ, де кблька днѣвъ укривали ся у тамошного пароха о. Григорія Жизневского. Тамъ выдали они важне рѣшенє, въ силу котрого розвязали львбвску консисторію въ тбй цѣли, щобы она пбдъ напоромъ насильства не допустилась якого нерозважного кроку, котрымъ могла бы була навлечи клопбтъ на себе и духовенство. Згадане рѣшенє зъ дня 10 червня 1809 було датоване зъ Войнилова нарочно длятого, щобы затерти слѣдъ своего укрытя и утвердити мнѣне, що митрополитъ перебувъ є въ Войниловѣ, де находилась маленька часть а австрійского вбйска. Мимо сеи прозорливости митрополитъ не мбгъ бути довго безпечный въ Лѣсенчахъ. Сейчасъ, якъ вбддаливъ ся зъ столицѣ, польске революційне правительство лишило его и д-ра Мих. Гарасевича свободы и назначило высоку нагороду за вказанє мѣсця або придержанє митрополита, за котрымъ роты польского вбйска шукали передовсѣмъ въ Уневѣ, а вбдтакъ, получивши ся зъ бурлакуючими по краю вбдѣлами польскихъ добровольцѣвъ*), стали перетрисати села особливо въ околиці Львова.

Надто революційне правительство, для скрѣплена своихъ военныхъ силъ, вбзвало 13 червня 1809 охрестнѣ домінію приставити на день 15 червня до Львова зъ кождого села по одному або и ббльше вооруженыхъ людей, вбдповѣдно до числа пбддавныхъ*). Въ наслѣдъ того митрополитъ и д-ръ Мих. Гарасевичъ були приневоленй оглянутись за безпечнѣйшимъ для себе мѣсцемъ въ подальшбй сторонѣ, а щобы не лишати позбставшихъ вбъ Львовѣ крилошанъ своеи зрѣлои поради, треба було обдумати средства таёного зношеня зъ ними. Намѣренє тое при подобныхъ обставинахъ не легко було выконати, але де твердa волѣ, тамъ и найдуть ся вбдповѣдній средства. Нарохъ въ Лѣсенчахъ, о. Григорій Жизневскій, мавъ сына Григорія, котрый, походивши троха до школы, помагавъ опбслі своему вбтцю при господарствѣ и въ тую пору перебувавъ дома. А въ семинаріи въ Львовѣ находивъ ся стрыечный братъ д-ра Мих. Гарасевича, духовникъ тои-жъ семинаріи о. Саватій Гарасевичъ. Молодый Григорій Жизневскій ставъ ся отже посередникомъ межи митрополитомъ и згаданымъ о. Саватіемъ Гарасевичемъ. Митрополитъ писавъ свои письма пбдъ адресою молодого Жизневского, а о. Саватій Гарасевичъ, пбдъ предлогомъ проходу, удававъ ся до Лѣсенчъ, вбдбиравъ тутъ письма вбдъ Жизневского и доручавъ ихъ крилошанамъ въ Львовѣ. За свою прислугу удостоинъ ся молодый Жизневскій нагороды. Митроп. Ангеловичъ вставивъ ся вбанѣйше до Франца I., а узыскавши привилеє, высвятивъ его на ерея, а вбдтакъ поставивъ канелянома studii rutheni въ Лѣсенчахъ*).

(*Дальше буде.*)

*) Приказъ сей бувъ точно сповненый и сама охрестность Львова въ такъ короткбмъ часѣ доставила для скрѣплена польскихъ баталіонбвъ 300 селянъ. Очевидець розказує, що „Am 15 Juni sind dem Aufgebothe 150 Bauern zu Pferde und ebensoviele zu Fuss, mit Flinten, pol. und russischen Säbeln und Degen bei dem Kreisamte angekommen, deren Hälfte von einem gewissen Zielonka, dem ersten Brausekopf, die andere von Kurylowicz abgeführt wurde“ [см. „Die Stadt Lemberg im Jahre 1809“, стор. 14].

*) Николай Л. Устияновичъ въ своѣй статьи „Антоній Ангеловичъ, митрополитъ галицкій, во время 1809 года“ [„Перемышлянинъ“ на годъ 1859, стор. 63—64] ошибочно говорить, що тогдѣшный приходникъ въ Лѣсенчахъ, о. Григорій Жизневскій, называвъ ся „Жизневичъ“. Рбвножъ невѣрно передае, що молодшій о. Григорій Жизневскій ставъ пароховъ а взглядно канелянома въ Лѣсенчахъ по смерти свого вбтця. Не такъ то було. Молодшій о. Григорій Жизневскій бувъ зъ-перву адміністраторомъ въ Пбдббрцяхъ, а 1815 р., коли отець его збставъ спенсіонованый, ставъ адміністраторомъ, а опославши вбдъ 1816 р. канелянома въ Лѣсенчахъ, и упокоивъ ся о 4 мѣсяцѣ скорше вбдъ свого вбтця, а именно 19 цвѣтня 1819 въ 46 роцѣ житя, а отець его, рукоположеный около 1769 р., померъ 5 серпня 1819, пережившій 83 роки. [Пбсля выписки зъ приходскихъ актбвъ, удѣленои менѣ письмомъ зъ дня 15 червня 1897 теперѣшнымъ пароховъ въ Лѣсенчахъ, о. Іоанномъ Баковичемъ. Заразомъ примѣтивъ о. І. Баковичъ, що въ приходскихъ актахъ нема нѣякого слѣду о тбмъ, щобы митроп. Ангеловичъ и д-ръ Мих. Гарасевичъ укрывались на приходствѣ въ Лѣсенчахъ, а слѣдячи, чи нема о тбмъ якого переказу въ селѣ, довѣдавъ ся вбдъ одного зъ старожилбвъ, що чувъ вбдъ свого вбтця, що митроп. Ангеловичъ укрываввъ ся у тогдѣшного приходника о. Григорія Жизневского, але въ день мавъ пересиджувати въ корчахъ недалекого лѣску.]

ки въ лѣтѣ и на вѣдпустъ. Жидовъ 328, латинниковъ 258, греко-католиковъ ще менше, може 214, разомъ 800 душъ всѣхъ! Разъ въ рокъ добрый ярмарокъ на вѣдпустъ въ костелѣ, отже въ чого жиды живуть цѣлый рокъ, то загадка. Зъ давна есть ту костелъ, бо церква лишилась на россійскѣмъ боцѣ, пізнѣйше дано тамъ сторожу скарбову, потѣмъ почту, потѣмъ жандармерію. Бувъ тамъ також славный цирулякъ Мортко, а що лѣкаря не було близько, то 2 3 миль їздили до него селяне и дуже его хвалили; якъ умеръ Мортко, то сынъ его Ицко вже не втявъ тои штуки и пропала слава й дохѣдъ. Яке то бѣдне мѣсточко, пізнати а двохъ рѣчей. Разъ — що въ громадѣ всего кѣлька паръ коней, а друге — що громада школы не мала, бо не могла анѣ будынку поставити, анѣ удержаня дати учителеви. Доперва два роки есть школа по рѣзныхъ заходахъ важныхъ. Також вѣдъ двохъ лѣтъ есть телеґрафъ и лѣкарь окружный [зъ сего лѣкаря велика выгода и помочь для охрестности, бо перше школи не було лѣкаря. Шпѣтъ двора нема въ Тарнорудѣ]. Ажь тутъ наразъ Тарнорудая почестне горожаньство! — йдучи за прикѣромъ Козовои, Грималова и т. д. Видно, що жите автономічно конституційне мовь-бы на дрѣжджахъ росте. Треба знати, що австрійска Тарноруда лежить за Збручемъ рѣкою; въ 1772 року она була передъ Збручемъ, але Збручь конче хотѣвъ австрійску Тарноруду протулити д россійскои и по 1815 роцѣ змѣнивъ свое русло, такъ що Тарноруда австрійска опинила ся вѣдъ тогды за Збручемъ...

— **Гумористична політична.** Дописувателъ до Słow-a Polsk-ого зъ Тѣшина подае ось яку причину, чому правительство не скликало сойму шлеского, а то: „Marszałek krajowy hr. Sarisch-Mönnich poluje obecnie w Anglii na lisy, a rząd nie chce mu przerywać tej rozrywki“. Добре, що въ Галичинѣ маршалокъ не есть „немродомъ“ — мѣгъ бы також сойнъ чекати на маршалка, а тутъ треба касу ощадности ратувати. Якъ бы то маршалкомъ бувъ гр. Іосифъ Потоцкій, котрый їздить на ловы до Африки, то соймъ часто не мѣгъ бы зібрати ся..

— **Изъ Скалата** пишуть намъ: Въ второкъ 21 ого с. м. бувъ я на ярмарку въ Скалатѣ и тамъ говорили мені дуже поважни селяне, що на будову костела въ Острою бѣльше жертвують Русины, якъ латинники. Дивна то дуже рѣчь, а хочь неймовѣрна — правдива.

— **До вѣдомости ц. к. Дирекціи почтъ и телеґрафовъ.** Дня 16 с. м. о годинѣ 4½ по полудни одержавъ я телеґраму надану въ Кѣльмани дня 15 о год. 10½ рано. Помнячши се, що одержавъ-емъ телеґраму доперва въ 29 годинъ по наданю, але що бѣльше — урядъ почтовый въ Насѣчнѣй заказавъ вѣдъ мене належитость за доручене 40 кр. ми о того, що телеґраму доручивъ менѣ обеланець громадскій, котрый вѣдбирае щоденно почту въ Насѣчнѣй. — *Денникъ Вояѣджа* парохъ въ Зеленѣй.

— **Коломыйскій вѣддѣлъ Галицкого товариства для городництва и пчѣльництва** подавъ [якъ мы вже вчера коротко згадали] петицію до сойму въ справѣ основаня въ Коломыи садовничои школы для войска пѣдъ назвою: „Перша школа садовнича для войска имени Франца Іосифа I.“ Петицію пѣдписали: предсѣдатель ц. к. староста Северинъ Баньковскій, секретарь Ѳеодоръ Пѣотровскій [учи ель] и делеґатъ рады повѣтовои о. Титъ Войнаровскій. Петицію тую пѣдпирае також рада повѣтова и ви зрезесъ кн. Романъ Пузына. Згаданый вѣддѣлъ удержуваръ курсъ садовництва для воякѣвъ стаціонованыхъ въ Коломыи. На першій курсъ ходило 260 воякѣвъ подѣленыхъ на партіи, а на другій курсъ принято 197 воякѣвъ. Вѣдходячимъ торбкъ на вѣдпустку 24 воякамъ зъ коломыйского повѣту роздано 150 деревець. Науки удѣлае секретарь товариства п. Пѣотровскій, а воякы приходять до школы пѣдъ проводомъ найстаршого пѣдофіцыра, котрый уважае, щобы и пѣдчасъ науки бувъ спокѣй. Наука вѣдбуваe ся вѣдъ 3 до 5 годины пополудни, а лѣтомъ можуть воякы вѣдъ 1 до 7 годины пополудни бути занятѣ практично при роботѣ въ шкѣлкахъ.

— **Нова семинарія учительска.** Рескриптомъ зъ дня 9. вересня 1898 р. постановивъ міністеръ просвѣты основати въ Залѣщыкахъ зъ днемъ 1. вересня 1899 державну семинарію учительску зъ выкладовыми языками польскимъ и рускимъ и вставивъ на ту ц ль до буджету на 1899 рокъ суму 3.300 зр. Громада Залѣщыки обовязала ся жертвувати безплатно потрѣбный грунть пѣдъ будову учительскои семинарія, а на заложене огорода и поля шкѣльного въ обемѣ 2 морґовъ и 207 квадратовыхъ сяжнѣвъ; крѣмъ того зобовязала ся выплачувати для тои семинарія черезъ чотири роки вѣдъ хвилѣ вѣдкрыта семинарія запомогу по 600 зр. Залѣщыцка рада повѣтова зобовязала ся на ту саму цѣль выплачувати черезъ чотири роки по 400 зр., а властитель дѣбръ въ Залѣщыкахъ бар. Северинъ Бруницкій доставляти черезъ чотири роки по 6 латровъ топлива.

— **Въ Криворѣвни** въ Косовщынѣ — якъ намъ зъ-вѣдтамъ пишуть — лучило ся одному селянинови ось яке щасте: Дня 19 с. м. рано повила ему жѣнка донечку, а въ пѣвтретя дня опѣлѣ, 21-ого вечеромъ — знова двоихъ дѣточокъ: хлопчика и дѣвчинку. Такъ несподѣвано выросла его сѣмья о три душѣ. Мати и трѣйнята здоровѣ и веселѣ.

— **На памятку сеи зимы.** П. Ст. Громницкій, властитель Олексинець, пише: Дня 16 ого лютого с. р. при сильнѣ жайворонка и теплѣ въ воздусѣ (20 степенѣвъ Реомира або 25 степенѣвъ Цельзія) заорявъ я 20 морґовый лавъ вѣвса, а волочене вышло такъ знаменито, якъ при засѣвѣ выбагливого ячменю. Позаякъ то вже друга проба моеи сѣѣбы сего року, бо 24 сѣчня з сѣявъ я 5 морґовъ вѣвсомъ, то подаю се до публичнои вѣдомости, бо Господь знае, кому призначено зновъ таку пробу зробити.“

— Въ Стрыю почала ся вчера передъ трибуналомъ суду присяжныхъ розправа противъ Ивана Капитанчука, паробка зъ Ямного коло Яремча, котрый напавъ бувъ въ лѣтѣ у ночи на коршму и замордувавъ жѣнку коршмаря Шпіґля, а трое жидовъ тяжко поранивъ. При розправѣ знатоки орекли, що Капітанчукъ дѣлавъ въ станѣ безпамятнѣмъ, отже маѳся его вѣддати на обсерацію лѣкарску.

— **„Zawsze on!“.** Зъ Петербурга доносять: Въ липни 1897 року касіеръ петербургскои опѣки шляхетскои Т. Шпиленцкій пропавъ безъ вѣсти, забравши въ собою 144.000 рублѣвъ. Шляхта, заѣхавшихъ въ цѣли выясненя квест и одѣвчальности за прогуляну суму, звернула ся въ той справѣ до найславнѣйшихъ правниковъ Петербурга — до адвоката Спасовича и иншихъ. Вѣдповѣдь звучала, що на основѣ приписовъ закона губернска шляхта вѣдповѣдае за цѣлость перехованыхъ въ касѣ опѣки капиталовъ тѣлько въ тѣмъ случаю, коли ствердженo недостаточный надзоръ выбранныхъ членовъ опѣки а також коли ч ены зъ огляду на свое матеріальне положене самѣ не можуть страты завернути. Въ тѣмъ случаю бувъ Шпиленскій урядникомъ вызначеным вѣдъ правительства, а се усуване всяку одѣвчальность опѣки. Мимо того заѣздъ шляхты узнавъ себе морально одѣвчальнымъ — и грошѣ, котрѣ в власностію по бѣльшѣй часта сирѣтъ, рѣшивъ звернути. — Наша галицка шляхта при такихъ оказіяхъ не зная иншого выходу, якъ „gwarancya kraju“!

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Соймъ краєвый.

[5. засѣданє дня 23. лютого 1899.]

Година 12, а соймова саля — ще порожня. Часами загляне якій посолъ, та видача пустку утѣкае чимъ скорше до кулоаровъ або до буфету. Самъ одинокій сидить въ своѣй лавцѣ подужавша вже екселенція Яворскій и розчитуесь пильно въ Dzienniku polskѣмъ. Но часъ и та лектура знудила его, кинувъ газету та почавъ вытягати рѣзныя свистки зъ кишень, видко для „zabicia czasu“. Вкѣнци вставъ зъ лавки, побачивши забѣгшого зъ якимсь паперомъ у рукахъ п. Романовича. Очевидно — въ кульорахъ рѣшала ся судьба щадничои касы. Саля оживила ся ажь о годинѣ 12½. Галерія не заповнена.

О 12¾ зявивъ ся маршалокъ а опѣсля гр. Казьо и поконферували зъ собою. Саля заповнила ся послами. Тво ять ся групы и дебата йде оживлена.

Вкѣнци маршалокъ отворивъ засѣдане и подавъ до вѣдомости палаты удѣлена вѣдпустокъ кѣльком посламъ. Справоздавець вѣдчитавъ цѣлый рядъ петицій Петицію о запомогу братвъ Альберта, що займають ся опѣкою надъ убогими мѣста, пѣдперъ промовою п. Малаховскій. — Петиціи попридѣлювано поодинокимъ комісіямъ.

Три нововыбрани послы зложили на руки маршалка посольске приречене

П. Яворскій поставивъ нагле внесене, щобы за для ваги справы змѣнено нинѣшный порядокъ денный такъ, абы справоздане выдѣлу краєвого о удѣлена поруки краю за вкладки въ галицкѣй касѣ щадничѣй у Львовѣ поставити на самъ конець засѣдання. — Внесене принято.

Дальше ухваливъ соймъ дозволъ мѣсту Ярославови побирати поліційнѣй оплаты вѣдъ театральныхъ представлень, концертовъ, видовищъ, балѣвъ и т. п. — Повѣтовымъ радамъ въ Ярославѣ, въ Лѣську и въ Самборѣ позволивъ соймъ побирати митничѣ оплаты вѣдъ повѣтовыхъ мостовъ.

Дальше приняв соймъ до вѣдомости справоздане комісіи выдѣлу краєвого въ справѣ змѣны соймовои ухвалы зъ дня 17. сѣчня 1896, установляючои въ статѣ концептовыхъ урядниковъ выдѣлу краєвого посады для фаховыхъ бѣлычныхъ урядниковъ.

Теперь наступили доповняючій выборы до комісій и вышли въ выбору: до комісіи краєвого господарства п. Любомирскій, до комісіи кредиту селянъского п. Домбскій, до гірничои п. Клеменсевичъ, до зелѣзничои п. Бінderъ, до промысловои п. Домбскій, до реформы выборчои п. Фрухтманъ, до шкѣльныхъ п. Залескій.

П. Вайтінґеръ внѣсъ, щобы справоздане выдѣлу краєвого про касу щадничу вѣдослати до комісіи буджетовои. — П. Каратницкій ставить внесене, щобы справу тую придѣлено выбранѣй ad hoc комісіи зъ 24 членовъ, до котрои повинни увайти и Русины, яко також интересованѣ, або щобы буджетова комісія була доповнена 6 выбранымы умысно членами. — П. Менцинъскій протавить ся сему внесенію, бо справа не терпить проволоки. — П. Окуневскій пѣдпирае внесене п. Каратницкого, а взглядно жадае, щобы буджетова комісія була доповнена хочь однымъ членомъ.

Вкѣнци палата приняла внесене п. Окуневского и приступила до выбору одного члена.

Пѣдчасъ скрутінія вѣдчитавъ справоздавець кѣлька интерпельцій до правительственного комісара.

Вкѣнци оголошено доповняючій выборъ одного члена до комісіи уджетовои въ справѣ касы: выбрано п. Каратницкого; на п. Окуневского впало 26 голосовъ вѣдъ Русинѣвъ и людовцѣвъ. Правица и демократы заявили, що на „ruskiego radykała“ не дадуть голосу.

Засѣдане закончилось о 1½ годинѣ. День слѣдуючого засѣдання подасть маршалокъ посламъ письменно.

Малый фейлєтонъ.

Omnia sub luna caduca — се-бъ то все пѣдъ сонцемъ не варта торбы сѣчки! Нема вже въ свѣтѣ мѣлкихъ правилъ, нема основъ, все йде въ переверты! Зима не статкуе: нинѣ лѣтае бурчымуха, завтра снѣгова завируха, зновъ бурчымуха и зновъ завируха... О такихъ дивахъ незно анѣ не снило ся Фальбовіта капітанови Лядоховскому. А якъ въ природѣ, такъ и въ політицѣ державнѣй и „крайовѣй“...

На свидѣ сегорѣчнои зимы було выписане якесь „мане-текель-фаресъ“. Вже въ сѣчни прилетѣли изъ краю Фараонѣвъ бузьки, а они пѣсля повѣрки усе приносять несподѣванки. На ихъ видъ одинъ зъ роду „błękitnych“, що очевидно знае ся на штуцѣ римскихъ авґурѣвъ, кликнувъ: „Źle wróżą nam ptaki te wieszcze“... Сповнило ся! Всякій політичній „клюски“, фінансовій „руны“ и иншій египетскій язвы упали на Австрію, взглядно на „щаслыву“ Галилею.

Графови Тунови не повелось рушити „обструкцію“ и замкнувъ буду — бо й справдѣ: на що здало ся „засѣдати“ при такѣй сильнѣй „обструкціи“?... Гр. Фалькенгайнъ, колеґа мальтаньского кавалера Дудя Абрамковича и бузецкого графа Казя, не довго натѣшивъ ся благодатными наслѣдками своеи „lex Фалькенгайнъ“ — выбравъ ся на Елізейскій поля, въ край Авраамовъ, де здаеть ся не вѣдограе вже політичнои ролѣ... Ексцеленцію Яворского переѣхало „настоящe“ колесо нѣмецкого фіякра [очевидно зъ партіи Шенерера!] и вбивъ ще до нинѣ не зовсѣмъ вылизавъ ся. Дикій „поединковичъ“ Вольфъ выпоединкувавъ въ парлямантѣ честну фізіономію репортера Пенѣжка, що той зъ болю ажь крикнувъ „ай вай!“ — и зъ сего вышло, що вбивъ такій чистокровный Чехъ якъ п. Бікъ [recte Быкъ] чистокровный Полякъ... Все те було причиною, що высоковченый въ політичнѣй фармацетвицѣ гр. Тунъ розпустивъ послѣвъ по своихъ закѣнчити дома карнавалъ, а за той часъ буде вживати универзального бальсаму §. 14-ого. Конституційній народы Австрія вживуть теперь всякихъ благъ, що нимъ ажь чорно стане у вѣльныхъ очахъ. Буде угода зъ Угорщыною, будуть податки, рекруты а навѣть цукоръ посолодшае — бо подорожѣе. Настане „танцюристый рай“...

А наша Галилея? Зайшла на ню якась планета! Зима пустила — але „Зіма“ пустивъ ще бѣльше въ щадничѣй касѣ... Справдѣ, тяжкій удары спускае на Галилею якесь фатумъ — ударъ за ударомъ, а все... въ якусь касу!

До теперь такій удары лучали ся бѣльше по „prawicy“ а теперь упавъ ударъ и на „lewicę“. А що тутъ було дѣло зъ „krajowym przemysłem“ — зъ „гандлемъ нафтою“ — то легко выбухаючій елементъ высадивъ въ касы до теперь звыжъ 7 міліонѣвъ зр. Детонація була страшна, ще гуркотить и буде гуркотѣти кѣлькадесять лѣтъ...

Передъ сею страшною експльозіею лучило ся менѣ переходити коло величавои будѣвлѣ сеи касы. Въ очи впадала менѣ горда золота напись: „Galicyjska kasa oszczędności“. Величь сеи будѣвлѣ, великаньскій ґранітовій скалы ужитій на фундаментъ, зелѣзній, кованій дверѣ и зелѣзна огорожа вѣконъ — все то импонувало богатствомъ и взбреченою господаркою въ тѣй институціи, крепкѣй десятками міліонѣвъ зложеного у нея гроша. Зъ якоюсь заздростію дививъ ся я на сю „народову“ институцію та думавъ: „Правда, мова руска тутъ погордженa, бо не видко рускои напису, не знайдешь тамъ урядника Русина, хочь и наши спочинають тутъ міліоны, а все-таки и найтяжшій ворогъ мусить признати, що институція ведена солидно, а безпеченьство капіталовъ певнѣйше якъ въ лондонскихъ банкахъ...“

Перенятый такими думками переходжу на Гетьманьскій валы, посѣдѣну оселю „чорнои біржи“. Нагле зъ-далека бачу — бѣжить просто до мене рудый Мошко Гольдзільберъ [дорогоцѣнне имя!], головный макляръ зъ „чорнои біржи“. Мене вѣдъ лѣтъ лучать зъ нимъ „тѣсньйшій зносины“ — не родинній, але фінансовій. Мвиню у него — не страхайте ся! — не рубль, але векселѣ прольонґаты. На тую великопанъску ведугу занепадаю и я, рускій дневникарь, хочь мій кредитъ „об меженый“ — до 25 зр., а не, якъ пок. Ґнаджейовича до міліона зр. Мошко Гольдзільберъ — то всезнаюча фігура львѣвскаго фінансового свѣта; информаціи его певнѣйшѣ, якъ векселѣ фірмы Щепановского. Хочь вѣнъ видить лишь на праве око [бо лѣве выплакавъ пѣдчасъ памятного т. зв. „Шепобвского“ краху], але добре потрафить пізнавати свою клієнтелю, держачи ся засады „poznać pana po cholewach“...

Бѣжить Мошко до мене, ажь трясесь руда борода а довгѣ пейсы [вѣнъ ще не цивілізованый!] балянсуютъ у воздусѣ та обкручуютъ ся довкола старого циліндра, що запамятавъ уже кѣлька австрійскихъ міністеровъ, и выкрикуе жидиско: „Herr vin Redacteur!“... О, думаю, певно жидюга хоче вже разъ (начти „реально“ свои грошѣ, а нѣ, то выдре процентъ проволоки — але не дочекаешь! Но Мошко, причалавши до мене, анѣ згадуе про векселъ або якій процентъ, лише рѣвно бѣжно зъ булавою Собеского показуе зморщенымъ своимъ палцемъ на величавый будынокъ щадничои касы и пѣвголосомъ кричать: „Dus ist pyszt kasy oszczyndności! dus ist kasy rozrzutności!“ Я, признаюсь, здивувавъ ся тымъ немало и въ остраховъ поглянувъ ще разъ на вымѣрену въ сторону касы булаву Яна III-ого и запытавъ серіозно Мошка: „Еѣ, Мошку, чи часомъ не дбставъ ся тобѣ тамъ якій прочуханець, а може и ковиѣръ потерпѣвъ?“ Але Мошко заклявъ ся, що нѣчо такого не зайшло. Зъ тымъ мы розпращали ся.

Неначе яка страшна мара станула въ моихъ очехъ розмова зъ Мошкомъ. Глухій вѣсти почувъ я про се и въ компетентнѣйшихъ кругахъ, а другого дня зачавъ ся на добре „рунъ“ на касу. Не застановила справедливого переполоху навѣть „dzienniki krajowe“, що звалювали все на жидовску аґітацію, а навѣть перший разъ почали дорѣкати Kazimierzowi Wielkiemu, що за для Естерки сировадивъ сюда жидовске насѣне...

По-при нафтовѣй експльозіи експльодували и „дубіозы“, выфуркнувъ зъ касы засоромленый Аморокъ... Де-хто жалувавъ, що не вродивъ ся въ щасливу годину сыномъ пана Зімы... Взагалѣ при сѣй нагодѣ показало ся, що въ „народовѣй“ институціи була господарка „народова“ якъ „za króla Sasa“...

Хочь якъ грубѣй муры касы, а все таки неодна цѣкава „коммерческа сдѣлка“ выдобула ся на верхъ и розбѣшлась мѣжь цѣкавою публикою. Показало ся, що навѣть нашъ приятель граф Казьо не безъ грѣха, бо славна господарка въ касѣ зачала ся ще за его „rządów“... Выявило ся, що „Słoma polska“ перемолочена лише коштомъ пѣвъ міліона зъ касы, тому она така дешева...

„Krajowe dzienniki“ заговорили о акціи ратунковѣй — о потребѣ „przeniesienia punktu ciężkości kasy do sejmu“. Яка чудова література фразеольогія! Рускимъ языкомъ годѣ бы такъ красно выразити — въ мовѣ рускѣй и при такихъ нагодахъ ратункове слово: „криміналъ!“.

„Słoma polska“ вѣдносила ся ажь до Пекину въ Хінахъ о пораду, бо тамъ е найстаршій институція фінансовѣ. И дбстала вѣдъ свого кореспондента зъ вѣдтамъ таку вѣдповѣдь: „Въ справѣ руину на касу щадничу у Львовѣ не находимо щось анальоґичного въ Хінахъ. Хіньскій кодексъ карный въ такихъ случаяхъ не знае нѣякого „przenoszenia punktu ciężkości“ — тутъ нема попады нѣ для дирекціи, нѣ для надзираючои рады, нѣ для синдиковъ и т. п., але по просту конфіскуе ся нихъ майно и покрывае ся недоборы, а ихъ самыхъ выдае ся на жиръ птицамъ... Впрочѣмъ послѣдный „рунъ“ въ Пекинѣ лучивъ ся ще передъ 700 лѣтами“.

Тая хіньска вѣдповѣдь ще бѣльше утвердила всѣхъ въ переконѣченю, що треба якъ найскорше переносити „punt ciężkości kasy“ до сойму краєвого. И я в тои думки! Въ касѣ зложенѣй грошѣ зъ краю, пропавшій міліоны пѣшли на „крайовый“ промыселъ, фірма Щепановскій, Вольскій-Одживольскій и „крайова“ и т. д. Пѣсля послѣдного „бюлетину“, край возьме на себе ґарантію вкладокъ на 35 міліонѣвъ зр. а правительство выдасть потрѣбнѣй на санацію касы міліоны зъ фондѣвъ конпінаціовныхъ. И ось „święta karczma“ стане въ пригодѣ!...

Панъ директоръ Зіма може вже спокѣйно сидѣти собѣ въ „Zimmerarest ѣ“ на пенсіи... а хто не попавъ пѣдъ Zimmerarrest, най неселю санкуе ся, бо зима поправилась — вѣдъ третъ дивъ сыпле снѣгомъ ажь любо!

Ивана Жукѣвскій.

Ц. к. Дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Дня 20 лютого с. р. отвирае ся помѣжъ стаціями Лужаны и Жучка при км. 257 и 298 на шляху Львѣвъ-Ицканы перестанокъ Мамаѳинцѣ для обмеженого руху особового и пакункового. Білеты буде ся выдавати на перестанку (будка ч. 205) а пакунки будуть приниманй за оплатою при вѣдборѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 лютого. N. W. Tagblatt доносить, що законъ о побор‍ѣ рекрута буде сими днями оголошеный на пост‍ановѣ §. 14-ого.

Прага 23 лютого. Ческий каосы задатковий намѣряють розпочати акцію, щобы на вкладковыхъ книжочкахъ ческой щадниць не узнавати за такій, що надають ся на vadia.

Задаръ 23 лютого. Вчера отворено сеймъ Дальматін. Намѣстникъ вѣдчитавъ цѣсарске письмо яко вѣдповѣдь на ювілейну адресу сойму.

Петербургъ 23 лютого. Пѣдчасъ торжества отворенія курсу на університетѣ прийшло до бійки мѣжь студентами а поліцією и козаками зъ тои причины, що ректоръ заборонивъ торжественный походъ улицями мѣста. До бійки прийшло пѣдъ зимовою палатою царя. Козаки розбгнали демонстрантѣвъ. Богато осѣбъ арештовано.

Берлинъ 23 лютого. На вчерашнѣмъ засѣданю сойму принято въ другѣмъ читаню диспозиційный фондъ противъ голосѣвъ Поляковъ и части сторонництва вѣльнодумныхъ. Сей фондъ призначеный головно на германізованье польскихъ провінцій.

Мадритъ 23 лютого Королева регентка пѣдписала декретъ, на пѣдставѣ котрого филипіньскій повстанць въ испаньскѣмъ полонѣ будуть выпущеній на свободу. Парлямент‍ъ радить надъ внесенемъ республиканцѣвъ въ справѣ скликаня конституанты.

Парижъ 23 лютого. Поліція скоффіскувала 10.000 медалѣвъ зъ портретомъ орлеаньского к‍ня и прасу до выбиванья тыхъ медалѣвъ. — Окрѣмъ кореспондента N. fr. Presse выгнано зъ Франціи такожъ кореспондента кѣлькохъ славянь кихъ дневникѣвъ Шміда Заберова. — Soir доносить, що прокураторъ Мано поставивъ въ слѣдуючѣмъ тыжднѣ внесене о уневажненье засуду на Дрейфуса безъ передання справы новому военному судови.

Канеа 23 лютого. Націнальный зборъ выбравъ президентомъ Сфакіянакіса.

Вашингтонъ 23 лютого. Генералъ Отісъ телеґрафуе, що одинъ зъ высшихъ филипіньскихъ офіцирѣвъ выдавъ маніфестъ, котрый кѣнчить ся словами: „Смерть тиранамъ, безвзглядна вѣйна зъ фальшивыми Американцями, котрій насъ обманюють“.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 ☛ перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбкѣвской на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропіґійскѣмъ. ☚

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавѣй памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Димитрій Ковальскій.

86 7—10

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., приставъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекоглады, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, таные штрички, піоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дѣвнікѣвъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

9% 1—7

ЛОЖКИ столовій зъ Альпаки зр. 650 зъ хінъского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хінъского срѣбла зр 7·— за тузинъ

поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля золѣзна у Львовѣ, площа Каштульна 1 (напротивъ катедры.)

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий наклад, виданє шесте мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір в хребтом полотняным 30 кр.
2. оправленій цідо в полотно з одвітними відтисками і в шабтурою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme).

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-ѣмъ вѣцѣ

зъ біографіяхъ и портретахъ сих дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застанъ при жизни,

маючисъ на пѣдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріялѣвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печатя зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодинокій не будутъ продаватись.

Пренумерату належить присилати включно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

☛ Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Найлѣпшій бритвы швайцарскій (Арбецза) и Генкельса зъ Зелінгенъ припоручав Иванъ Лявукъ кожѣвникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафинського Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. з 189·. Ц на 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язик руский переложивъ Іван Верхратскій Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратскій. Видана друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руского ботаничного термінольоґія и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Виданя ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской ґімназии въ Львові При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінациі (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 30 пр. Спису) порто оплачує автор.

БРИТВЫ вдасного выробу зъ англійскои сталѣ припоручае Иванъ Лявукъ кожѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Вирегов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечая будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій заряды, збожє въ зернѣ и содомѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05	зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12	„	
Фондъ основный	45.000·—	„	
Резерва спеціяльна	812·41	„	

Тарифы „Дѣстра“ дуже умѣркованій, услѣвя обезпеченя користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кѣнца 1898 року выповѣдали выплачені шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Дѣстра“ приймая Банкъ краевый при пожичках кнотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій услѣва, представляє своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дѣстеръ“ стоварошене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Дѣстрѣ“. Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 34 49—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Дѣстра“, приймають ся.

Информація и посередництво до заключеня обезпеченя гбезпечень житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Львовѣ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечні
- 4% листы ипотечні короновй
- 5% листы ипотечні премійованй
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облїґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облїґаціи пропінаційнй

и всякй ренты державий

Тй паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

☛ Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [3]

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѣвъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 41—?

☛ Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9. ☚

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету

поручае

свое переплетничє и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 3. 366

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дневникѣвъ и. т. ин. по умѣренныхъ цѣнахъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 6—0

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львовѣ, ул. Подлевского ч. 5.

выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу глину дахову, асфальтовй плыты ізоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякій матеріялы будовальний — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣренныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 91—?

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пів години в 36 минут від часу дїйсного].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відхо	ПОЇЗД особ.	зі Львова
проходить о					
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.35		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.56	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годови. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годови. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сянока
	5.25	„ „ „ годов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		нічн			**нічн**
	3.01	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 9

☛ **При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей Папѣръ зъ фабр. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилишина.

Ч. 33. Львовъ, Пятница 12 (24) Лютого 1899. Рѣчникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ щодня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Опольского ул. Кнайзенего 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: K. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты виняті у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ пересылкою

въ Австріи:		на границѣ:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на пѣвный рѣкъ	9 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 80 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженя. — „Реклямація неопечатанный вільный вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 8 кр. а. в.

Отголошеня звичай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсерационои або ея місця а по рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Недільні и инші дописма приватні платить ся по 15 кр. вѣдъ сотника.

Слово передъ рѣшенемъ справы Галицкои касы щадничои въ соймѣ.

Наконецъ справа Галицкои касы щадничои вѣйшла на порядокъ дневный Сойму краевого въ формѣ предложеня Выдѣлу краевого: щобы край принявъ поруку за цѣлость и опроцентоване вкладокъ до сумы 30 міліонѣвъ зр.

Газеты польскѣ рѣзныхъ партій приготовляли загадалегѣдь опінію публичну до тои евентуальности, закимъ ще выготовленый бувъ білянсъ Галицкои касы щадничои, — але аргументѣвъ до того дарма у нихъ шукати! Треба хіба догадувати ся, що комусь дуже на тѣмъ залежало, — комусь, хто умѣвъ настроити цѣлый хоръ тыхъ газетъ на одну нуту. Перемелено богато густыхъ фразъ, подавано що-разъ то иншій суперечнѣ цифры, сыпано навѣть похвалы и кадила для директора Зімы за пѣдпираве промыслу и геніяльныхъ проектѣвъ економічныхъ, запевнювали, що и правительство и край и банки львѣвскѣ достатчать фондѣвъ на выплаты, — на конецъ, коли середъ того штучного дыму и пороху лягла правда закрыта, заспѣвано шумно, що коли зберe ся Соймъ, мае бути справа въ Соймѣ выяснена „не закрываючи нѣчого и не щадячи нѣкого“. На шумныхъ фразахъ скѣнчило ся, якъ то всюды дѣе ся по польскому звычаю.

Господарка Галицкои касы щадничои була все тайною закрыта, — рѣдко кому въ цѣлѣмъ краю довело ся коли-небудь здыбати ся въ статутомъ касы, мало хто знавъ про орґанізацію и гарядъ касы, небогато людей читало рѣчні білянсы и справоздання, — бодай николи не були такі білянсы оголошувани въ рускихъ часописяхъ, жадной редакції не присланo рѣчного справоздання до обговорена, анѣ не кликано на загальні зборы — бо се була „приватна“ господарка „приватного“ товариства, котре не бажало собѣ шаршои контролѣ. Але нѣхто не знавъ до недавна и не припускавъ, що орґаны покликани до контролѣ и до управы сеи инстатуції зложили господарку въ руки одного чоловѣка, — що выдѣлъ зложены въ 18 и дирекція въ 12 людей, занимаючихъ рѣзні публичні уряды и высокій достоиньства, замѣсть радити и контролювати въ касѣ, вѣддали весь фонды на рабунокъ директора Зімы и его компаніонѣвъ. Що-жь робило правительство, котре признало вкладкамъ пупілярне безпеченьство и тримало въ касѣ свого комісаря для нагляду? Найшовъ ся бувъ совѣстный комісарь, гофратъ Клеберґъ, котрый не хотѣвъ терпѣти несовѣстнои господарки и здавъ справу ще передъ трема лѣтами намѣстництву — та „znakomity administrator“ граф Казимиръ Бадені усунувъ — не директора касы, але комісаря! Теперь, завдяки жидѣвскому штурмови на касу, выйшли на яву непорядки — „утомленому“ директорови Зімѣ позволено спокѣйно пѣйти на „урльопъ“ и змѣнено особу правительственного комісаря, но зробивши рѣвночасно анѣ одному анѣ другому навѣть дисциплінарныхъ доходжень, — а для успокоєня публики запевнено повтофіціяльно и офіціяльно, що все въ порядку, лише кількомъ промысловцямъ удѣливъ директоръ Зіма легковѣрного кредиту на трохи за велику суму...

Тымчасомъ у Львовѣ публично говорать, що бухгальтеръ Вендриховскій и инші урядники касы мали на значні сумы „рахунки бѣжучі“, — що одна книга [сальдо конто] рахункѣвъ бѣжучихъ хибуе и загинула безъ слѣду, а бухгальтеръ Вендриховскій не давъ жадныхъ выясненъ, — що въ портфели векселѣвъ находить ся цѣла тека чи навѣть шуфлада векслѣвъ, котрі не мають жадныхъ пѣдписовъ акцептанта и ручителя, только буквы „А“ и „В“, — и т. п. А ц. к. прокураторія державна, такъ похѣпна и енергічна до конфіскованя газетъ, не узнала за потрѣбне розпочати свое урядоване скорше, аж по поворотѣ намѣстника и президента апеляція въ Вѣдни. Но часъ польскі дневники донесли, що п. Зіма „интернованый“ въ своѣмъ приватнѣмъ мешканю [на якѣмъ бы то приписѣ закона? чи наша процедура карна знае „Zimmerarrest“ пѣдчасъ доходжень слѣдчихъ?!], аж деперва вчера судья слѣдчій увязнивъ директора Зіму и бухгальтера Вендриховского. Но що зроблено противъ членѣвъ славної дирекції и выдѣлу касы, котрі прецѣнь повинні що-найменше маетково вѣдповѣдати за свое занедбане обовязкѣвъ? Вже навѣть краківскій Czas выйшовъ зъ терпеливости, покинувъ свое завсѣгды умѣрене становиско въ такій дразливій справѣ, и въ своихъ двохъ статьяхъ, котрі мы дословно навели въ двохъ послѣднихъ числахъ „Дѣла“, написавъ такъ, що и мы не потребуемо до того богато додавати. И взагалѣ краківска шляхта инакше гляди на такі справы. Коли передъ роками стали ся надужитя Кешковского въ Краківскѣмъ товариствѣ, то в правдѣ допущено до утечѣ виновника, але нѣкому не прийшло на гадку кликати край до помочи для залатаня дефіцитѣвъ, — противно, всѣ демократичні польскі газеты пѣднесли крикъ, що навѣть члены товариства не повинні потерпѣти, бо тутъ проявила ся рада надзирающа, що недбало контролювала, и жадано, щобы члены рады самі покрыли дефіцитъ, — и такъ мабуть стало ся; бодай голошено въ часописяхъ, що президъ рады графъ Потоцкій заложивъ самъ кількадесять тысячъ, а другій решту. Мы певно не належимо до політичныхъ приятелѣвъ Czas-у и краківскои шляхты; але не вадить ся пригадати нашимъ львѣвскимъ „демократичнымъ“ Катонамъ...

Але вертаймо до акціи въ Соймѣ въ сумнѣй справдѣ касы.

Напередъ покликано на конференцію у намѣстника групу „избранныхъ“ и тамъ довѣрочно удѣлено „выяснень“... Длячого-жь не покликано всѣхъ або бодай заступникѣвъ всѣхъ партій въ Соймѣ? чи прочій мають слѣпо голосувати за порукою краю, не знаючи вѣрно про станъ касы? Потѣмъ окремо покликано рускихъ послѣвъ до маршалка краевого и представлено имъ, щобы голосували за порукою краю для уратованя рускихъ вкладокъ въ касѣ! Чи авторамъ предложеня соймового дѣйстно ходить о майно и вкладки рускаго народу? Длячого-жь при упадку сумнозвѣстного Банку рустикального не заряджено нѣякои акціи краевои? Прецѣнь тамъ мали листы заставні такожь гарантію пупілярну и грозила руина многимъ людямъ, котрій дѣйстно потѣмъ [навѣть за капіталы ульокованій въ депозитахъ судовыхъ] дѣстали по 50 зр. за кожду сотку, — а ще бѣльше анґажоване було селянъство, бо довжниками були самі селяне! Замѣсть помочи публичнои зарядженo ліквідацію Банку рустикального, а ліквідаторами выбрано власне пана Зіму и д-ра Згурского [теперѣшного мужа довѣря въ зарядѣ Галицкои касы щадничои] та трехъ субліквідаторѣвъ — и они вже девятнадцять лѣтъ ведуть злопамятну ліквідацію и ліцитують селянъ, котрій прецѣнь передовсѣмъ заслугували на ратунокъ...

Мимохѣть мусить родити ся пѣдозрѣне, що за мурами Галицкои касы щадничои укрываютъ ся якіесь тайны, котрыхъ — кромѣ „избранныхъ“ — навѣть довѣрочно не можна вѣдкрыти передъ *всѣми* послами. Навѣть коли ходило о выборъ одного члена додатково до комісіи буджетовои, котра мае здати справу въ дѣлѣ предложена що-до гарантіи краевои, и послы рускій однодушно ухвалили були выбрати посла д-ра Окуневского, бѣльшість соймова, завѣдомлена о тѣмъ, не выбрала того посла, але п. Каратницкого!...

Справоздане Выдѣлу краевого на чотирохъ картѣчкахъ подае исторію основаня Галицкои касы щадничои, але не подае — исторіи ей упадку! Поданый при тѣмъ білянсъ за рѣкъ 1898 не выправдуе зовсѣмъ достаточно жадання, длячого край мае давати гарантію за вкладки въ сумѣ 30 міліонѣвъ зр.

Повный білянсъ гал. щадниць за р. 1898 такъ выглядае:

А. Актива.

I. Готѣвка 364.057·72; II. Позычки ипотечні: а) на посѣлости земскій 8,936.457·76, б) на домы 9,963.601·24, в) громадамъ 1,217 864·40, — разомъ 20,117 923·40; III. Векслѣ: а) инстатуція 2,045 099·47, б) Щепановскій, Вольскій и Одживольскій 2,881.112·35, в) ипотечно кавціоновані 1,214.129, г) приватні 1,690.520·60, — разомъ 7,830 861·42; IV. Векслѣ запасный 361.814·50; V. Бѣжучі рахунки: а) Щепановскій на власный рахунокъ 2,852.059·20, Щепановскій на рахунокъ Кінеля и Фреліха 1,237 174·10, — разомъ 4,089.233·30, б) банки и банкиры 1,305.966, в) приватні 499 372·90, — разомъ 5,894.572·20; VI. Льокація готѣвки 54.586·27; VII. Австрійска паперова рента 203.400; VIII. Товариства задатковѣ, скрипты 4.350; IX. Заставы паперѣвъ 15.683; X. Движимости и друки 26.241·04; XI. Переносні вѣдсотки 323.230·14, — разомъ весь актива 35,196.719·69.

Б. Пасива.

I. Вкладки 33,250.555·19; II. Бѣжучі рахунки: а) чужій 129.966·83, б) власній 296.713·81, — разомъ 426.410·63. III. Австрійско угорскій банкъ (заст въ) 1,050.000; IV. Сальдо всѣлякихъ рахункѣвъ 130.045; V. Переносні вѣдсотки 179.088·40; VI. Адміністраційный зыскъ за 1898 р. 160.620·47, — разомъ весь пасива 35,196.719·69.

Можливі страты:

1. Зъ рахункѣвъ Щепановского 1,277.139·17, зъ рахункѣвъ Вольского и Одживольского 2,152.388.94, — разомъ 3,429.528·11; II. Зъ векслѣвъ ипотечно забезпеченыхъ 216.740, зъ векслѣвъ приватныхъ 240.246, зъ векслѣвъ залягліхъ 294.088; III. зъ ипотекъ и всякихъ инших рахункѣвъ 250.000, — разомъ всего 4,430.612·51.

Покрыте.

I. Резервовый фондъ: а) въ оборотѣ 232.603·74, б) въ ефектахъ 3,089.283·80, в) въ реальности (дѣмъ, де мѣститъ ся каса) 784.175·86, — разомъ 4,106 063·40; II. чистый зыскъ за 1898 р. 160.620·47; можливе здержане выплаты ювілейнои фундації (на промысловый музей) 200.000, — всего разомъ 4,466.683·87.

---

4)

Львовъ въ 1809 роцѣ и Митрополитъ Ангеловичъ.

Уривокъ зъ житописи Антонія Ангеловича въ „Прикарпатскій Руси въ XIX. вѣцѣ“ Івана Ем. Левицкого.

(Дальше.)

Обезпечивши въ згаданый способѣ свое маєтности въ членами львѣвскои консисторіи, митроп. Ангеловичъ въ товариствѣ д-ра Мих. Гарасевича удавъ ся зъ Лѣсенича найкоротшою и найменше для себе небезпечною дорогою по-при Бѣбрку, Жидачевъ до Бескидѣвъ, думаючи дѣстатись въ Угорщину.

Въ Юсиптичахъ за Жидачевомъ выпочали годину въ лихѣй жидѣвскій коршминѣ. Въ Дѣдушичахъ малыхъ вступили до пароха о. Николая Пѣдгородецкого*) и зажадали вѣдъ него дальшои пѣдводы. Священикъ, не довѣряючи своему слузѣ, перебравъ ся самъ за селянина и такъ завезъ обохъ достойникѣвъ до Мѣзуни, куда прибули уже смеркомъ и заночували у завѣдателя камеральныхъ лѣсѣвъ Краля. Слѣдуючого дня Краль давъ имъ два конѣ зъ провѣдникомъ и выправивъ ихъ зъ всходомъ сонця до Сенечола, крайного села въ тѣй сторонѣ Бескидѣвъ, майже на самѣй галицко-угорскѣй граници. Но зъ Мѣзуня до Сенечола вела лишь лиха стежка, свѣдома однымъ только бакунярамъ.

Вѣдъ розсвѣта йшли оба достойники тыми, бѣльше дикою звѣриною, якъ людскими ногами продоптаными стежинами, що вели, якъ здавалось, черезъ непереходимій карпатскій горы, покрытій вѣдвѣчными незмѣримыми яловыми борами. То спинаючись зъ верху на верхъ, то спускаючись зъ дебры въ дебру, волѣкли по найбѣльшій части коня на уздѣ за собою и робили собѣ часто власными руками переходъ завваленый лѣсовыми зломами. Не привыкшій до такого труду и бѣльше лѣтами отяжѣлый митрополитъ утоминъ ся бувъ дуже, а бескидска вода*) потока Мѣзуни

*) Пѣсля выписки зъ книги усопшихъ тамошного прихода, удѣленои менѣ теперѣшнымъ пароxомъ о. Христофоромъ Бобикевичемъ, згаданый о. Николай Пѣдгородецкій бувъ приходникомъ въ Дѣдушичахъ малыхъ вѣдъ 1801 р. и упокоивъ ся тамъ 10. падолиста 1815 въ 42 роцѣ житя. На моє запытаня що-до памятникѣвъ и переказѣвъ о переѣздѣ митроп. Ангеловича черезъ Дѣдушичі малі, о. Христ. Бобикевичъ письмомъ зъ дня 21. мая 1897 вѣдповѣвъ: „Записокъ въ тѣй справѣ не найшовъ я по нинѣшный день нѣякихъ, анѣ въ актахъ приходскихъ, анѣ на мартінесахъ книгъ церковныхъ... Але люде, особливо старшій нѣкомъ, признавали сей фактъ майже всѣ згѣдно, а навѣть цѣлый той епізодъ приписували собѣ за рѣдъ особливои чести, що то на ихъ село и на ихъ священика трафило. Коли я 1858 р. прийшовъ до сего прихода, то оповѣдали менѣ тогдѣшній провізоры церковній зъ певнымъ выразомъ гордости...“

*) По дорозѣ зъ Велдѣжа до Вышкова переплывае дорогу лѣсовый потѣкъ, званый „(пяченымъ потокомъ“ тому, що зъ него — по словахъ народнаго переказу — мавъ митроп. Ангеловичъ въ дорозѣ воду пити и при тѣй нагодѣ освятивъ той потѣкъ. Потѣкъ сей лягаесь до Ильницѣ, доплыву Свѣчи. Вода въ нѣмъ дуже холодна и здорова. Говорять люде, що черезъ той потѣкъ не може холера переступити, и тому въ Сенечолѣ и Вышковѣ не було нѣколи холеры. [Зъ записокъ д-ра Володимира Охримовича.]

*) Приходство въ Сенечолѣ стояло въ 1809 р. на нашѣмъ мѣсци, не тамъ, де нынѣ. Теперь стоить близше церкви и на долинѣ; перше находилось дальше вѣдъ церкви и на горбку. На тѣмъ мѣсци, де давнѣйше було приходство, стоить теперь тревиненный хрестъ. [Зъ записокъ д-ра Володомира Охримовича.]

була выключнымъ покрѣпленемъ обохъ путникѣвъ. Смеце гнало вже до заходу, якъ оба достойники зъ своимъ провѣдникомъ выдобули ся зъ тыхъ незмѣримыхъ горскихъ борѣвъ и допали полонинныхъ верхѣвъ Сенечола. Тутъ опустили майже цѣлкомъ силы архипастиря. На щасте стрѣтили они тамъ вѣвчарѣвъ зъ чередою овець и зажадали вѣдъ нихъ жентицѣ. Щородушній вѣвчарѣ принесли чимъ скорше жентицѣ, грудку свѣжого сыра и вѣсяный плацокъ, такъ званый „ощипокъ“, щоденный хлѣбъ верховинця. Но увидѣвши, що ихъ гостѣ надъ тымъ хлѣбомъ лишь думки думають, зловили хутко кѣзля, зварили якъ умѣли и погостили обохъ путникѣвъ зъ щиростію. Покрѣпившись, пустили ся оба достойники въ дальшу дорогу и вже смеркало, якъ прибули до сенечѣлского приходника о. Луки Сачкевича. Було то дня 18. червня 1809. Въ ту пору буд навъ ся новый приходскій дѣмъ въ Сенечолѣ*) и о. Лука Сачкевичъ бувъ приневоленый принимати своихъ незвычайныхъ гостей въ стодолѣ.

Коли митр. Ангеловичъ и его товаришъ д-ръ Мих. Гарасевичъ опинили ся въ Сенечолѣ, ожививъ ихъ духъ бодрости. Оба достойники, хотъ були утомленій до крайности тою кількадневною при всякихъ невыгодахъ и недостаткахъ вѣдбутою дорогою, але ихъ струдженій силы покрѣпляла сама мысль, що они вже цѣлкомъ безпечній въ тѣмъ, майже хатами до Угорщины прилягаючѣмъ селѣ. Но инакше сталось!

Въ Сенечолѣ бувъ тогды начальникомъ громады Кость Джуловичъ або якъ его звычайно называно Костела. Чоловѣкъ сей, богачі, атлетичной постави и незвычайной силы, буйный, однымъ словомъ мужикъ-аристократъ, а при тѣмъ, якъ то найчастѣйше бувае, пияница, повертавъ такожь того самого дня зъ Долины, де скликазымъ вѣйтамъ оголосили урядники установленого вже й тамъ польского революційного правительства и высланый за митрополитомъ и его офіціяломъ обѣжникъ зъ приобѣцянемъ значной грошевои нагороды за ихъ придержане. Згаданый Костела, повертаючи отже домовь, дослѣдивъ справнымъ окомъ верховинця двохъ высшого стану людей, що спускали ся въ провѣдникомъ крутыми стежками въ село. Появлене въ Сенечолѣ сихъ путникѣвъ звернуло его увагу тымъ бѣльше, що до Сенечола и найблизшій сусѣдъ священикъ не легко рѣшавъ ся вѣдбувати утяжливу дорогу, и мимоволѣ прийшовъ ему на гадку оголошеный въ Долинѣ обѣжникъ. Знаючи, що въ кождымъ найде людей, повертаючихъ въ роботы на приходствѣ, поступивъ и вѣнъ сюда и оголосивъ се-

Торговлю ризъ и сосудовъ церковныхъ рукодѣльною бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочења и срѣбленія и СКЛАДЪ СРѢБЛА ЖНЬСКОГО (столового) 681 17—48 } приручае ся фірму: Євг. Снѣжарского и Вол. Устеньского при ул. Руській ч. 1. (въ памещаню тов. „Просвѣта“ у Львовѣ

Если такъ красно рѣчь стоить, що каса має 35 міліонівъ активівъ и крімъ того 4½ міліона фонду резервового, и сли страты не будуть виносити бѣльше якъ 4,130.612 зр, такъ що на ихъ покрытє выстатчає фондъ резервовый, то на що тутъ поруки краю? Кажуть, що для успокоєния вкладниківъ! Але-жь то непотрѣбне и за коштовне успокоєнє! Прецѣнь вкладники досыть завѣрили успокоюючимъ запевненямъ ц. к. намѣстництва, коли въ 30 міліонівъ вкладокъ выповѣджено доteперь лише 6 міліонівъ — инакше булибы выповѣли всѣ! Хо ить о тыхъ 6 міліонівъ на выплату, то на що тутъ поруки за 30 міліонівъ? Сли приватный чоловѣкъ має маєтку 35 міліонівъ и ще особно фонды запасовій на 4½ міліона и запотребуе 6 міліонівъ готівки, то дбстане ихъ певно безъ поруки краю, тымъ бѣльше, сли тыхъ 6 міліонівъ має рѣвночасно ужити на сплату своихъ инших пасивівъ, якъ ось въ сѣмъ случаю! На що-жь центральне правительство жадає гарантій краю — и то за всѣ вкладки? Або станъ есть добрый, кромѣ стратъ, котрѣ мають бути покритѣ зъ фонду резервового — тогдѣ не потрѣбно нѣякой поруки; або станъ есть злый и грѣзный — тогдѣ не вѣльно давати поруки краю, и то краю такъ бѣдного, якъ Галичина.

Розгляньмо ся трохи въ тѣмъ білянсѣ.

Передовсѣмъ выходить, що селяне не мали нѣяких позичокъ зъ каси [тѣлько бѣльшій посѣлости, мѣскій реальности и мѣскій громады] — длячого-жь теперь має ся на ихъ плечѣ вкладати тягаръ одвѣчальности и гарантій до сумы 30 міліонівъ?

Друге: Кредитъ гіпотечный є ульокованый добре, сли на 20 міліонівъ позичокъ сподѣвана страта выносить тѣлько 250 тысячъ.

Трете: Нѣгде не грозить руина анѣ упадокъ другихъ товариствъ и касъ, якъ ошибочно въ справозданю представлено, бо сли въ всѣхъ тыхъ товариствахъ задатковыхъ и другихъ касахъ есть всего до жадания за есконтовій векслѣ 2,045.000 зр. [а тѣлько 4.350 зр. на скрипты], то чей-же дуже легко въ самѣмъ Львовѣ може Банкъ краевый, Банкъ австро-угорскій, Банкъ гіпотечный и Банкъ кредитовый перенять тую суму въ дорозѣ рееконту и каса дбстане готівку за то, а товариства и касы повѣтовѣ будуть безъ клопоту платити въ тыхъ другихъ банкахъ. Такъ само легко зреалізувати въ другихъ банкахъ инший добрѣ векслѣ, за котрѣ въ другихъ банкахъ прецѣнь довжники також часами будуть платити. И рахунокъ бѣжучій зъ банками та банкирами не трудный до выробнання. Сли отже векслѣ институцій выносять 2,045.099 зр. а сподѣвана страта 0, векслѣ приватнѣ 1,690.520 зр. а страта 240.246 зр., векслѣ гіпотечно кавціонованѣ 1,214·129 зр. а страта 216.740 зр., рахунокъ банковъ 1,305.966 а страта 0 — отже разомъ 6,255.714 а сподѣвана страта 456.986 зр., то вже за те саме легко выдобути готівку надъ 5,500.000 зр., значить: майже тѣлько, що потрѣбно на выплату выповѣджених доteперь вкладокъ. Отже руина не грозить касѣ.

Коли жь правительство дивить ся на білянсъ касы инакшими окулярами, то нехай знає, що не хто инший, якъ само ц. к. правительство повинно прийти въ грошевою помочію Галицкій касѣ щадничій и оно мусить се вчинити, бо:

1) Правительство черезъ усунена свого совѣстного комісаря радника Клеберґа бувшимъ намѣстникомъ Баденімъ а вѣдтакъ черезъ безприкладну недбалость комісаря радника Півоцкого стало ся співвинным въ стратахъ касы;

б) правительство черезъ звѣстній выбубнюваній и афішований заявы ц. к. намѣстника Пінінського и ц. к. президента львівского краевого суду вышого д ра Тхоржинцкого запоручило вкладникамъ повну безпечность ихъ капіталівъ та процентівъ а навѣть дальше истнованя и правильне функціоновање касы;

в) правительство само установило собѣ найвышый зарядъ касы [маршалокъ гр. Бадені, заинтерпельованый въ соймѣ посломъ Окуневскимъ, сказавъ выразно, що вонъ мѣшавъ ся въ справы касы лишь яко приватна особа] а въ тѣмъ [намѣстникомъ гр. Пінінськімъ установленбмъ] зарядѣ анѣ выдѣлъ краевый анѣ вкладники не мають свого мужа довѣря;

г) правительство доси не дало анѣ найменшон познаки, чи оно думае потягнути бодай до матеріальнон одвѣчальнос и членівъ выдѣлу и дирекція касы, котрѣ були чей же не лишь на те, щобы набивати кишенѣ грубыми вынагородами.

Хто въ тѣмъ дѣлѣ може бути иншон гадки, то хиба — Поляки, заанґажований тутъ въ якійсь такій справы, о якихъ ширшій свѣтъ не знає... Але Русины — що имъ Гекуба?!

Білянсъ касы — уложеный зарядомъ установленымъ въ рамена ц. к. намѣстника отже прецѣнь не пофальшованый — выказуе на можливій страты покрытє навѣть о 36 000 зр. бѣльше а на выплату выповѣджених вкладокъ каса може безпроволочно роздобути собѣ повыше міліонівъ зр. готівки, — тежь пытаємо: зъ якои рациі Русины мають годити ся на жадане правительства, щобы край, отже не лишь дѣдичѣ та мѣста, котрѣ зъ капіталівъ касы користали, але щобъ и селяне ручили за 30 міліонівъ — приватного товариства? Хиба лишь длятого, що се товариство — польске... и якійсь може спеціяльно польскій интереси вымагають, щобы обовязокъ правительства перекинути на край, отже и на руску суспільность, а головно на руске селянъство...

Письма зъ краю.

Зъ Бережанщины пишуть намъ:

Дня 16 с. м. вѣдбули ся въ Бережанахъ въ сали театральнѣй загальний рѣчний зборы „Селянъскои Рады". Зборы отворивъ короткою промовою голова Рады о. Мацакъ и попросивъ на предсѣдателя зборівъ о. Лепкого, а сей попросивъ на секретарѣвъ, о. Мосору та о. Старуха и удѣливъ голосу д-ру Чайковскому для справозданя зъ дѣяльности выдѣлу за рѣкъ минувшій.

Зъ сего справозданя довѣдались мы, що выдѣлъ вѣдбувъ шѣсть засѣдань, устроивъ одно вѣче вѣдъ голымъ небомъ [три вѣча ц. к. староство заборонило] высказавъ подяку незаписимымъ рускимъ посламъ за сборону рускаго народу и пѣдписавъ руску адресу до трону. Приходу мало товариство за 1898 рѣкъ въ членьскихъ вкладокъ 60 зр. На просьбу д-ра Чайковского зборы удѣлили уступаючому выдѣлови абсолюторію и надъ справозданямъ не було нѣякои дискусіи.

Такъ само не було на сихъ зборахъ анѣ одного реферату, хотяй выдѣлъ проектувавъ рефератъ політичный, та видко — годѣ було знайти референта. А шкода, бо селянъ було дуже много! [На сей зборы прибуло священиківъ лише 6, за те зъѣхали ся всѣ членысельяне]. Варто було селянъ чимсь заинтересувати, а тымчасомъ зборы були дуже млавѣ.

До нового выдѣлу увѣйшли выбраній одноголосно: о. Лепкій яко голова, п. Григ. Комарьяньскій яко заступникъ, о. Мосора на секретаря и скарбника, о. Дубровичъ, п. Григ. Волощукъ, п. Ст. Кульматицкій и п. Яцко Яцишинъ.

Потімъ о. Лепкій пѣдвѣсъ ище потребу основана господарского товариства и буровъ селянъскихъ, а о. Дудровичъ пѣддавъ гадку домагати ся зниженя гогачокъ. Зборы поручили новому выдѣлови внести въ тѣй справѣ просьбу до сойму. Селяне домагали ся частѣйшихъ зборівъ, сходинъ и вѣчъ. На тѣмъ зборы закѣнчили ся.

До „Селянъскои Рады" належить 160 членівъ, мѣжь тыми 22 священиківъ а 2 изъ свѣтскои интеліґенціи. Характеристичне є то, що въ цѣлого мѣста Бережанъ на 5.000 душъ Русинівъ одинъ одинѣнькій д-ръ Чайковскій належить до „Селянъскои Рады". Анѣ одинъ мѣщанинъ, анѣ одинъ професоръ, анѣ одинъ урядникъ. Такъ само нема нѣ одного учителя народного зъ цѣлого повѣту!...

Мих. Мосора секретарь.

Переглядъ політичный.

Угорска опозиція додержала слова. Заявила, що доти не буде входити зъ правительствомъ въ серіозні переговоры, доти не зробить нѣяких уступокъ, доки не уступить найбѣльшій ей ворогъ, президентъ міністрівъ Банфі. Опозиція обѣцяла заключити компроміс доперва зъ наслѣдникомъ Банфіого — такъ и стало ся. Вчера пѣдписано протоколъ заключаючій уложенй условія компромісу. Нинѣ и завтра вѣдбудуть ся конференціи опозиційнихъ сторонництъ для ратифікаціи компромісу. Коли донесень дневники, договоръ заключеный мѣжь опозиціею а десигнованымъ президентомъ міністрівъ представляе ся въ слѣдующій способъ.

Опозиція зрѣкае ся уживанн надзвычайныхъ средствъ парляментарныхъ и годить ся на полагодженє пѣдъ президентурою Селя бѣжучихъ справъ въ слѣдующѣмъ порядку: 1) Выборъ президента и обохъ віцепрезидентівъ палаты, при чѣмъ опозиція годить ся на кандидатівъ ліберальнои партіи, а именно Перчеля яко президента, Таліяна и Даніеля яко віцепрезидентівъ; 2) буджетова провізорія мае бути ухвалена въ датою 1-ого сѣчня с. р.; 3) вѣйсковый законъ мае бути продовженый на 1 рѣкъ; 4) законъ о рекрутахъ; 5) угодова провізорія въ Австріею, рѣвножъ датована вѣдъ 1 сѣчня с. р.; 6) фінансова провізорія зъ Хорватіею.

По полагодженю тыхъ законівъ, мае бути взятый пѣдъ нараду самъ буджетъ, а именно мае бути ухваленый въ такѣмъ речинци, аби не було потребы ухвалюванья новои провізорія, та щобы санкція буджету могла наступити найдальше до кѣнця цѣтня с. р.

Що-до закона о выборчихъ судахъ, котрый мае зъ черги прийти на порядокъ дневный, опозиція зрекла ся свого жадания, щобы въ тою справою получити реформу выборчого закона. За те мае бути постановлене, що адміністраційний урядники мають держати ся зъ далека вѣдъ выборчихъ аґітацій; судовій урядники не смѣють старати ся о мандатъ въ окрузѣ, въ котрѣмъ урядують, та що нѣкому не можуть вѣдобрати выборчого права зъ причины залеглыхъ податківъ. Въ справѣ ревізіи соймового регуляміну уложено слѣдующій точки: жадане кабінету Банфіого змѣряюче до змѣны бѣльшого числа параґрафівъ, ухиляе ся; за те приймае ся нову постанову, що президентъ палаты, сли узнаеть за конечне выкликнути когось зъ послівъ, не може при тѣмъ послугуватись силою, але повиненъ зробити се при помочи нарочно въ тѣй цѣли выбраного комітета. Технічна обструкція мае бути въ будучности унеможливлена за помочею ревізіи регуляміну, мѣжь иншимъ тымъ, що поименныхъ голосованъ не буде вѣльно вѣдкладати до слѣдующого дня, що передъ приступленемъ до дневного порядку промовляти будуть що найбѣльше чотири бесѣдники, що формальній дискусіи мусять бути укѣнчений того самого дня, и що надъ внесенями до протоколу голосуване буде вѣдбувати ся въ звычайный способъ.

Опозиція вѣдступае вѣдъ своихъ жадань въ справѣ ревізіи пенсійного закона, але ревізія закона о віцінальныхъ желѣзницахъ мае бути ще сего року предметомъ соймовыхъ нарадъ. Службова прагматика для урядниковъ мае бути полагоджена рѣвночасно зъ дискусією о адміністратиновій реформѣ. Що до реформы выборчого закона, новый президентъ міністрівъ мае заznачити свое становиско въ буджетовій дискусіи. За те опозиція зрѣкае ся жадания, щобы въ цѣлѣмъ краю був одноцѣлый цензусъ выборчій. Въ кѣнци мае бути

лянамъ, котрѣ тамъ знаходились, згаданый обѣжникъ, а при тѣмъ замѣтивъ о своѣмъ пѣдозрѣню. Въ ту саму хвилю минали коршму митроп. Ангеловичъ и д-ръ Мих. Гарасевичъ и удались на приходство. Костела, чи то зъ боязни кары, чи заманеный надѣею нагороды, або може и зъ обохъ причинъ рѣшивъ ся був заразъ задержати обохъ путниковъ, але бѣльша часть людей, що находились въ коршмѣ, не допустили его до тон крайности*). Однакъ Костела не думавъ вѣдступити вѣдъ свого намѣреня; задержавъ людей въ коршмѣ и почавъ ихъ гостити. Тымчасомъ оба путники прибули на приходство. А случилося, якъ тое и инѣ у верховиньского священика неразъ бувае, що у о. Луки Сачкевича не було на принятє гостей нѣ кавалочка хлѣба. Пѣславъ отже о. Сачкевичъ служницю за хлѣбомъ до коршмаря-жидовина. Костела увѣрѣвши служницю, розпочавъ зъ нею розговоръ, а довѣдавшись при помочи жидовина, що ему було потреба, переконавъ ся, що его пѣдозрѣне не есть безосновне, и длятого рѣшивъ ся выконати свое намѣрене. Погостивши щедро податливыхъ собѣ селянъ, приликавъ еще и стражъ, котра по приказу польского правительства була розставлена всюда по селахъ зъ косами и вилами, и вразъ зъ тою товпою вѣдправивъ ся вечеромъ на приходство, де велѣвъ обступити стодолу, а самъ

*) Зъ устъ народныхъ записавъ д-ръ Володимиръ Охримовичъ въ Сенечолѣ 1897 р. о придержаню митроп. Ангеловича Костемъ Джуловичемъ слѣдующій переказъ: „Ангеловичъ утѣкавъ на Угры перебраный за хлопа. Кость Джуловичъ приарештувавъ его коло коршмы. Ангеловичъ на свою оборону ужывавъ Джуловичеви хрестъ и „корону", котрѣ були укрытѣ пѣдъ одежію".

въ кѣлькома пяными поплечниками удавъ ся передъ архипастыря.

Тутъ наступила сцена, котра въ исторіи не має богато рѣвныхъ собѣ примѣровъ. Даремными були представленя мѣсцевого душпастыря о. Луки Сачкевича*), а коли и д-ръ Мих. Гарасевичъ зъ цѣлою вымовностію почавъ вѣдводити Костелу и его товаришівъ вѣдъ злобного ихъ намѣренія, а супокойный, на силахъ черезъ цѣлодневный надмѣрный трудъ ослабленый и бѣльше мовчаливый митрополитъ вѣдвернувъ керсну свою одежъ и указавъ на ознаки высокого своего достойньства, надѣючись, що тымъ способомъ охоронить свою особу вѣдъ нападу Костелы, вѣдозвавъ ся одинъ зъ приготованыхъ пяныхъ селянъ зъ дочерного села Вышкова, именемъ Маланчукъ: „Вы то нашу кровъ пете, таки тя вилами пробю!" Оба достойники не отворяли бѣльше устъ своихъ. Они заночували въ стодолѣ пѣдъ стражію кѣлькинадцяти людей, оруженыхъ желѣзными вилами и косами, а скоро день засвитавъ, усѣли на призначеный для себе вѣзъ, запряженый парою волівъ, и пѣдъ ескортою оруженыхъ селянъ вѣдстали завезенй до Вышкова. Тутъ ожидали уже плѣнниківъ повѣдомлений въ ночи: Госицкій, капітанъ вѣйскъ польскихъ и Петруский, братанчъ Казимира Петруского, зъ польского рамени староства стрыйского округа. Зъ Вышкова на Княжолуку и Болехівъ прибули дня 21 червня 1809 до Стрыя и мусѣли яко плѣнники дня 22 червня ставати передъ Казимира Петруского до протоколу для розслѣ-

*) Не знаю, на пѣдставѣ якихъ жерелъ, Николай Л. Устиянович въ своѣй розвѣдцѣ о митроп. Ангеловичу згадуе про тогдѣшного приходника въ Сенечолѣ, говорячи: „А священникъ Сачкевичъ, котрый якъ видится вонстинну мѣгъ цѣлому овому злобному пренашествію плѣненія митрополита перешкодити, котрый зналъ добре Костелу и о вближающѣйся въ коршмы толпѣ черезъ власного слугу былъ перестереженъ, котрый въ первѣй хвили опасности долженъ былъ гостя свои до угорскои границѣ, тѣлько о не много стай вѣдаленнои, вѣпровадити — Сачкевичъ, справедливо вѣтсужденъ вѣть своеи посады, коли о рѣкъ потому изъ Стрыя верхомъ повертавъ до Сенечола, упавъ напрасно изъ сполошенного коня и влеченъ майже чвертъ милѣ за ногу въ стремени высящу умеръ на дорозѣ" [см. Николай Л. Устыяновичъ. Антоній Ангеловичъ, митрополитъ галицкій, во время 1809 года. „Перемышляниникъ" на годъ 1859, Перемышль, 1859, стр. 68]. Пѣсля актівъ прихода въ Сенечолѣ, о. Лука Сачкевичъ, по за даномъ епізодѣ, сповнивъ дальше духовній функціи и послѣдный вписъ метрикальный, доконаный имъ, носить дату 16 грудня 1811. Въ Сенечолѣ бувъ вѣнъ администраторомъ парохіи вѣдъ червня 1805 до грудня 1811, и тогдѣшный деканъ скѣльскій, о. І. Прокоповичъ, візутувавъ сенечѣльскій приходъ въ рокахъ 1806, 1810 и 1811. Въ приходскихъ актахъ нема нѣякого слѣду о тѣмъ, щобы о. Лука Сачкевичъ бувъ усуненый вѣдъ приходу, а також нема нѣякого слѣду о его смерти и не звѣстно, куда зъ Сенечола переселивъ ся. Метрики писавъ мѣшанниною, въ выщѣ польскѣмъ и латиньскѣмъ; знавъ латину и нѣмеччину, а письмо его безъ ошибокъ. Въ метрикахъ пѣдписувавъ ся: X. Łukasz Sackiewicz ad. Seneczowski, а мѣсцами Saczkiewicz. Жена его называлась Маріянна и була дочкою о. Гриневича, пароха скѣльского. Будучи въ Сенечолѣ, народилось ему двоє дѣтей: Иванъ [30 падолиста 1807] и Анна [4 лютого 1810] Кумомъ дочки Анны бувъ X. Józef Saczkiewicz, Paroch Kalniański. По о. Лукѣ Сачкевичу наставъ въ 1812 р. парохомъ въ Сенечолѣ о. Теодоръ Гуменный, котрый упокоивъ ся тамже 10 мая 1864 въ 82 роцѣ житя. [Пѣсля записокъ д-ра Воломара Охримовича].

*) Николай Л. Устиянович оповѣдае, що „Недолго однакожь потому проживалъ Костела... Буйный еще завсегда, а до того пяница, ишолъ онъ первого мѣсяца по своемъ освобожденію коло одной хаты въ Сенечолѣ, где на подворю стояла румна новозготовленна для померлого газды тои хижи. Люди стояли на дворѣ и ожидали священника. Костела надходитъ и началъ жартовати: „Аво, хлопцѣ! Чи достаточна была бы сія хата для мене" Рекше тое, укладовился въ трумну. Въ тѣмъ хапле одинъ изъ пристоявшихъ, веселый верховинецъ, за вико, приказує шибко, прикрывае лежащого въ деревницы и прикладае цѣлымъ тягаромъ тѣла сво-

въ короткомъ часѣ выконана реформа закона о неможливости лученя рѣзныхъ урядовъ въ одной руцѣ (incompactibilitas).

— —

Вѣдносины Россіи до Франціи не такі вже сердечні, якъ були колись. Ико характеристичный знакъ теперѣшного успособленя Россіи для Франціи можна уважати се, що царь не лично, але черезъ міністра заграничныхъ справъ казавъ высказати кондолянцію по смерти Фора. Коли россійскій амбасадоръ въ Парижи зложивъ на домовинѣ президента величавый вѣнецъ зъ именемъ царя и написью „Нашому союзникови и пріятелеви", россійске міністерство заборонило часописмъ оголосити часть депеши. Зъ того заключають, що амбасадоръ уміствивъ сесю напись зъ власной ініціятивы безъ припорученя россійского правительства.

— —

На авдіенціи у султана бувъ онодгды россійскій амбасадоръ и представивъ ему, що Россія разомъ зъ иншими державами не за дурно вмѣшали ся въ македоньску справу и старали ся дрібній балканьскій державы повздержати вѣдъ участи въ македоньскихъ розрухахъ. Христіянскій державы выратували Турцію хвилево зъ клопоту, тожъ Порта повинна ще бѣльше чутя ся зобовязаною до забезпеченя судьбы ои христіяньскихъ пѣдданыхъ и охоронити ихъ вѣдъ подѣбныхъ напастей, якій були въ вілаэтѣ Косово. Султанъ вѣдповѣвъ, що вонъ одержали строгій наказъ удержати ладъ и заявивъ, що цѣлу справу порушену амбасадоромъ подасть до вѣдомости рады міністрѣвъ.

Галицка каса щадничa.

— —

Вчера вѣйшло на дневный порядокъ соймового засѣданя справоздане краевого выдѣлу въ справѣ удѣленя краевои поруки за вкладки въ галицкій касѣ щадничій у Львовѣ и за ихъ опроцентованя. Въ справозданю тѣмъ поданый также білянсъ касы за рѣкъ 1898 [поданмо его на иншѣмъ мѣсци].

Внесене краевого выдѣлу скадае ся зъ двохъ ухвалъ, зъ котрыхъ перша обѣймае властиву поруку краю и въ разѣ, коли ся соймъ приняе, вымагае ще найвысшои санкціи, а друга постановля засады, вѣдля котрыхъ въ разѣ удѣленя соймомъ краевои поруки для щадничихъ вкладокъ мали бы бути змѣнені статуты щадницъ.

Ухвала А.

Арт. І. Краи королѣвства Галичины и Володимиріи зъ великимъ князѣвствомъ краковскимъ ручить за вкладки въ галицкій касѣ щадничій, а именно ручить властителимъ вкладковыхъ книжокъ щадницъ вѣдповѣдне статутамъ касы опроцентоване и выплату капіталу.

Арт. ІІ. Порука входить въ жите, скоро ц. к. правительство затвердить тѣ змѣны статутовъ касы, якій краевый выдѣлъ узнасть за потрѣбній.

Арт. ІІІ. Скоро резервовый фондъ гал. касы щадничои у Львовѣ, уложеваный въ паперахъ, маючихъ пупілярне безпеченьство, дойде до высоты 10% вкладкого капіталу, може краевый соймъ ухвалити, що поруку, означену въ Арт. І. узнае за выгаслу.

Арт. ІУ. Поки тревае порука краю, ознаменена въ Арт. І., станъ вкладковыхъ капіталѣвъ, умѣщеныхъ въ гал. щадниці, не може перевышати суммы 30 міліонѣвъ зр. в. в. (60,000.000 коронъ). Сума ся може бути пѣдвысшена лише на пѣдставѣ ухвалы краевого соймy.

Ухвала Б.

Соймъ припоручае краевому выдѣлови, щобы зажадавъ вѣдъ Товариства гал. щадницъ переведеня змѣны касы вѣдля отсихъ засадничихъ постановъ:

а) Выдѣлъ гал. щадницъ у Львовѣ (§. 46. статутовъ) буде складати ся зъ 12 членѣвъ, а то: зъ 8 членѣвъ, выбраныхъ краевымъ соймомъ на пропозицію краевого выдѣлу зъ помѣжь членѣвъ товариства касы або и зъ-по-за товариства и зъ 4 членѣвъ, выбраныхъ загальнымъ зборами товариства касы зъ помѣжь своихъ членѣвъ.

б) Дирекція гал. щадницъ буде складати ся зъ трехъ директорѣвъ платныхъ, именованыхъ краевымъ выдѣломъ на пропозицію выдѣлу касы. Надвірного бухгальтера и касіера касы именуе краевый выдѣлъ на внесене дирекція.

в) Ипотечній позички можна удѣлати лише до половины вартости ипотеки. Кредитъ на бѣжучій рахунокъ можна удѣлати лише на вложеній ефекты, маючій пупілярне безпеченьство, и то до высоты 75% номінальной вартости тыхъ ефектовъ. Ескомтъ векслѣвъ дозволеный лише до высоты до 20% вкладкового капіталу.

2) Всяка змѣна статутовъ, регуляминовъ и инструкцій може наступати лише за згодою краевого выдѣлу.

д) Щорѣчне замкненя рахункѣвъ и білянсъ буде каса складати краевому соймови за посередництвомъ краевого выдѣлу. Окончечну абсолюторію въ замкненя раху кѣвъ ухвалює соймъ на внесене краевого выдѣлу.

е) Поки резервовый фондъ не дойде до высоты що найменше 5% вкладкового капіталу, весь щорѣчный зыскъ мае вплывати до того фонду. Коли резервовый фондъ буде выносити що найменше 5% вкладокъ, мае що найменше половина чистого зыску вплывати до резервого фонду, а другои половины можна буде за дозволомъ соймy краевого ужити на добродѣйнѣ и загально пожиточній цѣли.

ж) Ухвала загальныхъ зборовъ о розвязаню товариства гал. щадницъ вымагае затвердженя краевого соймy на внесене краевого выдѣлу.

3) До розслѣдженя кредитовои спроможности при векселевыхъ позичкахъ мають бути установлені векселевѣ цензоры.

в) Всякій постановы о интересціи соймy и краевого выдѣлу остаютъ въ силѣ такъ довго, поки тревае порука краю.

— —

Вчера вечеромъ увязнено директора щадницъ Зіму и начального бухгальтера Вендриховского. Бо год. 5. наѣхавъ передъ касу щадницъ двокѣньнымъ фіякромъ комісаръ поліціи Райнлендеръ и удавъ ся до помешкана Зіми та вручивъ ему завѣзване до слѣдчого судьѣ. Дир. Зіма перебравъ ся, забравъ зъ собою деякій папери и разомъ зъ комісаремъ поѣхавъ до карного суду при ул. Баторія. Тутъ оба удали ся до слѣдчого судьѣ; тогдѣ комісаръ вѣддалився ся. Переслухання Зіми тревало два годины. Коли вонъ выходивъ зъ бюра, приступивъ до него комісаръ поліціи и завѣзавъ его до вязниць. Майже въ тѣмъ самѣмъ часѣ призѣвъ до слѣдчого судьѣ комісаръ поліціи Матковскій начального бухгальтера Вендриховского, котрого по год 9 вечеромъ тежъ вѣдпроваджено до слѣдчои вязниць.

— —

Д-ръ Малаховскій, бувшій директоръ мѣста Львова, а обчь того у вѣльныхъ годинахъ також спидикъ гал. щадницъ, котрого, якъ мы вже довѣсили, мянестинцно, наставили вочи тымчасову управу щадницъ, такъ якъ бы усунуло, бо зъ своеи сторонн вѣддало ся деякатство нѣби то тымчасово д-рови Домбровскому, зразу застерѣгавъ ся, що наставленя д-ра Домбровского синдикомъ кліенъ не въ чѣмъ не може обмежати правъ его, д-ра Малаховского; опѣсля с ми далми доѣзвольно зрѣкъ ся уряду синдика — нѣбы то зъ причины великихъ занять, якій мая будучи бургістромъ и посломъ до соймy [якъ коли бы бургістромъ и посломъ вѣдъ давъ вже теперь!]. Отже вчера дѣставъ той и д-ръ Малаховскій таке письмо вѣдъ выдѣлу товариства гал. щадницъ: „Внесеву д. 19. лютого с. р. резигнацію Ясне Вельможного Пана зъ уряду синдика гал. щадницъ приняв выдѣлъ товариства гал. щадницъ на основѣ §. 47. ал. 2 статуту на засѣданю д. 21 лютого с. р. Подаючи сю ухвалу до вѣдомости ЯВП. дирекція уважае собѣ за милый обовязокъ высказати ЯВП. подяку и признаня за тодышню ревну и успѣшну працю у веденю при дѣленыхъ Вамъ справъ нашого заведена".

Цѣкава рѣчь, чи и коли пп. Зіма и Вендриховскій дѣстануть вѣдъ выдѣлу письмо зъ подякою за ревну и успѣшну працю?

Зъ судовои салѣ.

Процесъ за выборы д-ра Івана Франка въ Тернополѣщинѣ.

Вѣдчасъ выборовъ д-ра Ів. Франка въ Скалатѣ, коли выборча комісія оголосила результатъ голосованя, що д-ръ Гладишовскій дѣставъ 96 голосовъ а Франко 61, богато выборцѣвъ, а межи ними Ник. Юзьвакъ, Мазуръ зъ Колодѣйки, почали кричати: „Скрутинія була фальшована, бо на д-ра Івана Франка вѣддано богато бѣльше картокъ!" Пару дньвъ потѣмъ обжалувало скалатске староство Юзьвака передъ повѣтовымъ судомъ у Скалатѣ за провину зт. §. 312. закона карного, т. є за образу в борчои комісіи, а особливо предсѣдателя комісіи, скалатского фіяка. Пѣсля доносеня староства и вѣзнаня правительственного комісаря яко свѣдка, мавъ Юзьвакъ въ сали выборчѣй по оголошеню числа голосовъ крикнути: „Комісія выборча фальшиво зрахувала голосы, бо предсѣдатель фіякъ скалатскій, фальшиво вѣдчитувавъ картки вѣдъ голосованя". Повѣтовый судъ у Скалатѣ узнавъ Юзьвака винным и за образу выборчои комісіи въ урядованю за удивъ его на шесть день решту.

Юзьвакъ зголосивъ противъ того вѣдкликъ до окружного суду въ Тернополи и при концѣ сѣчня с. р. вѣдбула ся апеляційна розправа. Обронець Юзьвака, д-ръ С. Даниловичъ поставивъ внесокъ на доказъ правды, що результатъ голосованя при тыхъ выборахъ у Скалатѣ буавъ дѣйстно оголошеный не такъ, якъ голосы були вѣддани, и отже поставивъ внесокъ, щобы судъ зажадавъ вѣдъ президія рады державнои актовъ выбору посла Гладишовского, абы переконати ся: кѣлько тамъ е картокъ у Скалатѣ вѣддаиыхъ зъ именемъ Гладишовского, а кѣлько зъ именемъ Франка. Далъ поставивъ внесокъ на переслуханя вѣдъ присягою 75 поименно названыхъ бувшихъ тогдѣшныхъ выборцѣвъ скалатского повѣту, котрій заявили заразъ по выборѣ, що хотять вѣдъ присягою свѣдчити, що они всѣ 75 вѣддали до урны картки зъ именемъ д-ра Ів. Франка. А се значить: коли комісія голосила 61 голосовъ для д-ра Франка, то оголосила неслушно зъ дѣйстнымъ станомъ рѣчей. Прокураторъ спротививъ ся тымъ вномъ внескамъ и подавъ, що такого великого доходженя въ сѣй справѣ не треба, бо то справа малои вагы и вѣнъ, прокураторъ, е переконаный, що коли Юзьвакъ и закинувъ предсѣдателеви выборчои комісіи фальшованя, то зробивъ се певно не въ намѣрѣ зневаги комісіи, але лише высказавъ свои критичній уваги на хѣдъ выборовъ, а се кождому выборцеви вѣльно р бити, бо жъ передъ выборцѣ д-ра Франка зробили те саме въ протестѣ. Отже вѣнъ, прокураторъ, не бачить вины по сторонѣ Юзьвака.

Требу аль порѣшивъ не переводити доказу правды и убѣльнивъ Юзьвака цѣлкомъ вѣдъ вины, мотивуючи свій выровъ тымъ, що Юзьвакъ не мавъ намѣру образити предсѣдателя, а лише высказавъ свои уваги про выборы и нема певности, чи комісаръ чувъ слова Юзьвака докладно. [*Зъ „Громъ. Гол."*]

НОВИНКИ.

— Засѣданє соймy вѣдбуде ся завтра [въ суботу]. На дневнѣмъ порядку буде справа гаранціи краю за вкладки Галицкои касы щадничои.

— Выборы до рады мѣста Львова. Передъ выборчій рухъ взявъ ся вже для недалекого вже речанця выборовъ [28 с. м.] Заявало ся аж 16 выборчихъ комітетовъ, а кождый хоче перевести свою листу у радныхъ. Рашкочій голосъ — ниъ все въ сай „дзялъ ци" — будуть мати жиды. Стараютъ ся они дѣстати въ радѣ 18 мандатовъ и вдаютъ ся дѣнуть свого. Рускій комітетъ выборчій не спитъ, але такожъ живо займая ся справою выборовъ и увѣйшовъ въ деякими иншими комітетами въ переговоры.

— Прогадуемо що загальній зборы філіи „Просвѣты" въ Рогатинѣ вѣдбудуть ся въ четвер 2-го н. ст. марта. Рано о годинѣ 9 номинально богослуженя, а 11½ розпочнуть ся въ сали рады повѣтовои зборы, на которыхъ вибѣръ звичайнои програмы д-ръ Андрова зъ Могильницкій буде мати економічный виклядъ. Філіа спровадила для своихъ членѣвъ кѣлька родовъ добърного насѣня, особливо огородового, котре буде роздавати ся даромъ, такъ само закупила двѣ сѣчкарки-коршірѣ на безплатій лѣсы до выграна. Однакъ примѣчае ся, що тягнути лѣсы вмѣжуть лише селяне и мѣщане и то только тѣ членѣвѣ, що заплатили вже вкладку за рѣкъ 1898. Инші не будуть допущені до лѣсованя. Користи, якій щ-рѣчно подае наша філіа, важъ пано-ваній, тому грѣхомъ було бы не приводити для нея громадного числа членѣвъ. — Того самого дня [2-го марта] вѣдбуде ся музикально-декляматорскій вечеръ, въ добърою програмою, на котрѣмъ мѣжъ иншимъ на перший разъ буде помисувати ся хоръ зъ Княгинича. Не треба додавати, що деклямація, сольо и фортепіанъ найшли якъ найлѣпшихъ интерпретаторовъ, а вступне огнисте слово выголосить рогатиньскій адвокатъ д-ръ Могильницкій. На вечеръ *танцѣ*. Запрошени розсылаютъ ся, а хто не одержавъ бы, може вѣдложити ся до „Народной Торговлѣ", де вже й инші можна замовляти білеты. Въ выдѣлу філіи „Просвѣты". *І. Макогонскій* голова, *П. Кудрикъ* секретарь.

— Дръ Андроникъ Могильницкій, звѣстный бесѣдникъ на уложуваныхъ вѣчахъ, въ позыборчихъ процесбахъ, довольтный помочникъ д-ра Олесницкого и т. д., *осѣвъ въ Рогатинѣ*. Люде горнуть ся до свого человѣка, бо дѣйстно по широму займая ся д-ръ Могильницкій мужичими справами и вже въ початкѣ часовъ вирятувавъ иного его зъ бѣды. Шукайте отже свои люде и ради у свого человѣка, котрому бажаемо отсимъ якъ найкрасшого успѣху для повѣту. Щасть Боже!

— На дохѣдъ перемыскои убогои школьной молодежи устроюе руска молодѣжь академічна въ Перемышли въ четверъ 2-го н. ст. марца 1899 у великѣй сали перемыского магістрату *вечерокъ зъ танцями*. Музика вѣйскова 45 полку. Стрѣй для панъ вечерковый, для панѣвъ балевый. Вступъ вѣдъ особы 1 зр. 50 кр. для родины зъ трехъ особъ 4 зр., зъ чотирохъ особъ 5 зр. Наддатки приймае ся зъ подякою. Добровольній жертвы просимо присылати на руки Л. Шеховича [Побереже Франца Іосифа ч. 3] За комітетъ *Шеховичъ. В. Кущѣль.*

— Выдѣлъ товариства „Бурса св. Іоана Крестителя" въ Дрогобичи складае всенародно подяку за даръ 59 зр. 32 кр., котрій одержала Бурса яко половину доходу зъ вечерка устроного Вп. Академиками въ хосенъ Бурсы. Головно дякуемо Вп. пп. д-ру Пельчарови за касіерство, проф. Луцикови за аранжованє, такожъ всѣмъ пп. Академикамъ и всѣмъ Вп. Гостямъ, що причинили ся до повышеня квоты. — За выдѣлъ: *І. Кмитъ* предсѣдатель. *В. Бенчъ* секретарь.

— Ксьондза Бѣляковича, молодого [26-лѣтного] вікарія въ Ковнѣ, котрый въ пивниці костельной замикавъ, голодомъ моривъ и тортуруваъ свои парохіянки, дѣвчата и молодицѣ, засудивъ карный трибуналъ въ Петербургѣ на утрату правъ духовной особы и на вѣсмолѣтне поселене въ Иркутскій губерніи на Сибіри.

— Міністеръ просвѣты продовжилъ удѣленє до кінца 1898/99 школьного року приватнѣй гімназіи Басилѣвъ въ Бушковичахъ коло Хирова право публичности на такъ довго, якъ довго сеся гімназія буде сповняти законній услѣвя.

— Кс. Стояловскій — якъ каже „Ruch katolicki" — пише свои памятники и думае оголосити ихъ за границею, мабуть въ Липску. Характеристична е конклюзія, до якои доходить кс. Стояловскій, а то, що въ деспотичнѣй Россіи вѣдносины е богато зноснѣйшій, якъ въ Галичинѣ Навѣть Крожѣ выправдуе, кажучи, що лѣпшій Крожѣ мали Поляки въ Билѣй и въ Остравѣ.

— П. Стан. Щепановскій переславъ до выдавничои спѣлки „Słowa polsk-ого таке письмо: „Позавакъ мои вѣдносины до касы ощадности стали не лише предметомъ публичной дискусіи, але неб-вка стануть на дневнѣмъ порядку соймy, складаю на-разѣ, поки цѣла справа основно не выяснить ся [!], выдавництво Słowa polsk-ого, въ почутю, що політичный дневникъ може солідаризувати ся тѣлько зъ якимсь напрямомъ въ публичныхъ справахъ, а не повинень знати ся зъ якою-небудь личною справою". — Також красна и ясна фраза и не безъ цѣли!

— Самоубійство засудженого на смерть. Дня 20 сего мѣсяца судъ присяглыхъ въ Золочевѣ засудивъ Антона Щербатого, 61-лѣтного селянина зъ Голубинскъ, бродского повѣта, за замордоване рѣдного брата. Трибуналъ засудивъ его на кару смерти черезъ повѣшеня, а вѣнъ принявъ вырокъ и выконавъ его самъ на собѣ. Другого дня рано застали у вязници трупа — повѣсивъ ся на вѣконнѣй кратѣ.

— Передъ львовскимъ судомъ присяглыхъ начала ся вчера карна розправа противъ п. Ернеста Брайтера, редактора Monitor а за обиду чести п. Тайхмана, бувшого поліційного агента а теперь властителя каварнѣ при ул. Домініканьскій а заразомъ пре еса львовского корпуса ветеранѣвъ. П. Брайтеръ уміствивъ въ своѣй газетѣ рядъ артикулѣвъ вѣдъ заг. „Дѣйна корова генерала ветеранѣвъ", де выводивъ рѣзній надужитя п. Тайхмана въ товариствѣ ветеранѣвъ. — Розправу веде радникъ Адамякъ а обжалованого ад. Брайтера боронить адв. д-ръ Андрѣй Чайковскій зъ Бережанъ.

— Въ Тернополи вѣдбула ся дня 22 с. м. передъ судомъ присяглыхъ карна розправа противъ вѣсьмохъ селянъ, обжалованыхъ о убійство польового Івана Міґала. Хто властивно завдавъ ему смертный ударъ, и удало ся дѣйти. На основѣ вердикту судьѣвъ присяглыхъ трибуналъ засудивъ Мих. Шарама, Тесо. Франка и Федька Марѣщука по три роки, Сем. Вовчука на два, а Ром. Творищука и півтора року тяжкои вязниць; трехъ увѣльнено.

— Ицикъ-Піцикъ або детель п. Х. Перемыска газета „Głos przem." розповѣдае таку цѣкаву исторію: До пропінаціи въ Перемышли прийшовъ похатанокъ, що продае яблока, фіги и т. п. Пан Х. Р., урядникъ тамошный, будучи очевидно въ добрѣмъ гуморѣ, казавъ похатанкови говорити безъ перерывы двѣ годины: „Ицикъ-Піцикъ", а за то обѣцявъ заплатити ему 50 зр. Якъ казавъ, такъ и стало ся. Похатанокъ почавъ спокѣйно деклямувати: Ицикъ-Піцикъ, Ицикъ-Піцикъ, Ицикъ-Піц къ... и такъ говоривъ безъ перерывы вже майже чверть годины. Занепокоеный п. Р. зателефонувавъ по поліцію, подаючи до вѣдомости, що до него влазивъ якійсь дурноватый, котрый выговорювъ якійсь незрозумѣлій слова. Поліціянъ вѣдставивъ похатанка на стацію поліціи. Похатанокъ черезъ дорогу не вѣдповѣдавъ на нѣяке питанє, лишъ заедно повторявъ: Ицикъ Піцикъ, Ицикъ Піцикъ Заклеканый до протоколу, говорилъ заедно Ицикъ-Піцикъ, не важаючи на те, що его штрыхають. Коли его замкнули до арешту, не давъ ся и тымъ вбити зъ толку, лише заедно говорилъ свое Ицикъ Піцикъ на велину радость своихъ товаришовъ. По двохъ годинахъ запукавъ ва и ючника и передъ урядникомъ поліційнымъ выяснивъ причину свого поступованя. Тогдѣ заклекала пана Х. Р. и тій мусѣвъ заплатити 25 зр. Такъ закончила ся исторія славного Ицика-Піцика.

—

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Володимиръ Ганкевичъ, рахунковый радникъ фінансовои дирекціи у Львовѣ, померъ дня 21 с. м. въ 58 роцѣ житя. В. б. п.!

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головнй выграшй Великои *ювілейнои выставовои лотерії*. Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграшй выплачують ся також *готівкою* зъ 20% вѣдшибки, а тягнене вѣдбудесь безвѣдклично *18 ого марта 1899*.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 24 лютого. Wiener Ztg. доносить, що цѣсарь именувавъ гр. Шептицкого *гр. к.* епископомъ въ Станиславовѣ. — Въ чеськѣй Любляни громадска рада ухвалила не приймати ческихъ писемъ и неполагоджувати справъ въ чеськѣй мовѣ. Староста заспротивъ сесію ухвалу, на що громадска рада вѣдповѣла протестомъ. — Wiener Ztg. оголошує цѣсарске розпорядженє на пѣдставѣ §. 14 продовжаюче на рѣкъ 1898 постанову о контингентѣ рекрутѣвъ и позволяюче на нихъ побѣръ.

Будапешть 24 лютого. Сель має въ суботу поѣхати до Вѣдня щобы цѣсаря повѣдомити о заключеню компромісу и предложити до затвержденя кабінету.

Софія 24 лютого. Болгарске правительство выслало до Порты остру ноту въ вѣдповѣди на турецкѣ реклямації, въ которыхъ софійскому правительству роблено закиды, що оно позволяє на болгарскѣй територій организуватись розбишацкимъ ватагамъ, котрѣ вѣдтакъ мають впасти до Македонії.

Берлинъ 24 лютого. Парляментъ приняв внесенє о вѣдшкодованю для тыхъ, що невинно сидѣли въ слѣдчѣй вязници.

Парижъ 24 лютого. Кн. орлеанській знаходить ся пѣдъ строгимъ надзоромъ тайныхъ агентѣвъ французского правительства и детектива кн. Наполеона. — Вчера вѣдбувъ ся величавый похоронъ Фора. Цѣла церемонія вѣдбула ся спокойно безъ демонстрацій. Надъ домовинною промовляли мѣжь нашими: президентъ палаты послѣвъ, Дюпюї, міністеръ маринарки и міністеръ для кольоній. По похоронѣ вѣдбулись въ мѣстѣ численнй, хочь не великй демонстрація. Въ редакціи Petit Journal повибивано шиби. Полиція розгнала маніфестантѣвъ.

Римъ 24 лютого. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ заявивъ въ парляментѣ, що для охороны італійскихъ интересѣвъ въ Хінахъ намѣрено пооблышати тамъ число конзулѣвъ першои класы. Правительство вышле также бѣльше число военныхъ кораблѣвъ на хіньскій воды.

Царгородъ 24 лютого. Англійске товариство для закладаня телеґрафѣвъ внесло протестъ противъ того, що концесію на заложене телеґрафічного кабля мѣжь Царгородомъ и Констанцією удѣлено не ему, але нѣмецкому товариству.

Вашингтонъ 24 лютого. Ґенералъ Отісъ доносить що повстанцѣ хотѣли вчера пѣдпалити Манілю. Мѣсто зачало горѣти на трехъ точкахъ а шкоду обчислено на пѣвъ мільона долярѣвъ. Многихъ палѣвъ застрѣлено. Мѣжь вонками е кѣлька раненыхъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіхеры, льорнеты, бінокля, далекозвиды, барометры, термометры, зѣвнй ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсшайны, темные шкельця, ціоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкивъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЪ

въ ресторації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12, дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячй снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телача въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	80 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи ресторації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виноо по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 1 9—? Зъ высокимъ повазаненемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Уважайте на сей

выпаленый КОРОКЪ! !!!

18 3—26

Недужимъ на лишаѣ

сухй, вогкй лущачй и зъ сею недугою сполучей такъ незносно прикрй нашкѣрній пращѣ, лѣчить пѣдъ гарантією навѣть такихъ, котрй нѣгде не знайшли вылѣченя д-ра Гебра „Flechtentod“. Уживане зовсѣмъ не шкѣдливе. Цѣна 6 зр., вѣлька вѣдъ порта и цла (також и почтовыми марками); за послѣпилатою 50 кр. дорожше. Замовлятн у St. Alariendrogerie „Гданьскъ“ [Danzig — Нѣмеччина]. 25 2—6

!! Найкрасшй і найліпшй дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий накладъ, видане шесте

мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцеляриї Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленый в папір в хребтом полотняным 30 кр.
2. оправленый цілю в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (найдешевше).

Ботаніка

на висші класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. з 1896. Цѣна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложивъ Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Цѣна 60 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнивъ Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Цѣна примірника: 70 цент. в. ав.

Спису важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1882. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора рускої ґімназиї в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералоґії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералоґії, або 80 пр. Спису) порто оплачує автор.

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стовариш. зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякй працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членѣвъ, а именно: образы релиґійнй до иконостасѣвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такійж образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчнй, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краевиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, споѣдальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскій; рѣзьбожъ украшае внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічнй репродукціи образѣвъ рускихъ артистѣвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте ся чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що вводять Они причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 13—?

Зъ глубокимъ повазаненемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільоґрамѣвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 40 8

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скѣнчивъ зъ кѣнцемъ 1897 р. 28-ый рѣкъ своеи дѣяльности и зросъ въ всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитости побѣчнй и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпеченй сумы въ секціяхъ на жите	„ 29,356.8.4·12 „
Обезпеченй сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.649·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,929.178·60 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кѣнця р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збѣжа, товарѣвъ, запасѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренй, а услѣвя обезпеченя вельми користнй.

Тирифъ и друксортѣвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улиці Словацкого ч. 3. 63 1—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

По нивьскихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Кароли-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 137—?

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вѣдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштує лишь

зр. 2·80 зъ доброи	праздниковои вовны
зр. 3.10 зъ доброи	
зр. 4·80 зъ доброи	
зр. 7·50 зъ делікатнои	
зр. 8·70 зъ делікатнои	
зр. 10·50 зъ найделікатн.	
зр. 12·40 зъ англійскои	
зр. 13·95 зъ кашмировои	

Вѣдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерія на легій пальта вѣдъ зр. 3·25 за метеръ вышше; льоденъ въ пышныхъ барвахъ за 1 вѣдтинокъ зр. 6·—, 1 вѣдтинокъ зр. 9·36; Peruvienne и Doskings, матерія для урядниковъ державныхъ, желѣзничихъ и на судейскій тоґи; найделікатнѣйшій кашмарны и шевіоты а также матерія на уніформы для фінансовои сторожи и жандармерія и т. д. и т. д. розсылаю по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный якo реальный и солідный

склад фабричного сукна **KIESEL-AMHOF in BRÜNN**

Вѣборъ gratis и franco. — Достава точно вѣдъ вѣборцѣ.

УВАЖАТИ! Звертаю ся увагу Р. Т. Публики особливо на то, що при безпосереднѣмъ побираню матерій выходять значно дешевше, якъ замовливаній у торговцѣвъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Бернѣ розсылає всѣ матерій по дѣйстныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 66 2—12

Всякй острена и направы ножѣвничій приймае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6 ножѣвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Хто мавъ бы на продажъ рѣчники журналѣвъ въ 60-ыхъ рокѣвъ „ВЕЧЕРНИЦѢ“ и „МЕТУ“ зволить ласкаво повѣдомити про се Володимира Гнатюка, улиця Чарнецкого ч6 и подати цѣну за нихъ.

ВЫЖИМАЧКИ до бѣля зъ пальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Маткѣ комнатній по зр. 24 и 35 зост. чає ПЕТРО ХИПОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Каѳедральна 1 (напротивъ катедры.)

ТЯГНЕНЄ

невѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готѣвкою зъ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляръфельдъ.

41 8—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

часу середно-европейского (пів годины пізнѣйшого о 36 минут від часу astronomicznego).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
виходить о			відхо	дить о	
	6.45	„ Ільцан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ільцан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.12		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Ільцан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Бещеця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ільцан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ільцан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ільцан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ільцан	**Ніч**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
Ніч				5.20	„ Лавочного
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ільцан
	8.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.38		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
3.45		„ Ільцан		10.05	„ Ільцан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 5 годины вечером до 5 годины 59 минут рано. 9

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черлянскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійскаго, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 34. Львовъ, Субота 13 (25) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Княжого ч.; — въ Ярославю Л. Кришановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкове за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся да не на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Отголошеня звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсераційного або за мѣсце в книгѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подане в важній для товпы приватній справѣ платить ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчка.

Выборы до рады мѣста Львова.

Рускій комітетъ выборчій оголосивъ [друкомъ] ось-таку вѣдозву до Русинѣвъ-выборцѣвъ мѣста Львова:

Брата Выборцѣ мѣста Львова!

При выборахъ до Рады громадскои м. Львова выступаютъ Русины львовскій яко самостійна група зъ власнымъ комітетомъ выборчимъ и власною листою радныхъ.

Яко горожане м. Львова маютъ Русины крѣмъ за альнаго, ожаньскихъ интересовъ ще и свои спеціально-народни рускій интересы, для того треба намъ, и сама справедливость вымагае, щобы въ новій Радѣ мѣскій засѣли також наши репрезентанты, мужѣ, котри бы були способній боронити нашихъ народныхъ справъ, а заразомъ умѣли причинювати ся й до усѣшного полагоджуваня справъ загально-мѣскихъ, умѣли и хотѣли працювати для розвою и добра столицѣ краю.

Наши народни жадани всѣмъ вѣдомі и справедливі. Стоячи на становищи чисто народнѣмъ и бажаючи при тѣмъ порозумѣня и згоды обохъ братныхъ народностій, мы Русины бажаемо, щобы поступованє репрезентація столичного мѣста Львова супротивъ нашихъ народныхъ интересовъ було справедливе, подиктоване духомъ щирости и рѣвноправности! Вѣдъ кандидатѣвъ нашихъ до Рады мѣскои жадаємо надто, щобы въ справахъ господарки мѣскои держали ся слѣдуючои програмы:

1. Поббільшеня выдаткѣвъ на просвѣту народну, а особливо на полѣпшеня стан народныхъ учителѣвъ.

2. Бѣльшои вѣжи доси дбалости о найбѣднѣйшій верстви людности, а затымъ: опѣки надъ убогими, надъ подкиненымъ дѣтьми, реформы оплатъ консумційныхъ въ цѣли увысшаня дешевшихъ цѣнъ артикулѣвъ ковче потрѣбныхъ до жита, пильнованя справы дешевыхъ помешкань, поправленя домѣвъ и огрѣваленя для бездомныхъ и т. д.

3. Бѣльшои дбалости о чистоту и порядокъ (освѣтленє, каналізацію, чищенє улиць и т. п.) въ мѣстѣ, а особливо на передмѣстяхъ.

4. Бѣльшои ощадности и экономности въ адміністрованю маєткомъ и добрами мѣскими, побільшуваня доходѣвъ громады безъ обтяжуваня бѣднѣйшихъ верстевъ.

Браття Русины, Выборцѣ львовскій! Нашій жадания скромній и ясній! Всѣ честній люде повинній зъ нами погодити ся, повинній станути разомъ зъ нами. Але треба попередъ усего, щобъ мы самі честно и смѣло стали при нихъ. Не вѣдтягайте ся вѣдъ голосованя! Най жаденъ рускій голосъ не пѣйде марно, не впаде на людей, що не люблять ясного свѣтла и простои дороги! Най тій выборы будутъ дальшою пробою, що Русины можуть здобути ся на згѣдне, ясне и честне поступованє.

Разомъ до урны!

Рускій комітетъ выборчій.

Василь Нагѣрный, голова. Д-ръ Левъ Пивенцкій, заступникъ голови. Д-ръ Теодосій Заяцъ и Иванъ Кузцевичъ секретарѣ. Члены выдѣлу: Андрейчинъ Андрѣй, Васѣнка Григорій, Бѣчай Иванъ, Голенко Михаилъ, Данилюкъ Іосифъ, Кисѣль Андрѣй, д-ръ Левицкій Кость, Паньковскій Кость, о. крил. Пакижъ Мартинъ, Пендюкъ Іосифъ, о. Яримовичъ Константинъ. — Члены комітету: Бачинськія Ив. Врецьона Григорій. Волиньскій Осипъ. Затурскій Димитрій. Ковальскій Димитрій. Левицкій Юліянъ. Наурленичъ Василь. Пичай Аполлонъ. д-ръ Олеськовъ Іосифъ. д-ръ Озаркевичъ Евгенъ. Павлишакъ Михайло. Романчукъ Юліянъ. д-ръ Сельскій Щасный. Стецикъ Димитрій. Спожарскій Евгенъ. о. Стефановичъ Александеръ. Танячкевичъ Олекса. о. Темницкій Александеръ. Турковскій Титъ. Хойнацкій Антонъ. Щерба Іосифъ.

Увага: Льокаль комітету находить ся *при улици Краковскій ч. 17*, де можна набути листы и дотычні информаціи. Листы высылають ся также за повѣдомленемъ кореспонденційною карткою на подану адресу.

Вже за два днѣ мають станути выборцѣ мѣста Львова до урны выборчои зъ листою сотки радныхъ. Русины — зъ рускою листою въ руцѣ — повинній явити ся якъ найчисленнѣйше, свѣдомій свого обовязку яко горожане мѣста и яко члены рускои суспільности. Нехай увѣйде до рады хочь невеличка громадка Русинѣвъ, але дбалыхъ о добро мѣста и о интересы руского населенія въ столици галицкои Руси!

Часто дають ся чути нарѣкания зъ краю, що якась частина рускихъ выборцѣвъ або вѣдтягае ся вѣдъ выборѣвъ, або голосуе на шкоду интересамъ свого народу, або однымъ словомъ — „хрунтить“. Русь львѣвска славить ся патріотизмомъ, бо Львова выходять окліки на весь край, Львѣвъ веде контролю надъ дѣяльностію скрѣзь по краю, — тожь львѣвскій Русины-выборцѣ повинній при кождѣй акціи выборчій старати ся бути свѣтлымъ примѣромъ для провінціи — примѣромъ почути горожаньского обовязку, свѣдомости народнои и солідарности. Достойника зъ золотыми ковнѣрами, духовники, куцѣ и промыслови нехай всѣ якъ одинъ мужъ ставляють ся до урны выборчои!

Листа руского комітету выборчого повинна бути одинокою листою кождого Русина-выборцы. Противъ сего не може бути нѣякого выправданя. Львѣвъ — не Черньовъ! тутъ нема жандармскихъ багнетѣвъ — тутъ повна свобода голосованя. Хто зъ Русинѣвъ тутъ не пѣйде солідарно — тои уже навѣть не трусъ, а просто зрадникъ.

Руска листа выборча з листою компромісовою, уложеною по вчерашнѣ розвазѣ выборчымъ рускимъ комітетомъ по переведеню переговорѣвъ зъ инпими поважными комітетами выборчими. Передовсѣмъ положено вагу на кандидатѣвъ-Русинѣвъ, а прочи кандидаты, безъ рѣзницѣ народностій, то люде даючи запоруку згѣдного поступованя зъ Русинами и справедливого traktованя рускихъ справъ въ мѣскій управѣ.

Тожь кличемо: Русины-выборцѣ! Ставайте всѣ до выборчои урны! — и най анѣ одинъ рускій голосъ не впаде на инпу листу, якъ лишь на листу руску! Така солідарность конечна тымъ бѣльше, що „мѣскій“ комітетъ — т. зв. магістратска кліка, на сто радныхъ заволивъ умѣстити на своѣй листѣ имя лишь одного-одинѣського Русина..

Русины-выборцѣ! Ставайте смѣло до боротьбы за добро мѣста и за добро та честь руского населенія мѣста Львова!

Галицка каса щадинча.

О увязненю пп. Зіма и Вендриховского [директора и бухгальтера каси] такій є бливаій вѣсти:

Передвчера заразъ по соймовѣмъ засѣданю, котре скѣнчило ся о годинѣ 1½, надѣйшовъ, доставши вѣдъ президента Тхужницкого листъ, удавъ ся до него на конференцію, а по нѣй выконано внесене прокуратора о увязненє Зіма и Вендриховского. И справдѣ о годинѣ 5½ зъявивъ ся въ приватнѣмъ мешканю п. Зіма комісаръ поліціи Райнлендеръ и мовчки подавъ ему карту взиваючу его до слѣдчого судьѣ. Зіма принявъ сесе вѣзване зъ резигнацією, сказавши лише: „Я сподѣвавъ ся, що се наступитъ“ и почавъ одягати ся. Опѣсля запытавъ комісара, чи бучае ще могъ повернути до мешкання, а коли достався вымиваючу вѣдповѣдь, просивъ о докладне поясненє, бо ему залежать на якихсь паперахъ, котрій забравъ бы зъ собою вже теперь, абы ихъ опѣсля мати вѣдъ рукою. Комісаръ вѣдповѣвъ, що добре буде забрати тій папери зъ собою, бо зможуть придати ся въ часѣ переслуханя. Зіма забравъ папери, вѣдтакъ сѣвъ зъ комісаремъ до парокѣнного фіакра и поѣхали оба до судового будынку при улици Баторія. Въ партерѣ въ бюрѣ чекавъ на Зіму слѣдчій судья, радникъ Міланшевскій. Комісаръ вѣдпровадивъ Зіму до сего бюра, а самъ лишивъ ся на коридори. Переслуханє Зіма тревало около двѣ годины, а коли по скѣнченю по 7 годинѣ Зіма выйшовъ вѣдъ слѣдчого судьѣ, комісаръ Райнлендеръ вѣзнавъ его, щобы удавъ ся зъ нимъ до казнѣ. Приповѣдный вѣйшовъ Зіма до казнѣ ч-ръ 27., котру уважають за найприличнѣйшу. То досыть простора бѣлена комната, а въ нѣй зелѣзне лѣжко, деревяный столикъ и деревяне крѣсло. Зіма, вступаючи до сеи казнѣ, оглянувъ ся по-за себе и вказуючи на супроводившихъ его комісаря и вязничного сторожа, промовивъ здавленымъ голосомъ: „Ажь доси товаришать менѣ люде!“ Бувъ се выразъ болю и жаху передъ самотностію, котра не знати якъ довго потягне ся.

Бѣльше менше рѣвночасно въ Зімою прибувъ до судового будынку начальный бухгальтеръ Вендриховскій въ товариствѣ комісара поліціи Матковского. Слѣдчій судья почавъ переслухувати его заразъ по переслуханю Зіма, а коли скѣнчивъ около годины 9½, вѣдведено его до казнѣ ч-ръ 26.

Такъ отже — пише Przegląd — розпочавъ ся четвертый актъ драмы. Въ першѣмъ актѣ скупозувано на ґвалтъ нафтовій терены для спекуляцій и закладано Słowo polskie. Въ другѣмъ выправляли ся нафтяній и дневникарскій орѣи а принадній дамы, зъ огнистыми очима пересували ся сценою каси щадничои зъ еротычными викликами. Надѣйшовъ сѣчень сего року и третій актъ драмы. Контролююча комісія не хтѣла пѣдписати шконтра, юрба жидѣвъ зачала добиватъ ся до каси о свои вкладки, Słowo polskie зъ органу семітского перекинуло ся нагле въ органъ антисемітскій. Вкѣнци розпочавъ ся актъ четвертый: сцена представляе вязничну качню, а въ нѣй часть героѣвъ першого и другого акту, а часть тыхъ, котрій выправляли орѣи, вырывае собѣ зъ розпуки волосе на головѣ, Słowo polskie вырѣкае ся Щепановского, а его начальный редакторъ п. Романовичъ — котрый яко директоръ каси щадничои повиненъ бувъ знати о надужитяхъ Зіма та Щепановского и зъ тыхъ надужить о стѣлько користавъ, що брався кольосальну редакторску платню — засѣдае въ буджетовій комісіи сойму и радить надъ тымъ, якъ уладити касу щадничу, абы другій разъ не упала жертвою ханчивости нафтово-дневникарскихъ чи дневникарско-нафтовыхъ спекулянтѣвъ.

Якій буде пятый актъ драмы „Галицка каса щадинча“, сего не знаемо, бо житя звычайно ходить непередвиджеными дорогами, але наколи-бъ вѣнъ мавъ вѣдбутись пѣсля приписѣвъ льогіки и справедливости, то въ пятѣмъ актѣ повиненъ засѣсти на лавѣ обжалованыхъ не лишь пп. Зіма и Вендриховскій, але всѣ тѣ, що мачали руки у тыхъ фінансовыхъ злочинахъ, довели до руины одну зъ найповажнѣйшихъ польскихъ институцій, скомпромітували польске имя, захитали кредитомъ Галичины и наразили тысячѣ людей на моральній и матеріяльній втраты.

„Слѣбы пп. Зіма, Щепановскій и товаришѣ — каже дальше Przegląd — повыломлювали були нѣчью краты у вѣкнахъ каси, розбили куфры и забрали тотій сѣмь мілліонѣвъ, то тысячъ разъ меншу вчинили бы шкоду краєви, бо се було бы звычайне злодѣйство, яке лучае ся въ кождѣй суспільности и яке не плямить нѣякого народу. Але те, що они зробили, то не только завдало намъ матеріяльный ударъ, але надто скомпромітувало насъ не лише въ очехъ заграницѣ, але и

---

5)

Львовъ въ 1809 роцѣ и Митрополитъ Ангеловичъ.

Урывокъ зъ життяписи Антонія Ангеловича въ „Прикарпатскій Руси въ XIX. вѣцѣ“ Ивана Ем. Левицкого.

(Докѣнченє).

Недовго однакъ позставало польске революційно правительство панемъ ситуації по опущеню Львова митрополитомъ. Въ кѣлька днѣвъ опѣсля рознесла ся вѣсть, що архикн. Кароль поразивъ д я 21 и 22 мая 1809 Наполеоньскій вѣйска пѣдъ Аспернъ и Еслінгенъ, а вслѣдъ за тымъ якъ грѣмъ зъ ясного неба впала вѣ Львовѣ проклямація головного команданта вѣйскъ россійскихъ генерала кн. Сергія Голицина. Въ своѣй проклямаціи запевнивъ россійскій военачальникъ жителямъ Галичины, що вѣйна, котра межи Францією и Австрією загорѣлась, не могла бути для Россіи рѣвнодушною. Зъ россійскои стороны були ужитій всѣ стараня, щобы той пожаръ угасити, и въ послѣднѣмъ моментѣ заявлено австрійскому дворови, що въ силу трактатѣвъ и союза, заключеного межи монархами россійскимъ и французскимъ, Россія буде поступати рука въ руку зъ Францією. Коли заходы не вѣнчались нѣякимъ успѣхомъ, Россія зірвала всѣ зношеня зъ Австрією и приказала своимъ вѣйскамъ приближитись до границь Галичины. Проклямацію свою закінчивъ кн. Голицинъ словами: „Вступаючи до сего краю*), щобы дѣлати противъ видѣвъ Австрія и на вѣдпертє ей силы поставити силу, начальный командантъ мавъ вѣдъ императора приказъ осѣдчити спокѣйнымъ жителямъ Галичины и тор жественно ихъ запевнити, що Россія не має противъ нихъ нѣчого непріятельского и буде свято перестерѣгати, щобы лична безпечность кождого була пошанована и власность неткнена, а внутрѣшный миръ, щобы не бувъ нарушеный“. Зверхъ того стали доходити вѣсти, що архикн. Фердинандъ занявъ заходній округи Галичины, а вѣйска, що стягнулись були въ гарнізонѣвъ всходнои Галичины до границѣ угорскои, заняли полицію надъ Дністромъ въ вѣддаленю о 8 миль вѣдъ столицѣ краю, и лагодить ся до походу на Львѣвъ. Въ виду тыхъ обставинъ, польске вѣйско почало лагодитись 17 червня 1809 до вымаршу вѣ Львова и слѣдуючого дня опустило столицю нашого краю. Вразъ зъ вѣйскомъ опустило Львѣвъ також и польске центральне правительство, котре вкѣнци опинилось въ Люблинѣ**). Комендантъ мѣста Львова, полковникъ Ип. Блещинскій, передавъ команду 19 червня 1809 о год. 11 въ ночи мѣщанинови Баверови, а адвокатъ Францъ Вентлинській зложивъ урядъ директора поліціи и вѣдъ тои поры столиця краю позостала пѣдъ опѣкою міліціи мѣщанъскои.

Въ два днѣ пѣзнѣйше, т. є. 21 червня 1809 надягнуло рано до Львова австрійске вѣйско зъ Янова пѣдъ командою ген. Егермана и полковника Мора въ силѣ 4500 людей и 10 гарматъ***), и сейчасъ перенято вѣдъ мѣщанъскои міліціи службу, а вечеромъ вѣдбулась ілюмінація. Однако на улицяхъ не видно було — якъ звычайно въ такихъ случаяхъ бувае — товпы цѣкавыхъ, бо по мѣстѣ кружили слухи, що прибувше вѣйско намѣрне всѣхъ Поляковъ зрабувати и вырѣзати въ пень. Пѣдъ впечатлѣнемъ тыхъ слухѣвъ многій, що мали що небудь цѣннѣйшого, закопували въ землю; жиды черезъ цѣлый день не вѣдмикали своихъ склепѣвъ, а були також и такій, що зажадали вѣдъ поліціи стражи безпеченьства*). Познатно, що тій слухи не справдились, хотя вѣйско, на приручена власти, переводило строгій ревізіи по скомпромітованыхъ домахъ, шукаючи за военными приборами, призначеными для польского вѣйска. Ревізіи тій вѣнчались громаднымъ успѣхомъ. У совѣтника Вронковского найдено дуже много мундурѣвъ и пѣк, и немало найдено також у иншихъ сторонникѣвъ Наполеона, вѣрувавшихъ въ него, що вѣнъ силою оружя успѣе вѣдбудувати на рускихъ земляхъ стару Польщу...

Заледви австрійска власть почала выконувати свою чинность вѣ Львовѣ, а вже стало з вѣстнымъ, що россійскій вѣйска приближаю ь ся до столицѣ галицкои Руси. Дня 23. червня 1809 получивъ ген. Егерманъ приказъ, щобы до 3 днѣвъ зъ цѣлымъ вѣйскомъ вымаширувавъ до Угорщины, а вѣ Львовѣ щобы полишивъ лишь одного маіора для передачѣ команды россійскимъ вѣйскамъ, коли займуть Львѣвъ. Такій самъ приказъ получили рѣвножъ всѣ урядники и емериты зъ тымъ додаткомъ, щобы переселялись до Пряшева. Губернаторъ краю, гр. Вурмсеръ**) прибувъ 24. че вня 1809 зъ головнои квартиры архикн. Фердинанда до Львова и заразъ почало лагодитись вѣйско до вымаршу, выславши напередъ 26. червня на 146 возахъ цѣлый шпиталь вѣйсковый зъ

*) Вѣйска россійскій вѣдъ начальною командою генерала кн. Сергія Голицина переступили границю Галичины трема колюмнами, а то: колюмна ген. Левенъ черезъ Дрогичинъ, кн. Горчакова черезъ Тернополь, а ген. Сухорова черезъ Володимиръ [см. „Gazeta korespodencia warszawskiego i zagranicznego“, Warszawa, 1809, и рѣ 55, стор. 787].

**) Польске центральне правительство за вблизненемъ австрійскихъ, а опосля россійскихъ вѣйскъ, було приневолене перенестись до Люблина, а вѣйска польскій устунили зъ краю, однако правительство тов не переставало уважати Галичину, яко свою добычу.

***) Очевидецъ въ своѣмъ памятнику пише: „Am 21 Juni Morgens um ½8 Uhr schlug die Stunde der Erlösung und Freude für die oesterreichischen Patrioten, aber auch die Todesstunde für die Polen, da k. k. Truppen unter Anführung des General FML. Egermann und Obristen Moor mit türkischer Musik... in die Stadt von Janow hereinzogen..“ [см. Die Stadt Lemberg im Jahre 1809“, Lemberg, 1862, стор. 20].

*) Смотря тамъ-же стор. 21.

**) Гр. Христіанъ Вурмсеръ бувъ губернаторомъ Галичины вѣдъ 1806 до 1810 р.; однако въ 1809 р. бувъ короткій часъ губернаторомъ також архикн. Фердинандъ.

всѣхъ нашихъ польскихъ земель. Румянець встыду не сходить зъ нашихъ лиць, коли читаемо тѣ скажены статьѣ, якими о „polnische Wirthschaft“ переповнена праса нѣмецка, а яки вже почали також появляти ся и въ россійскихъ дневникахъ. Такій дѣла повинно ся засудити якъ найострѣйше, абы сей осудъ бувъ найострѣйшимъ средствомъ вѣдстрашаючимъ.“

Напослѣдокъ Przegląd подае ще таку рефлексію: „Панъ Зіма добиравъ собѣ до касы щадничои найсердечнѣйшихъ своихъ приятелѣвъ, отже Щепановского, Романовича и т. п., и при помочи знаныхъ выборчихъ способовъ переводивъ ихъ выборъ загальными зборами. Коли-бы бувъ послухавъ рады одного мудреця Всходу и до Дирекціи касы впровадивъ бодай одного свого ворога, нинѣ бувъ бы не сидѣвъ у вязници, але бувъ бы доси директоромъ найбольшои фінансовои институціи въ краю, тѣшивъ бы ся загальною почестію, мавъ бы чисту и спокойну совѣсть.“

Справа ксьондза Бѣлякевича.

Въ днях 20 с. м. и слѣд. вѣдбула ся передъ окружнымъ судомъ въ Петербургѣ при зачиненыхъ дверехъ карна розправа противъ кс. Александра Бѣлякевича, вікарія при костелѣ св. Троицѣ въ Ковнѣ. Засудъ подали мы вчера въ новинкахъ. Теперь вынимаемо зъ акту обжалована що замѣтнѣйшій рѣчи.

Д. 28 (16) серпня 1898 около год. 11 въ ночи прачка 6ва Бернатовичева, замешкала въ Ковнѣ, донесла поліцмайстрови, що кс. Бѣлякевичъ побивъ ѣи и придержавъ цѣлу добу вѣдъ ключемъ въ комбрцѣ при костелѣ св. Трбицѣ за те, що позволила мешкати у себе Іосифѣ Жуковскій, жиючій на вѣру зъ православнымъ, и що тота Жуковска сидить також замкнена зъ тій самій комбрцѣ.

Лѣкарь, що оглянувъ Бернатовичеву, найшовъ на ѣи тѣлѣ слѣды свѣжого побитя бичемъ або посторонкомъ, а поліцмайстеръ зъ комісарями поліціи пошли о $2^1/_2$ год. въ ночи до костела св. Троицѣ и казали кс. Бѣлякевичеви завести себе до указаной комбрки. Тамъ справдѣ найшли Жуковску, лежачу на подставѣ катафалька. Жуковска стогнала и мала на собѣ порозрываный кафтанъ, попухлій руки, подрапаній и закровавлені колѣна, розхрістане волосе. Она збізнала на мѣсци, що кс. Бѣлякевичъ спровадивъ ѣи насильно до костела, тягавъ ѣи по пивницяхъ и бивъ посторонкомъ и канчукомъ. Кс. Бѣлякевичъ оправдувавъ ся, що спровадивъ ѣи сильно пяною, абы выспала ся.

Въ слѣдствѣ збізнала Бернатовичева, що д. 27 серпня вечеромъ прийшовъ до ней кс. Бѣлякевичъ и казавъ ѣй ити до костела. Завѣвши ѣи до своеи комнаты, почавъ сварити, що принимае у себе Москалѣвъ и своѣй комбрицѣ позваляе жити зъ православнымъ; потому хотѣвъ ѣи бити посторонкомъ, але она выпросила ся. Опбсля замкнувъ ѣи въ комбрцѣ, де стояла пбдстава вбдъ катафалька. Було ѣй зимно и лячно и хотѣлось ѣй ѣсти. На другій день въ полудне заведено ѣи до костела и велено ѣй середъ збібраного народу лежати хрестомъ передъ престоломъ. По службѣ Божій назадъ ѣи заведено до комбрки; тамъ почала она кричати и грозити, що дасть знати поліціи. Донесено о тбмъ кс. Бѣлякевичеви, а вбнъ спровадивъ ѣи до своеи комнаты, ставъ ѣи бити канчукомъ, завязавъ ротъ хустиною, щобы не кричала, поваливъ ѣи на землю и бивъ дальше. На вечерю завѣвъ ѣи знбвъ до костела и велѣвъ лежати хрестомъ: потому пустивъ ѣи домбвъ.

Того самого дня кс. Бѣлякевичъ стрѣтивъ на улицѣ Жуковску и при помочи людей, зъ которыми шовъ, спровадивъ ѣи насильно до костела, бючи по дорозѣ канчукомъ. Заведено ѣи до пивницѣ, вбдтамъ до другои, а потому до комбрки. Кс. Бѣлякевичъ бивъ ѣи и сваривъ, що она жие въ Москалемъ вбдъ чотирохъ лѣтъ, а забувае о своѣй вѣрѣ. Поліційна комісія застала Жуковску въ комбрцѣ, а лѣкарь найшовъ на ѣи тѣлѣ богато знакбвъ зъ побитя.

Парохъ церкви св. Троицѣ збзнавъ, що до его вѣдомости доходила чутка, що кс. Бѣлякевичъ замикавъ неморальныхъ парохіянъ въ пивницяхъ костела; але вбнъ не мѣшавъ ся до того, бо парохію обнявъ недавно (27 мая 1898) тай гадавъ, що поступованє кс. Бѣлякевича може мати добрый успѣхъ.

Слѣдство выказало крбмъ двохъ наведеныхъ выпадкбвъ ще и иншій.

Н. пр. при кбнци червня 1898. зайшовъ кс. Бѣлякевичъ надъ вечеромъ до Параскевіи Романовскои и велѣвъ ѣй ити зъ собою. Романовска не хотѣла ити и казала, що она православна; але ѣй говорили люде на подбрю хаты, щобы пшла добровбльно, бо инакше змусить ѣи ксьондзъ поліціею. По дорозѣ вступила Романовска до фабрики, де працювавъ ѣи сынъ и Айкевичъ, котрый у нея мешкавъ. Они оба пбшли зъ нею до костела. Сынъ просивъ кс. Бѣлякевича, щобы пустивъ матѣрь, бо она православна, а ксьондзъ загрозивъ, що велить ѣи розтягнути и укарати, такъ що она пбйшла до комбрки, де ѣи замкнено. Боса, лише въ кафтанику и перкалевій хустцѣ, перемерзла... Рбвночасно зъ православною Романовскою казавъ кс. Бѣлякевичъ замкнути и Айкевича. Вбнъ плакавъ кажучи, що за пять лѣтъ вбйсковои службы, нѣколи не сидѣвъ замкненый та що зб встыду повѣсить ся. Але сторожѣ завели его до пивницѣ, де стояла трумна...

Всѣ врестѣ выпадки, який выявило слѣдство, доказують, що кс. Бѣлякевичъ мавъ „у всякбмъ разѣ найлѣпшій намѣры, лишь въ надмѣрнбй своѣй ревности не умѣвъ чи не хотѣвъ розрбзнять мѣжь тымъ, що священникови въ его душпастирскій дѣяльности вбльно, а що не вбльно“. Въ слѣдствѣ вбнъ зразу не признававъ ся до вины та говоривъ, що Бернатовичеву побивъ чоловѣкъ, а Жуковску ѣи любасъ. Але збізнане свѣдкбвъ выказало, що се лишь выкрутъ обжалованого. Тогдѣ обжалованый ставъ выправдувати ся, що за чотири роки своеи дѣяльности переконавъ ся о безуспѣшности поучаня простыхъ людей и ставъ ужывати тѣлесныхъ каръ, щобы людей переконати, о скблько страшнѣйшій будуть муки на тбмъ свѣтѣ, и щобы грѣшникбвъ поправити. Въ тбй цѣли въ послѣдныхъ двохъ мѣсяцяхъ бивъ заблудшихъ парафіянъ „батбжкомъ“ и замикавъ ихъ до комбрки або до пивниць на короткій часъ, на одну годину або на пбвтора. До пивниць замикавъ ихъ не, щобы ихъ настрашити, а щобы имъ нагадати смерть и тѣ муки, який грѣшникбвъ ждуть по смерти Обжалованый додавъ, що о тыхъ способахъ поправы грѣшникбвъ знали всѣ парафіяне, а люде удавали ся до него часто самі зъ просьбою о поправу чоловѣкбвъ або кревныхъ.

До розправы зложено конопляный пост-

всѣми знарядами до Пряшева. Въ полудне 28 червня опустили столицю послѣдній вбддѣлы австрійского вбйска. Того дня вже о 8 годинѣ рано заняла мѣска міліція всѣ стражницѣ, а полишеный малый вбддѣлъ австрійскихъ гузарбвъ пбдъ командою майора мавъ поручене заждати на передну стражъ россійску. Не довго прийшлось гузарамъ ждати, бо вже о 3 годинѣ пополудни надоспѣли на передъ зъ ген. Меллеромъ-Закомельскимъ — замѣсть переднои стражи — чотири россійскій полки*) зъ Янова въ импонуючій силѣ 6000 людей, котрі не позабули взяти зъ собою и 12 пушокъ. Губернаторъ гр. Вурмсеръ, въ уніформѣ, яко правительственный комісарь, выѣхавъ бувъ далеко за мѣсто на повитане россійского вбйска, вразъ зъ тымъ вбйскомъ прибувъ до мѣста и оно сейчасъ переняло вбдъ мѣщанскои міліціи всѣ стражницѣ и почало повнити вбйскову службу, а лишь передъ палатою губернатора полишилась на на стражи мѣщанска міліція. Вечеромъ устроивъ гр. Вурмсеръ для россійскихъ генералбвъ и штабовыхъ офіцирбвъ великолѣпный паръ въ россійскбмъ готелю**) а небавомъ потбмъ вбдъѣхавъ зб Львова.

*) Дня 30. червня 1809 прибувъ до Львова еще пятый полкъ россійского вбйска, але одинъ зъ тыхъ полкбвъ, и то полкъ кавалеріи, бувъ высланый *опбсля* до Станиславова.

**) Hôtel de Russie называвъ ся тогдѣ [аж до року 1862] найлѣпшый готель Жоржа.

Зъ занятемъ Львова и значной части Галичины россійскими вбйсками антіавстрійске движене збстало придавлене въ краю, и Русины, за свою вѣрнбсть для Австрія, не потребували наражатись на переслѣдуваня, бо россійскій вбйска, що заняли були Галичину, зъ найбольшою точностію перестерѣгали свято все то, що генералъ кн. Голицынъ въ своѣй проклямаціи прирѣкъ бувъ жителямъ Галичины.

Однако змѣнне военне щасте не спридяло австрійскому оружію. По вбднесенбй пбдъ Асперномъ и Еслінгенъ побѣдѣ надъ союзными вбйсками французкои армія, потерпѣвъ вбдтакъ аркикн. Кароль дня 5 и 6 липня 1809 пбдъ Ваграмомъ поражене и 12 липня мусѣвъ заключити въ Знаймѣ перемиря; а коли неудачна англійска експедиція, въ жовтни 1809 противъ Голяндіи, не вспѣла французкій военній силы вбдъ Австрія вбдтягнути, заключивъ Францъ I. зъ Наполеономъ дня 17. жовтня 1809 миръ въ Шенбрунѣ*). Въ другій полозинѣ падолиста 1809 почали россійскій вбйска уступати зъ Галичины и вкбнци 14 грудня 1809 вырушила решта россійского вбйска зб Львова рано, а по обѣд прибувъ губернаторъ гр. Вурмсеръ и вслѣдъ за тымъ стали повертати нормальній вбдношеня въ Галичинѣ.

*) См. Dr Franz Krones. Geschichte der Neuzeit Oesterreichs, Berlin, 1879, стр. 517.

ронокъ, котрого кс. Бѣлякевичъ ужывавъ до карання парафіянъ, и палицю зъ олиинного дерева, котрою побивавъ Жуковску, такъ що розколола ся на кбнци.

Переглядъ політичный.

Ческій дневники напирають на правительство, щобы якъ найскорше скликано ческій сойм. Politik пише, що на вчерашній радѣ міністрбвъ не установлено ще речинця ческого сойму, але сей речинець буде установленый на найближшій міністерскій нарадѣ, тымъ бльше, що ческій выдѣлъ краевый знбвъ енергічно зажадавъ якъ найскоршого скликаня сойму. Зъ молодоческои стороны звертають увагу на се, що коли Нѣмцѣ и такъ рѣшили не брати участи въ нарадахъ сойму, нема найменшои причины зволікати зъ его скликанемъ. Выдѣлъ краевый сейчасъ по рамкенею рады державнои заявивъ, що весь матеріялъ до соймовыхъ працъ вже готовый.

——

За демонстрація по похоронѣ Фора арештовано въ Парижи до 200 осбъ; зъ тыхъ выпущено въ короткбмъ часѣ 130. Мѣжь иншими арештовано також послбвъ Деруледа, Габерта и Мільвоя на выразный розказъ президента міністрбвъ Дюпі. Причиною арештованя була нбсля дневникбвъ слѣдуюча пригода: Нбдчасъ повороту зъ похорону Фора, Деруледъ приступивъ зъ пядьдесятьма прихильниками до командирующого вбйскомъ генерала Роже вхопивъ его коня за узду и прикнувъ: „Генерале, не туды веди насъ до елізейскои палаты!“ Генералъ вбдскочивъ на бкъ и завернувъ вбйско до касарень. Деруледъ не гадавъ вбдчепити ся и разомъ зъ вбйскомъ вернувъ ся до касарнѣ. Тамъ вбнъ за Габертомъ выголошували промовы до офіцербвъ и мимо наказу не хотѣли уступити ся, за що ихъ арештовано. Деякій дневники пишуть, що Деруледъ хотѣвъ при помочи генерала Рожета выконати державный атентатъ и оголосити себе диктаторомъ. Сеся справа станула вже на порядку дневнбмъ посольскои палаты, бо прокураторъ зажадавъ выданя судови послбвъ Деруледа и Габерта. Въ дотычнбмъ письмѣ до палаты послбвъ прокураторъ подае, що коли ихъ арештовано, они заявили, що хотѣли вбйско пбрвати до повстаня въ тбй цѣли, щобы парляментарну республику заступити республикою плебісцитовою. Оба послы старали ся членбвъ армія вбдвести вбдъ ихъ обовязкбвъ. Габерта и Мільвоя выпущено провізорично на волю, але Деруледа задержано мимо того, що деякій его приятелѣ въ парляментѣ домагали ся его выпущеня. До сеи справы палата выбрала безпроволочне комісію, а та одноголосно згодила ся на выдане судови Деруледа и Габерта. Палата приняла внесене комісіи и оба згаданій послы будуть вбдповѣдати передъ судомъ за свбй злочинъ. Розходить ся ще лишь о се, передъ якимъ судомъ стануть оба виновники; чи передъ присяжными, чи передъ державнымъ трибуналомъ? Сли Деруледъ и Габертъ заявлять, що хотѣли выкликати змѣну формы рады въ дорозѣ плебісциту, буде компетентный трибуналъ державный. Артикулъ 25 дотычного закона орѣкае, що кождо вбзване звержене до всякихъ, котре мае вбдвести ихъ вбдъ ихъ обовязкбвъ, мае бути каране вязницею вбдъ одного до пяти лѣтъ и грошевою карою вбдъ 100 до 3000 франкбвъ. Арт. 87 карного закона постановляе, що кождый поступокъ змѣряючій до позаленя ряду черезъ пбдбурюване горожанъ противъ властей, мае бути караный депортаціею.

Шефъ поліціи публичного безпеченьства розпочавъ вчера ревізію въ комнатахъ патріотичнои ліги. Шафы поотвиравъ спровадженый элюсарь. Мимо заборены, члены ліги урядили зборы. Двохъ членбвъ арештовано.

——

Італійске правительство мало въ справѣ мировои конференціи выслати до Петербурга заяву, що оно не вышле на конференцію свого делегата, якъ бы на ту конференцію запрошено також делегата папы. Въ наслѣдокъ тои заявы, англійске правительство мало зъ своеи стороны заявити въ Петербургѣ, що оно не возьме участи въ конференціи въ справѣ розоруженя сли вбдъ нея усуне ся італійске правительство. Італійскій дневникъ Tribuna пише, що такій рѣшучій крокъ англійского правительства бувъ злишный, бо нідерляндска королева розбшле небавомъ запросины на конференцію не втягаючи до нея Ватикана.

——

Филиппиньскій повстанцѣ зорганізували загальный атакъ на Манілю въ порозумѣню зъ своими прихильниками въ самбмъ мѣстѣ, котрій пбдпалили Манілю въ кблькохъ мѣсцяхъ. Населене мѣста ставило огневбй сторожи найрбзнѣйшій переполы, а вбйско привитано стрѣлами зъ дахбвъ. Мимо того Американцямъ повело ся ураговати мѣсто. Розстрѣлено кождого, кого лишь зловлено на пбдпалѣ. Вбдтакъ повстанцѣ розтаборили пбдъ мѣстомъ, зачали на цѣлій лініи стрѣляти до Американцѣвъ и розпочавъ ся лютый бій. Якъ генералъ доносить до Вашінітону, повстанцѣвъ знищено до тла. На мѣсци лишило ся 500 трупбвъ а 200 полонено. Страты Американцѣвъ малій. Американьске правительство высилае до Манілѣ 6 и 9 полкъ пѣхоты, бо генералъ Отісъ зажадавъ побольшеня своеи армія 6000 воякбвъ, выпробованыхъ въ вбйнѣ въ Индіянами и приякшими до горячого клімату.

Полковникъ Гвардіи Костюшка.

[*Письмо зъ Праги.*]

Доношу Вамъ о сенсаційнбмъ выпадку який лучивъ ся тутъ у Празѣ передъ чотирма днями, а въ котрбмъ я вбдогравъ визначнѣйшу ролю.

Недавно тому бо 10 с. м. заѣхавъ до Праги другимъ наворотомъ якійсь чужинець, досыть высокого росту, гарный зъ лица, около 34-лѣтный, зъ манерами свѣтового елеганта. Въ готели „Цѣсарь Австрійскій“ записавъ ся вбнъ въ книжцѣ мельдунковій за оберштабсарцта вбйска американьского зъ Санъ-Франціско. А позаякъ ще за першого своего побуту въ Празѣ передъ двома тыждни поробивъ вбнъ деякій знакомости зъ перебуваючими тутъ Поляками, переважно изъ стану вбйскового и театрального, отже сейчасъ вбйшовъ вбнъ въ виръ жити карнавалового. Зачавъ вбдъ вбдвѣдуваня тутешныхъ мѣсць розрывки — театру Variété, цирку Шумана, а не погорджавъ и пбдрядными тінґлями. До тыхъ мѣсць учащавъ вбнъ зъ своими знакомыми, переважно вбйсковыми, а то не тблько въ одязѣ цивільнбмъ, але и въ уніформѣ нѣбы-то вбйсковбмъ американьскои гвардіи Костюшка, при котрій вбнъ мавъ бути оберштабсарцтомъ. Мундуръ его мавъ крбй контуша зъ рукавами на вильотахъ; рукавы кармазиновій а вильоты и цѣлый жупанъ краски голубои, все обшите нѣбы золотымъ шнуромъ, а на передѣ вышитій золотымъ шнуромъ зъ выкрутасами надреченими и кутасиками. Обпоясаный бувъ широкою синою лентою зъ ще ширшою кокардою, а при боцѣ мавъ карабелю а радше якусь кривулю въ середновѣчныхъ часбвъ. Черезъ хоробрій груди мавъ широку на чотири пальцѣ зелену шарфу, котра кбнчилась округлою кокардкою, а на нѣй пришитій були дві хоругвиця бляшаній американьскій и мала кокардочка барвъ американьскихъ. Ось такій мавъ бути американьскій уніформъ гвардія Костюшка! Зелена шарфа, якъ пояснивъ штабсарцтъ своимъ знакомымъ, мала бути вбдзнакою за хоробрбсть его въ часѣ вбйны испаньско американьскои, бо медалѣвъ за хоробрбсть Америка не уживае, а вбдзначуе шарфою.

Дня 12 с. м. мали солісты ческого „дівадла“ [театру] свбй баль — и на сей баль явивъ ся въ тбмъ строю нашъ оберштабсарцтъ въ супроводѣ посла до рады державнои п. Г., рітмайстра М. и пана Ф. Особа его звернула на себе загальну увагу; всѣ пытали: хто се? — а позаякъ незнакомый бувъ зъ лица, зъ поставы та зъ манеръ „молодець“ — то красный полъ аже горѣвъ жаждою дбзнатись, хто се! А коли по салѣ рознесла ся вѣсть, що се Американинъ, а до того вызначнои ранґи Полякъ, публику огорнувъ... великій „восторгъ“. Хороброго брата Поляка розрывано на всѣ боки, представлювано его всѣмъ и вся почавши вбдъ якогось князя, графбвъ, директора поліціи аже до нетитулованыхъ осббъ. Панѣ, що мали щасте попередно зъ нимъ познакомитись, чули ся мовь у небѣ, бавили ся зъ нимъ, живились и крѣпились при однбмъ столѣ та обходили ся зъ нимъ мовь зъ писаночкою. Одынмъ словомъ чужинець ставъ рыкаючимъ львомъ — не во пустыни, а на бали. Деякій панѣ такъ одушевлялись его особою, що выдали въ его честь soiré, щобъ тблько якъ можна найдовше любуватись его товариствомъ, тымъ бльше, що якъ стало звѣстно — оберштабсарцтъ Морошъ е графомъ, кбсть зъ кости, мабуть чи ще не въ Адам него ребра... До гармоніиной цѣлости долучилась еще „гонетность“ лицарского оберштабсарцта; зъ его ласки лилось шампаньске мовь водица... А заокруглювали цѣлость брилянтовій его перстенѣ на нѣжныхъ пальцяхъ и груба золотая бранолета на лѣвій руцѣ. Въ справозданю зъ того балю Narodni politika и другій ческій часописи згадали мѣжь знатными гостями и особу чужинця.

Якъ красный полъ одушевлявъ ся его красою, такъ марсовій серця нашихъ воиновъ филювали, слухаючи его оповѣдань, немовь зъ тысячь и одной ночи, о вбйнѣ и кровавыхъ битвахъ зъ Испанцями, о его геройскій вбдвазѣ, о его фізичній и моральній силѣ, котрою вбнъ поборювавъ всѣ Одисейскій пригоды и Танталевій муки, який переживавъ пбдъ жаркимъ небомъ кубаньскимъ. Коли побачивъ на лицяхъ слухачівъ безграничну вѣру въ его слова, почавъ оповѣдати о себѣ вже не лишь яко о лѣкарю, але и яко о оберштѣ, помечивши мимоходомъ, що его именовано полковникомъ въ часѣ битвы за те, що вбнъ и бивъ-ся хоробро, отже бувъ лѣкаремъ и офіциромъ въ однбй особѣ. Оно очевидячки неправдѣне, але его слухачѣ зъ цѣлою добродушностію увѣрили, и вбдъ того часу чужинець представлявъ ся офіцирамъ яко полко-

ви къ, вôйсковымъ лѣкарямъ яко оберштабсарцтъ, цивільнымъ импонувавъ своимъ графствомъ, а красному полови своєю красою, джентельменьствомъ и всѣми титулами разомъ. Тожъ и не дивниця, що въ его куферѣ знайдено фотографій женщинъ, якъ замужныхъ такъ и свобôдныхъ зъ лучшои клясы зъ пôдписами и дописками, дарованными на невабудь графови дрови Морошеви. До всѣхъ прикметъ чужинця треба ще додати, що вôнъ говоривъ мовь родовитый французъ по французки, мовь нашь Лемко по англійски, мовь ученикъ зъ четвертои гімн. клясы по нѣмецки, по польски, по россійски и трохи зъ ческа.

Заинтересованє чужинцемъ не обмежилось тôлько на тѣснѣйшій кругъ знакомыхъ, але цѣла Прага була нимъ занята, бо вôнъ являвъ ся въ своѣмъ контуши публично по улицяхъ, въ перворядныхъ реставрацiяхъ, а нôчною порою въ театрахъ и тімлялхъ. Грôшми кидавъ усюды. Саншонетцѣ зъ царку даруванъ перстень за 150 зр. лише длятого, що сидячи въ компанiи его и его приятелѣвъ всемаскавѣйше зволила звернути свою увагу на оденъ зъ его перстенѣвъ. Така щедрôсть, розумѣєсь, заимпонувала его товаришамъ, а ще бôльше пôднесла его шансы, коли вôнъ, будучи вже „пôдпитканымъ“, вынявъ зъ кишенѣ жменями золото и попросивъ свого знакомого ротмістра, щобы той перехованъ ему 3000 зр., бо вôнъ боить ся, абы ихъ не утративъ. Въ якiйсь часъ опôсля вынявъ вôнъ знôвъ жмать банкнотôвъ и золота та передавъ оберлейтнантови 600 зр. на переховокъ. Въ такій способъ нашъ подхорунжикъ гвардiи Костюшка забавлявъ ся ночами, а въ день державъ компанію зъ Морфеомъ, на те, щобъ вечеромъ знôвъ кидати ся въ виръ свѣтовый...

На нещасте его и цѣлои Праги не мавъ чортъ що зробити, та пôддавъ Володимирови Сѣменовичеви гадку поѣхати на медичнй студiя до Праги.

(Конець буде.)

Вол. Сѣменовичъ.

Справы церковнй.

Реколекцiи духовнй для священикôвъ вôдбудуть ся въ днякъ 6, 7, 8 и 9 н. ст. марта с. р [т. є. въ сирнôмъ тиждни] въ домѣ капітульнôмъ при Архикатедральнôй церквѣ св. В. М. Георгія у Львовѣ. Перша наука зачне ся дня 6 марта о 6 годинѣ вечеромъ [т. є. въ понедѣлокъ]. Желаючй взяти участь въ тыхъ рекольцiяхъ зволять зголосити ся до выдѣлу товариства св. Ап. Павла у Львовѣ, ул. Коперника ч. 36 най дальше до 3 н. ст. марта.

НОВИНКИ.

— **Именованый станиславôвскимъ епископомъ Василіянинъ о. Андрей Шептицкій** [въ свѣтѣ графъ Романъ Шептацкій] есть сыномъ гр. Ивана Шептицкого ц. к. пôдкоморія, цѣсля и яворôвского маршалка повѣтового, и Софiи зъ графôвъ Фредрôвъ. Уродивъ ся д. 25 липня 1865 р. отже теперь мае 34 рôкъ житя. По скôнченю праънъ и по осягненю степеня доктора правъ въ краковскôмъ университетѣ вôнъ — Полякъ зъ выхованя и исповѣдникъ латиньского обряду — постановивъ вступити до нашихъ Василіянъ. Богословскй студiя скôнчивъ у Базилiанôвъ и осягнувъ степень римского доктора богословiя. Яко Василіянинъ бувъ два роки магістромъ новикôвъ въ монастири добромильскôмъ, опôсля бувъ игуменомъ со. Василіянъ у Львовѣ, а вôдъ торôкъ професоромъ богословiя въ Кристинополи.

Именованє о. Шептицкого епископомъ було сподѣване, можна сказати, вôдъ хвилi, якъ лише вступивъ до монастыря оо. Василіянъ. Въ сѣмъ столѣтю — то перший епископъ Василіянинъ. Польскй дневники [Ruch katolicki, Gazeta narodowa] витають именованє о. Шептицкого одушевлено „Do nominacyi tej — пише Ruch katolicki — przywiązujemy [!] bardzo wielkie znaczenie i wielkie w niej nadzieje pokładamy [!]“ Розумѣе ся, на таке бажанє польского езуитского орґану повинен новый станиславôвскій владика дати своєю дѣяльностiю таку вôдповѣдь, щобы Ruch katolicki якъ найскорше стративъ покладанй въ нѣмъ свои „nadzieje“.. Та о тôмъ мы ще скажемо свое слово.

— **Цѣсарь позволивъ, щобы основана въ Тернополи руска гімназія носила назву гімназiи имени Франца Іосифа.**

— **Засѣдання сойму** нинѣ не було, бо ще вчера не зновсѣмъ пôдготовано справу каси щадничои, а вôдбуде ся въ понедѣлокъ о 11 годинѣ передъ полуднемъ.

Вчера пополудни соймова комісія будżетова почала радити надъ предложеньемъ выдѣлу краєвого въ справѣ каси пôдъ проводомъ п. Дунаєвского а при участи намѣстника Пінінського и маршалка гр. Баденього. Зъ Русинôвъ були на сѣмъ засѣданю посли Заячкôвскій и Каратницкій [Барвiньскій хорый]. Референтомъ д-ръ Бѣлинскій.

Зъ дискусiи замѣтай ось-такй рѣчи: Бѣлинскій, Мархвицкій и Абрагамовичъ були за тымъ, щобы край далъ поруку не за 30, але за 35 мiлiонôвъ вкл докъ. Посли краковскй устами гр. Анджея Потоцкого зажадали, щобы касу „украинити“. Противъ того бувъ намѣстникъ и демократъ Романовичъ и Роттеръ, а при голосованю внесенє гр. Потоцкого упало. Пос. Заячкôвскій вносивъ, абы въ заряди касы бувъ и одинъ Русинъ, але се внесенє пало. Нинѣ вôдбувая ся дальша нарада.

— **Руска Бесѣда въ Терчополи** устроює послѣдный въ сѣмъ карнавалѣ *вечерокъ зъ танцюми* въ суботу 4 ого н. ст. марта. Окремихъ запрошень не высылае ся; сеся оповѣстка нехай буде запрошенямъ для охочихъ прибути на сю забаву, котра заповидае ся дуже дôбре. — *Выдѣл.*

— **Замѣсть вѣнця на домовину** бл. п. о. А Тороньского жертвувавъ Преосв. Владыка перемыскій о. Конст. Чеховичъ на товариство „Русланъ“ 20 зр. На ту саму цѣль жертвуванъ о Д. Дорожинській, катихитъ руском гімназiи у Львовѣ, 5 зр.

— **Нагла смерть.** Дня 16. с. м. приѣхавъ до Свинюхъ поручникъ жандармерiи на візитацію постерунку. Переночувавши въ Свинюхъ, мавъ въ пятницю удатись на постерунки въ Теплицяхъ, Адамôвцѣ и Майданѣ, але почувши ся не зовсѣмъ здоровымъ, казавъ фіякрови вôдвезти себе до Ярослава. По дорозѣ загримувъ фіякра дороговый стражникъ занятый при роботѣ на гостинци, и вказуе на трупа въ повозѣ. Фіякеръ сейчасъ завернувъ до Свинюхъ и прикликавъ лѣкаря, однакъ всѣ лѣкы показали ся безуспѣшными.

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ:** Дня 7 лютого с. р. вôдбувъ ся у насъ святочный вечеръ въ память вôдродженя нашои литературы зъ вôдповѣдною передмовою и вышавъ складно и велично. „Наталку Полтавку“ вôдограли панѣ Б. и К. и панове Ч., Л., Б. и Г. такъ удачно, що годѣ було розрôзнити аматорôвъ вôдъ артистôвъ вышколеныхъ. Сивъ панѣ Б. бувъ порывающй. Згодомъ вôдбувъ ся комерсъ, въ котрôмъ взяло участь 50 осôбъ и плыли гармонiйно тосты вôдповѣдаючй святочнôй хвили. Гармонію захотѣвъ збисувати бодай дописувателъ „Галичанина“ хочь тымъ замѣтомъ, що мовлявъ той вечеръ не бувъ аранжованый именемъ всѣхъ товариствъ рускихъ; але у насъ вже така повеленція, що безъ „contra“ зъ другого табору немыслима гра мимо програвши. Доходу зъ вечера було бôльше якъ сотка, а припаде и показанѣ ма сумка для нашого „Бояна“.

Вôдъ 5-ого с. м. дае представленя въ нашôмъ мѣстѣ дружина нашого театру. Грано до сеи поры десять разъ зъ досыть добрымъ поводженямъ. Пробы вôдбуваютъ ся правильно и очевидна пильнôсть провадить до поступу. Дня 16 с. м. грано новôсть: драматичный образъ „За хлѣбомъ [учителька]“ п. Богдана Лепкого. Сала була битконъ наповнена, доходу було 300 коронъ. Штука загально подобалась, автора грôмко оплескувано и подано ему вѣнець лавровый. — *Оншко.*

— **Загадочна справа.** Позавчера въ Краковѣ вôдкопано трупа Ляща, приватного урядника зъ Римянова, котрый передъ кôлькома тыждними померъ нагло и бувъ похованый на краковскôмъ кладовищи. Вôдкопане переведено на основѣ вдогадôвъ, що Ляць закончивъ самоубійствомъ або бувъ убитый. На кôлька днивъ передъ смертію пôдписавъ вôнъ свое обезпечене на житя зъ 500 зр. на 15.000 зр. При тôмъ важне се, що его ними лучено зъ поголоскою о поединку одного магната изъ своимъ офіціялістомъ.. На трупѣ переведено лѣкарску секцію, — и, якъ доносять краковскй дневники, сконстатовано, що Ляць умеръ природною смертію — у него пукла аорта.

— **Зъ Городка пишуть намъ:** Англія заявила недавно тому urbi et orbi, що въ Хінѣ не буде политаку „вôдчиненыхъ воротъ“, значить ся: въѣзджай всякій, чи выѣзджай, куда тобѣ лише любо, занимай займища, якй хочешь — одным словомъ; передъ усѣма стоять вôдчиненй ворота. И якъ показуе практика, розумна така политика на здоровлѣ выходить практичнымъ сынамъ Альбіона. Не такъ у нашôмъ Городку. Мовь-бы на глумъ усѣй минувшинѣ нашого мѣста, котре ще доси называе себе офіціяльно: „Królewskie wolne miasto Gródek“, мовь-бы на глумъ своему гербови, накотрôмъ красуютъ ся вôдчиненй ворота, позакладавъ „нашъ „польскій безцирк“ рогачки на всѣхъ дорогахъ. Вдешь дорогою Рудецкою — плати рогачку! Вдешь Сямбôрскою — плати рогачку! Вдешь Янôвскою — плати рогачку! Добростанською — плати рогачку! не кажу вже про Львôвску, бо на нѣй яко на краевôй дорозѣ стоять рогачки вôдъ незамятныхъ часôвъ Отже-жь куда йно обернешь ся, всюдесеньки муснешь стрѣтити на поперекъ дороги поставленый „шлябантъ“ зъ пейсатымъ митаремъ, а лишь передъ воротами „штайрамту“ не поставлено чомусь доси нѣякои рогачки: тамъ заходи чи заѣзджай кождый зъ податкомъ та зъ непорожными кишенями, бо тамъ передъ всякимъ льояльнымъ податникомъ вôдчиненй ворота... А якй то солоденькй обитницѣ на пôльги робивъ теперѣшный нашъ маршалокъ и осолъ бар. Бруніцкій, коли свого часу мавъ завзяту борбу зъ своимъ суперникомъ Незабитовскимъ о провôдъ въ радѣ вôтровій чи такъ повѣтовôй! Теперь всѣ тй хорошенькй та масненькй слова пôшли въ нетяму, а маршалокъ навѣть ордеръ дôставъ, якъ кажуть, саме за тiи рогачки.

Тая политика легкои наживы чи такъ зачиненыхъ воротъ припала до вподобы и другому нашому старшунови автономічному. Якъ сѣнецъ за своимъ видючимъ поводаторомъ, такъ нашъ посадникъ мѣста пôйшовъ за маршалкомъ. Зачувъ вôнъ десь, що на нашôмъ мужику есть еще одна шкôра не цѣлкомъ злуплена, и ну-жь брати ся оперувати ею. Дарма, що вôнъ „po mieczu“ накорѣнокъ германьскои расы (пише ся нашъ посадникъ: А. Гроссъ), до котрои якъ звѣстно и Англiйцѣ признаютъ ся; кр вь бо германьска въ его жилахъ мабуть уже такъ розрѣдла, що англiйска политика вôдчиненыхъ воротъ ему не въ смакъ, але политика замкненыхъ воротъ або спецiяльно галилейского деруства. Ось передъ нами „Wyciąg z Regulaminu targowego dla Gminy m. Gródka uchwalonego przez Radę gminną Król. wolnego miasta Gródka w dniu 24 sierpnia 1898 dla targów tygodniowych odbywających się w Gminie m. Gródka w każdy czwartek na mocy reskryptu wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnia 14. lipca 1874 l. 2735, a zatwierdzonego reskryptem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 22. listopada 1898 l. 101902“.

Въ силу сего регулямiну побирае мѣсто вôдъ кождои фôры прибувающои на торгъ зъ товарами, деревяною опалôвою або будôвляною, збôжемъ, сѣномъ, соломою и т. п. 10 кр., безъ тягару 4 кр., вôдъ вôзкôвъ або тачокъ ручныхъ 5 кр., вôдъ кождого краму або стратану и торгу за 1□ метръ 25 кр.; за стôлъ, вѣшальникъ спертый о стѣну або полицю, вôдъ кождого такого предмету и торгу за 1□ метръ по 20 кр. Ось радуй ся „Król. wolne miasto“, така бо благодать впала на тебе, зъ днемъ 1. сѣчня с. р., а ты хлопе тримай ся за дѣраву калятку та плати!

Звычайно выправдуютъ ся нашй верховоды тою поведѣнкою, що мовлявъ „równe prawo dla wszystkich“; гутъ отже буцѣмъ нема нѣякои несправедливости, бо чи панъ чи Иванъ, мусъ однаково заплатити! Оно троха такъ, а троха не такъ. Панъ продае наразъ сотками кôрцѣвъ свою пшеницю, а вôдставляючи до мѣста, бере на одну фôру по 6 до 8 мѣхôвъ по 100 кiло, а Иванъ зъ мiзерною чверткою мусить тягнутись на торгъ, а оплата вôдъ фôры одинакъ такъ, такъ и тутъ. Тай ще тое треба взяти на увагу: кому повѣрае ся стягана сея драчѣ. Ну, кому-жь бы, якъ не нашимъ пейсатымъ брацямъ? Они вже и заплатили мѣсту за сей гешефтъ 2000 зр., а може дѣчи тôлько лишить ся въ ихъ глыбокихъ кишеняхъ. Такъ отже само мѣсто не дуже збогатить ся сею новою драчею, а лишь запоможуть ся легкою наживою проворнй силы Израиля. Ба, нашъ посадникъ чи такъ бурмістръ А. Гроссъ дôставъ також якiйсь ордеръ зъ нагоды ювілейного дощу ордерового, а люде пытаютъ ся: за що? Чи за тую драчу, що впала за его бурмістрованя на нашъ повѣтъ, чи за той неладъ, якій панує въ мѣстѣ, такъ що пр. въ часѣ Iорданского водосвята навѣть ринокъ не бувъ упратаный анѣ заметаный, такъ що походъ нашовъ по кôстки въ болотѣ и гною?

Ось таке наше гаразде: нашй паны батьки мѣста и повѣту вынаходять новй „źródła“ легкои наживы, дôстаютъ ордеры та параду ютъ, а на хлопѣ шкôра трѣщить. — *Адр. кн.*

— **Пок. о. Алексей Тороньскій** — якъ пише Przegląd — упавъ жертвою злочину сповненого на Галицкôй касѣ щадничôй. Заощадивши капиталикъ на посагъ для дочокъ, умѣстивъ въ тôй касѣ, а коли побачивъ, що ставъ касы грôзный, дуже собѣ взявъ се до серця: два чи три днѣ передъ ударомъ на мозокъ говоривъ лишь о грозячôй его родинѣ руинѣ матерiяльнôй.

— **Зъ Ярослава пишуть намъ:** Вечерокъ на дохôдъ Бурсы им. св. Онуфрія въ Ярославѣ вôдбувъ ся д 7 с. м. при звычайнôй участи публики мѣсцевои и замѣсцевои. Концертова часть вечерка може не вышала такъ, якъ сподѣвано ся, зъ запрошеныхъ пп. спѣвакôвъ зробили намъ завôдъ. Въ Ярославѣ нема на стôлько домашныхъ силъ, щобы нами заповнити концертову часть вечерка, тожъ запро или мы лучшй сили спѣвацкй зъ Львова и Перемышля, та не всѣ запрошенй дотримали даного слова, хиба не догадуючись, якій клопôтъ черезъ те справили намъ, коли не можна було выповнити програмы такъ, якъ ся подано до вѣдомое и публики. Але цѣлôсть концерту вышала добре, за що належатъ ся подяка Вп. п. Кунови, капельмайстрови вôйск. музики 40 полку, нашому молодому дирiгентови п. Свят. Людкевичеви и всѣмъ тымъ нашимъ, що не жалували труду прибути до насъ. Честь имъ, якъ и публицѣ численно прибувшôй мимо снѣжнои замети. По концертѣ вôдбулись танцѣ; весела забава протягнулась до рана. Чистого доходу зъ вечерка було 69 зр. 41 кр. [крôмъ добровôльныхъ жертвъ, котрй ще подамо]. Тôлько о вечерку.

Но у насъ е ще наша справа, а то розширеня, наглядно будованя *новои хаты для Бурсы*. Не хотячи ихати грошей въ чужѣ муры, мы закупила для Бурсы хату, котра зъ разу выстачала на помѣщенє кôльканацяти бурсакôвъ. Але число кандидатôвъ до Бурсы въ кождымъ рокомъ бôльшае, а наша хата не выстае на нихъ помѣщенє, тымъ бôльше, що въ Бурсѣ мусить мешкати и сталый наглядитель. Тожъ загадали мы тую хатчину продати, а будувати бôльшій, догôднѣйшій дôмъ. Не бракъ у насъ охоты и щирои волѣ до осуществленя тои гадки; бракъ лише средствъ, бо зъ продажи дотеперѣшнои хаты найлучшôмъ разѣ може лишити ся 2.500 зр. Отже мусимо звернутись до публичнои жертволюбивости и просити всѣхъ Р. Т. Родимцѣвъ, щобы зволили посильшити и зъ найменшими датками на будову руского Бурсы въ Ярославѣ. Вже неодна публична институція, неодно вôдске дѣло завдячуе свое истнованє знанôй жертволюбивости нашои публики, отже и мы, въ окрамъ, кличемо до Васъ Родимцѣ: Не пожалуйте и для насъ „вдовичои лепты“ и допомôжѣть намъ до здвигненя такъ важнои а въ нинѣшныхъ часахъ такъ потрѣбнои институцiи, а вдячна память нашого молодого поколѣня перетревае „отъ рода въ родъ“. Просимо: Памагайте на Бурсу въ Ярославѣ.

— **Дефравдація — причина самоубійства.** Зъ Вѣдня доносять: Магазинеръ цѣсарского заведенія завтаничого Отто Шерінъ напавъ позавчера въ полудне вразъ изъ женою Марією покôй въ однôмъ готели и осôвъ въ намѣрѣ самоубійства зажили сублiматовыхъ пастильокъ Коля отруя не дѣлала скоро, Шерінъ стрѣливъ зъ револьвера впередъ до жены, а опôсля до себе. Самъ погибъ сейчасъ, а жена боре ся изъ смертію. Причиною самоубійства — якъ выказало слѣдство — була дефравдація 11.000 зр. въ касы заставничого уряду.

— **Зъ Дирекціи почтъ.** Зъ днемъ 1 марта с. р. буде стацiя зелѣзница въ Товстôмъ отворена для приватнои кореспонденціи телеграфічнои зъ ограниченою службою денною.

— **Дрôбни вѣсти.** Въ Сокали померъ кс. Альойсій Райнгартъ, ювілатъ, почесный канонікъ, членъ рады повѣтовои, въ 81 роцѣ житя, а въ 57 священства. — Въ молодôмъ Болеславѣ въ Чехіи засудивъ судъ бувшого касiера касы ощадности, котрый спроневѣривъ 122.000 зр., на чотири роки тяжкои вязницѣ.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Иванъ Головацкій довголѣтный перекладникъ „Вѣстника законôвъ державныхъ“, братъ пок. професора Якова Головацкого, упокоивъ ся недавно и Вѣдни въ 85 роцѣ житя. Покôйный родивъ ся 1814 роцѣ въ Чепелякъ [пов. брôдского], де отець его бувъ парохомъ. Въ 1846 роцѣ выдавъ вôнъ у Вѣдни „Вѣнок Русинам на обжинки“, де мѣстили ся працѣ Маркіяна Шашкевича, Якова Головацкого, Антонія Добрянського и Иг. Даниловича. Матеріялъ до вѣнка зббравъ Якôвъ Головацкій, а грошѣ на печатанє давъ князь Люкка, нафантъ бурбоньскій, великій любитель славянського богослуженя. Друга часть „Вѣнка“ появила ся въ 1847 роцѣ. Въ 1845 р. написавъ бувъ пок. Иванъ Головацкій „стихотворенія“ при нагодѣ приѣзду царя Николая I. до Вѣдня. Опôсля въ рр. 1850—1851 выдававъ у Вѣдни правительственный орґанъ пôдъ заг. „Вѣстникъ, повременное письмо посвященое политичискому и нравственному образованію Русиновъ австрійской державы“. Въ 1852 р. выдавъ у Вѣдни III. часть „Исторія церковнои нового завѣта“ А. Балудянського, а въ 1860 р. написавъ и выдавъ книжку „Русская книга для чтенія“. Въ 1870 рокахъ бувъ именованый урядовымъ перекладникомъ законôвъ державныхъ на руский языкъ и остававъ на тôй посадѣ аж до 1895 р. Бувъ також лекторомъ россійского языка на вѣденьскôмъ университетѣ. Послѣднихъ тридцять лѣтъ житя не бравъ участи въ рускôмъ житю, а дѣти свои выховавъ у Вѣдни на чистыхъ Нѣмцѣвъ. Переводы законôвъ и взагалѣ урядовй друки редагувавъ покôйный карколомнымъ язычiемъ т. зв. „геловаччиною“ и начинивъ тымъ богато шкоды для справы руском. Най ему Богъ простить!

Дня 20 с м. померъ въ Яблоновѣ коло Коломыи окружный лѣкарь **Д-ръ Левъ Кумеръ.** Хочь Полякъ, бувъ чоловѣкъ дуже выробумѣлый на справы руски, а нерѣдко навѣть яко урядникъ автономічный дбававъ за те неприятности вôдъ своихъ властій. Въ справах выборчй не хотѣвъ мѣшатись, хотяй жиючи на провінціи мавъ певнй вплывы. Земля ему пером! — Може бы хто зъ нашихъ молодыхъ докторôвъ подавъ ся на тую корисну посаду, де кромѣ великои практики мае лѣкарь 1000 зр. пенсiи.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 лютого N. fr. Presse доносить, що до Праги заѣхали ся посли Перґельтъ, Бернрайтеръ, Функе, Праде и Шлезінґеръ, щобы сформулувати національно політичнй постулаты Нѣмцѣвъ въ Чехіи. — Вы ѣлъ мѣскои рады у Вѣдни ухваливъ включити въ дневникарскон льожѣ кореспондента N. fr. Presse, за подаване тенденціяныхъ справоздань зъ засѣдань рады.

Будапештъ 25 лютого. Въ спрати компромісу Селя зъ опозиціею доносять, що опозиція обовязуе ся полагодити угоду въ дорозѣ парляментарнôй на пôдставѣ умовы Баденого зъ Банфімъ на часъ до 1904 року. Якъ бы цлового договору не ухвалено въ парляментарнôй дорозѣ, опозиція возьме пôдъ розвагу заряджена доконань цѣсаремъ.

Римъ 25 лютого. Се, що голендерске правительство рѣшилось не высылати папъ запросинъ на конференцію въ справѣ розброєня, выкликало въ ватиканѣ велике обурченє. Ватиканьскимъ орґанамъ заборонено дальшу полеміку въ тôй справѣ.

Бруселя 25 лютого. Орлеанъскій князь не старае ся навѣть укривати своихъ плановъ. Его окруженє не тае ся передъ представителями прасы въ тымъ, що претендентъ використае першу лѣпшу способôбность, щобы на чолѣ своихъ прихильниковъ перейти границю. Потверджуе се его власный секретарь.

Парижъ 25 лютого. Кореспондента N. fr. Presse вôдстав ено пôдъ ескортою до границѣ, бо добровôльно не хотѣвъ вступити ся въ Франціи. — Поліція стереже готель „Ріцъ“ бо розбiйшла ся поголоска, що тамъ зъѣхавъ Орлеанъскій князь.

Штокгольмъ 25 лютого. Члены финляндского сойму и гельсінґфорскй горожане хотѣли не допустити до опубліковання сенатомъ русифікаційного маніфесту царского въ справѣ вôйсковои реформы, такъ довго, доки царь не буде поінформованый о дôвершôмъ стани рѣчи въ Фінляндiи. Генералъ губернаторъ загрозивъ, ще въ такôмъ случаю оголосить стан облоги, и сенатъ ухваливъ публікацію.

Переписка Редакціи и Адміністрациі

Вп. Н. Се. въ Ян. Одержали. — *Вп. Ю Ох. въ Се.* Не за лютый, лишь за падолистъ 1898. — *Вп. І. Ку. въ С.* Не за лютый, лише за сѣчень. — *Вп. И. Но. въ Ст.* За 7·50 зр. буде призначений 3 зр., на образъ „Праотцiвъ“ и грошѣ доручено куда слѣдуваго. — *Вп. д-ръ В. Ян. въ Ст. н.* Такъ.

Надосланє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на палятахъ школи Галицкой

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, пінсеры, лѣсеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣчні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайта, тангьи мѣрячі, піены, лібелі, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 415

ЛИНІЯ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Гроблі надъ ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячі снѣданя

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова въ капустою	15 кр.
Сякаий легка	12 „
Флячка	1 „
Ніжка теляча въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	0 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моіи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — **Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.**

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страва и напиткивъ звосмотрена кухня.

79 180—? **Зъ высокимъ поважанемъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита волосяні почвірній до паштетівъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, торгівля земляка у Львовѣ, площа Галицька 1 (напротивъ катедры).

---

¹/₁ натуральной величины

Оріґінальні англійскі бритвы въ найлѣпшой діямантовой сталі, досконалій, вглубленно шліфованій, вмострений, готовій до ужитку. Цѣна въ etui ³/₄ вглублено шліфованна зр. 1.50 а ¹/₁ вглублено шліфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпечного изъ здіймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покаджчоня лиця обчасъ голіня тяжкъ у недосвідчыхъ цілкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надя ся до ужитку яко звичайна бритва. Вострі найделікатнѣйше ³/₄ вглублено вышліфоване. Цѣна зъ etui 3·50 зр.

Практичный дарунокъ Різдвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся гроші. Висылка за послѣпатомъ, або за попередною заплатомъ.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 1880 1886.

Прошу прислати ще 6 орік. англійскихъ бритвъ зъ діямантовой сталі; посередно присланыма я вповні вдоволений. Людвикъ Загрядникъ парохъ въ Куповичахъ.

2 кпт. оритвы одержавъ; дуже добри. Въ интересѣ приязни поручаю вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Пашкевичъ парохъ въ Милной.

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шишковскій, деканъ стрийскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковой.

О. Подлѣнскій, парохъ Юровець.

Кир. Дуровъ, парохъ Лядчини и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

Патентований прилады до бды. Англійска марка „Sheffield". Prima якість зъ колодками зъ рога, або кости, вострі шліфованні. Вострі не выпадають анѣ не розхоствуються анѣтъ въ кишеньку. Тузинъ одной пары (12 ножівъ и 12 виделокъ) 6 зр. Також продаю ся по ¹/₂ тузина пары. D. 54 15—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

ТЕОФІЛЬ КОНІСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ.

знѣстный вѣдъ кількайцять лѣтъ изъ своіх праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнімъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, іконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы вподобненыхъ планівъ. Выготовляе иконы величины переносній образы до іконостасівъ, престолівъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и дерев. Найбільше зъ фотографій портреты. Зъ увагою пильнує и консерваторія реставруе всякій старинности, а то ікони, ольбы, и т. пр. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство запогуляти собѣ его адресу. 265

Т. Конистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

З подвійнымъ ланцухомъ лише 5·25 зр.

Годинникарямъ

людимъ приватнымъ, потребуючимъ добрыхъ годинниковъ, подаемо до вѣдомости, що мы обняли выключну продажъ новоизнайденыхъ ювілейныхъ

ГОЛЬДИНОВЫХЪ ГОДИННИКОВЪ-РЕМОНТУАРОВЪ

зъ знаменито улучшеным зрефформово-преціазным верком.

Тій годинники, въ подвійныхъ кувертахъ задля свого пышного и вкусного выконаня годѣ вздрѣвнити вѣдъ правдиво золотыхъ найтѣ людимъ фахівымъ. Чудесно цяцельованій куверты лишають ся на все цѣди не змѣненымъ а за точный ходъ дае ся 3-лѣтну письменну гарантію

Цѣна за штуку разомъ зъ хорошимъ гольдиновымъ подвійнымъ ланцухомъ лише 5·25.

До кождого годинника даромъ шкіряный футеряль, а набувати можна лише въ центральномъ складѣ. 15 3—6

Anton Kix & Bruder

Wien II. Praterstrasse 16

Высылка за послѣпатою, Коли не подобаесь, вертае ся гроші.

Сі гольдиновій годинники в оригінальнымъ шкіряныхъ фабрикатомъ, ідуть они такъ точно и вытревало, якъ золоті годинники вартости вѣдъ 100 до 150 зр. и були выставленій на сторічній ювілейній выстави.

Кождый годинникъ-ремонтуаръ

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелихи и т. п. власній выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

въ своій ново устроеній торговлі У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а нашихъ агентівъ анѣ похатникивъ не высылаемо. 2 6—12

Хто мавъ бы на продажъ рѣчники журналівъ зъ 60-ыхъ роківъ „ВЕЧЕРНИЦѢ" и „МЕТУ" зволить ласкаво повѣдомити просе Володимира Гнатюка, улиця Чарнецкого 26 и подати цѣну за нихъ.

КАТРАЙНЕРА патентованій замки на вѣддалене приналежне Іванъ Ляврукъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Артистично-ритовниче

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампідѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільні марки, станцы, таблицѣ дитѣ и гравіровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 50—52

Маю честь повѣдомити отсимъ Поважану Р. Т. Публику, що вѣдъ 1 марта переношу свою

РОБОТНЮ СУКОНЬ И ДАМСКИХЪ ОКРЫТЬ

на улицю Гофмана ч. 24

(обчина Лычаковска).

Зъ поважанемъ

64 1—3 *ЕМІЛІЯ ШЕРЕРЪ.*

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурковичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна дозвичыни и полячкамъ вмѣсто якъ и цѣна скорости и оглядаючи пароходу.

ЗАЩИТА ЗЕМЛЬ

общество зареґистроване зъ ограничь. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковской ч. 17

переводить парцеляцію обшаровъ дворскихъ, удѣляе своімъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або вѣдпесеня господарствъ и въ загалѣ старае ся о удержане и придбане земль въ руснихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли принимае вѣдъ своіхъ членовъ капіталы на условленый процентъ и **вкладки щадничі** въ довольній высотѣ.

Одинъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдуючихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ". 52 5—10

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

членковій и обручковій, зъ первориднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ патентовою гарантією

Зінґера ручні вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстрациями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ Іванъ Ляврукъ

297 28—? механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ

у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.

Новоотвореный магазинъ Товаровъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ. Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій. 61 2—3

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бѣль натираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 22—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тов маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Норд-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспишными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne" w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожъ моремъ лише 5 до 5½ дни. 39 3—10

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенесъ

Контору вымѣны

и

вѣддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будынку до **льохаю фронтового** въ партерѣ.

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховани папиры вартостій и дае на нихъ завдатки.

Кромъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дістае въ сталевій касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своѣ майно або важній документы. 374 (4)

Пѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогоднѣйшій заряджени.

Приписы дотычно того рода депозитівъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовомъ.

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментовъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000 чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ съ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальній редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянського. Зъ друкарни Истытуту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Дениловича.

Ч. 35. Львовъ, Понедѣлокъ 15 (27) Лютого 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзлого 2; — въ Ярославю Д. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты заплачѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	36 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	18 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераменовой або ся місце в 28 рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Надсилки и инші дописьма приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ единицы.

Потреба рускои ґімназіи въ Самборѣ.

[*Письмо зъ краю.*]

Недавно була въ „Дѣлѣ“ статья, де выказано потребу основанія рускои ґімназіи въ Станиславовѣ. Не перечу оправданымъ выводамъ пов. автора, але забираючи и собѣ въ тій справѣ слово, мушу сказати, що ще бѣльша така потреба находить ся въ Самборѣ.

Повѣтъ самборскій зъ довколичными повѣтами рудецкимъ, дрогобицкимъ, старомѣскимъ и турчаньскимъ — всѣ на-скрозь рускій. Зъ выняткомъ передмѣстъ самборскихъ и двохъ чи трехъ кольоній мазурскихъ ма ове населенє у всѣхъ тыхъ повѣтахъ — то самій Русины. Правда, Поляки причисляютъ до себе и жидовъ, але по справедливости за такихъ можуть уважати хиба емансипованыхъ жидовъ по мѣстахъ повѣтовыхъ. Прочій же, осѣлій по селахъ и мѣсточкахъ, а навѣть по такихъ мѣстахъ повѣтовыхъ, якъ Старе-мѣсто и Турка, можуть причисляти ся лишь до Русиновъ. Додавши до мазурскихъ кольоній та жидовъ польскихъ ще урядниковъ-Поляковъ по мѣстахъ и здесяткованыхъ дѣдичівъ польскихъ по селахъ, то число населенія польского у всѣхъ повѣтахъ може выносити найбѣльше 10%.

И такъ 10% населенія ма ажь двѣ ґімназіи — одну въ Самборѣ а другу въ Дрогобичи, пѣдчасъ коли 90% Русиновъ не то не мають и одной ґімназіи, але надто наука матѣрного ихъ языка въ обохъ ґімназіяхъ пѣсля найновѣйшого розпорадженія заведена до смѣшности... Бѣльшои кривды не можна вже собѣ уявити!

За рускою ґімназією въ Самборѣ промовляє и число ученикѣвъ-Русиновъ въ теперѣшній ґімназіи самборскій, а сли-бы до того числа прибула ище половина ученикѣвъ Русиновъ зъ Дрогобича, то руска ґімназія въ Самборѣ вѣдъ разу числила бы що-найменше 300 ученикѣвъ. Для доказу наведу дані изъ справоздань шкѣльныхъ ґімназіи самборскои за послѣдній чотири роки и станъ зъ 1899 року по клясифікаціи въ I. пѣврочю:

	1895	1896	1897	1898	1899
Русиновъ	145	158	158	167	193
Русиновъ (греко-кат.)	146	158	158	164	193
на руску ходило	139	156	164	182	193
всѣхъ	394	440	457	477	513

Загадочній тутъ є дані зъ року 1897. Русиновъ записано ся 158, греко кат. обряду було 167 а языка руского учило ся 164 ученикѣвъ. Зъ уваги, що въ 1896 році всѣ 158 греко-католики признали ся до руской народности а въ році 1898 тѣльо оденъ выперъ ся ихъ, то не можливо, щобы въ 1897 році феноменально явилало ся такъ нелике число мамелюковъ а вѣдтакъ наразъ зникало. Неможливість сесю стверджує ще и та обставина, що въ тѣмъ-же році на рускій языкъ ходило 164 ученикѣвъ. За живши-жь теперь, що на руске не записує ся жаденъ Полякъ ани жидъ, то мінімальне число ученикѣвъ-Русиновъ въ 1897 році треба приняти не 158 але 164, не вчисляючи навѣть въ то 3 реплікатовъ.

Порѣвнавши теперь загальный приростъ ученикѣвъ зъ приростомъ Русиновъ, бачимо, що Русиновъ прибуває рѣчно половина изъ приросту загального. Число се було бы значно бѣльше, якъ бы не той духъ польскій, що маркантно вѣє въ ґімназіи самборскій. Ученикъ-Русинъ почуває ся тамъ такъ, мовь-бы вѣнъ буръ яко necessarium malum... Примѣромъ — одному ученикови въ V. класы дано першій степень пѣдъ тымъ услѣвемъ, що на друге пѣврочє перенесе ся до иншои ґімназіи. Русины-ученикѣ, мимо остроі клясифікаціи, своєю пильностію поборюють противности, а все таки дуже тяжку батерію мають передъ собою — науку языка польского. Правда, они и тутъ працею намагаютъ и домовыми лектурами польскихъ книжокъ здоровля своє подрываютъ, та все жь при схожести обохъ бесѣдъ годі у выслови устерегти ся якогось рутеніаму, а така одна похибка, якъ: najlekszy, podziwił się, główko, uwidział и т. д. — вже въ найнижшій класѣ выстарчить, абы до-

статут не відповідає вимогам § 4 lit. a. д.

Письма зъ краю.

Зъ Старомѣского пишуть намъ:

Въ „Дѣлѣ“ була вже згадка, що ц. к. намѣстництво рѣшительно другій разъ заборонило основаніе політичного товариства „Народна Рада“ въ Старымъ-мѣстѣ. Дотычна заборона въ дословномъ вѣдпису такъ звучать:

„Ч. 7/пр. До Основателів політичного товариства Народна Рада в Старім місті на руці Всечестного ко. Іоана Яворского гр. кат. пароха в Стрільбичах. — Високе ц. к. Намістництво рескриптом з дня 3 лютого 1899 Ч. 7300 на підставі §: 6 закона з 15/11 1867 В. з. д. Ч. 134 заказало заявзаня політичного товариства „Народна Рада“ в Старіммісті після основ залученого статута, понеже той статут не відповідає вимогам § 4 lit. a. д. покликаного закона. Именно зачислено в § 2 під ж) стат та до средств, якими товариство буде ся послугівало для осягненя цілі означеного §: 1 статута, також „ширзня просвіти між рускім народом і підношеня его добробиту.“ Загальна стилізація того уступу §: 2 не вст ясна і вітворав поле різнородним стремленюм, понеже не вказано, в якій спосіб зазначене повижше средство „ширеня просвіти і підношеня добробиту“ мае бути через товариство виконане, слідством чого статут не відповідае вимогом §: 4 lit. a закона з 15/11 1867. Кромі того в §: 15 статута компетенція суди мирового не вст ограничена до спорів могучих повстати з стосунків товариства, що ся сопротивляе законом, понеже спори межи членами стоваришеня ничого рода и. п. спори приватно-правні, не могут на підставі сего статута через суд миров й бути рішені, врешті бракуе в тім параграфі також постановленя що до залагодженя спорів могучих повстати з стосунків товариства межи членами а стоваришеням яко таким. Против тому заказови можно внести до Високого ц. к. Міністерства справ внутренних до 60 днів від дорученя на мої рукі. — Старе місто 8 лютого 1899. Кіеровник ц. к. Староства: Ріцці“.

Минувшого року Русины старомѣского повѣту внесли були повѣдомленя о основаню товариства політичного на пѣдставѣ статута дословно вѣдписаного аѣ статута Народнои Рады у Львовѣ. Однакъ ц. к. намѣстництво вѣдкинуло той статутъ зъ причины, що не було означено точно, яке найменше число членовъ мае бути присутне на загальныхъ зборахъ, а такожь, що нѣбы не було ясно выражене: якою бѣльшостію голосовъ западають ухвалы выдѣлу. По справленю статута въ указанѣмъ дусѣ и по залагодженю деякихъ формальностій основатель товариства внесли другій разъ статутъ до ц. к. намѣстництва, а оно въ тѣмъ самѣмъ статутѣ, котрый передъ тымъ мало, и въ тыхъ самыхъ постановахъ статута, котрій передъ тымъ узнало за добрій, находить новій причины до заборони товариства! Та тымъ оно справы не убе, бо основатель, надѣятись, не закинуть свого змагання, доки таки права свого не добьють ся!

Исторія мого коляторства.

Образокъ — въ тѣни.

Написавъ *М. И.*

Я, Дмитро Губка, бувъ колись народнымъ учителемъ въ селѣ Доброборщевѣ, та передъ кількома роками скортѣло мене поѣхати до Львова на руске вѣче и тамъ, при однѣмъ розумнѣмъ внесеню якогось священника, забрати голосъ. Въ кілька днівъ по тѣмъ вѣчу приѣзджае до мене на село шкѣльный инспекторъ зъ Х. и привозить менѣ увольненє зъ посады, а що найважнѣйше и... зъ пенсіи. Вправдѣ пенсія тои було на цѣлый рѣкъ ажь 250 зр., тожь не було за чимъ и жалувати.

Позбувшись такимъ чиномъ „становиска“, ставъ я продумувати надъ тымъ, чого бы то теперь имитись, щобы дальше жити якось на свѣтѣ. На щастя, бувъ я у моихъ родичівъ одиноким и тѣ умираючи лишили менѣ готівкою кілька сотокъ спадщины, котру я умѣстивъ на книжочки — тѣлько не въ польскій Галицкій щадниці, а въ нашій Народскій Торговли. Нехай — думаю — лежать они нѣй Торговли. Нехай — думаю — лежать они собѣ на лиху годину... Та тая лиха година прийшла далеко скорше, якъ я того надѣявъ ся, тожь треба було зреалізувати тѣ „цѣнні паперы“ и тыми мізерными кількома сотками взятись до якого дѣла.

Купивъ я собѣ таки въ Доброборщевѣ кусень огорода, побудувавъ на нѣмъ дѣмъ та отворивъ сѣльску крамницю. Село — думаю собѣ — велике и заможне, люде, завдяки старенькому священникови, просвѣчений, свѣдущій и добрій, тожь и есть надѣя, що и торговля христіянська буде тутъ якось успѣшно розвиватись. И дѣйстно, я не завѣвъ ся въ надѣяхъ. По кількохъ мѣсяцяхъ торговельні дѣла мои стали чимъ разъ лучше розвиватись и ся и бытъ моіи крамницѣ бувъ запевненый. Зъ часомъ торгувавъ я за самъ перець, шварцъ, сѣрники, смаровило и тымъ подобній „деликатесы“ бѣльше, якъ выносила моя пѣ лорѣчна учительска пенсія, зъ котрои увольнено мене немилосердно на руске вѣче, для „добра отчизны“.

Сиджу и собѣ спокійно въ Доброборщевѣ, торгую въ моіи крамниці та не бою ся нѣкого: ни комісара, ни инспектора, ни преса зъ польского бецирку, ни самого пана староства! Що они — думаю — можуть менѣ теперь зробити? Они менѣ зовсѣмъ не страшній, якъ „во время оно“... И на вѣча рускі ѣзджу, и на всѣ заборы русскихъ товариствъ політичныхъ, и говорю на нихъ всю правду, горлаю про всѣ вопіючій кривды, якій роблять намъ Русинамъ наши „браця“, и нѣкого не бою ся. Звѣстно, нѣкому не служу, нѣхто менѣ не платить, и крѣмъ Бога не маю надъ собою жадного наставника, тожь и чому не маю говорити правды? кого маю бояти ся? Впрочѣмъ и такій вже вдавъ ся, що за правду не боявъ ся нѣкого навѣть тогды, коли за 250 зр. рѣчнои плативъ мусѣвъ по указу польского инспектора учити рускій дѣти.

Властителемъ Доброборщева бувъ собѣ якійсь Пшецлавъ гербу Долива Подрыгальскій. Панокъ сей, процындривши свій маетокъ и задовживши ся по уха у всѣхъ можливыхъ краевыхъ фінансовыхъ институціяхъ, мусѣвъ остаточно продати свій Доброборщевъ и ити до выдѣлу краевого на дюрву, котра то посада чекала на него вже нѣдъ року. А що обшару дворского въ Доброборщевѣ не було богато, а складавъ ся нѣнъ весто зъ фольварку, 120 моргівъ поля, 60 моргівъ лѣса и мурованого вѣтраки, то п. Подрыгальскій не продавъ свого маетку по шляхотскому звычаю цейсатымъ „брацимъ“ въ цѣлости, а рѣшивъ ся розпродати парцелями межи мѣсцевыхъ селянъ, зъ надѣя, що тымъ чиномъ выскае бѣльшу суму, якъ зъ продажи въ цѣлости. И дѣйстно такъ стало ся. Селяне мѣсцевій мягью розкупили цѣлый обшаръ дворскій и лишивъ ся тѣлько за селомъ на горбку мурованый вѣтракъ, формы великого стѣжка. Вѣтрака того вразъ изъ загородою, на котрій нѣнъ стоявъ, не хотѣвъ нѣхто купити, бо й на що здавъ ся въ инакшихъ часахъ мужикови вѣтракъ, ще й описованый, коли млыво мѣжа у вѣтровыхъ млынахъ нинѣ вже не практикує ся? Впрочѣмъ була поголоска въ селѣ, що предки Подрыгальского зъ давенъ-давна не мали въ Доброборщевѣ нѣчого бѣльше, лишь сей вѣтракъ и право пропінації, а тыхъ 120 моргівъ поля докупили нѣдъ пооднинокихъ селянъ, длятого до вѣтрака привязане було право патронату. Сего „гонору“ боявъ ся кождый мужикъ, а то зъ огляду на великанькій колись датки конкуренційній.

Ану-жь — подумавъ я собѣ — куплю я сей вѣтракъ! Вправдѣ хѣсна великого зъ него не буде, але все-таки вокругъ него гарна загорода, а и самъ мурованый вѣтракъ може на що придасть... Сказавъ — зробивъ! До кількохъ годинъ зявесъ я пану Подрыгальскому грошѣ и вѣтракъ бувъ мій. По залагодженю великихъ формальностій, всѣ, що розкупили парцелями обшаръ дворскій въ Доброборщевѣ, поѣхали до повѣтового города до контрактовъ. Поѣхавъ и я — и дѣйстно въ табули сказано менѣ, що я, купуючи вѣтракъ тымъ самымъ стаю патрономъ церкви и коляторомъ доброборщевскои парохіи. Господи! що за нечувани честь! Я, Дмитро Губка, суспендованый и родный учитель, я, сѣльскій крамарь, — коляторомъ Доброборщева! Чи думавъ я коли, що дійду до такои чести? чи снило ся се моему п. инспекторови, коли звольнивъ мене зъ учительскои посады, що сей „неблагонадежный“ Губка буде колись коляторомъ?...

Въ рѣкъ опѣсля читаю я въ Шематизмѣ епархіальномъ при парохіи Доброборщевъ: Коляторъ — Р. Т. Дмитрій Губка.

Стоить мій вѣтракъ за селомъ, а я зъ гордостію поглядаю на него, якъ на знакъ моеи власти, значѣня и силы. Вже й не думаю о розбираню его. Нехай — думаю — стоить, нехай гнѣздить ся и дальше въ нѣмъ совы и пугачѣ, бо якъ розвалю его, то пропаде и моя коляторство... Ой, пропало оно и такъ, хоть вѣтракъ стоявъ собѣ спокійно и хоть я бувъ его властителемъ... А сталось оно ось-якъ:

Умеръ въ Доброборщевѣ стареньскій пароxъ, найпримѣрнѣйшій священникъ, ревный просвѣтитель громады. Въ тыждень по его смерти приѣхавъ до Доброборщева молодый завѣдатель о. С. Стрѣльчаньскій [по польски писавъ ся вѣнъ все: Strzelczyński]. Заразъ таки другого чи третього дня приходить до мене о. завѣдатель та просить, щобы я въ своѣмъ часѣ пѣдписавъ ему презенту на Доброборщевъ. Господи! що за честь! Дмитро Губка мае презентувати священника! Менѣ зробилось якось нѣяково. Вѣдмовити отъ такъ прямо въ очи якось не выпадае, звязатись словомъ на передъ, на знаючи чоловѣка, такожь не можна, тожь я въ чемный способѣ попросивъ о провололку до намыслу.

Надумуюсь я, надумуюсь и предявляю ся цѣлый всѣй духовній и народній роботѣ о завѣдателя, та зъ жалемъ запримѣчую, що якось оно не такъ робить ся, якъ бы повинно, — що молодый о. завѣдатель не йде слѣдомъ свого попередника, се не зъ тыхъ молодыхъ левітівъ, що то девізою поставили собѣ: зъ Богомъ, за церковь, за народъ и вѣтчину! До читальнѣ, котру такъ вѣдрѣчево вѣнъ колись покійный пароxъ, о. Стрѣльчаньскій не тѣлько не покаже ся нѣколи, але ставъ явно противъ нея выступати. Вѣдъ людей, знаныхъ въ повѣтѣ зъ посвященя для Церкви и для рускои справы, держить ся зъ далека. На жаднѣмъ зѣбраню рускѣмъ нѣколи не покаже ся, за то повно его при всѣхъ польскихъ маніфе-

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1899 рік (2-ий рік видання) під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що місяця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й перекладна найзначнійших утворів чужих літератур, розвідки й оглади літературні, культурні, критика й хроніка культурного жита]. Передплата 8 зр. рочно, може бути сплачена ратами.

Адреса Адміністрації: Львів, Академічна 5.

Однакъ годѣ не зазначити, що ц. к. намѣстництво, вышукуючи въ предкладуваныхъ тыхъ самыхъ статутахъ що-разъ иншій причины до заборонѣ, ступило на дуже лиху дорогу. Рускій народъ, що и такъ видить ся на кождѣмъ кроцѣ покривдженымъ въ своихъ правахъ, такимъ поступованьемъ не то не лагодить ся, але ще бѣльше розъярюе ся.

Повысшу заборону доручило староство о. Яворскому при великѣй парадѣ. Привезли ей ц. к. концепістъ староства п. Вишневскій и ц. к. офіціялъ податковый п. Райхъ при шаблях и въ мундурахъ урядовыхъ, дали панѣ войтови, а панъ вѣстъ передавъ оснуателеви. Рѣвночасно на дворѣ жандармъ вѣдбувавъ варту гонорову — бррррр! — зъ наѣженымъ багнетомъ. Та доручивши сесе рѣшене ц. к. намѣстництва, чомусь ц. к. староство задержало у себе статутъ и нѣякъ не хоче выдати...

Переглядъ політичный.

Вчера вѣдбула ся въ Правѣ конференція нѣмецкихъ мужѣвъ довѣря, зъ цѣля уложеня національно політичныхъ постулятовъ Нѣмцѣвъ въ Чехіи. Въ конференціи взяли участь послы: Перґельтъ, Прадe, Бернрайтеръ, Функе и Шікеръ. На самѣмъ вступѣ зазначено одноголосно, що не ходить тутъ о предложеня для правительства, бо зъ нимъ передъ внесенемъ языковыхъ розпорядженъ не можна вдавати ся въ нѣякій переговоры. Деякій члены конференціи привезли вже готовій елябораты зъ жаданями Нѣмцѣвъ. Головній ихъ постуляты суть такій: Знесеня языковыхъ розпоряджень, розграниченя судовыхъ округовъ, и національный роздѣлъ найвысшихъ инстанцій въ краю, на взоръ краевои рады школьной и рады культуры краевои.

Зъ огляду на се, що чесько-нѣмецка угода акція розбила ся и Нѣмцѣ заявили рѣшучо, що въ нарадахъ сойму не возьмуть участи, въ найблизшихъ вже дняхъ має наступити скликане ческого сойму, а то якъ вдогадують ся, на день 27-ого марта.

Пѣсля донесеня пільзеньского органу д-ра Дика, на послѣднѣмъ засѣданю молодоческого клюбу ситуація цѣлкомъ не представлено въ рожевѣмъ свѣтлѣ для Чехѣвъ; говорено также о тѣмъ, що положене на Угорщинѣ може въ некористный способъ вѣдбити ся на вѣдносины Австрія до Угорщины. Чехи — запевняе згаданый дневникъ — на случай, якъ бы выконано зухвалій жадани Нѣмцѣвъ, доведуть разомъ зъ иншими славяньскими племенами Австрія до того, що Австрія захитае ся. На закінченя органъ Дика домагае ся, щобы зъ Нѣмцями зробити короткій процесъ.

Ческа краева дирекція скарбу выдала обѣжникъ пояснюючій языковій розпорядженя Ґавча. Пѣсля того обѣжника також при скарбовыхъ властяхъ въ ческихъ округахъ урядовою мовою мае бути выключно ческа мова, въ нѣмецкихъ округахъ нѣмецка, а въ мѣшаныхъ обѣ мовы, згладно мова бѣльшести. Прагу зачислено до мѣшаныхъ округовъ.

Урядове оголошене именованя Селя президентомъ міністровъ наступить вже. Въ полудне зложать въ руки цѣсаря присягу: Сель и нові міністры: торговлѣ Ал. Гетедіеъ и судовництва Ал. Плъсъ. Въ середу зберуть ся обѣ палаты парляменту. Говорять голосно, що дисиденты назадъ вступлять до ліберальнаго сторонництва. Університетска молодѣжь уряджуе нині вечеромъ походъ зъ смолоскипами зъ нагоды успокоеня парляменту. Sonn- и Montagszig. доносить, що въ найблизшомъ часѣ зачнуть ся переговоры мѣжь правительствомъ угорскимъ и австрійскимъ въ справѣ угоды. Тѣ переговоры будуть передовсѣмъ вѣдносити ся до квоты, яку Угорщина платить на спільній выдатки. Президентъ міністровъ мавъ запевнити, що квота буде вѣдъ 1900 року пѣдвисшена на 35 процентъ. На случай, якъ бы нове угорске правительство дѣйстно згодило ся на пѣдвышшене квоты на 35 процентъ вѣдъ 1900 року, квотовій депутаціи вже бѣльше не збирали бы ся, але правительства самій заключили бы вѣдповѣдній договоры по мысли дотычныхъ постановъ закона.

— —

Зъ балканьского пѣвострова надходять вѣсти, що турецкій власти, щобы спинити выбухъ розрухѣвъ, въ великомъ посѣху розброюють христіяньску людность въ Македонія. При тѣмъ арештовано богато особъ. Султанъ выданъ праде скликуюче на вправы ново сформований баталіоны резервы другого и третого корпуса. Тѣ заряджена маютъ стояти въ явнан зъ грѣбными вѣстями надходячими зъ Македонія.

Въ наслѣдокъ поважныхъ упѣмнень зъ стороны Россіи и Франціи, болгарске правительство выслало до Петербурга и Парижа формальне запевнена, що Болгарія не мае нѣчо спільного зъ тенденціями, змѣряючими до выкликаня руху въ Македонія и не позволить, щобы на ей территорія роблено приготованя, що мали-бъ въ тѣй провінціи выкликати повстане. Болгарске правительство, въ рамахъ своихъ власти, зробить все, щобы здавити рухъ загрожуючій спокоѣ на цѣлѣмъ пѣвостровѣ.

— —

Вѣйсковый губернаторъ Парижа генералъ Цурлінденъ мае одержати димісію, а за него именованый личный приятель Любета генералъ Форъ Біне. Въ мешканяхъ приклонникѣвъ Деруляда и у антісемітѣвъ вѣдбули ся числевній ревізіи. Тѣ ревізіи маютъ ствердити, чи дѣйстно истнуе заговоръ, щобы въ порозумѣню зъ роялістами и бонапартистами урядити державный атентатъ.

Репрезентантъ цѣсаря Вільгельма на похоронѣ Фора, генералъ адъютантъ кн. Радзівіл въ розмовѣ зъ редакторомъ дневника Liberé запевнивъ, що нѣмецкій цѣсаръ якъ найприхильнѣйше успособленый для французскои республики и пильно слѣдить за всѣми тыми обявами, котрѣ можуть стѣснити звязь мѣжь Нѣмеччиною и Францією. Обѣ державы маютъ тѣлько спільныхъ интересовъ, що льояльне порозумѣне такъ само пожадане для Франціи якъ и для Нѣмеччины.

Галицка каса щадничa.

— —

На дневный порадокъ нинѣшного засѣдання соймового назначено справоздане буджетовои комісіи въ справѣ краевои поруки за вкладки до гал. щадницъ. Справоздане се выказуе насамперед, длячого конечна е порука краю: Могло бы здавати ся, що пригода львѣвскои щадницѣ приватнои зъ одной стороны не грозить господарству цѣлого краю, а зъ другои стороны велить домагати ся ратунковои акціи вѣдъ правительства, котре занедбало свій обовязокъ контролѣ надъ касою. Одинаково такъ не е. У львѣвскій щадници складало свои ощадности населенє цѣлого краю, а она успѣшно пѣддержувала кредитъ и, придбавши значный фондъ резервовый, що року вѣддавала богато на добродѣйнѣ цѣли. Ажь наслѣдкомъ несовѣстнои господарки запропащено резервовый фондъ и надужито довѣря кількадесять тисячѣвъ особъ, що касѣ повѣрили свои ощадности. Вѣдъ мѣсяца тисне ся народъ до касы вѣдбирати свои вкладки, такъ що коли бы довше потреваъ такій станъ, то не остоялась бы каса, хочь бы навѣть и найлѣпше стояла. Годѣ сказати сегодня, який страты понесе каса; але нафтяній копальнѣ, котрѣ маютъ бути єдиным покритемъ кількa міліоновыхъ претенсій, мабуть не богато можуть обѣцювати надѣѣ. Однако навѣть въ такомъ разѣ, коли бы найшовъ ся хто, хто бы зразъ покрывъ всѣ страты, то и се имовѣрно не причинилось бы до уздоровленя касы, бо до сего треба передовсѣмъ успокоеня людей, справедливо занепокоеныхъ дотеперѣшною господаркою касы. А такого успокоеня можна надѣяти ся лише тогдѣ, коли бы хтось, хто мае безусловне довѣря, заручивъ за безпечность щадничихъ вкладокъ и за совѣстну на будуче управу касы. Таку поруку могла бы дати тѣлько держава, край або громада столичного мѣста

Було бы цѣлкомъ справедливо домагати ся поруки вѣдъ державы; але се настроило бы инший край монархіи ще бѣльше ворожо противъ нашого краю, а також трудно було бы въ сихъ часахъ безнастанной кризы парляментарнои перевести таку акцію, до котрои треба державного закону. Громада мѣста Львова западае великій мае потребы власній а заразомъ и не мае такъ великого майна, щобы ей порука за якихъ 30 міл. зр. могла мати бажаный успѣхъ.

Тымъ то не лишае ся нѣчого иншого, якъ акція краю. Промавляе за симъ ще и економічный станъ краю, котрый мусѣвъ бы богато ще потерпѣти черезъ упадокъ щадницѣ Властителѣ щадничихъ вкладокъ стратили бы черезъ невыплатность касы; довжники ей мусѣли бы авертати свои довги, а черезъ примусову продажъ недвижимостей, на котрыхъ тѣ довги обезпеченѣ, въ цѣлѣмъ краю впала бы ихъ вартость. За тымъ пѣйшовъ и спадокъ курсу заставныхъ листовъ. Страты товариствъ, банковъ, купцѣвъ, ремѣсниковъ, спровадженій ліквідацію щадницѣ, могли бы выкликати упадокъ богато фінансовыхъ инстанцій, пожиточныхъ для краю.

Крѣмъ небезпеньства економічного промавляють за акцію краю ще и взгляды політичній. За границями краю дуже неприхильно осуджують всѣ тутешній вѣдносины и уладженя; отже край повиненъ також унати си за „honorem narodowym“, хочь бы прийшлось принести тяжкій жертвы. При тѣмъ лише таке пожертвованє краю зможе знова на ново розбудити довѣре до касы и здержати нещасный „рунъ“. А хочь сего цѣлкомъ певнымъ бути не можна и хочь фінансова жертва краю е у всякѣмъ разѣ неозначена, то таки при всѣй невевности въ обохъ напрямахъ край мусить принятн на себе сей тяжкій обовязокъ. Однако зъ сего выпадку не вѣльно жадній иншій институціи числити на подѣбну помочь въ разѣ подѣбного нещастя.

Зъ такого становища выходячи, радить краевый выдѣлъ принятн поруку краю за вкладки до высоты 30 міл. зр. на часъ, поки резервовый фондъ не дойде до 10% вкладокъ.

Буджетова комісія згодила ся на гадку краевого выдѣлу и постановила препоручити соймови ей принятє. Меншость комісіи промавляла за тымъ, щобы край перенявъ щадницю на власность; але бѣльшость не може сего дорадити, бо оно вымагало бы такъ довгихъ короводѣвъ, що черезъ те спинало бы ся помочь, котрои треба чимъ скорше. Врешцѣ порука краю разомъ зъ безмежнымъ вплывомъ на управу щадницѣ майже рѣвнае ся перенятю касы на власность, а формальне переведене того перенятя можна лишити на пѣзнѣйше.

Буджетова комісія приняла деякій поправки у внесеню краевого выдѣлу. Скоро въ ухвалѣ сойму для обмеженя поруки краю до якоись высоты мае бути означена якась найвысша сума щадничихъ вкладокъ, то треба тую суму пѣдвисти до 35 міл. зр. Вкладки выносили до недавна 33 міл. зр. и можна мати надѣю, що они назадъ зростуть до такои высоты, скоро наслѣдкомъ поруки краю верне довѣре до касы. Коли бы обмежено суму вкладокъ до 30 міл., то готово повстати пѣдозрѣне, що соймъ самъ не вѣрить, въ успѣшность своеи акціи и не припускае, щобы щадниця вернула до давного свого стану.

Дальше мотивуе справоздане буджетовои комісіи иншій поправки, якій комісія поробила у внесеню краевого выдѣлу. Мѣжь иншимъ именувати директоровъ касы, бухгальтера и синдика мае маршалокъ краевый на пропозицію выдѣлу касы и по выслуханю краевого выдѣлу, — а не выдѣлъ краевый. Поправку сю мотивуе буджетова комісія тымъ, що результатъ голосованя краевого выдѣлу мѣгъ бы бути часомъ припадковый, а краевый маршалокъ, выслухавши гадку краевого выдѣлу, зможе безсторонно оцѣнити внесеня выдѣлу касы.

Внесеня краевого выдѣлу подане було въ 33. ч. „Дѣла“; тутъ подамо лише поправки, принятѣ буджетовою комісію. И такъ въ ухвалѣ А. арт. II. додаю на кѣнци слова „въ интересѣ обезпеченя краевого Фонду“. Въ арт. IV. замѣсть „сумы 30 міл. зр.“ принято 35 міл зр Въ ухвалѣ Б. ад. б) въ справозданю буджетовои комісіи такъ звучать: „Дирекція гал. касы щадничои складатись буде зъ двохъ або трехъ директоровъ платныхъ, именованыхъ краевымъ маршалкомъ на пропозицію выдѣлу касы и по выслуханю краевого выдѣлу. Заступство котрого-будь зъ директоровъ означае краевый маршалокъ зъ кождѣ членовъ выдѣлу касы Начального бухгальтера и синдика каси именуе кр. маршалокъ на внесене выдѣлу касы по выслуханю краевого выдѣлу. Кр. маршалокъ не е связаный внесеними выдѣлу касы. „Ал. в) звучать зъ поправками: „Кредитъ на бѣжучій рахунокъ е заборонений. Ипотечій позички можна удѣляти лише до половины вартости недвижимости. Для ипотечныхъ позичокъ и для ес

стаціяхъ політичныхъ, при всѣхъ офіціальныхъ прощанняхъ и привитанняхъ польскихъ достойниковъ. При кождыхъ выборахъ въ селѣ або робить ся слабымъ и ховаесь въ постѣль, або выѣзджае зъ дому за якимись пильными дѣлами. Польскихъ дописей вѣдъ властій не тѣлько що не вѣдсылае retour, але и по польски на нихъ вѣдповѣдае.

Овъ! — думаю — зле! Не такого слуги святого руского Сіона треба для Доброборщена... такому Дмитро Губка презенты не пѣдпише! И не пѣдписавъ. Вздили до мене за о. Стрѣльчиньскимъ и комісарѣ, и инспекторы и презесы... приѣхавъ и самъ шефъ повѣта, але я рѣшучо всѣмъ вѣдмовивъ и о. Стрѣльчиньскому презенты на Доброборщѣвъ таки не пѣдписавъ.

Сидить о. Стрѣльчиньскій въ Доброборщевѣ та й сидить, чекае парохіи зъ паньскои ласки, а я жду лишь на пропозицію, коли менѣ буде доручена.

Одного дня дѣстаю зъ почты урядове письмо вѣдъ одной краевои власти, а въ тѣмъ письмѣ стояло написано, що Дмитро Губка фігуруе черезъ похибку въ Шематизмѣ яко колаторъ Доброборщева, — вонъ, яко властитель мурованого вѣтрака, нѣколи колаторомъ тамъ не бувъ и не есть.

Отъ и по моѣмъ колаторствѣ!

На другій тыждень читаю мѣжь вѣстями епархіяльными въ „Дѣлѣ“, що презенту на опорожнену парохію въ Доброберщевѣ одержавъ о. С. Стрѣльчиньскій, мѣсцевый завѣдатель.

Хто ему тую презенту пѣдписавъ, Господь знае! Я права канонічного нѣколи не учивъ ся, тожь и не знаю, хто презентуе священика на таку парохію, де колаторомъ есть властитель мурованого вѣтрака.

21./II. 1899.

Новости на поли нашои музыки.

Зівялі листки, композиціи до поезий Івана Франка, видані в 25-літній ювілей літературної діяльности поета.*)

Зборка сеся мѣстить у собѣ чотыри новѣ, нарочно для Франкового ювілея написаній сольовій пѣснѣ Миколы Лисенка и два мужескій хоры: Ив. Воробкевича и О. Людкевича.

Перша пѣсня Лисенкова до словъ „*Не забудь юних днів*“ вѣдзначае ся нѣжною сумовитою мельодіею зъ прекрасными дуровыми рефлексами и спокойнымъ ритмомъ $^3/_4$, що змѣнае ся въ середущихъ частяхъ на $^6/_8$ и $^{12}/_8$; сеся пѣсня навѣяна безпосереднымъ глубокимъ чутемъ, зъ натуральнымъ и легкимъ варіованемъ первѣстного мотиву у мельодіи, зъ майстерне обдуманымъ а нетрудным акомпаніяментомъ, написана взагалѣ приступно, мае всѣ умовы стати середъ нашои суспільности популярною, до чого також и богатый идейный змѣстъ Франковои поезіи певно причинить ся.

Друга пѣсня Лисенкова до словъ „*Місяцю княжо*“ — плавною, роскошною мельодіею, що зъ ритму $^9/_8$ переливае ся у $^6/_8$ и $^{12}/_8$, малюе дуже удатно задуму и меланхолію тихои мѣсячнои ночи. Сеся пѣсня складае ся зъ трехъ строфокъ и въ мельодичній части вѣдзначае ся суцѣльностію; варіоване основнои темы богате и свободне та при тѣмъ всюды задержаный строго одинъ характеръ мельодіи.

*) Застерѣгаю ся, що сей короткій оглядъ не мае претенсій на повноту и докладность спеціальнои критики музичнои. — *Ф. К.*

Пѣсня „*Розвійте ся з вітром*“ настроена справдѣ до широкои скалѣ чувства, якою вызначае ся поезія „Зівялого листа“. Вона въ усѣхъ пѣсень Лисенка въ сѣй збірцѣ найбѣльше закрашена характеромъ украиньскихъ пѣсень народныхъ. Зворотами повными выразу и силы малюе авторъ якъ не можь краще роспуку и безнадѣйность нещасливого коханця. Цѣла будова пѣснѣ зложенои зъ трехъ строфокъ незвычайно суцѣльна и ядерна. Середна строфка своимъ спокойнымъ характеромъ и нѣжною, пестливою мельодіею дуровою становить сильный и ефектный контрастъ до першои и послѣдніои части*).

Пѣсня „*Безмежнее поле*“ [про баритона] илюструе тѣй самій почування, що и попередна; она написана въ широкимъ розмахомъ и зъ силою, що однакъ въ вузонькихъ рамахъ короткого утвору не мае мѣсця добре розвинути ся и робить вражѣне чогось недосказаного.

До всѣхъ тыхъ пѣсень Лисенковыхъ годить ся примѣтити, що акомпаніяментъ фортепіановый обдуманый глубоко и переведеный справдѣ по мистецки. Характеристична рѣчь, що обговорений тутъ пѣснѣ Лисенковій — кромѣ одной [„Розвійте ся з вітром“] — утворений зовсѣмъ не въ дусѣ украиньскихъ пѣсень народныхъ, якъ прим. его недорѣвнана музика до „Ко заря“ и его оперы, але мають вже характеръ бѣльше интернаціональный. Безперечно причиною сему були й самій тексты поезій Франковыхъ, що своимъ змѣстомъ и формою вѣдбѣгають далеко вѣдъ пѣснѣ народнои. Однакожь сей новый звороть у творчости Лисенка выступае ярко вже въ его музицѣ до пѣсень Гейного, що мимо своеи мельодійности и красы менше оріґінальній и свойскій, якъ пѣснѣ того композитора до Шевченковыхъ словъ. Та высока вартость музична обговорюваныхъ тутъ композицій Лисенковыхъ не тратить нѣчого черезъ ихъ интернаціональный характеръ а блискучій талантъ композитора и его сильна индівідуальность полишила и на сихъ творахъ свою окреслу печать, надаючи имъ питому красу и оріґінальность. Сі пѣснѣ Лисенковій заслугують вповнѣ, щобы знайшли ся въ кождій музикальній родинѣ рускій, тымъ бѣльше, що они не трудні и вымагають не дуже широкои скалѣ голосовои.

Мужескій хоръ [a capella] Ив. Воробкевича до словъ „*Ой ти дівчино*“ написаный такъ, що хочь-бы имя автора не було знане, то кождый мѣгъ бы его набанати по стереотиповыхъ заворотахъ въ мельодіи [що нагадуе мѣсцами церковній напѣвы] та по стереотиповыхъ прикрасахъ и ефектахъ гармонічныхъ, що однаковій у всѣхъ знаныхъ намъ творахъ Воробкевича. Пѣсня се гармонійна и легка, хочь може за высоко положена.

„*Вічний революціонер*“ — хоръ мужескій О. Людкевича [зъ орхестрою] складае ся зъ трехъ частій, зъ котрыхъ перша и послѣдна ще найбѣльше прозорій и досыть суцѣльній въ мельодіи обій части. Въ середнѣй части, що починае ся вѣдъ словъ „вонъ не вмеръ“, треба розрѣзнати два уступы: першій [Meno allegro] въ f-dur вызначае ся силою та гарнымъ, досыть прозорымъ веденемъ мельодіи зъ умѣреннымъ уживанемъ фігурацій и наслѣдуваня въ голосахъ. За те въ другомъ уступѣ вѣдъ Poco adagio do Allegro con brio надзвычайно скомбінова е фразованє коротенького основного мотиву и безнастанне модулюване до всѣхъ можливыхъ тонацій, безнастанни

*) Такъ и хотѣло ся бы сесю пѣсню, перепяту глубокимъ ліризмомъ, почути въ интерпретаціи нашого знаменитого співака Мишуги, що у вѣдданю ліричныхъ партій, якъ звѣстно, недостижимый — *Ф. К.*

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвенникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксамиту, кости, шільдкроту и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**
534 37—40

конту вексельвъ буде въ статутахъ установлена найвыша, а для закупна пупілярныхъ паперовъ найнижша границя, въ процентовомъ вѣдношенію до суммы вкладокъ." До ал. г) додано на кінци: „и мае бути подана до вѣдомости сойму." Въ ал. е) принято таки поправки: По словахъ „Пока резервовый фондъ", додано „по вѣдшкодненю вартости власного будынку касы"; а на кінци додано: „Резервовый фондъ мае бути льокованый лише въ паперахъ, що мають пупілярне безпеченьство; въ разахъ надзвычайной потребы можна буде тій паперы льомбардувати або продати."

Крѣмъ сего буджетова комісія приняла ще двѣ резолюції: „I. Припоручае ся краевому выдѣлови, щобы взявъ пѣдъ розвагу справу перенятя ад часы щадничои на край, а въ разѣ потребы щобы перевѣвъ переговоры въ правительствомъ и зъ товариствомъ касы, а справоздане въ тій справѣ щобы зложивъ соймови. II. Взывае ся правительство, щобы установило якъ найострѣйшій надзоръ надъ щадничими касами и щобы означило докладно обовязки правительственныхъ комісарѣвъ".

На второкъ д. 7 марта с. р. скликаний загальній зборы членовъ товариства гал. щаднице для принятя змѣненыхъ статутовъ; змѣнений статуты выладивъ секретарь міністерства Децикевичъ. Заразъ опѣсля вышле ся статуты до Вѣдня до затвержденя; рѣвночасно и ухвала сойму въ справѣ поруки краю буде выслана до Вѣдня до цѣсарской санкціи. Намѣстникъ гр. Пінінський певно вже постарае ся о те, щобы такъ затвержене статутовъ якъ и соймовои ухвалы наступило якъ найскорѣйше, такъ що можна надѣяти ся, що вѣдъ першихъ днѣвъ цѣтня теперѣшна тымчасова управа щаднице уступить мѣсце новій постійній управѣ. Коли бы до кінця сеи сесіи соймовои ще не надійшло затверджене змѣненыхъ статутовъ касы и соймовои ухвалы о поруцѣ краю, то соймъ на однімъ зъ послѣдныхъ засѣдань выбере на всякій выпадокъ тыхъ 8 членовъ, котрій мають засѣдати у выдѣлѣ щаднице.

Оповѣстка.

Маемо честь оповѣстити, що надзвычайні загальній зборы „Товариства будови руського народнього театру імени Івана Котляревського у Львові" вѣдбудуть ся въ недѣлю 12 л. марта 1899 о годинѣ 4 зъ полудня, въ льокалѣ Товариства „Руска Бесѣда" [Ринокъ ч. 10] зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ:

Вѣдкрытє загальныхъ зборовъ заступникомъ головы.

Зачитане статута Товариства.

Доповняючій выборъ головы, его заступникѣвъ и 4 членовъ выдѣлу.

Вільски та интерпеляції членовъ.

Выдѣлъ Товариства запрошуе отсимъ ВП. членовъ, щобы зъ огляду на велику вагу справъ поставленыхъ на порядку денномъ сихъ надзвычайныхъ загальныхъ зборовъ зволили численно явити ся.

Рѣвночасно подае ся до вѣдомости ВП. членовъ, що пѣсля регуляміну Товариства участь въ загальныхъ зборахъ можуть взяти лишь тій ВП. члены, котрій заплатили свою членьску вкладку аж по день загальныхъ зборовъ и що лише тымъ ВП. членамъ будуть высланій личній запросины на зборы.

Всѣ другій руско-украиньскій часописи просимо се оповѣщене передрукувати.

Въ Львовѣ дня 25 л. лютого 1899.

наслѣдуванна фігуръ и впадане голосовъ та перехоплюване и перетягане словъ затемнюе зовсѣмъ змѣстъ и гадку автора, робить вражѣне чогось хвилеючого, хаотичного, въ чѣмъ дуже трудно зорієнтувати ся. Цѣлый хоръ вызначае ся трудною, вельми скомбінованою, мѣсцями перерафінованою гармонізацією, та смѣлыми и енергічными почерками вѣддае подекуды зовсѣмъ удатно силу Франковои поезіи. Черезъ те, якъ и зъ огляду на трудну роботу гармонічну, заслугуе сей хоръ на признане, якъ одинъ зъ першихъ творбовъ сего молодого надѣйного композитора. Акомпаніяментъ орхестральный, такъ се видно зъ вытягу голосового, веденый самостійно и оброблений старанно, та вже-жъ може бути важкій, занадто гучный, обчисленый хиба на дуже сильный хоръ. Практичнѣйше було бы подати вытягъ фортепіяновый замѣсть вытягу голосового.

Зверхна форма выданя принадна (віньетка, выготовлена артистомъ Трушемъ представлае поета [Ив. Франка], що сидить задуманый пѣдъ деревомъ у садку), друкъ выразный и читкій та [як на літографію] доволѣ чистый. Можне-бъ лише бажати трохи уважнѣйшои корректы.

Збірка сеся коштуе всего 1 зр. 20 кр. — цѣна дуже мала, коли зважити, що выдане се мѣстить 15 аркушѣвъ нотного друку и що за самій чотири оріґінальній соли Лисенковій [три на теноръ або сопранъ, одно на баритонъ] можна було поставити смѣло бѣльшу цѣну кангарску*).

Філярета Колесса.

---

*) Замовленя приймають ся въ канцеляріи Наук. Товариства имени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26.

За выдѣлъ „Товариства будови руского народнього театру им. Івана Котляревського у Львові".

Ол. Грабовскій — за голову. *М. Мацѣлиньскій* — секретарь.

Полковникъ гвардіи Костюшка.

[*Письмо зъ Праги.*]

(*Дальше.*) — Тутъ пробуває на ческій клініцѣ честный Русинъ д-ръ Евгеній Кобриньскій [той самъ, що то ѣздивъ клаштись бородатому Магомедови до Мекки]. Мы оба основували рускій клюбъ и сходимось чи то дома чи въ кавярни Continental, де нашъ клюбъ зростае до поважного числа трехъ, бо тамъ стрѣчаемо ся зъ нашою славою — зъ Евгеніемъ Гушалевичемъ. Зъ огляду на импонуюче число Евгеніѣвъ клюбъ нашъ назвавъ ся „клюбомъ Евгеністовъ". Въ клюбѣ кипить жите: руйнуемо стару Русь зъ ея атрономічнымъ устроемъ, а натомѣсть будуемо нову — буржоазійно-капіталістично-фабричну...

Въ часѣ найбѣльшихъ тріюмфовъ „полковника гвардіи Костюшка" познакомивъ мене Евгеністъ д-ръ Кобриньскій зъ однимъ зъ своихъ оберарцтомъ и мы пѣшли на Софійскій островъ послухати музики а вѣдтакъ вечірною порою розбѣглись въ своясн.

Въ три днѣ потѣмъ вѣдъ вечеръ приходить до мене д-ръ Кобриньскій, сѣвъ, вѣдсапнувъ и каже: „Маешь ты яку газету, що про тебе писала?" А я на те: „Чи хочешъ мою біографію писати, чи що?" — Нѣ, каже зафрасованый. А може маешь який листы рекомендаційній?" — „Маю листы вѣдъ моихъ вѣрителѣвъ ще зъ студентскихъ часовъ, бо въ Америцѣ яко джентлѣменъ я передъ выѣздомъ поплативъ всѣ довги. Маю листы зъ Америки вѣдъ моихъ панночокъ зовсѣмъ зъ свѣжими датами... А цѣла моя рекомендація до Европы то мои грошѣ". — „Не жартуй, каже Евгеністъ, менѣ потреба чогось, абы свѣдчило: що ты за одинъ... не для мене, бо я тебе знаю, але для другихъ". При сихъ словахъ выймивъ вѣнъ якійсь білетикъ и пыта: „Знаешь того пана?" Дивлюсь: на білетѣ стоить написано: Dr. Anton Morosz physician 185 Steiner Str. San-Francisco U. S. A. Я переглянувъ білетъ критичнымъ окомъ некритика и кажу: „Нѣ, не знаю. Чи ты думаешь, що Санъ-Франціско вѣдъ Чікаго такъ далеко, якъ Липова улица вѣдъ Сокольскои?" — Нѣ, каже вѣнъ, але сей панокъ тебе знае". — „А, то що инчого!" Слово по слову и мій товаришъ оповѣвъ менѣ, що той панокъ набрехавъ [даруйте за слово] на мене въ порядномъ товариствѣ, що я шпіонъ россійскій и таке инше. „Хто жъ то, пытаю, той Морошъ?" — „Се, каже, мае бути оберштабсарцтъ американьского вѣйска зъ Санъ-Франціска.

На таке серіозне dictum я вѣбравъ ся, взявъ свои паперы легітимаційній и мы оба пѣйшли до оберарцта, передъ котрымъ той оберштабсарцтъ мавъ на мене таке набалакати. Впередъ я вылегітимувавъ ся передъ новопознакомлеными особами о своѣй тожности и мы рѣшили цѣлу справу закінчити гонорово. На секундантовъ попросивъ я д-ра Кобриньского и оберарцта и мы выбрались до готелю, де мешкавъ чужонець, щобы съ нимъ зробити знакомбсть и заразомъ жадати сатисфакціи. Тамъ, на наше нещасте а его щасте, мы не застали его, а довѣдались, що вѣнъ буде въ театрѣ Variété нинѣ вечеромъ, а завтра выѣзджае зъ Праги. Я вернувъ до дому и узброивъ ся — не кажу въ револьверъ або въ шаблю, але въ „kukatko" [такъ по чески звесь льорнета] и зъ моими секундантами выбравъ ся до театру Variété. [Тихцемъ на ухо скажу моимъ знакомымъ, дбаючимъ о мое жите, що я сейчасъ зателеграфувавъ до Берлина до Dove-го по его охоронный панцирь, щобы менѣ прислявъ блискавичнымъ екстра-поѣздомъ и вѣнъ зъ охотою приставъ; въ такій способъ мы бы були рубали ся и стрѣлялись по панцирахъ, бо мій проворный противникъ носить панцирь Жеґляна, купленый въ Америцѣ. Отже намъ нѣчого злого не могло стати ся.] Въ Variété, якъ мы пришли, представленє було вже зачалось и въ-разу тяжко намъ було зорієнтуватись, де сидить панъ оберштабсарцтъ; але кельнеръ допомогъ намъ. Я узброивъ очи въ „kukatko" и по хвили кажу до моихъ товаришѣвъ: „Ваша роля яко секундантовъ моихъ скінчилась! Сего шубравця я знаю зъ Чікаго. То якійсь Лавчиньскій, пройдисвѣтъ." И я розповѣвъ имъ все, що знавъ о нѣмъ.

Панъ графъ оберштъ чи оберштабсарцтъ перший разъ появивъ ся на горизонтѣ Америки 1896 р., якъ разъ въ часѣ, коли Масео на островѣ Кубѣ бувъ зраджений своимъ лѣкаремъ. На першу хвилю, а було то въ Філядельфіи, газеты розписались були о прибувшомъ чужинци, що то вѣнъ есть тымъ лѣкаремъ-зрадникомъ. Пѣзнѣйше вѣнъ се вѣдкликавъ въ газетахъ, а заразомъ подавъ о собѣ, що вѣнъ е лѣкаремъ европейскимъ, вертав зъ Бразилія, де бравъ участь въ повстаню бразилійскѣмъ, а по упадку повстаня, раненый, удавъ ся до Мексика. Тамъ, казавъ, довѣдавъ ся о нѣмъ россійскій консуль и хотѣвъ его арештувати, бо вѣнъ е переступникъ політичный, нігілістъ зъ Россіи, але вѣнъ ударивъ консуля въ лице и утѣкъ до Америки. Въ Філядельфіи, хочь показувавъ передъ урядомъ здоровля якійсь фальшивій паперы, не позволено ему практикувати, отже вѣнъ удавъ, що отруивъ ся [елегантно убраный выѣшовъ на бульваръ и тамъ упавъ на тротуаръ; люде збѣгли ся, поліція повезла его до шпиталю а тамъ ему въ жолудка выпомпували отрую, вѣнъ прийшовъ до себе и репортерамъ газетнымъ оповѣдавъ о собѣ не сотворений рѣчи: що вѣнъ въ голоду отруивъ ся; що его отецъ бувъ у повстаню польскѣмъ генераломъ а вѣнъ самъ мавъ у вѣйску россійскѣмъ чинъ; що дѣставъ рану на грудехъ въ повстаню бразилійскѣмъ и т. д. По якѣмсь часѣ появляе ся въ газетахъ вѣсть, що проф. Пенеръ, одинъ зъ найзначнѣйшихъ лѣкарѣвъ въ Америцѣ, зробивъ его своимъ асистентомъ и т. д.

Але въ кѣлька мѣсяцѣвъ зъявляесь та сама фігура въ Чікаго а за нимъ пишуть въ газетахъ польскихъ зъ Stevens Point Wisc., що до Чікаго выѣхавъ звѣстный лѣкарь д-ръ Лавчиньскій, котрый якійсь часъ практикувавъ въ Стівенсъ Поінтъ Вісконзінъ, де на бали хлопы побили его и выкинули зъ балю, а опѣсля вѣнъ нѣбы трунвъ ся зъ голоду и выѣхавъ до Чікаго. Пріѣхавши до Чікаго вѣнъ зразъ поробивъ візиты лѣкарямъ въ околици, въ котрѣй думавъ осѣсти, и при тѣй нагодѣ бувъ и у мене и показувавъ менѣ свѣй нѣбы дипльомъ а радше вѣдпись дипльому, зелену шарфу, о котрѣй казавъ, що то е вѣдзнака зъ конґресу лѣкарского въ Мексику, фотографію въ якѣмсь мундурѣ, що мала бути фотографією его особы зъ Петербурга зъ вѣйсковои академіи лѣкарскои. Въ Чікаго не позволено ему практикувати, отже вѣнъ пробувавъ лѣчити покутно, а коли ему се не йшло, вѣнъ продавъ свои инструменты и шкіряну торбинку за 5 долярѣвъ, живъ пару днѣвъ за те, а въ якійсь часъ опѣсля донесли англійскій газеты, що на бульвари отруивъ ся докторъ Лавчиньскій зъ голоду, але взято его до шпиталя и уратовано. Газеты подали его портретъ, описали майже дословно те, що вѣнъ подавъ букъ о собѣ въ газетахъ Філядельфійскихъ В кѣлька днѣвъ зновъ донесли газеты, що докторъ Лавчиньскій пробувавъ отруитись на улици, але вѣнъ самъ спростовувавъ сесю хибну вѣсть въ той способъ, що упавъ на тротуарѣ не вѣдъ отруѣ але зъ ослабленя зъ голоду. По сѣмъ всѣмъ лучилась пану докторови въ однѣй реставраціи пригода, що кухарка ударила его въ лице и выганяючи послѣдными словами выгнала зъ реставраціи. По сѣй пригодѣ выѣхавъ вѣнъ зъ Чікаго до Нью Орлеана на полудне Америки, де панувала жовта фебра, щобы тамъ вкрутитись на добре платне ѣтце до шпиталя. Але тамъ его не принято. [Зъ вѣдки вѣнъ грошѣ взявъ на подорожь, сего годѣ збагнути].

Въ лѣтѣ 1897 р. зъявивъ ся д-ръ Лавчиньскій на ново до Чікаго. Елегантно убраный, въ двома золотыми годинниками, въ перстеняни бріллантовыми и грѣшми. Импонувати въ Чікаго не мавъ кому; тамъ кождый твердою працею заробить собѣ тѣлько, щобы живъ, а волочитись по мѣсцяхъ забавы нема зъ кимъ, бо кождый працюе; а впрочомъ въ Америцѣ навѣть нема такихъ публичныхъ льокалѣвъ, якъ казарнѣ, цукорнѣ и т. д. Вкѣнци Американи нови р жаднаемъ грошей нѣхто не импонуе, противно, зробишь на него вражѣ не лихого чоловѣка, а не джентлѣмена. Панамъ американьскимъ також не импонуе анѣ вродою анѣ подрядамъ титуломъ графа чи шляхтича, сли якійсь родъ справдѣ не мае славы европейскои. Я знаю графа Д., що оженивъ ся зъ дочкою третьорядной реставраторки, а зъ двохъ графовъ К одинъ оженивъ ся зъ простою хлопкою, вдовицею чи розвѣдкою, що мала кѣлька сотъ долярѣвъ, а другій ходить обдраный по чікаґскихъ брукахъ. Отже докторъ Лавчиньскій, забавивши пару день въ Чікаго и розповѣдаючи, що оженивъ ся зъ богатою [?] Німкинею въ Санъ-Франціско, зникъ десь якъ камфора.

По такій експлікаціи мы закликали комісара поліціи. Я розповѣвъ ему все, кимъ е мнимый оберштабсарцтъ, и жадавъ его увязненя. Комісарь звернувъ нашу увагу, якъ вѣнъ може арештувати того пана, коли вѣнъ обертае ся въ такѣмъ добрѣмъ товариствѣ, якъ послы, адвокаты и высшій особы. Тогдѣ я взявъ одвѣчальность на себе. Я и мои товаришѣ предложили, щобы его арештувати, якъ вернѣ до дому; а не заразъ бо вѣнъ сидѣвъ въ товариствѣ вызначныхъ пань и панѣвъ, а то въ першій ложи!

На другій день арештовано сего панка.

(*Конецъ буде.*)

Вол. Семеновичъ.

НОВИНКИ.

— Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!

— П. Микола Михновскій подавъ до петербурзкои цензуры просьбу о дозволъ выдавати въ Петербурзѣ тыжневый журналъ украиньско-руською мовою зъ такою програмою: 1) Красне письменьство: оповѣданя, поезія, драматичній творы. 2) Популяризація наукъ и штукъ. 3) Критика и бібліографія. 4) Мѣшанина: всѣлякій цѣкавій вѣдомости. Журналъ мавъ бы взяти ся „Промінна". На дозволъ выдаванія сего журнала нема великои надѣи при пануючій въ Россіи політичній системѣ су противъ Украинцы.

— Зъ Наукового товариства имени Шевченка. засѣдання секціи исторично-фільософічнои буде дня 17 с. м. (1 марта) въ середу о годинѣ 6½ зъ симъ порядкомъ дневнымъ: I) С. Рудницкій референтъ „Географію Украины-Руси" д-ра Ґ. Величка; 2) д-ръ С. Дністрянскій предложить розвѣдку „Заручины въ австрійскѣмъ правѣ".

— На дохѣдъ будовы церкви и Бурсы рускои въ Новѣмъ Санчи водграе ся дня 2 н. ст. марта въ *Бережанахъ* въ сали театральной народна комедія въ 3 актахъ І. Янчука „Выхованецъ". Розпѣчне: Прольоґъ, дѣло музичне В. Матюка до словъ В. Мыдловского. Цѣна мѣсць перворядныхъ 1 зр. Білетовъ можна дѣстати въ кавярни вдов. д-ра Чайковского а въ день представленя вѣдъ 6 годины при касѣ. Надіатка приймае ся зъ здачностію. Початокъ представленя точно о 8 годинѣ.

— **Засѣданє Выдѣлу Руского товариства педаґоґічного у Львовѣ вѣдбуде ся** въ середу 1-ого н. ст. марта о годинѣ 6 вечеромъ, де звычайно.

— **Надзвычайній передконцертовій** вправы мѣшаного хору „Львовского Бояна" вѣдбудуть ся завтра [въ второкъ] о год. 7½ вгч. Зъ огляду на те, що концертъ въ память роковинъ смерти Тараса Шевченка припадае вже на 9-ого н. ст. марта, взывае всѣхъ членовъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся Хто зъ членовъ на завтрѣшныхъ вправахъ не явить ся, не може, по мысли ухвалъ загальныхъ зборовъ, брати участи въ выконаню концерту. — За Выдѣлъ *В. Шухевичъ.*

— **Наши** „найсердечнѣйши" доказують при выборахъ до рады мѣста Львова страшенну „милость" братню для Русинѣвъ.

Мѣскій [магістратскій] комітетъ взявъ у свою листу одного-одинѣського Русина [сов. суд Іосифа Левицкого], а аж шѣснадцять жидовъ, мѣжь тыми двохъ рабінѣвъ, а анѣ одного рускаго священника, хочь латиньскихъ взято двохъ! Розумѣе ся взято на листу и п. Романовича, редактора Słowa polsk-ого и директора касы щадничои... Противъ безстыдного зневаженя Русинѣвъ тымъ комітетомъ рускій комітетъ розлѣпивъ вчера по мѣстѣ плякатами въ обохъ мовахъ енергічный протестъ.

Другій комітетъ — „narodowo katolicki" поступивъ ще краще, бо хочь взявъ на свою листу 12 жидовъ, а анѣ одного Русина, хочьбы священника! Такій то католицизмъ тыхъ панѣвъ!

— Зъ Перемышля: Вечеркомъ зъ танцями устроюваный рускою молодежію академічною дня 2. н. ст. марта с. р. въ великій сали магістрату заповѣдавсь дуже гарно. Карнети на причудъ красній а до котиліону чинить комітетъ всякій можливій приготованя и несподѣванки. Ордеры котильоновій вже надійшли зъ Вѣдня, а букеты зъ живыхъ цѣтовъ для пашихъ красавиць ривалізувати будуть своею свѣжостію зъ красою ихъ властительокъ. Коли додамо до того вѣйскову музику, найлучшу въ Перемышли, знамените аранжерство и передовѣмъ благородну цѣль, на котру призначеный весь дохѣдъ зъ вечерка, т. є. для бѣдныхъ школьной молодежи, то комітетъ балевый мае тверде переконанє, що сали перемыского магістрату заповнить ся 2-ого марта по береги патріотичными Родимцями и що немалый дохѣдъ зъ сего вечерка академічного, першого того рода въ Перемышли, принесе полекшу неодному бѣдному Русиновій-школяреви. Тому-жь до побаченя 2-ого марта на нашѣмъ вечерку. Не забувайте, Родимцѣ, що молодѣжь школьна то будучность наша! — За комітетъ *Л. Шеховичъ, В. Куфель.*

— **Огнѣ.** Въ Лосячи [борщовского повѣта] згорѣла передъ кѣлькома днями церковь. Шкода выносить 5000 зр.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграній Великои** *ювілейной выставовои лотеріи* Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тій выграній выплачуеть с такожъ *готівкою* **въ 20% вѣдшкодненя, а тягненя вѣдбудесь безвѣдкладно** *18 ого марта 1899.*

Соймъ краєвый.

[*6. засѣданє дня 27. лютого 1899.*]

Сала соймова оживлена. Мѣжь послами небуваный рухъ, п. Окуневскій ходить по сали и збирае пѣдписы. Гр. Казьо всунувши лѣву руку въ кишеню ходить вдоволеный коло льожѣ стеноґрафовъ. Опѣсля стае въ ґрупѣ пп. гр. Водзицкого и Бобжиньского и живо зъ ними дебатуе. До тои ґрупы наближуютъ опѣсля и инші высокоуроджені и розправляютъ дальше. На сали явивъ ся такожъ хорый до теперь п. Барвѣньскій и засѣвъ мѣжь своими сторонниками. Вѣдъ часу о часу пѣдходить якій посолъ и витае ся зъ п. Барвѣньскимъ. Явивъ ся такожъ въ соймѣ по разъ першій п. Остапчукъ.

Засѣданє соймове розпочало ся о 11½ годины. Справоздавець соймовый вѣдчитавъ цѣлый радъ петацій.

Зъ порядку дневного наступило перше читанє справоздання выдѣлу краєвого зъ проектомъ закона, надаючого шпиталеви въ Гуситинѣ право загальности и публичности. — П. Вуйцикъ пѣдписавъ свое внесенє о заложенє садовничого заведенія коло Кракова для захѣдной Галичины и внѣсъ о вѣдосланє его внесенія до комісіи краєвого господарства, що и ухвалено. — П. Вайґінґеръ подавъ до вѣдомости палаты справоздане выдѣлу краєвого о доповняючомъ выборѣ посла зъ курій бѣльшои посѣлости зъ округа Рашѣвъ. Соймъ призналъ выборъ п. Домбского важнымъ. — Дальше удѣливъ соймъ концесію повѣтовому выдѣлови въ Снятинѣ побирати мостовій оплаты и громадскій дорозѣ I. классы Залучи-Илляцѣ.

Теперь наступила справа касы ощадности.

П. Бѣлиньскій вѣдчитавъ внесенє выдѣлу краєвого въ справѣ удѣленя поруки краю за вкладки въ гал. касѣ щадничій у Львовѣ.

До голосу при дебатѣ записали ся за пп. Віктор Чайковскій, гр. Анд. Потоцкій Бернадавковскій, гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, Заячковскій и Роттеръ; противъ пп. Окуневскій и Новаковскій

П. Окуневскій въ довшій бесѣдѣ краґакувавъ господарку въ касѣ щадничій. [Бо промовѣ прислухувались збитою масою посли усѣхъ сторонництвъ. Зацѣкавленє мѣжь послами було велике, рѣвножъ и на густо обсадженій галеріи]. П. Окуневскій критикувавъ остро господарку въ касѣ, де радивъ о-

днѣ чоловѣкъ, аж довѣвъ ся до упадку. Въ касѣ велику ролю відгравали навѣть векслѣ сротячай [любовий]. Була се институція „народова", де языкъ рускій погорджувано и ненавиджено. Згадавъ въ якій способѣ трактовано рускій подяня о запомогу, а прецѣнь тамъ находили ся и рускій капіталы. Хто властиво повиненъ переводити санацію? Чи край, чи провинившій ся? Въ Англіи при такій оказіи льорды складають міліоны, а у насъ жадають гваранція краю! Перше господарили въ касѣ безъ нась и взагалѣ безъ участи селянъ, а нинѣ апелюють до Мацькѣвъ и Иванѣвъ! А щожь робивъ комісарь правительственный? Чому правительство знаючи про надужитя не зробило въ початку ужитку за часовъ намѣстника гр. Бадеього, котрый умѣвъ переводити кровави выборы, а не хотѣвъ укоротити рабѣвничу господарку публичнымъ грошемъ [гр. *Казимиръ Бадені, служак почервонѣвши а опбеля сходить о кѣлька лавокъ нижше*].

Зъ касы щаднічои не черпали кредиту селяне нѣ Мацьки нѣ Василь, а выключно кліка и львѣвскій круга та ремѣсленки; они повинни причаститись до гваранція. Вкѣнци заявляе, що Русины не мають довѣря до польскои господарки и заявляе, що буде голосувати противъ гваранція.

П. Вікторъ Чайковскій [зъ празнцъ] въ своѣй промовѣ заявивъ ся за внесенѣмъ выдѣлу краевого т. в. за гарантією.

П. Новаковскій противить ся яко селянъскій посолъ гваранція краю на квоту 35 міліонѣвъ зр. Чому не выказано властиво кѣлько выносить страта; а тогдѣ на ту квоту можна бы було жадати гваранція.

П. гр Андрѣй Потоцкій говоривъ довшій часъ на тематъ господарки въ касѣ гваранція краю. Підносить обаву, що властиво не знати, яка є властива страта въ касѣ и чи гваранція краю повстримае касу вѣдъ упадку. Признае, що ухвала гваранція то справа великои ваги, а не дурничка, треба ей добре розважити. Дальше порѣвнуе білянсъ касы и піддае его критицѣ, що не є точно выготовленый а навѣть позиція поодинокой невѣрній. Остерѣгае, щобы колись наслѣдники не згадували въ проклономъ нерозважну ухвалу гваранція краю. Упадокъ „народовои" касы покрывъ встыдомъ цѣлый край, а теперь ще мае бути упривілеёованый гваранція. Пятно се полишить ся на довгій лѣта. Ставить резолюцію, щобы выдѣлъ краевый застановивъ ся надъ управленемъ касы. Застерѣгае ся, щобы въ касѣ на будуче не ведено політики. Маршалкови треба повѣрити именованя директія и бухгальтера въ касѣ. Жадае потягненя всѣхъ винныхъ до одвѣчальности. Край мусить знати, де подѣли ся тѣ міліоны зъ касы, чи не заховано ихъ на злу годину (*браво!*). Каже вкѣнци, що вже разъ мусить устати мѣжь Полякеми „gnuśna pobłażliwość" якъ и „pobłażliwa gnuśność". Изъ взгляду на добро вкладникѣвъ заявляе, що буде голосувати за гарантією пѣдъ условіями заведеня иншои господарки въ касѣ. (*Брава.*)

Зъ дальшихъ бесѣдникѣвъ за гарантією заявили ся пп. Вайгінгеръ и Бернадзикевскій. Сей послѣдный ударивъ на правительство, котре не вело контролѣ, зато при выборахъ умѣе добре контролювати. Досоливъ и гр. Каз. Баденьому и иншимъ сторонництвамъ за гнобленя люду, вѣдъ котрого опбеля жадае ся гваранція для касы, въ котрій не мали помочи селяне. Вкѣнци заявивъ, що буде голосувати за гарантією.

Дальше забравъ слово намѣстникъ гр. Пінінъскій и каже, що в тои самои думки, що прочі послы, що упадокъ касы є справа дуже прикра и болестна. Соймъ ухвалюючи гарантію усуває велику фінансову катастрофу, хоть край тымъ анґажуе ся на добре. Выражае признане посламъ, що такъ скоро и рѣшучо заняли ся справою санація касы. Инвѣшна ухвала повинна цѣлкомъ успокоити вкладникѣвъ, бо все проче до важности ухвалы буде полагоджене дорогою мерторичною. Жадае, щобы се дѣйшло до ширшои вѣдомости загалу и вкладникѣвъ, бо вже не заходить небезпеченьство утраты вкладокъ. На дальше край мусить мати децидуючій вплывъ на касу, контроля правительства буде подвоена. Пятнуе надужитя въ касѣ и заявляе, що они заслугують на публичный осудъ! (*Брава.*); цѣла справа находить ся вже на судовои карнѣй дорозѣ, а винній будуть укараній. Признае, що були разячій надужитя, роздаровуваня и т. п. Легкодушный кредитъ на добуване нафты може давати приватный чоловѣкъ изъ своеи кишенѣ, але не вѣльно сего робити публичнѣй инстатуціи, де зложеній чужій грошѣ. Проценты одвѣтно до позначуваныхъ міліоновыхъ капіталѣвъ зъ касы були цѣлкомъ не вѣдповѣдній [5—5½%]. Годѣ тыхъ людей уневинняти, хвалити [*брава!*] або боронити. Намѣстникъ є за высвѣтленемъ цѣлои справы передъ форумъ сойму. Усправедливляе дальше контролю правительства въ касѣ, котра є дуже утруднена, бо урядникъ державный занятый є передовсѣмъ своимъ урядомъ, а опбеля контролею. Дальше заявляе, що заклдъ п. Окуневского зроблены комісареви п. Шіоцкому є несправедливый, бо вѣнъ не належавъ до заряду касу и не є въ нѣй заанґажованый. Вкѣнци заявляе намѣстникъ, що доложить всѣхъ старань, щобы подобній надужитя на будуче не повторили ся. [*Сильні брава*].

Гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій удавъ въ своѣй бесѣдѣ сильно на скомпромітоване краемъ касы сторонництво демократѣвъ, на ихъ політику, а опбеля величавъ шляхту за ея патріотизмъ и жертволюбность, коли ходить о добро краю и ратоване „honoru narodowego".

П. Заячковскій въ имени послѣвъ „инкамератѣвъ" высказавъ обаву передъ голосованемъ за краевою гарантією. Підносить такожь, що Русиновъ не допускано до заряду касы и не увзглядновано подань русинихъ товариствъ о запомогу. Однако розглянувши ся рускій послы (!) въ білянсѣ касы прийшли до переконѣчена, що при добрій и совѣстній адміністрація и при контролѣ краю и державы понесеній страты зъ часомъ выровнають ся. Вкѣнци заявивъ, що рускій послы будуть голосувати за гарантією пѣдъ условіями, щобы выдѣлу касы були выбрани и представителѣ селянъства безъ рѣзницѣ народности; въ противномъ разѣ будуть голосувати противъ.

Година 2-га, засѣданя трвае дальше.

Телеґрамы „Дѣла".

Чернѣвцѣ 27 лютого. Въ суботу вѣдбуло ся перше засѣданя сойму. Комісіямъ придѣлено 26 справозданъ выдѣлу краевого зъ бѣжучихъ справъ и засѣданя замкнено. День слѣдующого засѣдання ще не означеный.

Задаръ 27 лютого. Французкій літератъ Льонсо, котрый передъ роком огголосивъ студію противъ Австрії „Le Balcan slave et la crise autrichienne" одержавъ наказъ безпроволочного выѣзду въ Дальматію. Его выгнано зъ усѣхъ краѣвъ Австрії.

Копенгага 27 лютого. Politiken доносить, що царь вѣдъ кількохъ вже мѣсяцѣвъ не веде державныхъ справъ. Рядить за него великій князь Михайло. Такъ було вже тогды, коли выдано ноту въ справѣ мировои конференціи. Мало се наступити зъ двохъ причинъ: першою був лихій станъ здоровля царя, другою рѣшаючій вплывы зъ найблизшого окруженя царя.

Брукселя 27 лютого. Орлеанъскій князь мае бути выгнаный зъ Бельгія.

Парижъ 27 лютого. Папоры забраній при ревізіяхъ довели до важного якогось вѣдкритя и довели до ревізіи въ мешканяхъ двохъ генералѣвъ.

Вашингтонъ 27 лютого. Адміралъ Девей зажадавъ, щобы ему приелано до Манілѣ военный корабель „Орегонъ". Здогадують ся, що Девей хоче въ той способѣ выпередити интервенцію чужихъ державъ на Филіпінахъ, котру самъ уважае за можливу. Командэнты чужихъ кораблѣвъ мали именно зажадати охороны для чужинцѣвъ въ Манілѣ, котрыхъ майно знищено при послѣдній пожежи мѣста.

Гавана 27 лютого. Начальникъ постанцѣвъ на чолѣ 2000 узброеныхъ Кубанцѣвъ и въ товариствѣ американъского генеральнаго штабу увѣйшовъ въ пятницю до Гаваны. Въ мѣстѣ велике одушевлене.

Джібуті 27 лютого. Король Менелікъ полонивъ раса Маґащу, и вернувъ до Адіс-Абеба въ товариствѣ россійского генерала Леонтева.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що въ днемъ 1 лютого 1899 ☛ перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропіґійскомъ. ☚

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

86 8—10 *Димитрій Ковальскій.*

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставні Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краевого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігаціи купуемо и продаемо дуже корыстно

СОКАЛЬ и ЛЯЄНЪ

Банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7

Тягнене невѣдкличне 18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готівкою зъ 20% вѣдшибки.

Льосовъ Вѣденьскихъ а 50 кр. поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Густ. Максъ, Сокаль и Ляєнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ландау, М. Кляр фельдъ.

41 9—?

Подяка.

Неумолима смерть забрала намъ Найдорожшого Мужа, Вітця і Прияте ля бл. п. Іосифа Бродніцкого, управителя збаражского староства. Тож кождій вираз співчута есть намъ дорогій и теперішнім смутку.

Дня 21 лютого відбуе ся в Збаражи соборчик гр.-кат. Духовенъства деканату збаражского. При ій спосібности відправиться за стараня і під проводом Впо. о. Декана Ісидора Рейтаровского помінальне богослуженя за упокой душі бл. п. Іосифа Бродніцкого.

Варушена до глубини сердечностю того співчута, засилаю щиру подяку передовсім Впреподобному Декану о. Ісидору Рейтаровскому і Всім Всечест. і Впр. Отцям Сослужителям.

В Збаражи 26 лютого 1899.

Броніслава Бродніцка, вдова по ц. к. секретарію Намістництва. 67

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кіло высылае franco. Вѣдпродажнымъ значнѣйшій рабатъ. 6. 1—20

Цѣнники на жадане высылае оплачей.

По низкихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 1.8—?

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, резолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 864 41—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Въ кождій руській хатѣ повиненъ знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за приложеньемъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

Глядаю инструктора

до ученика зъ III. нормальной клясы заразъ. Адреса: М. Горбачевскій, парохъ Звыжонь п. п. Пеняки. 65 1—1

Въ книгарни Ставропиґійского института

Великопостній Проповѣди о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церкові.

ПУШКИ Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

Пор. чов ПЕТРО ХІПОНСТГОВСЬКІЙ, торговля вѣдъ 1844 р. у Львовѣ, п. ощадна каміниця 1 (напротивъ катедры.)

КАМЕНЬ оливій и поиски до обтягання брытвъ приторучае Иванъ Лаврукъ ножѣвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштомъ рускаго тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біоґрафіяхъ и портретахъ ея дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застанъ при жизни,

написанъ на підставѣ автобіоґрафичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь" буде появлятись, почавши отъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шесть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпусковъ **6 коронъ**. Выпуски поодинокій не будуть продаватись.

Пренумерату належить присылати виключно на адресу: п. **Антонъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропіґійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

☛ Першій выпускъ вже появився а второй печатаєсь

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „**СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО**" виданій Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — повинни ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропіґійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

шасля часу середне-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу віденского].

поізд посп.	поізд особ.	до Львова	поізд посп.	поізд особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.06	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**ВІЧ**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ВІЧ				5.20	„ Лавочного
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
8.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
8.47		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
	12.15	„ Сколього		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна чинить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 36. Львовъ, Второкъ 16 (28) Лютого 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзівского 2; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты виплачуй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш по попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Поєдинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звичай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсераторов або ся місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Кождий и иный доволєнъ призначій числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Переглядъ політичный.

Урядовый дневникъ угорскій оголосивъ вчера письмо, зъ датою 26 с. м., въ котрѣмъ король приймає димісію кабінету Банфіого, а именує новый кабінетъ Кольомана Селя. По заприсяженю нового президента міністрѣвъ и членѣвъ его кабінету, цѣсарь приймавъ кождого міністра на окремѣй авдіенціи.

Група опозиціоністѣвъ и університетскои молодьжи урядила вечеромъ походъ въ смолоскипами въ честь короля и президента міністрѣвъ Селя.

Всѣ дисиденты въ числѣ 30, ухвалили на вчерашній конференціи приступити назадъ до ліберальнои партіи. Сель заявивъ въ клюбѣ ліберальнои партіи, що національне сторонництво [умѣркована опозиція підъ проводомъ гр. Апоніого] уважає за відповѣдне прилучити ся до ліберальнои партіи и що сеся злука наступить въ найблищомъ часѣ. Не відбуде ся се въ формальный способѣ, т. є. не цѣле національне сторонництво влляє ся въ ліберальнымъ въ одно, але въ той способѣ, що бѣльшість національного сторонництва приступить до ліберальнои партіи. Деякій члены розвязуючого ся сторонництва приступлять до сторонництва людово-католицкого.

Обѣ палаты угорского сойму скликано на середу. По програмовій промовѣ нового президента міністрѣвъ, заберуть голосъ проводники поодинокихъ сторонництвъ въ цѣли зложеня партійныхъ заявъ.

До відомости пп. станьчикамъ и демократамъ, що вчера голосували за порукою краю для скраховапои касы.

Контрактомъ купна и продажи зъ дати Львовъ 17. лютого 1899, легалізованымъ у нотаря Леопольда Кукавского до ч. рєп. 10292, продавъ панъ В. Вольскій всѣ свои недвижимости въ Сколѣмъ, становлячій тѣла гіпотечній обитій выказами чч. 277, 279, 803, 807, 809 и 810 тои-жь громады, пани Вандѣ Млодинцкій [своєй свекрусѣ] за 1000 зр. на ей виключну власність и панѣ Ванда Млодинцка внесла вже до скольского суду дня 22 лютого с. р. до числа табулярного 283 просьбу, абы ся занотабульовано за властительку тихъ тѣлъ.

Отже замѣсть пошукувати покрытя страт касы на майнѣ тихъ панѣвъ, котрій тымчасомъ переносять свои власности на третій особы, платя хлопе додатки до податкѣвъ, гарантуй за панѣвъ, бо твоя шкіра твердша якъ паньска!...

Соймъ краєвый.

[6. засѣданє дня 27. лютого 1899.]

Въ дальшій дебатѣ въ справѣ поруки для касы щаднічои — по промовахъ пп. Жардецкого и Роттера — замѣтна була бесѣда гр. Станислава Тарновского зъ Кракова. Бувъ се плачъ Єремія або нишими словами плачъ краківского станьчика надъ моральнымъ упадкомъ „ojczyzny". Бесѣдникъ навязавъ свою бесѣду до політичного становиска Австрії, котре послѣдными парламентарными подѣями вельми підорване, а тымъ самымъ захитане и політичне становиско Полякѣвъ. Многій одиниці выломлють ся зъ-підъ „karności narodowej" и йдуть людомъ, а дѣе ся се навѣть въ „коль". Що сказали бы на се такій люде, якъ Грохольскій, Альфредъ Потоцкій, Забликевичъ и инші? Они, вставши зъ могилы, вернули бы на свои кладовища! Народова институція, ведена до теперь взірцево, упадає, директоръ роздає мілліонові позички, дирекція не веде контролѣ, зарѣвно и правительство. Неретельність ширить ся въ застрашуючій способѣ въ рѣзныхъ институціяхъ, великихъ и меншихъ. Таке стало ся въ Краківскомъ товариствѣ обезпечень, але оно не дасть ся порѣвнати зъ касою щаднічою, де була „спілка даючихъ и беручихъ". Попропадали тутъ навѣть депозиты! Чужій и краєвій дневники переповнені „галицкою панамою", а вороги въ Прусахъ и въ Россіи тѣлько нею теперь займають ся. А мы не можемо нѣчого вѣдповѣсти на нашу оборону, мусимо стояти низъ спущеными очима. Нашій „дзельниці", на котру були звернені очи всѣхъ Полякѣвъ зъ-підъ нашихъ заборѣвъ, припало зносити сей понижаючій встыдъ! Дійшло до того, що краєвый выдѣлъ и соймъ, хочь не мавъ нѣчого спільного зъ касою, мусить нинѣ гарантувати! Чому се? Бо було кількохъ людей, котрій вели великій интереси и черпали фонды въ „przejmej" институцій. До теперь читало ся о Панамѣ французкій, італійскій, а нинѣ — о польскій! [*Бесѣдникъ формально плаче, на сали глубока тишина; середъ того входить на салю п. Романовичъ и чимъ борше хоче ся въ гуртъ послѣвъ*]. Цѣлый край мусить знати про все, що дѣяло ся въ тій касѣ. Въ Польщѣ пятновано розпеченымъ зелѣзомъ фальшівникѣвъ грошей и документѣвъ, а теперь годѣ вживати розпеченого зелѣза, але можна пятнувати фальшівникѣвъ білансовъ и касовыхъ документѣвъ. Безвзглядно належить пятнувати всѣхъ фальшівникѣвъ „народовои" чести, а може дождемо ся того, що другій разъ соймъ не буде мати нагоды ухвалювати таку понижаючу насъ [Полякѣвъ] гарантію. — Вкінци выплакавшись доволѣ надъ моральнымъ упадкомъ „rzeczypospolitej" и „rodaków", заявивъ, що зъ конечности буде голосувати за внесеномъ выдѣлу краєвого. [*На лавахъ консерватистѣвъ сильній оплески*].

Опісля промовляло ще кількохъ послѣвъ за порукою, а вкінци почали ся формальній спростованя закидѣвъ п. Окуневского. Спростували ажь три ексцеленціи. Гр. Казимиръ Бадені заявивъ, що за часѣвъ его намѣстниковання въ Галичинѣ не дѣяли ся въ касѣ нѣякій [!] надужитя, а справою змѣны комісаря вонъ не займавъ ся. — Вѣдтакъ зволивъ промовити на той самъ тематъ другій бувшій намѣстникъ кн. Евстахій Санґушко и признавъ ся, що за часѣвъ его урядованя „змѣнено" комісаря, але не „усунено", радникъ Клеберґъ уступивъ зъ касы за-для „недуги очей". — Також справоздавець ексцеленціи Бѣлиньскій докоривъ п. Окуневскому, що той выразивъ ся „обиджаючо" о гарантіи краю, а именно, що грошѣ зложені яко жертва на „ołtarzu ojczyzny" можуть бути наново „розкраденій".

За-для спѣвмѣнои поры [година 3] маршалокъ вѣдрочивъ засѣданє до 8 годины вечеромъ.

Вечѣрне засѣданє було також оживлене. Дебата вела ся надъ поодинокими точками внесеня выдѣлу краєвого.

При I-мъ артикулѣ о гарантіи краю забравъ слово п. Окуневскій, збивавъ выводы п. Бѣлиньского и ствердивъ, що п. Бѣлиньскій не вѣдперъ рѣчево его закидѣвъ.

П. Абрагамовичъ зъ вѣчно усмѣхненымъ лицемъ [якъ годить ся ексцеленціи!] заявивъ, що не уважає за вѣдповѣдне [!] полемізувати зъ выводами п. Окуневского, бо мова его була аґітаційна [sic]. Коли-бъ гарантія краю не ухвалено, то се мало бы дуже злій наслѣдки для повѣтовыхъ касъ и задатковыхъ товариствъ на провінціи, бо они не маючи де [бляґа!] затягнути кредиту, упали бы, а се нанесло бы шкоду промыслови и торговли.

Потѣмъ забравъ слово пос. Вахнянинъ, щобы запротестувати противъ выскаау посла Окуневского о „льояльности Русинѣвъ зъ обовязку". Всѣ Русины є льояльній, зъ выимкомъ хиба п. Окуневского. Сеся вѣдповѣдь никамерованого посла була бѣльше „podziękowaniem" для гр. Казимира Баденього, бо п. Окуневскій въ своєй бесѣдѣ сказавъ, що гр. Казимиръ Бадені положивъ грубу перегороду мѣжь народомъ рускимъ а пануючою династію и своимъ поступованемъ супротивъ Русинѣвъ научивъ ихъ обовязковои льояльности.]

Въ дальшій дебатѣ при II. артикулѣ домагали ся людовцѣ и руській послы, щобы 8 членѣвъ выдѣлу касы щаднічои, котрыхъ мав выбрати соймъ, выбирано куріями, абы вплывъ на справы касы могли мати також и представителѣ селяньства. Внесене се поставивъ п. Бойко, а підперъ его п. о. Гаморакъ зъ поправкою, щобы до выдѣлу входили представителѣ обохъ народностій. За симъ внесенемъ промовивъ також п. Роттеръ [демократъ.] — Референтъ Бѣлиньскій спротививъ ся ему и закинувъ, що до справъ фінансовыхъ годѣ мѣшати „політики". — При голосованю було за поправкою людовыхъ послѣвъ лиш 39 голосѣвъ супротивъ значної бѣльшости по сторонѣ консерватистѣвъ.

Вѣдтакъ п. Вуйцікъ [людовець] поставивъ внесеня, щобы дирекцію касы якъ и бухгальтера именуванъ выдѣлъ краєвый, а не маршалокъ, якъ се вносить выдѣлъ краєвый. — Поправку сесю підперли п. Валґінґеръ и Роттеръ, але она упало, а перейшло внесене комісіи 64 голосами противъ 49.

Поправку п. Жардецкого, щобы при змѣнѣ статутѣвъ касы увзгляднювано кредатъ для товариствъ заробковыхъ, для кулокъ товариствъ ремѣсничихъ ухвалено. Натомѣсть видкинено резолюцію п. Крамарчика: вѣзвати правительство, щобы потягнуло до одвѣчальности винныхъ въ дорозѣ карнѣй и цивільнѣй.

Вкінци наступило третє читане закона о гарантіи.

Пп. Бернадзиковскій и о. Небыловець заявили въ имени клюбѣвъ людового и руского, що будуть голосувати противъ гарантіи, бо ихъ домагання не увзгляднено. Опісля палата голосами консерватистѣвъ и демократѣвъ ухвалила гарантію краю за вкладки въ касѣ щаднічій на суму 35 мілліонѣвъ зр.

Такъ закінчила ся справа сеи „народовои панамы!"

По вѣдчитаню интерпеляцій и внесень, мѣжь нашими п. Окуневского о основане публичне шпиталя въ Жабю, маршалокъ замкнувъ наради о годинѣ $10^1/_2$ въ ночи.

Слѣдуюче засѣданє вѣдбуде ся въ четверъ; дневный порадокъ розбило маршалокъ послам.

Внесене посла Окуневского въ справѣ основаня шпиталя въ Жабю звучить:

Въ повѣтѣ коломыйскомъ, де підля послѣдного статистичного означеня одинъ докторъ медицины припадає на 383 □ кільометрѣвъ, одна аптика на 956 □ кільометрѣвъ, де смертность и число нежыво уродженыхъ дѣтей досягає найвысшого въ цѣломъ краю процету, нема анѣ одного шпиталя.

Колишній цвѣтъ здоровля нашого горского люду здесяткували въ додатку въ послѣднихъ часахъ хоробы венеричній до того степеня, що лѣкареви окружному въ Жабю лучась нерѣдко подыбати цѣлій фамілій вѣдъ старця до двохлѣтныхъ дѣтей заражені тыми хоробами.

Найблищій шпиталь въ Коломыі и въ Чернівцяхъ — куда хорыхъ насильно транспортує ся а они тымчасомъ зъ дороги утѣкають — вѣддалений по кільканацять миль вѣдъ хорыхъ, котрій впрочѣмъ въ темноті своєй не довѣряючи лѣкарямъ вѣддають ся своимъ ворожбитамъ, знахорямъ, такъ „званымъ „богамъ".

Въ наслѣдокъ такихъ санітарныхъ обставинъ вымирає на очахъ рѣдъ гуцульскій надъ Чорнымъ Черемошемъ.

Підписаній вносять отже: Высокій Соймъ зволить ухвалити: Припоручає ся Выдѣлови краєвому, щобы якъ найскорше провѣрывъ санітарній вѣдносины косівского повѣту особливо въ Жабѣвскомъ судовомъ повѣтѣ, и при выказаній наглячій потребѣ приступивъ до заложеня шпиталя въ Жабю.

Галицка каса щаднича.

Въ недѣлю вѣдбуло ся засѣданє комітету для санації щаднічъ. Въ нарадахъ взяли участь: краєвый маршалокъ гр. Бадені, намѣстникъ гр. Пінінъскій, правительственный комісарь раднякъ Ґерманъ, директоръ краєвого банку д-ръ Згурскій, д-ръ Скалковскій, синдикъ щаднічъ д-ръ Домбровскій, дальше Лодиньскій, управитель копалень и майна Вольского, Одживольского и Щепановского, настановленый щаднічею, и адвокаты д-ръ Тіль и д-ръ Соловій. Нарада тревала вѣдъ год. 4—7 по полудни. Зібравшій, выслухавши справоздана о вартости копалень и майна, котрій Вольскій и Одживольскій вѣддали гал. касѣ щаднічій для обезпеки свого довгу, пришли до переконання, що лише повѣльне реалізованє претенсій касы може выйти на користь такъ касѣ якъ и великому промыслови краєвому, звязаному зъ підприемствами довжниковъ. За радою краєвого маршалка узнано за рѣчь конечну, старати ся всѣми силами не допустити до конкурсу, бо вонъ бувъ бы не тѣлько запропащенемъ тыхъ підприемствъ, але выдерь бы зъ польскихъ рукъ единый великій промыслъ и збогативъ бы загранічныхъ капіталістѣвъ, котрій хотять въ доброи нагоды скорыстати та дешево набути польскій підприемства.

Вчера о год. 10 зрана зібрали ся въ „нафтовомъ домѣ" вѣрителѣ фірмы Вольского и Одживольского. Явило ся около 90 особъ, заступаючихъ вѣрительности, доходячій разомъ до сумы 7 мілл. зр. Вѣрительности тѣ выносять поодиноко: дісельдорфского банку 833.000 зр., приватныхъ особъ 143.000 зр., торговельного товариства горлицкого (Gorlitzer Handelsverein) 120.000 зр.; — тѣ три позиціи мають першенство передъ гал. щаднічею и выносять разомъ 1,096.000 зр. Зъ черги приходить вѣрительность гал. щаднічъ въ высотѣ 5,267.000 зр., въ чомъ мѣстить ся також часть довгу Щепановского. По гал. щаднічи приходять всѣлякій рахунки, покрытій векселями, на суму 148.275 зр., и рахунки, не покрытій векселями, на суму 107.743 зр. Загальна сума всѣхъ вѣрительностей выносить 6,619.018 зр., а черезъ прирѣсть вѣдсотковъ, котрій денно доходять майже до двохъ тысячъ зр., росте дуже скоро.

На покрытя тыхъ довгѣвъ має фірма підля справованя секвестратора Лодиньского въ копалень въ Сходници рѣчного доходу около 550 000 зр., а въ инших фабрикъ и копалень около 60.000 зр. Вѣритель по живій дискусіи ухвалили признати три послѣдній позиціи довгѣвъ (5,267.000, 148.275 и 107.743 зр.) за рѣвноправній, такъ що гал. щаднича не має жадного першенства передъ иншими довгами, а передъ нею мають першенство дісельдорфскій банкъ, Gorlitzer Handelsverein и давній приватній довги въ сумѣ 143 000 зр.

Вкінци ухвалено удѣлити фірмѣ Вольского и Одживольского мораторію до д. 1 марта 1900 р. на такихъ услівяхъ:

1. Ипотечній вѣритель згодить ся найпізнѣйше до 1 цвѣтня с. р. на мораторію.

2. Секвестраторъ Лодиньскій буде робити въ интересѣ всѣхъ вѣрителѣвъ при співучасти комітету, зложеного зъ д-ра Розенблята, д-ра Соловія и Кароля Перуца. Має вонъ обовязокъ выказати докладный станъ майна. Зъ доходѣвъ будуть покрытій передовсѣмъ претенсіи ипотечній, а инші вѣрительности въ мѣру доходѣвъ.

3. Вѣрителѣ пристають на мораторію въ тымъ услівямъ, що гал. щаднича до 1 цвѣтня с. р. зрече ся узысканого табулярного права першенства. За те вѣритель обовязують ся підчасъ мораторія не провадити екзекуціи.

4. Довжники дають щаднічи невідкличну повновласть до зреалізованя всего ихъ майна, остаючого підъ секвестромъ. Зъ цѣны купна мають бути всѣ вѣрителѣ заспокоєній.

По увязненю директора Зіми и бухгальтера Вендриховского перевѣвъ судья слѣдчій ревізію въ ихъ домахъ.

Якъ показало ся — судово-карне слѣдство въ справѣ касы щаднічои було зараджене ще 16-ого с. м., коли выринуло небезосновне підозрѣне, що тутъ не лишь давано грошѣ нафтовій спілцѣ та „дамамъ", але и нарушено судовій депозиты, а щобы сей злочинъ покрыти, повыдирано картки зъ касовои книги. Поліціянтъ, що стоявъ на сторожи коло будынку щаднічои касы, довѣсъ, що въ ночи хтось ходивъ зъ свѣтломъ по бюрахъ касы, хотяй у ночи тамъ нѣякого урядованя нема. Намѣстникъ сейчасъ зарядивъ позамѣнювати всѣ замки въ будынку касы, а на другій день [по конференціи намѣстника зъ президентомъ карного суду Жмѣнковскимъ] увязнено Зіму и Вендриховского яко підозрѣныхъ о злочинъ обманьства черезъ фальшоване книгъ [підля §§ 197, 199 и 220 зак. карн.], а Зіму ще и о злочинъ спроневѣрена судовыхъ депозитѣвъ [підля § 181 зак. карн.]

Судья слѣдчій справдѣ сконстатувавъ, що въ книги повыдирано картки, очевидячки, щобы закрыти мальверзації. При тѣмъ стала ся забавна рѣчь: хтось [не знати хто] прислався почтою на руки заряду касы цѣнній паперы на суму кількадесять тысячъ зр., а той, хто выдиравъ картки, не знавъ о тѣмъ, и выдеръ тоту картку, до котрои вѣдносили ся присланій паперы. Видко не встигли порозумѣти ся: той, що присылавъ, и той, що выдиравъ...

Оба увязненій матадоры касы взяли вже собѣ оборонцѣвъ: Зіма адвоката д-ра Ґрека а Вендриховскій д-ра Горецкого.

НОВИНКИ.

— Концертъ въ память роковинъ смерти Тараса Шевченка вѣдбуде ся въ пятницю 10 (н. ст.) марта. Концертъ заповѣдає ся свѣтло, беруть въ нѣмъ участь въ сольовыхъ співахъ панна О. Проскурницка и п. Ол. Машуга, а проф. тутешнои консерваторіи Чехъ п. В. Курцъ обійме ґрунъ фортепіянъ. Близшу програму подамо въ четверъ. Білеты можна вже вѣдъ теперь устно або листовно замовляти въ товариствѣ Львовскій Бонінъ [Рынокъ ч. 10.]

— Позавчера вѣдбувъ ся у Вѣдни въ приватнѣй каплици папского нунція Таліяніого информаційный процесъ о. Андрея Шептицкого, новомянованого станиславівского епископа. Свѣдками при торжествѣ були о. митрат Андрей Бѣлецкій зъ Львова и парохъ церкви св. Варвары у Вѣдни о. Теофиль Сембратовичъ. По торжествѣ вѣдбувъ ся у нунція бенькетъ. — Вчера були епископъ Шептицкій и пралат Бѣлецкій на авдіенціи у цѣсаря.

— Зъ Старого-мѣста доносять намъ, що святкованя столѣтныхъ роковинъ вѣдродженя украиньско-руской літературы вѣдбуло ся тамъ знаменито и величаво. Шырше о сѣмъ святкованю подамо незабаромъ.

— Зъ Калуша: дня 9 н. ст. марта [въ четверъ] вѣдбудуть ся загальній зборы товариствъ „Рускій Домъ народный въ Калушѣ" о

2 годинѣ зъ полудня у власнѣй сали пѣсля слѣдуючои програмы: 1) вѣдчитане протоколу зъ попередныхъ загальныхъ зборовъ; 2) справоздане зъ дѣяльности уступаючого выдѣлу за послѣдный рѣкъ; 3) зміна статута; 4) выборъ нового выдѣлу; 5) внесеня членѣвъ. — За выдѣлъ о. *І. Ковакъ* предсѣдатель, о. *Д. Романовскій* секретарь.

— **Руска Бесѣда** въ Самборѣ устроює въ великѣй сали Готелю народного въ суботу 4-ого марта третій и послѣдный сихъ вечерниць *вечерь зъ танцями*. Початокъ точно о годинѣ 8 вечеромъ. Стрѣй для дамъ вечерковый або народный, для мужчинъ балевый. Вступъ по 1 зр. вѣдъ особы, за білетъ фамілійный для трехъ особъ 2 зр., по-надъ три особы 3 зр. Комітетъ докладае всѣхъ усилій, щобы вечеръ удавъ ся якъ найлучше и въ виду того можна надѣятись, що въ нѣмъ возьме участь не лишь мѣсцева, но и доокрестна руска публика. Хто бы не одержавъ запрошеня, зволить заголоситись на адресу товариства. — *Комітетъ.*

— **Пересторога.** Зъ рѣзныхъ сторонъ исходнои Галичины доносять, що по селахъ ходять агѣнцѣ за безрогами и кажуть, що они купуютъ для „Підгірскои Спѣлки". Понеже мы доси выслали всего-на-всего 2 пары, то видно есть много несовѣстныхъ людей, котрѣ надужываютъ нашои фірмы. Длятого просимо всѣхъ приятелѣвъ нашого дѣла, щобы жадали *письменного посвѣдчення* (на котрѣмъ мае бути друкована фірма и печатка товариства), а скоро бы тѣ такого не мали, сейчасъ вѣддати ихъ мѣсцевѣй зверхности до дальшого поступованя. — Вѣдъ дирекціи „Підгірскои Спѣлки въ Станиславовѣ".

— **Въ справѣ скандального поступку** польского выборчого комітету мѣского [магістратского], котрый на свою лісту взявъ одного-одинѣсѣнького Русина, появили ся въ недѣлю на мурахъ мѣста такій плякаты въ мовахъ рускѣй и польскѣй:

„Выборцѣ мѣста Львова! Такого скандалу при выборахъ до рады мѣста Львова, якъ теперь, ще не бувало! На т. зв. „лістѣ мѣского [магістратского] комітету" помѣщено лишь одного Русина! Не увзглядненa навѣть гр. кат. митрополитальна капітула — значить: постановлено и руске духовенство позбавити репрезентаціи и заступства въ мѣскѣй радѣ. Въ виду того вѣдзываемъ ся до почутя справедливости всѣхъ честныхъ, правомыслячихъ и зъ исчувано нетолерантною кліков магістратскою передвыборчого комітету незвязаныхъ выборцѣвъ, абы въ погордою вѣдкинули лісту мѣского [магістратского] комітету а ужили при голосованю лишь такѣ лісты, котрыхъ авторы не допустились такого скандалу. Русины выборцѣ! Станьте якъ одинъ мужъ при сихъ выборахъ, голосуйте тѣлько на лісту руского комітету. — За рускій передвыборчій комітетъ: Василь Нагірный, предсѣдатель. Д-ръ Левъ Павенцкій, заступникъ предсѣдателя. Д-ръ Теодосій Заяцъ, Иванъ Кунцевичъ, секретарѣ."

Коли-жъ стало вѣдомо, що и комітетъ „katolicki" не взявъ на свою лісту вже анѣ одного Русина, хочь-бы священника, але взявъ кільканацять жидовъ, появивъ ся нинѣ зъ рана на мурахъ плякатованый польскій маніфестъ „Strachopęda III go", котрый „oświadcza wszem wobec i każdemu z osobna: wysokiej Szlachcie, przewielebnemu Duchowieństwu wszystkich obrządków i bezwyznanioweów, polakom, rusinom, ormianom, żydom, niemcom, syonistom, badeniukom, przedstawicielom zjednoczonych na lwowskim śmieciu Stanów, nakoniec Onufrym z Bajek, piaskarzom, baciarzom, durnym Jasiom i wszelkim innym obywatelom z VI kuryi, którzy kopcą niebo — że do Naszej Mości zgłosiła się para Wyborczych hyjen i wręczyła odezwę, którą my, wobec konstytucyi, autonomii, galicyjskiego rownouprawnienia, wolności słowa i tolerancyi — podajemy dosłownie i literalnie do publicznej wiadomości. Odezwa ta brzmi:

„Szanowne Weborce! My jako jesteśmo sobi wobywateli miasta Lwowa i jako majonce głos przy wyborze do Sławetnyj Rady mniejskiej, prosimy Szanownech Weborcuf, wobec tego, co lista Kumitetu mniejskiego z powodu tolerancyi ma 16 żyduf, 4 ksieńży polskich i 2 rabinuf, a telko jednego rusina (wod siedmiu boleści) — co si Kumitetowi chwali; wobec tego co lista Kumitetu katolicko-narodowego „dla zachowania katolickiego i polskiego charakteru naszego miasta" ma 10 żyduf, 2 rabinuf a żadnego ruskiego ksiendza — co je dobre; wobec tego co chrześciańsko-antesemicki Komitet wzioł na swoje liste dużo żyduf a rusina nawyt na nasie nie przyjoł — co je dla antysemituf akuratnie; wobec tego, coby Rada stolicy Halickiej Rusi była wskutek ruwnouprawnienia wod rusinuf całkim czysta i jako si patrzy porżondna, wobec tego, co nawyt machery maistracki wykradły z listy urzendnikuf dwuch rusinuf — głosujcie na wspomniany Listy i na każdo z nich do kompanii jeszczy dopisujcie: Wgo Franiszka Zimy, derektora od kasy oszczendności, jako umisi obchodzić z milionami; Wgo Czesława Kieszkowskiego, ktury tak pienknie asekuruje pieniendzy od ognia gradu i innych klensk elimentarnych; Wgo Hendryka Wendrychowskiego, co umi według podwujnej buchhalteryi zapisować „kochajonce" (erotyczne) weksli. Zaklinamy Was, Szanowne Weborce ratujcie honor, miasta, powidzcie: „Kusz!" i „Megaj!" wszystkim rusinom — co srwierdzamy własnorencznemi podpisami i wizyrunkami — taj tylko! Wyborcza hyjena menskiego rodzaju i członyk Kumitetu „Zjednoczonych Sztanuf". Wyborcza Hyjena damskiego rodzaju i członkini Kumitetu św. Thulii."

— **За обманьство** увязнено минувшои пятницѣ въ Станиславовѣ [на жадання львовского карного суду] тамошного властителя цукорнѣ Володислава Черѣньского, котрый допустивъ ся обманьства черезъ то, що выманивъ вѣдъ вдовицѣ по старостѣ, п. Фаттонои, 40.000 зр. Черѣньского обжалованого ще й о то, що допустивъ ся обманьства черезъ задержаня для себе пулярета зъ сумою 300 зр., котрый якійсь гость забувъ у него.

— **Живцемъ спечена дитина.** Въ Тавовѣ коло Станиславова одна тамошня жѣнка выбрала ся на вечорницѣ до сусѣдовъ, а своему кільканайтному священникови казала колысати молодшого братчика. Хлопчина колысавъ дитину, а коли дитина задрѣмала, вонъ поставивъ лямпу пѣдъ колыску, щобъ не разила дитину, а самъ побѣгъ за матѣрю до сусѣдовъ. Вѣдъ лямпы загорѣла ся колыска и дитина въ нѣй живцемъ улекла ся якъ кура. Коли матѣръ вернула зъ вечорницѣ, застала вже колыску спалену и дитину спечену. Секція зѣла выказала, що почѣнка и гвалтъ були зовсѣмъ звичаѣй.

— **Фальшовники грошей.** Передъ судомъ присяглыхъ въ Чернѣвцихъ станули четыри жиды: Хаимъ Відманъ, Яковъ Відманъ зъ Вергомета надъ Прутомъ, Маркусъ Лястеръ зъ Снятина и Еміль Шварцъ зъ Оршовцѣвъ обжалованій о пѣдроблене срѣбныхъ гульденѣвъ. Оба Відманы фабрикували вже срѣбни гульдены въ р. 1889 и сидѣли за те въ слѣдчѣй вязници, але ихъ выпущено, бо не було доказовъ. За то пѣзнали ся они пѣзнѣйше зъ Лястеромъ и начали знову робити гульдены, а Лястеръ пускавъ ихъ въ курсъ. Въ р. 1898 приставъ до спѣлки Шварцъ и той спровадивъ имъ лѣпшій прилады зъ Берлина и Шарльотенбурга, але ще одного не доставало, написи на краяхъ. Потреба имъ було до того ще ритовника и въ тѣй цѣли просивъ Лястеръ Міхеля Айзенгорна, зъ котрымъ познакомивъ ся въ Чернѣвцахъ, щобы той вышукавъ ему до спѣлки ритовника у Львовѣ. На ищасте той Міхель Айзенгорнъ бувъ детективомъ у Львовѣ и приѣхавши до Львова повѣдомивъ про се дирекцію поліціи, а тая пѣслала тамъ его вразъ зъ граверомъ Гарфункелемъ до Снятина. Цѣла спѣлка зъѣхала ся тутъ, щобы обговорити цѣлый планъ дальшои роботы, та тутъ арештувала ихъ жандармерія. Обжалованій въ першѣмъ слѣдствѣ признали ся до вины, теперь выпираютъ ся всего, але свѣдки збанають дуже некорыстно. Обжалованыхъ прок. Михальскій а оборонцѣвъ 6 чотирохъ.

— **Чернѣнный зубъ мамута** (слоня зъ ледовои добы на земли) найдено въ Бориславѣ, въ рѣцѣ Тысьменици, недалеко стациі желѣзницѣ державноі. Зубъ важить 5 кільо, а то, що 6 о знайшовъ, хоче вѣддати его до одного зъ краевыхъ заведень науковыхъ.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Сеи недѣлѣ о год. 7 вечеромъ вѣдбуло ся въ архикатедральнѣй церкви св. Юра у Львовѣ вѣнчанѣ п. Александра Миговича, податкового поборця въ Старѣй Соли, зъ панною Ольгою Міллеръ, дочкою властителя бѣльшои посѣлости коло Перемышлянъ. Отець д-ра Міллера, умершого въ часѣ чумы у Вѣдни, такъ собѣ взявъ до серця трагічну смерть сына, що збожеволѣвъ и его умѣщено въ шпитали для божевѣльныхъ въ Градци.

Надѣслане.

Braut-Seide 65 kr.

bis 14·65 p. Met. — neuwie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 [6]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рѣльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ уznанe далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высыланый на бажанѣ оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣдныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозовъ, также богато цѣнныхъ вказѣвокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю є вонъ пѣдручникомъ гѣднымъ поручена.

Посмертний — ✝ — оповѣстки.

О. Иванъ Терлецкій, совѣтникъ Е. Консисторіи зъ крил. вѣдзнаками, парохъ въ Тучапахъ, станиславовскои епархіи, упокоивъ ся дня 23 с. м. въ 66 роцѣ жита, а въ 42 священьства. Покѣйный — пишуть намъ — бувъ одныма зъ найревнѣйшихъ священиковъ и щирымъ рускимъ патріотомъ. Въ своѣй парохіи заложивъ касу позичкову та шпихлѣрь и доправивъ до того, що не тѣлько въ Тучапахъ, але и въ прилученѣмъ Драгасимовѣ майже всѣ парохіане належать до братства тверезости. Кождому, хто лише потребувавъ позички матеріальнои, удѣляивъ ей зъ цѣлого серця. Села тѣй пѣдавсь горально и матеріально въ цѣлѣмъ слова того значѣню, тожъ коли померъ, лишивъ по собѣ загальный жаль. В. е. п.]

Въ недѣлю 26 ого с. м. упокоила ся Анна зъ Шподзицкихъ Черѣньска, жена пароха и совѣтника Епископского о. Павла Черѣньского въ Номбрцяхъ. Похороны вѣдбуваютъ ся нинѣ [28] по полудни. В. ѣ. п.]

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты дѣстали оо. Ник. Панькѣвскій на Горинець и Вас. Яремкевичъ на Волче горне. — До канон. институціи на Дашѣвку занѣзваный о. Стеф. Кирчиньскій. — Канон. институцію дѣстали оо.: Петро Мекелита на Щурскъ и Петро Есипъ на Лѣтиню. — Завѣдательство въ Медницяхъ дѣставъ о. Ипполитъ Хиляк.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зѣбравъ дальше о. крил. Теофіль Павликѣвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому" 37 зр. 88 кр. Именно жертвували на ту цѣль: о. Вас. Скобельскій изъ Прусъ вѣдъ себе и прихожанъ 8 зр.; о. Ипк. Левицкій изъ Сущина вѣдъ себе 1 зр., вѣдъ церк. бртства свого 3 зр., разомъ 4 зр.; 3) скарбонка ad hoc въ торговли п. Дуткевича вѣ Львовѣ 52 кр.; п. Вас. Бойко вѣ Львовѣ 5 зр.; въ Успеньскѣй церкви вѣ Львовѣ въ праздникъ Стрѣтенія Господня зѣбрано 18 зр. 75 кр.; 6) скарбонка ad hoc въ Успеньскѣй церкви вѣ Львовѣ 1 зр. 61 кр. - Всего зѣбрано до нинѣшного дня 3,306 зр. 33 кр.

Телеграмы „Дѣла".

Вѣдень 28 лютого. Дольшно-австріяцкій выдѣлъ краевый предложивъ соймови проектъ новои ординаціи выборчои до сойму. До теперѣшныхъ вірилістовъ полагено. Вѣдень буде творити окрему курію. Рѣзницѣ мѣжъ мѣйскою и сѣльскою курією знесено. Утворено нову курію загальну, выбираючу 12 пословъ.

Прага 28 лютого. Politik доносить, що чеcкій соймъ буде скликаный коло 15-ого марта.

Гамбургъ 28 лютого. Девять фабричныхъ роботникѣвъ зъ Галичины одержали поліційный наказъ, щобы въ означенѣмъ рачинци выѣхали въ границѣ прускои державы. Поліція мотивуе своѣ заряджене „наказомъ зъ гóры", пѣсля котрого въ краѣ заведени промысловѣ не смѣютъ приймати польскихъ роботникѣвъ зъ Австріи и Россіи.

Парижъ 28 лютого. На порядку дневнѣмъ вчерашнього засѣданя сенату була справа реформы ревізійного закона. На жадане міністра судовництва ухвалено наглѣсть справы. По кількохъ промовахъ за и противъ реформы, дискусію вѣдложено до нинѣ.

Мадридъ 28 лютого. Внесеня Кампоса въ справѣ парляментарного розслѣдженя подѣй въ часѣ американьскои вѣйны передано бюрамъ сенату въ цѣли выбору слѣдчои комісіи.

Маніля 28 лютого. Пѣсля урядовои депеши до Мадрита, положене въ Манілѣ грѣзне. Чужій кораблѣ высадили на берегъ своихъ вояковъ.

Каіро 28 лютого. Зъ Хартуму доносять, що начальникъ Дервішовъ Таімі машируе на чоднѣ 16.000 людей на Омдурманъ. Англійско-египетска армія звернула ся на полудне въ ст рону Кордефана.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на кам'янцѣхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнєты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, мѣрѣй ареометры, стереоскопы, діяскопы, кешласы, райсцайги, таблье мірничѣ, шкіны, хлібодѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкѣвъ

I. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подани о екс- к интабулаціѲ, выборъ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Цѣнсы до подань о интабулацію лібр.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2—	„
11.	Скрипт довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3—	„

III. Друки для правничъ:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты" примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочислае ся належитость особно.

„Артист.-літературних Новин"

виѣшли:

Книжка I. „МОІ ЛИСТИ" поезіі Д ра В. Щурата.

„ II. „НОВѢЛІ ЕДҐАРА ПО" переклад з англійского Ів. Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправної 2 корона. Замовлати можна у видавця М. ЗАЯЧКІВСКОГО, Львів ул. Підвальна ч 1.

ЗАЙНы довгій ликвидованій по зр. 1, м. 16, цинковій по зр. 24., насѣдовій по зр. 6·—, и 7·50. Кльосеты комнатній по зр. 8·50, 17 и 30 виробляе ПЕТРО ХИНОНГОВСКІЙ, горсовда зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры.)

КОРКОТЯГИ рѣзного рода приполучае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Въ книгарни Ставропигійского института

Великопостний Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черепками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ метадевѣй и каучуковѣй, гербы, монограмы, стампількій марки, станцы, таблицѣ литѣ и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 51—52

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

виданє

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"

в 1898-ім роцї

новий наклад, виданє шесте численною народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта" у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір з хребтом полотняним 50 кр.
2. оправленій цілo в шкіряно з одитими відтисками і з шабльтурою 40 кр.

Замовленя виконуютъся за готівку або на переплатою (Nachnahme).

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ вабр. Черниньскои. Зъ друкарнѣ Инсктитуту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 37. Львовъ, Середа 17 (29) Лютого 1899. Рѣчникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣлістей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшовского ул. Кнайзівского 2.; — въ Ярославі Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и наклепитбси за инсерати рішучій у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлий рікъ	18 зр.	на цѣлий рікъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлий рікъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відя ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація неоплачена вільній відъ порта.

Поєдинокє числє коштує 5 кр. а. в.

Отголошенія заликій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсераторови або ся вѣсце в рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Недбалій в якій дотичній тяжкість ся не 15 кр. відъ оплати.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского

въ соймѣ въ справѣ поруки краю за вкладки въ Галицкій касѣ щадничій.

Высокій Соймѣ!

Знаходимо ся ще пѣдъ враженємъ хвилѣ, коли п. Малаховскій поставивъ бувъ внесенє о пѣдвышенє платы для учителѣвъ народных черезъ наложенє 5 % додатку до податкѣвъ и того глубокого протесту въ тамтой сторони палаты, котра зъ огляду будь-то бы на бѣдноту народу противилась пѣдвышенію платнѣ учителеви. Мы самі, бѣдній шляхтичѣ, вже остатками гонимо, а тутъ п. Малаховскій ставляє внесенє, щобы ще пѣдвышити о 5 % додатки до податкѣвъ! А теперь, мои панове, мы стали передъ красшимъ внесенємъ — не передъ 5 крейцарями, але передъ 35 міліонами, а я зачуваю, що вже всѣ мѣродатній групы въ соймѣ ухвалили згодитись на гарантію краю до 35 міліонѣвъ зр. Що-жь то лучило ся въ краю? що вилинуло на гойнѣйшу вашу? Чи край ставъ наразъ такъ богатымъ? чи загрожені якісь условины краю важнѣйшій вѣдъ просвѣты? — Ото несовѣстна господарка одного банку львовского, що прогайнувавъ кѣлька міліонѣвъ чужихъ грошей, якіесь еротичній вѣдношенны панѣвъ директорѣвъ, недоглядъ правительственного комісаря — ото мотивы, щобы той хлопъ, котрого жалувано на 5 крейцарѣвъ для лучшои, выдатнѣйшои науки его дѣтей, и той бѣдный шляхтичъ, що дѣйстно гонить останками, обтяжали себе гарантією ажь за 35 міліонѣвъ зр.

Хочь якъ противна намъ цѣла сеся справа, мы, заступники рускаго народу, застановляли ся надъ нею, а якъ совѣстно, можете оцѣнити зъ того, що мимо всеи погани, загнѣзджени въ касѣ щадничій, мимо того, що мы Русины голосу тамъ нѣколи не мали — мимо всего того мы сказали собѣ, що зъ огляду на вкладки бѣдныхъ людей, довѣрившихъ свою кервавицю тій публичній институціи, стоячій пѣдъ зарядомъ правительства, санація є конечна, санація очевидно не тыхъ панѣвъ, котрі змарнотравили грошь публичный, але ратованє тыхъ бѣдныхъ на сподѣ, людей, що ощадили и повѣрили щадници свои бѣдні ощадности, а теперь безъ санації страти бы мусѣли. Коли однакъ мы рѣшили питанє, що санація є конечна, то мы тымъ ще не рѣшили питанє: хто маѣ приступити до того ратованія? хто въ першій лініи маѣ тутъ заплатити? И то питанє насъ головно заняло.

Отже пѣсля нашого погляду въ першій лініи повинснъ очевидячки вѣдповѣдати той, хто завинивъ; а завинивъ той, хто бравъ, вѣдтакъ той, хто дававъ, а врешті [чей згодитесь панове] той, хто обовязаный бувъ контролювати, а не контролювавъ! До карно-судового слѣдства менѣ нѣчого; тутъ най собѣ робитъ прокураторъ зъ судью слѣдчимъ, що ему законъ велитъ. Чи однакъ власти краевій добрали ся до грошевои одвѣчальности всѣхъ тыхъ винныхъ, котрі яко члены дирекціи, яко члены выдѣлу касы, яко президъ касы и т. д. мали регуляминовый обовязокъ дбати о безпеченьство публичного гроша, а не подбали?

Тажь принесъ регуляминъ касы ощадности въ § 15 каже: „До шконтрованя касъ, взглядно готівки и ефектѣвъ призначить президъ двохъ членѣвъ выдѣлу и тіи обовязаній выконати тую чинность бодай чотири разы до року... Способъ выконанія того шконтрованія полишає ся узнанію делегованыхъ членѣвъ выдѣлу. Однакъ на всякій способъ повинній делегаты переконати ся, чи стань готівки, якъ и ефектѣвъ есть въ повнѣмъ порядку. Особливо въ кѣнцемъ кождого року повинній делегованій члены выдѣлу предпринимати пѣдчасъ замкненя касы строге загальне шконтрованє всѣхъ ефектѣвъ и справдженє нумерѣвъ ихъ зъ нумерами записаными въ дотычныхъ книгахъ. А по зробленѣмъ рѣчнѣмъ замкненю рахункѣвъ предприймуть они зъ кѣнцемъ сѣчня строгу ревізію предложеного директорію инвентаря активѣвъ и пасивѣвъ заведеня, а такожь опертого на нѣмъ білянсу. При шконтрованю предприниманѣмъ зъ стороны членѣвъ выдѣлу повинній бути присутній всѣ тій, въ чиихъ рукахъ знаходить ся ключъ вѣдъ шафъ маючихъ ся шконтрувати, або ихъ заступники. До шконтрованя запросять члены выдѣлу начального директора." — Дальше є сказано, що на засѣданя дирекціи повиненъ бути завѣзваный кождочасный у Львовѣ присутный членъ дирекціи и комісарь правительственный, — що мають бути чотири ключѣ вѣдъ касы и вѣдъ дверей комнаты, де стоить каса, а на кѣнци: „Шконтруючій обовязаній *вѣдъ власного одвѣчально тіо* подати безпроволочно до вѣдомости президса товариства и найменчу вѣдкрыту неправильность, навѣть найдрѣбнѣйшій обставины, котрій бы будили вѣдозрѣня а при шконтрованю ...ічено ихъ". Красшѣйшого регуляміну дѣйстно не можна було уложити, а мимо того міліоны пропали. Ну и щожь зъ того? Регуляминъ каже, що всѣ тій паны строго вѣдповѣдаютъ, а намъ теперь кажуть голосувати за тымъ, щобы вѣдповѣдавъ невинный хлопъ! Якъ же жь на будуще вѣрити всѣмъ регуляминамъ?

Иду дальше! Межи членами товариства касы ощадности знаходимо саму сметанку суспольну, знаходимо провидирѣвъ польскои суспольности, першихъ гонораціорѣвъ въ краю, знаходимо и нашого п. маршалка.

Коли хто, то рускій посолъ маѣ право запытати тыхъ всѣхъ панѣвъ: де то ваш гоноръ народовый, що то вы, замѣсть сягнути до власныхъ кишень, сягаете безъ сорому до кишенѣ хлопѣвъ, щобы они спасали вашъ народовый гоноръ? Коли въ своѣмъ часѣ захитавъ ся англійскій банкъ, тогдѣ льорды самі зложили ся и усунули небезпеченьство, а тутъ апелюе ся до гонору „народу", а ты Мацьку и ты Васылю плати! Гарно понимаете вы, панове, свій гоноръ народовый!

Хочь думаю, що кишеня тыхъ панѣвъ выстачила бы на гарантію потрѣбну для вкладокъ, то все-таки для ще бѣльшои певности, думаю, въ третій лініи повинно вѣдповѣдати правительство. Прошу, панове! Параграфъ 57 регуляминy постановляє докладно, якій обовязокъ маѣ правительственный комісарь. Комісарь не доглядавъ — правительство теперь повинно вѣдповѣдати!

Та коли бъ то заходила тѣлько та одна обставина недбалости комісаря, тогдѣ я бы сказавъ: „errare humanum est", але дневники принесли вѣсть, що правительственный комісарь Клеберъ репортувавъ бувшому намѣстникови, що але дѣ ся, а той бувшій намѣстникъ, бачу, въ першій хвили розсердивъ ся, а вѣдтакъ нѣчо не зробивъ! Що бѣльше, того совѣстного комісаря усунено, а на его мѣсце прибувъ иншій, о котрѣмъ по Львовѣ ходять рѣзни вѣсти, а я бы дуже радъ стрѣтити ся тутъ изъ запереченемъ зъ компетентнои стороны. Ото ходить по Львовѣ вѣсти, що той теперѣшный комісарь самъ заангажованый въ касѣ и длятого такъ мляво сповнявъ свою функцію. Чи то правда чи нѣ, будь-що будь змѣнити въ тій хвили дбалого комісара на недбалого, коли совѣстный комісарь рапортуе, що въ касѣ непорядки, — то винень тутъ абсолютно галицкій намѣстникъ, а вже за намѣстника чей-же правительство повинно принятн на себе одвѣчальность! Яке-жь то довѣре до намѣстника, коли вѣнъ передъ розграбленемъ публичного майна змѣняе доброго комісаря на злого! А що тымъ намѣстникомъ бувъ въ початку мужь, котрый, що такъ скажу, бувъ инкарнаціею нашого духа, плоть вѣдъ плоти, кость вѣдъ кости нашои, нашою гордостію — то я, хоть якъ вдячне було бы поле вѣддячитись ему за все, що рускій народъ вѣдъ кого вытерпѣвъ, — не маю серця знущати ся надъ упавшимъ чоловѣкомъ, лише пытаю васъ: чому теперь не почуваетесь до обовязку вступити ся самій за вашого духа и за вашу народову гордость, коли она дае причину до галицкои Панамы? Панове! Я апелюю до вашого гонору народового, я кличу: Не сягайте до хлопскихъ кишень, де вы завинили, а не хлопъ!

Правительство, якъ чую, дае щось 4 чи 6 міліонѣвъ на 2%, — о чѣмъ въ справоздано на жаль нема жаднои згадки. Добрый то ратунокъ, коли намъ кажуть ручити и за ту позичку зъ пропінаційного фонду! Чи вашій проводирѣ въ краю не могли вымусити у центрального правительства, щобы прийшло въ бѣльшою помочею, нѣжь въ позичкою, запорученою краемъ? А що-жь бы то було, панове, коли бы теперь не бувъ зѣбраный соймъ? Параграфу 14-ого для сойму нема! (*Веселость*) Щасливый то — чи скорѣйше нещасливый — припадокъ для краю, що якъ разъ теперь зѣбравъ ся соймъ и що можуть насъ гіпнотизувати зъ усѣхъ сторѣнъ; и польскій дневники и всьо наглить, кричить: „мусите дати поруку!" А якъ бы не було теперь сойму? Пане намѣстнику, пане маршалку, що вы були бы зробили? Вы мовчите! Тутъ и є вѣдповѣдь, якъ вы легко приступаете безъ всякого обовязку до поруки

Письма зъ Вѣдня.

Вѣдень 19. н. ст. лютого 1899.

Сими днями вѣдбували ся въ тутешній музичній консерваторіи вправы оперовои школы. Тѣ вправы для галицкои співолюбивои публики тымъ займаючій, що межи иншими появлювавъ ся — въ своѣмъ часѣ звѣсный рускій публицѣ зъ концертовыхъ продукцій нашъ землякъ п. Александеръ Носалевичъ, котрый сего року кѣнчить свои студіи музичній въ консерваторіи.

П. Ал. Носалевичъ, прибувши передъ трома роками до Вѣдня, не знаючи нѣ вѣденьскихъ обставинъ, нѣ нѣмецкого языка на стѣлько, якъ его треба знати для ученика консерваторіи и школы драматичнои, не посѣдаючи потрѣбныхъ средствъ матеріяльныхъ, щобы яко-тако выжити въ такъ дорогѣмъ мѣстѣ, якъ Вѣдень, а маючи лише сильну волю и безграничне замилуване до штуки, а до того красный голосовый матеріялъ [що правда выманіпрованый, галицкимъ способомъ співання, умно] — потрафивъ пильностію и непохитною волею перебити ся черезъ всѣ трудности, своею працею забезпечити собѣ [нераз и дуже скупе] удержане, и за три роки довести до того, що вѣнъ нинѣ въ вѣденьскій консерваторіи якъ пѣдъ взглядомъ вокальнымъ, такъ и драматичнымъ есть найлучшимъ зъ учеников, приносить честь институтови и своимъ професорамъ, а для агентѣвъ оперовыхъ, котрій его такъ и обсѣли, пожаданымъ кускомъ. Про его способности нехай свѣдчить обставина, що коли въ сѣчни сего року товариство музичне [удержуюче консерваторію] давало свій концертъ [запрошуючи до співудѣлу найзнаменитшихъ европейскихъ співаковъ] и одинъ изъ замовленыхъ співаковъ бувъ нагло перешкоджены, то директоръ консерваторіи, надворный капельмайстеръ Фухсъ не завагавъ ся попросити на два днѣ передъ концертомъ нашого земляка о выручене. Зъ тои тяжкои задачѣ выпизавъ ся вѣнъ, по высказу первороднаго музичного критика д-ра Ганаліка, якъ не можь лучше.

Дня 18 н. ст. лютого с. р. выступавъ вѣнъ яко Don Pedro въ „Африканцѣ", Leporello въ „Довѣ Жуанѣ", Figaro въ „Весѣлю Фігара" и яко Plunkert въ „Мартѣ". Въ тыхъ коротенькихъ поописовыхъ выступахъ, якъ сольовыхъ такъ и ансамблях [терцетахъ, квартетахъ и т. д.] не можна було досыть налюбуватись нимъ. Вся публика въ нетерпливостію дожидала нумеровъ, въ котрыхъ нашъ незвычайно симпатичный артистъ своимъ милозвучнымъ, повнымъ, соноровымъ басомъ, своею вѣдъ кождымъ взглядомъ коректною грою, каже ій на часъ забути, що она знаходить ся на пробнѣмъ представленю ученикѣвъ... Его професоры самі перш оплескували его скѣнчену, благородну и въ найдрѣбнѣйшихъ детайлях выстудіювану и выкѣнчену гру. У него слѣдно великій талантъ, вѣнъ вѣддае свои постати не механічно, безъ мысли, не співая якъ-бы якій фонографъ безъ нюансовъ; вѣнъ вливае въ свои постати духа, життя, перешибае ихъ животворнымъ своимъ огнемъ, вѣнъ своимъ талантомъ творить зъ своихъ постатій не манекинѣвъ, а живій ества, проникаючи ихъ некрою, котру выравъ Прометей въ громовои стрѣлы Зевса... Тому-то его постати чи то давнѣйшихъ класичныхъ композаторѣвъ, чи новѣйшихъ — со тины, се статуи ковані въ мармурѣ, повні красы и совершеныхъ формъ. Просто чарующій бувъ вѣнъ яко Plunkert въ Мартѣ, де своею грою зараджувавъ руску, широку, жартобливу, заразомъ трохи рубашну но сердечну — козацку вдачу. Однымъ словомъ: п. Ал. Носалевичъ є на найлучшій дорозѣ до скѣнченого артизму, до віртуозности, лишь бы ему не забувати, що скѣнчені віртуозы не родять ся, а выробляють ся, та що чоловѣкови вчити ся — не до старости, а до смерти. Столько дало бы ся сказати що-до его гры драматичнои. А що-до его голосу, то у него хоть матеріялъ не надзвычайно поемный, но въ цѣлій своѣй поемности [скали] якъ въ низкихъ такъ и высокихъ тонахъ повный, рѣзный, чистый, азѣнкій а до того такъ гнучкій и теплый, що выправленый зъ галицкихъ прамхъ [навѣть годѣ сказати прикметъ] співацкихъ, вырѣвнавый и поставленый умѣлою працею д-ра Gensbacher а ставъ — справдѣшнымъ даромъ божимъ.

Позналъ у п. А. Носалевича есть зъ одной стороны органічна способность до вытворенія розличныхъ формъ звуковыхъ, а зъ другои нене пѣзнанє композиціи [о скѣлько я могъ на се въ частѣйшихъ рѣзнородныхъ его выступѣвъ вносити], тому нѣчо дивного, що вѣддане певнои партіи у него формальне, точне, но до того духове, овѣяне тепломъ постичнымъ. Повтарию ще разъ, що у него видно великій способности, и мы бажаемо ему вѣдъ серця, щобы вѣнъ свій талантъ при щирѣй безпристаннѣй праци въужинъ на добро та славу собѣ и народови, котрого натуральній духовій прикмети допомогли ему до вчерашныхъ заслуженыхъ оплескѣвъ вѣдъ его професорѣвъ, критикѣвъ, агентѣвъ и слухаючои публики.

Немовь чую и бачу уявою, якъ нашъ славно-звѣстный скептичный критицизмъ галицкій, прочитавши сю допись, махне рукою та скаже свое стереотипне: „блага! пане..." Тымъ словомъ звычайно збувае ся все, чого не поняте ся, або коли понявши треба бы понятому вѣддати належне признане, а самолюбство и зарозумѣлость на то не позволяе! Наша галицка безавторітетность и маловаженє а до того безрозумне та плытке — все те славно-звѣстне! Они то вытворили новый стиль въ поточній мовѣ — се способъ збуваня всего, хоть бы и найповажнѣйшого — кпинами... Leider! aber wahr.

Въ наведенѣмъ мною случаю не ходить о хвальбу патріотичну, а рѣчь маѣ ся таки по правдѣ, якъ подано. Менѣ п. А. Носалевичъ нѣ брать, нѣ сватъ, а заслугуе на сі слова признаня и заохоты своею появою, своимъ знанемъ и вчерашнымъ выступомъ не яко ученикъ а яко готовый артистъ. Моє занитересоване було велике, коли я черезъ три роки обсервувавъ, якъ способности п. А Носалевича видимо розвивали ся; коли-жь я вчера бувъ свѣдкомъ его успѣховъ, моя радость була такъ велика, що я намѣрявъ подѣлити ся нею зъ співолюбивыми Русинами, що мали часто нагоду чути давнѣйше нашого артиста-земляка на концертовыхъ естрадахъ.

Чому я троха шырше розписавъ ся, тому причина ось яка: Межи 19 продукуючими ся консерватористками и консерватористами було всего на всего 6 хрестіянъ, а прочій — самі зъ скарого завѣта, що зайшли не зъ святои землѣ, а по части зъ „польского краю" [читай: зъ Галичины], або таки ажь зъ далекого Бердичева... Тѣ то „bracia mojżeszowego obrządku" [sic!] заводили вчера таке, що по кѣлька разъ чувъ ся я въ терношпльскій божници... а до того публика довкола — цибулею заносила... Не мовь-бы сей выбраный народъ и на музику мавъ якійсь спеціяльный привілей... Тьфу! ажь гидко згадати!

Всѣ тій рѣзнородній враженя выкликали

Торговлю ризъ и сосудовъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочени и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ЖИЛЬСКОГО (столового) 461 18—40

припоручае ся фірму:

Свг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руській ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты" у Львовѣ

краю тогдѣ, коли до сего зовсѣмъ хто инший бувъ обовязаный. Є ще хтось, хто передъ вами повинень бувъ заголосити ся до санації касы. На мою гадку бувъ то Львівъ. Межи иншимъ въ §. 15. статуту стоить, що чистій доходы мають розділяти ся, „a w szczególności dla Lwowa“. Лѣтъ 54 истнує ся институція, „a w szczególności“ для Львова служила она вѣрно; нѣ Гродь нѣ Василь не черпали зъ неи, за те Львівъ черезъ повъ столѣти черпавъ зъ неи обильно. Отожь Львівъ, столиця краю, повинна теперь сама дати поруку для вкладокъ, а не Иванычъ Мацькя. Але що-жь? Коли бы ся справа була прийшла на денный порядокъ львівскои рады мѣскои то тамъ були бы выявили ся гарнѣ справни. Тамъ знають львівскихъ паничѣвъ; тамъ въ справозданю не сказано бы такъ коротко „o niesumiennej i lekkomyślnej gospodarce“; коли бы заболѣло львівского мѣщанина, то сказано бы щось выразнѣйше за тѣ „еротичнѣ векслѣ“. Тамъ було бы всьо выйшло на явъ! А тутъ всьо покрыло ся двома фразами, а мы маемо лишь ухвалити — дробничку: поруку за 35 міл. зр.!

Чи вы, панове, застановили ся надъ значѣнемъ сего нового тягару, якій теперь накладаемо на край? Книжочки щадничои касы мали доси, якъ вѣдомо, підкладъ ипотечный. До того уфундованя ипотечного, котре пѣсля ухвалы буджетовои комісіи мае выносити бѣльше-менше 50% вкладокъ, мае прилучити ся теперь уфундоване податкове, т. зв. Steuerfundirung, до певнои высоты вкладокъ. П. референтъ певно скаже: теперь суспільность буде мати вѣру до щадниць, а „рунъ“ устане; доходъ касы зросте, каса сама сплатить свій недобор, край нѣчого не дострадає, и всьо буде въ порядку. Ну, добре; припустѣмъ що всьо складе ся такъ ладно, — хочь я въ се не вѣрю. Але мене дивує, чому п. референтъ не застановивъ ся надъ тымъ, чи ся порука за 35 міл. зр. для однои приватнои институції не увязнить намъ нашого кредиту краевого до тои мѣры, що въ разѣ, коли въ найблизшомъ часѣ запотребуемо грошей чи кредиту, — а се може статись въ справѣ дуже важнѣй, — то всѣ банки передъ нами замкнуть ся и скажуть намъ: вы занадто обтяженѣ довгами, занадто велику приняли-сьте на себе поруку, щобы вамъ можна ще позичати. А чи мы знаемо, що насъ жде за 50 лѣтъ? Чи мы годни вгадати всѣ задачѣ краю на повъ столѣтя наперед? А тутъ маемо звязаны руки 35-міліоновою порукою на 50 лѣтъ! Чи се з зъ огляду національнои економіи оправдане, щобы мы безпеченьство вкладокъ окупували аж такъ дорого? Чи то економічно, розумно?

Моя душа каже менѣ безусловно: нѣ! Найперше є то на мою гадку не розумно купувати щось за дорожчу цѣну, якъ оно варто, а мы безусловно купуемо безпеченьство нашихъ книжочокъ каси ощадности за дорого. Вѣдтакъ забезпечивши згаданѣ книжочки дорожше нѣжь треба, якъ-разъ отвираемо легкодушности людскій усѣ брамы. Що то за инстинкты зродять ся у тыхъ нашихъ паничѣвъ, котрѣ учують покрыте за собою на 35 міліоновъ! Памятайте панове, що ваша натура — то не точно рахункова щадлча натура Прусака! Вся исторія насъ доказала, що скоро лишь намъ дѣало ся добре, вы гуляли, выкидали, а не щадили. А хто дасть поруку, що тіи, котрѣ по насъ прийдуть и не були при тѣмъ, якъ тутъ нами отношеными серцемъ вы ухвалювали 35 міл. гарантіи, а почувши гарантію 35 міл. и підкладъ ипотечный за собою, не скажуть собѣ въ душѣ: „Ехъ! тутъ погуляти можна!“ Хто спинить ихъ вѣдъ нового ще лѣпшого розкиданя гроша? Не забувайте панове, що и п. Кешковскій батько був порядный и совѣстный горожанинъ, а що вчинивъ сынъ? Погляните въ свою душу, чи въ якій хвили зрыву, коли знову загіпнотизує васъ яка народова фантазія, не готовій будете вы на „ołtarz ojczyzny“ кинути міліоны и скажете тогдѣ, що то въ добрѣмъ, святѣмъ дѣлѣ, и знову — Грицьку и Мацьку платити! А якимъ правомъ?

Прошу панове ще одно! Я розумівъ бы ще гарантію, єли-бы наши вѣдносины економічні и політичні въ краю були такъ сконсолідовани, що мы були бы певни на сотки лѣтъ и формы нашого правленя и нашого ладу економічного; але мы робимо се въ хвили, коли Австрія а зокрадна ся конституція майже розлѣзаесь на очахъ: одни правлять о федерації краевъ, другі о федерації народовъ, а третѣ просто явно выповѣдають послухъ державѣ. Хто знае, що завтра насъ чекае? Заграничні дневники загомонили просто о розділѣ Австрії. Хто знае, чи безъ рації пытають наши офіцеры-моряки, плаваючи по далекихъ Атлантыкахъ и слѣдячи за ходомъ дѣлъ въ парламентѣ: въ якомъ станѣ они застануть свою вѣтчину по поворотѣ домовъ? хто имъ, якъ вернуть, выплатить гажу? И въ такихъ вѣдносинахъ, коли кождый пытае, що завтра буде, въ тій хвили мы такъ легко диспонуемо кредитомъ на повъ столѣтя!

Вы скажете: „Але-жь твій страхъ злишный, щадниця каса провадить интересы, що дають 160.000 зр. чистого доходу на рокъ, тѣ доходы самі покрыють дефіцитъ щадниць, доходъ зъ копалень міліоновый; чого-жь ты хочешь, чоловѣче? Рунъ по запевненю гарантіи певно перестане“ и т. д. Але чи дѣйстно справа стоить такъ? На конференціи, на котру вѣдвавъ насъ п. маршалокъ [бо намѣстникъ не узнавъ за вѣдповѣдне завѣзвати до себе хочь-бы одного Русина, бо и на що ему представителя хлопского народу?] отже на тій конференціи сказавъ намъ п. маршалокъ, що психольогія насъ не дасть ся зъ горы об-ислити и хто знае, якъ масы до сея справы вѣднесуть ся. Хочь о психольогіи масы говорили тогдѣ, коли до сего зовсѣмъ хто инший бувъ обовязаный. Є ще хтось, хто передъ вами повинень бувъ заголосити ся до санації касы. На мою гадку бувъ то Львівъ. Межи иншимъ въ §. 15. статуту стоить, що чистій доходы мають розділяти ся, „a w szczególności dla Lwowa“. Лѣтъ 54 истнує ся институція, „a w szczególności“ для Львова служила она вѣрно; нѣ Гродь нѣ Василь не черпали зъ неи, за те Львівъ черезъ повъ столѣти черпавъ зъ неи обильно. Отожь Львівъ, столиця краю, повинна теперь сама дати поруку для вкладокъ, а не Иванычъ Мацькя. Але що-жь? Коли бы ся справа була прийшла на денный порядокъ львівскои рады мѣскои то тамъ були бы выявили ся гарнѣ справни. Тамъ знають львівскихъ паничѣвъ; тамъ въ справозданю не сказано бы такъ коротко „o niesumiennej i lekkomyślnej gospodarce“; коли бы заболѣло львівского мѣщанина, то сказано бы щось выразнѣйше за тѣ „еротичнѣ векслѣ“. Тамъ було бы всьо выйшло на явъ! А тутъ всьо покрыло ся двома фразами, а мы маемо лишь ухвалити — дробничку: поруку за 35 міл. зр.!

Чи вы, панове, застановили ся надъ значѣнемъ сего нового тягару, якій теперь накладаемо на край? Книжочки щадничои касы мали доси, якъ вѣдомо, підкладъ ипотечный. До того уфундованя ипотечного, котре пѣсля ухвалы буджетовои комісіи мае выносити бѣльше-менше 50% вкладокъ, мае прилучити ся теперь уфундоване податкове, т. зв. Steuerfundirung, до певнои высоты вкладокъ. П. референтъ певно скаже: теперь суспільность буде мати вѣру до щадниць, а „рунъ“ устане; доходъ касы зросте, каса сама сплатить свій недобор, край нѣчого не дострадає, и всьо буде въ порядку. Ну, добре; припустѣмъ що всьо складе ся такъ ладно, — хочь я въ се не вѣрю. Але мене дивує, чому п. референтъ не застановивъ ся надъ тымъ, чи ся порука за 35 міл. зр. для однои приватнои институції не увязнить намъ нашого кредиту краевого до тои мѣры, що въ разѣ, коли въ найблизшомъ часѣ запотребуемо грошей чи кредиту, — а се може статись въ справѣ дуже важнѣй, — то всѣ банки передъ нами замкнуть ся и скажуть намъ: вы занадто обтяженѣ довгами, занадто велику приняли-сьте на себе поруку, щобы вамъ можна ще позичати. А чи мы знаемо, що насъ жде за 50 лѣтъ? Чи мы годни вгадати всѣ задачѣ краю на повъ столѣтя наперед? А тутъ маемо звязаны руки 35-міліоновою порукою на 50 лѣтъ! Чи се з зъ огляду національнои економіи оправдане, щобы мы безпеченьство вкладокъ окупували аж такъ дорого? Чи то економічно, розумно?

Моя душа каже менѣ безусловно: нѣ! Найперше є то на мою гадку не розумно купувати щось за дорожчу цѣну, якъ оно варто, а мы безусловно купуемо безпеченьство нашихъ книжочокъ каси ощадности за дорого. Вѣдтакъ забезпечивши згаданѣ книжочки дорожше нѣжь треба, якъ-разъ отвираемо легкодушности людскій усѣ брамы. Що то за инстинкты зродять ся у тыхъ нашихъ паничѣвъ, котрѣ учують покрыте за собою на 35 міліоновъ! Памятайте панове, що ваша натура — то не точно рахункова щадлча натура Прусака! Вся исторія насъ доказала, що скоро лишь намъ дѣало ся добре, вы гуляли, выкидали, а не щадили. А хто дасть поруку, що тіи, котрѣ по насъ прийдуть и не були при тѣмъ, якъ тутъ нами отношеными серцемъ вы ухвалювали 35 міл. гарантіи, а почувши гарантію 35 міл. и підкладъ ипотечный за собою, не скажуть собѣ въ душѣ: „Ехъ! тутъ погуляти можна!“ Хто спинить ихъ вѣдъ нового ще лѣпшого розкиданя гроша? Не забувайте панове, що и п. Кешковскій батько був порядный и совѣстный горожанинъ, а що вчинивъ сынъ? Погляните въ свою душу, чи въ якій хвили зрыву, коли знову загіпнотизує васъ яка народова фантазія, не готовій будете вы на „ołtarz ojczyzny“ кинути міліоны и скажете тогдѣ, що то въ добрѣмъ, святѣмъ дѣлѣ, и знову — Грицьку и Мацьку платити! А якимъ правомъ?

Прошу панове ще одно! Я розумівъ бы ще гарантію, єли-бы наши вѣдносины економічні и політичні въ краю були такъ сконсолідовани, що мы були бы певни на сотки лѣтъ и формы нашого правленя и нашого ладу економічного; але мы робимо се въ хвили, коли Австрія а зокрадна ся конституція майже розлѣзаесь на очахъ: одни правлять о федерації краевъ, другі о федерації народовъ, а третѣ просто явно выповѣдають послухъ державѣ. Хто знае, що завтра насъ чекае? Заграничні дневники загомонили просто о розділѣ Австрії. Хто знае, чи безъ рації пытають наши офіцеры-моряки, плаваючи по далекихъ Атлантыкахъ и слѣдячи за ходомъ дѣлъ въ парламентѣ: въ якомъ станѣ они застануть свою вѣтчину по поворотѣ домовъ? хто имъ, якъ вернуть, выплатить гажу? И въ такихъ вѣдносинахъ, коли кождый пытае, що завтра буде, въ тій хвили мы такъ легко диспонуемо кредитомъ на повъ столѣтя!

Вы скажете: „Але-жь твій страхъ злишный, щадниця каса провадить интересы, що дають 160.000 зр. чистого доходу на рокъ, тѣ доходы самі покрыють дефіцитъ щадниць, доходъ зъ копалень міліоновый; чого-жь ты хочешь, чоловѣче? Рунъ по запевненю гарантіи певно перестане“ и т. д. Але чи дѣйстно справа стоить такъ? На конференціи, на котру вѣдвавъ насъ п. маршалокъ [бо намѣстникъ не узнавъ за вѣдповѣдне завѣзвати до себе хочь-бы одного Русина, бо и на що ему представителя хлопского народу?] отже на тій конференціи сказавъ намъ п. маршалокъ, що психольогія насъ не дасть ся зъ горы об-ислити и хто знае, якъ масы до сея справы вѣднесуть ся. Хочь о психольогіи масы говорили тогдѣ, коли вона бы говорити, якъ бы та маса була зібрана на однѣмъ мѣсци, якъ бы одна думка ей ворушила, одна искра ей проникала, то все-таки п. маршалокъ мае о стѣлько рацію, що нѣхто не годенъ передвидѣти, чи рунъ перестане и по гарантіи, тымъ бѣльше, що просто силою инерціи масы, выймаючи теперь вкладки, улекують ихъ въ инших кредитовыхъ институціяхъ, котрѣ обѣцюють имъ таки несогірше безпеченьство и ще може высшій процентъ. А що-жь доперва зъ копальнею Вольского, Одживольского? Хто знае дѣйстну вартость тыхъ копалень? Хто годенъ обчислити ихъ дохѣдъ? И такъ всѣ тѣ вартости можуть показати ся чисто фікційними — а ты хлопе знову платити!

Радъ бы я ще знати, длячого вы, панове, у котрыхъ такъ тепло забились серця для вкладокъ щадничои касы, не показали хоть частину того тепла, якъ обкрадено банкъ заставничій, такъ званый шматярскій? Чому вы тогдѣ не выступили зъ гарантією, де ходило о хлопску шкбру за пусто-дурно, але позволили, щобы за 30 зр., котрыхъ хлопъ нѣколи не видѣвъ, ліцитовано хлопамъ грунты! Длячого край до тои акціи не приступивъ? Я вамъ скажу, чому: Бо тамъ ходило лишь о хлопа на селѣ, а тутъ вже о Львівъ. Нужды хлопскои вы уживаете лишь до декламаціи, а тутъ вы готовій заангажувати цѣлый край. Підъ впливомъ львівскихъ дневниковъ, очевидно польскихъ, вы готовій цѣлу свою и нашу будучность заставити, не памятаючи, якій насъ ждуть культурній и просвѣтній потребы, кѣлько грошей запотребуемо конечно на регуляцію рѣкъ, на залѣсене горъ, дренованє пѣль и т. и. Надъ тымъ вы теперь не застановляете ся. Вамъ лежить вѣдай на серцю ратоване зарваного ся промыслу нафтового, котрый намъ, правду кажучи, до теперь принѣсъ бѣльше шкоды, якъ користи, що цѣны нафты не обнизивъ, але пѣдвисъ, а люде, що були колись газдами, стали жидовскими наймитами. Черезъ той промыслъ рыбы въ рѣкахъ выгибли; худоба безъ пѣйла змарнѣла а дрѣвъ вымищивъ ся. Такъ вѣдбивъ ся на хлопахъ той промыслъ! Бачивъ я на власній очи, якъ Руиґуры въ-разу були пѣднесли ся, але грѣшь легке заробленый паничами, легко й пѣйшовъ — пѣйшовъ, на жаль, не на продуктивній цѣли, а на бенкетованє и розпусту. Теперь тамъ всьо якъ бы вымирае. Навѣть сусѣдна Коломыя, въ-разу запущѣвши, теперь упадае. То наслѣдки штучно выкликаного промыслу, въ додатку чужими грошми.

Зъ усѣхъ тыхъ причинъ мы приневолени голосувати противъ внесеня буджетовои комісіи, тымъ бѣльше, що и дотеперѣшна практика и поступованє буджетовои комісіи не дають намъ певности, що въ тѣмъ будучѣмъ зарядѣ будуть мати голосъ репрезентанты нашого селяньства. На внесеня п. Заячківского, щобы въ будучѣмъ зарядѣ щадниць були хоть два Русины, вѣдповѣвъ п. намѣстникъ, що „квестія національнои не можна мѣшати до фінансовои; тамъ може бути и дванацять Русиновъ, або и нѣ одного“. Вѣрю глубоко послѣдному и розумѣю, чому при голосованю надъ тою справою не пѣдносла ся за русинымъ внесенемъ анѣ одна польска рука! А знаючи въ додатку нашу натуру, якъ скоро вы забуваете о своихъ минулыхъ нещастяхъ, и вѣщуючи душею, якъ скоро въ щадничій касѣ запишуть даний, для Русиновъ безъ ихъ заступниковъ неприхильній порядки, я по совѣсти за тымъ внесенемъ голосувати не можу!

Переглядъ політичный.

Новый президентъ міністрівъ Сель выголосивъ вчера на засѣданю ліберального сторонництва промову, въ котрій заявивъ, що опре ся на програмѣ ліберальнои партіи, що въ своій політицѣ буде ити въ ясномъ, рѣшучѣмъ и певномъ ліберальномъ напрямѣ, змѣряючѣмъ до утвореня одноцѣльнои угорскои держави. На случай, коли бы въ 1903 роцѣ не заключено торговельного договору зъ Австрією, наступить дальше продолженє того закона на одинъ рѣкъ але рѣвночасно будуть також на одинъ рѣкъ продовжені мѣжнародній договоры. На случай продолженя проекту закона о цлово торговельномъ договорѣ въ протягу року або пѣзнѣйше, опозиція приймае на пѣдставѣ тепершого компромісу обовязокъ, не ставити перешкодъ, щобы сей проектъ одержавъ силу закона. По промовѣ Селя, клюбъ одноголосно принявъ компроміс зъ опозиціею.

Мѣжь Францією и Англією выявивъ ся новый конфліктъ, о много грізнѣйшій якъ фашодска справа, бо тутъ ще розходить ся посередно о интересы третои держави — Россіи. Султанъ Маскату, краю на полудневосходнѣмъ розѣ Арабіи, выарендувавъ францускому правительству въ перскѣмъ заливѣ якусь пристань на углеву стацію. Противъ того запротестував був губернаторъ Индій. Дня 6-ого лютого появили ся пѣдъ Маскатомъ англійскій военній корабль, а ихъ командантъ жадавъ, щобы султанъ зірвавъ конвенцію зъ Францією. Коли той не хотѣвъ сего зробити, Англійцѣ загрозили, що вѣдберуть султанови платню, яку вѣнъ побирае на пѣдставѣ якогось давного договора зъ Англією, а въ додатку збомбардують мѣсто. Султанъ радъ-не-радъ мусѣвъ прийти до англійского адмірала на его корабли, заявивъ, що зірвае конвенцію зъ Францією и выдавъ вѣдповѣдну проклямацію до людности. Французскій консуль заложивъ противъ того протестъ.

Сея справа скомплікована о стѣлько, що тутъ за плечима Франціи стоить Россія, котра хоче опанувати перскій заливъ, а французка конвенція зъ султаномъ Маскату, була першимъ крокомъ до осягненя тои цѣли. Англія показала, що зъ такою самою енергією якъ въ Єгиптѣ, вѣдбере всѣ заходы другихъ державъ усадовити ся въ перскѣмъ заливѣ. Поступокъ Англіи въ Маскатѣ, выкликавъ въ Франціи велике обурене. Поки що смерть Фора, ей наслѣдки и внутрѣшный наколотъ дае Французамъ тѣлько до роботы въ власній хатѣ, що они ще не знають, що дѣяти зъ новымъ клопотомъ и яке занати супротивъ Англіи становиско. Лишь деякій дневники накликують, щобы въ тій справѣ поставити ся енергічнѣйше, якъ се було въ справѣ Фашоды.

Полковникъ ґвардіи Костюшка.

[*Письмо зъ Праги.*]

(*Дописане*). По увязненю „полковника и оберштабсарцта ґвардіи Костюшка“ зараз покликано мене на поліцію и сконфронтовано зъ Лавчиньскимъ. Вѣнъ признавъ, що знае мене зъ Чікаґа и властиво бачивъ мене тамъ и повтарявъ свои брехнѣ на мене, зъ тымъ застереженемъ, що вѣнъ те чувъ вѣдъ другихъ и се не є его власный судъ о мени.

Нѣякій вѣсти о приаретованю чужинця появились въ часописмхъ и цѣла Прага немовь въ часѣ революціи заворушилась. Куповано ґазеты, читано, розбираво а по канарнхъ говорено лишь о арештованю оберштабсарцта. Пригадувано собѣ всѣ его моменты и кождый наразъ ставъ мудрымъ, ось то вѣнъ давно знавъ, що то пройдисвѣтъ, бо се и те выдалось ему неправдивымъ, загадочнымъ и т. д.

Изъ слѣдства надходили скупі вѣсти, але все щось выдерто зъ-пѣдъ заслоны. Зъ початку исдсно а вкінци отверто написано, що то и був причиною уваженя чужинця. Показало ся що Лавчиньскій заручивъ ся въ Берлинѣ зъ Швайцарії зъ дочкою пастора Штерна, що отець панночки давъ ему 3000 марокъ чи франковъ и вѣнъ за тѣ грошѣ а може ще и инші справляв собѣ всѣлякій орґія. Дальше, що якогось пѣдозрѣного злочинця на граници швайцарскій жандармъ пострѣливъ въ ногу а Лавчиньскій мае свѣжу рану на ногѣ, отже можливе, що вѣнъ є въ змовѣ зъ тою исторіею. Лавчиньскій толкує свою рану на ногѣ тымъ, що вѣнъ ей діставъ у вѣйнѣ зъ Испанією, але се рѣчь неможлива, бо вѣнъ американьско-испаньскои вѣйны не бачивъ. Дальше признавъ ся, що не є дромъ Морошомъ, а здесь таки Теофіль Лавчиньскій, для окрасы додавъ: ще Ташковскій.]

Щобы пѣдвести себе въ очехъ публики, каже, що вѣнъ є нігілістомъ россійскимъ, его отця, генерала, выслано на Сибѣрь а сестры потроено, длятого вѣнъ „посвятивъ свое житя мести на москалахъ“. Вѣдай длятого такъ завзято шампанувавъ по кнайпахъ праскихъ. Якъ въ товариствахъ собѣ оповѣдають, мавъ вѣнъ для бѣльшои фантазіи и окрасы себе розповѣдати, що вѣнъ мавъ два поединки у Франціи за честь Чехівъ и обохъ противникивъ убивъ, а одинъ поединокъ мавъ у Швайцарії також за Чехівъ и зранивъ противника. На доказъ поединку показуваввъ свою рану на грудехъ, хочь о тій самій ранѣ говорилъ лѣкаремъ въ Чікаґу, що ей діставъ въ повстаню бразилійскимъ, але они приглянули були и узнали, що тая рана не була свѣжо загоєною, але старымъ якимсь шрамомъ, хто знае въ чого.

Дипльому лѣкарского вѣнъ не мае жадного, а на папераxъ горожаньскихъ, выданыхъ въ Чікаґу на имя Морошъ, самъ дописавъ собѣ „Doctor“. Також паспорту не мае, а мае оденъ формуляръ чистый, а другій выповненый, але не потвержденый. Що буде дальше, выкаже слѣдство. Менѣ маркотно, що именно я бувъ змушеный черезъ дурну балаканину Лавчиньского вѣдограти въ сій трагікомедіи ролю Немиванды. Не маючи на стѣлько розуму, щобы довѣдавшись о моѣмъ побутѣ въ Празѣ, сейчасъ выѣхати, вѣнъ загадавъ пробити мене евентуально нешкѣдливымъ черезъ оклеветаня мене передъ моими знакомыми — и черезъ се попавъ у лапку.

Ґазеты остро критикують поведене особъ, що въ Лавчиньскимъ пристанали, а особливо панѣ. А панѣ тутъ найменше винні; обовязкомъ мужчинъ було, заки повѣрили блатерствамъ графа полковника и оберштабсарцта, провѣрити цѣлу справу и тогдѣ его въ товариство дамъ вводити. Коли-жь увели его, то панѣ могли ограничитись лишь на власну обсервацію чужои особы, а коли она якась выраФінована, то годѣ ихъ винити, що они зъ нимъ приязнились, бачучи, що ихъ мужѣ и

у мене обвола глубоку задуму... Мои мысли вилинули далеко — на родину. Передъ очима моіи увы стали пересувати ся добре знаій менѣ образы недавнои минувшины. Згадавъ я часы хорошѣ, веселѣ, студентскѣ, коли то въ товариствѣ 12 або 16 співаковъ-академиковъ пролѣтало ся въ пѣсенею на устахъ а въ жаромъ въ груди безжурно зъ одного кутка Галичины въ другій, середъ одушевленя публики, середъ сінючихъ вѣдъ радости горичихъ, гарныхъ очейтъ, що зъ-широка и зъ-далека зъѣзджали ся послухати рѣдноі пѣсні зъ устъ своихъ соловѣевъ... А якій то нераз лучали ся голосы... Боже! Боже! видимій таланты, невычерпанѣ скарбы, безмежна слава... А все то прогуло, все пропало, зниділо середъ буденного, терпкого житя, его обставинъ та пересудовъ...

Ахъ! кобы то такъ тѣ голосы сюда дахи, тутъ ихъ выгладчти, школою ублагороднити, справити на властиву дорогу... Отъ и пізнавъ бы свѣтъ, що есть закуткомъ землицѣ де соловѣй выводить ся, що зъ жаромъ въ серци, зъ чувствомъ у груди умѣють заговорити до душѣ человѣка, що зъ запаломъ служать музѣ пісни и музыки, а не торгують нею, якъ они тѣ нехрещеній... И пробудивъ ся я зъ жалкого сну-мрѣя та почавъ на явѣ роздумувати: чому оно не такъ?...

Чую якъ „galicyjscy nędzarze“ кличуть: „Мамоны! мамоны! мамоны! а все буде якъ того треба!“ — „Geld legt den freiesten Mann in Ketten — Giebt Sünden — Sclaven, Schwanenbetten — Macht klein der grössten Geist und schwach den stärksten Held!“ каже Нѣмець Gleim. Но у насъ по-при браку того nervus rerum є ще бѣльшій бракъ духа предприемчивости, бракъ волѣ, охоты! Кѣлько то у насъ талантовъ марно гине черезъ трикляте: „Чимъ бувъ твій дѣдъ, твій батько, тымъ будешь и ты!“ Отъ тымъ то заводить ся все до сибльного именника: „nędzy galicyjskiej“!

Давъ тобѣ Богъ голосъ красный, талантъ музичный, чомъ же его не выховуешь? Про рахманьску кранву чуешь хиба въ казцѣ, а найміверѣйшого куснка хлѣба мусишь добивати ся голодомъ-холодомъ.. То чому-жь не пробовати бы тобѣ щастя зъ вродженымъ талантомъ? Голый розбою не боить ся, — коли тобѣ проба не удасть ся, все ще стане тобѣ досыть часу добити ся певного становиска въ „hierarchii społecznej“, де будешь голодуючи брандзю бити... Коли не боишь ся голоду и холоду, махай у свѣтъ зъ вродженымъ тобѣ талантомъ, а чей-же коли можуть инші, чому не могъ бы и ты? Горко запрацюешь, солодко зъѣшь, и то далеко скорше, нѣжь подіруючи лавки школьні, станешь звѣзди „безплатнымъ практикантомъ“... Лишь духа предприемчивого и вѣдваги — розумѣя ся, коли чуешь або розпытаешь у мудрѣйшихъ, що у тебе таланть, та замилування до штуки.

Се на мою гадку може якъ-разъ для русскихъ — але справдѣшныхъ соловѣевъ, що то марнують ся на „многолѣтствіяхъ“ та по различныхъ оказіяхъ... Коли-жь у тебе, рускій брате — образово сказавши — лише фальшивый апетитъ, то оставай ся дома! И въ Парижи не зробишь зъ вѣбса ражу...

Чей сихъ кѣлька словъ инсенькихъ при нагодѣ звѣстки про нашого земляка-артиста отворять декому очи та охочихъ побудять попробувати щастя въ широкомъ свѣтѣ..

Доповнюючи сесю допись завважую радостно, що на першомъ роцѣ консерваторія образуе ся яко оперовый теноръ правникъ п. Иларіонъ Козакъ, котрого за-для пильности и способностій звѣльнено вѣдъ всякихъ сплатъ. Рѣвночасно докѣнчуе свои образованє звѣстна галицка піяністка, ученица Миколы Лисенка, панна Окуневска. А також образуе ся яко спеціялістъ скрипакъ п. Богданъ Диковъ.

Vivant sequentes!

Дометъ.

знакомій може ще въ бо́льшимъ пістиэмомъ ходить коло него и въ жаждою хватають кождо его солодке слово, хочь бы таке немовѣрне, що во́нъ яко лѣкарь бувъ именованый полковникомъ...

Во́нъ оповѣдавъ лѣкаремъ, що его покликано въ Праги до Берна до одной высокой панѣ, на злоги въ дуже критичнѣмъ выпадку и щасливо все розвязавъ. То рѣчь зовсѣмъ немовѣрна, бо въ Праги до Берна треба ѣхати бо́льше якъ 30 годинъ, отже хора була бы его пріѣзду не дождала, а по другу у Берні є знаменитій професоры а во́нъ яко во́йсковый лѣкарь не мо́гъ мати вправы въ полбжництвѣ. Але во́нъ пустивъ лѣкарямъ ще не имовѣрнѣйшу бляху. Оповѣдавъ, що во́нъ замѣсть тяти цѣсарского ужива електричного току, якій во́нъ вынайшовъ и за помочію сего току во́нъ дитя въ лонѣ матери-нѣмъ розпустить на плынъ, дитя выплыне а мати зо́стане здорова. По перше, тяте цѣсарске сли робить ся, то єдино на те, щобъ живу дитину выдо́стати зъ лона матери, отже его електрика не має рациі, а по друге токъ такъ сильный, щобы спаликъ дитя, мусѣвъ бы сто разъ забити матѣрь, а о розпущеню тѣла въ плынъ за помочію електрики годѣ и говорити.

Отже сли фаховыхъ людей мо́гъ той пройдисвѣтъ чарувати такими нѣсенѣтницями и забивати имъ баки, то що вже говорити о женщинахъ, котрій здали ся зовсѣмъ на мужчинъ... Се безпримѣрно характеристичный пенхольогічный выпадокъ, якъ може одинъ чоловѣкъ на другого дѣлати [такъ скажу] гіпнотично! Люде высоко поставлений бувалѣ въ свѣтѣ, ученій правники, лѣкарѣ и т. д., мимо надзвычайнои а дурной бляхи обманцѣ, не могли здобутись на дро́бку критичного розуму...

Отже зъ того можна представити собѣ, яку сензацію мусѣла выкликати въ мѣстѣ вѣсть, що д-ра Мороша арештовано. На одно се слово „арештовано“ — всѣмъ немовь полуда упала зъ очей, всѣмъ стало ясно, всѣ провидѣли и въ дусѣ винили себе, якъ могли бути до того степеня наивными, що вѣрили у всю бляху обманцѣ. Почались отже толки, вздкликування по газетахъ, и наразъ всѣ почали выявляти свои пздозрѣня хочь впередъ сего не говорили, бо були безчельностію, шикомъ, елеганцією а арештъ грѣшми обманцѣ такъ оголомшеній, що имъ не могл насунутись думка, чи то не обманецъ.

Не малу ролю грало тутъ и те, що полковникъ бувъ „родакомъ“ мѣжь Поляками, а его товариство складало ся переважно зъ польскои публики, а для Чехо́въ во́нъ бувъ „братъ Славянинъ“... Досыть, що Лавчиньскій — обманець рафінованый, обзнакомленый до кладно зъ терепомъ, на якѣмъ гравъ свою ролю. Ну и придивившись сему зъ близька, якъ не писати сатиры?!

Д-ръ В. Сѣменовичъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане зъ научного руху въ товариствѣ „Академічна Громада“.

Во́дъ ко́лькохъ лѣтъ истнувало въ „Акад. Громадѣ“ ко́лька окремыхъ кружко́въ, що кермували житемъ духовымъ руско-украинъскои молодежи. Тамтого року показало ся, що окремій кружки є непрактичній, головно черезъ то, що за-для формальныхъ причинъ не могли всѣ члены „Акад. Громады“ интересуватись и брати удѣлъ въ справахъ справдѣ загальныхъ, однакъ обнятыхъ певнымъ кружкомъ. Тому злучено тѣ кружки въ одинъ „Кружокъ научный“.

Кружокъ сей подѣливъ ся на чотыри секціи: 1) літературну, 2) исторично правничу, 3) природничо фільософічну и 4) соціольогічно економічну. Члены кружка по́ля волѣ вписують ся до одной секціи въ правомъ бувати на засѣданяхъ всѣхъ секцій и забирати голосъ. Засѣдания во́дбуваютъ ся що тыждня въ окремыхъ дняхъ. На кождій секціи обговорюе ся справы во́дповѣдній выключно до призначеню. Во́дчиты и рефераты читають ся впередъ на секціи, а во́дтакъ зарадъ кружка працѣ мене ше спеціяльній оголошуе для загалу членовъ „Громады“. Черезъ се мають члены нагоду набути позитивне загально образованя, що есть саме метою кружка.

Въ сѣмъ роцѣ адміністраційнѣмъ читали во́дчиты для загалу: дня 18 XI. 98 „Про память и ей образованя“ А. Бережницкія; 28 XI. „Системъ нервовый яко по́дкладъ для функцій душѣ“ т. О. Грабовскій; 10. XII. „Про Saint-Simon-истовъ“, а 14. XII. „Про комуністовъ зъ 1848 року“ т. О Мирановичъ; 30 I. 99 „Психольогія розвою народовъ [le Bon] т. Л. Цегельскій.

Кро́мъ того секція літературна во́дбула шѣсть засѣдань на которыхъ читали: п. Антонъ Крушельницкій: „Критика новель Б. Лепкого: Зъ села“; т. К. Бривъ: „Оцѣнка новель Д. Лукіяновича“; т. Ея. Косевичъ: „Поглядъ на поезія О. Маковея“; т. М. Крушельницкій про Равенского „Сцены и розсказы изъ малорусскаго быта“; т. В. Хыровскій „Ескіяи і повісти Кримского“ и т. М. Галущинскій про „Поезіи В. Щурата“.

На засѣданю секціи природничо-фільософічнои читавъ т. О. Грабовскій: „Дѣдичность на становища фізіольогічного“ [справоздане].

На засѣданю секціи правничо-историчнои читавъ т. Виханьскій свій рефератъ про „Знадобы звычаевого пр ва у нашого народу“ [В. Охримовича], до котрого корреферентомъ бувъ т. А. Крушельницкій.

Секція соціольогічно економічна во́дбула три засѣданя, на которыхъ читали: т. А. Горинович рефератъ зъ книжки Иванюкова: „Головній засады теорії политики економічнои“ и тов. Л. Цегельскій: „Економічній науки Маркса“ [Каутского зъ объясненями].

До ко́нця лютого во́дъ половины падолиста минувшого року во́дбуто загаломъ 16 во́дчитовъ.

За выдѣлъ „Научного кружка“: *Ол. Грабовскій* голова, *Евг. Бурачиньскій* писарь.

НОВИНКИ.

— **Выборы до рады мѣста Львова** во́дбули ся вчера при горячій агітаціи аже сѣмнацяти комітетовъ выборчихъ. Коло ратуша панувавъ до вечера надзвычайный рухъ; агітаторы аже потячась напихаючи выборцимъ рѣзній листы. Жиды, котрыхъ доля залежить во́дъ рѣзныхъ выборовъ агітували найбо́льше. Цѣлый ратушъ бувъ облѣпленый плянатами, котрій захваляваали або ганили рѣзныхъ кандидатовъ. Такожь ходили або стояли агітаторы зъ афішами на дручковыхъ таблицяхъ; мѣжь ними були такожь двѣ таблицѣ во́дъ руского комітету выборчого. Во́дъ агітаціи не були во́ленй навѣть коридоры у ратуша. Въ шести салахъ урядували выборчій комісіи, зложенй въ половинѣ зо старыхъ радныхъ и зъ горожанъ въ-поза рады. Взага є на майже 10.000 управненыхъ до голосованя во́ддано 6082 листъ въ сотку радныхъ. Такого высокого числа не бувало! Абсолютна бо́льшость выносить 3042, а листа мѣского [магістратского] комітету до́стала 3093 голосо́въ. На нашій листы впало во́дъ 18 до 421. На рускую листу впало всего 219 голосо́въ. Видно, що Русинамъ ще далеко выбити ся въ столицяхъ на верхъ, бо ще є богато хрунѣвъ, що голосують на чужихъ, або „заичесердныхъ“, що боять ся навѣть тайного голосованя и не являють ся до выборо́въ. Самыхъ урядниково́въ-Русинов́ъ управненыхъ до голосованя есть у Львовѣ значно бо́льше, нѣжь во́ддаиыхъ листъ рускихъ. Зъ Русинов́ъ певно выйде радникъ суд. Іосифъ Левицкій, котрого единого взявъ мѣскій комітетъ на свою листу; абы выйшовъ ще хто, мала надѣя. Побѣду мѣскои [магістратскои] листы треба приписати жидамъ, котрій мовь саранча наплывали до ратуша. Але якъ всѣ листы, такъ и мѣска почеркана [жиды вычеркували на нѣй антісемітовъ], длятого рѣчь певна, що прийде що до доповняючихъ выборо́въ може й ко́лькадесять радныхъ. Скрутнія потягне ся два мѣсяцѣ, а покликано до нея 42 людей.

— Въ суботу 4-ого марта устроюе „Кружокъ музичный Львовского Бояна“ послѣдній сихъ масниць *вечернищ зъ танцями* въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ [Ринокъ ч. 10] при ласкавѣй співучасти „Клюбу Русинокъ“. Початокъ о годинѣ 8½ вечеромъ. — За комітетъ: *Р. Ганинчакъ, Ф. Тузякъ.*

— **Товариство рускихъ ремѣсникове́въ „Зоря“** у Львовѣ [при ул. Краковскій ч. 17.] устроюе *послѣдній вечерницѣ зъ танцями* въ суботу дня 4. марта. — Початокъ о год. 8½ вечеромъ.

— **Шко́льна анкета** во́дбуваеся нынѣ въ сали выдѣлу краевого. Въ складѣ сеи анкеты входять цѣлій комісіи буджетова и шко́льна, выдѣлъ краевый и віцепрезідентъ краевои рады шко́льнои п. Бобжаньскій. Анкета займае ся справою полѣпшеня быту народныхъ учителѣвъ.

— **Процесъ п. Брайтера**, редактора Monitor a, обжалованого „генераломъ ветеранбовъ“ Тайхманомъ о обиду чести [о чѣмъ мы онодгы писали] закончивъ ся вчера по ко́лькадневній розправѣ. Судъ присяглыхъ увольнивъ п. Брайтера во́дъ всякои вины и кары, а Тайхманъ мае заплатити кошты карного постуновання.

— **Спроневѣреня.** Пурженцку, експедиторку почты въ Мушинѣ, увязнену недавно, обжалувала ново сандецка прокуратория о спроневѣреня 4.000 зр. и о надужитя власти. Во́дставлено ся до Нового Санча, де во́дбуде ся розправа передъ судомъ присяглыхъ.

— **Въ Станиславовѣ** — якъ мы вже згадували — увязнено цукорника Володислава Черѣньского и во́дставлено его до Львова на жаданя львовского карного суду. Черѣньскій обжалуваный о выманя по́дступомъ 35.000 зр. готівки во́дъ панѣ Фогговои, властителька реальности у Львовѣ, зышь шестьдесять лѣтнои женщины, вдовы по адміністраційнѣмъ урядникѣ зъ давнѣйшихъ часо́въ. Мужъ ей полишивъ красне майно нерухоме и готівку. Въ 1897 роцѣ поздовѣлый Черѣньскій назавъ зъ нею знесенны и до́ставъ во́дъ неи якъ каже — на задатокъ придане го 35.000 зр. Во́нъ мае актъ такого змѣсту, що сума 35.000 зр. стае ся его власностію въ тѣмъ случаю, коли бы ему Фоггова во́дмовила своихъ руки, але актъ сей, по́дписаный и Фогговою и датованый въ Станиславовѣ, есть безъ свѣдко́въ.

— **Дурисвѣтъ.** Во́дъ довшого часу увивавъ ся по Галичинѣ якійсь Еміль Сѣнгуровичъ, челядникъ слюсарскій, родомъ зъ Братишева въ повѣтѣ томашпольскомъ, и удававъ графа, називаючи себе графомъ Заленскимъ. Во́дъ розповѣдавъ легковѣрнымъ людямъ о своихъ великихъ маетностяхъ и въ тій способо́въ вымануваръ во́дъ нихъ грошѣ. Ажь коли обманьства выйшли на верхъ, фальшивый графъ щезъ якъ камфора, а теперь шукае его поліція.

— **Въ Краковѣ** засуджено онодгы на кару смерти селянина Ивана Качора за убійство свого тестя. По оголошеню выроку хотѣвъ Качоръ кинутись на судьѣвъ, але се имъ не удало ся; только злаявъ ихъ огидными словами и заявивъ, що для него досить кары 14 днѣвъ вязниць, а решта для прокуратора и его родины. Заведеный силомъ до вязниць постановивъ заморитись голодомъ и ко́лька днѣвъ не приймавъ ѣды. Потомъ почавъ приймати ѣду, та за те вчера рано по́дшалився сѣнникъ въ казни, де сидить самъ одинъ, щобы удушитись. Однакъ огонь догашено въ часъ и загашено.

— **Страшне самоубійство.** Урядникъ по́ступово-заходнои зелѣзницѣ Фр. Стріпсель, дбстався дня 27 м. м. выбуху крова, сейчасъ по выбуху допустивъ ся страшного самоубійства. Именно сперъ о стѣну рукоять урядовои шпады во́дтакъ розбигнавъ ся на во́стре и вбивъ собѣ его въ шию. Рана була смертельна, самоубійникъ невдовзѣ скончивъ житя.

— **Добрій заручины.** Въ домѣ при улицѣ Жерельной ч. 30 у Львовѣ во́дбували ся заручины, але такъ весело, що — якъ то каже приповѣдка — межи добрыми сусѣдами сокира пропала. То не сокира пропала на тыхъ заручинахъ, але золотый годинникъ подо́бно крытый, а пропавъ, щезъ якъ то кажуть, мовь камфора, такъ що навѣть заво́званый агентъ поліційный, не мо́гъ его во́дшукати.

— **Дро́бній вѣсти.** Бельгійска королева занедужала. — Посѣлость Ляцка Воля коло Мостискъ набувъ во́дъ адвоката Долиньского жидъ Мехель Гіттеръ за 125.000 зр. — Зъ Вѣдня утѣкли два банкиры Ж. Дрекслеръ и Вільг. Шенберґеръ, позарывавши рѣзній фірмы. — Въ мѣстѣ Новый Садъ на Угорщинѣ выкрыто въ касѣ щадничій дефіцитъ на 470.000 зр. и заразъ для покрыта дефіциту дало гаранцію 27 купцѣвъ; „u nas inaczej!“

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграній Великои *ювілейнои выставковои лотерії*. Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграній выплачуеть ся также *готівкою* въ 20% во́дшко́дки, а тягненя во́дбудеся безво́дкладно *18-ого марта 1899*.

Господарство промыслъ и торговля.

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. Симъ подаемо до вѣдомости тыхъ Вп. Гостей нашихъ, котрій зволили замовити у насъ вино зъ вагонового транспорту, що по причинѣ запанувавшихъ морозо́въ высылка правдоподо́бно буде мусѣла опо́знити ся до ко́нця марта, хотій на случай во́дповѣдноп и годы будемо старати ся зъ нею поскорити. Въ виду того замовленя спо́знений, однакъ не по-за 7 ого марта будуть ще увзглядненій. — *Дирекція.*

— „Защита земль“. Въ суботу 25 н. ст. лютого во́дбуло ся по́дъ предсѣдательствомъ сов. Леонтина Рожанковского засѣдане Надзираючои рады „Защиты земль“, на котрѣмъ межи иншима выбрано контрольну комісію зъ трохъ членовъ рады для провѣрена білянсу и рахунко́въ за адмін. рокъ 1898, принято 68 новыхъ членовъ, ухвалено платити во́дъ щадничихъ вкладокъ 4% и кромѣ того доплачувати рентовый податокъ, а побирати во́дъ позичокъ о—7% и ухвалено скликати загальній зборы на конецъ марта 1899, зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) справоздане дирекціи о дѣловодствѣ за періодъ во́дъ введена товариства зъ житя; 2) справоздане касове; 3) выборъ ревізійнои комісіи; 4) перемѣна статута; 5) доповненя числа членовъ Надзираючои рады ewentualno и членовъ дирекціи и 6) внесеня членовъ. — Товариство „Защита земль“ розвивало ся справдѣ въ минувшѣмъ роцѣ повола, однакъ зъ новымъ рокомъ розвинае ся що разъ бистрѣйше и проявляють ся таки потѣшаючій факты, якъ громадне вступленя въ члены по кільканацять зъ одного села, приступленя богатшихъ людей зъ бо́льшимъ числомъ удѣло́въ, значній жертвы [одна зъ вартости около 1000 зр.] въ наслѣдокъ котрыхъ фондъ резервовый „Защиты земль“ досягъ уже сумы 3523 зр. 77 кр., и наплывъ вкладокъ щадничихъ.

— **Торгъ волѣвъ у Вѣдни.** Дня 27. н. ст. лютого пригнано на торгъ 5128 штукъ волѣвъ. Зъ Галичины 6 ло 861, а зъ Буковины 75 штукъ. Плачено найлѣпшій во́дъ 34 до 37 зр.; середній во́дъ 30 до 33 зр.; найгоршій во́дъ 26 до 29 зр. За бугаѣ и коровы плачено во́дъ 26 до 31 зр. за 100 кіло живои ваги. — Взагалѣ цѣны упали зъ порѣвнаню зъ попереднымъ тыжднемъ о 1 зр. на 100 кіло.

— —

Ц. к. Дирекціи зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Зъ днемъ 1 мерта 1899 увійде въ житє нова тарифа для повѣшного руху. — Цѣна примѣрника 50 сотокѣвъ.

По́ночно нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и Буковиною. Часть II зшитокъ 1 тарифи. — Зъ вижностію сихъ часовою, зтл. зъ днемъ 1 цвѣтня 1899 увійде въ житє поправка до тарифи часть II. зшитокъ 1.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 1 марта. Одна зъ львовальныхъ кореспонденцій доносить, що жѣнки державныхъ слугъ намѣряють внести петицію до цѣсаря о приспорене регуляціи плативъ державои служби.

Будапешть 1 марта. Вси лібералній дисиденты по́дписали декларацію, що вертають до правительственного сторонництва и нынѣ вручать ей Сельвеи.

Парижъ 1 марта. По́ви донесень дневникѣвъ, певнін ствердили що истнувавъ заговоръ орлеанистовъ и що атентатъ мавъ выконати одинъ зъ генераловъ, коли збитане міністромъ. На данный знакъ мовъ прибуте до Парижа орлеаньскій князь. Знайдено также

Вже выйшовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою“
въ народнѣй мовѣ, великій и догідного формату обо́ймаючій 757 сторо́нъ другу, найповнѣйшій зо всѣхъ такихъ Молитвенникѣвъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечірній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерни, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои, г) зъ Утренѣ, д) Літургія св. Іоана Золотоустого, е) молена за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Літургія. III.) Таины покаяня и прес. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного возрасту стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені въ во́дпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Прес. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ подобна до прес. Богородицѣ X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Колянды и иншій пѣсни церковній. XII.) Таблиця пасхалну.

Сей Молитвенникъ до́стати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайномъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованій . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченымъ и во́дтискомъ зо шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкіру зъ золоченымъ и во́дтискомъ зо шабатуркою 120 кр.

II. На веліновімъ папері:

4) брошурованый . . . 70 кр.
5) оправленый якъ во́дъ 3) зъ додатковымъ золотенымъ берегомъ . . . 1·60 кр.

Замовляючи поодинокіе Молитвенники уволнять приславати 20 кр. на оплату почты.

НАДСЛАНО.

Зъ-по́дъ Скалата:

Въ 32 ч. „Дѣла“ зъ 23 лютого с. р. була згадка, що на будову костела въ Остапю бо́льше жертвуютъ Русины, якъ латинники. Дивна то рѣчь, але правдива, — додае допысувателъ. Та хоть она правдива, але не дивна длятого, хто знае мѣсцевій во́дносины. Стало ся теперь тое, на що вже давно заносило ся. Рускій парохъ въ Остапю дотеперва бувъ до того, що ему свого часу выточено процесъ канонічный, зъ наслѣдокъ чого дбставъ бувъ рѣшучій наказъ — мѣняти ся зъ нимъ за парохію, значить ся зъ Остапя переноситись. Та пок. кардиналъ Сембратовичъ — за стараньемъ и инстанціею екселенціи Залеского и его сына [зъ намѣстництвъ] — полишивъ того пароха на тѣмъ самѣмъ мѣсци, чимъ люде дуже були огорчили ся. Зъ того огорчена парохіянъ якъ и зъ того, що того пароха дуже часто нема въ дома и мусять его заступати сусѣдній священники, скориставъ латинъский парохъ въ Грималовѣ ко. Валента, до котрого парохіи латинники въ Остапю належать, и выхапавъ немало душъ рускихъ [до того во́нъ мае знаменитый спритъ], а иншій самі перейшли на обрядъ латинъскій. Нинѣ, коли число латинниковъ до́йшло до 1600 [а Русинов́ъ е до 1200], за намовою и стараньемъ того жъ ко. Валенты якъ и мѣсцевого дѣдича Залеского забираютъ ся до будовы не капличѣ, але таки костела, на котрый зъ касы повѣтовои въ Скалатѣ до́стали 9.000 зр. [отъ на що йдуть рускій грошѣ!], а камѣне, пѣсокъ, вапно звозять самі люде, мѣжь ними и мѣсцевій Русины [греко-католики], и то, якъ вдае ся, только въ тій цѣли, щобы потому самі перейшли на латинъске. Тожь нехай ще занчесу cavcant consules consistoriales, щобы потому не було за во́нно забирати ся до направы лиха, коли вже не стане нѣякого Русина грецкого обряду. Бо тогдѣ лишь о. парохъ буде мо́гъ спокійно тамъ сидѣти и при своѣмъ столику спѣвувати свои памятники п. заг. „Tragiczny epizod ..“

Передвижаючій.

ПОДЯКА.

Симъ складаемо прилюдну подяку Высокоповажаному ц. к. Докторови полковому Пану Германови Ріттіштайнови за щиру и пильну опѣку во́дчасъ тяжкои и довгоя хороби, — а то шкарлятина и коръ въ полученѣмъ запаленя шлунку — монхъ трое наразъ хорующихъ дѣтей въ Городку и не зважаючи анѣ на пору анѣ на свое умучене въ праци спѣшивъ въ кождій хвили зъ помочію аже до цѣлковитого ихъ подужаня.

Най Всевышный крѣпить на дальше Его сили для добра суспільности! Приймѣть Высокоповажаный Пане Докторе нашу щиру подяку, котру складаемо Вамъ словами спасибо́гъ!

Григорій и Александра Лотоцкій въ Городку коло Львова.

Надосланє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦЬКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на кам'яницѣ числа Галицкім

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнетки, бінокля, дальекиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, рахованіца, тамъже карничѣ, цѣны, лібелѣ, мановетры и т. д.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують со якъ найскорше и найдешевше. 4187

Цѣна збіжа и другихъ продуктѣвъ.

28 м. ст. лютого 1899.

Львовъ: Пшениця стара 9·30 до 9·75, пшениця нова 9·30 до 9·75, жито старе 7·50 до 7·80, жито нове 7·50 до 7·80, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика 5·25 до 5·80, насѣня льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 6·—, гречка 7·50 до 8·25, конюшина червона 45·— до 60·—, конюшина бѣла 40·— до 50·—, конюшина шведска 40·— до 60·—, тымотка 17·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·50 до 5·80, кукурудза нова 5·50 до 5·80, рѣпакъ 10·50 до 11·—, хмѣль 65·— до 85·—, за 56 кіль у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·— до 16·50 зр.

Курсъ Львѣвскій

въ дня 1 м. ст. марта 1899.

Акції за штуку без купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	310 50	312 25
Зелѣз. Львѣв.-Черног. Ясси по 200 зр.	293 —	296 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	380 —	390 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	205 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	202 —	205 —
Листы застав. за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос въ 10% прем.	110 50	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	100 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (I emisia)	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 60	98 3
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 80	96 50
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 70	99 40
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальный Банку краев. 5% (II. em.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III. em.)	100 50	101 20
Позычки краевой въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позычки краевой въ 1893 по 4% а. в.	97 70	98 40
Позычка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 80	95 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 75	38 —
Мѣста Станиславова	53 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 68	5 73
Наполеондоръ	9 52	9 62
20 імперіалъ	9 50	9 70
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 22	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 10

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

МАШИНКИ універсальны до терти мигдалѣвъ, булокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, блахи, ножѣ столовѣ и кухонны. Патентованый стиски деревляны до шинокъ, сыру и т. п. (помыслу и выробу краевого) кот. ма ПЕТРО ХИНОНСТОВІЦКІЙ, торговля залѣзна у Львовѣ и шопа майстер. на 1 (напр. противъ катедры.)

МУЖЕСКУ Безсильность

544

выликиваю именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости в розпусты, усуне цалковито на довго одиноко, розширена въ многихъ выданихъ ілюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ ній поясненя своихъ недугъ и напрямки свои мужескій сили при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надсилаю тости, высылаю са франко книга въ куверть магазиномъ выдающимъ Р. Ф. Віреї въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Ботаніка

на вчесні класи шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафинського. Складивъ Іванъ Верхратскій. Вид. р. 1899. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Ботаніка

Д-ра О. Ростафинського

на низші класи шкіл середнихъ. На язык руский переложивъ Іванъ Верхратскій. Видане друге. У Львовѣ 1898. Ціна 60 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середнихъ, учебник А. М. Ломницкого, передложив і подекуди доповнив Іванъ Верхратскій. Видане друге. 1898. Ціна примѣрника: 70 цент. в. ав.

Списъ можливійшихъ выразовъ

въ руском-ботанічномъ терминольогіи а номенклатуры. Складивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Ціна 80 цент. в. ав.

Видания ті можешь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской гімназії у Львовѣ. При замовленю у автора що найменше двох примѣрників наведених видань в якій небудь комбінації (пр. 1 примѣрника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примѣрника ботаніка і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 30 пр. Спису) в тім оплачує автор.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

відзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рівної ваги в приймає ушкоджені дзвоны до переливання въ найкоротшім часѣ, а також має на складѣ готові дзвоны рівної ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершній замовленя, прошу о ласкавій замовленя так на поодинокі нові дзвоны як и на цѣлі групы. За тревалість матеріялу и гармонійный звукъ моіхъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати их Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Лишь тогдѣ правдивый, коли тритранна фляшка есть замкнена нижше подалою оливкою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папері).

Доси неперевышеный!!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ якомъ обезпеченѣмъ опакованю)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Відни

Розсѣдженый першорядными новатами медичными и за дня своєи легкои стравности поручений такожъ дѣтямъ, и виписуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣплення цѣлого орґанізму, внешно грудей и легкихъ, вобільшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѣвъ, а также розвитя пречищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а также майже у всѣхъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у шп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рунера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Марксевича и Адольфа Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 12—16

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджує ся судове слѣдство.

Готель К. Павликовского

въ Сокали

истнуючій вѣдъ тою фірмою вѣдъ 100 лѣтъ, есть въ вѣльной руки на продажъ. Зголошеня на мѣсци або до Бюра дневникѣвъ, пасажъ Гавсмана у Львовѣ. 68 1—2

Чисель до выпалюваня на рогахъ и топѣр в лѣсовій до цѣховини припоручає Іванъ Лаврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Маю честь повѣдомити отсимъ Поважану Р. Т. Публику, що вѣдъ 1 марта перенесла я свою

РОБОТНЮ СУКОНЬ И ДАМСКИХЪ ОКРЫТЬ

на улицю Гофмана ч. 24
(обчна Личаковска).

Зъ поважанемъ

64 2—3 *ЕМІЛІЯ ШЕРЕРЪ.*

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДѢТЕЙ

виданій

коштомъ руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіахъ и портретахъ ея дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, которыхъ 1772 р. наставъ при жизни,

написанє на підставѣ автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши вѣдъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяця выпусками по 7 листовъ печати съ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. **Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.**

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпусковъ **6 коронъ**. Выпуски **поодинокій не будуть** продавати ся.

Пренумерату належить присылати **виключно** на адресу: п. **Антонъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Перший выпускъ вже появився а второй печатаєсь.

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зареґистроване съ ограничен. (однокр.) порукою по Львовѣ

при улици Краковской ч. 17

переводить парцеляцію обшаровъ дворскихъ, удѣляє своимъ членамъ позичокъ въ цѣли заокругленя або підвисеня господарствъ и въ загалѣ старає ся о удержанє и придбанє земль въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли принимає вѣдъ своихъ членовъ капіталы на условленый процентъ и

вкладки щадничій въ довольной высотѣ.

Одинъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдующихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить якъ членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 52 6—10

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ

у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.

Новоотворены магазинъ Товаровъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ. Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій. 61 3—3

ПОЛОТНО

правдиво льняне и бавовняній шифоны, піки, дымы и прочій

спроваджованій посредствомъ „Народной Торговлѣ“ просто съ фабрики — съединили собѣ загальне одобреня и похвалы що до якости товару и що до дешевости.

Замачане ся дяже цѣлыми штуками, а столову бѣлизну и хустки тузинами. При замовленю выстарчає подати приблизительну цѣну товару, въ якій партости мати его хоче ся, и призначене его, а выберемо до задоволеня.

60 4—6 **Дирекція „Народной Торговлѣ“.**

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдає

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асиґнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будуть **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Тягненє невѣдклично о

18 Марта 1899.

1. Головна выграна	**100.000**	коронъ вартости
2. „ „	**25.000**	„ „
3. „ „	**10.000**	„ „

готовкою въ 90% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

41 10—7

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густ. Макс, Сокаль и Лілієнъ, Аиг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ландау, М. Клярфельдъ.

Розклад їзди поїздів залізничних

зимній від 1 жовтня 1898

шеня часу середньо-европейского (німецкого о 96 мінут від часу ві ленского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова	Поїзд особ.	Поїзд посп.	від Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	8.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	8.08		„ Іцкан
	7.59	„ Тернополя на Підзамче	8.21		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	8.28		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.06	„ Кракова		7.45	„ Янова
	10.55	„ Іцкан		8.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.56	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сколього
	6.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.56	„ Сокаля			
		ЗВИЧАЙНІ ПОЇЗДИ			
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.32	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.42		„ Кракова		8.55	„ Тернополя з головн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.40		„ Іцкан		7.25	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.50	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.09	„ Підволочиск з головного двірця
				11.37	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора ночи числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

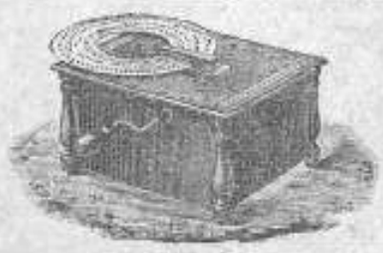

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментѣвъ.

Инструменты о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтреваліншои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважаньемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчатывый редактоєвъ Иванъ Белей. Шрифты ит. вабр. Черлянковои. За друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 38. Львовъ, Четверъ 18 Лютого (2 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (прокъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей" выходитъ що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзнего 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільній вѣдъ порта.

Поєдинокє число вемтує 3 кр. а. в.

Отголошеня вмѣщує ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераторой або ся вмѣща в осо рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довершені приватні чвлонки ся по 15 кр. вѣдъ оголошня.

Въ справѣ рускаго языка.

Лучша часть рускон духовнои и свѣтскои интелігенціи боресь о права рускаго языка и письма въ ц. к. судахъ и урядахъ та автономічныхъ властяхъ, — жаль тѣлько, що не загалъ рускон интелігенціи, бо на соромъ значна часть нѣнору природній и законній права свого языка або выломлюєсь вѣдъ солідарности задля недбальства, опортунізму та утилітарныхъ взглядѣвъ. Однакъ борбу тоту веде духовенство по найбѣльшѣй части тѣлько у вузкихъ межахъ своєи урядовои дѣяльности, а за мало старає ся, щобъ народъ — ихъ парохіяне писали до властій по руски у всѣхъ справахъ.

Розумѣє ся, що пароха и сотрудника не можна вимушувати, сли парохіяне не по руски пишуть до урядѣвъ и т. д., бо-жь они не можуть знати о всѣхъ справахъ, въ якими парохіяне удають ся до властій письменно и заздалегѣдь вилынути на нихъ та й вказати имъ адвоката або писаря пишучого по руски. Но сли парохіянинъ, особливо селянинъ найде у свого священника у всякѣмъ случаю охотну пораду, то певно прийде по ню, якъ се и подекуды дѣєсь. Знаю села, въ-вѣдки нѣ одна справа не йде до урядѣвъ чи судѣвъ безъ вѣдомости пароха. Але е у людей такій дѣла, и то богато дѣлъ до урядѣвъ, о котрыхъ пароха знає, бо выготовляє для нихъ документы, якъ отъ метрики, посвѣдчуя правду свѣдоцтвъ убожества, моральности и т. д., отже въ такихъ случаяхъ має нагоду заохотити и спонукати интересованыхъ, щобъ дали собѣ подана по руски выготовити. На жаль, се не дѣєсь, бо якъ досвѣдъ мене поучує, рускій подання н. пр. въ староствахъ, въ намѣстництвѣ — то бѣлій круки. А вже соромъ бере бачити рускими парохами выготовлюваній документы все ще въ языкахъ нѣмецкѣмъ або польскѣмъ, бачити парохіяльній печатки латинській, не згадуючи вже о польскихъ печаткахъ рускихъ громадъ!

Що докоръ нашому духовенству за байдужность о ширене рускои переписки въ урядами есть оправданый, покаже отъ хоть-бы отсей примѣръ:

Що року вносять нашій селяне и мѣщане до старостъ тысячѣ подань, такъ званыхъ реклямацій вѣйсковыхъ. Мѣжь сотками такихъ подань не лучаєсь подыбати и одного по руски написаного, а также прилоги сихъ подань, якъ свѣдоцтва громадскій зъ пѣдписами свѣдкѣвъ та начальникѣвъ громадскихъ — выключно польскій, хоть печатка громадска дуже часто руска. Друга необходима прилога до реклямацій — то выписъ родинный въ метрикъ. Сеій-жь документы представляють нераз цѣлу мозанку языкову. Парохи уживають то рускихъ, то польскихъ, то нѣмецкихъ, то утраквістичныхъ друкѣвъ, а выписують то по руски, то по нѣмецки, то по латыньски, а навѣть по польски, безъ огляду на языкъ, въ якѣмъ бланкетъ напечатаный. Розумѣє ся, що латыньскій пароха выготовляють выписы въ метрикъ все тѣлько по польски, а и у выписы выготовлений рускими парохами вписують членѣвъ родины латыньского обряду и свои примѣтки по польски.

Сумна також річь, що и кандидаты духовного стану и учителѣ народныхъ школъ [кандидаты] пишуть свои подана о увольнене вѣдъ служѣбы вѣйсковои найчастѣйше по польски або по нѣмецки, а також річь неумѣстна, що консисторіи пишуть посвѣдчена связи клерикальнои по нѣмецки, замѣсть по руски.

Се оминанє рускаго языка а уживанє чужого въ справахъ реклямаційныхъ и взагалѣ въ справахъ вѣйсковыхъ нѣчимъ не оправданє, бо-жь прецѣнь свободно кождому писати такъ само по руски, якъ по польски або по нѣмецки, и языкъ, въ якѣмъ подане та прилоги написаній, не має найменшого вплыву на рѣшенє справы. Справа мусѣть бути все рѣшена по закону и пѣсля принесѣвъ — чи то комісією лєситерунковою, чи то властію політичною и вѣйсковою, а евентуалній обавы, що руске подане буде рѣшене може неприхильно або застрягне десь, не мають найменшои основы. Отже обовязкомъ нашои интелігенціи, особливо духовнои, котра має бѣльше нагоды до того, есть: вплывати на интересованыхъ, щобы въ згаданыхъ справахъ тѣлько руский подания вносили до старостъ [такъ само и вѣдклики (рекурсы) до высшихъ инстанцій въ разѣ вѣдмовного рѣшена] и щобы писарѣ громадскій свидоцтва писали по руски, а пароха най тѣлько по руски выготовляють выписы метрикальній [рускій друки можна дѣстати въ друкарняхъ Ставропигійскѣй у Львовѣ и Василіянскѣй въ Жовкви].

Но не тѣлько въ справахъ реклямаційныхъ, але також во всѣхъ нашихъ вѣйсковыхъ справахъ можи.. и повинно ся писати по руски, якъ н. пр. о передчасне урлопованє, о увольнене вѣдъ вправъ, або контролѣ, о увольнена въ вѣйска до еміграція, о позволена женитьбы пѣдлягаючимъ ще бранцѣ або урльопникамъ, и т. д.

При сѣй нагодѣ позволю собѣ звернути увагу духовенства на диволядный нераз способъ писанія именъ хрестныхъ въ метрикахъ и документахъ. Возьми кѣлька выписѣвъ зъ метрикъ въ руку, подыбаешь одно и те саме имя написане въ кождѣмъ выписѣ инакше, и то у всякихъ можливыхъ варіянтахъ.*) По мому розумѣню повинно ся писати имена въ письмахъ, документахъ пѣсля календаря, а не въ здробнѣлыхъ формахъ, який въ даній сторонѣ е въ звычаю уживати. Впрочомъ при интелігентахъ того не практикуєсь, чому-жь має ся оно до мужикѣвъ примѣнювати? У инших народѣвъ сеи довольности нема и и. пр. Нѣмцѣ не пишуть въ письмахъ, документахъ Hans або Pepi [замѣсть Josef] або Поляки Jaś, Jasio, Jaśko, Janko [замѣсть Jan]. Противъ націоналізованя имен чужихъ [грецкихъ, латыньскихъ, всходныхъ] не маю нѣчого, але най буде на кожде въ нихъ выбрана и устален одна руска форма, котра бы въ календаряхъ по при церковній формѣ була наведена.

Надѣятись, що вѣдъ теперь настане ладъ въ наведеныхъ справахъ — Русины будуть въ бѣльшѣй мѣрѣ користати въ правъ свого языка та письма и черезъ те свою народну честь пѣднесуть!

Гр. С.

*) Н. пр. Григорій, Гринь, Гринько, Гриць, Грицько, Грисьо, Грисько, Grzegorz, Hryń, Hryńko, Hryć, Hryćko, Hryś, Hryśko, Gregorius, Gregor, Hryn, Hrynio, Hryć, Hryźio, або Теодоръ, Феодоръ, Теодорій, Феодорій, Федоръ, Федь, Федько, Фець, Фесько, або Иванъ, Іоаннъ, Ивась, Ивасько, Ваньо [то саме польскими и нѣмецкими буквами] и т. д. и т. д. Жѣночій имена бувають писанй въ подѣбный ладъ.

Въ справѣ пѣдвышеня платнѣ народнымъ учителямъ

зібрала ся вчера передъ полуднемъ въ радній сали краєвого выдѣлу анкета, зложена зъ членѣвъ комісій буджетовои и школьнои и краєвого выдѣлу. Въ нарадахъ взявъ такожъ участь віцепрезидентъ краєвои рады школьнои Божиньскій, а проводивъ краєвый маршалокъ гр. Стан. Бадені. Маршалокъ пригадавъ соймову ухвалу зъ д. 30. грудня, що краєвый выдѣлъ аже по выслуханю анкеты має уложити проектъ; длятого выдѣлъ теперь лише загально высказуе свою гадку, що признае потребу пѣдвышеня платнѣ народныхъ учителѣвъ, але мусить жадати, щобы заразомъ найти покрытє на высшій выдатокъ.

Членъ краєвого выдѣлу д-ръ Верещиньскій заявивъ, що рѣвночасно зъ соймовою ухвалою вѣйшовъ до кр. выдѣлу новый проектъ кр. рады школьнои, пѣсля котрого въ найнизшій класѣ платнѣ вносить ся рѣзницю мѣжь платнею въ мѣстахъ а селахъ. Кр. выдѣлъ готовъ принати той проектъ. Вѣдчитано вѣдозву рады школьнои до краєвого выдѣлу. Рада школьна зъ одной стороны е тои гадки, що пѣдвышенє платнѣ треба приспѣшити, зъ другои стороны зъ уваги на фінансове положенє краю радить таку змѣну закона о платняхъ учителѣвъ:

1) Зъ дотепереѣшныхъ пять класъ платнѣ мало бы утворити ся чотыри, и то: а) мѣста зъ власнымъ статутомъ, б) 30 мѣстъ, пѣдлягаючихъ законови громадскому зъ р. 1889, в) мѣста и мѣсточка, пѣдлягаючій законови зъ р. 1896, г) всѣ наший громады.

2) Платня въ тыхъ класахъ була бы: въ першѣй класѣ, якъ досн, 900 и 800 зр., въ другѣй для ¼ части учителѣвъ 800 зр., для ¼ 700 зр., а для ²/₄ 600 зр.; въ третѣй класѣ для ¼ 700 зр., для ¼ 600 зр., для ²/₄ 500 зр.; въ четвертѣй класѣ для ¼ 500 зр., для ¼ 450 зр., для ²/₄ 400 зр. Сталый молодшій учитель має побирати 500 зр., 450 зр. и 400 зр. пѣсля класъ. Тымчасовый учитель (безъ испыту) не менше якъ 250 зр. При посуваню на высшу платню має уважатя ся на кваліфікацію и успѣшну працю, але крѣмъ сего також на численнѣйшу родину. Кошты того пѣдвышеня обчислено на 344.375 зр, а по вѣдшкодненю интеркалярѣвъ на 303.500 зр.; сю надвыжку далось бы покрыти трема кр. додатку до податкѣвъ.

П. Божиньскій давъ декотрѣ поясненя и указавъ, що вѣдозва рады школьнои зъ проектомъ пѣдвышеня платнѣ учителѣвъ датована 24 грудня, отже е ранша вѣдъ соймовои ухвалы.

П. Давидъ Абрагамовичъ промовивъ противъ того, щобы справу внести на порядокъ дневный соймовыхъ нарадъ. Годѣ гадати, що край може оплачувати учителѣвъ такъ, якъ найвышшій ранги держанныхъ урядниковъ. Передовсѣмъ треба зважити, чи можна пѣдвышати учителямъ платню, хочь край не роздобувъ новыхъ жерелъ доходѣвъ. — П. Дунаєвскій звернувъ увагу на те, що буджетова комісія не радила ще надъ буджетомъ на р. 1899, длятого о слѣдующѣмъ роцѣ годѣ ще нинѣ говорити. Бесѣдникъ радивъ выбрати тѣснѣйшу комісію, зложену зъ 6 членѣвъ, для розсмотрена справы. — П. Гольдманъ указавъ на те, що нищого жерела доходу на пѣдвышенє платнѣ учителѣвъ нема, тѣлько додатки до податкѣвъ; заразомъ промавивъ за пѣдвышенемъ тыхъ додаткѣвъ на сю цѣль, хочь бы лише въ скромныхъ розмѣрахъ проекту рады школьнои, и упѣмнувъ ся також за пѣдвышенемъ платнѣ для учителѣвъ львівскихъ. — Кн. Чарторискій спротививъ ся гадцѣ п. Абрагамовича и поперавъ внесене п. Дунаєвского що-до выбору тѣснѣйшои комісія. — П. д-ръ Цоль промовивъ за пѣдвышенемъ платнѣ учителѣвъ, але противъ внесена справы на порядокъ дневный. — Посолъ Стапинскій заявивъ, що вѣдозва рады школьнои не е такъ ясна, якъ бы треба, и не выповѣдає ся, якъ великій выдатокъ має ся покрыти. Вѣдозва не выповѣдає ся, чи и на ремунераціи для учителѣвъ, котрій выконують инспекцію, має ся покрыти зъ додаткѣвъ

шенѣмъ платнѣ въ увазѣ на розбудженій надѣй учителѣвъ и на пѣдвышшене платнѣ урядникамъ. — П. Вахнянинъ промавлявъ такожь за полѣпшенѣмъ долѣ учителѣвъ, але вернувъ до давнои своеи гадки, щобы сѣльскимъ учителямъ дати землю. Выстане по два морги для нождого, а на закупно землѣ край межи затягнути позичку, котру бы амортизовано рѣчною квотою 300.000 зр., яка выходить зъ проекту рады шкѣльнои, або навѣть квотою 500.000 зр. пѣсля внесеня п. Малаховьского. — П. гр. Потоцкій уважае пѣдвышшене платнѣ учителѣвъ за конечне и попирае внесене п. Дунаевского. — Членъ краевого выдѣлу д-ръ Савчакъ сказавъ, що проектъ рады шкѣльнои, якъ и самъ п. Бобжиньскій признае, все ще недостаточный и тымчасовый; а въ такѣмъ разѣ грошѣ мусять ся найти. Селяне згодять ся на пѣдвышшене додаткѣвъ до податкѣвъ; врештѣ можна и безъ того обѣйти ся, коли въ двое пѣдвышшать ся краевѣ оплаты консумцийнѣ вѣдъ горѣвки и пива. — П. Солескій змалювавъ нужду учителѣвъ и стоявъ при тѣмъ, що грошѣ на полѣпшене ихъ долѣ мусять знайти ся. Бесѣдникъ протививъ ся тому, щобы справу скѣнчити выборомъ тѣснѣйшои комісіи, и жадавъ, щобы тѣй комісіи дати наказѣвки. Заявивъ ся также противъ внесеня п. Вахнянина. — П. Крамарчикъ упевнявъ, що завсѣгды бувъ за пѣдвышшенемъ платнѣ учителямъ, але стративъ серце для сеи справы черезъ всѣляки струѣ, якѣ проявили ся середъ учительства.

По закѣнчению дискусіи ухвалено на внесене п. Дунаевского выбрати тѣснѣйшу комісію зъ 6 членѣвъ, котра мае анкетѣ выладити свои внесеня. До тои комісіи выбрано: Андрѣя Потоцкого, Чарторыского, Войт. Дѣдушицкого, Абрагамовича, Козловского и Целецкого. Вкѣнци на внесене п. В. Дѣдушицкого ухвалено вѣдложити голосованя надъ внесенямъ п. Солеского до слѣдующого засѣданя анкеты.

Письма зъ краю.

Зъ Калуша пишуть намъ:

Носивъ вовкъ, понесли и вовка... Тую пословицю можна приложити до великомożного въ Калушы диктатора пана Франя Оржельского за часѣвъ старостованя славетного пана Маевского въ калускѣмъ повѣтѣ, дока фортуна не обернула ся въ другій бѣкъ; бо вѣдъ коли п. Маевского выслано на Мазуры навертати стоповцѣвъ на шляхъ Поточкѣвъ, вѣдъ тогды пѣйшло зъ Петрового дня и его зятенькови, пану Оржельскому.

Насамперед стративъ посаду у калуского нотаря, переставъ быти раднымъ мѣста Калуша, раднымъ повѣтовымъ, членомъ надзираючои рады задаткового товариства въ Калушы, дальше переставъ быти сердечнымъ дорадникомъ нашого любенького Совѣньского и Богъ зна' вже, якѣ достоиньства мусѣвъ поскладати, а наконецъ — при самѣмъ выѣздѣ зъ Калуша дня 31 сѣчня с. р. зафантовано его за якійсь малый довгъ, котрого не хотѣвъ заплатити, и вѣддано ихъ на переховокъ тутешному купцеви Я. К—ому. То бы ще не найбѣльше лихо, але черезъ сесю пригоду не було пращаня пана Оржельского на зелѣничѣмъ дворци, яке загадавъ бувъ устроити тутешный адвокатъ д-ръ Візельберґъ, анѣ пращаня вѣдъ фаерманѣвъ, а вкѣнци п. Оржельскій напытавъ собѣ процесъ карный за обиду судового урадника при фантованю, названши цѣлый судъ калускій „слугусами Коса“.

Але якъ то кажуть: бѣда йде и сѣмъ за собою веде — таке стрѣтило и п. Оржельского. Коли спамятавъ ся, що часы его безмежного панованя въ Калушы минули безповоротне и мусѣвъ довгъ заплатити, тай то замѣсть 12 по-надъ 18 зр., таки не мѣгъ зафантованыхъ рѣчей забрати зъ собою, бо якъ разъ деповитареви пану Я. К. выпало выѣхати зъ Калуша, а хочь въ ц. к. суду заразъ таки того самого пополудня, коли рѣчи зафантовано, выйшовъ наказъ выдати рѣчи, то однакъ не було кому доручити наказу и рѣчи остали ся на далѣ въ переховку. На нещасте п. Оржельского якось вынюхавъ се екзекуторъ податковый, — котрый мавъ давнѣйше припоручене фантувати зятя ц. к. старосты п. Маевского, але що то були часы безмежного панованя п. Оржельского, то екзекуторъ нѣчого не мѣгъ зафантувати, бо п. староста казавъ, що зять нѣчого не мае, — отже екзекуторъ теперь, користаючи зъ нагоды, зафантувавъ его рѣчи за належный податокъ до 70 зр. — и, якъ зачуваемо, сарака п. Оржельскій вже надѣславъ грошѣ на выробяне податку.

Але въ тѣй справѣ зайшла одна дуже цѣкава оказія. Коли довѣдавъ ся ц. к. надкомісарь п. Совѣньскій, що урядъ податковый бувъ на стѣлько смѣлый, що за цѣлкомъ правно належный податокъ зафантувавъ рѣчи колишнього его дорадника, идо до уряду податкового и — починае тамъ робити докоры, що мовлявъ — урядникъ урядника повиненъ поважувати и въ оборону взяти, а не фантувати, и то ще знайдено депозитаря... Я. К—ого!

На нашу гадку ц. к. надкомісарь п. Совѣньскій повиненъ бувъ въ сѣмъ выпадку радше похвалити такого референта, а не робити якогось доходженя: хто посилавъ екзекутора фантувати? хто сказавъ, що е що фантувати? и т. п. Нашому бѣдному мужикови тягнуть за податки послѣдну кову зъ межи цѣтей, послѣдне порося, ба навѣть послѣдну рубатку зъ плота, — а коли взять старосты, котрый вывезъ изъ Калуша кільканадцять тысячъ, заробленыхъ въ рѣзный способъ, не хоче заплатити кількадесять зр, а урядъ податковый при нагодѣ сповнивъ свѣй обовязокъ, то замѣсть признаня стрѣчають его докоры — вѣдъ ц. к. надкомісаря староства. И сей надкомісарь мае надѣю авансувати на старосту, бо якъ знаемо зъ певного жерела, ужива вѣнъ всякихъ способѣвъ для упрошеня одного своика гр. Пінінъского, абы той повхавъ до Львова въ инстанціи за нимъ. На те мы скажемо: ой доробилась бы держава такими ц. к. старостами! Мы радше думаемо, що крайный вже часъ вробити якійсь ладъ зъ тымъ паномъ надкомісаремъ, котрому все ще здае ся, що вѣнъ жие вѣдъ покровомъ эдискредитованого — Каза...

Я. К.

Переглядъ політичный.

Новый кабінетъ угорскій представивъ ся вчера палатѣ послѣвъ и палатѣ магнатѣвъ. Въ палатѣ послѣвъ Сель выголосивъ програмову промову, въ котрѣй стверднвъ, що кѣлька мѣсячна борба закѣнчила ся приличнымъ и честнымъ компромісомъ. Правительство опертс на непохитнѣй пѣдставѣ конституціи зъ 1867 року, уважае за одну зъ найповажнѣйшихъ своихъ задачъ переведене угоды зъ Долитавщиною до року 1903. Що до заграничнои политики, истнуе мѣжь всѣма мѣродатными чинниками цѣлковите порозумѣня. Се политика мира, а его пѣдставою тродержавный союзъ. Хочь жалко, що узброженя безпрестанно ростуть, то мимо того оружна сила монархіи, що лежить въ ей интересѣ — вымагае офѣрности всѣхъ патріотѣвъ. Правительство буде старати ся удержати якъ найлѣпшій вѣдносины мѣжь державою и церквою. Президентъ міністрѣвъ заповѣвъ зъ черги удержавнене адміністрациі при можливѣмъ увзглядненю правъ автономіи, дальше законъ о „incompatibilitas“ и т. д.

Вѣдтакъ забирали голосъ провѣдники сторонництвъ: національного, людового, независимого и фракціи Угрона, заявляючи згѣдно, що готовѣ попирати новый кабінетъ въ переведеню выголошеной програмы однакъ зъ застереженемъ своихъ засадничахъ становискъ партійныхъ.

На внесене Мадараша ухвалено приступити на слѣдующѣмъ засѣданю палаты до выбору новои президіи.

Вѣйскова комісія угорского сойму приняла проектъ закона о контингентѣ рекрута.

Вѣсти о поважнѣй недузѣ царя, такъ, що черезъ нея царь мусѣвъ усунути ся вѣдъ державнои кермы, стрѣчае ся въ Европѣ въ недовѣремъ, або й зъ запереченемъ. Сесю вѣсть подавъ бувъ даньскій дневникъ Politiken, котрый мае певну отичѣсть зъ даньскими кругами дворскими. Пѣсля информацій засягненыхъ въ вѣденьскій амбасадѣ россійскѣй, сеся вѣсть мае бути цѣлкомъ правдива. Царь мае бути дѣйстно вѣдъ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ недужій и дуже але успособленый. Дворскій интриги царицѣ вдовы и Побѣдоносцева вѣдвили ся на нѣмъ дуже некорыстно и остогидили ему всю политику. Въ вѣденьскихъ дипломатычныхъ кругахъ не признаютъ до вѣстей о недузѣ и внесохоченю царя нѣякои ваги, бо якъ бы се була правда, дипломатія знала-бъ о тѣмъ щось позитивного.

Друга бесѣда посла Т. Окуневского

въ соймѣ въ справѣ поруки краю за вкладки въ Галицкѣй касѣ щадничѣй.

По ранѣшнѣй дискусіи забираю другій разъ слово, щобы вѣдповѣсти деякимъ бесѣдникамъ, що забирали голосъ въ сѣй справѣ, бликше опредѣлити ваше становище, представити грозиче намъ небезпеченьство.

Артикулъ першій предкладанои ухвалы каже: „Край королѣвства Галичины и Володимиріи зъ Вел. княжествомъ Краковскимъ ручить за вкладки въ галицкѣй касѣ щадничѣй, а именно ручить власителямъ вкладковыхъ книжочокъ гал. щадничои касы опроцентованя вѣдповѣдаючe статутамъ касы и выплату капиталу“. — Коли я пѣднѣсъ рано, що край, приймаючи обовязокъ гарантіи, додае до гіпотечного уфундованя уфундоване податкове антицыпуючи свою силу податкову на 35 міліонѣвъ, то панъ референтъ [д-ръ Бѣлиньскій] не бувъ ласкавъ зрозумѣти мене. Вѣнъ пытае мене легкимъ коштомъ: чи щадничѣ книжочки стануть ся тогды меньше вартѣ, якъ до гіпотечнои гарантіи додасть ся ще податкову? Але-жь и знаю се и кождый ученикъ зъ нормальныхъ класъ умѣючій додавати, може се знати. Я пытавъ ся п. референта, яко мужа науки и бувшого міністра фінансѣвъ, о зовсѣмъ що инше: чи не за дорого гораджуе вѣнъ намъ кревнымъ коштомъ оплатити безпеченьство вкладокъ будь-щобудь приватнои институціи, не даючи намъ певности, чи найбликша будучнѣсть не запотребуе вѣдъ насъ ще фінансового кредиту, а мы обтяжени теперь щадничою касою, не зможемо сповнити може пильнѣйшихъ ще и святѣйшихъ задачъ, якъ ратованя сеи касы щадничои. Тутъ и просивъ бы не смѣхами вѣдповѣдати на мое пытане, але совѣстно, такъ якъ и насъ пытавъ.

Край, каже п. намѣстникъ, робить добре, що приймае гарантію, а дальше каже п. референтъ: „край нѣчо не доплатить“. На якихъ премісахъ тан певность? Певно на першій премісѣ, що рунъ перестане. Але-жь сегодня я вже выказавъ, що тои „психольогіи насъ“ нѣхто передвидѣти не зможе, а друга премиса, що мы въ короткѣмъ часѣ сплатимо сей дефіцитъ трехъ, четырохъ, пятьохъ, чи може сѣмохъ и бликше міліонѣвъ. Але жь се условне ще менше певне, якъ попереднe. Мы мали вже добрѣ часы для касы, коли рѣзница курсѣвъ паперѣвъ приносила касѣ великій зыскъ; теперь каса мусить ограничити ся до ледва $\frac{1}{2}\%$ доходу. А дальше: хто передекаже, куды люде, стративши разъ вѣру до сеи щадничои касы, понесуть свои ощадности — бликій капіталисты до вѣденьскои або до англійскои институціи, а меншѣ до повѣтовыхъ, своихъ ближшихъ институцій? Такожь въ самѣмъ Львовѣ потворили ся нови фінансовѣ институціи, котрѣ въ будучности зроблять конкуренцію щадничѣй касѣ. Силы на то, щобъ хтось зъ-поза Львова и у Львовѣ бувъ принесволеный складати грошѣ конечно до щадничои касы, у сейму не буде и не може бути. Зъ того выходить ясно, що не будемо мати чистого доходу 150.000, але 100, а може 50 а навѣть 30 тысячъ, якъ теперь въ краковскѣй щадници. По оплаченю адміністраційныхъ выдатковъ и процентовъ вѣдъ невѣдомои ще квоты дефіцитовъ, остане ся, на мою думку, не то плюсъ, але, бою ся — мінусъ. Нехай я буду лихимъ пророкомъ, але душа вѣщуе, що краевый буджетъ за пару лѣтъ выкаже именно въ причины сегорбчнои гарантіи недобори и мы знайдемо ся въ конечности грѣхи пп. Зимовъ покривати краевыми податками.

П. референтъ потѣшивъ насъ Сходницею, що якъ спродасть ся предприемства Вольского, Одживольского и Щепановского, то прибуде кѣлька міліонѣвъ. Де жь порука, що тѣ копальнѣ принесуть 11 міліонѣвъ, а може ще дальше лишать ся въ краевѣмъ секвестрѣ? Ну — стережи-жь насъ Боже вѣдъ краевои, въ додатку парламентарнои господарки въ копальняхъ нафты! Тутъ вода залле копальню або щось засыпле ся — треба просити соймъ, комісіи, щобы позволивъ вѣдкопати. Власною адміністрациею въ Сходници мы бы пѣдтяли ся до решты и зъ тыхъ 11 міліонѣвъ дай Боже, щобы остало хочь $1^1/_2$.

Иду дальше! Нѣхто менѣ не заперечить, що темпо вынимання капіталовъ буде въ будучности повольнѣше, якъ темпо напливу вкладчикѣвъ. Въ послѣднихъ часахъ выпато 6 міліонѣвъ, а вкладокъ вплынуло на $^1/_4$ міліонѣвъ. Що стане ся, коли вычерпае ся позичка зъ пропинаційного фонду, а вкладники, стративши разъ довѣре, таки выймуть свои въ касѣ выповѣджени вже капіталы? Чи вы, п. референтъ, годни намъ заручити, що мы нѣчого не заплатимо? Просвѣта народу лежить такъ добре намъ, якъ и намъ на серци, и якъ же-жь мы станемо передъ справедливымъ постулатомъ пѣдвышшеня платнѣ учителѣвъ, коли мы пѣдписали векселъ на 35 міліонѣвъ? Я мушу признати, що коли честь краковскихъ станычкѣвъ вѣстала загрожена злочинномъ одного чоловѣка, то они красче поступили собѣ, якъ теперѣшна бликість соймова поступити хоче. Станычки, хочь тамъ злочинцу допустивъ ся тѣлько одинъ чоловѣкъ и не цѣла институція упала въ грязь, якъ тутъ, они не апелювали до насъ о гарантію, але самѣ заплатили. Тамъ товаришѣ и директоры очистили свою честь; а коли тутъ завинила львовска институція, нашій проводирѣ кажуть: плати хлопе! На пѣвъ столѣтя антицыпуемо міліоны податковъ, на пѣвъ столѣтя мае надъ нашими головами висѣти мечъ Дамокля. Чи то для нашого кредиту буде додатне, чи край, котрый прецѣнь не е фінансовою криницею, щобы зъ него можна черпати безъ кѣнця, чи край выдержить сесю гарантію? Я боюсь и прошу совѣстно п. референта и инныхъ, щобы зъ чистымъ сумлѣнемъ высказали свою гадку. Я певный одного, що доходбъ зъ касы выстане ледво на опроцентованя дефіцыту, по вѣдтрученю коштовъ адміністрациі, а дефіцытъ остане, якѣй застаемо.

Та коли вже я при словѣ, мушу ще вѣдповѣсти, що панъ референтъ въ одною моею думкою просто несовѣстно собѣ поступивъ. Зъ устъ его приходилось менѣ почути патріотичну лекцію о австрійскѣй льояльности. Менѣ здаетъ ся, що хто ще хочь трохи не забувъ исторіи краевои, той признаетъ, що се трохи за смѣло, сли не смѣшно, щобы Полякъ учивъ Русина австрійскои льояльности. Чи вы забули, хто то въ интересѣ Наполеона 1809 року вмашировавъ до Галичины тай до Львова? чи забули, хто рускимъ священникамъ и митрополитови Ангеловичови наказавъ голосити вѣрность Наполеонови? Чи вы забули на вѣдозву польского рѣнду 1835 р.? на революціяный рухъ 1846? на барикады 1848 р.? И вы васъ хочете теперь учити льояльности?! Хто боронивъ тогди династію, а хто противъ вамъ выступавъ? — Що правда, то правда, що „родакъ“ вашъ п. Казимиръ Бадені *вробивъ все можливе, абы тѣлько ту колишню любовь дитыну руского народа до Австріи перемѣнити на простый обовязокъ*, але вамъ черезъ те тымъ меньше прислугуе право учити насъ льояльности австрійскои!

Повертаю до предмету. Я рѣшучо обстаю при тѣмъ, що гарантію повинно було взяти правительство и що вину в также краевого правительства а передовсѣмъ нашого намѣстника, що не постаравъ ся у Вѣдни о щось бѣльше, якъ о процентову позичку зъ пропінаційного фонду. Той п. намѣстникъ, колишный нашъ товарищъ, повиненъ бы взяти бѣльше показувати енергіи супротивъ своихъ комісарѣвъ, що мають доглядати публичного добра, а менше понасуватись нею передъ послами.

Я рѣшучо не позволю собѣ такъ трактувати, якъ вы, пане намѣстнику, сегодня обзвали ся. Я просивъ васъ зъ обовязку посольского и у вашѣмъ власнѣмъ интересѣ, щобы вы заперечили донесеня дневниковъ о п. Пѣвоцкѣмъ, що той сумнои памяти и комісарь самъ бувъ заангажованый въ касѣ. Тымчасомъ вы мою интерпеляцію перекручуете и закидуете менѣ неправду. Що бѣльше, вы не соромитесь назвати въ сѣй хвили того пана комісаря „uczciwym, porządnym, ze wszech miar zaufania godnym“... Такъ говорить ся о чоловѣцѣ, котрый своимъ недбальствомъ може найбѣльше завинивъ катастрофѣ въ касѣ! Таке свѣдоцтво выдае вамъ намѣстникъ, то що-жь мы можемо говорити о будущѣмъ доглядѣ черезъ комісарѣвъ, сли теперь галицкій намѣстникъ называе п. Пѣвоцкого „uczciwym, porządnym, zaufania godnym“ комісаремъ? Красно! Замѣсть выточити комісареви за ярке недбальство дисциплінарку, хвалить ся его!

Вкѣнци обстаю при высказанѣмъ тутъ попередно поглядѣ, тымъ бѣльше, що не маю надѣѣ, якъ деякій мои товарищѣ, щобы селянинъ рускій чи польскій дбставъ зъ рукъ сего сойму якій вплывъ на судьбу сеи касы, а бою ся, щобы не угрязъ вѣдъ тягаромъ сеи гарантіи безъ выгляду на лучшу будучнѣсть, отже буду голосувати противъ сего внесеня.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Рада надзираюча Товариства взаимныхъ обезпечень и взаимного кредиту „Дністеръ“

вѣдбула дня 22 лютого с. р. вѣдъ проводомъ заступника президента совѣтника Куньы при участи 12 членѣвъ и въ присутности ц. к. комісаря правительственного гофрата Гута свое звычайне квартальне засѣданя.

На початку присвятивъ предсѣдатель теплу згадку памяти пок. президента Товариства о. Алексея Торонського, вѣднѣсъ его заслуги и працю для Товариства, при чѣмъ зебраній вѣддали честь покойному и ухвалили занотувати се въ протоколѣ засѣданя та выразити письменно глубоке спѣвчуте родинѣ покѣйника.

Дирекція представила справоздане и білянсъ за рѣкъ 1898, котрій оголошенѣ будуть друкомъ и предложать ся загальнымъ зборамъ членѣвъ.

Товариство обезпечень „Дністеръ“ и въ тѣмъ роцѣ красно и значно розвинуло ся — мало 12.398 полісъ бѣльше, а премія 51.876 зр. 13 кр. бѣльше, якъ въ роцѣ попереднѣмъ. Взагалѣ було 63.314 обезпечень вартости 34,038.084 зр. зъ премією 289.521 зр. 36 кр. Обезпеченя тѣ походили зъ 2.944 громадъ въ 58 повѣтахъ Галичины и 7 повѣтахъ Буковины. Найбѣльше було обезпечень будынковъ селяньскихъ; церквей обезпеченыхъ есть 1.808 на суму 4,873.853 зр. вартости; приходствъ обезпеченыхъ есть 1.245 на суму 2,751.740 зр. вартости; шкѣлъ обезпечено 838 на суму 1,003.655 зр. вартости. — Пѣдъ взглядомъ шкѣдъ належавъ рѣкъ 1898 до тяжкихъ зарѣвно для нашого якъ и для иншихъ товариствъ. Выплачено въ роцѣ 753 вѣдшкодовань, котрѣ разомъ зъ коштами ліквідацій выносили 197.690 зр. 25 кр. т. е $68^1/_4\%$ вѣдъ загальнои сумы премій, пѣдчасъ коли въ роцѣ 1897 було тѣлько 496 шкѣдъ въ сумѣ 113.178 зр. т. е. $47^1/_8\%$ вѣдъ сумы тамтогорѣчнои премія. Найбѣльше шкѣдъ було на будынкахъ селяньскихъ и мѣщаньскихъ, а то 685 шкѣдъ въ сумѣ 167.154 зр. 94 кр.; на будынкахъ еркціональныхъ було 11 шкѣдъ, на церквахъ и 14 шкѣдъ на приходствахъ, разомъ 25 шкѣдъ въ сумѣ 14.539 зр. 17 кр. Мимо такои сумы шкѣдъ удѣлило Товариство 16 вѣдшкодовань въ сумѣ 3.858 зр. 59 кр. въ дорозѣ ласки въ такихъ случаяхъ, де пѣсля буквы статута могло вѣдмовити вынадгороды за шкоду, однакъ увзглядняло лагодячѣ обставины на користь пошкодованыхъ, чимъ дало доказъ свого гуманітарного характеру и того, що мае на цѣли тѣлько добро своихъ членѣвъ. Случаѣвъ суду мирового не було жадного, що есть найлѣпшимъ доказомъ справедливого поступованя и вдоволеня членѣвъ.

Маетокъ товариства побѣльшивъ ся: Сума активѣвъ выносить 252.174 зр. 46 кр., цѣнныхъ паперѣвъ докуплено въ роцѣ 1898 на 47.800 зр. номінальнои вартости, разомъ було зъ кѣнцемъ року цѣнныхъ паперѣвъ на 167.737 зр. номінальнои вартости, що пѣсля вартости курсу рѣзница ся сумѣ 164.229 зр. 75 кр. Всѣ тѣ папери зложенѣ въ депозитѣ въ гал. банку] краевѣмъ. Вкладки въ банкахъ выносили 15 505 зр. зъ фонду основного спла-

чено въ минувшомъ роцѣ 5.000 зр. за выльосованій листы удѣлсвій. Фондъ резервовый побольшивъ ся въ роцѣ о 22.900 зр. 58 кр. и выносивъ зъ кінцемъ року 96.775 зр. и 5 кр. Резерву премійну побольшено о 11.993 зр. 72 кр. такъ що теперь резерва премійна выносить 64.263 зр. 12 кр. т. є. 40% вѣдъ сумы чистои премії позбставленои на власный рахунокъ. Фондъ емеритальный для урядниковъ и слугъ Товариства, котрый доперва вѣдъ року творить ся, выносивъ зъ кінцемъ року 4.040 зр. и 24 кр,

Въ Товаристві взаимного кредиту „Дністеръ“ удѣлено въ роцѣ 525 позичокъ на скрипты довжній въ сумѣ 274.096 коронъ и 51 позичокъ на векслѣ въ сумѣ 30.530 коронъ; сплачено въ протягу року на позички 127.509 коронъ 49 сотикѣвъ; всѣхъ позичокъ разомъ зъ позичками давнѣйшими позбстало въ кінцемъ року [на скрыптахъ и векслѣхъ] 1236 позичокъ въ сумѣ 461.036 коронъ 65 сот., зъ того сума 296.734 коронъ есть интабульована въ способѣ пупілярный; въ екзекуціи на дорозѣ судовій було 29 справъ на суму 7.637 коронъ 29 сот. Вкладокъ щадничихъ вложено въ роцѣ 266.814 кор. 90 ст. вынято 132.679 60 сот.; увзглядняючи стакъ вкладокъ зъ въ попередныхъ лѣтъ, позбстало зъ кінцемъ року всѣхъ вкладокъ 541 на суму 413.951 кор. 35 сот. Членѣвъ було зъ кінцемъ року 1.369, котрі декларували 1412 удѣлѣвъ въ сумѣ 70.600 кор., на котрі було вплаченыхъ зъ кінцемъ року 55.193 кор. 18 сот. т. є. 78% декларованои сумы. Цѣлый фондъ власный Товариства (зъ фондомъ резервовымъ и спеціальне о резервою) выносить 58.900 кор. 95 сот. т. є. бѣльше о 19.948 кор. якъ въ роцѣ попереднѣмъ. Зголошень о позички порѣшено 834, а то 633 прихильно а 201 вѣдмовно.

По выстуханю справоздання комісіи ревізійнои, котра провѣрила книги, цѣнні паперы, вкладки, касу и замкнене рахункѣвъ вразъ зъ білянсомъ обохъ Товариствъ, Рада надзираюча приняла до вѣдомости справоздане Дирекціи и ухвалила що-до розділу надвыжки білансовои поставити вѣдповѣдній внесеня на загальныхъ збор хъ; мѣжь иншимъ ухвалила Рада внесокъ, що зъ надвыжки въ Товаристві огневѣмъ мае призначити ся сума 9.000 зр. на амортизацію 90 листѣвъ фонду основного, а квота 2.250 зр. на оплату 5% за куповы вѣдъ невыльосованыхъ листѣвъ фонду основно о; — а зъ надвыжки въ Товаристві кредитовѣмъ мае удѣлити ся дівіденда для членѣвъ вѣдъ вплаченыхъ удѣлѣвъ по 6% а квота 800 зр. мае призначити ся на публичній добродѣйній цѣли. Загальні збори членѣвъ въ обохъ товаристваxъ ухвалено скликати на день 11 н. ст. мая 1899.

На внесеня Дирекціи именовано провіз. урядниковъ п. Нестора Яворовского и Клима Жмура сталыми урядниками Товариства взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“.

Рѣшено вѣдмовити вѣдшкодованя для Ю ька Бляхи зъ Богданівки повѣту збаражского, котрый зъ неоправданыхъ причинъ черезъ шість мѣсяцѣвъ не заплативъ премія за свои будынки

Выборъ президента товариства на мѣсце бл. п. о. Алексея Торонського ухвалено доконати на слѣдующомъ засѣданю, бо за-для несподѣваной смерти б. президента безпосередно передъ засѣданемъ Рады, справа выбору не була поставлена на порядку дневнѣмъ сего засѣдання.

На конець ухвалено вѣдъ 1 липня 1899 занята стопу процентову вѣдъ вкладокъ въ Товаристві взаимного кредиту зъ 4½% на 4% рѣчно и поручено Дирекціи подати се въ часъ до вѣдомости членѣвъ и порозумѣти ся зъ Краевымъ Союзомъ кредытовымъ и зъ Народною Торговлею у Львовѣ. Процентъ вѣдъ позичокъ позбставлено на-разѣ безъ змѣны, т. є. 5½% и 1% додатку на конты адміністрації.

НОВИНКИ.

— **Цѣсарь** надавъ перемыскому Епископови Константиновы Чеховичеви ордеръ зелѣзной короны II. класы, а крилошанинови львівскои митроп. капитулы о. Иванови Чапельскому ордеръ зелѣзной короны III. класы.

— **Звѣстный** Украинець **В. В. Тарновскій** зъ Кіева, дарувавъ свій славный музей до мѣста Чернигова, а черниговске губернске земство на послѣдній своій сесіи [що скінчила ся д. 6 (18) лютого с. р.] ухвалило выznачити 20.000 рублѣвъ на будову въ Черниговѣ окремого будынку на музей Тарновского. Щасливый Черниговъ, що ему припало те щасте — дбстати се музей, для котрого В. В. Тарновскій посвятивъ енергію и труды цѣлого свого жытя, не згадуючи вже о матеріальныхъ жертвахъ. Музей Тарновского мѣстить дорогоцѣнні скарбы до исторіи Украины зъ давнѣйшихъ и зъ новѣйшихъ часовъ.

— **Въ** польскихъ дневникахъ выринула вѣсть о чиненыхъ заходахъ до основана латиньского епископства въ Тернополи. Річь се имовѣрна, бо въ остатныхъ десятилѣтяхъ на лобъ на шию будовано и будують ся скрбзь по Подолю каплицѣ и костелы. Рѣвночасно подносить ся въ польскихъ дневникахъ жадане, щобы утворити епископство латиньске въ котрѣмъ мѣстѣ на Покутю, н. пр. въ Коломыи, отже кругъ дѣяльности того епископа розтягавъ бы ся на галицке Поле и на Буковину, а треба знати, що якъ на Покутю, такъ и на Буковинѣ вже вѣдъ лѣтъ почали свою роботу патры Езуиты..

— **Передконцертовій** вправы мѣшаного хору „Львовского Бояна“ вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ вечеромъ. Зъ огляду на близькій концертъ прошу всѣхъ Вп. членѣвъ вѣдти ся въ комплетѣ и точно о год. 7½. — *B. III.*

— **Рукъ** на галицку касу щадничу по соймовій ухвалѣ о горуць краю зменшивъ ся, але все ще многій вкладники выймають свои вкладки, а мало хто вкладае. Для заохоты намѣстникъ гр. Пінінський вложивъ до касы 50.000 зр. — якъ кажуть своихъ грошей. Ексцеленція Давидъ Абрагамовичъ, котрый передъ соймовою ухвалою бувало убирае ся въ кантушь, припоясуе карабелю и такъ иде до касы та говорить медоточиво успокоюючій орації то товпы вкладниковъ выймаючихъ свои грошѣ, теперь уже переставъ туды заходити. Але въ будынку салѣ все ще сторожить агентъ поліціи, поліцаѣ и помішеры.

— **Зъ** Тернополя одержали мы нинѣ вѣдъ выдѣл. тамошнои Руской Бесѣды телеграфічне звѣстку, що Бесѣда вѣдкликала вечерокъ заповѣдженый на суботу сего тыждня

— **Зъ** Коломыѣ пишуть намъ: Заповѣджений въ сили ратушевій вечерокъ зъ танцями 21 ого лютого с. р. заходомъ „Коломыйского Бояна“ удавъ ся надзвычайно добре. До кадрили стануло около 40 паръ. Бавлено ся охочо до бѣлого дня. Въ павзахъ виконувавъ ся „Боянъ“ мѣшаными и мужескими хорами. Взагалѣ всѣ участники того вечерка выходили зъ него цѣлкомъ вдоволені, высказуючи бажане, щобы такій самый вечерокъ въ тій-же сали устроити ще сихъ мясниць. Виповняючи тое бажане рѣшивъ комітетъ забавный товариства „Родина“ въ Коломыи устроити *сем неделѣ т. є. 5 марта с. р.* въ сали ратушевій послѣдный сихъ мясниць вечерокъ зъ танцями. Комітетъ забавовый робить все можливе, щобы забава йшла охочо та щобы не вбувало на танцерахъ. Стрѣй візитовый. Буфетъ у власномъ зарядѣ. Вступъ вѣдъ особы 50 кр. Початокъ о год. 8 вечеромъ. Позамкъ запрошень не высилае ся, оповѣстка сеся послужить за запрошеня.

— **Въ** справѣ правничихъ испытѣвъ. Міністерство просвѣты дозволило слухачамъ права, репробованымъ при другомъ испытѣ правничомъ на рѣкъ, складати наново испытъ вже по упливѣ пѣвъ року въ річницахъ липневыхъ и жовтневыхъ, але треба до міністерства виносити просьбу о скорочене часу. Розпоряджене се подано до вѣдомости всѣхъ австрійскихъ університетѣвъ.

— **Передъ** судомъ присяглыхъ въ Станиславовѣ вѣдбула ся дня 27 м. м. карна розправа противъ двохъ братѣвъ Ковалевскихъ, бувшихъ гімназіястѣвъ, о провину въ §. 316 к. к., именно за выдаване писанои неморальнои гумористично ілюстрованои газетки. Розправа вѣдбула ся тайно вѣдъ прово омъ гадника Турчельтавба. Судѣ присяглій запереченя вину обохъ обжалованыхъ, а трибуналъ увільнивъ ихъ.

— **Зъ** Бродщины пишуть намъ: Знаного въ бродскѣмъ и золочівскѣмъ повѣтѣ опришка Николу Олешюка, званого „Решетиломъ“, засудивъ 27 м. м. судъ присяглыхъ въ Золочевѣ на кару смерти за убите свого сябльнина, рбвно-жь злодѣя. Они то пѣдпалили минулого року Голосковичѣ, щобы коли на одномъ кінци села буде горѣти, могли на другомъ кінци красти. Подробицѣ о убійствѣ невѣдомій, бо оно стало ся на болотахъ межи Голосковичами а Дубемъ, де нѣхто не бачивъ самого чину, а лишь бачено ихъ перше обохъ, а опбеля лишь одного, якъ утѣкавъ. Суперечки мѣжь ними мала почати ся о украденій чоботы. Хочь убійство стало ся ще на весні, то Решетила вхоплено аж въ пізній осени. Укрывавъ ся мѣжь збѣжами, нападаючи людей, найпаче такихъ, що несли робітникамъ харчь у поле, и выдиравъ ѣду та тымъ кормивъ ся. Дивна рѣчь, що наша жандармерія, така справна въ часахъ выборѣвъ, потребувала аж сѣмь мѣсяцѣвъ, абы зловити злодѣя, котрый ставъ небезпечнымъ для мешканцѣвъ аж двохъ повѣтѣвъ, а черезъ поголоски, обеля котрыхъ неразъ ошукавъ жандармѣвъ и выхопивъ ся зъ-пѣдъ пратримання, набувъ мало не такои славы, якъ Довбушъ. Люде сѣльскій промовчували про него передъ жандармерію, а що зъ такои причины, що бояли ся: ану-жь опришка въ судѣ увільнять, а вѣнъ вѣдтакъ буде мстити ся... [А бувають выпадки, що людъ не може зрозумѣти дѣлячого сей або той выйшовъ зъ суду вільный. Н. пр. Контный, вбгть зъ Дубя, нинѣ щасливо вѣйтуе дальше, хочь присягало 40 справедженыхъ господарѣвъ! де-хто навѣть казавъ, що и вбгъ дбстане „менталь“.] Ну, але якось 9 голосѣвъ заявило ся противъ невинности Решетила. Се бувъ 24-лѣтный хлопакъ, безъ роду, вырбсъ мѣжь злодѣями, якихъ много въ Бродскѣмъ по такъ званыхъ „Гаяхъ“ т. є. присѣлкахъ сѣлъ.

— **Зъ** Микулинець пишуть намъ: Дня 28 м. м. упокоила ся въ Микулинцахъ по короткій а тяжкій недузѣ въ 22 роцѣ жыття Марія Качмарбвна, дочка Іоана Качмара, дѣвчина рѣдкихъ чесноть. Мимо того що була обряду латиньского, вступала въ слѣди свого тарельского вбтця, ревного патріота-Руснна. Брала живу участь въ рускихъ вечеркахъ яко декламаторка, а такожъ въ аматорскихъ представленяхъ. Послѣдный разъ выступала въ драмѣ „Тимко Капраль“ въ роли Таписихи дня 16 вересня м. р. Земля ій перомъ!

— **Агента** складовъ машинъ, жида Іосля Гольдфішера зъ Радохонець, котрый вызискувавъ селянъ въ околиці Перемышля, засудивъ судъ присяглыхъ въ Перемышли за обманьство и сироневѣренъ на шість лѣтъ тяжкои вязниць, а его жінку Файгу на два мѣсяцѣ вязниць.

Соймъ краєвый.

[7. засѣданє дня 2. марта 1899.]

Нинѣшне засѣданє розпочало ся аж о годинѣ 12½. По вѣдчитаню петицій и по придѣленю ихъ вѣдповѣднымъ комісіямъ приступлено до дневного порядку.

Наступило перше читанє внесеня п. Барвѣньского въ справѣ *основаня у Львовѣ жѣночои школы выдѣловои зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.* — П. Барвѣньскій забравъ слово, щобы пѣдперти свое внесене и въ довшій, основній промовѣ выказавъ потребу такои школы въ столици. Пѣдчеркъ ярку несправедливость, що въ цѣлій Галичинѣ нема такои школы, а руска молодѣжь жѣноча не мала нагоды образуватись въ своѣй рѣдній мовѣ. Зъ стороны Русинѣвъ вношено въ тій справѣ вже рбзні петиціи до властій — до краевои рады школьнои и до міністерства просвѣты — та все безъуспѣшно. Вкінци бесѣдникъ внѣсъ, щобы соймъ рѣшивъ; I) заснувати въ краевыхъ фондѣвъ трикляcову выдѣлову школу женьску у Львовѣ; II. принати основану „Рускимъ товариствомъ педагогічнымъ“ школу выдѣлову на фондъ краю; III) поки се буде ухвалено, признати основанѣй вже I. класѣ рускои выдѣловои школы у Львовѣ субвенцію въ квотѣ 1500 зр.

Передано се внесене комісіи школьнѣй, а не знати яка же его тамъ доля

П. Скалковскій пѣдперавъ свое внесеня въ справѣ продовженя обовязуючои силы закона зъ 1893 р. о полекшахъ що-до належитостей при конверзіи довгѣвъ.

П. Стила забравъ слово и поправивъ свое внесене о пѣдвышеня дотаціи на пѣдмоги для сельскихъ громадъ на будову шкѣлъ. Внесене передано на жадане бесѣдника комісіи школьнѣй.

Дальше п. Окуневскій въ довшій промовѣ пѣдперъ свое внесене о заснованє загального шпиталя въ Жабю. Бесѣдникъ въ яркихъ примѣрахъ и статистичными числами выказавъ невѣдрадній вѣдносины санітарній въ Гуцульщинѣ, де людибть десятькують рбзні недуги и просивъ въ имя людскости и заховання гуцульского племени основати въ Жабю краевый шпиталь.

Внесене п. Окуневского передано комісіи санітарнѣй.

Зъ порядку наступило перше читанє внеску п. Рудрофа о зрбваня зелѣзничихъ тарифъ на шляхахъ зелѣзницѣ Вигнанка-Скала Иване пусте и Бѣла-Чортковъ Залѣщики зъ тарифою на шляху Тернопіль-Копичинцѣ, а внесене се пѣдперъ промовою самъ внескодавець.

Соймъ принявъ до вѣдомости удѣлене концесіи на побираня митничихъ оплатъ вѣдъ поромбвъ на рѣцѣ Солѣ въ Гечнаровичахъ и въ Новій Веси вѣдъ Старымъ мѣстомъ, взглядно вѣдъ перевозу на рѣцѣ Вислѣ въ Каневѣ старѣмъ — Удѣлено такожъ концесію повѣтовому выдѣлови въ Тернополи побирати мито на громадскѣй дорозѣ Иванѣвъ долѣшный-Обаранцѣ.

Дальше принявъ соймъ до вѣдомости справоздання: комісіи буджетовои о замкненю рахункѣвъ краевого фонду за 1898 р.; комісіи санітарнои о предложеню выдѣлу краевого въ справѣ утворена 15 новыхъ санітарныхъ округѣвъ; комісіи господарства краевого о справозданю выдѣлу краевого зъ чинностій департаменту III.

Надъ послѣднымъ справозданемъ забравъ слово п. Гупка [консерватистъ] закидуючи краевому выдѣлови нерадливость въ трактованю справъ рольничо-господарскихъ. Пѣдносить потребу унормованя подѣлу землѣ сельскои, котра чимъ разъ бѣльше роздробляе ся и вытворюе сельскій пролетаріятъ. Рѣвножь повинно ся пѣддержувати властителѣвъ середнои посѣлости, котрій дають изъ себе членѣвъ „samorządu“ краевого и рады повѣтовои. Загально вѣдносить потребу установленя minimum подѣлу землѣ. Дальше выступивъ противъ аґітаційныхъ вѣчь людовцѣвъ, котрій выступали на нихъ за неограниченымъ подѣломъ землѣ. [Голосы мѣжь людовцями: gdzie? gdzie?]. Резолюціи не поставивъ нѣякои.

Дальше промовивъ п. Віктеръ Чайковскій [консерватистъ] — станувъ въ оборонѣ выдѣлу краевого и закинувъ передбесѣд якови непорозумѣня интенцій краевого выдѣлу. Признавъ, що пролетаріятъ на селахъ змагае ся, але сему не зарадить выдѣлъ краевый, бо пролетаріятъ бувъ вѣдъ найдавнѣйшихъ часовъ, и и буде. Ходить лишь о те, щобы удержати по селахъ бѣльше число господарѣвъ маючихъ бѣльший комплексы землѣ, абы сельскій пролетаріятъ мбгъ знайти у нихъ помбчь моральну и матеріяльну.

Гг. Стила и Среднявскій протестували противъ выводѣвъ п. Гупки и боронили закона дозволяючого подѣлъ грунтѣвъ, а що-до minimum парцель, то годѣ се точно означити, бо теперѣшній грунты вже такъ страшно покавальцовани, що на-разѣ не дало бы ся се перевести безъ переведеня конечныхъ заѣнъ власности.

П. Верещаньскій оборонивъ законъ о подѣльности грунтѣвъ и дѣяльность краевого выдѣлу, вѣдповѣдаючи на починений выдѣлови закиды п. Гупки.

Дальше промовивъ п. Гурскій [краковскій ставычникъ] и критикувавъ выдѣлъ краевый.

Година 3¼ бесѣдникъ говорить дальше.

Телеґрамы „Дѣла“.

Берно 2 марта. Lidove Noviny доносять, що ческій соймъ зберe ся цѣлкомъ певно дня 13-ого с. м. Сесія буде дуже коротка, а то зъ причины абстиненціи нѣмецкихъ послѣвъ, котрі на случай довшои сесіи стратили бы мандаты.

Любляна 2 марта. Державный прокуратор въ Лубнѣ мавъ въ судѣ высказати ся, що старійскій Словѣнцѣ суть въ порбзненю зъ Нѣмцями менше вартною націю. Narod домагае ся, щобы его прокуратора потягнено до одвѣчальности въ дисциплінарнѣй дорозѣ.

Берлинъ 2 марта. Kreuz.-Ztg. дуже радо витае именоване Селя на президента угорского кабінету, яко приклонника союза Габсбургѣвъ зъ нѣмецкою державою. Дневникъ надѣе ся, що може теперь утворити ся въ Вѣдни чисто нѣмецкій кабінетъ, котрый зробить кінець розкладови австро-угорскои монархіи, остаючои въ руцѣ Славянъ.

Римъ 2 марта. Вчера выконано операцію на бедрѣ папы, де утворивъ ся бувъ небезпечный абсцесъ. Папа выдержавъ операцію безъ наркозы. Окрѣмъ того папа терпить на десинтерію, котра его дуже обезсилює. Лѣкарѣ потерпають, щобы не прийшло до закаженя крови.

Гельсінґфорсъ 2 марта. На ухвалу фінляндского сенату, щобы зробити у царя представленє въ причины послѣдного вѣйскового указу, надбйшла зъ Петербурга лаконічна вѣдповѣдь: „Залишѣть всякій представленя“. Въ краю велике огбрчене.

Парижъ 2 марта. Сенатъ принявъ ревізійный законъ 158 голосами противъ 131. Слѣдчій судья Фабръ зарадивъ шѣснацять новыхъ ревізій домашныхъ. — Соціяліста Лісіна выбрано президентомъ муніципальнои рады.

Мадридъ 2 марта. Сагаста вручивъ вчера королевій регентцѣ димісію цѣлого кабінету заявляючи, що неможлива рѣчь дальше радити зъ теперѣшними палатами. Нинѣ зажадае Сагаста завѣшена засѣдань.

Атены 2 марта. Кретеньскій національный збѣръ ухваливъ дати кн. Юріеви титулъ князя Креты Ухвалено выключити вѣдъ права пасивного выбору до національного збору публичныхъ и громадскихъ урядниковъ, духовныхъ и вѣйсковыхъ въ чинній службѣ.

Марсилія 2 марта. Привезено тутъ королеву Мадагаскару Ранавальо. Правительство призначило для нея віллю и выznачило 24.000 рѣчнои ренты.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що въ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, *зъ* улицѣ Скарбковски на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскѣмъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

86 9—10 *Димитрій Ковальскій.*

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на напротівкъ пошти Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пѣнсеры, лѣорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, ѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тамыце мѣрничѣ, піоны, лѣвелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Ч. 394.

Оголошене конкурсу.

Виділ Ради повітової в Стрию ухвалив на засіданю дня 25 го Лютого 1899 росписати конкурс на посаду секретаря повітового за річним виднадгородженем 1200 зр. а. в., з правом до емеритури и з трема додатками пять літними в висо кости 10% сталої платні.

Убігаючі ся о тую посаду кандидати мають я виказати:

1. горожаньством австрийским
2. свідоцтвом здоровля
3. „ моральности
4. знанем языків краєвих в слові і письмі,
5. свідоцтвом з укінчених наук правничих
6. „ з відбутої дволітної практики при Уряді автономічнім або адміністраційнім.

Посада тая надана зістане на рік провізорично почім може наступити стабілізація.

Вносн и подання належить найдальше до дня 31-го марца 1899 до Виділу повітового в Стрию.

З Виділу повітового.

Стрий дня 27-го лютого 1899. 70 1—3

Гандель П. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оригінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кільо высылае franco. Вѣдпродаючимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 2—20

Цѣнники на жаданє высылае оплачений.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на палянки, такожъ правдивый оцетъ спиритусовый. 366 42—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, препоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечая будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскй знаряды, збоже въ зерни и соломѣ, сино въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.		
Резерва премій	64.263·12	„	206.880·57 зр.
Фондъ основный	45.000·—	„	
Резерва спеціяльна	842·41	„	

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркований, услови обезпечень корыстий, а шкоды ліквідують ся безпроволочно.] До кінця 1898 року выносили выплачени шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра" приняты Банкъ краєвый при пожичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшй услови, представляе своими значными фондами найбѣльшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене въ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., виписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣлае Дирекція листовно. 84 50—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Днѣстра", приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты".)

Въ кождій рускій хатѣ повиненъ знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр. за вырѣчникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

БАНКЪ ЛЮДОВЫЙ и ЗВЯЗКОВЫЙ

у Львовѣ

улиця Словацкого 8 (противъ головной почты)

приймае

Вкладки щадничі

и опроцентовуе ихъ по

5 вѣдъ ста рѣчно

самъ оплачуючи податокъ рентовый. 72 1—3

ОГОЛОШЕНЄ.

Дирекція общества „Защита земль" маe честь запросити своихъ членовъ на

Загальный Зборы

котрій вѣдбудутъ ся дня 28-го н. ст. марта 1899 р. о десятій годинѣ передъ полуднемъ въ канцеларіи Общества при ул. Краковскій ч. 17. II. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1) Вѣдкрытє зборовъ Дирекціею.
2) Выборъ предсѣдателя зборовъ.
3) Справоздане Дирекціи о дѣловодствѣ.
4) Справоздане касове.
5) Выборъ шконтруючои комісіи.
6) Перемѣна статута.
7) Доповнене членовъ Надзираючого Совѣта а евентуально и Дирекціи.

Львовъ дня 1 го Марца 1899.

ДИРЕКЦІЯ. 71 1—3

Д-ръ Іосифъ Олесковъ. Д-ръ Василій Лагола.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

своє переплетничє и галантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 2. 366

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дагеротиповъ и т. пн. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Brady-ого

КАПЛЬ ЖОЛУДКОВЙ

(давнѣйше Маріяцельскій капль жолудковй)

приготовленій въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины" Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально довѣдне и знане средство лѣчкиче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и нишихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	40 кр.
Подвѣйна фляшка	70 кр.

Не можу не звернути ще разъ увагы на те, що мои капль жолудковй часто бувають фальшованй. Тому при купнѣ треба уважати на повисшу охоронку марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** и вѣдкинути яко неправдивй всякй фабрикаты, котрій не заосмотрени тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady**. 412 14—22

Капль жолудковй аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій капль жолудковй)

опаковани въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марка охоронна]. Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побѣчь пѣдпись *C. Brady*

Складовй части поданя.

Капль жолудковй правдивй можна набути у всѣхъ аптикахъ.

Машинки до стриженя волосся и бороды препоручае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

КАТРАЙНА замки на вѣддаль [патентованій въ всѣхъ державахъ „умножливлюють замыкане и отвираня дверей напѣть зъ дальшихъ покоївъ, комплетный приладъ зр. 2·75 висылае ПЕТРО ХИЛОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Бандрувна 1 (напротивъ катедры.)

Ботаніка

на вищі класи шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафинського. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Вид. з р. 189 . Ц на 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на низші класи шкіл середнихъ. На взоръ руский передложивъ Іванъ Верхратскій. Видане друге. У Львовѣ 1898. Цѣна 60 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середнихъ, учебникъ А. М. Ломницкого, передложивъ і подекуда доповнивъ Іванъ Верхратскій. Видане друге 1898. Цѣна примѣрника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои ботанічнои термінольогіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видания ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора рускої гімназиі в Львовѣ. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінаціі (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогіі, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогіі, або 50 пр. Спису) и про оплачує автор.

Хто мавъ бы на продажъ рѣчники журналовъ зъ 60-ыхъ роковъ „ВЕЧЕРНИЦЬ" и „МЕТУ" зволить ласкаво повѣдомити просе Володимира Гнатюка, улиця Чарнецкого 26 и подати цѣну за нихъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кільовыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

Народна Торговля.

20 7—9

АДОЛЬФЪ КАМИЕЛЬ

Львовъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно свалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнгутовй, огнетревалу пану дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильованну смолу вугляну карболінеумъ, як также взагалѣ всякй матеріялы будовляний — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетонныхъ и крытя дахѣвъ дахѣвкою, лупковъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ц-ръ 460. 121 93—?

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічнаго двотыжднивникъ педагогічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

ВСѢЛЯКЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНЙ ЦѢННЙ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштовъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковомъ.

874 [1]

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [різнящого о 36 мінут від часу львівського].

ПОЇЗД пошт.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД пошт.	ПОЇЗД змѣш.	зі Львова
виходить о			виїжджає о		
	6.45	з Ідачів	6.00		до Підволочиськ з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.06		„ Ідачів
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.25		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.36		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Ідачів		9.35	„ Підволочиськ з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ідачів
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Ідачів	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Ідачів
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	3.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		3.—	„ Ст. ка
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ідачів			
	5.55	„ Сокаля			

нічні

				4.10	до Кракова
	5.04	з Підволочиськ на Підзамче		5.20	„ Лавочного
	8.30	„ „ „ головн. дворець		6.30	„ Ідачів
5.10		„ Кракова		6.40	„ Кракова
	6.10	„ „		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.30		„ Підволочиськ на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Ідачів		7.44	„ Янова
9.55		„ Підволочиськ на головн. дворець		10.05	„ Ідачів
	10.20	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиськ з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМѢТКА: Пора нічна чинить ся від 8 годинн вечером до 5 годинн 59 мінут рано.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальный редактор Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянькомъ. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 39. Львовъ, Пятница 19 Лютого (3 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшовского ул. Кнайнівского 2.; — въ Ярославю Д. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Riehter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкобе за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 50 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вольны вѣдъ порта.
Поодинокє число коштуе 6 кр. а. в.
Оголошенія малыхъ принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераторов або за мѣсце в рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.
Подяки и инші доносенія приватні платить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю моравского сойму п. Парекъ въ имени чеських послівъ интерпелювавъ провѣдниковъ пѣдкомітетівъ угодовои комісіи въ справѣ проволѣкания угодозои акціи нѣмецкими членами комісіи. Чехи тратять вже терпливость. На сесію (интерпеляцію вѣдповѣвъ п. Хлюмецкій. Бесѣдникъ высказавъ признанє для тактовного становиска репрезентантівъ ческого народу на Моравахъ въ акціи змѣряючій до порозумѣня, але и се заслугуе на признанє, що Нѣмцѣ вытягнули руку до згоды, хочь черезъ те на стало переходять до меншости. Протяганє акціи треба толкувати такъ, що Нѣмцѣ беруть пѣдъ докладну розвагу поставленій въ тій справѣ внесеня, щобы зъ своеи стороны поставити рѣвно-жь поважній внесеня, а не случайно такій, котрій взаглѣ унеможливили бы порозумѣнє. Бесѣдникъ признае, що бажане правицѣ, абы прискорено дальшій наради пѣдкомітетівъ, повинно спонити ся, але сумнѣвае ся, чи внесеня будуть могли бути предложенй соймови ще въ бѣжучій сесіи, бо тутъ розходить ся о цѣлый рядъ дуже поважныхъ а до розвязаня дуже тяжкихъ справъ.

—

Угорскій соймъ выбравъ своимъ президентомъ бувшого міністра Перчеля 244 голосами. На попереднього президента упало 74 голосівъ. Президентъ міністрівъ Сель приймавъ вчера присутныхъ въ Будапештѣ послівъ зъ Хорватіи и Славоніи. На промову головы клюбу Іосиповича Сель вѣдповѣвъ, що стоить на грунтѣ закона зъ 1868 р., котра управильняе постійно вѣдносины Хорватіи и Славоніи. Сель высказуе братнымъ краямъ, котрій не можуть истнувати безъ Угорщины, подѣбно якъ Угорщина безъ нихъ не могла бы остояти ся, свою живу симпатію.

Бувшого президента міністрівъ Банфіого именувавъ цѣсарь найвышшимъ охмістромъ двора. Черезъ се Банфі зіставъ такожь членомъ палаты магнатівъ и складае мандатъ до палаты послівъ.

—

Лѣкарѣ при боцѣ папы заявляють рѣшучо, що папа не терпить на дезинтерію и що ему не грозить затроене крови, якъ се подали деякій дневники. Папа по операціи маe ся взглядно досыть добре. Великій неспокій выкликуе у лѣкарѣвъ лише бракъ апетиту. Одинъ зъ нихъ, професоръ Мацоні высказавъ ся въ слѣдуючій способъ о станѣ здоровля папы: Станъ здоровля папы бувъ дуже поважный, бо папа терпѣвъ на значну горячку, пульсъ бувъ неправильный и були симптоматы инфекційнои пропастницѣ. Сей станъ бувъ до тои степени поважный, що треба було рѣшити ся на безпроволочну операцію. Бувъ одинъ лишь выборъ: безпроволочна операція, або допущене до смерти въ великихъ болѣхъ. Кардиналъ Рамполя намовивъ папу до операціи. Пацієнта не наркотизовано, лишь оперованє мѣсце знечулено кокаиною. Мимо того папа разъ крикнувъ, а вѣдтакъ знѣсъ операцію дуже терпеливо и спокійно. Коли папѣ показано вырѣзаный абсецесъ, вінъ вѣмлѣвъ. Дали ему вина и коняку и папа сейчасъ пробудивъ ся и вернувъ до силъ. Въ ночи вѣбльшила ся горячка, але лѣкарѣ поясняють се тымъ, що то звычайный обликъ у недужихъ. До Ватикану прийшло въ рѣзныхъ сторѣнъ до 18.000 телеграмъ зъ запытами о станѣ здоровля папы. Messagero доносить, що хочь недуга папы стратила вже свій поважный характеръ, префектъ пропаганды, перший кардиналъ презитеръ Ледоховскій конферувавъ вже зъ першимъ кардиналомъ епископомъ и першимъ кардиналомъ діякономъ, въ котрыми на пѣдставѣ апостольскихъ приписовъ на случай смерти папы маe обняти найвышшу керму церкви.

Въ парляментѣ хотѣли деякій послы интерпелювати правительство, щобы оно поробило вѣдповѣдній заряджена на случай смерти папы, але въ наслѣдокъ довѣрочнои просьбы президента міністрівъ, послы вѣдступили вѣдъ того намѣру.

Соймъ краєвый.

[7. засѣданє дня 2. марта 1899.]

Дальшій хѣдъ вчерашного засѣданя бувъ дуже славный; видко послы умучились „краевою гарантіею“ за польску касу та не мають сили ни охоты до оживленыхъ дискусій. Слѣдъ бы не дивнымъ дивомъ вытягнена конклюзія изъ справоздана чинностій III. департаменту выдѣлу краевого о „неподѣльности селяньскихъ грунтівъ“ и о „minimum парцелъ“, що цѣлкомъ не були на порядку дневнѣмъ вчорашного засѣдання, то були бы нашій заступники при вчерашнѣй соплавѣй явръ подрѣмали ся... Часть дискусіи въ той матеріи подали мы вчера, а нынѣ доповнаемо.

П. Гурскій [одинъ изъ столпівъ краковскихъ станьчикѣвъ] въ довгѣй ораторскѣй бесѣдѣ представлявъ важность переведеня закона о неподѣльности грунтівъ, котрій „не в сукномъ до кавалцьованя“. Пытане се такъ важне, якъ гарантія за касу ощадности; оно найдальше до 25 лѣтъ стане ся такъ актуальнымъ, якъ ухвалена соймомъ гарантія за касу. Тому бесѣдникъ радить полагодити се пытане якъ найскорше, а охоронить ся край вѣдъ страшнои економічнои руины. Нагово рившись досыть на той тематъ, бесѣдникъ перейшовъ до критики дѣяльности краевого выдѣлу. Дазнѣйше выдѣлъ краевый бувъ такъ поважною краевою институціею, що соймъ безъ дебаты приймавъ всякій его справоздания и внесеня. Нынѣ часы змѣнили ся; лучась часто, що соймъ вѣдсылая рѣзни справоздания и внески назадъ выдѣлови краевому пѣдъ кречною формою: „celem dopełnienia“ и т. п. Се доказуе, що у выдѣлѣ краевѣмъ настали инші вѣдносины. Вкінци бесѣдника ще разъ „заболѣло“ серце за бѣднымъ хлопомъ и жаждавъ, щобы выдѣлъ краевый розглянувъ ся добре надъ справою неподѣльности земль и по роцѣ выступивъ передъ соймъ зъ вѣдповѣднымъ внесенемъ.

П. Пілятъ [консерватистъ и авторъ програмы „неподѣльности грунтівъ“, иншими словами: „придбана дешевого роботника для дворівъ“] также заатакувавъ выдѣлъ краевый, що вінъ сеи справы не тыкае, анѣ нею не займаесь, а навѣть не згадуе, чи коли зъ такимъ проектомъ выступить. Бесѣдникъ въ своѣй дбалости о хлопску долю старавъ ся переконѣдчити выдѣлъ краевый и людовыхъ послівъ о конечности и добродѣйности такого закона. Вкінци заповѣвъ, що жадна соймова сесія не мине безъ порушуванья аграрныхъ реформъ.

П. Меруновичъ [аташе ексцелєнціи Абрагамовича] не любитъ зъ засады „дразливыхъ“ рѣчей и полемікъ, але вчера выступивъ и въ оборонѣ селянъ, т. е. подѣльности грунтівъ, и въ оборонѣ публичного безпеченьства „панівъ“. Вінъ заявивъ, що ограниченє подѣлу грунтівъ выкликуе мѣжь селянами страшне невдоволене и аґітацію противъ „обшарниківъ“, що они тымъ способомъ для власнои користи хотять вытворити безрѣльный сѣльскій пролетаріятъ, щобы зъ него користати...

П. Вайгінгеръ [членъ краевого выдѣлу] въ краснорѣчивѣй бесѣдѣ ставъ въ оборонѣ подѣлу земль. Представивъ изъ своеи нотаріялскои практики цѣлу рѣчь дуже докладно и, знаючи хлопску нужду, выказавъ шкѣдливѣ наслѣдки заборонѣ дѣленя грунтівъ. Землю дѣлено мимо заборонѣ ще передъ 1868 роками; ухвала соймова, дозволяюча дѣлити грунты, була лише потвержденымъ довершеного вже факту. Опѣсля звернувъ ся бесѣдникъ до п. Гупки [нововыбраного посла-консерватиста] и давъ ему добру вѣправу, занявши, що члены выдѣлу краевого не уступлять зъ свого становиска на жадане п. Гупки тому, що не годять ся на его проектъ обмеженя подѣлу грунтівъ, се-бъ-то привернена хлопскихъ майоратівъ. Они уступили бы тогдѣ, коли-бъ вымагало сего загальне добро краю, але не на бажане п. Гупки! *[Сильный оплескъ вѣдъ селянскихъ послівъ.]*

Коли паны-консерватисты досыть выговорились, о що имъ ходить, а оно ясне якъ сонце, що о дешевого роботника, — маршалокъ по вѣдчитаню внесень и интерпеляцій замкнувъ засѣданє о 5 годинѣ.

Слѣдуюче засѣданє завтра [въ суботу] о 10 годинѣ рано.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Изъ Самбора пишуть намъ:

Дня 14. лютого с. р. вѣдбули ся загальній зборы товариства „Шкѣльна Помѣчь“ въ Самборѣ“. Зъ справоздания п. секретаря о. Ортиньского довѣдали ся члены, що многоважне се товариство, завязане въ роцѣ 1896, розвивае ся що-разъ красше и вѣддае значній услуги. Мѣсто Самборъ маe одну зъ найстаршихъ гімназій, маe учительску семинарію и руску школу вправъ, околиця руска, молодежи рускои въ школахъ значне число, а при лучшій опѣцѣ було бы о много бѣльше. „Шкѣльна Помѣчь“ зрозумѣла пекучу потребу отворена рускои бурсы въ Самборѣ и хоть якъ малыми розпоряджала фондами, отворила бурсу вынаймивши три комнаты, де помѣстила 15 ученикѣвъ переважно рускои школы зъ околицѣ Самбора. Въ бурсѣ дае товариство мешканє, опалъ, свѣтло, надзоръ и варене страви, а родичѣ достатчають харчу въ натурѣ.

Надъ справоздаванѣмъ вывязала ся ширша дискусія, въ котрій забирали слово пп. Буданьскій, о. Гматрикъ и Бѣленькій. Ухвалено розширити бурсу въ слѣдуючѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ, вынаймити цѣлый дѣмъ и примѣстити въ нѣй 30 ученикѣвъ, уложити регулямінъ для ученикѣвъ и подѣлити мѣжь себе надзоръ.

„Шкѣльна Помѣчь“ пѣдпомагала такожь убогу молодѣжь меншими датками, заосмотрювала ей въ одежу, книжки и приборы науковѣ. Дѣяльности сего товариства треба завдячити, що руска школа вправъ числить теперь вже въ трехъ класахъ по-надъ 80 ученикѣвъ, бо бѣльша часть зъ нихъ мала вѣдъ товариства згадану помѣчь.

На удержане бурсы и покрыте прочихъ выдатківъ достало товариство: вѣдъ Высокого Сойму 100 зр., зъ членьскихъ вкладокъ [по 50 кр. рѣчно] 22 зр., зъ добровѣльныхъ жертвъ 53 зр. 60 кр., зъ вечерка Котляревского въ Самборѣ 25 зр. 23 кр., всего доходу въ роцѣ 1898 було 200 зр. 83 кр. — Розходу було 143 зр. 25 кр., то зістае въ касѣ 57 зр. 58 кр.

Але-жь ще треба кѣлька мѣсяцівъ удержувати бурсу, то на тую цѣль мусить товариство ще роздобути грошѣ. — При справоздаванѣ изъ стану грошевого вывязала ся жива дискусія а потѣмъ ухвалено вѣднести ся до В. Сойму зъ просьбою о значнѣйшу пѣдмогу на бурсу, до Рады повѣтовои и Касы ощадности о одноразовій датки. Рѣвно-жь ухвалено вѣднести ся до патріотівъ въ повѣтѣ самборскѣмъ и въ краю о помѣчь черезъ вписъ въ члены и черезъ датки.

Товариство не могло пѣйти утертою дорогою збиранє складокъ на бурсу, маючу колись створитись, бо потреба була пекуча, молодѣжь бѣдна, помѣчь скора много значила, особливо по заведеню рускои школы вправъ, — тожь приступлено сейчасъ до дѣла въ тій надѣѣ, що хотяй Русь бѣдна, але ей дѣти милосердній, самій знають бѣду, то и другимъ поможуть!.. „Шкѣльна Помѣчь“ не перестане и дальше занимати ся судьбою убогои молодежи въ надѣи, що и Родимцѣ, видачи дѣяльность сего товариства, не залишать прийти ему зъ помочію.

Зъ нового выдѣлу выбрано пп.: Бѣленького проф. семинарія, Буданьского учителя школы вправъ, о. Гматрика катихита гімназій, о. Ортиньского катихита семинарія учит., Слюзара професора гімназій, Топольницкого надкомісаря и Жигу учителя. Выдѣлъ уконституувавъ ся, выбравши о. М. Ортиньского головою, п. Топольницкого заступникомъ головы, п. Буданьского секретаремъ а п. Жигу скарбникомъ.

[Всѣ рускій часописи просить ся о перепоминене.]

НОВИНКИ.

— Зъ Коломыѣ. Дня 7 н. ст. марта дане буде въ Коломыи заходомъ товариствъ: Руского жѣночого кружка и Літературно-драматичного *аматорске представленя*. Вѣдограна буде народна штука зъ спѣвами и танцями М. Кропивницкого „Дай серцю волю, заведе въ неволю“. Старанный добѣръ силъ аматорскихъ, режісерія и ласкава спѣвучасть Вп. Ивана Биберовича и спѣвы Бояна пѣдъ управою свого неоцѣненого дириґента о. Курпяка запевняють тому представленю знаменату удачу, тожь сподѣвати ся належить, що якъ мѣсцевій такъ и охрестній Русины численно зберуть ся вѣ второкъ до салѣ касы ощадности, щобы зъ одной стороны невеликимъ коштомъ приятно провести вечеръ при звукахъ рускои пѣсни, а зъ другои стороны нагородити трудъ товариствъ и заохотити ихъ до дальшои праці.

— Зъ Радехова: Дня 5 н. ст. марта вѣдбуде ся въ сали Товариства задаткового въ Радеховѣ представленє штуки „Сватанє на Гончарівцѣ“ выконане членами читальнѣ „Просвѣты“ въ Радеховѣ. Цѣны мѣсць: крѣсло 50 кр., лавка 30 кр., мѣсце стояче 15 кр. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ. Дохѣдъ призначеный на будеву дому читальнѣ „Просвѣты“ въ Радеховѣ.

— Зъ Перемышля: Товариство „Зоря“ въ Перемышли устроюе въ своѣй власнѣй сали [въ Рынку ч. 5] въ суботу 4-ого марта другій и послѣдный сихъ масниць вечеръ зъ танцями. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ. Стрѣй для дамъ вечерковый и народный, для мужчинъ балевый. Вступъ 50 кр. вѣдъ особы. — *Комітетъ.*

— Замѣсть вѣнца на домовину пок. о. Ал. Тороньского жертвували Вп. віцепрезидентъ и члены ц. к. Рады шкѣльнои краевои 42 зр. на бѣдныхъ ученикѣвъ рускои гімназіи у Львовѣ.

— Змѣна въ нотаріятѣ. Міністеръ судовництва перенѣсъ нотара Генр. Шейба въ Печенѣжина до Мостискъ.

— Рухъ поѣздівъ на льокальнѣй зелѣзници Бѣрки великій-Грималівъ здержано вчера задля снѣговыхъ заносівъ. — Зъ тои самои причины здержано и рухъ поѣздівъ на льокальнѣй зелѣзници Львівъ-Янівъ.

— Въ ц. к. намѣстництвѣ управу VII. департаменту по раднику двора Леоп. Моравецови обнявъ староста д-ръ Стан. Устіяновскій, а управу XI. департаменту по раднику Едв. Горецкімъ староста Ад. Чежовскій.

— Депутація властителѣвъ реальностій зъ мѣстъ Львова, Кракова и Станиславова була онодгы у Вѣдни у міністра Кайзля и референта домово-чиншового податку бар. Менізого, а опѣсля удала ся до міністра Адама Бинджейовича. Ходило ѣй о пѣльги въ домово-чиншовѣмъ податку, котрый вынрубовано до небувалои высоты.

— Вчера вѣдбуло ся въ великѣй сали „Народного Дому“ „балъ общества Муза“ и якъ на першій того рода обликъ истнования общества выпавъ не зле; паръ було 54, тожь и було де гулять. Але що цѣкаве — на бали замѣтивъ я одинъ великій поступъ, лишь не знаю чий, чи общества „Муза“ чи ресторатора, бо цѣны стравъ и напоївъ були писаній чистою народною мовою, а що бѣльше — найчистѣйшою фонетикою! — *Участникъ.*

— Вчера розпочала ся передъ трибуналомъ судѣвъ присяглыхъ у Львовѣ розправа въ процесѣ посла кс. Стояловского противъ редактора Dziennika polskiego Осташевского-Бараньского о провину обиды чести сповнену тымъ, що Dziennik polski напечатавъ, мовь-то кс. Стояловскій стоить въ тѣсныхъ зносинахъ зъ россійскимъ генераломъ Брокомъ у Варшавѣ и маe намѣръ перейти на „шизму“ та пропагувати ей въ Ченстоховы яко „костелъ ченстоховскій“ на тлѣ старокатолицизму. — Кс. Стояловскій обжалувавъ бувъ также кн. Адама Сапѣгу, яко того, що изъ злости до него информувавъ редактора Dziennika, але палата панівъ вѣдмовила выдати кн. Сапѣгу судови. — Розправу веде радникъ Голковскій, въ имени кс. Стояловского обжалованє вносить д-ръ Добія зъ Кракова, а обжалованого боронить д-ръ Грекъ.

Редакторъ Осташевскій-Бараньскій самъ признавъ, що не маe позитивного доказу на свои закиды кс. Стояловскому, але се выходить зъ деякихъ побѣчныхъ обставинъ, а именно: кс. Стояловскій писавъ раз зъ листъ до „Варш. Дневника“, а жена Брока въ однѣмъ приватнѣмъ листѣ писала пѣдлѣбно о кс. Стояловскѣмъ. — Межи свѣдками бувъ вчера переслуханый и соціялістъ посолъ Дашиньскій и розумѣе ся обзнавъ дуже некористно для Стояловского; такъ само пару инчихъ соціялістівъ вѣзнали, що кс. Стояловскій славивъ Россію и говоривъ, що лучше Полякамъ въ Россіи нѣжь въ Австріи. Але о тѣмъ, щобы кс. Стояловскій бувъ у тѣсныхъ зносинахъ зъ ген. Брокомъ и маe зъ Ченстоховы пропагувати „шизму“ нѣхто зъ свѣдківъ не могъ збанати. Зъ тои причины ситуація обжалованого досыть прикра, а его оборонець силуе ся „сокрушати“ кс. Стояловского его політикою и его выданнятвами... — Нынѣ розправа скѣнчилась. Осташевского Бараньского увѣльнено.

— Шкаралупництво чи що инше? Зъ Перемышля пишуть намъ: Вже майже по всѣхъ мѣстахъ всходнои Галичины, де е дирекціи скарбовѣй, видно на будынкахъ тыхъ дирекцій написи въ обохъ краевыхъ мовахъ, рускій и польскій. Тѣлько у насъ въ Перемышли на будынку тои дирекціи вѣчно красуе ся орелъ зъ написями польскою и нѣмецкою [sic!], а рускои дасть Бѣгъ! — хотяй напись рускій пѣдъ польскихъ е въ Перемышли на ц. к. старостві инспекторатѣ податковѣмъ и на судѣ повѣтовѣмъ. А що найцѣкавѣйше — кажуть люде, що шефомъ дирекціи скарбовои е Русинъ, и то „мастный“. Коли такъ, то вінъ анѣ на хвилю не повинень бы стерпѣти кривды рускаго языка! Ба, кажуть — шефъ дирекціи скарбовои дѣстае памороки на видъ рускаго письма зъ правописью шкѣльною, а така правопись приписана и въ урядахъ Але жь напись на урядѣ не е для урядниківъ, але для публики, — руска напись для публики рус-

Торговлю рѣзь и сосудівъ церковныхъ
рукодѣльню БРОНЗОВНИЧУ, котра приймае всякого рода рѣзи изъ бронзу до золочена и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИНЬСКОГО (столового) 681 19-40
припоручае ся фірму: Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

кон. Публика має право жадати руского напису и напись повинна бути, мусить бути, и то сейчасъ! [*Прим. Ред.* Помѣщаючи се письмо, мы надѣемось, що шефъ скарбовои дирекціи въ Перемышли якъ найскорше замѣнить польско-нѣмецку напись на польско-руску. Оно справдѣ рѣчь прикра, що урядника-Русина треба аж публично накликувати, абы подбавъ о право руского языка тамъ, де вонъ се може и повиненъ учинити!]

— **Дѣ смертни пригоды лучили ся вчера у Львовѣ.** Именно на головнѣмъ двориі зелѣзничѣмъ переѣхала на смерть зелѣзнича машина Фабіяна Цигана, роботника занятого вѣдмѣтуваннемъ снѣгу, а зновъ при ул. Бернштайна ч. 12 упавъ зъ руштовання І. поверха до пивниці 17-лѣтный каменарскій ученикъ Іосифъ Гевакъ и погибъ на мѣсци.

— **На засѣданю археольоґічного товариства въ Кіевѣ** проф. Петровъ читавъ недавно свій рефератъ о нумізматичнѣй вартости скарбу знайденого недавно въ кіевскій Лаврѣ. Найцѣннѣйшою находкою въ тѣмъ скарбѣ є золотый медаль князя Константина Острожского, ваги около пяти дукатовъ. По одній сторонѣ медаля знаходить ся стать князя зъ довгою бородою, въ соболевѣмъ футрѣ, а довкруги стати латиньска напись: „Константинъ князь Острожскій, воевода кіевскій, маршалокъ земскій волынськои, староста володимирскій“; по другій сторонѣ медаля — гербъ князя Острожского [погоня, мечь и т. д.] Товариство археольоґічне намѣрля выдати кольканадцять вѣдбитокъ того медаля и деякихъ иншихъ важнѣйшихъ медалѣвъ знайденыхъ въ згаданѣмъ скарбѣ, мѣжь тыми одинъ медаль Стефана Баторія а два Жигмонта III.

— **Славяньске благотворительне общество въ Петербурзѣ“** вѣдбуло минувшого тыждня торжественне засѣданє въ памать померших недавно ґенерала Михайла Черняєва и поета А. Полоньского. Згадуємо о тѣмъ засѣданю длятого, бо на нѣмъ мавъ замѣтну промову звѣстный въ торжествъ въ честь Палацкого у Празѣ — полковникъ В. В. Комаровъ. Славлячи Черняєва вонъ сказавъ: „Тайна государственныхъ заслугъ Черняєва въ тѣмъ, що вонъ стремѣвъ робити все на користь государственности. Вонъ не идеалізувавъ Славянъ и освободительній подвиги доконуванъ не въ имя самыхъ Славянъ-братушекъ, але длятого, що по его думцѣ Россія богато выгодньйше мати своими найблизшими сусѣдами народы спорѣднєній, водружаючій православный хрестъ, а не нѣмца“. — Высказъ дуже щирый! А бувають межи Русинами такій наивній, що думають, мовь бы россійскій ґенералы-славянофіли пускались на „освободительній подвиги“ зъ любови або бодай симпатіи для „славянъ-братушекъ, а не ва-для „пользы государственности“ россійскои!...

— **Н. Толстой зъ Львова** [перебуваючій у Василіянъ у Львовѣ бувшій православный священникъ зъ Россіи] помѣстивъ у „Новомъ Времени“ [ч-ръ 82 зъ 15 (27) лютого с. р.] статью „Мнимыя затрудненія для примѣненія въ Россіи григоріанскаго счисленія“, въ котрій закликує, щобы Россія ще сего року закинула календарь юліяньскій а приняла григоріяньскій.

— **Дѣбій вѣсти.** Міністеръ для Галичины А. Бинджейовичь прибувъ до Львова. — Наслѣдкомъ снѣговыхъ заметей здержано рухъ поѣздовъ на шляху Залѣщики на чотири днѣ, а на шляху Долина-Выгода на два днѣ. — У Вѣдни зажила 600 ґрамовъ хлороформу богата вдова по войсковѣмъ авдіторѣ Германа Сойка, що терпѣла страшный бѣль головы, и померла вѣдъ сеи отруѣ. — Въ Монаховѣ защепивъ собѣ за-для науковыхъ цѣлей доцентъ ветеринарін д-ръ Кноръ бацилѣ посатины и по кількохъ днихъ умеръ вѣдъ сеи недуги. — Въ Дрогобичи застрѣливъ ся молодый жидокъ, сынъ властителя села, наробивши довгівъ на 15.000 зр., котрій его отець не хотѣвъ поплатити. — Въ Краковѣ увязнено еміґраційного агента Абрамка Келера зъ Мельца въ хвили, коли всаджуванъ до зелѣзничого поѣзду двохъ еміґрантовъ. — Міністеръ торговлѣ затвердивъ выборъ д-ра Здеслава Марквицкого на президента а Якова Піпеса-Поратиньского на віцепрезидента львовскои комнаты торговельно-промысловои. — На замку Каттенгофъ коло Швехата вѣдбувъ ся вчера похоронъ давного міністра справъ заграничныхъ ґрафа Рехберґа, помершого сими днями въ глубокій старости. Директоръ львовского магазину тютюневого п. Алекс. Келнеръ дбетавъ при нагодѣ переходу въ станъ спочинку титулъ цѣсарского радника. — Въ Будапештѣ померъ онодгы ґр. Юрій Аппоні, отець ґр. Альберта Аппоніого, пророднка народного сторонництва въ угорскомъ соймѣ. — Въ Давидовѣ коло Львова украдено дня 28 м. м. пару коней зъ дворского обійстя. — Дня 2 с. м. въ Станиславовѣ гримѣло и лискало, а опѣсля впавъ сильный снѣгъ. — Въ Новомъ Санчи такъ лютить ся инфлюенца, що позамикано всѣ школы.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграні Великои *ювілейноі выставовоі лотеріи*** Звертаємо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграні выплачують ся також *готівкою* зъ 20% вѣдшибки, а тягнене вѣдбудесь безвѣдклично *18 ого марта 1899*.

Именованя, перенесеня, вѣдзначена и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ повѣтовыхъ ветеринарѣвъ: Льва Люблінера зъ Бродѣвъ до Богородчанъ, Войт. Целенкевича зъ Теребовлѣ до Горлицъ, Володим. Бѣлиньского зъ Горлицъ до Бродѣвъ и Ив. Миколишка зъ Богородчанъ до Теребовлѣ.

Господарство промыслъ и торговля.

Обмеженє руху поѣздовъ товаровыхъ въ недѣлѣ и свята. Въ цѣли збѣльшеня часу вѣдпочинку для персоналу зелѣзничого заряджо Высоке ц. к. Міністерство зелѣзницъ обмеженє руху поѣздовъ товаровыхъ въ недѣлѣ и декотрій свята (другій день Великодныхъ и Зеленыхъ) на часъ вѣдъ 1 марця до 31 серпня с. р. Въ наслѣдокъ сего перевозить ся въ згаданій днѣ только посылки поспѣшній и такій товары, котрій взгляду вымагають скоршого транспорту, живій звѣрята, артикуля покизы и т. п.; иншихъ товаровъ не буде ся перевозити въ тій днѣ. Звертає ся також увагу, що въ недѣлѣ и свята принимає ся и видаєсь только посылки поспѣшній, и то только въ годинахъ на се призначеныхъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На „Шкільну Поміч“ въ Самборѣ жертвували Р. Т.: К. Й. зъ Самбора 10 зр., о. Баранецкій зъ Пановичъ 2 зр., п. Слюзаръ зъ Самбора 50 кр., п. Саваринъ зъ Самбора 1 зр. 50 кр., о. крил. Щавиньскій надвижкою за білетъ 1 зр., п. Погорецкій зъ Бѣлины 2 зр., п. Топольницкій зъ комерсу 4 зр. 29 кр., о. Кульчицкій зъ Хирова 5 зр., о. Гмитрыкъ зъ Самбора 1 зр. 50 кр., о. Рабѣй зъ Самбора 60 кр., Комітетъ вечерка Котляревского въ Старомъмѣстѣ 22 зр. 50½ кр. — Всѣмъ щедрымъ дателямъ и Добродѣямъ убогои молодежи складаю сердечну подяку — Выдѣлъ Товариства „Шкільна Помочь въ Самборѣ“, о. *М. Ортиньскій* предсѣдатель. *Петро Будзиньскій* секретарь. (Всѣ русей часописи просить ся о повторене).

☞ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу“ якъ найбольше новыхъ передплатникѣвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 3 марта. Narodni Listy доносять, що ческій сеймъ мае бути скликаный доперва по великодныхъ святахъ, а сесія потревае два мѣсяцѣ.

Парижъ 3. марта. Передъ карвою палатою касаційного трибуналу розпочала ся вчера розправа зъ причины зажаданого Пікартомъ означеня судовои компетенціи. Розходить ся тутъ о се, щобы Пікарта вырвати зъ рукъ военного суду.

Римъ 3 марта. На жадане італійского правительства, Хіны мали вѣдступити Італіи заливъ Санмуръ. Італія хоче взяти въ аренду якійсь хінській островъ на углевы стацію. — Въ Пекінѣ прийшло до нового конфлікту мѣжь Англіею и Россіею въ справѣ зелѣзницъ Ніпіцванъ.

Берлинъ 3 марта. На зборахъ протестантского союза обговорюваио справу протестантскои агітаціи въ Австрії. Пасторъ Брайліхъ подавъ до вѣдомости, що у одного пастора въ Австрії приняло протестантизмъ 2300 католиковъ зъ родинами. На протестантизмъ перейшовъ такожъ якійсь католицкій священникъ, для котрого „союзъ“ зобразъ надъ 20.000 марокъ. На самыхъ зборахъ зобрано на агітаційну цѣль 12.000 марокъ.

Надѣслане.

З Гвіздця:

Вѣд р. 1893. обняв сталу посаду старшого учителя Вповажаній П. Василій Спольскій при тутешній 4 класовій школѣ. Муж сей в отсих 6 лѣтах своєю неутомимою працею, повним посвященем в школі а навѣть і по за школою зєднав собі молоденькі серця своїх учеників і щиру прихильність жителїв нашого міс точка без ріжниці стану і вироісповідання. Его неутомима праця довела до сих потішаючих успіхів, що нині кількананайцять учеників хісиує в наук в середних школах і иньших хосенних заведеняхъ. Не щадить він для них заходів і своїх трудів, але еще зі свого скудного кармана удѣляє їм підмоги. За так неутомиму працю і щиру любов до наших дітей і до нас, почитуємо собі за сьвятий обовязок Вп. П. Василеви Спольскому на сій дорозі зложити прилюдно найсердечнійшу подяку.

Гвоздець дня 27-ого лютого 1899 р.

За Раду шкільну місцеву предсѣдатель *Гавриіл Майковскій.*

Надѣслане.

Справоздане зъ засѣданя Рады надзираючои Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ зъ дня 16 лютого с. р.:

I. Дирекція предложила заключеня квартальныхъ рахунковъ и справоздане зъ купецкого руху и маєткового стану Товариства. Въ часѣ вѣдъ 1 ого линия до 31 ого грудня 1898 спродано всего товару за 23.900 зр. и зароблено на нѣмъ brutto 3 835 зр. Роббтниць трудилось 10 особъ и тотій заробили суму 1300 зр. Новыхъ членовъ приступило 24; всѣхъ членовъ зъ кінцемъ грудня було 451. Сума капіталу вложеного на удѣлы 12.900 зр.; фондъ резервовый 3.371 зр. — На вѣдставѣ рѣшеня Рады надзираючои зъ мѣсяца жовтня 1898 перевела дирекція закупно складу рѣчей церковныхъ купця А. Ольшевского въ Перемышли за суму 4.097 зр. и спродае тіи рѣчи по цѣнахъ фабричныхъ. — Купецкій рухъ въ товаристві есть постолнно оживленый и очевидно зростає.

II. Комісія контрольна визначена зъ рамени Рады надзираючои сконстатувала, що позиціи замкненя рахункового годять ся зъ книгами и що цѣле дѣловодство иде бездоганно. На тѣй вѣдставѣ приняла Рада надзираюча до вѣдомости справоздане дирекціи и затвердила условя закупна складу А. О. въ Перемышли.

III. Рада надзираюча рѣшила:

а) 40% чистого зыску зъ минувшого року въ сумѣ 938 зр. призначеныхъ для вдовъ и сиротъ по священникахъ передати инстатутови „Пріютъ для вдовъ и сиротъ по рус.-кат. священникахъ“;

б) въ цѣли познакомленя найширшихъ круговъ Галицкои, Буковиньскои и Угорскои Руси зъ выробами Товариства, принятя урядника-агента въ вѣдповѣдною кавціею [1000 зр.] и платнею и выслати его передовсѣмъ на Угорщину, де выробы нашого Товариства цѣлковито еще незнаній. Такій урядникъ-агентъ есть вже усмотреный и має начати свою функцію зъ днемъ 1 марта с. р.

в) Зъ огляду на обставину, що дѣла Товариства хорошо розвивають ся, рѣшила Рада надзираюча пѣднести платню роббтницямъ о 20%.

Вѣдъ Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

Матто нього

GIESSHÜBLER

патуральна

81 **алькалічна шава**

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на площади передъ площею Галицкою

поручає зъ великымъ выборомъ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокле, калеконды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцейна, тамыье мірничѣ, піоны, лібель, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛУПИНЬ

въ ресторациіи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ вдасный, можна дбетати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаній легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Квасъ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	50 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для повности, що походять зъ моихъ ресторацій, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ пива по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. ліґра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 181—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4058

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякій працѣ въ обсягу артестичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійній до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты въ натуры и фотографій, краевиды, побутовій и пр.; зъ дерева: киоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣзьбомъ украшає внутра церковь, выготовляє плины церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотографічній репродукціи образовъ руских артистовъ.

☞ **Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.** ☜

Цѣлею Товариства є: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣємо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 14—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

☞ Товариство не послугує ся аґентами. ☜

НОЖИЦѢ до стриженя худобы и Машинки до стриженя коней припоручає Иванъ Ляврукъ ножебникъ у Львовѣ Галицка 6.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до свазня мясо по зр. 4. Сита волосяный почвірній до пашотовъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

[пор. чов ПЕТРО ХШОНСТОНОСКІЙ, горговля желѣзна у Львовѣ, площа Бастіонова 1 (напротивъ катедры.]

Покривджений за-для народности въ польскій инстатуціи урядникъ-Русинъ пошукує въ рускомъ Товариствѣ посады у Львовѣ або на провінціи. Зголошеня листовій: Бюро оголошень Ольшевского, ул. Кілиньского. 78 1—2

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверть. (на мѣсяцъ популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжневая популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Ол. Барковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи!!

НАРОДНІЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕННИКЪ

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новій накладъ, виданє шесте

мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенникъ можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенникъ оправленій в папір в хребтом полотняним 80 кр.
2. оправленій ділом в полотно з одвітними підписками і в шабатурков 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (.....).

ТЯГНЕНЄ

невѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готівкою зъ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

41 11—?

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густ. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ландау, М. Кляр фельдъ.

☞ **При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Видавець и одпівальный редактовъ Иванъ Белей. Шафаръ въ заведз. Чердинськая Зъ друкарні Института Ставропигійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 40. Львовъ, Субота 20 Лютого (4 Марта) 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзівского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відні: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wolfseile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбси за инсераты платний у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламації неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 5 кр. а. в.

Отголошеня взимкій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсертового або ся мѣсце а за рубрикѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Кодиси и иншій детальнѣйшій тарифъ ся по 15 кр. вѣдъ оригина.

Соймова комісія шкѣльна о выдавництвах «Просвѣты».

Торбкъ признавъ соймъ товариству „Просвѣтѣ“ 3.000 зр. субвенціи съ тымъ услѣвемъ, що товариство въ своихъ выдавництвахъ не буде ширити національной ненависти. Правду казати, такъ поважне товариство, якъ „Просвѣта“, нѣколи не могло въ шереню якойнебудь ненависти добачувати дорогу до тои мети, яку собѣ поклало, и длятого на таку дорогу нѣколи не пускало ся. Тѣлько-жь съ другои стороны не могло оно, не смѣло забувати, що просвѣта, наука — се ширене правды, а не ложи. Дарма, що правда не завсѣгды и не кождому люба, а часто навѣть, якъ то кажуть, въ очи коле! Годѣ-жь пр. въ книжочкахъ господарского змѣсту похваляти вѣдвѣчный способъ орки, гноєня и взагалѣ господарки нашихъ хлѣборобовъ черезъ те тѣлько, що всякій новаторства не подобаютъ ся нашому консервативному хлѣборобови, а часто навѣть выкликують не то недовѣре а просто опозицію. Що въ дѣлѣ выхованя и просвѣты не можна поминути исторіи, се вже не вина товариства „Просвѣты“; адже и въ польскихъ школахъ, въ польскихъ родинахъ и въ польскихъ выдавництвахъ народныхъ всюды такъ велику вагу кладуть на науку исторіи. Чи тѣлько одна „Просвѣта“ въ своихъ выдавництвахъ мала бы вѣдхрещувати ся всякихъ темъ историчныхъ? Чи може для гарныхъ очей польскихъ мае она перекручувати исторію такъ, якъ се робить ся въ польскихъ выдавництвахъ? Є пребогато историчныхъ фактовъ не тѣлько Полякамъ нелюбыхъ, але и такихъ, котрѣ, коли бы можна, самій Русины съ радои душѣ перемѣнили-бъ або и вимазали бы; коли-жь бо годѣ! И не выходить съ сего, щобы факты тѣ промовчувати або перекручувати для того, бо они чи то Полякамъ чи намъ не подобаютъ ся.

И до недавна тихо якось було. Поминувши безвѣдставний и недорѣчний напасти пок. Полянковского на выдавництва „Просвѣты“, нѣхто ся не напастувавъ анѣ за перше выдане исторіи Руси анѣ за друге ілюстроване, написане Алекс. Барвѣньскимъ, хоть тамъ вѣрно розказувалось нашу бувальщину и не одно могло разити Поляковъ, не одно могло не подобатись Русинамъ. Ажь зновъ торбкъ зняласъ на „Просвѣту“ буря въ соймѣ за першу книжочку про Богдана Хмельницкого. Ставши нѣбы то въ оборонѣ „Просвѣты“, п. Целецкому достойно допомогъ першій голова товариства, рускій историкъ (?!) п. Вахнянинъ, не знаючи о тѣмъ чи забувши, що всѣ инкримінованій мѣсца съ книжочки про Хмельницкого давно находять ся такъ само въ ілюстрованій исторіи Барвѣньского. Выступали тогдѣ въ оборонѣ „Просвѣты“ и инші руски послы; але всѣ тѣ промовы выглядали дивнымъ дивомъ не на слушне вѣдперте напасти, а на оборону винуватого! „Просвѣта“ въ р. 1897 тяжко провинилась противъ теперѣшныхъ Поляковъ тымъ, що повторила свѣдоцтва Полякова Скарги и Старовольского про подѣі въ 16 и 17 столѣтя, повтаряні безъ докору и теперь у всякій безсторонній исторіи, повторені врештѣ безъ докору Алекс. Барвѣньскимъ въ р. 1890 въ ілюстрованій Исторіи Руси, выданій тежь „Просвѣтою“! Торбчна ухвала соймова вѣдома; вѣдоме такожь повѣдомленє о тій ухвалѣ, переслане краевымъ выдѣломъ выдѣлови „Просвѣты“, и вѣдповѣдь выдѣлу „Просвѣты“ на те повѣдомленє. На лихо склало ся такъ, що зразъ треба було выдати книжочку про знесенє панщины. Такихъ важныхъ и великихъ роковинъ въ народнѣмъ житю, якъ Хмельнищина, поява „Єнеиды“, знесенє панщины, не смѣе поминути нѣяке народне товариство просвѣтне. И отъ, пишучи про знесенє панщины, годѣ навѣть при найщирѣйшій волі затаити неодну правду, котра немило вразить загорѣлого польского шляхтича. Бо хочь съ одной стороны нѣхто не докоряе теперѣшній шляхтѣ тымъ, що дѣялось передъ 50 лѣтами, а съ другои стороны теперѣшній дѣдичѣ не можуть вѣдповѣдати за те, що робили або понехували ихъ предки вѣдно въ тогдѣшнымы поглядами и порядками, — то польска шляхта такъ дразлива що-до непорочности своихъ гербовъ, що зносити може самій лише кадила похвалъ, сягаючій непамятныхъ навѣть часовъ.

Отже коли краевый выдѣлъ, руководячись не такъ шовіністичными поглядами, выплативъ „Просвѣтѣ“, хочь дуже пѣзно, першу половину признаной соймомъ запомоги, слушно выправдуючи выдѣлъ „Просвѣты“ тымъ, що вѣнъ не мавъ намѣру ширити книжочкою про знесенє панщины ненависти до польскои народности, — то теперѣшна соймова комісія шкѣльна, застанавляючи ся надъ дотычнымъ справозданемъ кр. выдѣлу, высказуе свое здивуване, якъ кр. выдѣлъ мѣгъ дѣйти до такого высновку, що неприхильна полескѣй народности тенденція не була згѣдна съ волею выдѣлу „Просвѣты“. На гадку комісіи повиненъ бувъ кр. выдѣлъ дѣйти до иншого высновку. „Кр. выдѣлъ не мавъ анѣ потребы анѣ обовязку слѣдити укрытій гадки и погляды выдѣлу „Просвѣты“. За те обовязкомъ его є точно выконати соймову ухвалу, котра приноручае, щобы въ разѣ, коли бы въ выдавництвах „Просвѣты“ проявивъ ся напрямъ ширити племѣнну ненависть, здержати выплату признаной запомоги. Комісія уважае за потрѣбне высказати свій поглядъ, що точне выконане згаданои ухвалы є на дальше конечне“.

Зъ такимъ справозданемъ въ справѣ выдавництвъ „Просвѣты“ стане соймова комісія шкѣльна передъ соймомъ. За минувшій часъ не маѣ оно вже значѣня, бо „Просвѣта“ загомогу за р. 1898 вже выбрала. Але якъ поступить собѣ соймъ на будуче? Чи признаетъ „Просвѣтѣ“ запомогу и на 1899. р., чи вѣдмовить? Є чутка, що вѣдмовить — и се дуже можливе; се-жь въ его силѣ. Для „Просвѣты“ и взагалѣ для рускаго народу не було бы се нѣякою несподѣванкою; мы-жь призвычаєни ажь надто до всякои рѣвноправности и справедливости. За те лишить ся бѣльше на кулка рѣльничѣ, на Macierz polsk-у и на всякій иншій патріотичній цѣли. Аже-жь польскимъ выдавництвамъ не тѣлько вѣльно ширити шовінізмъ польскій, погорду и ненависть до Русинѣвъ, перекручувати немилосердно исторію, але те все числить ся имъ навѣть въ заслугу. Поминаємо те, колько то пр. зъ нагоды Мицкевичѣвского ювілея дѣстало ся Москалямъ у всяких, соймомъ субвенціонованыхъ выдавництвах польскихъ, бо се нѣчого насъ не обходить, хотій ширене племѣнной ненависти хочь-бы до Туркѣвъ або Суданцѣвъ похвалити не можна; але колько то національной зневаги Русинѣвъ найде ся у выдавництвах Macierzy! Яке тамъ зобиджаюче насъ перекручуване исторіи! Ну, але се все писане по рецептѣ bratniej jedności, пѣсля котрои Полякъ а Русинъ — то wszystko jedno, а тій всѣ, що не хотять признавати тои jedności, — то moskale, а не bracia Rusini! Отже и обиды нема нѣякои, бо обиджае ся не braci Rusinów, тѣлько — moskali!

Переглядъ політичный.

Сего мѣсяця зберуть ся у Вѣдни делегаты нѣмецкихъ партій, которымъ поручено зредагованє національно-політичныхъ постулатовъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ. Референтъ предложеный чешскими Нѣмцами буде домагати ся, щобы цѣлу Чехію подѣлити на ческу и нѣмецку область, та щобы тіше шѣсть або сѣмъ округовъ узнати яко мѣшанѣ. Выключивши съ поодинокихъ округовъ тѣ громады, що послугують ся иншою мовою, якъ загалъ населеня въ округѣ, обмежено бы до мінімальныхъ границь тѣ области, котрѣ треба бы узнати яко мѣшанѣ. П. Грабмайръ зредагуе референтъ для Тиролю. Въ Моравахъ такожь закѣнчено вступній роботы до програмы. Референтъ для долѣшной и горѣшной Австрії и Зальцбурга взявъ на себе Люегеръ.

— —

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму президентъ міністровъ Сель цофнувъ проектъ угодовои провізоріи предложеный въ своимъ часѣ Банфімъ и внесъ нове предложенє угодове зъ просьбою, щобы палата взяла его пѣдъ нараду по ухваленю буджетовои провізоріи, закона о рекругахъ и вѣйсковои новелѣ. Зъ черги наступила коротка дискусія надъ буджетовою провізоріею, котру принято значною вѣльшостею. За тою провізоріею голосувала мѣжь иншими також національна партія.

Вчера вѣдбула ся краева конференція мужѣвъ довѣря національной партіи въ котрѣй взяло участь до 300 делегатовъ. Предсѣдував п. Горанскій. По обговореню політичной ситуаціи Горанскій высказавъ поглядъ, що ниньѣ нѣчо вже не стоить на перешкодѣ злуцѣ національной партіи съ ліберальною. Зѣбраній ухвалили одноголосно злучити ся съ ліберальною партією.

— —

Станъ здоровля папы стало полѣпшуе ся. Рана гоѣть ся нормально. Въ часѣ пополудневои візиты, лѣкарѣ рѣшили не замѣнювати бандажѣвъ. Мимо успокоюючихъ запевнень лѣкарѣвъ, въ Ватиканѣ боять ся и папу неспокѣй, бо старый організмъ папы може не выдержати и найлекшои недуги. Смерть 90-лѣтного старця може наступити нагло, якъ то кажуть, безъ лѣкаря и свяще-

РЕКРУТКА.

Підкладъ правдивый балляды.

Написавъ о. *Іосифъ Застирець.*

Кому не знана пѣдъ высше наведеным заголовкомъ балляда написана нашимъ поетомъ Николою Устияновичемъ? Балляда се ся, що вѣдзначае ся простотою, краснымъ стилемъ и незвычайною легкостію, не веде насъ въ свѣтъ фантастичный духовъ, русалокъ, рыбалокъ, и черезъ тое стисло не есть баллядою въ значѣню західно-европейскихъ поетовъ; нашъ поетъ, выводячи женщину съ дитяткомъ въ тыхъ часовъ, коли то до вѣйска брали, кого комісія силомъ въ домѣ або на поли хватила, дуже удачно змалювавъ нещастну долю рускои рекрутки, сердечно любячои свого любого сокола, вѣтця маленькои дитины.

Короткій змѣстъ Рекрутки такій: Въ горахъ надъ пропастями ходить-тоскуе рекрутка съ ягѣдкою — дитяткомъ, очѣкуючи свого сокола, котрый мавъ вернути съ якоись вѣйны вразъ съ иншими рекрутами. Въ тѣмъ видить дуже урадованя, якъ надходять рекруты, и пытае ихъ: чи не йде и ен сердечный. На тое дѣстае страшну мовъ грѣмъ вѣдповѣдь: Богъ съ тобою! вѣнъ впавъ у бою!... Рекрутка, не могучи запанувати надъ роспукою, котра въ мигъ ока стиснае ей серце, кидае ся въ пропасть и загибае съ дитяткомъ.

Поетичный сей образъ насуває мимохѣть гадку, що поетъ, пишучи се, мусѣвъ мати передъ очима якійсь правдивый случай зъ житя, тымъ бѣльше, що пѣдъ враженемъ рѣзныхъ приключень, о якихъ чувъ у горахъ, де бувъ пароxомъ, сейчасъ писавъ чи то баллядy, чи повѣстку провою. Досыть спѣмнути о мести верховинця, о пещеной дитинѣ и т. н., котрѣ взявъ зъ правдивыхъ случаѣвъ. Отже и балляда „Рекрутка“ рѣвно-жь завдячуе написане такому одному приключеню, але оно лучилось не въ горахъ, якъ поетъ описуе, але въ Костѣльникахъ коло Золотого Потока. Приключене се подавъ тогдѣшный парохъ Золотого Потока бл. п. о. Боднаръ до вѣдомости поетамъ А. Могильницкому и Н. Устияновичеви очевидно въ тій цѣли, щобы котрый зъ нихъ обробивъ се поетично. И такъ сталось завдяки Н. Устияновичеви.

Подѣя, розказана менѣ достовѣрною особою, а потверджена книгами метрикальными Золотого Потока [зъ котрыхъ Вп. о. Петрикъ — спаси-Бѣгъ ему! — зволивъ ласкаво выписати написку и дати смерти рекрутки] була така:

Въ Костѣльникахъ мала вѣддаватись молода, дуже красна дѣвчина, Параска Рудко за одного молодого парубчака, котрого дуже полюбила. Подружа заповѣдало ся въ разу щасливо, але погѣдне небо мало вскорѣ затягнутись чорною хмарою, котра мала молодятамъ забрати не тѣлько усмѣхаюче ся щасте домашне, але и житє.

Зближалась нещастна для Австрії італійска вѣйна 1859 року, котра якъ-разъ найбѣльше жертвъ выбрала собѣ въ рускихъ полкахъ. Женихъ Параски середъ приготовлень до весѣля несподѣвано покликано до походу. Выбираючись на вѣйну, вѣнъ упросивъ свою матѣрь, щобы приняла Параску въ свою хату, доки вѣнъ не поверне. Мати сповнила прозьбу сына, тымъ бѣльше, що не мала нѣ вѣдъ кого помочи въ газдовствѣ, де крѣмъ матери и сына не було бѣльше нѣкого. Параска опустила хату родичѣвъ, де було повно дѣтворы, и перенесла ся до будущои свекрухи. Тутъ по вѣдходѣ женихъ хапочала тужити за нимъ надмѣрно, а туга все бѣльшала, вѣдъ коли почались для нея невѣдрадній родинній вѣдносины, особливо вѣдъ часу, якъ привела дитятко. Свекруха перемѣнила ся въ люту змію, не давала рекрутцѣ супокою, робила ѣй рѣзай прикрости. Але Параска зносила все терпеливо. Тогдѣ свекруха, видячи, що такъ не дѣйде до кѣнця, просто прогнала нещастну зъ хаты середъ зимы, кажучи: „Нема мого сына, не треба менѣ й тебе!“. Параска звернула ся до своихъ родичѣвъ, але они, на превеликій ей жаль, замѣсть принять дочку-рекрутку и даруваши ѣй провину потѣшити прибиту журбою о свого судженого на полях льомбардскихъ, пригнобленую дитятемъ и злымъ трактованемъ свекрою, — рѣзно-жь выгнали ей зъ хаты, бо — казали — „насъ тутъ бѣльше и мы тебе вже разъ якъ-бы вѣддали зъ дому, то не маешь чого сюда вертати...“ Такъ рекрутка осталась безъ дому и безъ щирои душѣ, котра бы ей потѣшила. Здала ся на волю Божу, а въ надѣѣ, що сердечный ей вкѣнци поверне, зносила голодъ и холодъ, впрошуючись до чужихъ людей.

Такъ минула весна, минуло лѣто, приближилась и осѣнь, настав часъ копання бараболь. Ажь тутъ прийшла вѣстка, що участники вѣйны вертають уже. Рекрутка зрадѣла сподѣваючись ся, що ось-ось и ей дитятку поверне татко. Тымчасомъ вѣнъ не вертавъ, хочь другій вертали. Одного дня вернувшій оповѣли рекрутцѣ страшну судьбу ей женихъ. Ото при однѣй стычцѣ ворожихъ вѣйскъ вѣнъ попавъ ся въ руки розъюшеным Італіянамъ — они схватившій его пѣднесли живого кѣлькома піками въ гору, а коли спустили на землю, вѣнъ вже не живъ. Описъ тои страшнои смерти рекрута прибивъ Параску и она — не погамувавшись нѣ святою вѣрою нѣ розсудкомъ — постановила сповнити самоубійство, а щобъ ей дитятко не осталось безъ дому и любови материньскои, вѣддяти и ему житє.

У злощастный вечеръ въ домѣ, де рекрутка тогдѣ перебувала, шивъ ремѣсникъ чоботы. На дворѣ пішовъ дрѣбный осѣнный дощь, вѣтеръ вѣявъ шелестячи пожовклымъ листемъ. Надходила нѣчь, темна, правдиво Шекспірѣвска. Тогдѣ то взяла рекрутка дитину и зъ якимсь неспокоемъ звернулась до дверей. Ремѣсникъ видячи, що рекрутка въ якѣмсь дивнѣмъ пригнобленѣмъ настрою духа, не хотѣвъ ей пустити. Але вымѣнка, що она йде за вѣцями, котрій съ пасовиска не вертали, и що не може полишити дитину саму, успокоила шевця.

И рекрутка выйшла, щобы вже не вернутись... Взявши дитятко, она скорою ходою поспѣшила на горбокъ при самѣмъ березѣ Дністра и зъ-вѣдти кинула ся съ дитятемъ у виръ — знайти тамъ свою смерть. Недалеко пішли роботники и видѣли, що хтось въ пѣвтемрявѣ кинувъ ся въ фалѣ Дністра.

На другій день, коли небо успокоило ся, знайшли тѣло нещастнои женщины-топѣльницѣ — и то не самои; пѣдъ лѣвымъ раменемъ мала она привязане сильно до себе дитятко. Одинъ господарь стрѣтивъ безъ рекрутку того злощастного вечера и завважавъ бувъ, що она пѣдъ раменемъ несла щось завитого. Зъ того выйшло було пѣдозрѣне, що рекрутка передше задушила дитя а вѣдтакъ, привязавши его до себе, кинула ся въ рвучій фалѣ Дністра. Однакъ обдукція тѣла не потвердила

ника. Лѣкарѣ говорять, що рѣшучій зворотъ въ здоровлю папы наступить доперва за кільна днѣвъ. Лѣкарѣвъ непокоить дуже се, що папа не дуже слухає ихъ заряджень, мимо ихъ упомненъ не хоче спокійно лежати, а вчера пополудни, коли вѣдійшли вѣдъ него пильнуючій его особы, два разы пробував встати зъ лѣжка. Лѣкарѣ надѣють ся успѣшного результату курацін, сли папа буде вѣдживляти ся и поступати вѣсли лѣкарскихъ приписовъ. Въ четверъ вечеромъ папа написавъ малый стихъ на тему подобнои недуги папы Клементія XII. Вчера вѣдчасъ рапѣшнои візиты лѣкарѣвъ, папа вѣдчитавъ имъ сей стихъ слабымъ и дрожачимъ голосомъ.

Кардиналъ Рампола розбславъ вчера до всѣхъ резидуючихъ въ Римѣ пралатуръ письмо, въ котрѣмъ стверджує, що загальный станъ папы вдоволяючій. Сли не зайдуть якій новій комплікацін, рана загоить ся до 10 днѣвъ.

Зъ нагоды вчерашнои рѣчницѣ коронацін папы, ватиканьска гвардія вывѣсила хоругвъ и выступила въ полу-галевыхъ мундурахъ. Ватиканьскій галерія и музеѣ були замкненій. Вызначній політичній и дипльоматичній личности, шляхта и ватиканьскій урядники записали свои имена на гратуляційнѣй лістѣ. Кардиналъ Рампола приймавъ вчера, такъ якъ кождои пятницѣ дипльоматичне тѣло.

——

Въ розпадаючѣмъ ся організмѣ Хінъ що разъ смѣлѣйше зачинають газдувати лакомій руки европейскихъ державъ. Нещасливе правительство хіньске не мае вже й силы оборонити ся вѣдъ що разъ численнѣйшихъ и що разъ зухвалѣйшихъ жаданъ. Італія домагае ся для выарендованои нею области въ заливѣ Саммунъ тыхъ самыхъ привілеѣвъ, якій мае Нѣмеччина въ Кіачавъ и въ провінціи Шатунъ. Въ заливѣ Саммумъ знаходять ся ще численній дрѣбній острови, котрѣ Італія також хоче загорнути для себе. Населене области, котру Італія резервуе для себе, числить 30 мілионовъ душъ!

Россійскій посолъ въ Пекінѣ вивѣсъ подвійный протестъ противъ англійско-хіньскои зелѣзничои позички. Сей протестъ попсувавъ пляны англійского правительства въ Хінахъ. Дневники наклякують до енергічного поступованя супротивъ Россіи.

Якъ въ всходній Азіи Англія стрѣчае ся на кождѣмъ кроцѣ въ переспонами зѣ стороны Россіи, такъ знову въ Африцѣ Англія влазить всюды въ дорогу Франціи. Въ послѣднихъ часахъ выкликало велике обурене Французовъ поступоване Англійцевъ въ Маскатѣ. Але Франція знае, що англійска фльота сильнѣйша, тожь сидить тихо. Що въ тѣй справѣ Франція не може числити на помочь Россіи, выходить зъ голосовъ россійскихъ дневниковъ. Они дорадчуть лишь Франціи скрѣпити свою фльоту такъ, щобы могла ставити чоло англійскій фльотѣ. Поки се не стане ся, Франція здасть ся зрезигнує въ свого договору зъ султаномъ Маскату.

сего вѣдозрѣня. Въ книзѣ умершихъ парохіи Золотого Потока, въ котрыхъ день смерти рекрутки поданый на 15 жовтня 1859 р., въ рубрицѣ „morbus“ записано при Парасцѣ Рудко: „durch Ertrunken im Flusse hat sich und ihrem Kinde das Leben geraubt“ а особно при дитинѣ на имя Дамінъ стоить: „ermordet“. А що при тѣмъ „ermordet“ не написано, чимъ бы то сповненый бувъ мордъ, бо на удушене не ужито бы слова „ermordet“, то и выходило бы, що бл. п. о. Боднаръ не мавъ докладного переконана що-до морду дитяти — зъ чимъ годить ся и особа, котра передала менѣ се оповѣдане.

Такъ запропастила свою душу нещастна рекрутка, не мѣгши перенести свого горя — и не вгадуючи, що стане предметомъ балляды, въ котрѣй поеть, перенѣсши акцію въ горы и поминувши мозочки ся вѣднесены до жениха, до родичевъ и до мимои свекрухи, змалювавъ лишь одну сторону исторіи Параски Рудко — ся любовь надмѣрну, котра по стратѣ предмету любови стала ся фатальною для рекрутки. Та „Рекрутка“ Устиновича не страшила на тѣмъ, бо задачою правдивои поезіи есть и краса, котрои, на жаль, въ новѣйшій нашій літературѣ мало..

Якъ я вище спомнувъ, описане приключене подавъ бувъ бл. п. о. Боднаръ поетамъ Могильницкому и Устияновичеви, зъ котрыми свого часу дуже оживлену мавъ вести переписку. Однакъ сеся переписка затратилась, бо пок. Омелянъ Партицкій передъ выданемъ творовъ Антонія Могильницкого шукавъ за нею, але нѣгде не мѣгъ ся вѣднайти.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Старого-мѣста пишуть намъ:

Припадкомъ дѣставъ ся я дня 19 с. м. до Старого-мѣста, де якъ-разъ того дня обходжено ювілей Котляревского. Свято вѣдбувало ся въ найбѣльшій сали, яку мае Старе мѣсто, въ магістратѣ, а урядила его мѣщеньска читальня старомѣска. Зъ початку числили мѣщане лишь на публику зъ помѣжь себе, зъ вынимкомъ хиба кількохъ людей зъ интеліґенціи, и зъ огляду на те поклали цѣны вступу такій: крѣсло 50 кр., мѣсце на паркетѣ 10 кр. Коли однакъ увидѣли, що публики збирае ся незвычайно много, мѣжь тымъ багато интеліґенціи, пѣдвесли цѣны такъ: перворядні крѣсла по 1 зр. 50 кр., другорядні по 1 зр., паркетъ 20 кр. а пѣзнѣйше 30 кр. Сала заповнила ся вскорѣ биткомъ гостьми, а богато гостей за для браку мѣсця мусѣло зъ жалемъ вѣдѣйти домѣвъ, мѣжь ними и кількохъ селянъ, що не вспѣли завчасу постаратись о білеты. Мѣжь гостьми було значне число селянъ зъ Мшанця, Лаврова и Стрѣльбичъ, багато старомѣскихъ мѣщанъ и священникѣвъ зъ родинами. Поляковъ явилось також досыть, мѣжь ними управитель староства Річчі, звѣстный читачамъ „Дѣла“ зъ допысей изъ Старо мѣщаны.

Свято розпочало ся вѣдспѣваненъ псальму „Услыши Господи“. Спѣвавъ мѣщаньскій хоръ. Спѣвъ псальму выпавъ досыть слабо; та хочь-бы оно и инакше було пѣйшло, то на мою думку сеся точка програмы не дуже надавала ся до такого свята. — По спѣвѣ выступивъ на естраду заступникъ бурмістра мѣщанинъ Волосяньскій и короткою промовою повитавъ зібраныхъ та подякувавъ, що такъ численно зібрали ся на поклинъ читальнѣ. — Потѣмъ вѣдспѣвавъ хоръ „Гамалію“. Деякій мѣсця поемы вѣддекламувавъ зъ нервою п. Будзиньскій, учитель изъ Самбора. Спѣвъ выпавъ теперь дуже вдячно, хочь композиція зовсѣмъ нелегка; особливо подобали ся загально оба соля, теноровe и баритоновe. Признане за удачне выконане сеи точки програмы належить ся вповнѣ п. Бѣлобрамови, дириґентови, що присвятивъ немало часу на науку невышколеного ще добре хору. Отсе публичне признане повинно бути п. Бѣлобрамови заохотою до дальшои працѣ надъ хоромъ. Голосы въ хорѣ не злѣ, лише трошки бѣльше працѣ, а хоръ зможе выступити зъ кількома концертами. Публики, здаеть ся, не забракне на нихъ, а доходомъ нема що сушити собѣ головы; въ Старомѣщинѣ найде ся неодно, на що его можна буде обернути... Не треба також забувати, що всякій вечерки, концерты, театральній представленя вплываютъ дуже хосенно на розбудженя свѣдомости мѣжь мѣщаньствомъ и селяньствомъ та на пѣднесене степеня освѣты. Бо навѣть интеліґенціи додають они духа та пѣдбодрюють до працѣ надъ пѣднесенемъ масъ. — Четвертою точкою програмы бувъ вѣдчитъ о. Зубрицкого зъ Мшанця про значѣне свята Котляревского. Вѣдчитъ бувъ популярный, примѣненый до бѣльшости публики, але основный, розумный та ясный. За те публика й нагородила прелеґента грѣмкими оплесками.

Головною и остатньою точкою програмы було представлене „Наталки Полтавки“. Грали аматоры зъ Самбора. Найлѣпше вѣдограла ролю Наталки п. Чайковска; голосъ у неи чистый, мягкій, пустои деклямаціи, зъ якою часто можна подыбувати ся у аматорѣвъ, нема, рухи свобідні, хочь заразъ пѣзнати зъ нихъ необзнаня зѣ сценою. Ролю возьного вѣдогравъ п. Будзиновскій; сама гра була добра, але ухарактеризоване не нагадувало анѣ россійского анѣ австрійского возьного. Ролю Миколы вѣдогравъ п. К. Гукевичъ, Петра п. Голубѣнка, обидва ухарактеризовані за Бойковъ Выборного гравъ п. Ф. Гладиловичъ, стару Терпелиху панѣ Бачинска, колишня директорка театральной трупы и сама акторка. Взагалѣ представленя выпало не зле; замѣтити лишь треба, що до тексту штуки закрало ся богато змѣнъ, зовсѣмъ непотрѣбныхъ, та що возьный не говоривъ всюды такъ, якъ повинень: язычѣмъ; черезъ те багато тративъ на ефектѣ. Належить також звернути увагу аматорѣвъ на те, що они повинні голоснѣйше говорити, бо гостѣ, особливо що подальше були вѣдъ сцены, не все могли выразно чути. Правда, богато тутъ вина сцена, збудована зовсѣмъ некустично, и то такъ, що голосъ у великій части навѣсть розходить ся по сали, вѣдбиваюсь и лишаючи ся на сценѣ, черезъ що и спѣвы въ штуцѣ выпали слабше, якъ могли бы були выпасти на иншому мѣсци; але аматоры, знаючи се, повинні були тымъ бѣльше надробляти штукою те, чого бракувало въ натурѣ.

По представленю вѣдбувъ ся комерсъ. Мѣщане, необзнаний ще зъ штукою уряджуваня комерсу, не придадили всего, що було до не о потрѣбне, черезъ що багато людей розбѣгло ся. Але тѣ, що остали ся, не пожалували, бо забава розпочата о. Ив. Яворскимъ при спѣвѣ хирівского дѣвочого хору и при деклямаціяхъ та при кількохъ гарныхъ промовахъ удала ся знаменито. Промовляли: о. Яворскій изъ Стрѣльбичъ, п. М. Зубрацкій, учитель п. Будзиньскій, нотарь зѣ Старои Соли п. Карабиньскій. При сѣй нагодѣ зібрано 10 зр. на будову дому філіи „Просвѣты“ и 22½ зр. на „Шкѣльну Помочь“ въ Самборѣ. — *В.*

Спѣльне вѣче дяковъ зъ органістами.

Якъ мы свого часу коротко доносили, вѣдбуло ся тамтого мѣсяця спѣльне вѣче дяковъ и органістовъ. Для блившого пояснення и зрозумѣня того вѣча мѣстимо справоздане зъ него, яке намъ надѣславъ п. Т. Янѣшевскій, управитель хору церковного изъ Зборова:

Дня 10 лютого с. р. вѣдбуло ся заходомъ п. Панасевича, органіста зъ костела Марія Магдалины у Львовѣ, а на заклывъ п. Полотнюка, редактора „Дяковского Гласа“ вѣче дяковъ и органістовъ въ слѣдующѣмъ порядку:

О годинѣ 10 рано вѣдправила ся служба Божа въ лат. катедрѣ на интенцію участниковъ вѣча, вѣдправлен о. каноникомъ Волчемъ и о. Кисѣлевскимъ греко-кат. парохомъ въ дієцезіи станиславовскои. По скѣнченю удали ся зібраній около 120 люда [пѣзнѣйше прийшло ще стѣлько) на спѣльну нараду до товариства роботничого „Jednѣść“, а зъ-вѣдтамъ выбрана депутація удала ся до лат. архіепископа и просила о благословене. Архіепископъ дуже радо и ласкаво приняв депутацію и удѣливъ ѣй благословеня. По дорозѣ удала ся депутація до намѣстництва п. радника Корженьовского и просила его о поперте справы въ міністерствѣ просвѣты.

О годинѣ 10½ п. Панасевичъ отворивъ вѣче короткою промовою и приступлено до выбору председателя вѣча; выбрано черезъ аклямацію председателемъ о. крил. лат. Іоана Хенцѣньского, пароха зъ костела св. Марія Снѣжнои, заступникомъ о. Тупися, секретаря, товариства взаимнои помочи дяковъ у Львовѣ а секретарями вѣча пп. Янѣшевского изъ Зборова и Панасевича зѣ Львова. Выборъ председателя вѣча потверджено гучными окликами, почѣмъ п. Цепельовскій взнѣсъ на честь папы римского и цѣсаря окликъ „многая лѣта“, котрый згромаджені повторили прикратно, почѣмъ вѣдспѣвано „Царю небесный“ и приступлено до обрадъ. На вступѣ промовивъ редакторъ Кгуґа приречаючи боронити въ тѣмъ письмѣ горячо справы органістовъ и дяковъ. Мову принято гучными окликами.

Програма вѣча була така: 1) Справоздане комісіи рашѣвского вѣча. 2) Справоздания о заходахъ дяковъ. 3) Постановленя, о скѣлько мае бути спѣльною справа органістовъ и дяковъ. 4) Внесеня членовъ.

Делеґатъ комісіи вѣча рашѣвского п. Цепельовскій зложивъ реляцію о ухвалахъ на вѣчу въ Рашевѣ въ року 1898, т. є.: внесене петиціи до сойму о урегулованю платнѣ; внесене петиціи до правительства о сталу субвенцію; пороблене вѣдповѣдныхъ крокѣвъ о одержане стабілізаціи; регуляція семинарій органістовскихъ. Въ мовѣ своѣй высказавъ справоздавець сумнѣ вѣдносны нашій, пригадавъ наради вѣчевій, котрѣ вѣдбували ся въ рѣзныхъ часахъ, якъ: у Фришташу, Кольбушовѣй, Рашевѣ и т. д., рѣзній ухвалы тыхъ вѣчъ и безкорыстній старани комісіи тыхъ вѣчъ за-для браку спѣльности межи органістами. Мѣжь иншимъ высказавъ потребу стабілізаціи органістовъ. Вѣдтакъ згадавъ о ухвалѣ вѣча рашѣвского, що абы старани органістовъ доправдили до пожаданои цѣли, треба получити ся зъ дяками.

Потѣмъ забравъ голосъ п. Полотнюкъ, делеґатъ Товариства дяковъ въ Станиславовѣ и редакторъ „Дяковского Гласа“ и въ мовѣ, хоть довшій, перебѣжно оповѣвъ, якій були старани дяковъ и ихъ товариствъ для полѣпшеня своихъ долѣ. Покликуючись на рѣзній даты вѣчъ дяковъ, н. пр. въ Кристинополи въ 1880 р. и въ иншихъ лѣтахъ, выказавъ, кільки и якій були заходы дяковъ вѣдъ кількинадцять лѣтъ, а потѣмъ оповѣвъ, яка ухвала запала въ тѣй справѣ на засѣданю сесіи сеймовои въ остатныхъ часахъ, и причину, задля котрои она доси не выконана. Пѣсли выясненъ бесѣдника, пѣдпертыхъ рѣзными датами, сеймъ мавъ справу дяковъ по ухваленю дотаціи около 120 зр. предложити правительству, але що справа тая була идентичною зѣ старанями органістовъ въ тѣмъ самѣмъ часѣ и въ тѣмъ самѣмъ напрямѣ, черезъ то сеймъ не мѣгъ полагодити дяковскои справы безъ органістовъ и въ тѣй цѣли зажадавъ выяснена вѣдъ консисторій латинскихъ, котрого они ще до теперь не надѣслали. Дальше бесѣдникъ описавъ способъ и справу позакладаныхъ товариствъ дяковъ у Львовѣ, Станиславовѣ и т. д.

По справозданю и по мовѣ п. Голѣньского що до третьои точки програмы забравъ голосъ о. деканъ Козюкъ и обговорювавъ потребу лѣпшого провадженя товариствъ дяковскихъ та заложени товариства органістовъ. — По сѣй мовѣ забравъ голосъ п. Панасевичъ и обявивъ зібраным, що таке товариства для органістовъ истнуе у Львовѣ для Галичины та Буковины, и выказавъ цѣль и дѣяльность того товариства, послугуючись его справозданенъ [оно выплачувало рѣзній запомоги], а також оповѣвъ рѣдъ и засѣбъ фондовъ, якій се товариство мае. — Зѣ стороны львовского товариства дяковъ промовлявъ въ тѣмъ змыслѣ о. Тупись, секретарь того товариства и заступникъ председателя вѣча.

О. Кисѣлевскій, також заступникъ председателя вѣча, высказавъ потребу заведеня испытовъ для органістовъ и дяковъ, бо въ той способъ буде можна установити якійсь степень вымаганои кваліфікаціи и интеліґенціи у органістовъ та дяковъ и буде можна охоронитись выпираня зъ посадъ людей способныхъ черезъ неспособныхъ на органістовъ и дяковъ. Мову о. Кисѣлевского принято зъ великою радостію.

Вкѣнци що до третьои точки програмы ухвалено, що петиція до власті, якъ автономічныхъ такъ и правительственныхъ, мае бути спѣльна. Абы можна припильнувати залагодженя петиціи, выбрано комісію доглядаючу, котрои члены мешкають у Львовѣ, а въ складъ ея вѣйшли: о. проф. И. Бочаръ, заступникъ председателя и скарбникъ товариства органістовъ у Львовѣ; п. А. Панасевичъ органістъ у св. Марія Магдалины и п. І. Децовскій органістъ у св. Анны; а зѣ стороны дяковъ: о. М. Тупись секретарь товариства дяковъ у Львовѣ, Г. Мельникъ и Скакунъ управитель хоровъ у св. Юра.

По тѣмъ вѣдчитано телеграмы и листы привѣтній, котрыхъ було 112. На послѣдокъ ухвалено, щобы въ цѣлѣй Галичинѣ уряджувано вѣча деканальній, спѣльній органістовъ и дяковъ.

За-для пѣзнои поры мусѣло ся запереставати дальшій обрады, по чѣмъ вѣдспѣвано пѣсень, „Миръ Вамъ брати“ и засѣдане замкнено.

Т. Янишевскій.

НОВИНКИ.

— **До нашихъ Р. Т. читателѣвъ.** Въ „Бібліотецѣ найзаменитшихъ повѣстей“ друкарня два аркушѣ выдрукувала незадало — поперекидавши стороны [„Ближній“ аркушъ вѣдъ стороны 65 до 80 и аркушъ вѣдъ стороны 113 до 128]. Розумѣе ся друкарня тѣ аркушѣ передрукуе и мы вышлемо ихъ нашимъ Вп. читателямъ.

— **Програма концерту въ память 38-ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка** дня 10 н. ст. с. м.: 1) Лисенко: Козакъ шумка, орхестра 80 п. п. — 2) Шевченко Кишакевичъ: Калина, хоръ мѣшаный Льв. Бояна въ супроводѣ орхестры. — 3) Шевченко-Лисенко: На що мині чорні брови, сольо-спѣвъ п-ы О. Проскурницкои. — 4) а) Шевченко Колесса: Було колись, б) Дѣвчина и рута, хоръ мужескій Льв. Бояна. — 5) Сольо фортепіановe, проф. В. Курцъ. — 6) Шевченко: Прольогъ до Гайдамаковъ, деклямація п-и О. Л. — 7) Лисенко: Три пѣсни, хоръ мужескій. — 8) Шевченко-Лисенко: Менѣ одинокому, сольо-спѣвъ Олекс. Мышуги. — 9) Шевченко-Лисенко: Кантата, хоръ мѣшаный Льв. Бояна въ супроводѣ орхестры. — Цѣна білетовъ: фотель 1·50 зр., крѣсло первoрядне 1·20 зр., другорядне 1 зр., вступъ на салю 60 кр., галерія 30 кр. — Білетовъ можна набути у служачого „Рускои Бесѣды“ Рынокъ ч. 10 I. поверхъ.

— Вправы передконцертовій хору мужескогo „Львовского Бояна“ вѣдбудуть ся завтра [въ недѣлю] точно о год. 4 зъ полудня въ комнатахъ Бояна [ученики не будуть мати пробы]. Прошу про те всѣхъ членовъ муж. хору точно и въ комплятъ явити ся. — *Волод. Шухевичъ.*

— „Краевый Союзъ кредитовый“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ, орґанізуе: стоваришеня, товариства та спѣлки економічній и старае ся о кредитъ для тыхъ-же. Удѣлне також кредиту своимъ членамъ, а то: кредитовымъ товариствамъ на 5½%, прочнымъ особамъ на 7%. Приймае такожь щадничѣ вкладки въ довольнѣй высотѣ и платить вѣдъ нихъ по 4½% рѣчно; також удѣляе кредиту при парцеляціяхъ посѣлостій. — Взорцевый статутъ для повѣтовыхъ товариствъ кредитовыхъ высылае ся въ кождѣмъ часѣ на бажане даромъ. Льокаль товариства: Львовъ, Рынокъ ч. 10, II. поверхъ. Годины урядовій вѣдъ 12 до 2 ои пополудни кождого дня, крѣмъ недѣль и рускихъ святъ. — *Дирекція.*

— Впр. о. М. Левицкій, совѣтникъ Ев. консисторія, ніцедекавъ и пароховъ въ Обертинѣ, зложивъ дня 3 марта с. р. на дальшу будову „Народного Дому въ Коломыи“ 100 (сто) зр. За сей значный даръ складае управляючій совѣтъ Народного Дому въ Коломыи свому великодушному и народолюбному членови сердечну подяку зъ бажанемъ: многій ще лѣта прожити для добра Руси! — *И. Левкій* председатель института.

— Въ учительскій семинаріи въ Станиславовѣ вѣдбуло ся дня 25 м. м. торжество вручена проф. д-ру Иванови Яхну золотого хреста заслуги зъ короною зъ нагоды цѣсарского ювілея. Директоръ семинаріи при зібранѣмъ кружѣ учительскѣмъ вручивъ проф. Яхну вѣдзнаку, пѣдносячи при тѣмъ его ревну и успѣшну 25-лѣтну працю въ званю учительскѣмъ.

— О. сов. Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій, пароховъ въ Дулибахъ, обходивъ дня 2 марта с. р. сороклѣтный ювілей священьства.

— Зъ Бережанъ пишуть намъ: По майже бѣльше якъ дволѣтнѣй перерывѣ при будовѣ нашои церкви, коли то выставлено вже дивъ величавій вежѣ, розпочинае ся поволи наново рухъ звоженемъ пѣску и матеріялу будівляного. Стара церковь мае ся при вѣдповѣднѣмъ розширеню о кількa метровъ продовжити, такъ що величава ея буде мабуть рѣвнятись латинскій фарѣ. Кобы только обильно посыпали ся датки на будову, то и робота скоро поступати-ме. При сѣй нагодѣ желаемо якъ найкрасшого успѣху въ розпочатѣмъ дѣлѣ о. парохови, священьству и бережаньскому мѣщаньству. Немепче и панямъ, котрѣ збирають грошѣ на внутрѣшне украшене церкви, бажаемо хорошого результату въ узбираню показньйшои сумки на тую цѣль. Щасть Боже! — *Правоверный*

— Зъ Надвѣрной пишуть намъ, що надвѣрнянскій маршалокъ повѣтовои рады и посолъ соймовый о. Кирило Мандичевскій задумуе слѣдуючого тыжня выѣхати на засѣдання сойму, на котрыхъ дѣяльный о. посолъ до теперь не мавъ еще нагоды бути присутнымъ. — Може приѣздъ о. посла оживить скучну и монотонну дискусію въ соймѣ, а спѣльна комісія, котрои членомъ е о. посолъ, выекае много изъ его фаховыхъ вѣдомостій.

— Матеріальный бытъ у вѣйску. Пѣсля торѣчнои установы пѣдвышеня премій службовои для пѣдофіцирѣвъ получшено имъ станъ матеріальный такъ, що крѣмъ кватиры, уніформу, харчу и денного такъ званого „лѣнунту“ побирае по девятьохъ рокахъ служби титуломъ высшои премій: фельдвебель 45, фіреръ 40 а капраль 30 коронъ мѣсячно. Кро-

мѣ того заведено выплату т. зв. „аффертіґунґу“ для тыхъ пѣдофіцарѣвъ, котрѣ выступають по 12 лѣтахъ зъ вѣйсковои службы а вступають въ державну, або котрыхъ суперарбітровано, дальше въ разѣ смерти для родины жонатыхъ. Тая вѣдправа выносить 25% вѣдъ побираной премін а выслужившій фельдвебель або вахмѣйстеръ при вѣйску по трохъ презенційныхъ рокахъ а по девятьохъ рокахъ за премію, взглядно по 12 лѣтахъ, коли переходить на канцеліста або возьного, побере вѣдправу за той часъ въ квотѣ 607 зр. наразъ, або въ мѣру бѣльше лѣтъ службы вѣдповѣдно значнѣйшу суму. Все то на початокъ дуже добре. Що теперь время економічно люте а мілітаризмъ у насъ процвитае, оповѣщуемо тое зъ огляду на нашихъ молодцѣвъ „безъ каріэры“ зъ кѣлькома гімназіяльними, котрѣ до ремѣсла вже не способлять ся, отже можуть радше користати зъ того становиска, нѣжь тынятись по діюрнахъ. Жиды чимъ-разъ бѣльше вступають и служать при вѣйску, а то знакъ не абы якій. — *Немарся.*

— Въ Станиславовѣ померъ вчера въ 61 роцѣ життя генералъ-поручникъ Іосифъ Залѣскій, братъ бувшого намѣстника а опѣсля міністра для Галичины Филипа Залеского.

— **Огнѣ.** Дня 22. лютого о 11 годинѣ въ ночи при сильнѣмъ вѣтрѣ выбухъ огонь въ стодолѣ одного селянина въ Угриновѣ горѣшнѣмъ повѣта станиславѣвского. Згорѣла стодола, шопа и оборѣгъ. Всѣ будынки и паша въ нихъ були обезпеченѣ. Пѣдозрѣне паде на самого господаря, що пѣдпаливъ; слѣдство выкаже, чи се правда. Огонь при сильнѣмъ вѣтрѣ грозивъ цѣлому селу, а що не згорѣло нѣчо бѣльше, то завдяки снѣгови и начальникови громады Гриневи Дурановичеви, котрый вѣзвавъ людей до ратунку и такъ ихъ заохотивъ, що навѣть часть пашѣ, котра уже зъ верха горѣла, уратовано. Не першій то огонь въ тѣмъ селѣ, а майже все въ ночи и зъ намѣромъ пѣдкладаный, щобы поратувати ся грѣшми зъ асекурації; оно и въ сѣмъ случаю можливе.

— **Кому вѣдъ чого смерть** — хто се згадае? Недавно гімназіяльный професоръ въ Парижи Жераръ (Gerard) запаливъ сѣрничку, абы закурити цыгаро, и нехотячи пѣдпаливъ собѣ довгу бороду и такъ попѣкъ ся, що по тяжкихъ мукахъ невдовзѣ вмеръ.

— **Жидѣвскій швіндель.** Якъ пишуть кіївскѣ дневники, сконфіскувано дня 8 (20) лютого с. р. въ Кіевѣ фабриканта археольоґічныхъ дорогоцѣнностій, австрійского пѣддаваго зъ Львова жида Боруха Деренгейма [Чи не Дорнгельма?]. На донесенне до поліціи, що Борухъ Деренгеймъ контрабандою ввозить до Россіи рѣчи зъ низькопробного срѣбла, зроблено въ его мешканю ревізію и знайдено дуже богато срѣбныхъ рѣчей, на око нѣбы антикѣвъ [старинныхъ], такъ що комната, заставлена тыми рѣчами, мала характеръ музея. Були тамъ великій срѣбній тарелѣ и полумиски [нѣбы почорнѣлій вѣдъ старости] въ всякими зображеннями зъ середныхъ вѣковъ, немовь-то колишна власность середновѣчныхъ лицарѣвъ; бувъ одинъ полумисокъ зъ написію „Мазера“; були тяжкій масивній пугаръ; були великій срѣбній барельефы въ плюшевыхъ рамахъ, а на однѣмъ була зображева сцена, якъ Вільгельмъ Тель цѣлить зъ лука въ яблоко на головѣ свого сынка; було богато металевыхъ зображень особъ неторичныхъ, н. пр. царѣвъ Петра Великого, Алексѣя Михайловича, Феодора Алексѣевича, Яна Собѣского, Станислава Понятовского, Яна Казимира, Наполеона I; було богато чарокъ, и т. д., а все нѣбы старинне. — Борухъ Деренгеймъ при переслухани призналъ, що вѣнъ сѣ старинній рѣчи самъ фабрикуе въ своѣмъ варстатѣ, якій веде разомъ зъ своимъ тестемъ Яковомъ Цімерманомъ у Львовѣ. А кіївскій антикваръ и спеціалісты купували у Боруха его фальшіфікаты немовь справдѣшну старину и платили грубѣ грошѣ. По розслѣдженю справы поліція сконфіскувала Борухѣвъ „музей“, его самого поки-що интернувала въ мешканю, а справу вѣддала слѣдчому судьѣ.

— **Найсильнѣйшимъ чоловѣкомъ** на свѣтѣ е продукуючій ся теперь въ циркахъ Парижа Італіянець Ніно. Родивъ ся вѣнъ въ Медіоланѣ, де вѣдъ молодыхъ лѣтъ управлювавъ ся въ пѣдношеню тягарѣвъ. На видъ здаеть ся звычайнымъ чоловѣкомъ, не вызначае ся нѣ незвычайнымъ зростомъ анѣ будовою тѣла, а важить ледви 80 кільоґрамѣвъ. Одначъ вѣнъ безъ натуженна пѣдносить тягарѣ ваги 800 кільоґрамѣвъ въ зубахъ потрафить держати тягаръ ваги 40 кільоґр. а рѣвночасно носити въ руцѣ дорослого чоловѣка. Найбѣльшимъ доказомъ его силы е ее, що пѣдносить въ гору желѣзну штабу, на котрои кѣнцяхъ находять ся дѣв металевѣ пѣвкулѣ, а въ нихъ сидить по трехъ дорослыхъ людей. Зъ такими „тягарами“ балянсуе вѣнъ по цирковѣй аренѣ. Сей новочасный Самсонъ, чоловѣкъ ще молодый готовъ черезъ безнастанну вправу набрати ще бѣльшои силы.

— **Дрѣбній вѣсти.** — Въ мѣстѣ Хрудимѣ въ Чехіи страчено недавно на шибеници 35 лѣтнього богатого властителя дѣбръ Новотного. Вытровивъ вѣнъ по черезъ семеро своихъ дѣтей зъ тои причины, що его дразнили своимъ крикомъ. — Міністеръ д-ръ Адамъ Бадженійовичъ, перебуваючи у Львовѣ, буде приймати въ понедѣлокъ о 11 годинѣ передъ полуднемъ въ будынку намѣстництва представителѣвъ властій и удѣлятн буде авдіенцій.

Звертаемо увагу на инсераты **Дому рѣльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальоґъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозовъ, такожь богато цѣнныхъ вказовокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю е вѣнъ пѣдручникомъ гѣдным поручения

Соймъ краєвый.

[8. засѣданя зъ дня 4. марта 1899.]

Година 11 ¾ — на сали мале дуже число послѣвъ. Вѣйтовъ маршалокъ и пристанувъ коло своеи льожѣ; довкола него пристануло кѣлькохъ послѣвъ и вѣнъ завѣвъ зъ ними оживлену розмову — безперечно на тематъ онодѣшнои критики дѣяльности выдѣлу краевого. Опѣсля маршалокъ отворивъ засѣдане.

Вѣдчитано наспѣвшій петиціи и попрядѣловано вѣдповѣдным комісіямъ.

Зъ порядку дневного наступило перше читане справозданя выдѣлу краевого о допущенню обваловання правого берега Вислы мѣжь Подґужомъ а Неподомицами.

При першѣмъ читаню внесеня въ справѣ вымѣру податку особисто доходового и податку заробковогозабравъ слово внескод. п. Менциньскій, щобы пѣдперти свое внесене. Бесѣдникъ представивъ способъ накладаня властями податку, котрый не вѣдповѣдае фактичному доходови. Пѣднѣсъ справу рекурсѣвъ противъ податку особисто-доходового. Рекурсы, внесенѣ ще минувшого року, дотеперь лежать неполагоджены; комісіи рекурсовои не скликано. Дальше кѣритикувавъ надужитя урядникѣвъ, котрѣ вымѣрюють сей податокъ пѣсля власного погляду. Пѣднѣсъ несправедливе оподатковане товариствъ задатковыхъ и позичковыхъ за векселѣвѣ позички. Дальше закинувъ, що урядники податковѣ не стоять на рѣвени интеліґенціи зъ урядниками иншихъ дикастерій; однакъ сему старае ся теперь запобѣгти віцепрезидентъ дирекціи скарбовои п. Коритовскій, добираючи новѣ силы. Бесѣдникъ статистичными числами выказувавъ надужитя податковыхъ властій при вымѣрюваню податку рѣзнымъ товариствамъ задатковымъ. Опѣсля заатакувавъ взагалѣ австрійскій фіскалізмъ, котрый гнете зарѣвно шляхтича, хлопа, фабриканта и зарѣбника. [*Сильнѣ оплески.*] — Внесене передано комісіи податковѣй.

При першѣмъ читаню внесеня о основаня реальнои школы въ Горлицяхъ забравъ слово внескодавець п. Скшиньскій и выказувавъ потребу тамъ такои школы. — Внесене передано комісіи шкѣльнѣй.

Дальше наступило продовженя розправы надъ справозданемъ комісіи господарства краевого о справозданю выдѣлу краевого зъ чинностій III. департаменту. — Першій въ тѣй справѣ промовивъ п. Вуйцікъ [людовець]. Заявивъ, що не буде боронити выдѣлу краевого на починени онодгы ему закиды п. Гупки, бо выдѣлъ кр. потрафить лишь вѣдповѣсти п. Гунцѣ яко представитель селяньства. Отже яко посолъ селяньскій, по засягненю информацій вѣдъ селянъ, мусить бути противный неподѣльности грунтѣвъ. Вкѣнци заявляе, що буде голосувати за внесенями выдѣлу краевого. — П. Вікторъ Чайковскій [консерватистъ] полемізувавъ въ имени свого сторонництва зъ передбесѣдниками въ тѣй справѣ, пп. Вайґінґеромъ, Верещиньскимъ и Вуйцікомъ; оборонюючи таки неподѣльности грунтѣвъ, звертавъ увагу на грѣзный зрѣстъ пролетарияту мѣского. [Бесѣдника мало було чути, бо говоривъ тихо, все попиваючи воду]. — По замкненю дискусіи п. Гупка простував выказы пп. Стилы и Средняваского, а коли вѣдтакъ почавъ попысувати ся вымовою, маршалокъ перервавъ ему, пригадуючи що удѣливъ ему голосу тѣлько для спростованя факту. Тогды бесѣдникъ звернувъ ся противъ п. Верещиньского [члена выдѣлу краевого], вѣдповѣдавъ на его закиды, а величавъ консерватистовъ, що они знають недолю хлопску и радѣ ѣй зарадити — По фактичныхъ спростованяхъ пп. Стилы и Вайґінґера на адресу Гупки, справозданець п. Райскій боронивъ внесеня выдѣлу краевого зъ чинностій III. департаменту, а опѣсля палата приняла его до вѣдомости.

Вѣдтакъ ухвалила палата внесене п. Цоля: вѣзвати правительство, щобы школу штукъ красныхъ въ Краковѣ перемѣнило на Академію штукъ красныхъ.

Вѣдтакъ приняв соймъ до вѣдомости справоздане комісіи адміністраційнои о адміністрації краевыхъ фондѣвъ позичковыхъ на будову касарень для вѣйска за часъ вѣдъ 1 падолиста 1897 до кѣнця 1898 р.

П. Целяцкій зреферувавъ справоздане комісіи шкѣльнои про внесене п. Яблоньского о основане женьскои семинарія учительскои въ Ряшевѣ. — Справу передано выдѣлови краевому для переговорѣвъ зъ м. Ряшевомъ о заснованя тамъ наукового высшого заведеня женьского, а опѣсля выдѣлъ краевый въ порозумѣню зъ краевою радою шкѣльною маѣ выступити передъ соймъ зъ внесенемъ о евентуально вѣдповѣдну запомогу зъ краевыхъ фондѣвъ для сего заведеня.

Довша дискусія вывязала ся надъ справозданемъ шкѣльнои комісіи о станѣ шкѣлъ народныхъ и семинарій учительскихъ въ роцѣ 1897/98 на основѣ справозданя краевои рады шкѣльнои. До голосу записали ся „противъ“ п. Окуневскій, а „за“ пп. Целяцкій, гр. Войтко Дѣдушицкій, Солскій и Бернадзіковскій.

Година 2-га — говорить п. Окуневскій и досадными словами критикуе польску господарку въ школахъ народныхъ. Пѣдносить ярке надужитя, що въ школахъ народныхъ неволять рускѣ дѣти учитись польскои мовы, хочь неразъ нема тамъ анѣ одного польскои дитины. Статистичными даными выказуе полѣонізацію рускихъ шкѣлъ народныхъ. [Бесѣдникови прислухують ся цѣкаві нечисленнѣ присутнѣ на сали послы, комісаръ правительственный гр. Лось, послы рускѣ и людовцѣ, а віцепрезидентъ рады шкѣльнои п. Бобжинъскій робить собѣ записки, щобы вѣдтакъ вѣдповѣдати на живу правду кривджена рускаго народа въ народнѣмъ шкѣльництвѣ.]

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Евсевій Ковальскій, судовый канцелістъ у Львовѣ, померъ онодгы въ 29 роцѣ життя по короткѣй а тяжкѣй недузѣ. В. с. п.]

О. Михаилъ Гарбиньскій, парохъ въ Якубовѣй Волѣ коло Дрогобича, упокоивъ ся дня 26 м. м. въ 80 роцѣ життя а 50-бмъ священьства В. с. п.]

Наука, штука и література.

— **Сельскі аристократи** сорокових лѣт або внесене пантоміни в Загорбах. Комедия зі сьпівами в трох дѣях. Написав у пятьдесятьлѣтну память внесени пантоміни для сельских театрів *Т. С.* Коштом і заходом товариства „Просьвіта“. У Львові, 1899. З друкарні Наук. Товариства ім. Шевченка. — Стор. 59 малои вѣсѣмки, цѣна 15 кр. — 6 се 226 книжочка товариства „Просьвіта“, а за сей рѣкъ третя.

— Въ Кіевѣ друкуе ся накладомъ журнала „Кіевская Старина“ и незабаромъ выѣде нове выданѣ „Кобзаря“ Тараса Шевченка въ двохъ выданяхъ: дешевѣмъ и дорожшѣмъ. [Остатне выдане Шевченковыхъ творѣвъ на Украинѣ було 1893 року, але хочь надруковано его въ 20.000 примѣрникѣвъ, вже давно розбійшло ся, а теперь продае ся дорого, мовьбы рѣдкѣсть бібліоґрафічна]. Дешеве выдане „Кобзаря“ друкуе ся теперь въ 50.000 примѣрникѣвъ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Концепістамы санітарными именованій асистенты: д-ръ Леоп. Гаймъ и д-ръ Теоф. Бонковскій. — Судовыми адъюнктами именованій аскультанты: Кар. Туниковскій для Кутъ, Каз. Зембронь для Залозець, Арт. Кромиъ для Богородчанъ и Володим. Сѣнкевичъ для Солотвины. — Адъюнктами именованій аскультанты: д-ръ К. Лішка для Любачева, Лейбъ Маркъ для Тлустого, Каз. Кшановскій для Немирова, д-ръ Ром. Конщевичъ для Солотвины, Стан. Герстманъ для Дрогобича, Валер. Пашковскій для Печенѣжина, Тад. Волянинъ для Зборова, Миронъ Гординьскій для Яворова, Ив. Вагнеръ для Обертина, Вацл. Наклѣрскій для Краковца, Тад. Лучаковскій для Збаража, Діон. Нѣментовскій для Галича, Вол. Бекеръ для Заболотова и Стан. Славікъ для Угнова.

— **Перенесеня.** Перенесенѣ повѣтовѣ лѣкарѣ: д-ръ Соболевскій зъ Бродѣвъ до Львова, д-ръ Іос. Фрідберґъ изъ Залѣщикъ до Бродѣвъ и д-ръ Леоп. Гаймъ зъ Кракова до Чешанова; санітарнѣ асистенты: д-ръ Кирило Дольницкій зъ Печенѣжина до Залѣщикъ, д-ръ Алекс. Ястрембскій изъ Станиславова до Печенѣжина и д-ръ Ром. Малачиньскій зъ Львова до Самбора. — Перенесенѣ судовѣ адъюнкты: Ив. Гайльговеръ зъ Самбора до Пѣдгаець, Фр. Мараморошъ зъ Печенѣжина до Стрыя, Ив. Вербовскій зъ Заболотова до Самбора, д-ръ Гершъ Сервітеръ зъ Радовець до Чернѣвцѣвъ, Л. Рамскій зъ Тлустого до Перемышля, І. Праґловского зъ Кутъ до Станиславова, Чесл. Вуйницкій зъ Пѣдгаець до Перемышлянъ, Руд. Стадлеръ зъ Выжницѣ до Сучавы.

— **Вѣдзначеня.** Адъюнктъ урядовъ помѣчничитъ въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ Ем. Ляховичъ дѣставъ при переходѣ въ станъ спочинку золотый хрестъ заслуги зъ короною.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 4 марта. Politik доносить, що сегорѣчній цѣсарскѣ маневры вѣдбудуть ся въ Чехіи а головна квартира буде въ Рехштадъ. Такѣжъ маневры вѣдбудуть ся такожь въ Карнтіи зъ головною квартирою въ Целовци.

Задаръ 4 марта. Соймъ приняв одноголосно внесене, въ котрѣмъ высказуе ся до правительства жаль за се, що оно у внутрѣшнѣй урядовѣй службѣ послугуе ся нѣмецкою мовою.

Парижъ 4 марта. Президентомъ сенату выбрано Фалѣера 151 голосами. Констансъ одержавъ 85 голосѣвъ. — Въ справѣ о компетенцію палата рѣшила, щобы Пікара и Лебльо зъ причины фальшѣвництвъ, роблена ужитку зъ фальшѣвництвъ и зрады змѣсту dossiers Драйфусъ-Естергаза, викликати передъ палату обжалованъ. Въ справахъ чисто вѣйсковыхъ, якъ примѣромъ въ справѣ почтовыхъ голубѣвъ, узнати компетенцію вѣйскового суду.

Мадритъ 4 марта. Вчера арештовано шефа испанскои ескадры зъ пѣдъ Манілъ адмірала Монтойо и шефа арсеналу въ Кавіте Состоа. Нинѣ маѣ бути арештованый бувшій комендантъ Санхаґа ґенералъ Лінаресъ. — Королева поручила утворене нового кабінету Сіволѣ.

Брукселя 4 марта. Королева занедужала на запалене легкихъ.

Берлинъ 4 марта. Въ провінціи Шантунъ запанувавъ великій неспокѣй, котрый може спровадити интервенцію Нѣмеччины и дасть ѣй нагоду загорнути для себе мѣсто Антунъ зъ дуже доброю пристанею.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. дописувателеви въ Товмача. Допись буде умѣщена въ понедѣлковѣмъ числѣ. — *Вп. К. Уст.* Всѣ посылки дѣйшли; по одержаню всего напишемо.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіжеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыье мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЕ

въ ресторациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиці Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаный легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіоръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Вѣлкій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моихъ ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжна, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 182—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

38 10—?

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣй выробы продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своѣй ново устроенѣй торговли

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовлена зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

☞ Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентѣвъ нѣ похатникѣвъ не высылаемо. 2 9—52

Артистично-ретовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и граверованнѣ и проче.

Замовлена зъ провінціи подагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 52—52

Е. ЭВІТЕКА

въ Найштіфтъ (Neustift) коло Оломуца

Выробъ мозаіки въ окѣй св. гробы, олтарь Божого Тѣла и гробы з Люрдъ вѣдзначеній св. Отцемъ Львомъ XIII

Признаня католицко-теольоґічнои академіи въ Петербурзѣ, нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. — Плюстрованій цѣнники franco. 477 Достава вѣдъ ґарантію. 5—5

Покривджены за-для народности въ польскѣй институціи урядникъ Русинъ пошукуе въ рускѣмъ Товариствѣ посады у Львовѣ або на провінціи. Зголошеня листовѣ: Бюро оголошень Ольшевского, ул. Кілиньского. 73 2—2

Маю честь повѣдомити отсимъ Поважану Р. Т. Публику, що вѣдъ 1 марта перенесла я свою

роботню суконь и дамскихъ окрыть

на улицю Гофмана ч. 24

(бѣчна Личаковска).

Зъ поважанемъ

64 3—3 *Емілія Шереръ.*

Мыльнички и пензлики до золочена препоручае Иванъ Ляврукъ, пожѣвникъ у Львовѣ, улиця Галицка 6.

Въ книгарни Ставропигійского института

Великопостнї Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовлена. Дохѣдь на церковь.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и инши рѣчи. Принимае рѣзьбарскї роботы пѣдля вдасныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковнї образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣдшуе въ фотографіи портреты. Зъ уповажнена ц. к. консерваторія реставруе всякї старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячї въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

БАНКЪ
ЛЮДОВЫЙ И ЗВЯЗКОВЫЙ

у Львовѣ

улиця Словацкого 8 (противъ головнои почты)

приймае

Вкладки щадничї

и опроцентуе ихъ по

5 вѣдъ ста рѣчно

самъ оплачуючи податокъ рентовый. 72 1—3

З подвѣйнымъ ланцухомъ якшь 5·25 зр.

Годинникарямъ а людямъ приватнымъ, потребуючимъ добрыхъ годинниковъ, подаемо до вѣдомости, що мы обняли выключну продажъ нововынайденыхъ ювілейныхъ

ГОЛЬДИНОВЫХЪ ГОДИННИКОВЪ-РЕМОНТУАРОВЪ

зъ знаменито улучшенымъ зрефермово-преснымъ керкомъ.

Тї годинники, въ подвѣйныхъ кувертахъ задля свого пышного и вкусного выконана годѣ вѣдрѣзнити вѣдъ правдиво золотыхъ навѣть людямъ фаховымъ. Чудесно цизельованї куверты лишають ся на все цѣле не змѣненымъ а за точный хѣдъ дае ся 3-лѣтну письменну гарантію

Цѣна за штуку разомъ зъ хорошимъ гольдиновымъ подвѣйнымъ ланцушкомъ **лише 5·25.**

До кождого годинника даромъ шкѣрянный футеравъ, а набувати можна лише въ центральномъ складѣ. 15 4—6

Anton Rix & Bruder

Wien II. Praterstrasse 16

Высылка за послѣплатою. Коли не подобаесь, звертае ся грошѣ.

Сї гольдиновї годинники з оригінальнымъ швайцарскимъ фабрикатомъ, идуть они такъ точно и вытревало, якъ золотї годинники вартости вѣдъ 100 до 150 зр. и були выставленї на сегорѣчнѣй ювілейнѣй выставѣ.

Кождый годинникъ носить такъ марку охор.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИНГЕРА

човникові и обручкові, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованї якъ найточнѣйше, зъ патентованою гарантіею

Зінґера ручнї вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнї вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнї по 4 зр., або готовкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінція полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

297 29—? Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Нью-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 160

*) Вѣдля довжини и вольчины пакети инъ и вѣдля скорости и комфорту виконанъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. экц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякї паперы цѣнни
И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 (2)

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зарегистроване зъ огранич. (однокр.) поруков во Львовѣ

при улици Краковскій ч. 17

переводить парцеляцію обшарѣвъ дворскихъ, удѣляе своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або побѣльшеня господарствъ и въ-загалѣ стараеся о удержане и придбане землѣ въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли принимае вѣдъ своихъ членѣвъ капіталы на условленый процентъ и **вкладки щадничї** въ довольнѣй высотѣ.

Оденъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдуючихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 52 7—10

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики RIXTERA въ Празѣ,

признане за знамените, утишомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 405 23—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Рихтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тои маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Рихтера аптика вѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne“ w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожь моремъ лише 5 до 5½ дня. 59 4 10

Выжимачки до бѣля зъ вальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Мапѣ комнатнї по зр. 24 и 35 пор. чае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзака у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

¼ натуральной величины

Оріґінальнї англійскї бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглубленo шлюфованї, вымострены, готовї до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½, вглубленo шлюфованї зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица пѣдчасъ голеня також у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вѣстре найделікатнѣйше ¾ вглубленe вышлюфованe. Цѣна въ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволенный. Людникъ Загрядникъ парохъ въ Куцновичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добри. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малновѣ.

Подѣбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои.

О. Подгайскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ круговъ.

Патентованї приклады до вѣды. Англійска марка „Sheffield“. Prima якѣсть зъ колодками зъ рога, або кости, вѣстря шлюфованї. Вѣстря не выпадають анѣ не розхвегуютъ ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Також продае ся по ½ тузина пары. D. 34 16—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

КАТРАЙНЕРА
Кнейпа Солодова
Кава.

Мені вжакує она найлѣпше!

Удержуч ся вѣдъ много лѣтъ яко найлѣпшій додатокъ до звычайной кавы. **При болѣзнахъ нервовыхъ,** серцевыхъ, жолудковыхъ, безкровю и т. д. поручають лѣкарѣ. — Улюблена кава сотокъ тысячѣвъ родинъ.

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментѣвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мелодій найтреваліѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Шапѣрь въ заб. Черлянъскои. Зъ друкарни Института Ставропигійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 41. Львовъ, Понедѣлокъ 22 Лютого (6 Марта) 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаткомъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро Гавеля ул. Короля Людвика 9, и А. Одъпевского ул. Кнѣжня 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

зъ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на переднє застереженє. — Реклямації неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсце в рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣльні и инші довозовні предплатні числа по 15 кр. вѣдъ екземпл.

Галицка каса щадничa.

Стало ся те, що при теперѣшнѣмъ складѣ галицкого сойму статись мусѣло: соймъ ухваливъ поруку за безпечность, значить, за выплату и опроцентоване щадничихъ вкладокъ до высоты 35 мілiонѣвъ зр.; статутъ касы буде змѣненый; край, котрый майномъ своимъ ручить за такъ великаньску суму, и правительство забезпечують собѣ участь въ управѣ касы и надзоръ надъ ей дальшою господаркою; въ доходѣвъ касы покрыє ся згодомъ дотеперѣшній страты, резервовый фондъ вѣдросте колись до давнои своои высоты, — и все, славити Бога, въ порядку! Важкій камѣнь спавъ зъ головы [кому?], honor narodowy уратованый, суспільность успокоена, довѣре до касы вѣдыскане [?], — и те все безъ жаднои [?] матеріяльнои жертвы краю, авдяки самѣй енергічнѣй и патріотичнѣй акціи сойму.

Варто придивити ся справѣ блише, чи такъ оно справдѣ е.

Передовсѣмъ, мовь та влѣзлива муха въ лѣтѣ, що десять разѣвъ згонишь ей, а она все назадъ сѣдае на нѣсъ, навертае ся гадка про тѣ розтрачены 7 чи 9 — хто тамъ якѣнци знае на правду, колько — мілiонѣвъ зр. Чи сама ухвала сойму, мовь якій гокусъ-покусъ Боска, вернула тѣ мілiоны, або може ихъ вернути? Чи годить ся въ сѣмъ разѣ махнути рукою та сказати собѣ: „пропало та й годѣ!“ — такъ, якъ се робить ся при елементарныхъ шкодахъ, при згубахъ и т. н.? Але-жь бо и при елементарныхъ шкодахъ та згубахъ не закладаемо рукъ, а ратуемо, що можна выратувати, та глядаемо згубы, де припускаемо, що ей найти можна. А коли не выратуемо нѣчого, не найдемо згубы, то бодай не накладаемо обовязку вѣдшкодованя на тыхъ, що шкодѣ тѣй нѣчимъ не винній. Въ сѣмъ же разѣ якось не слѣдно, щобы глядано страты тамъ, де ей бодай въ части вѣдшкодованя найти що можна, а по простому наложено обовязокъ вѣдшкодованя на тыхъ, що нѣчимъ до страты не причинили ся. Бо-жь ухвалена порука краю — се не пусте слово! ухвалою тою у всякомъ разѣ вложено на край обовязокъ звернути розтрачены мілiоны.

Въ часахъ далеко корыстнѣйшихъ для щадниць — львовска щадниця потребувала надъ 50 лѣтъ, щобы зѣбрати 4 мілiоны резервового фонду; теперь въ найлѣпшѣмъ разѣ хибa 100 лѣтъ треба буде ждати, поки зъ зыскѣвъ вернуть ся такъ легко розтрачены мілiоны. А довѣре до касы? Статистика львовскои щадниць могла бы выказати, якъ довго треба було честною и совѣстною господаркою дорабляти ся повѣльного зросту того довѣря, яке окончено въ суспільности утвердило ся. Чи стрaчене такъ соромнымъ способомъ довѣре такъ легко буде можна вѣдзыскати сaмою ухвалою соймовою и палкими бесѣдами намѣстника та гр. Тарновского, — се питанє, на котре годѣ вѣдповѣсти притакуючо. Слушно замѣчае Monitor, що довѣре до щадниць не залежить лише вѣдъ самого безпеченьства вкладокъ и вѣдсотковъ, але такожь передо всѣмъ вѣдъ певности, що вложеный капиталъ каса выплачувати буде на кожде жадане зараз, за малымъ ескомтомъ або въ речинци выповѣди. Тои певности годѣ теперь мати, поки въ касѣ лежить ульокованый х мілiоновый дефіцитъ. Тымъ то грошовитѣ паны — а ихъ мабуть не богато — можуть для заохоты суспільности вкладати до касы по сто тысячѣвъ коронъ; але ѣй, що всѣ свои ощадности числять на сотки, въ котрыхъ опѣсля въ касѣ збираютъ ся мілiоны, будуть скорѣйше выймати зъ касы свои вклады и умѣщати де-инде, де будуть мати певность, що кождого часу на закликанє дѣстануть ихъ назадъ. Якого-жь при такѣмъ станѣ рѣчи треба бы часу, щобы вернули ся розтрачены мілiоны? Чи не мусить скорѣйше або пѣзнѣйше прийти до того, що край, значить, нѣ въ чѣмъ не повинній податники будуть мусѣли звернути те, що не розтратили они?

Але уратованый бодай honor narodowy! Правда, гр. Стан. Тарновскій зъ звычайною собѣ краснорѣчивостію борониъ народового гонору, кидаючи громы на ширшаючу въ „тей дальниці“ пошесть розграблюванія публичного грoша и домагаючи ся розслѣдженя всеи правды безъ уваги на якій-небудь особы та укараня всѣхъ винуватыхъ, бо сего домагаe ся добра слава польского народу, сего домагаe ся ойчизна. Бесѣда гр. Тарновского выглядала на сповѣдь здеморалізованои части польскои суспільности. Только чи не буде се сповѣдь девотки, що у сповѣди добачуе лише легкій способъ увольнити ся вѣдъ грѣховъ и вины, але про поправу и гадки не маe? Отже не только интересъ ойчизны и добра слава польского народу, але такожь интересъ тыхъ, що у львовскѣй щадниці поскладали ощадности своои горкои працѣ, и интересъ податниковъ краю, на котрыхъ соймова ухвала вложила поруку за тѣ вклады, вымагае основнои поправы. А ся поправа вымагае не только повного розслѣдженя всеи правды и укараня всѣхъ винноватыхъ, але такожь всякого можливого вѣдшкодованя зъ стороны винуватыхъ и якѣнци основнои змѣны въ управѣ касы, щобы и духомъ не пахло въ нѣй тыми людьми, котрѣ чимъ-небудь, дѣломъ чи занедбанемъ дѣла, причинили ся до попереднои злочинноi господарки.

Однако по тѣмъ, що доси стало ся въ сѣмъ напрямѣ, зовсѣмъ не богато можна собѣ обѣцювати. Замкнено бувшого директора касы Зіму, начального бухгальтера Вендриховского (кажуть, що и ліквідатора Гонсьоровского); заквестіоновано кількадесять тысячѣвъ зр якогось неясного депозиту и каменицю [одно и друге, якъ кажуть, мае походити зъ неясныхъ „еротичныхъ“ жерелъ]; Вольскій, Одживольскій и Щепановскій вѣддали касѣ свое мѣнно, на котрѣмъ не знати чи и трегу часть ихъ довгу буде можна найти; Щепановскій зложивъ посольскій мандатъ, — отъ и все, що зроблено для санаціи щадниць крѣмъ звѣстноi поруки краевои. Доносять также сегодня, що п. Смолька, дотеперѣшный директоръ ипотечного вѣддѣлу касы, маe подати ся на емеритуру. За те въ соймовѣй комісіи буджетовѣй радили и голосували надъ справою краевои поруки пп. Скалковскій, Романовичъ, Малаховскій, хочь перший два з членами выдѣлу и директоріи щадниць, а третій як синдикомъ, — и тымъ самымъ радили и голосували въ справѣ, въ котрѣй особисто е интересованій. Тѣ панове будуть такъ само и дальше у выдѣлѣ щадниць радити надъ внесеніями для выдѣлу краевого и маршалка що-до именованя членовъ директоріи.

А вже найзамѣтнѣйше, що соймъ вѣдкинувъ навѣть внесене п. Крамарчика, котрый домагавъ ся, щобы вѣзвати до моральноi и матеріяльноi одвѣчальности всѣхъ, хто причинивъ ся до страты щадниць; се маe вже бути рѣчею суду. Тымчасомъ віцепрезідентъ высшого суду краевого Диневскій бувъ членомъ директоріи касы, а віцепрезідентъ краевого суду Уле членомъ надзирaючои рады. Незвычайно цѣкавѣ также вѣдповѣди бувшихъ намѣстниковъ галицкихъ гр. Каз. Баденього и кн. Санґушка, данѣ п. д-рови Окуневскому въ справѣ спѣвинны правительства чи то, лѣпше казати, гр. Баденього. Kurjer lwowski въ ч. 40 с. р. писавъ, що въ р. 1894 правительственый комісарь, радникъ Клеберґъ донѣсъ гр. К. Баденьому о нещадѣ въ щадниці. Гр. Бадені зразу дуже загорѣжився ся; але побачивши, що на значну суму висить въ касѣ хтось дуже ему близькій, змилъ и давъ касѣ рѣкъ часу до поладнаня справъ. Тымъ часомъ Бадені пѣшовъ до Вѣдня. Щепановскій, продавши Сходницю, сплативъ только часть свого довгу до касы, а радникъ Клеберґъ даремно просивъ знову о шконтро щадниць. Тогдѣ дѣставъ Клеберґъ на письмѣ, що на сю власну просьбу увольняeсь его вѣдъ обовязкѣвъ правительственного комісаря при щадниці „На щасте — сказано якѣнци въ Kurjer-ѣ — всѣ тѣ акты, якъ и просьба Клеберґа, находять ся въ актахъ намѣстництва, и мы можемо служити дотычнымъ числомъ протоколѣвъ“. Те саме повторала опѣсля и N. fr. Presse. Вѣстямъ тымъ нѣ зъ вѣдки не заперечено. Длятого п. д-ръ Окуневскій мѣгъ повнымъ правомъ повторити те саме въ своѣй соймовѣй рѣчи. На те, якъ звѣстно, гр. К. Бадені давъ вѣдповѣдь, що за его намѣстниковання не зайшла нѣяка змѣна въ особѣ правительственного комісаря, бо ей не треба було, а кн. Санґушко сказавъ, що радникъ Клеберґъ самъ просивъ о увольнене зъ причины недуги очей и утомы. Такимъ чиномъ и гр. Бадені и кн. Санґушко промовчали о тѣмъ, що рад. Клеберґъ домагавъ ся шконтра касы, але даремно. Чи оба бувші намѣстники мають бути вѣльні вѣдъ всякои одвѣчальности, коли галицкі податники, що въ чѣмъ не винували, порукою своею, а якожъ не и кишенею будуть вѣдповѣдати за чужій грѣхи? Чи все маe скропити ся лише на Зімѣ, Вендриховскѣмъ, Щепановскѣмъ и — на податникахъ?

Слушно домагае ся вѣденьскій тыжденникъ Die Zeit въ числѣ зъ д. 4 с. м. выясненя для сеи справы котрогось заходно австрійского суду по за межами Галичины, якъ се вже разъ стало ся въ причины дефрадацій рачника двору Тышенецкого. Die Zeit выводить, що неладъ въ галицкѣй щадниці почавъ ся незадовго по р. 1888, коли гр. К. Бадені ставъ намѣстникомъ. Зъ того часу починае ся кредитъ Щепановского, Баденього прислужника. Зъ того часу починаeсь выберча корупція при помочи грошей зъ львовскои щадниць. Львовъ, що передъ тымъ выбиравъ все радикальныхъ послѣвъ, высилае наразъ зразу до сойму, а опѣсля и до рады державноi послѣвъ несвідомократычныхъ, прихильниковъ шляхоцкихъ. Черезъ вилывъ шляхты настала въ щадниці звѣстна господарка; вѣдъ теперь не буде она лѣпша, скоро шляхта возьме щадницю цѣлкомъ въ свои руки. —

— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

— Хочь намѣстникъ гр. Пінінський сказавъ въ со мѣ, що е обовязкомъ, здати собѣ справу зъ всеи мерзкости того, що позаходило, и що нѣкому не приходить на гадку, тѣ рѣчи закрывати або оправдувати: все жь таки вѣдома рѣчь, що анѣ дрѣбнои частинки правды не выкрито и слѣдство зовсѣмъ не въ тѣй цѣли ведено, щобы выкрыти правду. Що се за слѣдство, коли ажь передъ кількома днями по двохъ мѣсяцяхъ ревізіи касы показуе ся, що бракуе навѣть судовыхъ депозитовъ? — — — —

— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

Розказуютъ загально, що въ щадниці е векслѣ лише зъ пѣдписомъ початковыхъ буквъ, и то особъ полѣтично вызначныхъ. Але урядово нѣчого зъ сего не оповѣщено. Дѣяльность судовъ обмежила ся доси на те, що президентъ высшого суду краевого выдавъ до всѣхъ судовъ — — — обѣжникъ, щобы не принимати вѣдъ опѣкунѣвъ выповѣдей зложеныхъ въ щадниці срѣбрскихъ грошей, и теперь совѣстнѣ опѣкуны грозять процесами судовымъ властямъ, котрѣ не хотѣли принятi выповѣди срѣбрскихъ грошей. Слѣдство веде ся, а пѣдчасъ него можна було выдирати картки зъ книгъ щадниць! Слѣдство веде

Найхитрѣйшій злодѣй.

Новеля *Людвика Якобовского.*

Король Монкутъ зъ Банкокъ въ Сіямѣ бувъ до теперь дуже вдоволеный зъ свого калясама [першого міністра]. Вѣнъ потребувавъ страшно много грошей, але міністеръ не сказавъ нѣколи „нѣ“ и не хитавъ зъ дива головою. Анѣ пары зъ устъ не пустивши клавъ ся якъ довгій на землю, чоломъ вытиравъ темно-червоный килимъ, тихо пѣдносивъ ся и на другій день молодый король мавъ только мѣшковъ лискучихъ пікалѣвъ, колько самъ хотѣвъ.

Одного дня закликавъ его король знова. Сонце освѣчувало чудово веранду королѣвскои палаты, а червонѣ и синѣ кѣстки мозаиковои пѣдлоги блистѣли мовь правдиве, дорогоцѣнне камѣня. Король глядѣвъ въ маленькій полуменця, якими жарѣли сафіры и рубіны его шовкового одѣня, и немовь безъ цѣли числивъ блистячій шнурки жемчугѣвъ на своихъ вузькихъ черевикахъ...

Тихій шепотъ выбивъ его зъ непотрѣбнои задумы. Передъ нимъ лежала знову довга, суха стать калясама и выжидала покорно слѣвъ свого пана.

— Ты знаешь, що вчера льордъ зъ Бомбаю оповѣдавъ о своѣмъ звѣринцю. Коли вѣнъ за вѣсѣмъ недѣль знову приѣде до Банкокъ, маe менѣ бути огородъ повный звѣрины, якъ у жаднoго короля на свѣтѣ! тигры и львы, пантеры и носорожцѣ, слонѣ и жирафы. Чуешь, калясаме, якъ у жаднoго короля на свѣтѣ!

Суха стать непорушно лежала на земли, а молодый, все троха притомленый мужчина глядѣвъ на его голову. И першій разъ бачивъ, що одѣне его міністра було лихе и вытерте. Се подобалось ему. Той слуга мусѣвъ бути такъ безкористолюбный, що навѣть не мавъ красного одѣня. Але король бувъ за лѣнивый высказати слово тихои похвалы. А впрочѣмъ слуга выповняe только свѣй обовязокъ, нѣчо бѣльше. И король позѣхнувъ.

Калясамъ все ще мовчавъ, только его права рука дрожала трохи.

— Чому нѣчого не говоришь? — запытавъ король Монкутъ зъ-высока.

— Пане, въ касѣ нема нѣчого! — Грубый голосъ здавалось зъ пѣдъ земли добувавъ ся.

— „Що о? — широко отворивъ король очи и безнадѣйно вытрѣщивъ на слугу. Слова міністра перервали его милый супочинокъ и совѣсть душѣ. Немѣчный розглянувъ ся. Що вѣнъ мавъ робити, не маючи грошей? що робити въ довгій годины дня, въ довгій днѣ цѣлого мѣсяца и въ довгій мѣсяцѣ року? Вѣдъ коли Будда умеръ, въ Банкокъ нѣколи грошей не хибло, а вѣдъ тогдѣ минуло у маеву повню 2417 лѣтъ. Длячого бы мало теперь въ касѣ грошей хибнути, теперь, въ 2418 роцѣ вѣдъ смерти Будды? Его темне чоло покрыло ся зѣ злости зморщками. Втѣмъ впало ему на гадку тое, що часто чувъ вѣдъ свого батька: „Розпиши новый податокъ!“ И вѣнъ сейчасъ сказавъ:

— Розпиши новый податокъ! — и его лице порумянѣло зъ радости, що самъ зарадивъ лиху.

Сухе лице міністра пѣднеслось поволи зъ землѣ и его глубокій очи блистѣли хитро.

— Не знаю вже якій, пане! — вѣдважився ся сказати, — всьо вже оподатковане.

— Косы Хінцѣвъ также? — запытавъ Монкутъ, знову урадованый, що щось выгадавъ.

Клячучій изъ зачуду розявивъ ротъ.

— Нѣ, пане! Тебе Будда просвѣтивъ...

— То йди и сповни се! — повелѣвъ молодый король.

И калясамъ выбѣгъ зъ похиленою головою и зложеными на грудяхъ руками. Только уста дрожали незамѣтно по краяхъ, якъ-бы тѣшивъ ся въ дусѣ. На дворѣ шепотѣвъ: „Мілiонъ Хінцѣвъ и кождый 10 пікалѣвъ, то е 10.000 мѣшковъ зъ верхомъ, а кождый мѣшокъ 1.000 пікалѣвъ!“

Чотири тыждня минули и король выбравъ ся зъ палаты зѣ своимъ величавымъ дворомъ. Недбало сидѣвъ на бѣлому слоневи и ласкаво поглядавъ на несчисленій товпы народу, що обоѣчь дороги лежали у поросѣ; червонѣй парасолѣ мандариновъ вылискувались до золотого сонця, а лектики великихъ достойниковъ блистѣли своимъ жовтымъ шовкомъ. Баядеры танцювали навколо довготрубыхъ слонѣвъ и поважній жерцѣ йшли за юрбою веселыхъ штукарѣвъ. Далеко за мѣстомъ выставивъ калясамъ зъ найсильнѣйшои, индійскои тростины величезну галю и вже зъ далека рыкъ львовъ заповѣдавъ, що тамъ е новый королѣвскій звѣринець.

Пѣдъ величезнымъ дахомъ стояло довкруги арены кількa сильныхъ змурованыхъ клѣтокъ, а дверѣ зъ нихъ вели на арену. Высокій охоронный муръ не позволивъ звѣрямъ выдобатись по-за поле боротьбы.

Коли дикій бестіи завѣтрили надходячихъ слонѣвъ, рознѣсъ ся по чистѣмъ воздусѣ глухій, громовый рыкъ и довгу хвилю дрожали лѣски тростинъ пѣдъ напоромъ кидаючихъ ся звѣрѣвъ. Осьовный бѣлый слонь пристанувъ непорушно передъ клѣткою зъ львами. Сейчасъ затримавъ ся и походъ; воины зѣбрались коло короля, духовенство лишилось позаду, струнки баядеры дали вѣдпочинокъ своимъ ногамъ и заслонамъ, а штукарѣ замовкли зъ своими сопѣлками и бубнами.

Король числивъ львовъ. Одинъ, два, три ... шѣснадцять.

— Калясаме! — закликавъ люто.

Незамѣтный страхъ прошибъ цѣлый дворъ. Міністеръ присунувъ ся тихо.

— Чи не говоривъ англійскій льордъ, що въ Лондонѣ мають 20 львовъ? Чи не казавъ и тобѣ, що хочу мати городъ повенъ звѣрѣвъ, якъ жаденъ король на свѣтѣ?

Міністеръ тремтячи на силу выповѣвъ:

— Въ касѣ нѣчо не було.

— Зи въ нѣчого? Тажь ты казавъ, що прийшло 8.000 мѣшковъ? А коры? де они подѣли ся?

Калясамъ нѣколи ще не чувъ, щобы его панъ такъ мудро говоривъ. Въ страшнѣмъ перестраху не мѣгъ выдобути въ себе слова, а только вказавъ рукою на величезну галю для звѣрины, немовь хотѣвъ сказати, що всьо пѣшло на нея. Одинъ зъ надзорцѣвъ звѣринця хибно зрозумѣвъ той рухъ руки — вѣдомкнувъ клѣтку и 30 тигрѣвъ кинулось великими скоками на арену. Той величавый

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

(494 20—40

ся, а данну управу касы полишило въ урядованю, хочь ей сповнена в певна, а только додаѣ ѣй радника двору Gермана, управителемъ пропінацій... Вѣдь краевого правительства и зъ слѣдства, выточеного судомъ, може выйти хиба, що жертвою однихъ буде п. Щепановскій, жертвою другихъ дир. Зіма и его бухгальтеръ? Всѣмъ нашимъ дадуть спокой? Коли маѣ ся основно вычистити стайню Авгія, то на те лишь одна рада: назначити для сего процесу котрыйсь судъ західно-австрійскій по-за границами Галичины, — а тымъ бѣльше, що віцепрезідентъ высшого галицкого суду бувъ членомъ дирекція щадниць, а віцепрезідентъ краевого суду членомъ надзираючои рады, такъ що оба в интересованій въ сѣй справѣ..

Письма зъ краю.

Зъ Товмача пишуть намъ:

Ненмовѣрне а правдиве безголовя, яке склало ся въ нашомъ мѣстѣ зъ повѣтовою касою позичковою „Ощадность" [Oszczędność] опираючою ся на 75% удѣлахъ селиньско-руснихъ зъ неограниченою порукою, дало нагоду, товмацкимъ менерамъ замаркувати свій арогантскій шовінізмъ супротивъ Русинівъ въ нечуваный способъ.

Якъ оголошено було въ польскихъ часописяхъ, загальнѣ зборы того товариства скликавъ предсѣдатель надзираючои рады, рускій священникъ о. А. К. на день 8-ого м. ст. лютого. Нѣхто не догадувавъ ся, щобы въ такъ невинній институціи, якъ каса позичкова буде вѣдгравати ролю поганый шовінізмъ польскій. А оно такъ дѣйстно стало ся. Якъ бы на умовленый знакъ згромадивъ ся весь таборъ польскій зъ Товмача пѣдъ окликомъ „hejże na Soplicę!" — не допустивши до надзираючои рады анѣ одного Русина!

Предсѣдатель надзираючои рады о. А. К. почавъ вести нарады пѣсля оголошеного порядку дневного. Коли прийшла пѣдъ нарады третя точка, именно справа замкненя рахункѣвъ зъ попередного року, замѣтили члены товариства, що предложенѣ бухгальтеромъ и и касіеромъ рахунки не були сгрутинованій радою надзираючою, якъ того статутъ вымагає, а только одинъ членъ товариства [начальникъ товмацкого суду] и то приватно, не читаючи білянсу, пѣдписавъ его, — а се сконстатовано на зборахъ. Въ виду всякихъ „nieprawidłowości" по инчихъ касахъ, отъ хочь-бы въ львівскій, де панки нарабували міліоны, одинъ членъ касы, рускій священникъ, пѣдѣсъ аномалію, яка зайшла въ товмацкій касѣ, и спротививъ ся удѣленю абсолюторіи бухгальтерови и касіерови. На се счинивъ ся въ сали великій крикъ, такъ що ставало неможливо дальше вести нарады. До того ще комісарь староства, не просячи о голосъ, зажадавъ вѣдъ предсѣдателя, щобы завѣвъ порядокъ. Мѣжь членами повставъ здогадъ, що комісарь бере участь въ зборахъ не яко членъ касы, але яко правительственный комісарь, бо яко членъ предѣвь не смѣвъ бы говорити, не попросивши о голосъ. Мимо того предсѣдатель не мѣгъ привернути порядку, а ще побачивши, що передъ собою маѣ не лише членовъ, але въ бѣльшій половинѣ не членівъ, играю жидківъ-пропінаторівъ и горстку мазурівъ, мусѣвъ розвязати зборы, абы не допустити до можливыхъ ексцесівъ, и зразъ зъ своимъ заступникомъ вышовъ, а за нимъ вышла и половина членівъ. Лишили ся въ сали жидки-пропінаторы, кількохъ мазурівъ и пачка кандидатівъ, що нѣколи не були и не є членами товариства.

Сконстернований менеры не знали на разѣ що робити; якбисьци, на внесеня начальника ради, выбрано нового предсѣдателя, и то кого?... самого комісаря егароства, а вонъ — на смѣхъ и на глумъ, мовь-бы не видѣвъ и не чувъ, що передъ хвилею дѣяло ся — приймає зъ грацією той нелегальный выборъ и розпочинає... другій загальнѣ зборы, безъ членівъ товариства, и напирає, щобы якъ найскорше перевести выборъ директора и надзираючои рады. Се розумѣесь удаеся ему, але якъ комічно! Въ сали було всего 64 осѣбъ — членівъ, не членівъ-жидківъ и жидківъ и возныхъ, всѣхъ разомъ. Голосованіе пѣшло картками и о диво! до урны, зробленои зъ жидівского капелюха, скинено аѣ 225 картокъ на директора, котрымъ выбрано самого бухгальтера, а на раду надзорчу скинено 170 картокъ — а зъ тѣ картки кидало 64 осѣбъ! Мы бачили на власнѣ очи, якъ де-хто кидавъ картки жменями, по кількадесять на-разъ, кажучи: „Не роздѣлюйте картокъ, абы скорше бувъ конецъ, бо тамъ ждуть на насъ чотыри бочки пива въ шинку"... Здавалось, що на тѣмъ скѣнчить ся — але де тамъ! Менеры побачивши, що все пѣде такъ легко и гладко, постановили перездѣлити рѣвнѣ запомоги та ремунерацін и такъ уже добре платнымъ урядникамъ касы. Се пѣшло ще гладше, бо хто мавъ противитись? Не-члена товариства се анѣ свербѣло анѣ болѣло! Отже ухвалено: бухгальтерови, що маѣ 1500 зр., ще рѣчну ремунерацію щось до 200 зр., а инпимъ по 100 зр. — и баста!

По всѣмъ тѣмъ „легальный" предсѣдатель замкнувъ „безчленьскій" зборы, а менеры выходили зъ салѣ зъ тріюмфуючи: „wszystkich Rusinów wyrzuciliśmy"... Розумѣе ся — члены товариства мусѣли внести протестъ противъ нелегальныхъ выборівъ директора и цѣлои рады надзираючои. Бухгальтеръ и директоръ въ одній осѣбѣ — то чей-же за богато!

Зъ ласки товмацкихъ менерівъ-шовіністівъ маѣмо вже третього бухгальтера директоромъ касы позичковои. А якъ директорували попередній, просимо послухати! Перший бухгальтеръ допровадивъ бувъ до того, що въ касѣ покавъ ся дефіцитъ, а контрольоръ зъ львівского „Зийонзку" давъ ему кількадесять на-разъ часу до намыслу: або грошѣ зложити, або йти до „шпаркасы". Отже треба було въ Товмачи робити скадку, щобы лишь бухгальтера и директора хоронити передъ „шпаркасою". Другій бухгальтеръ такъ надиректорувавъ, що въ касѣ ради позичковій не стало щось 500 зр. а въ касы раѣы повѣтовои 934 зр., а то на пѣдставѣ шконтра переведеного въ двохъ селахъ [Кривотулы и Красилівка], де банковій довжники складали свои раты до рукъ того бухгальтера и директора касы повѣтовои. Сей другій бухгальтеръ-директоръ сховавъ ся въ пору пѣдъ землю; якъ бы не то, мусѣли бы були его сховати деиде. По такихъ досвѣдахъ чи-жь дивувати ся, що здоровомыслячій члены касы позичковои були теперь противній выборови бухгальтера директоромъ, тымъ бѣльше, що и вонъ маѣ затягненый въ касы довгъ въ поважній сумѣ, а и менеры товмацкій сидять по уха задовженій въ тій касѣ... Длячого-жь менерамъ залежало на тѣмъ, абы въ надзираючои рады касы выкенути Русинівъ, о тѣмъ поговоримо ще другимъ разомъ.

Переглядъ політичный.

По вчерашній нарадѣ кабінетовій вѣдбула ся ще довша конференція Туна въ Кайцлемъ, въ котрій взявъ також участь Дінавлі. Обговорювано справу переговорівъ, котрі сегодня маютъ розпочати ся мѣжь правительствами обохъ половинъ держави що до угоды и квоты, бо въ наслѣдокъ уступленя Банфіого, ситуація значно змѣнила ся. До Mayar Orschag доносять въ тій справѣ зъ Вѣдня: Теперѣшный угорскій президентъ міністрівъ не стоить вже на становиску переговорівъ въ Ишлю, а предложена нимъ нова формула угоды була якъ разъ предметомъ нарадъ. Хочь австрійске правительство не маѣ доси урядовои вѣсти о сути и докладнѣмъ змѣстѣ тои формулы, то она була вже въ прасѣ такъ докладно обговорена, що якъ разъ зъ огляду на маючу нинѣ наступити вымѣну гадокъ въ справѣ тои формулы, вчерашна нарада була конечна. Въ поинформованыхъ кругахъ говорять, що Сель не стрѣне ся зъ жадными поважными перепонами, бо вонъ a priori арезигнувавъ зъ скликаня и запитуваня о гадку австрійскои рады державнои. Въ переговорахъ, котрі нинѣ зачнуть ся, а „котрі на всякій случай протягнуть ся довше, вѣдограе бѣльшу ролю справа квоты, яку въ будучности маѣ платити Угорщина на спѣльній выдатки. Зъ огляду на истнуючій по обохъ сторонахъ диспозиціи, гадають, що въ тій справѣ також дасть ся осягнути порозумѣня.

N. fr. Presse доносить, що Сель є безусловно за удержаньемъ цлово торговельнои спѣльности и зробить все, щобы сесію змогъ мѣжь Австрією и Угорщиною удержати пѣдъ кождымъ условіемъ.

Вступленя членівъ національного сторонництва до ліберальнои партіи, зробило велике вражѣня на двохъ прочихъ опозиційныхъ партіяхъ Кошута и Угрона, такъ що троха знизили свій опозиційный тонъ.

Пѣдчасъ дискусіи въ соймѣ надъ вѣйсковымъ закономъ и закономъ о контингентѣ рекрута, міністеръ гонведівъ Февраріи заявивъ: Бути може, що правительство буде домагати ся помноженя числа рекрутівъ, але нинѣ, дискусія на сесю тему була бы передчасна. Коли бы котра небудь держава не выключаючи Америки знизила свій оружный станъ, правительство вѣдступить вѣдъ своіх намѣру. Народъ не домагає вѣйны, але на случай, коли бы она выбухла, мусимо бути приготованій до побѣды. Вкінци бесѣдникъ пѣдкѣсъ, що въ послѣднихъ часахъ при бранцѣ можна брати що разъ бѣльше рекрутівъ, а се є доказомъ, що народъ ставсь що-разъ сильнѣйшій фізично.

Одинъ и другій законъ палата приняла.

Урядовый бюлетинъ о недузѣ папы звучить: Нѣчь въ суботы на недѣлю папа перебувъ спокійно, чув ся добре, нинѣ встане на кількадесять годинъ зъ лѣжка. Въ мѣсяца операція все въ нормальномъ станѣ. Температура, пульсъ, вѣддыхъ нормальній, апетитъ добрый. Всѣ нижній фукціи правильній. Станъ здоровля вже такъ полѣпшивъ ся, що урядовій бюлетины бѣльше не будуть выдавати ся. Лѣкарѣ высказують переконане, що папа въ протягу кількохъ днѣвъ цѣлкомъ верне до здоровля. Цѣлкомъ инакше якъ урядовій бюлетины, высказує ся о недузѣ папы Koeln. Ztg. Сей дневникъ пише, що ватиканьскій вѣсти о станѣ здоровля папы неправдивій. Въ дѣйстности станъ здоровля грізный, папа що хвиля омлѣвае, а при его живѣмъ темпераментѣ, дуже тяжко удержати его въ спокою. Въ наслѣдокъ того и рана не гоить ся. Також и въ многихъ римскихъ кругахъ говорять, що бюлетины выдаваній о станѣ здоровля папы, суть бѣльше якъ оптимістичній. Правда, що безпосереднє небезпеченьство не грозить, але всежь таки папа є повѣжно недужій. Коли лѣкарь Мацоні сказавъ, що папа буде жити ще довгій лѣта, папа вѣдповѣвъ: „Въ 90-имъ роцѣ житя не говорить ся вже о лѣтахъ, але о днихъ" и навѣть подѣбну гадку высказану въ часѣ недуги папою Климентіемъ II.

Папа высказавъ велике признаня прасѣ, котра безъ рѣзницѣ політичныхъ переконань заховувалась пѣдчасъ его недуги зъ великимъ тактомъ.

НОВИНКИ.

— Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!

— Петиція] о утворенє руской гімназіи въ Самборѣ. Щобы приспѣшити высылку якъ найбѣльшого числа петицій о руску гімназію въ Самборѣ, подаемо до вѣдомости интересованыхъ отсю надѣсланну намъ петицію:

Высокій Соймѣ! Въ повнѣмъ почутю нашихъ горожаньскихъ правъ мы низше пѣдписаній упрашаемо симъ Высокій Соймъ краевый о утворенє руской гімназіи въ Самборѣ, опираючи нашу просьбу на слѣдующихъ точкахъ:

1) Арт. 19. основного закона державного зъ дня 21. грудня 1867 р. ч. 142 В. з. д. виразно приказує, що „въ краяхъ замешкалыхъ кількома народностями, публичній заклады науковій повинній бути въ той способѣ уряджений, щобы безъ ужитя примусу до выученя другого языка краевого кождій въ тыхъ народностій одержала потрѣбній средства до образованя въ своѣмъ языцѣ." На основѣ того артикулу мы, що въ рѣдной мѣрѣ поносимо всѣ тягары державній и краевій, бажаемо також, щобы и въ такій-же мѣрѣ могли мы користати зъ институцій державныхъ и краевыхъ. Бажаемо отже, щобы наши дѣти образували ся въ своѣмъ рѣдномъ языцѣ и не були примушуваній учити ся другого языка краевого, якъ се маютъ ученики Поляки. Жа-

---

ндъ дуже занявъ короля и вонъ вже не выпытуваѣ ся, що стало ся зъ новымъ податкомъ. Перестрашеный калясамъ вѣдѣтхнувъ.

А молодый король спытавъ:

— Калясаме, а тутъ злочинцѣ?

Міністеръ знавъ, що король дуже любить боротьбу дикихъ звѣрівъ зъ людьми, то и спровадивъ трехъ злочинцівъ зъ вязниці въ Банкокъ.

— Є, пане, три злодѣѣ: дѣдъ, сынъ и внукъ. Всѣ три зъ дуже небезпечнои родины!

— Приведи ихъ сюда! — повелѣвъ король.

Сейчасъ станули передъ нимъ три постати, зъ дикими лицями, зъ розчухранымъ волосемъ. Одинъ бувъ зъ сивою похиленою головою, другій пѣдѣсъ мужеске лице свобідно въ гору, а третій бувъ ще майже хлопятемъ.

— Вы всѣ три спритній злодѣѣ?

Они упали на землю и зарыли чоломъ у пѣсокъ. Вѣдтакъ пѣднеслись.

— Котрый зъ васъ найспритнѣйшій?

— Я вкраду курцѣ яйце, коли высиджує молодѣ, и она не замѣтить того! — вѣдповѣвъ дѣдъ.

— Я пѣдложу курцѣ инше яйце и она не постереже! — сказавъ другій.

— А я за однымъ заходомъ заберу курку и посаджу другу, а того не помѣтять нѣ батько, нѣ дѣдъ! — сказавъ гордо молодець.

Король дико усмѣхнувъ ся.

— То добре! Найхитрѣйшій зъ васъ нехай иде самъ межи тигрівъ!

— Я, пане! — закричавъ старый, — я, найхитрѣйшій.

— Нѣ, — проснувъ ся сынъ, — выбери мене, я найсильнѣйшій!

— Пощади ихъ, — лебедівъ третій — я найсильнѣйшій!

Усмѣхъ короля зникъ въ одній хвили. Задумчиво поглядавъ на ихъ затревожені лиця. Теперь и наймолодшого очи зайшли сльозами.

— Я все ще не знаю, котрый зъ васъ найспритнѣйшій злодѣй! — Король сказавъ се незвычайно лагідно. Міністеръ вытрѣщивъ на него очи. Той усе знуджены молодый король нѣколи не выглядавъ такъ задумчиво! Въ немилѣмъ прочутю затовклось серце міністра.

Страшенный рыкъ стрясъ воздухъ. Одинъ зъ королѣвскихъ тигрівъ кинувъ ся на другого и вытє обохъ выкликало зъ прочихъ клѣткахъ глухій зловѣстный вѣдгомінъ. Калясамъ давъ знакъ и невольники зелѣзными прутами утихомирили звѣрівъ.

— Ну? — спытавъ король.

Молодець заговоривъ сильнымъ голосомъ:

— Найспритнѣйшій злодѣй? То бери своихъ урядниківъ и шли тиграмъ одного за другимъ.

Забренчало оруже и глухій гаміръ понѣсъ ся въ рядахъ.

— Тихо! — крикнувъ король.

— Чи дѣйстно, хлопче?

— Нехай такъ менѣ Будда при смерти поможе! Коли се не правда, скажи мене на тысячѣ кусківъ роздерти, щобъ самъ Будда на тамтімъ свѣтѣ злежити не мігъ! А не вѣришъ менѣ, я тобѣ на замку дамъ одну раду, а она докаже, що мовлю правду!

Король глянувъ на молодця остро, але его чорній очи зъ повною самосвѣдомостію выдержали погладъ короля. Вѣдтакъ король обернувъ ся, давъ знакъ рукою и похѣдъ рушивъ назадъ. Анѣ одинъ штукарь не важивъ ся заграти на сопѣлцѣ, баядеры усунулись на бокъ, сумно ступали слуги зъ лектиками, а червонѣ парасолѣ мандариніівъ тиснулись боязливо до купы, абы здогадівъ и шепотівъ остриженыхъ не почули тіи зъ косами. Король не промовивъ анѣ слова, а коли замкнувъ ся у своѣй комнатѣ, не смѣвъ нѣхто при нему бути, тѣлько наймолодшій зъ трійки злодѣївъ...

На другій день ано прибито такій королѣвскій приказъ на внадворнѣй брамѣ палаты:

„Я знаю, що многій зъ моихъ урядниківъ обкрадали мене вѣдъ довгихъ лѣтъ. Знаю и и имена ихъ. Коли накрадене добро звернуть менѣ протягомъ сего дня, не буду ихъ карати. Хто мого приказу не сповнить, пѣйде на жиръ тиграмъ.

Монкутъ Король Сіяму."

Скорше вѣдъ пожежѣ рознѣсъ ся королѣвскій приказъ по мѣстѣ Банкокъ. На горѣ у великій сали стоявъ король изъ свитымъ лискучимъ мечемъ у руцѣ, вѣдъ котрого, пѣсли переказу, вороги Сіяму мали на самъ поглядъ гинути, якъ капѣ воды вѣдъ жиру сонця. Дверѣ палаты стояли отворомъ, тѣлько брамы внѣшного муру були зачинені. Тогдѣ почувъ Монкутъ на долинѣ дивный шумъ и гаміръ. Коли выглянувъ зъ молодцемъ на долину, побачивъ нескінчену товпу, що наплывала зъ рѣзныхъ сторінъ мѣста. Король засмѣявъ ся въ голосъ, а молодець упавъ передъ нимъ зъ вдячности на колѣна.

— Дивні! — промовивъ король, — на самѣмъ передѣ стоить мій калясамъ, а коло него наймолодшій кухарчукъ. Думаю, що нѣ одного зъ моихъ урядниківъ не хибує!

— Чи маю ихъ впустити? — спытавъ молодець.

— Добре, але я не хочу бачити ся зъ ними. Вѣдбери ты вѣдъ нихъ покрадене добро. Ось маешь мій мечь. Коли его побачать, уклякнуть передъ тобою, якъ бы ты бувъ самымъ королемъ. — Сказавши те, пѣйшовъ у послѣдну изъ своихъ палатъ, перепятый погордою для цѣлого свого двору.

Вѣдчинено широку браму королѣвску и молодець побачивъ крізь отворъ велику юрбу королѣвскихъ слугъ и урядниківъ. Зъ страхомъ посувавъ ся теперь одинъ за другимъ, приступавъ и клавъ передъ нимъ у сали тяжкій мѣшки зъ пікалями. Годинами переходивъ попередъ него похѣдъ — похѣдъ великихъ злодѣївъ, а вонъ, молодый злодѣй, зъ королѣвскимъ мечемъ у руцѣ стоявъ и вѣдбиравъ почести, мовь-бы правдивый володарь и великій князь.

Коли надѣйшла нѣчь, а послѣдный кухарчукъ зложивъ жменю грошей у кутѣ, вѣйшовъ король до салѣ. Вонъ и молодець глядѣли на себе довго и въ мовчаню. Вѣдтакъ засмѣялись.

— Пане, — сказавъ молодець, — вы теперь найбогатшій князь на цѣлій Индіи!

— Ходи, хлопче, — сказавъ король солодко — будь моимъ міністромъ!

И молодець зъ вдячности приложивъ бѣле чоло до пороху землѣ...

Зъ нѣмецкого переклавъ

Евгенъ Мандичевскій.

дання нашій еще тымъ бôльше оправданій, що пôсля найновѣйшого розпорядженя Высокои ц. к. Рады шкôльнои краевои наука языка руского въ гімназіяхъ польскихъ заведена до ряду предметôвъ надобовязковыхъ а зъ уваги, що зла нота зъ руского не має найменшого вплыву на загальный поступъ ученика, то при задержаню того примусу шкôльного при иншихъ предметахъ науку языка руского понижено.

2) Населене повѣтôвъ: самбôрского, дрогобицкого, рудецкого, старомѣского и турчаньского, для котрыхъ має ся основати руска гімназія въ Самборѣ, есть масове руске. Бесѣдуючихъ по руски въ щоденнôмъ розговорѣ въ тыхъ повѣтахъ есть около 90% и тѣ не мають анѣ одной гімназіи, пôдчасъ коли прочій 10% уживаючій польскои мовы мають ажь двѣ гімназіи: одну въ Самборѣ а другу въ Дрогобичи.

3) Число ученикôвъ Русинôвъ въ гімназіи самбôрскôй уже днесь выстатчае до отворена цѣлои гімназіи. Якъ свѣдчать справоздана шкôльнѣ, въ роцѣ 1896 було 158 Русинôвъ, въ 1897 роцѣ 164, въ 1898 роцѣ 181 а въ роцѣ 1899 клясифіковано за I. пôврôкъ 193. Число се було бы значно бôльше, если бы була гімназія руска. По перше: многій ученики Русины въ гімназіи дрогобицкои перенесли бы ся до Самбора, а надто повернули бы тѣ ученики, котрій днесь ходять до рускихъ гімназій въ Перемышли або у Львовѣ, а котрыхъ родичѣ мешкають въ самбôрскôмъ або иншôмъ зъ дотычныхъ повѣтôвъ. По друге: всѣ школы по селахъ суть рускій и ученики тыхъ шкôлъ едно тому не вступають громадньйше до шкôлъ высшихъ, що зразъ на вступѣ мусять поборювати великій трудности языковій польскои мовы и при испытахъ вступныхъ перепадають. Отворене отже рускои гімназіи въ Самборѣ дало бы населеню сѣльскому доокольичныхъ повѣтôвъ спроможность до ширшои просвѣты и тымъ причинило бы ся до пôднесеня его быту морального и матеріяльного.

4) Основане рускои гімназіи въ Самборѣ еще и зъ тои причины конечне, що въ Самборѣ есть чотыро-клясова школа зправъ зъ рускимъ языкôмъ выкладовымъ и дѣти скôнчившій тую школу не мають спроможности продовжати науку, розпочату въ материнôмъ своѣмъ языцѣ.

Зъ уваги отже на тіи наведенй мотивы, упрашаємо самъ: Высокій Сойм краевый зволить потребу рускои гімназіи въ Самборѣ ухвалити и все потрѣбне до отворена ей въ слѣдуючôмъ шкôльнôмъ роцѣ зарядити.

. . . д. . . 1899. *[Підписы.]*

— Зъ Бурштина пишуть намъ: Серце радуе ся, читаючи, яке житя панує въ рускихъ товариствахъ на нашôй Руси. Зъ найдальшихъ закутинъ доходять насъ утѣшній вѣсти, що духъ рускій живе, що мы живемъ своимъ житемъ. Не то мѣста, але й мѣсточка, ба и села дають знати про свою працю культурну на полю національнôмъ, высоко ставлять ідеалы народній, торжественно обходять роковины такихъ мужôвъ, якъ Шевченко, Котляревскій. Лишь нашъ Бурштинъ, мѣсточко въ чисто-рускôмъ повѣтѣ рогатинськôмъ, спить сномъ блаженныхъ, не дае нѣ найменчого знаку житя рускаго. Есть тутъ читальня „Просвѣты“ пôдъ зарядомъ мѣсцевого о. пароха, знайшли бы ся и досыть просвѣчей господарѣ; чванимось, що управа мѣсточка спочивае въ рукахъ бурмістра-Русина; можемо похвалити ся, що знайдуть ся Русины и въ судѣ, и въ нотарійтѣ, и въ урядѣ податкôвôмъ и въ званю лѣкарскôмъ, есть и учительство руске, а мимо того житя народного, руху національного дасть Бôгъ! Вôдъ коли Бурштинъ Бурштиномъ нѣхто не памятае нѣякого вечерка рускаго, нѣякого торжества народного; мѣсточко мовь-бы хіньскимъ муромъ обведене... А маемо въ Бурштинѣ и своихъ боляністôвъ, якъ отъ п. Іосифъ Теліховскій, котрому чей-же не першина хоромъ управляти; можемо похвалитись и своими соловѣями, якъ отъ адъюнктъ суду п. Володимиръ Іойко, та й околици, честые духовенство и учительство, якъ бы що до чого, не вôдмовила бы своеи участи. Бачимо: е силы, е кому передъ весни, кобы не тота якась апатія, рутеньска байдужность, недостача звязи, єдности, такъ що кождый жие лишь про себе, абы день перехати а нôчь переспати...

Сихъ кôлька слôвъ пишу зъ нагоды наближаючихъ ся роковинъ смерти незабутного нашого Тараса Шевченка — въ надѣи, що чей-же она снимъ разомъ не заведе, чей-же и Бурштинъ теперь вже не лишить ся позаду, але и вôнъ вôддасть вôдповѣднымъ торжествомъ належну честь найбôльшому сынови Украины Руси! — *Сусѣдъ.*

— Зъ Буковины. Якъ доносять „Буковина“, вôдбувъ ся дня 26 м. м. у именованого недавно совѣтникомъ консисторскимъ о. Александра Манастырского, пароха зъ Дорошовець пращальный вечерокъ. Вôдъ гостей, котрій не могли прибути на пращане, насѣло по надъ 130 телеграмъ и картъ ґратуляційныхъ. Замѣтне то, що о. совѣтникъ приречъ торжественно передъ зобраными гôстьми, що буде на своѣмъ урядѣ руководити ся строгою справедливостію и буде старатись поставити кривдженый доси рускій елементъ въ православнôй церкви на таке становище, яке ему по правдѣ належать ся.

— Одинъ епізодъ зъ „еротичныхъ“ исторій „веселои“ касы щадничои. Сими днями якась дама Стефанія Формакъ [чи не „пойжешова го“?] зголосила ся до Банку краевого вôдобрати свôй депозитъ въ сумѣ 45.000 зр., однакъ ѣй подано до вѣдомости, що львôвскій краевый судъ карный заарештувавъ цѣлый той капіталъ и що панѣ Стефанія буде мусѣла въ карнôмъ процесѣ пана Зімы выяснити докладно, зъ-вôдки она дôстала тіи гроші. Що бôльше — карный судъ зарядивъ вôдповѣдне застережене въ табули що до загіпотекованои на имя панѣ Стефаніи каменицѣ при улици Подлѣвского ч. 8. Тая каменица була попередъ власностію купця Альфреда Дзіковского и вôдъ него закуплено ей на власность панѣ Стефаніи Формакъ.

— Вправы хорôвъ мѣщаныхъ „Львôвского Бояна“ въ супроводѣ орхестры вôдбудуть ся завтра [вô второкъ] о год. 7½ вечеромъ въ комнатѣ „Рускои Бесѣды“ [не въ сали Народного Дому, якъ було заповѣджено]. Прошу точно и въ комплетѣ збити ся. — *Волод. Шухевичъ.*

— Въ копальняхъ угля въ Джуровѣ выбухъ розрухъ роббтниковъ. Докладнѣйшихъ вѣстій доси ще нема.

— Кс. Стояловскій ще й до нынѣ сидить на лавѣ прокуратора въ львôвскôмъ краевôмъ судѣ карнôмъ розправляючи ся передъ присяглыми зъ своими ворогами. По Осташевскôмъ-Бараньскôмъ, редакторѣ Dziennika polsk-ого, прийшла черга на Выслоуха редактора Przyjaciela ludu и на Генрика Ревакôвича редактора Kurjera lwowsk-ого, а все за закидъ кс. Стояловскому, що нѣбы вôнъ за-для грошей запродавъ ся Москалеви. Якъ Осташевскій-Бараньскій, такъ и Выслоухъ та Ревакôвичъ не можуть поставити прямого доказу, длятого они зразъ изъ ада катомъ Ґрекомъ колесують и розволѣкають розправу...

— Смерть по пяному. Андрухъ Проць зъ Мостôвъ великихъ повертавъ тамтого тыждня пôзнымъ вечеромъ зъ кôлькома сусѣдами въ коршмы до дому. Бувъ такій закроплевый, що не мôгъ поспѣшати за товаришами, отже они его лишили на дорозѣ, не дбаючи, що въ нимъ стане ся. Проць сѣвъ на снѣгу вôдпочати, але заснувъ и замерзъ на смерть.

— Покарана месть адвоката. Д-ръ Вікторъ Фера, адвокатъ въ Турині, хотячи пômстити ся на кôльохъ своихъ товаришахъ, написавъ повѣсть и въ нѣй скарикатурувавъ ихъ. Пôзваный обвинеными передъ судъ дôставъ рôкъ вязниці и ще мусить заплатити 900 ліръ гривны.

— Фербель а службова опінія учительска. Пôдъ такимъ заголовкомъ подае Szkolnictwo ось-яку новинку: „Суперечна то не око рѣчь, а прецѣнь умѣвъ ей погодити зъ собою одинъ зъ окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ. Въ касинѣ въ Б. граю вôнъ пристрастно зъ учителями въ Фербля и кождый зъ членôвъ того товариства, особливо той, що дае ся обгравати, може все числити на найлучшу конкомітацію службову, пôдчасъ коли не вôддаючій ся сему благородному спортови, уважають ся силами мѣрными або цѣлкомъ нездôбными. Аматорамъ гры въ „короткого“ можемо послужити адресою того вынахôдчивого инспектора.“

— Дрôбній вѣсти. При доповняючôмъ выборѣ члена рады повѣтовои зъ курія бôльшои посѣлости въ Дрогобичи выбрано лат. пароха дрогобицкого кс. Мих. Сервацкого. — Въ Тернополи черезъ два днѣ повѣвали въ вежь храмôвъ жалôбній хоругви, бо тамъ дôйшла була зъ-вôднись вѣсть, що папа умеръ. — Родина директора галицкои касы щадничои Зімы опустила въ днемъ 1 марта пышне мешкане въ будынку касы, де мешкала вôдъ часу здвигнена того будынку.

Соймъ краєвый.

(зъ дня 4 марта 1899.)

Довшу промову посла Окуневского, въ котрôй вôнъ кинувъ поглядъ на всѣ тридцять лѣтъ кривдженя Русинôвъ въ народнôмъ шкôльництвѣ, подамо въ повнôй основѣ пôсля стенографічныхъ записокъ. Мова его тревала двѣ годины, а закôнчивъ ей посолъ жаданемъ подѣлу галицкои рады шкôльнои на двѣ: рускую и польскую.

П. Целецкій [подолякъ] пôдносивъ, що въ семинаріяхъ мало увзгляднюють науку рôльництва, и поставивъ резолюцію до выдѣлу краевого, щобы скликавъ анкету, а она нехай застановить ся надъ змѣною шкôльного закона що до образованя учителѣвъ для мѣстъ и для сѣлъ вôдповѣдно до рôльничихъ потребъ краю.

Ґр. Войтко Дѣдушицкій годивъ ся въ п. Целецкимъ и промовлявъ за интернатами въ котрыхъ учитель выховували бы ся морально, а опôсля будучи на селѣ „не тужили за мѣстомъ“.

Маршалокъ по вôдчитаню интерпеляцій вôдрочивъ о 3 годинѣ дальшу дискусію на понедѣлокъ.

[9. засѣдане зъ дня 6. марта 1899.]

О 11¼ годинѣ маршалокъ отворивъ засѣдане. Загальну на сали мало послôвъ, при входѣ до салѣ вôдъ довшого часу конферують въ собою р. Каз. Бадені и п. Бобжиньскій, екск-президентъ жестикулюючи щось оживлено оповѣдае „галицкому міністрови“ просвѣты, вкôнци обa матадоры перейшли въ иншій кутъ салѣ, де е хвилю розмовившись розбѣжались въ противній стороны; п. Бобжиньскій усѣвъ на свое звычайне мѣсце, а ґр. Каз. Бадені вѣвъ дальшу розмову въ п. Пілатомъ и кн. Чарторыйскимъ.

О 11 годинѣ явивъ ся на сали екск. Яворскій и зъ усмѣхомъ якоись тайнои радости удавъ ся до лъожѣ маршалка, щобы его повитати, опôсля сѣвъ въ свою ланку.

При вôдчитаню петицій для ихъ пôдтримання забирало голосъ кôлькохъ послôвъ, а мѣжь иншими п. Остапчукъ пôдпиравъ петицію Глубôчка малого [пов. збаражского] званого также Адамôвкою о прилученє до громады Красносѣлецъ.

З порядку дневного наступило перше читане правительственного предложеня зъ проектомъ змѣны закона о шкôльныхъ властяхъ надзираючихъ, по чôмъ проектъ сей передано комісіи шкôльнôй.

П. Поточокъ поправъ свое внесене о заведене при выдѣлѣ краевôмъ краевого инспекторату ветеринарія.

Дальше наступило продовженє розправы надъ справоздаиемъ комісіи шкôльнои о станѣ народныхъ шкôлъ и учительскихъ семинарій въ 1897/98 роцѣ на основѣ справоздания краевои рады шкôльнои.

Першій забравъ слово п. Бернадзиковскій [людовець] и пôддавъ сильнôй критицѣ книжки шкôлъ народныхъ, котрѣ подають рôзнѣ нѣсенѣтницѣ, що цѣлкомъ не причиняють ся до образованя шкôльнои дѣтворы, а часто уступы книжки не подають дѣйстнои правды. Вкôнци поставивъ двѣ резолюція, щобы вôдвати раду шкôльну, щобы вернула ся до давныхъ конференцій окружныхъ замѣсть до конференцій льокальныхъ, а другу, щобы рада шкôльна по мысли резолюцій міністерства просвѣты у важнѣйшихъ квестіяхъ шкôльництва засягала опінін загалу учительства.

Маршалокъ вôдходить, а его мѣсце займае віцемаршалокъ Преось. Чеховичъ и удѣлае голосу п. Солескому [демократови]. Солескій, знаный изъ промовъ звычайно въ острôмъ тонѣ и завсѣгды довготреваючихъ, критикувавъ въ яркихъ примѣрахъ нездатній книжки для сѣльскихъ шкôлъ. Порôвнувавъ ихъ зъ книжками иншихъ народôвъ и выказувавъ дидактично-педагогічній недостатки. Зъ якогось пôдручника фізики вôдчитавъ нонсенсы незрозумѣлій нѣ для дѣтей, нѣ для самыхъ учителѣвъ. Опôсля навѣвъ цѣлу исторію книжочокъ шкôльныхъ, котрій вôдъ вѣньского Schul-Bücher-Verlag-у перейшли на институтъ Оссолиньскихъ и Ставропігію. Дальше пôднесъ, що книжки для шкôлъ народныхъ е за дорогій и жадае зниженя цѣнъ. Особливо книжки для I. класы: катихизмъ и букварь повинній бути якъ найдешевшій, а се причинилось до пôднесеня просвѣты народнои. Вкôнци поставивъ въ тôмъ дусѣ резолюцію до рады шкôльнои. Бесѣда п. Солеского тревала звыжь годину.

Теперь членъ рады шкôльнои краевои п. Бобжиньскій забравъ слово для полеміки зъ передбесѣдниками въ оборонѣ рады шкôльнои и „народового“ шкôльництва. [Маршалокъ зновъ обнавъ провôдъ. Бесѣдника обступили послы, цѣкавій почути зъ его устъ апольогію власну и рады краевои.] Бесѣдникъ кôлькома словами вôдповѣвъ на закиды пп. Бернадзиковского и Солеского, заявлячи, що они опертій на якихсь хотяй пôдставахъ, однакожь годѣ приписати всю вину радѣ шкôльнôй; закравшій ся блуды и неясности въ книжкахъ шкôльныхъ поправить ся при нагодѣ новыхъ выдань. За те въ цѣлою заѣлостію накинувъ ся бесѣдникъ на п. Окуневского за его суботнѣшну бесѣду, въ котрôй нашъ посолъ статистичными датами выказавъ упослѣдженє Русинôвъ на полю народного шкôльництва.

Вôдповѣдь п. Бобжиньского була доказомъ, що — правда коле въ очи! До того здавало ся бесѣдникови, що вôнъ не вôдповѣдае заступникови народу, але якомусь своему пôдвладному въ бюрѣ, або якому представителеви галицкихъ муриновъ-учителѣвъ. Манеруючи зъ велико-панська, уживаючи „чосовои“ вымовы, зъ пôднесеным у гору палцемъ, якъ Мойсей на пустини, намагавъ ся вôнъ збити доказы п. Окуневского въ справѣ польонізациі рускихъ шкôлъ и покликувавъ ся также на якійсь статистичній данй та закидавъ п. Окуневскому, що поданій нимъ цифры невѣрній [?], бо походять зъ выказôвъ центральнои шкôльнои комісіи у Вѣдни. Зъ рускими школами поступае собѣ рада краева обективно, учителѣвъ Русинôвъ не переслѣдуе; зарôвно не переслѣдують учениковъ въ учительскихъ семинаріяхъ. Вычислюе кôлько е вже въ Галичинѣ учительскихъ семинарій, а все то зроблено для Русинôвъ; навѣть въ основанôй семинаріи въ Короснѣ заведено обовязково науку рускои мовы.

Дальше п. Бобжиньскій спѣвае стару пѣсню „згоды“, о котру дбае также рада шкôльна. Также называвъ неоправданымъ закидъ, мовь бы рада шкôльна выпосажувала щедрѣйше захôдну Галичину бо зарôвно увзгляднюе ся обѣ части Галичины [словами, але не грôшми!], а доказомъ сего е, що торôкъ схôднôй Галичинѣ дано книжокъ даромъ за 1000 зр. бôльше, якъ захôднôй. Рада шкôльна не робить рôзницѣ мѣжь потребами обохъ народностій, але не буде пôддержувати шовінізму и неоправданыхъ жалобъ рускаго народу въ шкôльництвѣ. [*По сторонѣ консерватистôвъ и демократôвъ сильній оплески.*] Година 2½ говорить п. Мілянъ [людовець].

Посмертній ✝ оповѣстки.

Михайло Купчиньскій, бувшій студентъ медицины, упокоивъ ся въ 33 роцѣ житя дня 3 марта с. р. въ Краковци. Въ наслѣдокъ тяжкои недуги, въ котру попавъ передъ шестьма ронами, мусѣвъ покôйный залишити свои студіи, ажь вкôнци смерть по тяжкихъ мукахъ выдерла его нещастнôй матери, бѣднôй вдовѣ по священику. Похоронъ вôдбувъ ся въ недѣлю. В. в. п.!

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбôльше новыхъ передплатникôвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Лондонъ 6 марта. Англія припрекла Хінамъ помôчь противъ кождои напасти котра бы змушувала Хіны вôдступити вôдъ контракту въ справѣ зелѣзничои лінії Ючванъ. Се приречене вымѣрене противъ Россіи, котра противилась позичцѣ на сесю зелѣзницю. — Хіньске правительство вôдкинуло жадане италійского посла въ справѣ выарендованя Италіи углевои стациі.

Тульонъ 6 марта. Тамтои ночи въ околици мѣста вылетѣвъ въ воздухъ магазинъ пороху. При тôмъ погибъ цѣлый вôйсковый перзоналъ стаціонованый въ магазинѣ. Убитыхъ числять на 60 а раненыхъ на 110.

Мадридъ 6 марта. Въ кортезахъ буде нынѣ вôдчитаный декретъ розвязуючій палату. Нова палата зберe ся правдоподôбно въ половинѣ мая. Новый кабінетъ вже уконституовавъ ся. Президію обнявъ Сільвела, міністерство вôйны генералъ Полавея. Въ наслѣдокъ змѣны кабінету педались до димісіи амбасадоры въ Лондонѣ и Парижи и всѣ державній секретарѣ и префекты. Новый кабінетъ е консервативный. Дневники ударяють на него и называють его реакційнымъ и ново-католицкимъ.

Вашингтонъ 6 марта. Значнѣйшій вôддѣлъ Филипиньскихъ повстанцѣвъ хотѣвъ получити ся зо заунтованымъ населеньемъ въ Гваделюпѣ, але американьска канонѣрка розбгнала ихъ. Повстанцѣ понесли при тôмъ велики страты въ убитыхъ и раненыхъ.

Петербургъ 6 марта. Якъ „Прав. Вѣстникъ“ доносить, царь поручивъ генеральному адъютантови Ванновскому зарядити строге слѣдство въ справѣ послѣдныхъ розрухôвъ на петербургскôмъ університетѣ, котрій повторили ся также въ иншихъ науковыхъ институтахъ. О результатѣ слѣдства мае бути цареви предложене докладне справоздане. Рѣшене, що до зарядженъ, въ цѣли привернени звычайного ладу, лишивъ царь компетенціи управителѣвъ згаданыхъ институтôвъ.

Парижъ 6 марта. Liberte доносить, що всѣ свѣдки, переслуханій въ справѣ Деруледа, якъ и генералъ Роґеръ зôзнали, що не чули окликôвъ: „Ходѣмъ до елізейскои палаты!“ Деруля и Габертъ обстають передъ судіею при тôмъ, що они выдавали такій оклики. Они видко хотять зôбкшити свою вину, щобы станути передъ державнымъ трибуналомъ.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 ☛ перенесъ я свою рукодѣльню кравецку, *зъ* улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскôмъ. ☚

Дякуючи за дотеперешній взгляды поручаю ся дальше ласкавôй памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

86 9—10 *Димитрій Ковальскій.*

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдае

СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручення зъ провінціи выконують ся вôдворотною почтою. 7 (I.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятницѣ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, вѣтрій ареометры, «ікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таниые мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дводротôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Благородному Докторови **СТАНИСЛАВУ ГОРДИНЬСКОМУ** въ Нараєвѣ складаю некрепну подяку за вылѣченє зъ тяжкои болѣзни. — Янчинъ, *В. Т.*

Два помешканя кавалєрскі

в домі Наук. Товариства ім. Шевченка, а то передпокій і покій фронтовий 1) в партері, 2) на II. поверсі від 15 марта 1899. 89 1—1

СПІЗОРИКИ ювілейний зъ образомъ Найсвѣтѣйшого Пана припоручае Іванъ Ляврукъ, ножôвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

☛ РОБôТНЯ СЛЮСАРСКА ☚

И КОНЦ. ЗАВОДЕНЄ ДЛЯ ВОДОТЯГôВЪ

ВОЛОДИСЛАВА ПЛЯСЕВИЧА

у Львовѣ, улиця Городецка число 69.

Выконуе всякій роботы въ обсягъ слюсарства входячій: комплетній уряджена водотягôвъ (лазенокъ и кльозетôвъ), репарациі помпъ и всякій иншій въ сей обсягъ входячій.

На складѣ завсѣгды богатый выборъ дзвенковыхъ печей, кльозетôвъ и мушель, комплетне опасованє кухонне до кухонь каялевыхъ и звычайныхъ. Всѣлякій шнуры, клямры, гаки до рынвъ и до кльозетовыхъ руръ. 79 1—15

Ч. 394.

Оголошене конкурсу.

Видїл Ради повітової в Стрию ухвалив на засїданю дня 25 го Лютого 1899 росписати конкурс на посаду секретаря повітового за річним винадгородженем 1200 зр. а. в., з правом до емеритури и з трема додатками пять літними в висо кости 10% сталої платні.

Убігаючі ся о тую посаду кандидати мають я виказа и:

1. горожанством австрийским
2. свідоцтвом здоровля
3. „ моральности
4. знанем языків краєвих в слові і письмі.
5. свідоцтвом з укінчених наук правничих
6. „ з відбутої дволітної практики при Уряді автономічнім або адміністраційнім.

Посада тая надана зістане на рік провізорично почім може наступити стабілізация.

Вносити подана належить найдальше до дня 31-го марця 1899 до Видїлу повітового в Стрию.

З Видїлу повітового.

Стрий дня 27-го лютого 1899. 70 2—3

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

9288—?

ОГОЛОШЕНЄ.

Дирекція общества „Защита земль“ має честь запросити своихъ членовъ на

Загальнй Зборы

котрй вѣдбудутъ ся дня 28-го н. ст. марта 1899 р. о десятѣй годинѣ передъ полуднемъ въ канцелярїи Общества при ул. Краковскій ч. 17. II. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1) Вѣдкрытє зборовъ Дирекцією.
2) Выборъ предсѣдателя зборовъ.
3) Справоздане Дирекцїи о дѣловодствѣ.
4) Справоздане касове.
5) Выборъ шконтруючои комісіи.
6) Перемѣна статута.
7) Доповнене членовъ Надзираючого Совѣта а евентуально и Дирекцїи.

Львовъ дня 1 го Марта 1899.

ДИРЕКЦІЯ. 71 2—3

Д-ръ Іосифъ Олесковъ. *Д-ръ Василій Лагола.*

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божои

поручає

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оригінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кільо высилає franco. Вѣдпродавчимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 3—20

Цѣнники на жадане высилає оплачений.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыжднивникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр. 27 1—3

Лѣсництво Зассовъ (Zassów)

(п. п. Зассовъ, зелѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высилає за послѣплатою низше подани

НАСѢНЯ ЛѢСНЙ:

Назва	Сила кѣльч.	За 1 фунтъ зр.	За 1 фунтъ кр.	Назва	Збѣръ	За 1 фунтъ зр	За 1 фунтъ кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся збѣръ зъ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ черна P. Austriaca	80%	1	20	Явѣръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	8	20	Кленъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вѣльха черна Alnus gl.		—	85
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Поручая збѣръ зъ 1898 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	?	Яблока зерновки		1	—
Габгъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерновки		1	50

Цѣнникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Розаминъ повойныхъ пересылає даромъ и оплатно Зарадъ лѣсный Зассовъ пѣдъ Чарною.

Кореспонденцїя: по польски, французки и нѣмецки. 74 1—20

Подяка.

Дня 14 лютого с. р. неумолима смерть видерла намъ по довгихъ терпѣняхъ найдорожшого мужа и вѣтця. Въ тѣмъ страшнѣмъ горю дѣзнали мы щирого спѣвчутя вѣдъ нашихъ знакомыхъ, за котре най буде намъ вѣльно хоть въ себѣ способъ подякувати.

Найперше выражаємо сердечну вдячность Вч. о. А. Руденьскому пароховы зъ Нивочина, котрый пѣдчасъ довгои слабости покѣйного бувъ правдивымъ ангеломъ потѣшителемъ и першій прибувъ въ тѣй тяжкѣй для насъ хвили зъ словами вѣдрады, вѣддавъ послѣдну прислугу покѣйному, складаючи своими руками въ домовину тѣло найдорожшого нашого, и не лишивъ насъ своєи помочи пѣдчасъ цѣлого похорону. Най Богъ нагородить Вамъ Отче за труди понесенй для насъ, бо тѣлько Вѣнъ о.енъ есть въ силѣ вынагородити благородне серце Ваше.

Дальше сердечно дякуємъ Вел. Совѣтникови суду п. Михаилови Кульчицкому зъ Богородчанъ, що мимо численныхъ занятій, не зважаючи на злу дорогу, знайшовъ часъ щобы принести намъ исполненй слова правдивои потѣхи. Щире спаси-Бѣгъ шлемо Вч. о. Декановы К. Пачовскому зъ Богородчанъ за ласкаве занятя ся похоронами, о. Рудницкому зъ Зарѣча, що не пожалувавъ труду прибути три рази зъ Богослуженемъ пѣдчасъ того сумного обряду. Вч. о. Дек. В. Паукови зъ Саджавы за пращальне слово, прекрасно высказане въ церквѣ; дальше Вч. Отцамъ, що зволили взяти удѣлъ въ похоронахъ и поминальнѣмъ богослуженю, а именно о. І. Смольницкому зъ Глубокого, о. С Комариньскому зъ Лисця, И. Пиндусу зъ Богородчанъ, И. Охримовичу зъ Грабовець, о Д. Садлевскому лат. пар. зъ Солотвины, Г. Жолкевичу зъ Поховки, В. Гординьскому зъ Старунѣ, М. Мотюкови зъ Горохолины, М. Кричковскому зъ Розебл ски, П. Камѣньскому зъ Ляховець, А. Андруховичу зъ Журавъ и А. Дмитрашови зъ Рыбна повѣта косовского.

Еще выражаємъ нашу вдячность всѣмъ Высокоповажанымъ и дорогимъ Гостямъ, котрй въ тѣмъ часѣ прибули въ дѣмъ нашь подѣлити ся слезами. Дякуємо и Вамъ, Селяне, що прибули-сьте зъ Нивочина и Саджавы, и Вамъ Парохіяне зъ Гринѣвки и Лесѣвки, що потрудили-сьте ся вразъ зъ Брацтвами церковными вѣддати послѣдну прислугу Покѣйному. Най Всевысшій нагородить Вамъ, а мы ще разъ шлемо Всѣмъ выше згаданымъ зъ глубины серца спаси-Бѣгъ!

Каролина Кропельницка вдова, *Ольга Кропельницка* донька.

Лесѣвка 28 лютого 1899.

Подяка.

Страшнымъ и неожиданымъ ударомъ зволивъ Всевысшій навѣстити насъ покликуючи до себе дорогого мужа, отця, брата и свояка. Въ тѣмъ горю немалою вѣдрадою и пѣдпорою було для насъ то щире спѣвчутє, якого дѣзнали мы такъ въ часѣ недовгои, бо ледви 5-дневной а дуже тяжкои хоробы Покѣйного, якъ и по его смерти, вѣдъ нашихъ приятелѣвъ и знакомыхъ та почитателѣвъ Покѣйного. Не могучи инакшимъ способомъ оказати нашои вдячности, то бодай на сѣй дорозѣ уважаємъ своимъ обовязкомъ: зложити сердечну подяку всѣмъ тымъ, що зволили потѣшити насъ, а Покѣйному вѣддали послѣдну прислугу.

Дякуємо сердечно: п. д-ру Озаркевичеви, котрый зъ всякою можливою ревностю занявъ ся Покѣйнымъ та не щадивъ свого труду въ день и въ ночи, нашимъ неоцѣненымъ сусѣдамъ д-ру К. Левицкому и д-ру Лаголѣ зъ ихъ Супругами, що то не лишь въ день, але и въ ночи не вѣдступали вѣдъ ложа болѣзни, и прочимъ знакомымъ, потѣшавшимъ насъ. Впр. О. крил. Павликову и прочимъ Всечесньйшимъ Отцамъ за численнй параставы, Высокопреподобному Митрополичому сѣборови: О. Матрату Бѣлецкому за провѣдъ чина похоронного, Впр. ОО. крилошанамъ а также ОО. крилошанамъ перемыского Епископского собора Впр. ОО. прелату Подоляньскому и Мрицови, О. крил. Д-ру Дельвичеви, д-ру Комариницкому, протогумену Ч. С. В. В. д-ру Сарницкому ОО. Парохамъ и Сотрудникамъ львовскимъ и замѣсцевымъ, ОО. Настоятелямъ тутешнои дух. Семинарїи, ОО. Катихитамъ тутешныхъ середныхъ и народныхъ школъ, Преп. ОО. Чина С. В. В., вѣдслужившимъ вчерашо похоронный чинъ; Членамъ Высокои ц. к. Рады школьнои краєвои, П. директорови Харкевичеви и всѣмъ ПП. професорамъ академ. гімназїи, тутешнымъ руско-народнымъ Товариствамъ, депутацїи мѣста Дрогобича, О. крил. Шюркови за теплє похоронне слово въ церкви, посвячене памяти Покѣйного, О. проф. Дорожиньскому, п. проф. Романчукови и п Сеничковскому за трогаючй, пращальнй слова надъ могилою, О. проф Стефановичеви, що много помагавъ намъ въ устроєню похоронѣвъ: О. Давидовичеви сотрудникови при церкви Успенія Пресв. Д. М. за удѣлене послѣднихъ св. Тайнъ; ПП. Питомцямъ дух. Семинарїи и ПП. Ученикамъ акад гімназїи звеличившимъ сей сумный чинъ гарнымъ, трогаючимъ спѣвомъ, Брацтву церковному и наконецъ всѣмъ прочимъ знакомымъ и незнакомымъ, взявшимъ участь въ вѣдпровадженю Покѣйного на мѣсце вѣчного супочинку. Всѣмъ Вамъ за те сердечне и щире спаси-Бѣгъ!

Емилія зъ Рейнаровичѣвъ Торонська жена, *Северинъ Торонській* братъ — въ имени цѣлои родины.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручає старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 366 43—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Конерника ч. 9.

ГАЛИЦКІЙ

КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовує ихъ по

4½% на рокъ.

ЗЪ АЛЬПАКИ (металь завсѣгды бѣлый) Лижки по зр. 6·50, Ложочки до кавы по зр. 3·25, зъ хінъского срѣбла. Ложки по зр. 14. Ложочки до кавы по зр. 7 за тузинъ

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Каѳедральна 1 (напротивъ катедры.)

Правдивый чистый

ЯЧМѢНЬ БРОВАРНЫЙ

черезъ удосконалене и акліматизованє выпробованый и найлѣпше удаючій ся у насъ, особливо на Подолю чеський ячмѣнь броварный — на продажъ у о. Северина Матковского пароха въ Боссирахъ, п. п. Коцюбинчики коло Гусятина.

Цѣна 100 клг. 10 зр., 50 клг. 5 зр. 50 кр., 5 клг. 1 зр. 20 кр., зъ портомъ и опакованемъ.

Просить ся о скорй и числений замовленя. Высылка почтою або зелѣзницею за попередною присылкою грошей або за послѣплатою. 27 1—3

ТЯГНЕНЄ

невѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готѣвкою въ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляр Фельдъ.

41 12—?

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

шкала часу середно-европейского (пізнійшого о 36 мінут від часу зі львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Ізюмъ	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Якова	6.05		„ Ізюмъ
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Якова
	10.35	„ Ізюмъ		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Якова		9.55	„ Белзця
1.50	—	„ Кракова		10.55	„ Ізюмъ
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізюмъ	2.05		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ізюмъ
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізюмъ			
	6.55	„ Сокаля			
		ВНОЧ			ВНОЧ
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ізюмъ
	5.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ізюмъ		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Якова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ізюмъ
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора ночна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Шрифтъ зъ вибр. Чарнецкаго. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 42. Львовъ, Второкъ 23 Лютого (7 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадыкъ ского 2.; — въ Ярославю Д. Крижановскій; — у Вѣ: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelun- gasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & ; I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбур- ; M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечитбет за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії: на границѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи сверткують ся ли се на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 5 кр. в. в.

Оголошеня звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсяць а ся рубрикѣ „Надсланое“ по 25 кр. в. в.

Ездини а книгѣ Дѣловоєй приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчка.

Переглядъ політичный.

Wiener Ztg. оголошуе скликанє слѣдующихъ соймѣвъ на день 14-ого с. м.: Чехіи, Стирії, Каринтіи, Краины, Шлеска и Форальберґа.

О обставинахъ, котрѣ спонукали правительство скликати чеській соймъ, Fremdenblatt пише: Правительство хотѣло зъ скликанемъ ческого сойму заждати аж до укѣнчена програмовыхъ праць нѣмецко-ческихъ мужѣвъ довѣря. Нинѣ сеся програма вже готова, и нѣмецкій послы въ Чехіи можуть теперь рѣшити ся, чи мають вступити до сойму, чи нѣ. Ихъ вступленє до сойму було бы тымъ бѣльше пожаданє, що ихъ національно-політична програма має заключати також постулаты, котрѣ мусять бути предметомъ соймовыхъ нарадъ. Такъ отже чеській соймъ краевый може стати ся першимъ forum для здѣйсненя тои програмы.

Зъ причины донесень дневниковъ, що правительство намѣряе на пѣдставѣ §. 14-ого выдати новій языковій законы и змѣнити языковій нарисы, зарядъ молодоческого сторонництва оголошуе въ Narodni-хъ List-ахъ заяву, въ котрѣй сумнѣвае ся, чи правительство по дотеперѣшныхъ досвѣдахъ, особливо-жъ по ореченю найвысшого трибуналу зъ дня 13-ого грудня 1898 може думати о якихъ небудь переговорахъ въ Нѣмцямъ. Що-до выданя нового языкового закона на пѣдставѣ §. 14-ого, треба уважати се за рѣчь неможливу, бо два найсильнѣйшій сторонництва въ радѣ державнѣй, то є коло польске и Чехи противлять ся компетенціи рады державнои въ языковыхъ справахъ, а правительство не може предприняти нѣчо такого, що бы противило ся програмѣ правицѣ.

Ческій дневники доносять, що д-ръ Люегеръ, яко начальникъ вѣденьскои окружноі рады школьнои прихильно полагодивъ просьбу товариства Коменского въ справѣ права заснованя ческихъ школъ народныхъ въ десятѣй дѣльници Вѣдня. Таке саме жадане що до иншихъ дѣльниць Вѣдня Люегеръ вѣдкинувъ. Зъ тои причины товариство Коменского внесло противъ того орѣчена рекурсъ до міністерства просвѣты.

— —

Новій переговоры въ справѣ австро-угорскои угоды вже зачали ся. Вчера прибувъ до Вѣдня президентъ угорского міністерства Сель и конферувавъ въ тѣй справѣ зъ Ґолуховскимъ. Цѣсарь принявъ его на одногодинній приватній авдіенціи. Вѣдтакъ конферувавъ Сель зъ гр. Туномъ и иншими членами австрійского міністерства. Нинѣ пополудни вертае Сель до Будапешту. Переговоры зъ австрійскимъ міністерствомъ буде вести дальше міністеръ фінансовъ Люкачь, котрый нинѣ рано приѣхавъ до Вѣдня.

— —

Наглый выѣздъ турецкого амбасадора у Вѣдни Магмедъ-Недімбей до Царгорода, давъ причину до найрозмаитшихъ фантастичныхъ погодосокъ. Мѣжь иншими одна вѣденьска льокальна кореспонденція доносить, що турецкій амбасадоръ выѣхавъ вѣзваный султаномъ, щобы здавъ справу зъ того, якъ Австро-Угорщина заховуе ся въ македоньскій справѣ. Въ тій справѣ, вѣсля его донесень прямо до султаньского двора, зъ помиченемъ турецкого правительства, Австрія має заховувати ся провокуючо противъ Турціи, черезъ пѣддержуване революційного руху мѣжь македоньскимъ населеньемъ.

Вѣсля донесень зъ Джеды, населене мѣста збунтувалось противъ санітарныхъ зарядженъ, вѣсля котрыхъ паломникамъ до Мекки не вѣльно переходити черезъ мѣсто. Нарѣдъ винищивъ санітарній бараки выставлені за мѣстомъ. Лѣкарѣ санітарнои комісіи мусѣли утѣкати до касарень и такъ уратували ся. Численныхъ паломниковъ обрабовано. Вѣсля иншихъ донесень въ рабункахъ брали також участь паломники.

Голосъ зъ краю въ справѣ школы для писарѣвъ громадскихъ.

Краевый выдѣлъ намѣряе за дозволомъ сойму основати школу для выобразуваня громадскихъ писарѣвъ. Цѣль ся красно представлено: має она запобѣгти крадежамъ по громадахъ, бо теперь при темныхъ вѣйтахъ и радныхъ по селахъ писарѣ крадуть. Кромѣ сего вышколеній писарѣ будуть лѣпше и докладнѣйше писати всякій справоздана. Кождинъ, пѣзнавши гадку краевого выдѣлу, подумае: „Свята правда, аж теперь настане ладъ по нашихъ громадахъ, нѣгде анѣ одинъ крѣцарь не пропаде и все буде въ найбѣльшѣмъ порядку...“ А таки придививши ся цѣлому сему дѣлу бліже, покаже ся, що зъ него не буде для громадъ хѣсна, а въ додатку прийде ся имъ поносити новый тягаръ, и то не малый.

До теперь мають громады по-найбѣльше писарями таки своихъ співгромадянъ. Якійсь молодець скѣнчить народну школу, а сли цѣкавый, придивляе ся писарскому дѣловодству при якѣмъ старшѣмъ писарѣ, зайде въ друге село до такого, що лѣпше знае писарити, посытае священника чи учителя, пѣйде кѣлька разъ до повѣтового мѣста та й такъ зъ часомъ привчить ся добре писарити. Громадѣ выгода, бо має таки въ селѣ свого человѣка, а що такій писарь є звычайно и газдою або й дакомъ, то вдоволяе ся малою платнею, бо дѣстае 30 до 80 зр. рѣчно. Вже гѣрше громадѣ, коли накинуть ѣй повѣтовцѣ якого шалапуту. Такій неразъ бере кѣлька сѣлъ, велить собѣ добре платити, и ще люде, маючи яку орудку въ громадѣ, мусять по него слати фѣру. За те панъ писарь помагае при всякихъ выборахъ и звычайно все робить на шкоду громады...

Краевый выдѣлъ повѣдае, що вѣйты та радній темній, та черезъ те писарѣ допускають ся всякихъ промахѣвъ. Отже насампередъ цѣкава рѣчь: хто сему винень, що людность сѣльска темна? Тридцать лѣтъ зъ окладомъ маемо автономію, а хѣсна зъ нея нема и за макове зерно. Противно, społeczna hierarchia бонть ся просвѣты мужика бѣльше, якъ жидъ солонины; кѣлько то народныхъ школъ позамыкали, а хоть-бы громада просила о надане учителя, то ѣй вѣдмовляють. Тожь вина, що краева людность не має просвѣты, падае на сметанку галицку, бо тая ще спиняе просвѣту. А чи школа для писарѣвъ спинить крадежи по селахъ, се ще вилами на водѣ писане. Тажь ученій паны були при Фльоріянцѣ, при Галицкѣй касѣ ощадности, при краковскѣй касѣ, а закрали величезній сумы! А кѣлько сен погани є по мѣстахъ! Крадуть навѣть цѣсарскій урядники, якъ Жупнікъ, Габрскій и н. Бувае, навѣть послы та маршалки радо наживають ся чужимъ добромъ. Люде паношать ся, хотѣли бы роскѣшно жити, а край бѣдный, нема зъ чого, то беруть ся до крадежи або рабованя публичного майна. Громадскій писарь ще найменше крадуть; а сли коли якій краде, то певно такій, що его зведе зъ честнои дороги патріотична „народова“ тромтрадрація. Писарь чи вѣйтъ выслугуе ся повѣтовѣй кліцѣ, а сеся дивить ся крѣзь пальцѣ на неладъ, ба и на крадѣжь въ громадѣ. Коли тій паны вѣдъ высокого снядрія ну не найдуть якого способу, щобы усунути польскій шовініямъ и исцѣлити свѣй організмъ вѣдъ ґангрены, то у насъ ще не заразъ настануть лѣпшій вѣдносины суспѣльній...

Край мусить ложити новій сумы на сесю школу. Хто до неи пѣйде, выложить або свои грошѣ, або край буде его удержувати. Новый писарь, приѣшовши до громады, буде жадати 200 до 400 зр. за свою писанину. Зъ часомъ певно заведуть примусъ, щобы кожда громада мала „ученого“ писаря, а тогдѣ паны-кандидаты не такои мужикамъ заспѣвають! А при тѣмъ ученый писарь потрафить ще красше украсти, бо привчить ся неодного, буде вмѣти лѣпше маневрувати, а вѣйты въ богато селахъ будуть и далѣ неписьменными на ганьбу „гіерархіи сполечнои“, бо въ ни винны школы стоять порожній. Нова напасть упаде на громады...

Галицка гіерархія, ба мабуть и управа державна видить полѣпшене населеня лише въ тѣмъ, коли якъ найбѣльше понаставляе ученои браншѣ. Маемо велике число новыхъ урядѣвъ, урядникамъ пѣдвышують платню, — теперь и писарѣвъ хотять дати ученыхъ громадамъ, бо ще того до гаразду мужикамъ набуе. Не туда, панове, не туда! Выкиньте протеґованыхъ злодѣѣвъ, не деморалізуйте селянына при всякихъ выборахъ, не уважайте мужика тяглою худобою, здѣймѣть зъ него одробину тягарѣвъ, а вложѣть на тыхъ, що годій выдержати, а за те буде вѣнъ васъ благословити...

Соймъ краєвый.

(Засѣданє зъ дня 6 марта 1899.)

П. Міляновъ [людовець] каже, що выхованє можуть дати и лише бурсы и интернаты, въ котрыхъ молодѣжь остае довшій часъ; але ученикови народнои школы, котрый въ учителемъ стыкае ся лише 4 годины на день, выхованє дають родичѣ. Бесѣдникъ уважае просвѣту за важнѣйшу задачу народнои школы; черезъ денгненє просвѣты мѣжь народомъ и выхованє поправить ся, бо розумній родичѣ лѣпше будуть выховувати свои дѣти. Тымчасомъ науку въ народній школѣ занедбуе ся, бо властиво селяньска дитина по 13-тѣмъ роцѣ жита стае ся найспособѣйшою до науки, а якъ разъ тогдѣ починае ся наука доповняюча, котру у насъ цѣлкомъ занедбано. Бесѣдникъ противить ся подѣлови народнои школы на типы сѣльскій и мѣскій, а бажае такого подѣлу аж при доповняючій науцѣ.

На тѣмъ покѣнчено загальну дискусію, а промовлявъ ще справоздавець п. кн. Чарторискій. Соймъ — каже — то не анкета школьна; не може вѣнъ вдавати ся въ подробицѣ фаховій. Длятого и бесѣдникъ не вѣдповѣдае за замѣты що-до школьныхъ книжокъ. П. Міляновi указуе, що сѣльске населене домагае ся окремого типу сѣльскои школы народнои, а выхованє повинно въ народній школѣ стояти на першѣмъ мѣсци, якъ се выказавъ п. Войт. Дѣдушицкій. Вкѣнци справоздавець указуе п. Окуневскому на рѣзницю мѣжь поведенемъ соймовои бѣльшости передъ 30 лѣтами супротивъ домаганъ Русинѣвъ, а теперѣшнои, котра за починомъ правительства заняла прихильне до Русинѣвъ становище. Зъ обохъ сторонъ нема вже такъ завзятыхъ выступѣвъ, якъ давнѣйше. Бесѣдникъ высказуе надѣю, що п. Окуневскій „згодомъ злучить ся въ тыми Русинами, що згѣдно працюють зъ польскими послами, хочь твердо остають при своихъ національныхъ домаганяхъ“.

Въ частинѣй дискусіи надъ першимъ внесенемъ комісіи п. Окуневскій домагае ся, щобы краевa рада школьна оповѣщувала выказъ народныхъ школъ польскихъ и рускихъ, статистику дѣтей польскихъ и рускихъ, катастеръ фондѣвъ, що идуть на удержане школъ польскихъ и рускихъ. При сѣй нагодѣ п. д-ръ Окуневскій порядно утеръ носа ніцепрезідентови кр. рады школьнои Бобжиньскому за великопаньскій тонъ его бесѣды, зазначуючи досадно и гѣромко, що вѣнъ, посолъ, нѣякому урядникови не позволить безкарно промовляти до себе въ подѣбнѣй способѣ! П. Бобжиньскій запалѣвъ наразъ при тѣмъ скартаню, депетачи незрозумѣлій слова оправданя, якъ школярь, що дѣстане по пальцяхъ, коли ему прийде охота „поставити ся“ до учителя.

Внесеню п. Окуневского спротививъ ся п. Бобжиньскій, кажучи, що выдатки на школи идуть зъ загального фонду краевого, такъ що рада школьна не може вести бажаного катастру, зъ якихъ именно фондѣвъ идуть грошѣ на будову школъ польскихъ и рускихъ; а статистика дѣтей вѣсля народности вымагала бы и коштѣвъ великихъ и выкликала бы середъ населеня політичный ферментъ (?!), якій не є въ интересѣ краю (!).

Внесене п. Окуневского очевидно вѣдкинено. За п. Бобжиньскимъ голосувавъ, розумѣе ся, и п. Барвѣньскій. Перше внесене комісіи, щобы справоздане кр. рады школьнои о станѣ народныхъ школъ и учительскихъ семинарій за р. 1897/8 принати до вѣдомости, принято; такъ само и друге, зъ зазывомъ до правительства о дальше закладане мужескихъ семинарій учительскихъ въ краю. П. Окуневскій домагавъ ся пропущеня слова „мужескихъ“, указуючи на потребу закладаня семінарій женьскихъ; але поправку тую вѣкинено по промовѣ справоздавця п. Чарторискаго, котрый сказавъ, що бѣльша є потреба учительѣвъ нѣжь учительокъ, а що зъ женьскихъ семинарій край не має такого пожитку, бо богато кандидатокъ не кориетае зъ покѣнченыхъ наукъ або покидае службу.

Въ кѣнци вѣдослано до комісіи школьнои ще кѣлька резолюцій, о котрыхъ комісія зложить окреме справоздане.

На тѣмъ закѣнчено засѣдане; слѣдующе вѣдбуде ся завтра, въ четверъ.

— —

На руки посла Остапчука вплынуло девять петицій противъ предложеного выдѣломъ краевымъ проекту закона будовляного для сѣлъ та мѣсточокъ и меншихъ мѣстъ. Петиціи прислали зъ повѣту збаражского громады: Колодѣѣвка, Шилы, Шельпаки, Лубянки, Глубочокъ малый, Розношинцѣ, Черняховъ, Качанѣвка и Іванѣвка.

— —

Внесене п. Крамарчика о змѣну закона о учительскихъ семинаріяхъ звучить:

Зважившы, що нинѣшный устрѣй нашого школьництва народного въ Галичинѣ не вѣдповѣдае потребамъ нашого селяньства вѣдъ взглядомъ практичного выхованя наукового; — зважившы, що головною основою нашои суспѣльности повинно бути релігійно-морально выхованє молодежи въ нашихъ школахъ, оперте не на самѣмъ тѣлько удѣлюваню релігіи въ приписаныхъ годинахъ, але на моральнѣмъ примѣрѣ самыхъ учителѣвъ, котрѣ бы своимъ поведенемъ и лывали въ повышѣмъ напрямѣ на умы и серця дѣтей; — зважившы вкѣнци, що сумный фактъ великого числа аналфабетѣвъ въ Галичинѣ, вѣдповѣдно до нашихъ краѣвъ, выходить одно зъ браку учителѣвъ, а заразомъ кандидатѣвъ до учительского звання, мимо великихъ жертвъ ложеныхъ краемъ такъ на получене учительскихъ платъ, якъ також на основане численныхъ семинарій для образованя адептѣвъ; — пѣдписаній вносять:

Высокій соймъ вволить ухвалити: I. Взывае ся ц. к. правительство, щобы законъ державный дотычно школъ народныхъ що-до образованя кандидатѣвъ на учителѣвъ змѣнивъ на стѣлько, щобы для школъ народныхъ низшого типу утворити можна окремій семинарій учительскій зъ меншимъ, але бѣльше практичнымъ науковымъ планомъ, котрѣй бы на основѣ дозволу духовнои власти сполученій були зъ розсѣянными по краю численными клѣшторами [чи се не „брацішки“?!] и въ котрыхъ бы укваліфікованій монахи удѣлювали кандидатамъ вѣдповѣднои науки и вплывали въ напрямѣ моральнѣмъ на нихъ будуче звание и становиско. — II. Всѣ постановы що до условій принятя кандидатѣвъ до такихъ семинарій и обсягу ихъ науки належать до законодавства краевого, зъ увзглядненемъ бажань: а) щобы кандидаты могли бути принятій въ вѣцѣ 14—30 року жита, сли мають вѣдповѣдне образованє, рѣзнаюче ся укѣнченю 4-клясовои школы народнои, що належить доказати вступнымъ испытомъ безъ огляду на звание особъ старшихъ; б) щобы часъ науки въ тыхъ семинаріяхъ тревавъ два роки, а у выимковыхъ разахъ у старшихъ кандидатѣвъ и при доказаныхъ способностяхъ тѣлько одинъ рѣкъ; в) щобы вынагорода рѣчна той категоріи учителѣвъ выносила до 20-ого року жита по 15 зр. мѣсячно, вѣльне мешканє, опалъ и ужитя школьного грунту або огороду, а по 20-мъ роцѣ жита по 20 зр. мѣсячно и додатки въ натурѣ якъ выше, однакъ безъ нѣякихъ правъ до емеритуры, а за те полишити свободу заробкованя въ ремѣслѣ и промыслѣ по за школьными годинами; г) часъ удѣлюванья науки школьнои въ школахъ низшого типу розпочинавъ бы ся кождого року зъ днемъ 1 жовтня, а кѣнчивъ бы ся зъ днемъ 30 мая яко поднесу школьного въ присутности мѣсцевыхъ властій и родичѣвъ при выдачи школьныхъ свѣдоцтвъ.

Внесене се крѣмъ кѣлькохъ послѣвъ людовцѣвъ и сѣмохъ консерватистѣвъ пѣдписавъ зъ Русинѣвъ тѣлько о. Небыловець.

НОВИНКИ.

— Проф. Юліанови Романчукови вручила въ нѣчию депутація „Рускои Бесѣды“, зложена зъ пп. Шухевича и о. Ал. Темницкого, грамоту на почестного члена того товариства. Грамота выконана дуже удачно въ друкарни Науков. товариства имени Шевченка и въ літографіи А. Андрейчина. Прегарну теку до неи выконавъ Л. Вербицкій.

— Рускій народный театръ вѣдграе въ Бережанахъ вѣ второкъ 7 ого с. м. „Попыхайло“, а въ четверъ 9 ого с. м. „Учитель“ и по першій разъ „Апотеозу Котляревского“, написану Богданомъ Лепкимъ.

— Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ подае до вѣдомости, що задержаный сима днями рухъ поѣздѣвъ привернено: д. 2 марта на буковинськѣмъ шляху Глѣбока-Карапчію Чуднів; — д. 3 марта на коломыйскихъ зелѣзницяхъ льокальныхъ, на льокальнѣй зелѣзници Львѣвъ Клепаровъ-Янѣвъ и на буковинськѣмъ шляху Карапчію-Бергометь; — д. 4 марта на шляхахъ: Лужаны-Залѣщики, Бѣла чортковска-Залѣщики, Цотуторы-Острѣвъ Бе-

резовиця и Тересинъ-Ивана пусте, вкбиця на шляхахъ: Гадікфальва-Бродина, Карльсберґъ-Путна и Бергометъ-Межиброды.

— **Зъ Тернополя** одержавъ Czas телеґраму, що начальникъ тернопільскои філіи банку гіпотечного **Антимъ Никоровичъ** [кузинъ намѣстника Пінінського] именованый директоромъ Галицкои касы щадничои.

— **Д-ръ Левъ Бѣлиньскій**, посолъ до ради державнои въ мѣста Станиславова, мае [якъ доносить одна станиславівська часопись] стати въ часѣ сесіи соймовои передъ выборцами и здати имъ справу зъ своѣи посольскои дѣяльности.

— **Дипльомъ лѣкарѣвъ ветеринарін** въ львівскій академіи ветеринарии дбстали: Ив. Стан Павлинъ родомъ зъ Ряшева и Ив Володимиръ Терлецкій родомъ зъ Перемышля, оба зъ вбдзначеньемъ.

— **Въ Битковѣ** пбдъ Солотвиною выбухла онбгды изъ закопу Мархвецкого и спбльникбвъ на глубинны 610 метрбвъ сильна струя ропы; въ чотирохъ годинахъ наповнено нею резервуаръ обему 300 бочокъ, а тблько само ропы вбѣгло въ сусѣдну рѣку.

— **Процесы прасовій посла кс. Стояловского** въ редакторами львбвскими вже закбнчили ся. Вчера кс. Стояловскій вбдступивъ вбдъ обжалованя Генрика Реваковича [редактора Kurjera lwowsk-ого] а Выслоуха [редактора Przyjaciela ludu] судъ присяглыхъ увбльнивъ. Натомѣсть засудивъ вчера судъ присяглыхъ Генрика Реваковича на три тыждѣ арешту взглядно 105 зр. гривны за обиду якогось Селара.

— **Міністеръ Адамъ Єнджейовичъ** приймавъ вчера вбдъ 11 годины въ будынку намѣстництва представителѣвъ усѣхъ властій и урядбвъ: урядниковъ намѣстництва, краёву раду шкбльну, дирекцію скарбу, капітулы всѣхъ трехъ обрядбвъ, прокураторіи державну и скарбу, вышій судъ краёвый, дирекцію почтъ, дирекцію лѣсбвъ и доменъ, президента мѣста, дирекцію поліціи и т. д. А вчера пополудни міністеръ выѣхавъ до Вѣдня.

— **Кружокъ** львбвскихъ огородниковъ постановивъ по торбчнбй огородничо-пчбльничбй выставѣ завязати „**Товариство фаховыхъ** огородниковъ (Towarzystwo zawodowych ogrodników) въ цѣли пбдвисеня загального стану огородництва въ краю. Всякій информациі въ справѣ сего товариства подае секретаріятъ товариства у Львовѣ, ул. Длугоша ч. 4. **Уконституованый** выдѣлъ товариства [головою его в Каз. Пйонтковскій а секретаремъ Адамъ Блажекъ] просить насъ о оповѣщене, що вбнъ скликавъ загальный зѣздъ огородниковъ фаховыхъ до Львова на 12 п. ст. марта [год. 9 рано, ул. Длугоша ч. 4]; наради вбдбуть ся въ великбй сали выкладовбй ботанічного музея университету.

— **Въ Новбмъ-Санчи** вбдбула ся въ суботу карна розправа противъ судового адъюнкта зъ Мшаны дольнои Казимира Розвадовского за пострѣлене пбдофіцера Роберта Крішке зъ 56 полку пѣхоты. Крішке зайшовъ бувъ до стайнѣ брата Розвадовского, купця въ Лимановбй, у вбдвѣдины до служенцѣ, а коли паробокъ донѣсъ о тбмъ до хаты, выбѣгли браття Розвадовскій зъ револьверами и паробокъ зъ друкомъ. Счинила ся бійка, а коли Крішкому вбдобрали багнетъ, вбнъ почавъ утѣкати. Тогдѣ адъюнктъ Розвадовскій стрѣлилъ зъ револьвера за утѣкаючимъ пять разбвъ и прострѣливъ ему два рази жолудокъ а три рази кишки. Житя раненого пбдофіцира висѣло на волоску. Трибуналъ засудивъ Розвадовского на два мѣсяцѣ вязниці и на 1000 зр. вбдшкодованя, а що-до дальшихъ грошевыхъ претенсій на кблька тысячъ зр. вбдославъ Крішкого на дорогу цивільного процесу.

— **Бальонъ** прускій въ Сандеччинѣ. Дня 2. марта здивували ся мешканцѣ Грибова, коли побачили въ Грибовѣ трехъ прускихъ офіцербвъ въ мундурахъ та зъ шаблями, якъ въ товариствѣ австріяцкого офіцира йшли до староства. Тѣ прускій офіцири сѣли въ Берлинѣ въ бальонъ и перелетѣвши по-надъ оба Шлески и часть Галичины злетѣли на землю въ Сандеччинѣ. Одинъ зъ офіцербвъ бувъ поручникъ пруского вбддѣлу аеронавтичного Барчь фонъ Зіґсфельдъ [36 лѣтный], дослѣдникъ въ области аеронавтики, другій поручникъ пѣшои артилеріи а третій пбдпоручникъ полку гренадіербвъ [26 лѣтный]. Староста погостивъ офіцербвъ, котрій мусѣли перебути нбчь въ коршмѣ богушбвскбй; тымчасомъ зъ Богушова привезено на возѣ волами бальонъ, зовсѣмъ неушкодженый, на станціи въ Грибовѣ наладовано его до вагона и выслано до Берлина. Потбмъ офіцыры выѣхали на Тарнбвъ и Краквъ до Нѣмеччины. Вылетѣли они зъ Берлина 2-ого марта о годинѣ 10 мінутъ 50 рано, а о годинѣ 4 мінутъ 40 зъ полудня спустили ся на гору „королѣску“ межи стаціями Камѣнкою а Пташковою, отже въ шесть годинахъ перелетѣли 700 кільометрбвъ. Якъ оповѣдали — найвысше пбдбѣшовъ бальонъ въ Шлеску прускбмъ, бо 1800 метрбвъ надъ рбвень моря; о годинѣ 3·5 побачили верхи Татръ, о 3·20 перелетѣли по-за границю Нѣмеччины и тогдѣ выпили за здоровле свого цѣсаря. При помочи мапъ генерального штабу орієнтували ся все, въ якбмъ знаходять ся мѣсци. Перелѣтаючи по надъ Вроцлавъ скинули друкованй картки для повѣдомлена мешканцѣвъ. Надъ Санчомъ летѣли въ высотѣ 1300 метрбвъ. Бальонъ мавъ 13 метрбвъ промѣру, а гладячимъ на него голымъ окомъ здававъ ся кулею метръ або пбвтора метра высокою зъ лодкою и звисаючою грубою линвою.

— **Пять примѣрникбвъ** учебника шкбльного на чотири гімназіи въ однбмъ роцѣ? Кому изъ старшихъ Русинбвъ не звѣстнй перший роки перемѣнена такъ званои академічнои гімназіи на гімназію руску! Була то тогдѣ на цѣлый свѣтъ однѣська гімназія, въ котрбй языкомъ выкладнымъ бувъ языкъ малорускій. Зъ рускихъ учебникбвъ були тогдѣ лишень учебникъ религіи и руска читанка; всѣ прочій предметы выкладались тогдѣ для браку рускихъ пбдручникбвъ безъ книжокъ. Таке „безкнижже“ тревало лѣтъ кбльканайцять. Мало-по-малу выстарчено одвѣтній пбдручники въ рускбмъ языцѣ. Нинѣ маемо трохи не до всѣхъ предметбвъ пбдручники рускій, оригінальный або въ переводѣ. Звѣстно, що научане на основѣ пбдручникбвъ изъ заглядбвъ педагогічныхъ, именно въ школахъ численно посѣщаныхъ, есть єдино захвальне. Здавалось бы проте, що кождый ученикъ вчащаючій до гімназіи руском есть теперь заосмотреный въ рускій учебникъ и що наука теперь що-разъ краще успѣвае. Та оно такъ бы по всякбй имовѣрности повинно выходити, та чи дѣйстно такъ выходить, не знаемо. Изъ „Справозданя головного выдѣлу руского товариства педагогічного за часъ вбдъ 1 сѣчня до 31 грудня 1892 року“ довѣдуемо ся [гл. стор. 10], що „Непосъ“, яко новбсть розбѣшовъ ся въ протязѣ цѣлого року въ числѣ 5 (выразно пять) примѣрникбвъ [!] и що на складѣ есть еще 948 примѣрникбвъ тои книжки. Просто застрашуюча оповѣстка! „Cornelii Nepotis Liber de excellentibus ducibus exterarum gentium“ выдало р. 1897 товариство педагогічне власнымъ накладомъ въ 1000 примѣрникахъ [книжка въ великбй вбсѣмцѣ стор. 114, то значить бблыше трохи нѣжь 7 аркушевъ]. Числимо за друкъ, коректу и справу книжки якъ найнизше: 260 зр.; на рбкъ розходить ся 5 примѣрникбвъ по 65 центбвъ, то значить 3·25 зр. brutto [т. в. безъ вбдшкбдненя книгарского рабату], зъ чого слѣдуе, що для покрытя коштбвъ товариство мусѣло-бъ ждати вбсѣмдесять лѣтъ въ случаю, коли-бъ зъ рбвномѣрною скоростію вбдбувала ся розпродажъ и коли-бъ розпродавцямъ не давано жадного рабату. По вбсѣмдесяти лѣтахъ щасливои, идилічнои розпродажи лишило бы ся еще на складѣ 542 примѣрникбвъ на случай, коли-бъ папѣръ до того часу не розпавъ ся въ порохъ. Поневже книжка розходить ся теперь въ чотирохъ гімназіяхъ (Львбвъ, Перемышль, Коломыя, Чернбвцѣ), то выпадае пересѣчно на одну гімназію на рбкъ $1^1/_4$ книжки. Дѣйстно, велика заохота для выдавцѣвъ рускихъ пбдручникбвъ! Та може бути, що той нашъ поглядъ занадто чорнобарвый и — що дай Боже! — въ печатаню зайшла що до числа розпроданныхъ примѣрникбвъ похбвка — въ такбмъ случаю просимо о поясненя! — *Щ*

Звертаемо увагу на инсератъ **Дому рбльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высланый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рбзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозбвъ, такожь богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ запотребованю с вбнъ пбдручникомъ гбднымъ порученя

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

О. **Августинъ Дольницкій**, парохъ въ Корсовѣ, священникъ-ювілатъ [родженый 1822 рукоположеный 1848 року], парохъ въ Корсовѣ, деканата брбдского, упокоивъ ся дня 7 с. м. въ Ходоровѣ въ домѣ свояи дочки и зятя о. Заяца Похоронъ вбдбуде ся 9-ого с. м. Покбйникъ полишивъ, кромѣ дочки, чотирохъ сынбвъ: Николая радника скарбового въ Ряшевѣ, Антона радника судового у Львовѣ, Ивана офіцыра вбйскового въ Станиславовѣ и Льва професора рускои гімназіи въ Коломыи. Покбйный бувъ взбрцевымъ душпастиремъ, церковь въ Корсовѣ перебудувавъ якъ-бы зовсѣмъ на ново, въ громадѣ завѣвъ порядки и тверезбсть, тѣшивъ ся любовію парохіянъ и загальнымъ поважанемъ. В. е. п.!

О. **Антоній Тустановскій**, священникъ-ювілятъ [родженый 1816, рукоположеный 1843 р.], парохъ въ Завишни въ деканатѣ белскбмъ, вызначеный крилошаньскими вбдзнаками, упокоивъ ся дня 5 с. м. Покбйный — якъ намъ пишуть — вбданый своѣй церкви и народности бувъ тихимъ и щирымъ труженикомъ въ Виноградѣ Христовбмъ В в. п.!

О. **Михаилъ Громницкій**, вызначеный крилошаньскими вбдзнаками парохъ Августбвки, деканата бережаньского, упокоивъ ся въ 58 роцѣ житя а въ 33-бмъ священьства. Похоронъ завтра [въ середу]. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— *Стефан Ковалів* (Стефан Пятка). **Дезертир і инші оповідання.** Накладом Українсько-руської Видавничої Спілки, зареєстрованої спілки з обмеженою порукою у Львові, 1899. — Є се першій томъ Бібліотеки „Видавничої Спілки“, а заразомъ першій томъ повного выдання симпатичныхъ оповѣдань Стефана Пятки, друкованыхъ вже у фейлетонахъ „Дѣла“, „Буковины“, въ календарях „Просвѣты“ и т. п. До сего першого тому вбйшли оповѣдання: Дезертир, Безжурність, Олекса Щупак, Кращена господа, Завіщане, Моя перша їзда си лою пари, В зимівці, Кого сей медаль вибють? — Въ дальшихъ выпускахъ Бібліотеки „Видавничої Спілки“ появлять ся: 2) Борнеславські оповідання І. Франка, 3) Оповідання О. Кобилянської, 4) Новелі Мопасана, 5) Початки романа Ф. Енґельса, 6) Поезиї І. Франка, 7) Оповідани Ковалева т. II. — Появившій ся першій выпускъ має 115 сторбнъ малои вѣсѣмки на гарнбмъ груббмъ папери и коштуе 60 кр. Дбстати можна у „Видавничої Спілки“ у Львовѣ, ул. Чарнецкого 26.

— Накладомъ Руского товариства Педагогічного выйшла зъ друкарнѣ Наук. тов. им. Шевченка нова [ч. 69] книжочка: „Казки Андерсена. Перша часть“. Цѣна 25 кр. Книжочка обнимае на 40 сторонахъ 8-ки пять казокъ: „Ялинка“ [зъ одною илюстрациею], „Мати“ [зъ трема илюстрациями] „Лен“, „Царівна на горошині“ і „Гречка“. — Книжочку сесю поручаемо родичамъ на любый даруночокъ дѣточкамъ.

— Зъ друкарнѣ В. А. Шайковского у Львовѣ выйшла сими днями „**Свекруха** комедия з сільского житя в 3 актах“ Льва Лопатиньского [стор. 79 менчои 8 ки]; накладомъ автора. Недавно выйшла того жъ автора драма въ 4 актахъ „До Бразиліи“ а заповѣдае, що небавомъ выйде „Беата і Гальшка, історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI. віку“.

— **На чужій сторожи.** Оповѣдання, написавъ И. Спѣлка. Выдано Вс. И. Гуртомъ Харьковъ. Типо-Литографія „Печатное Дѣло“ князя К. Н. Гагарина, Клочковская 5. 1898. — Стор. 46 16-тки, цѣна 5 коп.

— **Добромъ усе переможешъ.** Оповѣдания Гната Галайды. Выдано Вс. И. Гуртомъ, Харьковъ. 1899 — Стор. 31 16 тки, цѣна 8 коп. — Складъ видавництва находить ся въ Харковѣ, Царицинъская 48. В. В. Шевелевъ. Въ тбмъ самбмъ складѣ можна дбстати: И. Левицького „Кайдашева сімья“ (цѣна 10 коп.), Т. Шевченка „Наймычка“ (цѣна 1 коп.).

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фонда будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зібравъ дальше о крилошанинъ Теофіль Павликовъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 26 зр. 40 кр. Именно жертвували на ту цѣль: п. Арк. Малецкій, рахунковый асистентъ при ц.к. намѣстництвѣ 1 зр.; о. Юл. Чайковскій, мокряньскій деканъ вбдъ себе 1 зр., вбдъ кондеканальныхъ оо.: Борковского, Маляркевича, Іос. Скобельского Єдлякого, Кипяка, Василія Скобельского и Левицкого по 1 зр., Рудавского 80 кр., Хотинецкого, Платека, Раставецкого и Несторовича по 50 кр., Слоньского и Гутовского по 20 кр., разомъ 11 зр. 20 кр.; о. деканъ Кмицикевичъ изъ Фраги 1 зр.; черезъ редакцію „Дѣла“: Бурса въ Новбмъ-Санчи 2 зр., о. Пиндусъ 1 зр. 10 кр., разомъ 3 зр. 10 кр.; о. Іосифъ Гумецкій изъ Татаринова вбдъ себе и прихожанъ 5 зр.; черезъ редакцію „Галичанина“: о. Ал. Даниловичъ въ Нестаничъ вбдъ себе и прихожанъ 1 зр., п. Север. Белинкевичъ изъ Черновець 2 зр., Н. Н. зъ Бортникъ 1 зр. 36 кр., разомъ 4 зр. 36 кр.; изъ скарбонки ad hoc въ Успеньскбй церкви у Львовѣ 74 кр. Всего зібрано до нинѣ 3332 зр. 73 кр.

На Бурсу ремѣсничо промыслову у Львовѣ прислали на руки нашои Адміністрациі Р. Т.: Городецкій Урятъ деканальный 4 зр. зъ складки вбдъ священикбвъ зібраныхъ на деканальномъ соборчику въ Верешици дня 20 лютого с. р. и 2 зр. вбдъ Читальнѣ въ Камѣнцѣ струмиловбй яко часть доходу зъ представленя „Наталки Полтавки“ (переславъ касіеръ читальнѣ п. Ив. Максимовичъ)

Телеґрамы „Дѣла“.

Петербургъ 7 марта. Правит. Вѣстникъ оголошуе: Міністеръ справъ внутрѣшныхъ давъ „Вѣстникови Европы“ другу остережене зъ причины умѣнои краткои поступования правительства въ фінляндскихъ справахъ.

Бѣлградъ 7 марта. Россійскій посолъ Садовскій не одержавъ бувъ запрошенъ на двбрскій обѣдъ зъ нагоды рбчницѣ прокламациі сербского королѣвства. Зъ тои причины посолъ повѣдомивъ правительство, що вбдъѣздить зъ Сербіи и що заступництво посольства обнявъ радникъ Манеуровъ. Садовского не запрошено на обѣдъ зъ тои причины, що вбнъ ворожо вбдносить ся до двора и остентаційно зносить ся зъ опозиціонистами.

Лондонъ 7 марта. „Таймсъ“ ударяе на Россію за ея поступов ня въ Хінахъ, кажучи, що якъ разъ въ тбй хвили, коли царь хоче

Повозы, вбзки и тарантасы новій а такожь уживаній поручае

М. НАССЪ у Львовѣ

ул. Шпитальна ч. 28

по цѣнахъ конкуренційныхъ, гарантуючи за добрый выробъ. 82 1—3

ПУШКИ Фляйшмана, герметичне, до транспортования молока, обему: 1 л 1·70, $1^1/_2$ л. 1·85, 2 л. 2·—, $2^1/_2$ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 6 л 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л 7·—, 30 л. 8·— зр.

Склад має ПЕТРО ХШОНОСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площа Рынкова ч. 1 (напротивъ катедры.)

ШЛІФОВАНЄ бритовъ вглубленыхъ (hohl) приймае Иванъ Ляврукъ ножбвникъ, ул. Галицка 6.

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14. достарчае и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми чересками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металовій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровани и проче.

Замовленя зъ провінциі полагоджують ся вбдзворотною почтою. 390 52—52

Готель К. Павликовского въ Сокали

истнуючій вбдъ тою фірмою вбдъ 100 лѣтъ, есть зъ вбльном руки на продажъ. Зголошеня на мѣсци або до Бюра дневникбвъ, пасажъ Гавсмана у Львовѣ. 68 1—2

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА чоренковій и обручковій (Ringschiff) зъ первовзорныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій приторучае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардоминьскій) Львовъ Галицка 6. 849

Въ книгарни Ставропигійского института

Великопостнй Проповѣди о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохбдъ на церковь.

Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбблыше новыхъ передплатникбвъ.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пикантніяхъ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, вѣяні ареометры, скроскопы, лупы, компасы, райцайґни, таниые мѣрничѣ, шіоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дневникбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и най дешевше. (157

38 10 7

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, вбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 43. Львовъ, Середа 24 Лютого (8 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Каликського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитботь за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або на мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Опѣка ц. к. краевой рады школьной надъ рускимъ школьництвомъ.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского въ соймѣ при дебатѣ надъ народными школами.

Высока Палато!

Дня 24 сѣчня 1898 минуло тридцять лѣтъ, якъ краєва рада школьна взяла въ рукъ польскои и рускои консисторіи управу школьництва въ нашѣмъ краю. Тридцять лѣтъ культурной працѣ — то часъ для умового розвитку цѣлыхъ двохъ поколѣнь. Се приневолює кождого, кому лишь троха лежать на душѣ добро свого народу, приглянути ся ближше дѣяльности институціи, котра такъ глубоко взяла ся въ интересами народу й такъ глубоко вникае въ душу и судьбу народну. Тымъ певнѣйшій се обовязокъ посла рускаго народу, котрого школа зъ-пѣдъ рускои консисторіи дѣстала ся не въ свои руки.

Пѣсля справоздання краевои рады школьной зъ 1869—71 и 1873 року станъ рускаго школьництва, розмѣрно до польскаго, коли не бувъ лѣпшій, то певне не гіршій. Сама рада школьна краєва признае въ своѣмъ Справозданю зъ 1868 р., що на рускѣй препарандѣ у Львовѣ було 82 ученикѣвъ, коли тымчасомъ на польскѣй було лише 45. Число рускихъ школъ пѣсля Справоздання самои краевои рады школьной зъ 1869 р. було о 238 бѣльше, якъ зъ польскою выкладовою мѣвою, бо польскихъ школъ було 1055, а рускихъ 1293! Ще въ Справозданю зъ 1873 року признае краєва рада школьна на сторонѣ 8, що розмѣрно до людности є бѣльше школъ на исходѣ, якъ на заходѣ. Ще въ Справозданю зъ 1875/6 р. каже сама краєва рада школьна, що найбѣльше громадъ, не маючихъ школъ є въ повѣтахъ: Вадовицѣ, Бохня, Тарнѣвъ, Сянѣкъ, Ряшѣвъ и т. д., а найменше въ повѣтахъ: Золочѣвъ, Тернопѣль, Стрый, Станиславѣвъ. Въ цѣлѣмъ золочѣвскѣмъ округѣ въ 1876 роцѣ не мало школъ ледви 7 громадъ на 300, въ Стрыйскѣмъ лише 34 на 231, въ Тернопѣльскѣмъ 32 на 279, въ Станиславѣвскѣмъ лише 52 на 303 громадъ, и т. д. За те въ Вадовицкѣмъ не мало школъ ажь 238 громадъ на 375, въ Бохеньскѣмъ ажь 137 на 315, въ Тарнѣвскѣмъ ажь 131 на 360 и т. д. Отже въ незгіршѣмъ станѣ обняла краєва рада школьна руске школьництво въ нашѣмъ краю.

Однакъ не думайте панове, що передъ тымъ, коли школьництво було ще пѣдъ управою рускои консисторіи, не дѣяла ся кривда рускому школьництву, не чинено перешкодъ въ просвѣтѣ рускихъ дѣтей. Пригадаю лише постанову цѣсаря Франца зъ 1818 р., щобы выкладовою мовою въ галицкихъ школахъ була та мова, котрою говорить бѣльшость дѣтей обовязаныхъ до школы, а и лядскій архіепископъ Анквичъ [най ему буде земля пером] постаравъ ся передовсѣмъ о те, щобы цѣсарске слово о „обовязаныхъ до школы дѣтяхъ“ розумѣти якъ о „фактично ходачихъ до школы дѣтяхъ“, такъ, щобы о выкладовой мовѣ не рѣшала бѣльшость обовязаныхъ въ дотычной громадѣ дѣтей, але бѣльшость тыхъ, которыхъ візитуючій комісіи застануть фактично въ школѣ. Акты рускои консисторіи ще нынѣ выказують, що передъ высыланемъ такихъ комісій давано на передъ знати учителямъ по школахъ, абы пѣдъ покрывкою, що рускій дѣти лихо одѣтій, вѣдсылати ихъ до дому, а коли комісія приѣхала, застала бѣльшость польскихъ дѣтей — и такъ повстали польскій школы! Або такій секатуры: Польскій архіепископъ Баранецкій доносить до Риму, що руском реліція учать ся въ якѣйсь хлопскѣй [се бъ то рускій] мовѣ. Ратуючи свое школьництво, кардиналъ Лединскій росказуе своимъ рускимъ катихитамъ, щобы реліція учили бѣльше въ старославяньскѣй мовѣ, — а що потѣмъ выйшло? Ото нашій приятелѣ зачали кричати, що дѣтей московщать ся. И мимо всего того, мимо всѣхъ перепонъ краєва рада школьна обняла 1868 р. руске школьництво въ такѣмъ станѣ, що на 1055 польскихъ було 1293 рускихъ школъ, на 45 препарандистѣвъ на польскѣй львѣвскѣй препарандѣ було 82 на рускѣй препарандѣ! А прошу при тѣмъ памятати, що въ тѣмъ часѣ, т. є. 1869 р. число школъ не рѣзнило ся такъ дуже якъ теперь вѣдъ числа клясъ, бо въ цѣлѣмъ краю було всего 88 чотиро-клясовыхъ школъ т. зв. Hauptschulen, такъ що дѣйстно и число школъ и число рускихъ клясъ було значно бѣльше вѣдъ числа школъ польскихъ.

Отже на пѣдставѣ Справоздання краевои рады школьной зъ 1869 р. — рускихъ школъ було въ тѣмъ роцѣ 1293, а польскихъ 1055. Та послухайте панове, що рада школьна съ тыми школами зробила? — Зразъ въ справозданю зъ 1871 року она робить зъ 1293 рускихъ школъ нагло — слухайте панове! — 572, а зъ 1055 польскихъ 902. Де жь подѣлась така маса рускихъ школъ? спытае кождый. Ось поучить васъ третя цифра: Зъ 67 утраквістичныхъ школъ рада школьна въ одномъ роцѣ зробила 787! Слѣдачій за такимъ скокомъ педагогъ або статистикъ певно ще не выткнувъ по такѣмъ salto mortale, ажь тутъ въ Справозданю зъ 1874 року [отже лишь по двохъ рокахъ] бачить у выказѣ — слухайте панове! — що утраквістичнои школы нема нѣ одной, а за те есть 1537 рускихъ, а лише 1118 польскихъ.

Що за диво? спытаете певно самѣ, — бѣйтесь Бога, що то за система педагогічна въ 67 утраквістичныхъ школъ зробити въ одномъ роцѣ ажь 787, а за два роки потому вычеркнути всѣ 787 утраквістичній школы а робати зъ нихъ самѣ рускій?! Вы панове, бачу, зацѣкавились, отже послухайте, якъ все те стало ся! Ото рада школьна дѣйстно вѣдъ 1869 до 1871 року зробила 520 рускихъ школъ впередъ утраквістичными, щобы ихъ вѣдтакъ зовсѣмъ спольщити, а лише 572 школъ лишила въ краю чисто рускими. Ажь тутъ въ 1873 роцѣ приходить змѣна выборчого закона до парляменту, замѣсть посередныхъ выборѣвъ зъ соймѣ настаютъ безпосередній. И першій разъ при безпосередныхъ выборахъ увійшло до ради державной кільканацять рускихъ послѣвъ — але не реєстрованыхъ, а справдѣшныхъ послѣвъ — и тогдѣ при участи рускихъ послѣвъ, межь иншими посолъ Вільданеръ притисъ краєву раду школьну, що она польщить нѣмецкій и рускій дѣти, що вѣ не просвѣта народу, але польщене дѣтей въ головѣ Рускій послы прилучали ся, якъ кажу, до того, достатчили матеріялѣвъ — и ось вамъ причина, чому зъ 572 рускихъ школъ зробило ся въ одинъ рѣкъ 1500, а зъ 767 утраквістичныхъ зробила ся нагло — нуля.

А старый грѣшникъ въ рускихъ справахъ Петрускій выславъ ось-якій референтъ въ тѣй справѣ до Вѣдня: „Прецѣнь и въ урядовыхъ Справозданяхъ є даты, що дивне свѣтло кидаютъ на тыхъ жалобниковъ, котрій користаючи зъ свободы слова, на парляментарній трибунѣ закинули галицкій радѣ школьній будь-то змаганя до вынародовленя Русиновъ, будь то охоту до здавлюванія нѣмецкого елементу. Тѣ даты стоять отворомъ для кождого и въ нихъ можна легко переконати ся, що въ 1869 роцѣ було 1293 школъ зъ рускою выкладовою мовою, а 67 такихъ, де уживано обохъ мовъ, и що се число школъ *зъ мовою выключно рускою яко выкладовою* зросло въ 1873/4 роцѣ до цифры 1537, т. є. побѣльшилось о 177, взглядно о 244“. — Отже всѣ школы утраквістичній зачисливъ п. Петрускій вразъ въ краєвою радою школьною до школъ „выключно рускихъ“. Прошу собѣ се запамятати!

Въ статистичныхъ выказахъ въ 1875 р. нагле зъ нулѣ школъ утраквістичныхъ — зъ того „нѣчо“ робить ся 260 школъ; за то въ 1537 рускихъ робить ся 1340, а въ 1117 польскихъ — 1093. Що то знову? запытае кождый. Ото Поляки въ парляментѣ зацѣпъкали Нѣмцѣвъ, внесене Вільдавера якось пропало — рада школьна знову мала руки розвязаній, знову въ 200 школъ рускихъ зробила собѣ утраквістичній.

А въ наслѣдокъ тои злощастнои політики краєвои рады школьной констатуютъ самѣ урядовій выказы, що въ однѣмъ тѣлько бережанскѣмъ округѣ школьнѣмъ упало число рускои молодежи о 895, въ чортковскѣмъ о 631, у львѣвскѣмъ въ 395, въ стрыйскѣмъ о 1232, въ тернопольскѣмъ о 37, разомъ о 2194 дѣтей рускихъ, передъ котрыми въ наслѣдокъ польонізаційной системы загашено свѣтло науки!

Стало ся то при загальнѣмъ пѣдвышеню цифры школъ о 70, котрою то цифрою краєва рада школьна чванила ся, выказуючи свою дбалѣсть о народну просвѣту. Такъ то, мои панове, пѣймала рада школьна слова Адама Потоцкого, котрый въ 1865 р. сказавъ: „Часъ уже, щобы зъ всѣхъ найбѣльшу задачу — выховане новыхъ горожанъ краю и новыхъ членѣвъ суспільности перестало бути средствомъ недучимъ до убочныхъ цѣлей“. Такъ краєва рада школьна взяла собѣ до серця слова гр. Потоцкого що до рускихъ дѣтей!

Декотрій зъ васъ, панове, чуючи о такихъ експеріментахъ краевои рады школьной зъ рускими школами певно цѣкавій будуть послухати: якій станъ правный бувъ тогды? — може то законъ наказувавъ або хоть дозволявъ такъ зъ одного року на другій ескамотувати изъ школъ народныхъ рускій языкъ выкладовый. Такъ же-жь нѣ! Пѣдъ взглядомъ языка выкладового въ школахъ народ-

---

1)

Имянины панны Зиновіи.

Новеля *Данила Трояна.*

Вечеромъ осѣнною порою ишовъ дорогою молодый мужчина. Бувъ студентомъ университету, а вертавъ саме теперь въ лекціи, що становила головну частину его щомѣсячного доходу й удержаня.

На однѣй зъ бѣчныхъ уличокъ мавъ свою квартиру. Скромна, майже убога комната — чотири пустій и подрапанй стѣны зъ найпотрѣбнѣйшою хатнею обстановою — одна зъ послѣднѣйшихъ комнатъ для незаможныхъ льокаторовъ. Крѣзь вѣкно хатины заглядало сонце разъ на добу на коротку хвилю, коли то передъ его лучами ховають ся тѣ, що звычайно по обѣдѣ кладуть ся „на годинку дрѣмати“ и важкими занавѣсами выганяють зъ хаты хочь-бы й останнй проблиски осѣнного житя — денного свѣтла.

Поспѣшавъ, видко, досыть скванно домѣвъ, може разъ тому, що вже вечеръ, а подруге, що морозъ досыть смѣло дошкулювавъ, а легка „вѣтромъ пѣдшита“ памѣтка радше тѣлько покрывала грѣшне тѣло, якъ грѣла его вѣдъ студенк.

„Яка чудова нѣч! — майнуло ему въ думцѣ. — Та що въ того? Добре бавити ся въ романтику тымъ, чій жолудокъ сытый и въ романтику тымъ, чій жолудокъ сытый и душа здорова. Етъ!“ И авторъ сего мудрого слова махнувъ якось махінально рукою, наче-бы хотѣвъ вѣдогнати вѣдъ себе глупу думку, що й шкода було ей доповѣдати. Сховавъ руки глубше въ кишенѣ и приспѣшивши ходу, увійшовъ небавомъ до своеи „буды“.

Крѣзь малй шибы продирало ся сиево блѣдого мѣсяця. Мабуть и сей невѣдступный товаришъ залюбленыхъ хотѣвъ заглянути, що дѣеть ся въ хатинѣ, а може и въ серци студента, та крѣмъ голого стола и дрѣбки розтрясеного на нѣмъ тютюну не зобачивъ бѣльше нѣчого. Нема вже мабуть що оглядати цѣкавому сторожеви нѣчной тишины, блѣдному цареви звѣзднятого неба. По широкихъ улицяхъ та залюдненыхъ бульварахъ справдѣ проходжуе ся бундючно тонна выстроеного паньства та голодныхъ але елегантно одѣтыхъ поклонниковъ моды, комфорту и шику. Але тамъ сила електричныхъ и газовыхъ моторовъ, ясно освѣчуючихъ богатй склеповй выставы та выгодній тротуары, глумить ся блѣдовы сяйву мѣсяця. Навѣть залюбленй не радй мѣсяцеви, коли его не потребують, бо звѣсно, готовъ ихъ пѣдглянути... розповѣсти людямъ. Тому-то й утѣкае вѣнъ зъ мѣсця осѣдку великомѣсконъ буржуазіи, а плывучи лѣниво по голубѣмъ небесномъ просторѣ иде въ гостину по домахъ убожшихъ людей, що радй всякому гостеви, коли навѣдаесь до ихъ небогатои хатины. Не вже-жь бы и его мала струя штучного блеску, свѣтового поступу змести небавомъ зъ его небесной высоты, куды вѣнъ плыве-буяе, вѣдъ коли свѣтъ свѣтомъ? Радъ-не-радъ покидае вѣнъ характеръ „свѣтового свѣтителя“ и забавляе ся въ домашного приятеля, а може интриганта, коли непрошеный заглядае крадькома тамъ, де его не треба.

И студентъ не радъ бувъ чомусь цѣкавости мѣсяця. Радо бувъ бы заслонивъ свое вѣкно, та не було у нѣмъ занавѣсы. Засвѣтивъ лямпу и знову вдивлявъ ся у вѣкно, наче-бы хотѣвъ перепросити дорогого гостя за те, що хотѣвъ такъ негостинно принати его у своѣй хатѣ. „Най собѣ свѣтить! Тѣлько й мого товариства, що отсей блѣдолицый, а то нѣхто мене не вѣдвѣдае, цураеть ся брудной хаты“ — сказавъ якось сумно самъ до себе и посвистуючи „несытыми устами“ якусь брукову пѣсню, задумавъ ся.

А далѣ — глянувъ на якусь книжку, що недбало лежала край стола. Бувъ се календарь позагинаный, помятый, звѣстно — часта лектура ученикѣвъ и студентѣвъ, такъ, якъ сонникъ въ рукахъ девотокъ. Отворивъ махінально, абы поглянути, чи не припадае на днихъ яке свято або бодай друга недѣля. Не зла то рѣчь для людей свято: день вѣдпочинку, нема школы, чи то выкладѣвъ... и забавити ся можна, у кого на се нагода и способъ и средства... бо и на що Господь давъ людямъ свята?.. Але якъ на збытки, нема нѣякого! Св. Дмитра вже було передвчера... самій будній днѣ, ажь тамъ... позавтра — Зиновія и Зиновія. Ладна пара, але видно скромна — за-тля нею не увѣльняють на той день молодѣжь вѣдъ школьной науки... Але може и того дня де-хто робить собѣ свято? Хто-жь бы въ першій лінін, якъ не именники тыхъ самыхъ святыхъ?..

Вѣнъ чогось глибше задумавъ ся, переставъ свистати свою пѣсню.

„А що, якъ бы такъ и менѣ де-що пѣслати на имянины? га? Була бы геца.. нѣ, тѣлько жартъ.. може й неконче удачный, але и невинный, незлобный, на всякій случай перентовный. Але... Абы сего року, або вже нѣколи... Разъ козѣ смерть! На-рѣкъ годѣ буде позволяти собѣ на такій спортъ... Вона вже буде замужнею... А я?..“ Шкода захгду! — шепнуло ему щось въ душѣ, але вѣнъ вже не слухавъ того голосу.. По що довго думати?

Пѣйшовъ переглянути свою бібліотеку: скрипта, пару чиселъ старыхъ часописій, трохи паперу, перо, каламарь, кѣлька книжокъ „Осѣннього листя“, машинка до варенія чаю, порожна коробка на цукоръ и така сама на чай, примітивна пушка на тютюнъ и старѣ маншеты — отъ и цѣлый катальогъ студентского архіву.

Завагавъ ся хвилину...

„Гмъ! А по що мае менѣ заваджати? Може по правдѣ мое „листя“ люде тому такъ мало розбирають, що воно осѣнне? Або сама рѣчь нѣ до чого, або публика байдужна... Та я не буду по шинкахъ розпродувати своихъ творовъ, до такои коли-портажѣ я не дорбсъ.. Чортъ бери цѣлый крамъ, а накидувати ся не буду нѣкому!.. Огъ не мала баба клопоту... Треба послухати мого шаковного критика и коли разъ чоловѣкъ стрѣливъ дурницю, що выдрукувавъ, то треба й далѣ розмазувати свое болото авторскихъ привілеѣвъ...

И не довго думаючи взявъ одинъ примѣрникъ „Осѣннього листя“, выписавъ на першій бѣлій картцѣ дедикацію: „Вп. Зиновія... въ день Ея имянинъ — вѣдъ давного знакомого. Авторъ в. р.“ — завинувъ въ паперову обгортку, заадресувавъ, налѣпивъ марку и понѣсъ кинути до почтовои скриньки. Повернувъ вѣдтакъ до дому и, закуривши на вечеру папѣроску, поклавъ ся до лѣжка. Про вечеру може забувъ... часомъ замѣсть вечерати, ходивъ на проходъ, а часомъ — всѣляко бувало, якъ Бѣгъ давъ.

(Дальше буде.)

Торговлю рѣзь и сосудовъ церковныхъ
РУКОДѢЛЬНЮ БРОНЗОВНИЧУ, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 481 20—40
припоручае ся сіркы:

Євг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ныхъ истнували вѣдъ 1867 р. тѣ самѣ приписы, що и теперь.

О языцѣ выкладовѣмъ мали и мають рѣшати тѣ чинники, котрѣ удержують школу, отже зъ регулы громада и краева рада шкѣльна а лишь тамъ, де молодѣжь ходяча до одной школы є мѣшана, тамъ мае пѣсля закона той языкъ, котрый не есть выкладовымъ, бути обовязковымъ; отже де молодѣжь чисто польска, мае бути языкъ выкладовый польскій и руского не мае ся учити, а де молодѣжь чисто руска, тамъ пѣсля закона языкъ выкладовый мае бути рускій, а до науки языка польского не смѣе ся неволити, тымъ бѣльше, що пѣзнѣйшій ще законъ постановляе, що нѣхто не смѣе приневолювати дѣти одной народности до науки языка другой народности. А коли такій станъ правный, то я пытаю пана президента: на якѣй пѣдставѣ правнѣй австрійскѣй приневолено дѣть рускій до науки польского языка тамъ, де нема одной польской дитины? Якій законъ управняе ц. к. краеву раду шкѣльну и ц. к. намѣстництво морочити дѣти рускій противъ усѣхъ постановъ законныхъ непотрѣбною дитиною рускѣй польщизною въ такихъ примѣромъ повѣтахъ, де по селахъ всѣ говорять по руски и анѣ одной дитины польской нема въ школѣ? Я выкажу ще, якъ черезъ непотрѣбне морочене дѣтей тою польщизною упала фреквенція дѣтей рускихъ, якъ процентъ школъ рускихъ змалѣвъ, якъ понизила ся просвѣта, а зросло число анальфабетѣвъ мѣжь рускими дѣтьми, якѣ врештѣ нужденѣ результаты зъ тои науки польского языка осягае власть шкѣльна, и по тѣмъ всѣмъ пытаю васъ ще разъ: що за интересъ державный вказуе ц. к. радѣ шкѣльнѣй краевѣй такъ поступати собѣ зъ рускими дѣтьми?

Галицко-польскѣ дневники нарѣкають на гакатизмъ пруськѣй, на нѣмеченє польскихъ дѣтей, на московщенє польскихъ дѣтей въ Россіи — а що-жь вы робите зъ нашими дѣтьми въ Галичинѣ? та й то не въ польскѣй, але въ австрійскѣй державѣ?

А теперь иду дальше. Въ справозданю зъ року 1876 признае сама краева рада шкѣльна, що прибуло 30 польскихъ, прибуло 24 полєско-рускихъ школъ а натомѣсть убуло 33 школъ рускихъ. Але замѣсть заняти ся упадаючимъ рускимъ шкѣльництвомъ, рада шкѣльна знова повтарае: Найбѣльше громадъ не маючихъ школъ є въ повѣтахъ: Вадовицѣ, Бохня, Тарнѣвъ, Ряшѣвъ, а найменше такихъ громадъ въ повѣтахъ: Золочѣвъ, Стрый и Тернопѣль. А консеквенція зъ того — слухайте знова панове! — грошѣ бѣдного руского хлопа вандрують на просвѣту въ захѣдну часть краю! Вѣдий грошѣ руского хлопа!

Тую животну кровь народу ось-такъ роздѣляе въ 1877 роцѣ ц. к. рада шкѣльна краева; повѣтъ Надвѣрна дѣставъ 4.868, Чорткѣвъ 1.758, Зальщики 3.026, Гусятинъ 5.708, Тернопѣль 4 186, Рогатинъ 7.843, Бережаны 3.506, Городокъ ажь 816, Дрогобичь 2.884 зр., а за те повѣтъ Ярославъ на польскѣ школы 16.845, Ряшѣвъ 15.494, Ясло 11.050, Новый Санчь 9.605, Мысленицѣ 9.367, Вадовицѣ 15.455 зр.!

Въ 1877 роцѣ число тыхъ нещасныхъ утраквістичныхъ польско-рускихъ школъ нагло сходить до 156, а де пропало 96 школъ, о котрыхъ ще п. Петрускій казавъ, що они властиво чисто рускѣ? Рада шкѣльна краева ось-якъ се толкуе: „Рѣзницѣ выходять едино зъ докладнѣйшого означеня въ выказахъ категорій народныхъ школъ пѣдъ взглядомъ уживаной въ нихъ выкладовой мовы". А дальше краева рада шкѣльна не соромить ся на 10 сторонѣ Справозданя зъ 1877/8 року ось що сказати: „Вѣдносины у всходнѣй части краю є о много корыстнѣйшѣ пѣдъ взглядомъ числа народныхъ школъ, а такъ разючѣй нерѣвности *будемо старати ся зарадити* заснованемъ новыхъ школъ, въ тыхъ передовсѣмъ округахъ шкѣльныхъ, котрѣ маютъ... за мало народныхъ школъ". — И такъ вандруе кервавица руского хлопа на „засновуване новыхъ школъ въ тыхъ передовсѣмъ округахъ, котрѣ мають за мало народныхъ школъ" — вандруе, якъ я вже показавъ, по 15.000 зр. на Ряшѣвъ, Тарнѣвъ, а по 800, 1000 зр. на рускѣ!

Бѣдне руске шкѣльництво ще не увидае. Повѣты гусятинъскій и сокальскій выказують лишь по 5 громадъ не маючихъ школы, — тожь ц. к. рада шкѣльна фабрикуе знова свою статистыку, щобы тѣлько грошѣ зѣбранѣ у всходнѣй части краю выслати на захѣдъ. Ото справозданя зъ 1878/9 року жалуе ся, що до рускихъ школъ ходить ледво 59, а до польскихъ ажь 118 дѣтей. И знова крикнули польскѣ дневники: Бѣйте ся Бога! мы для Русинѣвъ школы будуемо, польскихъ дѣтей треба ажь 118 на одну школу, а рускихъ 59 мае вже свою школу!" Они не зважали на безсовѣстность тыхъ крикѣвъ, що рускѣ школы мусѣвъ собѣ будувати самъ рускій хлопъ, а на польскѣ школы йшли краевѣ фонды; не зважали, що рускій елементъ въ краю бѣльше розсѣяный по далекихъ селахъ, пѣдчасъ коли польскій, сконцентрованый по мѣсточкахъ, потребуе меншого числа школъ, бо тутъ хата держить ся хаты; не зважали они на все те, бо жь тутъ ходило лишь о претекстъ, щобы знова по 15.000 зр. пѣшло на одинъ округъ на заходѣ, а на всходѣ, щобы лишилось тѣлько окруха!

Въ справозданю зъ 1878 року читаемо: „Рада шкѣльна краева роздѣлила: на повѣты Краковъ 12.000, на Вадовицѣ 13.000, на Бохню 12 500, на Ясло 12.347, на Ряшѣвъ 17.615 зр. На Перемышль, де — послухайте панове, бо се цѣкаве! — де зъ 90 рускихъ школъ зробила рада шкѣльна ажь 41 — на Перемышль, отже на польскѣ школы пѣшло 19.000, а за те на Городокъ 1.090, на повѣты Жовквъ 1.630, на Бережаны 1.923, на Гусятинъ 3000, на Зальщики 1.500 зр.

Рѣкъ 1879/80! — минае десятый рѣкъ господарки краевой рады шкѣльной. Въ справозданю читаемо: „Рускихъ школъ є 1501 а польскихъ 1236, однакъ въ дѣйстности було рускихъ школъ 1652, а польскихъ 1236, бо школъ зъ подвѣйною мовою выкладовою нема у насъ цѣлкомъ [!], а ихъ выказуване вышло зъ хибного понимания натуры выкладовой мовы". А дальше: „Въ строгѣмъ выконаню приписовъ краевого закона о выкладовѣй мовѣ въ школахъ [мы вже знаемо, якъ то практикуе ся взглядомъ рускихъ дѣтей и рускои школы!] заведено всюды, де є мѣшане населенє, одинъ зъ языкѣвъ яко выкладовый, а другій яко обовязковый предметъ науки... Правда, *в деякі* [!] выпадки вѣдъ того права [певно въ користь рускои мовы по польскихъ дѣвочихъ школахъ!], але ихъ є такъ мало [?] що не заслугують на подрѣбне вычисленє".

Отъ якъ любо!

И знова, крѣмъ повѣтѣвъ Золочева и Стрыя, де руске шкѣльництво надто стояло сильно, щобы его вѣдъразу анигорувати, фондъ краевый сыпле на повѣтъ Краковъ 12.600, на Вадовицѣ 13.000, на Новый Санчь 9.470, на Бохню 11.210, на Тарнѣвъ 14.142, на Ясло 12.779, на Ряшѣвъ 16.996 зр., а на рускѣ повѣты: на Мостиска 2.593, на Дрогобичь 3.983, на Городокъ 1.179, на Жовквъ 5.468, на Бережаны 1 225, на Тернопѣль 4.742, на Зальщики 3.835, на Чорткѣвъ 1.882, на Надвѣрну 5.029 зр.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Въ спѣльнѣй нарадѣ кабінетовѣй, що вѣдбула ся вчера передъ полудньомъ, взяли участь: гр. Тунъ, Кольоманъ Сель, спѣльный міністеръ фінансѣвъ Калій, міністеръ вѣйны Крігсгаммеръ и адміралъ бр. Шпаунъ. Wiener Abendpost пише, що вчерашна рада кабінетова займала ся якъ що року, уложенемъ спѣльного буджету на слѣдующій рѣкъ.

Окрѣмъ того, якъ доносить N. fr. Presse, мѣжь обома правительствами ведуть ся переговоры въ цѣли якъ найскорѣйшого заключеня цловой угоды. Предложене Селя установляе часъ тревання цлово-торговельной спѣльности ажь до 1903 взгледно до 1904 року. За те австрійскѣ міністры домагають ся, щобы банкова угода тревала ажь до 1910 року. Угорске правительство не хоче на се згодити ся, але домагае ся, щобы банкова угода выгасала разомъ зъ цлово торговельною. Зъ тои причины муси ть бути скликана рада державна, бо иначше не можь буде заключити банковои угоды.

Ческій часописы высказують гадку, що ческій сойм, въ наслѣдокъ абстиненціи Нѣмцѣвъ буде займати ся выключно економічными справами. Выконуючій комітеть нѣмецкихъ послѣвъ въ Чехіи збере ся дня 12. с. м., а клюбъ нѣмецкихъ послѣвъ зъ Чехіи дня 13. с. м. щобы ухвалити, яке становиско занятн въ новѣй сесіи ческого сойму.

Опѣзненє въ скликаню тирольского сойму стоить въ связи зъ переговорами, якѣ бувшій президентъ палаты пословъ Катрайнъ зъ уповажненя правительства веде зъ тирольскими Італійцями. Правительство хоче італійскихъ польслѣвъ до вступленя до тирольского сойму наклонити, щобы залишили абстиненцію Тѣ перегозоры змѣряють поки що до вынайденя вѣдповѣдныхъ пѣдставы для переговорѣвъ зъ нѣмецкими сторонництвами въ справѣ адміністративного роздѣлу краю. На пѣдставѣ дотеперѣшного порозумѣня Італійцѣ маютъ охоту назадъ вступити до сойму. Яко пѣдставу переговорѣвъ Італійцѣ уважають проектъ новаго краевого статута для Тиролю. Головною его засадою є введене національныхъ курій.

Галицка каса щадничa.

Вчера передъ полудньомъ вѣдбули ся надзвычайнѣ загальнѣ зборы товариства гал. каси щадничои, щобы принятн проектъ змѣненыхъ на жаданє сойму статутѣвъ каси и выбрати чотырохъ членѣвъ до новои надзираючои рады. На зборы явило ся 43 членѣвъ товариства каси. Зъ дотеперѣшнои надзираючои рады були: Августиновичъ, Юр. Борковскій, Вінтеръ, Губриновичъ, Кастановичъ, Малецкій, Маркевичъ, Мохнацкій, Радзішевскій, Рожаньскій, Шаверъ, Уле; не прийшли: Быковскій, Опольскій, Скалковскій и Щепановскій. Зъ членѣвъ дотеперѣшнои дирекціи прибули: Браверъ, Дилевскій, Міколашъ, Стройновскій; не явили ся: Братковскій, Василевскій, Романовичъ и Франке. Наради вели ся пѣдъ проводомъ президента товариства д-ра Ант. Малецкого.

Проектъ новыхъ статутѣвъ очевидно принято, бо иншои рады не було; але видно було зъ дискусіи, якъ тяжко се приходило товариству зрѣкати ся своихъ правъ и автономічнои управы. Хоть въ дискусіи очевидно старано ся на силу не згадувати про минувше, то таки декотрѣ бесѣдники не выдержали, щобы не дѣткнути ся болючои раны пытанемъ: хто винень? И забавне було, якъ зъ одной стороны членъ надзираючои рады Маркевичъ увеснявъ, що анѣ дирекція не винна ани надзираюча рада, а тымъ меньше члены товариства, бо пѣсля статутѣвъ и регуляміну каси они не мали права мѣшати ся до каси (?), а тѣлько разъ на рѣкъ збирали ся на те, щобы выслухавши справозданя и рахунки переглянути (отже!), — зъ другои стороны членъ товариства, президентъ высшого суду Тхоржніцкій, выправдувавъ членѣвъ товариства тымъ, що они самѣ не мали права вглядати въ справы каси, а контролю свою выконували черезъ дирекцію и надзираючу раду; иншій членъ товариства, п. Оницкевичъ, ще выразнѣйше зазначивъ, що дирекція и надзираюча рада, котрѣ пѣсля словъ п. Маркевича були нѣби то лишe вѣдъ и рады, не выконували своеи контролѣ такъ, якъ повинни були.

Выбору чотырохъ членѣвъ до новои надзираючои рады не доконано, а вѣдложено той выборъ до часу, коли новый статутъ увійде въ житє.

Перебѣгъ наради бувъ такій:

Презесъ Малецкій указавъ на цѣль сихъ загальныхъ зборѣвъ, заявляючи заразомъ, що единымъ фатункомъ для каси є санаційна акція сойму и длятого старатись треба, щобы новый статутъ якъ найскорѣйше увійшовъ въ житє.

Членъ надзираючои рады Маркевичъ заявивъ именемъ своимъ и своихъ товаришѣвъ зъ тои рады и зъ дирекціи, що анѣ несправедливо приписують имъ вину, бо анѣ надзираюча рада анѣ дирекція не мали жадного вплыву на справы каси, а тѣлько разъ на рѣкъ збирали ся [дирекція и надзираюча рада? *Ред.*] на те, щобы переглянути выладженѣ справозданя и рахунки. [Переглянути — значить певно: подивити ся, чи написанѣ каліграфічно? *Ред.*] До справъ каси не мали права мѣшати ся анѣ пѣсля статуту анѣ пѣсля регуляміну. [Отже давали ся выбирати лише для парады! *Ред.*]

Членъ дирекціи, віцепрезидентъ высшого краевого суду Дилевскій, внѣсъ на зборахъ проектъ змѣненыхъ статутѣвъ каси и, мотывуючи змѣны, зазначивъ, що зборы є змушенѣ нияти проектъ, бо вѣдь его залежить порука краю. Проектъ мусить бути заразъ принятый, щобы можна чимъ скорѣйше выєднати у правительства его затвердженє и щобы сойм ще въ теперѣшнѣй сесіи мѣгъ выбрати 8 членѣвъ надзираючои рады. Коли бы зборы не приняли змѣны статутѣвъ и такимъ чиномъ вѣдкинули поруку краю, то выставили бы касу на банкрутство а край на сорамъ. Може не всѣ члены товариства згодити ся на змѣны, котрѣ обмежують ихъ права; але свои вѣдмѣнныи переконаня повинни зложити въ жертвѣ для добра институціи и проектъ принати en bloc. Бесѣдникъ не поминувъ при тѣмъ сказати, що вѣнъ належавъ до дирекціи що-йно вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ и ледво кілька разѣвъ бувъ на засѣданяхъ. Дирекція була пятымъ колесомъ у возѣ, не мала жаднои иніціятивы анѣ контролѣ (?), а катастрофа въ касѣ зайшла черезъ те, що урядники каси нарушали свои обовязки и що не було надзору.

Членъ товариства д-ръ Тхоржніцкій промавляе также за принятемъ змѣненыхъ статутѣвъ en bloc, хоть бы они и не згоджували ся зъ волею членѣвъ. Бесѣдникъ зъ жалемъ указуе на свѣтлу минувшѣсть каси, котра вкінци дійшла до того, що ни члены добровѣльно мусять обмежати свои права, щобы лишь уратувати институцію. Якимъ способомъ могло дійти до того, — лѣпше замовчати. Одно є потѣшаюче, що до тымчасовои управы вѣйшли члены каси радникъ двору Єгерманъ и д-ръ Скалковскій и що теперь каса станула пѣдъ опѣкою краевого маршалка, котрый такожь є членомъ каси. О якѣй провинѣ членѣвъ товариства може говорити хиба той, хто не знае статутѣвъ и регуляміну каси. Члены не мають права вглядати въ справы каси, а выконують контролю черезъ дирекцію и надзираючу раду, котрѣ загальнымъ зборамъ складали справозданя. Що тѣ справозданя находили все въ порядку и що наслѣдкомъ того загальнѣ зборы ухвалювали абсолюторію и признане для дирекціи, — се вже вина загальныхъ зборѣвъ. Провѣрювати справозданя — було обовязкомъ иншого органу товариства [ревізійнои комісіи — *Ред*]. Якимъ способомъ дѣяло ся, що справозданя, ск адани загальнымъ зборамъ, не були згѣдни зъ правдою; чи се дѣяло ся черезъ недбальство чи зъ нарыгѣдноі легкодушности, — зъ пытанемъ тымъ выступить бесѣдникъ именемъ першого гуртка членѣвъ пізнѣйше. Теперь, поки справа ся не розъяснить ся, не хоче вѣнъ докорити анѣ надзираючѣй радѣ анѣ дирекціи.

Членъ касы Оницкевичъ также не видить иншои рады, якъ принати змѣну статутѣвъ. Навязуючи до словъ п. Маркевича, дае ся бесѣдникъ, що нѣхто не винень, а склала ся катастрофа. Адже на се выбирало ся надзираючу раду и дирекцію, щобы контролювали и сповняли свои обовязки. Але они не выконували контролѣ такъ, якъ повинни були, такъ що теперь треба вѣддавати ся пѣдъ контролю и курателю инших. „Столѣтня неволя не выдобула насъ ще зъ пелєнокъ и нездарности; видно у насъ занидбане почутя громадянскихъ обовязкѣвъ." Богато людей принимае вѣлики уряды, дае ся выбирати и тутъ и тамъ на те, щобы опѣсля не сповняти своихъ обовязкѣвъ.

Бувший синдикъ товариства и бурмістръ львѣвскій д-ръ Малаховскій уважавъ также за потрѣбне выступити въ оборонѣ интересѣвъ щадницѣ за поправками до проекту новыхъ статутѣвъ и регуляміну. Пѣсля нового статуту — каже — можна давати позички на заставу до половины ей вартости, въ чого выходить, що и хлопамъ можна позичати грошѣ. Отже бувший синдикъ противить ся тому и домагае ся постановы, що хлопамъ не можна позичати. Дальше пѣсля нового статуту въ справѣ позичокъ и есконту векселѣвъ рѣшае дирекція. Бувший синдикъ жадае постановленя границь, по-за котру вже не дирекція, а надзираюча рада мала бы рѣшати.

Д-ръ Соловѣй каже, що хлопы дуже добре платять, — не гѣрше панѣвъ и противить ся внесеню д-ра Малаховского.

Д-ръ Малаховскій выкручуе ся тымъ, що для хлопа треба дешевого кредиту, а до сего щадницѣ не надаються ся. Врештѣ, коли бы грошѣ розничуване хлопамъ, то се було бы кривду зъ мѣщанъ, ремѣсникѣвъ, промысловцѣвъ и властителѣвъ меншихъ реальностей, для котрыхъ щадниця мала служити.

Внесеня д-ра Малаховского вѣдослано до надзираючои рады и на тѣмъ покінчено дискусію. Опѣсля принято внесеня п. Дилевского;

I. Товариство гал. каси щадничои выказуе вдячность соймови, намѣстникови гр. Пінінському и кр. маршалкови гр. Баденьому за ихъ заходы коло удержаня такъ важной краевои институціи котрои истнованє и означену статутами дѣяльность выставили на небезпеченьство ей урядники своею несовѣстностію.

II. Також дякуе товариство всѣмъ покликаннымъ до санаційнои акціи, а особливо радникови Єгерманови за знаменну и успѣшну працю.

III. Товариство гал. щадницѣ ухвалило новый статутъ, поданый ему до ухвалы и пѣддало ся контроли сойму въ тѣй надѣи, що найвысша краева власть автономічна привернула товариству назадъ ей дотеперѣшну автономічну управу, скоро сповнить ся услѣвя, указаны въ §. 32 ал. 2 статуту (скоро устане порука краю).

Выборъ чотырохъ членѣвъ до новои надзираючои рады и 15 новыхъ членѣвъ каси по короткѣй дискусіи вѣдложено, якъ вже сказано на початку, на пізнѣйше.

— —

Przegląd доносить, що пос. д-ръ Рутовскій, вѣденьскій кореспондентъ Slowa polskiego, винень є Щепановскому 80.000 зр. и що той довгъ обезпеченый є на посѣлости земскѣй довжника. Отже въ увагѣ, що п. Щепановскій позичивъ д-рови Рутовскому не власнѣ грошѣ, а позичені въ щадницѣ, управа каси поробила вже кроки, щобы претенсію Щепановского до Рутовского признано касѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного Выдѣлу товариства „Просвѣта" въ днѣхъ 24. 31 сѣчня и 7, 21 и 28 лютого с. р. полагоджено слѣдующѣ важнѣйши справы:

1. Обговорено справу выдавництва Календаря на рѣкъ 1900 и рѣшено, що Календарь мае выйти скорше якъ сегорѣчный та що часть літературна мае мати также и цѣху патріотичну.

2. Принято до вѣдомости, що укінчено друкъ книжочки за мартъ 1899 п. заг. „Сѣльскій аристократы 40-ыхъ рокѣвъ" и установлено цѣну по 15 кр. за примѣрникъ.

3. За мѣсяць цвѣтень и май 1899 рѣшено печатати III-у часть „Богдана Хмельницкого" зъ короткимъ змѣстомъ I-ои и II-ои части въ 8.000 примѣрникахъ.

4. Рукопись „Горить" вѣддано до другои, а рукопись „Дещо про молоко" до першои рецензіи.

5. Письмо громады Нинковичъ зъ жаданемъ, щобы „Просвѣта" выдала рускій квітарь для урядѣвъ громадскихъ, рѣшено вѣдступити рускій Сполцѣ выдавничѣй до полагодженя.

6. Принято до вѣдомости, що голова п. Романчукъ зложивъ въ имени „Просвѣты" кондоленцію на руки вдовы по бл. п. о. Алексею Торонскѣмъ, що выдано вѣдъ „Просвѣты" посмертнѣ оповѣстки, та що п. Романчукъ именемъ „Просвѣты" промавливъ надъ гробомъ, и рѣшено замѣсть вѣнця на домовину зложити квоту 20 зр. для товариства „Русланъ" у Львовѣ.

7. Заступникомъ головы въ мѣсце бл. п. о. Алексея Торонского выбрано д-ра Костя Левицкого а до Выдѣлу рѣшено покликати заступника выдѣлового п. Николу Левандовского.

8. Філія „Просвѣты" въ Кутахъ рѣшено дати 15 зр. запомоги зразъ зъ 15% вѣдсотками вѣдъ вкладокъ на справленє сцены.

9. Принято до вѣдомости повѣдомленє філіи въ Равѣ рускѣй, що загальнѣ зборы тои філіи вѣдбудуть ся д. 20 лютого 1899.

10. Принято до вѣдомости справозданє головы п. Романчука зъ загальныхъ зборѣвъ філіи въ Бѣбрцѣ зъ 2 лютого 1899 и спра-

воздане філіи въ Стрыю зъ загальныхъ зборовъ зъ 2 лютого 1899.

11. На вѣча господарско-промысловй рѣшено дати запомоги: філіи въ Самборѣ 20 зр. а філіи въ Рогатинѣ 25 зр.

12. Принято до вѣдомости справоздане п. Врецьоны изъ заходовъ коло васнованя філіи на повѣтъ львовскій.

13. Рѣшено вбднести ся до філіи въ Бродахъ зъ порученемъ заняти ся опущеными читальнами въ Залозецкбмъ.

14. Рѣшено внести подане до намѣстництва о потвержденя законного истнованя читальнѣ въ Язловци и удѣляти читальнямъ въ Хшановичахъ и Куровичахъ информацій що до затягання позички въ фондовъ краевыхъ.

15. На письма читалень въ Яблоници и Таровѣ зъ жалобою, що старосты не хотять выготовляти рускихъ друковъ для статистикъ читалень, рѣшено вбднести ся до президія намѣстництва зъ жаданемъ, щобы до читалень „Просвѣты“ розсылано лише руски друки.

16. Письмо читальнѣ въ Колодрббцѣ въ справѣ васнованя спблки для скупованя земль рѣшено вбдступити краевому Союзови кредитовому до полагодженя.

17. Рѣшено користно заопінювати просьбы читалень въ Хшановичахъ, Вовчинци, Хотѣни и Руднѣ о безпроцентовй позички зъ фонду краевого.

18. Принято до вѣдомости справоздане читальнѣ въ Борщовѣ зъ повѣдомленемъ, що 26 марта 1899 вбдбуде ся заходомъ сей читальнѣ вечерокъ въ память Тараса Шевченка.

19. На письмо центрального выдѣлу „Народныхъ Спблокъ“ въ Коломыи рѣшено запомагати „Народній Спблки“ даровыми книжочками въ мѣру того, якъ б дуть вступати въ члены „Просвѣты“ и просити о книжочки.

20 Принято до вѣдомости рбчній справоздання 180 читалень, пбселя котрыхъ читальнѣ розвиваютъ ся переважно дуже користно.

21. Принято до вѣдомости планъ поѣздки учителя господарства п. Василя Короля на I-ій пбврбкъ 1899 до повѣтбвъ Камѣнка, Городокъ, Стрый, Жидачевъ, Рудки.

22. Рѣшено внести до міністерства рбльництва просьбу о запомогу на учителя господарства.

23. Принято до вѣдомости письмо президія намѣстництва зъ подякою Б. В. цѣсаря за желанія зложенй въ день цѣсарского ювілея.

24. Рѣшено фонды, „Просвѣты“, що були умѣщенй въ Галицкбй касѣ щадничбй, умѣстити въ рускихъ инстытуціяхъ „Дністрѣ“ и „Союзѣ кредитовбмъ“.

25. Рѣшено выплатити запавшй раты стіпендійний зъ стіпендія Евзевія Грушкевича стіпендистамъ Филимочови и Миронови Грушкевичамъ, а зъ стіпендія Франца Фронца Иванови Жданови.

26. На просьбу заряду краевои школы промысловои въ Камѣнцѣ струм. рѣшено переслати даровй книжочки до бібліотеки сеи школы.

27. Принято 253 новыхъ членбвъ.

Соймъ краєвый.

[10. засѣданє зъ дня 8. марта 1899.]

Нинѣшне засѣданє розпочало ся о 10'25 годинѣ рано. Хочь маршалокъ формально сконстатувавъ комплетъ, здаеть ся его не було. На сали явивъ ся першій разъ о. пос. Мандичевскій [отже вѣсть подана нами въ суботу, що о. посолъ приѣде сповнила ся].

Справоздавець вбдчитавъ насѣвшій петицій. — П. Малаховскій въ довшбй промовѣ пбдпиравъ петицію учителѣвъ народныхъ о получшеня ихъ долѣ и о зниженя лѣтъ службы. [На сали потворилысь групы послбвъ и живо зъ собою розмовляють, наслѣдкомъ чого бесѣдниковъ чути мало.] — Ен. К. Чеховичъ забравъ слово пря петиціи рускихъ сс. Служебницъ о запомогу, пбдносъ ихъ заслуги и працю мѣжь народомъ. [Петицію передано комісіи буджетовбй.]

Правительственный комісарь гр. Лось вбдповѣдавъ на интерпеляцій. Насампередъ вбдповѣвъ на кблька интерпеляцій мазурскихъ послбвъ въ справѣ нелегально переведеныхъ выборбвъ до радъ громадскихъ въ кблькохъ мѣсцевостяхъ заходнои Галичины. Вбдтакъ вбдповѣвъ на интерпеляцію п. Окуневского въ справѣ неплачена конґруы рускимъ парохамъ и сотрудникамъ неразъ цѣлыми мѣсяцями а навѣть роками, въ справѣ браку аркушевъ податковыхъ и асигнатъ въ рускбмъ языцѣ и въ справѣ трилѣтного затриманя конґруы о. Петрицкому парохови зъ Колоколина. Правительство — мовивъ гр. Лось — не знае такихъ фактбвъ, щобы рускій священики не побирали такъ довго конґруы, а що до о. Петрицкого, то вбнъ самъ при вѣдданю ему темпоралій не хотѣвъ принятй грунтбвъ, а жадавъ попереднього вбдмѣрена ихъ, и тому здержано ему довшій часъ выплату конґруы. — Такожъ вбдповѣвъ гр. Лось на интерпеляцію п. Новаковского въ справѣ надужитя зверхности громадскои въ Найдорфѣ коло Самбора. Противъ сеи зверхности — сказавъ гр. Лось — имо увбльнена ся въ судъ, заряджли старостве и рада повѣтова слѣдство дисциплінарне, а ели окаже ся вина, то провинившихъ покарае ся.

Зъ порядку дневного наступило перше читанє внесеня п. К амарчика о змѣну закона о учительскихъ семинаріяхъ. [Се внесеня мы подали вчера.] Внесходавець въ довшбй промовѣ мотивувавъ свое внесеня, жадаюче васновання семинарій учительскихъ низшого типу для сѣльскихъ школъ.

Дальше удѣливъ соймъ концесію громадѣ Тирявѣ сбльнбй на побираня оплатъ митничихъ вбдъ перевозу на рѣцѣ Сянѣ пбдъ Мриголодомъ.

На внесеня п. Бойка усунено зъ нинѣшного порядку дневного справоздане комісіи адміністраційнои въ справѣ предложеного выдѣломъ краевымъ проекту закона будбвляного для сѣлъ, мѣсточокъ и для меншихъ мѣстъ на найблисше засѣдане.

Вбдтакъ полагоджено кблька петицій рбзныхъ товариствъ о запомогу.

П. Менцинський внесъ резолюцію, щобы правительство при регуляціи рѣкъ признавало полишеній кусники земль властителямъ приналежныхъ грунтбвъ.

Дальше признавъ соймъ шпиталеви въ Гусятинѣ право загальности и публичности.

Кблька справоздань комісіи правничои въ справѣ выдѣлена деякихъ громадъ зъ одного округа судового, а придѣлена ихъ до иншого передано правительству до евентуального увзгляднена.

Дальше затвердивъ соймъ змѣну перенесеня громадъ и дворскихъ общарбвъ Голоскбвъ, Молодилбвъ, Скопбвка, Струпкбвъ и Найдорфъ зъ округа повѣтовои репрезентаціи въ Надвбрнбй до округа репрезентаціи повѣтовои въ Товмачи, а такожъ громадъ Богдановка и Коршилбвка изъ Збаража до повѣтовои репрезентаціи въ Скалатѣ.

По вычерпаню дневного порядку поставивъ нагле внесене ексц. п. Дунаевскій, щобы соймъ по причинѣ радбстнои новины о поворотѣ до здоровля папы Льва XIII. переславъ въ дорозѣ телеґрафічнбй свои желанія. — Присутній послы повстанемъ зъ мѣсць приняли однодушно се внесеня, а маршалокъ заявивъ, що заразъ по засѣданю сповнить бажане выс. палаты.

По вбдчитаню кблькохъ интерпеляцій, а межь иншими п. Новаковского и тов. въ справѣ заборони вѣча старостою п. Свитальскимъ въ Дрогобычи дня 26 м. м. скликаного Дм. Гевриномъ, маршалокъ замкнувъ о 12'10 годинѣ засѣданє.

Слѣдуюче засѣданє вбдбуде ся въ пятницю о 10 годинѣ рано.

НОВИНКИ.

— Читальня „Просвѣты“ у Львовѣ повѣдомляе своихъ членбвъ, що дня 12 с. м. [въ недѣлю] вбдбуде ся вбдчитъ для членбвъ читальнѣ. Початокъ точно о 6 годинѣ вечеромъ. Льокаль читальнѣ находить ся въ Рынку ч. 10 [дбмъ „Просвѣты“]. О численну участь просить — *Выдѣлъ.*

— Въ Перемышлянахъ завязало ся и уконституувало ся дня 1 лютого с. р. „Товариство взаимнои помочи учителѣвъ и учительокъ школъ народныхъ“. До выдѣлу увбйшли пп. Ив. Вертипорохъ [голова], М. Головчакъ [заступникъ голови], М. Продзевичь, С. Вовчакъ, М. Рихвицкій, В. Навроцкій и М. Доворцѣвна.

— Руско-украинньска молодѣжь гімназіяльна въ Тернополи устроюе въ память XXXVIII. роковинъ смерти Тараса Шевченка вечеринцѣ дня 13 н. ст. марта въ сали „Сокола“ зъ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово проф. І. К. 2) Д Бортнияньского „Псаломъ“ концертъ XIII., хоръ мужескій. 3) А. Яроньского „Бурлаки“ фортепиянъ сольо, т. В. Б. 4) А. С. Пашінгера „Alla stella confidente“ на дѣ цитры, тт. В. Б. и О. П. 5) Вбдчитъ т. Г. М. 6) Ф. Колесса „На щедрый вечеръ“, хоръ муж. 7) Т. Шевченка „На вѣчну память Котляревскому“ декл. т. А. Г. 8) Ив. Бѣликовского „Potpourri зъ народныхъ пѣсень“ оркестра. 9) Т. Шевченка „Посланіе“ декл. т. О. С. 10) М. Лисенка „На прю“, хор. муж. — Початокъ точно о годинѣ 7½. Вступъ за оказаньемъ запрошеня.

— Въ селѣ Балинцяхъ — въ славнбй зъ красныхъ порадкбвъ громадѣ въ Коломыйщинѣ, вбдбуто ся въ лютбмъ с. р. представленя „Ночи Вефлеемскои“, ораторіи въ 4 дняхъ. Одинъ гбсть зъ того представленя пише намъ: „Любувавъ ся я гарнымъ домомъ читальнѣ зъ салею 16 метрбвъ довгою, зъ сценою, гардеробою и зъ комнатою на крамницю. На представленя прибуло надъ 70 гостей зъ интеліґенціи а двоя тблько селянъ. Представленя [зъ орхестрою зъ Гвбздця] выпало, якъ на селянъ, дуже добре; особливо вызначавъ ся въ ґрѣ и спѣвѣ ученикъ промысловои школы зъ Коломыи Лищукъ въ роли пастушка и паробокъ Каралашъ въ роли Ирода. Та й хоры вбдъ дирігентурою управителя школы п. Василя Барнича, выпали знаменито. На самѣ костюмы до представленя зложили селяне около 40 зр. Честь такимъ балинецкимъ селянамъ та ихъ щирымъ провбдникамъ о. парохови и управителеви школы! Нехай Балинцѣ и дальше присвѣчуютъ околицѣ краснымъ примѣромъ!

— Зъ Снятинщины пишуть намъ: Въ читальни въ Карловѣ вбдбули ся заходомъ тамошного пароха о. Иларіона Курпяка минувшого мѣсяця два вечерки: одинъ 19 лютого въ честь сотыхъ роковинъ вбдродженя руско украинньскои літературы, а 26 лютого въ честь памяти бувшого пароха въ Карловѣ, пок. о. Андрея Вовкбдки. Програма обохъ вечеркбвъ була богата. Співавъ удачно мѣсцевый хоръ [на першбмъ вечерку: До рускои пѣсни, Крилець, Ой нависнй, Корона золотая Надъ Прутомъ и Сонце ся сховало, а на другбмъ: Щирокій лугъ, Разъ мотылька, Руска пѣсня, Ой не гаразды и Гуляла], на першбмъ вечерку о. Курпякъ выголосивъ вступне слово о житю и дѣлахъ Ив. Котляревского а на другбмъ вставлено въ програму побочь вступного слова и два вбдчиты: „о крамницяхъ“ и „о Козаччинѣ“ та деклямацій; а на обохъ було также по одному гумористичному монольоґу: „Шзіндолесъ Пархенблітъ“ (выголосивъ газда В. К. перебраный за жида) и „Флэйтеръ Войтовичь“. — Читальня карловска належить до старшихъ читалень [заснована она 1884 року] и кождого року дае о собѣ знати вечерками и концертами.

— Зъ Коломыѣ пишуть намъ: Зъ нагоды цѣсарского ювілея вбдзначивъ цѣсарь професора тутешныхъ рускихъ паралельокъ гімназіи п. Корнила Полянського золотымъ хрестомъ заслуги зъ короною за его совѣстну 28-лѣтну працю надъ молодежію школьною. Всѣ товаришѣ, знакомй, бувшй и теперѣшній ученики вбдзначеного професора радували ся, що ихъ товаришъ та любимый професоръ дбставъ таке высоке вбдзначеня за свою працю, и дожидали хвилѣ торжественного врученя ему вбдзнаки. Вкбнци въ недѣлю 5-ого с. м. директоръ польскои гімназіи п. Іосифъ Скупневичь закликавъ около 11 годины передъ полуднемъ професора Полянського до своеи приватнои канцелярія на першбмъ поверсѣ и тамъ въ чотири очи передавъ ёму золотый хрестъ заслуги зъ короною вразъ зъ дотычнымъ письмомъ [ч. 372]. Такъ то, навѣть не въ присутности товаришѣвъ-учителѣвъ, не кажучи вже о молодежи школьнбй, безъ всякого найменшого акту передачи, полагодивъ директоръ польскои гімназіи передачу цѣсарскои вбдзнаки професорови Русиновi, одному зъ найстаршихъ професорбвъ въ VIII-бй клясѣ ранґи! Хто памятае, зъ якимъ торжествомъ вручувано давнѣйше цѣсарску вбдзнаку бувшому директорови народныхъ школъ п. Граг. Кульчицкому, п. Дверницкому и иншимъ особамъ въ Коломыи, и хто теперь читае по дневникахъ описы торжественныхъ доручувань вбдзнакъ зъ нагоды цѣсарского ювілея, той мимохбть мусѣвъ здивувати ся симъ выпадкомъ въ гімназіи коломыйскбй и питае: чи се зробивъ директоръ гімназіи на свою власну руку, чи може зъ порученя ц. к. краевои рады школьнои?... Але-жь ось недавно директоръ семинарія учительскои въ Станиславовѣ зовсѣмъ инакше вручувавъ цѣсарску вбдзнаку тамошному проф. Яхну! Тожь тымъ ббльше всѣ тутъ дивуютъ ся, длячого п. Скупневичь збувъ такъ проф. Полянського? — чи тутъ грала ролю яка злбсть, чи зависть, чи що? Розумѣе ся, фактъ той выкликавъ не тблько въ гімназіи, але и въ широкихъ кругахъ мѣста глубоке обурчена.

— Стіпендію им. Ивана и Емилія Христофоліменсбвъ 100 зр. рбчно надавъ „Народный Дбмъ“ у Львовѣ ученикови III клясы академічнои [руской] гімназіи Романови Билинкевичевi, сынови пароха изъ Знесѣня пбдъ Львовомъ а свояковi фундаторбвъ.

— Засѣданє секціи математично-природописно-лѣкарскои наукового товариства имени Шевченка вбдбуде ся въ четверъ дня 9 марта о годинѣ 7 вечеромъ въ комнатѣ, де звычайно, въ дому тов. наук. имени Шевченка (давнѣйше кам. Вайды). Предметъ наради: именованє дѣйстныхъ членбвъ секціи по новому статуту.

— Директоромъ гімназіи въ Рящевѣ именованый професоръ Іосифъ Нотай зъ V. гімназіи львбвскои.

— Посолъ кс. Стояловскій розпочавъ вчера рано у львбвскбмъ судѣ карнбмъ передъ присяглыми четвертый прасовый процесъ о обиду противъ редактора Przeglądu wszechpolskiego.

— Въ справѣ розкупу книжки „Непосъ“, выданои Товариствомъ педаґоґічнымъ, одержуемо на пояснене вчерашного запытаня пана Щ. отсе письмо: „Не знаю, чи Вп. Ц. есть членомъ Товариства педаґоґічного, а коли есть, то певно не бувъ на недавныхъ загальныхъ зборахъ товариства, де справа розкупу тои книжки була пояснена, именно въ той способбъ, що 5 примѣрникбвъ продано лише зъ пбдручного складу книжокъ Товариства. Головного жь магазину не увзгляднено за-для переносинъ, якъ и за-для того, що книгарскій обрахунки роблять ся пбврбчно, въ липни и грудни. — *Кость Панькбвскій* магазинеръ.

— Днемъ самоубійникбвъ въ Празѣ була сеся недѣля [5 с. м.] Тои недѣлѣ якійсь пбдофіцеръ и одинъ цивільный кульками зъ револьвера зробили конецъ своему житю, одинъ драґонъ повѣсивъ ся, одна особа кинула ся пбдъ желѣзничій колеса и погибла на мѣсци, а одна особа смертельно покалѣчилась выстрѣломъ зъ револьвера.

— Въ Россіи теперь на порядку дневномъ студентскій розруси. Розпочали ся въ Кіевѣ, вбдтакъ перенесли ся до Петербурга. Розруси въ Петербурзѣ будуть мати поважнѣйшій наслѣдки. Мы вже згадували, що въ сесю справу вмѣшавъ ся самъ царь и наказавъ перевести строге слѣдство. Pol Corresp. доносить зъ Петербурга, що урядниковъ поліціи, котрй провинили ся при послѣдныхъ розрухахъ, усунуть зъ службы. Зъ причины тыхъ розрухбвъ мае бути также переведена реформа петербурскои поліціи. Они дали также товчокъ до реформъ, якій мають бути переведенй на россійскихъ университетахъ. Студентскій розруси выбухли также въ Варшавѣ и Пулавахъ. Телеґрамы доносять, що замкнено варшавску політехніку и рбльничій институтъ въ Пулавахъ. Докладнѣйшихъ вѣстій ще нема.

— Дрббній вѣсти. Цѣсарь Францъ-Іосифъ выславъ панѣ 20.000 франкбвъ на устроене каплицѣ въ контійскбй семинарія въ Тагта [въ Ґранѣ]. — Вѣче 30 м ютъ вбдбуде ся дня 11 и 12 с. м. у Львовѣ [въ палатѣ торговельнбй]; наради вбдбудуть ся надъ выпатками на школы и надъ порученымъ кругомъ дѣланя. — Конґресъ лѣкарѣвъ для поборюваня сухбтъ вбдбуде ся въ маю с. р. въ Берлинѣ, проводити буде д-ръ Лейденъ одинъ зъ найбільшихъ знатокбвъ сеи страшнои недуги. — Въ недѣлю померла нагло на дворци зелѣзничбмъ Подзамчу у Львовѣ Роза Біръ, жѣнка купця зъ Тернополи. — Султанъ надавъ бургмістрови м. Вѣдни д-рови Люеґерови велику ленту ордера Меджідія. — Мѣсто Бучачъ надало инспекторови середныхъ школъ Иванови Левицкому почетне горожанство за якусь прислугу при перемѣнѣ Василіяньскои ґімназіи на державну. — Султанъ позволивъ одній нѣмецкій експедиціи науковій вести розкопы въ розвалинахъ Вавилона; розкопы потревають пять лѣтъ. — Въ Пшібрамѣ окбнчивъ гбрничу школу першій нашъ землякъ п. М. Козаневичь; оногды зложивъ послѣдный испытъ. — „Мѣщаньскій Банкъ“ въ Станиславовѣ жертвувавъ на вбдновленя рускои катедральнои церкви 454 зр. 50 кр. — Черновецкій магістратъ установивъ марки для псбвъ въ формѣ хреста: цѣкаво, чи се недоглядъ чи „фантазія?“. —

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Димитрій Илечко, господарь въ Высоцку коло Радимна, одинъ зъ просвѣченыхъ селянъ-патріотбвъ упокоивъ ся дня 28 сѣчня с. р. В. ѕ. п.!

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ судбвництва именувавъ Исидора Дещкевича, адъюнкта судового у Львовѣ, секретаремъ судовымъ въ Краковѣ.

Господарство промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Урядова „Gazeta Lwowska“ оголошуе розписане публичнои ліцитаціи на будову шляху зъ забудованями зъ причины розширеня стациі Переворськ. Обчислений кошты будовы выносять 220.774 зр. в. а. Дотычній плины, услбви и описъ будовы, цѣнники и т. д. можна переглянути въ ц. к. дирекціи зелѣзниць держ. улиця Красицкихъ у Львовѣ (вбддѣлъ консервациі и будовы зелѣзниць дверѣ ч. 380 поверхъ 3). Запечатаній оферты можна вносити найдальше до дня 14 марца с. р. до годины 12 въ полудне, а отворене внесеныхъ офертъ наступить того самого дня о 2 годинѣ пополудни (часъ львбвскій).

„Рухъ товаровый зъ переладованемъ на Лабу“. — Зъ днемъ 1 марца 1899 входить въ житє нова тарифова часть I.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу“ якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Черновцѣ 8 марта. Вчера вбдбуло ся перше читанє предложень выдѣлу краевого. Въ ґенеральнбй дискусіи п. Василько пбддавъ острбй критицѣ дѣяльность выдѣлу бр. Мустацы [волоского боярина].

Вѣдень 8 марта. Скликане на 17 с. м. засѣданя рбльничои рады вбдрочено зъ причины сесіи соймбвъ и вбдбуде ся доперва по великодни.

Будапештъ 3 марта. Партія независимыхъ ухвалила на вчерашнбй конференціи вбдкинути угодову провізорію и предложити внесеня що до правного дѣйстного утворена самостбйнои цлови территорія.

Римъ 8 марта. Вчера выйшовъ послѣдный бюлетинъ о станѣ здоровля папы. Рана гоѣть ся нормально. Д-ръ Мацоні переставъ вже повнити службу. Пбсля донесеня дневника Italie, арештованый Ачіярітo мавъ звѣрити ся передъ директоромъ вязницѣ, що бувъ заговбръ на житє короля Гумберта и що жеребъ мавъ рѣшати, хто мае выконати атентатъ. — До Хінъ вбдбйшло 5 военныхъ кораблѣвъ зъ залогою, зложеною зъ 1583 воякбвъ, зъ 50 гарматами ббльшого калібру а 80 меншого.

Мадритъ 8 марта. Вчера вбдбула ся конференція републиканьскихъ послбвъ, на котрбй ухвалено розпочати чинну републиканьску пропаґанду, а при выборахъ злучити ся зъ ліберальнымъ сторонництвомъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. О. М. въ Ти. Заплачено теперь по конецъ цвѣтня. — *Вп. Н. Ко. въ Та.* Грошѣ за два квіты пбднати вписано на залеглбсть за 1897 и на цѣлорбчну передплату за 1898 рбкъ. — *Вп. Яц. въ Ох.* Прийде ще 40 кр., бо часопись замовлена була вбдъ 20 лютого. *Вп. В. Ра. въ Ра.* Теперь за мартъ а не за цвѣтень. — *Вп. Г. Ме. въ Га. въ Ру* На II. кварталъ зостало 60 кр. — *Вп. В. Ва. въ Іо.* За I. кварталъ ще 50 кр. — *Вп. д-ръ А. Ку. въ Ку.* Все за 1899; дякуемо? — *Вп. д-ръ В. Др. въ Пе.* За I. кварталъ ще 2 зр. *Вп. Г. Це. въ П.* За I. пбврбкъ прийде ще 3 зр. — *Вп. К. Ку. въ Ро.* До кбнца 1898 ще 1 55 зр — *Вп. С. Ко. въ Ск.* До кбнца цвѣтня. — *Вп. Р. Ше. въ До.* Заплачено до кбнца лютого. — *Вп. А. Ос. въ Ти.* За 1898 прийде ще 2 зр. — *Вп. Я. Ян. въ Щ.* Теперь за лютый. — *Вп. Г. Ме. въ За.* Кбнчить ся зъ кбнцемъ сего кварталу и прийде намъ ще 60 кр.

ПОДЯКА.

Почуваю ся до обовязку сердечно подякувати публично Вамъ, Вповажане Пане Д-ре Иване Куровецъ за Вашъ ласкавый трудъ для мене, за щиро *совѣстне пильнованя и вылѣчене мене зъ внутрѣшнои недуги грудной.* Нехай Господь стократно вынагородить Вашъ трудъ!

Калушъ дня 6 марта 1899.

Антоній Серафинъ звонарь. 84

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на шпитальныхъ пивниця Галицкихъ

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, дальекогляды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыръ мѣрничій, піены, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Вельмі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

7 н. ст. марта 1899.

Львовъ: Пшениця стара 9·15 до 9·50, пшениця нова 9·50 до 9·51, жито старе 7·50 до 7·75, жито нове 7·50 до 7·75, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·75, горохъ гот. 6·— до 6·50, вика 5·25 до 6·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 6·—, гречка 7·50 до 8·25, конюшина червона 45·— до 60·—, конюшина бѣла 40·— до 50·—, конюшина шведска 40·— до 60·—, тымотка 17·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·50 до 5·80, кукурудза нова 5·50 до 5·80, рѣпакъ 10·50 до 11·25, хмѣль 65·— до 80·—, за 56 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·— до 16·25 зр.

„NEW-YORK“

Товариство обезпечень на жите.

Найстарше въ свѣтѣ мѣжнародне товариство обезпечень на жите.

Засноване въ р. 1845. Въ Австріи вѣдъ 1876.

выставляє:

Полісы, безъ обмеженя що до звання, занятя, подорожей и способу жите;

Полісы, неоспоримѣ по одномъ роцѣ;

Полісы, не пропадаючій по трехъ лѣтахъ;

Полісы, мѣстячій табелю о цифровo запорученѣй высотѣ позичокъ, удѣлюваныхъ вѣдъ укончевого 3 року обезпеченя въ року на рѣкъ.

Полісы, котрѣ на случай въ якомъ небудь причины наступившого заточленя оплаты премій, гарантують вѣдъ укончевого 3. року обезпеченя квоты вѣдкупленя и редукціи, якъ такожъ безкоштовне розширене обезпечекя на повну первѣстну квоту и устален число лѣтъ.

ГЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ

(Генеральна Репрезентація)

ДЛЯ АВСТРІИ:

ВѢДЕНЬ, I. Graben 8 (въ домѣ Товариства). 226

Женщина въ середнѣмъ вѣцѣ, може бути вдовиця зъ 1 дитиною, найбльше зъ 2 дѣтьма, правдиво интелігентна, религійна, потрѣбна зараз до заряду дому на селѣ. Письма на адресу: Н. Олѣйникъ, Липовцѣ, п. Перемышляны Устно у Львовѣ дня 10 марта рано вѣдъ 10 до 1 годины Готель пѣдъ 3 коронами ул. Трибунальска въ покою 6.

Дякъ зъ добрымъ голосомъ, любячій простолюдина, умѣючій привчити молодѣжь по крайнѣй мѣрѣ въ два голосы співати, потрѣбный вѣдъ Недѣлѣ Томинон въ парохіи Липовцѣ коло Унева п. Перемышляны. Лѣчна поява и свѣдоцтва передъ обнятемъ посады конечній. 8 1—3

ОСТРЕЄ и обтятане бритовъ приймае Іванъ Лаврукъ, можбинакъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 18.. выходить у Львовѣ що четверг (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Читальницкихъ вѣстей“ и „Читальни“) тыжденна популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Ол. Борковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

ПОЛОТНО

правдиво льняне и бавовняні шифоны, піки, дымы и прочі

спровадженій посредствомъ „Народнои Торговлѣ“ просто зъ фабрики — въ цѣлыхъ скѣ загальне одобреня и похвалы що до якости товару и що до дешевости.

Замавляє ся лише цѣлыми штуками, а столову бѣлизну и хустки тузинами. При замовленю выстарчае подати приблизительну цѣну товару, въ якѣй вартости мати его хоче ся, и приначене его, а выберемо до задоволеня.

50 5 6 **Дирекція „Народнои Торговлѣ“**

БАНКЪ ЛЮДОВЫЙ И ЗВЯЗКОВЫЙ

у Львовѣ

улиця Словацкого 8 (противъ головнои почты)

приймае

Вкладки щадничі

и опроцентовуе ихъ по

5 вѣдъ ста рѣчно

самъ оплачуючи податокъ рентовый. 72 2—3

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1897 р. 28-мій рѣкъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премій належитостя побѣчній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 25,356.814·12 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.649·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кѣнца р. 1897	„ 26,422.896·90 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынковъ, движамостій, збѣжа, товарѣвъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрены, а условія обезпеченя вельми користны.

Тарифъ и друксортѣвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 63 2—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє агенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє агенціи письменнымъ селянамъ.

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зарегистроване зъ огранич. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковскій ч. 17

переводить парцеляцію обшарѣвъ дворскихъ, удѣляє своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або пѣдпесеня господарствъ и въ-загалѣ старає ся о удержане и придбане земель въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли принимае вѣдъ своихъ членѣвъ капіталы на условленый процентъ и **вкладки щадничій** въ довольнѣй высотѣ.

Оденъ удѣлъ выносить 25 зр., виписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдующихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 52 8—10

Обѣдъ столовій зъ Альпаки зр. 65 зъ хальского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хальского срѣбла зр. 7·— за тузинъ.

Ґо ч. ПЕТРО ХИЛОПСТОВСКІЙ, торговля зелѣзка у Львовѣ, площа Бандерія (при 1 (напротивъ катедры.)

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, вѣдъ усмиряючого втиранія, котрый в до набути у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Янеръ“.

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-бмъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ сн дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. заставъ при жизни,

написаня на пѣдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяця выпусками по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодинокій не будутъ продаватись.

Пренумерату належитъ присылати включно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Великопостній Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просять ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНЫЙ РУСКІЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

новий наклад, виданє шесте

новою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправлений в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовлення виконують ся за готівку або за післяплатою (Nachnahme).

Ч. 394.

Оголошене конкурсу.

Виділ Ради повітової в Стрию ухвалив на засіданю дня 25 го Лютого 1899 росписати конкурс на посаду секретаря повітового за річним винадгородженем 1200 зр. а. в., з правом до емерітури и з трема додатками пять літними в високости 10% сталої платні.

Убігаючі ся о тую посаду кандидати мають ся виказати:

1. горожанъством австрийскимъ
2. свѣдоцтвом здоровля
3. „ моральности
4. знанем языків краевих в слові і письмі.
5. свѣдоцтвом з укінчених наук правничих
6. „ з відбутої дволітної практики при Уряді автономічнім або адміністраційнім.

Посада тая надвна зістане на рік провізорично почім може наступити стабілізация.

Вносити подана належить найдальше до дня 31-го марца 1899 до Видилу повітового в Стрию.

З Видилу повітового.

Стрий дня 27-го лютого 1899. 70 3—3

Тягнене

невѣдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готѣвкою зъ 20% вѣдшибки.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Макесъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляръфельдъ.

41 13—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [північного о 56 мінут від часу ві львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ицкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Ицкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Веляцп
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ицкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.05		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ицкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Ст ня
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ицкан			
	5.55	„ Сокаля			
вечір			**вечір**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ицкан
	5.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.35		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ицкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ицкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАВІТКА: Пера нічна чинить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментѣвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ въ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважаньемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо поклонуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 44. Львовъ, Четверъ 25 Лютого (9 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинискего 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ .	24 зр.
на пѣвъ року .	9 зр.	на пѣвъ року .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережена. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

☞ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Оцѣнка ц. к. краєвои рады шкѣльнои надъ рускимъ шкѣльництвомъ.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского въ соймѣ при дебатѣ надъ народными школами.

(*Дальше.*)

Въ 1880 роцѣ въ 1652 рускихъ шкѣлъ робить ся 1495, число польскихъ зростае до 1280, а утраквістичныхъ упадае до 134. Прибуло отже 44 польскихъ, а убуло 6 рускихъ и 17 утраквістичныхъ.

Пѣсля статистики зъ 1880 року дѣтей анальфабетѣвъ, що не побирали нѣякои науки въ школѣ, було въ цѣлѣмъ краю 268.000; зъ того польскихъ дѣтей 121.461, а рускихъ 127.740, хоць краєва рада шкѣльна все завидуе рускимъ дѣтямъ бѣльшого числа шкѣлъ...

Въ Справозданю зъ 1880 року була краєва рада шкѣльна трохи необережна, бо помѣстила въ нѣмъ цифры дѣтей обовязаныхъ а дѣйстно ходячихъ до школы окремо пѣсля народности. Крѣзь сесю занавѣсу можна побачити де-що цѣкавого. [Що-до статистики рады шкѣльнои застерѣгаю собѣ ще слѣвце пѣдъ кѣнець]. Отже, якъ кажу, рада шкѣльна прогонорила ся въ однѣмъ 1880 роцѣ — бо пѣзнѣйше вже того не робила — кѣлько рускихъ дѣтей е обовязаныхъ до школы а кѣлько польскихъ, и кѣлько ходить до школы рускихъ, и кѣлько польскихъ. Зъ тыхъ цѣнныхъ цифръ, поданыхъ самою радою шкѣльною, я завдавъ собѣ працѣ вычислити проценты одныхъ и другихъ дѣтей и такъ пришовъ я до результату, якъ то виливае на просѣвту рускихъ, а якъ на просѣвту польскихъ дѣтей система практикована радою шкѣльною. Отже послухайте, якій бувъ 1880 року станъ науки пѣсля власного Справозданя рады шкѣльнои краєвои:

Въ краковскѣмъ округѣ обовязаныхъ до школы польскихъ дѣтей 129.000 [десятки опускаю]. Зъ того ходить до школы 62%, а въ мѣстѣ Краковѣ обовязаныхъ 5.800 дѣтей, въ того ходить до школы 82%. Дальше въ повѣтахъ:

Дѣти обовязаній до школы	рымо-кат.	гр.-кат.	Ходять до школы рымо-кат.	гр.-кат.
Вадовицѣ	37.012	5	36%	—
Мысленицѣ	20.777	334	26%	47%
Нов. Санчъ	19.726	2.249	27·9%	51%
Горлицѣ	12.017	4.053	47·6%	40·5%
Бохня	24.085	38	36%	—
Тарнѣвъ	18.691	31	33%	—
Пільзно	15.502	59	29%	—
Ясло	19.626	2.966	43%	22%
Мелецъ	15.446	3	39%	—
Кольбушова	15.258	145	26%	—
Рашѣвъ	31.313	1.388	31·5%	15%
Санѣкъ	14.097	16.042	58·4%	9·9%
Пер. мышль	5.079	13.598	48%	23%
Ярославъ	9.728	11.866	74%	28%
Яворѣвъ	3.911	13.286	67%	30%
Самбѣръ	3.873	12.028	80%	27%

Отже зъ выимкомъ двохъ найбѣльше на заходъ высуненыхъ повѣтѣвъ Мысленицѣ и Новый Санчъ, де Русины въ борбѣ о свое истнованє видко загартувались, зрозумѣли значѣнє просвѣты и самѣ подбали о науку бѣльше якъ Поляки, бачимо ледви половину а навѣть третину рускихъ дѣтей въ школѣ, а въ Санощѣ ледви шесту часть рускихъ дѣтей — въ вѣдношеню до польскихъ. Дальше бачимо въ повѣтахъ: въ Дрогобичи на 56% польскихъ ледви 25% рускихъ; въ Стрыю на 63% польскихъ 44% рускихъ; въ Калуши на 44% польскихъ, 28% рускихъ; въ Городку на 48% польскихъ 19% рускихъ; въ львовскомъ округѣ на 71% польскихъ 70% рускихъ; за то у мѣстѣ Львовѣ, въ столици Льва — позвольте панове, то цѣкава цифра — польскихъ дѣтей 64% а рускихъ 4%! А дальше въ повѣтахъ: въ Золочевѣ на 55·9% польскихъ 46% рускихъ; въ Жовквѣ на 42% польскихъ 33% рускихъ; въ Бережанахъ на 31% польскихъ 17% рускихъ; въ Рогатинѣ на 35% польскихъ 31% рускихъ; въ Тернополи на 47% польскихъ 39% рускихъ, въ Теребовли на 47% польскихъ 52% рускихъ; въ Заліщакахъ на 20% польскихъ 17% рускихъ; въ Чорткові на 32% польскихъ 25% рускихъ, въ Снятинѣ на 35% польскихъ 28% рускихъ; въ Коломыи на 46·8% польскихъ 19·6% рускихъ; въ Надвірнѣй на 42% польскихъ 12% рускихъ; въ Станиславовѣ на 48% польскихъ ледви 20% рускихъ.

Най мене посуджуе хто хоче о рускій шовінізмъ, най мене ганьбить, прозывае якъ хоче, а не перестану кричати и всюды голосити, що *краєва рада шкѣльна гасить свѣтло у народу, що шкѣльна система галицкои рады шкѣльнои выбирае бѣдній грошъ зъ руского мужика, щоб за нихъ нести свѣтло науки на вахдъ, а бѣдній голодній дѣти того руского мужика мають пропадати въ темнотѣ. Се погань проклята, се зазулм, що ховае свои дѣти по чужихъ гнѣздахъ!*

Въ роцѣ 1882 на 1883 р. краєва рада шкѣльна знова посилае на повѣты: Краковъ [околицю] 16.275 зр., на Вадовицѣ 12.631, на Новый Санчъ 10.000, на Бохню 11.000, на Ясло 12.000, на Рашѣвъ 15.000 зр., — а за те на повѣты: Надвірну 4.000, Чорткѣвъ 1.694, Заліщики 2.685, Бережаны 1048, на Жовквѣ 5.081 зр.

Статистичній табелѣ стали ся вже бѣльше мовчаливыми — вже не выказують: кѣлько польскихъ, а кѣлько рускихъ дѣтей не побирае науки та й взагалѣ — и вѣдъ тои поры статистика вже тыхъ датъ не выказуе. За те вводить рада шкѣльна въ 1884 роцѣ нову манїпуляцію въ статистичныхъ табеляхъ зъ выказами такъ званыхъ чинныхъ и нечинныхъ школъ. Рада шкѣльна выказуе чомусь зъ великою старанностію число шкѣлъ справдѣ на папери зорганізованыхъ, але фактично нечинныхъ, и въ той способъ фабрикуе все значно бѣльше число рускихъ шкѣлъ, нѣжь польскихъ. Але якъ въ дѣйстности выглядала справа зъ тыми чинными и нечинными школами, послухайте! Я знову дословно, абы мене хто не посудивъ о тенденцію, позволю собѣ навести изъ справозданя тои-жь рады шкѣльнои на сторонѣ XXI. що слѣдуе: „Число чинныхъ шкѣлъ польскихъ зменшило ся въ яворѣвскѣмъ округѣ въ наслѣдокъ того, що окрему класу дѣвчатъ въ Кр.кѣвци, числену яко окрему школу, влучено *яко клясу* до мѣшаной школы“. Тѣлько й убутку въ польскѣмъ шкѣльництвѣ! — А теперь послухайте що-до руского [знову позволю собѣ навести дословно]: „Число чинныхъ шкѣлъ рускихъ зменшило ся о одну школу въ мысленицкѣмъ округѣ“ — отже якъ-разъ въ округѣ, де ще недавно [якъ я выказавъ] бувъ у школѣ бѣльшій процентъ дѣтей рускихъ, нѣжь польскихъ — „и одну школу въ исельскѣмъ округѣ, бо для шкѣлъ въ Шляхтовѣй и Красновѣй не можна було знайти кандидатовъ уздѣбненыхъ удѣлятн науку въ рускѣй мовѣ выкладовѣй. Такъ само зменшило ся [!] число чинныхъ шкѣлъ рускихъ въ ярославскѣмъ округѣ о одну, въ дрогобицкѣмъ и калускѣмъ въ той самый способъ о одну, а въ чорткѣвскѣмъ [въ наслѣдокъ замкненя шкѣлъ въ Угренни, Цвѣтовѣй и Вербятинѣ, а отворенія перше замкненои въ Коленднянахъ] о двѣ. Въ снятиньскѣмъ округѣ убула на позбръ одна руска школа въ наслѣдокъ того, що въ Стецевѣй рѣвнорядный вѣддѣлъ для дѣвчатъ, котрый истнуванъ въ 1884/5 роцѣ, за для браку кандидатки *явлено* и включено до мѣшаной школы“. Мимоходомъ скажу тутъ: Краєва рада шкѣльна вѣчно твердить, що ѣй бѣльше жѣночихъ семинарій не треба, а тутъ, якъ бачите, явивае рускій клясы „зъ браку кандидатокъ“! Въ той способъ дойшла рада шкѣльна до того, що въ 1884/5 роцѣ шкѣльнѣмъ на 64 нечинныхъ шкѣлъ польскихъ було рускихъ нечинныхъ 106, а въ 1885/6 роцѣ на 78 нечинныхъ польскихъ було рускихъ нечинныхъ 121.

На 52 сторонѣ того Справозданя стоить врештѣ слѣдуюче признанє рады шкѣльнои краєвои: „Вѣдношеня поодинокихъ округѣвъ що-до абсолютнои цифры дѣтей не побираючихъ науки представляе таблиця 39. Мѣжъ поднокими шкѣльными округами заходить вначній рѣзницѣ. Въ тѣмъ взглядѣ представляе ся розмѣрно найкористнѣйшій станъ въ заходныхъ округахъ и въ найближшѣй околици Львова“. — Отже доборюсь Украина до самого краю! Ще передъ несповна десяти лѣтами краєва рада шкѣльна констатувала, що на всходѣ цѣлій округи — якъ золочѣвскій, жовквѣвскій, гусятиньскій и и. — выказували лишь по 5—7 сѣлъ не маючихъ школы, а теперь чимъ дальше на всходъ, тымъ темнѣйше, а чимъ ближе до Кракова, тымъ бѣльше свѣтла!

Въ справозданю зъ 1885/6 вже не можна дочитатись, кѣлько то рускихъ дѣтей лишаесь безъ науки; не можна вже навѣть знати, куда грошѣ дѣваю ь ся! Платя рускій хлопе, а навѣть не смѣй знати, куды паны зъ краєвои рады шкѣльнои дѣваютъ твои грошѣ!

Въ справозданю за рѣкъ 1886/7 що-разъ бѣльше росте на Руси число незорганізованыхъ шкѣлъ, зъ слабшими и лихше платными силами учительскими, а за те що лѣпшій сили дае ся на заходъ до статовыхъ шкѣлъ. Найбѣльшій цифры незорганізованыхъ шкѣлъ выказують отсѣ округи; калускій 35, стрыйскій 36, дрогобицкій 37, самбірскій 38, жидачівскій 39, львовскій 40, рогатинскій 41, бережанскій 42, золочівскій 43, заліщицкій 44, тернопольскій 45, теребовельскій 46, чортківскій 47, гусятинскій 48, снятинскій 49, коломыйскій 50, надвірнянскій 51, станиславівскій 52, калушскій 53, городенскій 54, кутскій 55, снятинскій 56, коломыйскій 57, надвірнянскій 58, станиславівскій 59, калушскій 60, городенскій 61, кутскій 62, снятинскій 63, коломыйскій 64, надвірнянскій 65, станиславівскій 66, калушскій 67, городенскій 68, кутскій

ский [до недавна ще одень зъ найлѣпшихъ] 29, надвірняньскій 25, станиславівскій 19, коломыйскій 16, золочѣвскій 15, городецкій 14, сокальскій 13, жовківскій 12, снятыньскій 12, рогатынскій 12. Лишь одень польскій повѣтъ замѣшавъ ся мѣжь темряву руску: се Мелецъ зъ 19 незорганізоваными школами. И наслѣдки сеи честной роботы краевои рады шкільной не дали довго на себе ждати: ото сама рада шкільна выказуе на сторонѣ XXXII свого справ здания, що на 238.000 польскихъ дѣтей ходить до школы дѣтей рускихъ тілько 136.000, т. е. о 101.986 менше!

Зъ справоздания за рѣкъ 1889/90 выходить, що коли въ округѣ Нового Торгу закладае ся новыхъ школъ 6, въ Бохни новыхъ 10, то въ рускихъ округахъ прибувае найбільше по 2—3 новѣ школы. Коли въ західныхъ повѣтахъ число дѣтей, ходячихъ дѣйстно до школы выносять н. пр. въ тарновскімъ по 96 на 100 обовязаныхъ и не спадае понизше 60, то на всходѣ спадае число рускихъ дѣтей до 39 [въ Надвірнѣй], до 38 [въ Турцѣ], до 41 [въ Городку]. Въ додатку всѣ тѣ выказы мѣшаютъ школы по мѣсточкахъ зъ школами по селахъ и, якъ кажу, не показують вже, кілько зъ тыхъ жертвъ припадае на польскій, а кілько на рускій дѣтя. Але кождый зъ насъ душею чуе, для чого рада шкільна тѣ цифры закрывае.

Дальше — краева рада шкільна послугуе ся на Руси школами філіяльными, де учитель побирае всего 250 зр. на рѣкъ!

Справоздане въ року 1891/2 и зъ року 1892/3 вже само видае свѣдоцтво о дѣяльности краевои рады шкільной. На сторонѣ XI стоить: „Не рѣдке *на нещасте* явище, що дорослѣйша молодѣжь не умѣе навѣть читати и писати.“ И те саме Справоздане констатуе, що на 26 (!) західныхъ повѣтовъ нема анѣ одной — кажу: анѣ одной — незорганізованой школы; за те на всходѣ: въ повѣтѣ Долина 28, въ Калуши 10, въ Коломыи 8, въ Станиславовѣ 8, въ Сокали 8, въ Бродахъ 10, въ Бучачи 5. Нечинныхъ польскихъ школъ въ Новѣмъ Санчи нема, за те рускихъ 4; въ Грибовѣ польскихъ 2, рускихъ 7; въ Сяноцѣ польскихъ нема анѣ одной, рускихъ 6; въ Лѣську польска 1, рускихъ 15; въ Добромили польскихъ нема, рускихъ 3; въ Перемышли польскихъ нема, рускихъ 5; въ Яворовѣ польскихъ нема, рускихъ 3; въ Городку польскихъ 2, рускихъ 6; въ Самборѣ польскихъ нема, рускихъ 7; въ Старѣмъ мѣстѣ польскихъ нема, рускихъ 12; въ Долинѣ польскихъ нема, рускихъ 13; въ Калуши польскихъ нема, рускихъ 7; въ Товмачи польскихъ нема, рускихъ 10; въ Теребовли польскихъ нема, рускихъ 5; въ Збаражи польска 1, рускихъ 8 — и т. д. [Голосы: A kto temu winien?] Хто тому винень? Ну, певно самі Русины, котрі, якъ завѣдували самі своими школами, мали о 238 школъ бѣльше, нѣжь Поляки!

Въ роцѣ 1893 на 1894 говорить знову сама краева рада шкільна: „Сумній вѣдносины, якій пѣдъ тымъ взглядомъ [т. е. що богато то дѣтей годѣ було принята до школъ зъ причины недостачѣ учителѣвъ] истнували... не змѣнили ся на лѣпше въ роцѣ 1893/4. Число школъ нечинныхъ зросло о 91, число учителѣвъ зменшило ся о 28...“ За те чванить ся краева рада шкільна тымъ, яку тогдѣ устроила передъ Найяснѣйшимъ Паномъ пѣдчасъ выставы: „Похѣдъ — каже она — звыжъ 7.000 дѣтей передъ Найяснѣйшимъ Паномъ въ найбільшомъ порядку середъ ентузіястичныхъ на его честь окликовъ бувъ зворушуючимъ актомъ вдячности и привязания, котре наша школа плекае и вѣдчувае для Найяснѣйшого Пана и Его династіи“. — Дуже я цѣкавый знати, чи краева рада шкільна сказала тогдѣ своему Монархови всю правду, що въ колишній рускій столици князя Льва число рускихъ дѣтей въ школѣ вы зредукували при 64 % польскихъ на 4%! Чи сказали вы, що н. пр. въ повѣтѣ Золочѣвъ на 17 нечинныхъ школъ есть рускихъ 13, въ Бродахъ на 13 есть рускихъ 11, въ Сяноцѣ на 17 всѣ 17 рускі, въ Самборѣ на 12 всѣ 12 рускі, въ Старѣмъ мѣстѣ на 14 всѣ 14 рускі?! Чи сказали вы се монархови?

(*Дальше буде.*)

Письмо зъ Жовківщины.

[Зборы жовківскои філіи общества Качковского и Руской Рады — лайки на „Просвѣту“ — о. Кокотайло головою „твердыхъ“.]

Случайно дивело ся менѣ переглянути у мого сусѣда кілька послѣдныхъ чиселъ „Галичанина“, въ котрыхъ побачивъ я ажь двѣ дописы зъ Жовкви: „* открытію жолковской філіи Общества им. Качковского“ и „о собранію жолковской Руской Рады“. Сесій „торжества“ вѣдбулись дня 23 н. ст. лютого.

Будучи також мешканцемъ жовківского повѣту и участникомъ згаданыхъ „торжествъ“, зацѣкавивъ ся я, якъ кореспондентъ „Галичанина“ глядить на нихъ, и зразъ на вступѣ пересвѣдчивъ-емь ся, що вінъ просто попавъ вѣдъ нихъ въ „теличій восторгъ“, хотяй представленый кореспондентомъ хѣдъ тыхъ „собраній“ не дае причины до такъ великои радости. Здаеть ся однакожь, що кореспондента „Галичанина“ такъ одушевили власне тѣ моменты жовківскихъ зборівъ, котрыхъ вінъ [а може сама редакція] не уважавъ чомусь за вѣдповѣдне въ своій кореспонденціи представити. Отже вѣдсылаючи цѣкавыхъ до дописсй „Галичанина“, позволю собѣ лише въ дечімъ ихъ доповнити и пѣднести тое, чого такъ въ загальнѣмъ интересѣ, якъ особливо въ интересѣ жовківскои Руси не годить ся мовчки помынути.

Що-до числа участниковъ жовківскихъ зборівъ, то оно було дуже мізерне: 9 священиковъ и [числячи коректно] около сотка селянъ. Однакожь се число дуже занепокоювало кореспондентови „Галичанина“, хотяй д-ръ Король сконстатовавъ на зборахъ, що ще нѣколи не довело ся ему видати такъ мало участниковъ взагальныхъ зборівъ Руской Рады. Правда, що дорога була зла, однакожь — якъ се також стверднвъ д-ръ Король — не явили ся навѣть люде зъ найближшихъ сѣлъ, котрі могли зайти и пѣшки до Жовкви, якъ також изъ сѣлъ лежачихъ при гостинци.

Також самі нарады „собранія“ філіи общества Качковского выпали дуже мізерно, бо аранжеры не приготовили нѣякои пожив-

духовнои для селянъ въ видѣ якогось вѣдчиту просвѣтно-економічного, а за те найшла ся инша пожива, а нею були — напады зревольтованыхъ инсинуаціями „Русского Слова“ декотрыхъ „твердыхъ“ селянъ на товариство „Просвѣту“. Посыпали ся знаній намъ лайки, що „Просвѣта“ за три тысячки продала рускій букви и т. и.

Комусь неознакомленому зъ твердымъ „безголовемъ“ могло бы було выдати ся, що тѣ „бесѣдники“ не мають иншихъ потребъ и жадань, якъ лишь скасованя фонетики, або що тѣ зборы були умысно зааранжованій лишь для ворожои агітаціи противъ „Просвѣты“. Мене однакъ не дивували писки збаламученыхъ читателѣвъ „Русского Слова“, а дивуваъ ся я лишь тому, що въ ерѣ „примиренія партій“ не знайшовъ ся межи аранжерами нѣхто, хто бы попсувъ збаламученымъ селянамъ брехнѣ „Русского Слова“. Мовчали всѣ разомъ зъ вѣдпоручникомъ головного выдѣлу общества Качковского, а на ихъ лицяхъ можна було запримѣтити лише „самодовольній“ усмѣшки...

Цѣкаве и се, що головою філіи общества Качковского выбрано, мовь-бы на глумъ, о. Кокотайла зъ Турники, звѣстного намъ уже зъ „czułego pożegnania ojca powiatu“ русиноѣда старосты Чежовского. Ну, честь, кому честь, але чи дѣйстно се найбільше свѣтило межи „твердыми“ въ повѣтѣ? Та й куда они зайдуть, коли такихъ людей будуть въ своихъ обществахъ вѣдзначати?!

Загальній зборы жовківскои Руской Рады вызначили ся гарнымъ рефератомъ політичнымъ адв. д-ра Короля, звѣстного парламентариста и горячого сторонника примиренія партій. Змалювавши яркими красками нашу нужду, бесѣдникъ представивъ тѣ ей причины, котрыхъ виновниками самі Русины, якъ борба партійна, хрунівство, залѣчесердіе и т. д. Коли референтъ выказувавъ наслѣдки борбы партійной и защѣплювания тои борбы межи селянъ, я бувъ певный, що вінъ, не шукаючи далеко за примѣрами, укаже на вѣдбувшій ся передъ хвилею зборы філіи общества Качковского и на нельояльній напады на „Просвѣту“. Однакожь видно референтъ не хотѣвъ дразнити „мастистыхъ“... А шкода, бо сей примѣръ бувъ бы далеко вѣдповѣднѣйшій и наглядніѣшій, нѣжь наведеный референтомъ, що якась тамъ читальня „Просвѣты“ не хоче вписати ся до общества Качковского.

Що та читальня мае рацію, сего найлучшимъ доказомъ були зборы жовківскои філіи общества Качковского. Бо чи-жь на те мають читальнѣ „Просвѣты“ вписувати ся до общества Качковского, щобы члены тыхъ читалень на зборахъ того общества наслухали ся великихъ лайокъ и инсинуацій на свое товариство? Се чей-же за велике жадане!

Але вернѣмъ до рѣчи...

По рефератѣ д-ра Короля, мовь-бы у вѣдповѣдь ему, якъ мае ся розумѣти згоду партійну, забравъ слово председатель зборівъ и „вѣйтовскій“ кандидатъ на посла въ равского повѣту [гляди новинку Галичанина“ ч. 41] о. Решетило зъ Магеры и сказавъ довгу „прочувственную“, але дуже баламутну рѣчь, вѣйшовъ... ну, на фонетику — на те, що декотрі Русины продали рускій буквы за три тысячѣ [знову натякнувъ на „Просвѣту“!] а вкінци поставивъ резолюцію, щобы всѣ рускій політичній товариства порозумѣли ся [sic!] межи собою и выслали депутацію до цѣсаря зъ просьбою: розбогнати парламентъ и скасувати фонетику. Ну, що якъ що, але тѣ резолюціи дѣйстно годній — „вѣйтовского“ кандидата на посла!...

Захоченый гучнымъ „славно“, якого удостоивъ ся о. Решетило за фонетику, селянинъ Илькивъ зъ Турники також хотѣвъ „записати ся“ и сказавъ, що вінъ, якъ побачить фонетичну книжку, то его чіпае ся слѣпота. Ну, мы вѣримо Илькови, бо зборы жовківскои філіи общества Качковского пересвѣдчили насъ, що слѣпота вже многихъ чіпила ся... [А кому бы ще и тыхъ зборівъ було за мало, той нехай прочитае собѣ въ „Галичанинѣ“ нашу „допись изъ провинціи“ (чи не спечену въ самбій редакціи?) пѣдъ заг. „Подпольная робота“, котрои „слѣпый“ авторъ высказуе свое „негодованіе“ за те, що „Просвѣта“ выслала циркуляръ до своихъ читалень, въ котрыхъ звертае увагу читалень на брехнѣ „Русского Слова“ на „Просвѣту“. Сей „слѣпый“ уважае поступокъ „Просвѣты“ яко союзной стороны (чи „Русского Слова“?) за нечестный и непатріотичный! Ну, більше обскурантизму и перфідіи годѣ собѣ подумати. „Просвѣта“ не смѣе навѣть боронити ся передъ лайками свого мнимого „союзника“!]

Але мы запытуемо тыхъ, котрыхъ фонетика ще „не ослѣпила“, до чого доведе така робота? Чи до примиренія партій, о котрѣмъ всѣ „слѣпій“ такъ горлають, а рѣвночасно устроюють на своихъ „собраніяхъ“ орґіи противъ „Просвѣты“? Не дивуйте ся теперь, чому дня 23 лютого сала жовківскои Руской Рады свѣтила пустков!...

Членъ „Просвѣты“.

Справы соймовй.

На онодѣшнѣмъ засѣданю сойму вѣйшовъ на дневный порядокъ правительственный проектъ закону о окружнѣмъ надзорѣ шкільнѣмъ. Проектъ той змѣняе постановы §§ бвъ 20—41 законівъ зъ д. 25. червня 1873 и зъ д. 6 грудня 1887. Найважнѣйшій змѣны, я й заводить згаданый проектъ, суть отсій:

Доси окружна рада шкільна, въ котрій провѣдъ мае постійно староста, выбирала заступника провѣдника зъ помѣжь своихъ членівъ, але права того заступника не були докладно означений. Черезъ те була о, що заступникъ проводивъ въ радѣ перешкоды старосты на засѣданяхъ и навѣть заступавъ старосту въ шкільнѣмъ бюрѣ деинде знову въ шкільнѣмъ бюрѣ заступавъ старосту політичный урядникъ; а бувало и такъ, що політичный урядникъ навѣть на засѣданяхъ окр. рады шкільной заступавъ старосту, а выбраный радою заступникъ провѣдника бувъ заступникомъ лише въ титулу. Отже новый проектъ постановля, що заступникъ, выбраный радою, проводить на засѣданяхъ рады въ радѣ, коли староста е перешкодженый, але въ бюрѣ шкільнѣмъ заступае старосту політичный урядникъ.

Вѣдповѣдно дотеперѣшного закону директоръ середнои школы належавъ до складу окружной рады шкільной лише въ тыхъ мѣстахъ, де нема учительскои семинаріи; вѣдповѣдно нового проекту мае вінъ у всякімъ радѣ належати до рады.

Вѣдпоручники повѣтовыхъ радъ до окружныхъ радъ шкільныхъ мають вѣдъ теперь бути выбираній не на три роки, якъ доси, а на часъ тревания мандату до повѣтовои рады.

Мѣста зъ власнымъ статутомъ, якъ Львівъ и Краківъ, мають до окружной рады шкільной высилати по двохъ вѣдпоручниковъ, и то одного учителя и одну учительку.

Змѣненій а дальше постановы що-до обему дѣланя окр. радъ шкільныхъ, и то наслѣдкомъ законівъ, які позыходили о правныхъ вѣдносинахъ учительского стану, о коштахъ закладани и удержуваня народныхъ школъ, о обовязку посылания дѣтей до школы и о мѣсцевѣмъ надзорѣ шкільнѣмъ.

Надъ справами науки религіи, справъ религійныхъ и учителѣвъ религіи можна вѣдъ нового проекту радити и голосувати на засѣданяхъ окр. рады шкільной лише въ присутности заступника достычного вѣроисповѣдания.

Новый проектъ заводить також деякій змѣны що-до задачъ и правъ окружныхъ инспекторівъ шкільныхъ. Мѣжь иншимъ кваліфікацію учителѣвъ выдае инспекторъ, але вѣдписуе ей також староста, котрый мае заразомъ право додавати власній уваги. Инспекторъ мае обовязокъ при візитаціи школъ звертати також увагу на дѣяльность мѣсцевыхъ радъ шкільныхъ и на читальнѣ, заложеній при школахъ за дозволомъ кр. рады шкільной, та на книжки и часописи, зложеній въ тыхъ читальняхъ.

Вкінци проектъ дае духовнымъ членамъ окр. радъ шкільныхъ право вимагати школы, але въ тымъ обмеженямъ, що не мають права заходити на науку религіи того исповѣдания, до котрого самі не належать, анѣ учителямъ удѣляти своихъ увагъ.

Переглядъ політичный.

Угорскій сойм радивъ вчера надъ внесенемъ, щобы на порядку дневномъ поставити найвыше письмо изъ кво овій справѣ. П. Кошутъ протестуе противъ допущения законівъ черезъ означуване квоты безъ вислуханя гадки парламенту. Въ тій стадіи, въ якій теперь знаходить ся справа угоды, не можна вѣдкликувати ся до найвышого рѣшеня. Президентъ міністрівъ Сель заявивъ, що остаточне порѣшене такъ важной економічной и фінансовои справы можливе тілько въ дорозѣ свобѣдного порозумѣня обохъ интересованыхъ сторінъ, т. е. Австріи и Угорщины. „Я и правительство, повівъ президентъ кабінету, зробимо все, щобы справа була полагоджена въ той способъ и угода увійшла въ житє на пѣдставѣ законівъ обилтыхъ конституціи. Дальше президентъ кабінету заявивъ, що пануючій въ обохъ частяхъ анормальній вѣдносины унеможливлюють порозумѣне. Правительство зробить все, щобы справа угоды могла бути полагоджена пѣдля буквы права и вѣдасть ту справу ще разъ квотовымъ депутаціямъ. Але коли бы не дало ся

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ

у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.

Новоотвореный маґазинъ Товарівъ бланатныхъ на дамскій сукнѣ.
Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій.

86 1—5

Ходить панна Зиновія, нудить собою и приглядае ся въ зеркалѣ. Ще й волосе умысно побурить, щобъ уфризувати ся більше зъ фантазією... Але-жь бо то нестерпимо такъ довго ждати! Ще инѣ, якъ на бѣду, пѣслали того „шланака“ Михайла. Лѣзе, якъ ракъ зъ дрѣжджами! Заки донесе тоту почту, всѣ свѣжій новинки за той часъ выстигнуть, звѣтрѣють по дорозѣ... Панночка зачинае непокоитись, що хвиля выглядае крізь вѣкно, чи не йде той навѣсный Михайло...

Нарештѣ! Зенобця ажь до сѣней выбѣгла. Зъ почты цѣла купа. До нея самои ажь чотири листы зъ ґратуляціями вѣдъ всѣхъ кревныхъ, знаемыхъ... и ще двѣ якісь посылки...

Зенобця отвирае невеличку коробочку. А-а! цѣлый гарнітуръ золота: брошка, бранзолеты, сережки — дарунокъ вѣдъ пана Евгена. Панночка росте въ своій славѣ, якъ тѣсто на дрѣжджахъ, и зразъ бѣжить до матери похвалити ся... Гмъ, ладне, вартѣстне, але... не оріґінальне. Чи то у нея мало тыхъ клейнодівъ? Невидальце зъ тарахкальцемъ... Панъ Евгенъ не мае доброго смаку, фантазіи...

Але що се?... Якась книжочка! Зиновія цѣкаво роздирае обгортку — „Осѣнне листя. Низка поезій Петра Бурлаки“. И дедикація — ха-ха! А то що мае значити? Чи инѣ prima Aprilis? Цѣкавый дотепъ! Хочь-бы бувъ выперфумувавъ тѣ поезіи, а то ще фарбою друкарскою чути...

— А що тамъ пише Евгенъ? — спытала мати.

— Нѣчого... Пише, що може завтра або позавтру пріѣде.

— Ну, и ты се такъ рѣвнодушно менѣ доносишь?

— А що-жь маю робити?

— Якъ то що? Тѣшитись, скакати, шалѣти зъ радости.

— Е! ще буде часъ завтра на тое...

— Ого! — подумала мати, — вже Зенця знову щось инѣ сѣло на нѣсъ... може не тою ногою зъ лѣжка встала, що що-дня. Але я й тѣ дурницѣ выкурю зъ головы. Вона-жь у мене послушна...

Цѣлый день ходила панна Зиновія инъ не своя. Передъ матерю выдавала себе гнѣвною, на самотѣ сумувала та зѣвала, наче зъ нудьги або невыспания. Чи жаль ей, що минають ся вже днѣ и лѣта ей дѣвованя? Чи сумуе вона тому, що маючи нареченого не може вже другимъ панічамъ закручувати головы, то-бъ-то „чарувати“? А може лише бракъ руку та щоденного фізичного занятя наводить у панночокъ того рода химеры — сумъ, нудьгу и жаль и тугу и „знеохоту до свѣта“...

Страхъ, якій то нинѣшній дѣвчата химерній! — мѣркувала мати. — Де то бувало за нашихъ часівъ, якъ отъ мій мѣбы старый тов.. Сказала мама: такъ, то такъ! А нинѣ? До-де! — И зітхаючи не договѣла, що мала сказати.

(*Конецъ буде.*)

осягнути порозумѣня мѣжь депутоваными, справа ще разъ верне до палаты послѣвъ, а тѣлько въ остаточнѣмъ случаю наступить вѣдклинъ до найвысшого рѣшеня.“ Внесене о поставленѣ на порядку дневнѣмъ справу квоты вѣдрочено, а палата приступила до нарадъ надъ угодовою провізорією.

— —

Въ справѣ россійского посла въ Бѣлградѣ доносять до N. fr. Presse: Коли Шадовскій зложивъ першу візиту президентови міністрѣвъ и міністрови справъ заграничныхъ Джорджевичеви, запримѣтивъ въ розмовѣ, що ему говорено о вѣйсковѣй конвенціи заключенѣй мѣжь Сербією и Австро Угорщиною. Россійскій репрезентантъ высказавъ зъ тои причины свое невдоволене. Джорджевичъ заперечивъ рѣшучо и доказувавъ, що така конвенція не истнуе. Се було першою причиною непорозумѣнь мѣжь Шадовскимъ а сербскимъ правительствомъ. Вѣдтакъ Шадовскій зачавъ протинята ся присутности въ Сербіи прихильно для Австрія уполюбленого екс-короля Міляна, и протестувавъ противъ вѣддана ему начального проводу сербскои армія. Джорджевичъ давъ Шадовскому пѣзнати, що Сербія вѣдъ часу берлинъского конгресу, е самостѣйною державою и представителѣ чужихъ державъ не мають права мѣшати ся до внутрѣшныхъ справъ самостѣйного королѣвства. Непорозумѣне дѣйшло вже до тои точки, що Шадовского позиція въ Бѣлградѣ сталась вже лично неможлива и вѣнъ уважавъ за вѣдповѣдне выѣхати. Россійскій радникъ посольскій Мансуровъ зложивъ вже въ міністерствѣ заграничныхъ справъ офіціальну візиту.

— —

Ситуація Американцѣвъ на Филипінахъ що разъ прикрѣйша. Американьскій адміралъ Девей мавъ сказати: Вѣдай моє призначене умерти тутъ. Зачинають вѣрити, що вѣтчины бѣльше не побачу. Кампанія зачинае брати такій оборотъ, що не можу гадати о поворотѣ“. Сеся заява Девея выкликала въ Америцѣ велику сенсацію. Зачинають вѣрити, що борба въ Филипинцями потревае довгій лѣта. Командантъ американьскои армія въ Манілѣ вже выготовивъ планъ загального атаку на Филипинцѣвъ, бо его вѣйска здеморалізовані безнастанными дрѣбными бѣйками, пруть до рѣшучого кроку. Поки що Американцѣ въ страху, щобы повстанцѣ не вѣдтяли вѣдъ мѣста воды. Коли бы имъ се повело ся, положене Американцѣвъ и населеня мѣста було бы страше.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ недѣлю дня 5 марта 1899 вѣдбуло ся VI. звычайне засѣдане літературноі секціи научного кружка „Академічноі Громады“ изъ слѣдуючимъ дневнымъ порядкомъ:

I. Тов. Орестъ Авдиковичъ выголосивъ рефератъ на тему новель даньского письменника Понтоппідана. За выхѣдну точку взявъ собѣ референтъ вѣбрку новель „Зъ хатъ“ та оповѣдане „Нѣчна сторожа“. Корреферентомъ бувъ тов. Евгенъ Косевичъ. Въ дискусіи забирали голосъ тов. Грабовскій, Брикъ, Антѣнъ Крушельницкій та Михайло Крушельницкій.

II. Тов. Антѣнъ Крушельницкій выголосивъ рефератъ на тему: „Критична оцѣнка драмы Л. Лопатинъского „До Бразилія“. Корреферентомъ бувъ тов. Семенъ Гумецкъ. Въ дискусіи забирали голосъ тов. Мироновичъ, Василикъ та Косевичъ.

Слѣдуюче звычайне засѣдане вѣдбуде ся въ недѣлю 12-ого марта 1899.

НОВИНКИ.

— Въ честь памяти Тараса Шевченка руска молодѣжь львѣвска всѣхъ гімназій польскихъ, гімназіи нѣмецкои и школы реальноі устроюе сеи суботы [11 н. ст.] торжественный вечерокъ, котрый вѣдбуде ся въ великѣй сали гімназіи четвертои о годинѣ 6 вечеромъ. Есть се першій того рода вечерокъ, якимъ величае наша молодѣжь згаданыхъ школъ память славного Тараса, бо доси лишь ученики рускои гімназіи устроювали кождого року таке торжество. Подвигъ сей заслугуе не тѣлько на загальну похвалу рускои молодѣжи, алѣ чей дасть ѣй свѣдому заохоту обходити и въ будучности память нашого генія. Якъ зачуваемо, комітетъ щиров молодежи потрудивъ ся немало, щобы всѣ точки програмы якъ найкраще були выконаній. Справу зъ того вечерка здамо вѣзнѣйше зъ готовою принаймнѣй.

— Заходомъ гімназіальноі молодѣжи въ Коломыи вѣдбудуть ся дня 11 марта с. р. въ XXXVIII. роковины смерти безсмертного кобзаря Тараса Шевченка вечеринцѣ зъ ог сею програмою: 1) „Шевченко защитникомъ волѣ“, промова т. Я. В. 2) а) Колессы „Козаки“, хоръ мужескій, б) Матюка „Весна“, хоръ мѣшаный. 3) Вахнянина „Помарнѣла наша доля“, соло барітонъ, т. Ю. О. 4) Роздольского „Сонце заходить“, хоръ мужескій. 5) Шевченка „Думы мои„, деклямація т. С. П. 6) Лисенка „Тріо“ зъ хоромъ мѣшанымъ. 7) а) Венявского: „Легенда“ и б) Chopin: „Notturno“, соло скрипково въ супроводѣ фортепіяна тт. Е. П. и Р. П. 8) Нижанковского „Гуляли“, хоръ мужескій. 9) Федьковича „Празникъ у Таковѣ“, деклямація т. І. П. 10) Колессы „Вулиця“, хоръ мѣшаный. 11) а) Нѣщиньского „Вечерницѣ“ и б) Л. Ткачука „Коломыйка“, оркестра. — Початокъ точно о 5 годинѣ.

— Зъ рускаго товариства педагогічного. Засѣдане выдѣлу товариства вѣдбуде ся въ суботу 18 с. м. о годинѣ 6 де звычайно.

— Благожеляня папѣ. Маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені, сповнюючи соймову ухвалу, выславъ вчера телеграму до кардинала Рамполлі, выражаючи радѣсть по причинѣ выздоровленя св. отця. Телеграма вредагована въ языцѣ латиньскѣмъ.

— Горячка еміграційна запанувала въ окрестности Галича и Маріямполя. Зъ весною выбирае ся много родинъ галицкихъ „Ирляндцѣвъ“ до Канады, надѣючись найти тамъ лучшу долю. Вже теперь выпродують грунты. Чи нема на се рады?

— Нова стація телеграфічна въ обмеженою службою дневною бѣде отворена въ днемъ 15 марта с. р. въ Турянцѣ (пов. жовкѣвского) при тамошнѣмъ урядѣ почтовѣмъ.

— „Честный“ директоръ кассы. На Угорщинѣ въ мѣсцевости Győr St. Marton застрѣлився ся онодгы директоръ тамошноі касы ощадности Ив. Ебертъ, 70-лѣтный старець. Вѣнъ пофальшувавъ векселѣ на 20.000 зр. и въ страху передъ шконтрумъ вѣдобравъ собѣ житя. Се рѣдкѣсть — найти на нинѣшній часы такого „честного“ директора, що за-для мізерныхъ 20 тысячъ хотѣвъ бы застрѣлитись!...

— Зъ Сокальщины пишуть намъ: Вѣдъ кѣлькохъ уже лѣтъ печатае товариство „Просвѣта“ въ кождѣмъ своѣмъ новорѣчнѣмъ Календари 20 заповѣдей, зъ котрыхъ перший 10 установлений для нашихъ урядѣвъ громадскихъ а другій десять для кожного Русина. Не буду кождои зъ нихъ дословно тутъ выписувати, однакъ для бѣльшого зрозумѣня рѣчи наведу тѣлько одну, и то 4-ту зъ першого десятка, котра такъ каже: „Въ урядѣ громадскѣмъ належить всѣ протоколы, грамоты и письма писати по руски, належить такожь уживати рускои печатки, а всѣ написи на публичныхъ мѣсцахъ мають бути рускій“. Коли при тѣмъ згадати, що всѣ рускій часописи стали послѣдными часами безперестанно взывати Русинѣвъ до захованя тои заповѣди, то бувъ я певный, що сей голосъ за такъ довгій часъ дѣйшовъ уже и до „огражденного терномъ“ уха кождого Русина. Однакъ зъ жалемъ сказати мушу, що тая певность мене дуже завела.

Сими днями мавъ я нагоду заглянути до книжочки одныхъ колектантѣвъ збираючихъ жертвы на будову церкви въ тѣй книжочцѣ подибавъ я пребогато що вѣйтовско-лизуньскои путанины, зъ котрои хочу бодай де-що подати до вѣдомости Вп. читателѣвъ „Дѣла“, а то для лучшого понята тои „цивілізаціи“, яку то цѣлый майже край принесуе нашій славнѣй Сокальщинѣ. И такъ: 1) Tuturkowice dano dlia koliktantów piendziesot centy Damijan Hutyr [печать польска]. 2) Zibrano gminu Sawczyni... Stefan Hnatiuk wujt [печать польска]. 3) Gmini Kosciaszyni zubranu... Michał Kawałek wojt [печать польска]. Дальше: Довжѣвъ, Мицѣвъ, Перемыслѣвъ и т. д. все польске! Ну справдѣ красна „цивілізація“, нема що казати. Але пожду! — подумавъ я собѣ, — треба ще глядѣти дальше, чи не знайду ще чого цѣкавого и зъ славного на цѣлу Сокальщину села Жужеля, де то вже другимъ наворотомъ вѣйтуе знаный въ околиці Iwan Kiczan, котрого не знати зъ якои причины прозвали „Шпекулянтомъ“. И справдѣ знайшовъ-емъ: We wsi Zużelu wydano z kasy gminnej [печать руска]. А що? не „шпекуляція?“ Печатка руска, а пише по польски. Ага! „чеши дѣдька зъ рѣдка“ говорить щотой славный вуйтъ И дѣстно дотримуе того слова. Ей-ей! бѣдна ты жужѣльска громадо! подумавъ я собѣ. Минули вже для тебе тотѣ часы, коли твій урядъ славивъ ся въ кождѣмъ мѣсци щирымъ рускимъ патріотизмомъ и бувъ мовь-бы вказѣвкою для другихъ. А нынѣ що? Нинѣ, все то вѣтромъ прогуло. А зъ того всего лишилась одинѣсѣнька [мовь сирота] твоя руска печатка, котра имъ на збитки пригадуе свѣтови твою давну славу. Але я думаю, що и тую печатку, коби лишь вѣйтъ здоровъ бувъ [тѣлько бѣда, що чогось дуже покашлює], то до кѣнца свого „бытія“ потрафить згладити и стерти зъ лица земль. А тогды будешь могла смѣло возрадувати ся, бо мада твоя многа буде предъ лицемъ „польского бецирку“, — чого не дай Боже тобѣ дѣждати! — *Другъ.*

— Ескулапы прибувайте! Зъ Бережанъ пишуть намъ: Въ нашѣмъ мѣстѣ маемо лѣкарѣвъ розмѣрно до числа слабуючихъ выстатчаючу силу до поради и поратунку не вѣдъ нагдои смерти. Але межи ними не знайти Русина-лѣкаря! Есть справдѣ у насъ д-ръ К., щирый Русинъ и порадникъ въ рѣдкородныхъ недугахъ не тѣлько для нашого народу, але и для жидовъ, а ще въ додатку безкористовно, и дуже богато псальмовъ похвальныхъ спѣвають пану К. за те, що у вѣльныхъ хвилякъ спѣшить въ помочь всѣмъ пресячимъ, дай ему Боже за те здоровля! до того ще п. К такій духъ, що перелысти удасть мабуть безъ рѣвнѣ собѣ величезный ставъ бережанъскій, и то на вздовжь и въ ширшь, — але що жь, п. лѣкарь не цивільный. Намъ бы до нашои громады потреба лѣкаря Русина независимого. Коли до того ще добрый порадникъ, то и Турокъ пѣйде до такого на консультацію; отже о практику нема чого боятись. Длатого просимо: прибувайте! На тѣлько Русинѣвъ укѣнчуе медицину, щобы и до насъ дбстатъ ся нашъ чоловѣкъ. Мають менчій мѣсточка свого факультетника, то и намъ бы бажати такого въ нашѣмъ городѣ, не въ зовсѣмъ глухѣмъ кутѣ. — *Нехірургъ.*

— Нотаріями именованій кандидаты нотаріятскій: Ив. Рудницкій въ Луцѣ, а Андрѣй Даниловичъ въ Борщи.

— Ексъ-Єзуитъ дефравдантъ. Въ Новѣмъ Санчи розпочала ся онодгы карна розправа передъ судомъ присяглыхъ противъ Людвика Шклярчика, обжалованого о крадѣжъ 4.200 зр. на шкоду Єзуитѣвъ въ Н. Санчи. Л. Шклярчикъ вступивъ бувъ въ 1881 р. въ 16 роцѣ житя до заведеня Єзуитѣвъ и перебувавъ кѣлька лѣтъ въ клаштораxъ: въ Старѣмъ селѣ, Тернополи, Хировѣ, Новѣмъ Санчи и въ Краковѣ ажь до 26 червня 1896 р. Вкѣнци ставъ монахомъ, зложивши монашій обѣты. Въ монастыряхъ повинивъ рѣзній уряды, бувъ захристіяномъ, дверникомъ и т. п. Опѣсля монаша ряса стала ему недогѣдною, скинувъ ся и ставъ экономомъ. Въ мартѣ 1896 р. перебувавъ въ Новѣмъ Санчи и тогдѣ пропало тамъ 4.200 зр. зъ монастыря Єзуитѣвъ, а опѣсля ще 360 зр. Пѣдозрѣне впало на Шклярчика. При розправѣ выявило ся, що Шклярчикъ ще вытягнувъ изъ бюрка Єзуита Станкевича, котрый выѣхавъ бувъ „въ службѣ“ на Угорщину, квоту 180 зр. и прокураторъ вже при розправѣ розширивъ обжалованье ще и за сесю квоту.

— Въ Золочевѣ засудивъ трибуналъ к р ный на кару смерти Розалію Панкевичѣвну и ея любовника Лебединьского за убитя мужа Панкевичѣвнои. Засуджена на смерть е дочкою вѣйта зъ Воронякъ коло Золочева.

— Фальшивый архикнязь Рудольфъ. По тратичнѣй смерти архики. Рудольфа, якъ вѣдомо, появляли ся часто у Галичинѣ, на Буковинѣ а навѣть въ Америцѣ „лже Рудольфы“, котрѣ обманювали нашихъ легковѣрныхъ селянъ. Кѣлькохъ такихъ „претендентѣвъ до престола“ всаджено вже до - „шпаркасы“, тѣлько не галицкои у Львовѣ, але до „выховуючого“ заведена до — Бригідокъ. Недавно появивъ ся такій Рудольфъ на Буковинѣ, а бувъ имъ якійсь Семаковскій помочникъ слюсарскій. Удало ся его злапати, а черновецкій судъ, не важаючи на его „высокородство“, засудивъ бувъ его на 18 мѣсяцѣвъ „холодном“. Вѣдбувши кару, почавъ наново „старатись о престолъ“. Однакъ власти и сей разъ зъ „недовѣрэмъ“ приняли его „кандидатуру“, а чудна жандармерія привела его по разъ другій въ апартаменты карного заведення. Дня 7 с. м. вѣдбула ся въ Черновцяхъ карна розправа и выказала, що лже Рудольфъ обманювавъ селянъ на грубшѣ сумы грошевѣ, а въ замѣну дававъ имъ переказы до податковыхъ урядовъ, примѣчаючи, що сли имъ тамъ не заплатять, то „цѣсарь, его отець, все заплатить“... Жостокій трибуналъ не призналъ кандидатуры Семаковского и засудивъ его на два роки тяжкои вязницѣ заостренои постомъ, а по вѣдслуженю сеи „капитуляціи“ буде той „архикнязь“ вѣддаваный вѣдъ поліційный дозоръ.

Исторія, якихъ мало. Ажь чотырнацять разовъ выйти замужъ — то не абы-яка штука. Сесе доказала хороша Янкеска; на старѣмъ континентѣ, хвала Богу, нашій женки ще не дѣйшли до такои бравуры. Непотѣшима 13-ый разъ вдова панѣ Polly Ovens, а сли кому любо, то щаслива 14-ый разъ въ двиганю супружого жарма, числить теперь 50 лѣтъ житя а ей выглядъ ще такъ хорошій и „многонадѣйный“, що въ-другѣ тѣлько може „оплакувати“ смерть своихъ любыхъ мужѣвъ переживаючи ихъ передчасну смерть. Величая ся нею мѣсто White River Township въ державѣ Индіяна, де ей загально подивляють, а многій женщины краники зъ заздростію глядять на ей „щасте“. За-для такъ численныхъ звичаевъ спорѣдниена она майже зъ всѣма родинами мѣста чисто новочасна Ева прародителька!

— Довговѣчна. До загального шпиталя въ Перемышли доставлено одну стару а вѣогу мѣщанку, котра пѣсля метрикального выказу чисть теперь 103-ый рѣкъ житя. Вправдѣ силы ей опустили, але память ще ѣй служить начѣть въ подробицяхъ.

— Дрѣбни вѣсти. Консекрація епископа-суфрагана кс. д-ра Пельчара въ Перемышли вѣдбуде ся дня 19 с. м.; въ торжествѣ возьмутъ участь епископы: Чеховичъ, Солецкій и Веберъ. — Въ Ярославѣ збанкротовавъ банкиръ Павло Еленбергъ; пасива выносять чверть міліона. Велике занепокоене межи лихварями въ Перемышли выкликала утеча до Америки арендатора дѣбръ Тирка; зарвавъ вѣнъ лихварѣвъ на 70.000 зр. — О посольскій мандатъ до сойму зъ мѣста Коломыи [по Шепановскѣмъ] убѣгають ся мѣжь нашими также д-ръ Вальовскій, обшарникъ въ Олѣевы коло Городенки, и д-ръ Натанъ Зайнфельдъ, старшій инспекторъ зелѣзничій въ Станиславовѣ. Въ Празѣ обходжено вчера дуже торжественно соту рѣчницю уродинъ знаного поета и писателя Франца Челяковского. — Въ Нижневѣ завалила ся онодгы яма зъ глиною и засыпала на смерть 17 лѣтного Олексу Василева. — Рада мѣста Лѣська надала почестне горожанство своему бурмістрови Іос. Бѣлякови, котрый уже 23 лѣтъ бурміструе. — Дня 28 м. м. покусавъ скаженый песъ въ Станиславовѣ ученика III. класы гім. Болесл. Высоцкого, и двохъ жидовъ.

Посмертне ✝ оповѣстки.

Константинъ Гриневичъ ц. к. контрольоръ податковый въ Неполомицахъ упокоивъ ся дня 6 марта въ Краковѣ по довгій а тяжкій недузѣ на 45-бмъ роцѣ житя. — Похоронъ вѣдбувъ ся вчера. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— Літературно-наукового Вістника книжка 3. за марець с. р. мае такій зміст: Із поеми Степана Руданьского „Цар Соловей“; — Із оповідань Вячеслава Потапенка: І. На нові гнізда, ІІ. Чарівниця; — Із народніх мотивів, поезия Уляни Кравченко; — Підпис, фотографія з життя, Василя Стефаника; — Через Дністер, париє Константина Сроковского; — Із поезий Жана Мореаса: І. Я втомлена, втомлена дуже, ІІ. Я воин, що в січи, ІІІ. Хай спадають листки, ІУ. Ах, съміймо ся троха! У. Твої очи погідні, як той супокій; — Ворог народа, драма в пятьох актах, Генрика Ібзена (акти ІІІ—У); — Про критиків, гумореска Джерома К. Джерома. — Нові напрями в малярстві, Івана Труша; — Причинок до пенхольогії смерти, д-ра С. С. Епштайна, переклав з німецького Іван Франко; — З життя і письменства (Слово і діло галицьких москвофілів), Осипа Маковея; — Із чужих літератур: Сучасні польскі поети, студия Івана Франка; — Хроніка і бібліографія.

Надѣслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige „Henneberg-Seide“ von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 6 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Звертаемо увагу на инсерат Дому рѣльничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозовъ, также богато цѣнныхъ указовокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю с вѣнъ пѣдручникомъ гѣдным поручена

Телеграмы „Дѣла“.

Прага 9 марта. Мѣжь молодо-Чехами и аграрниками розпочали ся переговоры въ цѣли усуненя рѣзницъ въ поглядахъ и доведена бѣльшои єдности въ ческѣмъ таборѣ.

Петербургъ 9 марта. Число арештованыхъ студентѣвъ выносить 300, зъ тыхъ 73 вже выслано въ Петербурга въ адміністративнѣй дорозѣ.

Парижъ 9 марта. Експльозія въ магазинѣ пороховѣмъ въ Тульонѣ не була здаеть ся не случайна, але выконана зъ намысломъ, бо недалеко мѣсця експльозіи знайдено динамітовій патроны походячій зъ чужои фабрики. До патролѣ стоячои коло магазину стрѣлився хтось вчера въ ночи и утѣкъ. Въ магазинѣ знаходить ся великій складъ динаміту и мелініту. — Судове слѣдство вѣдкрыло новій фальшѣвництва полковника Генрі, щобы нагромалити пѣдозрѣня противъ Пікарта. Тѣ вѣдкрыта не будуть безъ вплыву на процесъ Дрейфуса.

Царгородъ 9 марта. Въ Джедахъ запанувавъ спокѣй. Великій везиръ вѣдповѣдаючи на англійску рекзізицію заявивъ, що паломникамъ зъ Индій звернено зрабоване майно въ вартости 2.000 фунтѣвъ штерлінгѣвъ.

Мадридъ 9 марта. Въ деякихъ мѣстахъ вѣдбули ся демонстрації вояковъ котрій не одержали ще залеглои платнѣ.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскомъ.

Дякуючи за дотеперѣшней взгляды поручаю ся дальше ласкавой памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Димитрій Ковальскій.

86 10—10

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на таблицѣ свѣтла Гасидла

поручае зъ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лѣрнеты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, мѣрки кресметры, діоптрометры, лупы, компасы, райсцайна, тымпанъ мѣрничѣ, шіоны, лібехъ, нанометры и т. п.

Уряджене двоглядовъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету

поручае

свое переплетиче и галантерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Підоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Диплямовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Гандель П. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кільо высилае franco. Вѣдпродаючимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 4—20

Цѣнники на жадане высилае оплачений.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коньякъ французкій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

Народна Торговля.

20 8—0

АЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнфутовй, огнетревалу пану дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильовану смолу вугльову карболінеумъ, акъ также взагалѣ **всякй матеріялы будовлинй** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыта даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетреналою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 93—?

ПУШКИ Флайшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 6 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

ОТЦЕВЕ ПЕТРО ХМЮНСТОВСКІЙ, органіста зелѣзка у Львовѣ, в тоща 1 капуцынъ 1 (напр-тавъ катедры

СИЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручае Іванъ Лаврукъ, кожѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштомъ руского тов. педагогічного

В полотняній оправѣ з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наукт. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

ГУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мануровичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

ВАЖНА КВЕСТІЯ.

Въ многихъ складахъ продаютъ ковдры и матерацы яко власный выробъ, коли бы однакъ купуючій охотнѣвъ сесю роботню побачити, то зъ певностію жаденъ купецъ той не вкаже, бо не має власной роботнѣ и знавати не може! — Є се однакъ при купнѣ ковдеръ и матерацовъ квестія великой ваги, бо найперше сей, хто самъ выробляе ковдры и матерацы, може ихъ дешевше продавати, а друге, — що найважнѣйшимъ, що только тамъ, де є власна роботня въ дома, тамъ и гарантія за доброту выробовъ и матеріяловъ ужитыхъ до ковдеръ и матерацовъ. Така спеціальна роботня ковдеръ и матерацовъ є у Львовѣ при ул. Коперника число 5, вѣдъ фірмою **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, де набуте можна ковдры вѣдъ зр. 8·50, 7, 5, 6, 7, 8, 10, 12 до 14 зр. Ковдры атласовй шовковй вѣдъ зр. 10·50, 14, 16, 18, 20 и вышше. Матерацы цѣло волосѣвый (8 подушки) зр. 12·50, 14, 16, 18, 20 въ кождой цѣнѣ до зр. 30. Свинини спружиной и звичайній, подушки въ пѣря и волосѣвый и т. п. До выправъ шлюбныхъ въ ковдрахъ и матерацахъ є въ моимъ складѣ найбѣльшій выборъ; при бѣльшомъ закупнѣ можливый опустъ. Перерѣбка матерацовъ (8 подушки) коштуе 2 зр., перерѣбка ковдры только 2·50 зр. Дрелихи на покрыта матерацовъ вѣдъ 50 кр. за моторъ. Материалы вовняній и шовковй атласы на ковдры у всѣхъ барвахъ найдешевше поручае Спеціальна роботня а Складъ выробовъ постелѣй 85 1—6

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

(Львовъ, Бюро „Интересса“)

Рѣкъ засновання 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

поручае и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятамъ всѣхъ трехъ епархій, обезпечая будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій виряды, збѣжже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціальна	842·41 „	

Гарнеы „Дѣстра“ дуже умѣркований, условія обезпечень корыстій, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До вѣнца 1898 року выносили выплачений шкоды 627.390 зр. 67 кр. Позары „Дѣстра“ приймае Банкъ краевый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшй условія, представляе своими значными фондами найбѣльшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дѣстеръ“ стоваришеня зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може только членъ обезпеченый въ „Дѣстрѣ“. Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 84 51—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Дѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)

Информація и посередництво до закупна обезпечень житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

ОГОЛОШЕНЄ.

Дирекція общества „Защита земель“ маѣ честь запросити своихъ членовъ на

Загальнй Зборы

котрѣ вѣдбудутъ ся дня 28-го н. ст. марта 1899 р. о десятѣй годинѣ передъ полудномъ въ канцеляріи Общества при ул. Краковскѣй ч. 17. II. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1) Вѣдкрытє зборовъ Дирекціею.
2) Выборъ председателя зборовъ.
3) Справоздане Дирекціи о дѣловодствѣ.
4) Справоздане касове.
5) Выборъ шконтруючои комісіи.
6) Перемѣна статута.
7) Доповненє членовъ Надзираючого Совѣта а евентуально и Дирекціи.

Львовъ дня 1 го Марта 1899.

ДИРЕКЦІЯ. 71 2—3

Д-ръ Іосифъ Олесковъ. Д-ръ Василій Лагола.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 366 44—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечнй
- 4% листы ипотечнй короновй
- 5% листы ипотечнй преміованй
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облігаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігаціи пропінаційний

и всякй ренты державнй

Тй паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [3]

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

Лѣсництво Зассовъ (Zassów)

(п. п. Зассовъ, зелѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высилае за послѣплатою низше поданй

НАСѢНЯ ЛѢСНЙ:

Назва	Сила кѣлч.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Зѣбръ	За 1 фунтъ зр	кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Рушить ся зѣбря въ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорина Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	60	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явор Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Клѣнъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вѣльха чорна Alnus gl.		—	85
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po		—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune	Поручае зѣбря зъ 1898 року	—	—	Яблока зерновни		1	—
Глѣгъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерновни		1	50

Цѣникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ новѣйшихъ пересылае даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассовъ пѣдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французки и нѣмецки. 14 2—20

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

ціна часу середньо-европейського [північного о 38 мінут від часу ві львівського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
		приходить о			відходить о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиськ з головн. двірця
	7.40	„ Ясенова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиськ з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.20	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		3.—	„ Ст. ня
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		вночи			вночи
	3.04	з Підволочиськ на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.25		„ Підволочиськ на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиськ на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	10.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиськ з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечором до 5 години 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пѣдъ заридомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 45. Львовъ, Пятница 26 Лютого (10 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямациі неопечатанй вільні відъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношенія приватній числить ся по 15 кр. відъ отишка.

Оцѣнка ц. к. краевои рады шкільнои надъ рускимъ шкільництвомъ.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского въ соймѣ при дебатѣ надъ народными школами.

(*Дальше.*)

Справоздане зъ 1894/95 рыкъ указуе знова нечинныхъ школъ польскихъ 171 а рускихъ 286. Колись, якъ краева рада шкільна обнимала шкільництво зъ рукъ консисторій, мали Русины, якъ я вже сказавъ, 238 школъ бóльше, нѣжь Поляки. Рóкъ 1894/5 вже выказуе рускихъ чинныхъ школъ 1784, польскихъ чинныхъ 1734; утраквістичныхъ есть ще 87.

Краева рада шкільна жалуе ся знову: „Молодѣжь, не маючи дома заохоты анѣ примѣру, найчастѣйше не читае нѣякихъ книжокъ, а выйшовши зъ школы забувае скоро, чого научила ся, часто по кількохъ лѣтахъ майже не умѣе навѣть читати и писати!“ — Дальше сама рада шкільна констатуе въ своѣмъ Справозданю, що на 16.000 дѣтей обовязаныхъ до школы въ Борщѣвщинѣ ходить до школы лишь 9.000; на 9.000 въ Залѣщицкóмъ ходить лише 4.000; на 14.000 въ Бучацкóмъ лише 7.900; на 14..00 въ Товмаччинѣ лише 6.000; на 8.000 въ Надвóрнянщинѣ лише 4.000; — за те въ Вадовицахъ на 11.000 ажь 9.000; въ Величцѣ на 12.000 ажь 9.000; въ Новóмъ Торгу на 8.000 ажь 7.000; въ Кольбушовѣ на 10.000 ходить 7.000 дѣтей. Але мимо того краева рада шкільна не хоче признати, що причина того упадку просвѣты на всходѣ — бо куда певно вóдносить ся вышше наведений слова — лежить въ тенденційнóмъ звихненю просвѣты для побóчныхъ польонізаційныхъ цѣлей; що черезъ ту нещасну фантазію змóцненя Польщѣ за помóччю польскои лінгвістики въ народнóй рускóй школѣ народъ не польщить ся, але тумане и вóдъ школы вóдвертае ся. [Голосъ: To nie!] Той панъ каже, що нѣ. Але замѣсть тутъ перечити, удѣть приминрѣть ся въ прускимъ міністромъ Мікельомъ, що германізуе намъ польскій дѣти! [Голосы: To co innego!]. А, то що иншого, очевидно! Тамъ експеріментуе Прусакъ на польскихъ дѣтяхъ, а тутъ Полякъ на рускóй дитинѣ! Отже „to co innego“... Вы ще готовій такъ сказати, якъ намъ въ Берлинѣ сказавъ прускій міністеръ, що все те выходить на нашу корысть; що мы повинни бути ще може вдячни намъ за нашу цивілізацію Га?

Наближаюсь до кóнца моеи сумнои статистики! Въ справоздану краевои рады шкільнои за рóкъ 1895/6 замѣтни дві обставины. Ото тамъ зовсѣмъ щезають т. зв. утраквістичні школы, котрыхъ въ 1871 роцѣ було ажь 787, а въ попередньóмъ 1894/5 роцѣ лишило ся ще 87. Де жь тѣ школы подѣли ся? — Не тяжко вóдгадати! До попереднього року було школъ рускихъ, чинныхъ и нечинныхъ, завсѣгды бóльше вóдъ польскихъ. Въ тóмъ 1895/6 роцѣ по разъ перший краева рада шкільна выказуе вже польскихъ чинныхъ школъ 1813 а рускихъ 1812. Отже рада шкільна вже допяла, чого хотѣла. Рускихъ школъ зачинае вже бути менше!

А що насъ въ будущинѣ чекае, показуе вже сегорóчне, т. е. послѣдне Справоздане зъ 1897/8, де число чинныхъ школъ рускихъ упало до 1790[!], а число школъ польскихъ зросло до 1896. Finita — поки що — la comedia! Панъ Петрускій и краева рада шкільна уневинали всѣхъ у Вѣдни и тутъ, що школы утраквістичні — то чисто рускій, а то отъ куды они пóйшли! Вже школъ утраквістичныхъ нема! Теперь Свѣтла ц. к. краева рада шкільна придумае новій, моднѣйшій експеріменты. Пожиемъ — певно незабавки побачимо!

Поки-що повернѣмъ до Справоздания и циферъ зъ 1896/7 року. Тутъ краева рада шкільна выказуе: Въ повѣтѣ Старóмъ-мѣстѣ зъ 37 рускихъ школъ зорганізованыхъ на папери є фактично чинныхъ лишь 10 школъ, за те зъ 5 зорганізованыхъ польскихъ чинній всѣ 5; въ Золочевѣ изъ 88 зорганізованыхъ рускихъ є чинныхъ 68, за те зъ 32 польскихъ є чинныхъ 29; въ Залѣщикахъ зъ 42 рускихъ є чинныхъ лише 33, за те польскій всѣ 6 чинній; въ Турцѣ зъ 23 рускихъ є чинныхъ усего ажь 13 на цѣлыя повѣты! Бо то, бачите панове, нема надъ снертічного, розумного турецкого старосту пана Бѣлиньского! Що то за ясна голова, а що за поступова! Вы чули въ интерпеляцій, тутъ и у Вѣдни внесеныхъ — вóнъ навѣть хлопамъ своимъ бойкамъ шлюбы цивільній дае, у него все йде електрикою... чи такъ жандармомъ, — хто видѣвъ такóй мудрóй головѣ занимати ся школьництвомъ, ще до того хлопскимъ! Досыть турецкому повѣтови 13 школъ!... Въ Тарнобжегу видно инчій духъ вѣе: на 29 польскихъ и 1 руску школу всѣ тамъ чинній. Ну, се на заходѣ! За те у насъ, на всходѣ, такъ є лише зъ польскими школами: въ повѣтѣ Станиславовѣ на 17 зорганізованыхъ школъ польскихъ усѣ 17 чинній, за те зъ 54 рускихъ тóлько 44; въ Сяноцѣ зъ 55 рускихъ є чинныхъ всего 26 [!], за те зъ 36 польскихъ є 35 чинныхъ. Въ Перемышли зъ 50 рускихъ є лише 40 чинныхъ, а зъ польскихъ всего 3 нечинній; въ Рудкахъ зъ 32 рускихъ школъ є 10 нечинныхъ, а польскихъ всего 2 нечинній; въ Самборѣ зъ 54 рускихъ школъ є 15 нечинныхъ, а польскихъ лише 2; въ Новóмъ-Санчи, де [пригадую] ще передъ пятнацятьма роками фреквенція рускихъ дѣтей перевышала о 23% фреквенцію польскихъ, постарала ся краева рада шкільна о то, щобы зъ 18 рускихъ школъ стояло нечинныхъ школъ — слухайте панове! — ажь 14, за те лишь 1 польска; въ Львову изъ 40 рускихъ школъ нечинна цѣла половина, т. е. 20 школъ; въ Кросни зъ 9 рускихъ школъ є нечинныхъ 4 а зъ 35 польскихъ є чинныхъ 30; въ Косовѣ зъ 23 рускихъ школъ є чинныхъ 18, за те польскій чинній всѣ 4.

А теперь, мои панове, скóнчивши зъ минувшостію, якъ бачите не веселою для насъ, переходжу до сегорóчного Справоздания та й до табель доданыхъ до сего Справоздания.

Въ 1881 р. сказала краева рада шкільна о статистицѣ шкільній загаломъ: „Статистика шкільна мусить, якъ кожда статистика взагалѣ, стремѣти до того, щобы въ заставленю чиселъ вóдбивали ся мовь у зеркалѣ дѣйстній вóдносины жита“. — Отже приглядьмо ся: яку то статистику укладае краева рада шкільна теперь, щобы „мовь у зеркалѣ вóдбивали ся дѣйстній вóдносины жита“?

Въ Справозданю зъ 1880 р. було подано: кóлько дѣтей польскихъ, рускихъ и жидовскихъ ходило до школы, а кóлько було обовязаныхъ до шкільнои науки. Зъ того могла собѣ сама суспільность, чи то руска чи польска, вырахувати цифру своихъ анальфабетóвъ и прийти въ помóчь тамъ, де народность въ причины темноты найбóльше загрожена. Зъ огляду на теперѣшній зростаючій Гіршóвскій школы се питане тымъ цѣкавѣйше, щобы знати, чи не грозить примѣромъ теперь мѣщанству рускому и польскому або ремѣсникамъ христіяньскимъ яка небезпечность вó стороны агресивного семітизму. Але краева рада шкільна — очевидно щобы не полохати суспільность руску числомъ темныхъ ся дѣтей, щобы въ темнóй водѣ рыбу ловити — не выказуе вже вóдъ 1880 року, кóлько ходить до школы польскихъ а кóлько рускихъ дѣтей у вóдношеню до обовязаныхъ. Ба що бóльше! Краева рада шкільна каже, що тамъ, де „часть“ молодежи рускои а „часть“ польскои, тамъ языкъ другій, котрый не є выкладовымъ, есть обовязковымъ.

Радъ бы може хто знати: кóлько то и де то тіи польскій школы, де языкъ рускій є обовязковымъ? Та дарма! зъ статистики краевои рады шкільнои того не довѣдаетесь. Хотѣвъ бы може хто знати: що то значить тая „часть“ дѣтей польскихъ а взглядно рускихъ, котра рѣшае о заведеню другого языка яко выкладового? Хотѣвъ бы певно неодинъ знати автентично изъ Справоздания, або хочь теперь зъ устъ пана президента: кóлько то треба на заходѣ рускихъ дѣтей въ польскóй школѣ, щобы тамъ завести обовязкову мову руску поручь польскои выкладовои, а кóлько знову треба польскихъ дѣтей въ рускóй школѣ, щобы пóсля закона завести польску мову поручь рускои выкладовои? Рада шкільна краева на се питане черезъ цѣлыхъ тридять лѣтъ завзято мовчить. То се урядова статистика?!

Краева рада шкільна каже въ кількохъ Справозданяхъ, що всюды, де є мѣшана людность, друга мова, котра не є выкладовою, є обовязкова, — а тымчасомъ въ кільканацятьохъ дѣвочихъ школахъ у Львовѣ не учать рускои мовы! Пытаю васъ пане президенте рады шкільнои: якъ вы смѣете, яко австрійскій урядникъ такъ выломлювати ся зъ-підъ законóвъ и позволяти на кнуроване рускои мовы въ столици краю, котру чей-же не замешкують самі Поляки! Хиба для того, щобы така львівска панночка пóйшла вóдтакъ на село и підъ претекстомъ, що она „nie umie po ruski“, переводила ще решту рускихъ школъ на польскій! А що я не выказую тутъ якихсь тóлько здогадóвъ, але факты, послухайте панове!

Въ селѣ Збоиска підъ Львовомъ ще передъ роками рада громадска ухвалила завести у себе руску школу; Полякóвъ нема тамъ и четвертины. Але прийшла тамъ на учительку панна Денісъ вó Львова, котра не вмѣе по руски, ну и що-жь робить? Заводить собѣ самовóльно въ школѣ выкладову польску мову! Сповнивши такъ свою патріотичну

---

3)

Имянины панны Зиновіи.

Новеля *Данила Трожна.*

(*Докóнченє.*)

Кладучи ся на сонъ, панна Зиновія любила читати въ лóжку малу годинку, якъ сама казала — щось легонького. Ось и трафила ся лектура. Дуже цѣкава була, яку то звязь мае тая книжка зъ ей имянинами...

„Авторъ менѣ незнакомый, — мѣркувала панночка. — Петра я знала неодного... одного колись навѣть трохи блізше, але той не писавъ ся Бурлакою.“

Наколи се бувъ псевдонімъ, то само имя выдало ся ѣй несимпатичнымъ, бо вражало ей делікатный смакъ...

„Не розумѣю, що за концептъ!“

А вже-жь ся загадочность зацѣкавила панночку и примусила прочитати „Осѣнне листе“. Сама посвята лестила ей амбіцію и будила у лекторки якесь протекціональне спочуте чи милосердє для автора книжки.

Зъ шумныхъ заголовкóвъ, якъ Esse amoreш, Amor vincens и Amor triumphans, котрыхъ вона не розумѣла, заключала, що повѣи мусить мати вартость, коли такъ „учено“ писаній. Дóзнавши ся, що се любовній вѣршѣ, заявила авторови свою ласку тымъ, що вибула про неформунно прибраный псевдонімъ и перестала зъ нього кпити ся...

Прочитавши кóлька поезій любовныхъ на загально-буденну тему, назвала автора великимъ поетомъ та зъ тымъ бóльшимъ занитересованемъ приступала до читання циклю пѣсень п. з. „Вчасна осѣнь“. На вступѣ тои частины красувала ся поетична посвята якóйсь панні Зиновіи. Мимоволѣ зрадѣла и здивувала ся, що можна до того слова добрати римóвъ и вплести въ стихи. Дотеперь лишь ей маленькій братъ промывавъ ся ѣй деколи: „Зенобка — коробка“, отъ и цѣла поезія ей имени... Горда була теперь на се, що носить такъ поетичне имя, а автора наділила признанемъ за его талантъ, добрый смакъ, вразливость на кра у поетичныхъ слóвъ и мельодійну мову.... Прочитавши першу пѣсню зъ циклю „Вчасна осѣнь“, заинтересувала ся ще дужше змѣстомъ книжки, рѣшила ся читати инші довше, якъ звычайно, вóдгадати зъ читаного долю и особу автора... Панночка споважнѣла.

Авторъ мае жаль до якóсь дѣвчины, котру называе де-не-де Зиновією або тóлько З., — мае жаль за те, що не додержала ему слова, бо присягнувши ему любовь выходить теперь за-мужь за богатого, хочь ѣй нелюбого. Его серце, зломане тою святою любовію... А вона... може й роскошуе теперь, глуха на слезы и елегіи бурлачі. Вчасна студѣнь змороздила ярый цвѣтъ молодого жита... Тымъ то ваше й сохне вóнъ завчасно, якъ те осѣнне листе, бо въ его душѣ запала рання осѣнь, котра ледви чи й дóждеть ся коли-небудь своеи весны...

Личко панночки посумнѣло. Прочитавши ей набутій и вѣчно новій пѣснь на стару нуту, вона задумалась и глубоко зітхнула...

Отже се мае бути для нея дарунокъ на имянины? Замѣсть гратуляція — докóръ, не выписаный, а напечатаный... Се читають люде и догадують ся, що вона зрадниця, зломила присягу, дану не передъ хрестомъ, але передъ очима живого чоловѣка. И вóнъ любивъ ея, а вона такъ гóрко посмѣяла ся, бе зломала его душу, неспроможну въ-друге радѣти весною жита... Такъ, то вона грѣшница; лукавить сама собѣ, вóддаючи себе нелюбови... Ахъ! вóнъ опротивѣвъ ѣй въ сѣй хвили. Правда, вона не любила пана Євгена, але... хто-жь такъ дуже говорить про любовь передъ подружемъ?... Ще не знати, що и якъ буде потóмъ, по весѣлю... Любовній фразы не водять ся въ сальонахъ людей, що поважно думають про женитьбу... Любовь прийде сама въ себе потóмъ... Такъ казала мати, а вона, Зенобця, за слаба була, щобъ опертись материй радѣ, чи то наказови. Своею рѣшучою волею вона не руководила ся, тожь якій мавъ бути той протестъ? Приймаючи освѣдчины пана Євгена, уважала заручины тóлько формальностю, а любовь радше пуста драперія при заручинахъ... Такъ було въ нею. Колись любила вона Петра, що-йно недавно почала его забувати, бо мусѣла, будучи нареченою иншого. Теперь ѣй представилось живо брутальне лукавство ей „любовной исторіи“.

Були въ ей житю хвилѣ, коли ѣй бачилось, що любить цѣлый свѣтъ и людей. Такъ характеризувала передъ матѣрю свое колишне розположенє, але сама думала тогды вѣчно про одного, про Петра, бо на ей думку именно въ его особѣ концентрувавъ ся той широкій, рожевый свѣтъ, до котрого вона линула душею. Може була тогды ще дитиною, але знала, що се значить любити, хочь про подруже зъ Петромъ не думала. Мати одобрала ей христіяньскій законъ любови ближнього и выкорастала ей мягке, кохаюче серце на хосенъ и долю пана Євгена. Дочка вóддала ся материнóй волѣ, якъ слѣпе, бездушне орудє. Може й годилось ся такъ — понехати колишній химеры невзрѣлои любови. Лучивъ ея першій стрѣчный женихъ, що поважно заговоривъ про подруже, и мати казала ѣйити за „чоловѣка на становищи“. Дочка вóдчувала, що въ ей поступованю було щось неприродного, може навѣть брутального, але не розумѣла того, якъ слѣдъ, а мати не научила... Чи найде вона щасте въ своѣмъ подружю безъ любови, о тóмъ не думала. Не розумѣючи сути свого неповажного кроку, вѣрила, що рóдна мати бажае щастя своѣй дитинѣ.

Вóдъ ей знакомства зъ Петромъ минуло вже доволѣ лѣтъ. А звѣсне, що въ такóмъ вѣцѣ для дѣвчатъ кождый мѣсяць може становити епоху, може принести щось нового. И принѣсъ таки!

Панна Зиновія не допускала, що ей коханець буде такъ довго памятати про нея и упóмне ся колись о обѣцяне право. Обчислила, що вóнъ такожь уже або на становищи, або сего року кóнчить свои студія. И вона могла підождати ще пару лѣтъ та й підождала — на те, щобы вóддати руку кому нишому. Чи не поспѣшила ся дуже? Може годило ся посватити ще той рóкъ, щобы вóдтакъ жити щасливѣйше? Що жь значить рóкъ пустого жита?

Яке жь буде ей жите зъ нанавидженымъ нелюбомъ, що напосѣвъ ся на ей щасте? Ему ледво трицять кóлька лѣтъ, а вона мае охоту кликати его своимъ вуйкомъ. Такъ чогось... за старый для нея. Чи привыкне вона до нього?

Отъ хочь бы той дарунокъ! Хоче докончє окупити собѣ ей любовь и ласки коштов-

Торговлю рѣзь и сосудóвъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИЛЬСКОГО (столового) 441 20—40
припоручае ся фірму:
Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

функцію, панна Денісъ вôдходить собѣ, а пôсля нея приходить другій учитель, вѣдай навѣть Русинъ — але де бѣдному учителеви важити ся на змѣну польскои мовы на руску! — отже лишає ся въ Збонскахъ выкладова мова польска, хочь може десь тамъ въ глубоко закопаныхъ актахъ краевои рады шкôльнои фігурує та школа яко руска. Ажь прийшовъ енергічнѣйшій молодый рускій священникъ до Збонскъ — дивить ся: польска школа! Що за бѣда? Пытає, шукає — нѣчого дошукати ся не може Йде до референта въ краевôй радѣ шкôльнôй п. Порадовского и просить его, щобъ ему сказавъ автентично: чи школа въ Збонскахъ польска, чи руска? Панъ референтъ скрутивъ ся, почавъ нѣбы шукати... пôйшовъ до другого покою... и: „Wie Pan, nie mam pod ręką“... Отъ вамъ статистика краевои ады шкôльнои! отъ вамъ примѣръ, дячого тамъ тѣ выказы, де польска а де руска школа, такъ дуже держить ся въ тайнѣ! Мавъ той священникъ пôйти що въ тою справою до п. віцепрезидента, але не знаю, чи бувъ и чи дôставъ вôдповѣдь и яку. Все те дѣяло ся тамтого тыждня!

Бувшій посолъ Романчукъ — якъ казавъ менѣ — також ходивъ въ своѣмъ часѣ до краевои рады шкôльнои и домагавъ ся выказôвъ: де руска а де польска школа, але бачу сказано ему, що „такихъ выказôвъ нема“! И то мае бути образъ нашого шкôльництва! образъ нашого життя просвѣтного!

Панове! се-жь не революція, але найсвятѣйше право а навѣть обовязокъ нашъ — знати и домагати ся вôдъ всякои власти выказу нашихъ школъ. На се жь народъ платить податокъ та й васъ удержує — що жь вы собѣ о тôмъ народѣ думаете?!

(Дальше буде.)

Справы соймовѣ.

На оногдѣшнôмъ засѣданю буджетовои комісіи кр. маршалокъ гр. Бадені выложивъ свôй поглядъ на краевый буджетъ. Вôнъ выказавъ, що выгляды на р. 1900 не такі лихѣ, якъ загально припускають. Правда, що выдатки на кошты лѣченя и на школы ростуть и мусять рости, але и доходы будуть значно бôльшѣ, нѣжь краевый выдѣлъ предімінує въ своѣй осторожности. Все-жь таки прийде на рôкъ 1900 пôдвысшити додатки до податкôвъ навѣть безъ огляду на пôдвысшеня платнѣ народныхъ учителѣвъ. Длятого маршалокъ просить буджетову комісію, щобы була осторожна въ приниманю внесень, котрѣ бы мали обтяжати буджетъ слѣдуючихъ лѣтъ. П. Романовичъ звернувъ увагу, що треба бы заздалегôдь застановити ся надъ дальшою фінансовою будучностію краю, и жадавъ, щобы для обговорення всѣляныхъ проектôвъ, якъ бы роздобути новѣ жерела доходôвъ краевыхъ, выбрати тѣснѣйшу комісію въ 5 членôвъ. Внесеня п. Романовича принято, але выборъ тѣснѣйшои комісіи вôдложено на пôзнѣйше.

Опôсля почали ся наради надъ шкôльнымъ буджетомъ на пôдставѣ реферату п. Козловского. Наради тѣ покôнчено на вчерашнôмъ засѣданю комісіи. Такъ у выдаткахъ якъ и въ доходахъ принято тôлько зъ малыми змѣнами внесеня краевого выдѣлу. Платнѣ народныхъ учителѣвъ пôднесено о 28.000 зр., такъ що загальна сума на сю цѣль має выносити 3.440.000 зр. Рубрику датковъ зъ ласки пôдвысшено такожь о 1,099 зр.

Ухвалено резолюцію, взывающу правительство, щобы зъ фондôвъ держазныхъ вызначено бôльшу суму на стыпендія для ученикôвъ галицкихъ учительскихъ семинарій; досы краевый фондъ дае на сю цѣль 100.000 зр., а фондъ державный лише 30.000 зр.

Полагоджено також богато петицій, вôдсылаючи одні до краевого выдѣлу, иншій до краевои рады шкôльнои.

Дальше приступлено до нарадъ надъ рефератомъ п. Абрагамовича въ справѣ позицій рубрыки VII. о театрахъ и красныхъ штукахъ. При львôвскôмъ театрѣ референтъ замѣтивъ, що замовкли теперь докоры, якій торôкъ звертали ся противъ дирекціи того театру, и що публіка теперь бôльше и радшѣйше ходить до театру и є вдоволена. Вôдозвали ся ще голосы, що цѣны мѣсць бувають и несталі и за высокій; але вкôнци принято всѣ позиціи пôсля внесень краевого выдѣлу. Музичному товариству въ Бродахъ пôдвысшено запомогу зъ 100 на 200 зр. Товариству „Гармонія“ въ Краковѣ ухвалено 300 зр. запомоги.

Дальше полагодила комісія рубрики коштôвъ щѣпленя и выдатковъ санітарныхъ згôдно зъ внесеннями краевого выдѣлу — зъ тою лише рôзницею, що заведеню д-ра Буйвіда въ Краковѣ для лѣченя скаженныхъ пôдвысшено запомогу зъ 600 на 1000 зр. и ухвалено вôзвати правительство, щобы також зъ державного фонду удѣлило тому заведеню запомогу.

Вкôнци выбрано (по мысли внесеня п. Романовича) тѣснѣйшу комісію, котра мае ся застановити надъ фінансовою будучностію краю. До комісіи тои вôйшли: голова буджетовои комісіи п. Дунаєвскій, Абрагамовичъ, гр. Каз. Бадені, Бѣлиньскій и Романовичъ.

Генеральнымъ референтомъ краевого буджету на р. 1899 выбрано д-ра Бѣлиньского.

Санітарна комісія ухвалила вчера зажадати въ соймѣ пôдвысшеня запомоги для шпиталю св. Софіи у Львовѣ зъ 16.000 на 20.000 зр.

Комісія краевого господарства вôдступила петицію товариства кулесъ рôльничихъ о попиране закладания взбрцевыхъ селянскихъ господарствъ краевому выдѣлови до розслѣдженя и зложеня внесень на слѣдуючій сесіи соймовôй. Дальше полагоджено справоздане краевого выдѣлу въ справахъ молочарства згôдно зъ внесеннями выдѣлу. Для рôльничого промыслу ухвалено пôсля внесеня кр. выдѣлу пôдвысшити позичковый фондъ о 90.000 зр., платныхъ въ трехъ рôчныхъ ратахъ по 30.000 зр. Фондъ той выносить теперь 160.000 зр., отже пôдвысшено его до 250.000 зр.

Переглядъ політичный.

Вчера мала вôдбути ся нарада выконуючого комітету клюбу молодо-Чехôвъ, якъ Fremdenblatt пише, въ дуже важныхъ справахъ. Бути може, що поклонники §. 14-го стужили ся за парламентомъ. Чого то въ Австрії не наробить змѣна президента угорского кабінету!

Въ Жижковѣ промовляли на зборахъ выборцѣвъ провôдники молодо-чеського клюбу пп д-ръ Енгель и д-ръ Галлеръ. Д-ръ Енгель заявивъ, що недавно занніціована проба, щобы мужѣвъ довѣря наклонити до необовязуючихъ спôльныхъ нарадъ, лишила ся безъ успѣху. Дальше бесѣдникъ заявивъ, що молодо-ческій послы рѣшили ся зложити мандаты на случай, якъ бы теперѣшне напружене мѣжь ческими народными сторонництвами прибрало бôльшій розмѣры.

Prager Tagblatt пише, що правительство безъ огляду на се, чи Нѣмцѣ уложать свою програму чи нѣ, зъ своеи стороны загадує сотворити пôдставы для усунення теперѣшного языкового спору въ Чехіи. Правительство загадує утворити пôдъ языковымъ взглядомъ чисто нѣмецкій адміністраційный округъ, котрому буде противставленый такій самый ческій округъ зъ рôвными языковыми уряджженями. Окрôмъ того буде третій, мѣшаный округъ. Вôнъ буде за помочею вôдповѣдной замѣны повѣтôвъ обмеженый на мождиву найменшу просторонь. Услôвнымъ поняти „мѣшаный округъ“, було бы що найменше 25% людности, що говорить другою мовою. Лишь въ поодинокихъ случаяхъ могла бы бути выключена еще посередна стрефа. Все те правительство намѣряе внести яко законъ въ конечности [на пôдставѣ §. 14 ого], зъ рôвночаснымъ внесенемъ языковыхъ розпоряджень.

Въ угорскôмъ соймѣ президентъ кабінету заявивъ, що вôнъ и его правительство суть приклонниками цлової спôльности и намѣряють перевести економічну угоду зъ Австрією не лишь на сей рôкъ, але взагалѣ аж до 1903, евентуально до 1904-ого року — коли се буде можливе — въ формѣ цлового договора. Однакъ, коли зайде конечна потреба, правительство переведе се въ дорозѣ одностороннего заряджения, але на всякій случай зъ удержанемъ нынѣшного стану рѣчи и въ его рамахъ. Економічні и фінансовѣ интересы краю можуть бути забезпечені також въ звязи спôльного цлового округа. Цлова спôльность є въ интересѣ Угорщины, а для Австрії є она просто питанемъ життя. Для того бесѣдникъ надѣе ся, що дôйде до порозумѣня мѣжь обома сторонами. Мусимо стремѣти до того, щобы господарскимъ кругамъ Угорщины запевнити трезвале успокоене. На закôнченя міністеръ заявивъ, що теперѣшне предложене цлковите вôдповѣдае угодовому законови въ 1867 року.

Въ справѣ студентскихъ розрухôвъ въ Россіи, берлинській Localanzeiger одержавъ слѣдуючу телеграму о промовѣ Куропаткина до студентôвъ вôйсковои медичної академіи: Міністеръ вôйны заявивъ, що розумѣе цѣлкомъ фактъ, що студенты тои академіи станули по сторонѣ своихъ університетскихъ товаришѣвъ. Може бути, що вôнъ самъ на ихъ мѣсци такъ поступивъ бы. Однакъ мимо того, студенты академіи, мусять бути за свое заховане зô становиска вôйсковои несубординаціи, хочь бы лагôдно, укараній. Студенты були зачѣпною стороною. Що правда, поліція вблудила, але се не дало ще права ужити противъ неи насильства. На насильство, треба було вôдповѣсти насильствомъ. Командантъ поліціи безъ сумнѣву стративъ голову, але зъ нишими стало бы ся въ подôбнôй ситуаціи безъ сумнѣву таке саме. Чотыри чинники вôдгравали ролю въ розрухахъ: Поліція, студенты, професоры, котрѣ замѣсть успокоювати, дразнили, а вкôнци сеся таемнича четверта сила, котра не мае нѣчо спôльного зъ наукою, тѣ політичні ворохобники, котрыхъ рука всюды слѣдна.

Особа Ванновского дае поруку, що слѣдство буде переведене справедливо. Вкôнци Куропаткинъ упôмнувъ студентôвъ, щобы наново зачали ходити на выклады, бо державна власть за сильна, щобы ѣй мож було оперти ся.

НОВИНКИ.

— Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ на Шумлянщинѣ въ Стрыю заявивъ иніціятиву до здвигненя памятника Тарасови Шевченкови въ мѣстѣ Стрыю и члены читальнѣ зложили на тую цѣль дня 4 лютого с. р. 12 зр. а другого дня на загальныхъ зборахъ зôбрали 18 зр. и зложену суму 30 зр. 28 кр. вложили на щадничу книжочку стрыйскои рускои Касы задатковои. Знаючи патріотизмъ и енергію рускаго мѣщаньства стрыйскаго, мусить ся мати повну надѣю, що гадка здвигненя памятника Т. Шевченкови въ мѣстѣ Стрыю стане довершеным дѣломъ Абы-жь се стало ся чимъ скорше и абы памятникъ бувъ по змозѣ величавый, годить ся, щобы въ розночатôй складцѣ взяли участь попередъ всѣхъ патріоты и зъ околиць Стрыя, а також взагалѣ Русины. Датки посылати на адресу: п. Николай Гасякъ въ Стрыю.

— Рускій народный театръ переѣде на день 14 с. м. зъ Бережанъ *до Станиславова*, де того-жь дня выставить „Шельменка-наймита“ комедію Основяненка въ 5 дѣяхъ, а дальшій репертуаръ такій: въ четверъ 16-ого „Честь“ Судермана, въ суботу 18 ого „Пташницкъ зъ Тироля“ оперета въ 3 актахъ, музыка К. Целлера; въ недѣлю 19-ого „Ой не ходи Грицю“ образъ зô спѣвами и танцами въ 5 дѣяхъ В. Александрова и М. Старицкого; вô второкъ 21-ого „За хлѣбомъ“ штука въ 5 дѣяхъ Б. Лепкого; въ четверъ 23-ого „Запорожець за Дунаемъ“ опера въ 3 дѣяхъ Артемовского; въ суботу 25-ого „Баронъ Цыганьскій“ оперета въ 4 дѣяхъ; въ недѣлю 26-ого „Не судилось“ народна драма въ 5 дѣяхъ. Дальшій репертуаръ буде оголошеный пôзнѣйше.

— Пожежа. Пишуть намъ зъ Ульгôвка коло Угнова: Д. 8 с. м. коло год. 3 по полудни выбухъ тутъ вô стайнѣ господаря Булика коло самои церкви и поцôлостки огонь и при сильнôмъ вѣтрѣ обнявъ въ одній хвили кôльканадцять загородъ. Згорѣло 27 господарствъ. Найбôльша шкода въ збожу, бо будынки въ бôльшій части обезпечені. Церковь и будынки парохіяльні уратовано завдяки тому, що вѣтеръ дувъ въ противну сторону. Причиною огню имовірно неосторожність.

— Стрейкъ въ школѣ. Якъ зачуваемо, въ одній зъ тутешныхъ польскихъ школъ середныхъ ученики одного зъ найвысшихъ класъ перестали вчера чи позавчера приходити до школы зъ причины, що директоръ школы, вôзвавши одного зъ ихъ товаришѣвъ до канцелярія, ударивъ его въ лице. Хочь насъ упевнюють о правдивости сеи пригоды, то все-таки уважаемо за неимовѣрну рѣчь, щобы старый педагогъ мôгъ ужити такъ невластивого педагогічного заходу, и длятого поки що не называемо по имени анѣ директора анѣ школы.

— Вѣсти зъ Буковины. Радовецкій епископъ д-ръ Володимиръ Рента бувъ сего понедѣлка на авдиенціи у цѣсаря. — На „Рускій Народный Домъ въ Чернôвцяхъ“ призначила черновецка рада мѣска 150 зр. Въ честь ново-именованого совѣтника консисторского о. Ганицкого вôдбувъ ся дня 2 с. м. въ Путилові пращальный бенькетъ при дуже великôй участи почитателѣвъ о. Ганицкого. — Зъ нещасливои любови умовивсь вôдобрати собѣ въ Чернôвцяхъ житя бувшій пôдофіциръ Вікторъ Журовскій и его любка 27-лѣтна кольнерка Марія Косвиньска, однакъ случай хотѣвъ, що лишь вôнъ застрѣливъ ся и умеръ на мѣсци, а она тяжко раненну вôдвезено до шпиталя.

— Старосту Яна Чежевского звѣстного зъ старостованя въ Жовкви, именувавъ цѣсарь радникомъ намѣстництва.

— Зъ краю пишуть намъ: Вже другій агентъ жадôвскихъ фірмъ угорскихъ мало не замучивъ мене, щобы у него що замовити. Якъ звычайно я вôдповѣдаю: „Мы маемо свою Народну Торговлю, а тая намъ дае вино и добре и дешево“. На то сей панъ [якъ и попередный] выймае свою нотатку и показуе менѣ цѣлый спысъ именъ нашихъ священникôвъ, котрѣ у него вино позамовляли, а одного спеціяльно пôдчеркненого — бо сей стоить членомъ заряду одной філіи Народной Торговлѣ на провінціи. Гореньку наше! чи у насъ не буде нѣколи характерôвъ? — *М. Крупа.*

— Зъ Рожнѣтова пишуть намъ: Чи вôльно польскому ксьондзови ухо вôдрывати рускôй дитинѣ и кулакомъ въ зубы штовхати за те, що тая дитина „nie przywitała się ze swoim księdzem proboszczem“ (т. є. зъ тымъ польскимъ ксьондзомъ) и не поцѣлувала его въ руку? Вôдповѣдь: вôльно! Бо такъ зробивъ пс. пробощъ Малиновскій зъ Рожнѣтова, прибхавши до рускои школы въ Цѣнєвѣ... и волосъ зъ головы за то ему не спавъ... Незадовго поламь Вамъ, если позволите, довгезный списъ подôбныхъ привілегій того польского-католицкого ксьондза, політыка и дѣятеля при кôнци XIX. столѣтя на нещасливôй Галицкôй Руси.

— Все способомъ! Пишуть намъ: Передъ пару тыждняни доносили мы зъ Старого-мѣста, що дѣти I. класы тамошнои школы молять ся тôлько по польски [„bo chórem“] и що мѣсцевый катихитъ рускій, не могучи тому въ жаденъ способъ зарадити, мавъ вôднести ся аж до высшои власти. Що тая тамъ зарадила, не знаемо; завважимо тôлько, що учитель, котрый опиравъ ся на якôйсь тамъ ухвалѣ, зачне здавть ся незадовго молити ся зъ дѣтьми и по руски. Дѣвуе насъ, и то не мало одно тôлько: Тутешна окружна рада школьна, а взглядно инспекторъ знавъ про ту справу докладно вже давнѣйше, бо на конференціи учительскôй ще въ грудни тамтого року чувъ про ню, а мимо того, що о. М. яко катихитъ жадавъ вôдъ него категоричного полагодженя, вôнъ чи зъ бояни, чи що, не

нымъ золотомъ — платити за перлы перлами, якъ каже мати, радѣючи щастемъ дочки. Де жь воно, те щасте? Вона не бачила его вôдъ тогды, коли мати казала ѣй забути про Петра, выбити собѣ зъ головы дитинній дурницѣ... Вôдъ тогды вона дуже змѣнила ся. Стратила свою давну веселôсть, а мати рала, що дочка споважнѣла. Зъ-вôдки-жь така неприродна повага у молодои дѣвчины?

Въ сѣй хвили тягаръ провины упавъ на ѣи слабу душу, якъ тяжкій докôръ совѣсти. Мала охоту вôдослати свому „вуйкови“ его дорогій дарунокъ и зôрвати зъ нимъ всякій зносины. Але такъ рѣшучій крокъ, якъ и кожду важнѣйшу справу, хотѣла найперше основно обговорити зъ мамою, тому й вôдложила свôй плянъ — на завтра.

Такъ думала панна Зиновія, тримаючи ще доси книжку въ рукахъ. А далѣ? Важкій, наче утомленій сонливій вѣѣ опали на ѣи голубій очи. Лектура выхопнулась зъ ѣи рукъ и впала за лôжко...

Панночка заснула...

„Суха хопта“ зробила свое вражѣне. Сердешный авторъ не надѣявъ ся, що его лихій жартъ може такъ занитрагувати... Колибъ такъ скорше! мôгъ бы бувъ навѣть радѣти „тріюмфомъ“... Критикъ „Осѣннего листя“ подававъ досыть добру раду. Колибъ скорше!... Тôльки... по що згадувати про се по часѣ, коли вже все минуло, пропало?... По що колотити чуже, хочь проблематичне щасте, що ось-ось розгорить ся и вôдворить ся небавомъ въ новôмъ кубелци новоженцѣвъ?...

. . . . . .

На другій день збудила мати дочку раньше, якъ звычайно.

— Вставай Зеню! панъ Євгенъ приѣхавъ.

Панночка почувала себе, якъ по перебутôй легкôй недузѣ. Не мала зовсѣмъ охоты выходити до свого „лысого нудяря“ и бавити его уданими нѣжностями пустои, конвенціональной чемности. Выправдувала ся болемъ головы, але мати наказала досыть строго и дочка, якъ звычайно, послухала. Поѣхала свôй вчерашный плянъ, назвала его нездоровымъ та химернымъ, а засудъ на саму себе — тôльки... маченемъ въ горячцѣ.

Хвилевій спогады мусѣли приснути, якъ лѣдъ пôдъ лучами штучно викликаного теплого свѣтла. Розпещена панночка не годна довго сумувати, не умѣе обвинити себе такъ, якъ не умѣла ждати, терпѣти, страдати.

. . . . . .

Панъ Євгенъ вôдъѣхавъ дуже занепокоєный. Ще нѣколи не бачивъ своеи нареченои въ такôмъ дивнôмъ, скисломъ настрою. Тревожився ся, чи не хора. Супроти него була за цѣлый часъ его побуту якась квасна, холодна, неохоча... О золотôмъ арнітуфѣ не згадала ѣй словомъ. Натяками на недалеке весѣле обурювала ся...

Але часъ — найлѣпшій лѣкарь на всѣ недуги, а мати — найлѣпша порадниця на доччині примхи и „фохи“. Все пôйшло своимъ добрымъ ладомъ, коли ще не лучшымъ, якъ до теперь.

На слѣдуючу віситу пана Євгена Зеновця поводила ся зъ нимъ вже зновъ по давному, навѣть ще бôльше любезно, ласкаво. Урадили зъ матерью, що нема причины вôдкладати на довго день весѣля...

Найближій вôдвѣдины заповѣвъ панъ Євгенъ — на рôздво и додержавъ слова. На генеральній фамілійній нарадѣ обговорено основно плянъ весѣля, а вѣнчане нареченыхъ назначено невôдкличнô на день 12 лютого сего року. При тôй ухвалѣ полинялій очи пана Євгена заяснѣлись радôстю, а панна Зиновія опустила мѣсце нарадѣ и вышла до другои комнаты — „выплакати ся“, безсильными слезами заложити нѣмый протестъ проти добровôльного занапащеня своеи долѣ...

Л. 21 падолиста 1898.

зарядивъ нѣчого. По давному отже було-бъ пишло дальше: зарядъ школы и учитель П. були бы держали ся все ще выгаданои ухвалы, а рускій дѣти були бы до решты забули свбій „Отче нашъ“. Доперва теперь, коли имовѣрно надбйшло щось тамъ зб Львова, запытуе тутешна окружна рада шкбльна зарядъ школы: чи справдѣ „gospodarz klasy I. modli się z dziećmi tylko po polsku“. Яку тамъ вбдповѣдь дбстане на свое запытанє, можна догадати ся. Замѣсть винныхъ потягнути до одвѣту, окружна рада шкбльна пытае нинѣ о то, що [черезъ инспектора] повинна була давно вже знати. Выходило бы на таке, що нѣбы то все „zmyślone“, а винень о. М. Чи однакъ такій гокусъ-покусъ удасть ся, побачимо.

— Зъ Камінеччины пишуть намъ: Дня 5 с. м. вбдограли читальники въ Павлонѣ драму д-ра Івана Франка „Украдене щастє“. Павлбвскій хоръ знаный въ околици а такъ само, знані и актбры-аматбры, та симъ разомъ варта було бачити тую жвавбсть, зъ якою они старали ся свои ролѣ вбддати. Микола мбгъ на якбй-будь чѣсткй сценѣ смѣло показати ся; збиравъ заслужений оплески. Честь п. І., котрый доложивъ старанія, щобы рѣчь такъ поважна, якъ драма, могла бути вбддана силами селянъ-аматорбвъ зъ повнымъ зрозумѣнемъ. — *Гбсть.*

— Д-ръ Станиславъ Крижановскій адвокатъ краевый у Львовѣ, кавалеръ ордеру Франца-Іосифа, директоръ банку кредитового, заступникъ синдика товариства кредитового земского, членъ надзорчои рады банку краевого застрѣливъ ся сегодня рано въ своѣмъ мешканю. Покбйный проживъ 52 лѣтъ. Цѣкаво, яка була причина само, бійства сего чоловѣка.

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головнѣ выграни Великои *ювілейної выставбвої лотерії.* Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграни выплачують ся также *готбвкою* зъ 20% вбдшибки, а тягнена вбдбудесь безвбдклично *18 го марта 6681*

Соймъ краєвый.

[11. засѣданє въ дня 10. марта 1899.]

Засѣданє розпочалось о годинѣ 10·30. Посдбвъ мало.

При вбдчитуваню петицій забравъ слово Ев. Чеховичъ и въ довшбй промовѣ пбдпиравъ петицію „Рускаго товариства педагогічного“ у Львовѣ о основанє рускои семинарії женьскои у всходнбй части Галичины. — О. Гаморанъ пбдпиравъ петицію громады Карлбвъ [пов. снятиньского] о запомогу на будову школы. — Забирало слово ще кблькохъ послбвъ, пбдпираючи петиції, котрі опбсля придѣлено вбдповѣднымъ комісіямъ.

Передъ початкомъ денного порядку маршалокъ подавъ до вѣдомости палаты, що на выслану телеґраму до св. отця зъ нагоды его выздоровленя прислалъ кардиналъ Рамполля на руки маршалка подяку за вложеній желанія. [Маршалокъ вбдчитавъ вбдповѣдь, а послы стоячи приняли ю до вѣдомости.]

Зъ порядку денного наступило перше читанє внесеня п. Каратницкого о доповненю краевого статута постановою, що выбраній до сойму публичнѣ урядники и функціонарѣ не потребують вбдпустки до выконуваня свого мандату. — Внескодавець мотивуваъ конечну таку змѣну и просивъ о вбдосланє его внесеня до комісіи правничои. Такъ и принято.

Опбсля ухваливъ соймъ законъ о змѣнахъ и доповненяхъ постановъ соймовои у хвалы въ дня 15 лютого 1897 въ справѣ будовы желѣзницъ Переворскъ-Бахоръ [Дембвъ].

Дальше удѣливъ соймъ концесію на побиране мита: обшарови дабрскому въ Кутковѣ [пов. золочѣвского] вбдъ моста на рѣцѣ Полтвѣ, и вбдъ мостбвъ на рѣцѣ Дивстрѣ въ Монастирци, Мостахъ и въ Тершаковѣ.

Соймъ принявъ вбдтакъ до вѣдомости справоздане комісіи шкбльнои о справозданю выдѣлу краевого въ дѣяльности II. департаменту [справы шкбльній, фондаційній и субвенцій]. — Т кожь ухвалила палата законъ въ предметѣ призначеня и ужитя резервового фонду спбльныхъ касъ сирбтскихъ на удержане и выховане убогихъ сирбтъ и опущеныхъ дѣтей въ краю.

Довша дискусія розвела ся надъ справозданемъ комісіи громадскои въ справѣ уряджения при выдѣлѣ краевбмъ курсбвъ для громадскихъ писарѣвъ.

Першій забравъ слово „противъ“ п. Гурскій [краковскій станьчикъ] и протививъ ся основаню такихъ курсбвъ, бо они не вытворять конечного числа писарѣвъ, а лишь приготовлять кандидатбвъ до всякои иншои службы адміністраційнои, якъ до стражи скарбовои, до рбжныхъ занять по мѣстахъ и т. п. Лишь декотрѣ остануть ся на урядѣ писарѣвъ громадскихъ и треба бы чекати якихъ 150 лѣтъ, заки 6000 громадъ дбстало бы своихъ писарѣвъ.

Бесѣдникъ сумнѣвае ся, чи заведенемъ курсбвъ у Львовѣ осягне ся намѣрену цѣль придбаня добрыхъ и моральныхъ писарѣвъ. У Львовѣ будуть они мати нагоду вбдчасъ курсбвъ привыкнути до мѣского, гуляшого жита а опбсля на селахъ внесуть лишь деморалізацію. Вбдтакъ хоче бесѣдникъ основаня курсбвъ по повѣтахъ. Идеалізуе „porządnych“ вбйтбвъ, въ которыхъ многй найтемнѣйшій мають ббльше горожаньского почуття якъ найинтеліґентнѣйшъ платній писарь. Тому повинно ся писарѣвъ вбддати вбдъ ббльшу власть вбйтбвъ. Лучше постаратись о „укваліфікованыхъ“ вбйтбвъ (чи не „zbiorowe gminy?“). Писарь укваліфікованій будуть догбдній для властій адміністраційныхъ въ полагоджуваню справъ, але не для лучшои господарки громадскои. Вибици боронить бесѣдникъ свого сторонництва, котре стереже правъ „autonomii“, а не згодить ся нѣколи на жадній реакційній змѣны въ краевбй автономіи.

Вибици внесеть перейти надъ справозданемъ выдѣлу краевого до денного порядку.

П. Окуневскій (за) полемізуваъ зъ выводами п. Гурского. Бесѣдь прислухувались всѣ послы а була она выголошена зъ гумором и вельма переконуючо.

Станувъ въ оборонѣ внесеня краевого выдѣлу заявляе, що заведене укваліфікованыхъ писарѣвъ по селахъ буде лѣкомъ на уздоровленя нездоровыхъ вбдносинъ автономічныхъ въ сельскихъ громадахъ. Подасть ся симъ недужому громадскому орґаніземови справдѣ лѣкъ въ малбй давцѣ, але годѣ недужому вбдразу давати велику дозу лѣку. Дальше каже, що выводы п. Гурского пригадують давне бажанє заведеня „окружныхъ громадъ“, за чимъ паны вбдъ давна вздыхають. Пригадуе, що о окружныхъ громадахъ выразивъ ся вже пессимістично отець кн. Е. Сангушка кажучи, що они коштували бы рбчно 6 міліонбвъ ар. а не принесли бы сподѣваного користи. На проектъ выдѣлу краевого годить ся бесѣдникъ пбдносячи, що тутъ на курсахъ навчили бы ся кандидаты на писарѣвъ правды, пошанованя законбвъ и ихъ знаня, а противно на повѣтахъ, де и такъ деморалівують народъ при всякихъ выборахъ старосты и иншій, научили бы ся они лишь сен „політики выборчои“. Жадае такожь, щобы выдѣлъ краевый, роздаючи кандидатамъ на писарѣвъ стипендія, узгляднювавъ сынбвъ селянъскихъ, а не рбзныхъ „панночкбвъ“. [*Оплески на лавахъ людовцѣвъ и руских послбвъ.*]

П. Абрагамовичъ годить ся на основане курсбвъ для писарѣвъ, але по повѣтахъ а не при выдѣлѣ краевбмъ; буде се дешевше коштувати а навѣть способъ сей приспорить ббльше число укваліфікованыхъ писарѣвъ. — Бесѣдникъ поставивъ вбдповѣдну резолюцію.

Дальше промовивъ п. Бернадзіковскій [людовець] стаючи въ оборонѣ автономіи громадъ, на котру вже не разъ роблено атакъ, полемізуваъ зъ выводами п. Гурского, а протививъ ся внесенію п. Абрагамовича.

Въ оборонѣ внесеня выдѣлу краевого станувъ и секц. Яворскій. Признавъ користь курсбвъ для громадскихъ писарѣвъ, зъ которыхъ зъ часомъ будуть заведений окружній писарь, а черезъ нихъ скорше дбйде ся до цѣли: введена окружныхъ громадъ! Радить заснувати испытуючу комісію при выдѣлѣ краевбмъ для громадскихъ писарѣвъ; вкбнци заявляе ся за проектомъ выдѣлу краевого.

Въ дальшбй дискусіи забирали голосъ „за“ пп. Вайгінґеръ, и Фрухтманъ. — П. Вайгінґеръ боронивъ внесеня выдѣлу краевого, а также заявивъ п. Окуневскому, що выдѣлъ краевый буде узгляднювавъ выключно кандидатбвъ селянъскихъ на писарѣвъ, а не „панночкбвъ“. [*Оплески на лѣвици.*] — Ґр. Стан. Стадницкій [подолякъ] промовливъ такожь за внесеними комісіи, а протививъ ся внесенію п. Абрагамовича.

П. екск. Залѣскій поставивъ внесенє о замкненє дискусіи, що и принято.

По тбмъ промовивъ ще п. Вахнянинъ также въ оборонѣ внесеня выдѣлу кр. Заявивъ, що въ нинѣшнбй дебатѣ вбджила исторія заведеня окружныхъ громадъ, надъ чимъ передъ кблькома роками розгорѣлась була борба въ выс. палатѣ. Бесѣдникъ уважае окружній громады за запанщене громадскои автономіи. Пбднесить потребу на селахъ вышколеныхъ писарѣвъ, котрій будуть великою технічною помочею въ громадѣ. Заявляе в бинци, що буде голосувати за внесенемъ комісіи громадскои.

П. Абрагамовичъ нечувъ ся бути обиджженымъ задля свого внесеня деякими передбесѣдниками, а найббльше гр Стадницкимъ, що его внесеня назвавъ „szlaczką“, тому станувъ въ оборонѣ свого „nienadwerężonego“ гонору и накинувъ ся остро на него.

Послѣдный забравъ слово справоздавець п. бар. Бруницкій и простувавъ высказы передбесѣдникбвъ и обороновавъ внесеня комісіи. — Маршалокъ поставивъ внесеня п. Абрагамовича вбдъ голосованє; „за“ голосувало 47 а „противъ“ 48 послбвъ и внесеня п. Абрагамовича упало ббльшостію одного голосу.

Вибици палата приняла внесеня комісіи.

По ухваленю кблькох меншихъ справъ и по вбдчитаню интерпеляцій маршалокъ о 2½ годинѣ замкнувъ засѣданя.

Слѣдуюче засѣданє въ понедѣлокъ [д. 13 с. м.] о 10 годинѣ рано.

Вѣсти зъ Архіепархіи Львбвскои.

Речинець для рукополаганя въ пробинтеры вызначеный на день 24 м. ст. марта с. р.; того дня мають кандидаты явитись лично въ львбвскбмъ митроп. Ординаріятѣ, а подания свои о принятє до дому проэвитерского мають внести до митроп. Ординаріята а до 20 м. ст. марта черезъ дотычній уряды парохіяльній; при тбмъ примѣчае ся, що вбдъ позволенія св. отця рукополаганє вбдбуде ся въ Станиславовѣ. — На конкурсъ розписана парохія Баличъ подорожній, дек. болехбвского, до 27 цѣтня с. р. — Именовани оо.: віцедеканъ Макс. Струмѣньскій зб Станчанъ завѣдателемъ щирецкого деканата [по смерти о. М. Тпогосневского]; деканъ о. І. Гургула въ Гиновбцъ ординар шкбльнымъ комісаремъ для деканата галицкого [по уступленю о. Юл. Конвстинского]; о. Леонидъ Лужницкій суплентомъ катихитомъ при рускбй гімназіи у Львовѣ а о. Вас. Дубицкій провіз. катихитомъ при выдѣловбй школѣ мужескбй въ Тернополи. — Завѣдательства дбстали оо.: Ем. Тшесневскій въ Щерци, Ем. Кузымбвъ сотрудникъ въ Зеленои въ Зеленбй и Евст. Барткбвъ Присовець въ Плѣсняхъ. — Въ проповацію принятій: на Верббвчикъ оо.: Ив. Чировскій, Вол. Богачевскій, Зен. Гутковскій, а въ сивсѣ: Ник. Романюкъ, Илар. Гучковскій, Кипр. Дурбакъ и Бог. Темкевичъ; — на Баворбвъ оо. Ив. Редкевичъ, Мих. Дверовичъ, Ив. Гургаль, а въ сивсѣ: Ем. Дольницкій, Юр. Чубатый, Вол. Брилиньскій, І. Целехатый, П. Чумакъ, Яр. Стеткевичъ, Левъ Вачинскій, Бог. Купчиньскій и І. Барановскій. — Зъ презенты на Дмитрбвъ зрезигнувавъ о. Левъ Авдиковскій. — Вставлено ся до презідія намѣстництва о канон. институцію оо. Григ. Стецева на Станькбвцѣ и Льва Кердасевича на Ляховичѣ подорожній. — Презідія намѣстництва годить ся на канон. институцію оо. Григ. Дачковского на Лѣсники, Ст. Донарозича на Борничѣ и Ем. Кузьмы на Чепелѣ и всѣ тіи три отцѣ вбаваній до канон. институціи. — Канон. институцію дбстали оо.: Ем. Гарасимовичъ на Присовцѣ и Петро Минко на Гребенбвъ. — Увольненый вбдъ парох. испыту конкурсового о. Вол. Чайковскій сотр. въ Колтовѣ. — Міністерство асигнувало платню въ релік. фонду для прив. сотрудникбвъ: въ Раковѣ, Черневѣ и Полюховѣ всѣмъ на одинъ рбкъ.

Наука, штука и література.

— „Видавнича Спілка“. Рѣшенемъ суду въ дня 7 лютого с. р. „Видавничу Спілку“ вписано въ торговельный реестръ и зъ нинѣшнымъ днемъ она розпочала свою дѣяльность. Задачею „Спілки“ е: „Выдавати власнымъ коштомъ часописи, книжки и брошуры, змѣсту літературного, научового и політичного, а также провадити на власный зыскъ або страту друкарнѣ и иншій галузи промыслу связаній зъ выдавництвами [§. 2 статута]. Членомъ товариста може бути кождый Русинъ и кожда руска институція, що письменно заявить свое приступленє до товариства що найменше въ однымъ удѣломъ въ квотѣ 50 коронъ [§. 5.]. Новопринятый членъ складае заразъ вписове въ квотѣ 2 кор. и що-найменше першу рату на удѣлъ въ квотѣ 10 кор. [§. 6.]. За дозволомъ дирекціи удѣлъ можна сплатити ратами въ протягу двохъ лѣтъ [§. 17.]. Члены вбдповѣдають за зобовязаня товариства квотою на удѣлъ виначеною згляднo декларованою и квотою що разъ такъ великою [§. 14.]. Кождый членъ мае право вбддавати до розпорядимости „Спілки“ свои капіталы на певный въ горы означеный процентъ [§ 19.]“. Вбдъ вкладокъ щадничихъ ульокованыхъ въ „Видавничій Спілці“ платить „Спілка“ 4½%. Вбдсотки обчисляють ся, згляднo доносують ся въ кбнцемъ кождои половины адміністраційного року.

Приступаючи до выконаня цѣлей означеныхъ въ §. 2 бмъ статута, розпочала „Спілка“ выдавати „Бібліотеку Видавничої Спблки“, въ котрбй будуть мѣстити ся белетристичній твбры, такъ оріґінальній якъ и перекладанй, и такій науковій студій, що можуть заинтересувати загалъ рускои интеліґенціи. Кождый томъ сеи бібліотеки буде становити окрему, для себе замкнену цѣлбсть, буде обймати 5 до 15 аркушѣвъ друку въ цѣнѣ 6 до 8 кр. за аркушь. Яко першій томъ сеи бібліотеки выйшла вже збірка оповѣдань Стефана Ковалева пбдъ заголовкомъ „Дезертиръ“. Окрбмъ тои бібліотеки складають ся адвокатскій друки и ладить ся до друку Антольогія рускихъ поетбвъ. Буде се люксусово выданє.

Членамъ, що приспѣли вже свои удѣлы, розбилють ся небавомъ членьскій книжочки.

Канцелярія „Спілки“ отворена кождого дня, окрбмъ недѣли и свят, передъ полуднемъ вбдъ 10 до 12 и вбдъ 4 до 7 год. пополудни. Члены дирекціи урядують въ пополудневыхъ годинахъ вбдъ 4 до 5 и вбдъ 6 до 7.

За дирекцію: *Будзиновскій и д-ръ Охримовичъ.*

Господарство промысль и торговля.

— Въ Товаристві взаимныхъ обезпечень „Дѣстеръ“ прибуло зъ мѣсяца лютбмъ с. р. 3.864 важныхъ поліс на суму 2,332.253 зр. обезпеченои вартости зъ премією 19 018 зр. 72 кр. Разомъ въ сѣчни и лютбмъ с. р. выдано 5.973 важныхъ поліс на суму 4,011.817 зр. зъ премією 30.345 зр. 28 кр.; попереднього року въ тыхъ двохъ мѣсацихъ було 4358 поліс на 3,150.983 зр. вартости зъ премією 23.126 зр. 32 кр. — Шкбдъ въ лютбмъ с. р. було 21 случаѣвъ; разомъ отже вбдъ 1 сѣчня до кбнця лютого було 36 шкбдъ, зъ которыхъ 33 выплачено, 1 вбдшкодованє зъ причины незаплачени премія вбдновлено, 1 шкода зъ кбнця лютого находить ся въ ліквідаціи а 1 вбдшкодованє зъ причинъ правныхъ въ сумѣ 235 зр. 83 кр. на разъ здержано. Сума всѣхъ шкбдъ тыхъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 8.101 зр. 18 кр. а по потрученю части реасекурованои выпадае шкбдъ на власный рахунокъ 4.028 зр. 41 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 28 лютого 1899 выносить 98.337 зр. 58 кр. — *На житє* обезпечило ся черезъ „Дѣстеръ“ въ Товаристві взаим. обезпечень въ Краковѣ 5 особъ на капіталъ 7000 зр.; разомъ въ обохъ мѣсацихъ 10 особъ на капіталъ 17.600 зр.; премія вбдъ давнѣйшихъ обезпечень житевыхъ заплатило 110 особъ на сумѣ 1.772 зр. 65 кр. — Звертаемо увагу членбвъ нашого Товариства, що „Дѣстеръ“ посѣдае головну агенцію Товариства взаим. обезпечень въ Краковѣ *для обезпечень житевыхъ*, щобы наши члены могли свои обезпеченя житевй заключати черезъ „Дѣстеръ“.

Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Дѣстеръ“ у Львовѣ отворившои зареестрованого зъ обмеженою порукою *за мѣсяць лютый*:

I. Станъ довжный: Удѣлы членбвъ 56.845·75 кор. Фондъ резервовый 3.663·30 кор. Спеціяльна резерва 318·47 кор. Вкладки: а) станъ на початку Лютого 1899 року 446.130·62, б) вложено въ лютбмъ 68.936·45, разомъ 515.067·07, в) вынято въ лютбмъ 35.348·53, позбстае зъ кбнцемъ 479.718·54 кор. Сальдо процентбвъ [побранныхъ] 10.723·50 кор. Зыскъ зъ року попереднього 5.681·89 кор. Непбднята дівіденда за 1897 рбкъ 593·99 кор. Кошты спору 102·03 кор. На рахунку бѣжучбмъ 114.96 кор. — Сума 557.772·43 кор.

II. Станъ чинный: Позычки удѣленій: а) станъ на початку мѣсяца 470.216·94, б) удѣлено въ лютбмъ 30.320·—, разомъ 500.536·94, в) сплачено въ лютбмъ 8.828·92, станъ зъ кбнцемъ 491.708·02 кор. Готбвка въ касѣ зъ днемъ 28. лютого 1899 року 3.532 кор. Цѣнній паперы фонду резервового 3.397 кор. Цѣнній паперы иншій 400 кор. Въ щадниці почтовбй [оборотъ чековый] 1.017·12 кор. Въ иншихъ товариствахъ и банкахъ 56.288·10 кор. Сальдо коштбвъ адміністрациі 1.420.19 кор. — Сума 557.762·43 кор.

Членбвъ прибуло 49, убуло 6, оставало въ кбнцемъ лютого 1899 року 1425 членбвъ зъ 1468 деклароваными удѣлами въ сумѣ 73.400 кор. — Стопа процентова вбдъ вкладокъ 4½%, процентъ вбдъ позычокъ удѣлованыхъ зъ провізією на кошты адміністрациі 6½%.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 10 марта. Тунъ приѣхавъ до Праги и вбдѣдавъ намѣстника и маршалка краевого зъ котрыми мавъ довшу конференцію. — На недѣльній зборы нѣмецкихъ послбвъ до ческого сойму не будуть запрошенй нѣмецкій людовцѣ, бо вже въ грудни не приняли були запрошенъ на спбльній наряды.

Будапештъ 10 марта. Pester Lloyd доносить зъ Вѣдня, що кабінетова рада ухвалила пбдвысшити платню офіцирбвъ и вбйсковыхъ урядниковъ. Пбдвысшеня буде поставлене въ вбйсковый буджетъ вже на 1900 рбкъ. На „вечерю“ для воякбвъ мае бути призначена „квота“ замѣсть крайцара, два (!). Надѣются ся, що делеґація згодить ся на сесе пбдвысшеня.

Гаґа 10 марта. Мѣжнародна мирова конференція вбдбуде ся дня 18 мая.

Лондонъ 10 марта. Правительство жадае на поббльшеня фльоты пбдвысшеня етату маринарки 3 міліоны фунтбвъ [36,000.000 зр.]. — Хіньске правительство намѣрае оголосити Саммунъ вбльною пристанею, щобы въ той способъ не бути змушеным выкондувати его Італія на углеву стацію.

Мадритъ 10 грудня. Президентъ міністрбвъ конферувавъ зъ нѣмецкимъ амбасадоромъ. Говорять, що предметомъ нарадъ була справа вбдпроданя Нѣмеччинѣ каролиньскихъ островбвъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. д-рв М. Ро. въ Те. Такъ. — *Вп. Г Го. въ Се.* Не можемо. — *Вп. В. Гл. въ Бу.* До кбнца марта належить ся намъ ще 3 зр. — *Вп. И. Да. въ Ту.* До кбнця червня прийде ще. 40 кр. — *Вп. М. Ко. въ Дм.* До кбнця марта ще 60 кр. — *Вп. Т. Ко. въ Бж.* Въ книгарни Ставропіґійскбй.

Надбслане.

Навязуючи до статѣ „Надбслане“ въ ч. 26 зъ 3 (15) с. м. позволяю собѣ переслати Вамъ кблька сгрбчокъ своихъ гадокъ о салі „Народного Дому“.

Я бувъ въ подббнбмъ положенію якъ и авторъ „Надбсланого“, бо и менѣ лучилось бути першій разъ на бали въ салі Народного Дому, котрои и вбдъ студентскихъ часбвъ, звыжь 20 лѣтъ, не бачивъ, кромѣ одного разу пбдчасъ руского концерту передъ кблькома роками и пбдчасъ „академіи“ въ день ювілея Котляревского м. р. Я вже тогды, призвичаный до иншихъ порядкбвъ на Заходѣ, запримѣтивъ недостатки устроюзъ приналежныхъ до такои салѣ и чудувавъ ся, що такій станъ такъ довго тревати може, — но правда, се въ Галичинѣ и у Львовѣ.

Народный Домъ — то институція всенародна и мае служити потребамъ руского загалу и его частій, а салѣ кромѣ того есть будь-що-будь спбльнымъ и одинокимъ репрезентаційнымъ льокалемъ рускои громады, а яко такій повинна тая салѣ вразъ зъ приналежными убікаціями не тѣлько що до выгоды, практичности и безпечности, но также и цѣлямъ репрезентаційнымъ Русинбвъ вповнѣ вбдповѣдати. Сего вымагае честь и достойность Русинбвъ, и тому руска громада въ правѣ жадати вбдъ Совѣта Народного Дому заради ліку черезъ переведенє потрѣбныхъ адаптацій та вбдновленє салѣ вразъ зъ приналежностями, и я не сумнѣваюсь, що управа Нар. Дому уже невдовзѣ сей обовязокъ сповнить и въ осени с. р. представить публицѣ вбдповѣдно европейскимъ вымогамъ и повязъ Русинбвъ пристойну салю — поминаючи вже ся обовязокъ супротивъ властій що-до стороны санітарнои зъ огляду на здоровля и безпечность публики.

Вбсля моихъ спостереженъ найббльшій недостатокъ и недогбдность салѣ — то: невбдповѣдный доступъ и недостача ще одныхъ, выключно для салѣ призначеныхъ сходбвъ, дальше недостача выходбвъ въ бликъ салѣ, вентиляціи и мѣсця на гардеробу, а такожь за мало выходбвъ [дверей] изъ салѣ. Доступъ невбдповѣдный, бо нѣ сѣни, нѣ сходы, нѣ коридоры не лицюють зъ величавостію салѣ, а вхбдъ до салѣ [середній дверь] за далеко

вôдъ сходôвъ и веде черезъ кôлькоро дверей. Въ сѣняхъ [бремѣ] заносить пôдчасъ дощу и снѣговицѣ зъ обохъ бокôвъ и дуе аж на сходы, бо навѣть на таку дрôбницю якъ другій ворота [вôдъ подвôря] не здôбула ся управа Нар. Дому. Сѣни, сходы, коридорѣ — все обдрапане, брудне, бо жь инакше и не може бути, коля туды всѣ переходять цѣлый день и туды всьо носить ся. Сходы за вузкій, за тѣсній и при невеликій широкости коридорôвъ зъ кôлькома дверми трудно подумати собѣ скоре выпорожненє салѣ въ порядку на случай якогось переполоху кôлькохъ сотокъ публики. Дотычно вентиляціи, выходкôвъ и гардôробы то авторъ „Надбесланого“ представивъ сѣ недостачѣ въ належный способôвъ.

Я не фаховый, нѣякій архітектъ, и не берусь подавати раду и плянъ переведеня адаптаціи салѣ, но розкажу свôй сонъ, якій я мавъ по перечитаню згаданого „Надбесланого“.

Менѣ снило ся, що я выбираюсь на руській концертъ въ сали Народного Дому, а що була слота, то ѣду фіякромъ. Той став передъ Нар. Домомъ въ улици Корнякгôвъ т. з. вôдъ стороны церкви. Я пытаю: чому не ѣде аж передъ браму? — а вôнъ на тое: „Тажь стоймо передъ брамою! тутъ вхôдъ до салѣ“. Я выглядаю зъ фіякра и справдѣ видзу браму, освѣчену двома лѣхтарнями по бокахъ, отже высѣдаю и дивлюсь пôдъ ноги, щобъ у яку калюжу не ступити, но бачу: тротуаръ сухій и хоть дощь лле, на мене нѣ капля не паде. Отже пôднимаю очи въ гору и бачу, що я пôдъ склянымъ дашкомъ прикрѣпленымъ надъ входомъ и покрываючимъ тротуаръ передъ брамою. Зацѣкавленый тымъ новымъ зъявищемъ, вступаю на ступень вôдчиненыхъ ворôтъ, переходжу черезъ скляній дверѣ, що находять ся заразъ за воротами, и стаю въ ясноосвѣченыхъ сѣнях та чудую ся. Пôдлога зъ шамотовыхъ плытокъ о краснôмъ десеню въ гарно мальованыхъ стѣнахъ мармôрій стовпы о золоченыхъ капітоляхъ пôдтримують стелю окрашену золочеными штукатеріами и фрескамі. Надѣючись побачити ще бôльшій чудеса, перебѣгаю сѣни, розчиняю въ нихъ кôнци японъ дверѣ на пружинахъ, котрій за мною самій тихонько зачиняють ся, и находжусь въ якôмсь фоае, подôбно якъ и сѣни украшенôмъ. Просто себе бачу широкій, якъ мармôръ блискучій сходы, а на лѣво практично и выгôдно уряджеій гардеробы. Вôддавши тутъ верхну одѣжь, бѣжу на гору. Сходы въ половинѣ поверха дѣлять ся въ два рамена и завертають ся. Тутъ стоять два величавѣ канделябры. Клѣтка сходова ще красша якъ сѣни и робить импонуюче вражѣнє. Оглянувши ще разъ сходы зъ горы та фоае передъ салею, спѣшу у салю. Тутъ вже справдѣ чудеса красы! Цѣла саля вôдъ пôдлоги до стелѣ вôдновлена — самій мармôры, золоченя, а мальованє ся, якъ и описаныхъ теренôвъ, на русскихъ мотивахъ въ ясныхъ краскахъ представляє ся дуже гарно, мило и елегантно. Розумѣе ся, що и пауки и кінкеты вôдновленій и перероблений, а може й новій, а свѣтло електричне. Надъ середными и двома новопроитыми дверми видзу приданый довшій, містерный бальконъ, черезъ що монотонность довгои стѣны усунено, а и помѣщеть салѣ пôбільшилась. За те не бачу печей, но вôдъ сѣней всюды миле тепло, видко огрѣвають кальоріфорами.

Оглянувши тоту лѣпоту, я зрадѣвъ и подумавъ. Тожь мы Русины ще не такъ зацофаній та некультурній и выколюемось поволи зъ дачôвскихъ поглядôвъ на свѣтъ и его выноги; маемо теперь хату, въ котрôй можемо прийняти и не знать кого не згôрше, якъ великій паны въ якихъ „кôньскихъ касинахъ“, а до того се все за свои грошѣ, не на боргъ.

Теперь захотѣлось менѣ конче довѣдатись зъразъ: коли, якъ и якимъ чудомъ се довершилось. Приступаю къ одному знакомому, свѣдомому дѣлъ въ Народнôмъ Домѣ та й розпытую. А вôнъ на тое: „То вы перший разъ тутъ по перебудовѣ? Коли такъ, то я вамъ розкажу: Совѣтъ Нар. Дому бувъ праневоленый рѣшитись разъ на перебудову салѣ, ну и вдѣявъ се въ лѣтѣ сего року. Дѣло будôвниче було просте, бо архітектъ при будовѣ Нар. Дому придумавъ и приладивъ той вхôдъ вôдъ улицѣ Корнякгôвъ, а теперь лише пробило ся его пôдъ середнымъ вôкномъ салѣ и прибудувало ся клѣтку сходову въ подвôрю. Зъ одного покоика стали сѣнѣ, зъ коридора фоае зъ гардеробою, а коридоръ передъ салею творить такожь одвѣтне фоае.“ — „А не забудували подвôря?“ пытаю. — „Де тамъ! Прибудова заняла розмѣрно мало и такъ все пустого подвôря, и навѣть не притемнила его, бо доходить тôлько пôдъ другій поверхъ. Въ прибудовѣ є кромѣ сходôвъ ще и выходки. Въ салѣ уладжена вабрцена вентиляція а такожь комнаты „Русского Касина“ вôдновленій. Черезъ новый вхôдъ и сходы салю вôдокромлена вôдъ решты дому, тôлько до галерій буде я дальше доходити старыми сходами.“ — „А кôлько коштувало тото дѣло?“ пытаю дальше. — „Оно коштувало досыть гарну сумку, особливо украшене, но выдатокъ верне ся ще и зъ высокомъ бо теперь сесі саля не тôлько найкраша, но и найвыгôднѣйша у Львовѣ и безусловно безпечна, тожь всьо горне ся сюда и добре платять за вынаемъ салѣ“. Наконець я пытаю ще: „А хто выконавъ поодинокій роботы?“ — „О скôлько найшлось нашихъ артистôвъ, майстрôвъ, робôтникôвъ то сами, передовсѣмъ члены Товариства для розвою руской штуки и Товариства „Зоря“, отже бодай частина руского гроша лишила ся въ своихъ кишеняхъ.

Втôмъ я пробудивъ ся, протеръ очи и оглядаюсь: чи се все правда? Но на жаль то бувъ тôлько сонъ. Однакъ маймо надѣю, що сей сонъ ск ро здѣйснить ся...

Гр. С. Гр.

Надôслано.

Рускій хлопець зъ укôнченою норм. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускôй кравецкôй рукодѣльни ВАСИЛЯ ҐРЕСЯКА у Львовѣ Рынокъ ч. 36 [дôмъ Народнои Торговлѣ].
88 1—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нанятлôкалѣ пивоварни Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, тьерпеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тамыжмѣрничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонків електричных.

Всякі направки полагоджують за нась найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПЪ

въ ресторациі НАФТУЛІ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкана деска	12 „
Фляки	12 „
Нôжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаски зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	70 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв з напиткôвъ заосмотрена кухня.

78 188 —? Зъ высокимъ повагамъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Уважайте на сей выпаленый **КОРОКЪ!** !!!

18 4—26

Подяка.

Всѣмъ що зволили ласкаву участь взяти въ вôданю послѣдноп послуги бл. п. о. Михайлови Громницкому, парохови Августôвки, якъ не меньше Всечестнѣйшимъ и Высокоповажанымъ Сусѣдамъ, що въ часѣ тяжкои недуги Покôйного посѣщанемъ своимъ если вôдраду и хорому и намъ, - складаю сердечнѣйшу подяку

87 *Опечалена Родина.*

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданій Д-ром Петром Стебельским: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — поява ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришене заревестроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякій працѣ зъ обсягу артістичного малярства, рѣзьбарства и золотарства вôдля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійній до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаниць и пр. и такійжь образи до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, сповѣдальниць и т. д. и всякі працѣ золотарскій; рôвножь украшае внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотографічній репродукція образôвъ руских артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 15—7

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 40 8

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вôдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштуе лишь

зр. 2·80 зъ доброи
зр. 3.10 зъ доброи
зр. 4·80 зъ доброи
зр. 7·50 зъ делікатнои
зр. 8·70 зъ делікатнои
зр. 10·50 зъ найделікатн.
зр. 12·40 зъ англійскои
зр. 13·95 зъ кашгарновои

правдивои овечои вовны.

Вôдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерія на легкій пальта вôдъ зр. 3·25 за метеръ выше; льодекъ въ пышныхъ барвахъ за 1 вôдтинокъ зр. 6·—, 1 вôдтинокъ зр. 9·95; Peruvienne и Doskings, матерія для урядниковъ державныхъ, зелѣзничихъ и на судейскій тоґи; найделікатнѣйшій кашгарны и шевіоты а такожь матерія на уніформы для фінансовои сторожи и жандармерія и т. д. и т. д. розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный якô реальный и солідный

складъ фабричного сукна KIESEL-AMHOF in BRÜNN

Взôрцѣ gratis и franco. — Достава точно пôсля взôрця.

УВАЖАТИ! Звертає ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосереднôмъ побираню матерія выходить значно дешевше, якъ замовляючій у торговцѣвъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Бернѣ розсылае всѣ матерія по дѣйотныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 56 8—10

СПИЗОРИКИ кишеньки зъ образомъ Найсвятѣйшого Пана приручае Иванъ Ляврукъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнній почôврній до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

Ґуо чва **ПЕТРО ХИПОНСГОВСКІЙ**, торговля желѣзка у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

Великопостнїй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохôдъ на церковь.

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсяцъ популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжневая популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вôдповѣдае д-ръ Ол. Ворковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, рынокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“ в 1898-ім році

новий накладъ, виданє шесте мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, рынок ч. 10 і в книгарни Ставропігійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправлений в папір з хребтом полотняным 30 кр.
2. оправлений цілô в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або на посліпатою (доплатою).

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінського. Зладив Іван Верхратский. Вид. в р. 1898. Ціна 1 вол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразôвъ

зъ руской ботанічной термінольоґії и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видания ті можь дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора, професора руской ґімназії в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 30 пр. Спису) порто оплачує автор.

ТЯҐНЕНЄ

невôдклично

18 Марта 1899.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готôвкою въ 20% вôдшкôдкн.

Льосôвъ Вѣденьскихъ а 50 кр. поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

41 1/—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

зимний від 1 жовтня 1899

шпла часу середно-европейского [північного о 86 мінут від часу зі львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.59	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	6.36		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.25	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзца
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.50	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.26	„ „ „ годов. дворця		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	ніч		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ніч				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	8.30	„ „ „ годовн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 46. Львовъ, Субота 27 Лютого (11 Марта) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'а руских'ъ свят'ъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надежитбсть за инсераты платай у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережене. — Реклямація неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошения звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Опѣка ц. к. краєвои рады шкѣльнои надъ рускимъ шкѣльництвомъ.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского въ соймѣ при дебатѣ надъ народными школами.

(*Докѣнченє.*)

Въ двохъ рокахъ зъ 1869 до 1871 зробила краєва рада шкѣльна зъ 700 рускихъ шкѣлъ самій утраквістичній; — зъ початку упевнила, що то властиво рускѣ школы а лишь такъ пѣдведено ихъ пѣдъ таку рубрику, вѣдтакъ поволеньки переводила тѣ утраквістичній школы въ польскѣ, а въ 1895 роцѣ тѣ утраквістичній школы вже зовсѣмъ щезають. Jure caduco заведено у всѣхъ рускихъ школахъ, де нема и одного польскои дитины, польску обовязкову мову!

Въ моѣмъ рѣдинѣмъ селѣ Яворовѣ, де роками не було анѣ одного польскои дитины, навѣть римо-католицкои, а самій Гуцуллта одно въ одно, що зъ роду-вѣку не чуло польскои бесѣды, а польска мова яко обовязкова! Що вѣльше — панъ инспекторъ, зѣѣхавши на инспекцію, за нѣчимъ вѣльше такъ не слѣдивъ, якъ за тымъ, чи дѣти „wysłowiają się poprawnie po polsku". Пѣсля того вѣнъ и кваліфікувавъ учителя, котрый менѣ — мимоходомъ сказавши — признавъ ся, що вѣнъ черезъ тую систему тратить цѣлу половину дорогого часу на польску лінгвістыку, а вѣдтакъ зъ тои науки чи лучше муки нѣчо не выходить!

Не хочу лишити ся винным краєвѣй радѣ шкѣльнѣй доказу зъ новѣйшого часу, и длятого прочитаю вамъ листъ, котрый я одержавъ вѣдъ одного учителя Поляка. Прочитаю тымъ радшѣйше, що въ тѣмъ письмѣ говорить звукъ чистои, політикованемъ ще не звихненои польскои совѣсти, тожь може бути, що вѣнъ васъ лѣпше переконае:

„Wielmo żny Panie Pośle!

Jako dalszy przykła dkrzywd narodu ruskiego na polu szkolnictwa, mam zaszczyt podać do wiadomości Wielmożnego Pana Posła fakt następujący:

Rada szkolna okręgowa w Brzozowie rozporządzeniem z dnia 5. września 1898. l. 815. Dziennik urzędowy Nr. 31. rozpisała konkurs między innemi i na Jabłonicę polską, wyraźnie nadmieniając „celem uzyskania posady w Jabłonicy polskiej potrzebną jest kwalifikacya z języka ruskiego". Język ruski jest w tutejszej szkole obowiązkowym jako przedmiot; przed 11 laty przy zakładaniu szkoły toczył się nawet spór przed władzami, który język krajowy miał być wykładowym. Spór rozstrzygnięto w ten sposób, że język polski jest wykładowym a ruski obowiązkowym jako przedmiot. Na tę posadę podała się (zresztą nielegalnie, ale w tym wypadku nie o to mi chodzi) guwernantka dzierzawcy tutejszego Lipomana panna Jadwiga Pileska, nie tylko nie posiadająca egzaminu z języka ruskiego, ale jako krakowianka nie mająca o nim pojęcia. Pan inspektor okręgowy Władysław Winogrodzki jest przyjacielem pana dzierżawcy — więc wszystko poszło jak z płatka. Podania owej panny nie odrzucił z urzędu, jak był powinien, jako nie odpowiadającego warunkom konkursu, ale z bardzo dobrą aplikacyą nadesłał Radzie szkolnej miejscowej, która wydała również „dobrą opinię" dla przyjaźni pana dzierżawcy. Smutna rzecz, że i proboszcz ruski dla stosunków z „państwem ze dworu" nic zaprotestował przeciw powyższej niewłaściwości — ale ten ksiądz trzyma zawsze z panami. Na posiedzeniu Rady szkolnej okręgowej w dniu 19. grudnia 1898 jedynego ruskiego członka nie było, więc znowu bez przeszkody odesłano podanie do Rady szkolnej krajowej do zatwierdzenia. Że Rada szkolna okręgowa zbagatelizowała język ruski, nic dziwnego, pod rządami tutejszego starosty hr. Augusta Dzieduszyckiego wszystko możliwe, ale że Rada szkolna krajowa zastabilizowała ową pannę bez egzaminu z języka ruskiego na posadzie wymagającej tego języka — to ogólna tajemnica. [Dziennik urzędowy z dnia 4. stycznia 1899. Nr. 1. mieści tę nominacyę.] Z dniem 1. lutego 1899 obejmuje ta panna obowiązki nauczycielki w Jabłonicy polskiej.

Nadmieniam jeszcze, że na rok szkolny 1898/9 na 165 obowiązanych do uczęszczania, jest 81 dzieci ruskich.

А теперь ще пригляньте ся, пановє, зъ якимъ то успѣхомъ — не учить ся, а мучить ся дѣтей рускихъ польскою лінгвістыкою!

Въ справозданю зъ 1888 року сказано, зъ якимъ успѣхомъ дѣти учать са рускои мовы, а зъ якимъ польскои. Показало ся, що зъ недостаточнымъ успѣхомъ въ польскѣй мовѣ було 266 школъ, а въ рускѣй 124. И знову пересторога, щобы дѣтей пусто не мучити и щобъ не затрачувати пусто дорогій капіталъ працѣ учителѣвъ — вказівка для всѣхъ, лишь не для патріотичнои краєвои рады шкѣльнои!

Хотѣвъ бы я пѣдъ конець моихъ статистичныхъ выводѣвъ звернути увагу на ще одну обставину. Ото до недавна всѣ польскій дневники кричали, що въ краю є вѣльше рускихъ школъ, якъ польскихъ, — але нѣхто зъ тыхъ панѣвъ не хотѣвъ завдати собѣ працѣ провѣрити цифры: кѣлько то въ краю є класъ рускихъ, а кѣлько польскихъ? Тогдѣ доперва можна оцѣнити належито интензивность науки, коли провѣрить ся число класъ, а тымъ самымъ число учительскихъ силъ занятыхъ образованѣмъ молодежи. Зъ послѣдного Справозданя зъ 1897/8 року выходить примѣромъ, що чинныхъ школъ зъ рускою выкладовою мовою було 1790, але всѣ они зъ малыми лишь выимками були одноклясовѣ. Якъ же стоить дѣлозъ польскима? Тутъ було 33 школъ семиклясовыхъ, 45 шести-клясовыхъ, 113 пяти-клясовыхъ, 171 чотыро-клясовыхъ, 56 три-клясовыхъ, разомъ всѣхъ надъ 7000 класъ. Порѣвнайте теперь тую цифру 7.000 зъ цифрою рускихъ класъ 1790, то доперва тогдѣ оцѣните, якъ то дѣло ся о руске, а якъ о польске шкѣльництво

Хочу ще вамъ навести низанку фактѣвъ, кривдачихъ руске шкѣльництво, котрѣ протягомъ послѣдного року подали до вѣдомости дневники нашій. Надѣю ся, що п. віцепрезідентъ, довѣдавшись о нихъ тутъ, коли ще до теперь имъ не зарадивъ, теперь зарадить и усуне несправедливость.!

Ото донесло „Дѣло" зъ Косѣвщини, що 12. липня 1898. прийшло розпорядженя зъ краєвои рады шкѣльнои до ч. 2050, щобы вѣдъ теперь аже до вѣдкликаня у всѣхъ школахъ сѣльскихъ тамошнього повѣту обходжено крѣмъ рускихъ святъ такожь польскѣ. Вѣдомо вамъ, пановє, що въ Косѣвщинѣ есть народности польскои всего 5%, а коли вѣдчислимо мѣсто Косѣвъ и Куты, то не знаю, чи на село припаде и $^1/_2$% людности польскои. Пытаю ся пана президента: що спону кало его неволити Гуцула, котрый и такъ мало вчить ся, святкувати ще польскѣ свята? Чи то въ интересѣ просвѣты и чи панъ президентъ выдавъ гаке саме розпорядженє взглядомъ рускихъ святъ на заходѣ, примѣромъ въ Новѣмъ Торгѣ або въ Вадовицяхъ? Прошу о вѣдповѣдь пане президенте!

Дальше! Длячого нема въ рускихъ школахъ жадныхъ мапъ рускихъ? Прецѣнь на Буковинѣ є! Чи мы гѣршій вѣдъ буковинскихъ Русинѣвъ? Дальше — чи не зволивъ бы панъ президентъ якось ближше определити значѣнє и границѣ „języka urzędowego" окружныхъ радъ шкѣльныхъ? Дѣйсне то страшно руску суспѣльность, що панъ инспекторъ, приѣхавши на візитацію рускои школы, говорить зъ учителемъ передъ рускими дѣтьми по польски! Яке то робить вражѣнє на дитину, коли она чуе и такъ наглядно переконѣдчуе ся, що языкъ его выключно хлопскій, не вартъ того, щобы панъ инспекторъ промовлявъ нимъ до учителя его. Якъ собѣ то представляти мусить бѣдна дитина селянъска, котра вже длятого, що є селянъска, чуесь понижену и упокорену?

А инші тамъ натискъ на окружныхъ инспекторѣвъ мусить бути вѣдъ тымъ взглядомъ, то прошу послухати, що менѣ лучило ся въ Надвѣрнянщинѣ почути про тамошнього инспектора шкѣльного, навѣть Русина зъ роду, ба що вѣльше, навѣть рускаго священника. Ото пріѣздить о. инспекторъ до рускаго вѣйта въ Надвѣрнянщинѣ и повѣдае: „Słuchajcie wójcie! Niezadługo będzie tu jechać pan namiestnik — ażeby wszędzie był porządek!" — „Що они говорять?" пытае тро ни пѣдкмелений руский вѣйтъ кинчи собѣ зъ „księdza inspektora". — До того самого инспектора, чи тамъ до окружнои рады шкѣльнои внесла учителька панна Сѣчиньска, дочка бувшого нашого колеги, подѣлъ годинъ въ рускѣмъ языцѣ, а окружна рада шкѣльна сейчасъ звернула ѣй, бо „у[ядовымъ языкомъ, пѣсля розпорядженя, є языкъ польскій"! Инша учителька зъ лѣсъкого повѣту, дочка рускаго священника, що скѣнчила вѣсѣмъ выдѣловыхъ класъ, подала ся о посаду на мѣсце, де була Полька, котра мала лише пять класъ выдѣловыхъ, та дѣстала вѣдъ пана инспектора таку вѣдповѣдь: „Widzi pani, posada by się znalazła i gdybyś pani była Polką, nie miałbym przeszkód, ale ponieważ pani jest narodowości ruskiej więc... nie przyjmuję". [Пос. Яль: Tak odpowiedzić nie mógł!] Ну, вы пане лучше знаете!

Мѣгъ бы я навести ще кѣлька такихъ справъ, але не хочу при такъ болючѣмъ и дразливѣмъ тематѣ выкликувати чувствъ тутъ неумѣстныхъ, тому навезду лише: Вѣдъ якогось часу роздае краєва рада шкѣльна книжки польскѣ и рускѣ на екзамины и для бѣднѣйшои молодежи. Читаю знову по рускихъ дневникахъ, що зъ книжокъ тыхъ дуже малый процентъ є рускихъ а вѣльше польскихъ. — Иншій фактъ: Зъ старомѣского повѣту донесла дневники недавно, що панъ староста чи управитель тамошнього староства позволивъ собѣ сконтролювати священника рускаго Яворскаго въ Стрѣльбичъ, чи є у него грошѣ шкѣльній въ порядку. Се бы не було нѣчого злого, але послухайте пановє, якъ тутъ контроля чи шконтрумъ вѣдбуло ся. Ото п. управитель старомѣского староства высилае фіякромъ до Стрѣльбичъ концепіста Вашковского зъ офіціяломъ податковымъ Райхомъ и зъ жандармомъ на козлѣ. Для ще вѣльшого упокорения рускаго священника добирають ще въ селѣ вѣйта и такъ заѣзджае комісія до священника. По цѣлѣмъ селѣ рознеслось и очевидно мусѣло ся розвѣсти, що священникъ сконфіскувавъ шкѣльній грошѣ! Показує ся однакъ, що той священникъ не тѣлько нѣчого собѣ зъ шкѣльныхъ грошей не присвоївъ, але що вѣльше — до 595 зр. шкѣльныхъ додавъ ще своихъ 5 зр. и тотій грошѣ зложивъ на книжочкахъ касы ощадности, очевидно не львѣвскои. [*Веселость*]. Тѣде священникъ жалувати ся до пана старосты, та у вѣдповѣдь отъ що дѣставъ: „Proszę poruszyć niebo i ziemię, niczego się nie boję, wytłómaczę się nawet przed samym Najjaśn. Panem — ja albo sobie, albo komuś kark skręcę!" Бачите, цѣлкомъ такъ, якъ „за давныхъ польскихъ часѣвъ"!

Спытаю дальше п. президента краєвои рады шкѣльнои, чи бы не зволивъ вытолкувати автентично: якъ належить розумѣти законъ о членахъ мѣсцевои рады шкѣльнои? Пѣсля закону належить до мѣсцевои рады шкѣльнои душпастырь мѣсцевый. Мѣсцевымъ душпастиремъ есть на всходѣ зъ регулы рускій священникъ, а сли тамъ є въ селѣ якій Поляки, то они належать до сусѣднои якои тамъ парохіи латиньскои въ мѣсточку. Священникъ той може собѣ бути членомъ мѣсцевои рады шкѣльнои въ тѣмъ мѣсточку, де має свое урядове мѣсце пробуваня, але — на мою гадку — не може вѣнъ бути членомъ всѣхъ сѣльскихъ радъ мѣсцевыхъ, де вѣнъ справдѣ має своихъ парохіянъ, але вѣнъ тамъ не есть мѣсцевымъ душпастиремъ. Такъ само примѣромъ якъ рускій священникъ въ Краковѣ о. Борсукъ, котрый має своихъ парохіянъ по цѣлѣй заходнѣй Галичинѣ, не має права засѣдати въ кождѣй радѣ шкѣльнѣй въ цѣлѣмъ т. зв. Великѣмъ княжествѣ Краковскѣмъ, такъ само чей-же и кс. Бернардинъ въ Гвѣздцю не може бути членомъ всѣхъ радъ шкѣльныхъ гвоздецкого и по-за гвоздецкого повѣту, котрый вѣдъ взглядомъ парохіальнымъ придѣленый є до Гвѣздця. Зъ такимъ припадкомъ приходило ся менѣ стрѣчати ся и въ Залѣщицкѣмъ. Щобы тому надужитю и тенденційному толкованю конець положити, прошу п. віцепрезідента, щобы се выяснивъ публично, бо лучало ся, що панове старостове, хотячи безправно позбути ся рускаго священника зъ председательства мѣсцевои рады шкѣльнои, умысно привозять зъ собою изъ мѣсточка польскаго священника, щобы разомъ зъ дворомъ и делегатомъ повѣтовои рады змайорізувати мѣсцевого душпастыря. Отже прошу дуже о вѣдповѣдь!

Дальше прошу п. президента зауважати, що не однаково трактує ся польскихъ и рускихъ катихитѣвъ. Въ Буську н. пр. не було сталыхъ катихитѣвъ, а учили кождочасній сотрудники. Дня 1 вересня 1898 розписано конкурсъ, а що нѣхто не подавъ ся, именовано сотрудниковъ польскаго и рускаго тымчасовыми катихитами. Но дивне дивo! хоч рускій сотрудникъ учить вже въ самѣмъ Буську три роки, и то учить дуже пильно, хоч має испытъ на катихита шкѣлъ выдѣловыхъ, то польскому сотрудникови дано о 160 зр. вѣльше, нѣжь має рускій, мимо того, що польскій сотрудникъ не має испытѣвъ и есть лишь одинъ рѣкъ священникомъ.

Радъ бы я такожь почути зъ устъ п. віцепрезідента и довѣдатись, якъ стоить справа зъ рускою школою въ мѣстѣ Яворовѣ? Въ Яворовѣ-мѣстѣ громадска рада ухвалила було одноголосно завести въ маючѣй ся ново отворити чотыро-клясовѣй школѣ выкладовый языкъ рускій, бо вже въ двохъ шести клясовыхъ школахъ есть заведеный польскій языкъ выкладовый. По якѣмсь часѣ тая одноголосна ухвала десь зникае зъ протоколу рады громадскои! Се такожь характеристичне для польско-рускихъ вѣдносинъ. Но що-жь робити? Мусять радній другій разъ сходитись, другій разъ рѣшати, очевидно вже не одноголосно, бо у Львовѣ поучено ихъ, що „ojczyzna w niebezpieczeństwie", и длятого вже лишь вѣльшостію голосѣвъ ухвалила р да громадска завести школу зъ языкомъ викладовымъ рускимъ. Яворовскій Русины вѣднесли ся до краєвои рады шкѣльнои зъ просьбою о активоване рускои школы — а треба знати, що пропорція дѣтей польскихъ до рускихъ є тамъ така: рускихъ дѣтей є въ Яворовѣ въ школѣ 264, а польскихъ т. є. римо католикѣвъ 73, въ женьскѣй школѣ рускихъ 199, польскихъ 57. А знаете пановє, що сказано и яку вѣдповѣдь дано торѣкъ яворовскимъ рускимъ мѣщанамъ въ краєвѣй радѣ шкѣльнѣй? Ото поінформовано ихъ тамъ, що краєва рада шкѣльна не згодить ся на особну руску школу, але пристане лишь на постепенне заснованя рускихъ паралельокъ при теперѣшныхъ польскихъ школахъ. Такъ то любить краєва рада шкѣльна руску школу!

На чѣмъ тая справа теперь стоить, якій наслѣдокъ мала торѣчна петиція до сойму въ тѣмъ дѣлѣ внесена, прошу васъ, пане президенте, скажѣть намъ!

Переходжу до семинарій учительскихъ. Тутъ передовсѣмъ запытаю ся п. віцепрезідента а взглядно п. референта ийшого, якъ менѣ вытолкуе сю обставину, що сего року находить ся репробованыхъ въ Тернополя на першѣмъ курсѣ 22 ученикѣвъ, на другѣмъ 11 а на третѣмъ 6 ученикѣвъ, разомъ 39, коли по иншихъ семинаріяхъ звычайно є репробованыхъ 11, 12 а найвѣльше 16 ученикѣвъ? Що тамъ зайшло въ Тернополи надзвычайного? Я васъ тутъ не пѣдозрѣваю о якусь „народову" тенденційность, але признаю ся: ударяють мене самій цифры! — Вѣльше сказати о мужескихъ семинаріяхъ резервую собѣ на иншій часъ, а теперь кѣлька словъ о женьскихъ.

Тамтого року поставивъ я въ сѣй высокѣй палатѣ внесокъ на основанє у всходнѣй части Галичины одной семинарій женьскои въ рускимъ языкомъ выкладовымъ. Уважавъ я и уважаю се внесене за найсправедливѣйше въ свѣтѣ. Для польскихъ школъ продукують до теперь три семинарія польскій — бо такими є всѣ три семинарія въ Краковѣ, Перемышли и Львовѣ — аже 586 кандидатокъ Польокъ, для рускихъ школъ всего 86 Русинокъ! — Панъ віцепрезідентъ сказавъ менѣ, що єму треба учителѣвъ мужчинъ, бо хлопъ нашъ жѣнокъ-учительокъ не любить, и длятого вѣнъ неприхильно вѣдносить ся до учительскихъ семинарій жѣночихъ и полишае будуще заснованя ихъ приватнѣй ініціативѣ

Панове! такі міста якъ Львівъ, Краківъ, Станиславівъ, Рашівъ, де є нагромаджений масы интеліґенціи, тамъ можна ще думати о приватній ініціятивѣ, але признасте чей самі, що такі новій семинарія жіночі по більшихъ містахъ повстануть для міскои женщины и — скажѣмъ правду — для Польки; але чей-же и руска женщина зъ села, дочка учителя, дочка священника такожъ маѣ право на то, щобы край подбавъ о ню, а якъ уже краєви байдуже руска женщина, то бодай о ту масу капіталу интеліґенціи, котру може и хоче принести руска женщина въ жертву своѣй рускій суспільности.

Зле, дуже зле робить управитель краю, котрый не вмѣе або, що горше, не хоче зъужиткувати интелектуальній силы народу на підвисеве народнои просвѣты. Въ Америцѣ трохи не вся народна просвѣта спочивае на учительцѣ а хиба-жь мы богатший відъ Америки, щобы вередувати женщиною-учителькою? А чей-же вы се признаєте, що тяжко священникови, а ще тяжше учителеви сѣльскому высилати дочку свою до Львова, удержувати дѣвчину у Львовѣ. Якъ жежъ можна говорити при такімъ станѣ рѣчей, при убожествѣ нашихъ священичихъ и учительскихъ родинъ, о приватній ініціятивѣ въ закладаню женьскихъ семинарій н. пр. въ такихъ Снятинахъ, Залѣщикахъ и т. п.? Змѣнѣть, пане президенте, свій поглядъ підъ тымъ взглядомъ, бо руска суспільность читаючи заедно, що вы завели по женьскихъ семинаріяхъ учительскихъ ограничене число ученицъ, щось бачу тілько 40 на I. рікъ, та й видячи, що на 586 Польокъ є 86 Русинокъ, додумати ся мусить, що намъ немала высша просвѣта рускои женщины й вы не хотѣли бы видѣти жертвъ, котрі такъ радо и руска женщина хотѣла бы принести своѣй суспільности.

Кажуть декотрі, що учительки по школахъ народныхъ длятого непридатні, бо полюживши якійсь часъ выходять за-мужъ и лишаютъ школу. Але-жь панове! они не пропадають черезъ то краєви. То, що они підъучать ся въ добрыхъ семинаріяхъ, то можуть они зъужиткувати не зъ меншою користію и яко матери, стануть такожъ лѣпшими горожанками, а край на тімъ лише выграе а нѣчого не стратить. Чому лишь дочка якогось урядника львівского маѣ образовати ся, а дочка священника и учителя нѣ?

О справѣ підвысшеня платнѣ учителямъ не буду говорити, бо бачу буде до нея незабавки друга лучша нагода; позволю собѣ тількы відчитати зъ листу одного учителя, котрый — по моему — въ знаменитый способъ малює станъ учительствъ на селѣ. Вінъ пише:

„Підѣдѣть на перше-лѣпше село и приглянѣте ся житю учителя, а побачите, що той учитель — то не чоловѣкъ, а бѣлый мурынъ, котрый посвятивъ цѣле своє житє добровольній неволи — то невольникъ всѣми зненавидженый... то невольникъ, котрому не можна выповѣдати отверто своихъ гадокъ, а лише мусить служити якъ Ляхи кажуть „z zaparciem się siebie samego“, то невольникъ, котрого цѣле житє и праця — то чистилище... И тота ненависть — за жебрацку платню 25 зр. мѣсячно. Голова менѣ крутить ся відъ гадокъ, самъ не знаю, котру писати, бо о нашомъ житю можна бы списати цѣлі томы, а слезы тиснуть ся до очей и серце пукае въ жалю, коли подумаю надъ нашимъ положеньемъ... За молодыхъ лѣтъ працюванъ чоловѣкъ зъ замилуваньемъ, въ надѣю на лучшу будучность, а коли надія розлетѣла ся якъ мрака відъ вѣтру, щезла якъ сенъ, то що маємо робити? Чей-же годѣ старшому чоловѣкови покидати кількинадцять лѣтъ служби и йти шукати иншого хлѣба... Плачемо въ день и въ ночи надъ нашимъ знищенымъ здоровлемъ, плачемо надъ нашимъ страшнымъ положеньемъ, плачемо надъ нашими бѣдными дѣточками“... И т. д.

То голосъ учителя народного! А зъ усего, що я сказавъ, одна наука для Русинівъ — одна консеквенція:

Позаякъ краєва рада шкільна черезъ тридцать лѣтъ свого тяжкого для насъ урядованя — замѣсть підносити, гасила свѣтло науки передъ рускою суспільностію, передъ рускою дитиною и рускою женщиною — позаякъ божеского свѣтла науки надужывала краєва рада шкільна черезъ тридцать лѣтъ для убочныхъ, політичныхъ цѣлей, — то яко природный відгомінъ въ душахъ нашихъ зродилось одно бажанє: роздѣлити краєву раду шкільну на двѣ части: на одну секцію для рускои, другу для польскои народности, щобы и мы своєю наукою и своєю культурою самі завѣдували, а не чужій опікувались ними ру[illegible]!

Я скінчивъ.

Вчерашный вечеръ въ честь Шевченка

удавъ ся — якъ взагалѣ остатными роками — величаво, и що до участи публики, и що-до выконаня богатои та різнороднои програмы. Сала — якъ долина, такъ и обѣ галерія — були биткомъ заповнені. Впов. Публикою — гостьми місцевыми и зъ краю; загостило много родинъ рускихъ, священичихъ и свѣтскихъ, а треба знати, що вже на кільна днівъ передъ вечеромъ выпродано всѣ білеты. На estрадѣ середъ публики був радостный и святочный відъ початку аж до кінця — аж до відспіваня передъ розходомъ имну народного „Ще не вмерла Украина“. Загаломъ сказавши — цѣлый вечеръ був достойнымъ відданемъ чести незабутному Тарасови и мусівъ підняти духа кождого участника его — зъ кождого огляду удачного торжества.

По відограню орхестрою Лисенкового „казака-шумки“ выступивъ на естраду проф. Романчукъ и — повитаный щирыми оплесками — выголосивъ таке привітне слово:

Любій высокоповажаній гостѣ!

Именемъ товариства „Просвѣта“ и другихъ украинско рускихъ товариствъ маю честь повитати васъ и поднякувати сердечно, що такъ численно, и то не тілько місцевій та зъ сусѣдства, але такожъ и зъ подальшихъ сторінъ зібрали-сте ся тутки, щобы почтити память нашого Тараса. Трицять и осьмый разъ обходимо нині роковины его смерти, а обходъ той стає майже зъ кождымъ рокомъ щораз більше святомъ всенароднымъ въ нашій галицкій Руси, та можна надѣятись, що вінъ, якъ вже розширивъ ся зъ столицѣ на більшій центры, такъ небазкомъ обійме и весь край, навѣть поменшій місточка и села, та дійде и до найменшихъ братівъ.

Але и на тімъ ще не повинна кінчити ся честь наша и вдячність для нашого мученика. Якъ добрый батько вінъ не тілько за житя сповнивъ вѣрно свій обовязокъ супротивъ своєи великои родины, украинъско-рускаго народу, але лишивъ намъ еще по смерти свій заповѣтъ. Отже и намъ, народови его, слѣдуя такожъ нашъ обовязокъ супротивъ него вѣрно сповнити, проте и той заповѣтъ его выконати.

Три бажаня высказавъ въ нѣмъ великій сердечный покійникъ. Въ першімъ бажаню каже: „Поховайте мене на могилѣ середъ степу широкого на Вкраинѣ милій“. Се бажаня сповнене въ способѣ достойный и его и народу, и може нѣ оденъ поетъ у всѣхъ народівъ не мавъ такъ величавыхъ похоронівъ и не маѣ такъ красного гробу, якъ нашъ Шевченко. Теперь належить до насъ тілько: того гробу пильнувати, заховувати его и по можности такожъ и відвѣдувати.

Але зовсѣмъ ще не сповнене друге бажане заповѣту. „(Поховайте та) вставайте, кайданы порвѣте!“ кличе дальше нашъ кобзарь до свого народу. Однакъ ще далеко-далеко більша часть нашого народу ще не встала, ще остає ся въ кайданахъ духовои неволи и темноты, ще не маѣ національной свѣдомости, а навѣть не почуває вповни свого людского достоинства. Одно и друге въ цѣлій масѣ нашого народу выробити, любовю до волѣ ту масу натхнути и силы до здобутя волѣ приспособити — се есть обовязокъ тыхъ, що дѣйство почитають память Тараса.

А коли вже сего доконаємо, тогды певне сповнить ся також и третє бажане его заповѣту: „И мене въ семьѣ великій, въ семьѣ вольній, новій не забудьте помянути!“

Нехай же нинѣшне свято, нехай нынѣшный день спонукає насъ ще більше до довершеня нашого довгу народного супротивъ найбільшого нашого народного вѣщуна. Постановѣмъ собѣ нинѣ, щобы кождій роковины его смерти були для насъ такожъ и днемъ обрахунку зъ того, що мы для сплаченя того довгу, для выконаня заповѣту за минувшій рікъ зробили. О кобы той щорічный обрахунокъ все выпадавъ для насъ гідно, и кобы якъ найкоршe пришовъ часъ, де бы украинъско-рускій нарідъ помнивъ мігъ свого Тараса вже въ новій та вольній семьѣ!

По останныхъ словахъ привѣту сала залунала гучными оплесками.

Відтакъ пішли за чергою співы хоровъ, мішаныхъ при орхестрѣ и мужескихъ та співы сольовій, переплетеній грою проф. Курца на фортепіянѣ и удачною деклямацією Прольога до „Гайдамаковъ“ панны О. Лопатиньскои.

Справоздане зъ части вокально-музикальной подамо въ пера фахового рецензента. Поки-що занотуємо лише загально, що всѣ дотычній точки програмы выкликували щире одушевленя середъ публики. О. Кишакевичъ, композиторъ „Калины“ (хору мішаного зъ орхестрою) не пожалувавъ труду прибути зъ Перемышля и самъ дириґувавъ выконанемъ свого красного утвору. Першій разъ у Львовѣ выступила въ солях панна Ольга Проскурницка и збирала гучній оплески щирого признана. Правдиву овацію выправила публика проф. Курцови, а відтакъ нашому недорбанному Олекси Дови Мишугѣ — и обомъ имъ вручивъ проф. Шухевичъ відъ Бояна лавровій вѣнцѣ. Не треба й казати, що кульминаційною точкою концерту був солов'ейковый співъ п. Мишуги; на неумолкаючій оплески мусівъ вінъ по Лисенковімъ „Менѣ однаково“ відспівати ще „Помарѣла наша доля“ и ще одну пѣсоньку. Підъ конецъ импонуюче вражінє зробила Лисенкова кантата мішаного хору Бояна зъ солемъ сопрановымъ п. Проскурницкои и въ супроводѣ орхестры. Одным словомъ — концертъ був якъ дуже рѣдко.

По концертѣ зібрало ся много публики въ сали Почтового клюбу на заповѣдженый комерсъ. Безъ того комерсу могло було обійти ся... Чому? — розкажемо другимъ разомъ.

Переглядъ політичный.

Президентъ міністрівъ гр. Тунъ, котрый відъ трехъ днівъ пробуває въ Празѣ, конферувавъ вчера зъ намістникомъ Чехіи, маршалкомъ краєвымъ, нѣмецкимъ посломъ Шлезінґеромъ и головою молодоческого клюбу д-ромъ Скардою. Офіціяльній дневники голосили, що Тунъ поѣхавъ до Праги въ чисто родинныхъ справахъ, тымчасомъ показує ся, що его подорожь тѣсно звязана зъ акціею правительства, змѣряючого до погодженя Чехівъ въ Нѣмцями. Правда, що Нѣмцѣ не хочуть переговорювати зъ правительствомъ, не хочуть навѣть повѣдомити о тімъ, який суть ихъ бажани такъ довго, якъ довго не будуть знесенй языковій розпорядженя, але се лишь чиста комедія. Нѣмцѣ самі хотѣли бы вже въ тои суматохи, въ яку залѣзли черезъ безглядну опозицію, а черезъ котру самі найбільше тратять, але амбіція не позволяє имъ цофнути ся, коли разъ сказали: „не говоримо доки не будуть знесенй языковій розпорядженя“, держать ся того консеквентне, и не входять зъ правительствомъ въ нѣякі переговоры. Але бачучи, що зъ одного боку нема и не буде бесѣды о знесеню языковыхъ розпоряджень, а зъ другого, що правительство маѣ охоту зробити щось для Нѣмцівъ, абы лишь знало якій ихъ жаданя, нѣмецкій мужѣ довѣря радять собѣ въ слѣдуючій способъ: Они радять „въ найбільшій тайнѣ укладають выключно лишь „для свого власного ужитку“ о свои національно політичній постуляты; котрійсь зъ нихъ „черезъ неосторожность“ выговорить ся, и въ той способъ правительство дорогою „недискреціи“ довѣдуєсь о постулятахъ Нѣмцівъ. Правительство дѣйстно намѣряє увзглядити деякі жаданя Нѣмцівъ, хочь они відъ правительства не домагають ся нѣчого такъ довго, якъ довго не будуть знесенй „языковій розпорядженя“.

Плянъ правительства, о скільки они заспокоюють жаданя Нѣмцівъ, стрѣчають ся зъ сильною опозиціею ческихъ політиківъ. Narodni Listy не годять ся на утворене въ Чехіи выключно нѣмецкихъ и выключно ческихъ адміністраційныхъ округівъ, бо уважають его яко атентатъ на неподѣльность и одноцѣльность ческого королѣвства. Дневникъ сей гадає, що правительство могло бы дати Нѣмцямъ що найбільше законъ, на підставѣ котрого управильнено бы внутрѣшну службову мову урядівъ и судівъ підля мовы достычныхъ округівъ.

Змѣна кабінету на Угорщинѣ може відбити ся на політичныхъ відносинахъ Долитавщины и спонукати не лишь правительство, але и деякі опозиційній нѣмецкі сторонництва до змѣны дотеперѣшнои тактики. Програма уложена правительствомъ свого часу въ Ишлю не дасть ся вже выконати, тожь и всѣ заряджени, цѣлый плянъ акціи правительства, що стремівъ до зреалізованя сеи програмы, може и мусить бути змѣненый. Банфі и Тунъ, вертаючи зъ Ишлю, голосили зъ тріюмфомъ: „Нехай прійде що хоче, мы приготовани на всѣ евентуальности“. Тымчасомъ Банфі був приготованый на „всѣ евентуальности“, выливши одно: що его днѣ почислений, вінъ уступить, заки выконае програму ухвалену въ Ишлю и апробовану цісаремъ. Тунъ такожъ був приготованый на всѣ евентуальности, лишь на одну нѣ, именно тую, що наслѣдникъ Банфіого К. Сель не схоче нѣчого чути о всѣмъ тімъ, що тамъ десь въ Ишлю поухвалювали собѣ Тунъ зъ Банфіімъ. Тунъ не мігъ того знати, що Банфі такъ скоро дістане відставку, а его наслѣдникъ выпайд нову формулку — „формулку Селя“ — и нею схоче спасти Австро-Угорщину.

Плянъ Банфіого и Туна полягавъ на тімъ, щобы обійти постановы конституціи, котрі кажуть, що правительство маѣ право заключити зъ Угорщиною угоду лишь на підставѣ уповажненя парламенту. Въ Ишлю шефы обохъ кабінетівъ пришли до переконаня, що угоду можна продовжити на підставѣ §. 14. Нинѣ-жь Сель співае такъ: Цлово-торговельна звязь буде продовжена до 1903 року, въ котрімъ выгасають торговельній договоры Австро-Угорщины зъ доокрестными державами. Коли-бъ до 1904 року не відновлено угоды, то Угорщина буде на власну руку заключати договоры зъ чужими державами. Значить: 1904 рікъ рѣшавъ бы о спільности Австро-Угорщины. Або все розлетить ся, або Австрія мусить заключити такій торговельній договоры, якій будуть найкористнѣйшій для угорского рільництва и промыслу. Окрімъ того Сель домагає ся, щобы користну для Угорщины угоду зъ австро-угорскимъ банкомъ продовжити не до 1903 або 1904 року, але аж до 1910. Нашими словами значить се: вашу судьбу цлово и торговельной спільности подѣлити буду найдовшій до 1904 року, а засобами вашого банку буду въ вами дѣлити ся до 1910 року, а якъ пійде добре, то и довше. За ту цѣну можете собѣ робити угоду въ способѣ, въ якій самі схочете, на підставѣ §. 14-ого або й безъ нѣякихъ параґрафівъ.

Австрійске міністерство здобуло ся — якъ на австрійске міністерство — на страшну, нечувану відвагу! Знайшли ся три міністры, межъ ними и міністеръ зъ моноклемъ, що разъ відважили ся відкинути жадане угорского міністерства. Тунъ заявивъ, що вінъ не згодить ся на продовженя привілея австро-угорского банку до 1910 року при рівночасномъ продовженю цлово-торговельного договору до 1904 року. Така невидана ще рѣшучість у шефівъ австрійскихъ кабінетівъ, видко, заимпонувала нѣмецкимъ ліберальмъ, бо ихъ орґанъ N. fr. Presse, котрый въ послѣдныхъ часахъ вічно перъ до обструкціи, начинає промовляти за скликанемъ парламенту. Сей дневникъ навѣть ворожить, що въ Австріи небавомъ наступить національна згода, абы лишь якъ найскорѣйше ухвалити парламентарно угоду въ Угорщиною. Коли вже хтось въ Австріи сміе надѣятись, що у насъ коли-небудь наступить національна згода, то нема вже нѣчо неможливого підъ сонцемъ. Коли N. fr. Presse говорить о національній згодѣ, то можливе також се, що и Тунъ, котрый спільно зъ правицею зъ усѣхъ силъ перъ до того, щобы парламентъ застушити §. 14-ымъ, начинає жалувати, що такъ скоро розпустивъ парламентарну службу.

На хіньскій территоріи и Австріа намѣряє поставити свою ногу. Neue fr. Presse доносить, що австрійске правительство намѣряє упімнути ся о кусень хіньского побережа підъ такими самыми условіями, якъ се зробили инші европейскі державы. Въ тѣсній звязи зъ тымъ намѣромъ маѣ стояти выслане австрійского военного корабля „Цісарева Єлисавета“ на хіньскі воды. Инші дневники заперечують сесю поголоску.

Въ дипльоматичныхъ кругахъ оповідають, що італійскій амбасадоръ въ Пекіні вручивъ хіньскому правительству ноту въ справѣ італійскихъ жадань, предложену въ дуже острыхъ словахъ. Італійскі постуляты підперъ також англійскій амбасадоръ. Хіньске правительство рѣшило відповісти на англійску ноту заявою, що оно готово розпочати въ тій справѣ переговоры, але підъ условіемъ, що англійскій амбасадоръ вплыне на се, щобы італійскій амбасадоръ въ будучности не предложувавъ такихъ, гідность Хінъ понижуючихъ нотъ. До хіньскихъ берегівъ прибули вже два военній корабли італійскі.

Самоубійство д-ра Кржановского.

Въ новинкахъ вчерашного числа подали мы коротку вѣсть про самоубійство д-ра Станислава Кржановского, адвоката краєвого, другого директора кредитового банку (першимъ директоромъ є д-ръ Мархвицкій), заступника синдика въ земскімъ товариствѣ кредитовімъ и члена надзирающои рады краєвого банку. Подаємо отсе бліжшій подробиці того незвычайного выпадку.

Покійный був въ четверъ по полудни въ кредитовімъ банку до год. 6 чи навѣть довше. Вернувши домівъ, зѣвъ вечерю и пивъ шампаньске; опісля забравъ ся до своєи спальнѣ. Коли слуга принесъ ему вчера о 7½ зрана чай, застанъ его нежывымъ около ліжка, на вколѣшкахъ, одягненого; на земли калюжа крови, револьверъ и хрестъ; покійный мабуть зъ хрестомъ въ руцѣ огрѣвавъ собѣ въ праву скроню и скінчивъ въ одній хвили. На столѣ горѣла ще лямпа. Слуга давъ зараз знати д ровi Ополъскому, зъ ко-

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ
у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.
Новоотворений маґазинъ Товарівъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ.
Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій.
86 2—5

трымъ покійный остававъ въ дружбѣ. Д-ръ Опольскій сконстатувавъ вже лише смерть, котра наступила имовѣрно около пів-ночи.

О год. 9½ прибула судово-лѣкарска комісія. До списаня инвентаря покликано нотаря Іос. Онишкевича. Коли отворено касу, найдено въ нѣй кільна попечатаных и поадресованых листів, а крім того також письмо отверте безъ адресы, на трехъ сторонах великого аркуша папіру. Письмо се заразъ відчитано. Були при тім: нотарь Онишкевичь, маршалокъ гр. Стан. Бадені, гр. Каз. Бадені, директоръ краєвого банку д-ръ Згурскій, директоръ кредитового банку Мариновскій, теперѣшный управитель львівскои щадниці Стахевичь, концепісты зъ канцеляріи покійного д-ръ Ник. Шухевичь и д-ръ Вацикъ и н. Письмо се виявляе, що въ галицкім банку кредитовім дѣяло ся богато неправильностей, о котрых покійный не знавъ, але мусять за них одвѣчати, будучи директоромъ банку; той станъ рѣчей приневолює его відобрати собѣ житє. Въ письмѣ тім покійный упевняе, що самъ є чистый, — хиба бы пофальшовано що. Находять ся тамъ також слова: „обмотавъ мене той чортъ въ людскім тѣлѣ“ — чи то щось подібного. Коли вмѣстъ письма стававъ чимъ разъ дравнівійшій, гр. Бадені взявъ п. Онишкевича и д-ра Згурского на бокъ и въ тайну дочитали письмо до кінця; опісля нотарь забравъ письмо зъ собою.

Передъ смертію выславъ д-ръ Кржановскій межи иншими також листъ до панѣ Марія Марковои, вдовы по своѣмъ приятелю, тутешнім музику, до д-ра Опольского, до д-ра Фукса и до своеи тѣтки гр. Цетнеровои. Въ тых листах мавъ вінъ назвати по имени „того чорта въ людскім тѣлѣ“. Въ одніім зъ тых листів написано: „Падаю жертвою махінаціи. Вѣрте менѣ, що я не допустивъ ся нѣчого такого, що могло бы кинути тѣнь на мою добру славу. Коли бы оказала ся потреба, памятайте и заопікуйте ся моими дѣтьми.“

Д-ръ Кржановскій родивъ ся 15 червня 1847; адвокатску канцелярію отворивъ въ р. 1881. Клієнтелю мавъ переважно артистократичну; належали до неи Сапѣги, Бадені, Голуховскій, Скшинській и н. Канцелярія его приносила ему около 40 тис. зр. доходу. Бувъ нежонатый, а полишивъ дві вдопто-ваній доньки, 12-тя и 9-тилѣтню, котрі остають на выхованю въ монастири Непокаляновъ въ Ярославі. Маєтку найдено по покійнім надъ 200 тис. зр. въ цінных паперах, а також карточку, що весь маєтокъ лишає дітям.

Покійного знали загально чоловѣкомъ дуже честнымъ и совѣстнымъ, неспособнымъ до нѣяких „мальверзацій“; длятого причину его смерти пояснювано зразу нервовымъ розстроемъ. Але полишеній листы указують скорѣйше на нову польску панаму. Вчерашній поголоски визвали навѣть имя д-ра Марквицкого зъ самоубійствомъ д-ра Кржановскаго. Говорено, що тымъ „чортомъ въ людскім тѣлѣ“ мае бути д-ръ Марквицкій, котрый мѣ-бы то въ день передъ смертію д-ра Кржановского утѣкъ зъ Львова. Сегодня показуе ся, що д-ръ Марквицкій выѣхавъ бувъ до Відня на якесь засѣдане Ландербанку, а на вѣсть про смерть д-ра Кржановского вернувъ сегодня зрана до Львова.

При тім всѣмъ вчерашный переполохъ не уставъ и сегодня, а навѣть збільшивъ ся; коло кредитового банку є такій стисок, якъ свого часу коло щадниці. Акційный капіталъ кредитового банку выносить оденъ міліонъ зр., а резервовый фондъ около 700.000 зр. На вкладковій книжечки умѣщено тамъ надъ 1,600.000 зр. Президомъ надзираючои рады є кн. Адамъ Сапѣга. Вкладки звертають до высоты 200 зр.; высшій треба выповѣдати, бо кредитовый банкъ не выплачуе зъ есконтомъ. Кн. Сапѣга, довѣдавши ся про „рунъ“ на банкъ, хотівъ особисто тамъ явити ся и заспокоити занепокоєных властителівъ вкладокъ; але за-для недуги, черезъ котру цілу зиму не выходивъ зъ дому, здержано его. Длятого велівъ тілько въ своимъ имени упевнити всіхъ, що вбачъ ручить за всѣ ощадности, вложеній въ кредитовім банку.

Першій директоръ кредитового банку, д-ръ Марквицкій, заскоченый у Відни вѣстію про смерть д-ра Кржановского, сказавъ на запитане одного зъ редакторівъ дневника N. fr. Presse, що самоубійство д-ра Кржановского не остае въ нѣякій связи зъ интересами кредитового банку; станъ того банку є цвітучій, промисловій підприемства въ Борыславі и у Львовѣ идуть знаменито, а портфель банку є у найрценівім станѣ. Д-ръ Кржановскій — казавъ д-ръ Марквицкій — вбачъ довшого часу нездужавъ меланхолією и се може бути єдиною причиною его смерти.

При тім всѣмъ є невѣрній Томы, що таки підозрѣвають нову панаму, зъ котрою ворожать ще дальший. Кредитовый банкъ мавъ остаяти въ тѣсныхъ зносинахъ зъ краєвымъ банкомъ, — а се мае бути ворожба не добра. Не дармо — кажуть — Собѣскій зъ налівъ разъ въ разъ грізно вказуе въ ту сторону, де каса щадниця, нафтяный дімъ, експедиція Słow a polsk ого, кредитовый банкъ, а дальше и банкъ краєвій. Побачимо.

Письма зъ краю.

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Якъ вѣдомо, торжество сотных роковинъ вбдроджени літературы руских выпало въ Старімъ мѣстѣ незвычайно свѣтло и величаво. Се и стало причиною, що противника идеи народно руских накинули ся зъ всею заѣлостію на впорядчиківъ торжества. А що читальня старомѣска дала товчокъ до уряджени торжества и стала огнищемъ духового житя мѣщанъ, то всѣ стрѣлы напущеній ѣдію вымѣрено противъ читальнѣ. Атакъ розпочато скрыто, мовь тій кроты въ підземных норах. Найперше пущено въ обѣгъ ложь, що вечерокъ уряджувано для мѣщанъ а не для панівъ и священиківъ; що на крѣслах повинній були сидѣти мѣщане и ихъ жѣнки; що членамъ хору належали ся безплатній крѣсла для ихъ родинъ; що селянъ не треба було спрошувати цілкомъ, а вже за много впущено ихъ до салѣ и т. д., отже мѣщанамъ зробила ся кривда, бо для нихъ не стало мѣсця. Знову же що-до комерсу розповѣдано, що то не мавъ бути комерсъ а тілько безплатна гостина для мѣщанъ; що на тую гостину давъ бурмістръ нотарь Владычинський 50 зр., и були навѣть такій котрій говорили, що власными очима видѣли дотычный актъ на письмѣ. Дальше розголошувано, що доходу зъ вечерка було по-надъ 300 зр. и що за тій грошѣ паны и священики їли и пили а мѣщане хиба дивили ся. Наплетено и много-много иншихъ нісенітниць, важь гидь споминати.

Хто знае, хто то змерзами ходить на рібаній конференціи коло млына, хто то робить підлій доносы на найневиннійших людей въ мѣстѣ и повѣтѣ, тому и легко догадати ся, въ котрій то кузни тій сплетнѣ кували ся. Простодушне мѣщанство, не розбираючи правды відъ клеветы, легко дало ся увести сплетнямъ и заразъ на другій день стало нагодувати на вказуваных винновниківъ. Великій, хто не сидівъ на крѣслѣ, хто не їнъ и не пивъ а претенсію до того мавъ, почувъ ся обиджены. Першимъ наслідкомъ того було, що панове цехмістры братства кушнірского такого дня що выповѣли читальни помѣщене въ братскім домѣ. Зъ другій ліпи співани мѣсцевого хору почали и собѣ гороѣжити ся. Та до сего мушу розповѣсти одну обставину, що въ дуже тѣсній связи стоить зъ рѣчію. На якихъ днѣ недѣль передъ вечеркомъ їздивъ старомѣскій хоръ співати на похороди бл. п. о. Волошиньского до Страшевичъ и за те дістававъ 25 зр. Грошей тых ухвалено не дѣлити межи себе, але закупити за нихъ потрібній декораціи до представленъ театральных, и такъ зроблено. Зразъ на другій день по вечерку завѣдатель парохіи о. Крушиньскій зажадавъ відъ п. Бѣлобрама, секретаря мѣского, яко управителя хору, щобы ему предложивъ рахунокъ зъ побраных 25 зр., бо нібы до него прийшли анонімній письма відъ співаківъ зъ жалобою, що не дістали своеи части. На тое панъ Бѣлобрамъ відповівъ, що такого рахунку відъ него можуть жадати тілько одній интересованій, а більше нѣхто, и то що на анонімній якісь письма. При тім заявивъ, що позвавъ о. Крушиньскій уже передъ тымъ выступавъ публично противъ него за те, що приготовлявъ хоръ зъ продукціями до вечерка, то вінъ, що хоромъ управлявъ въ церквѣ и учивъ співати цілкомъ безплатно, такъ довго хоромъ управляти въ церквѣ не буде, якъ довго о. Крушиньскій буде въ Старімъ-мѣстѣ. Въ наслідокъ того славный хоръ старомѣскій, заведеный о. Струсевичемъ а підтриманый такъ горячо о. деканомъ Щавиньскимъ, нинѣшнимъ прелатомъ парохомъ самборскимъ, розпавъ ся, и коли тілько довше такъ потревае, співаки якорѣ навѣть забудуть, якъ нота котра называе ся.

На додатокъ всего лиха выступивъ ще о. Крушиньскій зъ роботою, котра надѣлила вже мѣщанъ на два ворожій таборы и ся завчасу лиха не убе ся, то она може потягнути за собою дуже сумні наслідки. Ото въ недѣлю 5-ого марта вбачъ, заповѣвши въ церквѣ, скликавъ до дому братского мѣщанъ и тамъ ударивши сильно на теперѣшню читальню, почавъ намовляти всіхъ до заснованя новои читальнѣ, котра не називала бы ся анѣ читальнею Просвѣты анѣ Качковского, але „мѣщаньскою, братерскою“. На „читальню Просвѣты“, сказавъ, що то очевидна втрата для мѣщаньства, бо на случай розвязаня читальнѣ — пібля ся статута маєтокъ переходить на „Просвѣту“ у Львовѣ. Чи о. Крушиньскій читавъ статутъ для читальнѣ Просвѣты, не знати, але зъ такими неправдами выступати публично, то таки за рискованс. Въ § 50. н) на стор. 21 статута стоить выразно такъ: „Колибы Читальня була розвязана, мають постановити члены послідного Выділу Читальнѣ більшостію голосівъ, на яку просвѣтну або економічну цѣль *въ громадѣ* мае перейти маєтокъ Читальнѣ. „Навѣть коли-бы члены послідного Выділу не порѣшили ся справы, то пібля того-ж §-у. Головный Выділъ у Львовѣ рѣшае „на яку просвѣтну або економічну цѣль *въ громадѣ* мае перейти маєтокъ Читальнѣ. *На иншу цѣль* — каже ся на кінци выразно — *не може бути ужитый маєтокъ розвязаної Читальнѣ*“. Якъжежь теперь погодити зъ тымъ высказъ о. Крушиньского? И въ говорению неправды належить мати границю, а ще на публичных выступахъ!

Для заснованя новои читальнѣ відчитавъ о. Крушиньскій свій якійсь статутъ и заохочувавъ присутных до впису. По семъ забравъ голосъ голова Читальнѣ віцебурмістръ п. Волошиньскій и довшу свою бесѣду закінчивъ словами: „Нашу читальню хотять похоронити, але она бѣдна, не мае за що похорону оплатити; выпадало бы покропленє, але я до такои ганьбы не допущу. Доки я житя буду, дотоль Читальня Просвѣты въ Старімъ-мѣстѣ буде. Хто за мною, хто за о. Крушиньскимъ!“ — И такъ роздоръ межи мѣщаньствомъ, доси примѣрнымъ розпочавъ ся на добре. Сумно, дуже сумно!

НОВИНКИ.

— По мандатъ въ окрузѣ равскім [по отрунившім ся банкретѣ маршалку Єнджейовичу] сягае межи иншими — ксьондзъ Павло Сапѣга. Ruch katolicki [удержуваный такожь ксьондзомъ Сапѣгою] дурить свѣтъ, що нібы то „ofiarowano“ той мандатъ кс. Сапѣзѣ. Може й „оффруваль“ хто, тілько певно не выборцѣ! Не здурѣли!

— Мушина въ огни! Така телеграма наспѣла зъ Нового Санча до Львова. Зъ Н.-Санча вырушили сторожа пожарна.

— Зъ наукового товариства имени Шевченка. Засѣданє фільольогічнои секціи Наукового товариства имени Шевченка відбуде ся въ середу 15-ого с. м. о годинѣ 5½ по полудни. Д-ръ Володимиръ Охримовичъ выголосить справоздане зъ своихъ розвѣдокъ про теорію акценту (наголосу) въ украинъско-руской мовѣ.

— Пожежа. Въ Исельници сільній коло Борислава згоріло дня 8 с. м. 15 селянськихъ загородъ въ цѣннымъ майномъ. Огонь выбухъ середъ ночи, коли мешканцѣ находились въ глубокім снѣ. Се мало страшній наслідки и сталось причиною небувалои на селахъ катастрофы: *въ огни погибло девять особъ а сѣмъ особъ смертельно попечених и покалѣчених* відвезено до шпиталя въ Дрогобичи. Зъ живого инвентаря погибло 11 штукъ. Причиною сего страшного огню була мабуть необережність весѣльных гостей, бо огонь почавъ ся відъ хаты, де того дня закінчено весѣле.

— Екстерністки, котрій намѣряють складати испыть зрѣлости въ учительскій семинаріи женьскій у Львовѣ зъ кінцемъ сего школьного року, повѣдомляе дирекція сеи семинаріи, що подани належито удокументуваній треба вносити до дирекціи [ул. Скарбківска ч. 39] найдальше по день 1 цвітня.

— Зъ Городка пишуть намъ: Нашъ начальникъ жидівскій (przełożeństwo zboru izraelickiego w Gródku) розіславъ урядово до громадъ тутешных таке „obwieszczenie“: Niniejszem podaje się do powszechnej wiadomości, że Przełożeństwo zboru izraelickiego przygotowało mąkę na rytualnie (!) „Macy“ dla wszystkich obywateli należących do tej gminy, wzywam przeto wszystkich obywateli (!) ażeby potrzebną ilość mąki zakupili w oznaczonym w tym celu lokalu po cenie jednostajnie z góry ustanowionym (!), przyczem się zauważa (,) że w razie sprowadzenia mąki na „Macy“ z innej miejscowości wbrew rozp. §. 87, statutów będzie miał uiścić po 5 ct. za każde kilo mąki. — Do zwierzchności gminy z uprzejmą prośbą o rozpowszechnienie między izraelitami tamtejszej gminy.“ — Ось щаднива Галилея а громады христіянській мають попри своихъ клопотахъ та злиднихъ еще й тымъ журитись, де жиды мають собѣ купувати „чайсечну“ муку на мацы...

Тутешна окружна рада школьна выдала обѣжникъ до зарядівъ своихъ школъ ч. 384, въ котрімъ прикладує учителямъ обовязокъ поучати дітвору школьну: 1) щобы не выбирала та не нищила гнѣздъ птичихъ; 2) щобы не ловила та не забивала молодыхъ сернять, заяцівъ, куропатвъ, перепелиць, дикихъ качокъ, и н.; 3) щобы не нищила придорожныхъ деревинъ. Лукавій бо склонность въ тімъ взглядѣ — каже ся дальше въ сімъ обѣжнику — суть у нашого люду такъ глубоко закорѣнений, що губленє сихъ наклонностей въ молодшій генераціи вымагае відъ учителівъ безустанної працѣ въ сімъ напрямѣ. Ц. к. окружна рада школьна мае надію, що о пристѣжнім та успѣшнім выконуваню сего розпорядку доконае ся нам справоздань ц. к. инспектора окружного. — Подібный обѣжникъ здавъ бы ся и въ нашихъ школьныхъ округахъ, котрій въ огляду культурного мабуть не богато стоять высше відъ нашого повѣту.

— Кс. Стояловскій закінчивъ вчера уже послідный свій процесъ противъ польскихъ редакторівъ львівскихъ. Редакторъ Przegląd-u wszechpolsk ого д-ръ Адамъ зложивъ декларацію, що не зная напевно, чи кс. Стояловскій мавъ зносины зъ генераломъ россійскихъ жандармівъ Брокомъ, а кс. Стояловскій відступивъ відъ обжалованя. Виправдє мае платити кошты трехъ процесівъ, але — каже — мае моральну „сатисфанцію“, що закиду зносинъ зъ Брокомъ вороги не доказали ему.

— „Повязника гвардіи Костюшка“ въ Америцѣ д-ра Мороша — властиво-ж обманца Теофіля Лапчиньского, засудивъ повѣтовый судъ въ Праги за фальшивый мельдунокъ и за недозволене носеня оружя на добу арешту и 5 зр. гривны, а по відсиджено сеи кары відставлено его на Мораву, бо зъ-відтамъ судъ зажадавъ выдания его яко обманца.

— Зъ кругівъ судейскихъ. Цісарь позволивъ на перенесене президента краєвого суду въ Чернівцяхъ Віктора Веселого въ рѣвнім рангу до Берна и занумеровавъ радника высшого суду краєвого у Львовѣ Генр. Кріс-фельда и віцепрезидента краєвого суду въ Краковѣ Ярослава Уръ Стебельского судовыми инспекторами въ міністерствѣ судівництва.

— Дрібні вісти. На зелѣзници льокальній Вірки великій-Грималівъ приверпено зъ днемъ 6 с. м. рухъ всіхъ поіздівъ. — Архикнязь Францъ Фердинандъ d' Este перебуває теперь въ Дальматіи. — Въ Підгайцяхъ застрѣлився онегды инспекторъ поліціи Шединській. — Місто Надвірна надало старостѣ Володиславови Галецкому за „заслуги около міста“... о ироніа!., почестне горожаньство. — Въ Свѣржи коло Перемишлянъ згорівъ онегды головный вівтарь въ костелѣ; причина огню невѣдома. — Въ Перемишли увязнила жандармерія війскового россійского дезертира. — Будова зелѣзницѣ въ Люблина до Томашова, що злучить Варшаву зъ Львовомъ зелѣзницею Львівъ-Рава руска-Белзець, зачне ся вже въ червни с. р. — Місто Солотвина надало почетне горожаньство п. Юл. Калужняцкому, адъюнктови судовому, покликаному теперь до найвышого трибуналу.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми уживаными до усмирюючого натирани, займае *Linimentum Capsici comp.*, приряджений въ лябораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за буткльку, котру розпізнати можна по червонімъ якорѣ (котвици). 475 19—40

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рільничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высиланый на бажане оплатно и даромъ] містить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору різнородных насінь, дальше штучных навозівъ, також богато цінных вказівокъ, отже при надходячім запотребованю є вінъ підручникомъ гіднымъ поручення

Посмертні — ✝ — оповістки.

Михайло Логиньскій ц. к. адъюнктъ податковый у Винниках [коло Львова] упокоивъ ся дня 9 с. м. въ 33 імъ році житя. В. б. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Марбургъ 11 марта. Одинъ зъ словѣньскихъ дневниківъ доносить, що словѣньскій послы увійдуть до стирійского сойму на сесію зъ гаслом відбрвания відъ Градця.

Будапештъ 11 марта Соймъ ухваливъ буджетову провізорію.

Задаръ 10 марта. На вчерашне засѣдане не прийшли ні італійскій, ні сербскій послы. Черезъ те й засѣдане не могло відбути ся.

Парижъ 11 марта. Естергази мавъ одному дневникареви заявити, що справа Дрейфуса не кінчить ся, але що се доперва ся початокъ. Коли зачне говорити Наті ді Клямъ, скінчить ся зъ Боадефромъ. Вінъ знавъ о фальшівництвах Ганріого. Ще дуже богато тайнъ выкрые ся. Дрейфусъ сказавъ Естергази, є невинный и вінъ розумѣе тых людей, що прутъ до ревізіи, лишь за одно мае жаль до нихъ що всю вину звалюють на него.

Лондонъ 11 марта. Полудневоафриканьска республика рѣшила именувати дипльоматичных заступниківъ въ Петербурзѣ, Вашингтонѣ, Римѣ и у Відни.

Варшава 11 марта. Зъ причины студентскихъ розрухівъ застановлено выклады на університетѣ, політехніцѣ и ветеринарія.

Вашингтонъ 11 марта. Загальна страта Американцівъ на Кубѣ, Порторіко и Филипінах відъ дня 1 мая 1898 року аж до 18 лютого с. р. выносила 329 убитых 125 умерло зъ ранъ а 5277 на рбаній недуги.

СЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручає Иванъ Ляврукъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и чесно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папєровъ державныхъ и льосовъ. Зголошенія до: **LUDWIG OESTERREICHER**, VIII Deutschgasse 8, **BUDAPEST**. 1—10

ВЫЖИМАЧКИ до бѣлля зъ пальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16 18 и 20. **Маглє комнатній** по зр. 24 и 25 поручає **ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ**, сорсонник зелѣзна у Львовѣ, площа Кафедральна 1 (напротивъ катедры)

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своїй ново устроєній торговли

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

☞ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а нашихъ агентовъ анѣ похатниковъ не высылаємо. 2 10—12

Дякъ зъ добрымъ голосомъ, любачій простолюдина, умѣючій правчити молодѣжь по крайной мѣрѣ въ два голосы співати, потрѣбный вдъ Недѣлѣ Томинои въ парохіи Липовцѣ коло Унева п. Перемышляны. Лична поява и свѣдоцтва передъ обнятямъ посады конечній. 8 2—3

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выликвиду именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усупе наглядно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самосхорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецко выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснени своихъ недугъ и направили свои мужеской сили при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчення. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

½ натуральной величины

Оріґінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфований, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленa шлюфованa зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронимъ гребенемъ. Покалѣчене лица вдчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку якъ звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ¼ вглубленe вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высилка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрядникъ парохъ въ Купновичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малновѣ.

Подобно пишутъ Вел. Отцѣ:
Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
О. Полянъскій, парохъ Юровець.
Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

Патентований прилады до ѣды. Англійска марка „Sheffield“. Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстря шлюфований. Вбстря не выпадаютъ анѣ не розховтуютъ ся навѣтъ въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. D. 54 19—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім роцї

новий наклад, виданє шесте

мовою народною, правописєм шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцеларії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправлений в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправлений цїло в полотно з одвитками відтисками і в шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за переплатою (поштовне).

Великопостній Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просять ся о замовленя. Дохбдъ на церковь.

РОБОТНЯ СЛЮСАРСКА

И КОНЦ. ЗАВЕДЕНЄ ДЛЯ ВОДОТЯГОВЪ

ВОЛОДИСЛАВА ИЛЯСЕВИЧА

у Львовѣ, улиця Городецка число 69.

Выконує всякій роботы въ обсягъ слюсарства входячій: комплетній уряджения водотягбвъ (лавенокъ и кльозетбвъ), репарацїи помпъ и всякій иншій въ сей обсягъ входячій.

На складѣ завсѣгды богатый выборъ лавенковыхъ печей, кльозетбвъ и мушель, комплетне опасованя кухонне до кухонь каделевыхъ и звычайныхъ. Всѣдякій анкры, клямры, гаки до рамъ и до кльозетныхъ руръ. 79 2—15

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вбдъ кбдькадцати лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнбмъ разомъ зъ позолоченимъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пбсля власныхъ плянбвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ упованя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зарегистроване зъ огранич. (однокр.) порукою во Львовѣ

при улици Краковской ч. 17

переводить парцеляцію обшарбвъ дѣбрекихъ, удѣляе своимъ членамъ пожичокъ въ цѣли заокругленя або побднесеня господарствъ и въ-загалѣ старае ся о удержане и придбане землѣ въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тов цѣли принимае вбдъ своихъ членбвъ капіталы на условленый процентъ и **вкладки щадничій** въ довольнбй высотѣ.

Оденъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдующихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 82 9—10

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первориздныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульованій якъ найточнѣйше, въ патентбвану гарантією

Зінґера ручній вбдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вбдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінцій полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстрацїями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

397 30—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вбдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рбзной ваги и приймае ушкодженій дзвоны до переливаня въ найкоротшбмъ часѣ, а такожъ **маe** на складѣ готовій дзвоны рбзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалбсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ПОРЦЕЛЯНА
СКЛА
САМОВАРЫ
ЧАЙ

Казимира Левицкого

Трибунальска 6. 89 1—3

Илюстрованій цѣнники gratis и franco.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ антики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бблъ натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ. Проснмо жадати того 405 24—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ антики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тбк маркою схоронною яко вырббъ оріґінальный.

Ріхтера антика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Голляндско-Американьска лінія

вносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пбсля довжины и вольчини каюты якъ и пбсля скорости и комфорту парохода.

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телєсесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

☞ найдешевше ☜

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne“ w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожь моремъ лише 5 до 5½ дня. 28 5 10

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтбмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законне обезпеченбмъ опаковану)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными изъ-дае своєи легкои страшности порученый такожъ дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збѣльшеня ваги тѣла, полѣпшеня секбвы, а такожъ взаґалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнбмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожъ майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симсона Гальта у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алоѣзія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 14—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

☞ Противъ наслѣдувань зарядже ся судове слѣдство. ☜

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

вбддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вбддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папєры вартбстни и дае на нихъ завдатки.

Крбмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рбчно, депозитарь дбстае въ сталевбй касѣ панцирнбй сховокъ до выключного ужитку и пбдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]

Пбдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогбднѣйшій заряджения.

Приписы дотычно того рода депозитбвъ одержати можна безплатно у вбддѣлѣ депозитовбмъ.

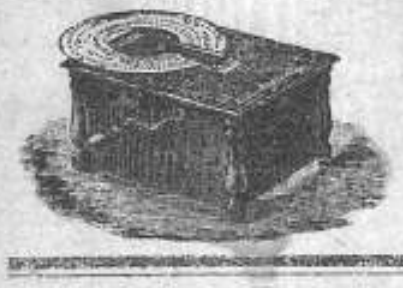

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментбвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи блящаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тблько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.**

☞ При закупнѣ товарбвъ просимо повликувати ся на нашу часопись. ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черланьскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.